NORDHORDLAND TINGBOK

nr. 45

1768-1771

Del A av NHL Tb. nr. 45 1768-1771

1768: 1

Anno 1768. den 6te: Maij bleev Sommer Tinget continueret for Schiolds Skibreede, hvorda:

Sagen indstevnt af Anders Knudsen contra Andreas Crispinusen af Retten bleev paaraabt, men maatte, efter Parternes 3. ganges Paaraabelse, af Ting-Gaarden erfahre det ingen hverken pro eller contra mødte, hvorfore samme, indtil videre beroer, og vedkommende med lovlig udtagen Continuations-Stævning, om de Sagen agter paa enten af Siiderne at continuere, paalægges at forfriske samme til neste Høste-Ting.

Dernæst bleev Sagen indstevnt af Hans Anders: contra Knud Zachariasen paaraabt, i hvilken Procurator Brose mødte for Citanten og paatrængede Dom efter forlængst udført Procedur.
Retten vilde fornemme om den Indstevnte nu efter saa mange Forelæggelser, og tilsidst Rettens sidstleeden Høste-Ting ergangne Kiendelse møder; Men maatte erfahres; det hand efter 3de: Ganges Paaraabelse af Ting-Gaarden, ey hverken selv eller ved Fuldmægtig mødte, hvorfore Retten i slig Anleedning fandt sig nødsagentlig beføyet at forafskeedige saadan Kiendelse.

Eragtet:

Sagen optages til Doms til den 17de: Junij førstkommende, da Extra-Ting her paa Tingstædet Møllendahl samme Dag og Tiid er determineret, hvorda og den Indstevnte, saavelsom og Citant, for Dom i denne Sag at anhøre, sig betimelig om Morgenen tilligemed Laug Rettet haver at indfinde.

Procurator Sønderborg for Provstinde Christie tilkiendegav, at hun ved skriftlig Stevning af 30te: Martij sidstleeden har indstevnt Knud Zachariasen

1768: 1b

at betale 62 rdr 3 mrk Renter efter formeldte Stevnings {dens} nærmere Indhold, den hand i Rette lagde, der saaleedes er lydende:
Dernest fremstillede Proc: Sønderborg den eene Stevne Vidne Lehnsmand Jaen Andersen Tvedteraas til Afhiemling under Declaration, at det 2det: Stevne-Vidne ikke var nærværende, men lovede til nest anstundende Høste-Ting at fremstille samme, og imidlertid i fald den Indstevnte ikke nu møder, var Laugdag begiærende for ham til samme Ting, under Forbeholdenhed, af Citantindens og hendes egentlige Fuldmægtiges Proc: Reutzes Rett og Tiltale til Lehnsmanden hvis Sagen og Stevningen formedelst det 2det: Stevne-Vidnes Crispinus Jensen Lies udeblivelse til næste Ting skulde blive spildt.
Det nærværende Stevne-Vidne Lehnsmand Jaen Andersen Tvedteraas, som, under Proc: Sønderborgs Løfte til neste Høste-Ting at fremføre det 2det: nu udeblivende Stevne-Vidne Crispinus Jensen Lie til Afhiemling bleev admitteret, fremstoed og liige efter sin Paateignings udviis Eedelig afhiemlede Stevnemaaletz lovlige Forkyndelse.
Procurator Sønderborg dernest igientoeg sit forrige og anmoedede om Laugdag til Høste-Tinget, om den Indstevnte nu ike møder, og ellers producerede Copie af den Indstevntes i Stevningen ommeldte Obligation, samt anviiste Originalen til Hiemmel om Copiens Rigtighed, som inden Retten bleev *confererert, og med Originalen conform befunden.
Den Indstevnte bleev 3de: Gange paaraabt, men ey mødte.

Proc: Sønderborg vedbleev sit forrige.

Eragtet.

Sagen gives Anstand til nestholdende Høste Ting, da den lovlig indstevnte og ey mødende Knud Zachariasen forelægges Laugdag til samme Tiid.

Borgemæster Fasmer loed ved Proc: Kragh i rette lægge et skriftlig Indlæg af Gaar Dags Dato, til hvilken comparenten Refererede sig.

1768: 2

Proc: Brose for Contra-Citanterne, efter at have igiennemlæst Hoved Citantens fremlagde Indlæg, benægtede alt hvad sam/m/e ubeviislig og u-beviist indeholder, samt fremlagde Rettens Kiendelse af 4de Novbr: 1767. paateignet lovlig forkyndt tilligemed Indlæg af Gaar Dags Dato og paatrængede Dom, sær da Sagen af Hoved-Citanten til u-pligt allereede er udhalet og det af acten vil findes at denne Sag aldrig af nogen Sætte-Dommer er bleven behandlet, ey heller nogen Sætte-Dommer dertil udnævnt, og Hoved Citanten end og fra den Tiid af Kiendelsen er bleven ham forkyndt har haft overflødig Tiid til at erhverve en Sætte-Dom/m/er, om hand samme havde behøvet, og saaleedes vedbleev Comparenten at protestere mod all Anstand og paatrænget Dom i denne Sag, som for 3. Aars Tiid siden {som} fra Contra-Citanternes Siide er indladt til Doms.

Proc: Kragh vedbleev sit forrige.

Optages til Kiendelse til Kl: 4. á 5. Slætt i Eftermiddag.

Zacharias Danielsen paa Houcheland tilhørende Madme: Gische Sl: Claus Krohns Enke af Ste: Jørgens Hospitals Kirke-Sogn og Anders Tollevsens Sønn Niels Andersen af Landaas bemte: Madme: Sl: Krohns tilhørende og i forommeldte Kirke-Sogn, item Rasmus Johannesen paa Pladsen Øvre-Træet under fornævnte Houcheland, samt Halvor Nielsen Lægden under bemeldte Gaard Landaas fremstoed for Retten og tilkiendegav med Beklagelse, at de igiennem nogle Aar har lidt stoer Skade paa deres Creatuurer og Hester, som for dennem ere bortdøde, hvorover de holder sig nødsaget at erhverve et lovligt Tingsvidne, for ved Beviis af saadan deres dem tilslagen og trykkende Fatalitet at søge Formildelse udj Extra-Skattens Betalning og altsaa var begiærende, at deres nu tilstæde havende Vidner: Ole Østensen Calfare, Lars Larsen tienende og opholdende sig paa Houcheland, {Knud} Niels Olsen Nesse, og Ole Pedersen tienende i Gryn-Møllen paa Møllendahl, samt Berthe Ols Dr: tienende hos Ole Østensen paa Calfare maatte aflægge Eedelig Forklaring; Om dem ike er bekiendt at forbemeldte Supplicantere have igiennem nogle Aar fra 1763. til denne Tiid lidt Skade paa deres Creatuurer og Hester, og veed at der for eene af dem, sc: Zacharias

1768: 2b

Danielsen er bortdød 20. Kiøer og 2. Hester i bemte: Tiid, og lige leedes for de andre Supplicantere een stoer Deel Creatuurer?

Hvornest det 1ste: Vidne Ole Østensen Kalfare, efter Paaraab fremstoed for Retten, som efter at alvorlig Formaning var givet at vogte sig for Meen-Eed, og Eeden af Lov Bogen saavel for dette som de efterfølgende Vidner i dette Tings Vidne lydelig var oplæst, svarede til den fremsadte qvæstion: til det 1ste: Membram af qvæstionen Resp: Ja hand veed de omspurgte Supplicantere i den omspurgte Tiid har lidt stoer Skade paa deres Creatuurer og Hester, samt at Zacharias Danielsen har mistet 20. Kiøer og 2. Hester foruden Gieder og Faar; til det øvrige af qvæst: ligeleedes besvaret med Ja. Hvorefter sam/m/e Vidne bleev dimitteret.

Det 2det: Vidne Lars Larsen efter aflagd Eed forklarede til den fremsadte qvæstion: eenstemmig med første Vidne. og da samme qvæstion af dette saaleedes var besvaret bleev hand af Retten dimitteret.

Det 3die: Vidne Niels Olsen Nesse fremstoed dernest som efter aflagd Eed bevidnede, og svarede til det omspurgte: Det hand vel veed at der for de omspurgte ere en heel deel Creatuurer bortdøde; men ey ved at determinere nogen viss Summa eller Antal uden \allene/ for Rasmus Johannesen Øvre-Træet, som har mistet af qvæg-Sygen 4. Kiøer, 1. Hest, tilligemed Eendeel Smaat Qvæg. da dette Vidne, efter saadan Examination, bleev dimitteret.

Det 4de: Vidne Ole Pedersen fremstoed ligesaa, og efter aflagd Eed besvarede til den fremsadte qvæstion: det hand vel veed at de omspurgte har mist en temmelig Deel Creatuurer, dog ey kand vidne hvor stoer Antall,, men i besynderlighed veed hand at Halvor Nielsen Lægden foruden smaat Qvæg, har af den beklagelige Qvæg-Syge mistet 9. Kiøer. Hvorefter samme bleev dimitteret.

Det sidste og 4de: Vidne Berthe Ols Datter fremkom dernest, som, efter aflagd Eed, forklarede til den fremsadte qvæstion: at saasom hun har tient hos Halvor Nielsen Lægden en temmelig lang Tiid her for, saa veed hun vist at hand i den omspurgte Tiid har mistet af qvæg-Sygen 13. st/økke/r Kiøer, men hvad de andre har mistet veed hun ey vist. Hvorefter dette Vidne bleev dimitteret.

Indbemte: Mænd begiærede dette Tings-Vidne sluttet, og sig in formâ beskreven meddeelt; hvilket af Retten bleev bevilget.

Paa Rettens tilspørgende svarede Laug Retted og den tingsøgende almue, at de vel er vidende at Supplicanterne i den omspurte tiid har lidt stor Skade paa deres Creature af Qvægsygen, men kunde ey fastsette noged vis antall,

1768: 3

Publiceret

20. Lars Nielsen Steensvigs Bøgsel-Seddel til Knud Monsen paa 46 1/2. M/ark Smør i Skatteskyld, men i Landskyld 36 27/100. M/arke/r Smør 1/2. Tønde og 9/50. Kande Malt 31/200. Huud 1 29/200. Skillings Penge i gaarden Store Mithun. dat: 6te Maij: 1768. med Rev: ej: dat:

Udi Sagen indstevnt af Borgemæster D: P: Fasmer
contra Sr: Daniël Friele og Madme: Christensen
bleev efter Rettens i Formiddag ergangne Eragtning følgende Kiendelse:
Afsagt.

Da det fra Borgemæster Fasmers Side i dag indkomne grove og nedrige skriftlige Indlæg med videre /: hvis lovlige paatale til beleylig tiid og Stæd tages forbeholden :/ viiser noksom klarlig at hand exiperer imod Dommeren i andleedning af de imellem ham og Borgemæsteren under Ventilation værende betydelige Sager; Saa fandt Dommeren og fornøden at stille denne Sag i beroe til næstholdende Høste ting; paa det Borgemæster Fasmer jmidlertiid hos høye øvrighed kand ansøge den attraaende Sætte Dommer til Sagens Endskabs befordring

Fogden Heiberg begiærede i Protocollen tilført, at siden hand mærkede det Laug-Rettet og Eendeel af Almuen staaer i den Formeening at de Tingholds-Penger, som for dette Skibreede er lignet paa Løbe-Tallet og oppebaaret af Fogderne aarlig skal beløbe sig til meere end det som betales til Sr: Giise for Tingets Holdelse, saa declarerede Fogden, at hand fra dette Aars Udgang af og fremdeeles ey befatter sig med i mindste Maader at oppebærge Tingholdet, men overlader det til Almuen selv, som det egentlig vedkommer at see samme indsamlet og

udbetalt. Fogden havde ellers væntet at fortiene Tak af Almuen fordj hand havde paataget sig en Tieneste for at føye Almuen, hvilket hand ikke var forpligtet til, hand formeente og heller at have fortient en Douceur baade for sin Umage, og fordie hand havde staaet i Forskud baade for Skatter og Tinghold.

Og da ey videre [for]? dette Ting var at forrette, ey heller nogen enten med nye eller gamle Sager anmeldte sig for Retten, bleev det sædvanlige Restance-Register over de udestaaende Kongel: Ordinaires Skatters 1ste og 2den: Termin i Retten fremlagt til Rettens attestation, da samme befandtes at beløbe 993 rdr: da der af dette Skibreede paa indeværende Aars Kongel: ordinaires Skatter ey meere er betalt end 7 rdr

Ahlenfith Skibreede:

Anno 1768. den 9de: Maij bleev Retten til almindelig Sommer-Tings Holdelse sadt med Ahlenfiths Skibreedes Almue i Overværelse af Deres Kongel: Majts: Foged Velædle Hr: Christen Hejberg og de Retten for dette Aar opnævnte Laug-Rettes Mænd, hvis Navne udi afvigte Aars fuldskrevne Justitz-Protocoll fol: 396. findes anførte, hvilke alle

1768: 3b

efter Rettens Paaraab mødte.

Hvorda de samme Kongel: Forordninger og videre høye ordres her for dette Skibreede bleeve publicerede som for næst foregaaende Schiolds Skibreede.

Dernest publiceret

1. Gullack Larsen Fosses Skiøde til Hans Aslachsen Fosse paa 1. Pund 16 M/arke/r Smør 2. Mæhler 2 2/3. Kande Malt i gaarden indre Fosse. dat: 3die: Decbr: 1767. vid: fol:
2. Hr: Johan Plate Bruuns Bøxel-Seddel til Borge Arnesen Tvedt paa 1/2. Løb Smør 1/3. Tønde Malt, og 1/12. Tønde Korn i gaarden Hilland. dat: 14de April: 1768. med Rev: ej: dat:

Hr: Fogden Hejberg ved sin Fuldmægtig Sr: Jacob Jørgen Kastrup andmeldte det hand følgelig Hans Høyvelbaarenhed Hr: Stiftbefalings Mand Scheels ordre som hand in originale fremlagde Dateret 11te April dette Aar, med skriftlig Stevnemaal her til dette ting har jndkaldet drengen Ole Olsøn for begaaede tyverier. derom til examination og forklaring samt vidner at andhøre og dom efter beskaffenhed og nærmere giørende paastand at modtage, alt efter Stevnemaalets nærmere Formeld af dato 11te April som Comparenten jRette lagde der blev oplæst saa lydende Ved hvilket Stevnemaal tillige er jndkaldet under lovens Faldsmaal som Vidner i denne Sag Rasmus Olsøn Fischesætter og Børge Jonsøn Hopland, ligesom og saavel de frastaalne Mænd som Arrestantens Defensor, Procurator Sr: Thommas Steen, herforuden gav Comparenten tilkiende at og med mundtlig Varsel er stevnt som Vidner Pigen Cristi Johannesdatter Todland. Comparenten fremstillede dernæst Stevnevidnerne Lensmand Knud Storoxe og Jens Alver til Stevnemaalets Afhiemling, ligesom hand og havde forandstalted Delinqventen Ole Olsøn fra sin Arrest og hæftelse i Bergen her til tinget ført, og fremstillede ham saaleedes ubunden for Retten. Comparenten skulde ellers formode de samtlige jndstevnte møder.

Hvorefter Stevne Vidnerne fremstode og under Eed afhiemlede Stevnemaalets lovlige forkyndelse, saaleedes som deres paateigning paa Stevnemaalet udviiser, og det under Eed efter Lovens bydende

Actor i Rettelagde dernæst sine af dags dato affattede skriftlige Qvæstioner, hvortil hand bad Retten for det første ville modtage Delinqventen Ole Olsøns Svar og forklaring, Actor endnu erjndrede at tillige med mundtlig varsel er jndkaldet de tvende Mænd Anders Hopland og Lars Amundsøn ibid for at bekræfte deres paa de Staalne Sager eller vahre sadte taxation følgelig deres skriftlige forteignelse som Comparenten i Rettelagde, til hvis afhiemling fremstilled blev Knud Stor oxse, og Jens Alver som under den forhen aflagde Eed bekræfted med lovlig og mundtlig varsel at have jndkaldet forbemelte tvende Mænd til dette ting

1768: 4

Procurator Thommas Steen som den anklagtes beskikede Defensor fremstillede sig for Retten og andviiste den hannem af Høy-Velbaarne Hr: Stiftamtmand Scheel tilhændekomne Høy Respective ordre til at forsvare den anklagte, hvilken Høy Respective befaling er dateret den 11te April sidstleeden, hand nu og i Retten producerede, som blev oplæst saalydende

Derpaa fremstoed Arrestanten Ole Olsøn for Retten uden baand og Fængsel. Som svarede til den fremsatte 1ste Qvæstion: At hand er barneføed i Moe Sogn og Hosangers Præstegield og Ekanger Skibreede paa Gaarden Niiben. Til 2de: Svarede: at hans Forældre ere Huusfolk, faderens navn er Ole som for nogen tiid siden er død og Moderens navn er Brithe Andersdatter Hun endnu levende og opholdende sig paa gaarden Ekanger i Dito Skibreede. Til 3die: Veed ej rettere end at være 20 Aar gammel. til 4de Svarede Nej, til 5te, at hand ej har lært andet end Bonde arbeide.

Actor fremlagde Sogne Præsten Hr: Jens Bergendahls attest af 7de hujus som oplyser den \3die og 4de/ Qvæstion og at hand er 21 Aar gammel, ligesaa erindrede Comparenten og i Rette lagde de hos ham bemelte Ole Olsøn ved hans paagribelse fundne Instrumenter eller saakaldede *Direker (Dirker) og Kraager, Til 6te svarede: Hand var hos sin Morfader Anders Moe fra hand blev fød og i nogle Aar som hand ike til vished kand erjndre eller fastsette, hvorfra hand kom til sin Moder Brithe Andersdatter og opholdt sig hos hende i 4 aar og derfra i tieneste hos Lars Todland i 2 aar fra ham til Ole Erichsøn Hopland og tiendte der 1/2 aar og fra Ole Hopland til Lars Aschildsøn Hopland hvor hand tiente ligeleedes 1/2 aar, derfra til Knud Jonsøn Halsteendalen og tiente der 1/2 aar og dernæst til Sissillia Eicheland hvor hand tiente 1 aar. Den 7de Qvæstion er under 6te besvaret Til 8te Svarede Ja at det forholder sig desværre alt som Qvæstionen indeholder. Til 9de Svarede: at saavidt hand erjndrer var det før Paaske Sidstafvigte. til 10de det skeede om Natten, men hand *opdireke hverken laaser eller dørre saasom der var jngen laaser for. Til 11te Svarede at hand giorde det af Hungers nød og Sult.

Actor herunder bad Retten tilspørge ham om hand da ike hos sin MadModer fik sin tilbørlige pleje og underholdning men derpaa leed mangel? Svarede: hand fik saa lidet at hand ike dermed kunde see sig holden.

Til 12te Svarede: at hand Melkede een Koe som var Anders Vatne tilhørende og melkede den alleene i Munden og havde ike noged Karr eller Kørrel at melke i, og tog ej meere med sig end hand drak paa Stædet, ligesom hand og forklarede at der var ingen som saae derpaa *men (mens?) hand melkede, men da hand gik ud af Fiøsen mødte *hans (hand) Anders Watne som Koen tilhørte Til 13de Svarede: at hand har aldrig melked nogen Koe for Ole Vatne, men alleene een for Anders Watne, hvorom hand forhen har aflagt forklaring.

1768: 4b

Til 14de Svarede: Joe at det forholder sig i alt desværre saaleedes som dette Spørsmaal jndeholder, Til 15de Svarede: at hand den omforklarede tiid, tog 5 lever flad brød, ungefähr saa meged Smør som kunde ligge i eet Støb paa een halv Kande Rom, lidet ærter og Endelig saameget ost som hand Spiste paa eengang da hand som melt var paa Boen, men hvormeget det i Penge kunde beløbe sig vidste hand ike at kunde giøre Forklaring om Til 16de Svarede: at hand den omspurte tiid ey Stial fleere vahre fra Ole Erichsen Hopland paa Boen, end *alleerede af ham er forklaret, undtagen een forklarings bog, og nogle been og Messing Knapper, hvilke sidste hvormange de vare i tallet erjndrer hand sig ike. Til 17de Svarede Ja lige efter Qvæstionen at der baade var laas for døren til Boen og at samme af ham blev *opdiriket. Til 18de Svarede: at hand opdirikede eet Skab laas og deraf udtog den forhen omforklarede Madvahre, ligesaa opdirikede 2de Kister hvoraf hand tog Forklarings bogen tilligemed Knapperne

Actor herunder bad Retten vilde tilspørge ham, om der i bemelte af ham opdirkede Skab og Kister fandtes fleere Madvahre eller andre Sager af Klæder og videre end de hand tog? Svarede: at i det af ham opdirkede Skab var liggende adskillige Madvahre foruden de hand deraf udtog, som hand og lod ligge efter sig, ligesom og i de tvende ommeldte Kister var liggende nogle Klæder og Rusk (Rüsk) som hand ike rørde og Endelig forklarede: at i den omspurte Boe stod en Kiste med Nøglen i, hvori befandtes eet Sølv belte og nogle Klæder, som hand lod gandske urørt blive tilbage.

Til 19de Svarede: at hand natten efter brød jnd i den omspurte Lars Larsøn Todlands Boe og begik tyverie saaleedes som Spørsmaalet indeholder. Til 20de Svarede: at saavidt hand kand skiønne kunde de af ham Staalne madvahre af Smør, ost og brød opløbe til 1 mrk danske, og derforuden tog hand fra bemelte Lars Todland i Reede penge 9 mrk 13 s. Til 21de Svarede: at hand ej tog fleere vahre den ommelte tiid fra Anders Todland end som hand har forklaret undtagen lidet ærter og Nødder. Til 22de Svarede: at hand opdirkede eet Skab og een Kiste laas, men i døren til Boen forefandt hand Nøglen istaaende ved sin jndgang. Til 23de Svarede: at de Madvahre som hand hos Ole Erichsøn Stial forvarede han oppe paa een Fiøs lem som tilhørte Jon Bergesøn Hopland,

Actor herunder begierede arrestanten tilspurt: om bemelte Jon Bergesøn havde givet ham nogen tilladelse, eller vidste at hand der havde sadt de Stiaalne Koster? Svarede Nej, Jon Bergesøn var derom gandske uvidende

I andleedning af den 23de Qvæstion Svarede Delinqventen at de hos Lars Larsøn Hopland af ham Staalne Madvahre blev strax tilbageleveret saasom hand blev grebet ved gierningen

1768: 5

Actor i andleedning af Delinqventens sidste forklaring bad Retten tilspørge ham af hvem hand saaleedes blev paagreben med tyve Kosterne? Svarede: at det var Lars Larsøn Todlands Kone Inger og hans tienneste dreng Rasmus Olsøn Fiskesætter som attraperede ham ved tyve Kosterne, Til 24de Svarede at alle de Madvahre som hand Stial hos Ole \Hopland/ og Lars Todland blev dem tilbageleveret, ligesom og de fra Lars Larsøn Todland Staalne penge blev tilbageleveret til Larses Kone forbemelte Inger, Til 25de Sv: at de ham nu af Dommeren inden Retten foreviste \2de/ dirker eller Kroger ere *dee selv samme som blev funden hos ham da hand i Lars Todlands Boe blev grebet ved tyve Kosterne? Til 26de Svarede ja, at det i alt forholder sig saaleedes som omspurt er. til 27de Svarede at de omspurte 2de dirker eller Kroger er Af ham taged af dørene hvorpaa de sad, og af ham selv danned til rette for at bruge dem ved de af ham som melt begangne Tyverier Til 28de Svarede: i alt 7 laase, 5 hos Ole Hopland og 2de hos Lars Todland. Til 29de Svarede: det var kort før Paaske Sidstleeden hand begik de ommelte jndbrud og tyverier, men den egentlige dato erjndrer hand sig ike?

Til 30te Svarede: Joe! hand har sagt: at der ike skulde være mange laaser hand joe skulde opluke,
Actor bad Retten tilspørge Tyven til hvem hand har sagt det? Og i hvad andleedning? Svarede: at hand har sagt disse ord til Lars Larsøn Todland da hand var greben i hans iboe med Tyve Kosterne.
og endelig til det 31te Spørsmaal Svarede: at hand ej videre veed sig at have staalet end af ham forklaret er undtagen at hand i det Aar hand tiente hos Sisselle Eicheland og førrend hand begik de af ham bekiendte Tyverier, stal lidet Madvahre fra bemelte sin Mad Moder, I det øvrige Sagde Delinqventen at hand jnderlig af hierted angrer og fortryder sine begangne Synder og overtrædelser, hvortil hand af ungdoms daarlighed haver ladet sig forleede, lover een sand omvendelse, og udbeder een naadig Straf
Actor dernæst begierede de jndkaldte Vidner maatte blive fremkaldte og admiterede til vidnesbyrds aflæg hvor for sig separatim, paa de af ham nu i Rettelagde af Dags dato forfattede skriftlige Qvæstioner, forbeholdende sig derunder fornødne Sub qvæstioner til tyveriets Delictumets (delictum/delikt = rettsstridig handling, forbrytelse) Graders oplysning
Efter paaraab mødte af de jndstevnte Vidner Rasmus Olsøn Fischeset og Pigen Cristi Johannes Datter Todland for hvilke Eedens forklaring af Lovbogen blev oplæst og de formaned til Sandheds vedblivelse og at vogte sig for meenEed, hvorefter de aflagde Eed med opragte Fingre efter lovens bydende og foresigende

1768: 5b

Og fremstoed dernæst til Examination og afhør Separat det
1ste Vidne Rasmus Olsøn Fischeset som til 1ste Qvæstion Svarede Veed jndted derom. Til 2det ligesaa Nej. Til 3de ligesaa Nej til 4de og 5te Svarede ligesaa Nej, ey derom noged at være vidende
Actor tilspurte Vidnet, Om hand ike af andre har hørt at saadan Tyverie af Ole Olsøn skal være begaaed hos bemelte tvende Mænd nemlig Anders og Ole Vatne? Svarede, joe hand har vel hørt det af andre sige, men erjndrer ike fleere at navngive af dem som saadant for hannem haver sagt end alleene lensmanden Knud Stor Oxe,
Til 6te Svarede: Veed jndted om det omspurte, til 7de og 8de Svarede ligesaa Nej veed indted desandgaaende at forklare.
Actor begierede Vidnet tilspurt om hand da ike af andre haver hørt at tyven efter 6te 7de og 8de Hoved Qvæstion har indbrudt om Natten udj Ole Erichsøn Hoplands Boe og der staalet fra ham adskillige Madvahre, samt og om hand ike har hørt af andre hvad dato saadant skeede og hvem disse ere? Svarede: at hand har hørdt det sige af Ole Erichsøn Hopland og Kone, at den nu arresterede Ole Olsøn i deres Boe skal have giordt jndbrud og frastaaled dem adskillige Madvahre om natte tiider, men hvad dato saadant jndbrud skeede kunde Vidnet ike forklare ligesom hand og sagde ej have hørt om saadan jndbrud tale af andre end Ole Hopland og Hustrue som melt. Til 9de Svarede: *Svarede: at det var nu i denne Vaar, men enten det var strax før eller efter Paaske kunde Vidnet ike erjndre sig, da antraf dette Vidne Delinqventen Ole Olsøn i Lars Larsøn Todlands Boe, med eendeel Madvahre nemlig nogle lever flad brød, ongefæhr 2 Merker Smør og lidet ost samt een gandske liden deel ærter og nødder, og i Penge 9 mrk 11 s. som hand deri Boen havde staalet men fik ike stunder at føre dem bort Hvorpaa strax efter Vidnet[s] andkomst i Boen og kom tilstæde Vidnets Madmoder Inger Todland med Mand Lars Larsøn Todland, hvorpaa Ole Olsøn blev greben og bragt i forvaring i Lars Todlands Stue natten over. Til 10de Svarede Joe det skeede om Natten. Til 11te Nej veed ike at meere af ham blev staalet Til 12te Svarede: Joe at hand baade var nærværende og selv tog Dirkene eller Krogerne fra ham. til 13de Svarede Joe: at vidnet veed at Delinqventen til tvende laaser at opluke haver brugt disse dirker til 14de Svarede: at

hand ike veed at Ole Olsøn haver opdirket fleere laaser end tvende hos Vidnets Husbond Lars Todland

Actor maatte merke at Vidnet er ligesom paaholden med at udsige sin forklaring da dog indted videre begieres af det end Sandhed og det vidnet med een god Samvittighed kand bestaae, bad derfore Retten end eengang alvorlig vilde tilholde Vidnet at vidne sin Sandhed, om det hand haver

1768: 6

Saavel hørt som seet i denne Sag, og saaleedes under denne 14de Qvæstion begierede Vidnet tilspurt, om hand ike haver hørt at Ole Olsøn ligeleedes indbrød og opdirkede laaser hos Ole Erichsøn Hopland? Efter dommerens alvorlige formaning og advarsel til vidned om Sandheds vedblivelse, svarede Vidnet til den fremsatte sub qvæstion at hand derom ej det ringeste er vidende.

Actor i andleedning af Vidnets Svar saavel til denne sub qvæstion som endeel af de foregaaende Spørsmaale, Fant fornøden at lade Vidnet tilspørge om hand er Delinqventen Ole Olsøn i nogen maade beslægted eller besvogret? Svarede Nej, ej endten at være Ole Olsøn beslægted eller besvogret?

Til 15de Svarede Nej at hand ej derom noged veed eller har hørt, Til 16de vidste ike heller noged til oplysning at forklare Til 17de vidste ike heller noged,

Actor herunder begierede Vidnet tilspurt: Om hand ikke haver hørt hans egen Husbond Lars Larsøn Todland givet Delinqventen Ole Olsøn slæt Skuds maal saavelsom Ole Erichsøn Hopland og Enken Sisselle Eicheland at give ham det samme, Svarede Joe, de har alle givet ham eet slæt Skudsmaal?

Actor i andleedning af Vidnets sidste svar bad Retten jndhente hans forklaring hvori saadan slet Skudsmaal bestoed, om det var for Tyverie, drukenskab Trodsighed ladhed eller fleere slags skarns styker og skarnsagtighed? Svarede at det Slette Skudsmaal bestoed i at hand havde begaaed tyverie og andre onde laster.

Endelig bad actor dette Vidne tilspurt om hand ike selv hørte eller af andre har hørt tyven Olle Olsøn at sige det hand havde vel villet stiaalet Sølv belted og meere, men vidste ingen vej eller maade at faae samme udbragt i Penge? Svarede, derom aldeeles indted at være vidende.

og da hverken Actor eller Defensor forlangede dette Vidne videre tilspurt er hand fra Retten bleven demitteret og det

2det Vidne Christi Johannesdatter der ligesom forrige vidne Separat blev examineret og Svarede til de fremsadte Qvæstioner saasom til den 1ste, 2, 3, 4, 5, 6, 7 & 8de Qvæstion svarede i alt eenstemmig med første Vidne ej noged derom at være vidende

Actor begierede Vidnet tilspurt om hun da ej af andre har hørt tale om de i Qvæstionerne 1ste til 8de af tyven Ole Olsøn forøvede Tyverier og af hvem? Svarede, har hverken seet eller hørt noged andgaaende det omspurte.

Actor end videre bad Retten tilspørge dette Vidne hvem hun tiener hos og om hun er tyven Ole Olsøn beslægted eller besvogret Til det 1ste Membrum af Qvæstionen Svarede, tiener hos Lars Larsøn Todland, og til det sidste at hun til tyven Ole Olsøn ej enten er beslægted eller besvogred det allerringeste

1768: 6b

Til 9de Qvæstion Svarede: at det var ongefær Ved Sommermaals tider denne Vaar kort efter Paaske at det omspurte jndbrud af Tyven Ole Olsøn om natte tider skeede udj Lars Larsøn Todlands Boe, hvor Vidnet tilligemed sin husbond og Madmoder var tilstæde og antraf Ole

Olsøn med tyve Kosterne i alt saaleedes som af forrige Vidne forklaret er baade ihenseende til Vahre og Penge og de øvrige derved forefaldne omstændigheder. Til 10de ligesom forrige. Til 11te ligesaa. Til 12te Svarede Joe, at Vidnet baade var tilstæde da Tyven Ole Olsøn blev greben af Lars Todland, saae og at hos tyven fandtes de omspurte tvende dirker eller Kroge, ligesom og at forrige Vidne Rasmus Olsøn tyven samme fratog Til 13de Svarede: Hun hørte det af tyven selv sige, at hand havde brugt disse dirker til at opluke Kisterne med hos Lars Todland men selv saae hun det ike. Til 14de Svarede: at hun ej veed, om tyven havde opdirked fleere laaser end tvende hos hendes Hosbond nemlig 1 Kiste og Een Skab laas ej heller har hun hørt noged sige derom af andre. Til 15de Svarede: eenstemmig med forrige Vidne. Til 16de ligesom forrige, Til 17de Svarede veed jndted derom ej heller er ringeste bekiendt om hans opførsel og levemaade uden ihenseende til det af hende nu omvundne og \af/ ham begaaede Tyverie Til Actors \sidste/ sub Qvæstion Svarede: eenstemmig som forrige Vidne.

Tredie Vidne blev paaraabt nemlig Berge Jonsøn Hopland men mødte ike

Actor endnu erjndrede og bad Retten vilde fremkalde de tvende nu afhørte Vidner for at forevise dem de i Retten beroende dirker eller Kroger, Om samme ike ere de samme som ved tyvens paagribelse hos deres Hosbond Lars Todland bleve fundne og ham fratagne, Hvortil de begge eenstemmig Svarede Joe: at de dem nu inden Retten foreviiste tvende Kroger ere de selv samme som hos tyven Ole Olsøn ved hands paagribelse blev funden Hvorefter begge vidnerne ere forløvede, da ej nogen det sidste afhørte vidne havde at tilspørge

Derefter fremstillede Actor Lars Amundsen Hopland for Retten der tillige med Anders Hopland /: hvilken sidste er svag og ike møder :/ har vurderet de staalne Madvahre etc: for at vedstaae den af ham paasatte vurdering, som opteignelsen jndeholder siden hand er een skrivkyndig Mand ligesaa fremstillede Actor de tvende bestiaalne Mænd Ole Erichsen Hopland og Lars Larsøn Todland for at vedtage hvorvidt de dem frastiaalne Sager af tyven er tilbage leveret, samt ellers at forklare hvad deraf fattes og de kand vedkiende sig.

Endelig var og Enken Sisselle Eicheland tilstæde for at forklare eller vedgaae om hun ike haver forfleged tyven Ole Olsøn da han tiente hende

1768: 7

Saaleedes som skee burde,

Actor uformodentlig maatte merke den feiltagelse af lensmanden Knud Stor oxen ved den i Rettelagde opteignelse og vurdering paa de Stiaalne Sager at samme af ham og Jens Alver rettelig vahrene skal være paasatt istæden for de af ham paa opteignelsen andførte tvende Mand Anders og Lars Hopland hvorfore Actor bad at disse rette vurderings Mænd som og uskrivkyndige maatte jnden Retten vedtage vurderingen af dem lovlig at være affatted,

Dommeren i andleedning af den indtrufne feil og mislighed ihenseende til den paa tyve Kosterne sadte vurdering er tillige {af} \med/ lensmanden skeed af een af de nu Retten medbetienende Laug Rettes Meddoms Mænd, saae fornøden i hans stæd at opnævne til Sagens øvrige behandling og Endelige paadømme den Eedsorne Laug Rettes Mand Iver Iversen Monstad der og nu i Retten nedsad.

Hvorefter lensmand Knud Storoxe og Jens Magnesøn Alver for Retten fremstod og efter at den paa de af Ole Olsøn Staalne Koster sadte vurdering for dennem var bleven oplæst, vedtoge de i alt deres paa tyve Kosterne sadte taxt, som Ihenseende til de hos Ole Hopland staalne madvahre beløb til 3 s og de Lars Larsøn Todland fratagne Madvahre 1 mrk 4 s

Dernæst fremstod Lars Larsøn Todland og Ole Erichsøn Hopland der begge tilstod at de rigtig haver igien bekommet de af Tyven Ole Olsøn dem frastaalne Madvahre og Reede penge saa at indted deraf er dem frakommen.

Actor bad Retten vilde tilspørge disse tvende Mænd Om de veed nogen anden foruden de jndstevnte trende Vidner der har seet eller kand vidne noged om de af Ole Olsøn begaaede Tyverier? dette samme Spørsmaal bad og Comparenten Enken Sisselle Eicheland maatte tilspørges Svarede begge: at de ingen fleere Vidner Veed at navngive som i denne Sag kand give oplysning, end de allereede ere jndstevnte.

Endelig fremstod Sisselle Eicheland som declarerede at tyven Ole Olsøn i hendes tieneste har nødt forsvarlig Mad og drike, saaleedes som andre tiener hos bønder nyder. og til den af Actor for hende fremsatte Qvæstion Svarede at hun ike vidste fleere Vidner end de allereede jndstevnte til Sagens oplysning at navngive.

Actor dernæst tilførte, at som det 3de jndstevnte Vidne Jon Bergesøn Hopland ike nu efter paaraab møder for Retten saa var Comparenten desformedelst nødsaget at begiere Sagen udflytted til een kort tiid til eet extra tings holdelse hvilked Comparenten sikerlig haabede høye øvrighed billigede saa meged meere som det er grundet paa lov og Forordning og sigter

1768: 7b

Alleene til at bespare omkostninger ved Delinqventens hensiddelse under Arrest, til hvilken af dommeren saa leedes beRammede tægte dag Comparenten paastoed bemelte Jon Bergesøn Hopland forelagt under Faldsmaals straf sit vidne i denne Sag at deponere, ligesom og Comparenten forbeholdt sig til saadan Extra tings holdelse at jndkalde fleere Vidner til Sagens oplysning, om nogen jmidlertiid kunde opspørges.

Defensor Reserverede den jndstevntes forsvar i belejlig tiid, naar Actor først har slutted Sagen paa sin Side med Endelig paastand og i Rette sættelse.

derefter er saaleedes

Eragted

Da Actor Hr: Fogden Heyberg har begiert denne Sags andstand paa nogen tiid, saavel for at faae forelæggelse for det nu udeblevne vidne Jon Bergesøn Hopland som og om fleere Vidner skulde være at opspørge der i denne Sag kunde give meere oplysning end skeed er, ligesom og actor har paastaaed at denne Sag ved eet Extra ting maatte behandles og sluttes paa det Delinqventen ey alt for lenge til almuens byrde under Arrest skulde blive hensiddende Saa vorder og denne benævnte Sag Determineret ved een Extra Rett at behandles igien her i Alvestrømmen førstkommende 20de Juniji, som den allerførste beleylig tiid for Dommeren, saavel ihenseende til dette Aars nu begyndte Sommer tinge som \andre/ allereede berammede Forrettninger; Til hvilken tiid Vidnet Jon Bergesøn Hopland under lovens faldsmaals straf forelegges at møde og Provemaal at aflegge, ligesom og actor Hr: Fogden Hejberg til samme tiid ville jndhente Stædets høye øvrigheds gunstige approbation ihenseende til den fastsatte tægte tiid og extra Retts holdelse, som Defensor tilligemed Laug Rette og tager i agt til betimmelig møde

3. Johan Korn Dahls Skiøde til Ole Monsøn Spurcheland paa 2 Pd 2 M/arke/r Smør i Ditto Gaard for 170 rdr Dat: 4de februarii 1768 vid: fol: 576

4. Eet Ditto af Dito til Lars Amundsen paa lige brug i Ditto gaard Spurcheland for 158 rdr Dateret 4 febr: 1768 vid: fol: 576

5. Anne Hansen Sl: Justitz Raad Frimans Bøgsel Seddel til Ole Josephsøn paa 1 Pund 3 M/ark Smør 18 Kander Malt og 4 1/2 Kande Korn udj gaarden Schotzen Dat: 4de Januarij 1768 med Reverse af sam/m/e dato

6. Ole Monsøn Spurchelands Bøxels Sæddel til Rasmus Bergesøn paa 12 M/ark Smør 4 Kander Malt og 1/6 Faar udj gaarden Søre Hopland Dat: 9de Maij 1768, med Reverse af samme dato

1768: 8

Publiceret

7. Ole Monsen Spurchelands Skiøde til Rasmus Bergesøn paa 12 M/ark Smør 4 Kander Malt og 1/8 Faar i gaarden Søre Hopland for 48 rdr Dateret 9de Maij 1768

8. Biskop Friderich Ahrentzes Bøxel-Seddel til Hactor Arnesen paa 21. M/ark Smør i gaarden Sættre. dat: 28de: Janv: 1768. med Rev: ej: dat:

Fogden Heibergs Fuldmægtig Jacob Jørgen Kastrup fremstoed for Retten og tilkiendegav, det hans Principal Velbemeldte Hr: Fogden efter Løfte sidstleeden Aars Høste-Ting her til dette Ting med mundtlig Continuations-Stævning har ladet lovlig stevne og indkalde Finderne og Biergerne af det afvigte Aars Foraar paa en liden Holme i Fedje-Fiorden fundne Fustage fransk Brendeviin, Ole Monsen Spurcheland, Lars Larsen Todtland og Aschild Sieursen Todtland, alt til nøyere Examination og Forklaring, angaaende berørte af dem fundne Fustage Brendeviin, samt efter Beskaffenhed og nærmere giørende Paastand Dom at liide

Comparenten bad Retten at Stevne-Vidnerne Christian Walle og Hactor Seim maatte blive fremkaldet til Stevnemaaletz lovlige Afhiemling, ligesom og dernest, at de 3de: indstevnte Mænd som nu møder for Retten maatte blive fremkaldet, og deres Svar paa følgende Qvæstioner ad Protocollum taget

1. Om Fiæren paa den Sand-Banke hvor de fandt Fustagen bleev saa stoer, at Fustagen laae gandske tørt, førend de ved hielp af Floden, efter forhen giorte Forklaring, førte det derfra? eller
2. Om de førte Fustagen saa meget op i Fiæren førend de afførte det, at de tilfulde kunde besee det, og om de og saadant nøyagtig giorde?
3. De har forklaret at Fustagen var i gandske goed Behold undtagen at den eene Bund noget havde kastet sig: Om de da eftersaae og vist erfarede at samme Bundens Kastning og Givelse ikke foraarsagede nogen Lek paa Fustagen, og at Fustagen hverken i den Bund eller andensteds lekkede?
4. Om nogen var nærværende, da de først paa Holmen eller Sand-Banken fandt Fustagen, eller siden kom tilstæde og saae det, forinden de førte det derfra?
5. Om de med Eed og en goed Samvittighed kand bekræfte at de ey aftappede meere Brende-Viin af Fustagen end 6 Kander omtrent, som de forhen har forklaret?

1768: 8b

6. Om Fustagen da de flaadede det fra Øen til Rosness stak dybt i Søen, som om det kunde været fuldt eller flød let og viiste sig meget over Vandet?
7. Om de eller nogen tilsaae og varede paa Fustagen, imedens det næsten 2de: Nætter og Dage laae udi Søen i Rosness-Vaagen fastgiordt ved Clemmet Hansens Jægt? og
8. Om ey meere Brendeviin bleev tappet af Fustagen, mens det laae i Søen ved Rosness, og forinden det af Clemmet Hansen var modtaget, end de forhen forklarede 5. Bouteillers qvantitet?

Hvorefter fremstoede Stevne-Vidnerne Christian Wolle og Hactor Seim, som Eedelig afhiemlede denne Continuations-Stevning{s} mundtlig af dem for Biergerne af ovenmeldte Fustage Brendeviin lovlig at være forkyndt 15. Dage for dette Tings Holdelse.

De 3de: Biergere nemlig Ole Monsen Spurcheland, Lars Larsen Todtland, og Aschild Sieursen ibidem fremstillede sig dernest efter Rettens Paaraab, som, efter at alvorlig Formaning dem af Retten var givet, at vedblive Sandhed saaleedes som de med en frelst Samvittighed for Gud kand vedstaae Replicerede og forklarede til den af Sr: Kastrup fremsadte 1ste: Qvæstion: Det Fustagen laae vel paa den omspurgte Sandbanke temmelig tør

og høyt over Vandet, men dog {ikke} befandtes der ikke paa bemte: Sandbanke saa stoer Fiære, at Fustagen laae aldeeles frie, eller kunde være frie fra Vandets Rørelse, som i høyeste Fiære stedse gik over Laggene. Til 2det Resp: det dem med deres ringe Magt var umuelig at røre eller føre Fustagen høyere op i Fiæren end hvor den af Søens Magt befandtes opkastet, saasom samme var alt for stoer, og svær dog besaae de berørte Fustage, imedens det laae der, og kunde ikke videre see at samme var beskadiget uden lidt i den eene Bund, som havde kastet sig, ellers forklarede de at Fustagen, ved høyeste Fiære ey kunde ligge, eller ved deres Nærværelse paa Sandbanken da laae dybere i Vand end circa et godt 1/2. qvarteer. Til 3die: Resp: Saavidt de kunde merke, troede de ikke at Fustagen havde faaet saa stoer Lek, eftersom den Prøve eller det Brendeviin de paa Sand-Banken aftappede var

1768: 9

saa godt, som den afvigte Aars Høste-Ting inden Retten presenterede og proberede Prøve noksom bevidnede, dog tør eller kand de ike gandske sikker indestaae for at Fustagen var uden allermindste Skade naar samme af Vandet gandske bleev optaget og nøyere efterseet.

Kastrup erindrede at dette ellers var tvertimod de indkaldtes forhen aflagde Forklaring naar de sige at Fustagen var i gandske goed Behold unden mindste Lek. Hertil svarede eller nøyere explicerede Biergerne deres Svar til 3die: Qvæstion, at saavidt de kunde forstaae, og efter den aftappede Prøve troer de sikker at Fustagen havde slet ingen Lek.

Til 4de Resp: Ney: liige efter Qvæstionens Formeld. Til 5te: Resp: Ja, og at den omspurgte qvantitet sc: 6. Kander Brendeviin var endnu det aller høyeste de aftappede. Til 6te: Resp: At Fustagen stak daa dybt i Søen, at ey meere deraf oven Vandet var tilsiune efter deres Øyesiun, end ongefæhrlig et Spand eller Qvarteer høyt. Til 7de: Resp: at de alleene den første {Natt} \Dag/ medens Fustagen laae i Rosness-Vaagen ved Clemmet Hansens Jægt fastgiordt, og nogle gange samme Dags Natt tilsaae og varede paa Fustagen, men den anden Natt, som var Natten til Søndagen hverken varede de selv, eller vidste om andre toeg vare paa Fustagen som de Søndags Morgenen befandt paa samme Stæd beliggende, som de om aftenen forloed samme med sine egne Touger belagt.

Kastrup herunder bad Retten tilspørge de Indkaldte om de ey enten da eller siden har hørt at nogen var ved Fustaget samme Natt, som den sidste det laae i Søen ved Rosnesset, og om de ike den følgende Dags Morgen, efter at de det havde overgivet til Clemmet Hansen kunde merke at samme var bleven lættere? Dertil Resp: Hvad det første Membrum af qvæst: betreffer: Ney, til det 2det: Membr: De hverken mærkede det eller gav saa nøye Agt derpaa.

Til 8de: qvæst: Resp: De hverken saae det eller troer det.

Procurator Thomas Steen paa de indkaldtes Veigne fremstillede sig for Retten, og ærbødigst forestillede: at disse Biærgere høylig beklagede, at de i deres Eenfoldighed kand have begaaet nogen Forseelse i denne affaire; Hand begiærede altsaa paa deres Veigne, at med denne Sag maatte beroe

1768: 9b

til nestanstundende Høste-Ting; Da de imidlertiid vilde indgaae {paa} til sine høye Stæder med Ansøgning om, at den/n/e deres uskyldige Forseelse allernaadigst maatte pardonneres.

Kastrup for sin Deel indloed det Rettens Kiendelse.

Eragtet:

Paa det at de indkaldte 3de: Biergere med deres i denne Sag antagne Procurator Sr: Thomas Steen sig ey i nogen Maade skal kunde befinde beføyet til at klage sig med Retten overiilet, allerhelst bemte: Sr: Steens sidste tilførte noksom oplyser Aarsagen til saadan og den/n/e

deres Anmoedning, saa kunde Retten desaarsage ey andet end billigen bevilge denne Sags Anstand til næst holdende Høste-Ting.

publiceret

9. Helge Ellings dr: med Laug-Værge Johannes Olsen Smørdahls paa egne og fleere Interressenteres Veigne udstædde Skiøde til Ole Nielsen paa 1. pund 12. M/arke/r Smør \6. Kder: Malt/ udi gaarden Nore-Titland for 76 rdr 4 mrk dat: 10de Maij. 1768. vid: fol:

10. Ole Nielsen Titlands P: Obligation til Johannes Ols: Smørdal og Johannes Michels: Seim som Formyndere for Ingebor og Marthe Michels døttre, paa Summa 38 rdr 2 mrk ej: dat: vid: fol: 577.

11. Ole Olsen Wettaases Odels Skiøde til Ole Nielsen Nore Titland paa 1. pund 12. M/ark Smør og 6. Kander Malt i gaarden Nore-Titland for 6 rdr: ej: dat: vid: fol:

12. Ole Olsen Sættres Skiøde til Hactor Arnesen paa 9. Kander Malt i gaarden Sættre for 7 rdr: ej: dat: vid: fol:

Da Tiiden formedelst de 2de: Kongens og Justice-Sager udi dette Skibreede har derved ey alleene hengaaen den berammede Ting-Dag, men end og til andre vigtige Documenters Expedition er med gaaet Formiddagen af nest paa følgende 10de: hujus, som første Ting Dag for Lindaas Skibreede, saa kunde ey fleere Sager denne sinde, som her til dette Ting har været indstevnte, af berørte Aarsage, da desuagtet Laug Rettet for Lindaas Skibreede tilligemed een stoer deel Almuens Mænd for længe siden til deres berammede Dag og Ting ere ankomne, foretages; hvorfore tilsidst Restancerne for de udestaaende Kongel: ordinaires Skatters 1ste og 2den: Termin af Fogden til Rettens attestation bleev fremlagt, som af dette Skibreede befandtes at beløbe 536 rdr 4 mrk 11 s Skriver \Fem/ Hundrede Tredive og \6/ Rdr Fire Mark og Elleve Skilling og altsaa betalt 113 rdr 1 mrk 5 s.

1768: 10

Lindaas Skibreede:

Den 10de: Ejusdem [1768] bleev Retten til almindelig Sommer-Tings Holdelse sadt med Lindaas Skibr: paa Tingstædet Alverstrømmen i Overværelse af Deres Kongel: Majts: Foged Velædle Hr: Christen Heiberg og de Retten for dette Aar opnævnte Laug Rettes-Mænd, hvis Navne i nestforrige Aars Justitz og Ting-Protocoll fol: 399. findes anførte der alle mødte:

Hvorefter de samme Kongel: Forordninger og videre Ordres her bleeve publicerede, som ved nest foregaaende Ahlenfits Skibreede.

Dernest publiceret

1. Høy-Kongel: Bevilling og Privilegium for Sr: Jacob Rasmusen Lampe paa et Kroehold og Giestgiverie ved Stædet Kiilstrømmen. dat: 15de: Martij: 1768. vid: fol:

2. Hr: Ludvig Daaes Bøxel-Seddel til Mons Hansen paa 18. M/arke/r Fisk og 1/2. Mæle Korn i Gaarden Ulvøen. dat: 16de: aug: 1767. med Rev: ej: dat:

Procurator Thomas Steen mødte for Retten og gav tilkiende at hand efter ordre fra Sr: Hans von Rechen Borger og Mester-Bager i Bergen her for Retten havde ladet indstevne Sr: Jacob Lampe priviligeret Giestgiver i Kiilstrømmen, for skyldig værende 58 rdr 3 mrk 3 s: efter

skriftlig Stevnemaal af Dato 9de: Aprill 1768, hvilket Stevnemaal med paateignet lovlig Forkyndelse Comparenten i Rette lagde der saaleedes lydende:

Af den paa forberørte Stevning skeede Forkyndelse erfarede Retten at saadan Forkyndelse er den 18de: Aprill sidstleeden skeet ved Skibreedets Lehnsmand Lars Larsen Fieldsende og Mons Iversen Schoue, hvis Aarsage Retten paaraabte dem, som Stevne Vidner i denne Sag, hvilke ærbødigen fremstoede og eedelig afhiemlede Stevnemaaletz lovlige Forkyndelse af dem saaleedes at være \skeet/ som deres Paateigning udviiser:

Den Indstevnte Sr: Jacob Lampe bleev dernest paaraabt, men mødte ikke.

Citantens Fuldmægtig Sr: Steen i slig Anleedning begiærede Laugdag for den Indstevnte og udeblivende Sr: Jacob Lampe til næste Høste-Ting, til hvilken Tiid Comparenten vilde fremkomme med vedbørlig Reigning og Beviis for den paastevnte Summa, som og med Bereigning paa Processens Omkostninger.

Eragtet.

Sagen gives Anstand til nestholdende Høste-Ting, til hvilken Tiid den lovlig indstevnte men ey mødende Sr: Jacob Lampe forelægges Laugdag.

1768: 10b

3. Sieur Andersen Holmaases Skiøde til Michel Michelsen Hundven paa 1/2. Løb Smør 1. Mæhle og 6. Kander Malt i gaarden Holmaas for 62 rdr: dat: 24de: Martij: 1768. vid: fol:

4. Anne Hansen Sl: Justitz-Raad Frimans Bøgsel-Seddel til Ellev Andersen Lie paa 1/2. Tønde Malt og 12 s: i Penge udj Gaarden Udlyren. dat: 3die: Novbr: 1767. med Rev: ej: dat:

5. Ludvig Daaes Do: til Ole Iversen Aasgaard paa 1. Spand Smør og 1. Mæle Malt i gaarden Myching: dat: 4de: April 1767. med Rev: ej: dat:

Lehnsmand Lars Larsen Fieldsende fremstoed for Retten og tilkiendegav det hand paa Ole Larsen Fieldsendes veigne det bemte: Ole Larsen Fieldsendes Søster Christie Ols Dr: formedelst den beklagelige og hende med behæftede spedalske Svaghed for ungefæhr 3. Uger siden, efter Stadz Chirurgi Doctor Bylners foregaaende Besigtelse, i henseende at hendes Svaghed desværre var den saa kaldede spedalskhed, allereede er indlemmet i det i Bergen værende Hospital, hvis Indlemmelses Bekostningers 1.ste: Termin ellereede efter Lehnsmandens Angivende ere til Forstanderen for bemte: Hospital Sr: Herman Lodding betalte; Men da den 2den: og sidste Termins Resterende Indlemmelses-Omkostninger ey endnu ere betalte og den svage Christie Ols dr: ey har kundet eller er i stand til at udreede meere end hvad hun har betalt, nemlig sin Indlemmelses-Omkostninger 1.ste: Termin, saa udbad Lehnsmanden paa bemte: Ole Larsen Fieldsendes Veigne, at saavel Laug Rettet som meenige tingsøgende Almue maatte inden Retten vorde tilspurgt, om dem ikke noksom er bekiendt den svages slette Omstendigheder, i henseende at hun ey meere kand contribuere, end for ommeldt er, og at altsaa den 2den: Termins Indlemmelses-Omkostninger paa Amtet maae Reparteres?

Hvortil saavel Laug Rettet som Almuen svarede, at hendes Omstændigheder ere desværre saa maadelige og slette, at hun ey kand selv udreede den 2den: Termins Omkostninger, men at samme paa Amtet faaer Reparteres.

Hvorom Lehnsmanden forlangede paa bemte: Ole Larsen Fieldsendes Veigne dette Tings Vidne sig beskreven meddeelt, hvilket af Retten bleev bevilget.

1768: 11

6. Johannes Tallachsen Recheraases Skiøde til Haldor Olsen paa 18. M/arke/r Smør og 21. Kander Malt udj gaarden Nedre-Tvedt. dat: 10de Maij: 1768. vid: fol:

7. Anne Hans dr: med Laug værge Ole Hansen Svindahls Do: til Ole Iversen paa 6. M/arke/r Smør 3. Kander Malt i gaarden Haadneland som med sin egen Arvepart i Do: gaard bruger i alt 12. M/arke/r Smør og 6. Kander Malt. dat: 10de: Maij: 1768. vid fol:

8. Zacharias Olsen Karlands Bøgsel-Seddel til Jacob Magnesen Kielgavlen paa 1. Pund 3. M/arke/r Smør 18. Kander Malt og 3/8 Faar udj gaarden Karland. dat: 10de: Maij: 1768. med Rev: ej: dat:

9. Ole Hansen Grimstads Skiøde til Niels Larsen paa 2. pund Smør og 1/2. Tønde Malt i gaarden Konglevold for 90 rdr: dat: 11. Maij 1768. vid: fol:

Da nu ey videre denne Sinde paa dette Skibreedes Som/m/er Ting var at forrette, bleev tilsidst af Fogden til Rettens attestation fremlagt Restancen for de ordinaires Kongel: Skatters 1ste og 2den: Termin, som ongefæhrlig beløber til 680 rdr da ey videre paa dette Aars forbemte: 1ste: og 2den Termin er betalt end 3 rdr 3 s:

Radøe Skibr:

Anno 1768. den 13de: Maij. bleev Rætten til almindelig Sommer-Tings Holdelse, sadt med Radøe Skibreedes Almue paa Tingstædet Alverstrømmen, i Overværelse af Deres Kongel: Majts: Foged Velædle Hr: Christen Heiberg, og de Rætten for dette Aar opnævnte Laug-Rettes-Mænd, hvis Navne udi den for afvigte Aar fuldskrevne Justitz-Protocoll fol: 406. findes anførte, hvilke alle efter Paarab mødte.

Hvorefter de samme høy-Kongel: Forordninger og videre høye Ordres her bleev publicerede som ved næst forrige Lindaas Skibreede.

Dernest publiceret:

1. Skifte-Breev forrettet den 3die: Novembr: 1767. paa gaarden Indhelle efter afgangne Agaathe Peders Dr: vid: fol:

2. Do: forrettet den 4de: Novembr: 1767. paa gaarden Willanger efter afgangne og paa Søen borte blevne Christen Knudsen. vid: fol:

3. \Hr:/ Edvard Mejers Bøgsel-Seddel til Ole Rasmusen Indhelle paa 8. M/arke/r Smør 4. Kander Malt udi gaarden Indhelle. dat: 7de: Maij: 1768. med Rev: ej: dat:

4. Hr: Wilhelm Frimans Do: til Stephen Nielsen Soltvedt paa 18. M/arke/r Smør og 8. Kander Malt udj gaarden Rigstad dat: 3die: aug: 1767. med Rev: ej: dat:

5. Hr: Hans Mossins Do: til Anders Knudsen paa 1/2. Løb Smør og 1/2. Tønde Havre-Malt i gaarden Wettaas: dat: 26de: Martij 1768. {vid: fol:} med Rev: ej: dat:

Fogden Heiberg havde her til dette Ting ladet indvarsle Knud Johannesen Indhelle for at giøre Forklaring om et af ham

dette Aars Foraar paa Havet funden og biærget støkke nytt Skibs Master-Træe eller saa kaldet Top-Mast, og da bemte: Knud Johannesen og nu møder for Retten, saa bad Fogden hand maatte fremkaldes desangaaende at giøre Forklaring saaleedes, at derudj oplyses hvor, naar,

hvad Tiid, paa hvad Stæd og hvorleedes hand fandt berørte Master-Træe med eller uden Jern-Baand, Bloker (Blokker) etc:

Den Indkaldte Knud Johannesen Indhelle mødte efter Paaraab, og forklarede: Det hand Marië-Besøgelses Dags Aften paa Havet 1. fierdings Vey fra de yderste Skiær udi Vesten-Vind og Regn Veyerlig tilligemed sin Datter fandt det omspurgte Støkke Master-Træe, hvilket hand strax flodede til Lands ved sin paaboende Gaard indre-Helle, hvor hand trækket den op paa Landet, hvor den nu er beroende; Ellers forklarede hand at berørte Støkke Master-Træe var uden ringeste Jern-Beslag, og end mindre Takkelage Touver, uden alleene 2de: smaae Stumper gammel Touv, som og at Masten var gandske nye og saa nye, som den nyelig kunde være kommen fra Arbeyderen, da bemte: Mast og efter hans Skiønn kunde være circa 16. a 17. Sællandske alen lang, og circa 10. Tom/m/er tyk i den stoere Ende.

Fogden bad Retten tilspørge Knud Johannesen: Om ike denne hans aflagde Forklaring i alle deele med Sandhed bestaaer; Hvortil hand efter Rettens alvorlige Tilspørsel; svarede, det hand veed fuldkom/m/en vist, at denne hans nu aflagde Forklaring i alle Deele medfører den reene og rette Sandhed.

Fogden dernæst begiærede det passerede Extractviis af Protocollen beskreven.

Fogden Heiberg ved sin Fuldmægtig Jacob Jørgen Kastrup gav tilkiende det hand til dette Ting har ladet lovlig stævne og indkalde med mundtlig Varsel Bottel Larsen Tvedten og Marthe Christians Dr: ibidem for begangne Leyermaal med hinanden og Barn-Avling i Løsagtighed, de begge derom for Retten at tilstaae det paastevnte Leyermaal, og derefter Dom at modtage til Bøders Udreedelse.

1768: 12

Og da de indkaldte møder, saa bad Comparenten de for Retten maatte blive fremkaldet for saadan deres begangne Leyermaal, og Barn-Avling {at tilstaae} med hinanden at tilstaae; Men forinden fremstillede Comparenten Stevne-Vidnerne Lehnsmanden Knud Haaversen Olsvold, og Knud Johannesen ibidem til Stevnemaaletz Eedelige Afhiemling.

Stevne-Vidnerne Knud Haaversen Olsvold, og Knud Johannesen ibidem fremstoede efter Paaraab, som Eedelig afhiemlede Stevnemaaletz lovlige Forkyndelse af dem at være skeet for i Dag 14. Dage siden.

Dernest bleev de 2de: indstevnte Leyermaals Begiængere af Rætten paaraabt, som mødte og inden Retten tilstoed at de med hinanden har begaaet Leyermaal, og at de med hinanden har avlet en Dr: som var død-fød.

Comparenten Kastrup dernæst indloed Sagen til Doms med Paastand, at de indkaldte følgelig Lovens pag: 965. art: 1. vorder dømt at bøde deres Leyermaals-Bøder hand 24. Lod Sølv, og hun 12. Lod Sølv for samme deres begangne Leyermaal.

Eragtet:
Sagen optages til Doms.
Afsagt.

Eftersom det af Fogden paa Justitiens Veigne paastevnte Leyermaal, som Begiængerne og de Indstevnte sc: Bottel Larsen Tvedten og Marthe Christians dr: ibidem med hinanden skal i Løsagtighed have begaaet, af bemte: Leyermaals-Begiængere inden Retten tydelig og lydelig er tilstaaet, og deres Delictum altsaa aabenbare bekiendet, saa vorder hermed kiendt og dømt for Rætt: Det de{n} begge Indstevnte bør, i følge Lovens 6te: Bogs 13de: Cap: 1. art: for saadant deres i Løsagtighed begangne Leyermaal bøde deres Leyermaals-Bøder, nemlig Drengen Bottel Larsen Tvedten med 24. Lod Sølv eller 12 rdr og Pigen Marthe Christians Datter med 12. Lod Sølv eller 6 rdr, {samt udst} som i Mangel af udreedelse og mindelig Betalning, bør, i følge Lovens berørte C: og art:, saavelsom og Forord: af {2} 6te Decbr: 1743

at forsohnes paa Kroppen; Hvilket alt 15. dage, efter denne Doms lovlige Forkyndelse, bør udreedes og efterkommes under Adfærd efter Loven.

6. Hans Christian Gartners Bøgsel-Seddel til Knud Rasmusen paa 12. M/arke/r Smør og 8. Kander Malt i gaarden Bøe. dat: 19de: Decbr: 1767.

1768: 12b

7. Johannes Erichsen Bouges med fleeres Skiøde til Lars Johannesen paa 2. M/arke/r Smør og 1. Kande Malt i gaarden Qvidsteen for 4 rdr dat: 13de: Maij: 1768. vid: fol:

8. Lars Johannesen med fleeres B: Sæddel til Hans Halvorsen paa 1 1/2. pund Smør og 1 1/2. Mæle Malt, samt halve Parten udj Laxe vaagen, hvoraf aarlig skal svares aparte all anden Jorddrottelig Rettighed, i Kiendelse 1 rdr dat: 13de: Maij: 1768. med Rev: ej: dat:

9. Elie Ellefs drs: med Laugværge Mons Monsen yttre Sæbøes Gave-Breev til hendes Sønne-Sønner Ole og Mons Jons-Sønner paa 5 1/4. M/arke/r Smør 2 1/3. Kande Malt og 1 1/6. s/killing/s i Penge i gaarden yttre-Sæbøe. dat: 13de Maij: 1768. vid: fol:

10. Sivert Pedersen Indsyltes med fleeres Skiøde til Sr: Hans Schreuder boende i Bøevaagen paa 18. M/arke/r Smør 18. Kander Malt i gaarden Indsylte for 33 rdr og for odelen 12 rdr tilsam/m/en 45 rdr dat: 9de: Decbr: 1767. {med Rev: ej: dat:} vid: fol:

11. Hans Schrøders Bøgsel-Seddel til Sivert Pedersen Indsylte paa 9. M/arke/r Smør 9. Kander Malt i gaarden Indsylte. dat: 29de Decbr: 1767. med Rev: ej: dat:

Dagen efter den 14de Maij Continuerede Bøygdetinget udj overværelse af det i gaar tilstædeværende Laug Rette,

Publiceret

12. Borgemæster Fasmers til Mons Guttormsøn udstædde Bøgsel Sæddel paa 18 M/arke/r Smør 7 1/2 Kande Malt udj gaarden Ascheland Dat: 6 april 1768

Ved hvilken Bøgsel Sæddel bliver at erjndre til Bøgsel Mandens Mons Guttormsens efterrettning at dette herudjnden under 6 april 1768 bortbøgslede gods i gaarden Ascheland er den 8de December 1767 i følge een ved ober Hoff Retten for Pandte obligations gield over Borgemæster Fasmer erhvervede Dom, og efter foregaaende bekiendtgiørelse ved Placaters udstædelse paa offentlig auction er bortsolgt og tilslaget De Messieurs Jan Berentsøn og Jan Jansøn Frøchen

Hr: Fogden Hejberg ved sin Fuldmægtig Sr: Kastrup æskede Justitz Sagen i Rette Contra Clem/m/et Hansøn Rosnes og Sr: Hans Schrøder, producerede Rettens sidstleeden Høste ting ergangne Forelæggelse for de i Sagen indstevnte Vidner, som efter paateigning lovlig er forkyndt, fremstillede Ellers Kaldsmændene til sammes afhiemling. Forelæggelsen blev i Retten oplæst saa lydende,

derefter bad Comparenten de jndkaldte og forelagde Vidner som hand formodede nu i Retten møder, maatte blive fremkaldet til Provemaal og Eedelig vidnes byrds afleggelse paa de nu i Rettelagde skriftlige Qvæstioner af dags dato, hvorunder dog Comparenten Reserverede sig ved videre fornødne Qvæstioner til Sagens oplysning.

derefter fremstode Kaldsmændene Knud Olsvold og Knud Helle som afhiemlede Laugdagens lovlige forkyndelse under Eed

Af de jndstevnte Vidner mødte Berthe Rasmusdatter Huuse, Friderich Clemmetsøn og Knud Rasmussøn Willanger, hvad det 4de Vidne er betreffende da er samme efter actors andmeldelse ike tilstæde men paa udenlandske Rejser fraværende, Hvornæst lovens Eed for

de tilstædeværende vidner bleev oplæst af lov bogen og formaned dem til Sandheds vedblivelse hvorefter de Samtlige aflagde Eed med opragte Fingre efter lovens bydende og

1768: 13

Fremstod da til examination og \Separat/ afhør det

1ste Vidne Berthe Rasmusdatter Huuse som efter aflagde Eed Svarede til 1ste Qvæstion: at det forholder sig som omspurt er at de i Qvæstionen benævnte 3de Mænd flaattede eet Fustagie Fransk brendeviin til Clemmet Hansøn i Rosnes som de ved een Holme i Feige Fiorden ved havet havde funden men kand ej erjndre sig hvad dag eller Datum det var eller passerede. Til 2den Qvæst: Svarede i alt Ja. til 3die Svarede, kunde ej derom giøre nogen forklaring. til 4de Svarede: at det laae dybt i Søen, men egentlig hvor stor part laae over eller i vandet kunde hun ike med nogen vished fastsette. til 5te Svarede: at det forholder sig som Qvæstionen jndeholder alleene med den forskiel at det var ved Bryggen og ike ved Jægten at fustagiet blev oplætted, ligesom hun og ike saae at der af fustagiet efter Clemmet Rosnes ordre blev af hans Søn Clemmet Clemmetsøn tapped \mere/ 2 Bouttellier Brendeviin

Kastrup herunder bad Retten tilspørge Vidnet 1mo Om hun ike har hørt at forhen og imedens fustagiet laae ved Clemmet Hansøns Jægt af ham eller efter hans ordre blev tapped brendeviin af Fustagiet samt hvor meget? og 2do Om Vidnet ikke har hørt at meere end de omvundne tvende Boutellier blev tapped af fustagiet ved Clemmet Hansøns Brygge? til 1ste Svarede: at hun ey om det omspurte ej noged haver hørt? Til 2de Svarede ligesaa Nej, ej derom noged At have seet eller af andre hørt.

Til 6te Hoved Qvæst: Svarede: Joe at Fustagiet jndkom til Rosnes Havnen om aftenen Sildig og det omvundene brendeviin aftapped næstpaafølgende dags morgen Til 7de Svarede hun hverken har seet eller hørt noget derom. Til 8de ligesaa. Til 9de Svarede Nej hun saae det vel men proberede det ike og altsaa ej kand skiønne noged om sammes bonnite Til 10de Svarede: Joe at Clemmet Hansøn /: som Er vidnets Husbonde :/ og Hans Schrøder tog imod fustagiet af *biergene (biergerne), men hvormange dage det var efter at samme var jndkommen paa Rosnes Havnen kunde vidnet ikke med nogen vished forklare, ligesom hun ike heller vidste paa hvad maade eller med hvad vilkor Fustagiet af de omvundne af *Biergene blev modtaged Til 11te Svarede Kunde derom ej noged erjndre sig. til 12te Svarede hun veed ej at nogen passede eller vogtede paa Fustagiet men det laae i havnen ved Rosnes, men dette veed hun at *biergene laae alle oppe i Huus i deres Roelighed om natten Til 13de Svarede: var ike tilstæde da Fustagiet blev optaged ved Rosnes, og følgelig ej heller saae i hvad stand det var endten beskadiget eller ubeskadiget. Til 14de Svarede at hun saae fustagiet nogle dage efter at det til Rosnes var jndkommen, var optaged og laae i Clemmet Hansøns Nøst under hans laas og lukelse.

Kastrup i andleedning af Vidnets Svar til 14de Qvæstion at hun dog saae fustagiet i Clemmet Hansøns Nøst, om det der enten stod paa Enden eller laae og om vidnet da erfarede hvad enten fustagiet var heel eller lækede? Svarede

1768: 13b

Til Qvæstionen, at den tiid Vidnet som melt saae {Vidnet} fustagiet i Clemmet Hansøns Nøst stod det paa enden, men enten det var beskadiget eller ike, lækede eller ike veed Vidnet ej, ligesom hun og forklarede, at da hun forhen har omproved at fustagiet laae i Nøsted var hendes Meening derunder at fustagiet i det omprovede Nøst var beroende, som hun ike bedre forstoed. Til 15de Svarede: veed jndted andgaaende det omspurte at forklare. Til 16de Svarede ligesaa Nej.

Kastrup havde ej videre at tilspørge dette Vidne, som hun allereede under 10de Qvæstion har forklaret at være Clemmet Hansøns tiener, thi blev Vidnet Demitteret og fremstoed dernæst det

2det Vidne Knud Rasmussøn Willanger som svarede til 1ste Qvæst: at hand vel har hørt det omspurte af andre men ike selv seet noged deraf. til 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8 & 9de Qvæstion vidste Vidnet ike at forklare til 10de Svarede: at hand vel har hørt sige det af andre at Clemmet Hansøn og Hans Schrøder tog imod det omspurte Fustagie af Biergerne, men selv ike seet det ligesom ej heller \veed/ hvad dag eller dato det jndkom paa Rosnes Havnen til 11, 12, 13, 14, 15 og 16de Qvæstion vidste Vidnet ike det ringeste til oplysning, da hand ej heller den Omspurte tiid var nærværende, og da actor ej forlangede dette vidne videre tilspurt blev hand fra Retten afskeediged

3die Vidne Friderich Clemmetsøn fremstoed som sagde sig at være 18 aar Gammel, Søn til jndstevnte Clemmet Hansøn, og ej endnu er Confirmeret, men tenker til førstkommende Michælj at fornye sin Daabs pagt ved Confirmation hvortil hand har ladet sig teigne

Kastrup hernæst lod tilføre at hand nok vidste den praxi at Vidne skal have været til Confirmation forjnden det admitteres til nogen Eedelig forklaring skiøndt lovens pagina 128 art: 19de fastsetter alleene med klare ord at vidne under 15ten Aar hverken kand rejses eller fældes og ihvorvel dette jndstevnte Vidne allereede er i sit 18de Aar efter hans egen sigelse, ja heller jndted kand paatvivles hand joe er eet fornuftig og oplyst Menniske, saa begierede dog Comparenten ham under lovens falsmaal forelagt til næstholdende Høste ting sit Vidnesbyrd i denne Sag at aflegge, til hvilken tiid og Comparenten begierede, det formedelst andmelt forfald paa sin Rejse udeblevne Vidne Jacob Clemmetsøn ligeleedes sit vidnesbyrd under faldsmaals straf at aflegge,

derefter er saaleedes

Eragted

Sagen udsettes til næste holdende Høste ting for dette Skibreede, til hvilken tiid saavel det tilstædemødende men formedelst andmelte omstendigheder ej denne Sinde afhørte Vidne Friderich Clemmetsøn, som det paa udenlansk Rejse occuperede Vidne Jacob Clemmetsøn, begge under lovens Faldsmaal forelegges at \møde tilstæde og/ Deponere deres Provemaal i Sagen ligesom og alle Sagens Contra parter paalegges til samme tiid at jndfinde sig, om de noged videre til eller forsvar i Sagen haver at fremkomme paa det Sagen da kand besluttes uden lengere udhal og haver Actor denne Rettens Kiendelse lovlig for alle vedkommen[de] at besørge {lovlig} forkyndt

1768: 14

Da nu ey fleere Sager til dette Ting vare indstevnte, ey heller nogen med videre at forrette anmeldte sig efter Rettens Paaraab ved Skydz-Skafferen 3de: gange af Ting-Gaarden, bleev til Rettens Attestation af Fogden i Rette lagt Restancerne for de udestaaende Kongel: ordinaires Skatters 1ste: og 2den: Termin, hvoraf erfaredes at der udi dette Skibreede paa samme ey meere at være betalt end Summa 103 rdr 4 mrk 13 s: altsaa ongefæhrlig til Restance 536 rdr 4 mrk 3 s.

Guulens Skibreede.

Anno 1768. den 16de: Maij bleev Retten til almindelig Sommer-Tings Holdelse sadt med Guulens Skibreede paa Tingstædet Schierjehavn, i Overværelse af deres Kongel: Majts:

Foged Velædle Hr: Christen Heiberg og de Retten for dette Aar opnævnte Laug Rettes-Mænd, hvis Navne i den for dette Aar udskrevne Justitz-Protocoll fol: 398. findes anførte, der alle efter Rettens Paaraab mødte,

Thi bleev dernest de sam/m/e Kongel: Forordninger og videre høye Ordres her publicerede som ved nest forrige Radøe Skibreede.

Publiceret

1. Johannes Knudsen Inderøens Bøgsel-Seddel til Anders Lassesen paa 1. Pund 6. M/arke/r Smør i Gaarden Furrenes. dat: 7de: Janv: 1767. med Rev: ej: dat:

Magne Monsen Schuggedahl fremleverede og anviiste paa Iver Larsen og Halvor Larsen Fosses Veigne en Huud eller Pels af en meget stoer og gam/m/el Biørn, som de 4. a 5. Uger for Juul nestleeden skiød ihiel i deres egen \Ud/Mark af deres Gaard Fosse, og hvorfore hand nemlig Magne Monsen Schuggedahl paa deres Veigne, i følge Forordningen af 8de: Maij: 1733. af Fogden forvæntede for Skuddet godtgiort og udbetalt 2 rdr, som hand paa Fosse-Mændenes Veigne inden Retten af Fogden bekom betalt, og ham bleev overleveret, hvilket efter oven allegverede Forordning saaleedes herved vorder protocolleret, paa det Fogden, efter en af Ambtmanden approberet Ligning, kand samme siden hos Almuen incassere og paa Almuen Repartere.

Dernæst fremstoed for Retten Niels Joensen og Ole Larsen Baarøen, som væmodelig tilkiendegav, det deres paaboende Gaard{s} sub Matriculens No: 145, skyldende i Skatte og Landskyld 9. M/arke/r Smør, er den 25de: Aprill 1768. {er} geraaden i en bedrøvelig Ilds-Vaade, og altsaa forberørte brandlidende

1768: 14b

satte i en fattig og bedrøvelig Tilstand, da de begge Mænd var ude paa Søen eller Havet Vesten fra Udvæhr for at fiske, og Ole Larsens Koene Elie Hans dr:, saavelsom og Niels Joensens Tieneste-Pige var fraværende for at hænte Foer og Biergning for Creatuurene, den Tiid Ilds-Vaaden forberørte 25de: april sidstleeden om Dagen Kloken 10. laae \ey allene/ de fleeste af deres Gaards Huuse i Aske undtagen 1. Floer og 1. liden Høe-Lade, som fra Ildens Lue stoed befriet i behold tilligemed en liden Søe-Boed, men end og berøvet dem fra alt hvad de af ædende og drikkende Vahrer, saavelsom alle deres Sæng- og Gang Klæder var eyende, eftersom ey fleere Mennesker, da Ulykken skeede, vare nærværende end alleene en gam/m/el skrøbelig og elendig Qvinde, navnlig Kari Peders dr:, der neppe med største Møye kunde redde sig med 2de gandske smaae Børn fra Ildens Grumhed, end sige meere; Saa adskillige Folk har maattet af deres Christmedlidende Godhed rekke dem Haanden ved ey alleene at give Børnene hvad de skulle æde, men og hvad de skulle skiule sig udj; da de nu desaarsage af Mangel paa Vaanhuus, maae opholde sig udi den af Ilden tilbage staaende og befriede Høe-Lade, indtil de kand faae Huuser igien opbygde. Hvorover de allerunderdanigst forvæntede at dem, efter foregaaende Ansøgning af Øvrigheden derom, maatte forundes Høy Kongel: allernaadigst Bevilling at nyde 2de: Aars Skatte-Friehed i disse besværlige og særdeeles kostbare Tiider.

Hvorefter saavel Lehnsmanden Hans Henrichsbøe, som tilstæde værende Laug-Rett inden Retten bleev tilspurgt, om dem ikke noksom ey alleene er bekiendt om forberørte ulykkelige Brandskade paa bemte: gaard Baarøen, men end og om deres overmaade usle og elendige Tilstand, som brandskaden har lidt, hvortil saavel Lehnsmanden, som Laug Rettet og meenige

Almue svarede: at det desværre i et og alt saa forholder sig, som anført, og at de brandlidende derudover ere sadte i den yderligste Fattigdom og Elendighed.
Herom forlanget tidtbemte: Brandlidende et lovskikket Tings Vidne sig beskreven meddeelt, hvilket af Retten bleev bevilget.

Fogden Heiberg ved sin Fuldmægtig Kastrup begiærede Justitz-Sa-

1768: 15

gen i Rette anlagt afvigte Aars Høste ting contra Gift Manden Mons Monsen Hope og Qvinde Mennesket Agaathe Niels datter for Anden Gang med hinanden begangen Leyermaal og Hoer, producerede Rettens samme Høste ting den 12te: Octobr: 1767. ergangne Laugdags Forelæggelse for Qvinde-Mennesket Agaathe Niels dr: som efter Paateigning lovlig er forkyndt den 2den: hujus. Til sam/m/es Afhiemling Actor fremstillede Kaldsmændene Iver Monsen Hougsdahl, og Iver Gevlesen ibidem, og da berørte Agaathe Niels dr: og nu møder, saa bad actor hun ligeleedes maatte blive fremkaldet for Retten for at tilstaae det paastevnte, og af hende med Mons Monsen Hope 2den: gang begaaede Leyermaal og Horerie, til hvis nemlig Horeries Legitimation actor ellers i Rette producerede Sogne Præsten Hr: Magister Daaes derom under 31te: Decbr: 1767. passerede attest in Copia vidimata, ligesaa producerede actor til Indlemmelse i Acten den hos Mons Monsen Hope under 16de octobr: 1767. skeede Undersøgnings og Seqvestrations Forrettning med paateignet Høy Øvrigheds approbation, hvoraf erfares hand intet i Boes Formue er eyende, da samme er saa lydende:
Kaldsmændene Iver Monsen Hougsdahl, og Iver Gevlesen ibidem fremstoede efter Rettens Paaraab, og Eedelig afhiemlede, efter Paateigningens Udviis, forberørte Laugdags Forelæggelse for de Indstevnte lovligen at være forkyndet:
Dernest bleev det indstevnte og forelagde Qvinde-Menneske Agaathe Niels Dr: af Retten fremkaldet, som vedtoeg Lavdagens lovlige Forkyndelse, og inden Retten væmodigen declarerede og tilstoed at have 2den gang bedrevet Hoer med den Indstevnte Gift Mand Mons Monsen Hope, som og at hun nestleeden Sommer strax efter Ste: Hans dags Tiider kom i Barsel-Sæng med en i dette Horerie avlet Sønn, som i Daaben blev kaldet Niels, og hvilken hun og med sig førte paa Tingstædet; sagde ellers at hun nu opholder sig paa Gaarden Fosse hos Iver Larsen, da hun og declarerede ey endnu at have staaet Skrift, eller udstaaet Kirkens Disciplin.
Actor dernest tilførte, at som det af begge de

1768: 15b

Indstevnte her for Retten er tilstaaet, det de med hinanden 2den: Gang har begaaet Leyermaal og i Horerie avlet det af qvinde Mennesket ved Ste: Hans dags Tiider afvigte Aar til Verden fødte Drenge-barn, saa bør hand Mons Monsen Hope, som den der saaleedes \2den gang/ i sit lovlige Ægteskab, har bedrevet og besmittet sig med Hoer følgelig Lovens 6te: B: 13. Cap: 25de art: ey alleene bøde sin yderste Formue /: om hand nogen eyede /: men end og efter Forord: af 6te Decbr: 1743. bøde dobbelte Leyermaals-Bøder med 24 rdr: til hans Majts: Sagefalds-Cassa, samt efter allegverede Lovens art: forviises Landet; Hvad Qvinde-Mennesket Agaathe Niels dr: angaaer, da bør hun for sin Forseelse og 2den Gang Horeries Synd følgel: Lovens pag: 965. art: 1. bøde sine Leyermaals-Bøder med 12. Lod Sølv eller 6 rdr: med hvilken Paastand og Irettesættelse actor fra sin Siide sluttede Sagen lovgrundet Dom.
Procurator Thomas Steen fremstillede sig for Retten i denne Sag, og gav tilkiende, at hand i følge Høy Velbaarne Hr: Stifts-Befalingsmand Scheels hannem tilhænde komne Resolution af

Dato 16de april sidstleeden tegnet paa Hr: Fogeds Heibergs foregaaende skriftlige Ansøgning under Dato 12te: Ejusdem, hvilket Document hand nu i Rettelagde, og derefter begiærede at den Indkaldte Mons Monsen Hope, som nu for Retten personlig er tilstæde maatte fremkaldes for Retten, og selv forestille hvad hand til sit Forsvar havde at forestille, saasom Defensor er gandske u-kyndig baade om Sagen og det begangne Leyermaal.

Den Indkaldte Mons Monsen Hope bleev efter Defensors Forlangende fremkaldet, som nu igien ligesom nestleeden Høste-Ting inden Retten tilstoed sit begangne Hoer med qvinde Mennesket Agaathe Niels dr:, declarerede ellers at have en gammel Sængeliggende Koene, og at alle hans ringe Eyendeele ere bortskyldige til andre, hvilket og Eendeel af det tilstæde værende Laug Rett og ting søgende Almue, tilstoede saaleedes at forholde sig.

1768: 16

Defensor Steen, efter saadan Sagens Beskaffenhed, var af den u-forgribelige Formeening, at actors Paastand, endskiønt den er grundet paa Lov, burde limiteres i henseende til saavel Mandens Skrøbelighed, som den Gamle Sængeliggende Koenes uskyldighed, paa det de begge hver for sig kunde frelses fra den Straf, Loven i saa Maade dicterer, og at De herefter kunde boe og leve sammen og deres Brød paa lovlig Maade søge at erhverve.

Actor erindrede alleene, at fordj Mons Monsen Hope har en gammel Koene, gives ham ingen Lov til at synde, og i saadan Henseende Refererede hand sig til sin giorde Irettesættelse over enhver i sær og paastoed Dom.

Defensor vedbleev sit forrige, og formoedede at hans Forsvar vorder taget i behørig Consideration, og dernæst indloed Sagen til Lov forsvarlig Dom.

Eragtet:

Sagen optages til Doms til i Morgen.

publiceret

2. Kisten Ørbechs Sl: Mons Henrichsens Skiøde til Ole Hansen Nerdahl paa 1. pund 12. M/arke/r Smør i gaarden Liehougen for 40 rdr: dat: 13de: Maij: 1768. vid: fol: 580.

3. Ole Hansen Neerdahls Do: til Hr: Thomas Sommer paa 2. pund 6. M/arke/r Smør, ...gd..(?) Halland 12. M/arke/r Smør som har lagt under Neerdahlen, for Summa 56 rdr dat: 16de: Maij: 1768. vid: fol:

4. Henrich Helberg Foormans og Cornelius Foormans Pandte Obligation til Sr: Diedrich J. Fasmer stoer Summa 1252 Rdr: hvorfore pandtsættes deres paa Børholmen værende og beroende Huuser tilligemed Kiøbmands Vahrer circa 50 rdr: viss udestaaende Gield til circa 200 rdr: saavelsom og eendeel LøsØre Effecter og Meubler. vid: fol: 519.

Derefter fremstoed for Retten Sieur Sieursen Rambiør og tilkiendegav, det hans Halv-Søster Ingebor Niels Dr: Riisnes er med den beklagelige Spedalske Svaghed behæftet, og efter den fra Hospitals-Forstanderen i Bergen Sr: Herman Lodding i Retten foreviiste Attest under 30te: Martij 1768. er allereede i Ste: Jørgens Hospital i Bergen indlemmet, da Omkost/ninge/rne til den 1ste Termin{s} vel allereede ere betalte, men sam/m/e hos mange laant, til hvilken Ende hand og anviiste Sogne-Præsten Hr: Ludvig Daaes skriftlige Attest under 9de: Februarij h: a: der noksom beviiser den Svage Ingebor Niels drs: stoere U-formuenhed og fattige Tilstand, i henseende at hun, desværre ey er i stand til at contribuere til sin Indlemmelses-Omkostningers 1ste: og 2den: Termin det allerringeste, men at samme paa Amtet nødvendig faaer Re-

1768: 16b

parteres og lignes; Hvis Aarsage hand paa sin Halv Søsters Veigne begiærede og ærbødigst anmoedede Retten at ville tilspørge saavel Lehnsmanden som Laug Rettet og meenige Almue, om dem ike noksom er bekiendt den svage Ingebor Niels drs: slette og fattige Omstendigheder, i henseende at hun ey er i stand til at udreede Indlem/m/elses Omkostningerne hverken for 1ste eller 2den: Termin; hvortil samtlige baade Lehnsmand Laug Rettet og Almue svarede: at hun er et gandske ussel og fattig Menneske der høyligst trænger til at nyde godt af Omkost/ninge/rnes Erstattning af Amtet saavel for 1ste: som 2den Termin

Comparenten forlangede ærbødigst herom et lovskikket Tings-Vidne sig beskreven meddeelt, hvilket af Retten bleev bevilget.

Erich Hognesen Riisnes fremstoed for Retten, og tilkiendegav, det hand paa sin Myndtling Anne Mons drs: Veigne fra gaarden Hosteland, var af hende ombedet at fremlevere i Retten en af Ste: Jørgens Hospitals Forstander i Bergen Sr: Herman Lodding i Bergen udstædet skriftlig attest under 20de: Febr: nestleeden, hvilken som anviist Comparenten bleev tilbageleveret, der udviiser, at bemte: qvinde-Menneske, formedelst sin medbehæftede spedalske Svaghed er udi Hospitalet i Bergen indlemmet, da hendes Indlemmelses-Omkostninger til den 1ste Termin af adskillige godt Folk er laant og hende medforstrakt, og hun end mindre har Raad eller Leylighed til at udreede den 2den Termins Omkostninger, Hvis Aarsage Comparenten anmoedede Retten vilde tilspørge saavel Lehnsmanden som Laug Rettet og meenige Almue, om dem ike berørte svage og med spedalskhed medbehæftede Qvinde-Menneskes usle og slette Omstendigheder noksom er bekiendt, hvortil de alle eenstemmig svarede: at Hun er et meget fattig Menneske, og i usle Omstændigheder, saa hun høyligst trænger til at nyde af Amtet godtgiort ey alleene Indlemmelses-Omkostningerne for 1ste: men end og for den 2den: Termin, og paa samme Reparteret, og lignet.

Hvorom alt Comparenten forlangede sig et lovskikket Tings Vidne beskreven meddeelt, hvilket af Retten bleev bevilget.

Den 17de: Maij. nestefter bleev Retten atter med samme Laug-Rett sadt,

hvorda udi Sagen indstevnt paa Justitiens Veigne af Velædle Hr: Foged Heiberg contra Mons Monsen Hope og Agaathe Niels dr: følgende Dom af Dommer og Meddoms-Mænd bleev:

1768: 17

Dømt og Afsagt:

Eftersom det ey alleene af de Indstevnte Mons Monsen Hopes og Agaathe Niels Drs: egen inden Retten frievillig giorde Declaration og skeede Tilstaaelse noksom tydelig er afbeviist og demonstreret det mellem dem hinanden begangne og paastevnte Horerie, hvilket den Indstevnte Mons Monsen Hope 2den: gang udi sit lovlige Egteskab med for berørte Qvinde-Menniske Agaathe Niels Datter har begaaet, men end og ved Sogne-Præsten til Lindaas Præstegield Hr: Magister Ludvig Daaes passerede skriftlige Angivelse og attest sub 31te: Decbr: 1767. er bekræftet; Saa vorder efter denne Sags forefundne Omstændigheder hermed af Dommer og Med-Doms-Mænd kiendt og dømt for Rett, det den Indstevnte Mons Monsen Hope for saadant sit udi Egteskab 2den: Gang begangne Horerie, hvorved hand største Forargelse har foraarsaget, bør ey alleene i følge Lovens 6te: Bogs 13de: Cap: 25de: art: at straffes paa sin yderste Formue, som ved den af Actor producerede Undersøgnings- og Seqvestrations-forrettning under 16de: Ocbr: afvigte Aar med paateignet høy-Øvrigheds approbation af 16de: Martij: 1768, befindes at være slet ingen, saa den Straf altsaa maae henfalde, men end og i følge Forordningen af 6te: Decbr: 1743. at bøde dobble Leyermaals-

Bøder med 24 rdr og udi Mangel af sammes udreedelse, da, i følge høy bemte: Forordning, at forsohne samme paa Kroppen, og derefter paa Grund af oven allegverede Lovens 6te: Bogs 13de: Cap: 25de: art:, at forviises Landet. Ligesom og det Indstevnte Qvinde Menneske Agaathe Niels-dr: bør for saadant og dette sit letfærdige og forargelige Levnet, samt begangne Leyermaal, i følge Lovens 6te: Bogs 13de: Cap: 1ste: art: at bøde sine Leyermaals-Bøder med 12. Lod Sølv eller 6 rdr:, og i Mangel af sammes Udreedelse, da i følge oven-allegverede Forordning af 6te: Decbr: 1743. at forsohne Bøderne paa Kroppen; hvilket alt 15ten: Dage, efter denne Doms lovlige Forkyndelse, bør udreedes og efterkommes under Adfærd efter Loven.

Actor begiærede Dommen og Acten, saasnart mueligt in formâ beskreven,

Defensor loed tilføre at den Indstevnte Mons Monsen Hope ey formaaer eller er i stand til at appellere paa denne ergangne Dom, men vil formoede, at actor indstevner den til Over-Retten da den Anklagte enten nærmere vil forsvare sig, eller og giøre allerunderdanigst Ansøgning, hvorved hand haabede at finde Deres Kongel: Majts: Naade.

Actor Replicerede, at det mueligens ikke er Defensor ubekiendt at deslige Sager til Ober-Retten bør indstevnes, saa meget meere, som hverken den dømte Mons Monsen eller hans Defensor Procurator Sr: Steen har declareret at være fornøy-

1768: 17b

et med denne Dom, og saaleedes bliver det og en nødvendig Følge at denne Dom for sin tilbørlige Ober-Dommer vorder indstevnt, ligesom og actor i den Henseende har begiæret acten beskreven.

Publiceret

5. Skifte-Breev forrettet den 17de: Maij 1768. paa gaarden Stegalvig efter afgne: Ole Stephensen. vid: fol: 580.

Og da nu ey videre denne sinde for dette Skibreede var at forrette, ike heller fleere Sager indstevnte, efter at Retten havde beordret Skydz-Skafferen Svend Lund 3de: gange at raabe af Ting-gaarden, om nogen havde ved Tinget noget videre at forrette, men ingen i slig anleedning indfandt sig, bleev til Rettens attestation af Fogden fremlagt Restancen over de udestaaende Kongel: ordinaires Skatters 1ste og 2den: Termin, beløber ongefæhrlig 653 rdr 4 mrk 10 s: da ey meere derpaa efter Restancens udviis er betalt end 16 rdr 1 mrk 6 s.

Herløe Skibreede.

Anno 1768. den 25de: Maij. bleev Retten til almindelig Sommer-tings Holdelse sadt paa Tingstædet Alverstrømmen med Herløe Skibreedes Almue, i Overværelse af Deres Kongel: Majts: Foged Velædle Hr: Christen Heiberg, og de Retten for dette Aar opnævnte Laug Rettes-Mænd, hvis Navne fol: 403. udi afvigte Aars Justitz-Protocoll findes anførte, der alle mødte, undtagen Christian Olsen Fløysand der er svag, og i hvis Stæd, samt paa hvis Vegne hans Fader Ole Stephensen Haatoft sad Retten efter den Eed hand som Laug-Rettes-Mand tilforn har aflagt.

Og bleev derefter, foruden de ved forrige Tinge publicerede Kongel: Forordninger og videre høye Ordres for dette Skibreede følgende \K:/ Forordning og Documenter saaleedes lydelig inden Retten oplæste, som følger:

1. Kongel: Forord: anlangende Arvinger i Stervboer udi Dannemark og Norge at maae forundes det saa kaldede Beneficium Inventarii dat: Christiansborgs Slott den 8de: april: 1768.

2. Stiftamtmand J: E: Scheels Forholds-Ordre til Fogden angaaende en Tønde Smør, som af Opsidderne paa gaarden Sture i dette Skibreede er funden og bierget paa Havet. dat: 17de: Martij: 1768.

3. David Frichs Bøxel-Seddel til Johannes Olsen paa 1. b/ismerpund Smør og 1/3. Huud i gaarden Kraagaas. dat: 2den: April 1768.

4. Claus Wilhelms Korns Do: til Niels Monsen Notenæs paa 12. M/arke/r Fisk i gaarden Sture. dat: 2den: Febr: 1768. med Rev: ej: dat:

5. Sorenskriver men nu afgne: Johan Garmans Bøxel-Seddel til Knud Friderichsen paa 18. M/arke/r Smør 1/4. Tønde Malt i gaarden Goustad, paa sin Moder Madme: Karen Frimans vegne. dat: 25de: April: 1767. med Rev: ej: dat:

6. Pierre Fremmerijes Kongel: fransk Consul i Trundhiem hans udstædde Skiøde til Seigr: Elias Petrus Tuchsen paa 1. Løb Smør og 1. Tønde Malt i gaarden Frechoug. for Summa 1100 rdr: dat: 5te Maij 1768. vide folio.

7. Kammer Raad Dahm Laus Do: til Hr: Fremmerij paa Do: Eyendom for 1000 rdr: dat: 12te: Decembr: 1763. vid: fol:

8. Skifte breev forrettet den 4de Novembr: 1767. paa gaarden Willanger i Radøe

Skibreede efter den paa Søen borte blevne Christen Knudsen, \der/ formedelst bemte: {Jordego} Boes Jordegodses beliggende i dette Skibreede i gaarden Taasche her er bleven publiceret. vid: fol: 580.

9. Mathias Mathiesens udstædde Pante-Obligation paa 2den: Prioritet til Deres Høyærværdighed Hr: Biskop Friderich Ahrentz stoer 30 rdr dat: 18de: Martij 1768. vid: fol:

10. Aflyst og udslettet Ole Aamunds: Idens P: Obligation til Hr: Jens Bergendahl stoer 340 rdr: dat: 17de: Febr: 1761. vid: fol:

Fogden Heiberg ved sin Fuldmægtig Kastrup æskede Sagen i Rette anlagt ex officio (på embets veigne) sidstleeden aars Høste-Ting contra Opsidderne og Beboerne paa Gaarden Hennøe, angaaende den af dem samme aars Som/m/er fundne og optagne Qval, og da de indkaldte nu og møder for Retten, saa bad Comparenten aller først Retten vilde behage at modtage Biergernes Forklaring paa følgende Spørsmaal: Om den af dem fundne Hval tillige bleev funden uden Hale eller Rumpe, eller om samme var ved den, og da tillige indbefattet i det Maal, som {bleev} \de/ lagde paa Hvalen, og af dem forklaret at være 14. Alen lang?

Hvorefter Retten paaraabte Biærgerne af den omrørte Hval, som 4. i Tallet fremstoede og ærbødigen inden Retten besvarede denne af Actor fremsadte qvæstion saaleedes: At der paa den af \dem/ fundne og biergede Hval \ey/ var Hale eller Rumpe, samt at tidtbemte: Hvals Længde var, ligesom de før har forklaret, nemlig 14. Alens Længde, der under indbefattet, men ey længer.

Biærgerne, som desværre i, ved, og under deres brugte Omgang med denne af dem fundne og biærgede Hvall meget har forseet \sig/ og ey iagttaget Lovens allernaadigste Bydende herudinden som det sig burde, fremstoede samtlige og væmodelig tilstoed Deres begangne Forseelse med dette fundne Vrag, samt ærbødigst anmoedede Retten om Sagens Anstand til næstholdende Høste-ting, paa den Grund at de da imidlertid med Deres allerunderdanigste Ansøgning til Vores allernaadigste Arve-Herre og Konge kand indgaae til forvæntende Benaadning, og Strafs Eftergivelse udinden denne deres i dette Fald begangne Forseelse, og brugte Omgang med denne oftbemte: af dem fundne og biærgede Hval; Hvortil en blot

Uvidenhed og Eenfoldighed har været hos dem den fornemste og eeneste Aarsage, som enfoldige Bønder.

Comparenten Kastrup kunde vel med goed Grund protestere imod denne af de indkaldte forlangte Anstand, da de har haft Tiid nok til at i verksætte det anmeldte, dog indloed hand det for denne Sinde Rettens Kiendelse.

Eragtet.

Paa det de indkaldte ey i nogen Maade skal have Aarsage at klage sig med Retten overiilet, bliver under Haab af deres

1768: 18b

Andragendes Fuldbyrdelse Sagen bevilget Anstand til næstholdende Høste-ting.

Fogden Heibergs Fuldmægtig Jacob Jørgen Kastrup anmeldte det hans Principal Velbemte: Hr: Foged, her til Tinget har ladet indvarsle Niels Nielsen, Niels Joensen, Ole Johannesen, og Niels Monsen alle Opsiddere og Beboere paa Gaarden Sture for at giøre Forklaring om en af dem dette Aars Foraar paa Havet funden og biærget Tønde Smør, hvilken de derefter til Fogden haver fremført og afleveret, og hvor bemte: Tønde Smør endnu er beroende, og da de 3de: først benævnte Mænd og nu møder, saa bad Comparenten de maatte blive frem kaldet til Forklarings Aflæggelse angaaende berørte af Dem fundne Tønde, saaleedes, at deraf kand erfares hvad Tiid, hvorhelst eller paa hvad Stæd i Søen, og hvorledes De fandt samme.

De indkaldte bleev dernæst af Rætten paaraabte, af hvilke de 3de: Indkaldte Niels Nielsen, Niels Joensen, og Ole Johannesen mødte, som forklarede saavel paa egne, som den, formedelst lovlig Forfald, fraværende, Niels Monsens Veigne: Det de først i Martij Maaned indeværende Aar paa Havet ved de yderste Hav-Skiær i løs Søe udi sterk Nord-Vest-Vind fandt forberørte Tønde Smør som Vrag flydende, heel og for saavidt u-beskadiget efter deres Øyesiun, den de strax samme Dag de fandt den, førte til Fogdens Gaard{en} Strømsnes, og der afleverede den til Fogden Og da de indkaldte ey nu havde videre at kunde herom forklare, saa erindrede og ærbødigen loed de tilsidst tilføre, at saasom de dette omrørte Smør-Træe eller Tønde i aaben Søe efter deres forhen aflagde Forklaring har fundet og biærget, saa formoedede de og, i følge Lov, at nyde Biergnings-Lønn af berørte Smør Tønde med en halv-Part. Og da de indkaldte ey videre havde at erindre bleev samme af Retten dimitteret.

Kastrup indloed denne Biergernes Paastand, om den halve Deel i Bierger-Lønn til Rettens Kiendelse og lovmedholdige Decisum, da hand ellers er forsikkret, at Biærgernes Omgang med bemte: Tønde Smør har været gandske juste og i alle Maader retskaffen, som Tønden med Smørret udi, saaleedes som de har forklaret paa Fogdegaarden er beroende.

Eragtet:

Eftersom Biergernes reedelige Omgang med det af dem fundne og biærgede Tønde Smør ey alleene ved deres egen inden Retten giorde og aflagde Forklaring noksom tydelig \er/ illustreret, men end og ved Fogdens tilførte saaleedes er Ratificeret og bestyrket, at det høyligst kunde være at ønske, det alle andre vilde følge \deres/ Exempel, i henseende saa reedelig at omgaaes og behandle Vrag-Gods, hvor og naar de fandt det; Saa

1768: 19

fandt Retten sig saa meget meere beføyet paa Grund og i Medhold af Lovens 4.de Bogs 4de: Cap: 5te: art: at tilstaae Biergerne en halve Deel af Smørrets Værdie, som dem, naar enten samme efter at have aar og Dag været beliggendes, for at erfares, om rette beviislige Eyermand dertil kunde indfinde sig, eller og at {sam/m/e} det derefter ved offentlig auction

lovligen bliver bortsolgt, af Kongens Foged bliver godtgiort og udbetalt, da berørte Lovens art: i første Fald bliver til allerunderdanigst Følge for dem.
Kastrup begiærede det passerede sig beskreven meddeelt, som af Retten bleev bevilget.

Den 26de: ejusdem bleev Retten atter med samme Laug Rett sadt, hvorda bleev publiceret
11. Jon Olsen Berlands Skiøde til Anders Jensen Echeland paa 7 1/2. M/ark Smør og 2 1/2. Kande Malt for 10 rdr 3 mrk, da Kiøberen med den liige saa stoere Part som hand selv eyer, nu i alt bruger 15. M/arke/r Smør, og 5. Kander Malt i Do: Gaard. dat: 25de: Maij: 1768. vid: fol:
12. Peder Knudsen Myrtvedts Do: til Aad Joensen paa 1/3. part udi gaarden Myrtvedt af Skyld 1/2. Løb Smør for 36 rdr: dat: 25de: Maij: 1768. vid: fol:
13. Aad Jonsen Myrtvedts Pante-Obligation til Henrich Hansen Molleklev som Formynder for Tørris Arnesen Fløysand, stoer 20 rdr dat: 25de: Maij: 1768. vid: fol: 582
14. Anders Mathiesen Fløysands Skiøde til Niels Monsen Fløysand paa 18. M/ark Smør og 9. Kander Malt udi gaarden Fløysand for 48 rdr, og da Kiøberen selv eyer ligesaameget bliver saa hans fulde bruug: 1. Pund 12 M/arke/r Smør og 18ten: Kander Malt. dat: 25de: Maij: 1768. vid: fol:
15. Niels Monsen Fløysands udstædde Pante-Obligation til Hr: Jens Bergendahl stoer 60ve: Rdr: dat: 25de: Maij: 1768. vid: fol:

Hvorefter for Retten fremstoed Mons Monsen Haatoft, som ærbødigen æskede i Rette sin mod Anders Brynildsen Fosse nestleeden {anlagde} Høste-Ting anlagde Sag, og i slig anleedning producerede Rettens da ergangne Laugdags Forelæggelse for den indstevnte Anders Brynildsen Fosse, som den 20de: Aprill nestafvigte ved Lehnsmanden Rasmus Dahle og Helje Scharpenesset lovlig forkyndt liige efter deres Paateignings Udviis, som saaleedes er lydende: Formoedede i øvrigt ey alleene at Forkyndelses Vidnerne, men end og den indstevnte Anders Brynildsen Fosse nu møder, da Citanten ærbødigst anmoedede Retten at de første maatte fremkaldes, for Eedelig at afhiemle Laugdagens lovlige Forkyndelse.
Forkyndelses-Vidnerne Rasmus Dahle, og Helje Scharpenesset bleev dernæst af Retten paaraabte, som fremstoede og Eedelig afhiemlede Laug dagens lovlige Forkyndelse for den Indstevnte liige efter Paateigningens udviis.
Fogden Heiberg, som af det i denne Sag forhen passerede og omvundne var bragt i Erfaring, at den Indstevnte Anders Fosse har begaaet Slagsmaal, og følge-

1768: 19b

lig forvirket Bøder til Hds: Majts: Sagefalds-Cassa maatte ex officio indtræde i Sagen med følgende Paastand over den Indstevnte; Nemlig at Anders Fosse for sit begangne Slagsmaal følgelig Lovens 6. B: 7.de Cap: 8.de art: maatte tildømmes at udreede til Hds: Majts: Cassa 3de: 6. Lod Sølv eller 9 rdr:
Den Indstevnte bleev dernæst af Retten paaraabt, som mødte, og sagde sig ey noget videre udi denne Sag, og udinden dette(?) sit Forhold mod Citanten at anføre, men indloed Sagen lovgrundet Dom.
Fogden Refererede sig til sin Paastand.
Eragtet:
Sagen optages til Doms til i Eftermiddag.

Dernest fremstoed ligeleedes for Retten Ole Stephensen Haatoft, som æskede i Rette sin nestleeden Høste-Ting mod Anders Brynildsen Fosse anlagde Skieldsmaals Sag, og i saadan Henseende producerede Rettens næst afvigte Høste-Ting ergangne Laugdags Forelæggelse for

den Indstevnte i hans eget Paahør den 20de: Aprill nestafvigte lovlig forkyndt ved Lehnsmanden Rasmus Dahle og Helje Scharpenesset, som Comparenten til sam/m/es Eedelige Afhiemling nu her fremstillede for Retten formoedede, i øvrigt den Indstevnte {nu} møder.

Hvorefter Forkyndelses-Vidnerne af Retten bleve paaraabte, som mødte, og Eedelig, liige efter deres paa Laugdagen skeede Paateigning, {Eedelig} afhiemlede samme at være lovlig forkyndt.

Comparenten hernæst anmoedede Retten, det den Indstevnte maatte paaraabes, for at erfare, om hand noget under denne mod sig anlagte Sag til sit Forsvar kunde have at erindre eller anføre.

Den Indstevnte bleev paaraabt, som mødte, og inden Retten declarerede, det hand ey kand viide {at} noget til sit Forsvar herudjnden at anføre, men indlader Sagen en naadig og lovgrundet Dom

Citanten paatrængede Dom, og tilsidst herom forvæntede Rettens biefaldige Eragtning.

Eragtet:

Sagen optages til Doms til i Eftermiddag.

Hvorefter fremstoed for Retten Gregorius Christiansen Fieldstad som tilkiendegav paa Mons Olsen Søre Selles Veigne, det bemte: Mons Olsens Søster Rangelle Ols Dr: med den beklagelige Spedalske Svaghed er behæftet, hvis Aarsage hand paa

1768: 20

bemte: Mons Olsens Veigne i Rette producerede Hr: Doctor og Stadz Physic[us] Büchners skriftlige Attest under 20de aprill 1768., i henseende at den svage Rangelle Ols dr:, desværre! med saadan befængende og høybeklagelig Svaghed er behæftet, og hun, desaarsage, ey længere blandt andre sunde Mennesker, af Frygt for Sygdommens Smitsomhed, bør taales, men at hun jo før jo heller faaer indlem/m/es udi Hospitalet i Bergen; Men da hendes Omstændigheder ere saa usle og fattige at hun, desværre! ey kand contribuere det allerringeste til sine Indlemmelses-Omkostningers 1ste: end sige 2den: Termin, saa var Comparenten i slig Anleedning ærbødigst Retten anmoedende, at saavel Lehnsmanden som Laug-Rettet maatte inden Retten vorde tilspurgt: Om Dem ikke saavelsom Almuen noksom er bekiendt hendes usle og fattige Omstendigheder, at hun høyligst trænger til at nyde Indlem/m/elses-Omkostningerne ey alleene for 1ste: men og for 2den Termin paa det at samme siden paa Amtet til paafølgende Incassation kand vorde Reparteret; hvortil Alle eenstemmig svarede: Ja; hun desværre trænger altformeget dertil;

Hvornest Comparenten forlangede dette passerede i form af et lovlig Tings-Vidne sig beskreven meddeelt, under Rettens fulde Forseigling, som af Retten bleev bevilget.

Ligeleedes tilkiendegav bemte: Gregorius Christiansen Fieldstad paa Hans Rasmusen Fromrejdes Vegne, det hans datter Christie Hans Datter, efter den af Comparenten, paa bemte: Hans Rasmusens Vegne, i Rette lagde skriftlige Attest fra Doctor og Stadz-Physicus Büchner i Bergen under 17de: Maij 1768., med den beklagelige spedalske Svaghed er besmittet og behæftet, hvis Aarsage hand, formedelst bemte: sin svage Datters og sine egne usle og fattige Omstændigheder, i henseende ey at kunde contribuere det allerringeste til hendes Indlemmelses-Omkostningers enten 1ste: eller 2den: Termin, som til Hospitalet, hvor hun at indlemmes jo før jo heller trænger at indkomme, bør betales, ærbødigst anmoedede Retten, at saavel Laug Rettet, som meenige Almue maatte vorde tilspurgt, om dem ike noksom baade Hans Rasmusens og følgelig hans svage Datter Christie Hans Datters desværre usle og fattige Omstændigheder ere bekiendt, hvortil de alle eenstemmig svarede: Ja, at hans

Omstændigheder desværre! ere overmaade usle, da hand tilforn har til Hospitalet været nød at indsende og besørge sin egen Hustrue formedelst samme beklagelige Svaghed ind lemmet.
Hvornæst Comparenten forlangede dette passerede beskreven under Rettens fulde Forseigling med-

1768: 20b

deelt, som af Retten bleev bevilget.

Derefter er udj Sagen jndstevnt af Mons Monsøn Haatoeft mod Anders Brynildsøn Fosse for Slagsmaal er saaleedes

Dømt og Avsagt

Ved de tvende i denne Sag afhørte Vidner Ole Stephensøn Haatoft og Lars Gullichsøn Gripsgaard paa næst afvigte Høste ting aflagde Eedelige forklaring og vidnesbyrd, er det fuldstendig og klarlig bevist og oplyst at jndstevnte Anders Brynildsøn Fosse uden nogen fra Citanten Mons Haatofts Side given andleedning har mod ham begaaed Slagsmaal her udj Alvestrømmens Nordre Stue \nest/ afvigte aars 20de Maij, og givet ham eet ørefigen, hvilked den indstevnte Contra Part som i dag for Retten mødende ej heller har dristed sig til at benægte, eller havt noged imod Sigtelsen at jndvende
Thi bliver paa grund af Sagens omstendigheder og den skeede afbeviisning Kiendt og Dømt for Rett: at jndstevnte Anders Brynildsen Fosse, bør for det imod Citanten Mons Haatoft forøvede Slagsmaal at bøde efter lovens 6te Bogs 7 Capt: 8 art: til Hans Mayts: Sagefalds Cassa sine Slagsmaals Bøder med 3.de gange 6 lod Sølv eller penge 9 rdr, og i mangel af dessens udreedelse i følge Forordningen af 6.te Decembr: 1743 at forsone Bøderne {med arbeide} paa Kroppen, det idømte udreedes 15 dage efter denne doms lovlige forkyndelse, under ellers paafølgende lovlig adfærd.

Udi Sagen andlagt af Ole Stephensøn Haatoft imod Anders Brynildsøn Fosse for nærgaaende og ærerørige ord er saaleedes

Dømt og Avsagt

Naar de i denne Sag afhørte tvende eenstemmige Vidner Mons Monsen Haatoft og Lars Gullichsøn Gripsgaard aflagde Provemaale tages under betragtning, viiser samme meer end tydelig nok at Contra Parten Paagieldende Anders Brynildsøn Fosse den 20de Maij næstafvigte Aar 1767, udj Alvestrømmens Nordre Stue, ej allene har overvældet Citanten Ole Stephensøn med ærerørige ord og nærgaaende Expressioner, men end og desuden viist een meged slæt og nedrig opførsel efter vidnernes udsiigende. Til saadan Contra Partens u-anstendige grove forhold sees dog ej at Citanten i mindste maade har gived nogen Andleedning, ligesom og Contra Parten ved møde for Retten ej har haft mindste forsvar eller indvending paa sin Siide mod Sigtelsen.
Thi Kiendes og dømmes for Rett at de af Contra Parten Anders Brynildsøn Fosse mod Citanten Ole Stephensøn Haatoft udtaldte og \til/ hans æres forklejnelse hensigtende ord og beskyldninger, skal være som Aldeeles udtalte død og mortificeret og ike komme Citanten til nogen Præjudice og nakdeel og Krænkelse paa ærlige navn og rygte ligesom og Anders Fosse for saadan sin forseelse bør at bøde til Sognets Fattige 4 rdr, og i mangel af Bødernes udreedelse i følge Forordningen af 6te Decembris 1743, at Forsohne Bøderne paa Kroppen, det i dømte udreedes 15 dage efter denne doms lovlige forkyndelse under adfærd efter loven

1768: 21

Fogden forlangede den første Dom sig beskreven meddeelt, som af Retten bleev bevilget.

16. Mons Olsen Tostensvigs Bøxel-Seddel til Joen Aadsen paa 1. Pund 6. M/arke/r Smør i gaarden Haatoft. dat: 25de: Maij: 1768. med Rev: ej: dat:

17. Elling Østensen Schintvedts P. Obligation til forrige Sorenskriver Johan Garmann og nu hans Stervboe stoer 60ve: Rdr: dat: 3die: Decembr: 1767. vid: fol:

Og da nu ey fleere Sager enten nye eller gamle til dette Ting vare indstevnte eller fremkom efter Rettens Paaraab 3de. gange af Ting-Gaarden, denne sinde for Retten bleev tilsidst af Fogden til Rettens Attestation fremlagt Restancen for indeværende Aars Ordinaires Kongel: Skatters 1ste og 2den Termin som tilkiendegav og udviiste at ey meere for dette Ting derpaa er betalt af dette Skibreede end alleene 58 rdr 3 mrk 3 s: altsaa ongefæhrlig til Restance 586 rdr 2 mrk 13 s.

Hossangers Skibr:

[1768] Den 27de: Ejusdem bleev Retten til almindelig Sommertings Holdelse sadt paa Tingstædet Alverstrømmen, i Overværelse af Deres Kongel: Majts: Foged Velædle Hr: Christen Heiberg, og de Retten for dette Aar og i dette nemlig Hossangers Skibr: opnævnte 8te: Laug-Rettes-Mænd, hvis Navne fol: 406. udi afvigte Aars Justice-Protocoll findes anførte, der alle efter Paaraab selv mødte;

Og bleev dernest de samme Kongel: Forordninger og videre høye Ordres her ligesaa publicerede, som ved nestforrige Herløe Skibreede.

Dernest publiceret

1. Skifte-Breev forrettet den 25de: aug: 1766. paa Gaarden Mielstad efter afgangne Lars Nielsen. vid: fol: 582.

2. Hr: Gerhard Geelmuydens Odels lysning paa 1. Løb 12. M/ark Smør, 1 Tønde, og 12. Kander Malt i gaarden Hatland, som af Kipperen Lars Clemmetsen til nærværende Opsiddere er bortsolgt. dat: 29de: April 1768. vid: fol: 582.

3. Hr: Hans Mossins Bøxel-Seddel til Johannes Monsen paa 1/2. Løb mindre 1/2. s: Smørs Leye i gaarden Bircheland. dat: 27de: Octobr: 1767. med Rev: ej: dat:

4. Hr: Jens Rennords udstædde Fæste-Seddel til Johannes Halvorsen Bircheland paa en Huuse-Grund i Bernestangen. dat: 20de Maij 1768.

Næste dagen den 28de Maij 1768, Continuerede Bøygde tinget for Hossanger Skibreede udj overværelse af forbemelte Laug Rette

Publiceret

Een Bøgsel Seddel udstæd af Hr: Provsten Reimord til Anders Knudsen paa 1/4 part i eet Laxe Værpe Dat: 20de Maij 1768.

Og da nu efter paaraab ingen indfant sig som med Sager havde at gaae i Rette, Saa er dernæst af Fogden til Rettens attestation frem lagt Restancen for jndeværende Aars 1ste og 2den Termin som viiser at ej meere for dette ting er betalt af Hossanger Skibreede end 34 rdr 1 mrk 4 s og altsaa til Rest 475 rdr 4 mrk 12 skilling.

Hvorefter Tinget er slutted og ophævet

1768: 21b

Echanger Skibr:

[1768] Den 30te: Ejusdem bleev Retten til almindelig Sommertings Holdelse sadt paa Tingstædet Alverstrømmen med Echangers Skibreedes Almue i Overværelse af Deres Kongel: Majts: Foged Velædle Hr: Christen Heiberg og de Retten for dette Aar opnævnte 8te: Laug-Rettes-Mænd, hvis Navne udi afvigte Aars Justice-Protocoll fol: 407. findes anførte der alle efter Paaraab mødte;

Og bleev dernest de samme Kongel: Forordninger og videre høye Ordres ligeleedes for dette Skibbreede publicerede, som for nestforrige Hossangers Skibreede.

Dernest

1. aflyst og udslettet Ole Knudsen øvre-Hellands Pante-Obligation til Deres Velærværdighed Hr: Lyder Johan Smith, som Forstander for Hossangers Præstegields Fattig-Cassa stoer 33 rdr: dat: 22de Novbr: 1764. vid: fol:
2. Magne Halvorsen Nyegaards Skiøde til Knud Gullichsen Farristvedt paa 12. M/arke/r Smør i Gaarden Nyegaard for 22 rdr: dat: 14de: April: 1768. vid: fol:
3. Ole Bleges Do: til Joen Haldorsen Hodne paa 27. M/arke/r Smør og 12. Kander Malt i gaarden Gillesvig for 24. rdr: dat: 1 Febr: 1768. vid: fol:
4. Deres Høyærværdighed Hr: Biskop Friderich Ahrentzes Bøxel-Seddel til Niels Sieursen paa 1/2. Løb Smør i gaarden Øvre-Echanger. dateret 4de Martij: 1768. med Rev: ej: dat:
5. Joen Mariagers, som Forstander for Seminario Fridericiano, hans udstædde Do: til Johannes Iversen paa 1/2. Løb Smør 1/4. Tønde Malt i gaarden Echnæs. dat: 12te: Maij: 1768. med Rev: ej: dat:

Dernest fremstoed Lehnsmanden Ole Fyllingen med ærbødighed for Retten, som paa Madme: Agnethe Sl: Johan Stoltses Veigne æskede Sagen i Retten, anlagt afvigte Aars Høste-Ting contra Ole Halvorsen Padøen, og til den Ende producerede Rettens for den Indstevnte, men ey mødende Ole Halvorsen da ergangne Laugdags Forelæggelse som paateignet lovlig forkyndt den 9de: hujus nestleeden for den Indstevnte af Forkyndelses-Vidnerne Lehnsmand Ole Fyllingen og Joen Hielmaas, da saavel LehnsManden som Joen Hielmaas sisterede sig for Retten Laug-Dagens Forkyndelse, liige efter Paateigningen, Eedelig at afhiemle, samt dernest i Rette lagde et af Citantinden tilligemed Laugværge Sr: G: Greve underskreven og skriftlig forfattet Indlæg under Dags Dato hvorudi hun ey alleene paastaaer at Debitor Ole Halvorsen ved endelig Dom vorder tilfunden at betale hende de paastevnte 4 rdr 1 mrk Siger Fiire Rdr: og Een Mark, men end og at erstatte denne foraarsagede Processes Omkostninger billigst med 3 Rdr: Siger Tree Rdr: og med saadan Paastand indloed Sagen fra sin Siide lovgrundet Dom; {Og er} Da bemte: Indlæg \er/ saa lydende.

Da Citantindens Fuldmægtig i øvrigt formoedede at den

1768: 22

Indstevnte nu møder, og desaarsage anmoedede ærbødigst Retten vilde lade ham af Ting-Gaarden 3de gange paaraabe, for at erfare om hand denne gang ey endnu vil beære Retten med sin Møde, enten selv eller ved nogen paa sin Siide for at observere hvad hand nemlig

den Indstevnte til Forsvar for sig udinden dette Søgemaal kunde lovmedholdig have at anføre, og erindre.

Forkyndelses-Vidnerne bleev dernest af Retten paaraabte som ærbødigen for Retten fremstoede og Eedelig afhiemlede Laugdagens lovlige Forkyndelse liige efter deres Paateignings-Udviis.

Skydz-Skafferen Ole Olsen Echnes bleev dernæst at Retten beordret 3de: gange af Ting-Gaarden at paaraabe den Indstevnte, men maatte u-væntelig erfahres, at hand hverken selv persohnlig mødte, eller ved nogen Fuldmægtig loed møde paa sin Siide.

Citantindens Fuldmægtig Refererede sig i et og alt til det af ham paa hendes Veigne \i Dag/ i Rettelagde Indlæg med sam/m/es indeholdende Paastand, og derefter paastoed Dom, hvilket alt hand ærbødigst submitterede Rettens Kiendelse.

Eragtet:

Sagen optages til Doms til i Morgen.

Den 31te: Ejusdem nestefter bleev Retten atter med samme Laug-Rett sadt,

hvorda udi Sagen indstevnt af Madme: Agnethe Sl: Johan Stoltzes contra Ole Halvorsen Padøen følgende Dom bleev

Afsagt:

Eftersom Citantinden paa den eene Siide ved sin afvigte Aars Høste-ting i Rettelagde og producerede Reigning under 26de: Septembr: 1767 har oplyst og demonstreret hvorudi de crediterede Vahrer og dette paastevnte Søgemaal beløbende 4 rdr 1 mrk Siger Fiire Rdr og Een Mark, bestoed, som hun først i Septembr: Maaned 1764, efter bemeldte Reignings Udviis, har borget og forstrakt den Indstevnte Ole Halvorsen Padøen med; Men den Indstevnte Ole Halvorsen Padøen derimod paa den anden Siide, hverken forrige Rettes Dag paa afvigte Aars Høste-Ting, efter Stævningen, ike heller nu, efter Laugdags Forelæggelse, har vildet beære Retten med sin Møde, hvorved hand som begge Rettes Dage mod Søgemaalet slet intet enten selv eller ved Fuldmægtig haver haft at erindre, i saadan Henseende har vedtaget Søgemaalets Rigtighed, og sin til Citantinden retmæssig skyldig værende Reigning stoer 4 rdr 1 mrk;

Saa vorder hermed, efter denne Sags forefundne Omstændigheder kiendt og dømt for Rett: Det den Indstevnte Ole Halvorsen Padøen ey alleene bør til Citantinden Madme: Agnethe Sl: Johan Stoltzes betale sin til hende skyldigværende, og af sig u-imodsagde Reigning

stoer 4 rdr 1 mrk Siger Fiire Rdr og Een mark, men end og at erstatte hende denne Processes foraarsagede og ubillig ibragte Omkostninger skadesløs med 2 rdr 3 mrk: Hvilket alt 15ten Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse, bør udreedes og efterkommes under Adfærd efter Loven.

Publiceret

6. Skifte-Instrument forrettet den 30te Maij 1768. efter afgne: Lars Nielsen Wicho, hvis eyende Jordegods 9 M/arke/r Smør 6. Kander Malt i gaarden Wicho vurderet for 30 rdr og 3 6/7. M/arke/r Smør 2 4/7. Kande Malt i gaarden Store-Ourdahl vurderet for 12 rdr 3 mrk bleev udlagt paa eeneste Dr: Ingebor Lars dr: gift med Erich Larsen Wicho. vid: fol:

7. Erich Larsen Wichos Gave-Breev paa 18. M/arke/r Smør og 12. Kander Malt i bemte: gaard Vicho til sin Svoger Jon Nielsen Vicho. dat: 30te: Maij 1768. vid: f:

8. Jon Nielsen Wichos Vilkaars-Breev til Erich Larsen Wicho. dat: ej: vid: f:

9. Berge Nielsen og Mons Nielsens Odels-Skiøde til Jon Ellingsen paa 1. pund Smør og 1 1/2. Mæle Malt i gaarden Kalsaas for 10 rdr ej: dat: vid: fol:

10. Mons Jensen Klevens Skiøde til Hans Olsen paa 7 1/2. M/ark Smør og 1. pund Smør udi gaarden Kleif for 30 rdr ej: dat: vid: fol:

11. Ole Knudsen Hellands Do: til Gullich Heljesen paa 1/4. part i gaarden Øvre Helland af Skyld 9. M/arke/r Smør og 3. Kander Malt for 91 rdr ej: dat: vid: fol:

12. Johannes Monsens Bøgsel-Seddel til sin Sønn Mons Johannesen paa 9. M/arke/r Smør 6. Kander Malt i gaarden Store Ourdahl, imod at hand skal til sin Fader svare aarlig Vilkaar 1. Tønde Korn, 1 Koe- og 3. Faare Foster. dat: 30te Maij 1768. med Rev: ej: dat:

13. Johannes Johannes: den ældre og *Johannes: Johannesen den yngres Do: til Knud Larsen paa 18. M/arke/r Smør og 1/4. Mæle Malt i gaarden Niøtvedt. ej: dat: med Rev: ej: dat:

14. Hr: Johan Witthes Do: til Anders Monsen paa 18. M/arke/r Smør og 1/8. tønde Malt i gaarden Rommereim. dat: 17de: Martij: 1768. med Rev: ej: dat:

Da nu ey fleere Sager til dette Ting vare indstevnte, ey heller nogen med Documenter eller videre at forrette anmeldte sig for dette Ting, bleev til Rettens Attestation fremlagt af Fogden 1. Tings-Vidne i henseende hans Antagelse{s} udi sit for aaret 1766. allerunderdanigste Regenskab sammes 3de: Post, om der berørte Aar her i Skibreedet fandtes nogen priviligeret Giest giver-Stæd til Reysendes Fornødenhed, hvortil baade Laug Rett og Almuen svarede Ney, det ingen saadan/n/e omspurgte Kræmmer og Borger Leyer hverken er eller har været her i Skibreedet. 2. Restancen for de i dette Skibreede ubetalte Kongel: ordinaires Skatters 1ste og 2den Termin beløbende ongefæhrlig 452 rdr 4 mrk 5 s., da herpaa for dette Aar og disse Terminer ey meere er betalt end 25 rdr 1 mrk 11 s.

Hvorefter Retten bleev ophævet og Laug-Rettet dimitteret.

Mielde Skibr:

A/nn/o 1768. den 2den: Junij bleev Retten til almindelig Sommertings Holdelse sadt paa Tingstædet Nedre Mielde med Mielde Skibreedes Almue

1768: 23

i Overværelse af Deres Kongel: Majts: Foged Velædle Hr: Christen Heiberg og de Retten for dette Aar opnævnte Laug-Rettes-Mænd, hvis Navne udi afvigte Aars Justice-Protocoll fol: 413. findes anførte, der alle efter Rettens Paaraab mødte;

Og bleev dernæst de same Kongel: Forordninger og videre høye ordres for dette Skibreede publicerede, ligesom ved nest foregaaende Echanger Skibreede.

Dernæst publiceret

1. Sorenskriver Johan Garmans Skiøde til sin Sønn og Successor i Embedet paa 4 1/2. Løb Smør i gaarden Nedre Mielde, og 1 1/2. Løb Smør i gaarden Aaseim med alle dessens vedhørende og underliggende Herligheder for Summa 2500 rdr: dat: Sandvigen. den 23de: Decembr: 1767. vid: fol: 585.

2. Johan Garmans udstædde Kirke-Skiøde til sin Sønn Sorenskriver Henrich Garmann paa Mielde Capell, Hougs- Hoved, saavelsom og Gierstad og Brudvig annex-Kirker for 500 rdr dat: 23de Decembr: 1767. vid: fol: 585.

3. Mons Bastesen Hatlands med fleeres Skiøde til Stephen Monsen Grøve paa 1. Pund 1 1/2. M/ark Smør og 8te: Kander Malt i gaarden Grøve. dat: 4de Decbr: 1767. vid: fol:

4. Hr: Samuël Legangers Cappellan pro Persona til Evenvigs Præste-Gield hans udstædde Skiøde til Knud Johannesen paa 1. pund 16. M/arke/r og 1/2. M/ark Smør i gaarden Wevle for 180 rdr: dat: Fonnevig den 21de: Novbr: 1767. vid: fol:

5. Karen Magrethe Sl: Svartzkops Fæste-Seddel paa en øde Nøst-Tuft under Wallestrands Leyemaal til Erich Johannesen Houge dat: 25de: Maij 1768.

6. Lars Rasmusen Børcheland lader Tinglyse sin Myndtling Niels Iversen Loftaases arve-Midler 24 rdr: som hand ey mod aarlig Rente har efter Forespørsel hos andre vederhæftige Folk har kundet faaet udsadt, hvorefter bemte: Penge af Retten bleev forseiglede og Vergen med attest paa sammes Rigtighed tilbageleveret.

7. Publiceret Johannes Olsøn Wefles Skiøde til Ole Johannesøn paa 1 Pund 6 M/ark Smør 20 Kander Malt udj gaarden Søre-Revim for 150 rdr Dat: 2de Junij 1768. vid: folio 587.

8. Stephen Monsøn Grøves til Erich Johannesøn Houge udstædde obligation Stoer 40 rdr mod Pant udj gaarden Grøve 1 Pund 1 1/2 M/ark Smør og 8 Kander Malt. Dat: 2de Junij 1768 vid: f: 587

9. Knud Johannesøn Wefles obl: til Hr: Joshva Schafner Residerende Cappellan til Hougs Præste-Gield stor 99 rdr mod Pant med 1ste Prioritet udj gaarden Wefle 1 Pund 16 1/2 M/ark Smør 4 Kander Malt med bøgsel og over bøgsel til 16 M/ark Smør 4 Kander Malt, Dom Kirken i Bergen tilhørende. Dat: 2de Junij 1768. vid: folio 587

10. Een ditto udstæd af Ole Johannesøn Revim til Ole Nielsøn *Vefne og Johannes Gullichsøn Gierstad paa Myndtling Lars Larsøns veigne Stor 80 rdr mod Pandt med anden Prioritet udj gaarden Reveim 1 Pund 6 M/ark Smør og 20 Kander Malt. samt 1ste Prioritet udj Debitors løsøre Effecter Dat: 2 Junij 1768 vid: fol: 588

11. Een Ditto udstæd af bemelte Ole Johannesøn Reveim til Michel Wefles efterlatte Enke Karen Heljesdatter Wefle paa Capital 60 rdr hvorfore er Pandtsatt med første Prioritets Rett 1 bismerpund 6 Merker Smør udj gaarden Reveim samt 20 Kander Malt udj Ditto Gaard. Dateret 2den Junij 1768. vid: fol: 588.

1768: 23b

Derefter mødte for Retten paa Velædle og Velbyrdige Hr: Capitain Friderich Christian Holches veigne Sergiant Lydike og gav tilkiende at Velbemelte Hr: Capitainen har seet sig andleediget ved Mundtlig Varsel til dette ting at lade ved Stevne Vidnerne Lensmanden Johannes Søre Ascheland og Marchus Mit Mielde jndkalde Skafferen Erich Larsøn Mitmielde at andhøre Vidner andgaaende hans forsømmelse med Skyds tilsigelse for Citanten, efter tilsigelse, saa er og Vidnerne naunlig Sergiant Johannes Harbist, Hans Hougsbøe og Mons Gudmundsøn øvre Mielde alle under Faldsmaal jndvarslede alt til eet lovlig tings vidnes erhvervelse til Contra Partens undgieldelse for den Citanten tilføyede ophold til Hans Mayts: tiennestes forsømmelse. Hvorefter Lydike begierede Contra Parten og Vidnerne paaraabt og i mangel af deres Møde og varselens vedtagelse da Indstevningens afhiemling.

Contra Parten Erich Larsøn Mit Mielde blev paaraabt men mødte ike, vidnerne var alle tilstæde og vedtoge lovlig varsel.

thi fremstode forbemelte Stevne Vidner og under Eed afhiemlede i denne Sag at have tildeelt den jndstevnte lovlig varsel i alt saaleedes som for andført er der for dennem af dommeren blev oplæst

Lydike derefter begierede Vidnerne Eedfæstede, og at de derefter maatte giøre een General forklaring om alt hvad de denne tings vidne Sag til oplysning kand være vidende, Vidnerne

fremstoede, for hvilke Eedens forklaring af lov bogen blev oplæst og de formanet til Sandheds vedblivelse og at vogte sig for meenEed og dernæst aflagde Eed med opragte fingre efter lovens bydende og da det befindes at vidnet Mons øvre Mielde medbetiener Retten som Laug Rettes Mand saa nedsad i hands stæd Anders Halland

Da 1ste Vidne Sergiant Johan Harbist fremstod og aflagde følgende forklaring: at kort før Paaske sidstleeden een Løverdags aften men den egentlige Dato erjndrer Vidnet sig ike kom Citanten Hr: Capitain Holch Rejsende til Vidnets Huus Hougsvigen og samme aften sendte sin under officeer til Skafferen jndstevnte Erich Larsøn Mit Mielde med ordre til om Morgenen næst efter \Kl. 7,/ at skaffe Skyds til Hossanger 2 Miil med tvende Mand og Færings baad, Men om Morgenen kom dog ingen Skyds til den bestemte tiid, før noged lengere ud paa dagen ungefæhr Kloken 9 1/2 Slætt da det eene jndstevnte Vidne Mons øvre Mielde kom alleene og havde hverken mand eller baad med sig, da bemelte Mons Mielde proponerede for Citanten om hand vilde tage toe mand foruden sig saa vilde hand selv forsyne dem med een 6 Erings baad, hvortil Citanten Svarede Nej, at hand Alleene vilde have den bestilte Skyds 2 Mand og 1 Færings baad hvorpaa bemelte Mons Mielde gik bort til Vidnet Hans Hougsbøe og fik hannem med sig, og Vidnet laanede dem baad for at skydse Capitainen paa sin Rejse til sit havte Compagnies afleverelse og videre vidste Vidnet ike at forklare thi er hand og fra Retten Demitteret. og Fremstoed dernæst det

1768: 24

2de Vidne Mons Gudmundsøn øvre Mielde som forklarede: at een løverdags aften kom Skafferen Erich Larsøn til Vidnets Huus øvre Mielde og tilsagde ham at Skydse Citanten næstpaafølgende Søndags Morgen fra Hougsvigen til Hossanger som er 2 Miil, og tage sin egen baad som er een 6 Eering, dog udlod Skafferen sig ike med hvad slags baad det skulde være, men sagde alleene som meldt Vidnets egen baad, ligesaa erjndrer og nu Vidnet sig at det var Kloken 7 om Morgenen som hand blev tilsagt at møde i Hougsvigen dog nu ved nøyere eftertanke falder det Vidnet i erjndring at Skafferen var ike hos ham før samme dags Morgen et par timer før hand skulle Rejse, blev og sagt af Skafferen at Vidnet skulde faae een Mand fra neste Mielde med sig, som dog ike kom hvorfore Vidnet noget blev opholdt, og til sidst Rejste til Hougsvigen og forespurte sig hos Citanten om hand vilde tage 2 Mand foruden Vidnet, og Vidnets baad \som/ var een 6 Ering, hvortil Citanten svarede Nej hand vilde kuns have den forlangte Skyds 2 Mand og 1 Færing I hvilken andleedning vidnet gik bort til Hans Hougsbøe og fik ham med sig og Sergiant Harbist laandte dem baad og videre havde vidnet ike at forklare thi blev hand demitteret. og

3die Vidne Hans Halvorsøn Hougsbøe fremstoed som forklarede at hand een Søndags Morgen ungefæhr Kloken 9 eller halv tie Slet blev tilsagt af Mons øvre Mielde at fare med ham i Skyds fra Hougsvigen til Hossanger med Citanten Hr: Capitain Holch som vidnet og giorde sig strax ferdig og fuldte med, men kand ingenlunde erjndre sig hvad dag og datum det var, og videre vidste hand ike at forklare thi blev hand afskeediget

Lydike derefter begierede sig det passerede paa Citantens Veigne udj tings vidne form beskreven meddeelt

Dom af Retten blev bevilget

Hvorefter Trende gange lydelig blev udraabt om nogen videre med Sager havde at gaae i Rette, men da jngen jndfandt sig blev til sidst af Hr: Fogden fremlagt til oplæsning Skatte Restancerne over 1ste Termin dette aars ordinaire Skatter som viiser at derpaa alleene er betalt 74 rdr 5 mrk og endnu staar til Rest den Summa 469 rdr 1 mrk.

Derefter er dette Ting Slutted og ophævet

Arne Skibr:

[1768] Den 3die: Ejusdem bleev Retten til almindelig Sommertings Holdelse sadt med Arne Skibreedes Almue paa Tingstædet Nedre-Mielde i Overværelse af Deres Kongel: Majts: Foged Velædle Hr: Christen Heiberg og de Retten for dette aar opnævnte 8te Laug-Rettes-Mænd, hvis Navne udi afvigte Aars Justice-Protocoll fol: 420. findes anførte, hvilke alle efter Paaraab mødte.

Og bleev dernæst de samme Kongel: Forordninger og videre høye Ordres for dette Skibreede publicerede, som for næst forrige Mielde Skibreedes Almue.

publiceret

1. Hr: Assessor Thomas Løw Preuses udstædde Pandte Obligation til Madme: Sophia Sl: Peder Jørgensen Egelsdorphs stoer 295 rdr: dat: 24de: Febr: 1768. vid: fol: 588.

1768: 24b

2. Diedrich Elertsen som Kirke Værge for Nye-Kirken, hans udstædde Bøxel-Seddel til Erich Olsen og Sieur Bergesen paa gaarden Rachnes i Hossanger Skibreede boende, paa et Laxeværp under Gaarden Sandvig, paa den Part som Leylendigs viis af Opsidderen Anders Arnesen nu til Bøxel beboes, imod aarlig Afgift 2 rdr: og den erlagde Bøxel 4 rdr: dat: 20de: April: 1768. med Rev: ej: dat:

3. Henrich Garmans paa sin Moeder Venche Garmans Veigne udstædde Bøxel- og Fæste-Seddel til Jens Johannesen paa 1. Huuse og Nøste-grund under Store Sandvigens Leyemaal, strekkende sig i Længde 21 1/2. Alen nest ved og neden for Abraham Marcussens Reberbahne beroende, som Hans Joensen for bemte: Jens Johannesen goedvillig afstaaet haver. dat: Mielde den 24de: Aprill: 1768. med Rev: ej: dat:

4. Ditto af Do: til Hans Joensen paa et Enge Plads i Store-Sandvigen Hejen kaldet, og en paa bemte: Pladz værende Huuse grund, som Jens Johannesen som forrige Bruger goedvillig for ham afstaaet haver. dat: 24de: April 1768. med Rev: ej: dat:

5. Do: af Do: til Rasmus Nielsen paa et Enge Plads Holmen kaldet, beliggende i Store-Sandvigen mod 15 mrk: aarlig Erlæggelse og Arbeyds med Fløttnings Penge 2 mrk 4 s dat: 30te Aprill: 1768. med Rev: ej: dat:

6. Diedrich Nielsens udstædde Transport Skiøde til Sr: Claus Biscoph paa en Huuse-Vaaning imellem Sr: Hans Fæsters Huus paa den Søndre og et Sl: Sorenskr: J: Garmans Sterv boe tilhørende Huus paa den Nordre Siide, og den almindelige Vey paa den Østre Siide for 165 rdr dat: 2den Jan: 1768 vid: f: samme har tilforn af Erich Nielsen været eyet og beboet.

7. Claus Bischops udstædde P: Obligation til Diedrich Nielsen stoer 165 rdr: dat: 2den: Janv: 1768. vid: fol: 589

8. Diedrich Nielsens i Bergen{s} Declaration, at, eftersom den til sig udstædde P: Obligation under 29de: Aprill: 1755. udstædde P: Obligation af Erich Nielsen er forlagt og bortkommen, maae og bør samme i hvis Hænder den end maatte være, herefter som magtesløs og mortificeret ansees, da Creditor i sam/m/e forlanger berørte Obligation af Pandte Bogen i Kraft af denne Declaration udslettet. dat: 2den: Janv: 1768. vid: fol:

Publiceret for det 9de Høyvelbaarne Hr: Stiftbefalingsmand Scheels til Sr: Simen Heen udstedde bevilling paa at være Procurator udj det Søndre Bergenhuusiske Amt, Dateret 22. februarii 1768

10. Enken *Sohie Salig Major Beerent Frøchens efterleverskes udstædde Bøgsel Sæddel til Halsteen Bergesøn paa 2 Pund 18 M/ark Smør udj gaarden Jordalen dat: 2de April 1768.

11. Ole Bleges Bøgsel Sæddel til Mons Hansøn paa 1/2 Løb Smør udj Espelie, Hammers Kirke tilhørende og underliggende, hvoraf og fuldte en ligelydende Reverse begge Dateret den 13de Januarij 1768

1768: 25

12. Hr: Sorenskriver Sl: Johan Garmanns til Hr: Capitain Albert Christopher Barchlaj udstæd auctions Skiøde hvorved Sælges gaarden Sahlhuus skyldende 2 Pund Smør, samt tilhørende Giestgiver Privilegium og videre tilsammen for 1000 rdr Dateret 11. april 1767

Hr: Fogden Hejberg ved sin fuldmægtig Sr: Jacob Jørgen Kastrup æskede Sagen i Rette andlagt sidstleeden Aars Høste ting, Contra Niels Olsøn Piber i Store Sandvigen for Resterende Nærings Skatter, producerede Rettens samme ting ergangne Laugdags forelæggelse og fremstillede Kalsmændene Lensmanden Anders Morvig og Skyds skafferen Diderich Lindemann til sammes afhiemling

Efter paaraab mødte ike Piberen Niels Olsøn thi blev Laug Dagens lovlige forkyndelse af Kaldsmændene under Eed bekræfted.

Fra Contra Parten Niels Olsøn blev i Retten fremleveret hans ved Procurator Synderburg forfattede Indlæg og tilsvars skrift udj Sagen af 28de Maij 1767, med derved følgende Soldater Pas – begge saa lydende

Kastrup til det i Rettelagde skrift Replicerede: at der ingen feiltagelse som indkaldte Piber Niels Olsøn har fremtonet i sit Indlæg, men een beviist sandhed som tings vidnerne for Aarene 1764 og 1765 Legitimerer og ligesaa lidet som det i Rette lagde afskeeds Pas tillader Niels Olsøn at bruge nogen ulovlig næring, saasom af øll tapperie etc: saalidet befries hand og derved for den af saadan haandtering og næring, allernaadigst paabudne nærings Skatt, Ellers merkede Comparenten af jndlegget at Piberen Niels Olsøn forhen og før de paastevnte aar har brugt saadan næring som hand selv tilstaar, hvorfore Comparenten alleene her denne sinde Reserverede sig i belejlig tiid hannem for den videre Nærings Skatts betaling i saa fald at paafordre og tiltale, Men for de paastevnte 4 rdr paastoed Comparenten Dom tilligemed foraarsagede Omkostninger skadesløs 4 rdr.

Sagen optages til Doms.

Sr: Jacob Jørgen Kastrup paa sin Principal Hr: Fogden Hejbergs veigne begierede Sagen i Rette andlagt afvigte Aars Høste ting for Resterende Consumption og Andre Skatter imod Sr: Claus Biskop i Store Sandvigen i Rette lagde Laug dagen samme ting, som blev oplæst saa lydende,

Efter paaraab mødte ike Contra Parten Sr: Claus Biskop med tilsvar thi fremstode Kaldsmændene Anders Morvig og Diderich Lindemann som forklarede under Eed med opragte Fingre efter loven at de med meere end fulde 14 dages varsel haver forkyndt den oplæste Laugdag for Contra Partens Boepæhl i hans eged paahør

Comparenten Sr: Kastrup igientog sin afvigte Aars Høste ting giorte i Rettesættelse og paastand med dette tillæg at jndkalde Sr: Claus Biskop foruden

1768: 25b

De paastevnte Skatter tillige vorder tilfunden at oprette denne foraarsagede Processes Omkostning billigst med 4 rdr, som hand alt jndlod under Lovmedholdig Dom

Eragted

Sagen bliver optagen til Doms,

Procurator Sr: Jacob Preutz af Bergen fremstod for Retten og i Rettelagde hans udstedde Stevning imod Giert Busk boende udj Store Sandvigen ved Bergen af Dato den 10de Maij Sidstleeden med paateigning at sam/m/e Stevning for den jndstevnte ved Lensmanden Anders Morvigen og Skydsskafferen Diderich Lindemann den 14de Dito Lovligen var bleven forkyndet, samme Stevning blev oplæst saa lydende.

Hvorefter Comparenten Preutz fremstillede forbemelte Stevne vidner til Stevningens afhiemling med begier at den jndstevnte maatte paaraabes om møde skulle

Stevne Vidnerne derefter fremstode og under Eed afhiemlede Det oplæste Stevnemaals Lovlige forkyndelse i alt at være passeret saaleedes som deres paateigning udviiser.

Efter paaraab mødte ike indstevnte Giert Busch men fra ham blev ved Skydsskafferen Diderich Lindeman fremleveret hans skriftlige Exceptions skrift af 3die Junii 1768 som blev oplæst saaleedes lydende

Citanten derpaa i Rettelagde hans skriftlige forsætt af dags dato og tillige deshos andviiste den derudj andførte Giert Busches under dato 4de Februarii 1764 tilstillede originale Bilette til Conference og udj hvilked Citantens forsætt findes jndlemmed Citantens Speciale bereigning for udgifter og salarium udj de Citanten af Busch opdragne Rettergangs Sager for Bergens Byetings Rett og hvilken Reigning efter Busches forlangende hannem blev tilstilled den 7de Februarii samme Aar 1765, og da Citanten nu bemerker Busch lader møde ved jndkomne exceptions skrift henskydende sig fra denne Rett som hand vil formeene ej skulde være hans Competente Forum, saa fandt Citanten fornøden derudjnden at Replicere at hand ej veed rettere end Store Sandvigen ved Bergens Bye beliggende Sorterer under Arne Skibreede i Nordhorlehns Fogderie og at jndstevnte Busch udj bemelte Store Sandvigen virkeligen der er Boesatt og ligesaa samme stæds holder dug og disk, hvilked ike Alleene er Stevne Vidnerne bekiendt men end og Laug Retted og Arne Skibreedes meenige Almue, thi haver i Citantens formeening den indkomne exception aldeeles ingen stæd i lov, uandseet at Busch som Skipper pro tempore og ike meere af Bergens Byes øvrighed skulde have vundet borgerskab, hvilked om end var skeed aldeeles var uvedkommende denne Rett, som uigiendriveligen efter loven er hans Rette og fastsatte Værne ting, thi formodede Citanten som hand

1768: 26

Og paastoed at jndkomne exception som aldeeles er ulovgrundet ej vorder Reflecteret paa, men derimod at den jndstevnte alvorlig nu forelegges for denne Rett til denne Sag at svare og derudjnden i Relation saavel af Citationen som Citantens i Rettelagde jndlæg imodtage dom efter yderligere Reserverende i Rettesættelse, til hvilken Ende Citanten formodede at saadan foreleggelse skeer til næste Høste ting paa det og at den jndstevnte imidlertiid og ej skal være uvidende om hvad nu fra Citantens side er bleven i Rettebragt, Indlægget blev i Retten oplæst og den foreviiste Bilette mod dens jndførsel i Indlægged Confereret og Rigtig befunden samt med andviisnings paateigning Citanten tilbageleveret.

Dommeren fandt fornøden i andleedning af den jndkomne exception at fremkalde de forbemelte, Stevne vidner som bleve tilholdte under deres forhen aflagde Eed at forklare, om de ike efter deres forrige forklaring og paa stevningen skeede paateigning forkyndte Stevnemaalet for Contra Parten Giert Busches eged iboende Huus og Boepæhl i Store Sandvigen under Arne Skibreede og i hans eged paahør, og hvad hand ved forkyndelsen Svarede? Resp: Ja at de i alt saaleedes som paateigningen udviiser haver forkyndt Stevnemaalet, og at Contra Parten Giert Busch virkelig er boende i det Huus hvor Stevningen

ham er forkyndt nemlig i Store Sandvigen under Arne Skibreede og der holder dug og disk som og af Laug Retted blev gestendiget,
derefter er saaleedes

Eragted

Dommeren kand ike finde nogen billig føye i Relation af det jndkomne exceptions skrift og derudj Allegerede Lovens Capitel om værne ting /: som inapplicabel i dette tilfælde :/ \at afviise Stevnemaalet/ Allerhelst da Stevnevidnerne ved deres Eedelige aflagde forklaringer inden Retten har gestendiget at Contra Parten Giert Busch er boende i Store Sandvigen under Arne Skibrede og der holder dug og disk. Thi nyder Sagen sin fremme efter det jndkomne Stevnemaal hvis lovlige forkyndelse er beviist, ligesom og Contra Parten Giert Busch paalegges til næstholdende Høste ting for Arne Skibreede at møde tilstæde og Sagen at tilsvare uden lengere udhal

Procurator Jacob Preus som Fuldmægtig af Mogens Andersøn Tringereid i Bergen fremlagde een skriftlig Stevning imod Jan Nielsøn Commandeur af dato 10de Maij Sidstleeden med paateigned forkyndelse af lensmanden Anders Morvig og Skafferen Diderich Lindemann som Comparenten for Retten fremstillede til Stevnemaalets afhiemling. Stevnemaalet blev i Retten oplæst og af Stevnevidnerne afhiemled efter paateigningen at være passeret.
Citantens Fuldmægtig andleediget af det jndkomne fra den Jndstevnte fandt fornøden at begiere Sagen udsat til neste Høste ting om enskiøndt noged

1768: 26b

fra den Jndstevntes Side maatte i Rette komme, efterdie Comparenten til den tiid paa hans Principals veigne Agtede at begiegne Sagen med Continuations Stevning og derved tillige at føre Vidner til hans Sags bestyrkning
Efter paaraab mødte ike den jndstevnte men fra hans Side blev ved Diderich Lindemann indleveret Contra Partens ved Procurator Kragh forfattede Indlægs skrift af gaar dags dato som blev oplæst saalydende,
og derefter er saaleedes

Eragted

Sagen i følge Citantens Fuldmægtiges begier udsettes til næste ting, for at jndkomme med det fornøden Andseende Continuations Stevning

Publiceret

for det 13de Jan Øchaas med der fleeres udstædde Skiøde til Erich Monsøn paa 1 Pund 17 1/5 Merker Smør 20 3/5 Kander Malt i gaarden Westerlien for 103 rdr Dateret 9de Decbr: 1767

14. Een Obligation udstæd af Erich Monsøn til Gregorius Lie og Johannes Jordahl paa Capital 80 rdr, mod Pandt udj Gaarden Westerlien 2 Pund Smør 1/2 Tønde Malt: Dat: 3 Junij 1768. begge folio 595

15. Udsletted Jens Johannesøns til Salig Hr: Sorenskriver Garmann udstædde Pandte forskrivelse stoer 40 rdr, mod Pandt udj hands iboende Huus i Sandvigen, Dateret 5te octobris 1765, og tinglyst den 25de Novembris samme aar, som nu efter Qvitering af 3die Junij 1768 er indfriet vid: folio 471.

Næste dagen den 4de Junii 1768, Er Sage Tinget igien Continueret udj overværelse af samme Laug Rette som i gaar var tilstæde,

Hvorda! Udi Sagen andlagt af Velædle Hr: Fogden Hejberg mod Claus Biskop for Resterende Kongelige Skatter er saaleedes

Dømt og Avsagt

Den fra Citanten Velædle Hr: Fogden Hejbergs Side i denne Sag fremlagde Reigning oplyser Søgemaalet de paastevnte 6 rdr 3 mrk 8 s at være Resterende og jndestaaende Consumption og Folke Skatt hos jnd{e}stevnte Claus Biskop for aarene 1764 og 1765, og da Contra Parten bemelte Claus Biskop, ej enten efter den ham lovlig tildeelte jndvarsling eller paafølgende Laugdagelse haver mødt tilstæde eller andmelt forfald Har hand ved saadan sin stiltienhed og udeblivelse ligesom givet tilkiende at hand mod Sag og Søgemaal ike haver haft noged Rettmæssigt at erjndre og jndvende, og altsaa Tilfindes Contra Parten berørte Claus Biskop at betale til Citanten Hr: Fogden Hejberg de paastevnte 6 rdr 3 mrk 8 s samt i Processens omkostninger 3 rdr, Der alt udreedes inden femten dage efter denne doms lovlige forkyndelse, under ellers paafølgende adfærd efter loven,

Udi Sagen andlagt af Velbemelte Hr: Fogden Hejberg contra Niels Olsøn Piber i Sandvigen boende for

1768: 27

Nærings Skatt pro 1764, og 1765. er saaleedes bleven

Dømt og Avsagt.

Til Sidstafvigte aars Høste ting for dette Skibreede har Citanten Velædle Hr: Fogden Hejberg ladet jndkalde denne Sags Contra Part Niels Olsøn Piber i Sandvigen til Doms lidelse for Resterende Nærings Skatt, af hans i aarene 1764 og 1765 holdte øll Tapperie i alt 4 rdr efter derover fremlagde Reignings udviisende, men da den jndstevnte ej samme tiid mødte er hand forelagt Laug dag til næste Sommer Ting da Contra Parten bemelte Niels Olsøn ved Sagens i Rettetagelse og paaraabelse har ladet i Retten fremlegge eet under 28de Maij 1768 forfattede Indlægs skrift, med derhos fuldte afskeeds Pas og demission af Hans Mayestets tieneste som Soldat Sub dato 9de octobris 1765, Hvorved hand søger at Legitimere sig berettiget til hans brugte Øll tapperie, deels paa den grund at hand i de Aar for hvilke Nu Nærings Skatt fordres stoed i Kongens tieneste som Soldat og deels fordie hand nogle aar forhen /: da hand efter egen tilstaaelse har brugt lige øll tapperie :/ ej er afkrævet saadan Nærings Skatt med det videre samme Jndlæg efter actens udviisende omformelder

Hvorjmod Citanten velbemelte Hr: Fogden Hejberg foruden forhen Allegerede Reigning har ladet fremlegge Extract af de ved Høste tingene 1764 og 1765 for Arne Skibreede til Fogdens Reignskabs beleg tagne Tingsvidne andgaaende de som bemelte Aaringer til Nærings Skatts svarelse ere andgivne og derefter er Sagen fra Citantens Side til doms deduceret saaleedes som acten omformelder

Tages nu under betragtning beviisernes tilstand paa een og Anden Side, da har Citanten ej alleene ved Reigning oplyst Kraved, men end og ved den fremlagde tingsvidne Extract beviist at Niels Olsøn Piber for den paastevnte Nærings Skatt til svarelse er andgiven ligesom ej heller findes nogen medhold af lov eller udj saa tilfælde udgangne Kongelige allernaadigste andordninger til at frie tage Niels Olsøn for Søgemaalet efter hans u\lov/grundede paastand

Men Kiendes og Dømmes for Rett: at Indstevnte Niels Olsøn Piber bør betale til Citanten Hr: Fogden Hejberg den paastevnte Nærings Skatt for Aarene 1764 og 1765 med 4 rdr samt i Processens omkostninger 3 rdr, der udreedes inden 15 dage efter denne doms lovlige forkyndelse under adfærd efter loven

Publiceret

16, Erich Nielsøn Yttre Arnes paa sin Hustrue Brithe Olsdatters veigne udstædde Penge mangels lysning til 1 Pund Smør 1/3 Huud 4 Kander Malt udj gaarden Seim Dat: 4 Junij 1768

17. Een Obligation udstæd af Hr: Capitain Barchlaj til Hr: Jens Bergendahl paa Capital 200 rdr, mod Pandt udj Gaarden Sahlhuus 2 Pund Smør. Dateret 23de April 1768 vid: folio 591

Efter 3de Ganges paaraab jndfandt jngen sig som med Sager havde at gaae i Rette thi er dernæst af Hr: Fogden Hejberg fremlagt Skatte Restancerne over de ordinaire Skatters 1ste Termin dette Aar som viiser at alleene er betalt 46 rdr 1 mrk 8 s og endnu Rester 591 rdr 3 mrk 8 s

Hvorefter Tinged er ophævet

1768: 27b

[Extra Ting for Schiolds Skibreede]

Anno 1768 den 17de Junii Er Rætten sadt paa Tingstædet Møllendahl i Schiolds Skibreede, i følge den ved seeneste Høste ting faldne Eragtning og Rettens Kiendelse for at foretage og til Endskab befordre den af Velædle Hr: Fogden Hr: Hejberg mod Anders Fyllingen for beskyldninger andlagde Sag med det videre, og mødte da tilstæde de samme 8. Eedsorne Laug Rettes Mænd som ved Sommer tingets holdelse var tilstæde

Procurator Sr: Sønderburg for Hr: Foged Hejberg til dette Extra ting Refererede sig til Rettens seeneste for Sommer tinged ergangne bevilgelse til samme da fremlagt, samt nu i Rettelagde Hr: Fogden Hejbergs skriftlige ankyndigelse til den jndstevntes Fuldmægtig Hr: Procurator Reutz Dateret den 7de denne maaned med Hr: Procurator Reutzes paateigning af den 11te Passato, og som Fogden derved har offereret sig til uden Contra Stevning, og ligesaa fuldkommen som den var udtaged og incammineret at taale dom i denne Sag ved Reconvention, saa protesterede Comparenten paa dom formeenende at den jndstevnte jngen videre grund eller andleedning kand have til udsettelse, allerhelst naar betragtes, at Procurator Reutz som den jndstevntes Fuldmægtig ved sin paateigning indted haver haft imod den giorde offerte, men alleene haver henviist \Citanten til/ den jndstevnte selv paa hvis veigne hand haver forhen mødt og ligesom derved sagt at hand jndted videre til Sagen holder fornøden at svare, for bekostningerne paastoed hand ellers tillæg af 7 rdr, det Producerede blev oplæst saa lydende

Contra Parten Anders Fyllingen mødte og jndleverede sit skriftlige forsvar og jndlægs skrift af dags dato som blev oplæst saa lydende,

Procurator Synderburg i andleedning af det jndkomne Indstillede paa Citantens veigne 1mo at jndstevnte Anders Fyllingen som mødende er underretted betimmelig om denne Sags foretagelse i denne Extra Ret, og om Fogdens offerte som forhen tilført, altsaa ingen undskyldning kand have for, at hand ike haver besørget det fornødne til oplysning fra sin Siide 2do at Fogdens andlagde Sag er mod ham en particulaire ...st(?) ike som een af øvrigheden andseet Delinqvent, men een fogden som melt har tiltale for sin egen deel, og altsaa ike af Høye øvrighed har kundet nyde bevilling til Defensor, hand paaberaaber sig forgieves at have andsøgt, efterdie hand lige med een hver anden part bør at forsvare sig selv og 3tio at saavel Anders Fyllingens paaberaabte Forordninger som hans andet foregivende bliver upasseligt til enten videre Udsettelse eller ophold i Sagen, naar overveyes at hand lovlig er kaldet til Sagen, overbeviist det hand er søgt for, hvorimod jngen ophitted undskyldning

kand gielde enten formedelst uformuenhed og uforstand eller andre maader \..?../ efter Citantens lovgrundede paastand Stricte bør undgielde den Comparenten altsaa igientog med Protest mod videre udhal
Contra Parten Anders Fyllingen Reffererede sig til det af ham jnd-

1768: 28

Givne Jndlæg udj eet og alt
derefter er saaleedes

Beslutted

Den af Sagens Citant Velædle Hr: Fogden Hejberg nu i Rettekomne declaration viiser at hand modtager ald Contra afbeviisning paa den paagieldende Anders Fyllingens Side uden nogen foregaaende varsel, ligesaa viiser og det fra Contra Partens Side nu under dags dato jndgivne Indlæg, at Contra Parten bemelte Anders Fyllingen har protesteret imod Sagens beslutning denne Sinde, deels fordie hand ike er tildeelt den efter hans formeening i saa tilfælde fornøden andseende varsel og deels fordie hand efter foregivende ej har faaed den fornødne Defensor, som af ham skal være andsøgt, Saa paa det at Anders Fyllingen ej i sin tiid skal have allerringeste føye, til at besvære sig over Sagens for hastige beslutning saa jndvilges ham endnu engang for alle udsettelse til næst andstundende 19te Julj, jhenseende til den af høye øvrighed bevilget {udsettelse og} Extra Retts holdelse i denne Sag til sammes hastigste befordring, Til hvilken tiid Contra Parten og paagieldende Anders Fyllingen haver at j Rette føre alt hvad hand fra sin side agter fornøden til paaberaabende Contra afbeviisning, thi i manglende fald bliver dom afsagt uden fleere udsettelsers jndvilgelse

Derefter er udj Sagen andlagt af Hans Andersøn Contra Knud Zachariasøn saaleedes

Dømt og Avsagt

Ved Skriftlig Citation Dateret 16de Septembris 1765 har Citanten Hans Andersøn ladet Knud Zachariasøn jndstevne til 1765 Aars Høste ting for Schiolds Skibreedes Almue paa Tingstædet Møllendahl til vidners paahør og doms lidelse fordie Contra Parten Knud Zachariasøn ej enten efter Accord og foreening har ladet Citanten faaed gaarden Unneland i besiddelse og brug ej heller ville tilbagebetale den belovede halve Bøgsel med 37 rdr 3 mrk tilbage, ligesom og skal have nægted Citanten Hans Andersøn at udtage eendeel sine Eiendeele af eet Contra Parten tilhørende Nøst, uagted, dog at Effecterne med Contra Partens minde skulle være jndsatt, med det videre Stevnemaalet omformelder Efter samme Stevnemaal er og Sagen den 3de octobris 1765 falden i Rette, da fra Citanten Hans Andersøns Side er ført og afhørt tvende Vidner Crispinus og Erich Chrispinussøn Lie der begge eenstemmig forklarer at Contra Parten Knud Zachariasøn af Citanten Hans Andersøn har modtaged i Bøgsel penge af 1 1/2 Løb i gaarden Unneland 75 rdr ligesom og at Citanten i dets Stæd maatte lade sig nøye med een liden Gaard Lie kaldet, mod de løfter at hand om eet Aars forløb ej alleene skulle faae den tilbøgslede anpart i Unneland i besiddelse og brug men end og den halve betalte Bøgsel tilbage, hvorefter Sagen er gived andstand til Sommer tinged 1766, da Sagen fra Citantens Side er slutted under dom ved skriftlig paastand med derhos hæftede beskikelses documente det første dateret 5te Maij 1766 og det sidste som er Dateret 4de Septembris 1765 viiser Citantens mindelige tilbud til Contra Parten Knud Zachariasøn om at modtage den halve Bøgsel af Unneland 37 rdr 3 mrk, uden Søgemaal tilbage, samt tillige blive udleveret

1768: 28b

Eendeel løsøre Effecter som Citanten under denne Sag paaklager i Contra Partens Nøst som melt at være beroende og ham nægted. Sagens 3die session den 7de Octobris 1766 er denne Sag atter i Rettetaget, og da efter Contra Partens Knud Zachariasøns i Rettelagde Contra Stevnemaal Sub Dato 6te Maij 1766 afhørt de forhen bemelte tvende fra Citantens Side førte Vidner, hvorved Contra Parten søger at overbeviise Citanten, deels at hand paa ulovlig maade er fraviget sin tilbøgslede andpart i gaarden Lie, og deels at hand ej har opfyldt een med Contra Citanten Knud Zachariasøn, om eendeel Creaturers afhendelse slutted Accord og foreening med det videre, og hvorefter Sagen adskillige gange har nydt udsættelse efter Contra Partens begiering

Tages nu under Betragtning beviisernes tilstand paa een \og/ anden Side, da sees deraf klarlig at Citanten Hans Andersøn har afbeviist Sigtelsen ihenseende til den af gaarden Unneland tilbage fordrende halve Bøgsell 37 rdr 3 mrk, og at Contra Parten Knud Zachariasøn har væred uvillig samme efter foregaaende mindelig tilbydelse at tilbagebetale, men andgaaende at eendeel løsøre Effecter Citanten tilhørende, skulle være beroende \i Contra Partens nøst/ og af ham nægted udleverelse, derom er fra Citantens Side ved Vidnernes examination indted Moreret eller oplyst, ligesom og at Contra parten Knud Zachariasøn efter det fra hans Side i Rette lagde Contra Stevnemaal, ej har afbeviist noged som i denne Sag kand komme ham til befrielse og undskyldning

Og altsaa Kiendes og Dømmes for Ret: i følge denne Sags forefundne omstendigheder, at Contra Parten Knud Zachariasøn bør betale til Citanten Hans Andersøn den paastevnte \halve/ Bøgsel af gaarden Unneland med 37 rdr 3 mrk Samt i denne Processes foraarsagede omkostninger 8 1/2 rdr, Da Parterne for det øvrige gives Regresse Til hinanden for de her under denne Sag ventilerede og samme uvedkommende samt til deels ubeviiste Poster, j fald de samme ved yderligere Søgemaal trøster sig til at proceqvere, og Endelig kand den af Citanten ved Doms deduction paastaaede Renter af Bøgselen forbemelte 37 rdr 3 mrk, som upaastevnte ike komme under paadømme.

Det idømte udreedes 15 dage efter denne doms lovlige forkyndelse under ellers paafølgende adfærd efter loven

Der efter er Extra tinged for denne Sinde bleven Slutted og ophæved

1768: 29

Extra Ting for Alenfiths Skibreede

Anno 1768 den 20de Junii, Er Retten sadt paa Tingstædet Alverstrømmen i Alenfiths Skibreede i følge den ved seeneste afholdte Sommer Skatte og Sage ting for Dito Skibreede faldne Rettens Eragtning og beslutning udj den af Stædets Foged Velædle Hr: Christen Heyberg imod Delinqventen Ole Olsøn for Tyverie og jndbrud {mod} paa Justitiens veigne Andlagde Sag, til eet Extra tings holdelse til denne Sags desto hastigere Endskabs befordring, og mødte da tilstæde de samme 8te Eedsorne Laug Rettes Meddoms Mænd som bemelte Sommer ting bievaanede og Retten medbetient

Hr: Fogden Hejberg ved sin Fuldmægtig Sr: Kastrup mødte som actor og allerførst Producerede in originale den Constituerede Stiftbefalings Mand Hr: Justitz Raad de Fines approbation og billigelse under 3die hujus til det her i dag udj denne Sag berammede Extra tings holdelse, dernæst i Rettelagde Comparenten Rettens paa sidste Sommer ting den 9de Maij ergangne Kiendelse. og tillige foreleggelse for det da udeblevne Vidne Jon Bergesøn Hopland med paateigned forkyndelse, som begge bleve oplæste saa lydende.

Videre Producerede Comparenten til Actens følge den hos Delinqventen Ole Olsøn eller over hands Ejendeele holdte undersøgnings og seqvestrations Forrettning, hvoraf erfares hans heele Boeds Formue eller Hoved Lod Knap Renderer 8 s.

Actor lod end videre tilføre at hand her til tingstædet har ladet transportere fra sin arrest i Bergen Delinqventen Ole Olsøn og nu hannem for Retten uden baand og fængsel fremstillede

Hvornæst Actor Paastoed at det forelagde og nu mødende vidne Jon Bergesøn Hopland eller Berge Jonsøn Hopland maatte blive fremkaldet til Provemaal paa de Af Actor forhen fremlagde skriftlige Qvestioner. da det ellers ike har været Actor muelig at faae opspurt fleere Vidner der i denne Sag og om de af Malverfanten (Malefikant = forbryter, ugjerningsmann) begangne tyverier kunde give oplysning.

Delinqventen Ole Olsøn var tilstæde løs og leedig her for Retten men hans af Høye øvrighed Andordnede Defensor mødte ike efter paaraab, endskiøndt at Retten fra I Morges betids og indtil Kloken 5 1/2 Slet eftermiddag i vente paa hans Møde havde opholdt sig.

Derefter blev fremkaldet Vidnet

Berge Jonsøn Hopland som nest at vedtage lovlig varsel, sagde sig at være 19 aar gammel, men ej endnu Confirmeret, og nu gaar og læser til Confirmation for Sogne Præsten for Hossanger Præstegield Hr: Smit, for hvilked vidne Eedens forklaring af lov bogen blev oplæst og hand formaned og aldvorligen paamindt i alle maader. uden nogen forbeholdenhed at aflegge saadan forklaring som han om paaædskes med Eed kand gestendige

1768: 29b

Derefter Svarede Vidnet paa de fremsatte Qvæstioner saaleedes. Til 1ste 2de 3de 4 og 5te Qvæstion vidste indted at forklare til Oplysning Til 6te Svarede: har ike selv seet det herudjnden Omspurte tyverie og jndbrud forøve af Delinqventen Ole Olsøn, men vel hørt det sige af andre, ligesom og seet adskillige Madvahre hos sin Fader Jon Hopland som blev sagt af denne Ole Olsøn at skulle være stiaalet fra Ole Erichsøn Hopland og lagt paa Jon Hoplands Floor lem hvor Lars og Anders Hopland og fandt samme Til 7de Svarede: har hørt det sige af Delinqventen Ole Olsøn selv at det skeede om natten. Til 8de Svarede: at det omspurte jndbrud skal være skeed natten til onsdag nest efter sidstleeden Paaske, ligesom og at Ole Olsøn samme tiid skal have staalet 1 forklarings bog med nogle Messing Knapper og 1 Messinghængsle hvilked hand saae Tyven selv leverede til varens Eiermand Ole Hopland. Til 9de Svarede: har indted derom selv seet men vel hørt det af andre sige til 10de 11, 12 og 13de vidste indted at forklare. Til 14de Svarede har hørt det selv sige af tyven Ole Olsøn at hand hos Ole Erichsøn Hopland har opdirket 2de Boer, 2de Skabe og 2 Kiste laase til 15de 16 og 17de vidste Indted at forklare

Actor dernæst lod tilføre at hand vel paa Grund af lovens 1 Bogs 13 Capt 19 art kunde paastaae dette vidnes Eedfæstelse paa den aflagde forklaring, saa da dog samme vidnes forklaring i alt er overeenstemmende med Delinqventens egen frievillige aflagde forklaring og tilstaaelse lod hand det dermed beroe som delinqventens forklaring vil blive beviis nok. Vidnet er derefter fra Retten bleven forløvet

Actor /: for ike at opholde Retten med at fremme sin paastand over Delinqventen skriftlig, særlig da næsten den gandske dag og indtil Kloken over 5 Eftermiddag forgieves er henløben med at bie paa Delinqventens Andordnede Forsvar Procurator Sr: Thommas Steen som ej endnu efter paaraab enten Persohnlig eller skriftlig møder eller møder lade, for hvilken hands utilbørlige opholdelse samt videre deraf flydende hand nemlig Sr: Steen vel og billig bør Repondere og jndestaae :/ Indlod sig dernæst ad Protocollen med følgende demonstration og i Rettesættelse, at endskiøndt vel ike tilfulde med de førte og Eedelig afhørte Vidner er overbeviist Delinqventen Ole Olsøn meere end det eene Tyverie og jndbrud om natten hos Lars Larsøn Todland saa bliver dog formodentlig Delinqventens her paa tingstædet jnden

Retten afvigte 9de Maij aflagde reene og utvungne bekiendelse legitimation nok udjnden de paastevnte og Af ham forøvede tyverier og Indbrudder alt om natte tiide, ligesom og samme bestyrkes med de bestiaalne Mænd saavel Ole Erichsøn Hoplands som Lars Larsøn Todlands her inden Retten forrige Rettes dag giorde *delaration sc: at varene fra dem vare stiaalne og igien af Tyven Ole Olsøn dennem tilfulde tilbagegivne

1768: 30

Hvorhos ej ulige eller ugrundet anmerkes, at over ham som een saavel kiendt nattetyv skulde vel nogen vanskelig paa gierningen og med Kosterne overkomme, eller ved de af ham giordte jndbrud eller oplukelse, {samt} blive foruroliget, som hand baade paa Gaarderne og i de bestaalne Mænds Huuse var i sær bekiendt efterdie hand kort forhen hos eenhver af dem havde tiendt, og altsaa saa meget desmeere frie og Siker kunde passere uden at enten Hund eller Hane som mand siger eengang skulde Giøe af ham og desuden havde forsynet sig med dirker og saa kaldede tyve Nøgler, hvormed hand uden nogen allarm kunde indbryde og virkelig og efter hans egen og vidnernes aflagde forklaringer med de i Retten beroende 2de dirker og Kroge opbrød og oplukede for sig, saa han i den henseende var een meere farlig og listig tyv end om hand havde været ubekiendt thi settes i Rette, at Delinqventen Ole Olsøn for de af ham begangne tyverier ej alleene efter lovens 6 Bogs 17 Capt 40 art: bør bøde Tvigield af det stiaalne som efter taxation beløber jndbereigned de Contante penge 2 rdr 1 mrk 15 s med 4 rdr 3 mrk 14 s: Samt sin Hoved lod om hand nogen havde til Hans Maytts: Cassa, Men end og for derved og derunder om natten giorde jndbrudde, følgelig Forordningen af 4de Martj 1690, have sit liv forbrudt i galgen og Dømmes til at henges, med hvilken deduction og paastand Actor paa sin side jndlod Sagen lov grundet Dom, Men ihenseende Defensor ej endnu med noged Forsvar for Delinqventen haver mødt saa soubmitterede Actor det til Rettens Kiendelse saadan hans utilbørlige udeblivelse og hvorvidt Sagen nu kand blive at tilendebringe, da hand i fald udsettelse skulle fornødiges faar \vel billig/ være andsvarlig for hvad omkostninger derved maatte foraarsages og i hvilked fald dog Actor maatte erjndre ike at kunde Comparere her igien førend sidst in Julj, formedelst de forestaaende endnu uafholte Vaasse Sommer tinge

Eragted

Endskiøndt Delinqventen Ole Olsøns af Høye øvrighed andordnede Defensor Procurator Simen Steen var tilstæde ved Sagens Seeneste behandling paa Sommer tinged for Alenfits Skibreede den 9de Maij 1768 og hørt Sagens determination til i dag, har hand dog nu udeblevet og ej enten selv mødt eller ved andre ladet møde, med noged til eller forsvar i denne Sag paa Delinqventens veigne, thi understaar dommeren sig ike denne sinde ved dom at beslutte denne betydelige Sag, hvorudj Defensor ike hidjndtil har oplyst eller søgt at oplyse det allerringeste til Delinqventens forsvar, men stilles Samme Sag i beroe til foretagelse igien her paa tingstædet Alverstrømmen førstl: 29de Julij, til hvilken tiid Procurator Steen \paalegges/ med tilsvar i denne Sag at jndkomme til Sammes tilendebringelse, ligesom

1768: 30b

Hand og haver at tilskrive sig selv den andsvar og de bekostninger hand derved billig paakommer, Laug Retted iagttager samme tiid betimmelig møde

[Extra Ting for Schiold Skibreede]

Anno 1768 den 19de Julij, Er Retten sat paa Tingstædet Møllendahl i Schiolds Skibreede, til een Extra Retts holdelse udj een Sag som af Velædle Hr: Fogden Hejberg er Andlagt imod Bonden Anders Ingebretsøn Fyllingen for nærgaaende beskyldninger og videre grov opførsel, alt i følge den i Sagens Seeneste session den 17de Junii Sidstleeden faldne Rettens Eragtning, og mødte da tilstæde til Rettens medbetiening de samme 8: Eedsorne Laug Rettes Mænd, som forhen ved denne Sags begyndelse er Protocollen tilførdt,

Procurator Sr: Sønderburg mødte og i Rettelagde, Rettens seeneste Eragtning, med paateigning Om dens lovlige forkyndelse af 27de Junij afvigte, hvorimod hand haabede at Procurator Reutz som nærværende ej havde noget at jndvende, eller hvad Forkyndelsen betreffer, men skulle det dog skee var Kaldsmændene Lensmanden Anders Tveteraas og Michel Michelsøn Sædahl tilstæde, som Comparenten i saadan Fald, paastoed admitteret til deres paateignings Eedelige afhiemling

Procurator Sr: Reutz paa Anders Fyllingens veigne mødte og som hand nu maae see at Rettens Kiendelse vidnesfast skal være forkyndt i Comparentens Huus den 27de passato udj hans fraværelse, saa maatte hand ogsaa troe samme skiøndt hand samme Kiendelse ej før har seet, mindre deraf nogen Copie er efterlatt i huuset som hand dog formeener efter lov skee burde men dette at forbiegaae saa andviiste Comparenten for Retten in originale Anders Fyllingens udstædde Contra Stevning og tillige til Vidnernes ydermeere Førelse paa Contra Qvæstioner af dags dato med begier om sammes paateigning af Retten at være Andviist ligesom hand og deraf til jndlemmelse i Acten for det første fremlagde een Verificeret gienpart, i hvis Andleedning hand maatte begiere Sagen udsatt til Høste tinged først kommende, at samme efter forkyndelse for alle vedkommende den tiid kunde i Rette falde, jmidlertiid og næst at Referere sig til loven og den Kongelig Forordning af 3de Martj 1741, protesterede hand imod ald overiilelse, og ellers i andre maader forbeholdt hands Rett.

Procurator Sønderburg paastoed afhiemlingen siden den giorde tilførsel af Sr: Reutz er vaklende og gaar ham alleene selv and og ike hans Principal, hvorefter hand forbeholdt sig det tilførte ellers at besvare, den fremlagde Rettens Eragtning blev oplæst saaleedes lydende

Derefter fremstoed forbemelte Varsels vidner og under Eed afhiemlde, at de i alt saaleedes som deres paateigning udviiser haver forkyndt den for dem oplæste og Sagens seeneste session passerede Rettens Eragtning, saavel for Contra parten

Anders Fyllingen som hans Fuldmægtig Procurator Sr: Reutz, ligesom de og forklarede, at der af dem ingen Copie blev leveret eller begiert af den forkyndte Eragtning

Procurator Reutz i den andleedning begierede Kaldsmændenes nærmere declaration, om de hafde nogen Copie til enpresentation enten for Anders Fyllingen eller Comparenten. Svarede Nej, at de ingen Copie medbragte.

Procurator Sønderburg hernæst for Hr: Fogden Hejberg Refererede sig til det i Retteførte tingsvidne, under hvilked indstevnte Anders Fyllingen har mødt, og vidnernes forklaring deri, som er overbeviisendes at den andvente Contra Stevning ingen Grund har den hand og desformedelst modsagde, nest at paatrenge endelig Dom i Relation til Rettens ergangne Kiendelse, kraftigst protesterende mod videre Andstand i det haab at om samme imod formodning skulde blive bevilget formedelst forbemelte andviiste Contra Stevning, tiden til bemelte Contra Stevning blev forkorted og jndskrænked saaleedes at der til sammes lovlige forkyndelse og jRetteførelse ej blev bevilged meere end 5 a 6 uger som meere end overflødig tiid, siden Fogden Hejberg imod Forkyndelsen indted har at jndvende, men alleene mod Stevningen selv.

Procurator Reutz Refferererede sig til sit forrige og i sær til den nedlagde protest imod overilelse, men endnu meere indstillelse til dommerens betragtning, at her ingen lovlig føye er

til at haste, at det er paa den beste Aarets tiid for Vidnerne, og endelig at der er andre som skal stevnes end som Fogden, samt at der ike er mange uger til bage fra den tiid som Fogdens Fuldmægtig har Determineret og jndtill Høste tinged bliver holdt, saa det ikun ansees forgieves at umage dommeren og laug Retted til fleere Extratinge

Procurator Sønderburg submiterede at Contra Parten Anders Fyllingen og Fuldmægtig baade under det i rettelagde tings vidne og denne hoved Sag, har haft meere end frist og lejlighed nok til at See Sagen paa deres Siide tilendebragt, men har i den stæd søgt uforsvarlig udflugt og at opholde Sagens Slutning, hvilked og det nu sidst tilførte udviiser, er eet vist foresatt øye merke baade hos vederparten og Fuldmægtigen, hvorfore og da Contra Stevningen indeholder ting som er Sagen og Qvæstionen i den uvedkommende samt at den til Høste tingeds holdelse fra denne tiid af er mer end 9 til 10 uger, hand protesterede imod den begierte lange andstand til Contra Stevningens Forkyndelse, som ufornøden og igientog sit forrige om tiidens indskrænkning da der formedelst Sagens vigtighed er bevilged extra Rett

Procurator Reutz som benægtede alt ubeviislig tilførdt beskyldning igientog atter sit forrige. Derefter er den andviiste Contra Stevning med Rettens paateigning

1768: 31b

tilbageleveret, efter at den med originalen inden Retten er Confereret og Rigtig befunden, og dernæst saaleedes

Eragted

Det i denne Hoved Sag passerede og Protocollen tilførte viiser at Contra parten Anders Fyllingen efter erholdte udsettelser ey har fremkommed med det ringeste til sit Paaberaabende forsvar, men nu i dag til sidst ladet andviise Contra Stevning i Sagen med begier om Sagens udsettelse til Høste tinged og endskiøndt Dommeren i saadan andleedning kunde have billig og lovlig føye til Sagens beslutning ved doms afsigelse denne Sinde, Saa dog paa det Contra Parten kand have meere end tiid nok til den fremviiste Contra Stevnings forkyndelse med det videre til sit forsvar {forsvar} fornøden andseende, indvilges Sagens andstand til næstandstundende Høste ting for Schiolds Skibreede, som nærmere ved aldmindelig ting berammelse bliver bekiendtgiot, da hand til samme tiid paalegges at jrette føre og fremkomme alt hvad hand til sit forsvar maatte eragte fornøden, uden fleere udflugter og indvendinger til Sagens hensigtende prolongation,

[Aastæds Rett paa gaarden Echanger i Echanger Skibreede]

Anno 1768 den 28de Julii Er Retten sadt paa gaarden Echanger i Echanger Skibreede, til een Aastæds Sags administration og paadømme, andlagt af Echangers opsiddere og Ejere nemlig Afg: Jon Larsøns Enke Anne Magnesdatter Rasmus Andersøn og Ole Larsøn, Contra gaarden Fyllingens Ejere Erich Nedre Fyllingen, Anders Olsøn Reistad, Anders Aschildsøn Reistad og Erich Meelkrogen, andgaaende Merke og Skielne Strækningen jmellem bemelte Gaarder Nedre Echanger og Fyllingens Skov og udmark, og mødte nu tilstæde til Rettens medbetiening, efterskrevne 8te Eedsorne Laug Rættes Mæddoms Mænd som af Velædle Hr: Fogden Hejberg ere udnevnte nemlig: 1. Ole Olsøn Moldvigen, 2. Mons Monsøn Indre Eide, 3. Sieur Christensøn *ibmd, 4. Erich Christensøn Yttre Eide, 5. Elling Arnesøn Yttre Eide, 6. Ole Johannesøn Øvre Echanger 7. Iver Johannesøn Høeland og 8de: Stephen Iversøn Høeland, som alle sagde sig at være til Parterne ubeslægtede undtagen Erich Christensøn Yttre Eide, i hvis stæd nedsad Ole Monsøn øvre Echanger

Hvorda! Citanterne Nemlig Paa Enken Anne Magnesdatters veigne hendes Laugværge Niels Nielsøn Revim, samt Rasmus Andersen og Ole Larsøn, der jndgav deres under 2den

Maij 1768 udferdigede skriftlige Stevnemaal i denne Sag som i Retten blev oplæst og tilligemed dets paaskrifter saavel ihenseende til Sagens tægte tiid som Mænds udnævnelse er saa lydende

Alle Sagens Contra Parter, Samt vidner og alle Andgrænsende mødte og vedtoge lovlig varsell saamange som i Stevnemaalet findes benævnte.

Citanterne begierede de mødende vidner Eedfæstede og afhørte

Fremstoed derpaa Vidnerne Erich Olsøn

1768: 32

Ryeland, Amund Arnesøn Lechnes, Ole Olsøn Gauserie og Lars Hansøn Sættre, for hvilke Eedens forklaring af lov bogen blev oplæst og de formaned til Sandheds udsigende og vedblivelse, saaleedes som de trøster sig til ved Eed at bekræfte

Contra Parterne Sagde at de for nærværende tiid ej havde noged til Søgemaalet at Svare, men forbeholdt lovlig tiltale og Sagens Contra afbeviisning i sin tiid.

Fremstoed saa

1ste Vidne Erich Olsøn Ryeland Som sagde sig at være 56 aar gammel, barnføed paa gaarden Hopland i Alenfiths Skibreede og nu boende paa Gaarden Ryeland i ditto Skibreede, Som Citanterne begierede tilspurdt, Om hand kand forklare de rette Skielne merker jmellem Nedre Echanger og Fyllingen? Svarede at hand aarene 1731 og 32 var i tienneste paa gaarden Fyllingen og den part deraf som Erich Fyllingen nu paaboer, hos sin afdøde Broder Johannes hvis Hustrue afdøde Anne Heljesdatter fortalte Vidnet at hun var barnføed paa Gaarden Nedre Echanger og i sin barndom og tilvoxsende ungdom kunde mindes at der stoed een fuldkommen merkes gard opsadt jmellem Fyllingen og Nedre Echanger af Furue Ribler eller Ryeholdt, hvilken gierdes eller Merkes gard staaende omtrent i Nor og Sør efter hendes sigende gik saa langt op paa Sletten saa høyt at der var een gange vejen jmellem gierdes garen og det strax ved liggende Braatte eller berghall, ligesom og at der paa vestre Siden af bemelte Merkes gard stoed een torne slagen Furue, som Fyllingens Ejere tileignede sig, men tileignede sig ike nogen Furrue træer lengere op, hvilken strekning ham nemlig Vidnet af hans Broder Johannes og Hustrue blev foreviist, samt een Stub som skulde være af den foromvundne Furue, den vidnet og kand andviise, og for Resten vidste ike videre denne Sag til Oplysning at kunde forklare, men sagde sig til begge Sagens Parter at være ubeslægted,

og derefter fremkaldet

2det Vidne Amund Arnesøn Lechnes 48 aar gammel som sagde sig at være barnføed paa Gaarden Giervig i Alenfiths Skibreede og nu boende paa gaarden Lechnes i Alenfiths Skibreede, som svarede til den fremsatte Qvestion: at hand kom til gaarden Fyllingen og den af Erich Fyllingen nu brugende Part, at boe 1751 og boede der i 10 aar, og blev hand da af gaarde partens forrige Ejere forbemelte Johannes foreviist strekningen {at gaae} jmellem Nedre Echanger og Fyllingen at gaae omtrent i Syd ost og Nord West igiennem baade Mark og skoug over een Houg paa hvis vestre Side stoed en tør Furue og I det øvrige blev vidnet ike foreviist nogen merke jmellem Echanger og Fyllingen enten udj Steen eller træe men Fyllingens beboere brugde deres Skov hugst paa vestre Siden af den torre Furue upaa-anked, efter saadan strækning som af vidnet omprovet er. Endnu forklarede Vidnet at ernævnte Johannes foreviiste Vidnet i Nordvest Strekning een stor flad steen staaende i en Myr som skulde være een Mærke steen jmellem Nedre Echanger og Fyllingens Ejendomme, og videre hafde vidnet ike at forklare men sagde sig at kunde andviise merke stæderne, og til begge Parter ubeslægtede.

Dernæst fremstoed

1768: 32b

3die Vidne Ole Olsøn Gouserie som sagde sig at være 41 aar Gammel, barnføed paa Gaarden Hindenes i Echangers Skibreede og nu boende paa Gaarden Gauserie i Alenfiths Skibreede svarede til Qvæstionen: at hand har tiendt paa gaarden Echanger i 10 aar og qviterede saadan tienneste for een 15 Aar siden, og blev vidnet i den tiid hand som meldt tiendte paa Echanger hos nu afdøde Lars Echanger af ham viist strekningen jmellem Echanger og Fyllingens Skov og Marker at gaae i Syd Oest. Og Nordvest, og i den Søre Ende nogle Furue Ribler efter een Merkes Gard som der havde staaed, samt paa væstre Side af gierdes Garen een *een stub af een Furue som der var nedfældet, ligesaa blev og vidnet viist i den Nor Wæstre Ende af strekningen een steen staaende i een Myr, ligesaa erjndrede vidnet sig og af bemelte Lars Echanger at være viist een steen staaende eet *Stike (Styke) Sønden for den omvundne Furue i een halv breke der og {og} skulde være een viisere og merke Steen j strækningen jmellem Echanger og Fyllingens Ejendomme, og hug og brugte Echanger og Fyllingen Skoven efter saadan strekning Echanger paa den østre og Fyllingen paa den væstre Side. Endelig viiste og Lars Echanger Vidnet paa Søndre parten og \i/ strekningen 3de flade steene liggende paa hinanden i een Myhr kaldet Bloteschar Myren

Citanterne derefter begierede Vidnet tilspurt om hand ike veed at Erich Fyllingen har hugget østen for samme strekning i den part som skulde tilhøre Echanger 4 Furuer? Svarede joe hand har hørt sige af afg: Jon Larsøn Echanger at Erich Fyllingen skal have hugged paa østre Side Af det omprovede merke strekning 4 Furue træer, som vidnet og veed og kand Andviise Stubbene, tilligemed de øvrige omvundne Merke stæder, sagde ellers ej i det allerringeste ej til nogen af Parterne at være beslægted.

Fremkaldet

4de Vidne Lars Hansøn Sættre som sagde sig at være 58 aar Gammel barnføed paa Echanger lie i Echanger Skibreede og nu boende paa Gaarden Sættre i Alenfiths Skibreede der Svarede til Qvæstionen at hand har opholdt sig paa gaarden Fyllingen i {Aatte} \fem/ Aar, og er een Aatte Aar siden hand fløttede fra Fyllingen og i ald den tiid hand sig samme steds opholdt veed at strekningen jmellem Echanger og Fyllingen gik i Syd ost og Nord Vest efter Dahlføret og at Echanger brugte hugster paa østre og Fyllingen paa vestre Side upaa-anked, men nogen vis merke var hand ej vidende om, men kunde vel andviise det ommelte Dahlføre, og Sagde til Parterne at være ubeslægted. Til Citanternes Sub qvæstion Svarede: veed jndted derom.

Citanterne begierede de tvende første Vidner Sub qvæstionen fremsadt til besvarelse, Svarede veed indted herom.

Dernæst begierede Citanten bemelte tvende Vidner tilspurt, Om dem

1768: 33

Er bekiendt, at Fyllingens Ejere afgangne Jon Echanger uafvidende eller jmod hans Samtyke giorde eet nyt Merke jmellem Echanger og Fyllingens Ejendomme? Svarede De har ike selv seet eller veed noged om saadan merkes gang, men har det vel hørt sige af bemelte afdøde John Echanger at der jmod hans villie af Fyllingens Ejere var giort nye Merke jmellem Echanger og Fyllingen.

Citanterne begierede at Retten derefter vilde foretage Siun og begrandskning over de omtvistende Aastæder og Skielne merker.

Dommeren derefter i følge med Laug Retted, begge Sagens Parter og de jndstevnte andgrændsende samt Vidnerne begav sig ud i Skaugen for at fuldføre den forlangte befaring over Aastæderne og begyndte fra Echanger i væstlig strækning til een Myr Bloteskar Myren kaldet, hvor Vidnet Ole Gauserie andviiste den af ham omvundne og i Myren liggende Steene, som skulde være 3 i talled, men nu ike kunde sees at være meere end toe, da Steenene

og i den bløde Myr var noged nedsiunked, den øverste af samme som var een liden flad Steen blev med Compassen Confereret og befunden at pege ongefæhr jmellem Nord og Nord West og Syd og Syd {og} ost, hvor og blev foreviist i lige strekning adskillige Furue Rifler eller Furue Støer nedsiunken eller nedliggende i Myren som viisere at samme steds een gierdes gard for lang tiid siden har staaed. Ved den ommelte Steen i Bloteskar Myren mødte andgrendsende Jon Fyllingen og andviiste een Eeg 48 Skrit østen for steenen som hand paastoed at skulde være eet lovlig Merke jmellem Echanger og Fyllingen. Derfra begav Retten sig i Nord West til een Breke hall hvor Ole Gouserie andviiste een i siden af samme staaende flad løs steen pegende ongefer jmellem N: og N: O: og Syd og Syd West, Ved denne steen mødte Ole Fyllingen som andgrænsende og paastoed at rette Skielne og merke jmellem Echanger og Fyllingen paa dette Stæd burde være udj een 13 Skrit østen for samme steen staaende Furue merked med tvende Kors. Citanterne henholt sig til den af Vidnet Ole Gouserie giorde andviisning Samme steds fremstoed og Vidnet Lars Sættre og andviiste det af ham omprovede Dahlføre som befandtes 17 Skrit østen for den berørte strekning, Fra denne sidst beskrevne Merke Steen begav Retten sig eet lidet Styke i Nord væstlig strækning, hvor Vidnerne Ole Gouserie og Erich Ryland Andviiste Stubben af den omvundne torne slagne Furue paa vestre Side af strekningen, ligesaa andviiste og Vidnet Ole Gouserie paa østre Siden af strekningen og den berørte Furue Stub, Stubbene af de af ham omvundne \4re/ Furue træer som af Erich Fyllingen der skal være nedhugget

1768: 33b

Derfra i Nord væstlig strækning Vidnet Aamund Lechnes Andviiste den af ham omprovede Jord houg som med Smaae Busker er begroed, hvor 16 Skrit paa Væstre Siden af Hougen fandtes een gammel og fortorret Furrue Stub med nogle gamle ligesaa fortorrede qvister, I samme Strækning ungifæhr 27 Skrit fra Hougen befandtes een Furue Stubbe med eet Kors over udj samt een Steen paaliggende som tilstædeværende Andgrændsende Niels Fyllingen vedtog at være rigtig Skielne merke jmellem Echanger og hans paaboende part i Fyllingen, I samme strækning begav Retten sig til een Myr, hvor Vidnerne Aamund Lechnes og Ole Gouserie andviiste een i samme Myhr staaende flad steen, som dog var nesten nedfalden formedelst Stædets Fugtighed, ligesom og Vidnet Erich Ryland andviiste 4 Skrit vesten for samme Steen adskillige Furue Stoker og tilhugne gamle Pæle som viiser at samme steds i den berørte strækning har staaed een gierdes gaard,

og da befaringen saaleedes var tilendebragt begav Retten sig igien hiem paa Aastæden Echanger, hvor befaringen blev lydelig oplæst, og af Vidnerne tilstaaede, hvorefter Citanterne begierede Vidnernes Eedelige afhiemling paa hvad af dem i dag er omproved og udsagt samt giort andviisning paa.

Vidnerne derefter aflagde Corporlig Eed efter loven ej rettere eller Sandere for gud at være vidende end af dem forklaret er, og giort udviisning paa.

Hvorefter Vidnerne fra Retten er bleven afskeediget og forløved.

Contra Parterne derefter begierede alle eenstemmig Sagens udsettelse til een for dommeren beleilig tiid for at jndkomme med hvad de til sit forsvar og Contra afbeviisning i Sagen agter fornøden

Citanterne dernæst jndstillede den af Contra Parterne begierte udsettelse til Dommerens forgodtbefindende

Eragted

Da Samtlig denne Sags Contra Parter har begiert udsettelse i Sagen for at jndkomme med fornøden andseende tilsvar kand samme dem ike heller lovmedholdig nægtes men jndvilges til den 19de Septembris førstkom/m/ende Til hvilken tiid Contra Parterne haver at jndkomme

med hvad de til deres forsvar maatte fornøden eragte uden udflugter og Sagens udhal, og haver det nu tilstædemødende Laug Rette samme tiid at iagttage betimmelig møde.

1768: 34

[Extra ting for Alenfith Skibreede]

Anno 1768 den 29de Julii Er een Extra Rett sadt og administreret paa Tingstædet Alverstrømmen i Alenfiths Skibreede, udj Hr: Sorenskriver Henrich Garmanns Lovlige forfald af dessen Eedtagne Fuldmægtig Hans Lessøe, til een paa Justitiens veigne af Hr: Fogden Hejberg mod drengen Ole Olsøn for Tyverie og Indbrud andlagde Sags behandling og paadømme følgelig Rettens seeneste Session passerede Eragtning og Kiendelse

Og mødte da tilstæde til Rettens medbetiening de samme 8te Eedsorne Laug Rettes Meddoms Mænd, som forhen i denne Sag har mødt og Protocollen findes tilførdt. \undtagen at for Christian Walle mødte nu Knud Walle/

Hvorda! Actor Hr: Fogden Hejberg mødte ved sin Fuldmægtig Sr: Jacob Jørgen Kastrup og fremlagde Rettens seeneste ergangne Kiendelse til denne Sags forfløttelse til i dag med Delinqventens Andordnede Forsvar Procurator Steens skriftlige paateigning under 1ste hujus, hvorefter Actor ej andet skulde formode end at Defensor bemelte Sr: Steen nu møder med tilsvar i denne Sag og til Doms i Rettefører hvad hand til forsvar for Delinqventen maatte have at fremføre, Actor andmeldte ellers at hand ligeleedes har til tinged i dag har ladet forandstalted Delinqventen Ole Olsen hidført og ham og nu for Retten ubunden fremstillede.

Fra Delinqventens andordnede Defensor Procurator Steen er {Siden} nogle dage efter Sagens seeneste Session Dommeren tilhendekommen eet hans skriftlige forfattede Indlæg af 14de Junij Sidstleeden saaleedes lydende. Ligesaa er dommeren seenere tilhendekommen eet Dito forsvars skrift af 12te Julij, som er affatted i andleedning af at det ej til rette tiide blev jndleveret og indhendiged hvorved Steen har som Defensor jndladt Sagen under Dom.

Actor Reffererede sig til sin forrige Rettes dag lovmedholdige i Retteførte paastand og paastoed Dom

Delinqventen Ole Olsøn der for Retten uden baand og fængsel var tilstæde, blev af Dommeren tilspurdt om hand vidste noged videre til sit forsvar at erjndre{de}? Hvortil hand svarede Nej, men jndlader Sagen under een Rettferdig dom med Hiertelig Anger og Ruelse over sine begangne Ungdoms Synder, overtrædelser og forseelser mod Guds og Kongens lover, lover een aldvorlig boed og bedring samt beder om sine fortiente straffers formildelse.

Og da Sagen saaleedes pro & Contra er beslutted under domm føret og Sorenskriveren sig med Laug Retted om Dommens afsigelse at Conferere og Consulere, samt forelæst dem alt hvad i denne Sag er Passeret

1768: 34b

Er med Alles eenstemmighed saaleedes bleven

Dømt og Avsagt

Ved skriftlig Citation de Dato 11te April Sidstleeden, har denne Sags Actor Velædle Hr: Fogden Hejberg efter Høye øvrigheds Ordre paa Embeds veigne jnstitueret Action jmod Delinqventen drengen Ole Olsøn til undgieldelse for de af ham forøvede Tyverier og jndbrudder, og Sag derefter ved Sommer tingeds holdelse for Alenfiths Skibreede den 9de Maij 1768 som Delinqventens værne ting incammineret, da og Delinqventen bemelte Ole Olsøn som uden baand og fængsel for Retten var tilstæde, har efter foregaaende af Actor for ham fremsættende Qvæstioner giordt een frievillig og utvungen bekiendelse og forklaring

saavel om hans Forældre og opholds Stæder, som og over de af ham hos Ole Erichsøn Hopland Lars Larsøn Totland og Enken Sissillia Iegeland begangne og paastevnte Indbrudder og tyverier, samt hvad jnstrumenter hand til saadan sit onde Forsætts iverkstillelse og fuldførelse har brugt, de hand og som i Retten af actor fremlagde har vedkiendt sig, alt saaleedes som Acten nærmere udviiser, Denne hans bekiendelse bestyrkes ydermeere, med de fra actors Side samme tiid i denne Sag Eedelig afhørte Vidner, Saasom 1ste Vidne Rasmus Olsøn Fischeset prover paa Actors 9de qvæstion, at vidnet var tilstæde i hans hosbonds Lars Todlands Boe, da Tyven Ole Olsøn, der efter jndbrud blev paagreben med Kosterne ihænde /: som bestoed af Madvahre og penge 9 mrk 11 s: der tyven og straxsen blev frataged :/ Samt selv tog Dirkene eller Tyve nøglerne fra ham, og tillige var vidende om at de vare brugte til 2de Laasers oplukelse hos Lars Totland 2det Vidne Christi Johannesdatter tienende bemelte Lars Totland prover i alt eenstemmig med første Vidne ihenseende til Delinqventen Ole Olsøns jndbrud og paagribelse i Lars Totlands Boe, de fundne Koster hos ham og Sorterne samt tillige saae de af ham brugte Dirker og hørte hans tilstaaelse om, at hand samme havde brugt til nogle laasers oplukelse hos Lars Totland. Dernæst er fra Actors Side fremlagt opteignelse over de af Tyven Ole Olsen Staalne Koster og penge i alt til beløb 2 rdr 1 mrk 15 s, Dat: 13de april 1768, hvilke vahre og penge Erich Hopland og Lars Todland som samme er frastaalet jnden Retten har vedkient {dem} samt tilstaaed igien at have bekommed udj eet og alt. Ved Sagens behandling og Vidnernes examination har Delinqventens andordnede Defensor Procurator Steen ej fremført det Allerringeste til Delinqventens forsvar

1768: 35

Og befrielse men stiltiende aqvieseret mod alt hvad fremført er og Reserveret sig tilsvar i sin tiid, Hvorefter Sagen paa de grunde som Acten viiser er udsatt til næstpaafølgende 20de Junij. Tægte tiden bemelte 20de Junii; Er Sagen atter ved eet af høye øvrighed bevilgede Extrating behandlet paa Tingstædet Alverstrømmen, og da afhørt vidnet Berge Jonsøn Hopland, der alleene til deels bekræfter og tilstaar hvad af forrige Vidner er omvundet, og til deels overeenstemmer med Delinqventens egen bekiendelse hvorefter Sagen fra Actors Side er slutted under Dom med paastand følgelig Lovens 6te Bogs 17 Capt 40 articul samt Forordningen af 16de Martj 1690, Men da Delinqventens andordnede Defensor Procurator Steen verken Personlig eller skriftlig lod møde i Sagen med tilsvar fandt Retten det alt for betenkelig at belutte een saa betydelig Sag som denne uden nogen slags tilsvar fra den paagieldendes Side, og derfore stillede Sagen i beroe til i dag. Da jmidlertiid er jndløben tvende af Procurator Steen affattede Jndlægs eller Forsvars skrifter Sub Dato 14de Junii og 12te Julij 1768, hvorved bemelte Defensor Steen vil have paastaaed, at da Delinqventen Ole Olsen er ung, taabelig, i sin Saligheds Sag uoplyst og ej Confirmeret /: endskiøndt hand efter fremlagde Præste Attest af 7de Maij 1768 er over 21 aar :/ Samt jnden Retten giort een frievillig bekiendelse om sine begangne forseelser med viidere, bør hand alleene ansees til strafs lidelse efter Lovens Pagina 1014 art: 33,. Tages nu under betragtning denne Sags omstendighed, da viiser Acten at Delinqventen Ole Olsøns forøvede og oplyste tyverier alleene bestaar i nogle faae Mad vahre og 9 mrk 11 s i penge hvilke Madvahre Delinqventen og paaklager af hungers nød at være dreven til at stiele, og altsaa ihenseende til det staalnes beløb, ej kunde andsees for andet end smaat tyverie, Men naar derimod overvejes maaden paa hvilken tyverierne ere begangne nemlig ved jndbrud om natten, og adskillige Kister og Skabers oplukelse med tyve Nøgler og dirker saa findes indted som i nogen maade kand frietage Delinqventen Ole Olsøn, fra den straf som fastsettes i Forordningen af 4de Martj 1690, der med klare og tydelige ord preskriberer saaleedes: At den som om Natten indbryder i nogen Mands Huus ihenseende at hans forset kunde være lige saa snart at myrde som til at stiele om hannem skeede Hinder eller modstand, skal Dømmes til Galgen

1768: 35b

Disse Forordningens saa klare og tydelige ord jndeholder ingen exception eller undtagelse, i straffens fastsettelse findes ike hellere ved nogen seenere Kongelig Allernaadigst Andordning forandret, modereret eller Mortificeret langt mindre understaar denne Rett sig derover at giøre anden fortolkning og udtydning, Men altsaa paa grund af Delinqventen Ole Olsens giorde frievillige og utvungne bekiendelse, vidnernes Eedelige aflagde forklaringer, og de øvrige i denne Sag skeede afbeviisninger af os Kiendes og Dømmes for Rett at Delinqventen Ole Olsøn for forøvede Indbrudder og tyverier i følge den forallegerede Kongl: allernaadigste Forordning af 4de Martj 1690 bør Miste sit liv i Galgen og da den af actor Hr: Fogden Hejberg i Sagen fremlagde Registerings og Taxations Forrettning {viiser} Dat: 13de April 1768 viiser at Delinqventen Ole Olsøn jngen Effecter er Ejende Kand heller ike den i lovens 6 Bogs 17 Capt 40 art: fastsatte Tvigield eller Boeslod blive at paaskiønne eller Fastsette. Denne Dom bør Delinqventen Ole Olsøn lide og udstaae 15 dage efter sammes lovlige forkyndelse, dog soubmitteres den allerunderdanigst under Hans Kongelig Mayestets allernaadigste Metigation og Naade.
(Dommen er underskrive/stadfesta med 9 segl/bumerke)
Delinqventen Ole Olsøn som ved dommens aflæsning var tilstæde blev tilspurt om hand med den affattede dom var fornøyed, Svarede: at hand forhaaber Moderation for straffen og underkaster Sagen{s} Kongens Mildhed og Naade

[Aastæds Rett paa gaarden Echanger i Echanger Skibreede]

Anno 1768 den 19de Septembris, Er Retten sadt paa Gaarden Echanger i Echangers Skibreede til een aastæds Sags behandling og paadømme andlagt af Echangers opsiddere nemlig afg: Jon Larsøns Enke Anne Magnesdatter, Rasmus Andersøn og Ole Larsøn, Contra Gaarden Fyllingens Ejere, nemlig Erich Fyllingen Anders Olsøn Reistad, Anders Aschildsen Reistad og Erich Meelkrogen og mødte da tilstæde efterfølgende af Hr: Fogden Hejberg eefter Contra Parternes forlangende ved skriftlig Reqvisition af 8de Augustj 1768 /: som fremlagt blev :/ hans andordning af 2den hujus, {efterfølgende nemlig} Aatte Eedsorne Laug Rettes Mænd naunlig 1. Aamund Washelle, 2. Erich Biørge, 3. Baste Eidsness, 4. Ole Eidsness, 5. Lars Biørndahl 6. Carl Rødland, 7. Weemund Simonsøn Røe og 8de i stæden for Ole Svindahl sad Ole Monsøn øvre Echanger.

1768: 36

For Retten mødte tilstæde {af} denne Sags Citanter Enken Anne Magnesdatter med Laugværge Iver Høland som {h…} \hun i/ Dette fald til Laugværge haver andtaged :/ Rasmus Andersøn og Ole Larsøn Echanger, ligesaa mødte og af Contra Parterne Erich Fyllingen, Anders Olsøn Reistad og Anders Aschildsen Reistad men Erich Meelkrogen mødte ike tilstæde
Hvorda! af denne Sags Contra Parter blev fremlagt deres i denne Sag udstyrede Contra Stevnemaal af 8de augustj 1768 saa lydende. Som de dog ike har ladet forkynde da Saavel Citanterne{s} som Contra Parterne efter de sidstes giorde andmeldelse, skal have opretted jmellem dem forlig ved Mundtlig Samtale om Sagens mindelige afgiørelse uden videre Rettens behandling; og det paa følgende maade at for eftertiden skal de rette Merker jmellem Fyllingen og Echanger være saaleedes: Mærked tager sin begyndelse paa det saa kaldede Gaaseberg derfra i Syd ostlig strekning til een Steen i Gaaseberg Myren, derfra i lige

strekning paa det høyeste af den derved næst liggende Breke, ydermeere derfra i samme strekning til een stor Furue merked paa Nord West og Syd ostre Side med eet Kors paa hver Side, derfra i lige strekning til eet lidet fladagtig Lang Berg, derfra i samme strekning til een flad steen i Bloteskar Myhren staaende, paa østre Side af een liden vand høel hvilked foreskrevne Merke skiel uryggelig skal holdes og efterkommes saaleedes at Fyllingens Ejere skal være berettiged til Ejendom/m/en paa Væstre og Echanger paa østre Side, hvorom bemelte Fyllingens Ejere begierede Dommeren vilde modtage de tilstædeværende Echangers Ejeres Svar og Erklæring ligesom og Anders Olsøn Reistad gav tilkiende at hand vil jndestaae \for/ paa fraværende Erich Meelkraaens veigne at forliged saaleedes som forbemelt, er indgaaed Endelig er og fra Contra Parternes Side declareret at til næste høste ting skal lovlige Merkes breve paa begge Sider andgaaende samme strekning blive opretted

Citanterne nemlig Enken Anne Magnesdatter med den sig nu andmeldende og tilstædemødende Laug værge Iver Høeland, Rasmus Andersen *Eicheland, Ole Larsen *Eicheland paa egne og Myndtling Lars Jonsøns Veigne /: hvilken sidste nemlig Myndtlingen Lars Jonsøn er een LodsEjere i denne Gaard :/ vedtoge at de med det her af *Conparterne andmelte Forlig i alle maader er fornøyed, og at derom til næste ting skal blive lovlig Merkes breve opretted og i alt fornøyed med at Sagen andgaaende Fyllingen og Echangers Merke for saavidt her er paastevnt i alt Mortificeres.

Og hvorefter begge Sagens Parter begierede at Sagen maatte paa deres ansvar udgaae

1768: 36b

Derefter er saaleedes af Dommeren bleven

Eragted

Da begge denne Sags Contra Parter har erklæred at Sagen paa den maade som Protocollen er tilført, er bleven forligt og i mindelighed tilendebragt, Saa vorder og samme for denne Sinde ophæved paa de tilstædemødendes Parters eged Ands- og tilsvar, ligesom de og haver til neste ting de af dem paaberaabte Merkes breve at lade forfatte og lovlig tinglyse

Høste Tingene

for Sartors Skibreede

Anno 1768 den 3die Octobris, Er Retten sadt paa Tingstædet Tøsøen til eet aldmindelig Høste Skatte og Sage tings holdelse for Sartors Skibreedes Almue, I Hr: Sorenskriver Henrich Garmanns Svagheds Forfald af hans Eedtagne Fuldmægtig Hans Lessøe, følgelig den ham meddeelte og af den Constituerede Stiftbefalings Mand Høyædle og Velbaarne Hr: Justitz-Raad de Fine udstædde Constitution af (ope rum)

Overværende udj Retten Kongelig Mayestets Foged Velædle Hr: Christen Hejberg, Saa var og tilstæde til Rettens medbetiening de samme 8te Eedsorne Laug Rettes Mænd som ved Sommer tingets holdelse vare nærværende og forhen Protocollen ere tilførte.

Hvorda! først blev allerunderdanigst Læst og Publiceret

Kongelig allernaadigst Forordning angaaende Extra Paabud af Geistlige og Verslige Betientes Gage og anden Embeds Indkomst, saa og af Pensioner og benaadninger udj Norge for 2 aar Dateret Gottorph Slott den 14de Maij 1768.

2. blev læst Een skrivelse fra den Constituerede Stiftbefalings Mand Høyædle og Velbaarne Hr: Justitz Raad de Fine Dat: 5te Sept: 1768, hvorved Hr: Fogden Heyberg Communiceres eet Kongl: allernaadigst Rescript af 22de Julij Sidstleeden andgaaende at

Arvinger i Stervboer for eftertiiden skal være befriede for forløvs Penge af deres tilfaldne Arve parter at svare, naar samme ej beløber sig til 10 Rixdaler.

3. blev Publiceret Eet til Hr: Fogden Hejberg fra Velbemeldte Hr: Justitz Raaden tilhendekomne Messive af 13de Septembr: 1768, hvorved bekiendtgiøres at Delinqvent penge for Nordhorllehns og Waasse Fogderie er i alt 78 rdr 49 skilling og Hospitals penge 94 – 28 s

Dernæst indkom fra Almuen til Publication følgende Documenter,

1. Een Bøgsel Sæddel udstæd af Hans Ravel i Bergen til Rognel Olsen hvorved bortbøgsles gaarden Dahls Ejde Dateret 4de Martj 1768.

Hr: Fogden Hejberg derefter andmelte, at hand ved een her paa tingstædet afviigte Sommer ting den 2den Maij holden Examination angaaende den af Erich Nielsøn Sæhlstøen paa Havet dette Aars foraar fundne og biergede Skibs Merke tønde var kommen i erfaring om at bemelte Erich Nielsøn samme tønde uden enten nogen andmeldelse for vedkommende øvrighed, eller Syn og taxation over

1768: 37

Tønden havde Solt og afhendet samme til Sr: Jochum Schiønnemann paa Glesver, har Fogden i den henseende til dette ting med mundtlig Varsel lovlig jndstevnet saavel bemelte Msr: Schiønnemann til forklaring derudjnden og at tilstaae Kiøbet samt derefter hand saavelsom Erich Nielsøn Sæhlstøen for saadan deres utilbørlige og lovstridige omgang med {..} \den/ fundne Vrag Merke tønde at lide Dom efter Sagens nærmere forefindende beskaffenhed og forbeholdende paastand, denne Sag begierede Hr: Fogden i Rette ved sin Fuldmægtig Kastrup hvem allerførst Producerede den under berørte 2den Maij passerede Examinations Forrettning og begierede samme for Schiønnemann oplæst samt hand derefter tilspurdt. 1. Om hand ikke har kiøbt bemelte Skibs Merke tønde af \Erich/ Nielsøn Sæhlstøen, hans formeentlige biergnings part derudj for 16 rdr og 2 tønde Rug for det 2det Om hand derom nemlig om tønden og at den paa Havet var funden som vrag gav vedkommende Øvrighed nogen Communication eller underrettning, tillige med om den af ham med Erich Nielsøn sluttede Accord og Kiøb om tønden, og 3die Om hand endnu haver samme tønde hos sig i behold og i samme stand som den blev funden og hvor, eller om hand samme igien haver solt og hvor den nu er beroende.

Efter paaraab Mødte begge de indstevnte Sr: Jochum Schiønnemann og Erich Nielsøn Sæhlstøen som Vedtoge lovlig Varsel at være tildeelt.

Hvorefter den fremlagde Forrettning for Schiønnemann tillige med de fremsadte Qvæstioner blev oplæste, og af ham given følgende Svar saasom til 1ste: Svarede: at det forholder sig i alt saaleedes som omspurdt er. Til 2det Svarede: at førrend hand accorderede med Erich Nielsøn Sæhlstøen om biergnings parten udj den af bemelte Erich Nielsøn fundne og nu omstevnte Skibs vrage eller Merke tønde, tilspurte hand Erich Nielsøn Sæhlstøen om hand andgaaende tøndens findelse havde givet Lensmanden her i Skibreedet underrettning, hvortil Erich Nielsøn Svarede Jae, men angaaende Accorden om Biergnings Parten Sagde Schiønnemann ej at have given øvrigheden nogen Communication Til 3die: At tønden er endnu i god behold og henført til Store Sandvigen under Arne Skibreede hvor den nu er beroende og kand faaes saasnart ordre dertil gives.

Erich Nielsøn Sæhlstøen der som melt var tilstæde begierede tilført, at da hand erfarer af den af ham paa sidst afvigte Sommer ting aflagde og nu oplæste forklaring, at hand af ubetenksomhed har udsagt ej at have given lensmanden nogen underrettning

1768: 37b

Om Merke tøndens findelse, Saa erklærede hand dog at hand er villig til at aflegge Corporlig Eed paa, at hand forjnden hand sluttede Accord med Sr: Schiønnemann om sin biergnings part i tønden, lod lensmanden ved een af sine tienneste drenge bekiendtgiøre at den nu omstevnte tønde af ham var funden hvilke hand ike erjndrede sig ved hans forhen aflagde forklaring at give tilkiende

Sr: Schiønnemann tilligemed Erich Nielsøn Sæhlstøen derefter forestillede: at de vel nu erfarer at have begaaet een forseelse ihenseende deres omgang med tønden, men forsikrer dog at ingenlunde er skeed af nogen hensigt til at fordølge tønden, men alleene af manglende oplysning, at deres omgang med berørte Merke tønde var ulovlig, som de ike for nu har været vidende om, haabede altsaa at de for nogen slags straf eller Mulcts lidelse bliver befriet og forskaanet allerhelst da tønden endnu er i god behold og skal blive udleveret saasnart ordre fra øvrigheden derom skeer.

Sr: Kastrup ihenseende at bemelte vrag tønde endnu efter Msr: Schiønnemanns aflagde forklaring er i behold og under hands forvaring paa det Omsagte Stæd i Store Sandvigen begierede Sagens andstand til næstkommende Aars Sommer Ting for jmidlertiid og jnden den tiid, at faae tønden paa lovlig maade ordentlig besigtiged taxeret og auctioneret Om ej nogen Ejermand til dend tiid sig skulde Legitimere, da det ellers ved nermere Kiendelse Sagen vil andkomme paa Dommeren hvorvidt baade Schiønnemans og Erich Nielsøns foregivende og undskyldning ihenseende til omgangen med tønden kand Reflecteres

Eragted

Sagen i følge Citantens begier gives andstand til nestholdende Sommer ting for dette Skibreede

Hr: Fogden Hejberg ved sin Fuldmægtig Sr: Kastrup gav tilkiende det hand i andleedning af Clemmet Pedersøn Telles afvigte Sommer ting den 2den Maij ved examination her for Retten aflagde forklaring om det af hannem afvigte aars foraar ved Havet fundne og biergede Støke vrag eller saa kaldede Skibs Maste træe hands omgang dermed ved at Sælge \det/ til Sr: Albret Henrich Mejer i Bergen eller rettere hands Kiøbsvend paa Glesver Sr: Jochum Schiønnemann, uden enten foregaaende andmeldelse for Øvrigheden eller taxation

1768: 38

Over samme, har desformedelst hertil dette ting lovlig jndkaldet {saavel} bemelte Msr: Jochum Schiønnemann som rettelig Kiøbere til forklaring derudjnden og derefter hand tilligemed finderen Clemmed Pedersen Telle for saadan deres utilbørlige omgang at lide Dom til undgieldelse efter Sagens nermere forefindende beskaffenhed og derefter giørende i Rettesættelse.

Comparenten bad de jndkaldte maatte blive fremkaldet for Retten og Producerede Extract viis finderen Clemmet Pedersens aflagde forklaring om bemelte Maste træe afvigte Sommer ting, og begierede samme nu for Retten oplæst, samt Sr: Skiønnemann derefter tilspurt. 1. Om hand ike af Clem/m/ed Pedersøn Telle har kiøbt bemelte Støke Maste træe for 3 rdr 4 mrk 8 s: 2det om hand derover lod holde nogen taxation eller gav Øvrigheden derom nogen underrettning at træet af ham saaleedes var kiøbt, og af Clemmed Pedersen Telle som vrag funden. Og 3die om hand endnu haver samme Maste træe i behold hos sig eller hvor det siden er afblevet

Indstevnte Sr: Skiønnemann og Clemmed Pedersen Telle mødte begge og vedtoge lovlig Varsel.

Derefter blev den fremlagde Forrettning oplæst, samt af Skiønnemann til de fremsatte Qvæstioner svaret saaleedes. Til 1ste Svarede Joe, at det forholder sig som Qvæstionen

jndeholder. Til 2det Svarede Nej, at det omstevnte Støke træe ike som \ham/ bekiendt er bleven taxeret, ej heller er øvrigheden given nogen underrettning om, enten at træed af deponenten var {funden} Kiøbt ej heller at det af Clemmed Telle var funden til 3die Svarede at træed af ham er solt til Sr: Christopher Sohlrider for 3 rdr 4 mrk 8 s: og nu er beliggende ved Braae benken i Bergen og der kand faaes.

Sr: Kastrup dernæst lod tilføre at som bemelte Maste træe endnu er beroende inde ved Braaebenken i Bergen og der efter Sr: Skiønnemanns forklaring kand faaes i samme stand som det af finderen Clemmed Telle er funden og Solt, Saa begierede Comparenten Sagen udsatt til næstkommende aars Sommer ting for jmidlertiid og jnden den tiid, at faae samme Maste træe lovlig vurderet og Solgt.

De jndstevnte bad tilført, at da deres forseelse ved omgangen {alleene} med det omstevnte Maste træe alleene har havt sin oprindelse af manglende oplysning, om hvorleedes de i saa fald paa lovlig maade skulde have opført \sig/, Saa var de og af den forhaabning at de ej med nogen strafs lidelse derfore bliver anseet.

Eragted

Sagen udsettes til næstholdende Sommer ting for dette Skibreede

1768: 38b

Næste Dagen den 4de Octobris, Er Bøygde tinged igien Continueret udj overværelse af det i gaar tilstædemødende Laug Rett og da læst og Publiceret:

2. Eet Deele Brev over eendeel Jorde Gods i Gaarden Lie Schierret Dateret 3die octobris 1768 vid Pandte Bogen fol:

3. Eet Dito over eendeel Jordegods i gaarden Nord Eide af samme Dato fol:

4. Eet Skiøde udstæd af Niels Lønningen og Anders Jonsøn Slætten til Gregorius Olsøn Flesland og Anders Andersøn Arrefiord paa 1 Pund 13 1/6 M/ark fisk i gaarden Steensland, det Solte deraf i aldt for den summa 21 rdr 2 mrk 10 s Dateret 4de octobris 1768, folio.

5. Eet Dito udstæd af Wintzens Trengereide til Enken Brithe Michelsdatter Lie paa 9 M/ark Fisk udj gaarden Nipen for den summa 16 rdr af denne dags dato folio

6. Eet Dito udstæd af Niels Nielsøn Biørøen og Peder Pedersøn Echerhofde til Ole Nielsøn Nipen paa 18 M/arke/r Fisk udj gaarden Nipen for 24 rdr Dateret 3die octobris 1768. folio

7. Eet dito udstæd af Lars Larsøn Schoge til Ole Kleppe og Hans Kalve paa 1 Pund 3 M/ark Fisk udj gaarden Schoge for 50 rdr dito dato fol:

8. Eet dito udstæd af Ole Ellingsøn Worland til Johannes Rasmusøn Mit Tvedt paa 7 1/5 M/arke/r Fisk udj gaarden Mid Tvedt for 11 rdr og 8 skilling Datteret 4de octobris 1768

9. Een Bøgsel Sæddel udstæd af Ole Olsøn Kallestad til Grim Hansøn paa 1 Pund 12 Merker Fisk udj gaarden Kallestad af samme dato, og hvormed faldt een lige lydende Reverse

10. Een dito udstæd af {dito} Peder Larsøn Knapshoug til Bottel Espensøn paa 9 ¾ M/arke/r Fisk udj Gaarden Gietanger af dito Dato og hvormed fuldte ligelydende Reverse

11. Een dito udstæd af Johannes Jacobsøn Tælle og Peder Larsøn Knapshoug paa 2 Pund 2 ½ Merker Fisk udj gaarden Søre Fielde \til Peder Olsen/, af samme dato, og hvormed fulte een ligelydende Reverse

12. Een Dito udstæd af Ole Arnesøn Kleppe og Hans Arnesøn Kalves til Lars Larsøn Schoge paa 1 Pund 3 M/ark Fisk udj gaarden Schoge, af gaar dags dato, og hvoraf fuldte een ligelydende Reverse

Procurator Sr: Sønderburg fremstod for Retten og tilkiendegav for Dirirch Gundersøn som ved døden er afgangen hands eeneste datter som er gift med Hans Larsøn i Nordfiord, og altsaa for denne sidstes med Hustrue at have jndstevnt til dette ting {…..} Salig Mads Bagers Enke sig opholdende paa Sund under dette Skibreede hos hendes Sviger Søn David Giersøn med Laugværge bemelte hendes Sviger Søn David Giersøn for gield 20 rdr efter beviis af 6te augustj 1763, og fremlagde skriftlig Stevning med paateigned lovlig forkyndelse, hvilken hand begierede af Stevne Vidnerne afhiemled Stevnemaallet Dat: 1ste Septr: 1768 blev oplæst saa lydende

Contra Partjnden Anne Salig Mads Bagers samt Hr: David Giertsen blev paaraabt men mødte ike ej heller nogen paa deres veigne med tilsvar, thi fremstode de brugte

1768: 39

Stevne Vidner Hans Leerøen og Windzens Tosøen som afhiemlede under Eed med opragte Fingre efter loven Stevnemaalets lovlige forkyndelse saaleedes som deres paateigning udviiser.

Sønderburg derefter begierede de udeblevne Laug daged til næste ting

Eragted

Indstevnte men ej denne sinde tilstædemødende Anne Salig Mads Bagers samt Hr: David Giertsøn gives Laugdag til næste ting at møde og Sagen at tilsvare

Hr: Fogden Hejberg derefter fremlagde til paafølgende examination de sædvanlige tings vidner til hans Reegnskabs belæg, og blev da Examineret 1. Den in anno 1732 holdte examination om Laxse og Silde Vaagerne etc her udj Skibreedet Hvortil blev svaret, at i Algerøens Laxse vaag Iile Næsset kaldet Er dette aar fisked noged lax saa deraf kand svares i Skatt 2 mrk danske, af Bildøens Silde vaag 1 rdr og i fleere af de nu for Laug Retted oplæste Laxse og Silde vaager erklærede de ej at have faldt noged fiskerie hvoraf det allermindste i Skatt kunde svares. 2. blev examineret det Store Tings Vidne bestaaende af 15ten Poster hvortil blev Svaret, til 1ste og 2det at dette aar ej nogen forandring i saa maade som omspørges er skeed her udj Skibreedet Til 3die Svarede at jndted vrag i dette aar er funden, undtagen at Erich Nielsøn Sæhlstøen har funden een Skibs Merke tønde hvortil ej endnu nogen Ejermand har andmelt sig. Til 4de Svarede at ej nogen saadan Saug som omspurt er her udj Skibreedet findes Til 5te at her ike findes fleere end de Sædvanlige Kræmmer Lejer nemlig Glesver, Lokøens og Solsvigens Til 6te Svarede at der ike findes fleere end Iver Boeberg i Kirchevaagen Til 7de 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, og 15 Svarede at derudj jngen forandring findes men i alt nu som forrige Aaringer, dog forbeholdt Sorenskriveren sig andgaaende den 9de Post ved de udstædende Dessignationer at give den rette oplysning 3. Tingsvidnet andg: de tvende her i Skibreedet værende Gastgiebere Mons Stephensøn Buchen og Frantz Dieche i Bratholmen bruger eller befatter sig med nogen \anden/ handel end deres blotte Giestgieberie, hvortil saavel almuen som Laug Retted svarede nej at de ike er vidende at de omspurte sig med nogen anden handel befatter og Endelig for det 4de fremlagt til attestation det ved Seeneste Sommer ting examinerede odels Mandtall

Derefter fremstoed opsidderne paa gaardene Telle, Nipen, Mid Tvedt og øvre Tvedt, Thomas Rasmusøn Nipen, Grim Olsøn Telle, Johannes Rasmusøn Mid Tvedt og Asser Thommasøn

1768: 39b

Øvre Tvedt som andmeldede at de til dette ting med lovlig Mundtlig varsel haver ladet jndkalde Mons Nielsøn, Ole Nielsøn og Niels Monsøn alle boende paa gaarden Hidzøen,

samt Hans Hansøn og Niels Hansøn boende paa Gaarden Syltøen fordie de ej alleene uden Citanternes tilladelse haver skaared og Reved lyng paa deres fælles udmark, men end og fornermed dem med ved natte tiide at udsætte Makrel og Silde garn paa de Stæder under Citanternes Land hvor der paa de tiider Kastes med Not, for saadan deres ulovlige omgang at lide dom i hoved Sag med omkostninger, Men da de paagieldende som nu ved tinged har været tilstæde men just nu er hiem Reist, ike alleene har tilstaaed deres forseelse, men end og loved og forsikret at de fra saadant foretagende for eftertiiden skal endtholde sig, Saa har og Citanten ladet Sagen for denne gang falde, og ej samme agter at fuldføre, og nu fremlagde, de jndstevntes tilstaaelse om deres forseelse af denne dags dato, hvorefter de begierede at Sagen paa Grund deraf maatte udgaae

Eragted

Sagen efter Citanternes begier, for denne sinde udgaar og Mortificeres

tinglyst

13. Eet Skifte brev forretted paa Gaarden Eide i Sartors Skibreede efter afg: Mons Thommassøn den 10de Junij 1768 vid: Pante bogen fol: 594

14. Eet afkald udstæd af Christen Kraachaas til Friderich Olsøn Spiel for hans Hustrue Brithe Andersdatters arve Midler Dat: 5te octobris 1768

Hr: Fogden Hejberg derefter fremlagde de ordinaire Skatte Restancer for 2den Termin dette Aar, som beløber sig i alt til 142 rdr 1 mrk 1 s der for Almuen og Laug Retted blev oplæst og i alle maader uimodsagt.

Derefter er til Laug Rette for næstkommende Aar 1769 udnævnt efterfølgende 1. Johannes Leerøen, 2. Amund Tønnevig, 3. Sivert Trellevig, 4. Knud øvre Gaalten, 5. Niels Nielsøn Landraae, 6. Mads Windenes, 7. \Michel/ Jacob s: Agotnes, 8. Ole Søre Fielde, hvilke samtlige ej tilforn haver medbetiendt Retten ej heller aflagt deres Laug Rettes Eed, Thi haver de samtlige ved næstholdende Sommer ting 1769 at møde og med lovlig Attest beviise saadan Eed at have aflagt, ligesom de og derefter haver at møde til Rettens medbetiening ej alleene ved de jndfaldende Skatte og Sage tinge men end og ved hvad andre Extra Retter som maatte blive andordned

Derefter er bleven trende gange lydelig udraabt om nogen fleere noged ved Sage tinged havde med Sager at gaae i Rette men da ingen jndfandt sig er tinged for denne Sinde Slutted og ophæved

1768: 40

Skiolds Skibreedes Høste Ting 1768.

Anno 1768 den 6te Octobris, Er Retten sadt paa Tingstædet Møllendahl til eet aldmindelig Høste Skatte og Sage tings holdelse for Schiolds Skibreedes almue af den udj Velædle Hr: Sorenskriver Henrich Garmanns lovlig forfald Constituerede Hans Lessøe, og var da overværende Kongelig Mayestets Foged Velædle Hr: Christen Hejberg og de samme 8te Eedsorne Laug Rettes Mænd som ved Sommer tinged vare tilstæde og forhen Protocollen ere tilførte.

Hvorda! Først blev allerunderdanigst og underdanig læst de for Sartors Skibreede Publicerede og i Protocollen paa Folio 36 extraherede Kongl: allernaadigste Forordning og

Rescript og anden Høy Øvrigheds ordre og Skrivelse, Samt dernæst fra almuen jndkom til Publication følgende Documenter

1. Eet Skiøde udstæd af Ole Rasmussøn Tarlebøe til Gullach Monsøn paa 1 Pund Smør i Gaarden Tarlebøe for 430 rdr Dat: 6te Maij 1768
2. Een obligation udstæd af Frue Elisabeth Steuner Sl: Hr: Krigs Raad og Krigs Commissair Undahls til Sr: Steen Wirtmani Brügmann paa Capital 102 rdr 2 mrk 11 s med Pandt udj eendeel løsøre Effecter Dateret 10de Septr: 1768.
3. Een Revers og tilstaaelse andgaaende forbemelte løsøre Effecter at samme Velbemelte Frue Undahl ere til laan og brug leverede af samme Dato
4. Een Bøgsell Sæddel udstæd af Sogne Præsten til Fanøe Præstegield Hr: Jørgen Meldahl til Peder Pedersøn Gribstad hvorved bøgsles udj Gaarden Houcheland Smør og Malt 2 Pund eller 8 skilling Dateret 4de Julij 1768, og hvormed tillige fuldte een ligelydende Reverse og bøgsel Sæddel af samme Dato
5. Een Ditto udstæd af Ditto til Siur Stephensøn Rivenes paa lige Skyld udj Gaarden Houcheland Dateret 1ste Julij 1768, og hvormed tillige fuldte een ligelydende Reverse,
6. Een ditto udstæd af Ditto til Soldat Iver Pedersøn Tvedt paa ½ Løb ½ hud 1/8 tønde Malt udj gaarden Søre Jellestad Dateret 30te Augustj 1768 og hvoraf tillige fuldte ligelydende Reverse
7. Een ditto udstæd af Sr: John Mariager /: som Forstander for det i Bergen allernaadigst bevilgede og oprettede Semenarium Fridericianum :/ til Mons Larsøn paa ½ parten i Gaarden Laugdefiord som skylder 1 Løb Smør 1 Faar og ½ Huud, Dateret 24de Februarii 1768, hvoraf tillige fuldte een ligelydende Reverse
8. Aflyst een Obligation udstæd af Iver Stephensøn øvre Aandeland til Knud Zachariassøn for Capital 104 rdr, mod Pandt udj adskillige Løsøre Effecter, Dateret 3die Maij 1758 og tinglyst den 5te octobris samme aar som nu efter qvitering af 23de octobris 1765 er betalt. Vid: folio 72.
9. Een Bøgsel Sæddel udstæd af Sogne Præsten til Fanøe Præste gield Hr: Jørgen Meldahl til Jacob Hansøn Grimseide paa 2 Pund 6 Merker Smør ½ Løb ½ hud i gaarden Grimseide Dateret 30te augustj 1768, og hvoraf blev fremlagt een ligelydende Reverse,

1768: 40b

Hr: Fogden Hejberg bad Retten vilde tilspørge Laug Retted og Almuen. Om det ike er dem bekiendt at drengen Poulus Henrichsøn som forhen tiente hos Hans Monsøn her paa Møllendahl og afvigte Sommer ting for forøved Slagsmaal blev dømt at bøde Slagsmaals bøder med 9 rdr Allereede lenge førrend Dommen over hannem gik var reist bort og til Søes og ej siden den tiid er tilbagekommen, samt om det ikke er Almuen bekiendt, baade at bemelte dreng var yderlig fattig og jndted her eller hos sin forrige Hosbonde har efterladt sig hvoraf Bøder kunde udreedes?

Lensmanden og Almuen Svarede at det er dem bekiendt at den omspurte Poulus Henrichsøn var bortreist før den over ham erhvervede Dom blev afsagt ihenseende til hans forøvede Slags maal, ligesaa har den og hørt \sige/ at Skibet hvormed hand afreiste skal være foru-løked og hand bortebleven, og endelig Sagde de sig og viidende om at bemelte Poulus Henrichsøn ingen Effecter har efterladt sig hvoraf nogen Bøder kunde udreedes.

Hr: Fogden begierede det Passerede under eet lovskiked Tingsvidne beskreven meddeelt til sit allerunderdanigste Regnskabs belæg for dette Aar.

Som blev bevilged.

Hr: Fogden Hejberg andleediget af Skoe Lapperen paa Cahlfahret Erich Bartromsøn ufindelighed ved at søge betaling hos ham for idømte Bøder til Justitz Cassen 10 rdr efter een over ham afvigte Aar ergangne Ober Hoff Rettes Dom begierede desformedelst Laug Rætted og den meenige Almue tilspurt Om det ike er dennem bekiendt at bemelte Erich Bartromsøn her af Fogderiet og til Nordland er bortreist, samt om den ikke er vidende at hand var aldeeles Pover og fattig og ike det ringeste her har efterladt sig, hvoraf de idømte Bøeder kunde udreedes? Svarede \2/ Jae \1/ Eenstemmig (Svarede Eenstemmig Jae) at det er dem bekiendt at den omspurte Erich Bartromsøn skal være reist til Nordland, ligesom de og er fuldkommen forvisset at hand her af Præstegieldet er reist i de alleryderligste fattige Omstendigheder og jndted det allerringeste efterladt sig som kunde blive til Bøders betaling,

Fogden om hvis Passeret er var tingsvidne begierende til Legitimation og beviis ved sit Reignskab for benævnte Bøder

Som blev bevilged

Hr: Fogden Hejberg ved sin Fuldmægtig Sr: Jacob Jørgen Kastrup gav tilkiende: det hand paa Justitiens veigne her til dette ting med mundtlig varsel {har} ladet lovlig stevne og jndkalde Enke qvinden Christie Larsdatter Undeland til at lide dom for i sit Enke Sæde begangne Løsagtighed og Lejermaal, med een uden for dette Fogderie sig opholdende Person

1768: 41

og da bemelte Enke Qvinde og nu møder for Retten saa bad Comparenten for det første at hun maatte blive fremkaldet for at tilstaae sin forseelse og begangne lejermaal.

Indstevnte og paagieldende Christie LarsDatter Undeland, mødte for Retten og næst at vedtage lovlig Varsell, tilstoed Sigtelsen og at hun havde begaaet lejermaals forseelse i hendes Enkestand, og ungefæhr een 14 dage før Sancte Hans dags tiider sidstleeden kommen i Barsel Seng med een endnu levende datter som i daaben er givet det navn Ragnille

Actor bad den jndkaldte maatte tilspørges og forklare hvem hendes barne fader er og hvor *hun (han?) sig opholder Svarede det var een gift mand ved navn Anders …søn(?) (Poulsøn/Co..søn/O..søn) som skal opholde sig paa Syndnes ved Bergen

Actor dernæst lod tilføre at som Enke qvinden Christie LarsDatter her for Retten haver tilstaaet det hun i sit Enke Sæde har begaaed Lejermaal og i løsagtighed Avled det af hende ved St: Hans dags tiider dette aar til Verden fødde Pige barn Saa jndlod Comparenten Sagen til doms mod hende med denne Paastand: at hun for sin begangne Løsagtighed og leyermaall i sit Enke Sæde vorder dømt til at bøde 12 Lod Sølv eller 6 rdr, følgelig lovens 6te Bogs 13 Capt 1 articul

Paagieldende Christie Larsdatter Sagde: at hun havde indted til hendes befrielse at jndvende, men alleene beklagede hendes Slette omstendigheder, da hun jndted haver at betale Bøder med.

Derefter er saaleedes

Dømt og Avsagt.

Med den Indstevnte Christie Larsdatter Undelands nu for Retten aflagde frievillige forklaring er Sigtelsen tilfulde oplyst og at hun i sin Enke stand i løsagtighed har ladet sig besvangre og fød Barn. Thi bør bemelte Christie Larsdatter og for saadan hendes begangne Lejermaals forseelse at bøde efter Lovens 6te Bogs 13 Capt 1 Articul til Actor Hr: Fogden Christen Hejberg 12 Lod Sølv eller Penge 6 rdr og i mangel af Bødernes udreedelse da i medhold af lovens forallegerede Capitul og articul, samt Forordningen af 6te December 1743 at forsone Bøderne paa Kroppen. Det idømte udreedes 15 dage efter denne Doms Lovlige Forkyndelse under ellers paafølgende Lovlig adfærd,

Hr: Fogden Hejberg ved sin Fuldmægtig Sr: Kastrup andmelte det hand paa Justitiens veigne til dette ting med mundtlig varsel har ladet Lovlig stevne Ingebor Larsdatter Hope for begangne lejermaal og løsagtighed med een u-nævnt Mands Persohn uden for Fogderiets Jurisdiction, Hun derom at lide Dom for saadan sin forseelse og begangne lejermaal til undgieldelse og Bøders udreedelse efter loven. Comparenten skulde altsaa formode den jndkaldte tøes Ingebor Larsdatter møder og vedtager

1768: 41b

Varsel men i andet fald fremstillede hand Stevne Vidnerne Lensmanden Jahn Tvetteraas og Michel Sædahl til Stevnemaalets afhiemling.

Qvinde Mennisked Ingebor Larsdatter Hope blev paaraabt men mødte ike thi er jndvarslingen af forbemelte Stevne Vidner under Eed afhiemlet Lovlig at være passeret.

Actor I den henseende maatte begiere Ingebor Larsdatter Laugdaget til næstkommende Aars Sommer ting.

Dernæst er af Dommeren saaleedes

Eragted

Indstevnte Paagieldende Ingebor Larsdatter Hope som ej denne sinde efter Lovlig tildeelt jndvarsling haver mødt tilstæde med tilsvar, gives laugdag til næste ting at møde og Sagen at tilsvare.

Publiceret

10. Eet af Sl: Sorenskriver Garmann udstæd Auctions Skiøde til Daniel Friele hvorved ham Sælges gaarden Hope skyldende 3 Løber 18 Merker Smør beliggende i Schiolds Skibreede og Nordhorlehns Fogderie for den Summa 1168 rdr toe Mark og 6 skilling. Dateret 19de Decembris 1764 fol: 596

11. Een obligation udstæd af Joen Ellertsøn til Sr: Henrich Steen paa Capital 200 rdr, mod Pandt med 2den prioritets Rett udj gaarden Store Tvedt samt eendeel løsøre Dat: 8te octobris 1764 fol: 597

Procurator Sr: Sønderburg tilkiendegav til dette ting at have jndstevnt med mundtlig Varsel Zacharias Danielsøn Houcheland, Rasmus Johannesøn øvre Træet, Halvor Nielsøn Legden og Niels Andersøn Landaas til betaling af 4 rdr som hand nemlig Comparenten hos dem tilkommer pro Salario for tingsvidne som for dem er erhverved afvigte Sommer ting med processens omkostning og derom Dom lide, og fremstillede de tvende Stevne Vidner Lensmand Jan Tvetteraas og Michel Sædahl, som forbemelte haver varslet til dette ting den 27de Junij afvigte dom som melt at modtage til afhiemling efter deres Comparentens skriftlig meddeelte forkyndelse den hand i Rette lagde.

Contra Parterne bleve paaraabte men mødte ike thi fremstode forbemelte Stevne Vidner og bekræftede med Eed at de saaleedes haver jndkaldet Contra Parterne i denne Sag, som deres {paa} for dem oplæste skriftlige forklaring udviiser.

Procurator Sønderburg begierede *den (de) jndstevnte Laugdaget til Sommer tinget.

Derefter er saaleedes

Eragted

Contra Parterne Zacharias Danielsøn Houcheland, Rasmus Johannesøn øvre Træet, Halvor Nielsøn Lægden, {Halvor} og Niels Andersøn Landaas som ej denne sinde efter lovlig tilstevning haver mødt tilstæde, gives laugdag til næste Sommer ting for dette Skibreede at møde og Sagen at tilsvare,

1768: 42

Procurator Sr: Sønderburg for Hr: Fogden Hejberg i Rette ædskede hans mod Anders Fyllingen Reiste Sag, som fra Extra tinget til dette ting er udsatt, og derefter paatrengte Dom efter forhen udførte Procedur under forbeholdenhed af det fornødne for Hr: Fogden om noged denne sinde udj Sagen skulde jndløbe.

Procurator Sr: Johan Reutz for jndstevnte Anders Ingebretsøn Nedre Fyllingen mødte og i Rettelagde hans til dette ting udstædde Contra Stevning, til Vidnes førelse med paateigning at samme for alle vedkommende lovlig er bleven forkyndt hvorefter hand vilde fornemme om de samtlige Indstevnte møder thi i mangel deraf var Kaldsmændene ved haanden som samme forkyndelse Eedelig kunde afhiemle og begierede at de jndstevnte først maatte paaraabes

Stevnemaalet blev i Retten oplæst saa lydende

Procurator Sr: Sønderburg forbeholdt jndsigelse imod Stevnemaalet for saavidt den andrører Vidners førelse til sammes og Vidnernes bortviisning, da der i Stevningen ej er melt noget hvorom Vidnerne skal aflegge Forklaring, som efter lov dog skee burde naar Vidnerne skulle være at admittere og saadant ikun nu til Rettens overvejelse jndlod, for Resten paastoed hand at Qvæstioner maae j Rette legges for at erfare om de samme løber ud paa den Resita som Stevningen \har/ i sin begyndelse, hvilked bliver uden for Fogdens Sag, og uden fornødenhed, og altsaa ike heller efter lov og Comparentens formeening kand være at andtage, .ne..d.k(?) herom forbeholdt hand det videre j fald Vidnerne skulde møde

Procurator Reutz da hand fornam at jngen af de fleere jndstevnte efter paaraabelse nu møder begierede Stevne Vidnernes afhiemling tilført efter paateigning paa Stevnemaalet, da hand derefter vilde fremføre det videre fornødne,

Stevnemaalet andtages til Vidnernes afhør da under Examination skal blive iagttaged det fornødne fra Dommerens Side

Af de indstevnte Vidner mødte ingen efter paaraab, thi er stevningen af forbemelte Stevne Vidner under \Eed/ afhiemled i alt saaleedes at være forkyndt som deres paateigning udviiser

Procurator Sr: Reutz udj saadan andleedning og da jngen af Vidnerne efter paaraab nu møder, ike heller til Vedermæhle stevnte

1768: 42b

Frue Bildsøe med Laug værge, ike heller Monsr: Kastrup jndstillede til Retten, at Sagen i den andleedning for det første maatte blive udsatt til i morgen Formiddag, da det nu er saa silde paa aftenen Kloken ved 8 Slett, og Vidnerne hvoraf eendeel i dag er seet, forventelig er bort Reist, da Comparenten naar Vidnerne formodentlig i morgen møder vil i Rette legge de fornødne Contra Qvæstioner,

Procurator Sønderburg at den begierte andstand til i morgen ingen grund har af lov siden Vidnerne nu ike møder, ellers haabede hand at om Retten skrider til at jndvilge anstand, den da bliver saa billig at Comparenten kand jndkomme med det fornødne.

Procurator Sr: Reutz Svarede: at Hr: Fogden Hejberg er lovlig stevnt til i dag, og til i dag burde hand og have jndkommet med alle sine formeentlige exceptioner, hvilke dog slet ike kand gielde, siden Stevnemaalet allereede af Retten er Agnoseret som lovlig Comparenten jndst{evnt}illede for det første sit petitum til Retten

Sønderburg tenkte at hands Rett paa hans Principals veigne til exceptioner var ham fuldkommen Reserveret, hand vedblev derfore samme og sit videre jndstillede, og uden at tage deel i Sagens udsettelse protesterede paa Dom.

Procurator Reutz igientog sit forrige {og} under ald vedbørlig forbeholdenhed,

Derefter er saaleedes

Eragted

Sagen udsettes til i morgen Kloken 9 Slett Formiddag da Parternes Fuldmægtiger igien ville jndfinde sig

Hr: Fogden Hejberg ved sin Fuldmægtig Kastrup ædskede Justitz Sagen i Rette andlagt afvigte Sommer ting Contra Lars Nielsøn Steensvig med tvende Sønner Tollef og Niels Larsønner for øved Slagsmaal mod og paa Jacob Dolvig efter det bemelte Sommer ting i Rette lagde tings vidne og ihenseende bemelte Indstevnte ej til dette ting efter foregivende samme Sommer ting, har begiegnet Sagen med nogen Contra Stevning og til Vidners førelse om deres befrielse /: Hvortil og formedelst hvilked de til dette ting blev billiget Sagens andstand :/ Saa paatrengede Comparenten Dom i Sagen efter denne paastand, at de Samtlige hver for sig følgelig lovens 6te Bogs 7 Capituls 8 articul

1768: 43

Vorder dømt at Bøde Slagsmaals Bøder med trende 6 Lod Sølv eller penge 9 rdr Samt een for alle og alle for een at erstatte foraarsagede omkostninger billigst med 3 rdr,
Procurator Sr: Hichmann var for Retten tilstæde og paa forberørte indstevnte Lars Steensvigen og Sønners veigne /: under benægtelse af hvad de af Velædle Hr: Fogden Hejberg jndstevnte og afhørte Vidner i denne Sag har deponeret fornevnte hans Principaler til fornermelse :/ ydmyg tilkiendegav at ermelte hans Principaler formedelst paakomne og lang varig vedvarende Svaghed siden afvigte Sommer tings holdelse ej har kundet faae besørget den fornødne Stevning udferdiget til attraaende Tings vidne hvorudj de paa deres Side agter og skal kunde faae Sagen end bedre oplyst ved lovfaste og u-partiske Vidner, nemlig Peder Jacobsøn Nord Eide Ole Olsøn Grimstad og Niels Mogensøn Hopes Eedelige Vidnesbyrd hvorfore altsaa forermelte jndstevnte høylig var nødsaget at udbede Sagens andstand til næste andstundende Aars berammende Sommer Ting, og under Protest imod overilelse afvartede Retten Lovfølgelig billiger for det første den nu begierte Andstand paa det Citanterne ej skal betages deres lovlige Rett og Rettes forsvar, som før velbemelte Hr: Foged saa heftig paatrenger slutted ved Dom efter udførte formeentlige alt for haarde paastand.
Kastrup paastoed Dom, thi om de indstevnte efter Procurator Sr: Hichmanns foregivende og undskyldning /: mueligens da indted andet haves til udflugt og udhal :/ har været syg, saa har dog ike deres nu mødende Procurator Sr: Hichmann været Svagelig, der altsaa deres partes om noged ellers til deres forsvar og friefindelse havde været, havde iagttaget.
Procurator Hichmann declarerede det hand ej for i dag formiddag har været andmodet af de jndstevnte at plaidere Sagen for dem hvilked hand og med Eed om fornøden giøres kunde affirmere (bekrefte) ligesom hand heller ike videre veed af hvad i Sagen passeret er, end hvad bemelte hans Principaler i Eenfoldighed for ham har forestillet i hvilken

1768: 43b

Henseende hand maatte til sin forrige procedur med videre udbede det passerede af Vidnernes forklaring Extract viis beskreven meddeelt, og endnu som *for (før) begiere Sagens andstand.
Kastrup for ike at opholde Retten, da det allereede er silde paa aftenen Soubmitterede det alleene Rettens Kiendelse
Derefter er

Eragted

Endskiøndt denne Sags Contra Parter Lars Steensvigen og Sønner Tollef og Niels Larssønner har haft meere end tiid nok til at i Rettekomme med det fra deres Side paaberaabte Contra Stevnemaal, Saa indvilges dog dem eengang for alle Sagens andstand til næstandstundende Sommer ting, til hvilken tiid de haver at j Rette komme med hvad tilsvar

de fornøden eragter, uden lengere udhal til Sagens Prolongation, det i dag begierte Extractum Protocolli skal og blive beskreven meddeelt ved afhentelse og imod vedbørlig betaling

Næste dagen den 7de Octobris, Er Sage tinged igien Continueret udj overværelse af det i gaar tilstædeværende Laug Rette.

Derefter blev de sædvanlige tings vidner til Hr: Fogdens Reignskabs belæg fremlagde og: 1. Examineret Det Sædvanlige tings vidne andgaaende Laxse og Silde vaager og om noged derudj er kasted hvoraf Skatt kunde svares, Hvortil blev Svaret at i Dolvig Silde vaag er fisked saaleedes at deraf kand svares i Skatt for dette Aar 1 rdr, I de andre I Examinationen omspurte Silde *vager (vaager), var ike saadant fiske falden hvoraf Skatt kunde Svares. 2. Det Store Tings vidne bestaaende af 15 Poster hvortil blev svaret saasom til 1ste 2, 3, & 4de at det forholder sig i aar som forrige Aaringer uden nogen forandring, Til 5te Svarede at her af de omspurte findes Damsgaard, Houcheland, Nyegaard \og/ Møllendahls Giestgiverier, Til 6te Svarede at her i Skibreedet findes øll tappere Aschild Larsøn Fløen, Niels Willemsøn ibd, Niels Sandahlsbræchen, Willem Larsøn Schaalevigs Enke, Elling Ellingsøn i Syndnes unge Elling Ellingsøn *ibeid og Colbiørn ibeid, samt Sr: Bastian Reimers paa Noraas og fleere ike Til 7de og 8de Svarede Nej, til 9de vidste almuen ike at giøre nogen forklaring, og forbeholdt Sorenskriveren sig desandgaaende at give den fornødne oplysning. Til 10. Som hans Kongelig Mayestet indted Jordegods her i Skibreedet haver, kand heller ingen bøgsel falde. Til 11te Svarede Nej. Til 12te ligesaa Nej, da her i Skibreedet er aldeeles ingen Skove til 13de ligesaa Nej, til 14de Joe Skydsen var dem rigtig betalt

1768: 44

Til 15de ligesaa Ja! 3. Examineret tingsvidnet andgaaende om Giestgiveren i Kongshavn Erich Nielsøn befatter sig med anden Handel og Næring end hans Giestgiverie Hvortil blev Svaret, Nej at hand sig ej med videre befatter 4. Examineret tings vidnet andgaaende de som for skeede aftag nyder Skatte friehed bestaaende af 3de Qvæstioner Hvortil blev svaret saasom til 1ste at opsidderne paa Unneland nyder Rigtig Skatte friehed for det paa bemeldte Gaard skeede aftag, 2. At Landskylden bliver dem rigtig af Jorddrotterne godtgiort efter deres brug. Og 3die at gaarden snarere aarlig forringes end forbedres. Og 5. Odels Skatte Mandtallet fremlagt til Attestation som ellers paa Sommer tinged blev examineret

Velædle og Velærverdige Hr: Jørgen Wiggers mødte og indgav Rettens seeneste Sommer ting passerede laug dag udj Sagen som hand mod Høyædle og Velbaarne Hr: obriste Lieutnant Phillup Nicoll haver andlagt den hand begierede afhiemled i mangel af Contra Partens møde

Dernæst Producerede Citanten Hr: obriste Lieutnant Nicolls Klage indgivet til hans Høyærverdighed Hr: Biskop Arentz den 9de octobris 1765, hvilken hand ærbødigst begierede for Retten oplæst paateignes og Acten tilførdt,

Procurator Sr: Reutz var tilstæde for Hr: obriste Lieutnant Nicoll og vedtog saavel Stevningens som laug dagens lovlige forkyndelse, endskiøndt hand kunde have lovlig føye til derimod at exipere siden Citanten Hr: Wiggers ike har benævnt nogen Vis tægte Dag udj Stevningen, der dog efter lov burde have skeed.

Ellers er laugdagen og den jndkomne Klage i Retten oplæst og saaleedes lydende

Procurator Reutz som havde seet og hørt oplæse den af Citanten j Rette Producerede Copie Memorial til Hr: Biskoppen, havde og vendted at hand tilligemed originalen ogsaa skulde have fremlagt sin egen derpaa teignede erklæring til Sagens vedbørlige oplysning og paa det deraf kunde udfindes hvem der udj skrifter meest havde beskyldet hverandre, Men da dette ike er skeed maatte Comparenten under videre lovlig forbeholdenhed af Hr: Nicolls Rett

afvarte hvad Citanten efter sit Stevnemaal videre maatte have at i Rette lægge, tilligemed hans Sluttelige paastand til Doms.
Citanten Svarede hertil: Hand formeenede det tilkom Msr: Reutzes Principal selv at oplyse sin Sag, til den Ende er hand jndstevnt at forsvare sin falske opdigtede og usandferdige Klage, naar saa er skeed skal hand jndfinde sig med sin paastand, vil Msr: Reutz her for denne Rett paa sin Principals veigne igientage hvad Hr: obriste Lieutnant Nichol i sin Klage har andført, og erklære det for

1768: 44b

U-rigtig, vil Citanten lade falde ald paastand, naar derhos Hr: obriste Lieutnanten betaler ham for de ved hans Klage paaførte bekostninger med 20 rdr, hvorom Citanten forvendtede Msr: Reutzes erklæring,
Procurator Reutz næst at vedblive sit forrige svarede: At saavel Hr: obriste Lieutnanten som Comparenten ere Mænd og ikke Børn, der veed at behandle een Sag, og de samme tanker har de og om Hr: Wiggers, hvis pligt det er at beslutte sin sag til Doms med paastand, da det derefter ike skal mangle det fornødne derimod paa den jndstevntes Side, jmidlertiid benægtede Comparenten ald ubeviisligt.
Citanten Svarede hertil: da hand tilstrekelig har beviist ved Copie af Obriste Lieutnantens jndgivne Klage at Hr: obriste Lieutnanten har meleret sig med uvedkommende ting, for at Sværte Citanten hos høye øvrighed uden skyld og da hand merker Msr: Reutz vil Krybe i Skiul for ikke hans Principal skal have ord for nogen fornermelse saa begierede Citanten Sagen opsadt til næste ting for at forsøge om Hr: obriste Lieutnant Nicoll ike i mindelighed vil falde paa billige tanker, at hand kunde undgaae den fortiente paastand og i Rettesættelse, skulde det mangle skal Citanten til ald tienneste opfylde Msr: Reutzes begier
Procurator Reutz merkede hos Hr: Wiggers een trudsell som dog vel forhaabentlig i sin tiid vil blive uden Effect, og dernæst at Hans Velærverdighed ike kand bare sig for slette expressioner imod Comparenten, naar hand siger at Comparenten vil Krybe i Skiul, hvilked hand andsaae for een meget slætt tænke eller tale maade af Citanten hand jndstillede derfore den begierte andstand til Retten under ald forbeholdenhed
Citanten Reffererede sig til sitt forrige.
Derefter er saaleedes bleven

Eragted

Sagen i følge Citantens begier gives andstand til næstholdende Sommer ting for dette Skibreede.

Den fra i aftes udsatte Sag andlagt af Hr: Fogden Hejberg imod Anders Fyllingen blev igien paaraabt og i rettetaged
Procurator Sr: Sønderburd for Hr: Fogden Hejberg i andleedning af at hand merkede at Anders Fyllingens Fuldmægtig paatrenger at faae de af ham tilkaldte Vidner førte, uden at mindste fornødenhed dertil existerer siden Vidnerne har aflagt om den heele begivenhed deres Eedelige forklaring, og de selv samme Vidners nu paa nye søgende Vidnesbyrd ike kand være uden til at forvilde den Sandhed som de forhen har omprovet, fandt sig altsaa beføyet til at protestere imod samme Vidners nye førelse og derpaa forventede Rettens Kiendelse, allerhelst da Stevningen ike nævner det Vidnerne anderleedes end forhen er forklaret nu skal omprove, men om endelig Retten imod denne skeede protest skulle admittere Vidnerne, hvorover Hr: Fogden Hejberg forbeholdt sig Anke i sin tiid forhaabede Comparenten

1768: 45

At Vidnernes forhen aflagde forklaring bliver dem bekiendtgiort, saa at de ike formedelst feiltagelse udj Erjndringen af det de haver omvundet skulle nu det er saa lenge siden komme til at sige sig selv jmod.

Procurator Reutz for Contra Citanten Sagde at Vidnerne nu ere tilstæde, og at Comparentens Desein ej hensigter til andet end at faae een nøyere og udførligere explication og forklaring over hvad de forhen har vidnet, hvilket hverken lov forbyder eller kand nægtes meere i denne Casu end i alle andre sær da Anders Fyllingen paa sidste Høste ting ike havde nogen Procurator tilstæde der da kunde havde observeret det som nu skal skee efter at Comparenten er bleven forsynet med Copie af det passerede tings vidne, hand holdt derfore den skeede exception derimod aldeeles utilstrækelig og ugyldig, og derimod urgerede paa sit forrige til Vidners andtagelse og Svar paa Contra Qvæstioner Som til den Ende skriftlig blev i Rette lagt af gaard dags dato som i Retten blev oplæst saaleedes lydende

Af de jndstevnte Vidner mødte Siur Unneland, Lars Larsøn Nedre Biercheland, Ole Larsøn Schage, Erich Larsøn Aadland, Aschild Larsøn i Floen, Lars Pedersøn Syndnes.

Derefter blev disse Vidner af dommeren forelæst Eedens forklaring og formaned at vogte sig for meenEed, og at de under deres forhen aflagde Eeds Kraft giør een Sandferdig forklaring til hvis de til Sagens nøyere oplysning kand blive tilspurt

Procurator Synderburg observerede at den første Contra Qvæstion i andleedning af Vidnes Svar paa 6te og 14de Hoved Qvæstion hvor paa Vidnet har udsagt at Contra Citanten udtalede det omspurte med Høy Røst at nu i samme Contra Qvæstion omspørges: Om Røsten hos den jndstevnte var høyere end den plejer at være, og at deraf at Contra Citanten ved denne omvej i spørsmaalet vil have Vidnet til at giøre forandring i sin aflagde forklaring, naar Vidnet ike nu saa lige kunde erjndre og vide at bestemme Contra Citantens udtale, uden ved enten at formindske eller forandre det Vidnet forhen har forklaret og altsaa at denne Qvæstion er *Capsiii (Capsici?) og til forvirrelse, da det vel maae blive ved det Vidnet forhen har forklaret uden nogen forandring eller tillæg. Saadant er eenhver af de fremsatte Contra Qvæstioner beskaffen og ike omspørgende noged nyt eller særdeeles forefalden ved den omforklarede begivenhed men noget til forklaring eller forandring paa Vidnes udtryk og Svar paa Hoved Qvæstionerne, hvorved samme maatte blive forvildet, hand protesterede altsaa jmod Contra Qvæstionernes besvarelse som jndretted paa saadan maade og til saadan Ende at Vidnerne ike uden skade for deres aflagde forklaringer kand besvares og forventede Rettens Kiendelse hvorved Vidnerne for Contra Qvæstionernes besvarelse maatte frietages, forbeholdt anke om noged derimod

1768: 45b

Skulle skee, og med indted i dette fald sig ville befatte

Procurator Reutz ville ike bruge vidtløftighed ellers ville tiiden ved lang besvarelse paa det vidtløftige tilførte, men hand paastoed alleene og vendtede lovlig Rette pleje til de samtlige Contra Qvæstioners besvarelse af Vidnerne og tvilede ike paa at joe Dommeren ved Retsindig at overveje samme joe noksom selv befinder at der ike det ringeste ved Contra Qvæstionerne intenderes som kunde stride imod hvad de forhen har vidnet, men at hensigten derved er alleene for at faae den reene Sandhed i alle sine omstendigheder fra først til sidst grundig som skee bør oplyst, og altsaa Protesterede Comparenten imod alt som kunde skee, Anders Fyllingen til last i nægtende tilfælde,

derefter er saaleedes

Eragted

Det Parterne \nu/ under Sagens videre behandling, efter først i gaar dags i Rette førte Contra Stevning omhandler: bestaar fornemmelig derudj, at Hoved Citanten Hr: Fogden Hejberg ved Fuldmægtig fremfører, som af ham observeret, at under berørte Contra Stevnings paasøgte,

blandt andet maatte ligge eet saadant skiult Desein at vidnerne ved intenderte Examination paa nye lettelig kunde som Eenfoldige folk nu komme til at forandre Deres forhen aflagde Eedelige Vidnesbyrd, og modsige sig selv eller rettere den Eedelige Deposition, de hver i sær har forhen i denne Sag aflagt, og paa den Grund paatrenger De fremlagde Contra Qvæstioners afviisning og besvarings nægtelse; Men naar derimod betragtes at Contra Citanten tillige i sit Contra Stevnemaal jntenderer at faae oplyst det som efter hans formeening kand blive tienlig til hans forsvar i denne Sag; Saa holt Retten betenkelig at afslaae, Citantens forhen afhørte Vidner paa nye at føres efter Contra Stevningen og de i dag fremlagde Contra Qvæstioner, da dommeren paa det nøyeste skal iagttage ved Qvæstionernes fremsættelse at forelæse og erjindre Vidnerne om hvad de forhen i denne Sag har omvundet og forklaret paa det de ej af misforstaaelse og urigtig begreb om Qvæstionerne skal vidne mod sig selv og deres forhen under Eed aflagde forklaring, Saa haver og Parternes Fuldmægtiger pro & Contra at endtholde sig fra Sub qvæstioner og mellemtaler til Vidnerne indtil eet hvert Vidne for sig af dommeren er bleven Examineret Lovgemæs, efter foregaaende betydelse af deres som melt forhen aflagde Eedelige Provmaale i denne Sag, og forjnden deres Svar til Contra Qvæstionerne vorder andtaged og Protocollen tilførte, I hvorleedes end Contra Citanternes forunderlige Procedurs maade i sin tiid kand blive at erjndre

1768: 46

Derefter er af Retten fremkaldet det i Sagen forhen afhørte

1ste Vidne Siur Undeland som først blev formaned til Sandhed og dernæst forelæst den af ham forhen i denne Sag aflagde forklaring, og Svarede paa nu fremsatte Qvæstioner saaleedes. til den af Procurator Reutz fremsatte 6te Qvæstion eller i dessens andleedning: at hand Refferer og henholder sig til den paa 6te og 10de Qvæstion forhen aflagde forklaring udj eet og alt

Procurator Reutz paastoed at Vidnets Svar maatte jndhentes og tages til Protocollen paa den første Contra Qvæstion hvilked hand fornemmer endnu ike er skeed,

Procurator Sønderburg Soubmitterede at Vidnet alt har svaret til den første Contra Qvæstion og formeente at Vidnet indted videre kand aftvinges til besvarelse.

Procurator Reutz under vedbørlig forbeholdenhed paatrengede sit forrige paafølgelig Stevning og Rettens Kiendelse eftersom indted i Contra Qvæstionen findes Lovstridigt, langt mindre noget til Contradiction imod hans forrige aflagde forklaring, men Qvæstionen meged meere maae tiene til oplysning. Vidnet Svarede at Den jndstevnte talte høyere end hand plejer men om hand Var vreed kunde Vidnet ej vide men vel hørte at hand sc: Anders Fyllingen formeente at være frie for Smaae Redslerne saavelsom for anden Skatt, og hvilked skeed som af vidnet er forklaret med Høy Røst.

Til 7de Svarede: at hand ej veed rettere end hvad forhen af ham i denne Sag er forklaret men deraf erjndrer hand sig ike nu at Extra Skatten da var omtalt hvilked var i andleedning af Procurator Reutzes 2de Qvæstion. Til 3die Contra Partens Qvæstion og i andleedning af Vidnets forhen besvarte 10de Qvæstion, forklarede nu at hand ike kand erjndre sig nu at summen paa Smaae udreedslerne da blev nævnt, og i det øvrige henholt sig til sit forrige desandgaaende givne Svar. Til Contra Partens givne 4de Qvæstion og i andleedning af forrige besvarte 5te Qvæstion Svarede nu at hand til sin dertil givne forklaring \henholder/ og at hand ike hørte at Fogden med nogen trudsel begægnede ham sc: Anders Fyllingen.

Procurator Reutz benægtede for Anders Fyllingen hvad dette Vidne forhen har forklaret paa Fogdens 15de Qvæstion nemlig at Anders Fyllingen skulde have sagt det hand ej betalte mindste Skatt uden ved Excecution, da hand aldeeles ike bekiender saadanne ord for sine

som desuden ike med nogen af de andre Vidners forklaringer findes beviist og hvilked i sig selv Contradicere dermed at der

1768: 46b

Den omvundne tiid jmellem Fogden og ham ej var anden Dispute eller tale end alleene om de tvende Aars omtvistede Smaae udreedsler ligesom det og sees af Acten at Anders Fyllingen uden Execution betalte Kongens Cron Skatt, og at der ike heller blev nævnt om nogen Extra Skatt Paafølgelig kunde heller ike Anders Fyllingen havde udladt sig saaleedes som dette Vidne har forklaret, til 5. Qvæstion Svarede: at hand henholdt sig \til/ det til 20. Qvæstion forhen giorde forklaring og indted videre nu vidste at forklare,

Procurator Reutz tog til anmerkning til sin tiid hvor underligt dette Vidne har giort forklaring lige efter den 20de Fogdens Qvæstion og udj alt bejaet samme, nemlig at Anders Fyllingen uden at give Fogden tiid til at tale strax skulde have begyndt at overvælde Fogden med Grovhed og beskyldninger da dog Vidnet efter Comparentens 5te Qvæstion ike har kundet giøre mindste Grede for hvorudj det skulle have bestaaet hvilked dog eet hvert fornuftig Vidne maatte kunde giøre.

Procurator Sønderburg jndstillede hvor aldeeles uforsvarlig Anders Fyllingens Forhold er baade i at ville formalicere sig over Vidnets forhen aflagde forklaring, og i at ville have andet Svar og forklaring af vidnet end hand kand erjndre og hand forhen med Sandhed har forklaret og at hand saaleedes derudj end og saa uforskyldt andgriber Vidnet, ligesom hand forhen har andgrebet Fogden, og legger brøde til brøde.

Procurator Reutz tog sig Reserveret Proceduren i Hoved Sagen at erjndre og besvare efter fornødenhed at besvare det tilførte.

Til 6te Svarede: veed jndted derom. Til 7de Svarede: at hand den omspurdte tiid vel saae at Anders Fyllingen leverte paa ting bordet penge i een Pung *med (men?) veed eller saae ike om dermed fuldte nogen Skatte bog ej heller erjndrer sig \om/ videre af det omspurte, ..(?) at at forklare.

Procurator Synderburg observerede {….} de skriftlige Qvæstioner at den nu forekommende 8de og den efter i Qvæstionen merkede 8de er gandske forvirret og uforstaaelig, med mindre derunder Indbefattes

1768: 47

tillige at Fogden handlede om de tvende aars Skatter som Anders Fyllingen formedelst brand Skade var befried for og paa andleedning deraf skal have sagt, at hand ike kand imodtage Skatt enten af Anders Fyllingen eller anden Mand for de 2 aar som Forordningen giver een brandlidende befrielse, thi det lod sig ike giøre, at Fogden kunde bruge de ord at hand ingen Skatt tog af nogen mand ej heller af bemelte Anders Fyllingen Just i det samme da hand tog jmod Skatten, altsaa bad Comparenten at dette ved Qvæstionens fremsættelse maatte observeres, siden den skal være med de fleere Qvæstioner efter Sr: Reutzes erklæring fra først af i andleedning af Vidnes forhen aflagde forklaring

Procurator Reutz næst at erjndre at Vidnet allereede Offentlig har udladt sig med Svar paa denne Qvæstion saaleedes at hand hørte Fogden nægtede at tage Anders Fyllingens Skatt hvilked hand begierede Protocollen tilført Svarede til Sr: Synderburgs tilførte at det ike er om tildrageligheden paa Sommer tinged 1767 som herunder er omspurt men spørsmaalet er om det som skeede paa Høste tinged derefter hvorfore den forklaring som af Sr: Synderburg er tilført ike her bliver passelig, for Resten paatrengede han denne og de øvrige tilbageværende Qvæstioners besvarelse og ellers bad at dommeren ved Svarets jndhentelse

vilde observere at det er een feil skrift af Copiisten at tvende gange er nævnt den 8de Qvæst: hvilket lettelig kand Redresseres under forklaringens jndhentelse.
Procurator Synderburg henholt sig til sit forrige og bemerkede at Fogdens 3de og 7de Qvæstion til dette Vidne forhen bekræfter hans tilførtes Rigtighed og at Vidnes Svar paa Fogdens 10de og 19. Qvæstion forhen ligeledes viiser at om Fogden har sagt at hand ike tog Skatt ud af nogen mand, hand da just har sagt samme i andleedning af at Anders Fyllingen hverken vilde betale Skatt eller de saa kaldede Smaae Redsler for 1764 & 1765 og ihenseende til at Anders Fyllingen havde lidt brand Skade og for de bemelte Aar var frie for Jord Skatten men ej for de andre

1768: 47b

Smaae udredsler, thi paastoed hand Qvæstionen maatte som forhen melt fremsættes for vidnet og hans Svar derpaa jndhentes,
Reutz benægtede alt ubeviislig tilført og vilde i sin tiid viise den feiltagelse som Sr: Sønderburg har giort ved at Confundere tildrageligheden paa begge tingene i hinanden, thi Comparentens Qvæstion er tydelig og alleene gaar ud paa Skattens nægtelse af Fogden paa Høste tinged 1767, og derom har vidnet allereede erklæret sig som Comparenten atter begierede af dommeren tilførdt
Vidnet Svarede i andleedning af dend fremsatte 8de Qvæstion: at paa afvigte Aars 1767 Aars Høste ting hørte Vidnet at Fogden sagde at hand ej tog Skatten af Anders Fyllingen, og da vidnet end videre af Retten blev erjndret i hvad andleedning saadant skeede svarede hand at det var i saadan andleedning som hand forhen paa Fogdens Qvæstioner har forklaret
Procurator Reutz begierede Vidnet tilspurt for tydeligheds skyld og for at undgaae Confussion og forvirrelse i henseende til Vidned. Om der paa Høste tinged blev talt jmellem Fogden og Anders Fyllingen om de Smaae udreedsler for Aarene 1764 og 1765, og om ike denne tale om Redslerne alleene skeede paa Sommer tinged, uden at derom noged blev nævnt paa Høste tinged, da Fogden den tiid nægtede at modtage Anders Fyllingens Skatt? Saasnart de af Procurator Sr: Reutz fremsatte og i Rette lagde skriftlige Qvæstioner {har} er af vidnet bleven besvaret skal denne Sub qvæstion og for vidnet blive fremsadt og maatte Dommeren ellers i følge den ergangne Eragtning erjndre Sr: Reutz at Endtholde sig fra fleere Sub qvæstioner indtil de skriftlige Qvæstioner først er besvared.
Paa det øvrige af den 8de Qvæstion nemlig Om ike laug Retted eller nogle af dem da bad Fogden at tage Anders Fyllingens Skatt, men om Fogden ike svarede atter Nej, Saa at ieg derover maatte tage Skatten og min Skatte bog tilbage, og om Vidnet ike har hørt eller veed, at Anders Fyllingen i dette Aar alligevel har maatted taale Excecution for samme 1767 Aars Skatt, Svarede Vidnet, at hand af det

1768: 48

Omspurte indted veed eller har hørt, undtagen at Anders Fyllingen selv har sagt til vidnet at hand maatte taale Excecution for den omspurte Skatt, men af andre har vidnet ike hørt det. Til 9de Svarede at den andleedning {som} \hvoraf/ Vidnet kunde skiønne at Anders Fyllingen var vreed var af hans Ansigts gebærde og at hand nemlig Anders Fyllingen Sad og Snoede sig paa benken fra een side til een anden og kunde i det øvrige ike nermere eller forstaaeligere forklare sig. Paa 10de Qvæstion Svarede: at hand hørte tvende gange at Fogden {havde} blev af Anders Fyllingen beskyldt for at have giort ham urett, ligesom og uretten skulde bestaae derudj at fogden havde ladet Smaae Redslerne hos ham ud exeqvere, og af det øvrige af Qvæstionen vidste vidnet ike at giøre forklaring om, undtagen, at hand hørte Anders Fyllingen sagde at hand af Fogden var bleven qvitteret for Skatten men ike for

Smaae toldene Til 11te Svarede: at hand hørte at Anders Fyllingen Soer i sin tale til Fogden, det øvrige af qvæstion vidste vidnet jndted om

Procurator Reutz frafalt sin 12te Qvæstion til dette Vidne og i dets stæd begierede at Vidnet vilde Explicere sig hvad ord det var Anders Fyllingen brugte i henseende til Sværgen. Svarede Anders Fyllingens tale til Fogden falt saaleedes: ja Gud har du giort mig urett.

Paa Sr: Reutzes forhen fremsatte og endnu ubesvarede sub qvæstion forklarede Vidnet: at andgaaende Smaae Redslerne blev jmellem Fogden og Anders Fyllingen talt saavel paa Høste som Sommer tinged 1767

Procurator Reutz jndstillede at de øvrige vidner maatte blive forelagde under Faldsmaal at møde til næstholdende ordinaire Sommer ting 1768 i fald Retten ike skulle ville determinere noged udsettelses ting efter Forordningen af 19de augustj 1735, eftersom de tvende ting dage ere forløbne og her i Morgen forestaaende nye Sager som nødvendig maae føres i Rette, ligesom hand og jndstillede at Frue Bildsøe og Sr: *Claus Kastrup til samme tiid maatte gives Laugdag, siden de ej endnu har mødt

Sr: Jacob Jørgen Kastrup som Fuldmægtig for afg: Cammer Raad Bildsøes Stervboe var for Retten nærværende og saaleedes paa bemelte afg: Cammer Raadjnde Bildsøes veigne som hendes p: t: laugværge paa hendes og egne veigne vedtog lovlig at være stevnt

1768: 48b

Til Sagen ligesom og hans paateigning paa Stevnemaalet saadan udviiser i øvrigt declarerede hand at hverken Enke Fruen eller hand noged viidere her til Sagen havde at svare som Restancerne af alle slags Kongelige Skatter og paabudde for lengst er over givet Hr: Fogden Hejberg til jnddrivelse følgelig derom ergangne Høylovlig Cammer Collegii Ordre og saaleedes bliver da ufornøden enten Enke Fruen eller ham at laugdage

Procurator Reutz frafalt saavel Frue Bildsøe som Sr: Kastrup at lade laugdage.

Procurator Sønderburg for Fogden protesterede paa den forlangte foreleggelse at skee udj korteste tiid

Og efter at Vidnet først fra Retten er bleven demitteret er saaleedes bleven

Eragted

Da Dommeren erfarer i henseende til den store mængde af Sager som til dette ting ere jndstevnte, foruden den gamle og fra sidste Sommer ting udsatte Sager at samme i Den tiid som nu er til overs /: da det allereede er silde paa aftenen anden ting [dag]? :/ ej kand alle komme under behandling, Saa vorder i medhold af Forordningen af 19de augustj 1735 dens 8de Articul eet udsettelses ting berammed til foretagelse her paa tingstædet Møllendal førstkommende 15de Novembris og efterfølgende dage Til hvilken tiid denne Sag gives andstand og De endnu uafhørte Vidner Johannes Olsøn Borge, Lars Larsøn Nedre Biercheland, Ole Larsøn Schage, Erich Larsøn Aadland, Aschild i Fløen, Lars Pedersøn Syndnes og Mons Schare under lovens faldsmaal forelegges da at møde og Provemaal i Sagen at aflegge

Velærverdige Hr: Albreth Hatting mødte selv for Retten og Producerede sin lovlige forkyndte Stevning mod Torgier Olsøn opholdende sig i Slettebachens udmark beliggende under agtbare og velfornemme Madamme Mechtele Margrethe Hr: Lyder Sinnings Ejendom, for den mod ham saa uforskammede som løgnagtige beskyldning skriftlig jndgivet til Hans Høyærverdighed Hr: Biskop Arentz den 27de Julij indeværende aar, af hvilken hans skriftlige beskyldning Citanten fremlagde een af hans Høyærverdighed Hr: Biskop Arentz Verificerede Copie, som grunden til hans udstedde Stevnemall hvilke begge Documenter udj Retten lydelig blev oplæst og er eenhver for sig saaleedes lydende

1768: 49

Efter paaraab mødte ike nogen af de jndstevnte thi fremstode Stevne Vidnerne Lensmanden Jahn Tvetteraas og Michel Michelsøn Sædahl som under Eed afhiemlede Stevnemaalets lovlige forkyndelse lige efter deres paaskrift.

Efter som den paagieldende ike var tilstæde begierede Citanten hannem tillige med Madamme Sinning forelagt laugdag til nestkommende Sommerting

derefter saaleedes

Eragted

Indstevnte men ej denne Sinde tilstædemødende Torgier Olsøn Slettebachen og Madamme Sinning gives laug dag til næste ting at møde og Sagen at tilsvare

Derefter er {fra} Retten fremlagt følgende Documenter fra almuen til Publication

10. Eet Skiøde udstæd af Daniel Friel til Bergithe Friele Salig Christian Christensøns paa 1 Løb 54 M/ark Smør udj gaarden Indre Hope med Fosnes Tret for 584 rdr Dat: 8de Julj 1768.

11. Eet Ditto udstæd af Lars Jacobsøn Nedre Totland til hans Søn Jacob Larsøn paa 1 Pund 3 M/ark Smør ¼ Huud udj gaarden Nedre Totland for 63 ½ rdr Dateret 6te octr: 1768

12. Een Contract udstæd af Jacob Larsøn til sin fader Lars Jacobsøn Totland og Moder Sisselle Nielsdatter andgaaende begges leve Kaar Dateret samme dags Dato

13. Een obligation udstæd af Gullach Monsøn Tarlebøe til Sr: Christopher Sneeder paa Capital 200 rdr mod Pant udj gaarden Tarlebøe 1 Pund Smør Dateret 16de Maij 1768.

14. Specification over eendeel til forsikring stillede Effecter for eet Penge laan af 100 rdr udstæd af Gullich Monsøn til Ole Rasmussøn og Dateret den 9de Maij 1768

15. Een obligation udstæd af Daniel Friele til hans Søster Enken Bergitha Friele paa Capital 584 rdr mod pant udj gaarden Indre Hope og Fosnes *Træt (Træet) den halve part Dateret 20de Julij 1768.

16. Een Bøgsell Sæddel udstæd af Sr: Jan Mariager til Lars Christensøn paa 18 M/erke/r Smør udj gaarden Drotningsvig, Dat: 28de Martj 1768

17. Een ditto udstæd af Ole Johannesøn Tønnevig til Ole Andersøn Brevig paa 1 Pund 18 Merker Smør udj gaarden Brevig, Dat: 4de octobris 1768

18. Een ditto udstæd af Sr: David Bremer til Mons Olsøn Smøraas paa 2 b/ismerpund 12 M/erke/r Smør udj gaarden Smøraas, Dat: 1ste october 1768

af hvilke trende bøgsel Sædler fuldte ligelydende Reverser

19. Een odels lysning udstæd af Thommas Olsøn Sandven til og angaaende odels løsnings Retten til 2 Pund 6 M/ark Smør 1/6 Huud udj gaarden Nedre Totland, Dateret 6te october 1768.

20. Een Dito udstæd af Halvor Salamonsøn med Curator Lars Henrichsøn Søre Biørøen andgaaende odels Retten til 1 Pund 3 M/erke/r Smør 12 Kander Malt og ¼ Huud udj gaarden Grimstad, som er Dateret 7de octobris 1768.

21. Eet afkald udstæd af Niels Henrichsøn i Bergen til Niels Olsøn Biørndahl, for hans Hustrue Gurie Olsdatter tilfaldne Arv Dateret den 7de octobris 1768

1768: 49b

Dagen derefter den 8de Octobris Er Sage tinged igien Continueret udj overværelse af de i gaar og forgaars til stædemødende Laug Rettes Mænd

Procurator Sr: Reutz mødte og æskede den Sag i Rette som seeneste Sommer ting efter Stevning blev i Rettefördt for Frue Provstjnde Christje Contra Knud Zachariasøn for skyldig værende 62 rdr 3 mrk og fremstillede det da udeblevne Stevne Vidne Chrispinus Jensøn Unneland, med begier at naar samme afhiemling er skeed den jndstevnte dernæst maatte forelegges nye laug dag til det berammede udsettelses ting her paa Møllendahl den 15de Novembris førstkommende.

Stevne Vidnet Christpines Jensøn Lie eller Unneland fremstoed for Retten for hvilken det i Sagen fremlagde Stevnemaal blev oplæst, og derefter des lovlige forkyndelse af ham under Eed afhiemlet saaleedes som paateigningen udviiser

Contra Parten Knud Zachariassøn blev paaraabt men mødte ike thi er af Retten saaleedes bleven

Eragted

Contra Parten Knud Zachariasøn som ej nu haver mødt tilstæde gives Laugdag til det berammede udsettelses ting den 15de Novembris og efterfølgende dage at møde og Sagen at tilsvare

Udj Sagen jndstevnt af Hr: Cammer Assessor Thommas Løw Preus Contra Bastian Reimers og Moder Madamme afg: Jørgen Reimers Efterleverske, fremstillede sig Procurator Sr: Jacob Preus paa Citantens Veigne og enpresenterede for Retten Lensmanden Jan Andersøn Tvetteraas og Michel Michelsøn Sædahls til Eedelig afhiemling at have til nærværende Høste ting jndstevnt i følge seeneste Høste ting givne laugdags foreleggelse efter Citantens Continuations Stevning lovligen jndkaldet bemelte jndstevnte Personer og hvorover Comparenten begierede varsels Mændenes afhiemling.

Paagieldende blev paaraabt men mødte ike thi blev jndvarslingen af forbemelte Stevne Vidner afhiemlet.

Preutz begierede Sagens andstand til næste Sommer ting til dens videre lovlige befordring

Udsettelsen er jndvilged til næste Sommer ting

Den Sag jndstevnt af Christopher Bærentzøn imod Bastian Reimers blev paaraabt og derudj mødte Citantens Fuldmægtig Procurator Sr: Preus som forklarede denne Sag af beskaffenhed som næst forrige og andleediget deraf nemlig Varselens Mislighed {blev} Procurator Preus begierede Sagens andstand til næste Sommer ting, for at besørge det videre derudj fornødne

Eragted

Sagen i følge Citanten Fuldmægtiges begier gives andstand til næste holdende Sommer ting for dette Skibreede

1768: 50

Procurator Sr: Sønderburg for Velærverdige Hr: Jørgen Wiggers I Rettelagde Hands skriftlige Stevning til tings vidne, Contra Poul Jacobsøn Biørndahl, Niels Olsøn ibid, Knud Andersøn Hetlevig Gudmund Stephen: *Sættra, Haagen Gudmundsøn ibid Mons Larsøn Schare, Johannes Torgiersøn Ladefiord, og Siur Larsøn Pladsen med paateignet forkyndelse om samme skriftlige stevning Dat: den 19de Septr: Sidstleeden, forkyndelsen forretted saavel for disse Hoved Mænd som de i Stevningen benævnte Vidner og paastoed Stevne Vidnerne Jan Andersøn Tvetteraases og Michel Michelsøns Sædahls afhiemling.

Stevne vidnerne dernæst fremstod og efter at Stevnemaalet i Retten for dem var bleven oplæst afhiemlede de under Eed med opragte Fingre efter loven sammes lovlige forkyndelse saavel for Parter som Vidner lige efter paaskriften

Procurator Sr: Peder Reutz mødte for de i stevningen benævnte Parter, forestillende: at naar den Høystærede Rett vil behage at eftersee Stevnemaalet, da vil den befinde, at det hvorom Vidnerne skal forklare egentlig andgaar Ole *Isaaschsøn ved det at de, nemlig Parterne /: Som dog in totum benægtes :/ skulde have jaget Skoleholderen Ole Isaachsøn bort fra dem; thi Stevne maalet siger at de samtlige skulde have foreenet sig til at bortjage ham. Da nu lovens 2den Bogs 11 Capt: 10 art: Siger: at Præst maae ike bevare sig med værslige bestillinger eller agere Procurator til hvilked hand dog sigter ved denne sin Stevning ved at antage sig Ole Isaachsøns Partes altsaa paastoed Comparenten at Stevningen som ulovskiked maae vorde forkasted, da hand i det øvrige Reffererede sig til hans skriftlige Exception som herhos blev fremlagt af Dato 6te hujus som blev oplæst saa lydende. Hvorefter Comparenten ervartede Rettens afviisnings Kiendelse paa Hr: Wiggers udtagne Stevning.

Procurator Sønderburg for Citanten Hr: Wiggers som de jndstevntes Sogne Præst bemerkede at hverken den nu fremsatte Mundtlige eller jndleverede skriftlige saa kaldede Exception jndbefatter det allermindste som enten viiser nogen mangel i Stevningen mod lov at være begaaet eller nu under Vidnernes førelse og dette tingsvidnes behandling kand komme under allermindste betragtning og er den af Sr: Reutz allegerede lovens 2den Bogs 11 Cap: 10 art: ej heller passelig thi den forbyder Præster at jndlade sig i andre betienteres Embede og i uvedkommende Sager at entrere der \er/ aldeeles fremmed fra Citanten Hr: Wiggers som ikun I eged tilfælde og for at viise de jndstevntes forhold imod hans som deres Præstes forandstaltning efter Skole Forordningen, samt til at viise urigtigheden udj jndstevntes Klage paatrenger Vidners førrelse, hand paastoed derfore I mangel af Vidnernes møde dennem forelagt under faldsmaal til Sommer tinged at møde deres Vidnesbyrd at aflegge, og forbeholdt Citanten ihenseende til Indlæggets Indbefattende, paa een anden tiid naar Sagen bliver paastevnt til doms, hvorunder det Moverede hører at iagttage og sluttelig

1768: 50b

Reffererede sig til lovens 1ste Bogs 5 Capt 9 art med benægtelse af alt ubeviisligt og herudj vendtede Rettens pleje

Procurator Reutz Replicerede: at har Skoleholderen *Anders Isachsøn noged at tiltale de jndstevnte for, da bør hand giøre det i eged navn og ej skiule sig under Hr: Wiggerses venger som ved loven er forbuden at jndlade sig i deslige Sager mindre at inqvirere, thi vedblev Comparenten under alle lovlige forbeholdenheder og Reservation af ankemaal sin lovgrundede paastand om Stevnemaalets forkastelse

Procurator Synderburg Reffererede sig til sit forrige og Stevningen som viiser at Citanten ike har entreret i noged paa Skoele holderen Ole Isaachsøns veigne eller noged ham paa Person angaaende paastevnt, men alleene de jndstevntes sammenholdighed og foretagende udj at giøre hinder udj Skoele Væsenets fremgang ved opsættzighed og egenmyndig foretaged som vedkommer Citanten som Præst der skal paasee Skoele Væsenets tarv, hvormed den sidste jndvending og er besvaret.

Reutz haabede at den Rett som lovens 2. Bogs 11 Capt 10 art: giver ike betages hans Committentere, Ellers erjndrede Comparenten at andordningen andgaaende Skoelerne paa landet i Norge af 5te Maj 1741 dens 5te Post giver Meenigheden paa landet tilladelse at andtage sig Skoeleholdere saa at det saa meged mindre vedkommer Hr: Wiggers at agere Procurator for Ole Isaachsøn, hvorfore Comparenten kunde ike andet end forvente hans Stevnemaal som forbuden og Inqvisitorisk forkasted, anmerkende ellers at Skole holderen Ole Isaachsøn er Stevnt til Vidne i sin egen Sag.

Derefter er af Dommeren saaleedes bleven

Eragtet:

De udj denne tilstevnte Tingsvidne Sag indkaldede Contra Parters nu mødende Fuldmægtig Procurator Sr: Peder Reutz har ved sit i Dag indgivne Skriftlig Exceptions-Skrift af 5te hujus og viidere Mundtlige Procedur urgeret paa Stevnemaalets afviisning ihenseende til dens formeentlige lovstridige og Inqvisitoriske Indretning; og til saadanne sine Exceptioners Styrke, allegerede saavel lovens 1ste Bogs 4de Cap: 5 Art: som 2den Bogs 11 Capituls 10de Art:, samt den om Skoelerne paa Landet i Norge den 5te Maij 1741 udgangne Anordnings 5te Post. Tages nu under betragtning det fremlagde Stevnemaal og Confereres med de fra Contra Parternes siide fremførte Grunde og allegerede Lovs Articler, finder Dommeren dog ikke tilstrekkelig Grund til

1768: 51

Sammes afviisning: thi nyder det tilstevnte Tings Vidne sin fremme, efter det i Rette komne Stevnemaal; Men da \ej kand viides om/ den udj Stevningen \benevnte/ Skoeleholder Ole Isaacsen i sin Tiid Sagen kand blive omrørende og derunder i een og anden maade blive benævnt, kand hand ikke til Vidnesbyrds aflæg herudinden blive admitteret. De øvrige Vidner Nafnlig Anders Wejdemejer i Olv-øen (Olv-øien), Claus Nielsen, Møller udj Grafdahl, Daniel Sørensen Forpagter sammesteds, Erich Larsen Damsgaard, Lars Joensen ibidem, Peder Larsen Løngbye, Rasmus Christophersen Myhre, Hans Nielsen ibidem, Ole Larsen Kiøkkelvig, Niels Asbiørnsen Leervig, Hans Johannesen Godvig, Knud Chrostophersen Bredvig, alle under Lovens Faldsmaal forelægges til næste Sommer-Ting for dette Skibbreede at møde og Provemaal i Sagen at aflegge, da Dommeren ved Vidnernes Examination og Qvæstionernes fremsættelse fra Citantens Siide skal iagttage det fornødne til Sagens Lovlig behandling.

Procurator Sr: Brose mødte for Sr: Bertel Meyer og fremlagde hans Stevning af 19de Septr: Sidstleeden paateigned lovlig forkyndt, hvorved hand har ladet jndstevne Hans Nielsøn Gieringen med de i Stevningen benævnte Vidner hvilken Stevning hand begierede af Kalds Mændene afhiemlet.

Procurator Reutz mødte for jndstevnte Hans Nielsøn og declarerede at hand i mindelighed ville betale den Resterende Skatt, naar hans lejlighed dertil bliver og saa snart muelig blive kand, men hvad de paastevnte 5 rdr andgaar, for 3 aars saa kaldet Nøste leje da benægtede hand at være samme skyldig, siden hand ike med Citanten er accorderet om nogen Nøste leje.

Ellers tilstoed Contra Parten Hans Gieringen at hand af de tvende Mænd som Stevningen omformelder er bleven erjndret om samme 5 rdr at betale og tillige samme tiid paamindt om Extra Skatten betaling.

Citanten i den henseende begierede alleene under fornøden Reservation Sagen udsatt til næstkommende Sommer ting.

Sagen i følge Citantens begier gives andstand till neste ting

Derefter er af Retten saaleedes bleven
Beslutted

Den store Mængde af Sager som til dette ting er jndstevnt og til deels uafgiorte har andleediget, *at (eet?) udsettelses

1768: 51b

Ting her for dette Skibreede til den 15de Novembris førstkommende og efter Følgende dage, till hvilken tiid de endnu overblevne og ej denne Sinde behandlede Sager skal blive foretagne og haver Laug Retted samme tiid at i agttage betimmelig møde

Derefter fremlagt Skatte Restancerne for 2den Termin dette aar som i alt beløber til 897 rdr 3 mrk 5 som blev oplæst og af laug Retted og almuen uimodsagt

Og endelig er udnævnt til Rettens medbetiening næst andstundende aar 1769, efterfølgende nye Laug Rettes Mænd naunlig: 1. Ellef Olsøn Espeland 2. Johannes Nielsøn Houcheland, 3. Niels Hougstad, 4. Lars Olsøn Nesthun, 5. Mons Stephensøn Dolvig, 6. Poul Larsøn Schare, 7. Haachen Gudmundsøn Sættre og 8. Hans Olsøn Øjejorden hvilke forbemelte Mænd ej tilforn haver aflagt deres laug Rettes Eed.

Efter paaraab var ej videre denne sinde ved tinged forretted thi er samme ophæved

Høste Tinget for Herløe Skibreede 1768

Anno 1768 den 10de Octobris, Er Retten sadt paa Tingstædet Alverstrømmen til eet aldmindelig Høste Skatte og *og Sage tings holdelse for Herløe Skibreedes Almue, overværende udj Retten Kongelig Mayestets Foged Velædle Hr: Christen Hejberg saa var og tilstæde til Rettens betiening de samme 8te Eedsorne Laug Rettes Mænd som ved Sommer tingeds holdelse vare nærværende, undtagen at i stæden for Ole Stephensøn Haatoft sad nu Christian Olsøn Fløysand,

Hvorda! Først blev allerunderdanigst Publiceret den for Sartors Skibreede paa Folio 36 extraheret Kongelig Allernaadigst Forordning, ligesaa og læst andre ergangne Øvrigheds ordre og Communicationer

Og dernæst jndkommen til Publication fra almuen efterfølgende breve og Documenter nemlig,

1. Eet Skifte Brev forretted paa Gaarden Iden efter afgangne Mand Ole Aamundsøn begyndt den 14de Julij 1767 og Slutted den 28de Martj 1768. Vid: folio
2. Eet Skiøde udstæd af Martine Rodevald Salig Cammer-Raad og Foged Oluf Lund Bildsøes, med Laugværge Hr: General Krigs Commissaire von Geelmeyden til Hr: Fogden Christen Hejberg paa Gaarden Strømsnes kaldet, skyldende Skatte Skyld 2 bismer Smør, men i Landskyld 1 Pund 12 Merker for den Summa 1200 rdr, Dateret 8de augustj 1768;

1768: 52

3. Eet Ditto udstæd af Sr: David Frich til hans Søn Hr: Raadmand Frich hvorved Sælges og hiemles følgende Ejendomme: 1mo Gaarden Kleppestøe skyldende 2 bismer Smør med paastaaende Huuse Bygninger, samt besætning og Inventarium, 2do Een Rydnings gaard Dahlen kaldet, 3tio Een Liden Rydnings Plads Næsset kaldet, 4. Gaarden Øvre Kleppe skyldende 2 Løber Smør, 5te Gaarden Nedre Kleppe skyl: 1 Løb 2 bismer 11 23/24 M/erke/r Smør, 5. Een nye Rydnings Gaard Duevigen kaldet med Huuse og Inventarium tilsam/m/en for den Summa 2900 rdr Dateret 21de Januarij 1767 folio
4. Een Obligation udstæd af Sr: David Frich til Sr: Bærent Gundersøn paa Capital 700 rdr, mod Pandt udj efterfølgende Ejendomme Kleppestøe 2 Pund Smør, øvre Kleppe 2 Løber Smør, Nedre Kleppe 1 løb 1 Pund 20 23/24 Merker Smør og 10 Kander Malt Dateret den 3die Januarij 1747 og tinglyst den 16de Maij samme aar som nu efter Qvitering af 22de augustj 1768, og derfore Mortificeres.
5. Eet Skiøde udstæd af Sogne Præsten til Mangers Præstegield Hr: Wilhelm Frimann til Mons Monsøn Haatoft, paa een Jordepart i gaarden Aasebøe skyldende i skatte Skyld 2

Pund 6 M/erke/r Smør og i landskyld ½ løb Smør ½ tønde Malt for 70 rdr Dat: 3die octr: 1768.

6. Een odels overdragelse udstæd af Caspar Ridz til Hr: Consull Alexander Wallace paa odels Retten til 1 løb Smør udj gaarden Toft Dateret 29de Maij 1767 fol: 600

7. Een Bøgsel Sæddel udstæd af Hr: Krigs Raad Claus Wilhelm Korn til Rasmus Heinesøn Opsen paa 1 Pund 6 M/erke/r Fisk udj gaarden Søre Selle Dateret 3die Decembris 1767

8. Een Dito udstæd af Hr: Wilhelm Frimann til Ingebret Helgesøn paa een Gaarde part udj Biørndahlen skyldende udj Skatte Skyld 1 Pund 22 ½ Merker Smør og Landskyld 1 Pund Smør ½ tønde og 6 Kander Malt. Dateret 18de Maij 1768

9. Een dito udstæd af Hr: Consul Alexander Wallace til Niels Monsøn paa 8 Merker Smør udj gaarden Hennøe Datert 9de aug: 1768

af hvilke trende Bøqsel Sædler medfuldte ligelydende Reverser

10. Een obligation udstæd af Jacob Frich Vice Borgemæster i Bergen til Høyædle og Høyærverdige Hr: Biskop Nicolaj Christian Friis paa Capital 1900 rdr, med pandt udj de heroven for No: 3 extraherede Ejendomme Dateret 22de augustj 1768.

11. Een obligation udstæd [af] Sr: Jorris Lampe til Hr: Krigs Raad Koren paa Capital 100 rdr, mod pandt med 2de Prioritets Ret udj Giestgiver Stædet Alverstrømmen Dat: 22de Maij 1767

12. Eet Rydnings brev udstæd af Krogh til Lars Ellingsøn paa een liden Plads under gaarden Hop Strømhougen kaldet. Dat: 1ste octobr: 1768

13. Een Bøgsel Sæddel udstæd af Hr: Krigs Raad Koren til Niels Erichsøn paa 18 M/ark Smør 1/8del tønde Korn udj gaarden Koursbøe Dat: 10de Sept: 1768

14. Een Dito udstæd af Ole Olsøn Rong til sin Søn Johannes Olsøn paa 17 1/3 M/ark i Fisk udj gaarden Rong. Dateret 10de octobris 1768

af hvilke tvende Bøgsle Sædler tillige fuldte ligelydende Reverser af samme Datis.

1768: 52b

Næste Dagen den 11te Octobris 1768, Er Sage tinged igien Continueret udj overværelse af de i gaar tilstædemødende laug Rettes Mænd og blev da Publiceret

15. Eet Declarations skrift udstæd Af Niels Nielsøn Aasbøe til Hr: Krigs Raad Koren andgaaende den af bemelte Niels Aasbøe forøvede ulovlige Skov Hugst. Dat: 11te octobris 1768

16. Eet Dito udstæd til Dito af Johannes Torgiersøn Hanevig andgaaende lige forseelse – af samme dato

17. Een Bøgsel Sæddel udstæd af Henrich Holbech til Anders Monsøn paa 19 2/11 M/ark Smør og 9 9/11 Kander Malt udj gaarden Miaatvedt som er Dateret 8de octobris 1768.

18. Een Dito udstæd af Lars Hansøn Landsvig til sin Søn Hans Larsøn paa 14 2/5 M/ark Smør udj gaarden Landsvig Dat: 11te octr: 1768

19. Een Dito udstæd af Michel Olsøn Windenes med de fleere till Knud Iversøn paa 15 3/5 M/ark Fisk udj gaarden Rong Dat: dito dato

20. Een dito udstæd af Mons Larsøn Tostensvig med Curatores Niels Kieldstad og Anders Toft til Anders Mathiasøn paa 1 Pund 4 4/5 M/ark Smør og 14 2/5 Kande Malt 2/5 Faar i gaarden Bragstad Indre af samme Dato,

af hvilke 4 bøgsel Sædler tillige fuldte ligelydende Reverser.

Derefter er Examineret de Sædvanlige Tingsvidner til Fogdens Reignskabs beleg, saasom 1. Den in anno 1732 holdte Examination andgaaende Laxse og Silde Vaagerne her i Skibreedet?

Hvortil blev Svaret, At ej noged Fiskerie i de omspurte Vaager er falden hvoraf nogen skatt kunde svares. 2. Det store Tingsvidne bestaaende af 15ten Poster hvortil blev Svaret saasom til 1ste og 2den Post at det forholder sig dermed som forrige aaringer. Til 3die at der i dette Aar er funden af Niels Jonsøn Sture, Niels Nielsøn ibid og Ole Johannesøn ibid een Tønde Smør paa Haved og videre er *ijke funden eller berged til 4de Svarede Nej. Til 5. Svarede at her i Skibreedet ej findes fleere \end/ som i fior er andført. Til 6te Svarede at det forholder sig som forrige Aaringer. Til 7de 8, 9, 10, 11, 12 og 13 Svarede Nej at ej noged af det omspurte her i Skibreedet findes dog forbeholdt Sorenskriveren sig andgaaende den 9de Post ved sine udsteddende Dessignationer at giøre og give nøyere oplysning. Til 14de og 15de Svarede: at det forholder sig som omspurt er.

Endelig blev fremlagt til attestation Odels Skatts Mandtallet som paa nestafvigte Sommer ting er examineret.

Tinglyst

21. een Pandte Obligation udstæd af Rasmus Magnesøn Dahle til Sr: Johan Garmann paa Capital 17 rdr mod Pandt udj Gaarden Dahle ½ løb Smør 2 Mæhler og 6 Kander Malt som er Dateret den 12te octobris 1768.

Hr: Fogden Hejberg efter forrige tiltale Contra Opsidderne og beboerne paa Gaarden Hennøe ædskede samme Sag i Rette ved sin Fuldmægtig Sr: Jacob Jørgen Kastrup

1768: 53

Og ihenseende de jndkaldte paa Sidstleeden Sommer ting blev billiget Sagens andstand til dette ting under foregivende at de med deres forseelse og urettelige omgang med den af dem fundne Hval ville gaae Supplicando til Verks og derom giøre allerunderdanigst andsøgning, saa skulde Comparenten for det første afvarte hvorvidt de paagieldende saadan haver i Verkstilled, og hvad Resolution de derudjnden haver faaet

Lensmanden Rasmus Dahle mødte paa Hennøe jndstevnte Opsidderes Veigne og paa deres veigne og efter deres begiering gav tilkiende, at bemelte Jndstevnte forlængst til Deres Mayestett haver nedsendt deres allerunderdanigst Supliqve om befrielse for Strafs lidelse for deres ved omgangen med den fundne Hval begangne forseelse, af hvilken Supliqve Comparenten andviiste een ligelydende Copie Dat: (ope rum) Sidstleeden og paa Grund deraf begierede Sagen i beroe stillet til næste Sommer ting, da vedkommende formeener til den tiid at anskaffe Kongl: allernaadigst Resolution hvorleedes desandgaaende forholdes skall.

Kastrup ville troe lensmandens foregivende og Declaration paa de jndstevnte Hennøe Mænds Vægne, og saaleedes vilde hand da heller ike for denne Sinde være imod den forlangte andstand til næstkommende Sommer ting.

Sagen i følge Contra Parternes begier beroer
til neste Sommer ting for dette Skibreede

Derefter blev fremlagt Skatte Restancen for tilbagestaaende Kongl: ordinaire Skatters 2den Termin dette aar som beløber i alt 419 rdr 3 mrk 5 s der i Retten blev oplæst og af almuen og laug Retted uimodsagt

Og Endelig er til laug Rette for andstundende Aar *1768 (1769) bleven udnævnt og andordnet efterfølgende 1. Ole Ellingsøn Tveten, 2. Lodvig Henrichsøn Tveten, 3. Ole Olsøn Nedre Kleppe, 4. Mons Andersøn øvre Kleppe, 5. Diderich Olsøn øvre Kleppe, 6. Rasmus Hansøn Rong, 7de Mons Olsøn Rong og 8de Rasmus Pedersøn Rylland.

Og som ingen jndfant sig som meere for Sage tinged hafde at forrette er samme for denne Sinde slutted og ophæved

Høste Tingene for Radøe Skibreede

Anno 1768 den 13de Octobris, Er Retten sadt paa Tingstædet Alverstrømmen i Alenfiths Skibreede, til eet aldmindelig Høste Skatte og Sage tings holdelse for Radøe Skibreedes almue, overværende i Retten Kongl: Maytts: Foged Velædle Hr: Christen Hejberg og efterskrevne Eedsorne Laug Retteds Mænd som ved Sommer tingeds holdelse vare tilstæde

Hvorda! Efter at allerunderdanigst og underdanig var læst og Publiceret de for forrige Skibreeder bekiendtgiorde Kongelige allernaadigste, og andre øvrigheds ordre og skrivelser, er derefter fra almuen till Publication efterfølgende Documenter

1768: 53b

1. Eet Skifte Brev passeret paa Gaarden Indre Sæbøe den 1ste Julij 1768 efter afg: Qvinde Brithe Nielsdatter. Vid: folio 603.
2. Eet Dito forretted paa samme Gaard efter afgangne Anne NielsDatter, af samme dato. Vid: fol: 603
3. Eet Auctions Skiøde udstæd af Hr: Sorenskriver Garmann til dHrer: Jahn Jahnson & Johan Bærentsøn Frøchen og interessentere, hvorved dennem Sælges og hiemles efterfølgende Ejendomme nemlig Sæbøe Kirke med underliggende Jordegods, Gaarden Ascheland skyldende 2 løber Smør 1 Tønde og 1 Mæhle Malt, udj gaarden Dahle 1 Pund 12 M/erke/r Smør 3 Mæhler Malt, og gaarden Houcheland skyldende 2 løber Smør 1 Tønde og 1 Mæhle Malt for 602 rdr Dateret 27de Septembris 1768.
4. Een Bøgsel Sæddel udstæd af Niels Nielsøn Hielmen til Ole Nielsøn paa 9 M/erke/r Smør udj gaarden Nedre Waagenes Dat: Alverstrømmens Tingstæd den 25de Maij 1768.
5. Een Dito udstæd af Hr: Krigs-Raad Koren til Rasmus Magnessøn paa gl: Michel Nordangers brug udj gaarden Nordanger Dat: 20de Dec: 1767
6. Een Dito udstæd af Dito til Mons Nielsøn Ystebøe paa 18 M/ark Smør og 18 Kander Malt udj gaarden Nordanger Dat: 12te octobris 1768

af hvilke trende Bøgsel Sædler fuldte ligelydende Reverser

7. Een Bøgsell Sæddel udstæd af Hr: Justitz-Raad Hans Christian Gartner til Christen Monsøn paa 7 ¾ Merker Smør udj Gaarden Nedre Qvallem samt 6 Kander Malt udj dito gaard. Dat: 10de octobr: 1768 deraf ingen Reverse
8. Een Dito udstæd af Hr: Wilhelm Frimann til Halvor Bergesøn Kolstad paa 1 Pund 3 M/ark Smørs Leje udj gaarden Indre Morchen Dat: 16 Maij 1768. hvoraf tillige fuldte een ligelydende Reverse.
9. Een Dito udstæd af Hr: Justitz-Raad Gartner til Aamund Thomasøn Ohnes paa 1 ¼ Mæhle Malt og ¼ løb Smør [udj] Dend Gaard Miøs Dateret 19 Julj 1768 hvormed fuldte ingen Reverse
10. Eet Vilkors brev udstæd af Ole Clausøn Woxtougle til Ole Monsøn Woxtougle andgaaende den sidstes leve brød og underholdning Dateret 13de octobris 1768
11. Een Bøgsel Sæddel udstæd af Hr: Frimann til Lars Stephensøn Sylte paa 6 M/erke/r Smør og 8te Kander Malt udj gaarden Rigstad, Dateret 8de Septr: 1768 og hvoraf fuldte een ligelydende Reverse

12. Een dito udstæd af Enken Malene Clemmetsdatter med Laugværge Rasmus Dahle til Jon Michelsøn paa 13 ½ M/erke/r Smør udj gaarden Haaland Dat: 10de octobris 1768, hvoraf tillige fuldte Reverse

13. Een Bøgsel Sæddel udstæd af Hr: Frimann til Johannes Olsøn paa 12 M/ark Smør 8te Kander Malt udj Gaarden Rigstad Dat: 6te Junij 1768 og hvoraf tillige fuldte een ligelydende Reverse

14. Een Bøgsel Sæddel udstæd af Sr: Hans Schrøder til Mons Poulsøn Indsylte paa 9 Merker Smør og 9 Kander Maldt udj gaarden Nore Indsylte Dateret den 8de Januarii 1768 og hvoraf tillige fuldte een ligelydende Reverse af samme Dato

1768: 54

15. Een Dito udstæd af Hr: Justitz Raad Gartner til Ole Jonsen paa 12 M/erke/r Smør og 8te Kander Malt udj gaarden Bøe, Dateret den 10de Decembris 1767, og hvoraf fuldte jngen Reverse

Hr: Fogden Hejberg lod ved sin Fuldmægtig Sr: Kastrup i Rette begiere Justitz Sagen andlagt mod Clemmet Hansøn i Rosnes og Sr: Hans Schrøder i Bøevogen, hvem Producerede Rettens paa sidstleeden Sommer ting for dette Skibreede ergangne Kiendelse og foreleggelse for de da udeblevne Vidner Friderich og Jacob Clemmetsøn: med paateigned lovlig forkyndelse, ligesaa Andmelte Comparenten at saa vel Biergerne af det fundne Fustagie brendeviin /: Hvorom Sagen er :/ Som de andre Sagen vedkommende saavel nu til dette ting som forhen til Sagen af Hr: Fogden lovlig ere varslede, og da de nu alle møder for Retten, saa bad Comparenten for det første de forelagde Vidner maatte blive fremkaldede til Provemaal, paa de fra Actors Siide i Rette lagde skriftlige Qvæstioner.

Laugdagen blev i Retten oplæst og af Stevne Vidnerne Lensmanden Knud Olsvold og Knud Johannesøn ibid under Eed afhiemled i alt saaleedes at være passeret som deres paateigning udviiser.

af de laugdagede mødte Sr: Hans Schrøder samt begge Vidnerne, men Clemmet Rosnes mødte ike, saa mødte og af Biergerne Ole Monsøn Sporcheland og Lars Larsøn Totland som andmelte at den 3die Biergere Aschild Siursøn Totland ved døden er afgangen, ligesom og de mødende vedtoge lovlig Varsel

derefter blev de tvende mødende Vidner Friderich og Jacob Clemmetsønner fremkaldet, og af lovbogen forelæst Eedens forklaring samt aldvorlig formaned til at vedblive Sandhed og at vogte sig for MeenEed, som de og lovede og derefter aflagde Eed med opragte Fingre efter loven og dernæst til Examination og afhør admitteret som det

3die Vidne Friderich Clemmetsøn Søn af jndstevnte Clemmet Hansen Rosnes som sagde siden seeneste Sommer ting at være i sin Daabes Pagt Confirmeret. og dernæst svarede til Actors skriftlige fremsatte Qvæstioner saasom til 1ste at hand vel har hørt at de benævnte trende Mænd den omspurte tiid flaadede til Clemmet Hansen i Rosnes eet Fustagie Fransk brendeviin som af dem skal være funden paa Feige Fiorden, men selv ike seet det, ligesom ej heller veed at giøre forklaring om den egentlige Dato, naar saadant er skeed.

Procurator Steen begierede tilførdt at de tvende jndstevnte Biergere nemlig Ole Monsøn Spurcheland og Lars Larsøn Totland men den tredie nemlig Aschild Siursøn Totland at være ved døden afgangen mødte for Retten tilligemed Comparenten som deres andtagne Procurator hvilken Producerede Clemmet Hansen og Hans Schrøders beviis Dat: Rosnes den 29de Martj 1767 at de haver modtaged det fundne Fustagie med videre samme beviises jndhold. og ellers erjndrede at det nu mødende Vidne er een Søn af Clemmed Hansen. det i Rettelagde beviis blev i Retten oplæst saa lydende.

Kastrup begierede tilførdt at naar

1768: 54b

Procurator Steen havde skullet og villet mødt for Biergerne /: som hand nu merker :/ havde det været meere ordentlig enten strax eller og siden at tilkiendegive uden at falde ind i Vidnes forklaring under dets Examination; hvad ellers hans erjndring andgaaer, da er det ike Clemmed Hansen men Fogden som til Sagens oplysning har stevnt Vidner

Steen formeente at Actors Fuldmægtiges tilførte ike behøvede noged tilsvar, saasom Laug Retted kand være vidne at Comparenten {fra} det først Sagen i dag blev inCammineret Andmelte sig at møde paa bemelte sine Principalers veigne

Dommeren i andleedning af Procurator Steens tilførte, maatte jndhente Laug Rettes Svar om Msr: Steen er nægted at tilføre eller andmeldte sig i Protocollen paa Biergernes Veigne? Hvortil de Svarede at de ike har hørt at Procurator Steen før nu har andmelt sig paa Biergernes veigne, men vel at dommeren har i andleedning af Sr: Steens Samtale med Vidnet tilholdt ham at andføre i Protocollen hvad hand havde at fremføre

Derefter Svarede Vidnet til den fremsatte 2den Qvæstion at hand ved sin hiemkomst een Løverdags aften saae det omspurte Fustagie Fransk brendeviin laae i Sundet ved Rosnes men vidste ike hvad tiid samme der var andkom/m/en var ike heller tilstæde da Fustagiet blev ført paa land, men veed ike rettere end at det skeede næstpaafølgende Søndags Morgen. Til 3die Svarede ej derom at kand give nogen oplysning? Til 4de Svarede: at da hand som melt een Løverdags aften kom hiem til sin Fader Clemmed Rosnes og saae det omspurte Fustagie, laae det efter andseende Høyt paa vandet dog det samme aften var mørk Vejerlig. Til 5te Svarede at hand om det i Qvæstionen jndeholdende indted er vidende eller da var tilstæde. Til 6te Veed jndted derom. Til 7de Svarede ligesaa Nej derom at være uvidende. Til 8de ligesaa Nej Til 9de ligesaa nej, Til 10de Svarede, Har vel hørt sige af andre at Clemmet Hansøn og Hans Schrøder skal have taged imod \det/ paastevnte Fustagie Franske brendeviin af biergerne, men ike paa hvad maade eller med hvad vilkor, ej heller hvad dag og Dato ligesom hand og erklærede af det omspurte indted selv at have seet Til 11, 12 og 13de vidste jndted at forklare. Til 14de Svarede at hand har hørt sige at Fustagiet laae i hans fader Clemmed Hansens Nøst, men ike selv seet det, ej heller veed under hvis forvaring det beroede. Til 15de Svarede veed indted derom. Til 16de Svarede ligesaa derom at være uviidende

Kastrup bad Retten ville tilspørge Vidnet, om det da aldeeles ike saae eller har sett det omqvæstionerede

1768: 55

Fustagie med brendeviin imedens det var hos hans fader og udj hans forvaring paa Rosnes beroende – Svarede: at hand Saae det alleene som af ham forhen omproved er da det paa Vandet var liggende men ike siden det kom paa landet

Og da jngen af Parterne forlangede Vidnet videre tilspurt er hand fra Retten afskeediged og fremkaldet som

4de Vidne Jacob Clemmetsøn broder til næstforrige Vidne som svarede til 1ste Qvæstion – Svarede eenstemmig med forrige Vidne. Til 2de 3, 4, 5, 6, 7, 8 og 9de Svarede, derom ej det ringeste til oplysning enten at have seet eller hørt, og var samme tiid i Bergen, Til 10de Svarede ej derom selv noged at have seet, men vel hørt af andre sige at Clemmet Hansøn og Hans Schrøder tog imod det omspurte fustagie Franske brendeviin men ike paa hvad maade eller med hvad vilkor ej heller hvad Dag og dato Til 11te 12 og 13de vidste indted at forklare, da hand ej samme tiid var nærværende Til 14de Svarede: at have selv seet det omspurte Fustagie at ligge i sin fader Clemmed Hansens Nøst og under hans laas og

lukelse, og der beroede jndtil samme efter Fogdens ordre af lensmanden blev bortført, hvor hen, vidste ike, og skeede bortførselen paa langfredag afvigte Aar 1767 Til 15de Svarede derom jndted at være vidende Til 16de Svarede: at hand vel har hørt at der af Fustagiet skal være tapped een Boutellie Fransk brendeviin, men ike naar eller \af/ hvem saadant er skeed.
Kastrup i andleedning af Vidnets Svar til 14de Qvæstion bad Retten ville jndhente hans nøyere forklaring i hvad stand hand saae Fustagiet i hans Faders Nøst om det laae der som saadant eet Fustagie aldmindelig plejer at ligge og om det da lækede eller hand derpaa merkede nogen aabning? Svarede: at da Vidnet som melt saae Fustagiet i hans faders Nøst stod det paa Enden og saae tillige at den øverste band var beskadiget.
og da ingen forlangede dette Vidne videre tilspurt er hand fra Retten bleven afskeediget og Demitteret
Steen for de mødende biergere Reserverede deres lovlige forsvar til den tiid og Stæd, naar den mod dem andlagde Sag foretages.
Kastrup ihenseende at Sagen mod Finderne og biergerne af berørte Fustagie brendeviin endnu er under Ventilation saa maatte hand desformedelst begiere Sagens andstand til næstholdende Sommer ting.

Derefter er af Retten saaleedes bleven
Eragted

Sagen i følge Actors Fuldmægtiges begier beroer til næstholdende Sommer ting for dette Skibreede

1768: 55b

Derefter er fremlagt de sædvanlige tingsvidner til Fogdens Reignskab belæg og 1. bleven examineret Hvad Fiskerie som i de omspurte Silde og Laxse Vaager er falden og hvad Skatt deraf kand Svares. Hvorpaa Laug Retted og almuen gav til svar: at dennem ej vidende, saadant Fiskerie i nogen af de omspurte Laxse eller Silde Vaager her i Skibreedet er falden hvoraf Skatt kand Svares. 2de Examineret det store tings Vidne bestaaende af 15ten Poster hvortil blev Svaret saasom Til 1ste og 2den Svarede at det forholder sig som forrige aaringer Til 3die Svarede: at Knud Johannesøn Indre Helle dette Aar har funden eet Støke Maste træe paa Haved, og videre vidste de ike dette Aar at være funden eller bierged Til 4de Svarede Nej, til 5te at det forholder sig som sædvaanligt. Til 6te 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15 Svarede at det forholder sig som forrige Aaringer, dog forbeholdt Sorenskriveren sig andgaaende den 9de Post ved sine udstædende Dessignationer at give nøyere oplysning. 3. fremlagt til Attestation Odels Skatts Mandtallet som paa seeneste Sommer ting er Examineret.

Publiceret

16. Een Bøgsel Sæddel udstæd af Hr: Justitz-Raad Gartner til Knud Olsøn paa 9 M/erke/r Smør 6 ¼ Kande Malt og 9 Merker Fiskes Leje udj Gaarden Wildanger Dateret 2den April 1768

17. Een Dito udstæd af Hr: Consul Walles til Rasmus Nielsøn Dahle paa *paa 1 Pund Smør 8 Kander Malt udj gaarden Marøen Dat: 9de april 1768
hvoraf fuldte ligelydende Reverse.

Simon Olsøn Nore Waagenes derefter mødte for Retten og tilkiende gav ved Mundtlig varsel til dette ting at have ladet jndkalde Michel Michelsøn Qvalem til at andhøre Vidner og liide dom angaaende eet lam som er bleved borte for Simmen Olsøn Waagenes og igien funden hos Michel Michelsøn Qvalem og Søn Simen Michelsøn /: hvilken sidste og som Part i Sagen er indstevnt :/ med Citantens Merke paa som de dog ike har villet tilbage levere. Som vidner er

under lovens Faldsmaal med 14 dages varsel jndkaldet Niels Arnesøn Nore Waagenes, Niels Olsøn ibid og Marthe Nielsdatter, vidnerne mødte og vedtoge lovlig Varsell ligesom og de tvende jndstevnte Contra Parter, da og Simen Michelsøn Qvalem tilkiendegav at have ved Mundtlig Varsell Contra Stevnt Simen Waagenes for tillagde beskyldning at skulle have frataged hoved Citanten eet lam, desandgaaende at andhøre Vidnerne Knud Jonsøn Qvalem, Marthe Knudsdatter Qvalem og Magdeli Johannesdatter, samt Anne Henrichsdatter Qvalem /: der alle under Faldsmaal ere jndstevnte, og derefter lide dom efter Sagens beskaffenhed, samt Processens omkostninger Skadesløs at tilsvare.

Hoved Citanten saavel som alle sidstbemelte Vidner var tilstæde og vedtoge lovlig Varsell

Derefter er Eedens forklaring af lovbogen oplæst for Vidnerne

1768: 56

Og de formaned til Sandheds vedblivelse og at vogte sig for meenEed, Hvorom de og giorde løftte, fremstoed

1ste Vidne Niels *Andersøn Nore Waagenes som aflagde Eed og derefter forklarede: at i Vaar dette Aar strax forrend de begyndte at Spade Jorden, blev eet lam borte for Citanten Simen Waagenes, der var merked saaleedes at der var Klipped et støke oven af begge ørene af samme, dette Lam var borte for hoved Citanten til noged efter Paaske, da Citanten i overværelse af Vidnet fandt eet lam hos Simen Qvalem som begge ørerne var eet Støke afskaaret, og tillige skaaret eller Klipped eet skaar need efter udj begge ørene, hvilked lam hoved Citanten udj overværelse af Michel og Simen {Vaagenes} \Qvalem/ vedkiendte sig og sagde at hand gik efter sit merke men Michel og Simen Qvalem nægtede det og sagde ike at være hoved Citanten tilhørende, i det øvrige erklærede Vidnet at hand ike kand sige hvem lammed egentlig var eller er tilhørende, som er ham ubekiendt. Endelig Lagde Vidnet og dette til: at da Hoved Citanten som forklaret er tileignede sig lammed Sagde Michel Qvalem til Simen Waagenes at hand kunde tage lammed om det var hans, dog skulde hand svare ham dertil. Hvorpaa Simen Waagenes Svarede disse ord: Jeg tager ingen Lam førrend Retten skiller os ad. Jeg slipper det igien til Smalerne som jeg tog det; og da ingen forlangede Vidnet videre tilspurt blev det fra Retten afskeediged og igien fremkaldet som det

2det Vidne Niels Olsøn Waagenes som aflagde Eed og derfter forklarede: at hand eengang i denne Sommer Sidstleeden Saae eet Lam jmellem Simen Qvalems Smaler som var merked efter Simen Waagenesses merke nemlig eet støke oven af begge øren afskaared veed og at Simen Waagenes sig samme tileigner efter merked, men hvem af samme Lam er Ejere kunde vidned ike giøre nogen forklaring om. ej heller vidste videre til Sagens oplysning at prove. derefter er vidned afskeediget og igien fremstoed som

3die Vidne Marthe Nielsdatter opholdende sig hos sin fader paa gaarden Waagenes som aflagde Eed og derefter forklarede: at Vidnet i denne Sommer har seet eet lam jmellem Qvalems Smaler der var merked efter Simen Waagenes sit merke nemlig eet Støke oven af begge ørene afskaaret eller afklipped, dette lam skal Simen Waagenes efter sigende tilengne sig efter merked, og Simen Qvalem derimod sagt at være sit

1768: 56b

Men hvem Lammed egentlig tilhører er vidnet gandske ubekiendt, men dette veed hun at hoved Citanten mistede i Sommer eet lam som var af lige Coleur og størrelse som dette vidnet med det omprovede merke saae jmellem Qvalems Souer, der var hvid, og {var} med een Sort flæk paa høyre øre og høyre øye, ligesom det som Hoved Citanten mistede, videre vidste Vidnet ikke [at]? forklare. Thi blev hun fra Retten afskeediged.

Derefter fremstoed af de, af Contra Citanten jndstevnte Vidner som

1ste Vidne Knud Jonsøn Qvalem der aflagde Eed og derefter forklarede: at hand er vidende at Simen Qvalem i denne afvigte Sommer ved Pindse dags tiider havde eet hvidt lam hiemme paa Bøen som var Sygt, der var merked efter Simens Qvalems sædvaanlige brugende merke, nemlig eet Split i det eene øre, vidnet har og siden hørt sige at Simen Qvalem skal have skaared eet Støke oven af begge ørene af samme lam, i andleedning af at det var Syg, ligesaa har og vidnet hørt sige af andre at Simen Waagenes skal tileigne sig bemelte lam efter Merked, men selv veed Vidnet ike hvem som er dette omstevnte lams rette Ejermand. videre vidste Vidned ike at forklare thi blev det fra Retten afskeediged og fremkaldet det

2det Vidne Marthe Knudsdatter Qvalem som aflagde Eed og derefter forklarede: at vidnet er vidende at Simen Qvalem havde eet hvidt lam staaende nu i sidste Sommer hiemme ved hans Gaard som efter sigende var Syg Saae og at Simen Waagenes i Sommer /: den visse dato erjndrer vidnet sig ike :/ kom Simen Waagenes til Vidnets paaboende gaard Qvalem med eet hvid lam som begge ørene var eet støke afskaaren, og Spurte vidnet om lammed tilhørte hende hvortil hun svarede Nej, og Sagde Simen Waagenes videre jeg tør ike Sætte min Siel paa at det er mit lam men vel at det er mit merke, ieg vil lengere Vørd og Spørge mig for, og derpaa gik sin Vej, Ellers forklarede Vidnet sig angaaende saa \vel/ Hoved som Contra Citantens merke som forrige vidne. og videre vidste ike at forklare thi blev hun afskeediget og fremstoed dernæst

3die Vidne Magdeli Johannesdatter boende paa Qvalem som aflagde Eed og derefter forklarede at hun nu i Sommer Sidstleeden saae Eet hvidt lam staaende hiemme paa Simen Qvalems Bøe som var Syg, dog var vidnet samme ike saa

1768: 57

Nær at hun saae hvorleedes det var merked, men dette veed hun, at Simen Qvalem plejer at merke sine Smaler med eet Split i det Venstre øre, har og hørt sige at Simen Waagenes tileigner sig dette lam efter Merked da nu skal være eet støke af begge øren afskaaren, men hvem samme virkelig tilhører er Vidnet ubekiendt. videre vidste Vidnet ike at forklare, thi blev hun Demitteret og Endelig fremstoed

4de Vidne Anne Henrichsdatter boende paa Gaarden Qvalem der efter aflagd Eed forklarede saaleedes i alt eenstemmig som det næst forrige Vidne og videre vidste hun ike thi blev hun afskeediged

Parterne derefter paa begge Sider paastoed dom efter de pro & Contra førte og afhørte Vidner, da de formoder at eenhver efter Sagens befindende beskaffenhed bliver tildeelt den Ret som lov medfører

Derefter er i denne Sag saaleedes for Rett Kiendt

Dømt og Avsagt

Denne Sags Hoved Citant Simmen Olsøn Nore Waagenes har til dette ting med mundtlig Varsel ladet jndkalde Michel Michelsøn og Søn Simen Michelsøn Qvalem at andhøre Vidner og lide Dom, i andleedning af eet lam, som fra Citanten i sidst afvigte Sommer er bortkommed, og hand nu vedkiender sig hos Simen Michelsøn Qvalem og blant hands Smale eller Faare Flok at være beroende, og for at Legitimere Sigtelsen fra sin Side jndkaldet trende Vidner, der efter aflagde Eed Vidner saasom 1ste Vidne Niels Arnesøn Waagenes prover at Hoved Citanten Simmen Waagenes i sidste afvigte Sommer mistede eet Lam som var merked efter hans sædvaanlige brugende merke, nemlig eet Støke oven af begge *ørnene (ørene) afskaaret, ligesom og at Hoved Citanten nogen tiid derefter fandt eet lam iblandt Simen Qvalems Smaler eller Faar med lige merke, undtagen at i begge *ørnene var skaaret eet Split need efter med det meere. 2det Vidne Niels Olsøn Waagenes forklarer alleene at have seet i sidst afvigte Sommer 1 Lam iblandt Simen Qvalems Smaler som havde Hoved Citantens Merke og hand sig derefter tileignede Men 3die Vidne Marthe Nielsdatter har aflagt een

nøyere og fuldstendigere forklaring, Thi naar hun først eenstemmig med første Vidne har affirmeret, saavel at Hoved Citanten har misted eet lam i Sidstafvigte Sommer som og ihenseende til dets merke legger hun ydermeere dette til, at det lam som hun saae iblandt Simen Qvalems Smaler eller Faare Flok, var i alt af lige størrelse og Farve som det Hoved Citanten mistede, med de fleere

1768: 57b

Og tydeligere Kiendeteign som acten viiser. Derimod har Contra Citanten Simmen Michelsøn Qvalem gaaet h: Citanten Simen Waagenes i møde med Contra Stevning og jndkaldelse, til Contra Vidners førelse og oprettnings nydelse for Sigtelsen, har og ladet fra sin Side afhøre 4re Vidner der under Eed forklarer at Contra Citanten benævnte Simmen Qvalem nu i sidst afvigte Sommer havde eet hvidt lam staaende paa Qvalems hiemme bøe som var Syg og 1ste Contra Citantens afhørte Vidne Knud Jonsøn Qvalem legger dette til at paa samme fandtes Simen Qvalems Sædvanlige merke 1 Split i det venstre øre og at Vidnet havde hørt sige at Simen Qvalem i andleedning af, lammet var Sygt havde ladet eet støke af begge *ørnene afskiere, ligesom og Alle Vidnerne ere eenstemmige derudj, at Simen Qvalem altiid plejer at merke sine Smaler med eet Split i venstre øre
Tages nu under betragtning og overvejelse de pro & Contra fremførte beviisligheder, da har vel ike Hoved Citanten saa nøye oplyst Sigtelsen som skee burde, Men derimod kand og fornuftig uddrages store formodninger paa den anden Siide i andleedning af at det omstevnte lam er befunden jblandt Simen Qvalems Smaler eller Souer med eet fremmed merke som den tileignende Ejere Simon Qvalem ej tilforn beviislig haver brugt Paafølgelig vil vel lovens 1ste Bogs 14 Capt 6 articul herudjnden blive een uforbiegiengelig Regel og Rettesnoer
Og altsaa paa Grund af de forandførte befundne omstendigheder Kiendes og Dømmes for Rett: at Contra Citanten Simen Michelsøn Qvalem, Bør jnden Retten ved Corporlig [Eed]? At bekræfte \enten/: at det omstevnte af Hoved Citanten Simen Waagenes sig tileignede og hos Simen Qvalem beroende lam er bemelte Simen Qvalems egen affødning, eller paa hvad anden lovlig maade hand lammed er bleven Ejende, og i saa fald, og naar Contra Citanten dette opfylder, da {friefindes} \Bør/ hand for Hoved Citanten Simen Waageneses tiltale i denne Sag aldeeles frie at være og denne processes omkostninger paa begge Sider ophævet. Men skulde Contra Citanten Simen Qvalem ike trøste sig til at aflegge, den herved paalagde Eed, da bør hand ej alleene at tilbagelevere det af hoved Citanten Simen Waagenes sig efter Merke vedkiendte og hos Simen Qvalem befundne lam men end og for sin veigerlighed i at aflevere{t} lammet paa Hoved Citantens andmodning, at Bøde til Radøe Skibreedes og Bøe Sogns Fattige 1 rdr, og endelig erstatte udj denne Processes omkostninger 2 rdr, og da den fra Hoved Citantens Side som part jndstevnte Michel Michelsøn Qvalem ej noged i denne Sag er overbeviist som kand blive ham til deelagtighed

1768: 58

I Sagen og \den/ giorde Sigtelse, Saa bliver hand for Hoved Citantens tiltale friefunden, Det i sidste tilfælde idømte udreedes af paagieldende 15 dage efter denne doms lovlige forkyndelse under ellers paafølgende adfærd efter loven

Derefter blev fremlagt de ordinaire Skatte Restancer for 2den Termin dette aar, som beløber til 491 rdr 1 mrk, der blev oplæst og af almuen og laug Retted uimodsagt

Dernæst er til Laug Rette for næstandstundende Aar 1769 udnævnt følgende 1. Niels Erichsøn Hole, 2. Rasmus Sivertsøn Oelsvold, 3. Johannes Andersøn Ulvaten, 4. Tørris

Monsøn Kolstad, 5. Mons Knudsøn Grinnem. 6. Johannes Johannesøn øvre Qvalem, 7. Rasmus Rasmussøn Lille Tvet og 8de Johannes Hansøn Willanger

Og da ingen efter 3de ganges paaraab jndfandt sig som videre for Sage tinged havde at forrette er Retten Slutted og ophævet

Høste Tingene for Gullens Skibreede

Anno 1768 den 17de Octobris, Er Retten sadt paa Tingstædet {Alverstrømmen} Schierjehavn til eet aldmindelig Høste Skatte og Sage tings holdelse for Guulens Skibreedes almue, overværende udj Retten Kongelig Mayestets Foged Velædle Hr: Christen Hejberg og de samme 8te Eedsorne Laug Rettes Mænd som ved Sommer Tingets holdelse vare tilstæde og Protocollen forhen ere tilførte

Hvorda! Først blev allerunderdanigst og underdanig læst Kongelig allernaadigst Forordning og andre Communicationer

Og derefter jndkom fra almuen til Publication følgende Documenter

1. Een Bøgsel Sæddel udstæd af Høyædle og Velbaarne Hr: Etats Raad og Laugmand Claus Bager til Niels Larsøn paa 1 Bismer/pund 3 Merker Smør udj Gaarden Birkenes dateret 7de octobris 1768.
2. Een ditto udstæd af Hr: Wilhelm Frimann til Ole Bastesøn paa ½ løb Smør udj gaarden Todtland Dateret 10de Maij 1768

af hvilke begge Bøgsell Sædler fuldte ligelydende Reverser

Aamund Olsøn Haveland andviiste 28 rdr 4 mrk 12 s som er hans Myndtling Marithe Hansdatter tilhørende og hende tilfalden ved Skifted efter Faderen Hans Tvedten den 6te Junii 1757, og hvilke penge hand begierede maatte udraabes om nogen samme mod lovlig Renters Svarelse og Jorde gods pant maatte behøve, og da ingen jndfandt sig, blev pengene ham mod Rettens forseigling tilbageleveret

Johannes Andersen Bøgeland som formynder for Ragnild Johannes Datter enpresenterede 3 rdr 3 s som var bemelte hans Myndtling tilhørende, om nogen samme mod Renter maatte behøve men da jngen jndfandt sig er pengene ham mod Rettens forseigling bleven tilbageleveret

1768: 58b

Hr. Fogden Hejberg havde til dette ting paa Justitiens Veigne ladet Lovlig stevne og jndkalde med Mundtlig Varsel Christen Olsøn Wirchesdahl og hans Sted datter Karie Hansdatter som de der med hinanden skal have haft omgang til barn avling, og saaleedes med hinanden begaaet Blod skam, de begge derom til examination og forklaring at aflegge samt derefter Dom til undgieldelse at lide, ligesom ogsaa den jndstevnte Christen Olsøns Hustrue og Karie Hansdatters Moder Anne Jonsdatter{s Moder} til vedermæhle er kaldet

Sagen lod Fogden i Retteføre ved sin Fuldmægtig Sr: Jacob Jørgen Kastrup, som allerførst Producerede Sogne Præsten Hr: Sommers andmeldelse og attest af gaar dags Dato, andgaaende paastevnte delictum Hvorefter Comparenten fremstillede for Retten uden baand og fængsel begge de jndkaldte, og begierede at de hver for sig maatte blive fremkaldet til examination og forklaring, paa følgende Spørsmaalle /: efter at Retten først havde jndhented

deres Svar paa de sædvanlige følgelig Forordningen af (ope rum) fra Dommerens Side giørende Spørsmaale, om deres alder, føde Stæd, Confirmation, og haandtæring etc :/ nemlig: 1. Ihenseende til ham Christen Olsøn Wirchesdahl 1mo Hvor hand fra sin ungdom har opholdt sig? 2do Hvorlenge hand har været Boesiddende Mand og gift her i Skibreedet, samt hvor og med hvem? 3tio Om hand har Børn og hvor mange 4to Om hand nu ike er i ægteskab med Anne Jonsdatter og om hun ike er kiødelig Moder til Karie Hansdatter. 5to Om hand ike har haft legemlig omgiengelse til Barn avling med denne sin Sted datter Karie Hansdatter og saaleedes i Blodskam besvangret hende med det Foster hun nu er saa frugtsommelig med og 6te Om hand ike til saadan skiendig gierning og bedrevet blodskam har overtalet, loked og som \fader/ trued hende hans Sted datter Karie Hansdatter dertil, for det Andet ihenseende til hende Karie Hansdatter 1. Hvor hun fra sin ungdom af har opholdt sig, 2. Om hun er eller har været gift, 3. Om Christen Olsøn Wirchesdahl ike er hendes Sted Fader, og er i ægteskab med hendes endnu levende Moder Anne Jons Datter 4de Om hun ike med bemelte hendes

1768: 59

Sted Fader Christen Olsøn har haft legemlig omgang til Barn avling. 5te Om hun ike nu befinder sig Svanger og ved ham nemlig hendes Stedfader Christen Olsøn har avled det foster hvormed hun Reeder til Barsel og 6te Om Christen Olsøn hendes Stedfader til saadan skiendig gierning og omgang med sig, har overtalt, loked eller truet hende.

Procurator Sr: Thommas Steen som af høye øvrighed andbefaled Defensor for de tvende denne Sag paagieldende Personer, var for Retten tilstæde og i følge den ham andbefalede Defension ville paaagte og observere deres bæste forsvar, saa vidt muelig være kand og hand dertil finder andleedning,

fremstod dernæst Delinqventen Christen Olsøn *Wircheland for Retten uden baand og fængsel, og efter at dommeren havde alvorlig formaned og advaret at giøre een Sandferdig bekiendelse andgaaende den af ham med sin Sted datter Karie Hansdatter forøvede Syndige Gierning og begangne Blodskam forklarede: at være henimod 40 aar gammel, Barnføed paa gaarden Giethuus i Aardahls Skibreede og Indre Sogns Fogderie hvor hand var hos sine forældre indtil sit alders 11te aar da hand kom til at tiene hos een mand paa gaarden Brevig under Evenvigs Præstegield og Yttre Sogn Fogderie, og var der i 4re aar, Siden i tieniste paa Haveland i Guulens Skibreede hvor hand forblev i 7 aar indtil hand jndlod sig i ægteskab med sin første og afdøde Hustrue Marithe Hansdatter hvorefter Christen Olsøn Wirchesdahl Svarede paa de fra actors Side fremsatte Qvæstioner saaleedes: 1te Er forhen besvaret til 2det Svarede: hand har Boed her i Skibreedet ungefæhr 15 aar 12 aar i ægteskab med hans afdøde Hustrue Marithe Hansdatter og 3 aar med hans endnu levende Hustrue Anne Jonsdatter Til 3die Svarede at have af ægteskabed med første Hustrue 3de endnu levende Børn 1 Søn og 2 døttre af hvilke børn den ældste er 11 aar gammel til 4de Svarede at det forholder sig i alt som Qvæstionen indeholder Til 5te: at det desværre forholder sig som Spørsmaalet indeholder, og at hand med veemodig Suk og taare bekiender at have besvangred sin Steddatter Karie Hansdatter med det Foster som hun nu gaar frugtsommelig med. Til 6te Svarede: at hand ike enten har loked eller trued hende til den Syndige omgiengelse og barnavling som de med hinanden har begaaed, men dette tilstaar hand at hun som ung og Eenfoldig sig af ham til denne onde gierning lod overtale uden nogen modstand og at \hand/ dertil var begyndere og aarsage

1768: 59b

I det øvrige havde Delinqventen indted til sit forsvar eller befrielse at jndvende, men næst at Suke til gud om een naadig forladelse for denne hans begangne Blodskams gierning, haaber at hans Kongl: Mayestet beviiser ham naade og lindrer den fortiente straf.

Herefter fremstoed Delinqventjnden Karie Hansdatter uden baand og fængsel som ligeleedes blev formaned til Sandferdig Bekiendelse og forklarede: at være 19ten og i det 20de Aar barnføed paa Gaarden Wirchesdahl i Guulens Skibreede og for eet Aar siden blev Confirmeret i hendes Daabes Pagt dernæst Svarede til de fremsatte Spørsmaale saaleedes: Til 1ste Svarede: at hun stedse til denne tiid har været hiemme hos hendes Moder Anne Jonsdatter paa Gaarden *Wircheland. Til 2det Nej. Til 3die at den omspurte Christen Olsøn Wirchedahl er hendes Stedfader og i ægteskab med hendes endnu levende Kiødelige Moder Anne Jonsdatter til 4de Svarede Joe! Hun maae med Hiertens Veemodighed og ængstelse bekiende at hun med bemelte hendes Stedfader Christen Olsøn Wirchedahl har havt Legemlig omgiengelse til Barns avling, og til hvilken Syndige gierning som hun nu med mange Suk og taare bejamrer har ladet sig forleede af ungdoms daarlighed. Til 5te Svarede ligesaa Jae, at det desværre forholder sig i alt saaleedes som Qvæstionen indeholder. ligesom hun og venter sig i Barsel Seng med det foster hun gaar Svanger med til førstkommende Juul Til 6te Svarede: at hendes Stedfader Christen Olsøn *Wirdahl ike har Enten truet eller loked hende til den med hende havde Syndige omgiengelse og Barn Avling, men hun som eet ungt Eenfoldig og daarligt Menniske ike hafde nogen forstand til at nægte hendes Stedfader den onde og Syndige omgiengelse som hand paa andmodning hos hende uden nogen vegring har haft. Øvrigens giør hendes onde og af ungdoms daarlighed begangne gierning hende hiertelig ondt har derover een inderlig og oprigtig Anger og Ruelse, haaber een Naadig Gud som forlader hende og \denne/ Alle hendes begangne forseelse, og udbeder tillige een Naadig Konge, som af Mildhed og Naade vil formilde den straf som hun med hendes Syndige og onde gierning har fortiendt

Delinqventen Christen Olsøn Wirchedahls Hustrue Anne Jonsdatter var tilstæde for Retten og med Sorrig og

1768: 60

Bedrøvelse beklagede den ulykelige tilstand som hendes Mand Christen Olsøn Wirchedahl ved sin{e} Syndige omgiengelse {har bragt} med hands Sted datter Karie Hansdatter har *brugt (bragt) saavel sig selv som hun og hendes datter udj, erklærede tillige at hun gierne for sin deel vil forlade hendes Mand den af ham begangne forseelse, og derfore alleene af hierte ønsker for det første at gud som hand med sin syndige gierning har fortørnet vil give ham sine grove Synders naadige forladelse, og dernæst at Hans Kongl: Mayestett vil beviise ham Mildhed og naade og forlindre straffen, da hun for sin deel gierne vil tage mod ham igien og leve den øvrige tiid ligesom forhen med ham i eet Kierligt Ægteskab.

Defensor Steen ihenseende den bekiendelse som Qvinde Mennisked Karie Hansdatter nu for Retten haver giort nemlig at hun til førstkommende Juul venter sig i Barsel Seng begierede at med denne Sags videre behandling maatte beroe i det mindste til Januarii Maaned {inde} næstandstundende aar 1769, hvorudjnden hand forventede Rettens biefald.

Actor, næst at have Produceret til oplysning og jndlemmelse i acten i sin tiid den hos Delinqventerne over deres Ejendeele og Effecter passerede Registration og taxations samt Seqvestrations Forrettning, kunde ej andet end andsee Defensor Procurator Steens forestilling og begiering om denne Sags andstand indtil Delinqventjnden er kommen i Barsel Seng, lovmedholdig og billig, ja deels fornøden som derved end og misgierningen desmeere og klarere vil blive oplyst, hvorfore actor alleene indlod det Rettens billigelse, naar og hvor denne Sag, efter hendes nedkomst igien skal blive foretaged, ved eet i saafald af høyere

øvrighed billiget Extra ting, om hvilked sidste jngenlunder paatviler joe og vil blive bevilged, ligesom og Actor paa sit høye stæd vedbørlig skal andsøge

Eragted

Denne Sag i følge de forandførte omstendigheder stilles i beroe til videre og indtil Delinqventjnden Karie Hansdatter er kommed i Barsel Seng med det Foster hun gaar Svanger med da Tægte tiiden til denne Sags viidere behandling nærmere ved berammelse skal blive fastsatt og Determineret efter actors derom *fovendte forandstaltning

1768: 60b

Publiceret

3. Eet Skiøde udstæd af Hans Larsøn Miømnen med *den fleere til Claus Olsøn paa 18 Merker Smør og 3 Kander Malt udj gaarden Haveland for 20 rdr Dateret 17de octobris 1768

4. Eet Dito udstæd af Knud Monsøn Hougsdahl med de fleere til Johannes Gregoriussøn paa 18 M/ark Smør udj gaarden Stegalvig for 20 rdr Dateret 16de Maij 1768.

5. Eet Dito udstæd af Ole Olsen Riisøen til Hr: Magister Ludvig Daae paa 1 Pund 6 M/ark Smør udj gaarden Riisøen for 49 rdr Dateret 24de Maij 1765

6. Een Bøgsel Sæddel udstæd af Hr: Provsten Jens Rennord til Ole Erichsøn Steene paa ½ løb Smør ½ tønde Malt i Gaarden Steene Dateret 23de Septembris 1768

7. Een Dito udstæd af Hr: Thommas Sommer til Erich Nielsøn Underthun paa 2 Pund 6 M/ark Smør udj gaarden Nerdahl Dat: 6te Junij 1768

8. Een Dito udstæd af Dito til Ole Hansøn Miømnen paa ½ Løb Smør udj gaarden Nappen Dat: 3de Maij 1768

9. aflyst een obligation udstæd af Iver Bottelsøn Unneland til Hr: Pastor Sommer paa Capital 22 rdr mod pandt udj gaarden Unneland 22 M/ark Smør Dateret 25de Maij 1762 og tinglyst samme dato, som nu efter Qvitering af 2den april 1768 er betalt og derfore Mortificeeres.

Sr: Jacob Jørgen Kastrup paa sin Principal Hr: Fogden Hejbergs Veigne fremstod for Retten og gav tilkiende, det velbemelt hans Principal paa Justitiens veigne her til dette ting, med mundtlig Varsel haver ladet Lovlig jndkalde drengen Michel Nielsøn Matre og Qvinde Mennisket Christie Hansdatter Matre som de der med hin anden I løsagtighed har begaaed Lejermaal de begge derom at giøre forklaring og tilstaaelse, samt derefter at lide dom til undgieldelse og bøders udreedelse, Comparenten formodede ellers at begge de indstevnte møder, men i andet fald fremstillede hans Stevne vidnerne Magne Schuggedahl og Hans Nordahl til Stevne maaleds afhiemling

Begge de jndstevnte og paagieldende Michel Nielsøn Matre og Christie Hansdatter Matre mødte og næst at vedtage lovlig til dette ting at være jndkaldet til doms lidelse for det af dennem begaaede lejermaal, declarerede: at hand nemlig Michel Nielsøn Matre er 18 aar gammel og ej endnu gaaed til Confirmation og Qvinde Mennisked Christie Hansdatter 22 aar gammel {som} sagde for een 3 aars tiid at have gaaet \til/ Confirmation, i det øvrige tilstod de begge eenstemmig at det desværre er alt for Sandt at de med hverandre har haft legemlig omgiengelse til barn avling ligesom og Christie Hansdatter venter sig i Barsel seng ongefæhr om een tre uger, med det Foster som hun nu gaar Svanger med og ved Michel Matre har avled, Saa forklarede de og begge at denne besvangrelse er skeed under ægteskabs løfter som de og i tiden agter saa snart mueligt at fuldbyrde, - og Endelig Sagde de til hverandre ej i Ringeste maade at være beslægtede

1768: 61

Actor maatte merke at drengen Michel Nielsøn ej endnu haver været til Confirmation, men er nu under præparation dertil og at hand saaleedes under saadan sin præparation har besvangret Qvinde Mennisked jndkaldte Christie Hansdatter formedelst hvilken omstendighed hand maatte begiere denne Sags andstand til nestkommende aars Sommer ting for jmidlertiid og jnden den tiid at Refferere samme Høye øvrighed i fald eet forsvar skulle eragtes fornøden for dennem at beskike.

derefter er saaleedes

Eragted

Sagen i følge actors begier jndvilges andstand til næstholdende Sommer ting for dette Skibreede

Derefter er de Sædvanlige tingsvidner til Fogdens Reignskabs belæg bleven examinerede nemblig. 1. Angaaende om noget Fiskerie her i Skibreedet dette aar er falden hvoraf Skatt kunde svares, Hvortil almuen og laug Retted Svarede Nej. 2. Det store tingsvidne bestaaende af 15ten Poster: hvortil blev Svaret Saasom til 1ste 2, 3, 4, og 5te Svarede: at det forholder sig i alt som forrige Aaringer, til 6te Svarede: at det forholder sig ligesom næst forrige aar 1768 undtagen at Henrich Hansøn Elling Ambiørnsøn, Ole Larsen og Joseph Poulsøn i aar ej har brugt nogen handling enten med tobak eller brendeviin som de i Fior til Skatts svarelse var andgivet for til 7de 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14 og 15de: at det forholder sig i alt som forrige aaringer, dog forbeholder Sorenskriveren sig ihenseende 8. & 9. Post ved sine udstædende Dessignationer at giøre nøyere oplysning. 3. Tingsvidned andgaaende de her i Skibreedet befindende aftags gaarder nemlig Store Matre, lille Matre og Hougsdahl, Hvortil blev svaret saasom til 1ste Ja til 2det at opsidderne ejer selv Gaarderne og til 3die Svarede: at de omspurte gaarder ej siden det skeede aftag i noged ere forbedrede men snarere forverrede 4. Tingsvidnet andgaaende om giestgiveren her i Schierjehavn Gabriel Jæger bruger nogen anden handel end hans blotte Giestgiverie hvortil blev Svared Nej, Endelig for det 5te blev fremlagt til attestation odels Skatts Mantalled som paa seeneste Sommer ting er bleven examineret

Derefter Sr: Ludolph Withe lod andmelde at hand til dette ting med mundtlig Varsel haver ladet jndkalde Hans Ingmorsøn Birch for skyldige gield 7 rdr 1 mrk 6 s, at lide dom i Hoved Sag og omkostninger, men da hverken den paagieldende Contra Part eller Stevne Vidnerne mødte kunde ej videre med Sagen fortfares

1768: 61b

Tinglyst

10. een obligation udstæd af Kloker Sr: Porelius til Sandor Kaae paa Capital 100 rdr mod pandt udj eendeel Løsøre Effecter, Dateret 22de octobris 1762

11. Eet Skiøde udstæd af Ole Larsøn Qværsøen med de fleere til Anders Mathiasøn Hosteland paa 12 M/ark Smør udj Gaarden lille Qværnøen for 6 rdr Dateret 18de octr: 1768

12. Eet ditto udstæd af Jon Olsøn Duesund med de fleere til Rasmus Erichsøn paa 20 M/ark Smør udj gaarden Norland for 15 rdr, Dateret 18de octobris 1768.

13. Eet Skiøde udstæd af Siur Michelsøn Miømnen til Hr: Magister Ludvig Daae paa 18 M/ark Smør 1/8 Faar i gaarden Miømnen for 27 rdr Dateret 18de octobr: 1768

14. Eet Dito udstæd til Dito af Even Johannesøn Brandsdalen paa 1 Pund Smør i gaarden Brandsdalen for 38 rdr som er Dateret samme dags dato.

Lensmanden Hans Henrichsbøe for Sr: Ludolph Witthe andmeldede at de i dag paaraabte Stevne Vidner Hans Ottesøn og Jon Andersøn Molde, nu er tilstæde for at afhiemle den varsel som de paa bemelte Witthes veigne haver gived Hans Ingmorsøn Birch til doms lidelse for skyldige 7 rdr 1 mrk 6 s: Samt at *arstatte Processens omkostninger

Contra Parten Hans Bierch blev paaraabt men mødte ike thi fremstode forbemelte Stevne Vidner og afhiemlede under Eed at de med fulde 14 dages varsell haver jndkaldet Hans Bierch til doms lidelse i denne Sag Saaleedes som jndført er.

derefter blev Produceret Citantens Indlægs skrift *at (af) 15de hujus som blev oplæst saaleedes lydende.

og af Retten saaleedes

Eragted

Lovlig Indstevnte men ej denne sinde tilstædemødende Contra Parten Hans Ingmorsøn Birch gives laug dag til næste Sommer ting at møde og Sagen at tilsvare

Derefter blev fremlagt Skatte Restancerne for dette Aars 2den termins ordinaire Skatter i alt 206 rdr 1 mrk 2 s Som blev oplæst og af Laug Retted og almuen uimodsagt

Ole Siursøn Hosteland andviiste 3 tender og Eet Støke Skind af een voxsen Ulv fældet i Hoxøe Marken, som lang tiid havde ligged og taged forraadnelse til sig forrend den blev funden, og derfore begierede laug Rettes og Almuens Svar, om det ike er dem bekiendt at hand for noged over 1 aar Siden skiød denne Ulv, Som og laug Retted og almuen med ham bekræftede og tilstode at forholde sig i Sandhed

1768: 62

Til Rettens medbetiening for tilkommende Aar 1769 er udnævnt følgende: gamle Mænd Ole Siursøn Eide og Arne Arnesøn Hope, nye Mænd Ole Rognaldsøn Biørchnes, Jetmund Østensøn ibiid, Hans Jensøn Flolie, Jon Larsen Eide, Jon Andersøn Holzøen og Ole Monsøn Woxset

Og da ingen efter 3de ganges udraab indfant sig som videre for Sage tinged med Sager havde at gaae i Rette er tinged slutted og ophævet.

Høste Tinged for Lindaas Skibreede 1768

Anno 1768 den 21de octobris, Er Retten sadt paa Tingstædet Alverstrømmen til eet aldmindelig Høste Skatte og Sage tings holdelse for Lindaas Skibreedes almue overværende udj Retten Kongelig Mayestets Foged Velædle Hr: Christen Hejberg, og *dee samme 8te Eedsorne Laug Rettes Mænd som ved Sommer tinget vare tilstæde.

Hvorda! efter at allerunderdanigst og underdanig var læst Kongelige allernaadigste Forordning og andre øvrigheds ordre, indkom dernæst fra almuen til Publication følgende Documenter

1. Eet Skifte brev forretted paa Gaarden Sæveraas efter afg: Ole Olsøn den 10de Novembris 1767. Vid: Pandte bogen folio,

2. Eet Skiøde udstæd af lensmanden Lars Fieldsende med de fleere til Jon Larsøn paa 3 M/ark Smør 1 ½ Kande malt og 1/12 Faar udj gaarden Monstad for 7 rdr Dateret 11te Maij 1768.

3. Een obligation udstæd af Michel Michelsøn Holmaas til Sr: Aamund Lie paa Capital 40 rdr mod Pandt udj gaarden Holmaas ½ løb Smør 1 Mæhle og 6 Kander Malt Dateret 24de Martj 1768.

4. Een ditto udstæd af Peder Isaachsøn Hane til Sr: David Frich paa Capital 116 rdr mod Pant udj Sævrøen 6 Kander Malt 1 Pund 12 M/ark Fisk som er Dateret 23de Junii 1767.

5. Een Ditto udstæd af Danchert Dankertsøn til Sr: Joachem Danchertsen paa Capital 2000 rdr mod Pant udj Fiske Væhret Fedie med Huuser, Søe Redskab, Jægter, baader med viidere Dateret den 22de Maij 1768.

6. Een Bøgsel Sæddel udstæd af Enke Frue Anne Hansøn Sl: Justitz [Raad] Frimanns til Mons Olsøn Hopeland paa 10 ½ M/ark Smør ½ Mæhle 4 ½ Kande Malt udj gaarden Hopeland. Dat: 14de april 1768

7. Een dito udstæd af Dito til Rasmus Olsøn paa een part udj gaarden Hopeland 19 ½ M/ark Smør 19 ½ Mæhle Malt Dat: 18de april 1767

8. Een ditto udstæd af Hr: Etats Raad og Laug mand Claus Bager til Jon Iversøn 12 M/ark Smør, 12 M/ark Fisk og 4 Kander Malt, Dat: 19de aug: 1768

af hvilke trende Bøgsel Sædler fuldte ligelydende Reverser

9. Eet Skiøde udstæd af Mons Larsøn Aaraas med de fleere til Ole Erichsøn Oxnes paa 18 M/ark Smør 12 M/ark Fisk udj gaarden Oxnes for 50 rdr Dat: 11te Maij 1768

10. Een Bøgsel Sæddel udstæd af hans Høyærverdighed Hr: Biskop Arentz til Michel Olsøn paa 15 M/ark Smør 6 1/8 Kande Malt 5/24 Faar udj gaarden Fondenes Dat: 16de augustj 1768 og hvoraf tillige fuldte een ligelydende Reverse

1768: 62b

Sr: Hans von Rechen hafde efter Rettens Laug dags foreleggelse for Sr: Jacob Lampe i Kiilstrømmen afsagt ved Sommer tinged den 10de Maij indeværende Aar, ladet jndkalde bemelte Lampe hvilken laug dags foreleggelse med paateigned forkyndelse Procurator Steen paa Citantens veigne i Rette lagde som blev oplæst saaleedes lydende. ligesaa fremlagde hand og Citantens Speciele Reigning paa den paastevnte Summa og hvad derpaa siden Stevnemaalet udgik er bleven betalt. Paa hvilken Reigning og fandtes Speciel bereigning paa denne Sags omkostninger hvorefter hand paastoed skadesløs dom, saavel for Hoved Stoelen som omkostningerne.

Fra Jacob Lampe blev jndlevered ved lensmanden Lars Fieldsende hans skriftlige forfattede tilsvars skrift i Sagen af 19de hujus som blev oplæst, saalydende

Procurator Steen for Citanten benægtede dend jndkomne forestillelse der alleene hensigter til ophold og udflugt hand begierede derfore Dom efter Stevnemaalet og fremlagde Reigning, samt lovlige Renter af den paastevnte Summa fra Stevningens Dato til betaling skeer, hvorudj hand forvendtede Rettens biefald.

Derefter er saaleedes

Eragted

Paa det Contra Parten Jacob Lampe ej skal have nogen føye til Klage over Rettens overilelse, jndvilges ham denne gang Sagens andstand til næste Sommer ting for dette Skibreede, til hvilken tiid bemelte Contra Part haver at fremkomme med hvad tilsvar hand fornøden maatte eragte, da hand og betimmelig skal blive beskreven meddeelt hvad forlanged er imod betaling og ved afhentelse

Derefter er til examination fremlagt den Sædvanlige tings vidner til Fogdens Reignskabs belæg, saasom 1. Tingsvidnet andgaaende hvad Fiskerier udj de her i Skibreedet befindende Laxse og Silde Vaager dette Aar er falden, og {dette aar} om deraf i aar nogen Skatt kand svares? Hvortil Laug Retted og almuen svarede Nej at ej noged Fiskerie i de omspurte Vaager dette aar er falden hvoraf Skatt kand betale[s] eller blive at fastsette. 2det Store tings vidne bestaaende af 15 Poster, hvortil af laug Retted og almuen blev svaret saaleedes

1768: 63

Til 1ste 2, 3 & 4 Svarede: at det forholder sig som forrige Aaringer, til 5te ligesaa til 6te 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14 & 15 Svaret at det og forholder sig som forrige aaringer, dog forbeholdt Sorenskriveren sig ihenseende den 8 & 9de Post ved sine udstædende Dessignationer give nøyere oplysning. 3. blev fremlagt til Attestation Odels Skatts Mandtallet som paa Seeneste Sommer ting er bleven Publiceret og examineret

Er Publiceret

11. Een Fred Lysning udstæd af Hr: Fogden Hejberg andgaaende Fedie øer og Holmer Dat: 21de octobris 1768

12. Een Bøgsel Sæddel udstæd af Hr: Magister Ludvig Daae til Hans Olsøn paa ½ løb Smør udj gaarden Loftaas, Dat: 15de oct: 1768

13. Een Dito udstæd af Enke Frue Anne Hansøn Salig Justitz Raad Frimanns til Ole Olsen paa ½ b/ismerpund Smør 1/6 huud udj gaarden Niøten Dateret 2den april 1768.

14. Een ditto udstæd af Dito til Jacob Olsøn paa ½ bism/erpund 1/6 huud i Gaarden bemelte Niøten af samme Dato

med hvilke trende originale Bøgsel Sædler fuldte ligelydende Reverser

Hr: Fogden Hejberg ved sin Fuldmægtig Sr: Jacob Jørgen Kastrup andmelte det hand paa Grund af indkomne andmeldelse og andgivelse fra Cappelanen pro Loco for Lindaas Præstegield Hr: Andreas Heggelund Seehuus her til dette ting paa Justitiens veigne med Mundtlig Stevnemaal har ladet jndvarsle de tvende Ægte Folk Magne Ditlefsøn Knarvigen og Hustrue Anne Monsdatter for ond forligelsemaal og usamdrægtighed med hinanden samt videre derved givende forargerlige levnet, de begge derom til forhør og examination samt Vidner om saadan deres forargerlige levned og usamdrægtighed særdeeles efter andgivelse paa Qvindens Siide at andhøre, og endelig efter Sagens forefindende beskaffenhed dom til undgieldelse at liide til Vidner i Sagen, er ligeleedes med mundtlig Varsel under lovens Faldsmaal jndstevnt Johannes Nielsøn og Niels Olsøn samt Niels Iversøn Knarvig som grander og beboere med jndstevnte.

Comparenten skulde formode de Samtlige jndkaldte møder da hand ellers i andet fald havde ved haanden Stevne Vidnerne Lensmanden Lars Fieldsende og Mons Iversøn Schouen til Stevnemaalets Eedelige afhiemling Hvorefter Comparenten begierede først de jndkaldte ægte folk maatte blive fremkaldet til forhør og examination

Af de jndstevnte mødte Magne *Michelsøn Knarvigen og Vidnet Niels Olsøn Knarvigen, men fleere af de jndstevnte mødte ike thi fremstode forbemelte Stevne Vidner og under Eed afhiemlede jndvarslingens lovlige forkyndelse for saavidt de øvrige indstevnte betreffer.

Derefter fremstoed den jndstevnte Magne Ditlefsøn Knarvigen som forklarede at hand har leved i ægteskab med sin Hustrue Anne Monsdatter i een 14 aars tiid, og i de sidste tvende aar har hun bemelte Anne Monsdatter omgaaet Deponenten

1768: 63b

paa een meged haard og u-andstendig og forargerlig maade, ej alleene ved at forøde de ringe Effecter og Ejendomme som de begge vare Ejende, men end og naar hand i ald stilhed og med Sagtmodighed har erjndret hende desandgaaende, slaged ham baade blaae og blodig træked ham i haaret og ilde medhandled {hende} \ham/, saa at hand een trende gange har baared merker og Synlige Kiendeteigne af hendes onde medfart Ja hun har end og med øxse og liaae vildet dræbe ham dersom hand ike hafde afverget hendes overfald erklærede ellers at hand ike veed i nogen maade at have gived bemelte hans Hustrue Anne Monsdatter nogen aarsag eller andleedning til hvad hun imod ham har forøved Deponenten var altsaa begierende at hans Hustrue for hendes omgang med ham efter forefindende omstendigheder maae vorde andseet, da det er ham ike muelig at leve med hende paa saadan maade som hun nu i de tvende sidste aar af deres ægteskab har opført sig.

Actor fandt fornøden til Sagens nærmere oplysning at lade den mødende Magne Ditlefsøn følgende tilspørge 1. Hvoraf saadan haard Medfart som hans Hustrue efter hans forklaring har begiegnet ham med i disse sidste tvende Aar haver Reist sig meere end de forbiegangne 12 aar? 2. Om hand ike dertil har givet sin Hustrue Anne Monsdatter nogen andleedning enten med Knurren og Murren eller paa een haardere maade opirret hende til vreede jmod sig? 3die Om Hustruen Anne Monsdatter meere disse tvende sidste Aar end forhen har forødet hans gods og hvori saadan forødelse bestaar, som for det 4de Om hun ike har vildet arbeide tillige med ham og strebet til fælles bæste, men enten der eller der afhendet og afsedt deres Ejendeele eller i andre maader Ruineret samme. Og 5te Om hand i disse sidste tvende Aar som forhen har opført sig paa een lempfeldig og Christelig maade imod sin Hustrue som een Retskaffen mand eigner og andstaar? Til 1ste Svarede at hand veed ingen aarsag dertil, thi paa hans Side har hand alleene erjndret sin Hustrue andgaaende deres godsets forødelse og advaret hende at lade saadant være

Actor herunder bad Retten ville jndhente hans forklaring Om hand da haver merked at hands Hustrue i disse sidste aaringer har feelet noged paa Forstanden og Sindets Kræfter, eller om hun af bare ondskab og arrighed saaleedes har forholdt sig imod ham? Svarede at hand ej hos sin Hustrue har merked nogen mangel paa forstanden, men at

1768: 64

Hendes omgang mod ham har alleene været een virkning af hendes egen ondskab og Sinds bitterhed

Til 2det Svarede: Hand har ingen andleedning gived hende, men alleene som melt erjndret hende om deres ringe Ejendeeles forødelse, og advaret hende til een Sparsommeligere levemaade{?} Til 3die: at hans Hustrue Anne Monsdatter i de tvende sidste aar har ilde medhandled deres Ejendomme og med vreede og bitterhed slaged i støker, saavel dørre som træe Boeskab og hvad videre hun har faaed i henderne uagted hand derom haver advaret hende ej med saadan ondskab og grumhed at opføre sig, da Deponenten og tilstoed at hun i de første 12 aar af deres ægteskab har opført sig imod ham paa een sømmelig og skikelig maade. Til 4de at hans Hustrue vel paa andmodning har arbeidet noged til fælles bæste, men ike med saadan flittighed og vinskibelighed som de forrige aaringer, men alleene med een ond villje og efter paamindelse. Til 5te Svarede: at hand saavel i de tvende sidste som forrige aaringer har begegnet sin Hustrue paa een Christelig og sømmelig maade

Actor begierede den mødende Magne Ditlefsøn \tilspurt/ hvor gammel hand og Hustrue er, samt om de haver Børn sammen og hvormange? Svarede hand er ongefähr 40 aar gammel og hans Hustrue 37 Aar, og i deres ægteskab haft 5 Børn hvoraf de trende endnu lever, den ældste 14 aar og den yngste 4 aar gammel.

Actor havde og meere at tilspørge ham men begierede at det mødende Vidne Niels Olsøn Knarvig maatte blive fremkaldet til Provemaal\s aflæg/ ligesom og Comparenten fremstillede Iver Olsøn Hellestvedt som selv villig uden Stevnemaal møder for at aflegge vidnesbyrd i denne Sag, begierede derfore at de begge Historisk viis under Eed maatte forklare hvad de udjnden denne Sag haver seet og hørt. derefter fremstod de tvende forbemelte Vidner som efter at Eedens forklaring for dennem af lovbogen var bleven oplæst og de formanet til Sandheds udsigende aflagde Eed med opragte Fingre efter lovens bydende og dernæst andtaged til Provemaals aflæg

1ste Vidne Niels Olsøn Knarvig Som vandt og forklarede: at hand omtrent een 20 aars tiid har boed paa Gaarden Knarvig eet lidet Støke fra jndstevnte Magne Ditlefsøn Knarvigens boepæl, og i de tvende sidste Aar hørt at der haver været ond forligelse maal jmellem Magne Ditlefsøn og hans Hustrue Anne Monsdatter og at Qvinden Anne Monsdatter har bandet og Skieldet paa hendes Mand og holdt eet ont og Syndig levned og opførsel mod ham, men de egentlige talemaader kunde vidnet ike erjndre sig, saasom hand alleene uden for huuset haver hørt samme, ligesaa har og Vidnet mange Gange seet Magne Ditlefsøn været blaae og blodig i ansigted og ilde tilreed, og hørt hans beklagelse over at hans Hustrue Anne Monsdatter

1768: 64b

Haver tilføyed ham saadan skade, men Vidnet har Aldrig enten seet eller hørt at Magne Ditlefsøn dertil har gived sin Hustrue den allermindste andleedning ved nogen uandstendig eller usømmelig opførsell Endelig Lagde Vidnet dette til: at hand af Magne Ditlefsøn har hørt sige at hans Hustrue Anne Monsdatter vilde dræbe ham med øxser og liaae, og i saadan ond Sinde og bitterhed, slaget i støker adskillige af deres Effecter saasom bord benken med meere, og hvilked skal være skeed alleene af Anne Monsdatters ondskab, da vidnet aldrig har erfared eller veed at hun mangler noged paa forstanden eller Sindets Kræfter;

Actor bad Retten vilde tilspørge Vidnet om hand nogen af de jndstevnte Ægtefolk ere beslægtede eller besvogrede? Svarede Nej!

derefter er dette Vidne afskeediged og fremkaldet det

2det Vidne Iver Olsøn Hellestvedt, forklarede: at være til de jndstevnte ægtefolk ubeslægtede og ubesvogrede, og er boende paa gaarden Hellestvedt eet gandske lidet Støke fra Knarvig hvor Magne Ditlefsøn og Hustrue boer, har og hørt at der jmellem disse tvende ægtefolk har været een syndig leve maade, som skal have sin oprindelse af Konens ondskab mod manden, vidnet har og seet at Magne Ditlefsøn er kommen fra sit Huus blodig og jlde tilreed i ansigted og at Magne Ditlefsøn har beklaged sig over at være saaleedes tilreed af sin egen hustrue, og at hun udj saadan sin ondskabs hidsighed haver slaged bord benken i Stuen i Støker, og da vidnet samme tiid fuldte Magne Ditlefsøn ind i hans Stue saae hand og at benken var i støker men Magnes Hustrue saae hand ike da hun havde skiuled sig men Vidnet har selv hørt at hun har tilstaaed at have slaged hendes mand, thi da Vidnet eengang foreholdt hende sc: Anne Monsdatter hendes onde opførsel mod hendes Mand og spurde hende hvorfore hun saaleedes havde slaget manden at hand endnu under det eene øye bar merke derefter Svarede hun alleene, at hun ike havde giordt det for indted, dog sagde Vidnet at hand ike er vidende at Magne Ditlefsøn paa nogen uandstendig eller uskikelig maade haver begegnet sin Hustrue Anne Monsdatter eller givet nogen andleedning til hendes onde opførsel mod ham, ej heller veed vidnet at den jndstevnte Anne Monsdatter mangler noged paa Forstanden, i øvrigt Sagde Vidnet at hand har hørt Røgte om Anne Monsdatter[s] onde opførsel mod Manden i eet par aars tiid ligesom og Magne Ditlefsøn har fortalt Vidnet at Magnes Hustrue Anne Monsdatter

1768: 65

Har overfaldet ham, med øxse og liaae og vildet dræbe ham, men selv har vidnet ike seet det
Actor erjndrede om Laug dag for de samtlige jndkaldte men nu ej mødende nemlig Anne Monsdatter og de tvende Vidner Johannes Nielsøn og Niels Iversøn Knarvig samt Vidnerne forelagt under lovens Faldsmaal, nestkommende aars Sommer ting at møde, og begierede tilsidst udtog af Protocollen af det passerede.
derefter er saaleedes

Foravskeediged

Paagieldende Anne Monsdatter som ej denne sinde efter lovlig tildeelt Indvarsling haver mødt tilstæde med tilsvar gives laugdag til neste Sommer ting for dette Skibreede, ligesom og de udeblevne Vidner Johannes Nielsøn og Niels Iversøn Knarvig til samme tiid under Lovens Faldsmaal forelegges at møde og provemaal i Sagen at aflegge

Procurator Sr: Thommas Steen fremstillede sig for Retten ærbødigst tilkiendegivende at den Engelske Consul i Bergen Hr: Allexander Wallace høylig havde været foraarsaget og vel beføyet at jndkalde hans lejlending Mons Fusesøn Syslach ej alleene fordie hand er ham skyldig eendeel Landskyld, men allermeest fordie at den jndstevnte Syslach har forbunden sig i Gield for Resterende ordinaire og Extraordinaire Skatter til den Summa 27 rdr 1 mrk 11 s: Hvorom Citanten bliver fordret af Kongl: Maytts: Foged Hr: Hejberg, og hvorpaa hand allereede har maatted afdrage og betale 5 rdr 2 mrk 6 s: og for de øvrige 21 rdr 5 mrk 5 s: bliver hand endnu fordret af velbemelte Hr: Fogden. Paa begge disse prætentioner belovede Comparenten Steen med behørig Reigning at i Rette komme. ligesom hand og paastoed denne Sags foraarsagede bekostning efter det mundtlig Stevnemaal hvorved lejlendingen Syslach ere jndkaldet at modtage Dom efter Sagens forefindende beskaffenhed.
Contra Parten Mons Fusesen Syslach blev paaraabt men mødte ike thi fremstoede Stevnevidnerne lensmanden Lars Larsøn Fieldsende og Mons Schoue som afhiemlede under Eed med opragte Fingre efter loven at de med fulde 14 dages Varsel haver for Citanten Consul Wallace jndkaldet lejlendingen Mons Fusesen Syslach, fordie Citanten for ham har maatted betale \en/ andseelig Sum af Kongl: Skatter samt for resterende landskyld derfore efter loven at taale dom, til vedbørlig undjieldelse samt at erstatte denne Processes omkostninger i alt skadesløs

1768: 65b

Dernæst fremlagde Procurator Steen den forhen paaberaabte Hr: Foged Hejbergs til Citanten indgivne Reigning Dateret den 23de Septembris Sidstleeden og da den jndstevnte nu ike møder saa begierede hand hannem forelagt laug dag til næstholdende Sommer ting, *thi (til) hvilken tiid Citanten belovede at indkomme med sin egen Reigning paa den paastevnte Lejlendings Resterende Skatt. Reigningen blev oplæst saaleedes lydende,
og dernæst af Dommeren saaleedes

Eragted

Indstevnte og udeblevne Mons Fusesen Syslach gives laugdag til neste Sommer ting for dette Skibreede at møde tilstæde og Sagen at tilsvare

Procurator Thommas Steen fremstoed for Retten og gav tilkiende at Iver Arnesøn udKielen af Lindaas Skibreede havde ladet indkalde Ole Jonasen tienende Sr: Danchert Danchertsen Hejberg fordie hand havde med ærrørige og nærgaaende ord udskieldet Citanten at lide Dom til at udreede Bøder og betale denne Processes foraarsagede omkostninger, til Vidner i denne Sag havde Citanten ligeleedes ved mundtlig Varsel under lovens Faldsmaal ladet jndkalde

følgende 4re Vidner nemlig Michel Michelsøn og Knud Olsøn Fondenes Samt Jacob Wichene og Ole Erichsøn Oxnes

Vidnerne mødte alle og vedtoge lovlig varsel men Contra Parten Ole Jonasen mødte ike ej heller nogen paa hans Veigne med tilsvar, thi fremstode Stevne Vidnerne Lars Fieldsende og Mons Schoue som afhiemlede jndvarslingen under Eed, og at samme af dem saaleedes er passeret som tilført er

Procurator Steen begierede dernæst at de jndstevnte og mødende Vidner hver for sig maatte fremkaldes til Eedelig forklaring og at svare paa fornødne Qvæstioner,

derefter er Eedens forklaring af lovbogen for Vidnerne oplæst og de formaned til Sandheds vedblivelse og at vogte sig for meenEed hvorom de og giorde løfte og derpaa aflagde Eed og fremstoed dernæst til Vidnesbyrds aflæg det

1ste Vidne Michel Michelsøn Fondenes som Separat blev afhørt, og derefter forklarede: at hand indted om denne paastevnte Sag er vidende til oplysning men erjndrer vel at i Sommer ved St: Hansdags tider een Morgen stund saae vidnet den jndstevnte

1768: 66

Ole Jonasen kom Roende og Rejste hiem til hans Hosbonde, og undervejs talte med een Mand til hvem hand sagde, nu haver ieg i dag Roed Een Aare af for een Mand. Og videre hørte hand ike

Steen tilspurte Vidnet, Om hand ike veed hvem den afbrekede aare{de} var tilhørende? Svarede: Vidste ike hvem aaren var tilhørende

derefter er Vidnet afskeediget og dernæst fremstoed

2det Vidne Ole Knudsøn Fondenes som forklarede, at hand eengang denne Sidstafvigte Sommer ved St: Hans dags tiider var paa baad med jndstevnte Ole Jonasen og saae da at hand roede een aare i støker som var Vidnet tilhørende, men hørte ike samme tiid at der blev talt noged om Iver udKielen, ligesom Vidnet ej heller vidste noged videre at giøre forklaring om.

derefter vidned Demitteret, og det

3die Vidne Jacob Erichsøn Wichene som sagde sig til begge Sagens Parter ubeslægtede og dernæst forklarede: at i Sist afvigte Sommer ved St: Hans dags tiider da Vidnet tillige med mange andre fleere laae paa Fiskerie ved Feige øerne og \var/ paa land samme steds hørte Vidnet at Iver udKielen sagde til Contra Parten Ole Jonasen disse ord, hvorfore er de saa grove og Roer aarene i støker for Folk, hvortil Ole Jonasen straxsen svarede: det Løy du baade som een Skielm og som een Tyv, var min Hosbond hiemme Skulde du faaed een banked trøye, men du skal vel faae den. og videre vidste hand ike

thi bleev hand afskeediged og derefter fremkaldet, det

4de Vidne Ole Erichsøn Oxnes, som forklarede i alt eens stemmig med næst forrige vidne uden nogen forbeholdenhed eller forandring

derefter er Vidnet fra Retten afskeediget

Procurator Steen for Citanten begierede at den jndstevnte som Sagen paagielder og nu ike møder maatte forelegges laug dag til næstholdende Sommer ting, da Citanten til samme tiid ville jndkomme med paastand saavel i hoved Sagen som Processens omkostninger

Dommeren fandt fornøden at jndføre at jmedens denne Sag har væred behandled, er Retten i Citanten Iver udKilens stæd som laug Rettes Mand betiendt af Ole Oxnes.

derefter er saaleedes

Eragted

Contra Parten Ole Jonassøn som ej denne sinde efter tildeelt jndvarsling haver mødt tilstæde gives laug dag til næste ting for dette Skibreede at møde og Sagen at tilsvare

1768: 66b

Publiceret

15. Eet Skiøde udstæd af Joseph Konglevold til Jon Larsøn Dychsteen paa 2 Pund Smør ½ tønde Malt udj gaarden Konglevold for 65 rdr Dat: dags dato

16. Een Bøgsel Sæddel udstæd af Hr: Provsten Rennord til Joseph Monsøn paa 2 Pund udj gaarden Brundsland, Dateret den 10de Martj 1768

Derefter fremstoed for Retten Halvor Michelsøn Schoue og tilkiendegav at hands paaboende gaardepart udj Nore Schouge under Matricul No 70 og efter nu foreviisende Skatte bog skylder i Skatte Skyld 1 Pund 15 ½ M/erke/r Smør og i landskyld 1 Pund 11 4/5 M/ark Smør 2 Mæhler 2 3/5 Kande Malt ved ulykelig Ildsvaade den 4de Junij Sidstleeden ihenseende til sammes paastaaende Huuse bygninger aldeeles er lagt i aske, og af alle Bygningerne ej fleere tilbage end alleene een Flor og een Løe, hvilken ulykelige Ildebrand opkom om natte tiider da alle var gaaed til hviile, Saa alle Comparentens Ejende Løsøre Effecter og Huus geraad, af Jern og træe Vahre, Lin og Sænge og gang Klæder alle bleve opbrendte og indted berged, hvorom Halvor Michelsøn begierede Laug Retteds og Almuens Svar om samme sig ej saaleedes som af ham anddraged er i alle maader forholder.

Hvortil saavel Laug Retted som den øvrige tingsøgende almue Svarede at Halvor Michelsøn Schouges Nu jnden Retten giorde andmeldelse i alt medfører Sandhed og er dem alle bekiendt.

Halvor Michelsøn derefter begierede det passerede som eet tings vidne beskreven meddeelt, for samme til sine Høye Stæder at jndsende til forventende Skatte friehed.

Som blev bevilged.

Hr: Fogden Hejberg derefter begierede Laugrettets Svar andgaaende de tvende {sig} her i Skibreedet befindende og hans Mayestet tilhørende ødegaarder nemlig Bachebøe og Søre Fieldsbøe om nogen samme for afgift vil bruge hvortil blev Svaret Nej:

og dernæst fremlagt Skatte Restancen for 2de Termins ordinaire Skatter dette aar beløbende til 782 rdr 5 mrk, som blev oplæst og af almuen uimodsagt

Udnevnt til Laug Rette for andstundende aar *1768 (1769), følgende. 1. Aamund Jonsøn Leervaag, 2. Magne Ingebretsøn indre Kielen, 3. Hans Jacobsøn ibid 4. Knud Andersen Weeraas, 5. Ole Erichsøn Fanebust, 6. Anders Houge, 7. Niels Siursøn Tvedt og 8. Amund Bergesøn Nævedahl

1768: 67

Og da ingen efter 3de ganges paaraab indfandt sig som videre for Sage tinged havde at forrette er samme ophæved.

Høste Tinged for Alenfiths Skibreede 1768

Anno 1768 den 24de octobris, Er Retten Sadt paa Tingstædet Alverstrømmen til eet aldmindelig Høste, Skatte og Sage tings holdelse for Alenfiths Skibreedes almue, overværende udj Retten Kongelig Mayestets Foged Velædle Hr: Christen Hejberg og dee samme 8te Eedsorne Laug Rettes Mænd som ved Sommer tingeds holdelse da vare tilstæde,

Hvorda! først blev allerunderdanigst og underdanigst læst Kongl: allernaadigste og andre Høye øvrigheds Ordre og bekiendtgiørelse og dernæst indkom til Publication fra almuen følgende Documenter

1. Eet Skifte brev passeret paa Gaarden Indre Fosse den 14de Maij 1768, efter afgangne Qvinde Gurie Monsdatter vid: folio
2. Eet Skiøde udstæd af Hr: Lieutnant Niels Dahl til Baste Aamundsen paa 10 skillings Jord udj gaarden Sporcheland for 161 rdr Dateret den 25de Maij 1768.
3. Een obligation udstæd af Baste Aamundsen til Ole Hansøn Næsse paa Capital 48 rdr mod Pandt udj gaarden Sporcheland 10 skillings skyld Dateret 11te Februarii 1768.
4. Een odels Lysning udstæd af Enken Helge Ellingsdatter{s veigne} med laugværge Procurator Preus, paa de tvende umyndige Børn Ingebor og Marthe Michelsdøttres veigne angaaende deres til Gaarden Titland havende odels Løsnings berettigelse Dat: den 7de octobris 1768.
5. Een Bøgsel Sæddel udstæd paa Frue Knagenhielms veigne af Krogh til Ole Olsen paa 18 M/ark Smør 1 ½ qvarter Malts landskylds leje udj gaarden Alver Dat: 31te Decembris 1767
6. Een dito udstæd af Enke Frue Anne Hansøn Salig Justitz Raad Frimanns til Johannes Bendixsøn paa 18 M/ark Malt 1 Mæhle Korn 3 Kander udj gaarden Toftinge Dat: 22de Junii 1768

af begge disse fulte Reverser

7. Een Dito udstæd af Ditto til Guttorm Carlsøn paa 1 Pund 3 M/ark Smør Malt 18 Kander og Korn 4 ½ Kande Dat: 17de Martj 1768 med Reverse
8. Eet Skiøde udstæd af Anders Pedersøn Fæste og Stephen Bessessen til *til Hr: Lieutnant Gerhard Christian Ravn paa Giestgiver stædet Brude Knappen med underliggende øde gaard for 247 rdr, Dateret den 30te Decembris 1767.
9. Eet Dito udstæd af Hans Aslachsøn Fosse og Niels Pedersen Slætten til Willum Pedersøn Slætten paa 21 3/5 M/ark Smør 14 2/5 Kande Malt udj gaarden Slætten for 60 rdr Dateret 9de Maij 1768
10. Eet Dito udstæd af Niels Johannesøn Heldahl til Mons Monsøn Grøtvedt paa ½ løb Smør og ½ Faar udj gaarden Grøtvedt for 46 rdr Dateret 24de octobris 1768
11. Eet Dito udstæd af Stephen Bessesøn Ystebøe til Anders Pedersøn Fæste paa 18 M/ark Smør ¼ tønde Malt udj gaarden Nore Fæste for 35 rdr Dateret 24de octobris 1768
12. Eet Dito udstæd af Halvor Bastesøn Fischesætter til sin Søn Anders Halvorsøn paa 1 Pund 6 M/ark Smør, 20 Kander Malt udj Gaarden Fischesætter for 25 rdr 1 mrk 8 skilling Dateret den 24de Octobris 1768.

1768: 67b

13. Een odels lysning, udstæd af Hans Knudsøn Møchesvold paa sin Søn Christian Hansøns veigne, andgaaende Odels Løsnings Retten til 1 ½ løb Smør 1 ½ tønde Malt i gaarden Nedre Mychesvold Dateret 24de octobris 1768
14. Een Dito udstæd af Christian Rasmussøn Møchesvold andgaaende odels løsnings Retten til 2 Pund 11 M/ark *M/ark Smør i gaarden Hopland Dateret samme dags dato
15. Een Bøgsel Sæddel udstæd af Anders Qvamme med de flere til Willum Pedersen Slætten paa 10 4/5 M/ark Smør 7 1/5 Kande Malt udj gaarden Slætten, Dateret 9de Maij 1768, og hvoraf tillige fuldte een ligelydende Reverse.

Johannes Bendixsøn Toftinge som Formynder for Ragnille Siursdatter Schotsund, andviiste for Retten udj Reede penge 21 rdr 3 mrk, som er bemelte hans Myndtling tilhørende og hende

efter Forældre tilfalden, som hand begierede maatte opbydes om nogen af den tingsøgende Almue samme maatte behøve imod Renters Svarelse og Sufficant Pandt i Jordegods, Men da ingen andmelte sig, er Pengene ham med forseigling tilbageleveret.

Hr: Fogden Hejbergs Fuldmægtig Sr: Jacob Jørgen Kastrup ædskede Justitz Sagen i Rette Contra Ole Monsøn Sporcheland Lars Larsøn Totland og Aschild Siursøn ibid, og da de Samtlige jndkaldte ej paa deres ansøgning til sit høye Stæd haver Reuseret saa proceqverede Comparenten Sagen til doms med denne paastand: at de samtlige Indstevnte for deres Skiødesløse og mislige omgang, med det af dem fundne og biergede Fustagie Franske brendeviin ej alleene bør miste eller have forbrudt til hans Mayestets Cassa, den dennem ellers deraf følgelig lov tilkommende Biergnings Part, men de bør end og een for alle og alle for een at betale det af dem af Fustagiet efter deres aflagde Forklaring aftappede brendeviin omtrent 6 Kander eller 18 Potter dobbelt, med 48 s potten /: da brendeviinet her inden Retten blev proberet og funden godt :/ er :/ 9 rdr, Samt hans Mayestets Told Rettighed deraf med 3 rdr, alt til Hans Mayestets Casse.
Procurator Steen mødte for Ole Monsøn Sporcheland og Lars Larsøn Totland den tredie nemlig Aschild Siursøn Totland Sagde hand at være ved døden afgangen i afvigte Sommer og forestillede at disse tvende hans igienlevende Principaler ere baade fattige og eenfoldige bønder, der boer paa eet Stæd udj Skibreedet hvor aldrig forefalder noged vrag eller vrag Gods, de Reffererede sig til deres allereede giorde Sandferdige bekiendelse og ike har prætenderet nogen biergnings løn, de formodede altsaa at Actors Fuldmægtiges mod dem giorde paastand

1768: 68

Vorder Modereret og at de for actors tiltale vorder befriede,
Actor Reffererede sig til sin paastand udj eet og alt og paatrengede Dom.
Procurator Steen ligeleedes jndlod Sagen under dom og formodede Rettens Milde behandling

Eragted

Sagen optages til doms til i Morgen

Derefter blev de sædvanlige Tingsvidner til Hr: Fogdens Hejbergs Reignskabs beleg bleven examinerede, Saasom 1: Tingsvidnet andgaaende om noget Fiskerie i de her i Skibreedet befindende Laxse og Silde Vaager er falden hvoraf Skatt kand Svares; Hvortil af laug Retted og almuen blev svaret Nej! 2det Det store Tingsvidne bestaaende af 15ten Poster og dertil Svaret, til 1, 2, 3, 4. 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14 og 15 Post at det forholder sig ligesom forrige aar, dog forbeholdt Sorenskriveren sig andgaaende den 8de 9de Post at give ved sine udstædende Dessignationer nærmere oplysning 3. Tingsvidnet andgaaende om Giestgiverne her udj Skibreedet Jørritz Lampe og Lieutnant Ravn befatter sig med anden handel end deres blotte giestgiverie Hvortil eenstemmig blev svaret Nej! 4. Odels Skatts Mandtallet blev fremlagt til attestation, da samme ved seeneste Sommer ting er examineret

Dernæst er udj Sagen andlagt af Velædle Hr: Fogden Hejberg, Contra Ole Sporcheland, Lars Larsøn og Aschild Siursøn Totland for deres med eet funden Fustagie fransk brendeviin brugte ulovlige omgang. saaleedes for Ret Kiend

Dømt og Avsagt

Udi Aaret 1767 den 27de Martii, Blev af de trende her i Skibreedet da boende Mænd nemlig Ole Monsøn Sporcheland, Lars Larsøn og Aschild Siursøn Totland, ved een Holme paa een Sand grund i Feige Fiorden funden eet oxse Hoved eller Pibe med Fransk brendeviin som de

uden foregaaende bekiendtgiørelse for vedkommende Øvrighed afleverede til der i Egnen boende Gastgivere Clemmet Hansøn og Hans Skrøder i Rosnes. Denne med den øvrige Findernes ulovlige og skiødesløse omgang med det fundne Fustagie Franske brendeviin, har andleediget Stædets Foged og denne Sags Citant Hr: Christen Hejberg, at lade jndkalde disse forbenævnte trende Mænd til næst efterholdende Sommer ting den 16de Maji til forklarings afleggelse andgaaende hvorleedes det berørte Fustage var funden og hvad

1768: 68b

Omgang dermed af dennem var brugt, da og berørte Ole Sporcheland, Lars og Aschild Totland alle mødte og eenstemmig forklarede paa actors fremsatte Qvæstioner, ej alleene at de det omstevnte Fustage, oxsehoved eller Pipe franske brendeviin ved een Holme i Feje Fiorden den 27de Martii 1767 havde funden, ved deres ankomst halv tørt liggende efter anseende ubeskadiget, undtagen at den eene bond noged havde kasted sig, ligesom og at de paa samme Holme eller øe sadte hull paa Fustagiet under Spunset med een Kniv og derefter aftappede 6 Kander eller 18 Potter brendeviin, og Endelig afleverede Fustagiet i Rosnes, hvor de og efter sigende af Alteration udkastede i Søen de 18 Potter brendeviin, som de forhen havde aftappet, med det meere som deres forklaring efter Actens udviisende omformelder. Hvorefter Sag mod disse Findere til Doms Lidelse, efter Høye øvrigheds forandstaltning er jnstitueret og inden Retten inCammineret og *anhenggiggiort ved næst paafølgende Høsteting den 9de octobris og Sagen paa de grunde som acten viiser stillet i beroe til indeværende Aars Sommer Ting da alle finderne atter var tilstæde, og næst deels at bestyrke og affirmere deres forhen aflagde forklaring, end nøyere gav oplysning om een og anden omspurte omstendighed, ligesom de og ved deres mødende Fuldmægtig Procurator Steen lod forestille: at den mislige omgang som de med det fundne Fustagie havde brugt, var alleene een virkning af deres Eenfoldighed og ingen frievillig forseelse, samt lod begiere Sagens andstand til dette nu holdende Høste ting, for jmidlertiid paa sine Høye stæder at Supplicere om eftergivelse for den begangne forseelse Ved Sagens i rette førelse denne Sinde, har da Sagens Citant og actor, ladet Sagen proceqvere til Doms saaleedes som acten viiser; Hvorimod findernes mødende Fuldmægtig Procurator Steen alleene har andmeldt den eene af sine Commitenteres Aschild Totlands dødelige afgang og slutted Sagen til doms med paastand: at hans Principaler ihenseende til deres ukyndighed om den rette og efter lov anbefalede omgangs maade og forhold med fundne vrag Gods, maatte befries for den over dem af actor giorde paastand.
Overvejes nu denne Sags omstendigheder da viiser vel findernes aflagde forklaringer, paa den eene Siide deres Skiødesløse og ubetenksomme omgang, med det af: dem fundne Fustagie brendeviin ej alleene ved straxsen efter at have fundet samme at stike Hull derpaa og deraf 18 Potter Brendeviin eller meere at udtappe, men end og at levere det fra dem til andre: uvedkommende Personer, forjnden

1768: 69

Derom mindste andmeldelse til vedkommende øvrighed var skeed, og det fundne vrag gods paa lovlig maade sadt i Sikerhed. Derimod kand og paa den anden Siide lettelig uddrages at den af finderne Ole Sporcheland, Lars og Aschild Totland med det fundne Fustagie brendeviin brugte omgang, meere er skeed af skiødesløshed og ubetenksomhed end af eet virkelig ond forsætt til at begaae nogen Svig, langt mindre legge dølsmaal paa det fundne vrag Gods, de har og ike benytted sig det ringeste af det aftappede brendeviin, men tvert imod efter eged siigende /: som ej heller anderleedes er beviist :/ ved deres andkomst til Rosnes udkastede det alt i Søen saa det ej er kommen til nogen nytte.

Thi bliver Paa grund af Sagens forefundne omstendigheder Kiendt og Dømt for Rett: At Ole Sporcheland, Lars og Aschild Totland for deres ulovlige omgang med det af dem fundne Fustagie Franske brendeviin, Bør at have forbrudt den dem ellers efter lov deraf tilfaldne biergnings Part, der til Hans Maytts: Cassa hiemfalder, ligesom dee og til samme Cassa betaler, for de aftappede 6 Kander eller 18 Potter brendeviin des enkelte verdie med 24 s: potten til sammen 4 rdr 3 mrk, Men for Told Rettigheders svarelse befries de, da ej heller noged af det aftappede brendeviin er bleven i Landet eller Consumeret. Af de idømte 4 rdr 3 mrk, udreeder Ole Sporcheland 1 rdr 3 mrk, Lars Totland 1 rdr 3 mrk og Aschild Totlands Enke og arvinger ligesaa 1 rdr 3 mrk, femten dage efter denne doms Lovlige forkyndelse under ellers paafølgende Lovlig adfærd.

Hr: Fogden Hejberg i andleedning af indkomne andmeldelse fra Skibreedes Lensmand Knud Johannesøn Stor Oxe har funden sig beføyet paa Embeds veigne her til dette ting med mundtlig varsel at lade lovlig jndkalde Ole Endresøn Berrefiord for hans mod bemelte Lensmand brugte grove ord og expressioner, da hand nemlig Lensmanden efter ham tillagde ordre var hos bemelte Ole Endresøn Berrefiord for at kræve Extra Skatten eller derfore at giøre udpantning, den jndkaldte om saadan sin opførsel og forhold at høre Vidner alt til eet lovlig tings vidnes erhvervelse, Men da Comparenten maatte formerke at hverken StevneVidnerne eller den jndstevnte denne Sinde møder ubemeldet den formalitet ved Stevnemaalet skal være underløbet at kalde hans Compagnie Cheff til Vedermæhle /: thi den jndstevnte er National Soldat :/ Saa maatte Comparenten des aarsage begiere Sagens andstand til nestkommende aars Sommer ting for til samme tiid at begiegne samme med Continuations Stevning.

Sagen stilles i beroe til næstholdende Sommer ting for dette Skibreede

1768: 69b

Simen Andersøn Honnesdahl paa egne og Iver Iversøn samt Haagen Pedersøn Honnesdahls veigne mødte før Retten og beklagelig andmeldede, at deres paaboende gaard Hannesdahl under Matricul No/me/ro 68, og Skyldende i Skatt 1 Løb Smør og 1 tønde Malt ved ulykelig Ildsvaade den 12te hujus er lagt i aske, Saa at alle de paa gaarden befindende Huuse Bygninger alle ere opbrendte undtagen trende Løer og 2de Floor eller Fæe huuse, hvilke tvende sidste dog har taged nogen skade af Ildens storhed, ligesaa er og alle trende beboernes Ringe løsøre Effecter som befandtes i Huuserne gandske opbrendte og deraf jndted Reddet uden de faae Klæder som de havde paa sig, Saa de derved er bragt i den yderste fattigdom, Thi var det Comparenten Simen Andersen udbad sig laug Retteds og almuens Svar indhendted, om det sig ej saa i alt forholder i Sandhed som anddraged er?

Hvortil laug Retted og almuen Svarede Joe! At det er dem gandske vel bekiendt at Simmen Hannesdahls andmeldelse medfører i alt Sandhed og at bemelte gaard Hannesdahl ved ulykelig Ildsvaade afbrendte den forbemelte tiid.

Simen Andersen Hannesdahl, begierede det passerede som et tings vidne beskreven meddeelt for samme til sine Høye stæder at lade jndsende til forventende Skatte friehed.

Som og blev bevilged

Til Attestation blev fremlagt Skatte Restancen for 2de Termins Ordinaire Skatter dette aar opløbende til 335 rdr 12 s som blev oplæst og af laug Retted og almuen uimodsagt

Derefter er til laug Rette for andstundende aar 1769 udnævnt nye Mænd Anders Hansøn Alver, Christen Olsøn Fæste, Haldor Jonsøn Berrefiord, og Erich Erichsøn Hielmtvedt

Gamle Mænd Ole Olsøn Lille Oxe, Peder Haaversøn Næsse, Hans Olsøn Næsse og Knud Hansøn Walda

Og da ingen efter 3de ganges udraab jndfandt sig som videre for Sage tinged havde med Sager at Gaae i Rette er Tinged ophævet.

Udsættelses Ting for Schiolds Skibreede

Anno 1768 den 15de Novembris, Er Retten sadt paa tingstædet Møllendahl i Schiolds Skibreede, til eet udsettelses tings holdelse for Schiolds Skibreedes almue i følge den ved Seeneste Høste ting faldne Rettens Eragtning, til eendeel Sagers behandling som fra Høste tinget til i dag vare udsatte og Retten medbetient

1768: 70

Af de samme 8te Eedsorne Laug Rettes Mænd som ved Høste tingets holdelse vare tilstæde.

Hvorda! Procurator Sr: Peder Reutz mødte for Proustjnde Christie og i Rette lagde Rettens Seeneste afsagde Laug dags Kiendelse paateignet at være Lovlig forkyndt. Laug dagen blev oplæst saalydende.

Contra Parten Knud Zachariasøn blev paaraabt, men mødte ike, thi fremstode Varsels Vidnerne Lensmanden Jan Andersen Tvetteraas og Michel Michelsøn Sædahl som afhiemlede under Eed laugdagens lovlige forkyndelse i alt saaleedes som deres paaskrift udviiser at være passeret;

Derefter i Rettelagde Comparenten Reutz Copier saavel af obligationen som Zachariasøns egen Messiviske vedtægt til sammes opsigelse, til Conference med originalerne som herhos andviises. Hvilke Comparenten udbad sig tilbage med paateigning at være anviist, i hvis Relation Comparenten paastoed at den jndstevnte Knud Zachariasøn ved dom maae vorde tilpligted at betale det paastevnte Søgemaal med Capital og Renter, samt 6 rdr i Processens omkostninger hvormed hand indlod Sagen Dom

Sagen optages til Doms

Procurator Sr: Petter Reutz mødte paa Anders Fyllingens veigne og producerede Rettens under 7de octobris Sidstleeden […?....], som efter paateigning befindes Lovlig forkyndt. Hvorefter Comparenten erjndrede om de forelagde Vidners møde og bad at Retten i saa fald ville forelægge dem de forhen fremsatte Qvæstioner til besvarelse.

Procurator Sønderburg for Hr: Fogden Hejberg mødte og Refferererede sig til sit forhen forestillede og tilførte samt jnsisterede paa den samme nøyagtighed ved de nu intenderede vidners førelse som forhen er brugt og iagttaged ved det første Vidnes førelse sidstleeden 7de octobris.

af de jndstevnte Vidner mødte Ole Larsøn Schage, Erich Larsøn Aadland, Aschild Larsøn i Fløen og Lars Pedersøn Syndnes, det femte Vidne Johannes Olsøn Borge er Syg efter den nu af lensmanden Jan Tvetteraas giorde andmeldelse nu jnden Retten og de øvrige tvende Vidner Lars Larsøn Øvre Biercheland og Mons Schare findes i Rettens Kiendelse udstrøgen og ej nogen Laug dag for dem af Stevne Vidnerne forkyndt.

Hvorfore Comparenten Reutz frafalt samme Vidner, da hand faar formodentlig meere end overflødig oplysning hos de nu mødende, og derfore paastoed dem til Vidnesbyrds aflæg admitterede.

Sønderburg lod det hvile paa Contra Citanten og Fuldmægtig at udj den i Rettelagde foreleggelses Kiendelse er overstrøged tvende Vidners navne som Contra Citantens Fuldmægtig og nu har frafaldet, saa at samme ej bliver hoved Citanten eller hans Sag til nogen nakdeel i sin tiid.

Procurator Reutz Replicerede at hand har Vidner nok til størke for hans Principals Sags Rettferdighed

1768: 70b

Og derfore vedblev at paatrenge de nu mødende Vidner førte til forklarings afleggelse efter forhen fremlagde Qvæstioner.

Dommeren derefter fant fornøden at jndhente Stevne Vidnerne Jan Tvetteraas og Michel Sædahls forklaring om de tvende Vidner Lars Biørcheland og Mons Schares navne vare i laug dagen udstrøgen og udslettede, da den dem til forkyndelse blev overleveret, Hvortil de Svarede Ja, at dem vare saaleedes overstrøgne som de nu befindes

Reutz Sagde at hand frafalt som forhen disse Vidner og overlod det til Citanten i fald hand ved Continuations Stevning vil jndkalde dem nemlig de tvende sidste i dommerens tilførsel benævnte til forklaring[s] afleg.

Derefter er Samtlige Vidnerne formaned til Sandhed og fremkaldet som det

2det Vidne Ole Larsøn Schage til forklarings afleggelse

Procurator Sønderburg soubmitterede at ved den nu fremsatte 1ste Qvæstion til dette Vidne kand Meeningen ej være andet i Relation til Vidnets Svar og forklaring forhen end om Vidnet vedbliver sin forhen aflagde forklaring at Anders Fyllingen med hæftighed nægtede at betale de omspurte Skatter, eller hand nu vil sige noged derjmod og bestemme hvorudj hæftigheden enten med Geberder eller høytalende ord blev forretted, altsaa bad hand at denne Census af Qvæstionen maatte forelegges vidnet til besvarelse som den virkelige Contra Qvæstion i sig selv.

Procurator Reutz som var uvant at bruge Kunster, bad veemodigst paa Anders Fyllingens veigne, at den Rett dog maatte vederfares ham, at Contra Qvæstionen maatte oplæses for ham til hans besvarelse.

Procurator Sønderburg for fogden var forsikred om at naar Contra Qvæstionen ligefrem for Vidnet var oplæst, som Reffereret til een anden forhen besvaret Qvæstion, og Retten derefter vilde tilspørge Vidnet om hand forstoed Qvæstionen i sin Vidtløftige Relation som melt, vidnet da maatte svare hand ej forstoed Qvæstionen, altsaa bad Comparenten veemodigen paa Fogden Hejbergs veigne at Retten vilde sondere Nervus eller det egentlige i Contra Qvæstionen, som vel formodentlig blev befundet at være det som Comparentens nu tilførte om Qvæstionens meening indeholder, og samme des følgelig forelegge vidnet til besvarelse.

Procurator Reutz som tilforn har skudt laug Retted til Vidne

1768: 71

Om Ole Larsøns forklaring paa 1ste Qvæstion som var at hand den omstevnte tiid med beskedentlighed og skikelighed opførte sig imod Fogden, udbad sig den Justice af Retten at dette hans Svar maatte føres til Protocollen i hvis mangel hand Reserverede sig omnia beneficia juris

Sønderburg Replicerede at Vidnet endnu ike har svaret paa den første Contra Qvæstion efter sammes fremsettelse af Retten, men at Sr: Reutz Particulairement har tiltalt Vidnet og faaet eet svar, som om det havde været saaleedes som hand haver ladet tilføre, ej kand siges at være svar paa den første skriftlige Contra Qvæstion, thi ved denne er \ej/ spurt om, Anders Fyllingen opførte sig skikeligen imod Fogden eller ike, men alleene hvorudj den hæftighed

bestoed som af Vidnet forhen er forklaret paa 7de Hoved Qvæstion at hand nægtede Skatternes betaling, altsaa vil at vidnet skal udtryke hæftigheden i ord eller gierning. Desformedelst protesterede Comparenten, mod noged Svar af Vidnet at blive andtaget efter Sr: Reutzes mellemtale Qvæstionen uvedkommende, og bad at Sr: Reutz fra saadant maatte afholdes, sær da vidnet er eenfoldig, og Retten i følge Lov meere blive den som har at forklare og oplyse Vidnerne om Qvæstionernes meening, og samme til Vidnerne at fremsette, og derpaa svaret at modtage.

Procurator Reutz udbad sig den Rett at Vidnet maatte tilspørges, om hand ike i den tiid hand for Retten er fremstilled svarede til Qvæstionen at Anders Fyllingen den omstevnte tiid opførte sig med skikelighed og andstendighed \mod/ fogden? Om hvilked laug Retted er til vidne i fornøden tilfælde.

Procurator Sønderburg igientog sit forrige og protesterede mod denne Qvæstion som uden for Stevningen i saavidt Sr: Reutz vil have forklaret noged som jmellem ham og vidnet kand være foregaaed, der tydelig sees at være denne Qvæstions væsentlige indhold, just i det hand spørger om hvad Vidnet nu skal have sagt, at være passeret, men ike hvad den tiid da Anders Fyllingen handlede med Fogden passerede som er den omstevnte tiid

Reutz vedblev at paatrenge den sidst fremsatte Qvæstion for Vidnet fremsatt,

1768: 71b

Dommeren derefter oplæste endnu eengang for alle dette Vidnets Svar paa Hoved Citantens fogden Hejbergs 7de Qvæstion, samt Qvæstionen ligesom og Contra Partens for ham fremsatte 1ste Qvæstion, og derefter gav saadan Svar: at hand ike kand benægte eller modsige hvad af ham forhen til Svar paa hoved Citantens 7de Qvæstion er forklaret, men i andleedning af Contra Partens nu oplæste Contra Qvæstion, {blev} Lagde Vidnet dette til at Samtalen jmellem Hr: Fogden Hejberg og Anders Fyllingen blev til sidst hæftig paa begge sider men kand ike erjndre hvad ord der blev talt.

Dommeren derefter maatte tage {Vidnes} \Laug Rettes/ tilstaaelse I henseende til den af Sr: Reutz fremsatte Qvæstion andgaaende hvad dette Vidne forhen uden for Protocollen skal have Svaret paa denne Contra partens 1ste Qvæstion. Hvortil de svarede: at de hørte vel at Vidnet Sagde strax efter at Qvæstionen for ham var bleven oplæst at hand ike merkede at Anders Fyllingen den omspurte tiid opførte sig med nogen hæftighed mod Hr: Fogden Hejberg, men dog erklærer at hand ike veed rettere end af ham nu forklaret er ligesom de og har hørt hans tilstaaelse om at hand ike forstod den af ham nu besvarede første Qvæstion{en} da den i begyndelsen blev fremsatt

Til den 2den Contra Partens Qvæstion Svarede: hand hørte Alleene at Anders Ingebretsen formeente sig frie for Extra Skatten den omspurte tiid /: saavidt vidnet nu erjndrer :/ og videre veed hand ike her til at forklare. Til 4de Qvæst: Svarede Joe! Hand hørte at Fogden Sagde til Anders Fyllingen at hand skulde blive exceqveret, men enten det var for Skatter eller Smaae udreedsler vidste vidnet ike, ligesom og vidnet hørte at Anders Fyllingen dertil svarede Saa faar I saa at giøre.

Procurator Sønderburg da den 5te Qvæstion af Hoved Qvæstionerne nu forefalder at fremsættes til dette Vidne og denne jndbefatter Spørsmaall om det som under 20de Qvæstion af fogden Hejberg i sit erhvervede tings vidne er omspurt og af vidnet forklaret, men denne Fogden Hejbergs 20de qvæstion og vidnets Svar paa samme jndfalder mit udj den begivenhed som udj den foregaaende 18 og 19 Qvæstion fra Fogden Hejberg er omspurt, og altsaa tillige med 20de Qvæstion og svar maae blive Vidnet bekiendt, til eftertanke og erjndring om hvad Vidnet nu ved den 5. Contra Qvæstion bliver omspurt, paa det at Vidnet

1768: 72

Som ved Contra Qvæstionen snart kand blive forvildet, hvilked og synes at være denne Contra Qvæstions hensigt ej skal føres af uvidenhed i vildreede herom forvendtede hand og Rettens pleje og Sr: Reutz ej bliver tilladt imod Forordningen af 3die Martj 1741 particulair uden for Protocollen at handle med Vidnet eller at fremsætte saaleedes nogen Qvæstion til Vidnet.

Procurator Sr: Reutz benægtede alldeeles Procurator Sønderburgs sidst tilførte, i at hand skulle have handlet med Vidnet, men da Anders Fyllingen har udvirket Contra Stevning i Sagen, saa bør ham heller ike nægtes Vidnernes Svar paa hans fremsatte Contra Qvæstioner, hvorfore Comparenten paastoed eengang for alle, at Qvæstionen i sin fuldkomne Sammenheng maatte oplæses for Vidnet i hvis mangel hand saae sig beføyed, under alle lovlige forbeholdenheder af hans Committentes Rett at absentere sig, og overlade bestyrelsen til Procurator Sønderburg.

Procurator Sønderburg for hans Principal var ike imod at Procurator Reutz efter hans Contra Stevning for Anders Fyllingen søgte ald den videre oplysning der var muelig for ham at erholde, men var alleene jmod at saadant skulde skee med Sandheds forkrænkelse, og vidnes forvildelse thi havde hand i følge dette sidste just giort begiering om at Fogdens 18, 19, & 20de Qvæstion med Vidnets svar paa samme maatte oplæses for Vidnet, og derefter Vidnets Svar paa 5te Contra Qvæstion indhendted, hvorudj hand og haabede biefald, som noget der var Lovligt og juste og der ej kunde prejudicere Sr: Reutzes 5te Qvæstions besvarelse, saalenge Sandhed at søge var sammes øyemeed.

Procurator Reutz i Kraft af hans Contra Stevning paatrengede Vidnet afhørt efter hans Contra Qvæstioner til Sandheds opdagelse uden at jndlade sig til besvarelse paa Procurator Sønderburgs fremførte og det under forhen tilførte absentation,

Vidnet derefter Svarede til 5te Qvæstion af Contra Parten fremsatt og efter \at/ hans forhen givne Svar paa 18, 19 & 20de Qvæstion for ham var bleven oplæst: at hand vedbliver sin forhen aflagde forklaring, tillige erklærende at hand alleene erindrer at Anders Fyllingen Sagde till Fogden Hejberg den omspurte tiid, at Fogden giorde ham urett, men hvad anden tale eller hidsighed som da forefalt kunde vidnet ike erjndre noged om

1768: 72b

Til 6te Svarede: vidste indted derom at forklare. Til 7de Svarede: at Anders Fyllingen den omspurte tiid laae frem paa ting bordet een Pung med penge udj men saae ike om dermed fuldte nogen Skatte bog, ej heller hørte hvad tale jmellem Fogden og Anders Fyllingen forefaldt, videre end dette at Fogden sagde: at naar hand skulde beskyldes kunde hand hverken tage Skatt af ham eller nogen anden Mand.

Procurator Sønderburg for Fogden Hejberg begierede Retten vilde jndhente vidnets Svar paa følgende Qvæstion: Om Vidnets Svar paa Contra Qvæstionerne ike er saavidt hand nu \er/jndret og om hand ike i alt vedbliver sin forhen aflagde forklaring under Fogdens tingsvidne

Procurator Reutz gav tilkiende, at der ligger nogle Subtile Contradictioner i dette vidnets forklaring til Contra Qvæstionerne imod Hoved Qvæstionerne hvilke hand opgav under Rettens nøyagtigste opmerksomhed,

Procurator Sønderburg forbeholdt svar i sin tiid herpaa og for Resten forlangede sin Qvæstion Vidnet forelagt.

Procurator Reutz protesterede jmod denne Qvæstions fremsættelse for Vidnet siden det Alleene har at bestille med Contra Citantens Qvæstioners besvarelse, men ej Med hoved Citantens thi hand har eengang afhørt Vidnet, men ej den første, hvorfore hand urgerede paa Qvæstionens afviisning.

Procurator Sønderburg vedblev sin paastand om Qvæstionens besvarelse som Conform med Lovens 1ste Bogs 13de Capt: 7 art: og ellers nøye overeensstemmende og til oplysning om Vidnets forklaring sammenhæng og grund.

Vidnet efter Qvæstionens fremsættelse for Ham Svarede: at hand ike veed rettere og Sandere end af ham nu i denne Sag har forklaret, ligesom hand og vedbliver den af ham under Fogdens tingsvidne aflagde forklaring og da ingen forlangede dette Vidne videre tilspurt blev hand fra Retten demitteret og afskeediget

Og da det allereede er langt ud paa aftenen Saa vorder Sagens videre behandling stilled i beroe til i morgen tilig Kloken 8te Slett, da Parterne igien haver at møde tilstæde, ligesom og de tvende nu mødende, men ej afhørte Vidner paalegges da betids igien at jndfinde sig, for at deponere deres forklaring og Provemaal i Sagen,

1768: 73

Dagen efter den 16de Novembris, Er udsettelses tinged igien Continueret udj overværelse af det i gaar tilstædemødende Laug Rettet

Da Procurator Reutz begierede at Vidnet Erich Larsøn Aadland maatte fremstilles til Examination og fremsatte til Vidned denne Qvæstion Om ike Vidnet saae at Anders Fyllingen den anstevnte (om-) tiid fremlagde paa ting bordet een pung med penge med sigende at det var hans Skatt for 1767 som hand vilde betale, og hvad Fogden dertil svarede og om hand nægtede samme at modtage eller ike?

Procurator Sønderburg mødte og ville paahøre Vidnernes forklaring, forbeholdende Fogdens Ret.

derefter blev fremkaldet til examination og afhør det

3die Vidne Erich Larsøn Aadland Som Svarede til den fremsadte Qvæstion saaleedes: At hand den omspurte tiid saae at Anders Fyllingen lagde paa ting bordet een pund med penge udj tillige sigende at det var hans Skatt for 1767, hvortil Fogden svarede, at eftersom Anders Fyllingen hafde beskyldt Fogden for at have giort sig urett kunde hand ike tage Skatt af ham eller nogen anden mand.

Og da jngen forlangede dette Vidne videre tilspurt blev hand fra Retten afskeediget og fremkaldet

4de Vidne Aschild Larsøn i Fløen som Sr: Reutz begierede maatte give svar paa den til næst forrige Vidne fremsatte Qvæstion. Hvorpaa Vidnet svarede eensstemmig med nestforrige Vidne. Hvorefter Vidnet er Demitteret

Procurator Reutz som havde oplysning nok til sin Sags styrke Paa Anders Fyllingens Side, frafalt Vidnet Lars Pedersøn Syndnes. Hvorefter Comparenten in originalj andviiste een Sæddel Dateret den 30te augustj 1768 under Executanten Lydikes haand hvorved hand beviiste at Anders Fyllingen er exeqveret for den samme Skatt for aared 1767 som hand tilbød sig efter Vidnernes forklaring at betale i mindelighed. originalen begierede hand sig tilbage leveret med andviisnings paateigning, efter at den er Confereret med Copien skrevet paa jndlegged som hand jrettelagde, hvoraf noksom Contra Citantens uskyldighed paa den eene Siide, og Fogdens hæftighed og ilde begiegnelse imod Anders Fyllingen Paa den anden Side tilstrækelig er afbeviist, i slig andleedning indlod hand Sagen under denne høystærede Rettes lovgrundede dom.

Procurator Sr: Sønderburg observerede at den andviiste Qvittance som udj Indlegged nu fra Procurator Sr: Reutz i Rette leveret er inddraged ej vedkommer denne Sag men viiser tilligemed de i Indlegged indførte gravamina og den paastand der sluttelig blant andet er giort om at vil have tilbage 2 rdr 5 mrk 15 s: som paa Skatten 1766 er betalt ved Execution i aaret

1766, efter det derom i det producerede tingsvidne jnddragne eller Fogdens bereigning i samme hvorleedes Anders Fyllingen Continuerer med baade at

1768: 73b

Beskylde og fornerme Fogden og med at tergiversere sig for at yde hans pligt efter Konge bud j hvis andleedning og under benægtelse af hvad Vidnerne som i dag ere førte har forklared baade uden for Sagen og uden erjndring af den rette tiid Conform deres forrige forklaring, hand Reffererede sig til den forhen aflagde paastand og den samme igientog med ydermeere paastand at Anders Fyllingen under tilleg af Sagens bekostninger maae blive tilpligted foruden de forhen bereignede at betale tvende Extra Retters bekostning til Dommeren og laug Retted, jtem bekostningen paa afvigte Høste ting og dette udsettelses ting, jndbereigned Comparentens Salarium for Reiser møde og tiids spilde hver gang 5 rdr til sammen 30 rdr som tillegges den forrige bereignings beløb, Hvorom hand afvartede Dom uden videre i nærværende tiid at ville udlade sig paa Contra Parten Anders Fyllingens Fuldmægtiges udflugter

Procurator Reutz var forsikret paa at denne Høytærede Dommere jndseer at Anders Fyllingen ike af Fogden er vederfaret den ret som hand burde, i det hand loed exeqvere for den Skatt som hand mindelig tilbød sig at betale paa tinged 1767, hvorfore hand end og har greben til den yderlighed at sætte i Rette paa hans ære hvilked hand opgav til Rettens Retsindige overvejelse og i Relation til hans forrige og under benægtelse af alt ubeviisligt paastoed lovgrundet Dom

Procurator Sønderburg indlod at det som alleene her er jndstevnt til paadømme er Anders Fyllingens forhold paa Sommer og Høste tinged 1767, og ej videre altsaa haabede hand at Retten saadant paaagter ved Dom og at executions Qvitteringen af 1768 for Skatten 1767, ej Releverer Fogden til mindste prejudice efter den førte afbeviisning

Procurator Reutz Svarede: at Anders Fyllingens uskyldighed noksom er beviist og derfore har hand og udtaged Contra Stevning til Satisfactions erholdelse, hvilked fogden Hejberg og bliver ham skyldig for hans ham tillagde ære angribende i Rettesættelse.

derefter er saaleedes

Beslutted

Sagen optages til Doms afsigelse her paa tingstædet Møllendahl førstkommende 14de Decembris, da Laug Retted haver betiids at møde tilstæde

Derefter er i Rettetaged Rasmus Olsøns og Lars Knudsens Sag mod Henrich Pedersen og fleere, Da Procurator Brose for hoved Citanterne begierede Sagens andstand til næstholdende Sommer ting og Copie af hvad i Sagen fra først jndtil denne tiid Protocollen er tilført, under ald lovlig forbeholdenhed af sine Parters Rett

Eragted

Sagen i følge hoved Citanternes begier beroer til næst

1768: 74

Holdende Sommer ting for dette Skibreede, til hvilken tiid hvad nu er forlanged skal blive meddeelt beskreven

Efter 3de ganges Lydelig udraab indfandt sig ingen som med Sager videre ved dette Extra og udsettelses ting havde at gaae i Rette, thi er samme og for denne Sinde Slutted og ophæved.

(1768: 74)

Høste Tinget for Hossanger Skibreede 1768

Anno 1768 den 21de Novembris Er Retten sadt paa det andordnede ting stæd Bernestangen i Hossangers Skibreede, til eet aldmindelig Høste Skatte og Sage tings holdelse for Ditto Skibreedes almue overværende udj Retten Kongelig Mayestets Foged Velædle Hr: Christen Hejberg og de samme 8te Eedsorne Laug Rettes Mænd som ved Sommer tingets holdelse vare tilstæde.

Hvorda! først blev allerunderdanigst og underdanig læst den for forrige Skibreede bekiendtgiorde Kongelig allernaadigste Forordning og andre Høye øvrigheds ordre, og dernæst

Hans Høyvelbaarne Hr: Stiftbefalingsmand Christian Pettersens Placat hvorved ald Landprang og forprang aldvorlig forbydet. Dat: 12te Novbr: 1768,

Og Endelig jndkom til Publication fra almuen følgende Documenter

1. Skiftebrev, forretted paa Gaarden Hoshofden den 10de Novembris 1767, efter afdøde Mand Anders Johannesøn. Vid: folio.
2. Ditto paa Gaarden Søre Røsland efter afgangne Enke Kone Marthe Gudmundsdatter den 9de Martj 1768, vid: fol:
3. Eet Ditto forretted paa Gaarden Langeland den 10de Martj 1768 efter afgangne Kone Ingebor Andersdatter. Vid: fol:
4. Eet Ditto forretted paa Gaarden Hesjedahl den 11te Junii 1768 efter afg: Karie Andersdatter vid: Pandte bogen folio
5. Eet Ditto paa gaarden Nore Mielstad efter afgangne Myndtling Karie Larsdatter den 27de Octobris 1767. vid: folio
6. Eet Ditto forretted paa gaarden bemelte Nore Mielstad samme Dato efter Myndtlingen Lars Larsøn, vid: folio
7. Eet Deelings brev forretted efter afgangne Knud Siursøn den 24de Septr: 1768 over eendeel Jordegods udj gaarden Hougstvedt af Skyld 19 ½ M/ark Smør og 4 Kander Malt, vid: folio
8. Eet Skiøde udstæd af Mons Bastesøn Hatland til Mons Bastesøn Grimstad paa 9 Mark Smør og 8 Kander Malt udj gaarden Grimstad for 60 rdr Dat: 4de Decembris 1767.
9. Eet Skiøde udstæd af Enken Elisabet Margrethe Salig Olrichis til Hr: Lyder Johan Smith paa eendeel Huuse Bygninger paa gaarden Lille Hamre og Holme for 234 rdr Dat: 19de Maij 1764
10. Een Vilkors Contract udstæd af Anders Nielsøn Gatland til Enken Anna Halvorsdatter andgaaende hendes leve Kaar Dat: 21de Novbr: 1768
11. Eet Skiøde udstæd af Mons Johannesøn Hannestvedt til Ole Andersen Bysem [paa] 11 2/3 M/ark Smør 6 2/3 Kander Malt udj Søre Byssem for 25 rdr Dateret 21de Novembris 1768.
12. Een Vilkors Contract udstæd af Ole Andersen Byssem til hans Moder Brithe Erichsdatter om hendes Leve Kaar. Af sam/m/e Dato
13. Eet Skiøde udstæd af Johannes Løste med de fleere til Elling Olsøn Langeland paa 1 Pund 9 M/ark Smør 11 Kander Malt udj gaarden Langeland for 42 rdr 4 mrk, Dat: 21de Novembris 1768.

14. Een obligation udstæd af Elling Olsøn Langeland til Magne Olsøn Grønaas paa Capital 43 rdr 5 mrk 8 s: mod pant udj gaarden Langeland 1 Pund 9 Merker Smør 11 Kander Malt med 1ste Prioritets Rett. Dateret 21de November 1768

1768: 74b

15. Eet Skiøde udstæd af Erich Jonsøn Nore Rosland (Røsland) til Ellef Jonsøn Kleveland paa 3 M/ark Smør 4 Kander Malt udj Gaarden Kleveland for 8 rdr, Dat: 21de Novembris 1768.

16. Een grund Sæddel udstæd af Erich Rosland (Røsland) til Johannes Wahre og Halvor Hagenes paa een Nøste grund i Fotlands Vaagen, af samme Dato

17. Johannes Giedrims etc Bøgsel Sæddel til Ole Pedersen Svennem paa 1 Pund 12 Merker Smør 24 Kander Malt udj gaarden Giedrim, Dateret 22de Novembris 1768

18. Een Dito udstæd af Aschild Tørrissøn Rosland (Røsland) til Anders Jacobsen paa 1 Pund Smør 1 Mæhle Malt udj gaarden Røsland Dateret 21de hujus.

19. Een Dito udstæd af Anders Nielsøn Hole til Jon Olsøn Loetvedt (Løetvedt) paa 18 M/ark Smør 18 Kander Malt udj gaarden Loetvedt (Løetvedt), af samme dato som næst forrige

20. Een Dito udstæd af Hr: Giert *Gielmeydel til Mons Olsøn Walstrand paa ½ Løb Smør i Agnesgaard Dat: 15de april 1768

21. Een Ditto udstæd af Niels Heldahl og Ole Ofthuus (Øfthuus) til Ellef Jonsøn Kleveland paa 6 M/ark Smør 8 Kander Malt udj gaarden Kleveland. Af 21de Novembris 1768

af hvilke Bøgsel Sædler fuldte ligelydende Reverser

22. Een Vilkors Contract udstæd af Ole Pedersen Giedrim til Johannes Knudsen Giedrim andgaaende den sidstes leve Kaar Dat: gaar dags Dato.

Derefter er de sædvanlige tings vidner til Fogdens Reignskabs belæg bleven examinerede Saasom 1. Om noged Fiskerie dette aar i de her i Skibreedet befindende Laxse og Silde vaager er fisked, hvoraf Skatt kand svares, Hvortil Laug Retted og almuen svarede Nej at ej noged Fiskerie dette Aar er falden. 2de Det store tings vidne jndeholdende 15ten Poster Hvortil blev svaret at det forholder sig i alt som forrige aaringer, uden \at/ de veed derudj nogen Forandring, dog forbeholdt Sorenskriveren sig ihenseende til den 8de og 9de Post ved sine udstædende Dessignationer at give nøyere forklaring. 3. Aftags Tings vidnet at det forholder sig ligesom forrige aaringer. 4. fremlagt Odels Skatts Mandtalled som paa seeneste Sommer ting er examineret

Ole Borgesøn (Børgesøn) Toschedahlen derefter mødte for Retten og tilkiendegav at hand til dette ting med mundtlig varsell haver ladet jndkalde Jon Siursøn Toschedalen at høre Vidner og lide dom til strafs lidelse og bøders udreedelse for ærrerørige og høystfornermelige beskyldninger samt overfald med hug og Slag mod Citanten samt at erstatte Processens omkostninger skadesløs, som Vidner er under Falds maal ere jndstevnte Knud Magnesøn Stavnes og Magne Johannesøn Kalstad der mødte og vedtog lovlig varsel, men Contra Parten Jon Toschedalen mødte ike efter paaraab

1768: 75

Thi fremstode Stevnevidnerne Torris (Tørris) Andersen Bernes og Ingebret Olsøn Bernes som afhiemlede under Eed med opragte Fingre efter Loven at de med meere end fulde 14 dages Varsel haver jndkaldet Jon Siursøn Toschedalen til at høre Vidner og lide dom

andgaaende hans mod *Citantens (Citanten) udøvede opførsel med Hug og Slag, samt ærerørige og høystfornermelige beskyldninger, samt erstatte Processens omkostninger skadesløs.

derefter er Vidnerne fremkaldet, og Eedens forklaring for dennem af lovbogen oplæst og formaned til Sandheds vedblivelse som de og tilsagde, og fremstod

1ste Vidne Knud Magnesøn Stavnes som aflagde Eed og derefter aflagde følgende forklaring efter at det andet Vidne først var udviist at omtrent 3 dage for St: Hans dag sidstleeden blev Vidnet fra Citanten tilkaldet at høre paa eendeel beskyldninger som Jon Toschedalen havde tillagt Citanten og var da Citanten tillige med Contra parten og tvende Mænd fra Sønfiord paa Marken ved Toschedalen, da disse tvende Mænd fra Sønfiord som nu ere ustevnte fortalte Vidnet at Jon Toschedalen hafde sagt til Citanten du er een tyv og har staaled umyndiges penge og da Citanten derpaa bad Mændene drages til Minde, gav Jon Siursøn Toschedalen Citanten 2de Slag under øret med sin haand, hvilked og Jon Siursøn Toschedalen for Vidnet tilstoed at have sagt og giort i alt videre vidste Vidnet ike at forklare thi blev hand fra Retten afskeediget og igien fremkaldet det

2det Vidne Magne Johannesøn Kalstad som aflagde Eed og derefter forklarede: i alt eenstemmig som forrige Vidne udj eet og alt, med dette tillæg at det var udj Jon Siursøn Toschedalens Stue da bemelte Jon Siursøn giorde tilstaaelse {mod} om hvad hand til og imod Citanten hafde talt og giort hvilked og det første Vidne som endnu for Retten tilstæde gestendigede.

Citanten derefter begierede udeblevne Contra Part Jon Siursøn Toschedalen Laug daget til næste ting

Eragted

Contra Parten Jon Siursøn Toschedalen som ej denne sinde efter lovlig jndvarsling haver mødt tilstæde med tilsvar, gives Laugdag dermed til næste ting at jndkomme saaleedes som hand fornøden maatte eragte,

Derefter er fremlagt til attestation Skatte Restancerne for 2de Termin dette aar beløbende til 243 rdr 1 mrk 10 s. som blev oplæst og af laug Retted og almuen uimodsagt

Til Laug Rette for tilkommende aar 1769 er udnævnt følgende 1. Tørris Andersøn Yttre Bernes, 2. Ole Olsøn Indre Bernes, 3. Ole Bergesøn Fotland, 4. Anders Andersen Søre Øfsthuus, 5. Anders Andersen Søre Røsland 6. Rasmus Anders: Svennem, 7. Ole Iversen Langeland og 8de Knud Bergesøn Gielvig

Og da ingen efter 3de ganges lydelig udraab indfant sig som videre for Sage tinged havde at forrette er samme for denne Sinde Slutted og ophævet

1768: 75b

Høste Tinget for Echanger Skibreede 1768

Anno 1768 den 24de Novembris, Er Retten sadt paa tingstædet Bernestangen til eet aldmindelig Høste Skatte og Sage tings holdelse for Echangers Skibreedes almue, overværende udj Retten Kongelig Mayestets Foged Velædle Hr: Christen Hejberg, og de samme 8te Eedsorne Laug Rettes Mænd som ved Sommer tingeds holdelse da vare tilstæde.

Hvorda! først blev allerunderdanigst og underdanig Læst de paa næst foregaaende Høste tinge Publicerede Kongelig allernaadigste Forordning og andre Høye øvrigheds ordre, og dernæst fra almuen jndkom til Publication følgende Documenter.

1. Skifte Brev forretted paa Gaarden Nedre Echanger den 10de Novbr: 1767 efter afgangne Jon Larsøn Vid: Pante bogen fol:

2. Eet Ditto paa Gaarden Padøen efter afgangne Erich Larsøn den 1ste Julij 1767 vid: fol:

3. Eet Dito paa Gaarden Fyllingsnes efter afgangne Qvinde Ingebor Monsdatter den 7de Martj 1768. vid: folio

4. Eet Skiøde udstæd af Mons Bastesøn med de fleere til Halvor Gudmundsen paa 12 M/ark Smør udj gaarden Langedahl for 28 rdr Dateret 23de augustj 1768. vid: fol:

5. Eet Dito udstæd af Enken Anna Helene Frørup til Mons Andersen Aatterstad paa ½ Løb Smør i gaarden Egefet for 100 rdr, Dat: 23de Novbr: 1768.

6. Een odels lysning udstæd af Mons Andersen Otterstad til 1 Pund Smørs leje udj gaarden Otterstad. Dat: 14de octobris 1768

7. Een ditto udstæd af Ole Erichsøn Elvig til 21 M/ark Smør 3 Kander Malt udj gaarden Hope, Dat: 2den Junii 1760.

8. Eet Skiøde udstæd af Ole Blege til Aamund Magnesøn paa 27 M/ark Smørs leje og 12 Kander malt udj Gaarden Gielsvigen for 24 rdr Dat: 1ste Februarij 1768

9. Een Bøxel Sæddel udstæd af *af Hr: Cancellie Raad Boalt til Magne Aamundsen paa 27 M/ark Smør, ¼ t/ønde Korn og ¼ Faar udj gaarden Rylland. Dat: 26de octr: 1768

*9. Eet Skifte brev forretted paa Gaarden Aschevig den 15de Junij 1768 efter afg: Corporal Iver Wiche vid: Pante bogen Folio

10. Eet Skiøde udstæd af Ole Blege til Jens Monsøn udj gaarden Neeraas 2 Pund Smør 2 Mæhler Malt for 10 rdr Dat: 6te Maij 1768

11. Eet Dito udstæd af Dito til Sergiant Iver Simensøn Aschevig paa Hossanger Kirke og underliggende Moe Capell tilligemed Inventarium og Rettighed for 170 rdr Dat: 13de februarie 1768

12. Een Bøgsel Sæddel udstæd af Anders Steenstøen og Erich Meelcheraaen til Anders Knudsøn Fyllingen paa 17 M/ark Smør 11 ¼ Kande Malt og 3/16 Faar. Dat: 16de Martj 1768.

13. Een Ditto udstæd af Siur Indre Eide med de fleere til Ole Ellingsøn Eide paa 12 M/ark Smør 4 Kander Malt udj Gaarden Yttre Eide Dat: 24de Novembris 1768.

af hvilke bøgsel Sædler fuldte een ligelydende Reverse

Knud Gullichsøn Nyegaard derefter andviiste eet Skind taged af een fuld voxsen Biørn som af ham i sidst afvigte Høst er fældet, hvilken biørne Hud af Hr: Fogden Hejberg blev merked, ligesom og Knud Gullichsøn Nyegaard inden Retten tilstoed at være af Velbemelte Hr: Fogden betalt 2 rdr i Skud penger og derefter er biørnehuden ham tilbageleveret

1768: 76

Derefter er de sædvanlige tings vidner til Fogdens Reignskabs belæg bleven examineret, Saasom for det første Examinationen andgaaende de her i *Præstegieldet (Skibreedet?) værende Laxse og Silde Vaager, og om saadant Fiskerie dette aar derudj er falden hvoraf Skat kunde betales Hvortil blev af almuen og Laug Retted Svaret Nej? 2. Det store tings vidne jndeholdende 15 Poster Hvortil blev svaret at det forholder sig i alt som næst forrige aaringer undtagen at til den 13. Post Svarede at her i Skibreedet i dee Benificerede Skove ej videre er hugged end 10 tømmer stoker hvorom af vedkommende er giort Edelig andgivelse ligesaa

forbeholdt Sorenskriveren sig til den 8de og 9de Post ved sine udstædende Dessignationer at give nærmere forklaring 3. aftags Tings Vidnet, Hvortil blev gived samme Svar som ved sidst afvigte Høste ting andført er 4. fremlagt odels Skatts Mandtalled som sidstafvigte Sommer ting blev examineret

Derefter er fremlagt til Attestation Skatte Restancerne for 2de Termin ordinaire Skatter dette aar I alt opløbende til den Summa 254 rdr 5 mrk, som blev oplæst og af Laug Retted og almuen uimodsagt

Til Laug Rette for næstandstundende aar 1769 er udnevnt følgende gamle Mænd 1. Aamund Magnesøn Gielsvig, 2. Ole Andersøn Søre Qvinge, 3. Berge Hielmaas og 4de Erich Fyllingnes nye Mænd 1. Bertel Iversøn Nore Qvinge, 6. Ole Andersøn Søre Qvinge, 7. Arne Monsøn Jordahl og 8de Lars Knudsøn Schaar.

Og da ingen efter 3de ganges paaraab jndfant sig som videre for Sage tinged havde at forrette, er samme Slutted og ophæved

Høste Tinget for Mielde Skibreede 1768.

Anno 1768 den 28de Novembris, Er Retten satt paa tingstædet Gaarden Nedre Mielde, til eet aldmindelig Høste Skatte og Sage Tings holdelse for Mielde Skibreedes almue, udj overværelse af Kongelig Mayestets Foged Velædle Hr: Hejberg, og de samme Aatte Eedsorne Laug Rettes Mænd som ved Sommer tingeds holdelse da vare tilstæde

Hvorda! Først blev allerunderdanigst læst de for forrige Skibreeders Almue bekiendtgiorde Forordninger, og dernæst andre øvrigheds ordre Hvorefter jndkom til Publication følgende Documenter fra almuen

1. Skifte Brev forretted paa Gaarden Qvidsteen efter afgangne Inger Olsdatter den 14de Martj 1768 vid: Pandte bogen folio 617
2. allerunderdanigst Publiceret Kongl: allernaadigst Bevilling til Niels Harbist paa at bruge giestgiverie og Kroe hold ved Stædet Hougsvigen Dat: 9de Decembris 1766
3. Een Bøgsel Sæddel udstæd af Hr: Giert Gieldmeyden til Jens Olsøn paa ½ løb Smør 24 Kander Malt udj gaarden Antuun, Dat: 19de April 1768. af hvilken Bøgsel Sæddel tillige fuldte een ligelydende Reverse
4. Een Penge mangels lysning udstæd af Knud Magnesøn Midgaarden andgaaende 1 Pund 6 M/ark Smør 1 Mæhle 4 Kander Malts jndløsning udj gaarden Klevland. Dat: 28de Novembris 1768
5. Eet Skiøde udstæd af Mons Johannesøn Hechland til Helge Larsøn paa 21 Merker Smør udj gaarden Hechland for den Summa 62 rdr af denne dags dato
6. Eet ditto udstæd af Niels Haldorsøn Haure til Johannes Olsøn Hartvedt paa 22 Merker Smør 1 Mæhle Malt udj gaarden Haure for 50 rdr af samme Dato

1768: 76b

7. Een Bøgsel Sæddel udstæd af Anders Monsøn Qvamme med de fleere til Ole Erichsøn paa 18 Merker Smør ½ Mæhle Malt udj Gaarden Loftaas i Mielde Skibreede Dateret 28de Novembris 1768 og hvoraf tillige fuldte een ligelydende Reverse
8. Lars Monsøn Lohnes udstædde opbydelse andgaaende hans Myndtling Mons Aschildsøn Ryschelands arve Capital bestaaende af 34 rdr 8 s af næst forbemelte Dato

9. Iver Loftaases Dito andg: Myndtlingen Iver Larsøns arve Midler Capital 20 rdr af samme Dato.

10. Anders Qvammes Dito betreffende Mons Iversøns arve Midler penge 20 rdr, af Dato som melt.

Og da ingen efter foregaaende opbydelse og udraab indfandt sig som forlangede disse trende Arve Capitaler mod lovlig Renters svarelse og Sufficant Pant, er pengene af Retten forseiglet og Formynderne igien tilbageleveret

11. Eet Skiøde udstæd af Johannes Andersøn Lithue med de fleere til Siur Johannesøn paa 1 Pund 6 M/erke/r Smør og 20 Kander Malt udj Gaarden Søre Reveim for 73 rdr Dateret 28de Novembris 1768.

12. Een obligation udstæd af Niels Magnussøn Havre til Sr: Johan Garmann paa Capital 15 rdr mod pandt udj Gaarden Haure 22 ½ M/ark Smør 1 Mæhle Malt, som er Dateret 24de Novembris 1767.

13. Een Ditto udstæd af Hr: Sorenskriver Henrich Garmann til faderen nu Salige Hr: Sorenskriver Johann Garmann paa Capital 2500 rdr mod Pandt udj gaarden Nedre Mielde skylder med Bøgsel og Herlighed 4 ½ Løb Smør saavelsom underliggende Gaard Aaseim 1 ½ løb Smør, begge med første Prioritets Rett. Dateret: 23de Decembris 1767

14. Een Ditto udstæd af Velbemelte Hr: Sorenskriver Henrich Garmann til Salig Sorenskriver Johann Garmann paa Capital 500 rdr mod Pant med 1ste Prioritet udj Hougs, Gierstad, Brudvig og Mielde Kirker, af samme Dato som næst forrige

15. Een fæste Sæddel udstæd af Hr: Sorenskriver Garmann til Stephen Monsøn Niels Johannesøn og Knud Nielsøn Grøve paa een anpart udj Lundeklevs Sæter Støel mod aarlig afgift 1 rdr Dateret 29de Novembris 1768, hvorhos tillige fuldte een ligelydende Reverse.

*14. Eet afkald udstæd af Ole Johannesøn Qvidsteen til Knud Andersen Qvidsteen for hans Hustrue Signe Larsdatters efter faderen Lars Einersøn Qvidsteen den 22de Martj 1758, tilfaldne arv 8 rdr 3 mrk 3/7 s: Dat: 29de Novbr: 1768

Derefter er fremlagt til Examination Fogdens Tings vidner til hans Reignskabs belæg saasom 1. Det store tingsvidne bestaaende af 15 Poster Hvortil blev svaret at det forholder sig i alt som forrige aaringer uden nogen forandring dog forbeholt Sorenskriveren sig andgaaende den 8de og 9de Post ved sine udstædende Dessignationer at give nærmere oplysning 2. Tings vidnet andgaaende om Giestgiveren Niels Harbist bruger anden Handel og næring end hans blotte giestgiverie Hvortil af almuen og Laug Retted blev svaret Nej, at hand sig ej med videre befatter. 3. Fremlagt til Attestation Odels Skatts Mandtallet som ved sidste Sommer ting er examineret

Publiceret

15. Een Bøgsel Sæddel udstæd af Sr: Johan Garmann til Mons Helgesøn paa 18 Merker Smør og 12 Kander Malt udj gaarden Blom Dateret 29de Novembris 1768, af hvilken Bøgsel Sæddel fuldte een ligelydende Reverse

1768: 77

Derefter er fremlagt til attestation Restancerne over 2den Termins ordinaire Skatter dette aar beløbende sig til 168 rdr 5 mrk 6 s: som blev oplæst, og af Laug Retted og almuen uimodsagt.

Til Laug Rette for andstundende aar 1769 er udnævnt og andordnet nye Mænd, 1. Ole Johannesøn Qvidsteen, 2. Michel Olsøn Hundhammer, 3. Ole Johannesøn Rønhovde 4. Ole

Monsøn Søre Reveim og Lars Nielsøn Waatle, gamle Mænd Niels Nielsøn Nore Reveim, 6. Johannes Magnesøn Wefletved og 8de Mons Johannesøn Elvigen

Og da ingen efter 3de ganges udraab jndfandt sig som videre for Sage tinged havde at forrette er samme igien slutted og ophæved

Høste Tinged for Arne Skibreede 1768.

Anno 1768 den 30te Novembris, Er Retten sat paa Tingstædet Nedre Mielde til eet aldmindelig Høste Skatte og Sage tings holdelse for Arne Skibreedes almue overværende udj Retten Kongl: Mayestets Foged Velædle Hr: Christen Hejberg, saa var og tilstæde de samme 8te Eedsorne Laug Rettes Mænd som ved Sommer Tingeds holdelse da vare tilstæde.

Hvorda! Først Blev allerunderdanigst og underdanig læst og Publiceret de for forrige Skibreeders almue bekiendtgiorde Kongelige allernaadigste Forordninger og andre Høye øvrigheds ordre, og dernæst Indkom fra Almuen til Publication følgende Documenter

1. Eet Skifte Brev forretted paa Gaarden Biørcheland den 21de Martj 1768 efter Niels Aamundsøn. Vid: Pandte bogen folio:
2. Eet Ditto forretted paa Gaarden Telvigen efter afgangne Johannes Monsøn den 18de Martj 1768. vid: folio
3. Eet Ditto forretted paa Gaarden Herland efter afgangne Anne Anders Datter den 17de Martj 1768: vide folio
4. Eet Ditto forretted paa Gaarden Teigland efter afgangne Qvinde Sigrie Olsdatter den 19de Martj 1768:
5. Aflyst Jens Johannesøn i Sandvigen til Salig Sorenskriver Garmann udstædde Pante forskrivelse Dateret 26de Novembr: 1764 og tinglyst samme Dato paa den Capital 30 rdr, mod Pant i Debitors Huuse i Sandvigen, som nu er jndfried efter den paa obligationen skeede paateigning.
6. Een ditto udstæd af Peder Jansøn Hardt til Hr: obriste Lieutnant Jan von de Velde paa Capital 1400 rdr mod Pant i Debitors Huuse Bygninger, Reeber bane samt Enge Plads og videre Dat: 24de april 1764, og tinglyst 24de Maij samme aar som nu efter qvitering af 30te Septembris 1768 er betalt og derfore Mortificeres.
7. tinglyst Eet Skiøde udstæd af Hr: Auctions Directeur Bærent Frøchen til Sr: Nicolaj Jæger i Sandvigen paa eet der beliggende Nøst og 60 Par Qværne Steene /: afg: Sr: Erich Didichens Stervboe forhen tilhørende :/ for 453 rdr 8 s: Dateret 28 april 1768.
8. Eet Ditto udstæd af Hans Andersen Reebslager til Petter Nielsøn paa eet Huus i Store Sandvigen for 18 rdr Dat: 17de augustj 1768
9. Een obligation udstæd af Wilhelm Friderich Jæger til Niels Knag Jæger paa Capital 280 rdr mod Pant med 2de Prioritets Rett udj Debitors Ejende Huuse Vaaninger i Store Sandvigen Dat: 10de Martj 1768.
10. Een Ditto udstæd til Madamme Wenche Salig Hr: Sorenskriver Johann Garmann, af Jens Johannesøn paa Capital 40 rdr mod pant i Debitors Huuser i Store Sandvigen Dateret 8de Septr: 1768.
11. Een Dito udstæd af Jørgen Larsøn Lods i Store Sandvigen til Velbemelte Garmann paa Capital 20 rdr mod Pant udj Debitors Ejende Huus og Nøst i Store Sandvigen. Dateret 26de Septembris 1768

12. Een odels Lysning af Sr: Johan Garmann udstæd betreffende odels Løsnings Retten til Gaarden Stanghelle skyldende 2 Pund Smør ½ tønde Malt Waxdahl 2 Løber Smør 2 Huder og 1 Fierring Lax og Gaarden Hane ½ Løb Smør Dateret 30te Novembris 1768.

13. Eet Skiøde udstæd af Hr: Cammer Assessor Jørgen Brøcher til Hr: Lieutnant Lars Johan With paa gaarden Yttre Hordvigen skyldende Landskyld 2 Løber Smør og 2 Huuder og i Skatte Skyld 2 Løber Smør for 400 rdr er Dateret 6te Junij 1768.

14. Een obligation udstæd af Marchus Rasmussøn Rebslager i Store Sandvigen til Hr: Cammer Assessor Jørgen Brøcher paa Capital 1400 rdr, mod Pant udj Debitors jboende Huuse med tilhørende Reber bane og *Pek (Pak) Huus, af Muur og nagle fast samt indreedning. Dateret 28de Septembris 1768.

15. Een Dito udstæd af Rasmus Larsøn til *til Ole Børresøn i Bergen paa Capital 300 rdr, mod pant udj Debitors Huuse Vaaninger i Store Sandvigen, med vedhørende 2de Høelader og Nøst med 1ste Prioritets Rett, er Dateret 29de Januarii 1765.

16. Eett Ditto \Skiøde/ udstæd af Jens Johannesøn til Hans Joensøn paa eet Huus i Store Sandvigen for 70 rdr Dat: 8de Novembris 1768.

17. Eet Dito udstæd af Hans Jonsøn til Jens Johannesøn og arvinger paa Eet Huus og Nøst i Store Sandvigen for 70 rdr Dat: samme Dato

18. Een Bøgsel Sæddel udstæd af Hr: Cancellie Raad Jens Boalt til Ole Michelsøn paa 12 M/ark Smør og 1 Vaag næver udj gaarden Schulestad Dat: 20de april 1768.

19. Een Vilkors Contract udstæd af Velbemelte Hr: Cancellie Raad Boalt og Ole Michelsøn andgaaende Ole Johannesøns leve Kaar af gaarden Schulestad Dateret 14de Julij 1768.

20. Een Bøgsle Sæddel udstæd \af/ Madamme Wenche Garmann til Elling Beyer paa 1 Støke Enge Slætte som Ole Bergesøn tilforn haver tilbøgslet sig, i længden 107 alen og i bredden 58 alen Dat: 26de Novbr: 1768

21. Eet Dito udstæd af Dito til Elling Beyer paa eet Støke Enge Slette med aarlig afgift 9 mrk 4 s: Dat: 26de Novbr: 1768.

22. Een Dito udstæd af Ditto til Niels Olsøn paa een Nøste grund i Store Sandvigen mod aarlig afgift 3 mrk 12 s: Dat: 8de octbr: 1768

23. Een ditto udstæd af Dito til Christen Abrahamsøn paa een Huuse grund i Store Sandvigen mod aarlig afgift 4 mrk 4 s: Dat: 23de Novbr: 1768

24. Een ditto udstæd af Dito til Ole Pedersen paa een grund i Store Sandvigen 11 alen lang 5 ½ alen bred: Dat: 26de Septr: 1768

25. Een dito udstæd af Dito til Christian Sneider paa een grund i Store Sandvigen mod aarlig afgift 1 rdr 4 s: Dat: 8de octobris 1768.

26. Een dito udstæd af Dito til Niels Erichsøn paa een grund sammesteds 13 alen lang 8 al: bred. Dat: samme dags Dato.

27. Een ditto udstæd af Ditto til Peder Andersøn paa 1 Støke Enge Slætte eller øde mark i Store Sandvigen Dat: 23de Novbr: 1768

28. Een Dito af Dito til Lars Monsøn paa een Huuse grund i Store Sandvigen mod aarlig afgift 4 mrk 4 s: Dat: 8de octobris 1768

29. Een Ditto udstæd af Ditto til Knud Pedersøn paa eet støke øde grund i Store Sandvigen Dat: 26de Septr: 1768

30. Een ditto udstæd af Dito til Jon Rasmusøn paa een Huuse grund 14 alen lang 10 ¾ al: bred. Dat: 20de Novembris 1768.

31. Een ditto udstæd af Madamme Karen Frimann Salig Johann Garmanns til Peder Nielsøn paa een Huuse grund i Store Sandvigen 13 al: lang 8 al: bred, mod aarlig afgift 3 mrk 12 s: Dat: 21de Julij 1768

32. Een ditto udstæd af Sl: Sorenskriver Johan Garmann til Rasmus Larsøn paa eendeel Enge pladser. Dat: 28 Januarij 1765

1768: 78

Sr: Henrich Normann Borger og Handelsmand udj Bergen havde her for Retten ladet jndkalde Sr: Wilhelm Jæger Reebslager boende udj Sandvigen til at betale ham skyldig værende 311 rdr 4 mrk 12 s, efter skriftlig stevnemaal, som af Procurator Thommas Steen med paateigned forkyndelse nu blev i Rette lagt, for Retten oplæst og saaleedes lydende

Contra Parten Wilhelm Jæger blev paaraabt men mødte ike thi fremstode Stevne Vidnerne Gustavus Pettersøn og Anders Davidsen Boes og afhiemlede under Eed med opragte Fingre efter Loven Stevnemaalets Lovlige forkyndelse saaleedes som deres paa Stevningen skeede paateigning udviiser

Steen paa Citantens Veigne udbad laugdag for den udeblevne til næstholdende Sommer ting

Eragted

Lovlig jndstevnte men ej denne sinde tilstædemødende Contra Part Wilhelm Jæger gives laugdag til næste Sommer ting for dette Skibreede at møde og Sagen at tilsvare

Ligesaa havde og Velbemelte Sr: Henrich Normann for Retten ladet jndstevne bemelte Sr: Wilhelm Jæger og hands Reebslager svend Ole Iversen een for begge og begge for een at betale skyldig værende 91 rdr 5 mrk 13 s, med skriftlig varsel hvilken med sin paateignede forkyndelse Procurator Steen i Rette lagde og ville fornemme om nogen af de jndstevnte møder. Stevnemaalet Dat: 3de Novbr: 1768 blev i Retten oplæst saaleedes lydende

Contra Parten Wilhelm Jæger blev paaraabt men mødte ike, fra Reebslager Svend Ole Iversøn blev jndgivet hans skriftlige ved Procurator Kragh forfattede tilsvars skrift af 28de hujus som blev oplæst saaleedis lydende

Hvorefter forbemelte Stevne Vidner afhiemlede Stevnemaalets lovlige forkyndelse under Eed saaleedes at være passeret som deres paateigning udviiser.

Procurator Steen for Citanten formeente at den fra Ole Iversen jndkomne exception skal findes aldeeles ulovgrundet, jmidlertiid begierede hand deraf Copie og Reserverede sit forsvar derjmod til næste Rett, til hvilken tiid hand og begierede laug dag for den jndstevnte Jæger som nu fornemmes ej møder, ligsom hand og belovede til samme tiid at i Retteføre det i Stevnemaalet i Retteførte Gields beviis og hvad videre hand i Sagen agtede fornøden at fremføre

Eragted

Contra \Parten/ Sr: Wilhelm Jæger gives Laugdag til næste ting for dette Skibreede at møde og Sagen at tilsvare, ligesom og hvad forlanged er skal blive beskreven meddeelt mod betaling og ved afhentelse

1768: 78b

Publiceret

33. Een Fredlysning udstæd af Hr: Fogden Hejberg andgaaende een saa kaldet Kirke og Skouge teig Toen Dat: 30te Nov: 1768

34. Eet Skiøde udstæd af Mons Erichsøn til sin Søn Hans Olsøn paa 1 Pund 12 M/ark Smør og 16 Kander Malt udj gaarden Nore Qvamme for 120 rdr Dat: 30te Novbr: 1768

35. Een obligation udstæd af Mons Erichsøn Herfindahl til Anders Nielsøn Helle paa Capital 41 rdr, mod Pant udj gaarden Herfindahl 1 Pund Smør af samme Dato.

36. Een Dito \Revers/ udstæd af Gregorius Mogensøn Blindem til lensmanden Anders Morvigen paa eendeel Løsøre Effecter som Debitor stiller til underpant for Capital 32 rdr som hand forhen efter obligation af 27de Novembris 1764 har laant Reversen Dat: 30te Nov: 1768

37. Eet Skiøde udstæd af Told betiendt Gustavus Wilhelm Segelke til Sr: Henrich Steen paa 1 huus i Store Sandvigen for den Summa 220 rdr Dateret 30te Januarii 1768

38. Een Bøgsel Sæddel udstæd af Anders Olsen Fogstad og Anders Yttre Arne til Haldor Ingebretsøn paa 1 Pund 16 M/erke/r Smør udj gaarden Dahle Dateret 30te Novembris 1768, hvorhos tillige fuldte een ligelydene Reverse.

39. Een odels lysning udstæd af Hans Ellersøn i Bergen paa sin Hustrue Magrethe Olsdatters veigne, andgaaende 18 Merker Smør og 12 Kander Malts jndløsning i gaarden Falchanger Dat: 30te Novembris 1768

40. Een obligation udstæd af Haldor Jensøn Taqvam til \Sr:/ Johan Garmann paa Capital 14 rdr mod Pandt udj gaarden Indre Taqvam 12 Merker Smør og ½ Faar Dateret 1ste Decembris 1768.

Fra Sr: Hans Fæster blev jndleveret eet skriftlig Stevnemaall Dateret 14de Novembris 1768, hvorved til dette ting var indvarslet Jens Johannesøn i Sandvigen for skyldige 3 rdr 5 mrk 11 s: at lide dom i Hoved Sag og omkostninger

Contra Parten Jens Johannesøn blev paaraabt men mødte ike, thi fremstode de brugte Stevne Vidner Gustavus Pettersøn og Ole Hansøn Thune som afhiemlede under Eed med opragte Fingre efter loven, at de det for dem inden Retten oplæste Stevnemaal Lovlig haver forkyndt saaleedes som deres paateigning udviiser, med det ydermeere tillæg at de haver ved Stevnemaalets forkyndelse tilsagt Contra Parten Jens Johannesøn mundtlig at møde her paa tingstædet den 30te Novbr: samt 1ste og 2den Decembris 1768

derefter blev fra Citanten indleveret hans skriftlige Indlæg af 28de Novembris 1768. saalydende,

og dernæst saaleedes

Eragted

Contra Parten Jens Johannesøn som ej denne sinde efter Lovlig jndvarsling haver mødt tilstæde gives laugdag til næstholdende Sommer ting for dette Skibreede, at jndkomme med fornøden eragtende tilsvar.

Iver Larsen Nummedahl Lod andmelde til dette ting efter nu fremleggende Skriftlig Stevning af 14 Novembris 1768 at have ladet Indkalde Isach Pedersøn Klemann i Store Sandvigen for skyldige 5 rdr 3 mrk, at lide dom i Hoved Sag og omkostninger.

Contra Parten Isach Kleman blev paaraabt men mødte ike thi er Stevningen af forbemelte Stevne Vidner under Eed afhiemled, med tillæg foruden paa Stevningen skeede paateigning, at de for Contra Parten ved Stevnemaalets forkyndelse haver tillige bekiendtgiort at tinged her for Arne Skibreede skulde holdes den 30te Novembr: 1ste og 2den Decembris 1768.

derefter blev jndleveret Citantens under 28de Novembris 1768 forfattede skriftlige jndlæg og doms paastand som blev oplæst saaleedes lydende.

1768: 79

Hvorefter af dommeren saaleedes er bleven

Eragted.

Lovlig Indstevnte men ej denne sinde tilstædemødende Contra Part Isach Pedersøn Klomann gives Laugdag til næstholdende Sommer ting for dette Skibreede at møde og Sagen at tilsvare

Procurator Sr: Johan Reutz Lod andmelde til dette ting paa Sr: Friderich Fossvinkels veigne ved nu i Rettelagde skriftlig Stevning af 28de Septr: 1768 at have ladet jndkalde Knud Helgesøn lods boende i Sandvigen for skyldige penge 18 rdr, at lide Dom i Hoved Sag og omkostninger, alt efter det skriftlige Stevnemaals nærmere formeld som blev oplæst saaleedes lydende

Citanten derefter lod jndgive sit skriftlige forfattede Indlæg og Doms paastand i Sagen af 28de Novembris 1768 saa lydende

Hvorefter er saaleedes efter Stevnemaalets afhiemling,

Eragted

Contra Parten Knud Helgesøn gives Laugdag til næste Sommer ting for dette Skibreede at møde og Sagen at tilsvare hvilken laugdag tages beskreven og besørges Lovlig forkyndt

Publiceret

41. Een Bøgsel Sæddel udstæd af Madamme Karen Frimann Salig General Told Forvalter Johan Garmanns efterleverske til Ole Larsøn Dahle paa 1 Pund Smør 16 Kander Malt udj Gaarden Tellevigen Dateret den 23de Martj 1768, og hvoraf tillige fuldte een ligelydende Reverse.

42. Een Dito udstæd af Premier Lieutnant Hr: Lars Johan With til Berge Larsøn paa 1 Pund Smør og 1/3 Hud i gaarden Yttre Horvig Dateret 18de Junii 1768, hvoraf ingen Reverse fuldte.

43. Eet Skiøde udstæd af Mons Larsøn i Store Sandvigen til Lars Larsøn Myrdahl paa ½ Løb Smør udj Gaarden Myrdahl for 120 rdr Dateret 1ste Decembris 1768:

44. Eet Ditto udstæd af Mons Hitland med de fleere til Mons Johannesøn paa 18 M/ark Smør 4 ½ Kande Malt udj gaarden Biørcheland for 30 rdr Dateret 1ste Decembris 1768.

45. Een Declaration udstæd af Ole Heljesøn yttre Taqvam til Ole Knudsen Taqvam andgaaende eendeel den sidste tillagde beskyldninger Dat: 2den Decembris 1768.

Derefter blev de Sædvanlige Tingsvidner til Fogdens Reignskabs belæg bleven examinerede saasom 1. Examinationen andgaaende Tellevigens Laxse Vaag, hvortil blev svaret at ej noged derudj dette aar er fisked hvoraf Skatt kand betales. 2. Det store tings vidne jndeholdende 15 Poster Hvortil blev svaret i alt som for Alenfiths Skibreede er udsagt og forklared undtagen til 5te Post at Sahlhuus og Steenestøen ere de tvende Priviligerede Giestgiver Stæder som findes i Skibreedet til 6te Svarede at udj Sandvigen under dette Skibreede ere følgende Personer som dette aar haver holdet øll Tapperie med anden borgerlig Næring Sc: 1. Nicholaj Jæger 2. Ole Holmann, [3.] Johan Seehuus, 4. Baste Eschildsøn, 5. Giert Storms Enke, 6. Hans Fæster, 7. Mons Nielsøn, 8. Niels Olsen Piber 9. Ole Hansøn og 10de Jan Ulrich og fleere ike og forbeholder Sorenskriveren sig jhenseende den 8de og 9de Post

1768: 79b

At give nøyere forklaring ved sine udstædende Dessignationer 3. Aftags Tings Vidnet, hvortil blev svaret som for forrige Skibreeder 4. blev fremlagt Odels Skatts Mandtalled som paa næstafholdende Sommer ting er bleven examineret, Og Endelig Skatte Restancerne for 2de Termins ordinaire Skatter dette aar beløbende til 262 rdr 3 mrk 12 s. som blev oplæst og af Laug Retted og almuen uimodsagt

Dernæst blev til Laug Rette for næstandstundende aar 1769 udnævnt og andordnet følgende nye Mænd 1. Johannes Nielsøn FossMarch, 2. Johannes Johannesøn Indre Arne, 3.

Gregorius Olsøn Biørcheland, 4. Stephen Bergesøn Rødland, gamle Mænd 5. Fabian Fabiansøn Kirke Brudvig, 6. Ole Ludvigsøn Melcheraaen, af Sandvigen nye Mænd: 7. Rasmus Larsøn og Rasmus Nielsøn Fon.

Og da ingen efter 3de ganges udraab jndfant sig som videre for Sage tinged havde at forrette er samme for denne Sinde bleven slutted og ophævet

Extra Ting paa Møllendahl i Schiolds Skibreede

Anno 1768 den 14de Decembris, Er Retten sadt paa Tingstædet Møllendahl i Schiolds Skibreede til Doms afsigelse udj eendeel Sager som dertil fra 15de Novembris Sidstleeden og til i dag følgelig Rettens da ergangne Eragtning vare udsatte, og mødte da tilstæde til Rettens medbetiening Efterskrevne 8te Eedsorne Laug Rettes Mænd naunlig: 1. Peder Nielsøn Houge, 2. Ole Andersøn Nore Eide, 3. Arne Monsøn Søraas, 4. Ole Jacobsøn Sylen, 5. Størch Pedersøn Søevigen 6. Poul Monsøn Hornes, 7. Mons Jacobsøn Houge og 8de Mons Nielsøn Haaland.

Hvorda! Udi Sagen indstevnt af Provstjnde Cristie Contra Knud Zachariassøn for Gield er saaleedes

Dømt og Avsagt

Da ved skriftlig Citation, Sub 30te Maij Sidstleeden, af Citantjinden Provstjnde Christies andtagne Fuldmægtig Procurator Johan Reutz udstæd og forfatted den Lovlig Indstevnte Knud Zachariasøn er indkaldet at lide Dom til Resterende Renters betaling, Citantjnden i Kraft af den jndstevntes sig meddeelte og ihændehavende Pante obligation, med 3die Prioritets Rettighed stoer 250 rdr, af Dato 18de Februarii 1763, som den 6te Maij næst efter inden Tinge Lovlig er Publiceret, tilgodekommer af forberørte Capital 250 rdr, hvis aarlige Interesse 5 procento beløber 12 rdr 3 mrk og fra obligationens Dato til aarsdagen 1768, for disse 5 aar følgelig i alt Renderer 62 rdr 3 mrk saavelsom og til denne processes Omkostningers skadesløse Erstatning, Men den jndstevnte derimod ej med ringeste tilsvar udjnden dette Søgemaal enten selv eller ved Fuldmægtig nogen Rettes dag har ladet møde, som hand og herforuden ved skriftlig Messive Sub 22 Maij næstleeden til Citantjndens forbemelte Fuldmægtig Procurator Reutz har vedtaged ej alleene 14 dags tiid efter Sidstleeden St: Hans dags tiider at afbetale de af Citantjnden paastevnte Renter, men end og i samme tilstaaed obligationens Lovlige opsigelse saavel for Capital som Renter ligesaa fult som samme var skeed ved Beskikelses Vidner, dersom hand ike inden den af sig selv Stipulerede tiid og Termin betalte disse paastevnte Renter, Saa i hvorvel i stevningen ike findes benævnt eller paastevnt Capitalens opsigelse, men alleene Renter som af samme Restede kand dog aldrig den jndstevntes som Debitors egen frievillige herudjnden skeede skriftlige Declaration frietage ham fra tillige at

Betale og udreede saavel Capital som Renter efter den fra Citantjndens Fuldmægtiges Side inden Retten aflagde paastand

Thi vorder altsaa efter denne Sags omstændighed hermed Kiendt og Dømt for Rett: Det den Indstevnte Knud Zachariasøn til Citantjnden Provstjnde Christie i følge Lovens 5te Bogs 13de Capituls 1 articul ej alleene bør betale oftbemelte Obligationens indeholdende Summa 250 rdr Skriver 250 rdr men end og sammes efterstaaende og af den jndstevnte under Sagens drift uimodsagde Resterende Renter fra Obligationens Dato til Aarsdagen 1768 Forfalden med 62

rdr 3 mrk /: dog de bedre Prioriteredes Rett herunder aldeeles uforkrænket og Reserveret, samt at erstatte Citantjnden denne Sags foraarsagede Omkostninger billig med 6 rdr Hvilked alt 15 dage efter denne Doms lovlige forkyndelse udreedes og efterkommes under ellers paafølgende adfærd efter loven.

Derefter er af Dommeren med Laug Retted som Meddoms Mænd udj den Sag som af Hr: Fogden Hejberg mod Bonden Anders Engebretsøn Fyllingen er andlagt for nærgaaende og ærerørige beskyldninger Confereret om Dommens afsigelse og ej derudj med dennem blevet Eenige er først tilført saaleedes Dommerens

Votum.

At Bonden Anders Ingebretsøn Fyllingen har paa Tingstædet Møllendahl ved Sommer tinget den 4de Maij og Høste tinged den 7de octobris 1767, offentligen for den heele ting søgende almue tillagt Kongelig Mayestets Foged over Nordhorlehn og Wosse Fogderie velædle og velviise Hr: Christen Hejberg at skulle have foruretted ham i Skatternes oppebørsel, det er tilstrækelig nok med de fra Hoved Citanten Hr: Fogden Heybergs Siide under Tings vidnet den 4de Novembris 1767 erhverved paa det af høye øvrighed bevilged Extra Ting førte Vidner oplyst og beviist, i sær naar betragtes 1ste 2, 4, 5 og 6te Vidners svar paa de fremsatte Qvæstioner, som paa den eene Siide oplyser Hoved Citanten Hr: Fogden Hejbergs brugte Koldsindighed og omtenksomhed i at overbeviise og overtyde Contra Citanten Anders Engebretsøn Fyllingen om sine som Skatte bonde paaliggende pligters Hørsommelige efterlevelse og Resterende Skatter og Smaae udreedselers erlæggelse, og paa den anden Siide jllustrerer Contra Parten Anders Engebretsøn Fyllingen desuagted mod Hoved Citanten udøvede grove opførsell som har forandleediget at Hoved Citanten Hr: Fogden Hejberg ike har kundet andet som een Retskaffen og ærekiær Embedsmand, end at Conservere sig for saa nærgaaende og hans lempe og Embede fornermelige beskyldninger og altsaa har haft største føye og aarsage til Søgemaaled der fra Hoved Citantens Siide til paafølgende Doms erholdelse ved Stevning Sub Dato 18de april Sidstleeden ved Sidstavigte Sommer ting for Schiolds Skibreedes almue den 5te Maij indeværende aar er incammineret og ved skriftlig deduction og paastand af 5te Maij 1768 slutted under dom saaleedes som acten viiser. Hvorda af Retten efter den af hoved Citanten producerede Høye øvrigheds Resolution af 2de Maij Sidstleeden til Extra tings bevilgelse blev forafskeediget at denne Sag til den 17de Junij h: a: blev udsat og den jndstevnte paalagt at i Rette føre sin paaberaabte

1768: 80b

Contra Stevning med videre fornøden eragtende til og forsvar, Hvorefter Sagen fra tiid til anden ihenseende de af Contra Parten Anders Engebretsøn Fyllingen saa tit og ofte begierte og erholdte udsettelser er ruineret og prolongeret ved udflugter og jndvendinger, uden at fremkomme med noged til Sagens afbeviisning fra sin Side indtil Sidstafvigte Høste ting den 6te octobris, da Contra Parten Anders Engebretsøn Fyllingen ved Fuldmægtig Procurator Reutz lod fremlegge een skriftlig Contra Stevning Dat: 19de Julij 1768, og Contra Qvæstioner under 6te octobris h: a: affatted til foregivet jntenderende oplysning for Hoved Citantens udj Tingsvidne Sagen fremførte skriftlige Hoved Qvæstioner Sub 4de Novembris a: p: i hvis andleedning og følge og er examineret 4re af de fra Hoved Citantens Siide forhen afhørte Vidner, af hvis forklaringer dog ey kand uddrages {an}det allermindste til størke for Contra Partens imod Hoved Citanten giorte grove og nærgaaende beskyldninger.

Og overvejes nu denne Sags omstendigheder efter de som melt pro & Contra afhørte Vidner, da sees af det alt Hoved Citanten Hr: Fogden Hejbergs Koldsindige og betenksomme omgangs maade mod Contra Citanten den heele tiid og Sag igiennem, geleydet med Kierlige Erjndringer og overbeviisninger, Men derimod Contra Citantens grove hidsige og ærerørige

samt Continuerende forsvars udflugter, med at forhale Sagen fra een Rettes dag til een anden Thi af Contra Citantens førte Vidner efter Contra Stevningen kand dog aldrig i nogen maade Demonstreres hans uskyldighed, eller den sig af Hoved Citanten formeentlige tilføyede urett med Skatte oppebørsell som hand jnden Kongens Rett har beskylt Hoved Citanten for, hvilked end meere ej alleene ved de i tingsvidnet førte Vidner Ratificeres, men end og af Hoved Citantens foran i Acten i Rette lagde Verificeerede Extract af Casse Bogen ydermeere oplyses, der ej alleene udviiser at Contra Citanten som brand lidende er af hoved Citanten Godgiort tvende aars Skatte friehed i aarene 1764 og 1765, men end og ført til Restance i samme Smaae Redslerne pro 1764 med 7 mrk 14 s, og dito for aared 1765 med 1 rdr 3 mrk 15 s, samt paa Skatterne for 1766 4 rdr 4 mrk 2 s, der i alt udgiver 7 rdr 3 mrk 15 s, som Contra Citanten paa 1767 aars Sommer ting betalte, men hvorpaa endnu stoed til Rest 2 rdr 2 mrk 14 s: og hvilke Contra Citanten selv efter Vidnernes Svar til den 15de Hoved Qvæstion provocerede Hoved Citanten til at exceqvere, og som efter hans Embeds medforskeede ved Militair assistence den 10de aug: a: p: ligesom og Hoved Citanten paa 1767 aars Sommerting affordrede Contra Citantens Skatte bog for i samme for de betalte 7 rdr 3 mrk 15 s. at qvitere med det videre og meere.

I saadan andleedning Kiendes og dømmes for Rett at Bonden Anders Ingebretsøn Fyllingen som offentligen inden tinge da Fogden udj sit Embedes udøvelse

var occuperet, har angrebet med forandførte beskyldninger i henseende til deres beskaffenhed i Relation med Lovens Pagina 910 art: 11te Kand andsees for at være Citantens ære og Embede fornermelige. Bør for saadanne af ham mod hans Øvrighed brugte ærerørige og ubeviislige Calumnier bøde sine Tre Mark som een Løgnere efter Lovens 6te Bogs 4 Capit: 16 art: og samme Bogs 21 Capt: 2 og 7 articuler samt desuden at Bøde 3de 40 lod Sølv til saadan deeling som lovens 1ste Bogs 22 Capt: 4 art: befaler, samt hans ord som aabenbare usandferdige og Løgnagtige aldeeles at være Mortificerede og i ingen maade prejudicere Hoved Citanten Hr: Fogden Hejberg; og Som temere Litigans Bør Contra Parten Anders Ingebretsøn Fyllingen at bøde følgelig Forordningen af 23de Decembris 1735 til Justitz Cassen 1 rdr og Endelig i Processens omkostninger 40 rdr, alt inden 15 dage efter denne doms Lovlige forkyndelse under videre omgang efter Lov og Forordninger

Og dernæst af Laug Retted som Meddoms Mænd saaleedes

Dømt og Afsagt

Da Vii udj denne Sag som af Fogden Hr: Christen Hejberg er Andlagt mod Bonden Anders Engebretsøn Fyllingen for hands paa Sommer og Høste tinged 1767 mod Hoved Citanten udviiste forhold har taged under vores betragtning de paa begge Sider fremførte beviiser og vidner, Saa sees vel paa dend eene siide at Anders Engebretsøn Fyllingen paa een usømmelig og uandstændig maade den forbemelte tiid har overvældet Kongl: Mayestets Foged Hr: Christen Hejberg med beskyldninger at være i Skatte oppebørselen foruretted, men paa den anden Siide findes ike saa fuldstendig oplysning hvorefter Contra Parten Anders Engebretsøn Fylling kand tilfindes den af Hoved Citanten Hr: Fogden Hejberg over ham paastaaede straf og undgieldelse da Hr: Fogden Hejberg ike har villed modtage af Anders Fyllingen \den/ for 1767 andbudne Skatt

og altsaa af os Kiendes og dømmes for Rett at de af Anders Engebretsøn Fyllingen mod Hr: Fogden Hejberg udtalte beskyldninger bør være aldeeles død og magtesløse og hvorfore Anders Fyllingen skal være pligtig inden Retten at giøre Hoved Citanten Hr: Fogden Hejberg een tilstrækkelig afbigt, samt betale i processens omkostninger 20 rdr de idømte udreedes af Contra Parten Anders Fyllingen 15 dage efter denne doms lovlige forkyndelse under ellers paafølgende lovlige adfærd

(Dommen underskrive med 8 bumerke i lakksegl)

1768: 81b

1768
- - - - - - - - - -
1769

(1769: 81b)

Extra Ting for Guulens Skibreede

Anno 1769 den 1ste Februarii, Er Retten sadt paa Tingstædet Schierjehavn i Guulens Skibreede, til een Sags behandling og paadømme som af actor Velædle Hr: Fogden Christen Hejberg er andlagt mod Delinqventerne Christen Olsøn Wirchesdahl og hans Stiff datter Kari Hansdatter for med hinanden begangne Blodskam, og hvilken Sag til i dag er Determineret og fastsatt i følge Stædets høye øvrighed Høyædle og HøyVelbaarne Hr: Stiftbefalings Mand Pettersens ordre og jndvillgelse og mødte da tilstæde til Rettens medbetiening og som Meddoms Mænd i denne Sag efterfølgende Laug Rettes mænd som ved Sidstavigte Høste ting bleve udnævnte nemlig: 1. Ole Siursøn Ejde, 2. Arne Arnesøn Hope, 3. Ole Rognaldsøn Biørchnes, 4. Jetmund Østensøn Biørchnes, 5. Hans Jensøn Flolie, 6. Jon Larsøn Eide, 7. Jon Andersøn Holzøen og 8de Ole Monsøn Woxsett, hvoraf de Sex sidste ej tilforn haver været Laug Rettes Mænd, men nu foreviiste deres dem af Høyædle og Velbaarne Hr: Laugmand Bager meddeelte attest om at de have aflagt deres Laug Rettes Eed.

Hvorda! Hr: Fogden Heyberg som actor mødte ved sin Fuldmægtig Sr: Jacob Jørgen Kastrup og fremlagde Hans Høyvelbaarenheds Hr: Stiftbefalings Mand Pettersøns skrivelse og billigelse til dette Extratings holdelse her i dag under afvigte 7de Januarii som grundet paa Fogdens derom giorte forestillelse under foregaaende 5te Ejusdem som blev oplæst saa lydende Hvorefter og saadant for misgiernings begiengerne Christen Olsøn Wirchesdahl og Sted-datter Karie Hansdatter, samt deres andordnede forsvar Procurator Sr: Thommas Steen er vorden bekiendtgiort Ligesom og actor i den henseende har forandstalted begge bemelte Delinqventere her til tingstædet fremført og dennem og nu uden baand og fængsel fremstillede for Retten, hvorfore actor først begierede at de maatte blive fremkaldede og end videre vedstaae deres sidstleeden Høste ting her for Retten aflagde frievillige og utvungne bekiendelse om den af dem begangne blodskam og barn avling, samt Delinqventjnden i sær derhos at forklare hvad tiid hun er kommen i Barselseng, hvad Barn eller af hvad Kiøn barnet er, og om det er døbt, hvad navn det fik og om det endnu lever etc?

Hvorpaa begge de forbemelte Delinqventere Christen Olsøn Wirchesdahl og Steddatter Karie Hansdatter begge for Retten fremstode uden baand og fængsell, og dernæst begge hver for sig bleve forelæste den af dem ved Sidstafholdne Høste ting for dette Skibreede den 17de octobris 1768 i denne Sag aflagde forklaringer andgaaende det af dem med hinanden begangne Syndige blodskam og barn avling, det de i alt vedstode rigtig saaleedes at være som tilført og for dennem oplæst er, ligesom de og nu {lige}som før Sagde at fortryde og hiertelig angre den af dem begangne misgierning og Syndige blodskams bedrivelse, ønskende og haabende over alt een Naadig og barmhiertig Gud, samt een naadig Konge som deres forseelsers velfortiente straf vilde formilde

Derefter svarede Delinqventjnden Karie Hansdatter paa actors Qvæstion at hun een 3 á 4 uger for sidstavigte Juul kom i Barsel Seng med det ved hendes Stedfader Christen Wirchesdahl avlede barn, som er eet Piige barn, der er døbt og i daaben givet det navn Marithe og hvilked barn endnu er i levende live

1769: 82

Actor til denne sidste Delinqventjndens Karie Hansdatters giorde forklaring om hendes nedkomst, barnets daab med viidere fremlagde ellers til actens følge Sogne Præsten Hr: Thommas Sommers attest under dags dato, Hvorefter actor skulde afvarte hvad Delinqventerne ellers videre og i sær deres tilstædeværende Defensor maatte have til deres forsvar at i rette føre.

Dernæst fremstillede sig for Retten Procurator Thommas Steen af Bergen som fremlagde den hannem tillagde HøyVelbaarne Hr: Stiftbefalingsmand Pettersens givne ordre til at forsvare her for Retten de nu mødende Delinqventeres Sag, hvilken befaling er Dateret den 7de octobris afvigte aar 1768, som blev oplæst saa lydende Hvorefter hand begierede at Delinqventjnden Karie Hansdatters Moder Anne Jonsdatter som nu her for Retten er tilstæde maatte fremkaldes og tilspørges om hun endnu vedstaar hvad hun her for Retten paa Sidstleeden Høste ting har foregivet, da hand derefter saavidt muelig være kand vil fremkomme med hvad hand til disse Delinqventers forsvar agter fornøden at være.

Delinqventjndens Moder Anne Jonsdatter der var tilstæde erklærede nu som før at hun gierne for sin deel vil tilgive hendes mand Christen Olsøn Wirchesdahl den af ham med hans Steddatter begangne Syndige blodskams forseelse, og alleene ønsker ham af hierted ved Kongelig naade at blive pardoneret for den af hans begangne misgierning flydende straff

Defensor Procurator Steen til Delinqventernes beste forsvar fremsatte ærbødigst følgende saa korte som eenfoldige forsvar. nemlig: at Delinqventerne eenhver for sig begge ere gandske Simple og eenfoldige samt i Guds og Kongens lov har haft liden jndsigt, da de foretoge sig denne høybetydelige gierning den de utvungen, ustoked og ubloked her jnden Retten baade nu og fra prima jnstantia haver tilstaaet og bekiendt forestillede ærbødigst: at hand nemlig Christen Olsøn Wirchesdahl er endnu een Stiff fader til den besvangrede Karie Hansdatter ligesom denne og ikun er een Stiff datter af hannem som hendes barne fader, Hvoraf hand vilde formode at siiden de ike ere hinanden i Kiød og blod fødde eller beslægtede at denne deres begangne forseelse i hvor betydelig den ellers kand være ike kunde appliceres til den straff som lovens 6te Bogs 13 Capt 14 art dicterer for een Kiødelig fader og een kiødelig datter hand vilde derfore ærbødigst bede og formode at denne Rett men i særdeeleshed ober dommerne behandler denne Sag med mildeste Consideration saavit muelig kunde være at forskaane dennem med lifvet, i besynderlighed bad hand at det maatte Considereres at dette unge og eenfoldige Qvinde Menniske som saa hiertelig angrer og fortryder sin begangne forseelse maatte forskaanes at lide døds straf, men derjmod at barne faderen Christen Olsen maatte Condemneres med at hensettes i nærmeste fæstning der at gaae i arbeide een føye tiid og ligesaa at qvinde mennisked ike maatte overgaae høyere straff end at hun kunde blive tildømt een føye

1769: 82b

Tiid, at arbeide udj Stadens Tugthuus og derefter blive saaleedes Separerede at de for eftertiiden ike faar nogen ydermeere samling sammen, hvilked alt Defensor till Rettens milde behandling og paafølgende dom ærbødigst ville have jndstillet.

Actor vilde vel tilstaae Defensors første forestillelse at delinqventerne og i sær qvindemennisket Karie Hansdatter som eet saa ungt menniske ere enfoldige og \maaskee/

haver været uviidende om deres begangne Synds og misgiernings vigtighed samt der paa følgende straf, men ligesom det ike vil virke Synderligt til deres udj lovens 6te Bogs 13 Capt 14 art dicterede Livs straf, saa kand actor end mindre i dens følge og ved at Conferere samme med Guds lov være eenig med Defensor i hans anden proposition og forestillelse nemlig \fordi/ at Christen Olsøn Wirchesdahl ikkuns er Stiffader til Karie Hansdatter og hun hands Sted datter og desformedelst maatte forskaanes paa livet, Thi Christen Olsøn som i een 3 aars tiid har været i ægteskab med Delinqventjndens Moder Anne Jonsdatter har da og saaleedes og de begge besmittet sig med og begaaed blodskam og ligesaa lidet som loven i allegerede articul nævner just Stedfader eller Steddatter saa nævner den og heller ike Kiødelig fader som Defensor vil have articulen forklaret eller forstaaet til, Men dette er saa, at Christen Olsøn er hendes fader og hun hans datter, og de begge med hinanden har begaaet blodskam, Hvorfore og actor efter allerhøystbemelte allegerede articul satte i Rette paa dem begge til deres Lifs forbrydelse, ligesom de og begge Bør have forbrudt deres Boes lod til Hans Mayestets Casse om dee nogen havde Ejed, med hvilken deduction og paastand Actor jndlod Sagen Lovgrundet Dom.

Defensor uden vidtløftigere procedur indlod Sagen til Rettens milde behandling og derhos Reffererede sig til den i Sagen af actor fremlagde Præste attest om Delinqventernes øvrige liv og levnet, samt Moderen Anne Jonsdatter for hendes mand Christen Olsøn giorde forbøn og forladelse.

Da nu hverken Actor eller Defensor videre i denne Sag pro & Contra i denne Sag havde at fremføre, foretog dommeren sig med Laug Retted som Meddoms Mænd om dommens afsigelse at Conferere, og med dennem desandgaaende bleven eenige er saaleedes for Rett Kiendt

Dømt og Avsagt

Under det paa Justitiens Veigne af actor Hr: Fogden Hejberg ved sidst afvigte Høste ting for dette Skibreede den 17de octobris Sidstleeden andlagde Søgemaal Contra Christen Olsøn Wirchesdal for begangne blodskam og Lejermaal med hans Stiffdatter Karie Hansdatter, som er een Kiødelig datter af hans endnu levende Hustrue Anne Jonsdatter haver begge Delinqventerne her for Retten

1769: 83

Frievillig bekiendt denne deres begangne misgierning og forseelse, og actor samme tiid ej alleene har ladet fremlegge Sogne Præsten Hr: Thommas Sommers attest Sub Dato 17de octobris 1768 saavel andgaaende Delinqventernes forseelse, som forhen udviiser Liv og Levnets forhold, men end og den hos Delinqventerne ved Lensmand og Mænd den forbemelte 17de octobris 1768, holte undersøgnings Forrettning over deres Effecter og Ejendomme, ligesom og Delinqventen Christen Olsøn Wirchesdahls Hustrue Anne Jonsdatter som den uskyldige deel har jnden Retten Declareret at ville tilgive hendes Mand denne forseelse, og ønsked hand maatte forskaanes for straff med videre, hvorefter Sagen i den andleedning som acten viiser blev stillet i beroe og siden den tiid henhvilet til i dag, da samme efter Høye øvrigheds ordre og billigelse atter igien er foretaget, og af Delinqventjnden Karie Hansdatter tilstaaed hendes nedkomst med een af hende i blodskam med Stiff Faderen Christen Olsøn Wirchesdahl avled datter, samt at samme er bleven døbt og givet det navn Marithe, der og ydermere affirmeres og bestyrkes med Hr: Thommas Sommers desandgaaende udstædde og under dags dato fremlagde attest, Saa virkelig Corpus delicti existerer, Hvornæst Sagen fra actor og Defensors side saaleedes er slutted under Dom som acten omformelder.

Tages nu Sagen under betragtning og overvejelse, da kand af alt det passerede ike udfindes noged som kunde tiene til undskyldning for den paastevnte misgierning, hvorom

Delinqventerne Christen Wirchesdahl og Stiff datter Karie Hansdatter begge haver været eenige

Thi understaar Vii os ej andet end hermed at Kiende og Dømme for Rett: at Delinqventerne Christen Olsøn Wirchesdahl og Stiff datter Karie Hansdatter, Bør for denne deres mod Guds og Kongens Lov begangne forseelse efter Lovens 6te Bogs 13de Capt: 14 art: at straffes paa deres liv ved at Miste Hovederne med Sværd, og i følge Forordningen af 9de augustj 1737 deres legemer efter Henrettelsen uden Ceremonier at begraves i Kirkegaarden, og hvad deres Hoved lod andgaar, da som den forallegerede hos Delinqventerne Passerede undersøgsnings Forrettning viiser at de ingen Hoved lod er Ejende, kand ikke heller hans Maytts: Casse i saa maade noged tilfalde.

I øvrigt omgaaes videre med denne Dom efter lov og Forordninger, ligesom og samme allerunderdanigst Soubmitteres Hans Kongelig Mayestets allernaadigste Metigation og Naade.

Hvorefter Delinqventerne Christen Olsøn Wirchesdahl og Karie Hansdatter som ved Dommens oplæsning vare tilstæde og bleve tilspurde om de med Den aflæste dom vare fornøyede erklærede: at de allerunderdanigst forventer hans Kongl: Mayestett efter medfødde Mildhed og naade Allernaadigst Modererer den dem tildømte straf

Actor begierede dommen og acten informa beskreven saa snart mueligt være kand

1769: 83b

Extra Ting for Arne Skibreede

Anno 1769 den 31te Martii, Er Retten sadt udj Sr: Nicolaj Jægers iboende Huus i Store Sandvigen under Arne Skibreede, til een Sags behandling og paadømme som af Stædets Foged Velædle Hr: Christen Hejberg paa Justitiens veigne er andlagt /: efter Sven Nielsøn i Nyehavns foregaaende andgivelse :/ mod Qvinde Mennisked Sirie Monsdatter for begangne Tyverie, og hvilken Extra Rett til i dag er Determineret, i følge Høyvelbaarne Hr: Stiftsbefalingsmands Pettersens skriftlige jndvilgelse af 30te Martj Sidstleeden, og mødte da tilstæde til Rettens medbetiening efterskrevne 8te Eedsorne Laug Rettes Meddoms Mænd nemlig: 1. Ole Ludvigsøn Melcheraaen, 2. Ole Andersøn i Sandvigen, 3. Johannes Johannesøn Indre Arne, 4de Fabian Fabiansøn Kirche Brudvig, 5. Rasmus Larsøn Sandvigen 6. Gregorius Olsøn Hetlebache, 7. Stephen Bergesøn Rolland og Rasmus Nielsøn i Store Sandvigen boende

Hvorda Hr: Fogden Hejberg mødte ved sin Fuldmægtig Jacob Jørgen Kastrup og efter at have produceret Hans Høyvelbaarenhed Hr: Stiftbefalingsmand Pettersens Consence og billigelse til denne Extra Rets holdelse her i dag af gaar dags dato, fremlagde sit udstædde skriftlige Stevnemaal af 1ste hujus hvorved velbemelte Hr: Fogden som actor paa Andgiveren Sven Nielsøn eller Andersøn, og til følge hans andgivelse har jndkaldet Pigen Siri Monsdatter for efter andgivelsen begangne smaat Tyverie, hende derom til examination og forklaring Vidner at andhøre, og dom at lide alt efter Stevnemaalets nærmere formeld, ved hvilked Stevnemaal og Andgiveren bemelte Sven Andersøn er kaldet for at vedstaae sin andgivelse og de ham fratagne Sager at opgive og fremviise, ligesom og efterskrevne Vidner Madamme Gurine Holmann, Huusmanden Johanneses Hustrue Brithe, Jacob Abrahamsøn og Pigen Berthe med fleere som Stevnemaalet jndbefatter, der deels til Vedermæle og for Processens skyld ere jndkaldede. Comparenten skulde altsaa formode de samtlige jndkaldte møder /: thi hvad Pigen Siri Monsdatter andgaar, da har Actor besørget hende fra sin Arrest i Bergen her til Stædet fremført :/ men i andet fald fremstillede hand Stevne-Vidnerne Lensmanden Anders Morvigen og Skafferen Gustavus Pettersen til Stevnemaalets Eedelige afhiemling. Stevnemaalet blev derefter i Retten lydelig oplæst og er saaleedes lydende

1769: 84

Af de jndstevnte mødte andgiveren Sven Andersøn Nyehavn Enken Catharine Buchholt Vidnerne Madamme Gurine Holmann, Brithe Rasmusdatter, Jacob Abrahamsøn og Berthe Halsteensdatter og Defensor Procurator Steen som alle vedtoge lovlig Varsel, ligesom og Madamme Holmann vedtog lovlig Varsels tildeelelse paa hendes Mand Sr: Ole Holmanns veigne men Sr: Baltzar Smith mødte ike efter udraab ej heller nogen paa hans veigne, thi er Stevnemaalet for saavidt ham betreffer af forbemelte Stevne Vidner under Eed afhiemlet

Actor begierede allerførst den mødende andgiver Svend Andersøn maatte blive fremkaldet og ad Protocollum Ratificere og vedstaae sine for Actor Hr: Fogden Hejberg giorde Andgivelse og derhos tillige opgive hvad Sager eller vahre ham tilligemed Baltazar Smith af Siri Monsdatter er vorden frastaalen, mueligens hand derhos tillige vil og kand fremsyne dem om ike alle for Retten som Actor ej endnu derom haver nogen oplysning.

Sven Andersen Nyehavn fremstod dernæst for Retten og vedtog i alle maader at have giort for Hr: Fogden Hejberg den omspurte andgivelse over Pigen Siri Monsdatter nemlig at hun omtrent een 4 á 5 uger efter St: Hans dag sidstleeden skal have frastaalet saavel Comparenten som Sr: Baltazar Smith adskillige lin Klæder som var vasked og laae paa blegen paa den Nordre Side af Elven ved Nyehavn, ligesom hand og fremlagde een under Sr: Baltzer Smithes Haand forfatted Specification under 6te Februarij Sidstleeden over eendeel lin Klæder som Baltzar Smith er frakommen paa den ommelte bleg og Comparenten Svend Andersen nu Sagde at være af Siri Monsdatter ham frastaalen og var under Comparentens andsvar og varetægt beroende, og Endelig declarerede Comparenten og at den nu jndstevnte Siri Monsdatter skal have fra staalet ham selv følgende Vahre: Eet lerreds hals tørklæde med bred fald og i den eene Ende Merked med navne Bogstaver Sidselle Samuelsdatter med Crone over, men jngen af de navngivne Vahre kunde hand nu fremviise, ej heller siden de blev bortstaaled haver seet undtagen een Sørge Nølle af Cammerdug som hand saae i Siri Monsdatters værge nogen kort tiid efter Juul Sidstafvigte, jmedens hun var i tienneste hos Madamme Holmann men noged egentlig merke paa den omforklarede Nølle vidste Comparenten ike at opgive men om sam/m/e var bred fald

Procurator Thommas Steen mødte og producerede Høyvelbaarne Hr: Stiftbefalings Mand Pettersens skriftlige ordre af 15de Februarij Sidstleeden andgaaende i denne Sag som Defensor at jndtræde, og Reserverede sig fornøden eragtende Forsvar til tiid og Stæd

1769: 84b

Actor som allereede haver tilført at hand her til denne Extra Rett har ladet forandstalte Siri Monsdatter fra sin Arrest i Bergen fremført /: thi formedelst den for Actor Hr: Fogden Hejberg fra andgiveren Sven Andersøn giorde andgivelse fant Fogden sig beføyet at lade hende hefte :/ Fremstillede hende saaleedes uden baand og fængsell for Retten og begierede at hendes Svar og forklaring ad Protocollum maatte tages paa følgende Spørsmaal efter at hun først havde givet svar paa de fra Dommerens Side følgelig Forordningen giørende Qvæstioner jhenseende til alder, føde stæd altergang etc: Om Hun ike fra Svend Andersen i Nyehavn afvigte Sommer haver taged eller bortstaaled eendeel lin Klæder som der laae under blegen, hvori samme Klæder bestoed hvem de tilhørde og hvad tiid det var?

Derpaa fremstoed for Retten Paagieldende Siri Monsdatter uden baand og fængsel, som blev formaned at vedblive een Sandferdig bekiendelse og forklaring om alt hvad hende denne Sag og dette paastevnte tyverie betreffende bliver tilspurdt? og derefter forklarede at være 18ten paa 19de aar gammel barnføed paa gaarden Møs i Radøe Skibreede hvor hun og har opholdt sig indtil i hendes alders 17de aar da hun kom i tienneste hos Enken Catharine Buchhof i

Store Sandvigen hvor hun og var i tienneste i 1 ½ Aar og for ongefæhr 1 aar siden blev Confirmeret i Korskirken i Bergen og ved Michælj tider sidstleeden der blev deelagtig i Alterens Sacramente, Sagde ellers {ved} at have været i tienneste hos Madamme Holmann fra Michels dag sidst og til Kyndelsmisse, da hun efter Sven Nielsøns giorde andgivelse blev hæfted og Arresteret. forklarede ellers at hun er gandske uskyldig i den gierning som Sven Andersen hende haver beskyldt for, og med een God og frelst Samvittighed kand gestendige hverken at have staalet fra Sven Andersøn Nyehavn, Balzar Smith eller andre det allerringeste hverken lin Klæder eller andre vahre, som og heller aldrig med Vidner hende kand overbeviises, men at den hende tillagde beskyldning er usandferdig ligesom hun og foreviiste adskillige lerreds hals tørklæder og hoved tøy bestaaende af saa kaldede Slake Klæder og Nøller hende tilhørende, som Sven Nielsøn blev foreviist og hvoraf hand sig ingen

1769: 85

Vedkiendte, Paagieldende Siri Monsdatter Sagde ellers at Svend Andersen Fredagen før Fastelavns Søndag Sidstleeden om Eftermiddagen ungefæhr Kloken 5 Slett kom i hendes Madmoders Madamme Holmanns Huus i Sandvigen og dermed trudsel overfaldt hende i nogle timmer samt med Haanden stødte hende paa skuldrene, hvorover og i andleedning af den hende tillagde beskyldning for Tyverie som hun ere uskyldig udj, hun med mange taare bejamrede sin tilstand og af forskrækelse da Sven Andersens trudseler varede saa lenge, løy paa sig og sagde sig skyldig og at have begaaed det nu paastevnte tyverie, som dog er uden for ald Sandhed og hvorudj hun ej haver mindste deel, men alleene af den jndjagne Skræk for Sven Andersens trudseler og hendes bedrøvelse derover, som melt bekiente over sig selv, det hun ike haver giort, eller forseet sig udj, som hun og nu da hun er frie for hæftelse her for Retten rent benægter og fragaar, og Endelig lagde Siri Monsdatter dette til at da hun som melt af Svend Andersen blev truet til at giøre bekiendelse over sig selv var tilstæde hendes forrige Madmoder Madamme Holman og Konen Brithe Rasmusdatter

Sven Andersøn Nyehavn benægtede i alt Paagieldende Siri Monsdatters sidste tilførte og at hand i ingen maade haver trued hende til at giøre bekiendelse over sig selv dette paastevnte Tyverie betreffende, men at hun samme frievillig og utvungen i Vidners nærværelse haver bekiendt og vedstaaet

Actor jmod formodning maatte merke Siri Monsdatters friepostighed og Sigtelsens aldeeles in totums benægtelse hverken fra Sven Andersen i Nyehavn eller nogensteds at have Rappet eller bortstaalet det ringeste hvis formedelst og Actor andstaar ufornøden hende videre at qvæstionere som hun mueligens af trodsighed eller halstarrighed vil vedblive benægtelsen men derimod bad actor dee mødende Vidner maatte blive fremkaldede og admitterede til Provemaal, hvorved mueligens Sigtelsen hende vil blive overtydet.

Derefter fremstode de forbemelte 4re Vidner for hvilke Eedens forklaring af lovbogen blev oplæst og de formanet til Sandheds vedblivelse og at vogte sig for meenEed, og dernæst aflagde Eed med opragte Fingre efter Lovens bydende, og fremkaldet da til Examination og Separat afhør

1ste Vidne Madamme Gurine Holmann som vandt og forklarede saaleedes som følger

1769: 85b

Det Svend Andersøn i Nyehavn een 2 á 3 dage før Fastelavns Søndag Sidstleeden var i Vidnets iboende Huus i Store Sandvigen trende dage efter hinanden truede og tiltalede den jndstevnte Siri Mons Datter at giøre een Sandferdig bekiendelse om hvad hun havde frastaalet ham, Saae og at Sven Andersøn Nyehavns Hustrue tog frem af Siri Monsdatters Kiste tvende Nøller, og vedkiendte sig samme at være tilhørende, men at Siri Monsdatter samme vedstod

erjndrer vidnet sig ike, men dette hørte Vidnet at Siri Monsdatter efter Sven Andersøns paatrengende og trudsel bekiendte at have frastaalet ham nogle lin Klæder men hvormange erjndrer Vidnet sig ike.

Actor bad Retten ville modtage Vidnets nøyere forklaring og Svar hvorudj den trudsel bestod som Sven Andersen begiegnede tiltalte Siri Monsdatter med hvad ord dette var og om derunder var nogen særdeeles haarhed eller løfte til saadant Svarede: at Sven Andersen paa saadan maade tiltalede den jndstevnte Siri Monsdatter at hun skulde lide straf hvis hun ej bekiendte hvad hun havde frastaaled ham, og at hun derom skulde sige Sandhed, og videre hørte hun ike af Sven Andersen i saa maade blev talt.

Actor end videre begierede Vidnet tilspurt. Om hun ike var tilstæde og saae de hos Siri Monsdatter fundne lin Klæder bestaaende meest af Hoved Tøy og at Siri Monsdatter paa Sven Andersens tilspørsel uden anden trudsel tilstoed at have taged samme fra ham? Eller jmedens de laae hos ham under blegen? Svarede at hun Refferererede sig til den forhen aflagde forklaring dog med dette tillæg at iblandt de af paagieldende Siri Monsdatter i dag foreviiste Nøller og hoved tøy er jngen af de tvende Nøller som Vidnet den forhen omprovede tiid saae blev tagen af Siri Monsdatters Kiste og Svend Andersens Hustrue vedkiendte sig, videre erklærede Vidnet at hun hørte at Siri Monsdatter den forbemelte dag tilstoed at have medens hun var i tienneste hos Enken Catrine Buchhof fra staaled Sven Andersen een halsdug, som hende og før hun kom i sidstbemelte tienneste var fratagen, og Endelig Sagde Vidnet og at hun ej haver hørt om Siri Monsdatter at hun haver begaaet nogen utroeskab før hun kom i Vidnets tienneste,

og da jngen forlangede hende videre tilspurt er hun fra Retten afskeediged og [fremstod]

2det Vidne Brithe Rasmusdatter som forklarede: eenstemmig som forrige Vidne undtagen med dette tillæg at trudsels ordene fra Sven Andersens Side bestoed alleene derudj at hand Sagde: at hand skulde lade Kaste Siri Monsdatter i arrest hvis hun ike bekiendte hvad hun havde frastaalen ham øvrigens forklarede udj eet og alt som næst forrige og at hun ej tilforn har hørt at Siri Monsdatter har begaaed nogen tyverie

derefter er Vidnet Demitteret og fremstod

3die Vidne Jacob Abrahamsøn som sagde ej {der}om det paastevnte Tyverie at kunde forklare det allerringeste, da hand hverken har seet at Siri Monsdatter haver frastaaled

1769: 86

Sven Andersen noged ej heller hørt hende derom giøre nogen bekiendelse, men har alleene hørt af andre siige at bemelte Siri Monsdatter skal have frastaaled Sven Andersen nogle lin Klæder, men hvormange veed vidned ike eller har hørt

derefter er Vidned forløved og fremkaldet

4de Vidne Berte Halsteensdatter Svarede eenstemmig som næst forrige Vidne udj eet og alt

Actor begierede at Retten ville tilspørge dette Vidne Om hun ike saae hos hendes her Nærværende Mad Moder Madamme Catharine Buchholt een Nølle eller saa kaldet tvende øre støker med Kniplinger som bemelt Madamme Bucholt sagde at tilhøre jndstevnte Siri Monsdatter og om vidnet da ike hørte Siri Monsdatter vedkiendte sig samme saaleedes: først at have kiøbt dem for 20 s, og siden at have funden dem paa Nyehavns Hougen? Svarede joe at det forholder sig alt som Spørsmaaled jndeholder. 2. om Vidnet enten af bemelte hendes Madmoder eller andre haver hørt at Siri Monsdatter har staaled deslige Sager af hoved tøy etc: fra Sven Andersen i Nyehavn Svarede: at have vel hørt saadant sige af een og anden som hun nu ike erjndrer at navngive, men ike af bemelte hendes Madmoder.

videre forlangede ingen dette Vidne tilspurt thi er hun demitteret

Defensor tillige med den jndstevnte som for Retten var tilstæde benægtede andklagelsen og Søgemaaled in totum ligesom hand og benægtede hvad Vidnerne til den jndstevntes belastelse kand have forklaret hand begierede ellers at Sagen maatte udsettes til næst holdende Sommer ting for Arne Skibreede, da hand til den tiid paa den jndstevntes veigne ville begiegne Sagen med Contra Stevning.

Actor i den henseende om Sagens andstand til andstundende aldmindelig Sommer ting for Arne Skibreede var eenig med Defensor, til hvilken tiid hand og forbeholdt sig at jndkalde fleere vidner til Sagens og delicti nøyere oplysning, som Defensor ej med de allereede førte Vidner synes at være opklaret nok, ligesom og actor erjndrede om laug dag for tilstevnte og udeblevne Balzar Smith.

derefter er saaleedes

Beslutted

I følge Actor og Defensors forlangende jndvilges Sagens andstand til næstholdende Sommer ting for Arne Skibreede den 7 Junij førstkommende da igien paa tingstædet Nedre Mielde at foretages til hvilken tiid jndstevnte og udeblevne Sr: Baltazar Smit gives laug dag at møde og Sagen at tilsvare, ligesom og laug Retted som Meddoms Mænd iagttager betimmelig møde

1769: 86b

Sartors Skibreede.

Ao: 1769: den 5te: Maij bleev Retten til almindelig Sommertings Holdelse sadt paa Tingstædet Tosøen for Sartors Skibreedes Almue i Overværelse af Deres Kongel: Majts: Foged Velædle Hr: Christen Heiberg, og de Retten for dette Aar opnævnte Laug-Rettes Mænd, hvis Navne fol: 39. foran Protocollen findes tilførte, der alle mødte, undtagen Sivert Trellevig der er død, og i hvis Stæd er opnævnt Niels Monsen Glesnes at betiene Retten;

Hvorefter følgende Høy: Kongel: Forordninger Rescripter, samt videre Høye Ordres, Breeve, og Documenter saaleedes bleeve publicerede, som herefter findes i sin orden annoterede.

1. Copie af Stadz-Musicant Bonnys Kongel: erhvervede Privilegio dateret Gottorf Slott d: 22de Sept: Ao: 1686: ved Stiftamtmand Pettersen befalet at publiceres.
2. Hr: Cancellie-Raad Jens Boalths og Hilbrandt Meyers udi afgne: Hr: Sorenskriver Johan Garmans Stervboed lovlig udstædde Proclama. dat: Bergen: d: 7de Janv: 1769. vid fol:
3. Kongel: Rescript Pr: Missive Sorenskriveren Communiceret fra Deres Høy-Velbaarenhed Hr: Stifts befalings-Mand C: Pettersen angaaende hvorledes med Skifter under Militair Jurisdiction, som paastaaes under den Cicile at Sortere, skal forholdes. dat: 1: Febr: 1769
4. Placat fra Stiftamtmand Pettersen udstædet, angaaende Forbud at ingen ulovlig Forprang skal skee ved de saa Kaldede Snøyere og udfarere. dat: Bergen d: 12te Novbr: 1768.
5. Stiftamtmandens Breev til Fogden, at ingen Beneficiarius eller Proprietair og Jorddrott maae af de aftagne Gaarder tage større Landskyld og Rettighed, end samme efter affældningen er bleven matriculeret for, og ey efter dens forrige Matricul. dat: 11te Martij: 1769:
6. Do: af Do: til Fogden, i henseende at hvem som ved Hav Kanten maatte bierge nogen tiid nogle af de saa Kaldede Bremer – Weser – Tønder, hvorpaa Stadens Bremens Vaaben staar insigneret, Sc: en Nøgel, der holdes Af 2de Løver skal samme mod den fastsadte bierge Lønn foruden billig Fragt til Sr: Henrich Normann i Bergen aflevere som Commissionair. dat: 7de Martij: 1769.

7. Skifte breev forrettet d: 8de: Junij: 1768. paa gaarden Tøsøen efter afgne: Windziens Michelsen vid: fol:

8. Do: forrettet den 14de Junij: 1768. paa gaarden Schouge efter afgne: Dreng Ingebrict Poulsen. vid: fol:

9. Do: forrettet Do: Dato paa Do: gaard efter afgne: Niels Hansen: vid: fol:

10. Do: passeret Do: Dato paa Do: gaard efter afgne: ung Karl Ole Poulsen. vid: fol:

11. Do: forrettet d: 15de: Junij 1768 paa gaarden Bielcherøen efter afgne: Koene Elie Marie Anders Datter. vid: fol:

12. Eet Ditto passeret paa Gaarden Schouge den 14de Junij 1768 efter afg: Hans Poulsøn {passeret} vid: folio

13. Eet Dito passeret paa gaarden Worland den 10de Junij 1768 efter afg: Brithe Thorsdatter vid: fol:

14. Eet Ditto Skifte Brev forretted paa Gaarden Nipen den 13 Junij 1768 efter afg: Peder Erichsøn vid: folio

1769: 87

Derefter fremstod for Retten Thønnes Andersøn Fatland I Bergen boende og tilkiendegav at hand til dette ting med Mundtlig varsel haver funden sig beføyed at lade jndstevne Niels Johannesøn Nedre Børnes for mod ham udtalte ærerørige og ubeqvems ord, at andhøre Vidnerne Michel Rasmussøn Santor og Ole Michelsøn Børnes, som under Faldsmaal ere jndkaldte /: samt lide Dom i Hoved Sagen til vedbørlig undgieldelse, samt at erstatte Processens omkostninger skadesløs.

Til hvilken jndvarslings afhiemling hand fremstillede de brugte Stevne Vidner Hans Jensøn Leerøen og Knud Monsøn Leerøen

Contra Parten Niels Johannesøn Nedre Børnes blev paaraabt men mødte ike, men vidnerne mødte og vedtoge begge lovlig varsel, thi blev Stevningen saavidt Contra Parten andgaar af varsels Vidnerne afhiemled

Citanten derefter begierede de mødende Vidner Eedfæstede og dernæst at aflegge nøyagtig forklaring om alt hvad de denne paastevnte Sag til oplysning kand være vidende – og er da Eedens forklaring af lov bogen for Vidnerne oplæst og de formanet til Sandheds vedblivelse, hvorefter de aflagde Eed med opragte Fingre efter loven, og fremstod

1ste Vidne Michel Rasmussøn Santor som forklarede at hand i Fior Vaares ved disse tider paa Sommer tinged her paa Tosøen \i Citantens paahør/ hørte de ord udtale af jndstevnte Niels Johannesøn Børnes som nu af Citanten paastevnt er, i hvilken andleedning Dommeren og tilspurte Citanten om det ike var i lige tilfælde og om samme begivenhed det andet jndkaldte og mødende Vidne skal Prove, Hvortil Citanten svarede Joe, at det var i lige begivenhed og om de samme tiid udtalte ord, at begge Vidner skal aflegge forklaring,

og derefter er saaleedes

Eragted

Naar Tages i betragtning saavel Lovens 1ste Bogs 13 Capt: 22de art: der med tydelige ord siger, at hvor Vidner vil føre paa hvis een anden sagt haver, skal giøre det paa fersk Foed og til første Ting efter hand om saadan paasagn er bleven viidende ligesom og den næstpaafølgende 23de articul befaler at efter aar[s] {og} forløb maae ej vidner føres i saa tilfælde, hvortil kommer og dette som Stevne Vidnernes afhiemling udviiser at Sagen af Citanten Tønnes Fatland mod jndstevnte Niels Johannesøn Børnes er andlagt for ærerørige og ubeqvems ord – Saa kand ej heller de jndkaldte Vidners Provemaal modtages, men Sagen som ulovlig afviises

Publiceret

15. Eet Skiøde udstæd af Lars Larsøn Langøen til sin Søn Niels Larsøn paa 18 Marker Smør udj gaarden Langøen for 30 rdr Dateret 5te Maij 1769

16. Eet Dito udstæd af Mons Thommasøn Store Sangolt til Hans Thommasøn Eide paa 8 7/16 Marker Smør i gaarden Store Sangolt for 26 rdr Dateret 5te Maij 1769.

17. Eet Dito udstæd af Mons Olsen og Mons Larsen Tostensvig til Niels Michelsøn Mitsiøe paa 12 M/ark Fisk udj gaarden Windenes for 23 rdr Dat: 5te Maij 1769.

18. Eet Dito udstæd af Anders Andersøn Arrefiord til Anders Monsøn paa 1 Pund 12 ½ M/ark Fisk udj gaarden Steensland for 40 rdr 3 mrk. Dateret den 15de Novembris 1768

1769: 87b

19. Eet dito udstæd af Poul Olsen Midsioe med de fleere til Niels Olsen paa 1 Pund Fiskes leje udj gaarden Algerøen for 16 rdr dateret 5te Maij 1761

20. Een obligation udstæd af Ole Thommasøn Worland til Hans Michelsøn Bache paa Capital 74 rdr mod Pant udj gaarden Worland 2 Pund 16 1/8 Marker Fisk og 14 ¼ Kande Malt. Dateret 5te Maij 1769 fol: 628

21. aflyst een obligation udstæd af Mons Andersøn Snechevigen til Hr: Lieutnant Møllerup for Capital 116 rdr 4 mrk mod pant med 1ste Prioritets Rett udj een tredie part i gaarden Snechevigen, samt alle Debitors Løsøre Effecter Dateret 3die Januarii 1767 og tinglyst den 2den octobris samme aar, der efter qvitering af 1ste Septembris 1768 er jndfried og betalt og nu Mortificeres.

22. Een Fæste Sæddel udstæd af Sogne Præsten Hr: Nathaniel Sunde til Anders Eliasøn paa een Huusmands Plads beliggende i den Syndre Kirke vaag under Sunds Præstegaard. Dat: 4de Maij 1769

23. Een Bøgsel Sæddel udstæd af Mons Monsøn Algerøen til Stephen Monsøn paa 2 Pund 6 M/erke/r Fisk udj gaarden Algerøen Dateret 5te Maij 1769, og af hvilken Bøgsel Sæddel fuldte een ligelydende Reverse

24. Een ditto udstæd af Sr: Albret Henrich Meyer til Diderich Johannesøn paa 2 Pund Fisk udj gaarden Eide, Dateret 29de Martj 1769. hvoraf fuldte ligelydende Reverse

25. Een ditto udstæd af Ditto til Mons Olsen paa 7 ½ Marker Smør udj gaarden Glesnes Dateret 5te Januarij 1769

26. Eet afkald udstæd af Ole Michelsøn Børnes til Hans Michelsøn Bache for Hans Hustrue Giertrud Michelsdatters arve Midler i alt 36 rdr 4 mrk 3 s Dateret 5te Maij 1769

Procurator Sr: Sønderburg jndleverede i Retten een Rettens seeneste Høste ting passerede laug dag i Sagen imod Enken afdøde Anne Salig Mads Bagers og ihenseende til at samme ved alt for kort Varsel ej har opnaaet den forpligt loven foreskriver begierede den jndstevnte med arvinger forelagt til næste ting at møde og til Sagen at svare Til hvilken Ende og for det at David Giertsøn kand vide hvad hand sig haver at tilholde Comparenten in originale fremlagde hans egenhendig skrivne brev af 13de April 1767 tillige med det originale beviis af Anne Salig Mads Bagers udstæd lydende paa 20 rdr dateret den 7 augustj 1763, samt dernæst paastod Dom for Capitalen 20 rdr med paaløbende omkostninger saavel for Byetinged i Bergen som for denne Rett i aldt med 24 rdr og begierede nye Laug dags forelægelse for de jndstevnte til næste ting, under alle lovlige forbeholdenheder

Eragted

Retten igientager den Seeneste Høste ting ihenseende Hr: David Giertsøn passerede Laug dag /: da Enken Anne Salig Mads Bagers ved døden er afgangen :/ og forelegges Velbemelte Hr: Giertsøn til næste ting at møde og Sagen at tilsvare

Procurator Sr: Peder Reutz for Sr: Henrich Christie producerede hans udtagne Stevning til dette ting imod Jens Hansøn Meyer for Capital 50 rdr efter hans Pandte obligations Formeld af 12te Novbr: 1734, med paateigned fornyelse hvilken Stevning lovlig for Debitor er forkyndt Samme Dateret 6 april 1769 blev i Retten oplæst og er saaleedes lydende
dernest producerede Comparenten

1769: 88

Den passerede opsigelses Forrettning, Sub Dato 16de Septembris 1768, hvorved beviisets obligationens opsiigelses Rigtighed, Endelig j Rettelagde Comparenten een Vidimeret Copie af Debitors udgivne Pandte Obligation til Conference med herhos andviisende originale den hand efter at den af Sorenskriveren var bleven paateignet at være andviist og Confereret begierede sig tilbageleveret. I Relation til samme og den udtagne Stevning paastoed altsaa Comparenten at jndstevnte Debitor Meyer ved dom maae tilpligtes at betale den paastevnte Capital 50 rdr med Resterende Renter fra 13de Novembris 1750 til betaling skeer samt at erstatte opsigelsens og processens omkostninger indbereignet Procurator Salario fra Bergen af med Stevne Penge Stemplede Papirer etc: 14 rdr.
Contra Parten Jens Hansøn Meyer blev paaraabt men mødte ike thi fremstode de brugte Stevne Vidner Winzens Michelsøn og Ole Andersøn Tosøen og afhiemlede under Eed Stevne maalets Lovlige forkyndelse saaleedes som deres paateigning udviiser at være passeret de andre producerede Documenter blev oplæst saa lydende
Da ellers Comparenten Reutz maatte formerke at Debitor Meyer uagted Stevnemaals Lovlige forkyndelse udebliver saa begierede hand hannem forelagt til næstandstundende Høste Ting

Eragted

Contra Parten Jens Hansøn Meyer som efter lovlig tildeelt jndvarsling denne sinde \ej/ haver mødt til stæde gives laug dag til næste Høste ting \for dette Skibreede/ at møde og Sagen at tilsvare

Publiceret

27. Eet Skiøde udstæd af Ole Olsøn NordEide med fleere til Engel Olsøn Landeraaen paa 20 5/6 Marker Fisk udj gaarden Landeraaen for 39 rdr, Dateret 5te Maij 1769

28. Eet ditto udstæd af Ole Willemsøn Schage til Peder Andersøn Bache paa ¾ Mark Fisk udj gaarden Warøen med underliggende laxse vaag for 7 rdr Dateret 5te Maij 1769

29. Eet Ditto udstæd af Engel Olsen Landraae til Ole Olsøn Eide paa 6 M/arker Fisk udj gaarden Nord Eide for 8 rdr Dateret 5te Maij 1769

30. Hans Simmensøn Schages odels og Penge mangels lysning paa eendeel Ejendomme i Sartors Skibreede dessens jndløsning paa sin Søn Simmen Hansøns Veigne Dat: 6te Maij 1769

31. Een Bøgsell Sæddel udstæd af Peder Andersøn Bache med dee fleere til den unge Karl Ole Olsøn paa 1 Pund 3 9/20 Marker Fisk og 657/4800 tønde Korn Dat: 6te Maij 1769

32. Een dito udstæd af Mons Willemsøn Tælle til Willem Michelsøn paa 12 M/arke/r Smør i gaarden Tælle, Dat: 5te Maij 1769

33. Een ditto udstæd af Peder Hansøn Næsset til Mathias Olsen Dahle paa 1 Pund 3 M/arker Fisk udj gaarden Næsset Dat: 5te Maij 1769

af hvilke trende fulte ligelydende Reverser

1769: 88b

34. Een Bøgsel Sæddel udstæd af Lars Trellevig med de fleere til Rasmus Nielsøn Ulvesetter paa 1 Pund 6 M/arker Fisk udj gaarden Aase Dateret 6te Maij 1769.

35. Een ditto udstæd af Mons Olsen Foldnes til Hans Olsen Echerhofde paa 12 M/arke/r Smør og 6 M/arker Fisk udj gaarden Echerhofde Dat: 6 Maij 1769

36. Een Penge mangels lysning udstæd af Iver Olsen Tosøen med Curator Lars Trellevig andg: 18 Merker Smør og 6 Kander Malts jndløsning udj gaarden Tosøen, Dateret 6te Maij 1769

Hr: Fogden Heyberg ved sin Fuldmægtig Sr: Kastrup ædskede Sagen i Rette andlagt Sidstleeden Høste ting Contra Erich Sæhlstøen og Jochum Schiønnemann for utilbørlig og Lovstridig omgang med een af den første paa Havet fundne Skibs Mærke tønde, Tilførte ellers at vel berørte tønde efter forklaring samme Høste ting er vorden funden og paaviist i Sandvigen, men da den nu først i dette aar udj Gasetterne er vorden advertered om nogen Ejermand til den skulde jndfinde forjnden den i Loven foreskrevne tiid, saa maatte og Comparenten desformedelst begiere Sagens andstand til næstkommende aars Sommer ting

Sagen gives andstand til næste ting

Sr: Jacob Jørgen Kastrup paa sin Principals Hr: Fogden Hejbergs veigne begierede Sagen i Rette *andhænggiggiort sidstleeden Høste ting imod Clemmed Pedersøn Tælle og Jochum Schiønnemann for mislig omgang med eet af den første Paa haved fundne og bierged Skibs Maste træe, og tilførte at vel endelig bemelte Støke Maste Træe efter aflagde forklaring er vorden paaviist ved Bradbenken i Bergen, Hvor og Fogden har forandstalted det synet og vurderet, men da det ej endnu haver kundet blevet auctioneret, saa begierede Comparenten i den henseende denne Sag udfløtted til andstundende Høste ting.

Sagen udsettes til næste ting

Lensmanden Knud Simmensøn Tøsøen derefter mødte for Retten og gav tilkiende: at hand som Andordnet Incassator i afg: Niels Grimsøn Tofte Træets Stervboe har funden sig andleediget med Mundtlig varsel at lade jndkalde Anders Eliasøn Faarsland boende i Sartors Skibreede paa Lyse Closter Gods, for Resterende auctions Penge for tilkiøbte paa Auctionen efter bemelte Niels Grimsøn beløbende til 20 rdr 5 mrk 13 s samt lide dom i Hoved Sag og omkostninger. Til hvilken jndvarslings afhiemling hand fremstillede Winzens Michelsøn og Ole Andersen Tosøen, og dernæst fremlagde Copie af de ved forbemelte auction oplæste Auctions Conditioner, under vedbørlig bekræftning samt Reigning over Kraved af dags dato Saa lydende

1769: 89

Og derefter paastoed dom saavel for den paastevnte Auctions Debet som Processens omkostninger skadesløs

Contra Parten Anders Eliasøn Forsland mødte og vedtog Lovlig varsel, ligesom og at hand haver tilforhandlet sig paa auctionen paa Tofte Træet de vahre som hand nu er bleven stevnt for, for Resten declarerede at naar Hand af domeren som Skifte Forvalter i afg: Niels Grimsøns Stervboe kand blive forsikred at faae fuldt udlæg for alt hvad hand i Stervboed efter Niels Grimsøn havde til gode ville hand betale hvad paastevnt er men ellers ike

Dommeren havde ike med Anders Forsland Liqvidation at bestille eller derudj ville jndlade sig,

Anders Forsland derefter tilbød mindelig rettelse for det paastevnte, samt erstatning for Processens omkostninger, ligesom hand og tilfredsstillede Incassation i Stervboed efter Niels

Grimsøn Tofte Træet og denne Sags Citant Knud Tosøen, Saa er og Sagen mod Contra Parten Anders Forsland ophæved

Derefter er fremlagt til attestation de ordinaire Skatte Restancer for 1ste og 2. Termin dette aar beløbende til 358 rdr 1 s som blev oplæst og af laug Retted og almuen uimodsagt

Og da ingen efter trende ganges udraab jndfandt sig som noged for Sage tinged havde at forrette er samme for denne sinde ophævet

Sommer Tinged for Schiolds Skibreede 1769

Anno 1769 den 8de Maij, Er Retten sadt paa Tingstædet Møllendahl til eet aldmindelig Sommer Skatte og Sage Tings holdelse for Schiolds Skibreedes Almue, overværende i Retten Kong: Mayestets Foged Hr: Christen Heyberg, og de samme 8te Laug Rettes Mænd som i Justitz Protocollen folio 51 findes andførte der alle foreviiste den dem andgaaende deres laug Rettes Eeds afleggelse meddeelte Attester;

Hvorefter blev oplæst allerunderdanigst:

1. Kong: allernaadigst udgangne Forordning, andgaaende Hvorleedes med udpantninger og Excecutioner for efterstaaende Kongelige Skatter paa landet udj Norge herefter bliver at forholde Dat: Christiansborgs Slot den 31te Januarii 1769
2. Forordning ang: Sølv og Guld i Broderie, Galoner, Kniplinger, Baletter og Knapper paa Indenlands Fabriqverede Vahre at maae bæres, Dat: 11 april 1769
3. Forordning andgaaende Hvorleedes med udpantninger og excecutioner for efterstaaende Kongelige Skatter paa landet udj Norge herefter forholdes extraheret tilforn :/

Forordning andgaaende Hvorleedes odels og Selv Ejer Bønder i Norge, Maae Skifte og deele deres Ejende og paaboende Gaarde jmellem deres Børn Dat: 14de aprilis 1769,

ligesom og dernæst Publiceret alle de paa folio 86 anoterede og for Schiolds Skibreedes almue bekiendtgiorde Kong: andordninger og andre Høye Øvrigheds ordre

1769: 89b

Dernæst jndkom fra Almuen til Publication følgende Documenter

1. Eet Skifte brev forretted paa gaarden Flesland den 25de Julij 1768 efter afgangne Marthe Monsdatter Vid: folio
2. Eet Dito paa Gaarden Schage den 23de Julij 1768 efter afgangne Berthe Michelsdatter vid: folio
3. Eet ditto paa gaarden Sandahl forretted den 21de Dito efter afg: Karie Rasmusdatter vid: folio
4. Eet Skiøde udstæd af Enken Elisabeth Dankertsøn til Knud Pedersøn Fahntoft paa gaarden Fahntoft skyldende 1 løb Smør og 2 skilling Penge for 400 rdr Dat: 10de octobris 1768
5. Een Revers udstæd af Michel Eversøn til Hr: Capitain Severin Hvid paa Capital 30 rdr Dat: 17de febr: 1769

Eet Skiøde udstæd af Severin Hvid til Michel Evertsen paa 1 huus ved Nyegaards Porten ej: dat:

6. aflyst een Pante obligation udstæd af Albret Olsøn Solemslien til Hans Andersøn Kalvedahlen paa Capital 40 rdr, mod pant udj de paa Pladsen staaende Huuser Dat: 24

Januarij 1767, og tinglyst den 5te Maij samme Aar som nu efter Qvittering af 14 Januarij 1769 er betalt og derfore Mortificeres

7. Een ditto udstæd af Salig Krigs Raad Undahl til Madamme Mægtele Margrethe Kalsuben Salig Hr: Lyder Sinnings paa Capital 400 rdr mod pant udj gaarden Sørreide 1 ½ Pund Smør og 16 Kander Malt, som er dat: 8de octobris 1765 og tinglyst den 5te Maij 1766, som nu efter qvitering af 20de Februarii 1769 er betalt og derfore Mortificeres

8. tinglyst een Bøgsel Sæddel udstæd af Hr: Biskop Arentz til Mons Thorsøn Solemslien paa den halve deel af Pladsen Solemslien Dat: 13de Februarii 1769

9. Een Bøgsel Sæddel udstæd af Jean von der Lippe til Anders Pedersøn Espeland paa ½ løb og 3 Marker Smør udj gaarden Espeland Dateret 18de Novembris 1768.

10. Eet Skiøde udstæd af Hr: Major Borse etc: til Sr: Henrich Steen paa 2 Pund Smør i gaarden Sørreide med Inventarium og viidere for 499 rdr Dat: 2de Maij 1769

Hr: Fogden Hejberg ved sin Fuldmægtig Sr: Jacob Jørgen Kastrup ædskede Justitz Sagen i Rette andlagt sidste Høste ting Contra Qvinde Mennisked Ingebor Larsdatter Hope for begangne Lejermaal i løesagtighed med Cypper Svend Siur Nielsøn af Bergen producerede derom Rettens samme Høste ting ergangne Laug dags foreleggelse og ville formode jndkaldte Ingebor Larsdatters møde

Contra Partjnden paagieldende Ingebor Larsdatter Hope blev paaraabt men mødte ike, thi blev laug dagen oplæst saaleedes Lydende, og derefter fremstode Stevne Vidnerne Lensmanden Jahn Andersøn Tvetteraas og Michel Michelsøn Sædahl og afhiemlede under Eed laugdagens Lovlige forkyndelse saaleedes som deres paaskrift paa laugdagen udviiser.

Actor næst at have Produceret Sogne Præsten Hr: Meldahls attest af 11te Februarii dette aar /: som foruden den jndkaldtes udeblivelse Legitimerer Sigtelsen producerede Sagen til doms med paastand at jndkaldte Ingebor Larsdr: ej alleene vorder dømt til at bøde lejermaals Bøder følgelig lovens 6 Bogs 13 Cap: 1 art:, men hun og efter seeneste ergangne Forordning hendømt til Vand og brød paa 4re dage

Sagen optages til Doms

1769: 90

Hr: Fogden Hejberg havde til dette ting paa Justitiens veigne med mundtlig varsel ladet Lovlig stevne og jndkalde til Doms Lidelse Christian Frost Nicholl og Berthe Johannes Datter paa Gravdahl for med hinanden i løsagtighed begangne Lejermaal og Barn avling, denne Sag lod Fogden i Rette føre ved sin Fuldmægtig Sr: Kastrup som begierede at de jndstevnte Lejermaals begiengere maatte blive paaraabt om de møder, men i mangel deraf havde hand ved Haanden Stevne Vidnerne Jahn Andersøn Tvetteraas og Michel Michelsøn Sædahl til Stevnemaalet[s] lovlige afhiemling, Endelig erjndrede og actor at Msr: Nicholls Fader Hr: obriste Lieutnant Nicoll tilliige er Stevnet til Vedermæhle og tillige som hans Curator og Værge.

Msr: Phillip Christian Nicoll mødte paa jndstevnte Christian Frost Nicolls veigne og producerede hans under dags dato forfattede skriftlige tilsvars skrift som blev oplæst og er saaleedes lydende

Paagieldende Berthe Johannesdatter blev paaraabt men mødte ike, thi fremstode Stevne Vidnerne og afhiemlede jndvarslingens lovlige forkyndelse for begge dee jndstevnte Lovlig at være passeret.

Actor til det fra Christian Frost Nicoll i Rettelagde vidtløftige skrift havde for sin deel ej videre at erjndre end som hand tilstaar Sigtelsen saa begierede Comparenten Sagens andstand for tillige at beviise samme nemlig Lejermaal var begaaet af ham lenge før den foregivne

Militaire tienneste hand skal staae udj, i øvrigt erjndrede Comparenten om laugdag saavel for Hr: obriste Lieutnant Nicoll som Berthe Johannesdatter Gravdahl

Procurator Sr: Reutz mødte for til Vedermæhle jndstevnte obriste L: Nicoll som aldeeles exiperer sig fra denne ham uvedkommende Sag at lide nogen dom, med tilkiendegivende at hans Søn Christian Frost Nicoll ej det allerringeste er Ejende til at betale bøderne med.

Actor paa dette af Procurator Reutz tilførte Replicerede at siden jndstevnte Hr: obriste Lieutnantens Søn Christian Nicoll var umyndig og under hans værge som Fader var det og fornøden hand til vedermæhle saaleedes blev kaldet men da ved forbemelte Procurator Reutz paa den maade som forhen melt har taged til gienmæhle falder det og af sig selv at hand ej behøver laug dag

Eragted

Sagen gives andstand til næste Høste ting for dette Skibreede til hvilken tiid Qvindemennisked Berthe Johannesdatter gives laugdag at møde og Sagen at tilsvare

Hr: Fogden Heyberg ved Fuldmægtig Kastrup andmelte at have her til tinget paa Justitiens veigne med mundtlig varsel ladet jndkalde qvinde Mennisked Margarethe Torchildsdatter Møllendahl til Doms lidelse og bøders udreedelse for begangne Lejermaal \i/ {med} Løsagtighed med landværn Soldat Johannes Nielsøn Reistad som og til vedermæhle er indstevnt, Comparenten skulde formode de jndkalte møder

1769: 90b

Indstevnte *Magarethe Torchildsdatter Møllendahl og Johannes Nielsøn Reistad blev paaraabt men mødte ike thi fremstode de brugte Stevne Vidner Jahn Andersøn TvetterAas og Michel Michelsøn Sædahl som afhiemlede under Eed med opragte Fingre efter loven at de til dette ting som forbemelt Lovlig haver jndkaldet de tvende benævnte Persohner

Actor i saa fald andholt om laugdag for begge berørte Lovlig jndstevnte Personer til neste Høste ting

Eragted

Lovlig Indstevnte men ej denne sinde tilstædemødende Johannes Nielsøn Reistad og Magrethe Torchildsdatter gives laugdag til næste ting at møde og Sagen at tilsvare

Hr: Fogden Hejberg efter forrige tiltale Contra Lars Nielsøn Steensvig med tvende Sønner for forøvet Slagsmaal begierede denne Sag i Rette ved sin Fuldmægtig Sr: Kastrup og da de jndkaldte efter declaration sidste Rettes dag har begiegnet Sagen med Contra Stevning, saa vilde Comparenten for det første fornemme hvad de til Sagens videre oplysning og deres forsvar havde at fremføre

Procurator Sr: Hichmann efter paaraab af de jndstevnte jndkaldte Contra Citantere mødte og paa deres veigne i Rette lagde eet skriftlig Stevnemaal teigned paa af vedkommende lovlig forkyndt at være hvorved Velædle Hr: Foged Heyberg tilligemed Jacob Jacobsøn Dolvigen med vidner og til Vedermæhle jndstevnte ere jndkaldte og hvorpaa hand forlangede afhiemling.

Stevnemaalet blev i Retten oplæst saa lydende

Hichmann derefter forlangede de under Faldsmaal jndkaldte Vidner paaraabte Eedfæstede og afhørte efter det Lovlig forkyndte Stevnemaal ej paatvilende Retten i agttager Sagens Natur og beskaffenhed hvad enten den er andlagt og opreist i blinde eller ike hvorhos hand begierede endnu som før Vidnerne paaraabte

Procurator Kragh for Jacob Dolvig næst at forbeholde hands Rett i belejligere tiid i Rette lagde skriftlig Indlæg af 8de Maij 1769 som blev oplæst saa lydende Ligesaa j Rette lagde Kragh for de mødende Vidner Contra Qvæstioner

Efter paaraab mødte af de af Contra Parterne jndkaldte Vidner Peder Jacobsøn Nord Eide og Ole Olsøn Grimstad men det tredie Vidne mødte ike, Saa mødte og af de forhen i Sagen afhørte og nu til Vedermaale jndstevnte Vidner Ole Nord Eide, Mons og Simmen Houcheland.

Thi er Stevningen af Varsels Vidnerne afhiemled saaleedes at være passeret forkyndt som deres paaskrift udviiser.

Hichmann merkede af jndkomne fra Jacob Dolvigen aldrig kand harmonere i mindste med Lov, langt mindre kuldkaste Lovens 1 Bogs 6 Cap 9 art derfore hand saa meget desmere haabede Rettens pleje til Vidners førelse og Lovlig behandling.

Derefter blev de

1769: 91

Mødende Vidner fremkaldet og for dennem oplæst Eedens forklaring af lovbogen og de formaned til Sandheds vedblivelse og at vogte sig for MeenEed

Procurator Hachman fandt dernæst fornøden at fremlegge skriftlige interogatorier til Vidnerne hvortil hand sig Reserverede

Derefter fremstoed til Examination

1ste Vidne Peder Jacobsøn NordEide aflagde Eed og derefter forklarede til 1ste Qvæstion: Svarede Joe hand var tilstæde den omspurte tiid som bliver 3 aar til næstandstundende St: Hans dag. Til 2det Svarede at Vidnet saae samme tiid at Jacob Dolvig tog i Lars Steensvigen og Skuvede ham saa at hand faldt i Jorden men om der var Broe lunder under vidste eller saae vidnet ike, ligesaa saae hand ike heller om Lars Steensvigens fødder stod i Vejret som omspurt er ligesaa Til 3die, Fornam ike noged af det omspurte. Til 4de Svarede ligesaa Nej. Til 5te ligesaa Nej. Til 6te ligesaa Nej. Til 7de Svarede Ligesaa Nej. Til 8de Svarede: at hand kand ike forklare noged \om/ eller veed at give mindste oplysning betreffende det omspurte, men dette saae Vidnet at Jacob Dolvig stod ved nogle Spoen som hørte ham til og gik da Lars Steensvig need til ham og Spurde ham om hand vilde Raade for alle Mennisker siden hand tileignede sig Sponen, hvilked skeede førrend at Jacob Dolvig som melt skuvede Lars Steensvig om paa Jorden. Til 9de Nej, Hand fornam ike at Lars Steensvig eller hans Sønner gav nogen andleedning til hvad Jacob Dolvig øvede jmod Lars Steensvig. Til 10de Svarede at hand veed at Simen og Mogens Houcheland er i Slægteskab med Jacob Dolvig ligesom og \Ole/ Nord Eides Kone men just at fastsette hvor nær de ere beslægtede vidste Vidnet ike.

Procurator Kragh erjndrede om hans forhen fremlagde Contra Qvæstioner at maatte blive Vidnet tilspurt

Hichmann paa sine Principalers veigne forestillede, at foruden det de fra Jacob Dolvig jndstukne Spørsmaale ej vedkommer men er langt uden for Selve Sagen, saa er samme Qvæstioner saa Capsieuse der ej hensigter til andet end forvikle Sagen og dens oplysning paa Comparentens Principalers Side hvorfore Comparenten saa meged meere og allermindst siden Jacob Dolvigen ej maae tillades imod lov til uden foregaaende Stevning i denne Sag til følge hans nu fremleverte Qvæstioner kraftigst protesterede imod sammes besvarelse af Vidnerne for denne tiid *eftertiid det er nok hensigt til udflugt og lengere udhal

Procurator Kragh fant alleene fornøden at svare paa det meest magtpaaliggende nemlig at hand paastoed under ald ankemaal af Rettens nægtelse, sær da hands paastand er grundet paa lov, at hands i Rettelagde Contra Qvæstioner maatte for de mødende Vidner som nu er tilstæde og een anden gang ike kand faae deres vidnesbyrd paastoed hans Contra Qvæstioner dem fremsatt

Procurator Hichmann vedblev sit forrige med nærmere erjndring at om Msr: Kragh skulde finde biefald blev nok det Kongelig Stemplede

1769: 91b

Papiir formindsket
Kragh vedblev sit forrige under alle lovlige forbeholdenheder
Dommeren kunde ike jmod den skeede exception acceptere Contra Qvæstionernes besvarelse \deres .nd…. i henseende/ denne sinde som vedkommende forbeholdes efter foregaaende lovlig Contra Stevnemaal
Procurator Kragh forbeholt ankemaal over Rettens afsagde Kiendelse og siden hand ej opnaaede hans Contra Qvæstioner afspurte, saa absenterede hand sig fra Retten og ellers begierede Sagen udfløtted til næste Høste ting
og da det allereede er langt ud paa aftenen Kloken over 10 Slet saa kand ej videre denne Sinde med Sagen fortfares, men udfløttes til i morgen formiddag Kloken 7 Slet da det mødende og uafhørte Vidne Ole Olsøn Grimstad haver at møde for at aflegge sit provemaal i Sagen, ligesom og Parterne samme tiid jndfinder sig

Dagen derefter den 9de Maij er Sage Tinget igien fremholdet udj overvæhr af det i gaar andførte Laug Rette

Procurator Sr: Johan Reutz mødte for Frue Provstjnde Maren Fyren Finde Salig Provst Legangers og jndleverede een skriftlig Stevning: Dat: 20 april 1769, Hvorved Sr: Knud Zachariassen er indstevnt for Resterende Gield efter Pante obligation Capital 200 rdr med Resterende Renter fra 18. Janv: 1763 til betaling skeer at lide dom i Hoved Sag og omkostninger alt efter Stevnemaalets nærmere formeld som blev oplæst saa lydende
Contra Parten Knud Zachariasøn blev paaraabt men mødte ike tilstæde thi er jndvarslingen af Stevne Vidnerne Lensmanden Jahn Tvetteraas og Michel Sædahl under Eed afhiemled lovlig at være passeret
Procurator Reutz for Citantjnden Producerede den jndstevntes egenhændige skriftlige tilstaaelse om obligationens Lovlige opsigelse Dat: 24 Januarij h: a: tilligemed Copie af Pante obligationen Dateret 18 Januarij 1762 af Comparenten Verificeret samt andviiste originalen, hvilken hand begierede paateigned af Retten at være andviist Hvortil som og til Stevningen hand sig Reffererede med paastand at jndstevnte vorder tilfunden Capitall og Resterende Rente at betale med skadesløse Processes omkostning som hand jndstillede til 6 rdr, men ellers og som hand fornam at Debitor ike møder maatte hand erjndre om laug dag for ham til næstholdende Høste ting, den fremlagde originale obligation blev Hr: Reutz med paateigning tilbageleveret
og derefter saaleedes

Eragted

Indstevnte men ej denne sinde tilstædemødende Knud Zachariasøn gives laugdag til næste ting at møde og Sagen at tilsvare

1769: 92

Procurator Sr: Johan Reutz mødte paa Velærverdige Hr: Albert Hattings Veigne udj Sagen som Velbemelte Hr: Hatting mod Torgier Olsøn Slettebachen haver andlagt og jndgav Rettens seeneste Høste ting passerede laug dag som blev oplæst saaleedes lydende
Procurator Sr: Synderburg for Madamme Sinning mødte og exiperede hende fra Sagen og noged til den nu at svare siden hun ej er Sag givet for noged i sær eller stevnt til doms lidelse samt forbeholt hendes Rett om Citanten enten hemmelig eller tydelig skulde ville yttre sig

med noged mod hende declarerende at hun hverken har været med den jndstevnte Torgier eller gived andleedning til den dispute der skal være opkommed jmellem Citanten og ham.
Torgier Olsen Slettebachen blev *paabraabt men mødte ike thi blev laug dagen af forbemelte Varsels Vidner afhiemled
Procurator Reutz for Citanten som i dag er i forfald i sine Forrettninger i Byen maatte i den henseende og for Sagens andre omstendigheders skyld forlange Sagen udsatt til førstholdende Høste ting

Sagen i følge Citantens begier udsettes til næste ting

Procurator Hichmann ædskede Sagen i Rette efter Andstand og derhos fremædskede Vidnernes møde og forlangede af den nu mødende hans Qvæstioner besvaret, og fremstoed
2det Vidne Ole Olsøn Grimstad som efter aflagde Eed vandt og forklarede Saasom til 1ste Svarede Joe Til 2de Svarede kand ej forklare noged om det omspurte. Til 3de vidste jndted Til 4de kand ej forklare noged. til 5te Svarede ligesaa Nej veed jndted derom. Til 6te Svarede ligesaa Nej. Til 7de vidste indted Til 8de kunde ike forklare noged til 9de Svarede at hand kunde ike giøre nogen forklaring om det omspurte, men dette saae hand at der var trætte jmellem Lars Steensvig og Jacob Dolvig andgaaende nogle Spoen som var hugged ved Broen og tilhørte Jacob Dolvig og Lars Steensvig tileignede sig Saae og at *at Lars Steensvigs Søn Tollef Larsøn Sør Eide tog favne tag med Jacob Dolvig, men enten det var I eller uden vreede vidste Vidnet ike Til 10de Svarede at hand vidste jndted om det omspurte Slægtskab
Hichmann forlangede det 3de jndstevnte Vidne forelagt til næste ting
Procurator Sr: *Krahg mødte skiøndt hand gaars dag absenterede sig fra Retten og alleene næst at benægte alt ubeviist igientog sin forhen udførte Procedur samt for Jacob Dolvig i belejlig tiid Reserverede det fornødne
Hichmann vedblev laugdag for den udeblevne

Eragted

Sagen gives andstand til næste Høste ting til hvilken tiid det udeblevne og nu ej mødende Vidne Niels Mogensøn Hope forelegges under lovens faldsmaal at møde og Provemaal at aflegge

Udj Sagen forhen jndstevnt af Cammer Assessor Thommas Løw Preus imod Bastian Reimers og hans Moder Salig Jørgen Reimerses efterleverske, fremstillede sig

1769: 92b

Procurator Sr: Jacob Preutz og producerede Continuations Stevning udstedet den 17de aprilis som den 22de Dito efter paateigning befandtes for de jndstevnte tvende Persohner Lovlig forkyndt og andleediged deraf udædskede Comparenten 1ste de jndkaldtes afhiemling ved Stevnevidnerne og dernæst de jndstevntes paaberaabelse
Efter paaraab mødte jngen af de jndstevnte, thi er Stevnemaalets Lovlige forkyndelse af Stevne Vidnerne Jan Tvetteraas og Michel Sædahl under Eed afhiemled.
Procurator Preutz jhenseende til de jndstevnte nu ej møder forlangede og paastoed laug dags forelæggelse for dem til næste Høste ting, da hand jmidlertiid ville besørge laugdagen beskreven og forkyndt

Eragted

Indstevnte og udeblevne Sr: Bastian Reimers og Moder Madamme Salig Jørgen Reimersis gives laug dag til næste ting at møde og Sagen at tilsvare

Udj Sagen jndstevnt forhen af nu afg: Christopher Bærentz jmod Sr: Bastian Rejmers fremstoed Procurator Sr: Jacob Preutz som forhen fuldmægtig i Sagen for afgangne Citantes Stervboes foresatte tilsyns Mand Sr: Ole Bringmann og fremlagde imod jndstevnte Sr: Bastian Reimers till Sagens forfølgning og endelige Dom udstædde Stevning Dat: den 14 aprilis 1769, alt efter forrige tiltale tilligemed samme Stevnings paateignede Lovlige forkyndelse

Efter paaraab mødte ike jndstevnte Sr: Bastian Reimers eller nogen paa hans veigne thi blev Stevnemaalets lovlige forkyndelse under Eed afhiemled saaleedes at være passeret som deres paaskrift udviiser

Sr: Preutz begierede jndstevnte Bastian Reimers forelagt til næste ting

Eragted

Contra Parten Sr: Bastian Reimers gives laug dag til neste Ting at møde og Sagen at tilsvare

Procurator Sr: Synderburg for Hr: Wiggers i Rette ædskede hans mod obriste Lieutnant Nicoll Rejste og inCamminerede Sag efter det udstædde Skriftlige Stevnemaals formeld og Rettens seeneste afskeedigelse til Sagens foretagelse denne tiid.

Procurator Sr: Johan Reutz mødte i Rette for Hr: obriste Lieutnant Nicoll og ville forvente at Citanten Hr: Wiggers til Doms beslutter denne Andhengiggiorte Sag, efterdi hand til den ende seeneste Høste ting fik Sagen udsatt, men skulde velbemelte Hr: Wiggers imod formodning dermed end og dette ting udeblive, maatte Comparenten Reservere det fornødne efter at hand har fornummed hans eged eller Fuldmægtiges declaration som nu begge for Retten sees tilstæde,

Procurator Sr: Sønderburg for Hr: Wiggers forbeholt det fornødne og om obriste lieutnanten eller Fuldmægtig endnu noged skulle have at fremføre

1769: 93

Ville afvarte deres declaration

Procurator Sr: Reutz som fornam at det ike er Hr: Wiggers om at giøre at befordre Sagen saa hastig til Ende som den med temmelig Iver og Forte af ham er begyndt, til Hr: obriste Lieutnantens saa kiendelige som høyst prejudicerlige fornermelse paa Vælfærd og honeur producerede i den andleedning Høybemelte Hr: obriste Lieutnantens til dette ting imod Citanten udstædde Contra Stevning af Dato 31te Martj Sidstleeden, Hvorved tillige var jndstevnt til Vidne foruden andre godvillig mødende Vidner Knud Brevigen, Diderich Kleven og Skoeleholder Mons Nielsøn samt til Vedermæhle og for Processens Skyld Hans Høyædle Høyærverdighed Hr: Biskop Arentz, hvilken Stevning befandtes lovlig for alle vedkommende at være lovlig Forkyndt. Hvorefter Comparenten ville fornemme om Hr: Wiggers er sindet eller ike at fremkomme med den rigtighed og det Reignskab for Skoele Væsenet og de derfore Incasserede penge hvoraf denne Sag har sin oprindelse som den Kongelige Forordning eller andordning af 5te Maij 1741 allernaadigst foreskriver, men ellers paastoed hand stevnemaalet afhiemlet og de jndstevnte Vidner paaraabt samt til forklaring antagen paa Qvæstioner som Comparenten Reserverede sig at fremsætte.

Procurator Sønderburg for det først[e] jndlod for Hr: Wiggers at hand vedtager lovlig forkyndelse af den nu fremkomne Contra Stevning, men som for Resten Contra Citanten med ald hans formeente Herlighed alleene er een Menigheds mand af Adschøens Sogn udj hvilked Hoved Citanten er Sogne Præst kunde hand ike andtage Contra Stevningen for lovlig og beføyed i det den nævner andre Vidner at føres end dee derudj have faaed navn, da saadant sigter baade til uendelighed og til at faae saadanne Vidner admitterede som aldrig kand have været paatenkt ved Stevnemaalets udstædelse, Men mand siden i den følgende tiid vil opspinde og opvinde til hvis paahør Hoved Citanten Hr: Wiggers altsaa ike kand siges at

være Lovlig kaldet, og hvilke at paahøre hand derfore ike haver med at bestille, og i det at samme Stevning gaar ud paa at ville undersøge Hoved Citantens jndkomster uden for Contra Citantens egen Persohn, hvor{ved} til Contra Citanten ingen magt og friehed har forskaffed sig meere i henseende til Biskoppen og de under ham Substituerede Præster og deres jndkomster, thi protesterede Comparenten imod Stevnemaaled og sær den ulovforsvarlig undersøgning med ustevnte og unævnte Vidners førelse derved sigtes til meere at giøre eet Væsen og bevægelse end af nogen Sand og fornøden aarsage

Procurator Sr: Reutz for Hoved Citanten Hr: Nicoll Replicerede 1mo at obriste Lieutnanten i denne Sag aldeeles ike brøster

1769: 93b

Sig af nogen formeent Herlighed efter Hoved Citantens Fuldmægtiges udtryke, men hand alleene dermed stolende paa sin Retferdige Sag Søger at nyde den beskiermelse imod Hr: Wiggers grove andfald imod sig, ved Lov og Dom som samme fortiener. 2do Den exception som giøres imod ustevnte Vidners andtagelse ville Comparenten allene uden videre besvarelse lade andkomme paa Dommerens lovmæssige Kiendelse under ald lovlig forbeholdenhed af Contra Citantens Rett. Men hvad sig 3tio andgaaer den imod de trende benævnte Vidners førelse i besynderlighed giorte exception og protest da kunde Comparenten ike jndsee at samme med lov kand nytte Hr: Wiggers til det *ingeste (ringeste), og altsaa maatte hand forestille sig at saadant alleene er skeed af frygt paa Hr: Wiggers Side at ike Sagen imod ham skal blive oplyst, og for hvilked Hr: obriste Lieutnanten aldeeles jndted frygter, Men for saavidt Hr: Wiggers vil formeene at Hr: obriste Lieutnanten jke for sin egen deel skulle være Competent til at søge ved Vidnerne den paastevnte oplysning saa producerede hand i Retten jn originale for det første til dommerens eftersyn udj den forventende Kiendelse det brev eller den skriftlige forestillelse som Hr: obriste Lieutnanten til Hans Høyærverdighed Hr: Biskoppen haver jndgivet det omstevnte Skoele hold betreffende, og hvoraf Sagen a primu jnstuntia haver Rejst sig, tilligemed Hr: Wiggerses derpaa teignede egenhendige Erklæring af 18 Ejusdem hvilken ikun er eendeel af alle de andre dure og slette skrive maader som Hr: obriste Lieutnanten er fornermed med ellers udbad Comparenten sig at samme originale Hoved Documente maatte blive ham igien af Retten udleveret imod een Copies afleverelse i stæden, thi var det hand i den andleedning at Comparenten paatrengede de stevnte Vidners andtagelse siden indted andet søges oplyst end hvad Hr: obriste L: i hans forestillelse til Biskoppen haver anddraged at samme medfører Sandhed ihenseende til Hr: Wiggerses oppebørsel til Skoeleholdet og i andre Maader

Procurator Sr: Sønderburg Replicerede at det ved Sagens udfald vil viise sig hvad enten Hoved Citanten eller Contra Citanten har best føye i Sagen, men til exceptionen mod Contra Stevnemaalet haves formeentlig beste føye saasom Hr: Wiggers og eenhver Præst paa sit høye Stæd staar til Rigtigheds afleggelse for hvad som andgaar det aldmindelige men ingen particulair

1769: 94

Som Obrist Lieutnanten har lov derom at andstille under søgning og Inqvisition og saasom det betreffende de omnævnte Vidner og hvad derimod er forestilled vil have sin befindlige Rigtighed siden de samme endnu ej haver været at nævne ved navn, altsaa urgerede Comparenten sin *ued lagde *excoption og Protest til Contra Stevningens tilbage settelse hvad Vidners førelse angaar og samme ved lovmedholdig decession at blive Contra Citanten nægted med Vidnernes bortviisning, Hvornæst og for Resten Comparenten begierede Sagen udsatt til næste ting til videre lovlig pleje

Procurator Reutz Svarede: at der ligger een reen og tydelig Sigtelse baade udj forestillelsen til Biskoppen og Stevningen Hvorfore Hr: Wiggers Selv udj sin erklæring har andtaget den og altsaa intenderes ike af Contra Citanten nogen slags lovstridig jnqvisition, i det øvrige benægte Comparenten ald ubeviislig og Paastoed fremdeeles de mødende Vidner til forklaring andtaged

Procurator Sønderburg benægtede Sr: Reutzes nu sidst tilførte og med kraftigst Protest henholt sig til sit forrige

derefter er saaleedes

Eragted

Det af Contra Citanten Hr: Obriste Lieutenant Nicolls Fuldmægtig Procurator Sr: Johan Reutz i Rette lagde Contra Stevnemaal antages, ligesom og Admitteres til Vidnesbyrds aflæg de i Stevnemaalet benevnte og Paaberaabte Vidner, naar og for saavidt ej videre der undersøges oplyst end hvis Contra Citantens Klage og forestillelse til Hr: Biskoppen indbefattet, da Ved Vidnernes Examination fra Dom/m/erens Siide skal blive iagttaget det fornødne ligesom og det vil blive ved endelig Dom at jugere hvorhvidt en hver Vidnes Vidnesbyrd kand blive at reflectere eller ike.

Procurator Sønderburg for Hr: Wiggers Reserverede paaanke over den nu afsagde Kiendelse overladende det eene saavel som det andet paa Rettens and og tilsvar. og ellers vedblev sit forrige andgaaende den begierte udsettelse

Efter paaraab mødte ingen af de jndstevnte Vidner, thi blev Stevnemaalet i Retten oplæst og af Stevnevidnerne Lensmanden Jahn Andersøn Tvetteraas og Michel Michelsøn Sædahl under Eed afhiemled lovlig at være passeret

Procurator Sr: Reutz for Contra Citanten ihenseende til dagen er forløben og det eene vidne som i dag har været tilstæde og har lang vej til sit hiem, maatte Rejse fra tinged igien maatte i den andleedning begiere de samtlige trende Vidner forelagde under Lovens Falds maal til næst holdende Høste ting at møde med deres Eedelige Vidnesbyrd, saa og at Hans Høyærverdighed Hr: Biskop Arentz maatte gives laug dag om hand noged til Sagen agter at svare

Eragted

De indstevnte men ej denne sinde mødende Vidner, Knud Brevigen, Diderich Kleven og Skoeleholderen Mons Nielsøn forelegges under Lovens Faldsmaals [straff]? til næste ting at møde og Provemaal i Sagen at aflegge

1769: 94b

Ligesom og Deres Høyædle Høyærverdighed Hr: Biskop Arentz til samme tiid gives laugdag {i fald} om noged til Sagen maatte finde fornøden at svare

Velædle og Velbe: Hr: Cammer Raad Dam Lau mødte for Retten og forestillede at hand i andleedning af den ved Forrettningen holdet paa Solemsvigen den 7 april 1769 andgaaende der graserende Qvæg Sygge, giorde paastand og Reservation nu havde tilstæde de forhen navngivne deponentere nemlig Jens Jensøn Cronstad, Hans Olsøn Solemsvig, Arne Nielsøn Dahmsgaard, Lars Jensøn øvre Næsset og Johannes Olsen Træet, til den ende at de nu her for Retten Eedentlig kunde stadfæste deres forrige udsigende i eet og alt efter Forrettningens nermere formeld, og at samme deres stadfæstelse maatte Forrettningen tilføres

Hr: Fogden Hejberg var tilstæde ved Fuldmægtig Sr: Kastrup og ville paahøre denne deres Ratification paa deres forhen aflagde forklaringer

Derefter fremstode de Samtlige forbemelte 5 Forpagtere og Jordbrugere, for hvilke Eedens forklaring af lovbogen blev oplæst og de formaned til Sandheds vedblivelse, ligesom og deres

forklaringer af denn som melt den 7de april passerede Syns og undersøgnings Forrettning blev oplæst, hvilken de med Eed udj eet og alt bekræftede Rigtig at være Forrettningen tilført og i alt at medføre Sandhed efter deres beste vidende

Hvorefter de fra Retten ere forløvede og tings vidnet slutted, som vedbørlig skal blive meddeelt beskreven

Derefter er i Rette taged Sr: Bertel Meyers Sag Contra Hans Nielsøn Gieringen.

Hvorda Procurator Sr: Brose Lod tilkiendegive at Sagen i mindelighed er afgiordt og forligt, hvorfore den og udgaaer

Ligesaa I rette taged Sagen andlagt af Rasmus Olsen og Lars Knudsen mod Henrich Pedersøn og de fleere, da Procurator Brose for Hoved Citanterne lod begiere Sagens andstand til neste ting. Som blev bevilged

Udi Sagen andlagt af Hr: Fogden Hejberg Contra Qvinde Mennisked Ingebor Larsdatter Hope for begangne lejermaal er saaleedes

Dømt og Avsagt,

Med den fra Citanten Hr: Fogden Hejbergs Siide i Rettelagde skriftlige attest af 11te Februarii Sidstleeden er det oplyst at Qvinde Mennisked Ingebor Larsdatter Hope har begaaet lejemaal og avled barn i løsagtighed, ligesom og denne jndstevnte hverken efter Lovlig tildeelt jndvarsling eller paafølgende laug dagelse haver villet møde tilstæde med tilsvar i Sagen. Thi Tilfindes bemelte Ingebor Larsdatter Hope for saadan begangne Lejermaals forseelse at Bøde

Efter lovens 6te Bogs 13 Capt 1 art til Actor Hr: Fogden Hejberg 12 Lod Sølv eller Penge 6 rdr og i mangel af Bødernes udreedelse da i medhold af lovens forallegerede Capitul og articul, samt Forordningen af 6te Decembris 1743 at forsone Bøderne paa Kroppen det idømte udreedes 15 dage efter denne doms lovlige forkyndelse, under ellers paafølgende adfærd efter loven

Publiceret

11. Enken Anne Jonsdatter Aadlands Skiøde til hendes Søn Anders Nielsøn Aadland paa 3/8 Løb Smør og ¼ Huud i gaarden Aadland for 27 rdr Dat: 9de Maij 1769

12. Anders Nielsøn Aadlands Vilkors brev til hans Moder Enken Anne Jonsdatter angaaende hendes af gaarden Aadland nydende Leve Kaar. Dat: 8de Maij 1769 fol: 634

13. Mathias Olsøn Harrebaches odels Skiøde til hans broder Ole Olsøn Harrebache, Hvorved Sælges odels og aasædes Retten til 1 løbs Smørs leje i gaarden Harrebache for den Summa 15 rdr Dateret 8de Maij 1769

14. Lars Svendsen Gimmelands odels Lysning andgaaende 2 Pund 18 Marker Smør i gaarden Søraas, af samme dato

15. Christopher Larsøn Lilands ditto til 1 Pund 21 M/arker Smør udj gaarden Schage af samme Dato

16. Albreth Solemsliens Skiøde til Mons Thorsøn Solemslien paa eendeel Huuse Bygninger paa Pladsen Solemslien for -- Dateret 8de Maij 1769 fol: 634.

17. Hans Rasmussøn Fyllingen og Ole Poulsøn Store Tvet deres deprecautions skrift udstæd til Hr: Sorenskriver Henrich Garmann andgaaende deres Forseelse ved at anmasse sig Skifte behandling efter Rasmus Hansøn Store Tvedt, Dat: 15de Decembris 1768

Derefter er fremlagte de ordinaire Skatte Restancer for 1ste og 2den Termin dette aar beløbende til 1041 rdr, som blev oplæst og af laug Retted og almuen uimodsagt

Og da jngen jndfandt sig efter 3de ganges udraab som noged for Sage tinged havde at forrette er samme for denne Sinde slutted og ophævet

Sommer Tinget for Herløe Skibreede 1769

Anno 1769 den 17de Maij, Er Retten sadt paa Tingstædet Alverstrømmen i Alenfiths Skibreede, udj Hr: Sorenskriver Garmanns svagheds forfald af hans Eedtagne Fuldmægtig Hans Lessøe Til eet aldmindelig Sommer Skatte og Sage tings holdelse for Herløe Skibreedes almue, overværende udj Retten Kongelig Mayestetts Foged Velædle Hr: Christen Hejberg, samt efterskrevne Eedsorne laug rettes Mænd som ved sidste Høste ting ere udnævnte og paa folio 53 i Justits Protocollen findes andført undtagen at i stæden for Diderich Olsen øvre Kleppe sad Hans Reyersøn Floervaag som tilligemed de øvrige 7 andviiste attester andgaaende Deres laug Rettes Eeds afleggelse

1769: 95b

Derefter er allerunderdanigst og underdanig læst de paa folio 86 & 89 for Sartors og Schiolds Skibreedes almuer bekiendtgiorte Kongelige allernaadigste Forordninger og Andre øvrigheds ordre, hvorefter jndkom fra Almuen til Publication følgende Documenter

1. Skifte brevet forretted paa Gaarden Tostensvig efter afg: ægte folk Lars Monsøn og Hustrue Inger Nielsdatter passeret den 30te Junij 1768 vid: folio
2. Eet Ditto paa Gaarden Dahle den 1ste Septr: 1768 efter afg: Ole Nielsøn
3. Eet Dito paa Follesøen efter Malene Tønnisdatter forretted den 28de octobris 1768
4. Eet ditto paa Gaarden Fløxsand den 28de Junii 1768 efter afg: Anders Johannesøn
5. Eet Skiøde udstæd af Thommas Knudsen Landsvig med dee fleere til Ole Thommasøn Landvig paa 12 M/ark Smør udj gaarden Landsvig for 20 rdr Dateret Mieldegaard den 5 Martj 1769
6. Een fæste Sæddel udstæd af Hr: Krogh til Soldat Anders Olsen paa eet Huusmands Sæde Hæsthaugen kaldet Dat: 1ste Maij 1769
7. Een Bøgsel Sæddel udstæd af Hr: Krigs Raad Korn til Ole Monsøn Miaatvedt paa 18 M/ark Smør og ½ Tønde (Kande?) Malt udj gaarden Miaatvet Dat: 12 Novembris 1768
8. Een fæste Sæddel udstæd af Dito [til]? Anders Andersen paa een Huusmands Plads Eidet kaldet, Dat: 14 Januarj 1769,

Hvoraf tillige fuldte ligelydende Reverser

9. Een Bøgsel Sæddel udstæd af ditto til Jacob Andersen paa 12 M/ark Smør 1/3 Hud og 4 Kander Malt udj gaarden Ravnanger som er dat: 5 Januarij 1769, tilligemed Reverse.
10. Een ditto udstæd af Hr: Raadmand Frich til Ole Diderichsøn paa ½ bismer/pund og 4 Marker Smør i gaarden Nedre Kleppe. Dat: 8 april 1769.

Procurator Sr: Peder Reutz mødte for Johannes Rasmussøn Floen som til dette ting havde med mundtlig Varsel indstevnt Knud Johannesøn Floen angaanede een Accord om een qvige som Citanten sig af Knud Johannesøn Floen haver tilforhandled og hvilken Accord Contra Parten siden ike har villed opfylde, desandgaaende at høre Vidnerne Anders Olsen Floen og Rasmus Thommasøn Floen /: som under Faldsmaal ere jndstevnte :/ Samt lide dom i hoved Sag og omkostninger.

Efter paaraab mødte saavel Contra Parten Knud Johannesøn Floen som Vidnerne og vedtoge lovlig Varsel

Procurator Reutz fremsatte til de nu mødende Vidner følgende qvæstioner til besvarelse. 1mo Om ike Kiøbet blev slutted saaleedes at for qvigen skulde gives 13 mrk 8 s:? 2det Om ike tiden blev bestemt at den skulde fødes til Kyndelsmisse. 3tio om ike det blev Citanten tilstaaet at udtage frit vahl af tvende Qviger hvem hand vilde.

derefter er Vidnerne fremkaldet og Eedens forklaring for dennem af lovbogen oplæst og de formaned til Sandheds vedblivelse og at vogte dem for Meen Eed, Hvorpaa dee og

1769: 96

aflagde Eed med opragte Fingre efter lovens bydende, og dernæst fremstoed til examination

1ste Vidne Anders Olsøn Floen der svarede til 1ste Qvæstion: veed jndted derom. Til 2det ligesaa Nej til 3die Vidste ike heller noged

Herunder tilspurte Procurator Reutz Vidnet: Om hand ike har hørt at Kiøbet om qvigen skulde være slutted for 13 mrk 8 s jtem af hvem hand samme har hørt,? Svarede hand har ike selv ved accorden været tilstæde, men vel hørt det sige af andre at accorden saaleedes som omspurt skal være slutted. 2de Om hand ike har hørt af den jndstevnte selv at accorden skulde være saaleedes slutted om Qvigen for 13 mrk 8 s,? Til Qvæstionen Svarede Nej saadant ike af den jndstevnte Knud Floen at have hørt 3tio Om hand aldrig har hørt at den jndstevnte har talt om denne accord anlangende Qvigen, enten til Vidnet selv eller andre? Svarede at \sidste/ Vinter noged efter Kyndelsmisse tider var vidnet tilstæde i Citanten Johannes Rasmussøns Huus paa Floen og hørte samme tiid at Johannes Rasmussøn tilspurte Knud Johannesøn om hand ike havde Slutted accorden med ham om een qvige for 13 mrk 8 s., Men hvad Svar Knud Johannesøn derpaa gav erjndrer Vidnet sig ike, uden alleene dette at Knud Floen nægtede Citanten Qvigen at hand ike skulde faae samme 4to Om Vidnet hørte at den jndstevnte nægtede accorden den tiid derom blev taled jtem om hand nægtede for at Kiøbet skulde være slutted for de 13 mrk 8 s,? Svarede Hand hørte ike at den jndstevnte samme tiid enten nægtede eller vedstoed accorden;

og da ingen forlangede dette Vidne videre tilspurt blev hand Demitteret og fremkaldet

2det Vidne Rasmus Thommassøn Floen tienneste dreng hos Johannes Rasmussøn Floen som svarede til Hoved Qvæstionerne saaleedes saasom til 1ste: som forrige, til 2de og 3die ligesaa Nej. Til de fremsatte Sub qvæstioner saasom til 1ste Svarede at hand har hørt at hans Hosbond Johannes Rasmussøn og Knud Johannesøn har talt om denne handel og accord med hverandre paa Floen i Johannes Rasmussøns Huus og at Knud Johannesøn vel har tilstaaed accorden om Qvigen for 13 mrk 8 s at være skeed, men derimod nægted ike at ville levere Citanten Qvigen, de øvrige qvæstioner frafaldt Comparenten Reutz.

derefter er Vidnet fra Retten afskeediget

Contra Parten Knud Johannesøn Svarede til det tilførte at dersom Citanten vil have Dom for hvad hand andgaaed den paastevnte Qvige har Sagted ham for, faar Citanten det med lovfaste Vidner at beviise

Procurator Reutz bad at Retten ville jndhente den jndstevntes Reele erklæring hvad enten hand benægter accorden paa den maade som det sidste Vidne har forklaret eller tilstaae samme

Contra Parten vedblev sit forrige og sagde at det er Citantens Sag Sigtelsen at beviise

1769: 96b

Procurator Sr: Reutz Lod tilføre at endskiøndt accorden ved disse førte Vidners forklaringer er bragt til meere end fuld forundring saa dog da hand maatte formerke at den jndstevnte er

dristig nok til at benægte Rigtigheden deraf, begierede Sagens andstand til næstholdende ting, for ved fleere vidner at overbeviise ham om Sandheden.

Eragted

Sagen i følge Citantens Fuldmægtiges begier gives andstand til næstholdende høste ting

Procurator Sr: Peder Reutz mødte og declarerede at den Sag som Hr: Assessor Falch til dette ting havde jndstevnt imod Bønderne Ole Olsøn, Knud og Rasmus Thommesøn Brevig samt Petter, Niels Johannesøn og Johannes Larsøn Herlevæhr mindelig er afgiordt paa den maade at de jndstevnte een for alle og alle for een skal betale til Velbemelte Hr: Assessoren, jndbereignet Processens omkostninger den Summa 28 rdr, hvilked de forbandt sig at betale jnden førstkommende Julj maaned udgang, hvorfore og Comparenten frafalt videre Søgemaal jmod de jndstevnte, alle de jndstevnte mødte og vedtoge at ville betale til Hr: Assessor Falch de i saa maade paastaaede 28 rdr hvorved Sagen fra hans Sider dem eftergived og mod dem ophæved

Sagen udgaar

Hr: Fogden Hejberg havde til dette ting Ladet jndvarsle Peder Olsøn Toft for at giøre forklaring om een af ham afvigte Vinter udj ved haved eller Hav Skierene funden og bierged tønde Tiære, Hvor naar og i hvad stand hand fandt samme, og da den jndkaldte nu og møder for Retten, saa bad Fogden at den jndstevnte maatte fremkaldes og formanes til saadan forklarings afleggelse som med Sandhed kand bestaae, j øvrigt gav Fogden tilkiende at hand ellers forlængst har ladet berørte fundne Tønde Tiære Siune og Vurdere,

derefter fremstoed Peder Olsen Toft og efter formaning til Sandheds vedblivelse forklarede: at hand een aatte dage for Juul sidstafvigte aar fandt ved de ytterste Hav Skier \i aaben Søe/ den omspurte Tiære Tønde, som var alleene forsyned med 5 baand i alt 3 om den eene og 2 om den anden Ende ligesom og tønden lækede og deraf for eendeel var udrunden,

Fogden som jndted jmod denne Biergerens forklaring havde at erjndre jndlod det alleene Rettens decision og Kiendelse hvad biergnings Part hand deraf følgelig lov kand tilkomme og ellers begierede det passerede beskreven a.(?) bl…(?) meddele

Biergeren Peder Olsen Toft jndlod til Rettens skiønne om hand ike lovmedholdig bør nyde

den halve part af den biergede Tønde tieres beløb

Derefter er saaleedes

Afsagt

Da den jndkaldte Peder Olsen Toft har giort een uforbeholden forklaring andgaaende den af ham ved yderste Hav Skier I aaben Søe funden og biergede tønde Tiære, som og af Kongens Foged Velædle Hr: Christen Hejberg er uimodsagt, Saa Bør og Biergeren Peder Olsen Toft at nyde halve parten af denne biergede tønde Tiæres verdie følgelig lovens 4 Bogs 4 C: 5 art: alt saaleedes som samme ved auction siden \i/ tiid\en/ bliver udbragt til

Publiceret

11. Eet Skifte brev forretted paa gaarden Eicheland den 29 Junii 1768 efter Ole Johannesøn vid: folio

12. Eet Skiøde udstæd af Rasmus Follesøen til Sr: Thyge Christopher Jæger paa 9 M/arke/r Smør 6 Kander Malt og 2 ¼ M/ark Fisk udj gaarden Follesøen for 50 rdr Dateret 24de Martj 1768

13. Eet Skiøde udstæd af Anfind Olsen Gripsgaard til Anders Olsen paa 18 M/arke/r Smør og 18 Kander Malt udj gaarden Gripsgaard for 79 rdr dateret 17de Maij 1769

14. Eet ditto udstæd af Tron Aalvigen med fleere til Enken Gudve Andersdatter Iden paa 1 Pund 19 5/7 M/ark Smør 9 5/7 Kande Malt \i Iden/, det Solte for 20 rdr Dateret 15de octobris 1768

15. Eet ditto udstæd af David Thommassøn Reqve til Brynild Johannesøn paa 20 4/7 Marker Smør 4 4/7 Kande Malt i gaarden Iden det Solte for 26 rdr 4 s Dateret 15de octobris 1768

16. Eet ditto udstæd af Schioard (= Sjovat/Sjurd?) Aalvigen etc: til Knud Andersen Iden paa 1 Pund 19 5/7 M/ark Smør og 9 5/7 Kande Malt i gaarden bemelte Iden, det Solte for 20 rdr Dateret 7de februarij 1768

17. Een obligation udstæd af Enken Gudve Andersdatter Iden til Hr: Jens Bergendahl paa Capital 150 rdr mod Pant i gaarden Iden 1 Pund 19 5/7 M/ark Smør 9 5/7 Kande Malt Dat: 13de octobr: 1768

18. Een Bøgsel Sæddel udstæd af Mons Olsen Tostensvig til Jon Aadsen paa 18 Merker Smør og 9 Kander Malt udj gaarden Haatoft dateret 17de Maij 1769.

19. Een ditto udstæd af Mons Pedersen Kieltvedt med fleere till Mons Monsøn paa 12 ¾ M/ark Fisk udj gaarden Dahle, af sam/m/e dato

20. Een Dito udstæd af Thyge Jæger til Peder Poulsen paa 9 M/ark Smør 6 Kander Malt 2 ¼ M/ark Fisk i gaarden Follesøen Dateret 2 april 1768,
af hvilke 3de fulte ligelydende Reverser

Hr: Fogden Hejberg lod ved sin Fuldmægtig Sr: Kastrup tale i Rette Justice Sagen imod opsidderne og beboerne paa Gaarden Hennøe for deres mislige og ulovlige omgang med een af dem funden og bierged Hval, og da berørte Findere og Hennøe gaards beboere ej paa deres jndgivne allerunderdanigste ansøgning har faaed anden Resolution end at den mod dem andlagde action og Sag skulde have sit lovlige løb, saa procederede Comparenten Sag til doms med saadan Demonstration og paastand: at Vel ike berørte biergere og Hennøe gaards opsiddere har lagt eller kundet legge noged dølsmaall

1769: 97b

paa den af dem efter forklaring død fundne og afspæked Hval, saa har dog deres omgang dermed væred heel mislig og lovstridig i det de hverken derom gav øvrigheden eller Lensmanden nogen Communication mens selv egenmyndig tileignede sig den da den dog var langt større end dem efter lov tillades, nemlig 14 alen foruden Hovedet alt efter deres saavelsom Vidnernes aflagde forklaringer, thi satte Comparenten i Rette at de desformedelst Bør have forbrudt til Hans Mayestets Cassa den dem ellers efter lov tilkomne andpart og saaleedes den gandske Hval eller deraf forvirkede 6 tønder Trans udbragte Verdie at være Hans Mayestets Cassa hiemfalden, med saadan paastand Indlades Sagen lovgrundet Dom

Af de jndstevnte Hennøe opsiddere mødte Ole Jansøn Hennøe, som Sagde ej videre til Sagen at have at svare, men jndlod Sagen dom

Sagen optages til Doms

Sr: Jacob Jørgen Kastrup paa sin Principal Hr: Fogden Hejbergs veigne fremstillede for Retten de trende Mænd Anders Olsen Floen, Isaach Christensøn og Niels Olsen Waagenes alle 3 som findere og Biergere af et i dette aars foraar eller Selve 3die Paaske dags aften udj Fedie Fiorden funden Fustagie olie for derom at aflegge deres forklaring, hvor naar og i hvad stand eller tilstand de fandt berørte Fustagie olie og hvor hen de førte det. Comparenten ville formode benævnte biergere derom aflegger saadan forklaring som de med uskad Samvittighed kand vedstaae Men bad dog derom at Retten forjnden ville forholde dem samme.

Derpaa fremstode de trende forbenævnte Biergere Anders Floen Isaach og Niels Waagenes og efter foregaaende formaning til Sandheds vedblivelse aflagde saadan Forklaring, at de 3die Paaske dags aften sidstleden fandt paa Fedie Fiorden Sønden for Hennøe landet det omspurte Fustagie med ollie flydende og i beskadiget tilstand saaleedes, at ej alleene i den eene Ende var een stor Spreke eller aabning nesten een finger bred, men end og Sponsen mit paa Fustagiet var næsten gandske løes og med Papier omsvøbt, Saa at Fustagiet strax det var af dem jndtaged i baaden lækede, derpaa førte de strax Fustagiet til Herløe gaard og derfra til Hr: Fogden Hejberg hvor de andmelte at have fundet fustagiet og modtog ordre at bringe det til Herløe igien i forvaring og Conserveret paa andre træer som deponenterne og giorde
Kastrup havde ej videre at erjndre end alleene jndlod det Rettens Kiendelse hvad part bør biergere af den fundne olie maatte tilkommes efter loven, og derefter begierede det passerede beskreven

Decideret

Den af Biergerne Anders Floen, Isaach og Niels Waagenes

1769: 98

Nu jnden Retten aflagde forklaring, andgaaende det af dem fundne og biergede Fustagie med olie, viiser at de har funden samme paa Fedie Fiorden Sønden for *for Hennøe landet flydende, denne deres forklaring er og uimodsagt, Thi bør de og i følge lovens 4de Bogs 4 Capt: 5 art: at nyde af samme olies verdie i biergnings Løn den Tredie part, som nærmere efter derover holdende auction vil viise sig, hvormeged samme beløber

Udi Sagen andlagt af Velædle Hr: Fogden Christen Heiberg moed Ole Jäensen, Hans Johan/n/esen og Magne Christiansen Hennøe for deres brugte omgang med en af dem fundne og Bierget Hval er saaleedes

Dømt og Afsagt

Citanten Hr: Fogden Christen Heiberg har til 1767 aars holdende Høste-Ting for dette Skibreede; i følge Høy øvrigheds ordre ladet ved Mundtlig Varsel incitere 3de af Gaarden Hennøes opsiddere, Nemlig: Hans Johan/n/esen, Ole Jäensen og Magne Christiansen, tilligemed de af dem antagne medInteressentere, Niels Monsen, Mons Nielsen og Thomas Johan/n/esen Hennøe for deres brugte omgang med en af de 3de førstbenevnte Mænd sam/m/e aar fundne Hval. Ved Sagens i Rette førelse har de trende indstevnte Biergere mødt til stæde og aflagt saadan Forklaring betræffende den af dem biergede Hval Nemlig: at De ungefær 4re Uger efter Ste: Hans Dag aaret 1767 fandt Hvalen død og forraadnet flydende i en Hav-bugt, inden for de yderste Hav-Skiær, bragte samme til Lands og skaar af det paa bemelte Hval befindende Spæk, smeltede Spækket og der af bekom 6 tønder Trahn, som De bragte bort til forhandling, Ligesom de og paa de af Citanten til Sagens nærmere oplysning fremsatte qvæstioner, har Repliceret at den som meldt af dem fundne Død og Hovedløse Hval, var i Længden 14. alen, samt at da de havde fundet sam/m/e ej giorde nogen anmældelse der om enten til Rettens Bekiente eller Skibredets Lensmand, med det videre Acten nærmere omformelder. Den/n/e Forklaring er tillige vedtaget og afirmeret af de 3de antagne og forbenevnte med Interessentere. Hvor efter fra Citantens Side er ført 3de Vidner navnlig Johan/n/es Monsen Hennøe, Hans Olsen og Johan/n/es Hansen

1769: 98b

Lyngøen, Ved hvis aflagde Eedelige Vidnes[byrd] til deels bestyrkes Biergernes aflagde Forklaringer, især af 1te Vidne efter Actens udviisende, og dernæst Sagen given andstand til paafølgende Som/m/er-Ting. Da eendeel af Biergerne og med Interressentere mødte, og efter

at have aflagt den ydeligere paaæskede Forklaring i Sagen begiærede Sagens andstand paa den grund Acten viiser, som Dem og blev indvilget. Ved Høste-Tingets holdelse 1768 har de indstevnte atter ladet møde og produceret Copie af en angaaende den/n/e Sag til Deres Kong: Majestæts allerunderdanigst indgivne Memorial og Sagen der efter udsadt til dette Ting, Da Citanten efter Sagens i rette tagelse har deduceret Sagen til Doms fra sin Siide, saaleedes som Acten viiser. Hvorimod af de indstevnte Biergere og med Interessentere allene mødte Ole Jaensen Hennøe der ligeleedes indlod Sagen under Dom.

Tages nu under betragtning den/n/e Sags foranførte omstændigheder, da viiser Biergernes aflagde Forklaringer, at De tvert imod Lovens stricte Bydende udj 5te Bogs 12te Capituls 2.den og 8de articuler straxen da de fandt den omstevnte Hval anmassede sig sam/m/e, afskaar Spæket {Spæk} smeltede sam/m/e til Trahn, og førte det bort til forhandling, uden at giøre nogen anmældelse der om enten til Kongens Foged eller andre, med det mere som dog saa utrykkelig befales i de forallegerede Lovens articuler.

Thi Kiendes og Døm/m/es for Ret at Biergerne Hans Johan/n/esen, Ole Jansen og Magne Christiansen Hennøe, samt antagne med Interessentere Niels Monsen, Mons Nielsen og Thomas Johan/n/esen Hennøe, Bør for deres brugte ulovlige omgang med den fundne og omstevnte Hval at have forbrudt, det Dem ellers efter Lovens 5te Bogs 12te Capituls 8de Articul tilkom/m/ende Findings-Spæk, da de af Hvalen udbragte 6 t/ønd/er Trahn og dessens Værdie i alt Hans Majts: Cassa hiemfalden.

Derefter er fremlagt Restancen over de ordinaire Kongelige Skatter for 1ste og 2de Termin dette aar beløbende til 620 rdr, som efter at samme var bleven oplæst af laug Retted og almuen blev uimodsagt

Efter trende ganges lydelig udraab indfandt sig jngen som noged for Sage tinged hafde at forrette, thi er og samme for denne Sinde Slutted og ophævet,

1769: 99

Sommer Tinget for Radøe Skibreede 1769

Anno 1769 den 19de Maij, Er holdet almindelig Sommer Skatte og Sage ting for Radøe Skibreedes almue paa Tingstædet Alverstrømmen overværende udj Retten Kongelig Mayestets Foged Velædle Hr: Christen Hejberg, og de samme 8te Eedsorne laug Rettes Mænd som ved Høste tinged 1768 bleve udnævnte og folio ere andførte og nu fremlagde skriftlige attester andgaaende deres laug Rettes Eeds afleggelse

Hvorda! blev allerunderdanigst og underdanig læst de for forrige Skibreeders almue bekiendtgiorde Kong: Forordninger og andre øvrigheds ordre, og dernæst jndkom fra almuen til Publication følgende Documenter

1. Eet Skifte brev forretted paa Tostensvig efter Lars Monsøn og Hustrue den 30te Junij 1768 vid folio
2. Eet Skiøde udstæd af Lars Olsen Udhelle til Ole Larsøn paa 18 Merker Smør 10 Kander Malt udj Udhelle for 30 rdr Dat: 11te Februarij 1769
3. Hr: Justitz Raad Gartners Bøgsel Sæddel til Christen Pedersøn paa 6 M/arke/r Smør 4 Kander Malt i gaarden Bøe Dat: 9 Dec: 1768
4. Een dito udstæd af Hr: Frimann til Niels Olsen Indre Sæbøe paa 16 M/ark Smør 21 1/3 Kande Malt udj gaarden Udsylte Dat: 24 april 1769

5. Een ditto udstæd af Michel Taasche til Lars Johannesøn Nore Selle paa ¼ løb Smør 10 Kander Malt udj gaarden Udhelle Dateret Mielde den 30te Martj 1769

6. Een dito udstæd af Hr: Krigs Raad Koren til Knud Knudsen [paa] 9 M/arke/r Smør 4 ½ Kande Malt udj gaarden Notvedt Dat: 14 Martj 1769

7. Een dito udstæd af Hr: Consul Walace til Niels Olsøn paa 1 Pund Smør og 16 Kander Malt udj gaarden Westre Solem Dat: 6te febr: 1769

af hvilke 4re Sidste bøgsle Sædler fuldte ligelydende Reverser

8. Een ditto udstæd af Hr: Justitz Raad Gartner til Jon Michelsøn paa 12 M/arke/r Smør 10 Kander Malt i øvre Qvalem Dat: 6te Maij 1769

9. aflyst een Pandte obligation udstæd af Sr: Hans Schreuder til Hr: Provsten Arentz paa Capital 300 rdr, mod Pant i Bøevaags Kremmerlejes Huuser Dat: 8te Novbr: 1748 og tinglyst den 29 Junij 1749, som nu efter qvitering af 4de Novbr: 1768 er betalt og derfore Mortificeres

10. tinglyst Eet Skiøde udstæd af Knud Knudsen Notvet til Johannes Olsen Kaalstad paa 5 1/3 Marker Smør og 9 1/3 Kande Malt \i Kaalstad/ for 12 rdr Dateret 19de Maij 1769

11. Eet dito udstæd af Johannes Olsen Kaalstad til Ole Olsøn paa 16 Marker Smør 21 1/3 Kande Malt udj gaarden Kaalstad for 46 rdr Dateret samme dags dato

12. Een odels lysning udstæd af Lars Olsen Udhelle andgaaende odels Retten til 16 Marker Smør udj gaarden Indhelle Dateret 19de Maij 1769

13. Een Bøgsel Sæddel udstæd af Halvor Qvidsteen med de fleere til Niels Erichsøn Sæbøe paa 16 7/8 Marker Smør 5/24 Hud \i Indre Sæbøe/ Dateret samme dato og hvoraf fulte ligelydende Reverse

14. Een Bøgsel Sæddel udstæd af Hr: Biskop Arentz til Mons Michelsøn paa 18 M/arker Smør 1 Mæhle og 6 Kander Malt udj gaarden Strømme, dateret 21de Martj 1769 hvoraf tillige fuldte Ligelydende Reverse

15. Eet Skiøde udstæd af Ole Ottessøn Nordanger med de fleere til Zacharias Olsøn paa 22 ½ Marker Smør og 15 Kander Malt i Brathetaugle for 63 rdr som er Dat: 19de Maij 1769

16. Eet dito udstæd af Jonas Rognaldsen Pletten til Rognald Watne paa ½ løb Smør ½ Tønde Malt *½ *tønde *Malt i grd: Pletten fpr 40 rdr, Dat: 20de Maij 1769

1769: 99b

Ved dette Skiødes Publication blev fra Hr: Fogden Hejberg jndleveret hans mod skiødet forfattede skriftlige protestations skrift af 20de Maij 1769

Derefter blev Fremlagt Skatte Restancerne over de ordinaire Skatter dette aar beløbende til 573 rdr som blev oplæst og af almuen og laug Retted uimodsagt

Og da jngen jndfandt sig som videre for Sage tinged havde at forrette er samme ophæved

Sommer Tinget for Guulens Skibreede 1769

Anno 1769 den 22de Maij Er Retten sadt paa Tingstædet Schierjehavn til eet aldmindelig Sommer Skatte og Sage tings holdelse for Guulens Skibreedes almue, overværende udj Retten Kongelig Mayestets Foged Velædle Hr: Christen Hejberg og de samme 8te Eedsorne laug Rettes Mænd som ved Høste tingeds holdelse bleve udnævnte og paa folio 62 i Protocollen ere andførte, hvoraf de 6 Sidste foreviiste attester andgaaende deres laug Rettes Eeds afleggelse

Hvorefter blev allerunderdanigst og underdanig læst de for forrige Skibreeder bekiendtgiorde Kong: Forordninger og andre Høye øvrigheds ordre, og dernæst indkom til Publication følgende Documenter

1. Skifte Brev forretted paa Gaarden Storenæs den 22de augustj 1768 efter afg: Magdeli Olsdatter vid fol:
2. Eet Dito paa gaarden Sætenes efter Johannes Olsøn forretted den 23de augustj 1768 vid folio
3. Eet ditto paa Nappen efter Mathias Aslachsøn forretted den 17 Maij 1768 vid folio
4. Eet dito paa Gaarden Dahle efter Hans Clausøn forretted den 25de augustj 1768 vid: folio
5. Eet Skiøde udstæd af Ole Clausøn Høyvig og de fleere til Niels Olsen Dahle paa 1 Pund 4 ½ Marker Smør udj gaarden Dahle for 38 rdr er Dateret 19de octobris 1768
6. Een Bøgsel Sæddel udstæd af Hr: Laugmand Bager til Jon Jonsøn paa 20 ¼ Marker Smør i gaarden Birchnes Dat: 25de Martj 1769
7. Eet Skiøde udstæd af Johannes Andersen Boge etc: til Jon Andersen paa 18 M/arker Smør 12 Kander Malt i gaarden Holsøen for 19 rdr 4 mrk 2 s. Dateret 18de octobris 1768.
8. Een Bøgsel Sæddel udstæd af Enken Madamme Karen Frimann til Henrich Hansøn paa 8 Merker Smør i gaarden Tvedt Dat: 26de Septr: 1768
9. Een Dito udstæd af Sr: Jon Mariager til Mons Siursøn paa 1 Løb Smør i gaarden Østguulen Dat: 9de Januarii 1769.
10. Een Bøgsel Sæddel udstæd af Anne Helene Frorup Salig Fogden Jens Lems til Erich Nielsøn Neerdahl. Dat: 10de Maij 1769
11. Een Dito udstæd af Sogne Præsten Hr: Thommas Sommer til Hans Hansøn Neredahl paa ½ løb Smør i gaarden Neredahl hvorudj og er jndbegreben leve Kaar for Bøgsel Manden Hans Hansøns Forældre Dateret 16de Maij 1769

Af hvilke fiire Bøgsel Sædler og fuldte ligelydende Reverser med Bøgsel Mændenes paateignede underskrifter

1769: 100

12. tinglyst Eet Skiøde udstæd af Enken Randi Rognilds Datter med de fleere til Tron Aamundsen Sættenes paa 2 Pund Smør i gaarden Sættenes for 33 rdr 2 mrk, Dateret 18de Octobris 1768
13. Eet Vilkors brev udstæd af Ole Johannesen og Tron Aamundsen Sættenes til Enken Randi Ragnild Rognildsdatter andgaaende lifs ophold. Dat: 18de octobris 1768
14. Eet Skiøde udstæd af Halvor Monsøn Andvig med de fleere til Siur Jørgensøn Matre paa 14 Marker Smør udj gaarden Store Matre for 14 rdr. Dat: 22de Maij 1769
15. Eet ditto udstæd af Ole Colbiørnsøn Mithue til hans Søn *Ole *Larsøn (Lars/Lasse Olsøn – sjå nedanfor) paa ½ løb Smør i gaarden Indre Mithue for 72 rdr Dat: samme dato

Hr: Fogden Hejberg i andleedning af det af Ole Colbiørnsøn Mithue til sin Søn Lasse Olsøn udstædde Skiøde paa ½ løb Smør udj bemelte gaard Mithue var foraarsaged at protestere imod, det jndted Skiøde bliver Kiøberen extraderet førend den Extra Skatt hvormed Sælgeren staar til Restance til aprilis udgang dette aar er bleven betalt da Fogden efter de ergangne Kong: Forordninger maae holde sig til godset og derfore giøre jndførsell i samme. Sælgeren har altsaa jngen frie disposition over sit gods førrend hand beviiser at alle Skatter ere betalt

Ludolph Witthe mødte og *jndlevere Laugdagen udj Sagen andlagt mod Hans Ingmorsøn Birch for skyldige 7 rdr 1 mrk 6 s, tilligemed skriftlig jndlæg og doms paastand i Sagen af 20de Maij 1769 som blev oplæst saa lydende

Contra Parten Hans Jngmorsøn Birch mødte og næst at godtage lovlig Varsel og laugdagelse *forestillelse (forestillede) at det kommer ham meged forunderlig og sælsomt fore at Citanten Ludolph Withe har ladet jndstevne ham for een gield som allereede forlængst er afClareret, hvorom hand forbeholt sig til næstholdende Høste ting at jndkomme med Reigning for og afbeviisning, til hvilken Ende hand og maatte begiere Sagens andstand til næst holdende Høste ting

Eragted

Sagen gives andstand til næste Høste ting for dette Skibreede da Contra Parten Hans Jngmorsen Birch Samme Tiid haver at fremkomme med sit nu paaberaabte Contra tilsvar uden lengere udhal thi ellers bliver Dom i Sagen afsagt

Hr: Fogden Hejberg ved sin Fuldmægtig Sr: Jacob Jørgen Kastrup andmelte det hand i andleedning af indkomne Klage fra Hr: Capitain Lomann har funden sig beføyed her til dette ting paa Justitiens veigne at lade jndkalde Gregorius Nedre Grindem, Ole Jonsøn og Niels Grindem, gamle og unge Hans Kiellevold og Michel Nielsøn øvre Grindem Alle til at lide dom till

1769: 100b

Skydsens betaling og Videre undgieldelse for deres modtvillige og domdristige udeblivelse, som af Skyds Skafferen tilsagde, \til at Skydse/ velbemelte Hr: Capitain Lomann efter derom ham fra Stifted meddeelte frie Skyds pass dog som de trende førstbenævnte Mænd her paa tinget har jndfunden sig og hos Fogden afbedet deres forseelse samt betalt den for dem udlagde Skyds med een ligedan Kiendelse til de Fattige, saa frafalt Comparenten i den henseende Sag mod dem og ihenseende de andre tre ike ere kaldede til at høre Skafferens Forklaring om deres betimmelige tilsigelse til at skydse, Stevne Vidnerne ike heller uventelig er tilstæde saa forbeholt Comparenten sig til nestkommende Høste ting Sagen mod dem med Continuations Stevning at begiegne

Sagen udsettes og stilles i beroe til næste ting

Derefter er fremlagt Skatte Restancen over de ordinaire Skatter for 1ste og 2de Termin dette aar beløbende til 670 rdr som blev oplæst og af almuen og laug Retted uimodsagt

Og da jngen jndfant sig efter 3de ganges paaraab som noged for Sage tinget videre havde at forrette, er samme for denne Sinde ophævet

Sommer Tinget for Lindaas Skibreede 1769

Anno 1769 den 25de Maij, Er Retten sadt paa Tingstædet Kiilstrømmen i Lindaas Skibreede, til eet aldmindelig Sommer Skatte og Sage tings holdelse for Lindaas Skibreedes Almue, overværende udj Retten Kongelig Mayestets Foged Velædle Hr: Christen Heyberg, og de ved seeneste Høste ting udnævnte laug Rettes Mænd som i Protocollen folio 66 er andførte og navngivne som alle beviiste med andviisende skriftlige attester at have aflagte deres laug Rettes Eed.

Hvorda! Blev Allerunderdanigst og underdanig Publiceret og bekiendt giort de for forrige Skibreeders almue ved Dette Sommer ting oplæste Kongelige allernaadigste Forordninger og andre Høye øvrigheds ordre og dernæst indkom fra almuen til Publication følgende Documenter

1. Eet Skifte brev forretted paa gaarden Fannebust den 15de Julij 1768 efter afg: Mand Mons Hansøn vid: fol:
2. Een Bøgsel Sæddel udstæd af Bogholder Sr: Hans Christian Astrup paa Madamme Marie Fyren Finde\s veigne/ til Hans Jacobsøn paa 15 Merker Smør udj gaarden Riise Dateret 3 Juni 1769, med ligelydende Reverse

1769: 101

3. Een ditto udstæd af Hr: Laugmand Bager til Johannes Thommassøn paa 12 Marker Smør udj gaarden Hiertaas Dateret 30te Martj 1769
4. Een dito udstæd af Sr: Danchert Hejberg til Ole Jonassøn paa 18 Marker Smør udj Nore Tangen Dat: 9de Februarij 1769
5. Een ditto udstæd af dito til Lars Knudsen paa 18 M/arke/r Smør i Søre Tangen, Dat: 9de Februariii 1769
6. Een ditto udstæd af Hr: laugmand Bager til Gregorius Arnesøn paa ½ løb Smør udj gaarden *Kongvæhr (Rongvæhr), Dateret 25de Martj 1769
7. Eet Skiøde udstæd {af} \til/ Johannes Tollachsøn Af Enken Ingebor Pedersdatter Reggeraas med de fleere {til} paa 6 Marker Smør 1/3 Mæhle Malt for 8 rdr \i Reggeraas/ Dateret 22de octobris 1768
8. Eet Skiøde udstæd af Sr: Joachim Danchersøn til Sr: Danchert Danchertsen Hejberg paa 1 løb Smør og ½ Tønde Malt udj Gaarden Qvalsvaagen for 250 rdr Dat: 16de Junij 1768
9. Eet Ditto udstæd af bemelte Sr: Joachim Danckertsen til Sr: Dankert Dankertsøn Hejberg hvorved Kiøberen Sælges og hiemles Eet Kong: allernaadigst Priviligeret Kræmmerleje Fedie kaldet med paastaaende Handels Huuse og andre Bygninger og tilliggende Jordegods skyldende 14 Vaager 6 Marker Fisk og 2 Mæhle Malt med Bøgsel og Herlighed for 2200 rdr Dateret 14de Maij 1768

Ved dette Skiødes Publication fremstoed Hr: Danchert Danckertsen Hejberg som Kiøbere af forbemelte Kræmmer og Fiske Leje Fedie kaldet skyldende med tilliggende Jordegods 14 Vaager 6 Marker Fisk og 2 Mæhler Malt med Bøgsel og alle underhørende Herligheder, og bad at \inden/ Retten maatte bekiendtgiøres at i fald nogen skulle findes som til dette gods skulle {ford} meene sig eller være nærmere odels baaren end Comparenten de da ville jndfinde sig jnden den tiid loven foreskriver, for saadan odels Ret at Legitimere

10. Eet Skiøde udstæd af Mons Christiansøn Sævdahl til Anders Monsøn paa 1 Pund 9 Marker Smør og 8 Kander Malt udj gaarden Tvetteraas for 58 rdr 3 mrk, Dateret 25de Maij 1769
11. Eet ditto udstæd af Peder Andersøn Fammestad til Ole Magnesøn Fammestad paa 13 ½ Marker Smør og 1/8 Faar udj gaarden Fammestad for 40 rdr Dat: 25de Maij 1769
12. Een Obligation udstæd af Ole Magnesøn Fammestad til Hr: Jens Bergendahl paa Capital 40 rdr mod pandt udj gaarden Fammestad 1 Pund 3 Marker Smør og ¼ Faar, Dateret samme dato som forrige
13. Een Penge mangels lysning udstæd af Knud Andersøn Solem paa sin Myndtling Niels Larsøns Veigne andgaaende odels løsnings Retten til 18 Merker Smør i gaarden udKiilen som beboes nærværende tiid af Mons Ditlefsøn udKiilen, samme er Dateret den 25de Maij 1769.

1769: 101b

Gregorius Arnesøn Rangever mødte og gav tilkiende at hand til dette ting med mundtlig Varsel haver ladet jndkalde Siur Olsøn Rangevæhr at andhøre Vidner og lide dom for adskillige mod Citanten udtalte ærerørige og høyst nærgaaende Skields ord og videre, samt at erstatte Processens omkostninger Skadesløs til Vidner i denne Sag er under lovens Faldsmaal jndstevnt Synneve Rasmusdatter og Giertrud Martinusdatter Rangevæhr, alle med lovlig varsel, Hvorefter Citanten begierede den jndstevnte Contra Part og vidnerne paaraabt og i mangel af deres møde fremstillede de brugte *Stevvne Vidnerne Jacob Erichsøn Wichene og Magne Magnesøn Sættere til jndvarslingens afhiemling.

Den jndstevnte Contra Part og vidnerne bleve paaraabte men jngen af dem mødte tilstæde ej heller nogen paa deres veigne thi fremstoede dee forbemelte Stevne Vidner og afhiemlede under Eed med opragte Fingre efter loven at de haver forkyndt dette Stevne maal for Contra part og Vidner, dog ike med fulde 14 dages varsel, da det ike bliver 14 dage førend paa næstkommende løverdag,

Citanten derefter maatte forbeholde tiltale til Stevne Vidnerne for deres ulovlige omgang med den mundtlige Varsels tildeelelse og begierde Sagen udsatt til næste Høste ting for dette Skibreede da hand vil forfriske Sagen med Continuations Stevning.

Sagen udsettes til næste ting

Hr: Danchert Danchertsen Hejberg /: som Ejere af Kræmmer og Fiske Væhret Fedie kaldet :/ fremstoed dernæst for Retten og tilkiendegav at hand til dette ting med lovlig 14 dages varsell haver funden sig nødsaget at lade mundtlig indkalde Niels Olsøn Mulen som beboere og brugere af Comparentens Ejende Plads Mulen fordie hand tvert imod den ham meddeelte fæste Sæddel og hans udgivne Revers har foretaged sig uden Citantens minde i Fiskeriets tiider at Logere eendeel af de fiskende desandgaaende at lide dom til sit Fæstes forbrydelse og at erstatte Sagens omkostninger skadesløes Citanten ville ellers formode at den jndstevnte møder men i dessens mangel fremstillede Hand de brugte Stevne vidner Aamund Johannesøn Tangen og Iver Johannesøn Holmen til Indvarslingens Lovlige afhiemling

Contra Parten Ole Nielsøn Mulen mødte og vedtog Stevnemaalets lovlige forkyndelse Sagde ellers at hand vel tilstaar at hand nu i Vaares i Martj Maaned Logerede for Een 2 á 3 ugers tiid 4re Mænd som laae paa Fiskerie, dog ike uden een Nat med hans tilladelse da hand tilholdt dem desangaaende at erholde Citantens som Comparentens Jord drot hans tilladelse om at forblive

1769: 102

i Logemente paa Mulen meere end den eene Nat som de dog ike vilde opfylde

Citanten derefter fremlagde een ligelydende Copie af den Contra Parten Ole Nielsøn meddeelte Fæste Sæddel paa Pladsen Muhlen Dateret 23 Martj 1759, som hand begierede acten tilført, samme blev i Retten oplæst saaleedes lydende

Contra Parten Ole Nielsøn vedtog i alle maader den oplæst Copie Bøgsel Sæddel med paateignede Reverses Rigtighed i alt af ham saaleedes at være jndgaaet som samme omformelder, ligesom hand og nu i Retten andviiste den ham meddeelte originale Bøgsell Sæddel, som, med Revers Bøgsel Sæddelen blev *Contereret (Confereret) og i alt befunden at være ord for ord eenslydende.

Citanten derefter paastoed Dom over jndstevnte Ole Nielsøn Muhlen til hans Fæstes forbrydelse og denne Processes omkostningers skadesløse erstatning

Contra Parten Ole Nielsøn Mulen derefter blev tilspurt om hand havde noged til sit forsvar i denne Sag at fremføre, Hvortil hand Svarede Nej, at da hand ike kand nægte joe at have uden Citantens tilladelse Huuset \og logeret/ fiire Mænd i Sidste Vaar Fiske 2 á 3 uger /: uden Citantens tilladelse og paa dend maade som melt, saa jndlader hand Sagen og fra sin Side lovmedholdig Dom uden at begiere nogen udsettelse

Sagen optages til doms til i Eftermiddag

Efter at Sagen saaleedes til Doms var optagen fremstoed begge Sagens *Parten (Parter) Hr: Danchert D: Hejberg og Ole Nielsøn Muhle og declarerede at de begge ere fornøyede og eenige men at Sagen gives andstand til næste ting, allerhelst da Contra Parten Ole Mule haver nu til dette ting efter andmeldelse jndstevnt de 4re Mænd som uden hans tilladelse hos ham har logeret til undgieldelse for deres modtvillighed i at erhverve Jorddrottens tilladelse til det hos Comparenten hafte Logemente

Efter saadan nærmere jndkomne forlangende udestaar Sagen til næstholdende Høste ting for dette Skibreede

Hr: Fogden Hejbergs Fuldmægtig Sr: Kastrup begierede i Rette Justitz Sagen andhengiggiort sidstleeden Høste ting Contra Magne Ditlefsøn Knarvig og Hustrue Anne Monsdatter for usamdrægtighed og ond forligelse maal, men ihenseende den feiltagelse ved laugdagens forkyndelse er underløbet at den ike i tide for vedkommende er bleven forkyndet saa maatte Comparenten desformedelst begiere saavel Hustrue Anne Monsdatter paa nye laugdaget til andstundende Høste ting, som de forelagde Vidner Johannes Nielsøn og Niels Iversøn Knarvig ligeleedes paa nye under lovens Faldsmaal til Samme Høste ting næstandstundende forelagde at møde og Provemaal i Sagen at aflægge

derefter saaleedes

Eragted

Retten igientager den for jndstevnte Anne Monsdatter Knarvig til dette ting givne laugdag, da hun til næstholdende Høste ting haver at møde og Sagen at tilsvare, til hvilken tiid Vidnerne Johannes Nielsøn og Niels Iversøn under lovens Faldsmaal forelægges at møde og Provemaal i Sagen at aflægge

1769: 102b

Ole Nielsøn Muhlen mødte for Retten og gav tilkiende at hand til dette ting med mundtlig varsel haver ladet jndkalde Guttorm Oxnes Ole Erichsøn, Iver Nielsøn og Rasmus Nielsøn alle boende paa Gaarden Oxnes her i Skibreedet, fordie de i dette Aars Vaar Fiske uden Citantens minde har tiltaged sig Logemente i hans Huus og ej dertil efter hans paamindelse har villed søge Citantens Jord Ejere Hr: Danchert D: Hejbergs tilladelse, desandgaaende at andhøre Vidnerne Thor Andersøn Sættre og Sæbiørn Andersøn Hellestvet /: som under lovens faldsmaall ere jndstevnte :/ samt lide Dom til undgieldelse saavel i Hoved Sag og omkostninger, ligesom og Citantens Jord Ejere Hr: Hejberg til vedermæhle er jndkaldet.

Citanten formodede at de jndstevnte møder og i dessens ermangling fremstillede de brugte Stevne Vidner Jacob Wiche og Magne Sættre til Jndvarslingens Lovlige afhiemling.

Contra Parterne mødte alle tilstæde og Sagde at de ike haver nødt den efter loven andbefalede Varsel da det først er i dag 13 dage siden de bleve varslede i denne Sag.

Stevnevidnerne blev fremkaldet som forklarede at de Selve Pindse aften varslede saa vel Contra Parterne som Vidnerne {og} i denne Sag, og da det befindes at det ike er meere end 13 dage siden saa kunde ej heller med denne Sag forfares denne Sinde.

Citanten Ole Muhlen forbeholt tiltale til Stevnevidnerne for deres mislige omgang med varsels forkyndelse i denne Sag og til Satisfactions erholdelse over dem saavel for hans Sags

Spilde som andvente bekostninger agtede at lade dem jndstevne til næstholdende Høste ting for dette Skibreede

Sagen for denne Sinde udgaaer

Procurator Thommas Steen af Bergen mødte for Sr: Danckert Danckertsen Hejberg og gav tilkiende at hand efter ordre af *Vebemelte Sr: Hejberg her til Retten havde ladet jndkalde hans lejlending Joseph Larsøn Qvalsvaagen under formeening at have forbrudt sin bøgsel Rett ved det hand ike i rette tiide har betalt de Kong: Allernaadigst paabudne Skatter til Kong: Mayestets Foged, Men at Citanten selv er bleven tvungen eller fordret samme Skatter for lejlendingen at udbetale som allereede skeed er, nemlig den 7de Decembris 1768, hvorfore Citanten og har været foraarsaget for inden sidst afvigte Juul ved Stædets lensmand og tvende Mænd lovlig at opsige opsidderens brug, men dog derimod har maatted fornemme at opsidderen desuagted ike har villet fra vige bruget, derfore at lide dom efter loven samt til Processens omkostningers skadesløse erstatning, Comparenten ville altsaa fornemme om den jndstevnte efter den ham givne lovlig Varsel vil møde og i Sagen tage til gienmelde, Hvorefter hand med nermere paastand Sagen vedbørlig skal udføre,

Contra Parten Joseph Qvalsvogen mødte og vedtog lovlig varsell

1769: 103

Og begierede Sagens andstand til nestholdende Høste ting for dette Skibreede for at jndkomme med fornøden eragtende tilsvar.

Citantens Fuldmægtig jndstillede den forlangte andstand til Rettens Eragtning

Afskeediget

Sagen i følge Contra Parten Joseph Qvalsvaagens begier gives andstand til næste ting, da hand haver at jndkomme med fornøden eragtende tilsvar

Iligemaade fremstillede sig Procurator Steen paa Sr: D: D: Heybergs veigne og gav tilkiende at hand ligeleedes havde ladet *jndstevnte (jndstevne) opsidderen paa Qvalsvaagen Thommas Larsøn og derom Reffererede sig til hvis hand udj næst forrige Sag haver ladet forestille, da denne Sag er af lige beskaffenhed som den forrige mod Joseph Larsøn, og ville fornemme om den jndstevnte møder

Contra Parten Thommas Larsøn Qvalsvaagen blev paaraabt men mødte ike thi fremstode de brugte Stevne Vidner Lensmanden Lars Fieldsende og Mons Iversøn Schouge, som jndleverede den dem fra Citantens Fuldmægtig Procurator Steen tilsendte skriftlige ordre andgaaende denne og de fleere Qvalsvaagens opsidderes Indvarsling Dateret 9de Maij 1769, som den næstpaafølgende 10de Dito lovlig er forkyndt saaleedes som deres paateigning udviiser, hvilked de bekræftede med Eed og opragte Fingre efter lovens bydende

Procurator Steen begierede den udeblevne laugdaget til næste ting

Eragted

Indstevnte og udeblevne Thommas Larsøn Qvalsvaagen gives laugdag til næste ting at møde og Sagen at tilsvare

Ligeleedes gav Procurator Steen tilkiende at hand efter Velbemelte Sr: Danchert D: Hejbergs ordre havde ladet jndstevne opsidderen Niels Bastiansøn Qvalsvogen Sagen forestillede hand at være af samme beskaffenhed som de tvende her næst oven for indførte Sager ere og ville fornemme om den jndstevnte møder og hvad hand til Sagen kand have at svare.

Jndstevnte Niels Bastiansøn Qvalsvaagen blev paaraabt men mødte ike tilstæde, thi fremstode Forbemelte Stevne Vidner og afhiemlede under Eed med opragte fingre efter loven

Jndvarslingen saaleedes at være Passeret som deres paateigning paa den i næst forrige Sag fremlagde Stevne Liste udviiser

Steen begierede den udeblevne laugdaget

Eragted

Contra Parten Niels Bastiansøn Qvalsvaagen gives laugdag til næste ting at jndkomme med fornøden eragtende tilsvar i denne Sag.

Paa Selvsamme maade havde Meervelbemelte Sr: Danchert D: Hejberg ved hans andtagne Fuldmægtig Procurator Steen ladet jndstevne opsidderen eller lejlendingen Claus Bastiansøn paa Qvalsvaagen og ville fornemme om hand møder eller noged i Sagen haver at forestille

1769: 103b

De forbemelte Stevne Vidner fremstode og afhiemlede under Eed saaleedes at have jndkaldet Claus Bastiansøn Qvalsvaagen som deres paateigning paa den forberørte Stevne liste udviiser

Contra Parten Claus Bastiansøn Qvaalsvogen mødte og begierede Sagens andstand til næste ting

Steen jndstillede det begierte til Dommerens forgodtbefindende

Foravskeediget

Sagen gives andstand til næstholdende Høste ting for dette Skibreede, til hvilken tiid Contra Parten Claus Bastiansøn haver at fremkomme med fornøden eragtende tilsvar

Endelig forestillede Procurator Steen at hand ligerviis efter Sr: Hejbergs forlangende havde ladet jndkalde lejlendingen Hans Olsøn Qvalsvogen, Stevnemaalet forklarede hand at være af lige beskaffenhed med de 4re forrige af Sr: Hejberg andlagde Sager, ville altsaa fornemme om den Jndstevnte møder med tilsvar i Sagen

Indstevnte Hans Olsen Qvalsvaagen mødte og vedtog lovlig varsel og for Resten Sagde at hand vidste at hand ikuns var lidet skyldig hvilked hand er villig til at betale naar Citanten sam/m/e vil modtage

Citanten Reffererede sig til Stevnemaalet og den fremlagde Bøgsel Sæddel og derefter begierede Sagen udsatt til næste ting for at jndkomme med det videre fornødne fra sin Side til Sagens oplysning.

Avskeediget

Sagen i følge Citantens begier udestaar til næste ting

Derefter blev paaraabt Sagen som af Procurator Steen ved seeneste Sommer ting blev inCammineret paa Iver Arnesøn udKiilens Veigne imod Ole Jonasøn Fedie for skieldsord

Procurator Steen for Citanten forestillede at hand haver ladet Rettens seeneste Eragtning for den jndstevnte Ole Jonasøn forkynde og ville fornemme om den jndstevnte møder.

Citantens Fuldmægtig ihenseende at hand ike havde den paaberaabte Forelæggelse taged beskreven begierede at Retten ville igien tage laugdag for den jndstevnte til neste ting saasom Sagen eengang lovlig er jncammineret

Eragted

Retten igientager den for Contra Parten Ole Jonassøn til Sidstholdne Høste ting givne laugdag, da hand til dette aars næstandstundende Høste ting forelegges at møde og Sagen at tilsvare

Publiceret

14. Eet Skiøde udstæd af Iver Hansøn udKiilen til Jacob Lampe paa 18 Marker Fisk 6 Kander Malt udj gaarden udKiilen for 34 rdr Dateret 26de Maij 1769

Derefter er fremlagt de ordinaire Skatte Restancer for 1ste og 2den Termin dette aar beløbende sig til 688 rdr, Som blev oplæst og af laug Retted og den tilstædeværende almue uimodsagt

Og da jngen efter udraab jndfandt sig som videre for Sage tinged havde at forrette og i Rette føre saa er og Tinget for denne Sinde igien bleven Slutted og ophævet.

1769: 104

Sommer Tingene for 1769 for Alenfith

Anno 1769 den 29de Maij, Er Retten sadt paa Tingstædet Alverstrømmen i Alenfiths Skibreede, til eet aldmindelig Sommer Skatte og Sage tings holdelse for Dito Skibreedes almue overværende udj Retten Kongelig Mayestets Foged velædle Hr: Christen Hejberg og de ved seeneste afholdne Høste ting udnævnte og paa folio 69 andførte laug Rettes Mænd af hvilke de 5 første {ike} fremlagde Attester om deres laug Rettes Eeds afleggelse.

Hvorda! først blev allerunderdanigst og underdanig Publiceret de for forrige Skibreeder bekiendtgiorde Kong: Forordninger og andre Høye øvrigheds \ordre/, og dernæst jndkom fra almuen til tinglysning følgende Documenter

1. Eet Skifte brev forretted paa Gaarden Fløxsand i Herløe Skibreede efter afg: unge dreng Knud Arnesøn den 28de Junij 1768 vid: fol:
2. Een Bøgsel Sæddel udstæd af Madamme Karen Frimann Salig General Told Forvalter Garmanns til Rasmus Olsen paa ½ løb Smør udj Gaarden Totland Dateret 17de Febr: 1769
3. Een dito udstæd af Dito til Johannes Knudsen Store Oxe paa 2 Pund Smør 4 Kander Malt udj gaarden Schare, Dat: 10 Maij 1769
4. Een dito udstæd af Enken Madamme Frimann til Erich Bergesøn Fyllingen paa 1 løb Smør 9 Marker Smør i Skatte Skyld men i landskyld 2 Pund 6 M/arker Smør 1 1/3 Hud, Dat: 5 Martj 1769
5. Een ditto udstæd af Ole Fyllingen til Ole Olsøn Alver paa 18 Marker Smør og 12 Kander Malt udj gaarden Hofsdahl, Dateret 1ste Maij 1769
6. Een ditto udstæd af Enke frue Anne Hansøn Salig Justitz Raad Frimann til Jacob Jacobsøn paa 18 Marker Smør og 1 Mæhle Malt i gaarden Toftinge Dateret 6te april 1769 af hvilke 5 originale Bøgsel Sædler og fuldte ligelydende Reverser
7. Eet Skiøde udstæd af Berentz Cramer til Iver Isachsøn Breche paa Seims Kirke med tilliggende Jordegods og videre for 150 rdr Dateret 9de Julii 1768
8. Eet Ditto udstæd af Rasmus Andersøn Echanger til Anders Olsen Siurset paa 1 Pund 2 5/8 Marker Smør i gaarden Siurset for 26 rdr 3 mrk 12 s Dateret 25de octobris 1768.
9. Eet odels Skiøde udstæd af Johannes Olsøn Schurtvedt med de fleere til Baste Michelsøn Iisdahl hvorved ham Sælges odels Retten til ½ løb Smør og 18 Kander Malt udj gaarden Iisdahl for 20 rdr Dateret Mieldegaard den 3de april 1769
10. Eet Ejendoms Skiøde udstæd af Anders Larsøn Hopland og Anders Sæbiørnsøn Kalsaas paa 1 Pund Smør og 16 Kander Malt udj gaarden Hopland for 70 rdr Dat: Mielde den 30te Martj 1769

11. Eet Dito udstæd af Halsteen Olsøn Hopland til Anders Larsøn Hopland og Hustrue andgaaende deres leve Kaar, af samme Dato

12. Eet Skiøde udstæd af Mons Aslachsøn Nedre Qvamme med de fleere til Knud Johannesøn paa 14 Marker Smør og 9 1/3 Kande Malt udj gaarden Indre Fosse for 18 rdr 5 mrk 8 s: Dateret 29de Maij 1769

13. Eet ditto udstæd af Ole Josephsøn til Ole Larsøn Gethuus paa een gaarde part Raadmandsøen kaldet sky: 6 M/arker Smør for 190 rdr Dat: Bergen den 10 Novbr: 1768.

14. Een Bøgsel Sæddel udstæd af Hr: Consul Walace paa 18 M/arker Smør og 6 Kander Malt udj gaarden Levestad, Dat: 21de Martj 1769, tilligemed ligelydende Reverse til Bøgsel Manden Michel Siursøn

15. Een ditto udstæd til Dito af Henrich Holbech paa 6 Marker Smør og 6 Kander Malt udj gaarden bemelte Levestad, Alversunds Kirke tilhørende Dat: 22 Martj 1769

1769: 104b

16. Een odels Lysning udstæd af Niels Olsen Sæhlevold paa sin Søn Ole Nielsøns Veigne andgaaende odels Retten til ½ løb Smør og 1 ½ Mæhle Malt i gaarden Elsaas, Dat: 29de Maij 1769

17. Een Bøgsel Sæddel udstæd af Aschild Magnesøn Mundahl til Siur Andersøn paa ½ løb Smør udj gaarden øvre Siursett Dat: 29 Maij 1769

18. Een dito udstæd af Halvor Halvorsøn Sættre til Johannes Arnesøn paa ½ løb Smørs Leje i gaarden Nedre Siursetter af samme Dato
og af hvilke tvende fuldte ligelydende Reverser

Hr: Fogden Hejberg har til dette ting paa Justitiens veigne med mundtlig Varsel ladet lovlig stevne og varsle her til dette ting Anne Catharine Hellmann paa Fladøen som den der har begaaet Lejermaal i løsagtighed med Malversanten (Malefikant = forbryter) afg: Jochum de Lange i medens hand var under Arrest og action, Hun derom eller derfor at lide Dom saavel til de forvirkede Bøders udreedelse som Processens omkostninger efter nærmere giørende paastand, Denne Sag lod Fogden i Retteføre ved sin Fuldmægtig Sr: Kastrup som for det første skulle fornemme om den jndkaldte eller nogen paa hendes veigne møder, i hvis mangel hand havde tilstæde Stevnevidnerne Lensmanden Knud Stor Oxe og Johannes Knudsen ibm: for at afhiemle Stevnemaaled

Jndstevnte Anne Catharine Hellmann blev paaraabt men hverken hun eller nogen paa hendes veigne mødte med tilsvar, thi fremstode forbemelte Stevne Vidner og afhiemlede under Eed med opragte Fingre efter loven, at de med meere end fulde 14 dages Varsel haver jndstevnt Anne Chatarine Helmann til lejermaals bøders udreedelse og omkostningers erstatning i denne Sag saaleedes som andført er

Actor i den henseende erjndrede om laugdag til andstundende Høste ting

Eragted

Indstevnte Anne Catharine Helmann gives Laugdag til næste ting for dette Skibreede at møde og Sagen at tilsvare

Anno 1769 den 30te Maij da det almindelige Sommer Skatte og Sage Ting holdtes med Alenfit Skibreedes Almue paa Tingstædet Alverstrømmen, blev Retten betient af mig Foged Christen Heiberg som Sette Dommer følgelig Hans Høy Velbaarenheds Hr: Stift-Befalingsmand Petersens Resolution af 17de hujus, grundende sig paa Hr: Sorenskriver Garmans Reqvisition af 12te ejusdem, der begge deele lyder saaledes: Retten blev og tillige Betient med de for dette Aar udnævnte Lavrettes Mænd som for anfindes anførte undtagen Haldor Jonsen Berrefiord, i hvis Sted mødte Knud Johannesen Fosse.

Hvor da for Sorenskriveren over Nordhordlehn Hr: Henrich Garman mødte hans Fuldmægtig Sr: Hans Lessøe og gav tilkiende at velbemt: hans Principal har fundet sig nødsaget til dette Ting med Mundtlig Varsel at lade indkalde Gudmund Jonsen Berrefiord for adskillige om Citanten udtalte uanstændige ord og tillagde nærgaaende Beskyldninger, derom at anhøre Vidnerne Lars Monsen Store Oxe, Anders Bastesen Møcheltun, Ole Johannesen, Ole Endresen og Niels

1769: 105

Olsen Berrefiord /: der alle under Lovens Falsmaal ere indstevnte :/ samt at lide Dom til vedbørlig undgieldelse og Processens Omkostningers skadesløse Erstatning alt efter nærmere i sin Tiid giørende Paastand. Comparenten ville formode at saavel den indstevnte som Vidnerne møder, men i Fald det skulle mangle, havde han tilstæde til Indvarslingens Afhiemling de brugte Stevne Vidner Lænsmanden Knud Stor Oxe og Anders Møcheltun.

Saavel den Saggivne Gudmund Berrefiord, som de indstevnte og foran benævnte Vidner blev paaraabt, men ingen mødte.

Stevne Vidnerne Lænsmanden Knud Stor Oxe og Anders Møcheltun afhiemlede med Eed lovlig at have indstevnt saavel den Saggivne Gudmund Berrefiord til at liide Dom saaleedes som anført er, som og de forbenevnte Vidner under Lovens Falsmaal at deponere deres eedelige Vidnesbyrd i denne Sag.

Lessøe begierede de indstevnte, saavel Contra Part som Vidner Lavdaget og forelagt til neste Ting

Eragtet

Den indstevnte og nu ei mødende Gudmund Jonsen Berrefiord gives Lavdag til nestanstundende Høste Ting at møde og Sagen at tilsvare; Iligemaade forelægges og Vidnerne Lars Monsen Store Oxe, Anders Bastesen Møchelthun, Ole Johannesen, Ole Endresen og Niels Olsen Berrefiord med Lavdag til neste Ting under Lovens Falsmaal at møde og deres eedelige Vidnesbyrd i denne Sag at aflægge.

Derefter er igien Sage tinged Continueret, og \da/ Publiceret for det

19de Eet Skiøde udstæd af Anders Halvorsøn Farristvedt til Knud Aadsen Seim paa ½ løb Smør og ½ tønde Malt udj gaarden Fischesetter for 50 rdr Dateret 12te Maij 1769

20. Een Penge mangels lysning udstæd af Erich Olsøn Rylland paa Hustrue Karie Iversdatters veigne angaaende Odels Retten til 1 Pund 16 4/7 M/ark Smør og 20 4/7 Kander Malt {foen} udj gaarden Yttre Fosse. Dat: 29de Maij 1769

Derefter er fremlagt Skatte Restancen over de ordinaire Skatter for 1ste og 2de Termin dette aar beløbende til 535 rdr 1 s. som blev oplæst og af almuen og laug Retted uimodsagt

Og da jngen efter 3de ganges udraab jndfandt sig som videre for Sage tinget havde at forrette er samme for denne Sinde slutted og ophævet.

Sommer Tinget for Echangers Skibreede 1769

Anno 1769 den 31te Maij, Er Retten sadt paa Tingstædet Bernestangen til eet aldmindelig Sommer Skatte og Sage Tings holdelse for Echangers Skibreedes almue, overværende udj Retten Kong: Mayestets Foged Hr: Christen Hejberg, og de for i aar opnævnte laug Rettes Mænd som i Protocollen folio 76te ere andførte, hvoraf de 4re sidste som nye Mænd foreviiste attester andgaaende deres laug Rettes Eeds afleggelse

Hvorda først blev allerunderdanigst og underdanig læst de for forrige Skibreeders almue bekiendtgiorde Kongelige allernaadigste Forordninger og andre Høye øvrigheds ordre, og dernæst jndkom fra almuen til Publication følgende Documenter

1. Eet Skiøde udstæd af B L Kramer paa Ole Bleges veigne til Iver Isaachsøn Bræche paa 1 løb Smørs leje udj gaarden Gielsvigen for 50 rdr Dateret 9de Julii 1768.

2. Eet Ditto udstæd af Ole Larsøn Padøen med de fleere til Erich Larsøn Padøen 17 7/16 Marker Smør for 56 rdr 5 mrk 4 skilling Som er Dateret den 24de Novembris 1768.

1769: 105b

3, Eet Documente udstæd af Rasmus Kragh for Iver Bertelsøn Haadneland andgaaende eendeel Gods \2 Pund Smør/ i gaarden Hope Dateret 23de Maij 1769
Dette Documente som med Stempled papiir No: 18 til 6 s: er belagt kand af dets jndhold ike viise hvad navn det bør gives, thi er det een Beskikelse da er det ike forsyned med det vedbørlig, Stempled papiir og skulle Forfatteren have meent noged andet Documente derunder, er sammes Carracteer ubekiendt, jmidlertiid tillades det efter vedkommendes begier ting lysning, og for Resten Validerer for sit værd

4. aflyst een obligation udstæd af Erich Bergesøn Fyllingen till Hr: Jens Bergendahl paa Capital 150 rdr, mod Pandt udj gaarden Fyllingen ½ løb Smør 15 Kander Malt og ¼ Faar Dat: 20 Novembr: 1761 og tinglyst den 21de samme aar, som nu efter qvitering af 20de Maij 1769 er betalt og derfore Mortificeres. vid: fol: 252.

*4, tinglyst eet Skiøde udstæd af Erich Bergesen til Ole Borgesøn Lechnes paa ½ løb Smør 15 Kander Malt ¼ Faar i gaarden Fyllingen for 290 rdr, Dateret 31te Maij 1769:

5, Eet dito udstæd af Ole Olsøn Sæveraas med de fleere til Halvor Hansøn Hemvigen paa 18 Marker Smør og 1 qvarter Malt udj Gaarden Lie for 50 rdr Dateret 31 Maij 1769

6. Eet odels Skiøde udstæd af Ellef Lie og Curator Ole Hagset paa odels Retten til 18 Marker Smør 1 qvarter Malt udj Gaarden Lie for 14 rdr Dateret 31te Maij 1769

7. Een Bøgsel Sæddel udstæd af Hr: Lyder Johan Smith til Lars Torbiørnsøn paa 16 4/5 Marker Smør 1 vog 1 b/ismerpund 4 2/7 Marker Næver i gaarden Moe Dateret 8 Maij 1769

8. Een ditto udstæd af Madamme Wenche Salig Sorenskriver Garmanns til Ole Olsøn Jordahl paa 12 M/arker Smør 10 Kander Malt i gaarden Jordahl Dateret 27de februarij 1769

9. Een ditto udstæd af Weemund Roed (Røed) og Siur Eide til Anders Halvorsøn Hemvigen paa 18 Marker Smør 6 Kander Malt udj gaarden Aschevig Dateret 31te Maij 1769
af hvilke 3de fulte ligelydende Reverser

10. Een ditto udstæd af Iver Bræche i Hardanger til Knud Christiansøn paa 27 Marker Smør og 12 Kander Malt udj gaarden Gillesvigen Dateret 20 Maij 1769

11. Een ditto udstæd af Erich Larsen Padøen til Ole Larsøn paa een Plads under Padøen, Hatlehougen kaldet. Dateret 31te Maij 1769

12. Er Tinglyst eet Odels Skiøde udstæd af Magne Jacobsøn Stordahlen til Anders Larsøn Dyrkolbotten hvorved Kiøberen hiemles Odels og Aasædes Retten til gaardeparten Dyrkolbotten Skyldende 6 Marker Smør for 7 rdr 4 mrk 8 s Dateret 1ste Junij 1769

Derefter er fremlagt Restancerne over dee ordinaire Skatter for 1ste og 2de Termin i dette Skibreede beløbende sig til 462 rdr som blev oplæst og af laug Retted saavelsom den tilstædeværende almue blev uimodsagt.

Og da jngen efter 3de ganges lydelig udraab jndfandt sig som viidere for Sage tinged denne Sinde havde med Sager at gaae i Rette, eller videre, er Tinged Slutted og ophævet

1769: 106

*Høste (Sommer) Tinget for Hossangers Skibreede 1769.

Anno 1769 den 2den Junii Er Retten sadt paa Tingstædet Bernestangen i Hossangers Skibreede, til eet aldmindelig Sommer Skatte og Sage Tings holdelse for Hossangers Skibreedes almue overværende udj Retten Kongelig Mayestets Foged Hr: Christen Hejberg og *og de samme 8te Eedsorne laug Rettes Mænd som ved Høste tingeds holdelse ere udnævnte og paa Folio 75 andførte.

Hvorda! Først er allerunderdanigst læst og Publiceret de for forrige Skibreeder bekiendtgiorde Kongelige allernaadigste Forordninger, Samt læst andre Høye øvrigheds, og derefter indkom fra almuen til Publication følgende Documenter

1. Eet Skiøde udstæd af Enken Anna Helene Frorup Salig Fogden Jens Lems til Mons Andersøn Otterstad hvorved ham Sælges gaarden Egefet skyldende ½ Løb Smør, Dat: den 23de Novembris 1768
2. Eet Skiøde udstæd af Ole Andersøn Bircheland til Stephen Aschilsøn paa 11 4/7 Marker Smør i gaarden Bircheland for 13 rdr 4 mrk 5 skilling Dateret 22de Novembris 1768
3. Eet ditto udstæd af Lars Larsøn Fieldsende til Arne Larsøn Tofte paa 2 M/arker Smør 1/3 Kande Malt udj gaarden Øvsthuus for 1 rdr 3 s Dateret 21de Januarii 1769
4. Eet Mageskifte Skiøde opretted jmellem Niels Johannesøn Heldahl Halvor Johannesøn Hevig og Johannes Reistad paa den eene og Ingvold Fieldscholnes med de fleere paa [den anden Side]? paa 14 3/8 Marker Smør i gaarden Bircheland for 14 rdr 14 s og 6 1/14 M/arker Smør 4 2/7 Kande Malt udj gaarden Aaseim for 9 rdr 1 mrk 12 s og i Søre Røsland 1 Mark Smør og ½ Kande Malt for 1 rdr 3 mrk 10 s: Dat: 22de Novembris 1768
5. Eet Ditto udstæd af Hr: Sorenskriver Henrich Garmann til Johannes Andersøn Hofshofde paa 18 Marker Smør 18 Kander Malt udj gaarden øvre Kleppe for 56 rdr Dateret den 5te Decembris 1768

Derefter er paaraabt Sagen andlagt af Ole Bergesøn Torschedahlen mod Jon Siursøn Torschedalen for ærerørige ord, da Contra Parten Jon Siursøn Toschedalen mødte og Sagde at hand vel tilstaar at have talt om Citanten Ole Bergesøn ham til fornermelse, men samme er skeed af ubetenksomhed og overilelse, da hand nu jnden Retten erklærer at hand ike veed noged andet om Citanten at sige end hvad een ærlig Mand eigner og andstaar og altsaa nu tilbagekalder alt hvad hand Ole Bergesen til fornermelse har talt ligesaa erklærer hand sig og villig til j fald Citanten vil eftergive ham denne forseelse at erstatte ham hvad i denne processes omkostninger er medgaaed, og Endelig forsikrer for eftertiden at leve med ham som een fredelig og Kierlig Naboe

Citanten Ole Bergesøn erklærede sig fornøyed med det giorte tilbud, naar sam/m/e fra Contra Partens Side i alt opfyldes og at hand for eftertiden opfører sig som een fredelig Naboe, ligesom hand og nu begierede Sagen for denne Sinde ophæved, og det passerede beskreven meddeelt under dommerens bekræftning imod vedbørlig betaling.

Sagen i følge Parternes forlangende opheves, og det forlangte skal blive under bekræftning beskreven meddeelt

1769: 106b

Publiceret

6. Eet Mage Skifte Skiøde opretted jmellem Johannes Siursøn Mielstad paa Myndtling Haldor Johannesøn veigne paa den eene og Johannes Andersøn Hofshofde paa den anden Siide andgaaende 9 Marker Smør og 6 Kander Malt udj gaarden Indre Bernes for 11 rdr 1 mrk 8 s og 4 ½ Marker Smør og 3 Kander Malt udj gaarden Hole for 8 rdr Dat: 2de Junii 1769

7. Eet Skiøde udstæd af Johannes Andersøn Hofshofde til Johannes Gudmundsøn Herland paa 18 Marker Smør 12 Kander Malt udj gaarden Indre Bernes for 62 rdr Dateret 2de Junii 1769

8. Eet Dito udstæd af Johannes {Johan} Andersøn Hofshofde og Mons Bastesøn Hatland til Johannes Johannesøn Søre Bysem paa 8 2/5 M/arker Smør og 4 4/5 Kande Malt udj gaarden Søre Bysem for 15 rdr, af samme dato

9. Eet dito udstæd af Jacob Haldorsøn Bysem til Haldor Jacobsøn paa 21 Marker Smør og 12 Kander Malt udj gaarden Nore Bysem for 50 rdr, af sam/m/e dato

10. Eet Dito udstæd af Hr: Sorenskriver Garmann til Elling Ellefsøn paa 2 43/100 Marker Smør og 1 12/50 Kande Malt i gaarden Nore Mielstad for 3 rdr 1 mrk 4 s. Dateret den 2den Junii 1769

Derefter er fremlagt Restancen over de ordinaire Skatter for dette Skibreede 1ste og 2de Termin dette aar beløbende sig til 487 rdr Som blev oplæst og af laug Retted og almuen uimodsagt

Og da jngen efter trende ganges udraab jndfandt sig som videre for Sage tinged havde at forrette er samme for denne Sinde Slutted og ophæved

Sommer Tingene for Mielde Skibreede 1769

Anno 1769 den 5te Junii, Er Retten sadt paa Tingstædet Nedre Mielde, til eet aldmindelig Sommer Skatte og Sage Tings holdelse for Mielde Skibreedes almue, overværende udj Retten Kongelig Mayestets Foged Velædle Hr: Christen Hejberg og de samme 8te Eedsorne Laug Rettes Mænd som ved sidst afholdte Høste ting ere udnævnte og paa Folio 77 ere andførte

Hvorda! Først er allerunderdanigst og underdanig læst de for forrige Skibreeders almue bekiendtgiorde Kongelige allernaadigste Forordninger og andre Høye Øvrigheds ordre, og dernæst jndkom fra almuen til Publication efterfølgende Documenter

1. Eet Auctions Skiøde udstæd af Auctions Directeuren Hr: Sorenskriver Garmann til Jon Olsøn Dahltvedt paa Skatteskyld ½ løb Smør og 1 Mæhle Malt men i Landskyld 22 ½ Marker Smør og 1 Mæhle Malt udj gaarden Dahltvedt for 60 rdr Dateret: 9de Decembris 1768.

2. Een Bøgsel Sæddel udstæd af Hr: Michael Stub Arentz til Mons Siursøn Præstue paa ½ løb Smør udj gaarden Præstue, Dat: 14 Januarij 1769

3. Een ditto udstæd af Enken Karen Magarethe Randulf Sl: Hr: Svartkofs til Stephen Erichsøn paa 18 Marker Smørs leje udj Gaarden Eide Dateret 3die Maij 1769
af hvilke tvende fulte ligelydende Reverser

4. Een Revers Bøgsel Sæddel udstæd af Hr: Sorenskriver Henrich Garmann paa Enken Madamme Wenche von der Lippe Salig Hr: Sorenskriver Johan Garmanns veigne til

Rasmus Christophersøn paa 1 Pund 8 Kander Malt udj gaarden Rodland (Rødland) Dat: 30te Decembris 1768

5. Een Bøgsel Sæddel udstæd af Hr: Giert Gielmejden til Johannes Hansøn paa ½ Løb og 6 ½ Marker Smør udj gaarden Søre Weesætter, Dateret den 5te Martj 1769 og af hvilken originale Bøgsel Sæddel og medfulte een ligelydende Reverse af samme dags dato

1769: 107

Derefter mødte for Retten Iver Erichsøn Bragvatten og gav tilkiende at hand som Laug værge for hans Søster Enken Sylvia Erichsdatter har funden sig nødsaget til dette [ting]? med mundtlig varsel at lade jndkalde Knud Nielsøn Grove fordie hand ej i mindelighed har villed tilbagebetale 18 rdr i reede penge som hannem af Citanten i forvaring var Leveret og var Enken bemelte Sylvia Erichsdatter tilhørende, ligesom og hun hos ham kommer til gode 3 aars jndestaaende Landskyld af een deel Jorde gods i gaarden Grøve, jtem 3 aars Koe foster og 3 Tønder Korn med det videre, desangaaende at andhøre Vidnerne Stephen Monsøn Grove og Lars Johannesøn Halland /: som under lovens Faldsmaal ere jndstevnte :/ samt lide dom saavel i Hoved Sagen som processens omkostninger skadesløse erstatning, Citanten vilde formode at den jndstevnte Contra Part og vidnerne møder, men i mangel deraf havde hand nu tilstæde de brugte Stevne Vidner Hans Johannesøn Smaaland og Anders Monsøn Halland til *jndvarlingens afhiemling

Contra Parten Knud Nielsøn Grøve blev paaraabt men mødte ike ej heller nogen paa hans veigne, men de jndstevnte Vidner vare tilstæde og vedtog lovlig varsel

Derefter fremstode de forbemelte Stevne Vidner og afhiemlede under Eed med opragte Fingre efter loven at de med meere end fulde 14 dages Varsel haver jndkaldet Knud Nielsøn Grove paa lovlig maade til doms lidelse i denne Sag.

Citanten derefter begierede dee mødende Vidner Eedfæstede og afhørte. Og blev da fremkaldet de mødende Vidner for hvilke Eedens forklaring af lovbogen blev oplæst og de formaned til Sandheds vedblivelse og at vogte sig for meenEed, Hvorom de og giorde løfte og aflagde Eed med opragte Fingre efter loven og af

1ste Vidne Stephen Monsøn Grove derefter aflagt følgende forklaring, at hand hørte i Fior Vaares af Knud Grove tilstaae at hand var skyldig til Enken Sylvie Erichsdatter i Reede penge 18 rdr, som hand for hende havde i forvaring, ligesaa tilstoed hand og at være hende pligtig 3 aars landskyld der skulle være aarlig saa vidt Vidnet mindes 1 rdr 12 s. hvilke tre aars landskyld vidnet er vidende om af Knud Grove siden den tiid er betalt, videre tilstoed og Contra Parten samme tiid at være Sylvie Erichsdatter skyldig for 2de aars Koe foster og 2 Tønder Korn, men om noget paa samme er betalt, eller om jndstevnte i andre maader noged til Citantjnden er skyldig, er vidnet aldeeles ubekiendt, ligesom hand og sagde at den foromprovede tilstaaelse skeed af Contra Parten Knud Grove paa aggeren ved hans eged Huus i Vidnets og fleeres overværelse,

og da jngen forlangede dette Vidne videre tilspurt er hand fra Retten bleven forløved og igien fremkaldet det

1769: 107b

2det Vidne Lars Johannesøn Halland, Som aflagde forklaring i alt eenstemmig med første Vidne undtagen at hand ike er vidende hvormeged den aarlige Landskyld skulde være, ligesaa veed hand heller ike om noged enten af landskyld eller det øvrige fordrende siden er betalt og afdraget

Citanten som ike havde noged videre disse Vidner at tilspørge, forbeholdt til Høste tinged at jndkomme med Reigning over Kravet, og nu alleene begierede den jndstevnte laugdaged til samme tiid,

Vidnet Lars Halland blev fra Retten afskeediget, og derefter saaleedes

Eragted

Lovlig Indstevnte men ej denne Sinde tilstædemødende Contra Parten Knud Nielsøn Grove gives Laugdag til neste ting at møde og Sagen at tilsvare

Publiceret

6. Eet Skiøde udstæd af Einer Nielsøn Ascheland til Niels Einersøn paa 2 Pund 6 Marker Smør i gaarden Bragvatten for 60 rdr Dateret 5te Junii 1769

7. Eet dito udstæd af Erich Ellingsøn Kleveland til Johannes Nielsøn Wevletvedt paa 6 Marker Smør 4 Kander Malt i gaard[en] {Vevletvedt} Houge for 20 rdr Dat: 5 Junij 1769

8. Eet dito udstæd af Iver Erichsøn Bragvatten paa Enken Sylvie Erichsdatters veigne, til Johannes Larsøn Grøsdalen paa 23 1/13 Marker Smør 13 6/13 Kande Malt udj Gaarden Grove for den Summa 150 rdr, er Dateret den 5te Junii 1769

9. Een obligation udstæd af Johannes Larsøn Grøsdahlen til Anders Aschildsøn Reistad paa Capital 99 rdr mod det forbemelte Gods i gaarden Grove til underpant, Dat: 5te Junii 1769

10. Een Penge mangels lysning udstæd af Ole Michelsøn Kleppe andgaaende odels Retten til ½ løb Smør og ½ tønde Maldt udj gaarden Nedre Kleppe som beboes af Lars Knudsen og Peder Larsen, Dateret 5te Junii 1769

11. Een Bøgsels Sæddel udstæd af Johannes Larsøn Klevland til Lars Johannesøn Halland paa 1 Pund 6 3/8 M/arker Smør i Gaarden Halland Dateret: 6te Junij 1769

Derefter er fremlagt Skatte Restancen over de ordinaire Skatter for 1ste og 2de Termin dette aar beløbende sig til 515 rdr 11 s. som blev oplæst og af almuen og laug Retted uimodsagt

Og da jngen efter 3de ganges udraab jndfant sig som viidere for Sage tinged havde at forrette er samme igien ophævet

Sommer Tinget for Arne Skibreede 1769

Anno 1769 den 7de Junii, Er Retten sadt paa Tingstædet Nedre Mielde til eet aldmindelig Sommer Skatte og Sage Tings holdelse for Arne Skibreedes almue, overværende udj Retten Kongelig Mayestes Foged Velædle Hr: Christen Hejberg og de samme aatte laug Rettes Mænd som ved sidstafholdne Høste ting for dette Skibreede ere anordnede og udnævnte, samt i denne Protocoll paa Folio 89 Speciel ere andførte hvoraf de 6 fremlagde attester andgaaende deres laug Rettes Eeds afleggelse

1769: 108

Hvorda! Først blev allerunderdanigst og underdanig læst og bekiendtgiort de for forrige Skibreeders almuer bekiendtgiorde Kongelig allernaadigste Forordninger og andre Høye øvrigheds ordre og derefter indkom fra almuen til Publication følgende documenter

1. Eet Skifte brev forretted paa gaarden Houchaas i Arne Skibreede efter afg: Anne Hansdatter den 12te Septembris 1768. vid: fol:

2. Eet Ditto passeret paa Gaarden Hiorteland efter afg: Anbiørn Nielsøn den 21de Martj 1768 vid: folio

3. Eet ditto paa Gaarden Bircheland efter afgangne Johannes Larsøn den 13de Septembris 1768, vide Pante Bogen folio

4. aflyst een obligation udstæd af Anders Pedersøn Reebslager Svend i Sandvigen til Enken Synneve Andersdatter paa Capital 20 rdr mod pandt i debitors iboende Huuser i Sandvigen Dateret den 7de Junii 1762 og tinglyst den 29de octobris samme aar som nu efter qvitering er betalt og mortificeret

5. Allerunderdanigst Publiceret Kongelig allernaadigst bevilling til Anders Olsen Nore Reistad at maae alleene paa Pladsen Steenestøen udj Nordhords Fogderie holde eet Kroe og Giestgiverie Dateret Christiansborg Slot den 28de april 1767

6. Eet odels Skiøde tinglyst udstæd af Sr: Johann Garmann til Johannes Nielsøn Fosmarchen andgaaende odels Retten til 2 Pund Smør og 1/3 Huud i gaarden Waxdahl for 20 rdr Dateret 7de Decembris 1768.

7. Eet Skiøde udstæd af Sr: Jaen Jaensen Frøchen som Tilsyns mand i hans Salig Faders Stervboe til Sr: Johan Hagelsteen hvorved Kiøberen Sælges Eidsvog Gryn og Korn Mølle tilligemed dens Mølle vand og demning samt dertil hørende Gaard Eidsvog, skyldende 1 Løb Smør med Huuser og gaardens besætning med videre i alt for 1300 rdr Dat: 2den Maij 1769

8. Eet odels Skiøde udstæd af Johan Garmann til Einer Monsøn Rivenes paa odels Retten til 1. Pund Smør ¼ Tønde Malt udj Gaarden Stanghelle for 24 rdr Dateret 7de Decembris 1768

9. Eet Skiøde udstæd af Johan H Gronning (Grønning) til Sr: Bærent Michael Høeg paa et Huus i Store Sandvigen afgangne Giertrud Andersdatters Stervboe tilhørende for 3 rdr 3 mrk, Dateret den 21de octobris 1768.

10. Eet Ditto udstæd af Sr: Henrich Steen til Bæhrent Michael Høgh paa eet Huus i Store Sandvigen for 230 rdr Dat: 4 april 1769

11. Een obligation udstæd af Behrent Michael Høgh til Sr: Henrich Steen paa Capital 200 rdr mod Pant i nestforbemelte Huuser, af samme dato som forrige

12. Een dito udstæd af Johan Hagelsteen til Sr: Jan Jansøn Frøchen med de fleere paa Capital 800 rdr mod Pant udj Eidsvog gryn og Korn Mølle med vedhørende gaard Eidsvog, af dato 2den Maij 1769.

13. Een dito udstæd [af] Petter Larsen i Sandvigen til Johan Garmann paa Capital 20 rdr mod Pandt udj Debitors iboende Huuser Dateret 9de Maij 1769.

14. Een ditto udstæd af Iver Pedersen i Sandvigen til bemelte Garmann paa Capital 50 rdr mod Pandt i Debitors iboende Huuser. Dat: 26 Janv: 1769

15. Een ditto udstæd af Ole Stien (Steen) til Johan Hagelsteen paa Capitall 98 rdr mod Pant i efterfølgende Ejendom, 1. Med første Prioritets Rett et lidet Vaanhuus i Store Sandvigen, 2. ligeleedes med første Prioritet 2/3 deele i eet stoer Nøst ved Søen staaende og 3de: Med 3die Prioritets Rett Debitors iboende Huuser og Een tredie deel i Nøsted Dateret 3 april 1769.

16. Een ditto udstæd af Sr: Hans Fæster til Frue Magarethe Catharine, Salig Hr: Major og Stads Houptmand Gerth von der Ohes paa Capital 290 rdr mod Pandt udj {gaarden} *udj eet Nøst og tvende Søeboder med fleere Debitors Ejendomme, samme obligation er Dateret den 12te Martj 1766

17. Eet afkald udstæd af Berge Monsøn Havre til Sl: Sorenskriver Johan Garmanns Stervboe for hans Hustrue Sophie Lahmesens Fæderne og Møderne Arv etc: Dateret 9de Februarii 1769

18. Een Bøgsel Sæddel udstæd af Hr: Lieutnant Lars Johann With til Lars Knudsen Horvigen paa 1 Pund Smør og 1/3 Huud udj gaarden Yttre Haarvigen Dateret 30te Martj 1769

19. Een Fæste Sæddel udstæd af nu afgangne Sorenskriver Sl: Hr: Johann Garmann til Gustavus Pettersen paa een Enge Plads under gaarden Store Sandvigen Dateret 16de februarij 1767

1769: 108b

<2> 20. Een Bøgsell Sæddel udstæd af Hr: Arentz til Stephen Stephensøn Rivenes paa 21 Marker Smør og 9 Kander Malt udj gaarden Bredsteenlien Dateret 23de Januarii 1769, tilligemed ligelydende Reverse

<1.> 21. Een ditto udstæd af Enken Inger Lucine Mortiz til Anders Monsøn Seim paa 1 Pund Smør og 1/3 Huud i gaarden Indre Arne Dateret 9de Maij 1769

<2> 22. Een ditto udstæd af Hr: Justitz Raad Gartner til Niels Monsøn paa ½ løeb Smør og ½ tønde Malt udj gaarden Qvamme, Dateret 3 Junij 1769

23. Een ditto udstæd af Ditto til Knud Ingebretsøn paa 149/1984 Tønde Lax i gaarden Dahle Dateret 9de Martj 1769

af hvilke trende sidste ej fuldte nogen Revers Bøgsel Sædler

24. Een Dito udstæd af Anders Nielsøn Helle til Ole Iversøn paa ¼ tønde Lax i gaarden Dahle hvorved Bøgsel Manden Ole Iversøn og forbiudes (pålægges?) at give sine Forældre Iver Knudsen Dahle og Hustrue 2 tønder Korn, 2 Kiørs og 6 Faars Foster aarlig, og ved een af deres dødelig afgang da til den længstlevende at svare den halve part Dateret 7de Junii 1769

25. Een odels Lysning udstæd af Siur Siursøn Houcheland andgaaende odels løsnings Retten til 2 Pund 10 ½ Marker Smør udj gaarden Garnes som beboes af Rasmus Monsøn, Dat: 7de Junii 1769

Hr: Fogden Hejberg har til følge Høye øvrigheds ordre under 12te Passato atter til dette ting paa Justitiens Veigne ladet lovlig jndstevne Ingebor Tostensdatter af Sandvigen med Mand Svend Svendsen for hendes i berørte Sandvigen særlig udj Aared 1765, holdte Ryggesløse liderlige og forargerlige Huus, efter derom saavel fra Sogne Præsten til Kors Kirken velærverdige Hr: Hans Morsin som Klageren Ole Olsøn Hopland forlengst til forrige Foged jndgivne Klagemaale, Hun derom at andhøre beviisligheder, og efter Sagens forefindende omstændigheder at lide Dom, alt efter Fogdens i Rettelagde skriftlige Stevnemaal, des nærmere indhold som hand ved sin Fuldmægtig Sr: Kastrup i Rettelagde, ved hvilked Stevnemaal og til Vedermæhle og for Processens skyld Sagens andgivere ere kaldede ligesom og Ingebor Tostensdatters af Høye øvrighed andordnede Forsvar Lensmanden Anders Morvigen er jndkaldet, Actor Kastrup skulle altsaa fornemme om de jndstevnte Møder, men ellers havde hand til stæde Kaldsmændene Gustavus Pettersen og Anders Davidsen til Stevnemaalets lovlige afhienling.

Efter paaraab mødte ingen af de jndstevnte /: uden alleene Defensor lensmanden Anders Morvigen som vedtog lovlig Varsel :/ thi blev Stevnemaalet af de forbemelte Stevne Vidner under Eed afhiemlet saaleedes af dem at være forkyndt som deres paateigning udviiser

Lensmanden Anders Morvigen forbeholt den Jndstevntes forsvar i sin tiid

Actor i den henseende erjndrede om laugdag for de samtlige udeblevne Except Defensor til een for Dommeren beqvem kort tiid til denne Sags foretagelse

1769: 109

Paa gaarden Strømsnes, Hvortil og Hans Høyvelbaarenhed Hr: Stiftbefalingsmand Pettersen ved forbemelte ordre og skrivelse til Fogden under 12te passato har bevilged Extra ting til denne Sags behandling og paadømmende hvilked acten jrettelagde til hvilken tiid actor forbeholt sig og ellers lovede at fremkom/m/e med de fornødne beviisligheder til Sagens oplysning

Eragted

Den fra Actor Hr: Fogden Hejbergs Side j Rette lagde Høye øvrigheds ordre og skrivelse af 12te passato viiser at denne Sag er bevilget ved Extra ting at foretages og Sluttes, thi bliver og Sagen i andleedning af andre allerede berammede Forrettninger udsatt til den 30te hujus da igien paa Gaarden Strømsnes i Herløe Skibreede foretages, til hvilken tiid Paagieldende Ingebor Tostensdatter og Mand Svend Svendsen forelegges at møde og Sagen at tilsvare, ligesom og Sogne Præsten til Kors Kirken Velædle og Velærverdige Hr: Hans Mossin samt Ole Olsen Hopland om de {\me/} nogen tilsvar skulle fornøden eragte, og Endelige haver laug Retted den determinerede tiid betids at møde tilstæde

Hr: Fogden Hejberg ved sin Fuldmægtig Sr: Kastrup ædskede i Rette Justitz Sagen andlagt sidstleeden 31te Martj ved een bevilged Extra Rett Contra Siri Monsdatter af Sandvigen for begangne Smaat Tyverie, og da hendes andordnede Defensor Procurator Sr: Thommas Steen har begiegnet Sagen med Contra Stevning her til dette ting, saa vilde Comparenten først afvarte hvad hand til Sagens oplysning videre maatte have at i Rette føre

Procurator Sr: Thommas Steen som andordnet Defensor for den anklagte og arresterede Siri Monsdatter producerede een af ham udvirked skriftlig Contra Stevning af Dato 24de april Sidstleeden, hvorved hand til forventende Satisfactions erholdelse hos anklageren Sven Andersen havde ladet hannem saavelsom Actor Hr: Foged Hejberg og Sr: Baltzer Smith i Bergen jndkalde, nemlig de tvende sidste til Vedermæhle hvilked Stevnemaal med paategned forkyndelse hand nu i Rettelagde, og vilde fornemme hvad de jndstevnte dertil kand have at svare. Stevne maalet blev i Retten oplæst saaleedes lydende

Hr: Fogden Hejbergs Fuldmægtig Sr: Kastrup vedtog Stevnemaalets forkyndelse efter den derpaa skeede paategning

Derefter fremstode forbemelte Stevne Vidner og afhiemlede Jndvarslingen under Eed lige efter deres paateigning med tillæg at Balzar Smit og for dem ved Stevnemaalets forkyndelse erklærede, sig ej videre eller i nogen maade med Sagen at befatte

Indstevnte Sven Andersen mødte ike efter paaraab

1769: 109b

Dernæst Procurator Steen i andleedning af at den jndstevnte ike nu møder begierede at Retten ville behage at beramme een belejlig tiid og Stæd til at faae denne Sag paa nyt foretagen saa snart muelig skee kand, og at den jndstevnte og nu udeblevne Sven Andersøn til samme tiid og stæd, maatte vorde Laugdag forelagt, da Comparenten nærmere skal fremføre sin procedur og paastand mod den jndstevnte Sven Andersen.

Actor kunde ej have noged imod Defensors forlangende, siden baade til denne Sags behandling af Høye øvrighed er indvilget Extra Ting at holdes og til den tilkaldte nu ike møder, men erjndrede alleene at denne Sags foretagelse igien da maatte skee paa gaarden Strømsnes førstkommende 30te Junii, Hvor desuden Extra Rett er berammed at holdes i een anden Sag

Eragted

Sagen gives andstand til den 30te hujus da jgien paa Gaarden Strømsnes at foretages paa det der berammede Extra ting, til hvilken tiid jndstevnte og nu ej mødende Sven Andersen forelegges at møde og Sagen at tilsvare

Derefter er paaraabt Sagen andlagt af Hans Fæster mod Jens Johannesøn for gield 3 rdr 5 mrk 11 s. da Procurator Kragh lod begiere {de} fornyelses laug dag for den jndstevnte til næste ting,

derefter er saaleedes

Eragted

Retten igientager den ved Sidstafholdne Høste ting for Jens Johannesøn givne laugdag, da hand til næste ting forelegges at møde og Sagen at tilsvare

Ligesaa paaraabt Sagen andlagt af Iver Larsøn Nummedahl mod Isach Pedersøn Klomann for skyldige 5 rdr 3 mrk, da Procurator Kragh ved skrivelse lod begiere laug dagen for Contra Parten til næste ting

Eragted

Retten igien tager den for Isaach Pedersen Klomann Seeneste afholdne Høste ting givne laugdag, da {hand} bemelte Isaach Klomann til næste ting forelegges at møde og Sagen at tilsvare

Derefter er i Rettetaged Sagen andlagt af Procurator Sr: Johan Reutz paa Sr: *Toswinchels (Foswinchels) veigne mod Knud Helgesøn Lods for skyldige 18 rdr, da Sr: Reutz lod jndlevere den seeneste Høste ting passerede Laug dag med hosfølgende skriftlig Jndlæg som begge blev oplæst saalydende.

Contra Parten Knuds Helgesøn blev paaraabt men mødte ike, thi blev laugdagen af forbemelte Stevne Vidner afhiemled at være skeed efter paategning

Sagen optages til i morgen

1769: 110

Derefter Mødte Johannes Børgesøn Torschedalen og gav tilkiende at Qvinde Mennisked Guroe Olsdatter tienende hos sin Sted Fader Ole Bochsteen har funden sig høyst nødsaget til dette ting at lade mundtlig jndvarsle Johannes Andersøn Stangelie /: som fader til eet af hende med ham uden for ægteskab og i løsagtighed avled Barn een Søn naunlig Anders Johannesøn som endnu lever fordie bemelte Johannes Stangelie ike efter mange jndv..ger(?) og paamindelser har villed giøre forskud eller Contribuere det ringeste til Barnets underholdning og opdragelse, som hand dog i følge Kongelig allernaadigst udgangne Forordning er forbunden desandgaaende at lide dom til at erstatte Citantjinden hvad hand bør erlægge til Barnets opdragelse, samt erstatte Processens omkostninger i alt skadesløs Comparenten ville vente at jndstevnte møder men i dessens mangel havde hand tilstæde de brugte Stevne Vidner Otte Iversøn Indre Arne og Ole Danielsøn Seim til jndvarslingens afhiemling

Contra Parten Johannes Andersen Stanghelle blev paaraabt men mødte ike thi fremstode forbemelte Stevne Vidner og under Eed afhiemlede Jndvarslingens lovlige forkyndelse

Johannes Torschedalen begierede den jndstevnte laugdaged til næste ting

Eragted

Lovlig Indstevnte men ej denne Sinde tilstædemødende Contra Part Johannes Andersøn Stangelie forelegges til næste ting at møde og Sagen at tilsvare

Publiceret

26. Hans Ellertsens Tilbydelses skrift andgaaende sin odels Rettes afstaaelse til 18 Maarker Smør og 12 Kander Malt udj gaarden Falchanger, hvilken odels løsnings Rett hand

er berettiged til paa Hustrue Magarethe Olsdatters veigne Dateret 4de Junii 1769, hvorved tillige fuldte een af bemelte Hans Ellertsen den 30te Novbr: 1768 udstædde og samme dato tinglyste Penge mangels lysning

27. Een odels lysning udstæd af Hr: Sorenskriver Henrich Garmann Betreffende odels Retten til gaarden Stanghelle skyldende 2 Pund Smør og ½ Tønde Malt, Waxdahl 2 løber Smør 2 Huder og 1 Fierring Lax og Hane ½ løb Dateret 8de Junii 1769

Udi Sagen andlagt af Procurator Sr: Johan Reutz paa Sr: Fossvinchels Veigne Contra Knud Helgesøn Lods udj Sandvigen for skyldige Gield 18rdr er saaleedes

Dømt og Avsagt

Citanten Sr: Friderich Fossvinchel i Bergen, her ved Fuldmægtig Procurator Sr: Johan Reutz til sidst afholdne Høste-Ting for dette Skibrede ved skriftlig Stevning af 28de September 1768.

1769: 110b

ladet indstevne Knud Helgesen Lods i Sandvigen for efter Beviis af 1te Febr: 1768. skyldige 18 rdr, hvilket Beviis ved Sagens i Rættetagelse er fremlagt og Kraves Rigtighed Ligitimeret, derimod har Contra-Parten Knud Helgesen ej enten efter den ham Lovlig tildeelte indvarsling eller paafølgende Lauvdagelse mødt tilstæde med noget tilsvar eller jndvænding imod Sigtelsen, og altsaa ved saadan sin udeblivelse ligesom givet til kiende at hand mod Sag og Søgemaal ej har haft noget Rætmæssigt til sin befrielse at erindre.

Thi Kiendes og Døm/m/es for Redt at indstevnte Knud Helgesen Lods bør betale til Citanten Sr: Friderich Fossvinchel ej allene det paastevnte Krav med 18ten rdr, men end og i Processens omkostninger 5 rdr. Det idømte udreedes 15ten dage efter den/n/e Doms Lovlige forkyndelse under ellers paafølgende Lovlig adfærd.

Udj Sagen andlagt af Procurator Sr: Jacob Preus Contra Giert Busch fremstod bemelte Citant Procurator Preus som fremlagde Rettens ergangne Kiendelse afsagt den 3die Junii 1768 som fandtes paateigned af Stevne Vidnerne Gustavus Pettersen og Anders Davidsen den 19de Maij Sidstleeden Lovligen for den jndstevnte at være forkyndt og hvorom Comparenten udædskede bemelte tvende Stevne Vidner til Eedelig afhiemling, Hvorefter hand og forvendtede at den jndstevnte vorder paaraabt om hand eller nogen paa hans veigne skulle møde til Sagen at tilsvare

Fra Contra Parten Giert Busch blev jndleveret hands skriftlige tilsvars skrift af dend 7de hujus hvorved hand begierede Sagens andstand til Høste tinged samt ved Skafferen Gustavus Pettersen lod andmelde hans Hustrues store paahæftende Svaghed som hindrer ham at møde denne gang

Citanten dertil svarede at Retten udfinder forhaabentlig af det jndkomne den jndstevntes Forsæt at hand nemlig den jndstevntes attraae ikun er til udflugt og Sagens udhal, skiøndt de paadragende omkostninger saavel som forrige Rettes dag og endvidere frem vil paagielde den jndstevnte til Citantens vedbørlige Restitution ved Endelig Dom. Selve Sagen formeente Comparenten anstendelig at have deduceret og oplyst formedelst hans ved Sagens incammination

1769: 111

Udj skriftlige jndleveret Indlæg og de derudj Jndførte brevskaber, hvis originaler samme tiid blev forevist, og til hvis indhold Comparenten sig end videre Reffererede, men ike destomindre paa det den jndstevnte ej skal klage sig med Retten overiilet saa jndstillede

Comparenten til Retten om den jndstevnte kunde billiges den af ham forlangte udsettelse, da Comparenten derhos ville have sig forbeholden alle lovlige forbeholdenheder af sin Rett

Eragted

Den fra Contra Parten Giert Busches Side begierte udsettelse i denne Sag jndvilges til næste Høste ting, Til hvilken tiid det vil paaligge ham at fremkomme med sit fornødne Eragtende tilsvar, da og hvad forlanget er skal blive ham beskreven meddeelt mod betaling og ved afhentelse

Derefter er paaraabt Sagen andlagt af Sr: Henrich Normannd mod Wilhelm Jæger i Sandvigen

Procurator Thommas Steen mødte for Citanten og fremlagde Rettens seeneste her paa Høste tinged ergangne Kiendelse hvilken af Gustavus Pettersen og Andreas Davidsen som Stevne Vidner efter deres paateigning lovlig var bleven forkyndt den 10de Maij Sidstleeden, saa lydende

Procurator Sr: Preus mødte paa Wilhelm Jægers Veigne og efter hans ordre, og derhos Vedtog den hannem givne Varsel efter passeret given laug dag hvorhos Comparenten forestillede at som Retten noksom er bekiendt at hand nemlig Jæger efter lovens maade og tilladelse haver opbuden hans Boe til hans Creditorers afbetaling saa vil det og ved samme opbud Forrettning befindes hvorvidt bemelte Jæger bliver Citantens Debitor og henseende dertil hvor gielden formeentlig for Leqvidations Retten bør orddeeles formeente og paastoed Comparenten at denne Sag derhen bør henviises og derfore Protesterede imod overilelse af ydermere Rettergang og dom hvilked Comparenten Soubmiterede Rettens Eragtning under ald lovlig forbeholdenhed af den jndstevntes videre forsvar, samt hvad videre benægtelse jndstevnte Jæger kunde have til og imod Søgemaalet

Citantens Fuldmægtig Procurator Steen begierede Sagens andstand til næstholdende Høste ting for at Legitimere Søgemaalet som er andlagt forjnden den jndstevnte giorte opbud til hvilken begierte tiid Citanten lovede at fremkomme med Legitimation til Søgemaalet.

Preus vedblev sit forrige og urgeret paa Rettens Kiendelse til Sagens afviisning fra denne til Leqvidations Retten.

Steen Refferered sig til sit forrige

1769: 111b

Og afvartede Rettens biefald udjnden den begierdte Sagens andstand

Eragted

Da Denne Sags Contra Part Sr: Wilhelm Jæger dette aar in februarij har opgivet sit Boe som Fallit for Dommeren som tillige Liqvidations Forvalter i samme Fallit Boe saa henviises Citanten Sr: Henrich Noormann for de her paastevnte 311 rdr 4 mrk 12 s at søge sin Regres og betaling i Fallit Boed, da ham skal vorde tildeelt den Rett som Boeds omstendigheder og fordringens beskaffenhed efter lov kand tilkomme

Derefter er paaraabt Sagen andlagt af bemelte Sr: Normann mod Wilhelm Jæger og Reebslager Svend Ole Iversøn

Citanten Sr: Henrich Normann lod ved sin Fuldmægtig Procurator Thommas Steen i Retten fremlegge den laug dags foreleggelse, som i denne Sag passerede paa Høste tinged 1768, og derefter ville fornemme om den laug dagede møder eller lader svare til Sagen, ihvordan det end maatte skee saa begierede Citantens Fuldmægtig at med denne Sags videre behandling maatte beroe til nestholdende Høste ting da Citanten fra sin Side haver villed fremkomme med hvad beviislighed hand har udj Søgemaaled at fremføre.

Den laugdagede Wilhelm Jæger blev paaraabt, men mødte ike, thi blev laugdagen af Varselsmændene afhiemled saaleedes at være forkyndt som deres paateigning udviiser.

Procurator Sr: Preus sisterede sig for jndstevnte Ole Iversøn og paa hands veigne in totum benægtede enten at have været eller nu er Citantens Debitor for det allermindste af hans paasøgte Krav til Reebslageren Wilhelm Jæger ligesom og besagde Ole Iversøn aldeeles ike tilstaar nogen tiid at have sadt sig i Borgen for benævnte Jæger til Citanten for de paastevnte 91 rdr 5 mrk 13 s., og heller ike har nokbemeldte Ole Iversøn af Normand bekommed Valuta for indberørte Summa eller udj Vahre eller Reede penge, og andleediget af Citantens saa uventelige som ugrundede Søgemaal til Ole Iversøn udjnden den forbemelte paastevnte Summa bliver Ole Iversen foraarsaget til sin forhaabentlige befrielse og Satisfactions indtale for ulovlig paatrenged Rettergang at begiegne Sagen med Contra Stevning, hvilken efterdie Citanten selv forlanger Sagen udfløtted til næstholdende Høste ting Comparenten forbeholdt sig paa Ole Iversøns Side til samme tiid lovligen at udstæde og med vedbørlig forkyndelse

1769: 112

I rette føre til hvilken Ende Comparenten og nu andviiste nokbesagde Ole Iversens Beskikelse til hans forrige Hosbonde forbemelte Wilhelm Jæger af Dato 31 Maij som den paafølgende 1ste Junij er vorden effectueret den paastevnte gield betreffende med hvilken Comparenten vil i sin tiid oplyse at de paastevnte Penge virkeligen er Jægers istuken Gield til Normann og Ole Iversen aldeeles uvedkommende, hvilked end videre skal Legitimeres naar den Reserverede Contra Stevning i Rette falder, besagde andviiste Beskikelse forlangede Comparenten af Retten paateigned nu at være andviist, da ellers Comparenten tog Ole Iversen alle Beneficia Juris Reserveret til sit vedbørlige forsvar i denne Sag.

Citantens Fuldmægtig Reffererede sig til sin forrige paastand til næste ting, og lod alt andkomme paa Ole Iversen om hand med den paaberaabte Contra Stevning trøster sig at fremkom/m/e

Sagen gives andstand til næste ting

28. Een Penge Mangels lysning udstæd af Niels Andersøn Jndre Taqvam paa Jens Andersen Seims veigne andgaaende odels Retten til 1 Pund 1/3 Faar udj gaarden Jndre Taqvam som beboes af Simmon Olsøn Taqvam Dat: 8de Junij 1768

Derefter er fremlagt til attestation Skatte Restancen for 1ste og 2de Termin dette aar over de ordinaire Skatter beløbende sig til (ope rum) Som blev oplæst og af almuen og laug Retted uimodsagt

Og da jngen efter trende ganges udraab jndfant sig som videre for Sage tinged havde at forrette er samme for denne sinde Slutted og ophævet

Extra Ting paa Strømsnes gaard

Anno 1769 den 30te Junii Er Retten sadt paa Strømsnes Gaard i Herløe Skibreede, til tvende Sagers behandling og paadømme, som paa Justitiens veigne er andlagt mod Pigen Siri Monsdatter for Tyverie og Ingebor Tostensdatter i Sandvigen for forargerlig levnet, i følge Rettens seeneste afholdne Sommer ting ergangne Eragtning, og mødte da tilstæde det ved Arne Skibreedes Sommer ting tilstædemødende Laug Rette, som forhen ere andførte og i Justitz Protocollen folio 79 navngivne.

Hvorda! Procurator Sr: Thommas Steen som beskiked Defensor for den Arresterede Siri Monsdatter fremstillede sig for Retten tilligemed den efter hans formeening uskyldig

anklagede Siri Monsdatter og begierede at den af actor Hr: Foged Hejberg paa Grund af Svend Andersøns beskyldning mod hende andlagde Sag og udvirkede Arrest maatte foretages, til hvilken Ende Defensor fremlagde Rettens den 7de denne Maaned givne Eragtning beskreven, under vedkommende Kaldsmænds paateignelse som hand begierede af dennem her for Retten afhiemlet, og derefter ville fornemme hvorleedes

1769: 112b

Saggiveren og Arrest forvolderen ville forsvare hands mod hende brugte og efter Comparentens Formaning uChristelige og ulovforsvarlige omgang. Laug dagen blev oplæst saaleedes lydende

Sven Andersøn blev paaraabt men mødte ike, thi fremstode Gustavus Pettersen og Anders Davidsen Bøes og under Eed afhiemlede laugdagens lovlige forkyndelse saaleedes som deres paaskrift udviiser at være passeret.

Sr: Jacob Jørgen Kastrup paa sin Principal Hr: Fogden Hejbergs vegne som actor i denne Sag fremstillede sig dernæst og begierede for det første at den nu for Retten uden baand og fængsell mødende Siri Monsdr: som \efter/ actors forandstaltning /: her til i dag er transporteret :/ maatte fremkaldes til forklarings afleggelse paa følgende Spørsmaal nemlig: Hvorleedes og paa hvad maade hun Sc: Siri Monsdatter var kommen til de tvende Hoved Tøy eller saa kaldede Nøller, som Svend Andersen eller hans Hustrue fandt udj hendes Kiste og vedkiendte sig samme tilhørende, samt hvor hun siden har giort af samme?

Derpaa fremstod Siri Monsdatter for Retten og efter at hun af Dommeren havde modtaget formaning at vedblive Sandhed og give et fuldstendig Svar paa det omspurte blev af hende svaret saaleedes: At hun i Fior Sommer medens du kiøbte de Chaatharine Buchhoff kiøbte de omspurte tvende Nøller af een Sælge Koene som hun ike kiendte og gav derfore 20 s, dog efter bedre omtanke erklærede hun at det eene var een Nølle og det andet eet Skake Klæde, Nøllen er siden for hende bleven borte saa hun ike veed hvor den er, og Skake Klædet tog Catharine Buchholt fra hende og leverte til een Kone i Sandvigen der vasker Klæder for Baltzar Smith, der igien overleverede det til Baltazar Smith der vedkiendte sig samme dog Deponentjnden virkelig som melt havde kiøbt det af een hende ubekiendt Sælge Kone.

Actor maatte merke Siri Monsdatters fremdeeles friepostighed og benægtelse ville ønske samme var med Sandhed, forestillede dernæst at ihvorvel det ike haver været Actor muelig at faae opspart fleere Vidner ihvormed Sigtelsen og det begangne Tyverie desmere kunde bleven oplyst, og endskiøndt andgiveren Sven Andersøn ej har begaaet forsiktighed nok den gang hand eller Hustrue fandt de ham frakomne Sager udj Siri MonsDatters giemme men ladet samme fremdeeles hos hende beroe saa er dog Sagen saa vidt med de tvende Eenstemmige Eedelige afhørte Vidner Gurine Holmann og Brithe Rasmusdatter oplyst at Siri Monsdatter tilstod for Svend Andersen og Hustrue at hun havde taget fra dem de hos hende fundne og af dem sig vedkiendte Sager

i slig henseende sættes i Rette at Siri Monsdatter for dette begangne Smaae Tyverie, Bør dømmes til at miste sin Hud i fængsel følgelig lovens 6 Bogs 17 Capt 33 articul og med saadan paastand jndlod Actor Sagen fra sin Side under dom.

Defensor til actors fremførte

1769: 113

Vedblev sin forrige benægtelse, saa at hvad den arresterede for den jndstevnte Svend Andersen har tilstaaed er hende aftvungen under Trudsel og arrest hvilked hun nu aldeeles her for Retten fragaar, i anden henseende at være tilstaaende, hand Refferered sig dernæst til den af hannem som Defensor mod Saggiveren og arrest forvolderen Sven Andersen udvirkede

Satisfactions Stevning og har med ingen anden i denne Sag at befatte sig uden med hannem alleene,

Thi i slig andleedning paastoed hand at den over hende udvirkede uskyldige Arrest og fængsel efter Sagens forefundne beskaffenhed maatte Relaxeres og ulovlig andsees samt at Saggiveren Svend Andersøn maatte vorde tilfunden paa egen bekostning at oprette Sagens og arrestens bekostning, samt give hende Satisfaction for den hende nu udj eet halvt aar paalagde Process og arrest i det mindste med 30 rdr Arresten at blive andseet som ulovlig og uskyldig Reqvireret samt at hand bør betale Rettens gebyhr og Sagens ved disse forbiegangne Trende Rettes dage paagaaed omkostninger ligeleedes at betale Defensor for hans Reise og umage ved denne Sag i det mindste med 10 rdr, og derefter indlod hand Sagen til dommerens og Meddoms Mændenes lovmessige paakiendelse

Actor maatte merke at Defensor var af langt andre tanker udjnden denne Sag end hand, erjndrede alleene dette at de førte Vidner oplyser noksom og paa hvilken maade Sven Andersen har truet Siri Monsdatter til den aflagde bekiendelse i den henseende vedblev hand sit forrige og indlod det eene med det andet under lov medholdig Dom

Defensor ligeleedes efter hans forhen giorte skriftlige og mundtlige forestillelse derefter afvartede dom og den beskylte aldeeles friekiendt.

Sagen optages til doms til i morgen tilig

Hr: Fogden Hejberg Sisterede sig for Retten ved sin udj hans lovlige fraværelse Constituerede Fuldmægtig Sr: Jacob Jørgen Kastrup og ædskede Justitz Sagen i Rette andlagt afvigte Sommer ting for Arne Skibreede den 7de Junii Contra Ingebor Tostensdatter af Sandvigen, men ved Rettens Kiendelse samme ting udfløtted til i dag paa grund af Høy øvrigheds foregaaende Consence, berammede Extra Rett producerede altsaa først Rettens berørte 7de Junii ergangne Kiendelse og forelæggelse saavel for Ingebor Tostensdatter som de fleere derudj og i Stevningen benævnte Personer, skulle fornemme om de samtlige møder da Comparenten ellers havde tilstæde andkyndelses vidnerne til laug dagens afhiemling.

Jndstevnte Ingebor Tostensdatter og Mand, Ole Olsøn Hopland og Hr: Morsin blev paaraabt men jngen mødte thi er Varsels Vidnerne Gustavus Pettersen og Anders Davidsen fremkaldet og laugdagen under Eed afhiemlet saaleedes at være for vedkommende og jndbenevnte Persohner forkyndt som deres skriftlige paateigning udviiser

1769: 113b

Actor dernæst i Rette lagde sit skriftlige forsæt og jndlæg af dags dato tilligemed tvende i denne Sag forhen passerede domme og acter nemlig laugtings doms acten og hiemlings doms acten hvilke begge hand begierede denne forventende act i sin tiid maatte blive annexterede og ellers nu her for Retten af hiemlings acten oplæst de derudj jnddragne Klager og Vidnesbyrde i øvrigt Reffererede actor sig dertil og til sit berørte jrettelagde Indlæg med derudj giorde paastand og Saaleedes procederede Sagen Dom det fremlagde blev oplæst

Defensor Mødte for Jndstevnte Ingebor Tostensdatter og jndleverede 1. den ham af deres Høyvelbaarenhed Hr: Stiftbefalingsmand Pettersen under 19de Maij Sidstleeden tillagde ordre i denne Sag som Defensor at jndtræde og dernæst for det 2det sit skriftlige Indlægs skrift af Gaar dags dato hvortil hand sig Reffererede og jndlod Sagen under een lovmedholdig Dom

Actor erjndrede alleene den expression i Defensors jndlæg at Ingebor Tostensdatter ike haver ført eet anderleedes Ryggesløs og liderligt Huus end andre hendes lige maatte anmærkes, i øvrigt jndlod hand og Sagen efter sin forhen i rette givne paastand under Dom.

Defensor ligeleedes henholt sig til sit jndlæg og paatrengede lovmedholdig Dom

Sagen optages til doms til i morgen tilig

Næste dagen den 1ste Julii Er Retten igien sat paa Strømnes gaard til doms afsigelse udj de tvende næst forbemelte Sager, i følge Rettens beslutning i gaar, og mødte da tilstæde de i gaar tilstædeværende 8te Eedsvorne laug Rettes Mænd som Meddoms Mænd i denne Sag
Hvorefter Sorenskriveren med laug Retted som Meddoms Mænd om Dommenes affattelse foretog sig at Conferere og med dem i alt bleven eenige, er Saaleedes,

Udj Sagen af Hr: Fogden Hejberg mod Siri Monsdatter for begangne Smaae Tyverie
Dømt og Afsagt

I anleedning af Svend Andersen Nyehavns til Stædets Foged Hr: Christen Heiberg giorde besværing og anmeldelse over Pigen Siri Mons datter at hun Skulle have frastaalet ham Eendeel lintøy, deels bemelte Svend Andersen selv og deels andre tilhørende, som under hans Værge Var beroende, har bemelte Hr: Fogden Heiberg, ej alleene ladet foranstalte jndstævnte Siri Mons datter tagen under hæftelse og arrest, Men end og anlagt action Mod hende til paafølgende Strafs Lidelse, og des angaaende udstyret sit skriftlige Stævnemaal under 1ste Martij 1769, der Ved Eet af Høye Øfrighed bevilget Extra-Ting, faldt udi Rætte den Næstpaafølgende 31te Dito, da Klageren Svend Andersen Mødte og jnden Rætten tilstod den over Siri Mons datter, til actor, Giorde Anmeldelse om det paastevnte Tyverie, samt Navn gav de Sorter, som skulle Være ham og

1769: 114

Hr: Baltzar Smith tilhørende og af Siri Mons Datter bortstaalet, ligesom og Klageren har fremlagt Een under Baltazar Smits haand den 6te Febr: h: a: forfatted Specification over de ham paa blegen hos Svend Andersen fra komne Lin Klæder; Anklagte Siri Mons Datter derjmod Benægtede Sigtelsen udi et og aldt med foregivende at den Bekiendelse hun til Klageren desbetræffende havde aflagt Var alleene skeed af Alteration og forskrækelse over den hende tillagde beskyldning, ligesom hun og til formeenende styrke for hendes Uskyldighed har foreviist Gl: lin Klæder og hoved tøy af adskillige Sorter, og i det øvrige Deponeret, saadan forklaring, som acten nærmere udviiser hvorefter actor under Eed har ladet examinere og afhøre 4re Vidner, hvoraf det 1ste og 2det Vidne Gurine Holmann og Brithe Rasmus datter, {der} begge Eensstem/m/ig forklarer: At Klageren Svend Andersen Nyehavn og Hustrue da de Vare tilstæde udi Vidnet Gurine Holmans Huus, Ved eftersøgning, fandt hos Siri Mons datter i hendes Kiste 2de saa kaldede Nøller som de Vedkiendte sig, ligesaa bekræfter disse Vidner at de sam/m/e tiid hørte Siri Mons datter tilstaae at have fra staalet Svend Andersen Een halv dug og endelig forklarer hvorudi de Trudsels ord bestoed som Klageren efter Siri Mons datters sigende skulde have begiegnet hende med. 4de Vidne Brithe Halsteens datter prover: at have seet hos hendes Madmoder Anne Catharina Bucholt 1 Nølle eller saa kaldet tvende øre Støker, som Siri Monsd: Vedkiendte sig og foregav engang at have kiøbt dem for 20 s: og en anden gang at have fundet sam/m/e paa Nyehavns Hougen med det Videre som acten ommelder; Den anklagte Siri Mons datter af Høye Øfrighed beskikede Defensor Procurator Sr: Thomas Steen derjmod har benægted Sigtelsen og begiært Sagen udsadt til Næst paafølgende Som/m/er Ting for Arne Skibreede til Contra Stevnings udfærdigelse. Ved Som/m/er Tinget den 7de Junii dette aar Er Sagen atter i Rætte taged og af Defensor Procurator Steen Produceret hans mod Svend Andersen Nyehavn paa jndstævnte Siri Mons datters Veigne udstædde Contra Stævning Dateret 24de April 1769, hvorudi Defensor paastaar Svend Andersen Ved Dom tilpligted at give anklagte Siri Mons datter Vedbørlig Satisfaction for tillagde beskyldning med Videre, og er da Sagen i anleedning {med Videre} af jndstævnte Svend Andersens udeblivelse udsadt med Laugdag til i gaar. Da Defensor Sr: Steen Ved Sagens foretagelse har producerit den Svend Andersen af Rætten givne Laugdag, og da Klageren Svend Andersen efter paaraab

hverken Selv eller Ved Andre lod Møde, Er Sagen fra actor og Defensors Side saaleedes deduceret og til Doms beslutted

1769: 114b

som acten Viser, efter at andklagte Siri Monsdatters Svar ad Protocollen er taget paa den af actor for hende fremsadte Qvæstion.

Tages nu under betragtning beviisernes tilstand paa een og anden Side, da kand ike af de afhørte Vidners forklaringer uddrages at Svend Andersen haver brugt saadan omgangs Maade til at faae Sirie Monsdatter til at bekiende over sig Selv det paastævnte Tyverie der kunde ansees enten for Voldsom eller saa haard at hun der ved af Skræk skulle nødsages at paalyve sig Selv, dog havde Klageren Svend Andersen giort forsigtigere og lovligere at da hand fandt de tvende Nøller i Siri Monsdatters Kiste som hand Vedkiendte sig, dersom hand {Vedkiendte} sam/m/e havde til sig taged og udi Rætten foreviist; Men derjmod Viiser acten baade andklagte Siri Mons datters Egen giorte bekiendelse ligesom og hvor Vaklende og ustødig hun har Været i hendes tale da hun blev tilspurt hvor hun havde faaet dem af hende sig hos Cathrinne Bucholt Vedkiendte Nøller eller Øre støker med det Videre.

Altsaa naar det Eene med det andet tages udi overvejelse, saa kand Vel ike jndstævnte Sirie Mons datter blive at ansee, som gandske uskyldig, Men Considereres derjmod den lange tiid Siri Mons datter har Været arresteret ligesom ey at de Vahrer som hun sigtes for at have Staalet er af gandske Ringe Verdie, saa Vilde den af actor over hende giorte jRættesættelse til Strafs lidelse blive aldt for haard, dog kand langt Mindre Defensor nyde biefald i sin giorde paastand om saadan Satisfactions Erholdelse for Siri Mons datter af Klageren Svend Andersen som acten Viser der her ansees upasselig.

Men paa grund af de foranførte Sagens omstændigheder af os Kiendes og Døm/m/es for Rett: at indstævnte Siri Mons datter Bør Være endtleediget af den hende hidjndtil paalagde Arrest og den mod hendes, andlagde action Ophævet; Men da det dog og befindes at Svend Andersen haver havt føye til den over Siri Mons datter giorde andmeldelse, saa Vorder hand og for den over ham af Defensors Procurator Steen alt for haarde giorte i rettesættelse til saa anseelige Penge Summers udreedelse aldeeles frifunden.

Udi Sagen anlagt af Hr: Fogden Hejberg mod Ingeborg Tostens datter i Sandvigen, er saaleedes af Dommeren og meddomsmænd for Ræt Kiendt Dømt og Afsagt:

Den fra actor Hr: Fogden Hejbergs Siide fremlagde Doms act, begyndt den 29de Maij 1766, og Slutted Ved Dom den 23de Novembris 1767, Erhverved over Jndstævnte Ingeborg Tostens Datter i Sandvigen for hendes i bemelte Sandvigen førte forargelige Levned med

1769: 115

Spille Dandse og Drike Huus, saavel {som} om Hellige som *Søyne Dage, Viiser: at hun for saadan sin forseelse er tilfunden ey alleene at bøde Hellig brøde 1 rdr 3 s:, og til Sognets fattige 3 rdr, Men end og at arbeide i Bergens Manufactur Huus 6 Maaneder Men da paagieldende Ingeborg Tostensdatter ey under Sagens behandling er anordnet nogen forsvar og Defensor, Saa er og Sagens Ved sam/m/es jndstævning for laugtinget Ved Een den 25de Febr: 1769 afsagde Laugtings Dom paa saadan Grund hiemviist til Nye og lovligere behandling; Hvorefter actor Fogden Hejberg, har Ved Stævnemaal af 13de Maij h: a: jnstitueret Nye action jmod bemelte Ingeborg Tostensdatter, hvilked Stævnemaal og faldt i Rætte Ved Næst afholdende Som/m/er Ting for Arne Skibredes Almue den 7de Junij 1769, da af actor tillige blev fremlagt Høye Øfrigheds skriftlige Ordre Af 13de Maij Sidstleeden,

saavel i henseende til denne Sags Andlæg som dessens behandling og fuldførelse Ved Extra Rætt, og Mødte da paa den jndstævnte Ingeborg Tostensdatters Veigne, den for hende af Høye Øfrighed anordnede Defensor Lænsmand Anders Morvigen, som Reserverede sig tilsvar i sin tiid og dernæst er Sagen udsadt med laugdag for de udeblevne til i Gaar. Da fra actors side, efter den passerede Laugdags fremlæggelse og afhiemling, er fremlagt saavel den forbemelte hiemtings act, som paafølgende Laugtings Dom og Endelig sit skriftlige Jndlæg og deduction af gaardags dato hvorved Sagen er beslutted under Dom. Ligesom og Defensor Anders Morvigen Mødte og ligeleedes jndstillede Sagen til Doms, og jndgav skriftlig tilsvar.

Betragtes nu denne Sags omstændigheder og afbeviisninger, da Oplyser den fremlagde og for allegerede hiemtings act og derudi jnddragne Documenter saasom Ole Olsen Hoplands Klage af 27de Janvarij 1766 og Sogne Præsten Hr: Mossins Skriftlige angifvelse under 17de februarij næst efter, samt de Skriftlige og Mundtlige Eedelige bekræftede Vidnesbyrd at Jndstævnte Ingeborg Tostens datter udi Store-Sandvigen har holdet et forargeligt og Ryggesløs Huus med Spiil, dans og fleere slags uordentligheder, baade hellige og Søgne dags end og den dag da hun den 22de Decembris 1765, kom fra Herrens bord, Thj kand ike findes Nogen Aarsage til at forandre den, den 24de Novembr: 1767, i denne Sag afsagde Dom, allerhelst da Defensor Anders Morvigen ike har haft Noget til den jndstævntes forsvar at jndvende uden alleene at hand formeener at Ingeborg Tostens datter ike har holt anderleedes Huus, end som andre hendes lige hvilket ey her kand giøre noget enten til eller fra udi denne hende saa tydelig overbeviiste Sag;

Thj bliver af os Kiendt og Dømmes for Rett: at den jndstævnte Ingeborg Tostens datter i Sandvigen, Bør ey alleene i følge lovens

1769: 115b

6te Bogs 3 Capt: 1ste art:, samt Forordningen af 12te Martij 1735 Bøde Hellig brøde 1 rdr 3 mrk og til Sognets Fattige 3 rdr, men end og for hendes førte forargelige, uordentlige og last Verdige levnet, til Exempel og advarsel for andre ligesindede at arbeide 6 Maaneder udi Bergens Manufactur Huus, Men for saavidt actor udi sin Skriftlige deduction ellers og Meere har paastaaed da frafaldes sam/m/e.

Denne Doms jndhold Opfyldes og Efterkom/m/es 15 dag[e] efter denne Doms lovlige forkyndelse under adfærd efter loven. og i Mangel af Bødernes betaling, da i følge Forordningen af 6te Decembris 1743, at forsonne Bøderne paa Kroppen.

Høste Tinget for Sartors Skibreede 1769

Anno 1769 den 4de octobris, Er Retten satt paa tingstædet Tosøen i Sartors Skibreede udj Hr: Sorenskriver Henrich Garmanns Svagheds forfald af hans Eedtagne Fuldmægtig Hans Lessøe, overværende udj Retten paa HøyVelbaarne Hr: Stiftbefalings Mand Pettersens veigne hans Fuldmægtig Hr: Rotevet, Kong: Mayestetts Foged Hr: Christen Hejberg og de samme 8te Eedsorne Laug Rettes Mænd som paa Sommer tinged vare tilstæde, undtagen at i stæden for Siver Trellevig som død sad nu Niels Monsøn Glesnes.

Derefter er allerunderdanigst og underdanig læst de Kong: Allernaadigste Forordninger og andre Høye øvrigheds ordre

1. Kong: allernaadigst Forordning eller Placat. hvorefter Tolden paa fremmede Vox duger i Dannemark og Norge forhøyes til 20 s af hver alen Dat: Friderichsberg Slot den 27 Junij 1769

2. Kong: allernaadigst Privilegium til Sr: Hans Ravel paa Giestgiveri og Kræmmer handel paa Lochøen at holde Confirmeret den 2de Junii 1769

Hans Høy Velbaarenhed Hr: Stiftbefalings Mand Pettersens Fuldmægtig fandt fornøden at af laug Retted og almuen gives forklaring og føres til Protocollen Hvad gaarder og Pladser det egentlig er, her udj Sartors Skibreede som ligger jnden den ½ Miils Circumference hvorom det i dag Publicerede Kong: allernaadigste bevillings brev taler, ihenseende til Lochøens Giestgiverie og Kræmmer handel paa det ved forefaldende begivenheder udj Bergen og naar Land eller Forprang Sager for Politie Cammeret og Politie Commissionen maatte existere, mand da kunde vide hvor Bønderne henhører som i nogen slags maade kunde have jndladt sig i lovforbuden handel, for at vorde vedbørlig tiltalt og andseede
Laug Retted og almuen dertil Svarede, at jnden for den omspurte Circumference ligger følgende gaarder

1769: 116

Og Pladser nemlig: Eide, Dyrøen, Algerøen, Sæchestad Langøen, Schaalevigen, Møevigen, Aase, Ulveset, Tveten Fielde, Næsse, Schoge, Norvigen Trengereide, Dahl Eide, Kallestad, Syltøen, Hosøen, Lochøen, {Hvil} Hvorefter Stiftbefalingsmandens Fuldmægtig forlangede det denne forklaring maatte saasnart skee kand, gives hans Herre Hr: Stiftbefalingsmanden beskreven, og ellers tilholte forbemelte Gaarders opsiddere og beboere at holde sig Hans Mayestets allernaadigste villje og befaling andgaaende Lochøens Gastgiverie og Kræmmer handel allerunderdanigst efterrettelig, for ike at paadrage sig selv tiltale og straf

3. Publiceret Een Placat andgaaende at adskillige til Bergen andkommende Løsgiengere og Reisende skal andmelde sig for Presidenten og Politie Mæsteren og foreviise deres Passer Dat: 12te augustj 1769
4. Publiceret HøyVelbaarne Hr: Stiftbefalings Mand Pettersens til Hr: Fogden Hejberg affattede skrivelse og ordre andgaaende hvad udj Delinqvent Penge, og for de med Weneriske Syge andgrebnes Cuur, samt til St: Jørgens Hospital indeværende aar skal betales Dat: 23de augustj 1769
5. Een ditto betreffende Delinqventen Erich Pedersen Klengenbergs eftersøgning og paagribelse, Dateret 25de septr: 1769
6. Een ditto, hvorved lensmand og almuen tilholdes at have jndseende med at det unge Mandskab ej undviger af landlægderne med videre Dat: 3die octr: 1769

Dernæst jndkom til Publication fra almuen følgende Documenter
1. Eet Skifte Brev forretted paa Gaarden Landraae efter afg: Brithe Johannesdatter, Dat: 14 april 1769, vid fol:
2. Eet dito paa Sollesvig efter Synneve Pederdatter den 17 april 1769
3. Eet ditto paa Leerøen efter afg: Eli Nielsdatter forretted den 12te april 1769
4. Eet Skiøde udstæd af Mons Ambiørnsøn (Arnbiørnsøn) til Sr: Jens Olsen Pillegaard 1 Pund Smør i gaarden Snechevigen for 146 rdr 4 mrk, Dat: 1 septr: 1768
5. Eet Ditto udstæd af Jens Pillegaard til Lars Monsøn paa 1 Pund Smør udj gaarden Snechevigen for 170 rdr Dat: 8 april 1769
6. Een Obligation udstæd af Kloker Østen Knudsen Strand til Niels Sehlstøen paa Capital 100 rdr mod Pant i Debitors Ejende Huuser i Klokervigen staaende Dat: 2de octobris 1769
7. Eet ditto (Skiøde) udstæd af Johannes Jacobsøn Tælle til Niels Ingebretsøn paa 12 M/arke/r Fisk udj gaarden Tæle for 8 rdr Dat: 4 octr: 1769

8. Eet Dito udstæd af Anders Olsen Moevigen (Møevigen) med de fleere til Ole Rasmussøn paa 1 Pund Fisk udj gaarden Schaalevigen for 21 rdr, er Dat: 5. octobris 1769

9. Eet dito udstæd af Niels Johannesøn Børnes til sin Søn Jens Nielsen Børnes paa 18 M/arker Fisk udj gaarden Nedre Børnes for 26 rdr, Dateret 4. octobris 1769

10. Een odels lysning udstæd af Ole Michelsøn øvre Børnes andgaaende odels Retten til 2 Pund 12 M/arker Fisk udj øvre Børnes Dat: samme dato

1769: 116b

11. Een Bøgsel Sæddel udstæd af Jens Larsøn Trengereid til hans Søn Mons Jensøn paa 1 Pund 3 Merker Fisk udj gaarden Trengereide, Dat: 5te octobris 1769

Hr: Fogden Hejberg derefter fremlagde til paafølgende Examination de sædvanlige tingsvidner til hans Reignskabs belæg

og blev da undersøgt den in anno 1732 holdte examination om laxse og Silde Vaagerne etc: her udj Skibreedet, hvortil af laug Retted og tilstædeværende almue blev svaret at af Bildøens Silde vaag kand betales i Skatt i aar 1 rdr af Agotnes Sildevog Tranevaag kaldet 1 rdr 3 mrk, og fleere af de oplæste laxse eller Sille Vaager erklærede laug Retted og almuen ej at have havt noget saadant Fiskerie dette aar, hvoraf den allermindste Skatt kand svares

2det blev examineret det store tingsvidne bestaaende af 15 Poster Hvortil blev svaret, saasom til 1ste og 2den Qvæstion Svarede: at dette Aar ej nogen forandring som omspørges her i Skibreedet er skeed. Til 3die Svarede at jndted vrag dette aar er funden, Til 4de Svarede, Ej nogen saadan Saug som omspørges her udj Skibreedet at findes, Til 5te at her ike findes fleere Kræmmer Lejer end de 3de Glæsvæhr Lochøen og Sollesvigen Til 6te Svarede, at her ike nogen findes for nærværende tiid, da Iver Bøberg ved døden er afgangen Til 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, og 15 Svarede, at derudj ingen forandring findes, men i alt nu som forrige aaringer, dog forbeholt Sorenskriveren sig andgaaende den 9de Post, ved de udstedende Dessignationer at give den rette oplysning

3. Tingsvidnet andgaaende de 2de her udj Skibreedet værende Gastgivere Mons Stephensøn Bochen og Frantz Dieche i Bratholmen bruger eller befatter sig med nogen anden Handel end deres blotte Giestgiverie, Hvortil saavel laug Retted som almuen svarede Nej at de ike er vidende at de omspurte sig med nogen anden Handel befatter end deres gastgiverie,

4. blev fremlagt til attestation det ved seeneste Sommer ting examinerede odels Skatts Mantal

Procurator Sr: Peder Reutz mødte og i Rette lagde een Stevning af 12 Septembris Sidstleeden paateignet lovlig forkyndt ved hvilked Sr: Hans Ravel havde jndstevnt samtlige opsiddere paa gaarden Algerøen til Vidners anhørelse og doms lidelse samt erstatnings givelse for endeel Fiske avl som de imod Contract og velbemelte Sr: Ravels Privilegier har solt til Bergenske udfarere eller Snøyere hvilken Stevning lyder saaleedes

af de jndstevnte mødte Mons Monsøn, Iver Monsøn, Hans Larsøn Algerøen, Niels Hansøn, Hans Thommassøn, Hans Iversøn som tillige andmelte sig at Michel Michelsøn er med Svaghed behæfted, og da de mødende med temmelig allarm har opført sig for Retten, saa maatte

1769: 117

Dommeren ad Protocollen tilholde disse jndstevnte Contra Parter at opføre sig sømmelig for Retten thi i mangel af saadanne deres Pligters opfyldelse bliver de andseet efter lov og Forordninger

Contra Parterne derefter declarerede eenstemmig at de eengang i Julij Maaned Sidstleeden Solte til een Mand fra Bergen Haagen Jensen Hornes, Kield, Johannes Larsen og Anders, Men de tvende sidstes tilnavne erjndrer de sig ike, men vare alle fra Bergen, Solte omtrent 5 *Strøker Sild og 70 Støker Makrel og fik derfore Jn alles 14 rdr 8 s

Procurator Reutz som maatte formerke at factum er oplyst frafalt de jndstevnte Vidner {og} derefter vedtog de mødende Parter lovlig Varsel den jndstevnte og udeblevne Michel Michelsøn at være tildeelt, ligesom og de vedtog tilsvar i Sagen paa hans vegne

Procurator Reutz paa Citantens veigne derefter fremlagde een Extract under afg: Sorenskriver Garmanns haand, hvorudj fra pagina 8 til 13 er jnddragen een Contract eller Forbindelse hvor ved Samtlige Selv Ejere og opsiddere paa gaarden Algerøen NB: for dem og Efterkommere har forbunden sig til ej alleene at tilføre velbemelte Sr: Ravel alt hans Fiske avl, men end og frievillig og selv tilstaaet at de skal have forbrudt til hannem beløbet af det Qvantum som de skulle befindes at bortsælge til andre, og desforuden at lide Dom, og Rettens tiltale efter forseelsens vigtighed og beskaffenhed og \da/ det nu formedelst de jndstevntes egen tilstaaelse er beviist at de har bort solgt til Snøyere i Bergen et vist qvantum hvorfore de har faaet i alt 14 rdr 8 s, Saa Reffererede Comparenten sig til samme og Stevnemaalet, hvorefter hand paastoed og i Rette sadte at de jndstevnte een for alle og alle for een ved dom maae tilpligtes at betale Citanten beløbet af de bortsoldte Vahre med 14 rdr 8 s og desuden at erstatte ham denne Processes bekostning skadesløs hvorunder Procurator Salarium er indbereignet med 14 rdr, samt desuden med Bøder for deres forhold at maae vorde andseede, alt Conform deres egen skriftlige forbindelse og lovens bydende, hvor med Comparenten under alle lovlige forbeholdenheder af hans Commitents Rett indlod Sagen uopholdelig Dom

Høyst Velbaarne Hr: Stiftbefalingsmand Pettersens

1769: 117b

Fuldmægtig Hr: Rodetvet som ved tinged var tilstæde, begierede paa sin Herres Veigne hvad i denne Sag passerer høybemelte beskreven tilstilled allerforderligst, da det erfares af Sagen at eendeel Snøyere fra Bergen har Kiøbt de omstevnte Fiske Vahre, som for Polletie Cammeret maae tiltales

Contra Parterne begierede Sagen udsat til næste ting, som blev bevilged.

Procurator Sr: Peder Reutz ædskede Sagen i Rette der af Provstjnde Christie er andlagt jmod nu afgangne Jens Hansøn Meyer og i Rettelagde Rettens seeneste passerede laug dag paateignet lovlig forkyndt og vedblev sin tilførdte procedur og sidste Rettes dag fremførte paastand til betaling for det paasøgte med Capital og Renter samt tillæg i processens omkostninger fra sidste Rettes dag for møde og videre Procurator Salario 6 rdr Hvorefter Comparenten paatrengede u-opholdelig Dom

Lensmanden Knud Tosøen mødte paa Contra Parten Jens Hansøn Meyers Enkes veigne efter hendes ombedelse og alleene begierede og paastod at da Skifted efter Jens Hansøn Meyer nu staar under behandling saa formeente hand og at fordringen did maae henviises, for Resten vedtog hand paa jndstevntes veigne saavel Stevning som laug dagens lovlige forkyndelse

derefter er saaleedes bleven

Eragted

Da Jndstevnte Jens Hansøn Meyers Enke ej har haft nogen jndsigelse mod det paastevnte Krav men allene paastaaed fordringen til andmeldelse i Skifted afviist saa bliver Sagen optaged til doms afsigelse til i morgen

Publiceret

12. Een Bøgsel Sædel udstæd af Hr: Biskop Arentz til Peder Rasmusøn paa 40 s i penge udj gaarden Rendal Dat: 28 Martj 1769 hvoraf fulte ligelydende Reverse

13. Een odels Lysning udstæd af Ole Jensøn Windenes til og andgaaende 1 Pund Smør i gaarden Windenes Dateret 6te octobris 1769

14. Eet afkald udstæd af Lars Jonsøn til hans Formynder Daniel Andersen Hagenes for hans \efter/ Forældres tilfaldne arv Dateret {Dat:} 6te octobris 1769:

15. Eet Skiøde udstæd af Lars Monsøn Søre Echerhofde til Clemmet Nielsøn paa 6 M/arker Smør og 3 M/arker Fisk udj gaarden Søre Echerhofde for den Summa 16 rdr Dateret 5te octobris 1769.

16. Eet Ditto udstæd af Ole Monsen Gaaltin (Golten?) til Simmon Poulsøn Schouge paa 13 ½ Marker Fisk udj gaarden Schouge for 34 rdr Dateret 6 Maij 1769

17. Een Bøgsel Sæddel udstæd af Christopher Landraae til Jacob Christophersøn paa 12 ¾ M/arker Fisk udj gaarden Landraae Dat: 6 octr: 1769

1769: 118

18. Een ditto udstæd af Johannes Olsen Agotnes med de fleere til Rasmus Olsen Windenes paa 1 Pund 12 Marker Fisk udj gaarden Windenes, Dateret 5te octobris 1769

19. Een ditto udstæd af Simon Poulsen Schouge til Simmon Hansøn Schage paa 4 ½ M/arker Fisk udj gaarden Schage, Dateret 6te octobris 1769,
og hvoraf fulte ligelydende Reverser

Derefter er i Rette taged Sagen andlagt af Hr: Fogden Heyberg mod Erich Sehlstøen og Jochum Schiønnemann for utilbørlig omgang med een af den første paa haved fundne Skibs Merke tønde

Hvorda Hr: Fogden Hejberg mødte og andmeldede at hand vel i Gasetterne haver ladet advertere at denne omstevnte tønde er funden, men da den efter lov andbefalede tiid ej endnu er udrunden, saa har denne Skibs Merke tønde ej {endnu} heller til denne tiid kundet bortsælges Thi begierede Fogden Sagen stillet i beroe til næste holdende Sommer ting for dette Skibreede

af de Jndstevnte mødte ingen tilstæde
udsettelsen er indvilget til næste ting

Ligesaa er i Rette taged Sagen andlagt af Velbemelte Hr: Fogden Hejberg mod Clemmet Pedersen Telle og Jochum Schiønnemann, Da Hr: Fogden Hejberg mødte og forestillede, at omendskiønt hand vel haver ladet forandstalte det omstevnte og af Clemmed Pedersen Telle fundne Skibs Maste træe ved offentlig Auction udbringe i penge, men da Fogden ej endnu har erholdet den derover passerede Forrettning fra Auctions Directeuren beskreven, til Production i denne Sag saa maatte hand for denne Sinde begiere Sagens andstand til næste Sommer ting for dette Skibreede

af de jndstevnte Contra Parter mødte jngen tilstæde
Udsettelsen er indvilget til næste Ting

Derefter er udj Sagen andlagt af Provstjnde Cristie ved Procurator Sr: Peder Reutz mod Jens Hansøn Meyer for gield saaleedes

Dømt og Afsagt

Citantjnden Provstjnde Magdalene Magarethe Salig Provst Christies har ved Søn Sr: Henrich Christie ladet udstædde Stevnemaal Dateret 6 april 1769 mod Toldbetienten Jens Hansøn Meyer for skyldig gield efter Pante obligation 50 rdr med Resterende Renter fra 13de Novembris 1750 indtil betaling paafulte, Hvilken Stevning falt i Rette ved næst afholdne

Sommer ting for dette Skibreede den 6te Maij Sidstleeden, da jndstevnte ike mødte efter paaraab, og er samme tiid fra Procurator Sr: Peder Reutzes Side som andtagen Fuldmægtig

1769: 118b

J Sagen fremlagt til sammes afbeviisning den af Debitor Jens Hansøn Meyer udstædde Pandte obligation Dateret 12te Novembris 1734 som den 5te Augustj 1737 lovlig er tinglyst, og tillige af Debitor til fornyelse paateigned den 1ste Martj 1754, ligesom og opsigelses Documente af 16de Septembris 1768, og er da Sagen fra Citantens Side Slutted under dom saaleedes som acten viiser, hvorefter den jndstevnte i andleedning af hans udeblivelse blev plejed med Rettens laug dag til dette ting, Under Sagens Ventilation er Debitor Jens Hansøn Meyer ved døden afgangen. Thi har hans efterladte Enke ladet nu ved Sagens foretagelse i gaar paastaae Sammes afviisning til Skiftes behandling, og vedkommende der at søge sin Regresse og betaling uden viidere benægtelse mod Søgemaalet.
Thi bliver i betragtning af Sagens forandførte omstændigheder, hermed Kiendt og Dømt for Rett at \af/ afgangne Jens Hansøn Meyer Stervboe bør udreedes de paastevnte 50 rdr med jndestaaende Renter 5 procento fra 13de Novembris 1750ve indtil betaling skeer, Men end og i Processens omkostninger 9 rdr, det idømte udreedes femten dage efter denne Doms lovlige forkyndelse under ellers paafølgende adfærd efter loven

Hr: Fogden Hejberg derefter fremlagde til attestation de aldmindelige Skatte Restancer for dette aar beløbende til 134 rdr 4 mrk 5 s som for almuen og laug Retted blev oplæst og af dennem uimodsagt

Derefter er til Laug Rette for tilkommende aar 1770, bleven udnævnt og andordnet efterfølgende nye Mænd nemlig 1. Knud Leerøen, 2. Thommas Børnes, 3. Ole Børnes, 4. Simmon Schouge, 5. Hans Thommasøn Algerøen, 6. Lars Michelsøn Kaartvedt, 7. Mons Andersøn Knapschoug og 8de Hans Lie

Og er Endelig tinglyst
20. Eet Skifte Brev forretted efter afg: qvinde Marthe Hansdatter den 14 april 1769 paa gaarden Schouge vid: folio i P: B: fol:
21. Eet Ditto paa gaarden Kaabbeltvedt efter afg: Marthe Andersdatter den 5te Julij 1769

Og da jngen jndfandt sig som videre denne sinde for Sage tinget havde at forrette og i agttage er samme nu for denne Sinde bleven slutted og ophævet

1769: 119

Høste Tinget for Schiolds Skibreede 1769

Anno 1769 den 9de Octobris Er Retten sat og betiendt paa tingstædet Møllendahl i Schiolds Skibreede til et aldmindelig Høste Skatte og Sage tings holdelse for Dito Skibreedes almue, udj Hr: Sorenskriver Henrich Garmanns {veigne} lovlig forfald af hans Eedtagne Fuldmægtig Hans Lessøe, overværende udj Retten Kongelig Mayestets Foged Velædle Hr: Christen Hejberg og de samme aatte Eedsorne laug Retteds Mænd som ved Sommer tingets holdelse vare tilstæde og i Protocollen folio 51 ere andførte

Og blev da dernæst allerunderdanigst og underdanig læst de for Sartors Skibreede paa folio 115 extraherede og bekiendt giorde Kong: allernaadigste Forordning og andre Høye Øvrigheds ordre og hvorefter jndkom fra almuen til Publication følgende Documenter

1. Skifte brev forretted paa gaarden Store Tvedt den 28de Julij 1768 og Slutted den 15de Decembris samme aar efter afg: Rasmus Hansøn vid: Pante bogen folio

2. Eet ditto forretted paa gaarden Liland den 25de Julij 1769 efter afgangne qvinde Dorethea Salamonsdr: vid: fol:

Anno 1769 den 9de Octobris, da det almindelige Høste-Ting for Skiolds Skibredes Almue i Nordhordlehn holdtes paa Ting-Stedet Møllendal blev (: følgelig HøiVelbaarne Hr: Stiftsbefalingsmand Petersens høie Resolution af 18de Septembris næstleden :) Retten betient af mig Ole Brose, som Sætte-Dommer i en af Velædle Hr: Raadmand Johann Weiner mod Ædle hr: David Bremer paastevnt Sag, og medbetient af det ordinaire Laug Ret, nemlig Ellev Olsen Espeland, Niels Mikelsen Hausdal, Lars Olsen Næstu, Hans Olsen Øijorden, Mogns Stephensen Dølvigen (Dolvigen), Haagen Gudmundsen Sæter, Poul Mognssen Schare, og Johannes Nielsen Haucheland. Ved Retten var overværende Kgl: Majts: Foged Velædle Hr: Christen Heiberg, Lensmand Jan Anderssen Tveiteraas og den Tingsøgende Almue.

Da høibemeldte Resolution af 18de Sept: næstleden, tegned paa Hr: Raadmand Weinerses Ansøgning af 15de i samme Maaned blev tagen ad acta, og oplæst xx

For Retten fremstod Procurator Johann Reutz og producerede en skriftlig Stevning af 2den passato, udstædt af Hr: Raadmand Weiner i Bergen contra hr: David Bremer, som fandtes lovlig antegned af Kalds mændene Niels Halvorsen Øvstun og Michæl Mikelsen Sædal den 19de dito lovlig at være forkyndt, hvilken nu blev oplæst x hvorefter Comparenten vilde fornemme, om den Jndstevnte møder forinden afhiemling skeer;

Procurator Sønderborg for hr: David Bremer mødte og vedtog lovlig Varsel, samt forbeholdt ham

1769: 119b

det Fornødne med Contra-Stevning i Sagen i Henseende til den første Part af Stevningen, som benævner, hvorfor han er actered, men i Henseende til den sidste, som ei benævner noget i sær, exciperede mod Stevningen.

Procurator Reutz for Citanten producerede et Indlæg af Dags Dato med Paastand til Doms, hvilket han begierede for Retten oplæst, hvorhos han fremlagde 2de deri alleguerede Bilager eller Extracter af saavel Bytings som Skifte-Rettens Protocoler i Bergen xx hvormed han indlod Sagen Dom.

Procurator Sønderborg begierede Copie af Indlægget og Anstand til næste Ting under Igientagelse af sit Forige, og som det producerede Indlæg ventelig kun skal være en Demonstration med Paastand i Sagen, som skal være til Efterretning for Dommeren og hr: Bremer som Part, saa var det ufornødent at sam/m/e skulde oplæses, men skulde deri indeholdes nogle beskiæmmende Partiqulariteter eller Expressioner, som ved Oplæsningen skulde blive den tingsøgende Almue bekiendt, saa tilstod han at Raadmand Weiner kunde fundet det for godt i saa Fald at lade det læse, men herimod protesterede Comparenten, siden loven byder intet Jndlæg at læses, hvor en Part saadant ei forlanger, de samme skal paagielde, og Fornødenheden ei heller saadant udkræver.

Procurator Reutz for Citanten paastod sit Forlangende af Retten bevilged i Henseende til Indlæggets Oplæsning, som han formener grunded paa Lovens 2.(?) Bogs 23de Cap: 6 og 8 Artr:

Eragted

Retten seer ingen lovlig Grund til at negte den af Citanten paastandne Indlæggets Oplæsning, hvorfor og samme bevilges.

Indlægget blev derefter for Retten oplæst.
Proc: Sønderborg vedblev sit Forige.
Proc: Reutz protesterede paa Dom.

Afsagt

Sagen udsættes til næst holdende Sommer-Ting

Derefter er Sage tinged igien fremholdet af Sorenskriver Garmanns Eedtagne Fuldmægtig Hans Lessøe og da i Rette taged Justitz Sagen andlagt af hr: Fogden Hejberg mod Lars Steensvig og Jacob Dolvig for Slagsmaal.

Hr: Fogden Hejberg i andleedning af Rettens Kiendelse paa sidstleeden Sommer ting ædskede Sagen i Rette andlagt paa Justitiens veigne mod Lars Steensvig og tvende Sønner for begangne Slagsmaal med Jacob Dolvig, hand vilde formode at Contra Parterne nu møder og proseqverer deres Sag til doms.
Procurator Sr: Hichmann mødte for Contra Citanterne, og under beklagelse

1769: 120

af deres tunge Skiæbne i det, at sidste Sommer ting udeblevne Vidne som det betydeligste til denne deres Sags oplysning ved døden er afgaaen førrend tingets berammelse er udstæd og approberet, hvilked Comparenten oplyste med Rettens passerede Faldsmaals forelæggelse for samme Vidne med sammes anteignede paaskrift af Kalds Mændene som hand nu paastoed maatte lovlig afhiemle forbemelte Kiendelses affirmerede paaskrift alt under forbeholdenhed af det nærmere fornødne i betragtning af forberørte omstendighed,
Laugdagen blev oplæst og af Lensmanden Jan Andersen Tvetteraas i henseende til Paateigningen afhiemlet at medføre Rigtighed
Udj hvis andleedning Procurator Hichman da ingen fleere Vidner ved pasagien var tilstæde, kunde ike heller opgive andre eller fleere følgelig hans Principalers andmeldelse for ham, saa maatte hand desformedelst Slutte Sagen paa Contra Citanternes Side med skriftlig deduction og paastand af dags dato i Relation af Contra Stevningen til hvilken Contra Citanternes udførte Procedur Comparenten Reffererede sig udj eet og alt og dermed jndlod Sagen under lovforsvarlig dom. Jndlægget blev i Retten oplæst saaleedes lydende
Hr: Fogden Hejberg Replicerede, at dersom Sagen paa Contra Parternes Side, skulle blive afbeviist alleene med u-rigtige og ugrundede beskyldninger mod Vidnerne, saa maatte mand tilstaae at deres Fuldmægtig Procurator Hichmann meget vell havde observeret sine Principalers Partes, men Acten vil viise, at alt hvad af ham tilført er, til sine Principalers Forsvar, er i eet og alt u-rigtigt og u-beviislig, men derimod, er Sagen fra actor Fogden Hejbergs Side gandske lovlig afbeviist, det er altsaa een ubillig Klage paa Skiæbnen at den er tung thi de jndstevnte kand altid faae saadan skiæbne baade at blive jndstevnte for Slagsmaals bøder og at betale dem, naar de ikun vil slaaes, hand paastoed derfore dom over dee jndstevnte at udreede Slagsmaals Bøder efter sine førte beviisligheder, og saafremt

1769: 120b

Retten finder Jacob Dolvig skyldig til at betale fleere bøder end de hand allereede har udreedet i denne Sag, da var hand ganske eenig med Procurator Hichmann at paastaae ham tildømt at udreede dem, men hvad Processens omkostninger betreffer som velbemelte Sr:

Hichmann vil at Fogden som actor skal betale og det NB: Conjunctim med Jacob Dolvig, da troer hand vist det er Procurator Hichmanns behagelige *Skiers, thi i een Justice Sag som saavel er afbeviist, som denne kand det vel aldrig have stæd naar mand alleene tenker Rimmelig og fornuftig Hand formeente det være meere lovmedholdig at Contra Parterne og deres Fuldmægtig, der fra et ting til et andet uden aarsag har opholdet Sagen alleene for at bringe den i udhahl og vidtløftighed, ej alleene bliver tilfunden at betale Processens omkostninger, men end og een Convenabel Mulct

Procurator Hichmann som fornam for det første at den jndstevnte og af Fogden omtalte Jacob Dolvig ej er tilstæde, og tillige af Hr: Fogden Hejbergs tilførte at hand skal have afClareret sine Bøder for forbrydelsen, hvilked ike endnu med vedkommendes qvitteringer er oplyst og beviist forestillede, at Comparenten formeente at Hr: Fogden Hejberg har giort sig fortilig til actor i denne Sag, i henseende at de jndstevnte paagieldende skal have faaet hug paa begge Sider som først ved tingsvidne imellem dem fra particulaire Personer og ligesaadan mellemhandling burde først ved lovlig tingsvidne vorder oplyst og beviist for begges Reigning uden at den eene under actionen burde modereres meere end den anden, saa meente Comparenten at Actors Momente og paastand baade nu og for i Sagen juste bør anuleres og altsaa paastoed Comparenten lovmedholdig dom efter udførte Procedur under benægtelse mod alt hvad derimod lovstridig og beviisløes baade af een og anden er fremført eller maatte fremføres

1769: 121

Fra Procurator Rasmus Kragh blev ved skriftlig begier til dommeren begiert Sagens andstand paa Jacob Dolvigs veigne til næste ting

Hr: Fogden Hejberg paa Procurator Hichmanns tilførte Svarede: at dersom een advocats Hoved Egenskaber i procedure skal bestaae i at beskylde og benægte, da kunde det ike nægtes ham at hand joe i denne Sag har opført sig meget vel, men hvormed beviiser hand vel hvad hand har sagt? Det er ellers merkverdig at bemelte Msr: Hichmann har villet paastaae det med qvitering skulde beviises hvad Bøder Jacob Dolvig har betalt, det bliver vel nok for ham at hand er dømt til at udreede dem, og dommeren kand vel ike dømme paa det som eengang af hannem er dømt men finder hand ham skyldig til at betale meere, da maae actor som tilforn udbede at hand ved dom maae vorde afstraffet.

Hichmann forbeholt anmærkning saavel over actors som Jacob Dolvigs forhold i denne Sag, og for resten jndstillede den nokmelte Jacob Dolvigen ved Procurator Kraghs udbedelse om andstand til Rettens nærmere lovforsvarlige behandling

Hr: Fogden Hejberg iligemaade jndstillede det begierdte til Retten,

Derefter er saaleedes

Eragted

Sagen i følge Procurator Krags forlangende gives andstand til næste ting, til hvilken tiid Sr: Kragh paa Jacob Dolvigs veigne haver at befordre Sagen til endskab uden udhahl

3. Publiceret Eet auctions Skiøde udstæd til Guttorm Monsøn paa et huus Nobus Kroe kaldet for 33 rdr Dateret 27de Julij 1769

4. Publiceret een Bøgsel Sæddel udstæd af Sr: David Bremer til Mons Ellefsøn paa 1 Pund 15 Merker Smør i gaarden Søndre Giellestad Dat: 9de octobris 1769

5. Publiceret Een odels Rets lysning udstæd af Mogens Larsøn til halve parten udj gaarden Byenes forhen tinglyst den 1. Maij 1761 for dette Skibreede og er dateret Samme dags dato

1769: 121b

Udj Sagen jndstevnt efter forrige tiltale af Provstjnde Legangers Contra Knud Zachariasøn mødte Procurator Sr: Johan Reutz for Citantjden og i Rettelagde Rettens seeneste Laugdags forelæggelse beskreven, som for den jndstevnte efter paateigningen lovlig var forkyndt samme blev i Retten oplæst og er saaleedes lydende og derefter af de brugte Varsels Vidner Niels Halvorsøn Øfstun og Michel Michelsøn Sædahl under Eed afhiemlet saaleedes at være passeret som deres paateigning udviiser.

Fra Procurator Kragh blev ved skriftlig begiering til Retten paa Knud Zachariasøns veigne forlanget Sagens andstand til mindelig Rettelse til næstkommende Sommer ting

Procurator Reutz vedblev som forhen at paatrenge Dom i denne reene gields Sag, der ingen ophold taaler, deels i andleedning af lovens 1 Bogs 4 Capts: 24 articul, samt Dito Bogs 5te Capituls 8de articul, men deels og fornemmelig ihenseende til den jndstevntes bekiendte alt for slette omstændigheder, da den grund i hvorpaa hand begierer Sagen opsadt ej for andet end udflugt kand ansees, saasom hand har haft tiid og lejlighed nok fra opsigelsens tiid, at rette for sig i mindelighed om hand kunde, Panted er desuden farlighed undergivet hvorfore Comparenten protesterede imod ald andstand under alle lovlige forbeholdenheder af Citantjndens Rett, erjndrede ellers om skadesløs erstatning 8 rdr foruden paastevnte Hoved Capital og skadesløse Renter til betaling skeer og om alt forventede uopholdelig Dom

Eragted

Sagen optages til Dom eller Kiendelse til i morgen

Hr: Fogden Hejberg ædskede Sagen i Rette andlagt paa Justitiens Veigne, mod Si/gn/eur Christian Frost Nicoll for begangne lejermaal med qvinde Mennisket Berthe Johannesdatter Gravdahl og i den henseende producerede hand i Rette den paa Sidstleeden Sommer ting belovede attest fra Hr: Major Borse at bemelte Nicoll ej blev andtaged til under officeer forrend lenge efter at lejermaalet af ham var begaaet. Hvad Qvinde Mennisket Berthe Johannesdatter betreffer, da som hun i mindelighed har retted for sig, frafalt hand videre Søgemaal mod hende, men da factum er overbeviist hr: Nicoll paastoed Fogden at hand maatte ved dom vorde tilfunden at udreede sine lejermaals Bøder efter loven

Procurator Johan Reutz var tilstæde for den jndstevnte Sr: Nicoll af hvem hand var andmodet at beopagte

1769: 122

Denne Sag i fald den udj hans fraværelse af Hr: Fogden Hejberg skulle blive ført i Rette som hand nu fornemmer er skeed, hvornæst Comparenten {nu} i andleedning af det nu i Retten fremlagde var begierende denne Sag udsatt til næstholdende Sommer ting paa det Nicoll til den tiid kunde i Rette føre, hvad beviiser hand kunde have og under Sagens omstændigheder at fremføre saasom Sr: Nicoll uden tvil paa lovlig maade agter at beviise at hand har været ved Malitien forend hand blev antaget af Major Borse og derfore protesterede imod overilelse

Hr: Fogden Hejberg protesterede imod den af Procurator Reutz begierte udsettelse der ike kand have anden hensigt end alleene at prolongere Sagen, som allereede er afbeviist og formeente Comparenten at den jndstevnte Nicoll med jngen troeværdig attest kand giøre sin Compagnie Cheff Hr: Major Borses attest til jndted eller urigtig, og j den henseende paastoed Fogden nu som før Dom i Sagen

Procurator Reutz igientog sit forrige

Eragted

Sagen optages til dom eller Kiendelse til i morgen

Diderich Olsen Kleppe derefter fremstoed for Retten og andmeldede at hand til dette ting haver lovlig ladet Varsle Jens Jensøn Cronstad at høre Vidnerne Knud Andersen Nedre Kleppe og Hans Johannesøn øvre Kleppe der under lovens Faldsmaal vare jndkaldte, andgaaende een Rød Kollede Koe som Diderich Olsen Kleppe sig af Jens Jensøn Cronstad havde tilforhandlet og 4 dage efter at samme var Kiøbt styrtede og blev befunden med ureen Sygdom at være behæfted

Jens Jensøn Kronstad mødte efter paaraab og vedtog lovlig Varsell.

Derefter er vidnerne paaraabt som mødte og vedtog lovlig Varsel, som Citanten derefter begierede Eedfæstede og afhørte, og er da Eedens forklaring af lovbogen oplæst og de formanet til Sandheds vedblivelse som de og belovede og er da først bleven fremkaldet

Vidnet Knud Andersøn Nedre Kleppe som efter aflagde Eed forklarede: at hand omtrent for een 6 a 7 uger siden tillige med det andet Vidne Hans Johannesøn øvre Kleppe blev tilkaldet og forlanget af Diderich Olsen Kleppe at tage Huden af een Rød Kollede Koe som bemelte Diderich Kleppe sig af Jens Cronstad havde tilforhandlet, og som 4 dage efter at Diderich Kleppe samme havde modtaged størtede denne Koe da den blev opskaaren befandtes gandske ureen og som Med Spedalsk Sygdom behæfted saa at den gandske var Spilt,

Videre blev dette Vidne ike tilspurt men Demitteret og fremkaldet

2det Vidne Hans Johannesøn øvre Kleppe som provede i eet og alt eenstemmig med forrige Vidne

1769: 122b

og derefter blev Demitteret

Diderich Olsøn Kleppe der efter forlangede det passerede som eet tings vidne under *der vedbørlig bekræftning beskreven meddeelt

Som af Retten Blev bevilged

Procurator Jacob Preus paa hans Søn Assessor Thommas Løv Preuses veigne fremstillede sig og efter forrige tiltale i Rettelagde Rettens sidstafvigte 9de Maij afsagde Laug dags Eragtning udj Sagen optaged eller andlagt imod Bastian Reimers og hans Moder Madamme Reimers hvilken Eragtning fandtes paateignet for begge jndstevnte lovlig at være forkyndt, ligesom og Comparenten Preus declarerede at have tilstæde varsels Mændene til forkyndelsens afhiemling, saafremt de jndstevnte nu ike skulle møde eller lade møde for sig, og afhiemlingen i saa henseende af Retten maatte udfordres

Procurator Johan Reus for de jndstevnte mødte med benægtelse in totum mod Søgemaalet og under videre forbeholdenhed af deres Rettes fremme efter at de har fornummet hvad Citanten videre mod dem maatte intendere

Preus derjmod Replicerede, at da den paastevnte Prætention forhen under Retter gangen er bleven Legitimeret med paastevnte og i Rettelagde Reigning saa vil formodentlig den nu søgende udflugt bortfalde af sig selv som jndted, ike destoemindre da Comparenten agter yderligere at jllustrere Selve Sagen, dens herkomst, og hvorvidt de jndstevnte ere og blive pligtige samme i Relation af foregaaende Citation og det øvrige i Rettelagde, Citanten at *Cuntentere (Contentere) Var Comparenten tilfreds med under alle lovlige forbeholdenheder af Citantens Ret, at Sagen vorder udsatt til Sommer tinget andstundende aar 1770, og derudj vendtede hand Rettens biefald

Eragted

Sagen i følge Citantens begier beroer til næste ting

Udj Sagen jndstevnt af afgangne Christopher Bærentz og til sidst ved Continuations Stevning af bemelte Bærentzes efterlatte Sterboes tilsynsmand Ole Bringmann Contra Bastian Reimers mødte Procurator Jacob Preus paa Citanten Ole Bringmanns veigne og i Rettelagde Rettens den 9de Maij passato afsagde laugdags Eragtning for den jndstevnte vedbørlig beskreven med sit hosfølgende Stemplede papir, samt Laugdagens paateignede lovlige forkyndelse

Procurator Reutz mødte for jndstevnte Sr: Reimers med benægtelse mod Søgemaalets Rigtighed og under

1769: 123

Forbeholdenhed af hans videre Rettes fremme, efter at hand har fornum/m/et hvad Sr: Preus videre maatte have at i Rettelægge og paastaae,

Preus i Rettelagde een *Veriticeret (Verificeret) udskrift af Justitz Protocollen denne Sag betreffende og i Relation saa vel til samme som og Stevnemaalet *andhenggiggiort den 6te Maij 1766, samt og Debitors fremlagde beviis de dato 8de Decembris 1762 og videre fremtured Procedur efter forbesagde Copie af Protocollen paastoed Comparenten Preus dom til betaling for de paastevnte 11 rdr 3 mrk 8 s, med Renter deraf fra 1ste Citations dato nemlig den 3die Aprilis 1766 jndtil betaling skeer samt udj Processens omkostninger fra ald saadan langvarig tiid til Dato i det mindste med 12 rdr hvilked Comparenten ærbødigst vil have undergiven lovmæssig Dom protesterede Kraftigst imod udj saadan Reede og klar Sag som denne efter denne jndstevntes uimodsigelige beviis for Kravet at yppe meere andstand til Sagens udhahl og forringelse, af Retten bliver bevilget.

Procurator Reus som nu fornam at Citantens Fuldmægtig først efter 3 ½ aars forløb jndlader Sagen til doms, maatte i den andleedning og for at tage Communication af hvis i Sagen under denne lange tiid ved forsømmelse paa Citantens Siide maatte være passeret udbede Sagens andstand til næstholdende Sommer og for efter beskaffenhed at pleje Sagen med Contra Stevning, da det har saadan beskaffenhed med det omstevnte beviis som formeentlig skal beviises at være stridende imod Kongelig Lov og Forordninger imidlertiid protesterede hand imod overilelse

Preus vedblev sin forrige Procedure og Kraftigst paatrengede Dom

derefter er saaleedes

Eragted

Sagen i følge Contra Citantens Fuldmægtiges begier stilles i beroe til næste ting for at jndkomme med den paaberaabende afbeviisning i Sagen

Procurator Sr: Brose mødte og fremlagde hans mod Michel Larsøn boende paa Schaalevigsnæsset under 13de Septembris næstleeden udferdigede Stevning paateigned lovlig forkyndt

Contra Parten Michel Larsøn blev paaraabt men mødte ike ej heller nogen paa hans Veigne thi er Stevningen i Retten oplæst og af de brugte Stevne Vidner Niels Halvorsøn Øfstun og Michel Michelsøn Sædahl under Eed afhiemlet saaleedes at være passeret og forkyndt som deres paategning udviiser

Citanten derefter fremlagde den i Stevningen benævnte Reigning med laug tings skriverens paateignede attest, samt til Reigningens videre Legitimation producerede een for denne Rett passeret doms act begyndt den 6te octobris 1763, og slutted ved dom af 29 Novembris 1764

1769: 123b

Hvorefter hand paastoed dom til betaling af paastevnte Hoved stoel samt 5 rdr i Sagens omkostninger naar den jndstevnte for hvilken hand nu begierede laug dag til næste ting har mødt i Sagen

Eragted

Lovlig Indstevnte men ej denne Sinde tilstædemødende Contra Part Michel Larsøn Schaalevigsnæsset gives laug dag til næste ting at møde og Sagen at tilsvare

Velærverdige Hr: Hatting mødte og i Rette ædskede Sagen som hand mod Torgier Olsen Slættebachen haver andlagt og i henseende til visse jndfaldende omstændigheder begierede samme udsatt til næste Sommer ting

Procurator Steen mødte for indstevnte Torgier Olsen og fremlagde hans skriftlige forsvar af 9de hujus og dermed jndlod Sagen under dom

Sagen i følge Citantens begier udsettes til næste ting

Procurator Johan Reus fremstod for Retten paa Hr: Obriste Lieutnant Nicolls veigne udj Sagen af Hr: Jørgen Wiggers mod ham jndstevnt og i Rettelagde Rettens seeneste forelæggelse under Faldsmaal af 9de Maij Sidstleeden for Vidnerne Knud Brevigen, Diderich Kleven og Mons Nielsøn paateignet at være lovlig forkyndt, og da Comparenten nu seer de tvende af Vidnerne nu møder for Retten saa begierede hand dennem i Eedtagen til paafølgende forklaring paa skriftlige qvæstioner som Comparenten i Rette lagde.

Procurator Synderborg for Hr: Wiggers mødte og Reffererede sig til hvad fra hands Side i Sagen forhen er indkommet og bleven moreret, samt begierede de nu i Rettelagde Qvæstioner oplæst – for om deres jndhold at blive bekiendt forbeholdende dernæst Hr: Wiggerses videre Rett efter fornødenhed

de tvende Vidner Knud Brevigen og Diderich Kleven mødte og vedtog laugdagens lovlige forkyndelse og det tredie Vidne \lod ved/ Poul Biørndalen andmelde Svaghed forfald og Sagde at bemelte Mons Nielsøn har ombedet at Den mødende Poul Biørndalen ville andmelde hans Svagheds forfald,

derefter blev de i Rettelagde Qvæstioner i Retten oplæst saaleedes lydende

derefter blev Eedens forklaring af lovbogen for de mødende Vidner oplæst og de formanet til Sandheds vedblivelse og at vogte sig for meen Eed hvorom de og giorde løfte – og fremstoed da som

1ste Vidne Knud Christophersøn Brævigen som aflagde Eed og derefter svarede til de fremsatte Qvæstioner saaleedes til 1ste Qvæst: Svarede Jae til 2det Veed indted derom, da det er

1769: 124

For hans tiid. Til 3die Svarede at hand i aarene 1768 og 1769 har været beskiked af Hr: Wiggers til at incassere hos almuen udj Strudshavn \Sogn/ paa den Søndre Side Skoele pengene, uden nogen mandtals liste, og havde Fogdens ordre dertil skriftlig Til 4de Det første Membrum af qvæstionen er forhen besvaret, og {har} ihenseende til det sidste *Rep (Resp:/Svarede?) at de penge vidnet har faaed i saa maade incasseret er leveret til Hr: Wiggers Til 5te Svarede Ja,

Procurator Sunderburg for Hr: Wiggers i andleedning af 4de Qvæstions besvarelse begierede Vidnet tilspurt om alle de som bemelte tvende aaringer har været krævet de omspurte 12 s. og alle samme har betalt eller og alleene nogle? Svarede at alle Jordbrugende \gaard/ Mænd har betalt de omspurte 12 s. aarlig, men de herom \herunder/ liggende Huus mands Pladsers beboere har i de tvende omprovede aar ikun betalt 8 s aarlig, Herunder begierede Procurator Reutz Vidnes nøyagtige Forklaring om Tallet ongefähr paa de

huusmænd som har Jordbrugende Pladser, der ej har villet betale meere end aatte sk: aarlig, endskiøndt de efter Vidnets forklaring har været krævet for 12 s. om samme bestaar i 10, 20 fleere eller ferre Persohner, og hvad aarsagen har været at de ike har villed betale meere Svarede af de som har Jordbrugende Huusmands Pladser og ej har villet betale de omspurte 12 s aarlig, kand være omtrent efter \vidnes/ beste vidende og erjndring een 10 Støker og det af den aarsage at beboerne synes at være formeget Paalagt i forpagtningspenge og bruge for smaae Parter saa at de disse fordrende 12 s ej kand udreede.

Til 6te Qvæstion Svarede at hand i det omspurte aar har modtaged een liste af Hr: Wiggers i omspurte tilfælde som var ligelydende med den ham nu i Retten foreviiste Til 7de Svarede: at efter Vidnes erjndring kand der være paa det Søndre Land i Strudshavn Sogn ongefæhr 50 Jordbrugende Mænd, de øvrige kunde hand ike ved tall fastsette Til 8de Svarede de omspurte som ongefæhr kand være 14 i tallet har været krævet aarlig 8 s, hvoraf de fleeste ej har betalt – og derfore gived til aarsage at nogle kunde ike og andre igien ville ike Til 9de Svarede Joe at de omspurte har været krævet 6 s: hver Aarlig men deraf kuns \..?../ 8 a 9 støker betalt, de øvrige erklæret at de ej ville betale. Til 10de Svarede, at de omspurte har været krævet for de omspurte 4 s. men ej fleere betalt enten af de i næstforrige eller denne qvæstion benævnte end alleene 9 i alt, af aarsage som forrige Til 11te Svarede veed ike derom Til 12te Veed indted, Til 13de Svarede: at der paa det Søndre land i Strudshavn Sogn er 7 uden for Bonde standen, Hr: Wiggers selv indberegned og betaler Hr: Wiggers selv 2 rdr, Capt: With 4 mrk og obriste Lieutnanten 1 rdr og hver af de øvrige 4 hver 1 mrk 8 s, hvoraf de alle har betalt undtagen Capitain Withe

1769: 124b

Procurator Reutz begierede \tilspurt/ hvoraf Vidnet veed at Hr: Wiggers har betalt aarlig, om hand alleene har det efter hørelsen eller har seet at Hr: Wiggers har nedlagt samme 2 rdr aarlig i nogen vis Cassa som vidnet eller andre har haft eller bestyret? Svarede at hand veed at disse 2 rdr tilligemed de øvrige staar jndført i Skole bogen som hos Hr: Wiggers er beroende.

Procurator Sunderburg i andleedning af denne qvæstion begierede Vidnet tilspurt om hand ike veed at Hr: Wiggers har betalt de 2 rdr formedelst at Vidnet har faaet qvitance for samme eller toe Rixdaler meere end som hand efter incassationen har leveret? Svarede at hand ej endnu har faaet nogen qvitance af Hr: Wiggers for de af ham betalte Skole penge,

til 14de Svarede at de omspurte tider er gaaed om med Tavler {til Skoele væsenet} i Strudshavs Kirke for at jndsamle hvad der til Skoelevæsenet er bleven given, men hvormeged det aarlig kand beløbe sig veed vidnet ike ligesom og vidnet lagde dette til, at hand veed ike at Tavlerne til Skoele væsenets nytte har gaaed om udj Strudshavns Kirke uden alleene aarene 1768 & 69 Til 15de Svarede at der ike er fleere end tvende Til 16de Svarede: Vidnet veed ike fleere end omspurt er. Til 17de Svarede: at hand veed ike rettere end at Skolemæsterne i Hr: Wiggerses formands tiid fik 12 rdr. Aarlig løn paa det Søndre land, undtagen 1 aar i Hr: Wiggerses formands tiid da Vidnet veed at hand maatte lønne Skoelemæsteren aparte fordie hand underviiste hans Børn, og har saadan vedvaret i 10 aar som Vidnet har været der i bøygden den 18de er forhen besvaret

Procurator Sunderburg for Hr: Wiggers begierede Vidnet tilspurt, om der i hvert aar Hr: Wiggers har været Præst er bleved fordret penge til Skoele Væsenet af Strudshavns Sogns almue? Svarede at Vidnet erjndrer ike til visse om der blev krævet Skoele penge det næst foregaaende aar, for vidnet som melt blev incassations Mand, Videre begierede Procurator Sønderburg Vidnet tilspurt om ike 18 s i Skyds penge til Præsten er betalt for Hr: Wiggers andkomst til Strudshavns Kald og siden bleven Continueret? Svarede Joe at de betalte 18 s i

Skyds penge til Præsten fra den tiid Vidnet kom her til *Brygden (Bøygden/Bygden) baade i Hr: Wiggerses

1769: 125

Formands og i hans egen tiid.
derefter er dette Vidne fra Retten Demitteret da ingen forlangede dette Vidne videre tilspurt og er da fremkaldet
2de Vidne Diderich Olsøn Kleven som efter aflagde Eed vandt og forklarede saaleedes: Til 1ste Svarede at hand veed at alle Skatte bønder i Strudshavns Sogn giver aarlig til Hr: Wiggers udj fløtning og Cammer penge 18 s, men hvad de øvrige omspurte giver veed vidnet ike om at forklare, Til 2det Svarede Hand Veed ike derom Til 3die Svarede Som forrige Vidne med denne undtagelse at hand ej veed om Fogdens ordre var dertil Til 4de Som forrige Vidne
Herunder tilspurte Reutz Vidnet naar hand til Hr: Wiggers Sidste gang betalte de af Vidnet inCasserede penge og hvormeged? Vidnet derpaa andviiste een ham af Hr: Wiggers meddeelt og i hende havende qvittering Som viiser at Vidnet i den tiid hand har været inCassations Mand for det Nordre land har betalt følgende Skoele penge saasom efter qvitering af 9de Julij 1768 13 rdr 5 mrk 14 s, den 12 Junij 1 rdr 1 mrk 14 s, den 8de Julj 1769 10 rdr 4 mrk 11 s siger 10 rdr 4 mrk 11 s, 30de Septr: 1769 1 rdr 8 s videre Blev af Procurator Reutz vidnet tilspurt om under disse penge er jndbegreben, hvad de uden for Bonde standen paa det Nordre land taxerede skulle betale aarlig, saasom Hr: Capitain Krogh 4 mrk, Hr: Krigs Raad Korn 4 mrk, Hr: Fogden Hejberg 4 mrk, Claus Lampe 4 mrk, Gastgiver Jæger 3 mrk og Lieutnant Bugge 1 mrk 8 s, Svarede at de penge hand som melt i Skole penge for Nordre land haver som melt incasseret er udj eet og alt saavel for de som ere i som uden for Bonde standen samme Stæd
Til 5te Svarede: Ja.
Paa Hr: Sunderburgs Contra Qvæstion Svarede: at saavidt Vidnet kand erjndre har alle de Jordbrugende Mænd paa Nordre land i Strudshavn Sogn /: een 6 Støker undtagen :/ for aaret 1768 betalt i Skole penge de krævede 12 s, men for aaret 1769, staar een stor deel til Rest dog den største deel er betalt, men talled at fastsette med nogen vished kunde vidnet ike
Procurator Reutz begierede vidnet tilspurt af hvad aarsag de som Rester for dette aar ike har villed betale de dem paalagde 12 s? Svarede at de som {var} Ej har betalt Skole penge for 1769, har givet derfore saadan aarsage, eendeel at de ike havde lejlighed at betale og andre at de ville betale naar de saadant kunde afstedkomme, Videre begierede Reutz Vidnet tilspurt om ike nogen af de omvundne Resterende udlod sig med, at de syntes forhøy at være ansatte?

1769: 125b

Svarede Joe, at der vare eendeel som udlod sig med at de syndtes at de vare for høyt i Skoele penge ansatte,
Til 6te Svarede som forrige Til 7de Svarede, Veed jndted derom,
Procurator Reutz frafalt den 8de, 9, og 10 Qvæstion da vidnet samme har besvaret under den 6te Qvæstion, hvor Vidnet har forklaret hvad eenhver Persohn i Sognet af alle omstændigheder har betalt til Skoele holdet og er bleven krævet for,
Procurator Sunderburg for Hr: Wiggers begierede Vidnet tilspurt Om ike mange saavel gifte Jnderster som ugifte Mands Personer af Soldater og andre med jndersters Enker og ugifte Qvindes Persohner der er jndbefatted udj 8de 9 og 10 Qvæstion ej har betalt de derudj andførte 8, 6 a 4 s,? Svarede at af alle de omspurte staar eendeel tilbage som ike har betalt de dem affordrende Skole penge dog meest for aaret 1769 og paa erjndring af Procurator Reutz

jhenseende til hvorfore de ej betalte de Resterende Skole penge, Svarede at nogle foregav deres uformuenhed til at betale, og eendeel af ungdommen gav fore at de ej ville betale, da de ej vidste at det var brug i andre Sogner.

Til 11 og 12te vidste indted og 13de er forhen besvaret om 14de Vidste indted til 15de som forrige Vidne, til 16de ligesaa

Procurator Reutz frafaldt den 17de Qvæstion til dette Vidne og i dets stæd begierede Vidnes Svar, Om Skoeleholderen paa det Nordre land nyder meere i aarlig løn end 8 rdr og om ej Vidnet Veed at almuen og Folke mængden paa det Nordre land er større end paa det Søndre land, Hvornæst Comparenten frafalt den 18de Qvæstion Til 1ste Membrum af Qvæstionen Svarede, at Skoleholderen paa Nordre land i disse tvende sidste omprovede aar ej har faaet meere i aarlig løn end 8 rdr, men til det sidste veed vidnet ike at give nogen forklaring, paa Erindring af Sr: Reus Om Vidnet veed at Skoeleholderen paa Nordre land i de forrige aaringer har faaed meere i aarlig løn end 8 rdr, Svarede, at hand ike er bekiendt hvad Skoeleholderen paa Nordre Land for forrige aaringer har nydt i løn

Procurator Sunderburg for Hr: Wiggers observerede at alt det nu fra Hr: obriste Lieutnant Nicolls Side omspurte er uden for det som er Reist til tvistighed og Controverse jmellem dem og altsaa kuns af een inqvisitorisk og nysgierig aand haft sin andleedning og aarsage,

dernæst begierede

1769: 126

Hand, hans Slutelige Qvæstioner for forrige Vidner dette Vidne forelagt til besvarelse Vidnet Svarede paa den første af de foresatte Spørsmaale at hand veed at i Hr: Wiggerses betienings tiid har eet aar forbiegaaet som der ike er bleven Krævet Skoele penge i Strudshavn Sogn, men om det var aaret 1767 erjndrer hand sig ike tilvisse, ej heller af hvad aarsage det skeede at ike Skole penge for det eene omprovede aar blev affordret Til 2det Svarede: Som forrige Vidne ihenseende til de omspurte 18 s. i Skyds og Cammer pe/nge

Procurator Reutz forbeholt i fornøden tilfælde at faae afhørt det tredie Vidne som er angivet at skal være Svag og nu for denne Sinde ville formode at Hr: Wiggers som Hoved Citant og som den der først bør beslutte sin Sag til doms nu fuldfører samme sin pligt, da Comparenten derefter skal vide at tage Messures paa sin Side i lige tilfælde

Procurator Sunderburg for Hr: Wiggers ihenseende til at hand under denne Sag af hans Vederpart er bleven paa nye andgrebet og fornermet forbeholdt ham Continuations Stevning og til sammes i Retteførelse begierede andstand til næstandstundende Vaar eller Som/m/er ting,

Procurator Reutz jndstillede den begierte tiid til Retten og lovede til samme tiid at ville Documentere og beslutte Sagen til doms, som for denne tiid var ugiørlig, ligesom hand og til den ende ej alleene begierede Copie af det i dag passerede tilligemed af Hr: Wiggers Hoved Stevning som og at hannem af Retten med det samme maatte blive tilbage Extraderet til deductionen det af hannem seeneste Rettes dag producerede Documenter nemlig Contra Citantens anddragelse til Hr: Biskoppen med Hoved Citantens derpaa teignede {qviter}\Erklæ/ring,

derefter er saaleedes

Eragted

Sagen udsettes til næste Sommer ting, For dette Skibreede, da hvad forlanget er skal blive meddeelt beskreven og udleveret,

Publiceret

6. Eet Skiøde udstæd af Mons Larsøn i Bergen til Niels Tollefsøn paa 18 Merker Smør og 1/8 hud udj Søevigen i Schiold Skibreede for 60 rdr Dat: 10de octobris 1769

1769: 126b

Derefter er i Rettetaged Sagen andlagt af Rasmus Olsen og Lars Knudsen mod Henrich Pedersøn
Procurator Sr: Brose for Citanterne begierede tiid til næste ting, for at faae Communication af det fra Contra Partens Siide fremførte, og derefter det videre at besørge
udsettelse er jndvilget til næste Sommer ting for dette Skibreede

Udi Sagen andlagt af Hr: Fogden Hejberg Contra Christian Frost Nicoll for begangne lejermaal med qvinde Mennisked Berthe Johannesdatter Gravdahl er saaleedes
Eragted
Den af Procurator Johann Reutz paa Christian Frost Nicolls veigne begierte andstand til næste Sommer ting indvilges, da Contra Parten samme tiid haver at jndkomme med sit paaberaabende forsvar, thi i manglende fald bliver Dom afsagt, uden videre prolongation

Udi Sagen andlagt af Procurator Johann Reutz paa Provstjnde {Christies} Legangers veigne mod Knud Zachariassøn for gield er saaleedes bleven
Eragted
Den af Procurator Kragh paa Contra Parten Knud Zachariasens veigne begierte andstand til næste ting jndvilges for denne gang, men i mangel af hans løftes opfyldelse bliver dom afsagt uden fleere udsettelsers jndvilgelse

Publiceret
7. een odels lysning udstæd af Niels Nielsøn Biørcheland til og andgaaende ½ løb Smør udj gaarden Søeraas, datteret 11te oct: 1769

Hr: Fogden Hejberg lod ædske i Rette Sagen andlagt Contra Qvinde Mennisket Magrethe Torchildsdatter for begangne lejermaal med Johannes Nielsøn Reistad og producerede i Retten, Rettens seeneste laug dags forelæggelse, som findes paateignet lovlig forkyndt – og er blev oplæst saaleedes lydende.
De jndstevnte blev paaraabt men ingen af dem mødte tilstæde thi fremstoede laug dags Vidnerne og afhiemlede laugdagens lovlige forkyndelse saaleedes at være passeret som deres paateigning udviiser
Hr: Fogden Hejberg lod begiere Sagen stilled i beroe til Eftermiddag, Som blev bevilget

Hr: Fogden Hejberg ved Fuldmægtig Cort Cramer lod andmelde at hand til dette ting med mundtlig varsel haver ladet jndkalde Skoemager Erich Bartromsøn og qvinde Mennisked Anne Jørgensdatter Fløen for med hinanden i løsagtighed begangne lejermaal, Desangaaende at lide dom til Bøders udreedelse.
De jndstevnte bleve paaraabte men mødte ike thi fremstode de brugte Stevne vidner Niels Halvorsøn Øfstun og Michel Michelsøn Sædahl som afhiemlede under Eed med opragte Fingre efter loven at de den 12te Septr: Sidstleeden haver jndkaldet de tvende benævnte Jndstevnte til doms lidelse i

1769: 127

Denne Sag
Cramer paastoed de udeblevne laugdaget til næste ting

Eragted

Lovlig Jndstevnte men ej denne Sinde tilstædemødende Erich Bartromsøn og Qvinde Mennisked Anne Jørgensdatter Fløen gives laug dag til næste Sommer ting for dette Skibreede at møde og Sagen at tilsvare

Derefter blev de sædvanlige tings vidner til Hr: Fogdens Reignskabs bielæg fremlagt og 1. Examineret det Sædvanlige Tingsvidne andgaaende Laxe og Silde vaager, og om noged i samme er Kasted og fisked hvoraf Skat kunde betales, Hvortil blev Svaret at i dette aar er ej noget saadan fiskende i de omspurte Silde vaager falden hvoraf Skat kunde betales 2det Det store Tingsvidne bestaaende af 15 Poster, hvortill blev svaret Til 1ste, 2, 3 & 4 Svarede at det forholder sig som forrige Aaringer uden nogen forandring, Til 5te Svarede at det forholder sig som næst forrige aar Til 6te Svarede at det er som forrige aar undtagen at gamle Elling Ellingsøn Syndnes udgaar som nu er fra gaarden og bruges af unge Elling Ellingsøn og Niels Sandahls bræchen som og bruger nu noged øll tapperie til 7de og 8de, 9, 10, 11, 12, 13, 14, & 15 Svarede at det forholder sig som forrige aaringer dog forbeholdt Sorenskriveren sig andgaaende den 9de Post ved sine udstædende Dessignationer at give nøyere oplysning, 3. Examineret tingsvidnet andgaaende om Giestgiveren i Kongshavn Erich Nielsøn befatter sig med anden Næring end hans blotte Giestgiverie Hvortil blev svaret Nej at hand sig ike med videre befatter, 4. Examineret Tingsvidnet andgaaende de som for skeede aftag nyder Skatte frihed bestaaende af 3de Qvæstioner hvortil blev svaret som forrige aar, 5. Fremlagt til Attestation Odels Skatts Mandtallet som paa seeneste Sommer ting er examineret

Hr: Fogden Hejberg i Rætte ædskede Justitz Sagen mod Qvinde Mennisket Magrethe Torchildsdatter for begangne lejermaal og begierede Sagen udsat til næste ting, for at jndkomme med Præste Attest andgaaende lejermaalet som hand nu ike kunde blive forsynet med,

Sagen gives andstand til næstholdende Sommer ting for dette Skibreede

Peder Nielsøn Schaalevigs Næsset som laugværge for Enken Lisbeth Pedersdatter Schaalevigsnæsset mødte og gav tilkiende at bemelte Lisbeth Pedersdatter har funden sig nødsaget til dette ting med mundtlig Varsel at lade jndkalde Gunelle Rasmusdatter som haver til ægte Huusmanden Rasmus Jacobsøn Schaalevigsnesset at andhøre vidner og lide dom andgaaende mod Citantjnden udtalte beskyldninger og ærerørige ord til vedbørlig undgieldelse og Bøders udreedelse efter forefindende omstændigheder, til vidner er under lovens Faldsmaal jndstevnt Peder Olsen og Berthe Knudsdatter Schaalevigs Næsset, saa er og Contra partjndens Mand Rasmus Jacobsøn til Vedermæhle indstevnt

1769: 127b

Jndstevnte Gunelle Rasmusdatter og Mand Rasmus Jacobsøn mødte ike efter paaraab, men Vidnerne vare tilstæde og vedtoge lovlig Varsel, thi fremstoede de forbemelte Stevnevidner Michel Sædahl og Niels Øfstun og afhiemlede Jndvarslingen under Eed saaleedes at være passeret som tilført er og at de andgieldende med meere end fulde 14 dages Varsel ere jndkaldede

Derefter blev Eedens forklaring af lovbogen for vidnerne oplæst og de formaned til Sandheds udsigende, hvorom de og giorde løfte,

Peder Nielsen Schaalevigs Næsset begierede de mødende vidner afhørte fremstoed da

1ste Vidne Peder Olsøn Schaalevigsnæsset som aflagde Eed og derefter vandt og forklarede: at for omtrent een 5 ugers tiid siden var jndstevnte Gunelle Rasmusdatter paa baad med Vidnet og jndstevnte Berthe Knudsdatter \til byen/ og udlod sig med fortrydelse over

hendes \egen/ Mand at hand søgte saa meged i huuset hos Lisbeth Pedersdatter, saa at hand var ike hiemme hos hende og sagde tillige disse ord at Lisbeth Pedersdatter var værd at hun derfore skulle staae til Kagen

videre blev ike dette Vidne tilspurt thi blev hand fra Retten Demitteret

2. Vidne Berthe Knudsdatter Schaalevigsnæsset aflagde og derpaa vandt saaleedes i alt eenstemmig som forrige Vidne, andgaaende hvad ord Lisbet Pedersdatter Gunelle Rasmusdatter havde paasagt med tillæg at Gunelle Rasmusdatter sagde at hun Sc: Lisbet Pedersdatter var een ægteskabs indleder til det onde, videre vidste hun ike at forklare

thi er hun afskeediget

Peder Nielsen Schaalevigs Næsset begierede de jndstevnte og udeblevne laug dagede til næste ting

Eragted

Jndstevnte Gunnelle Rasmusdatter med hendes til vedermæhle jndkaldede Mand Rasmus Jacobsen gives laug dag til næste ting at møde og Sagen at tilsvare

ting lyst

et Skiøde udstæd af Jacob Byenes etc: til Poul Byenes paa eet Støke udmark Krogenesset kaldet under Gaarden Byse..(?) (Byenes) for 11 rdr Dateret 11te octobris 1769

Derefter er fremlagt Skatte Restancen over de ordinaire Skatter dette aar som blev oplæst opløbende til 885 rdr 1 mrk 7 s, som af Almuen og laug retted blev uimodsagt

Til laug Rette for andstundende aar 1770 er udnevnt følgende nye Mænd 1. Niels Halvorsøn Øfstun, 2. Niels Nielsøn Nedre Dyngeland, 3. Thore Larsøn Schaaldal, 4. Ole Fabiansøn Rolland, 5. Jens Christophersøn yttre Mitthue, 6. Mons Olsen Flesland, 7. Jacob Jacobsen Dolvig og Rasmus Nielsen øvre Fyllingen

Og da ingen jndfant sig Efter trendes ganges paaraab som videre for Sage tinget havde at forrette er samme for denne Sinde ophæved

1769: 128

Alenfits Skibreede

Anno 1769 den 13de octobris, Er Retten sat paa Ting stædet Alverstrømmen i Alenfits Skibreede, Til eet almindelig Høste Skatte og Sage tings holdelse for ditto Skibreedes almue, overværende udj Retten Kongelig Mayets: Foged Velædle Hr: Christen Hejberg og de samme aatte Eedsorne laug Rettes Mænd som ved Sommer tingeds holdelse vare tilstæde,

og blev da først allerunderdanig læst og bekiendt giort de for forrige Skibreeders almue Publicerede Kong: Forordninger, samt dernæst andre Høye øvrigheds ordre, og hvornæst jndkom fra almuen til Publication følgende Documenter

1. Eet Skiøde udstæd af Aschild Olsen Helland til Knud Olsen paa 12 Marker Smør og 10 Kander Malt udj gaarden Helland for 26 rdr Dat: 13de octobris 1769
2. Een Bøgsel \Seddel/ udstæd af Knud Andersen Elsaas med fleere til Ole Olsen paa ½ løb Smør 2 Mæhler og 6 Kander Malt udj gaarden Nedre Hopland, Dat: 29de Maij 1769
3. Een ditto udstæd af Hr: Ludvig Daae til Halvor Knudsen paa ½ løb Smør ½ Tønde Malt udj gaarden Søre Fæste, Dat: 8 febr: 1769

Hvoraf fuldte tvende ligelydende Reverser

4. Eet Skiøde udstæd af Halvor Halvorsøn Midgaard til Johannes Arnesøn paa een halv løb Smør udj gaarden Siurset for 65 rdr Dat: 13de octobris 1769

5. Eet ditto udstæd af Rasmus Lechnes til Corporal Halvor Sættre paa een huuse Vaaning paa Lechnes tangen bestaaende Dat: 13de octobris 1769 for Capital 80 rdr

6. Eet ditto udstæd af Ole Sæbiørnsøn Fæste til Christen Olsen paa 18 Marker Smør og 1 Mæhle Malt udj gaarden Fæste for 35 rdr Dateret 13de octobris 1769

7. aflyst een obligation udstæd af Henrich Holbæch til Hr: Capitain Dischingthun paa Capital 120 rdr, mod Pant med 1ste Prioritets Rett udj Alversunds Kirke med ornamenter og underliggende Jordegods, Dat: 10de octobris 1764 og ting lyst den 12te octobris Samme aar som nu efter qvitering af 7de Septembris 1769, er betalt og derfore Mortificeres vid: P: B: fol: 424.

8. Eet Skiøde udstæd af Henrich Holbech til Lars Andersøn Niaatvedt med de fleere hvorved dem Sælges Alversunds Kirke med ornamenter og underliggende Jordegods for 196 rdr Dateret 14de octobris 1769

9. Een obligation udstæd af Lars Andersen Niaatvedt med de fleere til Sr: Falentin Fasmer paa Capital 196 rdr mod Pant i Alversunds Kirke med ornamenter og Jordegods, Dat: samme dato

10. Een Bøgsel Sæddel udstæd af Rasmus Olsøn Lechnes med de fleere til Halvor Halvorsøn Sættre paa eet Støke udmark Lechnes tangen kaldet, Dat: 14de oct: 1769

11. Een Bøgsel Sæddel udstæd af Hr: Capitain von Krogh til Magne Haaversøn paa 18 Marker Smør og 1 ½ Kande Malt udj gaarden Alver Dateret 28 Decembris 1768, hvoraf fulte ligelydende Reverser

1769: 128b

12. Een Bøgsel Sæddel udstæd af Madame Wenche Salig Sorenskriver Garmanns til Lars Knudsen Waatne paa 1 Pund Smør 2/3 Faar udj gaarden Waatne dateret 3 Martj 1769 og hvoraf fulte ligelydende Reverse

Derefter blev fremlagt til examination de Sædvanlige tingsvidner til Fogdens Reignskabs belæg saasom 1mo Tings Vidnet andgaaende om noget Fiskerie i de her i Skibreedet befindende Laxse og Silde vaager er falden hvoraf Skat kand svares, hvortil blev svaret, Hvortil af laug Retted og almuen blev svaret Nej 2de Det store tings vidne jndeholdende 15 Poster, Hvortil almuen og laug Retted svarede at det jhenseende alt det omspurte forholder sig som næstforrige Aar uden nogen forandring. 3tio tingsvidnet andgaaende om giestgiverne her i Skibreedet Joritz Lampe og Lieutnant Ravn befatter sig med anden handel end deres blotte Giestgiverie? Hvortil eenstemmig blev svaret Nej! 4de blev fremlagt til attestation odels Skatts Mandtallet som paa Seeneste Sommer ting er examineret

Mads Rognaldsøn Spiøtøen havde her for Retten ladet jndkaldet Ole Sæbiørnsøn Fæstet til at andhøre Vidner og modtage dom fordie hand havde med grove ord og utilbørlige beskyldninger kommed ind i Citantens Stue sadt sig ned i øverste bord Ende truet Citanten og slaged i Bordet, bandet og skiendet og opført sig meged usømmelig og villed beskylde Citanten for arve Svig som den der paa Skifted efter hans for lengst afdøde Hustrue havde fordult og understuked een Kiste med dyrebare Lin Klæder jtem at Citanten skulde have ladet sin Sted datter Marthe Jacobs Datter ligge ude paa bare Mark høyeste vinters tiid med videre, Hvorom at Vidne var jndstevnt under lovens Faldsmaal Niels Olsen Berrefiord og Peder Knudsen Jndre Lyhren, og endelig at erstatte Processens omkostninger Stevne Vidnerne er Ole Smørdahl og Colbiørn Baltzarsøn Fæste.

Contra Parter{ne} Ole Sæbiørnsøn Fæste blev paaraabt men mødte ike, vidnerne mødte og vedtoge lovlig Varsell.
thi fremstode Varsels mændene og under Eed afhiemlede jndstevningen for vedkommende Ole Sæbiørnsøn saaleedes at være forkyndt som forhen tilført og for dem oplæst er
Citantens Fuldmægtig Procurator Steen begierede at de jndstevnte Vidner maatte blive Eedfæstede og afhørte derefter er Eedens forklaring af lovbogen for Vidnerne bleven oplæst og de formaned til Sandheds vedblivelse og at vogte sig for meenEed hvorom de og giorde Løfte og fremstoed da som det
1ste Vidne Niels Olsen Berrefiord, som aflagde Eed og derefter aflagde følgende forklaring

1769: 129

At for omtrent 3 uger for sidstafvigte Juul var Vidnet tilstæde paa Spiøtøen i Mads sit Huus hvor Ole Sæbiørnsøn og det andet Vidne Peder Jndre Lyhren vare tilstæde, og hørte da Vidnet at Ole Sæbiørnsøn var vreed og sagde at Mads Spiøtøen havde ladet sin Stæd datter ligge paa bare Mark ude om Vinters tiid, og paa Skifted efter Mads Spiøtøens Hustrue skulde bemelte Mads Spiøtøen havet fordult een Kiste med lin Klæder som ey var kommen under Skifte behandling
Citantens Fuldmægtig tilspurte Vidnet Om ike den jndstevnte ved sin andkomst i Citantens Stue satte sig need ved den øverste bord Ende slog i bordet for Citanten og brugte mange utilbørlige Skelds ord fleere end forklaret er og hvorudj saadan skields ord bestoed? Svarede Joe at hand saae, det Ole Sæbiørnsøn ved sin andkomst i …(?) Mads Spiøtøens Huus sadte sig udj Høy Sædet og sagde hand meente at have dertil lige saa god Ret som Mads, var og vreed fordie hand ike kunde faae dend Rigtighed som {de} \hand/ vilde have paa Mads Spiøtøens Steddatters veigne, kunde ellers ike erjndre hvad Ole Sæbiørnsøn meere talede med Mads Spiøtøen
videre blev ike dette vidne tilspurt, men Demitteret og
2det Vidne Peder Knudsen Jndre Lyhren som efter aflagde Eed aflagde saadan forklaring i alt Eenstemmig som forrige Vidne ligesom og til Citantens Fuldmægtiges fremsatte qvæstion
Citanten begierede Sagen med laugdag for den jndstevnte udsat til næste Sommer ting, da hand med sin nærmere forestillelse og paastand vil jndkomme
Eragted
Sagen beroer til næste Sommer ting for dette Skibreede, til hvilken tiid Ole Sæbiørnsøn Fæste gives laugdag at møde og Sagen at tilsvare

Hr: Fogden Hejberg ædskede Sagen i Rette andlagt næstleeden Sommer ting imod Qvinde Mennisket Anne Catharine Hellemann for begangne lejermaal med lifs Delinqventen Jochum de Lange, og i den henseende fremlagde hand Rettens udstædde laugdag for den jndstevnte med paateigning om dens

1769: 129b

Forkyndelse af lensmanden Knud Stor Oxe og Johannes Knudsen Schare
Comparenten haabede at den jndstevnte nu møder
Jndstevnte blev paaraabt men mødte ike, thi er jndvarslingen \af/ Lensmanden Knud Stor Oxe og Johannes Knudsen Schare under Eed afhiemlet, efter deres paateigning
Hr: Fogden som merkede at den jndstevnte Anne Catharine Hillemann imod formodning endnu ike møder, for at tilsvare sin Sag begierede sagen udsatt til næste Sommer ting, til

hvilken tiid Comparenten skal producere lov gyldig attest om dette paastevnte lejermaal af bemelte Hillemann
Sagen i følge Citantens begier beroer til næste ting

Anno 1769 den 14de Ocbr: blev Retten betient som Sette Dommer af mig Foged Christen Heiberg, paa det almindelige Høste Ting for Alenfit Skibreede, tilligemed de for dette Aar udnævnte Lavrettes Mænd, som foran er anført.
For Sorenskriveren udi Nordhordlehn Hr: Henrich Garman mødte hans Fuldmægtig Monsr: Hans Lessøe, og eskede Sagen i Rette som af Comparentens Principal er anlagt imod Gudmund Jonsen Berrefiord, for adskillige Citanten tillagde Beskyldninger, og ellers indleverede Rettens seneste Sommer Ting i Sagen ergangne Lavdags Kiendelse, med tilkiendegivende, at uagtet denne Kiendelse ike alleneste betimelig er erholdet beskreven, men endog Lænsmanden Knud Stor Oxe til Forkyndelse tilsendt, saa maae dog Comparenten uventelig fornemme, at indstevnte Gudmund Berrefiord er i rette Tiide eller med lovlig varsel sam/m/e er forkyndt, thi maatte Comparenten under forbeholdenhed af Tiltale til vedkommende som udi Sagens Udhal ere skyldige, begiære saavel Contra Part som Vidner med nye Lav dag forelagt.
thi blev

Eragtet

Indstevnt Gudmund Jonsen Berrefiord forelægges Lavdag til neste Ting at møde og Sagen tilsvare. til samme Tiid forelægges og Vidnerne Lars Monsen Stor Oxe, Anders Bastesen Møchelthun, Ole Johannesen, Ole Endresen og Niels Olsen Berrefiord, under Lovens Falsmaals Straf at møde og deres Vidnesbyrd i Sagen at aflegge.

Derefter er fremlagt Skatte Restancen for dette aar beløbende til 424 rdr 1 mrk 4 s. Som blev oplæst og af laug Redted og den tingsøgende almue ujmodsagt

Til laug Rette for andstundende aar 1770 opnævnt

1769: 130

Efterfølgende nye Laug Rettes Mænd nemlig 1. Berge Arnesøn Hilland, 2. Jon Christiansøn øvre Qvamme, 3. Mons Aslachsøn Nedre Qvamme, 4. Anders Olsøn Sellevold 5. Johannes Bendixøn Tofting, 6. Jacob Jacobsøn Tofting 7. Johannes Knudsøn Schare og 8. Erich Pedersøn Monstad

Og da jngen efter 3de ganges udraab jndfandt sig som videre for Sage tinget havde at forrette er samme for denne Sinde Slutted og ophæved

Høste Tinget for Guulens Skibreede 1769

Anno 1769 den 16de octobris, Er Retten sadt paa Tingstædet Schierjehavn i Guulens Skibreede, til et aldmindelig Høste Skatte og Sage tings holdelse for Dito Skibreedes almue overværende udj Retten Kongelig Mayestets Foged Hr: Christen Hejberg og de samme 8te Eedsorne Laug Rettes Mænd som ved Sommer tingets holdelse vare tilstæde

Og blev da først allerunderdanigst og underdanig Publiceret de for forrige Skibreeders almue bekiendtgiorde Kong: allernaadigste Forordning og andre Høye øvrigheds ordre, og hvorefter jndkom fra almuen til Publication følgende Documenter

1. Eet Skifte Brev forretted paa Gaarden Unneland den 7de augustj 1769, efter afg: Malene Gregoriusdatter, Vid: Pante Bogen fol:

2. Eet ditto paa Gaarden Slengesol den 7de augustj 1769 efter Brithe Johannesdatter

3. Eet ditto paa Dito gaard den 8de augustj efter afdøde qvinde Gurie Olsdatter

4. Eet Skiøde udstæd af Sr: Hans Plyth til Hr: Cancellie assessor Formann paa 12 M/arker Smør 2 M/arker Fisk udj gaarden Unneland for 24 rdr er Dateret 5te Januarii 1768

5. Eet ditto udstæd af Hans Henrichsbøe til Henrich Hansøn Tvedten paa 10 5/8 M/arker Smør udj gaarden Tvedten for 7 rdr, Dat: 22de Maij 1769

6. Eet ditto udstæd af Iver Unneland til Hr: Magister Ludvig Daae paa 22 M/arker Smør i gaarden Unneland for 26 rdr 12 s. Dat: 24 Janv: 1769

7. Eet ditto udstæd af Jon Ottesøn Slengesol med de fleere til Lasse Iversøn paa 1 Pund 3 Marker Smør i gaarden Slengesol for 24 rdr 4 mrk 8 s Dateret 17de octobris 1769

8. Eet dito udstæd af Johannes Larsøn Qværsøen til Niels Olsøn Slengesoel paa 1 Pund 3 Marker Smør i gaarden Slengesol for 27 rdr Dateret samme dags dato

9. Eet Vilkors brev udstæd af Jon Halvorsøn Holtzøen til hans Sted Moder Brithe Hansdatter Holtzøen andgaaende den førstes leve Kaar Dateret 18de october 1768

10. Een odels lysning udstæd af Anders Ambiørnsen Roe (Røe) paa Myndtling Magdeli Johannesdatters veigne andgaaende 1 Pund Smør i gaarden Strømme Dat: 17de octobris 1769

11. Een Bøgsel Sæddel udstæd af Hr: Ludvig Daae til Siur Andersen paa 1 Pund 3 M/arker Smør udj gaarden Sande som er Dat: 6te Febr: 1769

12. Een ditto udstæd af Enken Madamme Ingebor Sl: Sommers til Hans Ingemorsøn Birch paa 4 Pund Smør udj gaarden Grytten Dat: 11te octobris 1769

13. Een ditto udstæd af Frue Frimann til Gudmund Jonsøn Anvigen paa ½ løb S: og ½ t/ønde Malt i Riisnes, Dat: 13de Dec: 1768

1769: 130b

14. Een Bøgsel Sæddel udstæd af Joseph Johannesøn Odderkalv til Niels Olsen paa ½ løb Smør udj gaarden Store Sleire Dateret 9de Decembris 1768
af hvilke alle falt ligelydende Reverse Bøgsel Sædler

15. Een ditto udstæd af Peder Poulsen Hager (Høyer?) til Hans Olsen paa 1 Pund 3 2/3 Marker Smør i gaarden Nord Guulen Dat: 13de Febr: 1769 hvoraf jngen Reverse Bøgsel Sæddel blev jndleveret

16. Eet Skiøde udstæd af Jon Biørcheland til Aamund Svendsen paa 1 Pund Smør i gaarden Lille Slire for 37 rdr Dateret 7de Februarii 1769

17. Eet Dito udstæd af Aamund Svendsen til Sr: Danchert Danchertsen Hejberg paa 1 Pund Smør i forbemelte gaard Lille Slire, af Dato den 18de octobris 1769

Derefter er de sædvanlige tingsvidner til Fogdens Reignskabs belæg bleven examinerede nemlig 1. andgaaende om noged Fiskerie her i dette Skibreede indeværende aar er falden hvoraf Skatt kunde Svares, Hvortil Laug Retted og almuen Svarede Nej, 2. Det store tings Vidne bestaaende af 15 Poster, Hvortil blev svaret saasom til 1ste, 2, 3, 4, og 5te at det forholder sig i alt som forrige aaringer Til 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14 & 15 ligesaa at det forholder sig som forrige aaringer uden nogen forandring, Dog forbeholder Sorenskriveren sig ihenseende til 8 og 9de Post ved udstædende Dessignationer derom at giøre nermere forklaring 3die Tingsvidnet andgaaende de her i Skibreedet befindende aftags gaarder nemlig Store Matre, Lille Matre, og Hougdahl hvortil blev svaret at det forholder sig som forrige aaringer, 4. Tingsvidnet andgaaende om Gastgieberen her i Schierjehavn Sr: Gabriel Jæger befatter sig med anden handel end hans blotte gastgiverie, Hvortil blev Svaret Nej at

hand sig ej med videre befatter og 5te blev fremlagt til attestation odels Skatts Mandtallet som ved seeneste Sommer ting blev examineret

Derefter blev i Rettetaged Sagen som af Ludolph Withe er andlagt mod Hans Ingmorsøn Birch for gield da Citanten lod jndlevere een af ham i Sagen forfatted skriftlig Jndlæg og deduction i Sagen af 16de hujus saaleedes lydende

Contra Parten Hans Jngmorsøn Birch blev paaraabt men mødte ike,

Thi fandt Retten fornøden denne sinde at afsige saadan

Kiendelse

Sagen gives endnu andstand til næste Sommer ting for dette Skibreede til hvilken tiid Contra Parten Hans Jngmorsøn Birch paalegges at møde med sit paaberaabende tilsvar, thi i manglende fald bliver dom afsagt uden fleere udsættelsers indvilgelser

Derefter blev fremlagt Skatte Restancen over de Ordinaire Contributioner dette aar beløbende

1769: 131

Til 270 rdr 3 s Som blev oplæst og af Laug Retted og almuen uimodsagt

Til Laug Rette for tilkommende aar 1770, bliver opnævnt og andordnet følgende nye Mænd nemlig 1. Ole Hansøn Nappen, 2. Hans Larsøn Miømen, 3. Mons Aslachsøn Warøen, 4. Bertel Niels Faanden, 5. Elling Hansøn Dahle, 6. Hans Larsøn Kalhofde, 7. Johannes Olsøn Tverberg og Knud Jonsøn Biørnekletten

Og da jngen jndfandt sig som videre for Sage tinged hafde at forrette er samme for denne Sinde slutted og ophæved

Høste Tinged for Lindaas Skibreede 1769

Anno 1769 den 20de Octobris, Er Retten sadt paa Tingstædet Kiilstrømmen i Lindaas Skibreede, til eet aldmindelig Høste Skatte og Sage tings holdelse for Samme Skibreedes almue, overværende udj Retten Kong: Maytts: Foged Velædle Hr: Christen Hejberg og de samme 8te Eedsorne Laug Retteds Mænd som ved Sommer tingets holdelse vare tilstæde {undtagen}

Og blev da allerunderdanigst og underdanig læst de for forrige Skibreeders almue bekiendtgiorde Kong: allernaadigste Forordning og andre øvrigheds ordre, og dernæst indkom fra almuen til Publication følgende Documenter

1. Een Bøgsel Sæddel udstæd af Hr: Etats Raad og Laugmand Bager til Iver Simensøn paa 18 Marker Smør 1/8 tønde Malt ¼ Vog Fisk i gaarden Østreim Dateret 25de Martj 1769.
2. Een ditto udstæd af Hr: Postmæster Brøcher til Michel Jversøn Fammestad paa 1 Pund Smør i gaarden Wabunes eller Lindenes kaldet Dateret 29de Martj 1769
3. Een ditto udstæd af Lars Larsøn Fieldsende til Ole Bessesøn Moldland paa 20 12/29 M/arker Smør 6/21 Huud i gaarden Fiellanger Dateret 20de octobris 1769
4. Een dito udstæd af Enken Madamme Abel Magrethe Salig Hr: Christen Krogs til Mons Iversøn paa 15 M/arker Smør og 15 Kander Korn Dateret 18de octobris 1769

Af hvilke fulte ligelydende Revers Bøgsel Sædler

Sr: Danchert Danchertsen Hejberg derefter mødte for Retten og gav tilkiende at hand til dette ting haver seed sig nødsaget med mundtlig varsel at lade jndkalde een hans Lejlending Rasmus Larsøn Huuse at andhøre Beskikelses Vidnerne Ole Nielsøn Muhlen og Knud Hansøn Wiigen, som

1769: 131b

For Juul sidst afvigte haver udsagt ham fra sit havende Jordebrug i Huuse, i andleedning af at Comparenten for bemelte Rasmus Huuse i næst afvigte aar haver maatted betale saavel ordinaire Skatter af Jordebruget som den Kong: allernaadigste paabudne extra Skatt, desandgaaende at lide dom saavel til gaardepartens fravigelse som anden straf efter omstændighederne samt at erstatte Processens omkostninger Skadesløes, Comparenten ville formode at jndstevnte Rasmus Huuse møder tilstæde, thi i dessens ermangling havde hand tilstæde de brugte Stevne Vidner Ole Muhlen og Knud Wichene,
Men da saavidt med Sagen var arangeret fremstoed begge Sagens Parter og sagde at de med hverandre ere foreenede og Sagen i det mindelige afgiort, thi begierede de og at samme af Protocollen maatte udgaae
J følge Parternes begier beroer Sagen til næste ting

5. Een Bøgsel Sæddel tinglyst udstæd af Hr: Magister Ludvig Daae til Ole Nilsen Leerøen paa 1 Spand Smør 1 ½ Mæhle Korn udj gaarden Bersvig, Dat: 4de Febr: 1769
6. Een ditto udstæd af Frue Frimann til Lars Andersen paa 21 M/arker Smør 1 Mæhle 9 Kander Malt udj gaarden Hopland Dateret 7de Februarii 1769

Sr: Danchert Danchertsen Hejberg mødte og i Rette ædskede Sagen som af ham mod Ole Muhlen er andlagt og paatrengede dom efter forrige og forhen aflagde doms deduction og paastand
Contra Parten Ole Muhlen Mødte og Sagde at hand ej vidste noged til Sagen at Svare men var fornøyed med at Sagen bliver paadømt da hand ike veed at have forbrudt sig i anden maade end at have huuset folk i hans egne Huuse
Citanten uden at Svare noged paa det tilførte paastoed dom, da hand ej alleene med den jrettelagde Bøgsel Sæddel men end og med Contra Partens egen tilstaaelse haver afbeviist Søgemaalet ligesom hand og formodede Processens omkostningers erstatning
Sagen optages til doms til i morgen

Iver Arnesøn Udkilen lod ved Fuldmægtig Procurator Steen i Rette kalde Sagen indstevnt til afvigte aars Høste ting for de imod Citanten af den indstevnte udøste grove og ærerørige ord, hvilken Sag for dette aars Sommer ting efter den jndstevntes

1769: 132

Begier til dette ting blev udsatt, thi ville hand nemlig Comparenten for det første fornemme om den jndstevnte møder og hvad hand til sit forsvar kand have at fremføre
Sr: Danchert Danchertsen Hejberg mødte i Rette paa den jndstevnte Ole Johannesøns veigne og bad at maatte blive tilført det hand fant sig meget forundret over at Sr: Thommas Steen fortfarer med Procedur imod Comparentens dreng Ole Johannesen i Iver Aadnesøns navn og ike i sit eged, da dog Iver Aadnesøn haver declareret at hand forleeden aars Høste ting som holtes for Lindaas Skibreede i Alverstrømmen haver solt sin Sag til Sr: Thommas Steen for Syv Mark danske, hvilked Comparenten tenker er lovstridigt, og derfore nødes til at begiere Sagen udsatt til næste Sommer ting for da med vidner at faae undersøgt om samme forholder

sig saaleedes for siden at søge sin Regres hos Sr: Thommas Steen for at paabyrde hans tiener med unødig Process udj een andens navn, efterdie Iver Aadnesøn selv, for lenge siden haver forliget sagen med Comparenten, hvilked alt hand til næstkommende Sommerting agter at beviisliggiøre

Procurator Steen in totum benægtede hvad Sr: Hejberg som efter Comparentens formeening er uberettiged at gaae i Rette for andre end sig selv og i sine egne Sager, hvornæst hand paastoed dom i Sagen efter de førte Vidners forklaringer og tillige paastoed at den jndstevnte for de af ham udøste ærerørige Skieldsord maatte vorde tilfunden at betale til Skibreedes Fattige i det mindste 2 rdr, og ligesaameged til Justitz Cassen, ordene som af den jndstevnte ere udtalte at være død og magtes løs dømte og den jndstevnte Ole Johannesen at oprette ham denne Sags forvolte omkostninger saaleedes, Stevnemaales udvirkelse og forkyndelse 4 mrk 8 s Rettens gebyhr 5 mrk 4 s, Laug dag med Stempled papiir 1 mrk 8 s forkyndelsen 2 mrk 8 s, Procurator Salario med paagaaende omkostninger med tvende Reiser fra Byen her til ting stædet 6 rdr 3 mrk dommens løsning og forkyndelse med 9 mrk og saaleedes giorde facit paa 10 rdr 1 mrk 12 s, Hvormed hand denne sinde indlod Sagen til doms

1769: 132b

Sr: Danchert Danchertsen Hejberg declarerede: at hand tenkte sig at være berettiget at møde i Rette for sin jndstevnte dreng Ole Jonasøn og for Resten udbad sig Sagens andstand til næste ting, samt een Copie udskrift af hvad i Sagen passeret er

Steen som vidste sig aldeeles frie for den giorte haarde beskyldning vedblev sin forrige benægtelse og lod det andkomme paa om Sr: Danchert Hejberg er i stand at beviise Contrarium, imidlertiid Reserverede Comparenten sig sin formodentlige tiltale til Sr: Hejberg for andlagde og ubeviislige beskyldninger.

Danchert Hejberg vedblev sit forrige og begierede Sagens andstand

Eragted

Dommeren kand ike finde Lovmedholdig føye til at nægte Sr: Danchert Danchertsen Hejberg at tage til gienmæhle og forsvar for sin jndstevnte tiener og dreng Ole Jonasen, og i saadan henseende bevilges og den forlangte andstand til næste Sommer ting for dette Skibreede i denne Sag, da og den forlangte Copie udskrift skal blive meddeelt beskreven, og vil det ellers blive Parternes egen Sag at Legitimere de jmellem dem pro & Contra Ventilerende Disputter og beskyldninger

Gregorius Arnesøn Rangver mødte for Retten og tilkiendegav at hand i andleedning af forrige tiltale haver tilkaldet Siur Olsen Rangevæhr at andhøre Vidner og lide Dom for eendeel imod Citanten udtalte ærerørige og uandstendige ord med videre, samt at erstatte Processens omkostninger skadesløs. Som Vidner ere under lovens faldsmaal jndstevnte.

Da Sagen saaleedes var incammineret fremstoed Citanten Gregorius Rangvehr og declarerede at Contra Parten i det mindelige har opgiort Sagen hvorfore hand var fornøyet med at Samme udgaar og Mortificeres

Sagen i følge Citantens begier af Protocollen udgaar

Publiceret

7. Eet Skiøde udstæd af Ole Josephsøn til Ole Larsøn Giethuus paa 6 Marker Smør udj Raadmandsøen for 190 rdr, Dat: 10de Nov: 1768

8. Eet ditto udstæd af Aamund Nævedahl med de fleere til Torchild Bergesøn paa 1 Pund 21 M/arker Smør Skatte skyld, men i landskyld 1 Pund 3 M/arker Smør i gaarden Wedefield for 22 rdr 3 mrk, Dateret 26de Maij 1769

9. Eet dito udstæd af Arne Christophersøn til Niels Monsøn Sættre paa 1 Pund 18 M/arker Fisk og ¼ t/ønde Korn i gaarden UdKiilen, for 30 rdr. Dat: 20de octr: 1769

10. Eet Ditto udstæd af Iver øvre Tvedt til Ole Fieldschaal paa 17 M/arker Smør 25 Kander Malt i gaarden øvre Tvedt for 60 rdr, Dat: 20de octobris 1769.

1769: 133

11. Eet ditto udstæd af Jacob Wichen til Ole Jacobsøn Wichen paa 18 M/arker Fisk udj gaarden Wichene for 18 rdr, Dat: samme dato

12. Een Bøgsel Sæddel udstæd af Frue Frimann til Hans Olsen Røe paa ½ Løb Smør ½ Huud og 1 Mæhle Korn i gaarden Waage Dat: 18 febr: 1769 af hvilken fulte ligelydende Reverse

Den Priviligerede Kræmmer og Gastgiver i Kiilstrømmen Sr: Jacob Lampe mødte og gav tilkiende at hand til dette ting med mundtlig varsel haver ladet jndkalde Beboerne paa Qvaalsvogen, Ulvøen og Scharholmen nemlig Joseph Qvalsvogen, Thommas Larsøn ibd, Claus og Niels Bastiansønner Qvalsvogen, gamle og unge Hans Qvalsvaagen, Ole og Mons Ulvøen og Jacob Scharholmen at andhøre Vidner og lide dom til undgieldelse een for alle og alle for een fordie de ike paa Citantens andmodning har villet betale ham sin tilkommende andpart for eendeel af Citanten i augustj Maaned sidstleeden i Qvalsvaagen inddrevne Smaae Qvaler 5 i talled samt 2 unger, ligesom og at erstatte Citanten denne Processes omkostninger skadesløes, Citanten ville ellers formode at de jndstevnte møder tilstæde

Efter paaraab mødte ingen af de jndstevnte.

Citanten Lampe derefter forestillede, at da hand maae fornemme at jngen af de jndstevnte møder tilstæde ligesom og de brugte Stevne Vidner Iver UdKiilen og Halvor Wichene ej nu er tilstæde, saa begierede hand Sagen stilled i beroe til næste ting, da hand vil fornye Sagen med Continuations Stevning

Sagen i følge Citantens begier beroer til næste ting

Hr: Fogden Hejberg lod ved Fuldmægtig Sr: Cort Cramer ædske Sagen i Rette som er andlagt paa Justitiens veigne Contra Magne Ditlefsøn Knarvig og Hustrue Anne Monsdatter for usamdrægtighed og ond forligelse maal i deres ægteskab, og jndleverede Rettens seeneste ting passerede Laugdags Kiendelse, lovlig forkyndt som er saaleedes lydende

Contra Parten Magne Ditlefsøn Knarvigen mødte og vedtog lovlig Varsel tilligemed de laug dagede Vidner Johannes Nielsøn og Niels Iversøn Knarvigen, som Cramer begierede Eedfæstede og afhørte. Hvorefter Eedens forklaring af lovbogen blev Vidnerne forelæst og de formaned til Sandheds vedblivelse og at vogte sig for meenEed hvorom de og giorde løfte og fremstoed da som

3die Vidne Johannes Nielsøn Knarvigen som aflagde Eed og derefter forklarede: at hand omtrent en 20 aars tiid har boed paa Gaarden Knarvig, veed og at der een 2 aars tiid har været ond forligelse maal jmellem Jndstevnte Magne Ditlefsøn og hans Hustrue og at Vidnet een gang \sidst ……/ kom i vidnets huus som hans næste Naboe og var gandske blodig saa at blodet Rand over ansigted og beklagede sig at hands

1769: 133b

Kone jndstevnte Anne Monsdatter saaleedes havde slaget og tilreed ham, Vidnet forklarede ellers at hand desværre er med Svag af hørelse og lidet kand høre saa at hand ike har kundet observere hvad Disputer der kand have været jmellem de jndstevnte, ligesom hand og erklærede ej at have selv seet at den jndstevnte havde slaged hendes Mand Magne Knarvig.

derefter er vidnet afskeediget og Demitteret og fremkaldet som det

4de Vidne Niels Iversøn Knarvigen som aflagde Eed og derefter forklarede: at hand omtrent een 26 aar tiid har boed paa Gaarden Knarvigen et støke fra de jndstevnte Magne Ditlefsøn og Hustrue, veed at de jndstevnte har været gift sammen i een 13 a 14 aars tiid, og at der een 3 aars tiid har væred ond forligelse jmellem dem men vidnet har ike seet at den jndkalte Anne Monsdatter har slaget hendes Mand Men Manden har ofte beklaget sig for Vidnet at hun har slaget ham, er og kommen til vidnet blodig og ilde tilreed i andsigted, som hand har fortalt at hans Kone har forvolt og at hun saaleedes har tilreed ham, vidnet forklarede ellers at hand ike haver hørt at Magne Ditlefsøn paa nogen uskikelig maade har opført sig mod hands Hustrue Anne Monsdatter

derefter er vidnet fra Retten afskeediget

Cramer derefter forestillede, at da denne Sag befindes af de omstendigheder at der maae sættes i Rette paa den jndstevnte Anne Monsdatter til Tugthuus strafs lidelse, saa fandt Comparenten fornøden at begiere Sagen udsat til næste Sommer ting for dette Skibreede for \imidlertiid/ at Refferere Høye øvrighed Sagen og faae een Defensor for Anne Monsdatter andordnet

Sagen i følge Citantens begier beroer til næste ting

Derefter til examination fremlagt de sædvanlige Tingsvidner til Fogdens Reignskabs belæg saasom 1mo Tingsvidnet andgaaende hvad Fiskerie udj dee her i Skibreedet befindende Silde og Laxse vaager dette aar er falden og hvad Skatt deraf kand betales? Hvortil af Laug Retted og almuen blev svaret at ej noged fiskerie dette aar her i Skibreedet er falden hvoraf Skatt kand svares 2det Det store Tingsvidne bestaaende af 15 Poster Hvortil blev svaret til 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, & 15 Post at det forholder sig som forrige aaringer uden nogen forandring dog forbeholt Sorenskriveren sig andgaaende den 8de og 9 Post at give nøyere forklaring ved sine udstædende dessignationer

1769: 134

3tio Tingsvidned andgaaende de tvende gaarder Bachebøe og Field hans Mayet: tilhørende, endnu ligger øde og ej enten for stor eller Ringe afgift har været at faae bortlejed 4. fremlagt til attestation odels Skatts Mandtalled som paa seeneste Sommer ting er examineret

Publiceret

13. Eet Skiøde udstæd af Mons Bastesøn med de fleere til Magne Larsøn paa 13 ½ M/arker Smør og 9 Kander Malt udj gaarden Fanebust for 20 rdr Dat: 21 octr: 1769

14. Een Bøgsel Sæddel udstæd af Ole Ellingsøn Fieldschaal til Iver Andersen paa 17 M/arker Smør 25 Kander Malt udj gaarden øvre Træet (øvre Tvedt?) Dateret 20 octr: 1769, og hvoraf tillige fulte ligelydende Reverse

Udi Sagen andlagt af Sr: Danchert Danchertsøn Hejberg Contra Ole Muhlen for eendeel Fiskere hand uden Citantens som hands Jorddrots tilladelse har Logeret udj Fiskeriets tiider er saaleedes for Rett Kiendt

Dømt og Avsagt

Citanten Sr: Danchert Danchertsen Hejberg har til næstafholdne Sommer ting for dette Skibreede ved mundtlig Varsel ladet jndkalde, een hans Lejlending, denne Sags Contra Part Ole Nielsøn Muhlen til Doms Lidelse fordie hand uden Citantens minde i Fiskeriets tiider, har Logeret eendeel af de Fiskende tvert imod Contra Partens ihændehavende Bøgsel Sæddel og af ham udgivne Revers. Ved Sagens incammination den 25de Maij Sidstleeden har Contra Parten Ole Nielsøn Muhlen selv mødt tilstæde og tilstaaet Sigtelsen, samt foreviist sin

ihændehavende Bøgsel Sæddel Dateret 23de Martj 1759, der med den fra Citantens Side samme tiid Producerede Copie Bøgsel Sæddel inden Retten er Confereret og ligelydende befunden, hvorefter Ole Muhlen til sidst paa de grunde som acten viiser har begiert Sagens andstand som ham og er bleven bevilget til dette ting, Da Sagen atter igien i gaar af Citanten er i Rette ædsket og paatrenget dom efter forhen aflagde paastand, Derimod har Contra Parten Ole Nielsøn Muhlen ved sin møde for Retten alleene jndstilled Sagen under Dom, uden at fremkomme med det allerringeste til sit forsvar og uskyldigheds afbeviisning

Tages nu under betragtning beviisernes tilstand paa Citantens Siide, da sees af den i Rettelagde Bøgsel Sæddel at Contra Parten Ole Nielsøn Muhlen derudj er forbuden i Fiskeries tiider at Logere nogen af den fiskende almue i sine Huuse uden hands Jordrots foregaaende tilladelse og minde, med de fleere poster som ham derudj til efterlevelse er foreskreven

1769: 134b

Straffen som skulle paafølge i fald Ole Mulen ike efterlevede de Regler som ham i Bøgsel Sædelen var forelagt er og derudj fastsatt, nemlig at hand i saa fald straxsen skulle fravige den sig tilbøgslede Plads eller støke Mark Muhlen kaldet, Hvortil og kommer dette, at hand ved sin paateigning og Revers paa Bøgsel Sæddelen /: den hand og selv jnden Retten har vedlagt :/ har forbunden sig til at opfylde alle dee Poster som ham af Jorddrotten var foreskreven. Paafølgelig \kand/ ike heller af alt det i Sagen passerede uddrages noged som kand tiene Contra Parten Ole Nielsøn Muhlen til befrielse og friekiendelse i denne Sag

Men altsaa paa grund af de forandførdte Sagens omstændigheder

Kiendes og Dømmes for Rett

At Contra Parten Ole Nielsøn Muhlen ej alleene Bør have sit paa Pladsen Muhlen erholte fæste forbrudt men end og betale til Citanten Sr: Danchert Danchertsøn Hejberg udj denne Processes omkostninger 4 rdr Femten dage efter denne doms lovlige forkyndelse under adfærd efter loven

Publiceret

15. Eet Skifte brev forretted paa gaarden Fanebust den 16de Septembris efter afg: Berge Rasmusøn vid: fol:

16. Eet Skiøde udstæd af Goute og Østen Rosnes til Hans Bergesøn paa ½ løb Smør og ½ tønde Malt udj gaarden Fanebust for 34 rdr 3 s Dat: 21te octobris 1769

17. Een Bøgsel Sædel udstæd af Jacob Lampe til Iver Arnesøn paa 18 M/arker Smør 6 Kander Malt udj gaarden UdKiilen Dateret 21de octobris 1769, hvoraf fulte ligelydende Reverse

Derefter er fremlagt til attestation Skatte Restancen over de ordinaire Skatter dette aar beløbende til 771 rdr 5 mrk 11 s som blev oplæst og af almuen og laug Retted uimodsagt

Til Laug Rette for næstandstundende aar 1770 er udnævnt og andordnet følgende nye Mænd saasom 1. Johannes Fam/m/estad, 2. Lars Andersøn øvre Tvedt, 3. Anders Andersøn Regraas, 4. Ole Olsøn Sæveraas, 5. Anders Monsøn Kolsaas, 6. Ole Poulsøn Synsbøe, 7. Gregorius Korsøen og 8de Thommas Larsøn Qvalsvog som alle jnden næste Nye aar haver at aflegge deres Laug Rettes Eed, og sig derefter at jndfinde saavel ved de almindelige Skatte og Sage tinge som ved hvad andre extra Retter andordnet vorder

Og da jngen jndfant sig som efter paaraab videre for Sage tinged havde at forrette er samme for denne sinde slutted og ophæved

1769: 135

Høste Tinget for Herløe Skibreede 1769

Anno 1769 den 23de Octobris, Er Retten sadt paa Tingstædet Alverstrømmen til eet aldmindelig Høste Skatte og Sage tings holdelse for Herløe Skibreedes almue overværende udj Retten Kong: Mayestets Foged Velædle Hr: Christen Hejberg og de samme aatte Eedsorne Laug Rettes Mænd som ved Sommer tingeds holdelse vare tilstæde

Og er da først allerunderdanigst Publiceret den for forrige Skibreede bekiendtgiorte allernaadigste Forordning ligesom og læst andre høye øvrigheds ordre, og dernæst jndkommen fra almuen til Publication følgende Documenter

1. Eet Skifte brev forretted paa gaarden Hennøe efter afdøde Piige Marthe Michelsdatter den 10de Julij 1769
2. Eet Skiøde udstæd af *af Mester Snedker Henrich Holbech til Mons Olsøn Niaatvedt paa Alversunds Kirke og eendeel Jordegods i Herløe Skibreede og Alenfits Skibreede beliggende for 196 rdr Dat: 14de octobris 1769
3. Een obligation udstæd af Mons Olsen Niaatvedt med dee fleere til Sr: Falentin Fasmer paa Capital 196 rdr mod Pant udj forbemelte Kirke og Jordegods, af sam/m/e dato
4. Een ditto udstæd af Hr: Fogden Hejberg til Hr: Biskop Friis paa Capital 1400 rdr mod pant udj gaarden Strømsnæs skyldende 1 Pund 12 Marker Smør 1 Mæhle Malt, samt eendeel løsøre Effecter Dateret 16de augustj 1769
5. Een Bøgsel Sæddel udstæd af Hr: Raadmand Jacob Frich til Hans Johannesøn paa 1(?) bismer/pund Smør i gaarden øvre Kleppe Dateret 14 Julij 1768
6. Een ditto udstæd af Sr: Hans Astrup til Ole Nielsøn paa 18 M/arker Smør ¾ Qvarter Malt i gaarden Hæsness, Dat: 11te octr: 1769
7. Eet Skiøde udstæd af Johannes Monsøn Niaatvedt til Anders Jansen paa 1 Pund Smør og 16 Kander Malt udj gaarden Roesetter for 60 rdr Dateret 23de octobris 1769
8. Eet ditto udstæd af Lars Monsøn Holmen med de fleere til Mons Olsen Fræchou paa 1 Pund 1 1/5 M/ark Smør og 3/5 Mæhle Malt udj gaarden Holmen. Dateret 18de Maij 1769
9. Eet Skifte brev forretted paa gaarden Holmen den 29de *octobris *1769 efter Jngebor Nielsdatter vid: Pante bogen folio
10. aflyst een obligation udstæd af Johannes Monsøn Roesetter til Anders Telvigen med de fleere paa Capital 50 rdr mod pant udj gaarden Roesetter 1 Pund Smør 16 Kander Malt, Dateret 7de octr: 1765 og tinglyst samme dato som nu efter qvitering er betalt og derfore Mortificeres vid: fol: 455.
11. Een Bøgsel Sæddel udstæd af Ole Davanger til Arne Hansøn Hopland paa 9 M/arker Smør 4 ½ Kande Malt og 1/8 Faar udj gaarden Haatoft Dat: 23de octr: 1769
12. Een ditto udstæd af Ole Andersen Schartvedt (Schurtvedt?) til Anders Nielsen Dahle paa 9 14/189 M/ark Fisk i gaarden Dale, af samme dato,

af hvilke fulte Reverser

1769: 135b

13. Eet afkald udstæd af Ole Frideriksen Oen til Lars Herlevær andgaaende hans Moderne (Møderne) arv 19 rdr 5 mrk 6 ½ s Dat: 23de oct: 1769

Derefter er fremlagt fra Hr: Fogden Hejbergs Side til hans Reignskab belæg følgende tings vidner og Documenter 1. Tingsvidne andgaaende om noged Fiskerie her udj Herløe Skibreede i de her befindende Laxse og Silde vaager er falden, hvoraf Skatt kand Svares Hvortil eenstemmig blev Svaret Nej 2. det store tingsvidne bestaaende af 15 Poster, hvortil blev svaret saasom til 1ste og 2de qvæstion at det forholder sig som forrige aar til 3de at j dette aar ej noged Strandvrag er funden Til 4, 5, 6, 7, 8, 9 & 10 Svarede at det forholder sig som forrige aaringer uden nogen forandring. Til 11te Svarede at Mons Haatvedt og Anders Ryland dette Aar har brugt tvende gaarder som dobbelte Skatter bør betale til 12, 13, 14 & 15 Svarede at det forholder sig som forrige aaringer uden nogen forandring dog forbeholt Sorenskriveren sig andgaaende den 8 & 9 Post ved udstædende Designationer at give nøyere forklaring og oplysning 3de Blev fremlagt til attestation odels Skatts Mandtalled som ved seeneste Sommer ting er bleven examineret

Publiceret

14. Eet afkald udstæd af Anders Nielsen Dahle til Olle Andersen andgaaende hans Fæderne arv 23 rdr 5 mrk 8 1/3 s Dat: 24de octr: 1769

15. Eet ditto udstæd af Ole Nielsen Røesetter til Svend Haaversøn Øfstebøe andgaaende hans Hustrues arve Midler, af samme dags dato

16. Eet ditto udstæd af Anders Niaatvedt til Knud Nedre Tvedt andgaaende hans Hustrues arve Midler Dateret samme dags dato

Derefter er fremlagt Jndeværende aars ordinaire Skatte Restancer beløbende til 462 rdr 2 mrk 2 s, som blev oplæst og af laug Retted og almuen uimodsagt

Til laug Rette for tilkommende aar 1770 er opnævnt følgende nye Mænd naunlig 1. Amund Nielsen Dahle, 2. Mons Jacobsøn Næsse, 3. Niels Poulsen Tofte, 4. Michel Diderichsøn Næsse, 5. Børge Jensen Dahle, 6. Iver Michelsen Tvedten, 7. Ole Michelsen Tvedten og 8de Niels Olsøn Bragstad. som alle haver jnden næstandstundende Nye aar at aflegge deres laug Rettes Eed, og siden at møde ved Rettens forhandlinger, naar de vorder tilsagde

Og da jngen efter trende ganges paaraab jndfant sig som videre for Sage tinged havde at forrette er samme for denne sinde ophæved

1769: 136

Høste Tinget for Radøe Skibreede 1769

Anno 1769 den 25de Octobris, Er Retten satt paa tingstædet Alverstrømmen i Alenfits Skibreede til eet aldmindelig Høste Skatte og Sage tings holdelse for Radøe Skibreedes almue, overværende i Retten Kongelig Maytts: Foged Hr: Christen Hejberg og de samme 8te Eedsorne laug Rettes Mænd som ved Sommer tinged vare tilstæde

Hvorda! Blev allerunderdanigst læst den for forrige Skibreeders almue bekiendtgiorde Kongelig allernaadigste Forordning, og derefter jndkom til Publication /: foruden de bekiendtgiorde Høye øvrigheds ordre :/ fra almuen følgende Documenter

1. Een Bøgsel Sæddel udstæd af Sogne Præsten til Korskirken i Bergen Hans Mossin til Jens Monsøn Helland paa ½ løb Smør og ½ tønde Havre Malt udj gaarden Wettaas Dateret 14de octobris 1769

2. Een Bøgsel Sæddel udstæd af Hr: Krigs Raad Korn til Anders Olsen Floen paa 9 Marker Smør og 12 Kander Malt i gaarden Nore Waagenes, Dat: 5te octobris 1769, af hvilke tvende Bøgsel Sædler fulte ligelydende Reverser

3. Een ditto udstæd af hr: Jan J Frøchen til Peder Pedersen Ascheland paa 18 M/arker Smør og 7 ½ Kande Malt udj gaarden Ascheland Dat: 24de octobris 1769

Mons Pedersøn Kielstad derefter mødte for Retten og gav tilkiende: at hand har funden sig nødsaget til dette ting med lovlig Varsel at lade jndstevne Mons Halsteensøn Myching ihenseende til de ærerørige beskyldninger som bemelte Mons Mychings Hustrue Marithe Larsdatter Citantens Hustrue Cristie Knudsdr: haver tillagt, samt derefter at lide dom i Hoved Sag og omkostninger

Contra Parten Mons Myching mødte og Sagde at da hand fornemmer at hans Hustrue Marithe Larsdatter har paa ære og lempe beskylt Citantens Hustrue Christie Knudsdatter, saa er det Comparenten ike alleene tilbagekalder alle de ord som af hans Hustrue Citantens Hustrue til fornermelse er udtalt men end og angrer og fortryder at de udsagde og usandferdige ord af hans Hustrue er udtalt, hvorfore hand beder om forladelse og declarerer at hand eller Hustrue ike veed Citantens Hustrue andet at paasige end hvad een ærlig danne Kone ægner og andstaar, og i saafald ej alleene vil betale Processens omkostninger men end og til Sognets fattige 4 mrk hvormed hand haaber at

1769: 136b

*At Citanten er fornøyet og eftergiver Comparentens Hustrue hendes forseelse denne gang, hvorimod hand forsikrer aldrig meere for eftertiden enten selv eller Hustrue at tale eller udrette noged enten til Citantens eller hans Hustrues fornermelse

Citanten Mons Kielstad Svarede: at da hand erfarer at Contra Parten Mons Myching paa hans Hustrue Marthe Larsdatters veigne tilstaar hendes forseelse og vil i mindelighed rette for sig saa er hand og dermed fornøyet, og at Sagen for denne Sinde udgaar, i haab at Paagieldende Marithe Larsdatter for den øvrige tiid endtholder sig fra at forurette enten Citantens Hustrue eller andre med usandferdige beskyldninger

Sagen i andleedning af det pro & Contra jmellem Parterne til forligs vindelse Ventilerte udgaar og denne Sinde Mortificeres

Tinglyst

4. Eet Skiøde udstæd af Ole Monsen Boge til hans Søn Peder Olsen paa 9 Marker Smør og 6 Kander Maldt udj gaarden Boge for 30 rdr, Dat: 25de octobris 1769

5. Eet gave brev udstæd af Peder Christensøn Jndhelle til hands Hustrue Karie Størchsdatter hvorved hende skienkes 6 M/arker Smør og 3 Kander Malt udj gaarden Jndhelle, af sam/m/e dato

6. Eet Skiøde udstæd af Mons Tørrissøn Kolsted til hans Sønn Tørris Monsøn paa 4 ½ Marker Smør og 6 Kander Malt i gaarden Kolsted for 10 rdr, Dat: samme dags dato

7. Eet ditto udstæd af Peder Grægersøn Kartvedt til hans Søn Hans Pedersen paa 15 M/arke/r Smør og 10 Kander Malt udj gaarden Kartvedt for 30 rdr, Dateret sam/m/e dato

8. Een Bøgsel Sæddel udstæd af Ole Larsen Olsvold med fleere til Johannes Johannesøn Tollefshoug paa 11 169/208 Marker Smør 5 13/52 Kande Malt og 2 53/968 s penge i gaarden Yttre Sæbøe, af samme dato som næst forrige

9. Een ditto udstæd af Ole Tørrissøn Woxtougle til Aad Colbiørnsøn paa 12 M/arker Smør og 6 Kander Malt i gaarden Jndhelle af dato som forrige

10. Eet Vilkors brev udstæd af Hans Pedersøn Kartvedt til hans fader Peder Gregersøn andgaaende den sidstes leve Kaar og un/der/holdning Dat: 25de octobris 1769

11. Een Bøgsel Sæddel udstæd af Hr: Provsten Reinnord til Christen Monsøn paa ½ løb Smør og 1 Faar udj gaarden Manger Dateret 25de Augustj 1769

12. Een dito udstæd af Hr: Justitz Raad Gartner til Ole Jacobsøn paa 6 M/arker Smørs leje udj gaarden Riisnes Dat: 2 april 1768

13. Een ditto udstæd af ditto til Ellert Albretsøn paa 9 M/arker Smørs leje udj gaarden Risnes Dateret 9de Decembris 1768

Af hvilke Bøgsel Sædler fuldte ligelydende Reverse Bøgsel Sædler

1769: 137

Hr: Krigs Raad Claus Wilhelm Korn derefter tilkiendegav at hand til dette ting haver ladet jndkalde Arne Olsen Nordanger fordie hand uden Citantens tilladelse haver huuset uvedkommende med det videre efter det skriftlige stevnemaals formeld Dat: 5te octobris 1769 som blev oplæst saa lydende

Hvorefter Stevnevidnerne Knud Johannesøn og Haaver Knudsen Olsvold afhiemlede under Eed Stevnemaales lovlige forkyndelse saaleedes som deres paateigning udviser

Contra Parten Arne Olsen Nordanger mødte og Sagde at hand ike veed sig skyldig i den paastevnte Sag eller at have haft nogen folk til huuse hvorfore hand til undgieldelse kand andsees

Citanten loed begiere Sagens andstand til næste ting for at jndkomme med endelig Deduction i Sagen

Sagen stilles i beroe til næste ting

Ole Gudmundsen Jndhelle mødte og andmeldede at hand til dette ting har ladet jndstevne Stephen Nielsen Rigstad som gift med Enken Marthe Monsdatter Rigstad fordie hun alleene har betalt Kongelige Skatter og andre udlægge efter hendes Mand afg: Niels Pedersen da de øvrige arvinger formeener sig til løsningen af de udlagde løsøre Effecter for den halve part at være berettiged

Jndstevnte Stephen Rigstad blev paaraabt men mødte ike thi blev jndvarslingen af Stevne Vidnerne Knud Haaversøn Olsvold og Johannes Erichsøn Boge under Eed afhiemled lovlig at være passeret

Contra Parten begierede Citanten forelagt til næste ting

Eragted

Lovlig jndstevnte men ej denne sinde tilstædemødende Contra Part Stephen Rigstad gives laug dag til næste ting at møde og Sagen at tilsvare

Derefter mødte for Retten Simon Olsen Waagenes og tilkiendegav at hand til dette ting med mundtlig Varsel haver ladet jndkalde Simon Michelsøn Qvalem at aflægge Eed angaaende Eet lam som Citanten forhen haver jndstevnt Contra Parten for hannem at være frakommen med det videre efter Søgemaaled,

Simmen Michelsen Qvalem derefter mødte og erbød sig til at aflegge den paastevnte Eed derefter blev Eedens forklaring

1769: 137b

Af lovbogen for den jndstevnte Simmen Michelsen Qvalen oplæst og hand formanet til Sandheds vedblivelse og at vogte sig for MeenEed hvorom hand og giorde løfte, og dernæst bekræftede med Eed og opragte Fingre efter loven, at det paastevnte Lam er hans egen Affødning og hand dertil lovlig berettiged

Derefter er af Hr: Fogden Hejberg til examination fremlagt følgende tings vidner nemlig 1. Tingsvidnet andgaaende om noged Fiskerie udj de her i Skibreedet befindende Laxse og Silde vaager dette aar er falden hvoraf Skat kand svares? Hvortil Laug Retted og almuen Svarede: at ej noged saadan Fiskerie er falden hvoraf Skatt kand betales 2. Det store Tings Vidne bestaaende af 15 Poster hvortil blev svaret saasom til 1ste og 2de at det forholder sig som forrige aaringer, til 3die blev svaret at ej noget strand vrag dette aar er funden til 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13 14 & 15 Svarede at det forholder sig som forrige aaringer uden nogen forandring, dog forbeholdt Sorenskriveren sig ihenseende den 8 og 9 Post ved sine udsteddende Dessignationer at give nøyere oplysning og forklaring. 3. Fremlagt til Attestation Odels Skatts Mandtalled som paa seeneste Sommer ting er bleven examineret

Dernæst fremlagt Restancen over de ordinaire Kongelige Skatter dette aar som beløber i alt 570 rdr 5 mrk 15 s der er bleven oplæst og af laug Retted og den tilstædeværende almue uimodsagt

Til at betiene Retten for næstandstundende Aar 1770, bliver udnævnt og andordnet følgende nye Mænd nemlig 1. Ole Simmonsøn Yttre Sæbøe 2. Ole Larsøn Olsvold, 3. Niels Hansøn Næsse, 4. Simon Johannesøn Søre Solem, 5. Mons Halsteensøn Møching 6. Rasmus Rasmussøn Grindem, 7. Mons Michelsøn Nere Qvalem og 8de Knud Rasmussøn Bøe, hvilke jnden næstandstundende nye Aar haver at aflegge deres pligtige Laug Rettes Eed, og derefter møde tilstæde saavel ved de ordinaire aldmindelige Skatte og Sage tinge, som hvad andre Extra Retter her i Skibreedet næstandstundende aar maatte forefalde og paabuddet blive

Og da jngen efter trende ganges lydelig udraab jndfandt sig som videre for Sage tinged havde at forrette er og samme for denne Sinde Slutted og ophævet

1769: 138

Høste Tinget for Echangers Skibreede 1769

Anno 1769 den 17de Novembris, Er Retten sat paa tingstædet Bernestangen i Hossangers Skibreede til et aldmindelig Høste Skatte og Sage tings holdelse for Echangers Skibreedes almue, overværende udj Retten paa Kong: Mayestets Foged Hr: Christen Hejbergs veigne dessen Fuldmægtig Sr: Cort Cramer, og de samme aatte Eedsorne Laug Rettes Mænd som ved Sommer tingets holdelse da vare tilstæde.

Hvorda! Først er Publiceret den for forrige Skibreeders almuer bekiendtgiorde Kong: allernaadigste Forordning og andre Høye øvrigheds ordre, og derefter allerunderdanigst læst følgende Kong: allernaadigste Forordninger og Patenter saasom

1. Patent om Høyeste Rett udj Danmark for aaret 1770, Dateret Friderichsberg Slot den 13de octobris 1769
2. Forordning andgaaende den for Ulden Manufacturerne udj Kiøbenhavn oprettede Halle, Dat: Friderichsbergs Slot den 11te Dito
3. Placat, Hvorved den 763 Paragraphus i Krags articul Brevet for Land tiennisten ved Søe Etaten andgaaende Skifters Forvaltning efter de under Søe Etaten Sorterende officerer og Betiente igien tages og end ydermeere bekiendtgiøres. Dat: 19de Dito

Fremdeeles blev læst følgende Høye øvrigheds ordre og skrivelser

1. Høy Velbaarne Hr: Stiftbefalings[mand] Petersens skrivelse til Hr: Fogden Hejberg andgaaende at de Formyndere som jndsettes for umyndiges arve Midler i Bergen men ere boende paa landet skulle være pligtige for de arve Midler, som henhører under Byens ober Formyndere, i det længste et aar efter at deres Myndtlinger ere blevne myndige efter loven, og saafremt de ere tilstæde at forsyne sig med behørige afkald, med det videre Dateret 6te Novembris 1769

2. Eet Dito udstæd af Høybemelte Hr: Stiftamtmanden til Hr: Fogden Hejberg andgaaende een Landløber naunlig Johannes Pedersøns paagribelse, Dateret 14de Novembris 1769

Dernæst er fra almuen jndkommen til Publication følgende Documenter

1. Eet Skifte Brev passeret paa Gaarden Fyllingsnes efter afgangne Iver Olsøn den 8de Novembris 1768. vid: Pante bogen fol:

2. Eet Ditto forretted paa Gaarden Hoepe den 13de Februarij 1769, efter afgangne Mand Bertel Hognesøn vid: fol:

3. Eet Dito paa Gaarden Yttre Hindenes efter afgangne Mand Magne Olsøn passeret den 14de Martj 1769. vid: fol:

4. Eet Skiøde udstæd af Erich Danielsøn Melcheraaen til Anders Olsen Reistad paa 9 Marker Smør 3 ¾ Kande Malt og 1/16 Faar udj gaarden Fyllingen for 12 rdr Dateret 7de Februarii 1769

5. Eet ditto udstæd af Mons Monsøn Jndre Ejde, med fleere til Hans Johannesøn Hindenes paa 15 Marker Smør i gaarden Jndre Hindenes for 15 rdr Dateret 1ste Junii 1769

6. Er allerunderdanigst læst Kong: allernaadigste Bevillings brev til Siur Rasmussøn paa eet Kroe og Giestgiverie ved Stædet Echenes vaagen, Dateret Christiansborg Slot den 1ste augustj 1769

7. læst Eet Skiøde udstæd af Lars Larsøn Fieldsende til Arne Larsøn Tufte paa 5 1/7 M/ark Smør og 1/28 tønde Malt udj gaarden Aschevig for 8 rdr 3 mrk 6 s Dateret 21 Januarii 1769

8. Een Bøgsel Sæddel udstæd af Hr: Cancellie-Raad og Rector Boalth til Carl Siursøn Næraas paa 27 M/arker Smør ¼ tønde Korn og ¼ deel Faar udj gaarden Rylland Dat: 24de Sept: 1769. hvoraf fulte een ligelydende Reverse

1769: 138b

9. Een Ditto udstæd til Erich Gullichsøn paa een lige andpart i *udj ditto gaard Rylland af samme dags dato Hvoraf ike fuldte nogen Revers Bøgsel Sæddel

10. Een Ditto udstæd af Mons Andersen Totland til Knud Monsøn Totland paa 12 Marker Smør 10 Kander Malt udj gaarden Totland Dateret 17de Novembris 1769, af hvilken Bøgsel Sæddel fulte Reverse

11. Eet Skiøde udstæd af Iver Johannesøn Højland til hands Svogre Johannes Børtvedt og Johannes Højland paa 12 Marker Smør og 8 Kander Malt udj gaarden Højland for 20 rdr Dat: 17de Nov: 1769

12. Eet Dito udstæd af Jon Ellingsøn Bysem med de fleere til Knud Monsøn Totland paa 6 Marker Smør og 5 Kander Malt udj gaarden Totland for 16 rdr af samme dato

13. Eet Dito udstæd af Ole Andersøn Qvinge med de fleere til Lars Johannesøn Henvigen (Hemvigen) paa 1 Pund 5 Marker Smør {men} i Skatteskyld men i landskyld 1 Pund Smør 1/6 Faar udj Gaarden Tofte for 40 rdr 3 mrk Dateret den 17de Novembris 1769

14. Eet Odels Skiøde udstæd af Ole Arnesøn Echanger og Berge Aamundsøn Hielmaas paa Enken Helge Aamundsdatters veigne til Johannes Nielsøn Lie, hvorved er Solt odels og Aasædes Retten til gaarden Aschevig som skylder Skatte skyld 2 Pund Smør men i

landskyld 1 Pund 12 Marker Smør og 12 Kander Malt for 10 rdr Dateret den 17de Novembris 1769

15. Eet Skiøde udstæd af Hans Lessøe som Fuldmægtig hos Hr: Sorenskriver Garmann til Ole Olsøn Weeland paa 21 Marker Smør og 8 Kander Malt udj gaarden Weeland, som har været afgangne Ole Olsøn Weelands Stervboe tilhørende for 37 rdr Dat: 18 Ditto

16. Eet Skiøde udstæd af Stephen Iversøn Højland til hans Svoger Iver Fusesøn Højland paa 9 Marker Smør ½ Mæhle Malt udj gaarden Echangerlie og det for den Summa 10 rdr og udj gaarden Høyland 8 Marker Smør og 5 1/3 Kande Malt for 12 rdr Dateret samme dags dato

17. Een odels lysning udstæd af Lensm: Lars Larsøn Fieldsende andgaaende 2 Pund Smør og ¼ Faar udj Gaarden Tofte Dat: 18de Nov: 1769

Sogne Præsten for Hougs Præstegield Velædle og Velærverdige Hr: Michael Stub Arentz, derefter ved lendsmanden Ole Fyllingen lod andmelde at hand til dette ting med mundtlig varsel haver ladet jndkalde Ole Knudsen Kleven for skyldige Gield efter beviis 36 rdr desandgaaende at paasee beviiser og lide dom til at betale den paastevnte Capital 36 rdr, med Renter fra paastevnelsens Dato og indtil betaling skeer, Samt at erstatte processens omkostning skadesløs Citanten ville formode at den jndstevnte møder tilstæde, thi i dessens mangel var nu tilstæde de brugte stevne Vidner Skafferen Niels Olsen Echnes og Niels Jørgensøn Echnes for at afhiemble Jndvarslingen

Contra Parten Ole Kleiven blev paaraabt men mødte ike, thi fremstode forbemelte Stevne Vidner og afhiemlede jndvarslingen under Eed at være for den jndstevnte lovlig passeret og hand med ifulde 14 dages Varsel er jndkaldet til doms lidelse udj denne Sag, hoved Sag og omkostninger

derefter er af Retten saaleedes

Eragted

Lovlig Jndstevnte men ej denne Sinde tilstædemødende Contra Part Ole Knudsen Kleven gives laug dag til næste ting at møde og Sagen at tilsvare, saaleedes som hand fornøden eragter

1769: 139

Derefter er de Sædvanlige tingsvidner til Hr: Fogden Hejbergs Reignskabs belæg bleven examinerede, saasom 1mo Om noged Fiskerie dette aar er falden i de her i Skibreedet værende Laxse og Silde vaager hvoraf Skatt kand betales Hvortil af Laug Retted og den tilstædeværende almue blev svaret, at der ej dette aar er falden noget saadant Fiskerie her i Skibreedet hvoraf Skatt kand betales 2do Det store Tingsvidne jndeholdende 15de Poster hvortil blev svaret at det forholder sig i alt som næst forrige aaringer, undtagen at til den 13de Post svarede: at her i Skibreedet i de Benificerede Skove ej videre er hugged end 6 tømmer Stoker, hvorom af vedkommende er giort Eedelig angivelse, ligesaa forbeholt Sorenskriveren sig andgaaende den 8de og 9de Post ved sine udstædende Dessignationer at give nærmere oplysning og forklaring 3. Aftags tings Vidnet, hvortil blev givet saadan svar som ved Seeneste Høste ting. 4de blev fremlagt til attestation Odels Skatts Mandtalled som ved seeneste Sommer ting er examineret

Dernæst er fremlagt Restancen over de ordinaire Skatter dette Aar beløbende sig for dette Skibreede til 350 rdr 3 mrk som blev oplæst og af almuen og laug Retted uimodsagt,

Til Laug Rette for næstandstundende Aar 1770 er udnævnt og andordnet følgende nye Mænd naunlig 1. Lars Andersøn Hæggernes, 2. Rasmus Larsøn øvre Echanger, 3. Jon Larsøn Yttre Eidsnes, 4. Lars Erichsøn Yttre Eide, 5. Iver Monsøn Hindenes, 6. Iver Bergesøn Jndre Eidsnes, 7. Mons Johannesøn Storset, og 8. Erich Rasmussøn Høeland

Og da jngen efter trende ganges udraab indfandt sig som viidere for Sage tinget denne Sinde havde at forrette, er Samme nu Slutted og ophævet

Høste Tinget for Hossangers Skibreede 1769.

Anno 1769 den 20de Novembris, Er Retten sadt paa det andordnede Tingstæd Bernestangen til eet aldmindelig Høste Skatte og Sage Tings holdelse for Hossangers Skibreedes almue, udj Hr: Sorenskriver Henrich Garmanns Svagheds forfald af hans Eedtagne Fuldmægtig Hans Lessøe, overværende udj Retten paa Kongelig Mayestets Foged Hr: Christen Hejbergs Veigne dessen Fuldmægtig Sr: Cort Cramer Samt de samme 8te Eedsorne Laug Rettes Mænd som ved Sommer tingets holdelse vare tillstæde, tilligemed Lensmanden Magne Hatland, og den øvrige ting søgende almue

Hvorda! Først blev allerunderdanigst Publiceret de for Echangers Skibreedes almue bekiendtgiorde Kong: allernaadigste Forordninger, og dernæst læst andre høye Øvrigheds ordre og skrivelser, og hvornæst

1769: 139b

Indkom fra almuen til Publication efterfølgende Documenter

1. Eet Vilkors brev udstæd af Rasmus Andersøn Svennem til hands Fader Anders Olsøn Svennem og Moder Anne Arnesdatter Svennem andgaaende deres leve Kaar Dateret 2de Junii 1769
2. Eet Skiøde udstæd af Anders Nielsøn Galteland og Weemund Monsøn Herland til Niels Jørgensøn Øfsthuus paa 20 4/5 Marker Smør og 6 4/5 Kande Malt \i Galteland/ for 19 rdr 3 mrk 1 s Dateret 20de Novembris 1769
3. Eet Ditto udstæd af Weemund Nielsøn Tvedt til Ole Andersøn paa 7 ½ Marker Smør og 5 ¼ Kande Malt i gaarden Tvedt for 12 rdr Dateret samme dato
4. Een obligation udstæd af Mons Bastesøn Hatland til Knud Rasmussøn Rongved paa Capital 50 rdr mod Pandt udj gaarden Hattland ½ Løb ¼ Pund Smør ½ tønde og Eet halv Qvarter Malt, Dateret 5te Junii 1769, fol: 678,
5. Een Bøgsel Sæddel udgiven af Knud Andersøn Tøssen som andordnet Formynder for Magdeli Olsdatter, til Jon Siursøn Toschedahl paa 6 Marker Smør 1 ½ Kande Malt udj Gaarden Toschedahl Dateret den 20de Novembris 1769, af hvilken Bøgsel Sæddel fuldte een ligelydende Reverse

Derefter fremstoed for Retten Skatte Bonden Johannes Helgesøn Wahre, som bruger ½ Løb Smør i gaarden Wahre i Hossangers Skibreede under Matricul Nummer 37, og andmeldede at aatte dage før Pindse dag indeværende Aar er een ulykelig vaade Jld ved natte tiider og i hans fraværelse opkommen i hans Vaanings Huuser, hvorved tvende Stuer, tvende Boer, tvende Klever eller Kamre, Eet Jldhuus og 1 Veede Skiul, tilligemed alle Comparentens Ejende og tilhørende Gang Klæder, linned og Sænge Klæder med alt andet Huus geraad er lagt i aske og opbrendt uden at faae det ringeste bierget, da hans Hustrue og Smaae Børn neppe blev Reddet med livet: Thi var hand begierende at den tilstæde værende Almue og laug Retted maatte

tilspørges og deres Svar jndhentes: Om det ike i alt forholder sig saaleedes med denne ulykelige Hendelse og ildebrand som andraget og forklaret er?

Almuen og laug Retted alle eenstemmig Svarede: at de gandske vel er bekiendt og vidende om at Johannes Wahres nu inden Retten aflagde forklaring og andmeldelse medfører Sandhed, og at hand desværre ved een i hans fraværelse opkommen ulykelig Ilds vaade har misted de ommelte Huuser og alle hans Klæder og Huusgeraad, hvoraf jndted blev bierget, Samt at ej fleere huuser blev til overs end 1 Fæe Huus og 1 lade.

Johannes Wahre begierede det passerede som eet tingsvidne under bekræftning beskreven meddeelt, for samme til sine Høye Stæder at lade jndsende til forventendte Skatte Friehed Som Blev Bevilget.

Derefter blev fremlagt fra Hr: Fogden Hejbergs Siide Tingsvidnerne til hans Reignskabs belæg: og blev da {først} examineret, Først om noget Fiskerie udj de her i Skibreedet værende Laxse og Sille vaager er falden dette Aar hvoraf Skatt kand Svares og betales? Hertil Svarede saavel laug Retted som den tilstædeværende Almue at ej noged Fiskerie her i Skibreedet dette Aar, som omspørges dette Aar er falden hvoraf Skatt kand betales

1769: 140

2. Det Store tingsvidne indeholdende 15 Poster, hvortil blev svaret at det forholder sig i alt som forrige aaringer uden mindste forandring, dog forbeholt Sorenskriveren sig andgaaende den 8de og 9de Post ved sine udstæddende Dessignationer at giøre nøyere forklaring. 3tio Aftags Tingsvidnet andgaaende de her i Skibreedet værende aftags gaarder hvortil blev svaret at det forholder sig i aar som forrige aaringer uden nogen forandring 4. Blev fremlagt til attestation odels Skatts Mandtalled som paa seeneste Sommer ting er bleven examineret

Publ:

6. Anders Miøses Skiøde til Niels Heldal paa 8 M/arker Smør 5 1/3 K: M: i gaarden Miøs for 12 rdr Dat: 20 Nov: 1769

Derefter er fremlagt til Attestation Restancen over de ordinaire Skatter indeværende aar beløbende til 266 rdr 3 mrk 13 s, som for almuen og laug Retted blev oplæst og af dennem i alt uimodsagt

Til Laug Rette for næstandstundende aar 1770ve er udnævnt og andordnet følgende nye Mænd nemlig 1. Jacob Olsøn Kleveland, 2. Ellef Jonsøn Kleveland, 3. Anders Jacobsøn Rosland, 4. Ole Olsøn Søre Bysem, 5. Johannes Olsøn Børtvedt, 6. Mons Olsøn Agneschaar, 7. Mons Ellingsøn Nore Møching og 8de Mons Olsøn Søre Møching,

Og da ingen efter 3de ganges udraab jndfandt sig som videre for Sage tinget havde at forrette er samme for denne Sinde Slutted og ophævet

Høste Tinget for Mielde Skibreede 1769.

Anno 1769 den 24de Novembris, Er Retten sadt paa Tingstædet Nedre Mielde til eet aldmindelig Høste Skatte og Sage Tings holdelse for Mielde Skibreedes almue, overværende udj Retten Kongelig Mayestets Foged Hr: Christen Hejberg, og de samme Aatte Eedsorne Laug Rettes Mænd som ved Sommer tinged vare tilstæde tilligemed Lensmanden og øvrige ting søgende Almue

Hvorda! Blev allerunderdanigst læst de for næstforrige Skibreeders Almue bekiendtgiorde Kongelige allernaadigste Forordninger, og dernæst andre høye øvrigheds andordninger,

Samt Een skrivelse fra Høy Velbaarne Hr: Stiftbefalings Mand Pettersen til Hr: Fogden Hejberg Sub Dato 15de Novembris 1769, hvorved Communiceres et Kong: Rescript, hvorleedes skal forholdes ihenseende de tiider jnden hvilken Vrag og de i samme befindende Vahre i følge lovens 4de Bogs 4de Capt: 4 art: ved auction maae bortsælges etc:

Derefter indkom fra Almuen til Publication følgende Documenter

1. Eet odels Skiøde udstæd af Ole Hansøn og Evert Hansøn Sønderup til Ole Nielsøn Søre Wefle, andgaaende odels Retten til 1 ½ Løb Smør og 9 Kander Malt udj gaarden Søre Wefle for 40 rdr Dat: 4de augustj 1769

2. Eet Skiøde udstæd af Enken Madamme Anne Sophia Leganger Salig Ananias Christopher Harbergs efterleverske til Johannes Siursøn paa 1 Pund 13 ¼ Marker Smør 9 ¼ Kande Malt med Bøgsel og over bøgsell til 10 Mærker Smør 4 Kander Malt, men efter Matriculen 10 ½ Kande Malt 22 ½ Marker Smør med Bøgsel og over bøgsel til 9 Mærker Smør Dom Kirkens Præsteboel benificeret udj gaarden Nore Wefle for 106 rdr Dateret 9de augustj 1769

1769: 140b

3. Een Bøgsel Sæddel udstæd af Hr: Consistorial Raad Gert Gielmejden til Ole Jensen Wesette paa ½ løb Smør og 6 ½ Marker ditto udj gaarden Søre Wesette Dat: 30te octobris 1769

4. Een Dito udstæd af Hr: Michael Stub Arentz til Siur Nielsen paa ½ løb Smør og 1 ½ Mæhle Malt i gaarden Schaar, Dat: 5te april 1769

af hvilke Bøgsel Sædler fulte ligelydende Reverser

5. Eet Skiøde udstæd af Johannes Larsøn Klevland til Siur Erichsøn Houge paa 6 Marker Smør og 4 Kander Malt udj gaarden Houge for 20 rdr Dateret 24de Novembris 1769

6. Eet Dito udstæd af Siur Erichsøn Houge til Mons Andersøn Havre paa 22 ½ Marker Smør og 12 Kander Malt udj gaarden Havre for 50 rdr Dateret 24de Novembris 1769

7. Een obligation udstæd af Mons Andersøn Havre til Ole Michelsøn Blom paa Capital 60 rdr mod pandt udj gaarden Havre 22 ½ Marker Smør og 12 Kander [Malt], Dateret 24de Novembris 1769. fol: 680

8. Een Dito udstæd af Johannes Siursøn Nore Vevle til Enken Sylvie Erichsdatter Grøve paa Capital 80 rdr mod pant i gaarden Nore Wevle 1 Pund 13 ¼ Marker Smør 9 Kander Malt med Bøgsel og over bøgsell til 10 Marker Smør og 4 Kander Malt, Dat: samme dags dato

9. Een Bøgsel Sæddel udstæd af Lars Ellingsøn Houge til Anders Larsøn Houge paa 18 Marker Smør 1 Mæhle 1 ½ Kande Malt og ¼ s/killing udj penge i gaarden Houge, af samme dags dato, og hvormed fulte ligelydende Reverse

10. Een Penge mangels lysning udstæd af Anders Olsøn Nore Reveim angaaende odels og aasædes Retten til 1 Pund 12 Marker Smør i Skatteskyld, men i landskyld 22 ½ Marker Smør 15 Kander Malt af samme dags dato

11. Een Fæste Sæddel udstæd af Hr: Sorenskriver Garmann til Thommas Larsøn paa een qværne huus grund med Render beliggende udj Mielde Elven, Dat: samme dags dato

Derefter fremstoed for Retten Jver Erichsøn Bragvaten som Laugværge for sin Søster Enken Sylvie Erichsdatter, og ædskede Sagen i Rette som ved seeneste Sommer ting er andlagt mod Knud Nielsøn Grøve for gield og videre og i Rette lagde den seeneste ting passerede Laug

dag som for Contra Parten er lovlig forkyndt. Laug dagen blev i Retten oplæst saaleedes lydende

derefter mødte for Retten Contra Parten Knud Nielsøn Grøve som tilligemed Iver Bragvaten declarerede at Sagen i mindelighed jmellem dem er opgiort paa saadan maade at Contra Parten betaler af det paastevnte Søgemaal 8 rdr og imod sammes betaling være frie for alt, hvad af denne Sag og dette Søgemaal maatte Dependere, og nu begierede at Sagen maatte af Protocollen udgaae og udslettes.

Sagen i følge begge Parters begier Mortificeres

12. Een Bøgsel Sæddel udstæd af Hr: Consistorial Raad Gielmejden till den unge Karl Johannes Larsøn Wimmelvig paa 18 M/arker Smør 12 Kander Malt udj gaarden Nore Wesette Dat: 2de Julii 1769, hvoraf fulte ligelydende Reverse

Hr: Fogden Hejberg tilkiendegav at hand i følge eendeel almues Mænds andgivelse til ham paa Justitiens Veigne haver ladet jndstevne Anders Monsøn Halland ej alleene fordie hand skal have beskylt adskillige af sine grander og deres Hustruer for Troldom og anden uskikelighed, men end og

1769: 141

Fordie hand selv haver brugt utilladelig Køglerie og derved paa een bedragelig maade tilvendt sig penge af mange bønder; derom selv at giøre Reede og forklaring samt at høre Vidner og lide dom til vedbørlig undgieldelse og Processens omkostnings erstatning

Til Vidner i denne Sag er under Lovens Faldsmaall jndstevnt, Hans Molland og Hustrue Dordie Johannesdatter Iver Aschildsen Loftaas, Ole Olsøn Lohne og Kone Marthe Johannesdatter, Anders Rødskeland og Aschild ibid, Baste Nore Walestrand, Ole Eversdahl, Johannes Wefle og Kone Marthe Johannesdatter, Marthe Iversdatter Wallestranden og Iver Gundmundsen, Ole Johannesøn Søre Hartvedt og Kone Magdeli Larsdatter, Ole Erichsøn Loftaas og Kone Marthe Rasmusdatter, Ole Soelberg, Ole Nore Hartvedt, og Johannes Wevletvedt – alle deres Eedelige Vidnesbyrd at Deponere

Hvorefter Fogden begierede at saavel den jndstevnte som Vidner maatte paaraabes om de møder tilstæde

Efter paaraab mødte af den Jndstevnte Anders Monsøn Halland og alle vidnerne undtagen Marthe Johannesdatter Lohne, Baste Nore Wallestrand, Marthe Johannesdatter Wefvle.

Derefter begierede Hr: Fogden Hejberg at de brugte Stevne Vidner lensmanden Johannes Ascheland og Erich Mit Mielde {og} \maatte/ afhiemle{de} under Eed deres forkyndelse for de udeblevne Parter og Vidner, derefter fremstode de brugte Stefne Vidner som under Eed afhiemlede jndvarslingens lovlige forkyndelse

Hr: Fogden Hejberg andmelte, at efterskrevne almues Mænd for ham haver andgivet denne Sag og at være beskylt af Sagvolderen deels for Troldom og deels for anden uskikelighed, nemlig Johannes Molland, Mons Elvig, Jacob Niaastad og Mons Knudsen Wevle paa sin Stifdatter Brithe Nielsdatters veigne foruden fleere som under Sagens drift selv for Retten Comparerer og navn giver sig jmidlertid begierede Fogden at disse benævnte maatte paaraabes og tilspørges om de ej tilstaar at være navngivere og andmeldere

de navngivne almues Mænd mødte alle tilstæde og forklarede at dee for Hr: Fogden Hejberg har andgivet til paatale denne Sag mod Anders Monsøn Halland for hans uskikelige behandling og beskyldning i mange maader

Actor Hr: Fogden Hejberg derefter udbad sig at den

1769: 141b

Indstevnte Anders Halland jnden Retten maatte blive examineret og tilspurt om, Hand ike har beskyldt nogle eller alle de benævnte anklagere for at have øvet troldom eller begaaed anden usømmelighed imod deres Naboer, For det 2det Hvorudj saadan deres anskab (onskab?) efter deres andgivelse skulle bestaae 3tio Mod hvem det skulde være udøvet, og 4to hvad der har andleediget ham til saadan/n/e beskyldninger

Jndstevnte Anders Monsøn Halland mødte og efter at hand var formaned til Sandferdig forklarings afleggelse, giorde saadan forklaring, at hand efter een ustevnt Persohns foresigende haver sagt at Anders Molland og Mons Elvigs hustrue Gurie Olsdatter skal have sagt at udj Baste Nore Walestrands Flor skulde være nedlagt eendeell Haar og been og andet Rusk for at de i Floren værende Creature skulde tilføyes vanlyke (vaalyke?), ligesaa udj Aschild Røschelands floer, og i Hans Mollands ditto, end videre udj Ole Eversdahls Smale huus ligeleedes, udj Ole Hartvedts Fæe huus ligesaa, og i Johannes Wevles ditto, Ole Lohne, Ole Loftaas ligesaa derefter erklærede paa de fremsatte qvæstioner saasom til 1ste At hand ike selv har beskylt dem, men efter een ustevnt Persohns Sigende har udladt sig med hans talemaader 2de og 3die qvæstion er forhen besvaret Til 4de Refferererede sig til forrige

Hr: Fogden Hejberg derefter begierede den jndstevnte spurt, om hand ike hos adskillige almues Mænd har begieret og faaet penge for at overbeviise dem om at der hos dem enten i Huusene eller deres Klæder var saakaldet Troldom nedlagt, og hos hvem og hvormeged hand har begieret og faaet? Svarede at hand paa een ustevnt Persohns veigne haver modtaget hos Johannes Wevletvet 4 rdr, \og/ hos Ole Søre Hartvedt 4 rdr fordie at hos den første var udtaged af den ustevnte selv noged som saa kaldet troldom af hands Klæder, og hos den sidste efter Comparentens givne Commission saaleedes, at hand fierde Pindse dag sidst var hos Ole Søre Hartvedt for efter een ustevnt Persohns foredragende at udtage hos Ole Søre Hartvedt nogle haar og videre som til hans Creaturers modgang skulde være i hans Fæe huus under nogle Sviller nedlagt og brugte dertil et tørklæde som af Ole Søre Hartvedt blev ham leveret og bemelte Ole Hartvedt skulde have tørked sig med sidste gang hand gik til guds bord, og fandt da Deponenten under Svillerne i Ole Hartvedts Fæe huus eendeel haar svøbt i eet støke af een hatte Skygge der var saaleedes Coulerede som at derpaa var sat Rød maling

1769: 142

Ligesaa erklærede og Comparenten Anders Halland paa lige maade at have udtaged hos Johannes Siursøn Vevle ved lige hielpe Midler, ligesaa hos Anders Molland, Aschild Røscheland, Enken Marithe Ivers Datter Wallestrand, Baste Nore Wallestrand, Ole Lohne

Hr: Fogden Hejberg lod tilføre at siden hand af den jndstevnte Anders Hallands priliminaire forklaring var bragt i erfaring, at den jndstevnte ike er eene Hoved Mand i denne Sag, men end og at den er af den vigtighed og betydenhed at den Saggivne i følge Forordningen af 10de augustj 1735, maae eet forsvar beskikes førend Sagen videre kand fuldføres, saa udbad hand sig Sagens andstand for at forestille Stiftbefalingsmanden den og udvirke een Defensor til næstanstundende Sommer ting, eller den tiid som Høye øvrighed maatte finde fornøden i extraordinair tilfælde at beramme Sagen til den Ende Reserverede Fogden sig at begiegne den som egentlig er Hoved Mand i Sagen med Continuations Stevning at høre Vidner og lide dom ligesom og at alle de jndstevnte Vidner saavel mødende som umødende maatte forelegges under lovens Faldsmaal at møde til næstandstundende Sommer ting for at Deponere deres Vidnesbyrd, men skulle høye øvrighed andsee Sagen af den vigtighed at den uforbiegiengelig ved Extra Rett maae tracteres, saa forbeholt Fogden sig at fremkomme med nyt Stevnemaal saavel mod Sagvoldere som Vidner

derefter er saaleedes

Eragted

Sagen stilles i beroe til næste Sommer ting for dette Skibreede til hvilken tiid Samtlige Vidner Sc: Hans Molland og Hustrue Dordie Johannesdatter, Iver Aschildsøn Loftaas, Ole Olsøn Lohne og Kone Marthe Johannesdatter Anders og Aschild Røscheland, Baste Nore Walestrand, Ole Eversdahl, Johannes Wevle og Hustrue Marthe Johannesdatter Marthe Iversdatter Wallestranden, Iver Gudmundsen, Ole Johannesøn Søre Hartvedt og Hustrue Magdeli Larsdatter Ole Erichsøn Loftaas, og Kone Marthe Rasmusdatter, Ole Soelberg, Ole Nore Hartvedt og Johannes Wevletvedt forelegges under Lovens Faldsmaal at møde og Provemaal udj Sagen at aflegge

Derefter er fremlagt Tingsvidnerne til Fogdens Regnskabs belæg saasom 1. det store tingsvidne bestaaende af 15 Poster hvortil blev svaret

1769: 142b

At det forholder sig som forrige Aaringer uden nogen forandring dog forbeholt Sorenskriveren sig andgaaende den 8 & 9 Post ved sine udstedende Dessignationer at giøre nøyere forklaring 2. Blev fremlagt Tingsvidnet andgaaende om Gastgiveren Niels Harbist bruger anden Næring end hands blotte Gastgiverie, Hvortil blev svaret Nej at hand sig ej med anden handel befatter 3die blev fremlagt til Attestation Odels Skatts Mandtalled som paa seeneste Sommer ting er examineret

tinglyst

13. Een fredlysning udstæd af Hr: Fogden Hejberg andgaaende een Mielde Skibreede tilhørende alminding, Dat: 25de 1769

Derefter er fremlagt til attestation Restancen over de ordinaire Skatter dette aar beløbende sig til 213 rdr 4 mrk 13 s som blev oplæst og af almuen og laug Retted uimodsagt

Derefter er til laug Rette for næstandstundende aar 1770 udnævnt og andordnet følgende nye mænd naunlig 1. Knud Andersøn Qvidsteen, 2. Niels Nielsøn ibied, 3. Ole Monsøn øvre Mielde, 4. Rasmus Christophersøn Rolland, 5. Johannes Johannesøn Niostad, 5. Lars Johannesøn Halland, 7. Anders Johannesøn Soelberg og 8de Ole Aschildsøn Rostad.

Og da jngen jndfandt sig som videre for Sage tinget havde at forrette er samme for denne Sinde Slutted og ophævet

Høste Tinget for Arne Skibreede 1769,

Anno 1769 den 27de Novembris, Er Retten sadt til eet aldmindelig Høste Skatte og Sage tings holdelse for Arne Skibreedes almue paa Tingstædet Nedre Mielde, overværende udj Retten Kongelig Mayestets Foged Hr: Christen Hejberg og de samme Aatte Eedsorne Laug Rettes Mænd som ved seeneste Sommer Tings holdelse mødte tilstæde og i Protocollen ere andførte

Hvorda! Blev allerunderdanigst læst de for forrige Skibreeder bekiendtgiorde Kongelige Allernaadigste Forordninger, og dernæst andre høye øvrigheds ordres og skrivelser. Hvorefter jndkom fra Almuen til Publication eftermeldende Documenter Saasom

1. Eet Skiøde udstæd af Knud Olsøn i Sandvigen til Niels Erichsøn Matros paa eet Huus i Store Sandvigen for 32 rdr, Dateret 22de Julii 1769

2. Eet Ditto udstæd af Hr: Sorenskriver Garmann til Mons Nielsøn paa eet Huus i Store Sandvigen afdøde Anders Pedersøns Stervboe tilhørende for 39 rdr Dateret 5te Junii 1769

3. Een obligation udstæd Af Rasmus Jansøn Reebslager til Hr: Obriste Lieutnant Jan von de Velde, paa Capital 580 rdr mod Pant udj een Reber bahne i Store Sandvigen med tilhørende Huuser og grunder med *Iventarium Dat: 27de februarii 1750 og tinglyst den 5te Junii samme aar og nu efter den paa Obligationen af Debitors Enke giorde paateigning befindes at være fornyed

1769: 143

4. Er aflyst een obligation udstæd af Stephen Knudsen i Sandvigen til Myndtlingerne Gullach og Giert Giertsønner paa Capital 20 rdr mod Pant udj Debitors Ejende Huuser i Store Sandvigen Dateret 12te Decembris 1764 og tinglyst den 25de Novembr: 1765, som nu efter qvittering af 8de Novembris 1769 er betalt, og derfore Mortificeres vid: fol: 472.

5. Een Bøgsel Sæddel udstæd af Enken Lucie Mørch, til Hr: Lieutnant Johan Wilhelm Barchlaj paa 1 Pund Smør og 1/3 Hud i gaarden Jndre Arne, Dateret 9de augustj 1769

6. Een ditto udstæd af Enken Madamme Garmann til lodsen Jørgen Larsøn paa eendeel Enge Støker under Store Sandvigen Dateret 22de Novembris 1769

7. Eet afkald udstæd af Jens Christophersøn Lahuusen andgaaende hans Fæderne og Møderne arve midler med Renter 96 rdr 5 mrk 12 s Dat: 10de Maij 1769

8. Eet Ditto udstæd af Christian Lahuusen for lige arve Parter Dat: 12te augustj 1769

9. Eet Skiøde udstæd af Sr: Johan Garmann til Ole Nielsøn Hane angaaende odels Retten til gaarden Hane for 27 rdr Dateret 20de Junij 1769

10. Eet Ditto udstæd af Niels Knag Jæger til Sr: Thygge Christopher Jæger paa een Reber bahne og tilhørende Vaanhuus, Tiære huus etc: for 800 rdr Dat: 1ste Martj 1769

11. Een Bøgsel Sæddel udstæd af Madamme Karen Frimann til Sr: Tygge Jæger paa een Reeber bane grund med videre Dateret 3de augustj 1769

12. Eet afkald udstæd af Mons Olsøn Dahle til Torbiørn Olsøn Dahle andgaaende hans tilfaldne arve Midler 47 rdr 4 mrk Dateret den 27de Novembris 1769

13. Eet Skiøde udstæd af Jan Iversøn Eichaas til Johannes Johannesøn Angeltvedt paa ½ Løb Smør udj gaarden Angeltvedt for 51 rdr Dateret 27de Novembris 1769

14. Eet ditto udstæd af Johannes Johannesøn og Michel Erichsøn Angeltvedt til Jan Eichaas paa 21 1/3 Marker Smør 10 2/3 Kande Malt udj Gaarden Eichaas for 33 rdr, af sam/m/e dato

15. Eet odels Skiøde udstæd af Mons Olsøn Søre Hiorteland med de fleere til Michel Olsen Hiorteland andgaaende odels Retten til ½ Løb Smør ½ tønde Malt udj Søre Hiorteland for 20 rdr Dateret Mielde den 27de augustj 1769

Procurator Sr: Jacob Preus Sisterede sig for Citantjinden Anne Dorethea Mogensdatter i Sandvigen som hendes andtagne forsvar og Procurator, udj een Sag til nærværende Høste ting imod Johan Tollach Biscop efter stevningens formeld af Dato 8de hujus hvilken stevning med sin paateignede forkyndelse blev Produceret oplæst og er saaleedes lydende

Efter paaraab mødte jngen af de jndstevnte hverken Contra Part eller Vidnerne thi fremstode de brugte Stevne Vidner Gustavus Pettersen og Anders Davidsen og afhiemlede under Eed med opragte Fingre efter loven at de saaleedes haver forkyndt det i Rette lagde og oplæste Stevnemaal som deres paateigning udviiser, ligesom og at det jhenseende til Vidnerne blev forkyndt den 14de om Morgenen, og altsaa over 14 dage, da det nu er paa Eftermiddagen den 28de Novbr:

1769: 143b

Procurator Preus erjndrede om Laugdag for saavel Contra Parten som Vidnerne til næstholdende Sommer ting for dette Skibreede,
derefter er saaleedes

Eragted

Lovlig Indstevnte men ej denne Sinde tilstædemødende Contra Part Johan Taalach Bischop gives laug dag til næste Sommer ting for dette Skibreede at møde og Sagen at tilsvare, Ligesom og de udeblevne Vidner nemlig: Rasmus Jacobsøn, Haaver Haaversøn, Anna Maria Lindemans Mogens Dyrdahl og Hustrue Boddild alle under lovens faldsmaal forelegges til samme tiid at møde for deres Eedelige Vidnesbyrd at aflegge

Udi den Sag af Sr: Henrich Normann jndstevnt imod Reebslageren Wilhelm Jæger og Reebslager Svenden Ole Iversøn havde bemelte Ole Iversøn ladet jndstevne ved Contra Stevning af Dato den 8de hujus bemelte Sr: Normann og ermelte Wilhelm Jæger til veder mæhle, samt til Eedelig Vidnesbyrds aflæg ej alleene Niels Mogensøn og Ole Olsøn men end og Beskikkelses Vidnerne Gustavus Pettersøn og Anders Davidsen Boes alt efter Contra Stevningens formeld, som Procurator Jacob Preus paa Contra Citanten [Ole] Iversøns Veigne i Rette lagde med paateigned forkyndelse \q/ hvornæst Comparenten Preus tillige fremlagde Contra Citantens beskikelse til Reebslageren Wilhelm Jæger Sub Dato 31te Maij passato med sammes beskikelses den 1ste Junii næst efter passerede Forrettning, under beskikelses Vidnernes hænder hvilken end og den paafølgende 8de Junii den næstpaafølgende 8de Junii er bleven andviist, \q/ videre frem lagde Comparenten Preus hans skriftlige qvæstioner til Vidnerne Niels Monsøn og Ole Olsøn \q/ hvornæst Comparenten ville fornemme om jndstevnte Vederpart saavelsom de jndstevnte Vidner nu skulle møde for Retten
Jndstevnte Wilhelm Jæger mødte ike efter paaraab de jndstevnte Vidner lod ved Stevne Vidnet Anders Davidsen Boes i Rette legge eet deres forfatted skriftlig Provemaal af 25de hujus belagt med Cronet Papir N. 18 til 6 s, med Stevne vidnernes derpaa skeede paateigning af samme dato saa lyden[de] \q/
Paa Hoved Citanten Henrich Normans Veigne mødte hans andtagne Fuldmægtig Procurator Steen som ihenseende at hand paa denne tiid da det laker du paa aftenen ike har ved haanden de Documenter hvormed hand skal godtgiøre hoved Citanten Sr: Normanns paa hans Debitores Wilhelm Jæger og Contra Citanten Ole Jversøn andlagde Sag maatte ærbødigst udbede sig Sagens andstand til i morgen, hvorudjnden hand ventede Rettens biefald

1769: 144

Preus var just ike imod den forlangte udsettelse til i morgen dags kommende efterdie det nu udlaker saa silde paa aftenen, men hand ville formode ligesom hand og paastoed at hans nu nærværende Beskikelses Vidner bemelte Morgen dag i Relation til Contra Stevningen vorder admittered til Eedelig forklaring, jmidlertiid forbeholt Comparenten sin Principals Ret og tarv i alle maader uforkrænked
Sagen gives andstand til i Morgen tilig da de nu mødende Beskikelses Vidner igien haver at jndfinde sig for at aflegge Vidnesbyrd i Sagen

Publiceret

16. Eet Skiøde udstæd af Diderich Hagelsteen til hans Søn Nicolaj Hagelsteen hvorved ham er Solt og overdraget paa Møller i Sandvigen med tilliggende diger demminger, Møllerne tilhørende Huuser og Mølle Redskab i alt for den Summa 2100 rdr, Dateret 11te Julii 1769

17. Een obligation udstæd af Nicolaj Hagelsteen til hans Søster Magrethe Elisabeth Hagelsteen paa Capital 700 rdr Mod Pant i forbemelte Mølle og tilhørende Herligheder Dateret den 22de Novembris 1769.

18. Eet Afkald udstæd af Frantz Diderich Grung til Diderich Hagelsteen andgaaende hans Hustrue Else Magrethe Hoglands arve Midler efter Fader og Moder Dateret 30te Decembris 1767

19. Eet Ditto udstæd til Diderich Hagelsteen af Jacob Jacobsøn Horland for hans Arve Midler 104 rdr, Dateret 16de Junii 1769

20. Een obligation udstæd af Sr: James Smith paa Sr: Jesper von der Velde de Fines veigne til Hr: Borgemæster Hans Henrichsøn Formann paa 1400 rdr mod Pant i eendeel Søe boeder med videre Dat: 13 Junii 1769 fol:

21. Eet Skiøde udstæd af Johannes Blindem med de fleere til Iver Gudmunsen Melcheraaen paa 13 ½ Marker Smør og 6 ¾ Kande Malt udj gaarden Melcheraaen for 40 rdr 2 mrk 4 s. Dat: den 7de Junii 1769

22. Een Obligation udstæd af Knud Helgesøn Lods i Sandvigen til Sr: Friderich Foswinchel paa Capital 28 rdr mod Pant udj hans iboende Huus i Store Sandvigen med 1ste Prioritets Rett Dateret 3die augustj 1769 fol: 686

23. Een Bøgsel Sæddel udstæd af Hr: Borgemæster Hans Henrichsøn Formann til Johannes Monsøn paa ½ Løb Smør og 3/8 Tønde Malts aarlig landskyld udj den gaard øvre Romsloe Dateret 24de Novembris hvorved fulte ligelydende Reverse

24. Een Obligation udstæd af Stephen Olsøn Toppe til Iver Gudmundsøn Melcheraaen paa Capital 80 rdr, mod pant udj gaarden Toppe ½ Løb Smør og 6 Kander Malt Datteret 29de Novbr: 1769

Derefter er fremlagt til examination de Sædvanlige tings Vidner til Fogdens Reignskabs belæg saasom 1. Angaaende Tellevigens Laxse vaag, om noged Fiskerie derudj dette aar er falden hvoraf Skatt kand betales hvortil blev Svaret Nej af laug Retted og almuen at ej noged Fiskerie dette aar i samme er falden

1769: 144b

Hvoraf Skatt kand betales. 2. Det store tingsvidne indeholdende 15 Poster Hvortil blev svaret saasom til 1ste 2, 3, 4 & 5 at det {som} forholder sig som forrige aaringer uden nogen forandring, undtagen til 5te Post at Nicolaj Jæger og Jan Ulrich udgaar Til 6te Post blev af den tilstædeværende Giestgiver Niels Harbist andmeldet at paa gaarden Jndre Arne skal findes 5 Mænd som bruger øll og brendeviins Sahl nemlig Johannes Johannesøn, Mons Pedersøn, Ole Aadsen, Aad Arhne og Gullich Tormoesøn, Laug Retted og almuen dertil Svarede at de ej er vidende at de andgivne haver brugt noget brendevins eller øll Sahl, undtagen at Johannes Johannesøn Arhne som tilstæde Sagde at hand vel tilstaar at hand undertiiden kand have solt noged lidet baade øll og brendeviin til Reisende som har kommen til gaarden Arne som ligger i alfar vej Til 7de 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, & 15 blev svaret at det forholder sig som forrige aaringer uden nogen forandring dog forbeholt Sorenskriveren sig andgaaende den 8 og 9 Post ved sine udstædende Dessignationer at give nærmere oplysning 3. Aftags tings vidnet blev svaret, hvortil blev svaret som {til} \ved/ forrige Skibreeder 4. Fremlagt til attestation odels Skatts Mandtalled som ved seeneste Sommer ting er bleven examineret

Derefter blev i Rette taged Sagen andlagt af Sr: Henrich Normann mod Wilhelm Jæger og Ole Iversøn, og af Ole Iversøn Contra paastevnt, da Procurator Preus og Steen var tilstæde, og efter at Contra Stevningen, samt den i Rette lagde Beskikelse og de skriftlige Provemaal for

Stevne Vidnerne Gustavus Pettersen og Anders Davidsen vare oplæste blev de un[der] Eed afhiemlede saaleedes at være forkyndte og passerede som deres paateigninger udviiser

Procurator Thommas Steen mødte for Retten paa Hoved Citanten Henrich Normanns veigne og andviiste bemelte Sr: Normanns til de tvende jndstevnte hans Debitores Wilhelm Jæger og Ole Iversøn udstædde Debit og Credits Reigning af Dato 3die octobris 1767, med begge deres egen hændige underskrevne Declaration og forbindelse til de paastevnte 91 rdr 3 mrk 13 s/killing/s rigtige betalings vedtagelse og saaleedes benægtede alt hvad fra de jndstevntes Side er indkommen men derefter paastoed dom saavel i Hoved Sagen som processens skadesløse omkostningers erstatning, efter nærmere Reserverende Reigning for bemelte andviiste originale Reigning begierede hand sig af Retten paateigned at være andviist sig tilbageleveret, og derimod deraf fremlagde een bekræfted gienpart, den fremlagde Reigning blev med Rettens andviisnings paateigning tilbageleveret efter sammes oplæsning. og Copien her jndtages saaleedes lydende

Preus for Contra Citanten Ole Iversøn der modsagde at Ole Iversøn in totum benægter at have været og endnu er hoved Citanten Henrich Normans Debitor, jnteresseret med Rebslageren Wilhelm Jæger for liden eller stoer Summa af alle de udj Normanns nu fremviiste Debets og Credits Summa, men efter hans nemlig

1769: 145

[Ole] Iversøns i Retteførte declaration ikun haver været een tiener af Wilhelm Jæger, det maatte ellers forhaabentlig af Retten observeres at den paaskrift som af Normann urgeres paa af Contra Citanten tillige med Wilhelm Jæger med deres navne skal være underskreven ike er skreven enten af Ole Iversøn eller hans Hosbonde Wilhelm Jæger, men med hoved Citanten Normans egen haand kiendelig af den foregaaende Debit og Credits Reignings skrift, ike desto mindre og omendskiøndt Normann haver i Rette lagt gienpart af forbemelte saa kaldet originale Document saa var dog Comparenten i den faste formodning som hand og paastoed at berørte original nu udj Rettens giemme bør være og blive beroende jndtil Sagens Sluttelig paadømmende og da Comparenten ellers maae bemerke at oftbesagde Wilhelm Jæger efter den nu andhengig giorde Contra Stevning nu ike møder eller lader møde for sig saa under alle Lovlige forbeholdenheder af Contra Citanten [Ole] Iversøns Rett og alt hvad til hans forsvar i denne Sag maatte Dependere vilde Comparenten Preus denne Sinde erjndret om laug dags givelse for meerberørte jndstevnte Wilhelm Jæger til Sommer tinged udj næstkommende Aar, jmidlertiid saa fremt denne Respective Rett ej billiger {Rettens} Comparentens paastand andgaaende det andviiste originale Documente udj Rettens værge og giemme at blive beroende var dog Comparenten begierende een Vidimeret udskrift af samme eller den dermed af Retten Confererede gienpart til videre Messures tagelse og saaleedes for denne gang ville Comparenten have submitteret sin paastand Rettens Eragtning

Steen for denne Sinde ville ike opholde Retten med nogen lang Protocollation og besvarelse paa hvis Ole Iversøns Fuldmægtig, med temmelig vidløftighed har ladet tilføre, overladende ellers til Retten hvad enten den maatte behage at lade den af ham fremlagde Reigning med de jndstevntes paateignede tilstaaelse om rigtig og nøyagtig betaling lade her i Retten blive beroende naar hand derimod maatte meddeeles Rettens paateigning paa den fremlagde bekræftede Copie som nu af Retten er Confronteret og rigtig befunden for det øvrige Reserverede hand sit nermere forsvar i belejlig tiid

Procurator Preus vedblev sit forrige

Dommeren

1769: 145b

Modtog af Sr: Steen den andviiste originalle Reigning, og leverede igien Copie med paateigning at een ligelydende er i Retten forbleven
og derefter er saaleedes af Retten bleven

Eragted

Lovlig jndstevnte men ej denne Sinde tilstædemødende Wilhelm Jæger gives laugdag til næste ting for at møde og Sagen at tilsvare om fornøden maatte eragtes

Bergithe afgangne Giert Christians Storm, havde til dette Høste ting ladet jndstevne Abel Nielsen for skyldig værende 29 rdr efter skriftlig Stevnemaal af 8de hujus og hvilken Stevning hendes Fuldmægtig Procurator Jacob Preus i Rettelagde med dens paateignede forkyndelse hvilken Stevning Dateret 8de Novembris 1769 og efter paateigning forkyndt samme Dato blev i Retten oplæst og er saaleedes lydende

Contra Parten Abel Nielsen blev paaraabt men mødte ike ej heller nogen paa hans veigne, thi er Stevnemaalet af de brugte Stevne Vidner Skafferen Gustavus Pettersøn og Anders Davidsen Boes under Eed afhiemlet Lovlig at være forkyndt efter deres paateignings udviisende

Procurator Preus erjndrede om laug dag for den udeblevne til næste Sommer ting for dette Skibreede
derefter er saaleedes

Eragted

Lovlig jndstevnte men ej denne Sinde tilstædemødende Contra Part Abel Nielsøn gives laug dag til næste Sommer ting for dette Skibreede at møde og Sagen at tilsvare

Derefter er paaraabt Sagen andlagt af Sr: Hans Fæster mod Jens Johannesøn for gield, men hverken Part eller Contra Part mødte eller lod møde med gienmæhle

Ligesaa Sagen andlagt af Iver Larsøn Nummedahl mod Isaach Pedersøn Klomann for gield, hvorudj ej heller nogen mødte med noget tilsvar.

Hvornæst blev fremlagt til attestation Skatte Restancen over de ordinaire Skatter dette Aar beløbende sig i alt til 368 rdr 5 mrk 15 s som for Almuen og Laug Retted blev oplæst og af dennem uimodsagt.

Til Laug Rette for næst andstundende aar 1770, er udnævnt og andordnet efterfølgende nye Mænd saasom 1. Johannes Tørrissøn Waxdahl, 2. Johannes Andersøn Waxdal 3. Sæbiørn Yttre Brudvig, 4. Maar Yttre Eide, 5. Ole Monsøn Hitland, 6. Ole Larsøn Telvig, 7. Anders i Uhren og 8de Abraham Marchusøn, de tvende sidste af Sandvigen

Og da ingen efter Trende ganges lydelig udraab indfandt sig som videre for Sage Tinget havde at forrette, er samme og for denne Sinde Slutted og ophævet.

1769

- - - - - - - - - -

1770

1770: 146

Skyldsætnings Forretning over Gaarden
Møllenprises Marker udi Schiolds Skibreede

Anno 1770 den 8de Februarii, Er Retten sadt paa Syndnes i Schiolds Skibreede i Nordhorlehns Fogderie beliggende, for at foretage een Lovlig Skyldsettnings Forrettning over gaarden Møllenprises Marker sammesteds, alt i følge Høy Velbaarne Hr: Stiftbefalings Mand Pettersens derom til Fogden og Sorenskriveren ergangne skriftlige ordre af 4de Januarii Sidstleeden Som blev oplæst og er saaleedes lydende. Og blev da Retten administreret udj Hr: Sorenskriver Henrich Garmanns Lovlige forfald af hans Eedtagne Fuldmægtig Hans Lessøe og mødte da tilstæde til Forrettningens Lovlige fremme, de af Hr: Fogden Heyberg ved lensmanden Jahn Andersøn Tvetteraas udnævnte og andordnede Eedsorne Laug Rettes og {vurder} Besigtelses Mænd naunlig: 1. Halvor Nielsøn Lægden, 2. Aschild Larsøn Fløen, 3. Anders Iversøn Solem, 4. Ole Monsøn Strand, 5. Hans Rasmusøn øvre Fyllingen og 6te Mogens Thorsøn Lien Hans Høyvelbaarenhed Hr: Stiftbefalings Mand Pettersens Fuldmægtig Hr: Rodtwett var paa sin Herres veigne nærværende ved denne Forrettning deels i henseende til at de Rødnings Pladser som nu skal Skyldsettes grændser paa den Nord østre Side imod Byens Retter Stæd, og deels som amtmand i allerunderdanigst følge Skatte Forordningens 6 Capt: 1 art, Hr: Fogden Hejberg var og tilstæde ved denne Forrettning for at observere hans Mayestets Rett og Jnteresse.

Hvorefter Retten i følge med Ejerne begav sig ud paa Marken for at Syne og besigtige de Rydnings Pladser som nu skal skyldsettes,

Og blev da først beseet Rasmus Olsøns Ejendom bestaaende af Engebond af god Jordart, men indted agger land, Samme tager sin begyndelse i Klubben need i Søen, fra Væst Syd Væst til ost {Syd}\nord/ost op efter Steen gierdet lige til Norderste Ende af Kløft-Bierget, derfra efter Steen gierdet paa Syndnes Hougen som gaar fra Nord Nord Væst til Sød-Sød ost hen til Lunde vejen, og der fra efter Lunde vejen fra Nord ost til Syd væst lige til Bane Porten, derfra need i Søen i en Væst, hvorfra og til Klubben Søen er Grændse Skiellet. Til denne Rydnings Plads er ingen udmark men derpaa kand fødes 1 Hæst og 4 Kiør

Hr: Fogden Hejberg lod tilføre at vel er det paa den eene Side een betydelig Post ved skyldsettningen at observere at her til denne Ejendom ike er nogen udmark hvor Creaturerne om Sommeren kand have græsning, men paa den anden Siide maatte ogsaa tages under betragtning at den er nær ved Bergens Bye beliggende, og Ejerne derfore beqvemmelig kand i een hast faae afhendet den afdrot som avles af Creaturerne, hvilked er een fordeel som de fleeste gaarder Savner og derfor ligeleedes ved skyldsettningen maae tages i Consideration.

Efter nøye begrandskning og Laug Retteds eenstemmige Skiøn blev denne Ejendom i Skatt og Landskyld andsatt at svare Aarlig 1 Pund Smør

1770: 146b

Hernæst begav mand sig til den Madamme von Gyllich tilhørende Plads, som nu af hende er solt til Poul Nielsøn og Tollef Jversøn, samme er af god Enge bond uden agger land og udmark og tager sin begyndelse paa Væstre Side fra Bane Porten Langs ved Lunde vejen fra Syd Wæst til Nord ost op til Steen gierdet paa Syndnes Hougen hvilked Gierde gaar fra Nord Wæst til Syd-ost til Foswinchels gierde og derfra i Syd-Wæst langs ved Steen gierdet til Bane Vejen og derfra langs bemeldte Vej fra Syd ost til Nord West til Rasmus Bergs Have Muur og siden Langs efter bemelte Have Muur til Bane Porten Paa denne Plads kand fødes 1 Hæst og 10 a 12 Kiør.

Og derfore efter nøye begrandskning blev andsatt i Skatt og Landskyld aarlig for 1 Løb 6 M/arker Smør

Friderich Foswinchels Ejende Plads Stræker sig paa den Syd ostre Side af Steengierdet fra Bane Vejen op efter i Syd West, til Nord ost lige til Steengierdet paa Syndnes Hougen, tver gierdet stræker sig jmellem bemelte Syndnes Hougen og Møllenpriis fra Nord West til Syd ost, og derfra til Lundgaards vandet i samme Linnie hvorved ligger Strømm-Holmen paa den Syd-ostre Kandt, vendende sig imod Strømmen {lige} og paa den væstre Side imod Pude-Fiorden, Pladsens Steen gierde gaar ellers siden langs ved Steen gierdet til Bane vejen i Nord West

Denne Plads og Holm hvorpaa kand fødes een Hæst og 4 a 5 Kiør blev efter begrandskning andsatt i Skatt og Landskyld aarlig for 1 Pund 6 Marker

Arhne Bergs Plads som begynder ved den Syd ostre Ende af hans Reeber bahne og stræker sig i lige samme strækning til Fiæren i Søen, blev derefter begrandsket og siden derpaa ike kand fødes meer end ongefæhr 1 Koe andsatt i Skatt og landskyld for aarlig 6 M/arker Smør

Dend Madamme von Gyllich endnu tilhørende Plads som stræker sig paa Nord ostre Side Langs ved Arne Bergs Plads og tager sin begyndelse paa den Nordvæstre Side ved Claus Danielsøns Plads, hvorfra strækningen gaar som melt til Fiæren i Strømmen, hvorfra paa Østre og Syndre Siide Søen er dens grændse skiel jndtil hvor Claus Danielsøns Plads igien begynder, hvorfra den gaar i Nord ost Langs Steen gierdet, hvor den som oven melt tager sin begyndelse nemlig ved Siden af Arne Bergs Plads.

Dette Støke som tillige med det lidet Støke som ligger om hendes Vaahne Huus blev taged under begrandskning befandtes at derpaa kunde fødes 2de Kiør og altsaa andsatt i Skatt og landskyld aarlig for 12 M/arker Smør

Endelig begav mand sig til Claus Danielsøns Ejende Plads som paa Nord ostre Side begynder ved den Nord Væstre ende af Arne Bergs Reeber Bahne og Stræker sig fra Nord Wæst til Syd ost, langs med samme Bahne og eet Støke af hans Plads til Steen gierdet, hvorfra den gaar fra Nord ost til Sydvæst lige til Søen hvorefter Søen paa den Sydvæstre Side er dens grændser, lige til Steen gierdet som gaar fra Syd Wæst til Nord ost op imod Arne Bergs Reeber bahne,

Paa denne Plads \tilligemed hosliggende ..e Holm/ kand fødes 1 Hæst og 8 Kiør og derfore efter Nøye begrandskning blev andsatt i Skatt og landskyld aarlig for 2 Pund 12 M/arker Smør

Disse tvende (trende?) Sidste Pladser ere ligesom de 2de første uden aggerland og udmark

1770: 147

Saaleedes beløber da denne Gaard Møllen prises heele Skyld Settning sig efter forandførte udj aarlig Skatte Skyld Toe Løber, Toe Pund og Tolv Marker Smør og lige saa meget udj Land eller Jord skyld

Og da ej viidere ved denne Skyld Sættnings Forrettning har været at erjndre og iagttage er samme slutted og beskreven skal blive meddeelt

Giæste Rett udi Store Sandvigen

Anno 1770 den 8de Februarii, Er een Giæste Rett sadt udj Skafferen Gustavus Pettersøns iboende Huus udj Store Sandvigen under Arne Skibreede og Nordhorlehns Fogderie beliggende udj Hr: Sorenskriver Henrich Garmanns lovlige forfald af dessen Eedtagne Fuldmægtig Hans Lessøe, i følge Velædle Hr: Fogden Hejbergs forlangende, for ved samme Gieste Rett at erhverve eet lovlig tingsvidne over Abel Andersøn Borgevaag fra

*Nordhorlehns Fogderie, for \den/ af ham forøvede ustyr og ulovlig opførsel – og var da ved Forrettningen tilstæde de tvende Eedsorne Laug Rettes og Vurderings Mænd naunlig Rasmus Larsøn og Ole Andersøn i Store Sandvigen boende,

Hr: Fogden Christen Hejberg mødte og andmeldede at hand i følge andgivelse til ham har funden sig beføyed til paa Justitiens veigne ved Gieste Retts stevning lovlig at jndkalde Abel Abrahamsøn hiemmehørende i Nordfiords Fogderie for at giøre sin forklaring om den af ham her i Sandvigen giorde opstyr og allarm, samt tillige derom at andhøre Vidner til et tingsvidnes erholdelse.

Til Vidner er indstevnt med aften Varsel Ole Johannesøn og Lars Monsøn samt Aad Monsøn alle af Sandvigen.

Stevne Vidnerne Gustavus Pettersen og Lars Monsen i Sandvigen fremstode og under Eed afhiemlede at de i gaaer med aften Varsel haver jndkaldet saavel Abel Abrahamsøn til at andhøre Vidnerne om hans grove opførsel her, som og jndkaldet de forbemelte Vidner til provemaals aflæg.

Hvorefter fremkom for Retten Abel Abrahamsøn som sagde sig at være Barnføed paa gaarden Søre Oppedahl i Sæhle Præstegield og *Nordhorlehns Fogderie, som sagde at være gift med Rachel Rasmusdatter og af ægteskabet med hende avlede 5 Børn, Sagde og at hands sidste opholds stæd var Søre Oppedahl, og hand kom til Store Sandvigen een 14ten dage efter Michælj Sidstleeden med nogle Vaager Fisk som hand her afhendede, og at hand ike før eller hidjndtil har Reist tilbage til Nordfiord igien har været af den aarsage at hand har haft penge til gode hos een nu ustevnt Mand i Bergen, vilde ike ellers erklære sig enten hvor gammel hand var, eller hvorleedes hands opførsel her har været men paa een meget grov maade for Retten her opførte sig, saa at endskiøndt hand leedig og løs fremkom maatte mand dog formedelst hans voldelige opførsel for Retten lade ham af de tilstædeværende beopagte, da hand paa alle muelige maader søgte med sine fødder at omspende og omstøde Boerde og Stoele med videre

1770: 147b

For Retten mødte og Sr: Nicolaj Hagelsteen boende i Sandvigs Store Mølle som sagde at hand og er een af de som bemeldte Abel Abrahamsøn haver viist grov opførsel mod som vel med Vidnerne nærmere kand forklares,

Derefter fremstoed Vidnerne Ole Johannesøn, Lars Monsøn og Aad Monsøn for hvilke Eedens forklaring af lovbogen blev oplæst og de formaned til Sandheds udsigende hvorom de og giorde Løfte,

Hr: Fogden Hejberg begierede at Vidnerne maatte aflegge deres mundtlige forklaring om hvad de i denne Sag er vidende da hand Reserverer sig Qvæstioner i tilfælde, Hvorefter fremstoed da

1ste Vidne Ole Johannesøn i Sandvigen som efter aflagde Eed vandt og forklarede saaleedes: at da denne jndstevnte Abel Abrahamsøn var uden Logemente og forestilte sig som eet Menniske der var ike rigtig ved forstanden, blev hand nedført til Skafferen Gustavus Pettersen hvor hand siden skal have opført sig som eet afsindigt Menniske det vidnet og selv har seet saa at de desformedelst maatte binde ham hvortil Vidnet og hielpede formedelst hands Sc: nemlig Abel Abrahamsøns desperate opførsell dog kunde Vidnet ike sige eller skiønne at saadan hans uroelige og grove opførsel havde sin oprindelse af nogen mangel paa forstanden, men allene Af ondskab og eet ont gemytte

og da Hr: Fogden Hejberg ike begierede dette Vidne videre tilspurt blev hand fra Retten afskeediget og demitteret, og fremstoed

2det Vidne Lars Monsøn i Sandvigen som efter aflagde Eed vandt og forklarede; at den jndstevnte Abel Abrahamsøn haver været hos ham i Huuse fra 14 dage efter Michelsdag

sidstleeden til næstafvigte tiirsdag, og har hand samme tiid i førstningen opført sig skikelig og vel men de sidste 14 dage har hand været gandske uroelig i hovedet og gaaet oppe om natten samt med lys paa adskillige Stæder i Huuset, saa at vidnet frygtede for at hand skulde tilføye ham eller hans Huus noget ondt, dog kunde vidnet ike sige eller skiønne at bemelte Abel Abrahamsøn manglede noged paa Forstanden men at hands opførsel kom af eet ondt gemytte og Sterk Sinde

derefter er Vidnet afskeediget og fremkaldet det

3die Vidne Aad Monsøn i Sandvigen som aflagde Eed og forklarede at hand ike veed noget at forklare om den jndstevnte Abel Abrahamsøns opførsel før den tiid hand kom her i dette Huus, da hand veed og har seet at hand har opført sig som eet afsindigt Menniske, og de har i den andleedning maatted binde ham, dog kand Vidnet ike sige at saadan hands galskab er kommen eller været aarsaget af misforstand men af eet ont gemytte og Sinde

derefter er vidnet demitteret

Gustavus Pettersøn Skaffer begierede tilført at hand paa forlangende af Sr: Nicolaj Hagelsteen har været beføyed at hefte og arrestere den nu jndstevnte og tilstædeværende Abel Abrahamsøn

1770: 148

Den jndstevnte Abel Abrahamsøn derefter tilstoed at hand Natten til sidstavigte tiirsdag eller om aftenen ongefæhr Kloken 10 eller 10 ½ Slet var neder i Stor Møllen ved Sandvigen hvor Sr: Nicolaj Hagelsteen er boende og der nedrev noget ved Renderne paa Mølle Værked for hand syntes det var for gammelt, men hand kunde ike sige dertil at have nogen andleedning der i fra sagde hand at hand gik her til Skafferen Gustavus Pettersen hvor hand bankede paa med een pik ham/m/er som gik af Skafted

Fogden derefter begierede det passerede under vedbørlig bekræftning beskreven meddeelt

Dom Blev bevilget

Sommer Tingene for Sartors Skibreede 1770

Anno 1770 den 1ste Maij, Er Retten sadt paa Gaarden Tosøen i Sartors Skibreede udj Hr: Sorenskriver Henrich Garmanns Lovlige forfald af hans Eedtagne Fuldmægtig Hans Lessøe, Til eet aldmindelig Sommer Skatte og Sage tings holdelse for Sartors Skibreedes almue, overværende udj Retten Kongelige Mayestets Foged Velædle Hr: Christen Hejberg og efterskrevne for i aar til Rettens medbetiening udnævnte Laug Rettes Mænd naunlig: 1. Knud Leerøen 2. Thommas Børnes, 3. Ole Børnes, 4. Simmon Schouge, 5. Hans Thommasøn Algerøen, 6. Lars Michelsøn Kaartvedt, 7. Mons Andersøn Knapschoug og 8te Hans Lie, saa var og tilstæde ved tinged Lensmanden Knud Simmonsøn Tosøen og den øvrige Tingsøgende almue.

Hvorda! Blev allerunderdanigst læst efterfølgende Kongelige allernaadigste Forordninger Placater og bevilling, saasom.

1. Forordning. om Søe Enrolleringen i Norge Dateret Christiansborg Slot den 1ste Februarii 1770.

2. Forordning Hvorefter alle fra St Crox udj America til Europa afsendende Sukere skal, undtagen for saavidt som til eet eller andet Suker Raffinaderies brug ere destinerede til Kiøbenhavn hensendes og oplegges, dateret Christiansborg Slot den 23de Januarii Ao: 1770.

3. Placat hvorved den 763de § i Krigs Articuls Brevet for land tiennisten ved Søe Etaten andgaaende Skifters forvaltning, efter de under Søe Etaten Sorterende Officerer og

betiente igientages og end ydermeere bekiendtgiøres, Dateret Friderichsberg Slot den 19de october 1769

4. Placat andgaaende nærmere bestemmelse saavel af Tiiden, til hvilken Saugbrugerne udj Norge hvor aars skiørsel paa deres Sauger haver at andgive, som Straffen, hvorudj de forfalde hvilke med saadanne andgivelser sig ej til rette tiid hos Fogderne indfinde Dateret Christiansborg Slot den 27de Februarii 1770.

5. Bevilling for Hr: Sorenskriver Henrich Garmann at maae i Embeds Forrettninger, naar hand ej selv formedelst Svaghed kand være tilstæde betiene sig af Eedsoren Fuldmægtig Dateret 13de octobris 1769.

Derefter er af Hr: Fogden Hejberg andviist til Publication følgende ham jndløbne Høye øvrigheds ordre nemlig.

1. Hans Høy Velbaarenheds Hr: Stiftbefalings Mand Pettersens skrivelse Consernerende een Persohn Jean Henry Helledags eftersøgelse og paagribelse i andleedning af hans begaaede utroeskab ved Banqven i Sverrig

1770: 148b

Samme skrivelse er Dateret 2de Januarii 1770.

2. Een Ditto, andgaaende at for eftertiiden skal af Rettens Betientere have nøye jndseende med at de documenter som i Retterne indkommer ere skrevne paa sit vedbørlige Stemplede Papiir, af ditto Dato.

3. Een Ditto, andgaaende til hvad Jurrisdiction de officeers Skifter skulle henhøre, som vel have faaet afskeed men dog ere blevne staaende i det Millitaire Reglement, Dateret 8de Januarii 1770.

4. Een ditto andgaaende Vejenes Reparation, og det derved faldende arbeide af hvem og hvorleedes forrettes med videre, Dateret 17de Januarii 1770

5. Een Ditto udstæd af Høybemelte Hr: Stiftbefalings Mand Pettersen til Velbemelte Hr: Fogden Hejberg betreffende at de i Norge til Bøndernes fornødenhed brugende Smaae Qværners tall hvert aar inden tinge af Fogden og Sorenskriveren samt laug Retted skal vorde undersøgte og for aarlig afgift Taxerede. Dateret 19 Martj 1770.

6. Een ditto andgaaende een Persohn ved navn Johan Ehrenstrøms eftersøgelse og paagribelse i andleedning af hans ved Banqven i Sverrig brugte utroeskab, Dateret 21de Martj 1770,

7. Een ditto, andgaaende hvorleedes alne maalet paa de Hvale som findes skal forstaaes Dateret 9de april 1770,

Hvorefter er fra almuen til Publication indkommen følgende Documenter

1. Eet Skifte brev forretted paa gaarden Schouge den 8de aprilis 1769 efter afgangne Enke Marithe Michelsdatter vid: fol:

2. Eet ditto paa Algerøen den 15de april 1769 efter afdøde Mand Ole Thommesøn vid: folio

3. Eet Ditto paa Gaarden Kaabbeltvedt forretted den 5te Julij 1769 efter afdøde Anne Andersdatter: vid: fol:

4. Eet Ditto passeret paa samme gaard Kaabbeltvedt efter afdøde qvinde Brithe Andersdatter vid: folio

5. Eet Ditto forretted paa Gaarden Lie den 5te octobris 1769 efter afdøde unge Karl Winzens Pedersøn vid: fol:

6. aflyst een Obligation udstæd af Sogne Præsten Hr: Nathaniel Sunde til Hr: Haberdorph paa Capital 150 rdr mod Pant i eendeel Huuse Vaaninger udj Børnesvaagen

beliggende Dateret 11te Julij 1754 og tinglyst den 22de Maij 1755, som nu efter qvitering af 9de Novembris 1769 er betalt og derfore nu Mortificeres

7. Een Ditto udstæd af afg: Hr: Henrich Giertsen til Hr: Johan Christies arfvinger paa Capital 75 rdr 5 mrk 15 s mod Forsikring udj eendeel Sunds Kalds jndkomster Dateret 16de Decembris 1765, som ej er tinglyst, men efter paateigned qvitering af 19de Januarii 1767 afbetalt og mortificeres

8. Publiceret Eet Skiøde udstæd af Henrich Christie paa eendeel Huuser i Børnes vaagen bestaaende for 204 rdr Dateret 8de Januarii 1767 fol: 687,

9. Eet Skiøde udstæd af Johannes Rasmussøn Tosøen til Mons Nielsøn Tøsøen paa 4 ½ Marker Smør i gaarden Tøsøen for 9 rdr 3 mrk, Dateret den 1ste Maij 1770.

10. Een odels lysning udstæd af Ole Nielsen Næsse andgaaende 1 Pund 3 Marker Fiskes indløsning i gaarden Næsse Dat: 1 Maij 1770

11. Een dito udstæd af Anders Pedersen Bache til fader Peder Andersen andgaaende eendeel gaarde parters jndløsning, saasom i Wichsøen ½ Vaag, Warøen ½ Vaag og i Worland 16 M/arke/r Fisk og 8 Kander Malt Dateret 1ste Maij 1770.

12. Eet Skiøde udstæd af Tørris Jacobsøn Tælle til Jacob Tørrissøn paa 21 Marker Fisk udj gaarden Tælle for 34 rdr Dateret 1ste Maij 1770

1770: 149

13. Een Bøgsel Sæddel udstæd af Sr: Albret Henrich Meyer til Peder Jacobsøn paa 12 ½ Marker Smør i gaarden Trellevigen Dateret den 31te Martj 1770

14. Een ditto udstæd af Ditto til Otte Pedersøn paa 2 b/ismerpund 6 Marker Fisk i gaarden Dommedahl af samme dato

15. Een ditto udstæd af Sr: Jon Mariager til Ole Monsøn paa 1/6 part i gaarden Knapskoug, Dateret 16de Februarii 1770

16. Een ditto udstæd af Peder Endresøn Hamre til Anders Olsen paa 1 Vaag og 18 Marker Fisk udj gaarden Ulvesetter af dato 1ste Maij 1770.

17. Een ditto udstæd af Niels Engebretsøn Tælle til Ole Endresøn paa 1 Pund 12 Marker Fisk i gaarden Koursland, Dat: 1ste Maij 1770

18. Een ditto af Hans Larsøn Algerøen til Lars Jversøn Bache paa 1 Pund 12 M/arker Fisk i gaarden Bache Dateret samme dato

19. Een dito af Michel Hansøn Kallestad til Johannes Erichsøn Sæhlstøen paa 11 ¼ Marker Fisk udj gaarden Kallestad af samme dato

20. Een ditto udstæd af Ole Olsøn Næsse til Ole Nielsen Næsse paa 1 Pund 3 Marker Fisk i gaarden Næsse, af samme dato

21. Ditto udstæd af Rasmus Mittvedt med de fleere til Ole Monsøn paa 15 Marker Smør i gaarden Børnes af samme dato

22. Een ditto udstæd af Michel Olsen Windenes med fleere til Mons Nilsøn Tøsøen paa 16 ½ Marker Smør udj gaarden Tøsøen, dato som melt

af alle disse Bøgsel Sædler fulte ligelydende Reverser.

Hr: Fogden Hejberg Lod tilføre at opsidderne paa Gaarden Wixøen og Tønnevig afvigte Vinter ude paa havet i Rom Søe har funden og bierget eet gammelt og Sønder Skibs Seil Hvorover er holdet saasan een Taxations Forrettning som herhos nu fremlegges – Som viiser at det biergede Seil er til jngen nøtte og altsaa ej noged har været at føre hans Mayestets Casse til Jndtægt

Publiceret

23. een Fredlysning udstæd af Hr: Fogden Christen Hejberg andgaaende gaarden Wichsøens udmark og Fæe Haves beskadigelse af Hummelsunds Creature. Dat: 2 Maij 1770

Hr: Fogden Hejberg har til dette ting ladet jndstevne med mundtlig Kald og Varsel Niels Jensøn Trengereide hos hvilken for Resterende Kongelige Extra Skatt fra 1mo September 1767 til Ultimum Augustj 1768 til sammen 2 rdr 2 mrk er giort jndførsel udj hans Ejende og paaboende gaard Trengereide 2 Marker Smør, at høre det bemelte Jndførsel ved dom vorder Confirmeret og Hans Mayestet, bemelte 2 Marker Smør skyld som Ejendom bliver tilkiendt, Ellers fremlagde Fogden den hos ham skeede jndførsels Forrettning passeret den 28de Martj 1770.

Contra Parten eller den jndstevnte Niels Jensøn Trengereide mødte for Retten og næst at vedtage Stevnemaalets Lovlige forkyndelse, veemodig beklagede at hand Saa lenge hand har kundet har strebt at afbetale den Kongelig allernaadigst paabudne Extra Skatt, indtil hand nu omsidder med sin hustrue og mange Smaae Børn er geraaden udj saa stor armod

1770: 149b

At hand ike eengang kand udreede den Kongelige ordinaire Skatt langt mindre Extra Skatten, og skulde nu denne liden andpart i gaarden Trengereide ved dom blive ham frakiendt, maae hand med Hustrue og Smaae børn frygte af Hunger og armod at crepere da hand ike veed nogen udvej at ernære sig og sine og forskaffe dem den Allernødtørftige underholdning og lifs ophold, kunde ellers ike Svare noged til dette mod ham andlagde Søgemaal eller veed nogen udveje til at afbetale samme men maa taale Dom, i det allerunderdanigst Haab om hans Kongelig Mayestets allernaadigste formildelse og Naade hvorved hand allerunderdanigst forhaaber at blive for Extra Skatten som een meget arm og fattig Mand befried

Hr: Fogden Hejberg Replicerede: at siden det ike stod til ham at moderere eller eftergive noged af de Kongelige Skatter, men det var hans Embeds Pligt at jnddrive dem saa paastoed hand Dom i Sagen

Sagen optages til Dom.

Hr: Fogden Hejberg havde til dette ting, med mundtlig *Karl (Krav) og Varsel ladet jndstevne Michel Winzensøn Sælle for at høre det een hos ham holdet Indførsels Forrettning udj 2 Marker Smør skyld i hans Ejende gaard Sæhlle for Resterende Extra Skatt fra 1mo Septr: 1767, til Ultimum Augustj 1768 med Gebyhr i alt 2 rdr 2 mrk ved dom stadfæstes og hans Mayestett tilkiendes Ejendom til bemelte 2 Marker Smør, til hvilken Ende hand leverede i Rette den holte Indførsels Forrettning

Indstevnte \Michel/ Winzensøn Sæhle blev paaraabt men mødte ikke thi fremstode Stevne Vidnerne Hans Jensøn og Casten Rasmusøn Leerøen og afhiemlede under Eed med opragte Fingre efter loven at de med lovlig 14 dages varsel haver jndstevnt Michel Winzensøn til at paahøre den hos ham giorde Jndførsel ved dom Confirmeret.

Hr: Fogden Hejberg begierede jndstevnte Laugdaget til næste ting,

derefter er saaleedes

Eragted

Lovlig Indstevnte men ej denne sinde tilstædemødende Michel Winzensøn Sælle forelegges til næste ting at møde og Sagen at tilsvare.

Fremdeeles andmelte Hr: Fogden Hejberg til dette ting med mundtlig varsel at have ladet jndkalde Ole Ellingsøn Worland, for at paahøre at een hos ham holdet Jndførsels Forrettning udj 2 Marker Smør skyld udj hans Ejende gaard Worland for Resterende Extra Skatt fra 1mo

Septr: 1767 til Ultimo augustj 1768 med gebyr i alt 2 rdr 2 mrk ved dom stadfæstes og Hans Mayest: tilkiendes Ejendom til bemelte 2 Marker, og i Rette lagde hand den

1770: 150

Passerede Jndførsels Forrettning.
Jndstevnte Ole Ellingsøn Worland blev paaraabt men mødte ike, thi fremstode forbemelte Stevne Vidner og afhiemlede Jndvarslingen under Eed,
Fogden erjndrede om Laug dag til næste ting,
Derefter er saaleedes bleven

Eragted

Jndstevnte Ole Ellingsøn Worland som ej denne Sinde haver mødt tilstæde gives laug dag ved næste Høste ting for dette Skibreede at møde og Sagen at tilsvare.

Fremdeeles blev af Hr: Fogden Hejberg andmeldet at hand med mundtlig Varsel til dette ting haver ladet jndkaldet Ole Thommassøn Worland at paahøre den hos ham passerede Jndførsels Forrettning i 2 Marker Smør i hans beboende gaard Worland for Resterende Extra Skatt fra 1ste September 1767 til ultimum Augustj 1768 ved Dom Confirmeret og Hans Mayestet tilkiendt til Ejendom forbemelte 2 Marker Smør.
Jndstevnte Ole Thommassøn Worland blev paaraabt men hverken hand eller nogen paa hans veigne jndfandt sig med tilsvar, thi er *Jndvarlingen af forbemelte Stevne Vidner under Eed efter lovens bydende afhiemlet.
Citanten paastoed den jndstevnte forelagt til næste ting

Eragted

Jndstevnte og udeblevne Ole Thommassøn Worland forelegges til næste Høste ting at møde og Sagen at tilsvare

Hr: Fogden Hejberg har ligesaa funden sig andleediget til dette ting med mundtlig Varsel at have ladet jndkalde Michel Winzensøn Tosøen at paahøre een Jndførsels Forrettning ved dom Confirmeret, som den 28de Martj Sidstleeden hos ham er passeret udj 2 M/arker Smør udj hands paaboende gaard Tosøen for Resterende Extra Skatt fra 1mo Septr: 1767 til Utmo: augustj 1768 i alt 2 rdr 1 mrk med gebyhren, og fremlagde hand den forallegerede Jndførsels Forrettning.
Indstevnte Michel Winzensøn mødte og vedtog Lovlig Varsel og i det øvrige vidste ike noget til Sagen at Svare men alleene beklagede sin store fattigdom og armod, og At hand som foruden sin fattige omstendigheder er Svag og vanfør ingen lunde formaar at udreede Den Kongelige allernaadigste paabudne Extra Skatt for lengere tiid end af ham allereede med megen møye og usselhed skeed er, maatte derfore taale dom for Søgemaalet, dog havde hand den allerunderdanigste forhaabning at hans Kongelige Mayestet allernaadigst formilder Den allernaadigst paabudne Extra Skatt, som ingenlunde lengere formaar at udreede,
Hr: Fogden Hejberg Svarede at det vel var ham bekiendt at denne jndstevnte er een fattig Mand, men dog des uagted maatte hand paa Embeds vegne paastaae dom i Sagen,
Sagen optages til doms

1770: 150b

Hr: Fogden Hejberg derefter andmeldede paa samme maade at have jndkaldet til dette ting Peder Winzensøn at andhøre ved dom Confirmeret den hos ham skeede jndførsels Forrettning udj 2 Marker Smør i hans Ejende gaard Tosøen for Resterende Extra Skatt fra 1mo September

1767 til Ultimum Augustj 1768, med gebyhr i alt 2 rdr 1 mrk og fremlagde Citanten den som melt hos den jndstevnte passerede Indførsels Forrettning,
Jndstevnte Peder Winzensøn mødte og vedtog lovlig varsel og beklagede sine fattige omstendigheder og at hand indted er Ejende til at udreede det paastevnte med
Fogden Hejberg paastoed Dom.
Sagen optages til doms.

Publiceret
24. Eet Skiøde udstæd af Grim Olsøn Tælle med fleere til Aamund Jensøn Niipen paa 1 Pund 12 Marker Fisk udj gaarden Niipen for 20 rdr. Dateret den 2de Maij 1770

Derefter fremstod for Retten Ole Michelsøn Børnes, som Laug Rettes Mand, og i hands stæd nedsad Salamon Pedersøn Hamre, og andmelte da bemelte Ole Michelsøn Børnes, at hand har funden sig beføyed til dette ting med mundtlig varsel at lade jndkalde Casten Michelsøn Berge andgaaende ærerørig beskyldninger hand Citanten haver tillagt, desbetreffende at andhøre Vidnerne Winzens Kaaresøn Berge og Lars Jversøn Bache /: som under Faldsmaal ere jndstevnte :/ samt taale dom til vedbørlig undgieldelse og afstraffelse, og endelig at erstatte denne Processes omkostning skadesløs Citanten ville ellers fornemme om Contra Parten Casten Michelsøn Berge og Vidnerne møder tilstæde, thi i manglende fald havde hand tilstæde dee brugte Stevne Vidner Peder Knudsen og Winzens Michelsøn Tøsøen til jndvarslingens afhiemling.
Contra Parten Casten Michel/søn Berge blev paaraabt men mødte ike tilstæde, men Vidnerne Sisterede for Retten og vedtoge lovlig Varsel at være tildeelt
Derefter fremstode de forbemelte Stevne Vidner og afhiemlede Jndvarslingen under Eed saaleedes for jndstevnte Casten Berge paa lovlig maade at være passeret som forhen tilført og nu for dennem oplæst er
Derpaa fremstod forberørte tvende Vidner Winzens Kaaresøn Berge og Lars Jversøn Bache for hvilke Eedens forklaring af lovbogen blev oplæst og dem betydet med aldvorlig formaning at vedblive Sandhed i deres herefter afleggende Provemaal og at vogte sig for Meen Eed hvorom de og giorde løfte, og derpaa begge aflagde Eed med opragte Fingre efter lovens bydende og efter at det eene Vidne Lars Jversen af tingstuen var udviist blev Separat afhørt og examineret
1. Vidne Winzens Kaaresøn Berge som vandt og forklarede saaleedes: at hand een 2 ugers tiid for Paaske Sidstleeden

1770: 151

Var tilstæde udj Casten Michelsøn Berges Huus og Sagde da Casten Michelsøn til Vidnet at Ole Børnes havde taged Penge og var kommen let til penge, men kunde ike erjndre i hvad andleedning det skeede at disse ord af Contra Parten om Ole Michelsøn Børnes blev talt, sagde og at jngen fleere den tiid var nærværende end Vidnet og Casten Berge.
Videre vidste Vidnet ike at forklare thi blev hand fra Retten afskeediget og igien fremkaldet det
2det Vidne Lars Jversøn Bache som vandt og forklarede: at hand kort før Paaske Sidstleeden var tilstæde udj jndstevnte Casten Michelsøn Berges Huus, hvor og Fleere var nærværende og Sagde da Casten til Vidnet, Jeg hører at din Søsters Mand haver Staalet penge, hvorpaa Vidnet Spurte Casten Berge hvem det var? Hvortil hand Svarede Hand er inden for Fieldet! dette gav Vidnet andleedning atter at spørge om det var Ole Michelsøn Børnes, dertil Casten Berge svarede disse ord, Ja det er ham, hand haver staalet penge i Byen, nævnte og een vis Summa Penge, men hvormeget det var erjndrer Vidnet sig ike.

videre vidste Vidnet ikke at forklare thi blev hand afskeediget, og hvorefter Citanten paastoed laug dag for den udeblevne til næste ting.
derefter er saaleedes

Eragted

Lovlig Indstevnte men ej denne Sinde tilstædemødende Contra Part Casten Michelsøn Berge gives laug dag til næste ting at møde og Sagen at tilsvare.

Hr: Fogden Hejberg fandt sig beføyet til at begiere tilført Protocollen det hand havde i følge Forordningen om udpantning for de Kongelige Skatter tillagt lensmanden Knud Simmonsøn Tosøen og de tvende Mænd af hver Sogn i Skibreedet, nemlig Casten Jensøn og Hans Rasmussen Leerøen, Michel Pedersøn Dahle og Ole Pedersøn Hagenes som vare med ham paa udpantningen ordre ej alleene at giøre udpantning for den allernaadigst paabudne Extra Skatt fra Primo September 1767 til Ultimum augustj 1768 som stoed til Restance, men end og at bringe de udpantede Sager Stricte efter Forordningens tilhold til ting stædet for at bortsælges og bringes i Penge ved offentlig auction, men fogden maatte imod ald formodning bemerke at dette ej var efterkommet, da slet indted af alt det som udpanted er, er kommen til Ting stædet, hvorfore heller ike Fogden har kundet foranstalte det bortsolgt og bragt i penge, og da dette er een betydelig Sag som Fogden ej vil lade hviile paa sit andsvar saa var hand begierende, sig i form af eet tingsvidne beskreven meddeelt at hvad ovenandført er saaleedes

1770: 151b

Forholder sig, paa det samme af ham kand vorde sendt til vedkommende Høye Stæder.
Lensmanden Knud Simmonsøn Tøsøen som tilstæde Sagde, at ihvorvell det baade ved Forordningen og Fogdens ham derefter tillagde ordre var ham og medhavende Mænd paalagt at bringe {til} \fra/ udpantnings stædet til lensmands gaarden og derfra til tingstædet igien alt det som for Skatterne bliver udpanted, hvilked dee og gierne med den allerunderdanigste Hørsommelighed ville have efterlevet; Saa har der dog ved udpantningen mødt saa mange vanskeligheder og hindringer som har giort det umueligt for dem, skulle de have taget det gods og de Creature som paa eenhver gaard i dette store og vidtløftige Skibreede blev udpanted og ført til lensmands gaarden {da ville} og siden til tingstædet da ville omkostningerne have opløbet for eenhver Mand ligesaa meget som Skatte Restancen var, ja end og meget meere hos dem hvor Creature blev udpanted, naar lensmanden skulle have besørget dem foeret og underholdet, hvilked hand desuden ike kunde overkomme, da her i dette aar var een saa bekiendt mangel paa Foer, almuen hos hvilken udpantningen skeede lovede og at tage Godset i forvaring og selv bringe det paa Tinget for at Spare omkostninger, hvilked hand atter advarede dem om at efterkomme følgelig Fogdens ordre, men maae erfare at det ey er skeed, hand haabede og bad derfore at disse Sandferdige omstendigheder blev taget udj naadigst betragtning til hans og medhavende Mænds undskyldning, ja der var end og andre omstendigheder som hand ike har kunde nævne
Hvad forlanged er skal blive beskreven meddeelt

Derefter er paaraabt Sagen andlagt af Sr: Hans Ravel mod Algerøens opsiddere for eendeel fiske avl som de til upriviligerede har Solt med videre Fra Citantens Fuldmægtig Procurator Sr: Peder Reutz er Sorenskriveren tilhendekommen hans skriftlige Jndlæg af gaar dags dato som blev oplæst saa lydende
Hans Thommassøn Algerøen opstod fra laug Retted og i hans stæd nedsat Thommas Rasmussøn Niipen, da bemelte Hans Thommassøn Algerøen paa egne og øvrige Sagens Contra Parters veigne forestillede, at da de endnu ike er ferdig med deres forsvar i Sagen saa

maatte de begiere Sagens andstand til næste Høste ting, og Copie udskrift af alt hvad i denne Sag hidjndtil passeret er

1770: 152

Paa det de ved een lovkyndig mand kand faae besørget fornøden andseende forsvar i Sagen fra deres Side,
derefter er saaleedes bleven

Eragted

Paa det Contra Parterne ej skal have mindste føye til at beklage sig med Retten at være overilet, Saa jndvilges dem den begierte andstand til næste Høste ting, til hvilken tiid de haver at fremkomme med deres paaberaabende tilsvar i Sagen thi i manglende fald bliver dom afsagt uden fleere udsettelsers jndvilgelse, for Resten skal hvad forlanget er blive beskreven meddeelt mod betaling og ved afhentelse

Derefter er i Rette taged Sagen andlagt af Hr: Fogden Hejberg mod Erich Sæhlstøen og Jochum Schiønnemann for utilbørlig omgang med een af den første paa Haved fundne Skibs Merke Tønde.
Hr: Fogden Hejberg begierede denne Sag stilled i beroe indtil næste Høste ting da Sagen fra hands Siide skal blive stillet under Dom fra hans Side.
Sagen gives andstand til næste ting

Ligesaa er i Rette taget Sagen andlagt af Hr: Fogden Heyberg imod Clemmed Pedersen Tælle og Jochum Schiønneman andgaaende eet paa Havet fundne Støke Skibs Maste træe da Hr: Fogden Heyberg begierede denne Sags andstand til Høste tinget.
Sagen gives andstand til næste ting

Udi Sagen andlagt af Hr: Fogden Christen Hejberg mod Niels Jensøn Trengereide for Resterende Kongelig allernaadigste paabudne Extra Skatt er saaleedes

Dømt og Avsagt

Den Saggivne Niels Jensøn Trengereide har selv for Retten tilstaaet at hand ej i mindelighed har kundet betale den Resterende Extra Skatt 2 rdr fra 1mo September 1767 til ultimum augustj 1768 hvorfore hand nu Søges. Citanten Hr: Fogden Hejberg har altsaa paa Grund af Forordningen Dateret 31te Januarii 1769 giort jndførsel udj 2 Marker Smør skyld i den jndstevntes ejende Jordepart udj Gaarden Trengereide for denne Skatte Restance tilligemed Jndførsels gebyhr 2 mrk.
Thi Kiendes og Dømmes for Rett: At berørte Jndførsels Forrettning Bør ved Magt at stande og at disse 2de Marker Smørs skyld i gaarden Trengereide bør være Hans Kongelig Mayestet for den ommeldte Resterende Extra Skatt og jndførsels gebyhr til sammen 2 rdr 2 mrk som Ejendom tilhørende.

Udi Sagen andlagt af Hr: Fogden Hejberg mod Michel Winzensøn Tøsøen for Resterende

1770: 152b

Extra Skatt er saaleedes for Rett Kiendt,

Dømt og Avsagt

Det er i Conformité af Forordningen Dateret 31te Januarii 1769, at Hr: Fogden Hejberg har hos den indstevnte Michel Winzensøn Tøsøen giort jndførsel, udj 2de Marker Smørs skyld i hans ejende og paaboende Jordepart udj Tøsøen for Resterende Extra Skatt fra 1mo

September 1767 til aarsdagen 1768 2 rdr og jndførsels gebyhr 1 mrk, siden hand ej paa anden maade har betalt samme.
Thi Kiendes og Dømmes altsaa for Rett at bemelte Indførsels Forrettning bør staae ved magt og at disse 2 Marker Smørs skyld i gaarden Tøsøen bør være Hans Kongelig Mayestett som Ejendom tilhørende for den paastevnte Resterende Extra Skatt og udpantnings Gebyhr 2 rdr 1 mrk.

Udi Sagen indstevnte af Velbemelte Hr: Fogden Hejberg Contra Peder Winzensøn Tøssøen for Resterende Extra Skatt er saaleedes

Dømt og Avsagt

Citanten Hr: Fogden Hejberg har i følge Forordningen af 31te Januarii 1769, været beføyet til paa Embeds veigne, at giøre Jndførsel for den Extra Skatt 2 rdr, hvormed jndstevnte Peder Winzensøn Tøsøen staar til Restance fra 1mo September 1767 til Ultimum Augustj 1768 tilligemed Jndførsels gebyhren 1 mrk, udj de 2de Marker Smør skyld af den Saggivnes Ejende andpart i gaarden Tøsøen, som den fremlagde Indførsels Forrettning omformelder, efterdie Sagvolderen ej i mindelighed har kundet betale denne Skatte Restance;
Og altsaa Kiendes og Dømmes Den giorde Indførsels Forrettning at være Lovlig, følgelig og at disse ommelte 2de Marker Smørs skyld i gaarden Tøsøen bør være Hans Kongelig Mayestet for den paastevnte Resterende Extra Skatt med udpantnings gebyhr i alt 2 rdr 1 mrk som Ejendom tilhørende.

Derefter er fremlagt til examination odels Skatts Mandtalled som blev befunden at være i alt lige som forrige aar uden nogen forandring

Fremlagt Skatte Restancen for 1ste Termin dette aar over dee ordinaire Kongelige Skatter som blev oplæst og af Laug Retted og almuen \u/Jmodsagt. Samme Restance er i alt 317 rdr 3 mrk 14 s

Og da ingen derefter jndfant sig som viidere for denne Sinde med Sager for dette ting havde at gaae i Rette, eller{s} i andre maader at fremføre er samme for denne Sinde ophævet og Slutted

1770: 153

Sommer Tinget for Schiolds Skibreede 1770

Anno 1770 den 4de Maij, Er Retten sadt paa Tingstædet Møllendahl i Schiolds Skibreede, til eet aldmindelig Sommer Skatte og Sage tings holdelse for Schiolds Skibreedes almue udj Hr: Sorenskriver Garmanns Lovlige forfald af hands Eedtagne Fuldmægtig Hans Lessøe og var da overværende udj Retten Kongelig Mayestets Foged Hr: Christen Hejberg og de samme 8te Eedsorne Laug Rettes Mænd som paa folio 127 ere andførte der alle foreviiste skriftlige attester fra Høyædle og Velbaarne Hr: Etats-Raad og Laug mand Claus Bager andgaaende deres Laug Rettes Eeds afleggelse. Saa var og tilstæde Lensmanden Jahn Tvetteraas og øvrige ting søgende almue

Hvorda! Blev allerunderdanigst læst og Publiceret de paa folio 148 extraherede og for *Tøsøen (Sartor) Skibreede bekiendtgiorde Kong: allernaadigste Forordninger og Placater, og dernæst andre Høye øvrigheds ordre, og hvorefter jndkom fra almuen til Publication efterfølgende Documenter

1mo Eet Skifte brev forretted paa Gaarden Flesland den 24de april 1769 efter afgangne Qvinde Marthe Monsdatter den 24de Julij 1769 vid: P: b: fol:

2. Eet deele brev udstæd til Povel og Tollef Jversønner over eendeel Jordegods udj Gaarden Schiold 15 9/10 M/ark Smør for 16 rdr, Dat: 30te april 1770

3. Christopher Garmanns Skiøde til Johan Garmann paa 2 Pund 13 Marker Smør udj Bircheland for 110 rdr Dat: 9de april 1770

4. Eet ditto udstæd af Hr: obristeLieutnant *Phlillip Nicoll til Lars Olsøn paa 12 M/arke/r Smør udj gaarden Nyegaard for 200 rdr Dat: 26de april 1770

5. Eet Ditto udstæd af Ditto til Gabriel Aamundsøn paa 12 Marker Smør udj gaarden Nyegaard for 200 rdr, af samme Dato

6. Eet Ditto udstæd af Ditto til Rasmus Nielsøn paa ½ løb og 6 Marker Smør udj gaarden øvre Fyllingen for 400 rdr som er Dateret den 24de april 1770.

7. Een udlægs Sæddel udstæd af den adjungerede Raadstue skriver Holm andgaaende Sr: Samuel Giewertz tilfaldne arv efter Søsteren Johanne Giewerts, følgelig Skifte brev af 28de September 1769 Arven stoer 55 rdr 5 mrk 14 2/3 skilling.

8. Een obligation udstæd af Johan Garmann til Christopher Garmann paa Capital 99 rdr, mod Pant udj gaarden Bircheland 8 Pund 6 Marker Smør Dateret 9de april 1770. fol: 691.

9. Eet Skiøde udstæd af Poul Iversøn og Tollef Iversøn Byenes til Lars Olsen Sandahl paa 1 Løb 7 ½ Marker Smør udj gaarden Schiold for 412 rdr er dateret 30te april 1770

10. Eet Skiøde udstæd af Jens Hansøn Smed til Sr: Petter Frantzen Gille paa 1 Smede huus og 1 løe paa Damsgaards grund for 34 rdr, er Dateret 31te Martj 1770.

11. Een Bøgsel Sæddel udstæd af Hr: Biskop Friderich Arentz til Mathias Monsøn paa 1 Pund Smør 1 Mæhle og 4 Kander Malt 1/6 huud i Yttre Hope Dateret 4de Novembris 1769

1770: 153b

Anno 1770 den 4de Maji, da det almindelige Sommer ting holdtes for Schiolds Skibredes Almue paa tingstedet Møllendal, overværende Velædle Hr: Foged Heiberg, blev Retten betient af mig Ole Brose, som Sætte-Dommer, og følgende Laug-Rets-Mænd Niels Nielsen nedre Dyngeland, Ole Larsen Skioldal, Mogns Olsen Flesland, Jacob Jacobsen Dolvig, Niels Halvorsen Østthu, Rasmus Nielsen øvre Fyldingen, Ole Torbiørnsen Rølland, \og Jens Christophersen Midthu/ i Sagen indstevnt af Hr: Raadmand Weiner mod hr: David Bremer.

Hvor da Proc: Johann Reutz fremstod for Retten, paa Citantens, Hr: Raadmand Weiners vegne, og paatrængede Dom efter udførte Procedure.

Proc: Sønderborg for hr: Bremer, mødte og forestillede: at den Skifte-Behandling med det derunder indløbne, hvoraf denne Proces er bleven reist, nu først er beslutted. Altsaa har ikke bte: hr: Bremer til denne tid kundet udtage Contra-Stevning, af Mangel paa fuldstændig Acte, som indbefatter alt det Passerede, hvoraf hans Ret i Sagen skal deduceres. I den Henseende var han nødsaged til at begiere Sagens Anstand til Høste-tinget, da han lovede Contra-Stevning at iretteføre, Forestillende, at det, som fra Citanten var producered, alene var Stumper og Ufuldstændigt, hvoraf intet til Oplysning om det Sande i Sagen kunde uddrages, ligesaa lidet som det var det Comparenten mueligt, paa hans Principals vegne, med dets lige Excerpter(?), der ere i Rettekomne, at bevise hvad Ret kand være, og alt saa med Protest mod Overilelse, ventede den forlangte Anstand.

Proc: Reutz, for Citanten, svarede, at den her paastevnte Sag vedkom/m/er ikke den paaberaabte Skifte-Behandling i sig selv i nogen Maade, men denne Sag er alene om Beskyldninger og Expressioner til Citantens Fornærmelse, som er adskilt fra Skifte-

Behandlingen, efter den Reservation, som Citanten derunder har taget til particulaire Satisfactions Erholdelse; thi protesterede Comparenten, paa Grund af Lovens 1 B: 5 C: 8 Art:, imod den nu atter begierte Anstand, fremdeles paatrængende

1770: 154

Dom under al lovlig Forbeholdenhed.
Proc: Sønderborg indlod, at hans begierte Udsættelse ikke sigter(?) til Udhal; thi, hvis saa havde været, havde han nu havt nødig forige Ting, strax Stevningen blev incaminered, at tage til Gienmæle, men kunde udeblevet og ladet forelægge Lavdag til dette Ting, hvorved den nu begierte Udsættelse havde blevet den første. Detslige, at Proc: Reutz er Tilførte ikke kand formeentlig have Sted med rette, da de Beskyldninger, som saaledes kaldes, ei ere Beskyldninger, men Realiteter i det Sande og Rette, der aldrig har havt Hensigt til at beskylde, og disse saa kaldede Beskyldninger skal bevises af Skifte-Behandlingen. og Udfaldet at være af en langt anden Beskaffenhed, og af sam/m/e Ret at være anseende for Reelliteter og bifaldte, følgelig igientog han sin nedlagte Protest mod Overilelse og Begiær om Anstand.
Proc: Reutz kortelig vedblev sit Forige og benegtede alt det Stridige imod hans udførte Procedure.

Afsagt:

Formedelst paaberaabte Contra-Stevning bevilges den fra den Indstevntes Side begierte Anstand til næstholdende Høste-Ting.

Derefter blev Retten igien fremholden af Hr: Sorenskriver Garmanns Eedtagne Fuldmægtig Hans Lessøe og administreret følgende Ting Sager

Hr: Fogden Heyberg ædskede Sagen i Rette som paa Justitiens veigne er andlagt mod Sr: Frost Nicoll for begangne lejermaal og siden den fra Citantens Side er afbeviist paastoed hand Dom.
Jndstevnte Christian Frost Nicoll blev paaraabt men mødte ike ej heller nogen paa hans veigne med tilsvar.
Sagen optages til Doms

Hr: Fogden Hejberg i andleedning af Rettens sidstleeden Høste ting afsagde Kiendelse ædskede Sagen i Rette andlagt {af} mod Lars Steensvig og Sønner for begangne Slagsmaal og i Relation til sin forrige paastand begierede Dom i Sagen
Procurator Hichmann mødte for Contra Citanterne Lars Nielsøn Steensvig og Sønner samt næst at inherere sin i Sagen udførte Procedur og paastand efter deres ordre og paa deres veigne Soubmitterede Sagen Dom under vedbørlig Protest i fald nogen videre andstand efter Jacob Dolvigens forlangende skulde bevilges imod

1770: 154b

Forhaabning.
Procurator Brose for Kragh i hands forfald paa Jacob Dolvigs veigne begierede Sagen udfløtted til næstholdende Høste ting,
Hichmann igien[tog] sin forrige Protest mod Sagens andstand og endnu som før holt sig til sin forrige Procedure og derhos indlod Sagen Dom.
Sr: Brose vedblev og sit forrige og Protesterede imod overiilelse.

Hr: Fogden Hejberg Sagde: at Jacob Dolvig har nu eet ting fra andet begiert og faaet Sagen udsatt alleene for at føre den i langdrag og aldeeles indted indkommed med til sin Sags styrke og da der nu ej viises grund hvorfore denne Sag begieres udsatt til Høste tinget saa jndseer Retten selv behagentligst at det ikuns er udflugter hand paastoed derfore Dom i Sagen uden videre udsettelse.

Brose ihenseende til Procurator Kragh er udreist til tingene i Sundhorlehn og altsaa ej her som den der veed Sagens rette Sammenheng paa Jacob Dolvigs veigne kand fremføre det fornødne maatte inherere sin forrige paastand om Sagens udsettelse

Fogden Hejberg haabede at Retten selv skiønner hvor ubilligt og uforsvarligt det er at een saa reent afbeviist Justice Sag som denne skal lide saa megen udhahl og Sinkelse alleene for Procurator Kraghs private affaires og forsømmelse, fogden vedblev derfore at paastaae Dom,

Eragted

Fra Procurator Kragh som Fuldmægtig for Jacob Dolvig er denne sinde indted indkommen til afbeviisning i Sagen paa hans Partes Side, uagted at hand seeneste Høste ting af Dommeren derom blev admoneret og tilholt, thi kunde Retten have største føye nu ved dom at beslutte Sagen, dog paa det Procurator Kragh ej skal have mindste føye at Klage over Rettens overilelse eller beskierelse af den tiid som hand til det fornøden eragtende tilsvar kunde behøve, jndvilges ham denne gang, som een for alle Sagens udsettelse til næste Høste ting, til hvilken tiid hand uden videre omsvøb haver at i Rette føre det paaberaabende tilsvar, thi i manglende fald bliver Dom afsagt, uden fleere udsettelsers jndvilgelse

Hr: Fogden Hejberg producerede i Rette den paa sidstleeden Høste ting afsagt laug dags Kiendelse for Skoe flikeren Erich Bartromsøn udj een Sag andlagt mod ham for begangne lejermaal med qvinde Mennisked Anne Jørgensdatter der nu ved døden er afgangen, samme laug dag, er den indstevnte lovlig forkyndt, af Niels Halvorsøn Øfstun og Hans

Hansøn Tvetteraas, som hand fremstillede til afhiemling, saafremt den Saggivne ej skulle møde.

Indstevnte Erich Bartromsøn blev paaraabt men mødte ike, thi blev laug dagen oplæst og af forbemelte Stevne Vidner under Eed afhiemlet.

Fogden begierede Sagen udsatt til næste Høste ting for at producere den fornødne Præste attest andgaaende det begaaede lejermaal

Sagen udsettes til næste Høste ting

Publiceret

12. Eet Skiøde udstæd af Ole Olsøn til Peder Nielsøn Vevle paa eet Huus med videre for 50 rdr Dateret 15de Januarii 1770,

13. Eet Ditto udstæd af Frue Cancellie Raadjnde Wollert Danchertsens til Mons Magnesøn paa 1 Pund 12 Marker Smør og 1 tønde Malt udj gaarden Yttre Mitthue for 220 rdr Dateret 4de Maij 1770,

14. Eet Ditto udstæd af Jens Hansøn Smed til Petter Frantzøn Gille paa eet huus med Smedde og løe for 34 rdr Dat: 21de Martj 1770 <extraheret forhen>

15. aflyst een obligation udstæd af Jan Nielsøn Rønholm til Hr: Capitain Hvid paa Capital 40 rdr mod Pant i eendeel Huuse bestaaende paa Pladsen Wossenborg kaldet, Dateret 2de Januarii 1761 og tinglyst den 2de Maij samme aar, som nu efter qvitering af 2de april 1770 er betalt og derfore Mortificeres vid: fol: 206.

16. aflyst een Caution udstæd af Hr: Capitain og Regiments qvarteer mæster Severin Hvid Stoer 1500 rdr til Præcaution for andfortroede oppebørseler ved det andet

Bergenhuusiske Regimente hvorudj er stilled til betryggelse gaarden Damsgaard, samme er dateret den 2de Januarii 1765 og tinglyst den 3die octobris samme aar, som efter qvitering af 31te Martj 1770 er betalt og derfore Mortificeres vid: fol: 448.

17. aflyst een obligation udstæd af Hr: Capitain Severin Hvid til Sr: Thommas Hvid Paa Capital 1591 rdr, mod Pant med første Prioritet [i] Damsgaarden med alle underliggende gaarder og Pladser Dat: 8de Febr: 1762 og tinglyst 21 Maij samme aar som nu efter qvittering af 11te December 1769 er betalt og derfore \fol: 272/ Mortificeres

18. tinglyst Eet Skiøde udstæd af Hr: Major Hans Jacob von Borse Og Hr: Regiments qvarter Mester og Auditeur Bendix Mathias Rind til Hr: Krigs Commissaire von Geelmayden hvorved ham er Solt og overdraget Damsgaarden med underliggende Gaarder og Pladser for den Summa 4802 rdr, Dateret 22de Februarii 1770.

19. Eet Ditto udstæd af Hr: obriste Lieutnant Phillip Nicoll til Hr: Krigs Commissaire Joachim Christian von Geelmayden paa 1 Pund Smør i gaarden Kiønnen for 230 rdr Dat: 20de april 1770

20. Eet ditto udstæd af Jan Nielsøn Rønholm til Ditto paa eendeel Huuser paa Pladsen Wossenborg for 50 rdr Dat: 3die Maij 1770

21. andviist til Mortification een Bøgsel sæddel udstæd af Frue Krigs Raadjnde Hvid til Johannes Nielsen paa 1 Pund Smør i gaarden Laxevaag Dateret 3 april 1759 og tinglyst den 2de Maij samme aar og er af Bøgsel manden annuleret efter paateigning af 11 Novbr: 1769

1770: 155b

22. Een ditto udstæd af ditto til Ole Mathiasøn paa 6 Marker Smør i Laxevaag Næsset Dat: 3die april 1759 og tinglyst den 2de Maij samme aar, og af Bøgsel manden annulleret efter paateigning af 11 November 1769

23. Een Ditto udstæd af Hr: obristl: Phillip Nicoll til Rasmus Hansøn paa 1 Pund Smør i gaarden Kiønnes Dateret den 4de Julij 1768 og tinglyst den 8de Maij 1769, som nu er annulleret af Bøgsel Manden ved paateigning af 22de Martj 1770

<forhen extraheret> 24. Tinglyst Eet Skiøde udstæd af Poul og Tollef Iversønner Byenes til Lars Olsøn Sandahl paa Een Løb 7 ½ Marker Smør i gaarden Schiold for 412 rdr af 30 april 1770

25. Eet Ditto udstæd af Hr: obriste Lieutnant Nicoll til Hans Rasmussøn paa ½ løb og 6 Marker Smør i gaarden øvre Fyllingen for 400 rdr af Dato 26de april 1770

26. Eet Skiøde udstæd af Niels Nielsøn Smøraas, til Niels Pedersøn paa 1 Pund 4 ¾ Marker Smør i gaarden Smøraas for 120 rdr Dateret den 4de Maij 1770

27. Eet Ditto udstæd af Ole Olsøn Grimstad til hans Søn Rasmus Olsøn paa 13 Marker Smør 6 Kander Malt og 1/8 Huud i gaarden Grimstad for 86 rdr, Dateret 4de Maij 1770

28. Eet ditto af Ole Andersøn NordEide til Simmon Monsøn Houcheland paa 18 Marker Smør i gaarden Houcheland for 60 rdr af samme Dato.

29. Een obligation udstæd af Rasmus Nielsøn øvre Fyllingen til \o:/ Lieutn: Nicholl paa Capital 200 rdr mod Pant udj gaarden øvre Fyllingen med besættning Dat: 24 april 1770

30. Een ditto udstæd af Lars Olsøn Nyegaard til Niels Stephensøn i Bergen paa Capital 200 rdr mod Pant i gaarden Nyegaard 12 Marker Smør, Dat: 4 Maij 1770

31. Een Ditto udstæd af Gabriel Aamundsen til Niels Stephensøn i Bergen paa Capital 180 rdr mod Pant i gaarden Nyegaard 12 Marker Smør, af samme Dato.

32. Een Bøgsel Sæddel udstæd af Hr: Biskop Arentz til Mathias Monsøn paa 1 Pund Smør, 1 Mæhle 4 Kander Malt og 1/6 Hud udj gaarden yttre Hope, Dateret 14de Novembris 1769, af hvilken Bøgsel Sæddel fulte ligelydende Reverse.

33. aflyst een Specification udstæd til Ole Rasmussøn af Gullich Monsøn Stoer 100 rdr Dat: 9 Maij 1768 og tinglyst den 7de october samme aar og nu efter qvitering af 28 april 1770 er indfried og derfore Mortificeret

34. aflyst een Pante obligation udstæd af Messr: Jon Mariager og Jens Mariager paa Capital 1600 rdr til Madamme Karen Salig Frimanns mod Pant udj gaarden Fiøsanger med videre Herligheder Dateret 20de Julij 1762 og tinglyst

1770: 156

den 4de octobris 1762 som nu efter qvitering af 15 april 1768 er betalt og derfore Mortificeres, fol: 297.

35. tinglyst Een Ditto udstæd af Sr: Jon Mariager til Hr: Cammer Raad Ahlert Hysing paa Capital 2000 rdr mod Pant med 1ste Prioritets Rett [i] gaarden Fiøsanger med underliggende 4 Huusmands Pladser, Hougen, Nyegaard, Kragenes og Magrethe Pladsen med videre Dat: 25de april 1770

Procurator Sr: Jacob Preus fremstillede sig paa Citanten Assessor Preusses veigne udj Sagen efter forrige tiltale imod Monsr: Bastian Reimers og declarerede at som det bliver ham fornøden denne Sag ved Continuations Stevning til næstholdende Høste ting at forfriske og derved see ved Dom til endebragt, saa udbad hand sig andstand i Sagen til forbemelte tiid, hvilket hand haabede Retten behageligst Approberer.

Procurator Reutz var tilstæde paa Sr: Reimers veigne og Reffererede sig til sin forhen giorde benægtelse mod Søgemaalet in totum og forbeholt videre til og forsvar i belejlig tiid og jndstillede den begierte andstand til Retten.

Eragted

Sagen i følge Citantens begier gives andstand til næste {Sommer} Høste ting for dette Skibreede.

Udi Sagen jndstevnt af bortdøde Christopher Bærentz Contra jndstevnte Bastian Reimers, men efter bemelte Citantes død Continueret af hans Stervboeds foresatte tilsynsmand Sr: Ole Bringmann mødte paa bemelte Bringmanns veigne Procurator Jacob Preus og ædskede Sagen igien udj Rette efter Rettens forrige forafskeedigelse, hvorhos Comparenten ville fornemme hvad den jndstevnte agter nu til Søgemaalet at lade svare.

Procurator Johan Reutz for jndstevnte Sr: Reimers Sagde: at hand ike har erholdet Copie endnu af Citantens sidste Rettes dag jndgivne Jndlæg og bielager hvorfore hand nu nødsagelig maatte udbede sig fremdeeles samme Copie tilligemed Sagens udsettelse til Høste tinget for derefter at tage fornødne Messures til forsvar

Procurator Preus Reffererede sig til hans forhen udførte Procedur og da Sagen er reen efter den jndstevntes i Rettelagde haandskrift, saa urgerede og i Kraftigste maade protesterede paa Dom i Hoved Sagen med processens omkostninger efter forhen fremsatte paastand med videre erjndring om erstatning for nærværende Rettes dag med 2 rdr

Procurator Reutz forventede ikke af Retten at overiles men under vedbørlig protest og forbeholdenhed og jndsigelse imod denne bagatelle Søgning inhererede sit forrige.

Eragted

Protocollen viiser ej at Contra Parten Sr: Bastian Reimers Fuldmægtig Procurator Sr: Reutz forhen har begiert nogen

1770: 156b

Udskrift af det i denne Sag passerede, dog desuagted og paa det Sr: Reutz ey skal have mindste føye til at klage over Rettens overilelse indvilges een gang for alle Sagens Andstand til næste Høste ting med aldvorlig paamindelse at Contra Parten Reimers da lader jndkomme sit paaberaabte tilsvar og afbeviisning i Sagen thi i manglende fald bliver Dom afsagt uden fleere udsettelsers jndvilgelse, hvad forlanget er skal blive beskreven meddeelt mod betaling og ved afhentelse

Procurator Sr: Reutz mødte udj Sagen andlagt af Hr: Hatting Contra Torgier Olsøn Slettebachen og paa Citantens veigne begierede Sagen udsatt til næste ting
Torgier Olsøn Slettebachen blev paaraabt men mødte ike.
thi er Sagen i følge Citantens begier udsatt til næste Høste ting.

Udj Sagen jndstevnt efter forrige tiltale af Provstjnde Leganger Contra Knud Zachariasøn mødte Procurator Sr: Johan Reutz for Citantjnden og fremdeeles paatrengede Dom, udj denne Reene Obligations Sag med igientagen Protest imod lengere uforsvarlig ophold.
Procurator Saxe ved skrivelse af dags dato paa jndstevntes veigne begierede følgende tilført.
Procurator Saxe mødte for Sagvolderen Knud Zachariasøn og gav tilkiende at bemelte Zachariasen haver penge til gode hos hans Svoger Peder Røder, til hvis Jncassation hand vil Reise til Stavanger og ved hiemkomsten mindelig betale Creditorjnden Madamme Leganger. Des aarsage maatte Comparenten eengang for alle begiere Sagen udsatt til Høste tinget, under Protest imod overilelse, paa det hand kunde befries for lovmaal og dom formedelst mindelig Rettelse
Procurator Reutz for Citantjnden igientog sin protest imod lengere uforsvarlig ophold i denne reene og andseelige Gields Sag, ladende det paa Rettens eget and og tilsvar andkomme om den jndstevnte imod formodning skulle nyde gehør mod lovens 1 Bogs 5 Capt 8 articul.
Sagen optages til dom eller Kiendelse

Procurator Johan Reutz fremstillede sig for Retten paa Sr: Bastian Reimers veigne og i Rettelagde een skriftlig Stevning af 16de Martj sidstleeden imod Tollef Iversøn Byenes andgaaende Eet Kiøb udj gaarden Schiold Nordre gaarden kaldet følgelig Stevningens videre jndhold som fantes paateigned lovlig forkyndt saavel for den jndstevnte som for Vidnerne undtagen for Berthe paa Nordaas og Peder Simmonsøn ibid hvilke begge ved Comparenten vedtog lovlig Varsel og lovede til næste Rett at ville forskaffe deres vidnesbyrd
Contra Parten Tollef Iversøn Byenes blev paaraabt men mødte ike thi er Stevningen

1770: 157

J Retten oplæst og er saaleedes lydende
Hvorefter Stevne Vidnerne fremstode og afhiemlede Stevnemaalet saaleedes at være lovlig forkyndt som deres paaskrift udviiser – og da det eene Stevne Vidne nemlig Niels Halvorsøn Øfstue er tillige laug Rettes Mand saa nedsade i hans Stæd medens denne Sag blev behandlet Aschild Larsøn Fløen
Reutz erjndrede Om laug dag til Høste tinget saavel for Vederparten Tollef Iversøn Byenes som for de til vedermæhle jndstevnte Ole Noregaarden og Ole Søre gaarden, og Endelig foreleggelse for de Samtlige jndstevnte Vidner fr: Berte og Peder Simmonsøn undtagen.
Eragted
Lovlig jndstevnte men ej tilstædemødende Tollef Iversøn Byenes samt de til vedermæhle jndkaldte Ole Norgaarden og Ole Olsøn Søregaarden gives laug dag til næste ting at møde og Sagen at tilsvare, ligesom og Vidnerne Lars og Arne Søraas, Ole Noregaardens Hustrue Anne

Halvorsdatter og Søren Johannesøn og \Lars Steensvig/ forelegges under lovens Faldsmaal til samme tiid at møde og Provemaal i Sagen at aflegge.

Hr: Fogden Hejberg lod tilføre at som hand paa grund af Forordningen Dateret 31te Januarij 1769 har ladet giøre udpantning hos adskillige almues Mænd for Resterende Kong: Skatter og tillige forandstalted at det udpantede gods skulle bringes paa tingstædet for i følge allerhøystbemelte Forordnings bydende at Giøres i Penge, saa var hand begierende at auctionen over det gods som her til ting stædet er hidbragt i dag ved offentlig auction maae vorde opbuden.

Hr: Fogden Hejberg begierede tilførdt at endskiøndt hand i følge Forordningen af 31te Januarii 1769, havde beordret lensmanden Jahn Andersøn Tvetteraas og de Mænd som vare udnævnte at giøre udpantning med ham for Resterende Kongelige Skatter at de skulle bringe det udpantede Gods Stricte efter Forordningen fra udpantnings stædet til lensmandsgaarden og derfra til ting stædet igien paa det samme ved offentlig Auction kunde vorde bragt i Penge, saa har hand dog imod Formodning erfaret at saadant ej er efterkommet, da ikuns saare lidet af det udpantede Gods er kommen til tingstædet og der solt, men største deelen beroer endnu hos de skyldige, og da Fogden ej kunde lade saadant hviile paa sit andsvar, saa var hand herom, eet lov skiked tings vidne begierende. Fogden sagde fremdeeles at have beordret lensmanden paa grund af allerhøystbemelte forordning at giøre Jndførsel hos de selv Ejere som Restede med Kongelige Skatter udj deres Ejende gaarder og derefter jndstevne dem til tinge for at høre det saadanne

1770: 157b

Jndførseler ved Dom blev stadfæsted og hans Kong: Maytt: til dømt Ejendom i gaardene, Men hand maatte ligeleedes erfare at det ej heller var efterkommed, hvorom hand til Sikerhed for sig udbad sig eet tingsvidne,

Lensmanden Jahn Andersøn Tvetteraas som nærværende Sagde at hand aldvorlig har tilholdet alle de som ike har bringet deres hos dem udpantede Vahre her til tinge at forskaffe samme tilstæde som de og har loved, men ike efterkommed, det hand dog bar saa meged mindre tvil om efterdie een \stor/ deel af de som Vahre var udpanted hos nu her paa tinget haver jndfried samme, hand haabede derfore for nogen tiltale desandgaaende at blive befried da hand i alle muelige maader har vigileret for den Kongelige allernaadigste paabudne Extra Skatts inddrivelse

36. allerunderdanigst Publiceret Kongelig allernaadigst Bevilling for Gesche afgangne Claus Crons Enke paa eet Kroehold og Giestgiverie ved Stædet Houcheland og i Nordhorlehns Fogderie og Schiolds Skibreede beliggende Dat: 30te Septr: 1758 og Confirmeret den 30te Decembris 1766.

37. tinglyst Eet Skiøde udstæd af Svend Gimmeland med de fleere til Lars Stephensøn Dyngeland paa 1 Pund 6 Marker Smør og ¼ hud i gaarden Dyngeland for 58 rdr Dat: 5te Maij 1770

38. Eet ditto udstæd af Hans Rasmussen Fyllingen til Ole Poulsøn Store Tvedt paa 2 Pund 6 M/arker Smørs Skatte skyld men i landskyld 1 Pund 3 Marker Smør 1 ½ Mæhle Malt og 3/16 hud for 326 rdr Dat: samme dato

39. Eet Ditto udstæd af Albert Pedersøn Henne til Ole Nielsen paa 1 Pund 21 Marker Smør i gaarden Henne for 90 rdr Dat: 5 Maij 1770

40. Een obligation udstæd af Ole Poulsøn Tvedt til Hans Rasmusøn for 100 rdr mod pant i gaarden Store Tvet 1 Løb Smør i Skatte skyld men i Landskyld 1 Pund 12 Marker Smør 2 Mæhler Malt og ¼ hud, Dat: 5 Maij 1770.

41. Een ditto udstæd af Ole Nielsøn Henne til Biørn Pedersen Øfstue paa Capital 80 rdr mod Pandt i gaarden Henne 1 Pund 21 Marker Smør Dateret 5te Maij 1770

Sorenskriver derefter lod bekiendtgiøre at den 13de December 1769 *1769 er slutted Skifte efter afdøde Capitain Ole Brygger paa Tingstædet Bernestangen i Hossanger Skibreede, samme Skifte beeviiser at for de tvende umyndige Sønner Christian Wilhelm og Severin Joachim Brygger er andordned til Forynder Sr: David Bremer paa Millegaard og er de umyndige i arv tilfalden saasom i fæderne arv eenhver 151 rdr 1 mrk 4 s og forhen i Møderne arv hver

Derefter er i Rette taged Sagen andlagt af Procurator Sr: Brose mod Michel Larsøn Schaalevigs Næsset,
Citanten Procurator Brose fremlagde laugdagen lovlig forkyndt og næst at tilkiendegive at den Jndstevnte Michel Larsen

1770: 158

Schaalevigs Næsset nyelig mod betaling har afbetalt 3 rdr paastoed Dom til betaling af det endnu Resterende paa hoved Stoelen samt til omkostninger 6 rdr
Contra Parten Michel Schaalevigs Næsset blev paaraabt men mødte ike thi er Laug dagen under Eed afhiemled
og Sagen optaged til Dom

Ligesaa er i Rette taged Sagen andlagt af Rasmus Olsen og Lars Knudsen mod Henrich Pedersen med de fleere
Procurator Brose for Hoved Citanterne fremlagde Jndlæg af 4de hujus som blev oplæst saa lydende og derefter paastoed Dom.
Jngen af Contra Parterne mødte tilstæde
thi er Sagen til doms optagen

Derefter Paaraabt Hr: obriste Lieutnant Nicholls Sag mod Hr: Wiggers, da begge Sagens Parters Fuldmægtiger Hr: Reutz & Sunderburg var tilstæde, men da dommeren ike lengere kunde fremholde Sage tinged eftersom det var allereede ud paa aftenen sidste ting dag og i morgen hellig dag og tillige Reist dag til Sommer tinged for Alenfits Skibreede saa fandt Retten sig andleediget saaleedes at

Eragte

Da der endnu er Sager til overs som ej denne Sinde formedelst tiidens korthed og de mange ved tinged forefaldne Forrettninger har været at bringe til Endskab saa bliver i medhold og følge Forordningen af 19de Augustj 1735 dens 8de articul eet Extra eller udsettelses ting berammed at holdes her paa Tingstædet Møllendahl for Schiolds Skibreede den 26de Junii 1770, da de øvrige uafgiorte Sager skal vorde foretagne og behandlede thi vilde Sagernes Parter og Fuldmægtiger samme tiid sig jndfinde, ligesom og de nu mødende og ej {u}afhørte Vidner møder tilstæde til Provemaals aflæg og Endelig iagttager laug Retted samme tiid betimmelig møde

Hr: Fogden Hejberg derefter begierede Laug Rettes og almuens Svar om det var dem bekiendt at enten Jahn Eilertsen paa Tvedt eller Daniel Friel paa Natland i og efter aaret 1768 har brugt giestgiverlig Næring eller falholdet drikende Vahre, Hvorpaa af de tilstædeværende blev svaret at de ike veed at de omspurte *brugen nogen gastgiverlig Næring i ringeste maade – da deres beboende gaarder ej heller ligger beqvem til nogen saadan Nærings fortsettelse

Fogden derefter begierede det passerede i tings vidne form beskreven
Som blev bevilget

1770: 158b

Fremlagt til Examination odels Skatts Mandtallet som blev befunden som forrige aar uden nogen forandring

Derefter er i Rettelagt Skatte Restancen over de ordinaire Skatter dette aar som beløber 1041 rdr, der blev oplæst og af Laug Retted og almuen uimodsagt.

Hvorefter Sage tinget for denne Sinde er ophæved.

Sommer Tinget for Radøe Skibreede 1770

Anno 1770 den 7de Maij, Er Retten sadt i Alverstrømmen i Alenfiths Skibreede til eet aldmindelig Sommer Skatte og Sage tings holdelse for Radøe Skibreedes almue udj Hr: Sorenskriver Henrich Garmanns Lovlige forfald af min Eedtagne Fuldmægtig Hans Lessøe, overværende udj Retten Kongelig Mayetts: Foged Velædle Hr: Christen Hejberg og de for i Aar opnævnte og Paa Folio 137 andførte Laug Rettes Mænd Saa var og tilstæde Lensmanden Knud Olsvold og øvrige tingsøgende almue,

Hvorda først blev allerunderdanigst læst Kongelig allernaadigste Forordninger og Placater de samme som for Sartors Skibreede ere Andførte, og dernæst Publiceret andre høye Øvrigheds ordre, og hvorefter jndkom fra Almuen til Publication følgende Documenter

1. Een Bøgsel Sæddel udstæd af Hr: Justitz Raad Gartner til Mons Michelsøn paa 6 Marker Smør og 5 Kander Malt udj Gaarden Øvre Qvalem Dateret 2de april 1770
2. Een ditto udstæd af Ditto til Henrich Olsøn paa 5 ¾ M/ark Smør og 4 ½ Kande Malt udj gaarden Nedre Qvalem, af samme dato
3. Een ditto udstæd af Hr: Krigs Raad Koren til Lars Aslachsøn paa 18 Marker Smør og 20 ½ Kande Malt udj gaarden nedre Tvedt Dateret 6te April 1770
4. Een ditto udstæd af Jaen J Frøchen til Mons Guttormsøn paa 18 Marker Smør 7 ½ Kande Malt i gaarden Ascheland Dat: 18 april 1770

af No: 1, 2, og 4. fuldte ingen Reverse Bøgsel Sædler

5. Eet Skiøde udstæd af Ole Bertelsøn Jnstebøe til Hr: Edvard Meyer paa 2 Pund 6 Marker Smør i Skatte skyld og i Landskyld ½ løb Smør og ½ tønde Malt i gaarden Jnstebøe for 90 rdr Dat: 7 Maij 1770

Hr: Krigs Raad Korn mødte for Retten og gav tilkiende at hand har funden sig nødsaged som Ejere af Herløe Kirke at lade ved skriftlig stevning jndkalde Niels Knudsøn Biørcheland for Resterende Kirke Fiske tiende, alt efter Stevningens nermere formeld Dateret 10de Martj 1770 som blev oplæst og er saaleedes lydende.

Jndstevnte Niels Knudsøn Biørcheland mødte og vedtog lovlig Varsel, forklarede ellers at hand dette aar haver for det meste \Solt sit/ Fiske Avl hiemme og deraf ike betalt nogen Fiske tiende, Sagde og at hand ike kand betale

1770: 159

nogen Fiske tiende til Citanten dette aar førend alle de øvrige af Skibreedes almue har betalt
Citanten derefter fremlagde til oplysning i Sagen og beviis paa sin Side først Eet Kongelig allernaadigst udstæd Skiøde Dateret Friderichs berg den 7de Augustj 1724 til Magister Hans With paa Manger Hoved Kirke med Sæbøe Herløe og Bøe annexer for 358 rdr 40 s Courant og 10 rdr Croner hvilke Kirker siden er solt til adskillige og siden kommen til Salig Hr: Assessor Lausen følgelig lovlig Skiøde som Citanten forbeholt sig at fremlegge med forklaring paa hvad maade Kirkerne er bleven hans Ejendom og i saadan andleedning begierede Sagen stilled i beroe til i morgen.
Niels Biørcheland svarede at hand havde indted videre til denne Sag men jndstillede samme under Rettens paaskiønne, da hand ike betaler nogen Fiske tiende førrend den øvrige almue har betalt

Sagen beroer til i morgen

Hvorda! Forbemelte Sag andlagt mod Niels Biørcheland blev af Hr: Krigs Raad Koren i Rette ædskede, da Citanten fremlagde Eet Skiøde udstæd af Hr: Byeskriver Hans Christian Gartner til Sr: Johan Lavsøn, hvorved Sælges Herløe Kirke med Jnventarium og videre Dateret 3die Januarii 1729 og tinglyst den 11te Martj 1729, denne Kirke er siden ved Salig Lavsøns død tilfalden hans Enke Frue Anne Maria Paavenberg Randulf som Citanten nu haver til ægte, følgelig nu foreviiste Kongelig allernaadigst Confirmerede Testamente Dateret 22de Decembris 1752 Fremdeeles blev af Citanten fremlagt Een skrivelse fra Høyvelbaarne Hr: Stiftbefalingsmand Scheel og Høyærverdige Hr: Biskop Arentz til Citanten med fleere Kirke Ejere, hvorved Communiceres Hans Høygrevelige Excellence Hr: Geheime Raad og Ober Secretair Totth skrivelse af 12 hujus, andgaaende at Kirkernes tilkommende Fiske Tiende bør oppebæres paa det stæd hvor Fisken fanges, samme skrivelse Dateret 28 Martj 1768 som in originale blev fremlagt Comparenten begierede med andviisning paateigning sig tilbage leveret, da hand til jndlemmelse i den forvendtende Act producerede een ligelydende Copie under hans haands Verification og Endelig Andviiste Comparenten een over Mangers Præstegield forfatted Kirke stoel som viiser at derudj er bereignet og andført Fiske tiende fra 1640 og derefter, da nu Citanten saaleedes haver beviist sin lovlig berettigelse til Herløe Kirkes Fiskes Tiendes hævelse, saa paastoed hand dom udj Sagen efter sit i Rettelagde Stevnemaal hvortil hand sig Reffererede.
Niels Biørcheland mødte ike efter paaraab.
Thi er Sagen til doms *optages.

Derefter er i Rettetaged Hr: *Krig Raad Korens andlagde Sag mod Arne Nordanger, som Citanten begierede stilled i beroe til næstholdende Høste ting for dette Skibreede

Sagen udsettes til næste ting

1770: 159b

Hr: Fogden Hejberg havde til dette ting med mundtlig Kald og varsel ladet jndstevne Efterskrevne Mænd nemlig Zacharias Olsen Brattougle, Carl Nielsøn Kaalsaas, Jon Crispinussøn Kaalaas, Ole Thørrissøn Kolstad, Christen Knudsøn Søre Waagenes, og Hos hvilke udj deres Ejende og paaboende Jordeparter er giort jndførsel for Resterende Extra Skatt fra 1mo September 1767 til Ultimum Augustj 1768 i følge Forordningen af 31te Januarii 1769, for at høre det bemelte Jndførsels Forrettning ved Dom blev Confirmeret og hans Mayestet tildømt Ejendom udj gaardene forsaavidt som deraf er giort Jndførsel udj efter Forrettningens udviis passeret den 6te April Sidstleeden som hand i Rette lagde.

Efter paaraab mødte Samtlige de jndstevnte og næst at vedtage Lovlig Varsel forestillede: at endskiøndt de gierne vare villige til at betale den Resterende og paasøgte Kongelige Allernaadigste paabudne Extra Skatt Saa er dog deres fattige og Kummerlige omstendigheder saa store at de ike er Ejende det allerringeste til sammes afbetaling uden at det skulde udpantes af deres ringe Ejende faste Gods og Jordebrug, hvoraf vilde flyde at de med Hustruer og Børn maatte lide den allerføleligste trang og mangel for det nødtørftige til deres underholdning, maatte altsaa begiere den imod dem andlagde Sag udsatt til næste Høste ting, for jmidlertiid at nedgaae til Hans Kongelig Mayestett med deres allerunderdanigste Memorial og andsøgning om befrielse for den paastevnte Extra Skatt som dee ere saa uformuende til at udreede, J hvilken andsøgning de og allerunderdanigst forventer at nyde allernaadigst Bønhørelse

Fogden jndstillede den begierte andstand til Retten.

Sagen i følge de jndstevntes begier gives andstand til næste Høste ting for dette Skibreede

Hr: Fogden Hejberg begierede for dette Skibreede andgaaende Extra Skatten saadant Tings vidne som for Schiolds Skibreede er taged

Lensmanden Knud Haaversøn Olsvold som tilstæde Svarede at det ingenlunde har manglet at joe saavel hand som medhavende Mænd haver til følge Forordningen af 31te Januarii 1769 udpanted hos de almues Mænd som vare skyldige den Kongelige allernaadigste paabudne Extra Skatt fra 1mo Septembris 1767 til Ultimum augustj 1768, og tilholdet dem at bringe vahrene paa Auctions eller Tingstædet for at bespare dem for omkostninger for Transporten, det de og Samtlig har lovet, men for den mindste deel opfylt, dog meener hand ike at staae fleere tilbage af de som er udpanted hos end een 5 a 6 Mand thi de øvrige har løst deres Pant med Penge, hvilked hand haabede maatte komme i Naadigst betragtning til hans befrielse for nogen tiltale eller andsvar herudjnden

1770: 160

6. Tinglyst Een Bøgsel Sæddel udstæd af Hr: Wilhelm Frimann til Iver Monsøn Marøen paa 1 Pund Smør og 32 Kander Malt udj gaarden Udsylte Dateret 8de April 1770

Udi Sagen andlagt af Hr: Krigs Raad Koren imod Niels Knudsøn Biercheland for pligtige Fiske Tiende til Herløe Kirke er saaleedes bleven

Dømt og Avsagt

Ved skriftlig Citation af 10de Martj Sidstleeden har denne Sags Citant Velædle og Velbyrdige Hr: Krigs Raad Claus Wilhelm Koren til dette ting ladet jndkalde Niels Knudsøn Biørcheland, andgaaende Fiske Tiendes ydelse til Herløe Kirke som er Citanten tilhørende, og hvilken Tiende Contra Parten ej i det mindelige har villet erlegge. Da Sagen blev i Retteførdt har Contra Parten Niels Knudsøn Biørcheland mødt tilstæde med forestilling at hand ike fandt sig pligtig at betale paastevnte Fiske tiende til Citanten som Herløe Kirkes Ejere forjnden den øvrige fiskende almue i Sognet samme og havde erlagt. Hvorefter Contra Parten Niels Biørcheland har jndladt Sagen under Rettens paaskiønne og Decission uden videre at udlade sig med nogen til eller forsvar Citanten derimod har ej alleene ved Lovlige ting lyste Skiøder og adkomster Legitimeret at Herløe Kirke er hans Ejendom, men end og til styrke for Søgemaalet in originale fremlagt een fra HøyVelbaarne Hr: Stiftbefalings Mand Scheel og hans Høyærverdighed Hr: Biskop Arentz, til Citanten og dee fleere Kirke Ejere afladte Messive, hvorudj Communiceres Deres Høygrevelige Excellence Hr: Geheime Raad og ober Secretaire Thotts skrivelse af 12 Martj 1768 grundet paa Kongelig allernaadigst udgivne Reschript af 24de Februarii 1703, som viiser at den Fiske Tiende som til Kirkerne

bør ydes skal erlægges paa det Stæd hvor fisken fanges og er da Sagen fra Citantens Siide saaleedes slutted under Dom som acten viiser.

Tages nu under betragtning denne Sags omstendigheder, da sees det tydelig udj Lovens 2de Bogs 22 Capituls 3 & 4 articuuler baade at Fiske Tiende til Kirkerne skal ydes og hvorleedes samme skal deeles, ligesom og det forallegerede Kongelig allernaadigste udgangne Rescript befaler at Fiske tienden skal erlægges paa det Stæd hvor Fisken fanges, som og erfares af det fra Citantens Side i Rette lagde Brev udstæd af Hr: Stiftbefalings mand Scheel og Hr: Biskop Arentz den 28de Martj 1768,

Altsaa Kiendes og Dømmes for Rett, At Jndstevnte Niels Knudsøn Biørcheland som uden for

1770: 160b

Herløe Skibreede boende Bør for eftertiiden, og naar hand udj Herløe Sogn ligger paa Fiske, til Citanten Hr: Krigs Raad Koren, som Herløe Kirkes Ejere aarlig erlægge udj Fiske Tiende 1/60 deel af Alt hans Fiske avl af hvad navn og sorter det være kand, og det paa det Stæd hvor Fisken fanges, men hvad jndeværende aars Fiskerie andgaar, da som det ikke er oplyst hvor meget af Contra Parten er Fisket, saa kand ej heller fiske tiende til Herløe Kirkes Ejere fastsettes eller paakiendes

Processens omkostninger ophæves.

Dernæst odels Skatts Mandtalled examineret hvor ej blev andmeldet nogen forandring.

Fremlagt Restancen over de ordinaire Skatter dette aar beløbende til 460 rdr som blev oplæst og af laug Retted og almuen uimodsagt

Og da jngen jndfandt sig som videre for Sage tinget havde at forrette er samme for denne Sinde ophæved

Sommer Tinget for Herløe Skibreede 1770

Anno 1770, Dend 9de Maij Er Retten sadt i Alverstrømmen til eet aldmindelig Sommer Skatte og Sage tings holdelse for Herløe Skibreedes almue, overværende udj Retten Kongelig Mayestets Foged Velædle Hr: Christen Hejberg og de for i aar opnævnte Eedsorne Laug Rettes Naunlig 1. Amund Nielsøn Dahle, 2. Mons Jacobsøn Næsse, 3. Niels Poulsøn Tofte, 4. Michel Diderichsøn Næsse, 5. Børge Jensøn Dahle, 6. Iver Michelsøn Tvedten, 7. Ole Michelsøn Tvedten og 8de Niels Olsøn Bragstad saa var og nærværende Lensmanden Mons Nielsøn Schielanger og den øvrige Tingsøgende almue.

Hvorda! blev allerunderdanigst Publiceret de for forrige Skibreeder bekiendt giorde Kongelige allernaadigste Forordninger og Placater og dernæst andre Høye øvrigheds ordre, og derefter indkom til Publication følgende Documenter

1. Eet Bestallings brev udstæd af Høy Velbaarne Hr: Stiftbefalings Mand Pettersen til Mons Nielsøn Schiellanger paa at være Lensmand for Herløe Skibreede Dateret 23de Februarii 1770,
2. Een odels lysning udstæd af Hr: Capitain de Svanenhielm paa sin Broder Jonas Lillienschiold de Svanenhielms veigne andgaaende gaarden Herløes indløsning Dateret den 1ste Maij 1770.

3. Eet Declarations skrift udstæd af Ditto til oplysning andgaaende hvad Jnventarium som fulte med Herløe gaard da hand samme til Hr: assessor Falch Solte og afhendede, af samme dato

4. Een Bøgsel Sæddel udstæd af Niels Korn til Petter Jensøn paa 12 Marker Fisk udj gaarden Næsse, Dateret 27de april 1770

5. Een Ditto udstæd af Hr: Krigs Raad Koren til Mons Monsøn Henne paa 16 ½ Marker Fisk og 3 Kander Malt Dateret den 3de Maij 1768

af hvilke Bøgsel Sædler fulte ligelydende Reverser

1770: 161

Hr: Fogden Hejberg ved Fuldmægtig Monsr: Cort Kramer gav tilkiende at have til dette ting med mundtlig Kald og Varsel ladet jndstevne Elling Schintvedt for at høre det een hos ham holdet Jndførsels Forrettning udj 5 Marker Smør skyld udj hans Ejende Jordepart i gaarden Schintvedt for Resterende Extra Skatt fra 1mo Septembris 1767 til Ultimum augustj 1768, med gebyhr i alt 2 rdr 1 mrk. ved Dom stadfæstes og Hans Mayestett tilkiendes Ejendom til bemelte 5 Marker Smør – til hvilken Ende hand i Rettelagde den under 24de april 1770 i saa maade passerede Jndførsels Forrettning der lyder saaleedes

Cramer vilde ellers formode, at den jndstevnte møder thi i manglende fald hafde hand tilstæde de brugte Stevne Vidner Anders Pedersøn Erdahl og Niels Johannesøn Herløevæhr.

Contra Parten indstevnte Elling Schintvedt blev paaraabt men mødte ike thi er afhiemlingen jhenseende til jndvarslingens Lovlighed af forberørte tvende Stevne Vidner *skee under Eed med opragte Fingre efter Loven.

Cramer begierede den udeblevne Laugdaget til næste Høste ting

Eragted

Lovlig jndstevnte men ej denne Sinde tilstædemødende Elling Schintvet gives laug dag til næste Høste ting at møde og Sagen at tilsvare.

Ligesaa tilkiendegav Sr: Kramer paa Hr: Fogden Hejbergs veigne at til dette ting med mundtlig Varsel er jndkaldet Anders Johannesøn Eicheland, for at høre at een hos ham den 24de April Sidstleeden holdet jndførsels Forrettning udj 4 Marker Smør udj hans Ejende andpart i gaarden Eicheland for Resterende Extra Skatt fra 1mo Septembris 1767 til Ultimum augustj 1768 {vorder} i alt med gebyr 2 rdr 1 mrk bliver ved Dom Confirmeret og Hans Kongelig Mayestett som Ejendom tilkiendt. og i Rettelagde Comparenten den i saa maade i følge Forordningen af 31 januarie 1769 passerede Indførsels Forrettning, der er saaleedes lydende

Jndstevnte Anders Johannessøn Eicheland blev paaraabt men mødte ikke, thi blev jndvarslingen af de brugte tvende Stevne Vidner Anders Pedersøn Erdahl og Niels Johannesøn Herlevæhr under Eed afhiemled lovlig at være passeret.

Sr: Kramer begierede den udeblevne Anders Eicheland laugdaget til næstholdende Høste ting

Foravskeediget

Contra Parten Indstevnte Anders Johannesøn Eicheland, som ey denne Sinde haver mødt med tilsvar, gives laugdag dermed til næste Høste ting at jndkomme saaleedes som hand fornøden maatte eragte

6. Publiceret een Bøgsel Sæddel udstæd af Hr: Krigs Raad Koren til Aamund Erichsøn paa 9 Marker Smør 4 ½ Kande Malt udj gaarden Huusebøe Dateret 2de April 1770 af hvilken Bøgsel Sæddel fulte ligelydende Reverse

1770: 161b

7. Publiceret Eet Skifte brev passeret paa gaarden Landsvig den 13de November 1769 efter afgangne Mand Peder Monsøn Vide Pante Protocollen folio

Derefter fremstoed for Retten den Dannemand Gregorius Christiansøn Kielstad og gav tilkiende at hans tvende Sted Sønner naunlig Aadne Rasmussøn og Christen Rasmussøn med den beklagelige Spedalske Sygdom dessverre er behæfted, saa at de formedelst den farlige Smitsomhed der følger denne Sygdom ike kand være iblant andre friske Mennisker, Sagde ellers at de ej haver det ringeste i Eje enten af Arv eller i andre maader til at bekoste deres jndlemmelse udj Hospitalet med hverken ihenseende 1ste eller anden Termin hvilket Comparenten og er forsikret paa at saavel lensmand som laug Retted og den tingsøgende almue er bekiendt Gregorius Kielstad havde og nu tilstæde een Attest som ham af Chirurgus Lauw i Bergen er meddeelt andgaaende forbemelte hans Stedsønners høystbeklagelige Svaghed, hvilken attest hand nu fremlagde Dateret 11te october 1769 saaleedes lydende

Laug Retted og Almuen eenstemmig Svarede, at de ere gandske vel bekiendte at disse tvende med Spedalsk Svaghed behæftede Mennisker Aadne Rasmussøn og Christen Rasmussøn jndted det allerringeste i nogen maade er Ejende til at betale deres jndlemmelse i Hospitalet med dets omkostninger hverken for 1ste eller 2de Termin, da de findes i een meged fattig Svag og Elendig tilstand.

Hr: Fogden Hejberg Sagde: at disse tvende Spedalske Persohner Aadne Rasmussøn og Christen Rasmussøn ere allereede efter Deres Høy Velbaarenhed \S: A: Pettersens/ ordre og forandstaltning i Hospitalet jndlemmet og sammes bekostninger bliver i andleedning af deres fattige omstendigheder paa Amted Reparterede.

Gregorius Christiansøn Kielstad begierede det passerede udj tingsvidne form beskreven meddeelt

Som blev Bevilget.

Den Dannemand Ole Johannesøn Tosche mødte og gav tilkiende at hans Søn Johannes Olsøn er med den bedrøvelige Spedalske Svaghed behæfted og for nogen Tiid siden efter Deres Høyvelbaarenheds \S: A: Pettersens/ ordre og forandstaltning allereede indlemmet udj Hospitalet i Bergen, efter at Comparenten havde andskaffet Stads Physicus Hr: Doctor Buchners Attest andgaaende Svagheden hvilken Attest hos høybemelte Hr: Stiftbefalingsmand Pettersen er beroende

Da nu bemelte dreng Johannes Olsøn som er i sit alders 16de aar indted haver erhverved sig eller er Ejende til at bekoste hans indlemmelse med enten for 1ste eller 2de Termin, ligesom og Ole Johannesøn som fader til den Syge sagde at være een fattig Mand der ej var i stand til at Contribuere det ringeste i

1770: 162

Saa maade, Saa var hand begierende at laug Rettes og almuens Svar maatte jndhentes, om det ike sig saaleedes i alt forholder som af ham andraged er ihenseende til hans og Søns fattige omstendigheder, da hand haaber at de til den Spedalskes jndlemmelse i Hospitalet, medgaaende omkostninger, derefter paa Amted bliver Reparteret.

Laug Retted og almuen Svarede: at det forholder sig saaleedes i Sandhed som af Ole Johannesøn Tosche foredraget er, da det er dem Samtlige *heel vel vidende, at drengen Johannes Olsøn indted er Ejende, til at bestride omkostningerne med som udfordres til hans jndlemmelse i Hospitalet, Samt at hans Fader Ole Johannesøn Tosche er een fattig mand som

neppe kand udreede de pligtige Kongelige Skatter langt mindre hielpe sin Søn noget i denne hans Elendige tilstand.
Ole Johannesøn Tosche begierede det passerede som eet tings vidne beskreven meddeelt under vedbørlig bekræftning

Som Blev Bevilget

Hr: Krigs-Raad Claus Wilhelm Koren mødte for Retten og gav tilkiende at hand til dette ting ved skriftlig Stevning haver ladet indkalde Gudmund Herlevæhr fordie hand ike Efter lov og Kongelige andordninger har villed erlægge til Citanten som Ejere af Herløe Kirke den pligtige <fiske> Kirke tiende alt efter Stevningens nærmere formeld som Comparenten i Rettelagde Dateret 10de Martj 1770 paateigned at være Lovlig forkyndt.
Contra Parten Gudmund Michelsøn Herlevæhr mødte tilstæde og næst at vedtage Lovlig Varsel, Sagde at hand ikke nægter at betale den af Citanten paastevnte Fiske Tiende til Herløe Kirke, naar hand samme efter Lov bør at have, men hidjndtil haver hand ingen betalt, vidste ellers ike noget til Sagen at Svare men jndstillede det under Dommerens retsindige paaskiønne, og Decission hvad enten Citanten bør have Fiske tiende til Herløe Kirke eller ike.
Citanten Hr: Krigs Raad Koren derefter fremlagde Eet Skiøde udstæd Af Hr: Byeskriver Hans Christian Gartner til Sr: Johan Lauwsen hvorved Sælges Herløe Kirke med Jnventarium, Skiødet Dateret 3de Januarii 1729 og tinglyst den 11te Martj samme aar, hvilken Kirke Citanten siden er bleven Ejende ved ægteskab med hans endnu levende Hustrue Anne Maria Paavenberg Randulf. Fremdeeles af Citanten fremlagt til jndtagelse i acten Een skrivelse fra Stiftbefalings manden Høyvelbaarne Hr: Jørgen Erich Scheel og hans Høyærverdighed Hr: Biskop Arentz Dateret 28de Martj 1768 hvorved Communiceres Hans Høygrevelig Excellence Hr: geheime Raad og ober Secretair Totts Resolution andgaaende FiskeTiendens ydelse af 12te næst forhen i samme Maaned

1770: 162b

Og Endelig andviiste Een for Mangers Præstegield Jndretted Kirke Stoel som viiser at derudj er andført og bereigned Fiske tiende fra 1640 og derefter, Hvorefter Citanten paastoed Dom ifølge Stevningen og de fremførte beviisligheder.
Jndstevnte Gudmund Michelsøn Herløevæhr Sagde at hand nu som før jndstiller Sagen under Dom for at erfare om Citanten haver Rett til at hæve hvad hand nu paasøger, hvorom Comparenten er *er u{d}viidende.
Sagen optages til Doms til i Morgen

Magne Nielsøn Sættre Mødte og jndleverede een ham af Stads Physicus Hr: Doctor Buchner{s} \meddeelte/ attest af 3de April 1770, som viiser at Comparenten Magne Sættres Søn Niels Magnesøn er med den beklagelige Spedalske Sygdom behefted, og da den Syge som een ung dreng paa 16 a 17 aar indted er Ejende til at afclarere de omkostninger med som vil medgaae til hans Jndlemmelse i Hospitalet i Bergen og den Mødende Magne Sættre Sagde sig at være een meget fattig mand som alleene boer paa een liden Huusmands Plads og med stor møye kand fortiene den allernødtørftigste underholdning for sig og sine, og altsaa langt fra ike kand Contribuere det allerringeste til hielp til hans Svage Søns jndlemmelse udj Hospitalet, var derfore begierende at Laug Rettes og almuens Svar maatte indhentes om det ike sig saaleedes forholder som af ham forklaret er ihenseende til hans og Søns fattige og Kummerlige omstendigheder, da hand derefter vil haabe at bekostningerne paa Amted bliver Reparteret
Laug Retted saavelsom den ved Tinged tilstædeværende Almue Svarede Eenstemmig at det er dem vel bekiendt At huusmanden Magne Nielsøn Sættre samt Sønnen Niels Magnesøn ere

i meged fattige og usle omstendigheder og ike Ejer det allerringeste til at bestride de bekostninger med som vil med gaae til den Syges indlemmelse i Hospitalet.
Magne Nielsøn Sættre begierede det passerede som et tingsvidne sig beskreven meddeelt
Som blev Bevilget

Næste Dagen den 10de Maij, Er Sage Tinget atter Continueret og fremholdet med Herløe Skibreedes almue.

Hvorda! Udi Sagen andlagt af Hr: Krigs Raad Koren mod Gudmund Herlevæhr for Fiske tiende til Herløe Kirke er saaleedes
Dømt og Avsagt
Citanten Velædle og Velbyrdige Hr: Krigs Raad Claus Wilhelm Koren som Ejere af Herløe Kirke har

1770: 163

Til dette ting ved skriftlig Stevning af 10de Martj Sidstleeden ladet indCitere Gudmund Michelsøn Herløevæhr, fordie hand ej har villet erlægge den pligtige Fiske Tiende til Herløe Kirke. Ved Sagens anhænggigiørelse mødte jndstevnte Gudmund Michelsøn Herløevæhr og declarerede at hand vel ike har nægted at betale den nu paasøgte Fiske tiende, men var dog uvidende om Citanten var Competent til at oppebære saadan Fiske tiende eller ikke, og derfore var Rettens Dom og Kiendelse herudjnden begierende. Citanten Hr: Krigs Raad Koren har derimod, ej alleene beviist at være Ejere af Herløe Kirke, men end og fremlagt til Legitimation for Søgemaalet, een skrivelse fra Høyvelbaarne Hr: Stiftbefalingsmand Scheel og hans Høyærverdighed Hr: Biskop Arentz til Citanten og dee fleere Kirke Ejere Sub Dato 28de Martj 1768, hvorved bekiendtgiøres Een paa grund af Kongelig allernaadigst Rescript Dateret 24de Februarii 1703 af Hans Høygrevelige Excellence Hr: Geheime Raad og ober Secretair Tott givne Resolution af 12te Martj 1768, Kirkernes tilkommende Fiske Tiendes ydelse betreffende, hvorved er fastsatt at saadan Tiende skal oppebæres paa det Stæd hvor Fisken fanges, og efter saadanne med de fleere beviisers fremførelse er Sagen af Citanten til Doms deduceret, saaleedes som acten nærmere omformelder.
Thi bliver i medhold af Lovens 2den Bogs 22de Capt 3 & 4 articuuler Rescriptet af 24de Februarii 1703 og den forallegerede Resolution Kiendt og Dømt for Rett: at jndstevnte Gudmund Michelsøn Herløevæhr der udj Herløe Skibreede er boende Bør for eftertiiden og naar hand udj Herløe Sogn ligger paa Fiske, til Citanten Hr: Krigs Raad Koren som Herløe Kirkes Ejere erlægge aarlig udj Fiske tiende 1/30 deel af alt hans Fiske avl af hvad slags og med hvad navn haves kand, og det, paa det Stæd hvor Fisken fanges, men betreffende hvad i aar Af jndstevnte hidjndtil er fisked, deraf kand ikke fastsettes nogen Fiske Tiende til Herløe Kirke, eftersom det ey under Sagen er oplyst, hvor stor qvantum i saa maade Fisket er
Processens omkostninger ophæves.

7. Publiceret Eet Skifte brev forretted paa gaarden Tosche den 10 Julii 1769 efter afgangne Knud Michelsøn vid: folio
8. Eet Skiøde udstæd af Johannes Erichsøn Boge med de fleere til Michel Knudsøn Tosche paa 16 3/8 Marker Smør udj gaarden Tosche for 54 rdr Dat: 25de octobris 1769
9. Eet Declarations skrift udstæd af Hr: Fogden Hejberg paa Hr: Krigs assessor Gerhard Hejbergs Falches veigne, som Repliqve paa det af Hr: Capitain de Svanenhielm andgaaende Herløe gaards besættning og Jnventarium i gaar jndgivne skrift. Sub dato 10de Maij 1770

1770: 163b

Anbiørn Stephensøn Myhrtvedt mødte for Retten og gav tilkiende, at hand har funden sig nødsaget til dette ting at lade ved Mundtlig varsel jndkalde Aad Jonsøn Myhrtvedt og hans Hustrue Guroe Myhrtvedt fordie de skal have tillagt Citantens Hustrue Liva Olsdatter at have Melked andre Folkes Creature udj Marken, desandgaaende at høre Vidnerne Mathias Mathiasøn Myrtvedt, og Berthe Erichsdatter /: som under Faldsmaal ere jndstevnte :/ samt lide dom til vedbørlig undgieldelse og at erstatte Processens omkostninger skadesløs, Citanten haabede at de jndstevnte samt Vidnerne møder, men i manglende fald havde hand tilstæde de brugte Stevne Vidner Hans Olsøn Espetvedt og Haaver Olsøn Espetvedt til jndvarslingens afhiemling

Jndstevnte Aad Jonsøn Myhrtvedt og Hustrue Guroe Myhrtvedt blev paaraabt men mødte ike, Vidnerne vare tilstæde og vedtoge Lovlig varsel,

Hvorefter Stevne Vidnerne fremstode og under Eed afhiemlede jndvarslingens lovlige forkyndelse saavidt Contra parten Aad Myhrtvedt og hans hustrue ere andgaaende.

Derefter er de tvende forbemelte Vidner fremkaldet og for dennem af lovbogen oplæst Eedens forklaring og samme dem betydet med formaning om Sandheds vedblivelse og at vogte sig for Meen Eed, hvorom de og giorde løfte, og derefter fremstod som,

1ste Vidne Mathias Mathiasøn Myhrtvedt som efter aflagde Eed vandt og forklarede: at omtrent een 4 a 5 uger for næstafvigte Michelj var Indstevnte Aad Jonsøn og hustrue Guroe Myhrtvedt tilstæde udj Vidnets Huus, og hørte da Vidnet at de beskyldte Citantens Hustrue at hun nemlig Liva Olsdatter havde Melked andre Folkes Creature paa Marken uden deres tilladelse, hvilked blev sagt af begge de jndstevnte Tvende gange efter hinanden, vidnet har \og/ hørt at Guroe Myhrtvedt uden Huuset har skieldet Liva Myhrtvedt og ilde tiltalt hende uden nogen given aarsage,

og da dette Vidne ej vidste videre at forklare er samme /: som Seperat er afhørt :/ fra Retten afskeediget og fremkaldet det

2det Vidne Berthe Erichsdatter tienende paa Myhrtvedt som efter aflagde Eed forklarede: at have hørt udj forrige Vidnes Huus hvor hun er i tienneste, at de jndstevnte tvende gange baade i Fior Sommer og Høst men den egentlige Dato erjndrer hun sig ike, har tillagt Liva Myhrtvedt den beskyldning at hun skulle have Melket andre Folkes Creature paa marken uden deres tilladelse.

Videre vidste Vidnet ikke at forklare thi blev hun afskeediget.

Citanten begierede de udeblevne laug daget til næste ting

Eragted

Paagieldende Aad Jonsøn Myhrtvedt og Hustrue Guroe Myhrtvedt som ej denne sinde efter lovlig tildeelt jndvarsling

1770: 164

Haver mødt tilstæde gives laug dag til næstholdende Høste ting for dette Skibreede at møde tilstæde med fornøden eragtende tilsvar, hvilken laugdags Kiendelse Citanten tager beskreven og besørger lovlig forkyndt

Hr: Fogden Hejberg har til dette ting med mundtlig Kald og Varsel ladet jndstevne Halvor Rasmussøn Schurtvedt fordie der hos ham er funden een Kaabber Kiedel som Lars Poulsøn Herløevæhr skal være tilhørende men imod sin Villje haver mist, derom at giøre forklaring hvorleedes hand er kommen til bemelte Kaabber Kiedel samt at høre Vidner desandgaaende og lide Dom saavel for sin mislige omgang med Kiedelen som at betale Processens

omkostninger til Vedermæhle er jndstevnt denne Kaabber Kiedels Ejere Lars Poulsøn Herløevæhr og efterskrevne Vidner Gudmund Michelsøn Herløevæhr, Niels Johannesøn ibid under Lovens Faldsmaal, ligesaa havde og Fogden tilstæde som godvillig mødende Vidne Malene Magnesdatter Sættre, hvorefter Hr: Fogden Hejberg begierede de jndstevnte paaraabt og tilspurt om de vedtager lovlig Varsel, thi i mangel deraf havde hand tilstæde de brugte Stevne Vidner til jndvarslingens afhiemling,

Alle de jndstevnte mødte og tilstoed at være lovlig varsel tildeelt i denne Sag.

Fogden Hejberg begierede derefter at dend Saggivne Halvor Rasmussøn Schurtvet maatte tilspørges hvorleedes og paa hvad maade hand er kommen til dend Kaabber Kiedel som nu for Retten er tilstæde samt naar hand fandt den paa hvilked stæd, og om hand strax oplyste paa Kirke baken og andre behørige stæder at have funden den?

Halvor Schurtvedt Svarede: at hand Sidstafvigte Michels aften fandt den omspurte Kaabber Kiedel ved Herløe landet og det saa nær landet at det eene øre af Kiedelen var gandske tør over Vandet men det eene ike aldeeles tør, og var da i følge med ham Pigen Malene Magnesdatter Sættre som den tiid var hos ham i tienneste, hvorpaa Deponenten tog Kiedelen og sadte den i sin Baad og førte den hiem til sit Huus, men hand har siden ike oplyst den enten paa Kirke bakerne eller andre stæder, efterdie hand ej vidste at saadant var fornøden, dog erklærede hand ej at have lagt nogen Dølsmaal \paa/ at hand denne Kaabber Kiedel havde fundet, men samme dag gav det tilkiende for sine Grander.

Lars Povelsøn Herløevæhr Sagde: at denne Kiedel som her nu er tilstæde er hannem virkelig tilhørende og imod hans Villje ham frakommen hiemme paa gaarden Herløevæhr i een Boe hvor den var staaende, og kunde Comparenten uagted at hand giorde sig ald umage at efter spørge Kiedelen ved forefaldende lejligheder, ike faae at viide hvor Kiedelen var afbleven for (før) een 7 a 8 uger for Juul, da det blev ham bekiendt at Halvor Schurtvedt havde funden den, hvorpaa hand strax Reiste til Finderen benævnte Halvor Schurtvedt som strax gav tilkiende paa saadan maade at have funden den som nu i alt af ham for Retten forklaret er.

1770: 164b

Derefter Reiste Lars Herløevæhr strax til Hr: Fogden Hejberg og indberettede, at hand havde Mist Kaabber Kiedelen og hvorleedes samme igien var funden med viidere.

Hr: Fogden Hejberg Sagde: at det just var efter Lars Herløevæhrs andmeldelse til ham at hand havde andlagt denne Sag mod Halvor Schurtvedt, hvorefter Fogden begierede Vidnerne i Eedtagen og afhørt.

Hvorpaa Vidnerne efter foregaaende formaning til Sandheds vedblivelse og Eedens betydelse, aflagde Eed med opragte Fingre efter loven

Hr: Fogden Hejberg begierede Vidnerne tilspurt om dee ikke veed at den nu her tilstædeværende Kaabber Kiedel er Lars Poulsøn Herløevæhr tilhørende, og at den ham imod hans Villje var frakommen, og at hand den havde efterspurt ved alle forefaldende lejligheder.

Hvorda, det

1ste Vidne Gudmund Michelsøn Herløevæhr forklarede saaleedes at Vidnet ikke rettere kand see end at dend omspurte Kaabber Kiedel som her er tilstæde er den samme som Lars Herløevæhr havde misted, da Vidnet tit og ofte i Lars Herløevæhrs eged Huus havde een saadan Kiedel i henderne som i alt havde lige andseende med denne, vidste og at benævnte Lars Herløevæhr mistede den og siden efterspurte den ved alle lejligheder indtil hand til sidst fik opspurt Kiedelens findere

videre vidste vidnet ikke at forklare thi blev hand fra Retten forløvet, og fremstoed

2det Vidne Niels Johannesøn Herløevæhr som forklarede i alt eensstemmig med det første Vidne, og derefter demitteret

Hr: Fogden Hejberg frafalt det godvillige mødende Vidnes afhør og jndlod Sagen Dom med følgende paastand, at siden Halvor Rasmussøn Schurtvedt ikke efter lovens bydende udj 5te Bogs 9 Capituls 1ste Articul har oplyst til første Kirke Stevne og paa Tinge at have fundet denne Kaabber Kiedel, men dog derhos \ej/ gandske fordult den, maae for saadan sin mislige omgang Tilfindes at Bøde til Sognets Fattig Casse i det mindste 4 rdr, og at betale Processens omkostninger med 3 rdr, Samt at Ejeren af Kiedelen ved dom maae faae den tilbage.

Halvor Schurtvedt begierede tilført: at hand nu som før declarerer aldrig at have tenkt eller intenderet at ligge nogen dølsmaal paa Kiedelens findelse, men hand tilstaar at hand var saa Enfoldig at hand ike vidste at det var fornøden at lade Kiedelen paa Kirke Bakerne oplyse, haabede derfore og udbad at blive frietagen for Bøders og omkostningers udreedelse i denne Sag, og saaleedes uden videre til Sagen at svare jndstillede den under Retferdig Dom og paaskiønne

Sagen er derefter til doms optagen

1770: 165

Den Dannemand Baste Knudsen Tvedten mødte for Ret[ten] og andmeldede, at drengen Peder Johannesøn Jden er behæfted med den beklagelige Spedalske Svaghed og at saadant medfører Sandhed derom foreviiste hand Stads Physicus Hr: Doctor Buchners Attest af 1ste Maij 1770, og da bemeldte dreng Peder Johannesøn er i meged fattige og usle omstendigheder og ike det allerringeste Ejende At bestride de omkostninger med, som vil medgaae enten til 1ste eller Anden Termin for hans jndlemmelse i Hospitalet i Bergen haver heller ingen paarørende enten forældre eller andre som kand Contribuere noged dertil

Thi var Baste Tveten begierende at Laug Retted og almuens Svar maatte indhentes, Om det ike forholder sig saaleedes i alle maader med den Svage dreng Peder Jden som af ham anddraget er?

Laug Retted og Almuen Svarede at det er dem gandske vel bekiendt at drengen Peder Johannesøn Jden som med Svaghed er behæfted er i meget fattige og Kummerlige omstendigheder og ike det allerringeste er Ejende til at betale de omkostninger med som vil medgaae til hans jndlemmelse i Hospitalet, ligesom hand heller ike haver nogen paarørende som kand hielpe hannem noged herudjnden.

Baste Tveten derefter begierede det passerede udj Tingsvidne Form beskreven meddeelt

Som Blev Bevilget

Hr: Fogden Hejberg ved Fuldmægtig Sr: Cort Kramer andmelde[de] til dette ting med mundtlig Varsel \at have/ ladet jndkalde Johannes Olsøn Schurtvedt for begangne lejermaal i sit ægteskab, med qvinde Mennisked Lisbet Magnesdatter desandgaaende at lide Dom til Bøders udreedelse samt straf paa yderste Formue Saa er jndkaldet til vedermæhle qvinde Mennisked bemelte Lisbet Magnesdatter /: der allerreede har betalt hendes pligtige Bøeder :/ i fald hun til Sagen vil svare Kramer formodede ellers at de jndstevnte møder, thi i manglende fald havde hand tilstæde de brugte Stevne Vidner til jndvarslingens afhiemling.

Lensmanden Mons Schiellanger mødte paa begge de indstevntes veigne og ike alleene vedtog lovlig varsel, men end og efter jndstevnte Johannes Olsøn Schurtvedts begier paa hans veigne declarerede at hand tilstaar Sigtelsen og at hand i sit ægteskab har i løsagtighed avled eet barn med qvinde Mennisket Lisbet Magnesdatter, og altsaa var det at lensmanden paa den jndstevntes veigne indstillede Sagen under dom;

Sr: Kramer derefter fremlagde den hos den paagieldende Johannes Schurtvedt den 6 Martj 1770 passerede Seqvestrations Forrettning over hans Ejendeele og derefter paastoed

uopholdelig Dom til de pligtige dobbelte lejermaals Bøders udreedelse og viidere efter lovens bydende

1770: 165b

Derefter er udj Sagen saaleedes for Rett Kiendt

Dømt og Avsagt

Citanten Hr: Fogden Christen Hejberg har til dette Sommer Ting ladet jndkalde Johannes Olsøn Schurtvedt, til Doms lidelse for eet af ham i ægteskab begaaet Lejermaal med Qvinde Mennisket Lisbet Magnesdatter. Sigtelsen har den jndstevnte Johannes Schurtvedt selv inden Retten ladet tilstaae ved Lensmanden Mons Schiellanger der paa hans veigne mødte tilstæde med erklæring at benævnte Johannes Schurtvedt har i sit ægteskab avled Barn i Løsagtig[hed] med forbenævnte Lisbet Magnesdatter. Derimod Er fra Citantens Siide fremlagt den hos paagieldende Johannes Schurtvedt den 6te Martj Sidstleeden passerede Seqvestrations Forrettning over hans Effecter og Ejendeele, og derefter er Sagen slutted under Dom efter Actens udviisende

Thi er det at herved i andleedning af de forandførte Sagens omstendigheder Kiendes og Dømmes for Rett: at Indstevnte Johannes Olsøn Schurtvedt for hans i ægteskab begangne Lejermaals forseelse, Bør i følge Kongelig allernaadigst udgangne Forordning af 6te Decembris 1743 Bøde Dobbelte {med} Lejermaals Bøder med 24 rdr, og da den fremlagde Seqvestrations Forrettning Viiser at den paagieldende ingen Formue er Ejende naar hands gield betales, altsaa kand ike heller noget i saa fald Hands Mayestets Casse tilfalde, De idømte Bøder udreeder den skyldige 15 dage efter denne Doms Lovlige forkyndelse, eller i mangel deraf efter forallegerede Forordning af 6te Decembris 1743, at forsone Bøderne paa Kroppen

Udi Sagen andlagt af Hr: Fogden Hejberg Contra Halvor Rasmussøn Schurtvedt andgaaende mislig omgang med een af ham funden Kaabber Kiedel er saaleedes

Dømt og Avsagt

Paa Grund af den andmeldelse som Lars Povlsøn Herløevæhr har giort til stædets Foget Velædle Hr: Christen Hejberg, betreffende een Kaabber Kiedel som Lars Herløevæhr var frakommen og igien funden hos Halvor Rasmussøn Schurtvedt, er det at denne Sags Citant Velbemelte Hr: Fogden Hejberg, har funden sig andleediget til dette Ting at lade jndstevne paagieldende Halvor Schurtvedt til forklarings afleggelse om, hvorleedes denne Kaabber Kiedel er kommen under hans Værge og *og giemme med videre, samt dom at lide, ligesom og til vedermæhle er jndkaldet, Kaabber Kiedelens

1770: 166

Andmelte Ejere Lars Poulsøn Herløevæhr. Ved Sagens indcammination Comparerede tilstæde paagieldende Halvor Rasmussøn Schurtvedt og declarerede at have fundet den omstevnte Kaabber Kiedel i Søen ved Herløe landet næste aften for Michels dag næstafvigte, hiembragte Kiedelen til sin Huus og under sin forvaring, og andgaaende Kiedelens findelse giort bekiendt giørelse for sine grander og Naboer, dog med tilstaaelse tillige, at hand ej har oplyst den fundne Kiedel enten paa Kirke Bakerne eller paa anden lovlig maade, det hand undskylder sig for at være uvidende om, at saadan omgang efter lov burde have været iagttaget. Lars Poulsøn Herløevæhr der og mødte tilstæde har inden Retten vedkiendt sig Kaabber Kiedelen samme at være tilhørende og i det øvrige deponeret saadan forklaring som acten nærmere udviiser, hvilken forklaring og er affermeret og bekræfted af de tvende i Sagen fra Citantens Side førte Vidner der begge ensstemmig efter aflagde Eed forklarer, at have seet den omstevnte Kaabber Kiedel i Lars Poulsøn Herløevæhrs Huus adskillige gange, før den fra ham imod

hands villje bortkom, og siden igien blev funden, Hvorefter Citanten Hr: Fogden Hejberg har deduceret Sagen til Doms saaleedes som acten omformelder.

Tages nu under betragtning denne Sags beskaffenhed, da sees vel at indstevnte Halvor Rasmussøn Schurtvedt ikke har brugt den omgangs maade som Loven udj 5te Bogs 9 Capituls 1ste articul Stricte befaler, men derimod er dog ike under Sagens behandling noget oplyst hvoraf kand uddrages at hand virkelig har intenderet at fordølge den af ham fundne Kaabber Kiedel, som under Sagen er beviist at være Lars Poulsøn Herløevæhr tilhørende.

Altsaa Kiendes og Dømmes for Rett: at den af Halvor Rasmussøn Schurtvedt fundne Kaabber Kiedel som nu for Retten er tilstæde Bør at være Lars Poulsøn Herløevæhr tilhørende og ham til frie Disposition og Raadighed overleveres, ligesom og benævnte Halvor Schurtvedt for hans med den fundne Kiedel brugte mislige omgang Bør betale til Herløe Sogns Fattig Casse 9 Mark danske, samt til Citanten Hr: Fogden Hejberg i denne Processes omkostninger 3 rdr, Det idømte udreedes 15 dage efter Dommens lovlige forkyndelse under adfærd efter loven

Derefter examineret Odels Skatts Mandtalled hvorudj ej blev andmeldet nogen Forandring dette aar

Fremlagt til attestation Restancen over de ordinaire Kongelige Skatter dette aar i alt 589 rdr 4 mrk 6 s,

1770: 166b

Som blev oplæst og af laug Retted og almuen uimodsagt

Og da jngen efter Trende ganges udraab indfandt sig som videre for Sage Tinget havde at forrette er samme Slutted og ophævet.

Sommer Tinget for Alenfiths Skibreede 1770

Anno 1770 den 12te Maij, Er Retten sadt i Alverstrømmen til eet almindelig Sommer Skatte og Sage Tings holdelse for Alenfiths Skibreedes Almue, overværende udj Retten Kongelig Mayestets Foged Velædle Hr: Christen Hejberg og Efterskrevne for i aar udnævnte Laug Rettes Mænd naunlig 1. Berge Arnesøn Hilland, 2. John Christiansøn øvre Qvamme, 3. Mons Aslachsøn Nedre Qvamme, 4. Anders Olsøn Sæhlevold, 5. Johannes Bendixsøn Tofting, 6. Jacob Jacobsøn Tofting, 7. Johannes Knudsøn Schare og 8. Erich Pedersøn Monstad tilligemed Lensmanden Knud Johannesøn Storoxe og den tingsøgende almue.

Hvorda, Blev allerunderdanigst Læst og Publiceret Kongelig Allernaadigste udgangne Forordninger og Placater, og dernæst læst andre Høye øvrigheds ordre. Hvorefter til Publication fra almuen jndkom efterfølgende Documenter

1. Eet Skiøde udstæd af Madamme Karen Frimann til Haldor Jonsøn paa 12 M/arker Smør 1/3 Faar og 2 s/killing i penge \i Berrefiord/ for 66 rdr 64 s. Dat: 12te Janv: 1770
2. Een obligation udstæd af Knud Olsøn Fischesetter til Hr: Johan Lyder Smith paa Capital 20 rdr, mod Pant i gaarden Fischesetter 2 Pund Smør Dat: 13de october 1769

Anno 1770 den 12te Maij blev Retten betient af mig Foged Christen Heiberg som Sette Dommer udi den af Hr: Sorenskriver Garman mod Bonden Gudmund Joensen Berrefiord anlagde Sag, og blev Retten tillige administreret af ovenanførte Laugrettes Mænd.

For Hr: Sorenskriver Henrich Garmann mødte hans Fuldmægtig Sr: Hans Lessøe og indgav Rettens seneste Ting givne Laug dag udi Sagen saavelbemt: hans Principal har funden sig nødsaget at anlegge imod Gudmund Joensen Berrefiord og ville Comparenten formode at saavel Contra Parten som Vidnerne møder tilstæde; thi i manglende Fald var nu nærværende de brugte Varsels Vidner Knud Storoxe og Friderich Titland til at afhiemle Lavdagens Lovlige Forkyndelse.

Den indstevnte Gudmund Joensen Berrefiord mødte og tilstod at Lavdagen var ham lovlig forkyndt, og nest at bede paa det indstenddigste at hr: Sorenskriveren ville frafalde den/n/e imod ham anlagde Sag, declarerede, at de Ord som af ham imod velbemelte hr: Sorenskriver Garman maatte være udtaldte, er skeed i Ubesindighed, hvorfore hand og nu her inden Retten ydmygelig bad Sorenskriveren om Forladelse

erklærende intet ondt imindste maade at have imod ham at sige, og naar Sorenskriveren tilgive ham sin Forbrydelse, ville han giærne betale de udi Processen mod ham anvendte Omkostninger.

Monsr: Lessøe replicerede, at i hvorvel hans Principal kunde have største føye til at fortfare med den mod Gudmund Berrefiord anlagde Sag til hans vedbørlige Straff og Undgieldelse, saa dog da Comparenten maae formerke at indstevnte erkiender og tilstaaer sin begangne Forseelse, saa er det at Comparenten paa sin Principals vegne efter given Fuldmagt er fornøyet med at Sagen mod ham udgaaer og ophæves, imod at han erlægger Sagens allerrede med gaaede Omkostninger, som dog i betragtning af Gudmund Berrefiords fattige Omstendigheder ike paastaaes med mer end 2 rd

Efter saadanne Omstændigheder blev denne Sag Ophævet

Publiceret

3. Eet Skiøde udstæd af Iver Erichsøn Jnstebøe til Ole Johannessøn Jnstebøe paa 18 Marker Smør udj gaarden Møchisvold for 30 rdr Dateret 12te Maij 1770

4. Eet ditto udstæd af Lars Aslachsøn Fosse til Mons Gullachsøn paa 1 Pund Smør og ½ Tønde Malt \i Fosse/ for 90 rdr Dateret 12te Maij 1770

5. Eet Ditto udstæd af Hans Knudsøn Møchesvold til Ole Andersøn Bircheland paa 1 Pund Smør og ½ tønde Malt udj gaarden Jndre Fosse Dateret 12te Maij 1770

6. Eet ditto af Dito udstæd til hans Børn Christian Hansøn og Johanne Hansdatter paa 22 ½ Marker Smør og 18 Kander Malt udj gaarden Møchisvold for 60 rdr af samme Dato

7. Een odels lysning udstæd af Iver Erichsøn yttre Fosse andgaaende 1 Pund 17 1/21 Marker Smør 20 4/7 Kander Malts jndløsning udj gaarden Yttre Fosse Dateret 12 Maij 1770

8. Eet afkald udstæd af Michel Michelsøn Tolleshoug til lensmanden for Radøe Skibreede Knud Olsvold for Myndtlingen Helje Michelsdatter Møderne arv 23 rdr 5 mrk 12 s Dateret samme dato

Derefter er paaraabt Sagen andlagt af Hr: Fogden Hejberg mod Anne Catharina Hellemann for begangne Lejermaal med afgangne Jochum de Lange

Da Hr: Fogden Hejberg lod møde ved sin Fuldmægtig Sr: Cort Kramer og jndleverede Een skrivelse udstæd af Velbemelte hans Principal til Sogne Præsten Hr: Bergendahl under 26de Februarii 1770, hvorved Requireres underrettning om hvad tiid det af Anne Catharine Hillemann med Jochum de Lange avlede Barn er døbt, tillige med Hr: Bergendahls derpaa teignede Attest af 5te Martj næstefter, som begge her jndtages og er saaleedes lydende.

Da nu Factum fuldkommen er beviist og den jndstevnte Anne Chatarine Hellemann ej har haft ringeste mod Søgemaalets Rigtighed at jndvende, saa paastoed Comparenten paa sin

Principals Veigne at hun ej alleene maatte tilkiendes j medhold af loven at udreede sine lejermaals Bøder, men end og at erstatte denne Processes foraarsagede omkostninger med 4 rdr
Jndstevnte Anne Catharine Hillemann blev paaraabt men mødte ike,
thi er Sagen til Doms optagen

1770: 167b

Hr: Fogden Hejberg Lod ved sin Fuldmægtig Cramer tilkiendegive det hand til dette ting med mundtlig Varsel haver Ladet jndkalde følgende, Størch Andersøn Nedre Qvamme, Mons Olsøn Halland, Anders Ellingsøn Nore Titland, Ole Ellefsøn øvre Møchisvold, Erich Aadsøn Smidsdahl, Ole Andersøn Fischesetter, Anders Olsøn og Knud Andersøn ibid, Ole Erichsøn Nedre Hopland, Anders Olsøn Espeland og Ole Olsøn ibid, Jon Bergesøn Hopland, Anders Siursøn Schaar Samson Helgesøn Nore Livestad, Lars Andersøn Klevdahl, Magne Magnesøn ibid, Anders Andersøn Siursetter og Hactor Arnesøn Sættre alle for at andhøre de hos dem skeede Jndførsels Forrettninger, ved dom Confirmeret, og for at andhøre Hans Mayestets Ejendoms dom i deres gaarder for skyldig værende Extra Skatter fra 1mo September 1767 til Ultimo Augustj 1768 med Gebyhr hos eenhver 2 rdr 1 mrk 8 s. Efter den her i Retten producerede Jndførsels Forrettning der udviiser hvad hos eenhver i sær er giort jndførsel i 4 Marker Smør for det her forand allegerede skyldig værende,
Cramer derefter forestillede at Ole Ellefsøn øvre Møchisvold i det mindelige har Retted for sig, og derfore begierede at hand maatte udgaae
Alle de Samtlige jndstevnte mødte og vedtog Lovlig Varsell og ellers ihenseende til Søgemaalet eenstemmig Svarede at de alle ere i saa fattige og Kummerlige omstendigheder at de ike formaar at betale den Kongelige allernaadigste paabudne og nu omstevnte Extra Skatt, og derfore har været nød til at lade jndførsel skee i deres ringe Ejende Jordegods anparter, hvorpaa dog de fleeste ere meere skyldige end Jordene er værd, deels efter Pante obligationer og deels umyndiges arve Midler, ville derfore alleene jndflye med deres allerunderdanigste Bøn og begiering til Hans Kongelig Mayestett at de maatte forskaanes for Extra Skattens udreedelse som deres uformuenhed ej kand udreede, og for Resten faar taale dom og som melt haaber dog siden allerunderdanigst at blive befriet
Sr: Cramer paastoed Dom i Sagen.
Sagen optages til doms

Hr: Fogden Hejberg Derefter begierede lige tingsvidne for dette Skibreede som for Schiolds Skibreede tagen andgaaende den Kongelige allernaadigste paabudne Extra Skatt
Lensmanden Knud Johannesøn Stor Oxe mødte og Sagde at hand vel tilstaar at ham fra Hr: Fogden Hejberg er tillagt *odre (ordre) at bringe de hos almuen for Extra Skatten udpantede vahre til tingstædet, men da vedkommende selv havde lovet saadant at efterkomme, haver lensmanden ike selv frembragt

1770: 168

De udpantede Vahre alleene i den henseende at bespare Almuen for de omkostninger transporten ville medføre og som \de/ i andleedning af deres fattige omstendigheder ej kand udreede, haabede altsaa derfore at blive for tiltale herudjnden befried

Udi Sagen andlagt af Hr: Fogden Hejberg imod eendeel Almues Mænd i Alenfiths Skibreede for Resterende Extra Skatt er saaleedes

Dømt og Avsagt

Det er i Conformite af Kongelig allernaadigste udgangne Forordning de dato 31te Januarii 1769, at Hr: Fogden Hejberg har paa Embeds veigne hos de jndstevnte nemlig Størch Andersøn Nedre Qvamme, Mons Olsøn Haaland, Anders Ellingsøn Nore Titland, Erich Aadsøn Smidsdal, Ole Andersøn Fischesetter, Anders Olsøn og Knud Andersøn ibid, Ole Erichsøn Hopland, Anders Olsøn *Hopland (nemnd Espeland nedanfor), og Ole Olsøn ibid, Jon Bergesøn Hopland, Anders Siursøn Schaar, Samson Helgesøn Nore Livestad, Lars Andersøn Klevdahl, Magne Magnesøn ibid, Anders Andersøn Siursetter og Halvor Arnesøn Sættre, giort jndførsel i 4 Marker Smør, udj eenhver af deres Ejende gaarde parter for Resterende Extra Skatt fra 1mo September 1767 til Ultimum augustj 1768, i alt med gebyhr 2 rdr 1 mrk 8 s, Som de ej udj det mindelige har villet betale, men alleene paaberaabt sig, at de formedelst deres Fattige og uformuende omstendigheder denne omstevnte Extra Skatt ej kunde udreede og betale,

Thi Kiendes og Dømmes for Rett: At den hos Samtlige de jndstevnte giorde jndførsels Forrettning Bør staae ved magt, og at de Fiire Marker Smør, som hos eenhver af de paagieldende nemlig Størch Andersøn Nedre Qvamme, Mons Olsøn Haaland, Anders Ellingsøn Nore Titland, Erich Aadsøn Smidsdahl, Ole Andersøn Fischesetter, Anders Olsøn og Knud Andersøn ibid, Ole Erichsøn Hopland, Anders Olsøn Espeland, og Ole Olsøn ibid, Jon Bergesøn Hopland, Anders Siursøn Schaar, Samson Helgesøn Nore Livestad, Lars Andersøn Klevdahl, Magne Magnesøn ibid, Anders Andersøn Siursetter og Halvor Arnesøn Sættre udj deres paaboende Gaarde parter for Resterende Extra Skatt og gebyhr 2 rdr 1 mrk 8 s er giort jndførsel udj Bør være Hans Kongelig Mayestet som Ejendom tilhørende for den paastevnte Summa 2 rdr 1 mrk 8 skilling,

Udi Sagen Indstevnt mod Anna Catharine Hillemann for med afdøde Jochum de Lange begangne lejermaal er saaleedes for Ret Kiendt Samt

Dømt og Avsagt

Citanten Hr: Fogden Christen Hejberg har til Sommer Tinget for dette Skibreede den 29de Maji 1769 ladet jndstevne Anna Catharine Hellemann, for det af hende med

1770: 168b

Jochum de Lange /: som siden ved døden er afgangen :/ begaaede Lejermaal og Barnavling at lide Dom til Bøders udreedelse og omkostningers Erstattning. Ved Sagens i Rette førelse forbemelte tiid mødte ike Paagieldende Anne Catharine Hillemann med noged tilsvar i Sagen, hvorfore den blev stilled i beroe med Laugdag for udeblevne til Høste tinget. Da Sagen fra Citantens Siide blev i Rette ædsket og udsatt til dette Sommer Ting, paa den grund Acten nærmere udviiser. Denne Rettes dag er af Citanten produceret een attest fra Sogne Præsten Hr: Bergendahl af 5te Martj Sidstleeden, som viiser at Jochum de Langes og Anne Catharine Hellemanns sammenavlede Barn er efter Kongelig allernaadigst tilladelse døbt som ægte barn og hvorefter er giort saadan deduction og doms paastand i Sagen som acten omformelder.

Tages nu under betragtning denne Sags beskaffenhed, da sees at Citanten Hr: Fogden Hejberg har afbeviist at Anne Catharine Hellemann med Jochum de Lange, som siden er død, har uden ægteskab avled barn, og altsaa det paastevnte Factum uimodsigelig. Derimod har den jndstevnte Anne Catharine Hellemann hverken efter jndstevnelse eller paafølgende laugdagelse villed mødet eller lade møde med tilsvar mod Sigtelsen, men samme ligesom stiltiende agnosceret uden mindste jndsigelse eller afbeviisning

Thi Kiendes og Dømmes for Rett: At Sagsøgte Anne Catharine Hillemann Bør for det af hende med Jochum de Lange begaaede Lejermaal og Barn avling i følge Lovens 6 Bogs 13 Capt 1 articul Bøde 12 Lod Sølv eller penge 6 rdr ligesom hun og betaler til Citanten i denne

Sags omkostninger 2 ½ rdr Det idømte udreedes 15 dage efter denne Doms Lovlige forkyndelse under ellers paafølgende adfærd efter Loven

Fremlagt til Examination Odels Skatts Mandtalled, hvorudj ingen forandring blev andmeldet.

9. Publiceret Een obligation udstæd af Hr: Lieutnant Gerhard Christian Ravn til Hr: Justitz Raad Lyder Schultz paa Capital 290 rdr mod Pant udj gastgiver Stædet Brudeknappen med paastaaende Huuse Bygninger i Alenfits Skibreede og øde gaarden Brathaugle i Radøe Skibreede, Dateret 30te Decembris 1767, hvilken obligations Summa siden er overdraget til Sr: Benjamin Angel følgelig hoshefted skriftlig Transport af 10de Februarjj 1770

Derefter er jndleveret til attestation Restancen over de Kongelige ordinaire Skatter indeværende aar beløbende sig i alt til den Summa 541 rdr, som blev oplæst og af almuen og Laug Retted uimodsagt

Og da jngen efter skeede paaraab jndfant sig som videre for Sage tinged havde at forrette er *sammen bleven slutted og ophævet.

1770: 169

Sommer Tingene for Guulens Skibreede 1770

Anno 1770 den 14de Maji, Er Retten sadt paa Tingstædet Schierjehavn, til eet aldmindelig Sommer Sage og Skatte Tings holdelse for Guulens Skibreedes almue, udj Hr: Sorenskriver Garmanns Lovlige forfald af hans Eedtagne Fuldmægtig Hans Lessøe, overværende udj Retten Kongelig Mayestets Foged Velædle Hr: Christen Hejberg, og de samme Laug Rettes Mænd som ved sidstafvigte Høste ting til Rettens medbetiening for jndeværende aar ere udnævnte og folio (ope rum) andførte der alle foreviiste skriftlige attester om deres Laug Rettes Eeds afleggelse, Saa var og nærværende Lensmanden Hans Pedersøn Henrichsbøe og øvrige Tingsøgende almue,

Hvorda! Blev allerunderdanigst Publiceret de for forrige Skibreeder bekiendtgiorde Kongelige allernaadigste Forordninger og Placater, og dernæst læst andre høye øvrigheds ordre og hvorefter fra almuen til Publication indkom efterfølgende Documenter

1. Eet Skifte Brev forretted paa Gaarden Rørtvedt den 8de December 1769 efter afg: Mons Jetmundsøn vid: fol:

2. Eet Skiøde udstæd af Truels Endresøn Qværnøen med de fleere til Henrich Truelsøn Qværnøen eller Laugøen paa 20 Marker Smør i *i gaarden Store Qværnøen for 20 rdr, Dateret 14de Maij 1770

3. Eet Ditto udstæd af Otte Brandanger med de fleere til Ole Larsøn Watneøen paa 9 Marker Smør 6 Marker Fisk og ¼ Faar for 28 rdr 3 mrk og det i gaarden Rørtvedt, Dateret 14de Maji 1770

4. Een Bøgsel Sæddel udstæd af Hilbrand Harmans til Lars Nielsøn Kaalhofde paa ½ løb Smør i gaarden Kaalhofde, Dat: 5te Decbr: 1769

5. Een ditto udstæd af Henrich Truelsøn Laugøen til Johannes Rasmussøn Udvæhr paa 1 Pund Smør udj gaarden Store Qværnøen Dateret 14de Maij 1770

Hr: Fogden Hejberg lod tilføre at hand efter Lensmanden Hans Henrichsbøes og fleeres andmeldelse til ham haver ladet arrestere Hans Michelsøn Lille Qværnøen for begangne

Tyverie, denne Hans Michelsøn har hand og paa Justitiens veigne med skriftlig stevnemaal ladet jndkalde for at høre Vidner og lide Dom, men Fogden maae uformodentlig erfare at Stevnemaalet er lensmanden saa sildig jndløben /: skiøndt det betimmelig med brev og ordre fra Fogden er bleven afsendt :/ at det ej for alle vedkommende i lovlig tiid har kundet forkyndes, desaarsage Fogden maatte begiere at denne Justice og Delinqvent Sag ved Extra Rett, som af Stiftamtmanden er bevilged maatte blive foretaged, og da dommeren den heele Junii Maaned igiennem har adskillige berammede Embeds Forrettninger, og Fogden ligeleedes til mod Sluttningen mod Julii Continuerer

1770: 169b

Ting Reiserne udj Wosse Fogderie, saa kunde vel jngen Extra Rett vorde berammed førend sidst i Julij Maaned

Eragted

J andleedning af de andførte omstendigheder, bliver eet Extra Ting berammed og fastsatt at holdes her paa Tingstædet Schierjehavn for Guulens Skibreede den 26de Julii førstkommende, til Justitz Sagens behandling som af Actor Hr: Fogden Hejberg er andlagt imod Delinqvent Hans Michelsøn Qværnøen, og haver Laug Retted samme tiid at iagttage betimmelig møde

Hr: Fogden Hejberg begierede tilførdt at hand lenge forjnden Sommer Tingene dette aar blev berammed beordrede lensmanden Hans Henrichsbøe at giøre jndførsel hos alle Selv Ejere Jordmænd som stoed til Restance med den allernaadigst paabudne Extra Skatt fra 1mo Septr: 1767 til Ultimo augustj 1768, udj deres Ejende Jordebrug for den Restance saa og lovlig at jndstevne dem til at høre det Jndførsels Forrettningerne ved Dom blev stadfæsted og Hans Mayestett tilkiendt Ejendom udj gaardene. Lensmanden har vel derefter Rigtig nok giort jndførsel hos alle Selv Ejere, som Restede med bemelte Extra Skatt, udj deres Gaarde, men derimod har hand ike /: ventelig fordie hand ej rettelig har begreben Fogdens brev :/ Lovligen stevnet alle paagieldende saaleedes som beordret var, hvorfore Fogden heller ike har kundet inCamminere Sagerne mod de skyldige, men nødes til at lade det beroe til Høste Tinget paa det de med Lovlig Stevnemaal kand blive begiegnet, jmidlertiid maatte hand dog til Sikkerhed for sig og for at Legitimere at indted fra hands Side er forsømt herom udbede sig eet Tings vidne

Lensmanden Hans Henrichsbøe som tilstæde Sagde: at hand ingenlunde kand nægte at hand joe af Hr: Fogden Hejberg var tillagt skriftlig ordre saaleedes at jndstevne vedkommende som Restede Extra Skatt og \hos/ hvem jndførsel i deres Ejende Jordegods anparter var passeret, at de ej alleene skulle paahøre Jndførsells Forrettningerne ved dom Confirmeret, men end og at Hans Mayestett skulde tilkiendes Ejendom i Jordegodset, men Lensmanden havde ike ret forstaaed den ham givne ordres indhold, men alleene varslet vedkommende at møde og Extra Skatten at betale

Hr: Fogden Hejberg jhenseende Extra Skatten begierede eet lige tingsvidne som for Sartors Skibreede taged er

Lensmanden Hans Henrichsbøe Svarede, at eendeel af de hos hvem Vahre var udpanted har lovet at betale med Reede penge og de øvrige loved at bringe Panted paa Tingstædet, som dog ike er skeed thi er det i saadan andleedning at lensmanden ej de udpantede Effecter haver tilstæde

1770: 170

Derefter er i Rette taged Ludolph Withes Sag Contra Hans Jngmorsøn Birch, som efter Citantens forlangende stilles i beroe til næste Høste ting

Derefter examineret odels Skatts Mandtalled hvorudj fandtes ingen forandring, men ligesom forrige aar

Fremlagt til attestation Restancen over de ordinaire Skatter dette aar beløbende til 568 rdr som blev oplæst og af almuen og Laug Retted uimodsagt.

Og da jngen Jndfant sig som videre for Sage tinget hafde at forrette er samme for denne Sinde Slutted og ophæved

Sommer Tinget for Lindaas Skibreede 1770,

Anno 1770 den 17de Maij Er Retten sadt udj Kiilstrømmen udj Hr: Sorenskriver Henrich Garmanns Svagheds forfald af hands Eedtagne Fuldmægtig Hans Lessøe, til eet aldmindelig Sommer Skatte og Sage ting for Lindaas Skibreedes almue, overværende udj Retten Kongelig Mayestets Foged Velædle Hr: Christen Hejberg og de ved Seeneste Høste Ting for i aar til Rettens medbetiening udnævnte laug Rettes Mænd som paa Folio 134 ere andførte og alle mødte tilstæde undtagen Anders Monsøn Kaalaas som loed andmelde sit Svagheds forfald og i hvis Stæd sad Østen Erichsøn Rosnes, og foreviiste de Samtlige mødende laug Rettes Mænd deres af Velbaarne Hr: Etats Raad og laugmand Bager meddeelte Attester andgaaende deres laug Rettes Eeds afleggelse, Saa var og tilstæde lensmanden Lars Larsøn Fieldsende og den øvrige Tingsøgende almue

Hvorda blev allerunderdanigst Læst de Kongelige allernaadigste Forordninger og Placater, og dernæst andre Høye Øvrigheds ordre og hvorefter jndkom fra almuen til Publication følgende Documenter

1. Eet Skiøde udstæd af Lars Wendelsøn Sævraas til sin Søn Lars Larsen paa 1 Pund 3 Marker Smør udj gaarden Sævraas for 36 rdr Dateret den 17de Maij 1770.

Hr: Fogden Hejberg lod ved sin Fuldmægtig Mons: Cramer tilkiendegive at hand paa Justitiens veigne til dette ting deels ved skriftlig og deels Mundtlig Stevning haver ladet jndkalde Hans (Mons) Christophersøn, Ole Knudsøn og Stephen Tostensøn alle fra gaarden Soleim, Knud Andersøn ibid, de trende første for begangne Tyverie og den sidste som hælere og medviidere alle for at lide Dom efter Sagens forefunden beskaffenhed, at andhøre Vidner og at giøre deres Forklaringer om omgangen med det begangne Tyverie. Comparenten fremlagde een skriftlig Stevning Dateret 18de april Sidstleeden med sine paateigninger som blev oplæst saaleedes lydende

Efter paaraab mødte af de jndstevnte paagieldende

1770: 170b

Mons Christophersøn Solem, Ole Knudsøn Soleim men Stephen Monsøn mødte ike, hvilken Stephen Monsøn er den samme som i Stevningen kaldes Stephen Tostensøn, Saa mødte og den jndstevnte Hæler Knud Andersen Soleim som fader til Ole Knudsøn, af de til vedermæhle jndkaldte mødte Hans Olsøn Qvalvogen og Jetmund Jonsøn Hopland men Gregorius Arnesøn Rongvæhr mødte ikke Fremdeeles mødte Mons Christensøns Kone Siri

Andersdatter og Stephen *Tostensøns Moder Magdeli Andersdatter Soleim og Endelig den andordnede Defensor Lensmand Lars Fieldsende

Hvorefter Stevnemaalet af Stevnevidnerne Lars Larsen Fieldsende, Jacob Wichene og Michel Lechvold under Eed blev afhiemlet i alt at være \efter/ paateignede paaskrifter lovlig forkyndt men da det erfares af paateigningerne at alle vedkommende ike har nødt fuld varsel saa kunde ej noged denne Sinde derefter fremmes

Sr: Kramer forestillede at \da/ hand formerker at dette Stevnemaal ej for alle vedkommende lovlig er forkyndt saa kunde ej heller nogen Sag denne Sinde fremmes thi var hand begierende at et Extra Ting /: Som af Høye øvrighed er bevilget :/ til denne Sags behandling maatte berammes da Comparenten til saadan tiid forbeholder sig at indkomme med Stevning til Sagens befordring og hastigste tilendebringelse

Eragted

Da Sagen ej denne Sinde kand nyde fremme, ihenseende til at alle vedkommende ej er tildeelt lovlig varsel Saa bliver eet Extra ting berammed at holdes her i Kiilstrømmen den 24de Julij førstkommende, til denne Sags behandling og paadømme, og iagttager det i dag tilstædemødende Laug Rette samme tiid betimmelig møde

Hr: Fogden Hejberg lod ved Fuldmægtig Sr: Cort Kramer andmelde at hand til dette ting ved mundtlig Varsel haver ladet jndkalde Efterskrevne Jordebrugere her i Skibreedet neml: Niels Iversøn Knarvig, Niels Olsøn ibid, og Johannes Nielsøn Jbid, Ole Lassesøn Kaardahl, Jon Larsøn Nedre Syslach, og Siur Andersøn Hougsmyhr for at paahøre at den hos dem for Resterende Extra Skatt fra 1mo Septr: 1767 til Ultimo Augustj 1768, giorde Jndførsels Forrettning udj eenhver af deres paaboende og Ejende Jordeparter i 4 Marker Smør Skatte skyld for som melt Resterende Extra Skatt i alt Med gebyhr 2 rdr 1 mrk ved dom vorder Confirmeret og hans Maytt: som Ejendom tilkiendt, og fremlagde Comparenten den holte Jndførsels Forrettning.

Samtlige de jndstevnte mødte og næst at vedtage lovlig Varsel, erklærede at de gierne vare villige til at udreede den paabudne og omstevnte Extra Skatt, men deres omstændigheder ere saa

1770: 171

Ringe og fattige at de ike dertil ere formuende, ligesom de og forestillede at de fleeste af dem ere meere skyldige paa deres Ejende ringe Jordeparter end samme ere af verdie, vare altsaa nødsagede at taale Dom for Søgemaalet, i den allerunderdanigste forhaabning ved Kongelig allernaadigste Moderation at vorde befriede

Sr: Kramer paastoed Dom.

Sagen optages til Doms eller Kiendelse til i eftermiddag

Hr: Fogden Hejberg ligesaa andmeldede ved Fuldmægtig Sr: Kramer at have til dette ting med Mundtlig varsel ladet jndkalde Joseph Knudsøn Dyrnes, Niels Baarsøn og Halsteen Nielsøn Loftaas, Ole Jonsøn og Hans Nielsøn Riise, Knud Knudsøn Weeraas, Ingebret Samuelsøn og Jacob Michelsøn øvre Syslach, Anders Andersøn og Erich Olsøn Tybernes, Ole Erichsøn Synsbøe, Mons Monsøn Holmaas, Erich Olsøn Fiellanger, Knud Gullichsøn Nedre Tvedt Michel Monsøn og Ingebret Michelsøn øfre Schodven og Lars Gullichsøn Houge alle for at paahøre den hos dem for Resterende Extra Skatt fra 1mo September 1767 til Ultimo Augustj 1768 i alt for eenhver med gebyhr 2 rdr 1 mrk giorde Jndførsels Forrettning udj 3 Marker Smør i hver af de jndstevntes Ejende gaarde parter, ved dom Stadfæsted og Hans Kongelig Mayestet som Ejendom tilkiendt og fremlagde Comparenten dend i saa maade hos dee benævnte paagieldende passerede Jndførsels Forrettning[er]

Samtlige de jndstevnte mødte og vedtoge at være lovlig jndkaldede, erklærede tillige, at det ingen lunde skeer af den allerringeste modtvillighed at de joe gierne vilde betale til Hans Kongelig Mayestett den allernaadigst paabudne og her omstevnte Extra Skatt, men de saavelsom andre fleere fattige Skatte bønder i dette og de fleere Skibreeder leve i saa usle og Kummerlige omstendigheder at de neppe kand udrede de ordinaire Kongelige Skatter langt mindre Extra Skatten, og skal de nu miste disse deres Ringe Ejende jordeparter hvorpaa dee fleeste haver laant meere end jordene er værd /: og jblant andre melte sig som de der haver udstæddet Pante obligationer Lars Gullichsøn Houge, Joseph Dyrenes og Jngebret Syslach :/ da maatte de med Hustruer og Børn Lide den allerstørste mangel for deres nødtørvtigste underholdning, hafde altsaa det allerunderdanigste haab at blive Befried for videre Extra Skatts ydelse end allereede skeed er

Kramer paastoed dom udj Sagen

Sagen optages til Doms Eller Kiendelse

1770: 171b

Ligesaa andmeldte Sr: Kramer paa samme maade at være jndkaldet Niels Larsøn Konglevold at paahøre een hos ham for Resterende ordinaire \Extra ord:/ Skatter med gebyhr udj alt 5 rdr 2 mrk 8 s udj 9 Marker Smør i hans Ejende Jordepart giorde jndførsels Forrettning ved Dom Confirmeret og Hans Mayestett tilkiendt som Ejendom, og i Rettelagde Comparenten den passerede Jndførsels Forrettning

Jndstevnte Niels Konglevold blev paaraabt men mødte ike med tilsvar, thi fremstode de brugte Stevne vidner Lensmanden Lars Larsøn Fieldsende og Ole Tallachsøn Smørdahl og afhiemlede jndvarslingen under Eed

Kramer begierede Sagen udsatt til næste ting for at begiegne Sagen med Continuations Stevning

Sagen udsettes til næste Høste ting

Fremdeeles havde Hr: Fogden Hejberg Ligeleedes {havde} til dette ting ladet jndkalde med mundtlig Varsel Anders Jversøn og Johannes Andersøn øvre Tvedt og Lars Andersøn ibid, Ole Andersøn Nedre Tvedt, og Baste Larsøn Selgelie for at paahøre den hos dem udj deres Ejende og paaboende gaarde parter for Resterende ordinaire og Extra ordinaire Skatter giorde Jndførsels Forrettning /: saasom hos Anders øvre Tvedt, for ordinaire og Extra ordinaire Skatter i alt med gebyhr 5 rdr 3 mrk 3 s i gaarden øvre Tvedt 9 Marker Smør, hos Johannes Tvedt for Dito Skatter med gebyhr i alt 5 rdr 3 mrk 14 s 8 Marker Smør i samme gaard, hos Ole Andersøn ibid for Ditto Skatter og gebyhr 5 rdr 3 mrk 8 s 8 Marker Smør, hos Lars Andersen i gaarden Tvedt 10 Marker Smør for dito Skatter med gebyhr 7 rdr 5 s, og hos Baste Larsøn Sælgelie i gaarden Sælgelie 7 Marker Smør for Resterende Extra Skatt med gebyhr 2 rdr 1 mrk :/ ved dom Stadfæsted og hans Kongelig Mayestett som Ejendom tilkiendt, og i Rettelagde Comparenten dend hos paagieldende giorde jndførsels Forrettning,

Samtlige jndstevnte mødte og vedtoge lovlig varsel og erklærede at de formedelst deres store fattigdom ej kand udreede dee nu paastevnte Kongelige ordinaire og Extra ordinaire Skatter, ligesom og Baste Larsøn Selgelie tilkiendegav at hands gandske Ejendom i gaarden Selgelie i Skatte skyld 2 Pund 18 Marker Smør er Pandtsatt efter tinglyst Pandte obligation til Sogne Præsten for Hougs Præstegield for laante Capital 40 rdr Comparenterne vilde ellers formode at de i betragtning af deres fattige omstendigheder bliver frietagen for videre Extra Skatts Svarelse end allereede skeed er.

Kramer paastoed Dom

Sagen optaged til Doms eller Kiendelse

1770: 172

Derefter er udj de trende af Hr: Fogden Hejberg Contra eendeel Skatte Bønder i dette Skibreede for Resterende ordinaire og Extra ordinaire Skatter andlagde Sager, som til Dom eller Kiendelse ere optagne saaleedes afsagt Rettens

Kiendelse

Citanten Hr: Fogden Christen Hejberg har i følge Forordningen af 31te Januarii 1769 dens allernaadigste bydende ladet giøre Jndførsel hos Samtlige de under disse Sager jndstevnte og forhen benævnte Skatte Bønder her i Skibreedet, udj deres Ejende og paaboende Jordeparter for Resterende Kongelig allernaadigst paabudne ordinaire og Extra ordinaire Skatter og Contributioner, Samt derefter ladet dem til dette ting indkalde for at paahøre den hos dem passerede Jndførsels Forrettning ved Dom Confirmeret og Stadfæsted, samt Hands Kongelig Mayestett tilkiendt som Ejendom de Jordegods parter hvorudj Jndførsel er skeed,

Ved Sagens Jncammination har Samtlige de jndstevnte mødt tilstæde, vedtaged Indvarslingens Lovlige Forkyndelse og dernæst forestilled deres uformuenhed til at afbetale de omstevnte Skatter, ligesom og een stor deel af dem har andmeldet at paa deres Ejende Jordegods andparter hefter adskillige laante Penge Summer mod lovlige tinglyste obligationer, hvilke obligationer ej heller nu haver været tilstæde Thi har Dommeren i saadan andleedning andseet det heel betydelig denne Sinde at beslutte Sagerne ved Dom og paakiende Prioritets Retten og derved paadrages andsvar om een eller anden Creditor i sin Ret skulde blive prejudiceret og derfore stilled Sagerne i beroe indtil neste holdende Høste ting, paa det at jmidlertiid kand blive giort forespørsel desandgaaende paa sine Høye Stæder om nærmere forholds ordre herudjnden

2. Publiceret Een Bøgsel Sæddel udstæd af Sr: Danchert Danchertsen Hejberg til Claus Bastiansøn Ruus paa 15 M/arke/r Smør i gaarden Qvalsvogen Dateret 16de Maij 1770

3. Een Ditto udstæd af Ditto til Hans Olsøn paa 15 M/arker Smør i Gaarden Qvalsvogen Dateret 16de Maij 1770

4. Een ditto udstæd af Ditto til Niels Bastiansøn Ruus paa 15 Marker Smør i gaarden Qvalsvogen af samme Dato

5. Een ditto af Ditto til Thommas Larsøn paa 15 M/arker Smør i gaarden Qvalsvaagen af samme dato

alle med Reverser

6. aflyst een obligation udstæd af Knud Gullachsøn Tvedt til Siur Aadsøn Berge paa Capital 34 rdr, mod pant udj gaarden Tvedt 1 Pund 15 Marker Smør og 1 Kande Malt Dateret 5te Junij 1766, og tinglyst den 6te ditto samme aar som nu efter qvittering af dags dato er betalt og Mortificeres fol: 502.

7. <tingl:> Een Fredlysning udstæd af Hr: Fogden Hejberg andgaaende Kiilstrømmen eller Buedalens fredelse, Dat: 18 Maij 1770

1770: 172b

8. Een Ditto udstæd af Dito andgaaende Gaarden Qvalsvogens fredelse af 18de Maij 1770

9. tinglyst Eet Skiøde udstæd af Knud Gullachsøn til Ole Simmonsøn andgaaende ½ Løb 3 M/arker Smør 1 Kande Malts overdragelse i gaarden Tvedt for 60 rdr Dateret dags dato

10. Eet dito udstæd af Christen Fæste og Mads Spiøtøen til Michel Madsen paa ½ løb Smør i gaarden Spiøtøen for 90 rdr af samme dato

11. Eet dito udstæd af Ole Sævraas og Hans Lie til Ole Olsøn Lie paa 12 Marker Smør 4 Kander Malt og 1/3 Faar udj gaarden Sæveraas for 19 rdr 1 mrk 5 s. af dags dato

12. Eet Dito af Niels Olsøn Hopland og Hans Lie til Ole Olsøn Sæveraas paa 12 M/arker Smør 4 Kander Malt og 1/3 Faar udj Gaarden Sæveraas for 19 rdr 1 mrk 5 s, af samme dato

13. Een grund Sæddel udstæd af Hr: Ludvig Daae til Michel Thommassen paa een grund under Qvalvogsnæsset mod aarlig afgift 1 rdr, af dato 23de Junij 1769

Derefter er i Rette taged Sagen andlagt af Jver Arnesøn udKiilen mod Ole Johannesøn Tangen

Procurator Sr: Thommas Steen mødte for Citanten og Reffererede sig til sin udførte Procedur paa Høste tinget sidst afvigte og derefter begierede Dom med tillæg af Processens omkostninger 2 rdr henseende til Comparentens Reise fra Bergen til tingstædet

Sr: Danchert Hejberg mødte for den jndstevnte og begierede Sagen udsatt til næste Høste ting da hand til dette ting ike haver haft Lejlighed at faae de fornødne Vidner i tiide jndstevnte, for Resten Reserverer hand sig sin lovlige tiltale til Procurator Steen saavel som processens omkostning i alt erstatted

Steen Replicerede at dersom Msr: Hejberg formeener sig at have nogen tiltale til hans nemlig Comparentens Persohn da er det noged som er denne Hoved Sag aldeeles uvedkommende, i saa fald exiperer Steen foro for denne Rett og henskyder sig til sit værne ting i Bergen hvor hand har sit opholdsstæd og Boepæhl

Sr: Danchert Hejberg Reffererede sig til sit forrige og begierer Sagens udsettelse.

Steen urgerede paa uopholdelig Dom i denne her jndstevnte efter sin forhen udførte Procedur. protesterende imod videre udsettelse.

Hejberg vedblev sit forrige

Eragted

Den fra Contra Partens Side begierte andstand indvilges til næste ting, til hvilken tiid hand haver at befordre Sagen til Endskab og beslutning

1770: 173

Hr: Fogden Hejberg begierede Tings vidne for dette som forrige Skibreeder andgaaende Extra Skatten og de derfore udpantede vahre, Hvortil lensmanden Lars Larsøn Fieldsende gav samme Svar som af lensmanden for Sartors Skibreede svaret er med det tillæg at der i gaar var adskillige almues Mænd herpaa tingstædet med de hos dem udpantede vahre som i dag allereede er bortreist

J Rettetaged Sagen andlagt af Hr: Fogden Hejberg contra Magne Ditlefsøn Knarvig og Hustrue Anna Monsdatter for usandrægtighed og ond forligelse maal i deres ægteskab.

Hr: Fogden Hejberg mødte og forestillede: at da den jndstevnte Magne Ditlefsøn Knarvig ej denne sinde møder tilstæde, saa kand Fogden ike vide om Magne Ditlefsøn i det mindelige haver forligt sig med sin Hustrue Anne Monsdatter, og dend sidste ventelig kand have bedret hands leve maade, saa var det at Fogden i saadan andleedning begierede Sagens andstand til Høste tinged

Som blev bevilged

Fremlagt odels Skatts Mandtalled som blev examineret og derudj ingen forandring andmelt

Ligesaa fremlagt til attestation Restancen over de ordinaire Kongelige Skatter for 1ste og 2de Termin dette aar beløbende til 676 rdr 6 s som blev oplæst og af laug Retted og almuen uimodsagt

Og da jngen efter trende ganges paaraab indfant sig som videre for Sage tinget hafde at forrette er samme Slutted og ophævet.

Sommer Tinget for Hossangers Skibrde: 1770

Anno 1770 den 21de Maij, Er Retten sadt paa Tingstædet Bernestangen i Hossangers Skibreede til eet aldmindelig Sommer Skatte og Sage tings holdelse for Hossangers Skibreedes Almue udj Hr: Sorenskriver Henrich Garmanns Lovlige forfald af hans Eedtagne Fuldmægtig Hans Lessøe, overværende udj Retten Kongelig Mayestets Foged Velædle Hr: Christen Hejberg og de samme 8te laug Rettes Mænd som ved Sidst afholdne Høste ting bleve udnevnte og paa Folio 140. andførte undtagen at istæden for Johannes Olsøn Børtvedt sad faderen Ole Johannesøn Børtvedt og i stæden for Mons Agneschaar sad Mons Knudsøn Agneschaar

Hvorda! Først blev allerunderdanigst Læst og Publiceret de for forrige Skibreeder bekiendtgiorde Kongelige allernaadigste Forordninger og dernæst andre Høye øvrigheds skrivelser og ordres, og hvorefter jndkom fra den Tingsøgende almue til Publication eftermeldende Documenter saasom

1770: 173b

1. Eet Skifte brev forretted paa Gaarden Mielstad den 13de November 1769 efter afgangne Mand Niels Olsøn vid: folio
2. Eet Ditto passeret paa Gaarden Røsland den 16de Decembris 1769 efter afdøde Synneve Larsdatter, vid: folio
3. Eet Ditto forretted paa Ditto gaard samme Dato efter ved døden afgangne Qvinde Johanne Knudsdatter, vid: folio
4. Eet Deelings Jnstrumente udstæd af Hr: Sorenskriver Henrich Garmanns Fuldmægtig Hans Lessøe, til Ole Jacobsøn Miøs og Ole Haldorsøn Faatland over 4 ½ Marker Smør 3 Kander Malt udj gaarden Øfsthuus og udj gaarden Hoele 8 Marker Smør 5 1/3 Kande Malt for til sammen 20 rdr 1 mrk 8 s Dateret 21de Maij 1770
5. Eet Skiøde udstæd af Ole Jacobsøn Miøs og Ole Haldorsøn Faatland paa 16 Marker Smør 10 2/3 Kander Malt udj Gaarden Hole til Mons Olsøn Faatland for 28 rdr er Dateret den 21de Maij 1770
6. Eet Ditto udstæd af Johannes Knudsøn Giedrem til hans Søn Knud Johannesøn paa 1 Pund Smør i gaarden Giedrem for 32 rdr af samme Dato
7. Een Bøgsel Sæddel udstæd af Berge Andersøn Titland som laugværge for Enken Synneve Børgesdatter Hofshofde til Johannes Andersøn Hofshofde paa 1 Pund 12 Marker Smør udj Gaarden Hofshofde Dateret 21de Maij 1770, og hvoraf fulte een ligelydende Reverse.

Hr: Fogden Hejberg ved Fuldmægtig Sr: Cort Kramer Lod andmelde at have til dette ting ved mundtlig varsel Ladet jndkalde efterskrevne nemlig Michel Torbiørnsøn Fiellanger, Niels Olsøn, Anders Johannesøn og Lars Monsøn samt Ole Olsøn Ladvig, Halvor Johannesøn Iver Larsøn, Ole Johannesøn og Knud Olsøn Fladeqval, Brynnild Johannesøn og Johannes Jensøn

Næsse, Johannes Monsøn og Iver Torchildsøn LilleJord, Ellef Halvorsøn og Johannes Aschildsøn Høevig, alle at paahøre at den hos eenhver for Resterende Kongelig allernaadigst paabudne Extra Skatt fra 1mo September 1767 til Ultimum Augustj 1768 med gebyhr i alt 2 rdr 1 mrk 12 s udj 3 Marker Smør i eenhver af deres Ejende jorde parter giorde jndførsels Forrettning ved dom vorder Confirmeret og hans Maytt: tilkiendt som Ejendom, og fremlagde Kramer den i saa maade passerede Jndførsels Forrettning, saalydende

Samtlige de jndstevnte mødte og næst at vedtage Lovlig varsel veemodelig forestillede, at de gierne vare villige at betale den Extra Skatt som nu paasøges, naar de ikuns havde Evne dertil, men de forsikrer i Sandhed, som desuden er vel bekiendt at deres omstendigheder ere saa fattige og usle, at dee mangler det nødtørftige til sig og sines underholdning og de haver betalt saa lenge som de haver været det ringeste Ejende ja de haver ike alleene udsatt som haanfaaed Pandt mod Penge laan til de Kongelige Skatters udreedelse deres ringe Løsøre Effecter, men end og i andleedning af deres Ejende smaae Jordeparter faaed penge til laans af andre meere formuende alt i den tanke at give vedkommende Creditorer lovlig forsikring derudj ved udstedende Pandte obligationer, ligesom og Halvor Johannesøn og Ole Johannesøn Fladeqval andmeldede eenhver at være Ejere af 1 Pund Smør i gaarden Fladeqval, som er ved tinglyst obligation Pandtsatt saasom af Halvor Johannesøn til Niels Erichsøn Otterstad for 46 rdr og af Ole Johannesøn til Johannes Erichsøn Rongereim for eet penge laan af 45 Rix daler

1770: 174

J det øvrige forestillede de Samtlige mødende, at om deres ringe Ejende Jordeparter dem og skulle blive fratagen, seer de sig ingen Raad eller Redning, men maae \med/ Hustruer og Børn af Hunger og nød omkomme, er derfore Eenstemmig begierende at den mod dem andlagde Sag maae gives andstand til næstholdende Høste ting for dette Skibreede, da de jmidlertiid vil nedgaae med allerunderdanigst Memorial til Hans Kongelig Mayestt:, i det allerunderdanigste haab at allerhøyst samme af medfødde Kongelig Mildhed og Naade lader sig bevæge til forbarmelse over dem og Extra Skattens eftergivelse som de ingenlunde lengere end allereede skeed er kand udreede

Kramer jndlod den begierte udsettelse til Retten

J følge de jndstevntes forlangende gives denne Sag andstand til næstholdende Høste ting

Hr: Fogden Hejbergs Fuldmægtig Sr: Kramer ligesaa andmeldede til dette ting med mundtlig varsel at være jndstevnt Iver Larsøn og Ole Magnesøn Eide, Niels Hansøn og Hans Mathiassøn Leerøen, John Siursøn og Ole Nielsøn Torschedal Knud Monsøn Kleveland, Hans Johannesøn jndre Bernes, Knud Ellingsøn Ladvigshougen, Ole Nielsøn Hannestvedt, Johannes Olsøn, Johannes Aschildsøn og Weemund Monsøn Herland, Anders Aamundsøn Miøs, Christen Nielsøn og Niels Nielsøn Aaseim, Weemund Nielsøn, Knud Monsøn, Johannes Johannesøn og Peder Johannesøn Tvedten, Jacob Olsøn, Johannes Monsøn, og Mons Olsøn Søre Møching, Johannes Weemundsøn Ladstad, Ole Iversøn og Ole Magnesøn Langeland, Anders Johannesøn og Mons Ellingsøn Hougstvedt, Anders Andersøn og Aschild Larsøn(?) {Heldal} Søre Røsland, Aschild Larsøn Heldahl, Anders Olsøn Tirevold og Hans Jansøn Horsaas, alle at paahøre den hos dem udj 3 Marker Smør i enhver af deres Ejende Jordeparter for Resterende Extra Skatt fra 1mo September 1767 til Ultimum augustj 1768 i alt med gebyhr 2 rdr 1 mrk 8 s giorde jndførsels Forrettning ved Dom stadfæsted og de Jordegods andpart[er] som hos eenhver er giort jndførsel udj Hans Mayestett som Ejendom tilkiendt

Samtlige de jndstevnte mødte tilstæde, tilstoed at være lovlig stevnt, og derefter forestillede, at det ingenlunde er skeed af uvillighed at de har maatted taale Søgemaal for Resterende Kongelig allernaadigst paabudne Extra Skatt, men de ere nød Dertil formedelst deres

bekiendte fattige og Kummerlige omstendigheder, da de haver Laant paa deres Ejende løsøre, saalenge de kunde faae og blive betroed noget til Skatternes afbetaling, ligesom og laant {aparte} aparte paa deres Jordegods, men nu ere de hos de meere formuende ej meere betroed, Jacob Olsøn Søre Møching Sagde og at hand som Ejere af 1 Pund 18 Marker

1770: 174b

Smør i Gaarden \Møching/ haver pantsatt samme til Anders Aschildsøn Reistad for laante Penge 70 rdr efter den i saa maade udstædde Obligations formeld som er Lovlig Tinglyst, Endelig declarerede de Samtlige mødende Eensstemmig at dersom de og nu skulle miste deres ringe Ejende faste gods, ville de geraade i den Allerkummerligste og beklageligste omstendigheder og med deres Hustrue og smaae Børn af Hunger og nød Omkomme vare altsaa begierende at denne mod dem andlagde Sag maatte stilles i beroe til Høste tinget, da de desforjnden vil nedgaae med deeres allerunderdanigste Memorial til Hans Kongelig Mayestt:, i det allerunderdanigste haab, at allerHøystsamme, af Kongelig medfød Mildhed og Naade, allernaadigst viiser barmhiertighed imod dem og forskaaner for videre Extra Skatts udreedelse, som de lengere end allereede skeed er ike kand betale, ihvorvel de gierne vilde naar ej som melt er deres fattige omstendigheder forbød dem det
Kramer jndstillede dend forlangte andstand til Retten
Sagen i følge jndstevntes begier beroer til næste ting

Endelig Sagde og Sr: Kramer at hans Principal Hr: Fogden Hejberg har ved mundtlig Varsel ladet til dette ting jndkalde Jon Horsaases Enke Anne Jonsdatter, Elling Olsøn Langeland, Aschild Tvedtens Enke Marthe Nielsdatter for at paahøre den hos eenhver af de jndstevnte for Resterende Extra Skatt fra 1mo September 1767 til Ultmo: Augustj 1768 i alt med gebyhr 1 rdr 1 mrk 8 s udj 2 Marker Smør i deres Ejende Jordeparter giorde jndførsels Forrettning ved Dom stadfæsted og de Jorde parter som hos eenhver er giort jndførsel udj Hans Kongelig Mayestt: som Ejendom tilkiendt, ligesom og i samme henseende er jndkaldet Anders Jacobsøn Søre Rødsland hos hvem er giort indførsel for Extra Skatt med Gebyhr i alt 4 mrk 8 s udj 1 Mark Smør i gaarden Røsland
De jndstevnte mødte og vedtoge lovlig Varsel, og for Resten gav samme Svar som af forrige benævnte jndstevnte Protocollen er tilført, ligesom og blev andmeldet at Enken Marthe Tvedten som Ejere af 21 Marker Smør i Tvedten haver Pandtsatt samme til Ole Hofshofde efter obligation for 18 rdr
de mødende begierede ellers paa grund som forrige Sagen udsatt til næste Høste ting, som blev jndvilged

Hr: Fogden Hejberg ved Fuldmægtig Sr: Kramer andmeldede at hand til dette ting med mundtlig varsel haver ladet indvarsle Ole Jensøn Fladaas for begangne Lejermaal med Qvinde Mennisked Marithe Olsdatter Øfsthuus /: og det før bemelte Ole Jensøn Fladaas var bleven Confirmeret :/ desandgaaende at liide Dom til Bøders udreedelse og Processens omkostningers Erstattning
Efter paaraab mødte paa de jndstevntes Veigne saasom for Ole Jensøn Fladaas Stiff faderen Michel Siursøn Fieldschaal og for Marithe Olsdatter Øfsthuus mødte broderen Rasmus Olsøn Øfsthuus, der begge begierede Sagen udsatt til næste kommende Ting for dette Skibreede, da de paagieldende

1770: 175

allereede har nedgaaet til Hans Kongelig Mayestett med Deres allerunderdanigste Memorial og andsøgning om allernaadigst befrielse for den Straf som dee ved denne deres begangne lejermaals forseelse haver fortiendt
Sr: Kramer indlod den begierte andstand til Retten
Sagen beroer til Høste tinged dette aar

Examineret Odels Skatts Mandtallet, hvorudj fandtes ej andre forandringer end ved vedkommendes foreviiste adkomster oplyst og iagttaged er

Fremlagt Restancen over de ordinaire Skatter indeværende Aars 1ste og 2de Termin beløbende sig til 453 rdr 3 mrk 5 s som blev oplæst og af laug Retted og almuen uimodsagt

Og da jngen indfandt sig som videre for Sage Tinged havde at forrette er samme slutted og ophæved

Sommer Tinget for Echangers Skibreede 1770,

ANNO 1770 den 23de Maij Er Retten sadt paa Tingstædet Bernestangen i Hossangers Skibreede udj Hr: Sorenskriver Henrich Garmanns Lovlige forfald af hands Eedtagne Fuldmægtig Hans Lessøe, Til eet aldmindelig Sommer Skatte og Sage Tings holdelse for Echangers Skibreedes almue, overværende udj Retten Kongelig Mayestets Foged Velædle Hr: Christen Hejberg og de samme 8te laug Rettes Mænd som ved seeneste afholte Høste ting ere for i aar til Rettens medbetiening udnævnte og paa folio 139 anførte undtagen at i stæden for Lars Erichsøn yttre Eijde sad Jon Nielsøn Hagset, der alle foreviiste Attester fra Velbaarne Hr: Etats Raad og Laugmand Bager at have aflagt deres laug Rettes Eed, saa var og tilstæde lensmanden Ole Fyllingen og øvrige ting søgende almue

Hvorda! Blev allerunderdanigst Læst de for forrige Skibreeders almue bekiendtgiorde Kongelige allernaadigste Forordninger og andre Høye øfrigheds ordre, og hvorefter fra almuen indkom til Publication følgende Documenter

1. Eet Skifte Brev forretted paa gaarden Lie den 18de octobris 1769 efter Hans Knudsøn vid: folio
2. Een Bøgsel Sæddel udstæd af Sogne Præsten til Kors Kirken Hr: Morsin til Petter Matiasøn paa 1 Løb Smør udj gaarden Eichnes, Dat: 22de febr: 1770
3. Eet odels Skiøde udstæd af Niels Andersøn Tofte til Arne Larsøn Tofte andgaaende odels Retten til 2 Pund Smør og 1/3 Faar udj gaarden Tofte for 16 rdr Dateret 23de Novembris 1769
4. Eet Ejendoms Skiøde udstæd af Arne Olsøn Gietrim til Mons Andersøn Eichnesvogen paa 18 Marker Smør og ¼ tønde Malt udj gaarden Biørndahl for 40 rdr, Dat: 23de Maij 1770

Derefter er i Rættetaged Sagen andlagt af Sogne Præsten til Hougs Præstegield Hr: Michael Stub Arentz mod Ole Knudsen Kleven for skyldige 36 rdr, da Citanten Hr: Arentz loed jndlevere den udj denne Sag Seeneste Høste ting passerede laugdag, og derefter vilde fornem/m/e om paagieldende Ole Knudsøn Kleven møder tilstæde

Ole Knudsen Kleven mødte og Sagde, at hand ej alleene tilstaar Stevnemaal og Laugdagens Lovlige forkyndelse men end og at hand er skyldig de paastevnte 36 rdr, hvorfore hand ej haver nogen jndvending mod Søgemaalet, men formedelst sin uformuenhed til gieldens afbetaling er fornøyed med at Sagen ved dom vorder beslutted

Derefter er saaleedes bleven

Dømt og Afsagt

Citanten Velædle og Velærverdige Hr: Michael Stub Arentz Sogne Præst til Hougs Præstegield, har til næstafholdne Høste ting for dette Skibreede Ladet jndkalde sin Debitor Ole Knudsøn Kleven for efter skriftlig udstedde beviis af 28de Januarii 1769 skyldig værende 36 rdr, Ved Sagens incammination har paagieldende Ole Knudsøn Kleven ikke mødt tilstæde med noged tilsvar i Sagen, thi er ham givet Laug dag til næste ting, da hand ved Sagens paaraabelse Compareredе tilstæde og ej alleene vedtog Jndvarslingen og Laug dagens Lovlige forkyndelse men end og tilstaaet at være skyldig, de paastevnte 36 rdr og ike vidste andet at jndvende mod Søgemaalet end hands nu foregivende uformuenhed til gieldens afbetaling

Thi Kiendes og Dømmes for Rett: At jndstevnte Ole Knudsøn Kleven Bør betale til Citanten Hr: Arentz, de paastevnte 36 rdr, Samt i Processens omkostninger 2 rdr 4 mrk, Det idømte udreedes 15 dage efter denne Doms Lovlige forkyndelse under adfærd efter loven

Hr: Fogden Hejberg ved Fuldmægtig Sr: Kramer Lod andmelde til dette ting ved mundtlig Varsel at have Ladet jndkalde Johannes Andersøn, Rasmus Johannesøn og Christian Christiansøn Næsbøe, Aamund Magnesøn Giellesvig, Ole Brynildsøn og Magne Magnesøn Welland, Mons Johannesøn Nedre Aas, Thommas Andersøn Røe, Lars Larsøn Toft, Mons Siursøn Jndre Hindenes, Jørgen Larsøn Anders Monsøn og Ole Siursøn Yttre Hindenes, Mons Bertelsøn Myhr, Ole Haldorsøn Houge Anders Pedersøn og Siur Johannesøn Houge, Jon Aschildsøn Hielmaas, Niels Olsøn og Johannes Nielsøn Echangerlie, Helje Olsøn Washelle, Lars Andersøn Esem, Gullich Haldorsøn og Knud Bastesøn Biørndahl, Ellef Larsøn Totland, Jon Nielsøn Müllen, Ole Johannesøn Store Urdahl Iver Olsøn Wiche, Jacob Olsen Stussdahl, Anders Anderssøn Nappen, Anders Larsøn Dyrkolbotten, Lars Johannesøn Etterdahl, Haldor Gudmundsøn og Knud Olsen Langedahl

1770: 176

Mons Olsøn Otterstad, Niels Nielsøn øvre Herland og Mathias Torgiersøn Fielde for at paahøre den hos eenhver for Resterende Extra Skatt fra 1mo September 1767, til Ultimo Augustj 1768 udj {deres} 2 Marker Smør i deres paaboende og Ejende gaardeparter giorde Jndførsels Forrettning /: til Skattens betaling i alt med gebyhr 2 rdr 12 s :/ ved dom Confirmeret og de Andparter Jordegods som hos eenhver er giort jndførsel udj Hans Mayestett som Ejendom tilkiendt, og fremlagde Kramer den passerede Jndførsels Forrettning.

Samtlige de jndstevnte mødte og vedtog lovlig varsel undtagen Ellef Larsøn Totland, som Kramer og exiperede uden for Søgemaalet, i det øvrige declarerede de samtlige mødende, at de gierne vilde betale dend nu omstevnte Kongelig allernaadigst paabudne Extra Skatt, men deres omstendigheder ere saa fattige og Kummerlige at dee samme ej formaar at udreede, begierede ellers Sagens andstand til næstandstundende Høste Ting, da de jmidlertiid vil ned gaae til Hands Kongl: Mayestt: med deres allerunderdanigste Memorial og andsøgning til forventende befrielse for videre Extra Skatts svarelse end allereede skeed er, som de ej lengere som melt kand betale.

Sagen gives Andstand til næste Høste ting for dette Sibreede

Hr: Fogden Hejberg ved Fuldmægtig Sr: Kramer ligesaa andmeldede til dette ting med mundtlig varsel at have ladet jndkalde Ole Knudsøn Kleven at paahøre een hos ham for Resterende ordinaire og extraordinaire Skatter i alt med gebyhr 6 rdr 3 mrk 6 s giorde Jndførsels Forrettning udj 7 Marker Smør ved Dom Stadfæsted og hans Mayestt: tilkiendt som Ejendom, ligesaa jndkaldet Anders Pedersøn Houge for ditto Skatter i alt 5 rdr 2 mrk 5 s hvorfore er giort jndførsel i 6 Marker Smør i gaarden Houge, og Endelig Ole Nielsøn Biørge for ditto Skatter 5 rdr 4 s, hvorfore er giort jndførsel udj 5 Marker Smør i gaarden Biørge
De jndstevnte mødte og vedtoge varselens Lovlige forkyndelse og i det øvrige begierede Sagens andstand til Høste tinged da de ej alleene jnden den tiid vil afbetale de ordinaire Skatter men end og andgaaende Extra Skatten nedgaae med allerunderdanigst Memorial til Hans Kongelig Maytt: til forventende befrielse.
Sagen gives Andstand til næste ting

1770: 176b

Hr: Fogden Hejberg ved Fuldmægtig Sr: Kramer fremdeeles andmeldede at have til dette ting med mundtlig Varsel ladet jndkalde Aase Helgesdatter Svindahl, Johannes Heljesøn Washelle, Niels Siursøn Biørge og at paahøre den hos dem for Resterende Extra Skatt med gebyhr i alt 1 rdr 12 s giorde Jndførsels Forrettning udj 1 Mark Smør i eenhver af deres Ejende jordeparter ved dom Confirmeret og de Ejendomme hvorudj Jndførsel er skeed Hans Mayestet som Ejendom tilkiendt Saa er og paa samme maade indstevnt Erich Larsøn Padøen for Extra Skatt med gebyhr 1 rdr 1 mrk 12 s for hvilken Extra Skatt er giort jndførsel udj 1 ½ Mark Smør i gaarden Padøen
af de jndstevnte mødte Johannes Heljesøn Washelle, Niels Siursøn Biørge og Erich Larsøn Padøen og vedtog lovlig varsel og forestillede tillige at dee ere saa fattige at de ike formaar Extra Skatten at udreede, hvilket de og erklærede paa fraværende Aase Heljesdatter Svindahls veigne, thi begierede de paa egne og deres fraværende Commitents veigne Sagen udsatt til Høste tinget for jmidlertiid at nedgaae til Hans Kongelig Mayestt: med deres allerunderdanigste Memorial til forventende befrielse.
Sagen gives andstand til næste ting

5. Publiceret Eet Skiøde udstæd af Johannes Nielsøn Echangerlie til Baste Monsøn Echangerlie paa 18 Marker Smør og 1 qvarter Malt udj Gaarden Echangerlie for 78 rdr. Dateret 25de Maij 1769

Examineret Odels Skatts Mandtallet hvorudj ej fandtes andre forandringer end hvad ved vedkommendes foreviiste Skiøder og Adkomst breve er observeret.

Fremlagt til Attestation Restancen over de ordinaire Skatter 1ste og 2de Termin dette aar beløbende sig til 469 rdr 5 mrk som blev oplæst og af almuen og Laug Retted uimodsagt

Og da ingen efter 3de ganges udraab indfant sig som viidere for Sage tinget havde at forrette er samme Slutted og ophævet

Sommer Tinget for Mielde Skibreede 1770,
Anno 1770 den 28de Maij, Er Retten sadt paa Nedre Mielde gaard i Mielde Skibreede og Nordhorlehns Fogderie beliggende til eet aldmindelig Sommer Skatte og Sage Tings

holdelse for Mielde Skibreedes almue, overværende udj Retten Kongelig Mayestets Foged Velædle Hr: Christen Hejberg og de samme Laug Rettes Mænd som ved Sidst afholdne Høste Ting ere udnævnte og Protocollen folio 142

1770: 177

Tilførte,

Hvorda blev allerunderdanigst læst de for forrige Skibreeders almuer bekiendtgiorde Kongelige allernaadigste Forordninger og andre Høye Øfrigheds ordre, og hvorefter indkom fra Almuen til Publication følgende Documenter

1. Een Bøgsel Sæddel udstæd af Enken Madamme Magrethe Svartzkops til Stephen Knudsøn Weeset, paa ½ løb Smør i gaarden Walstrand Dateret 5te april 1770
2. Een Ditto udstæd af Ditto til Niels Larsøn Wemmelvig, andgaaende een Plads under Gaarden Walstrand, Dat: 30te Martj 1770
3. Een obligation udstæd af Jon Olsøn Dahltvedt til Niels Andersøn Nore Ascheland paa Capital 60 rdr, mod Pant udj Gaarden Dahltvedt ½ Løb Smør 1 Mæhle Malt. Dateret 24de November 1769 fol: 709
4. Eet Skiøde udstæd af Mons Monsøn Rongved til Ole Michelsøn Kleppe paa 1 Pund 12 Marker Smør i gaarden Hofden for 46 rdr Dateret 28 Maij 1770
5. Eet Dito udstæd af Baste Jonsøn Rongved og Baste Monsøn Echangerlie til Mons Monsøn Rongved paa 1 Pund Smør og 20 Kander Malt for 52 rdr 3 mrk i gaarden Rongved, af samme Dato
6. Eet Vilkors brev udstæd af Mons Monsøn Rongved til Enken Anne Bastesdatter andgaaende hendes leve Kaar Dateret samme dags Dato som næst forrige
7. Eet Skiøde udstæd af Baste Monsøn Echangerlie med de fleere til Johannes Johannesøn Niaastad paa 1 Pund ¾ Mark Smør i gaarden Niaaestad for 41 rdr 1 mrk 8 s, Dateret 28de Maij 1770

Hr: Fogden Hejberg i andleedning af den sidstleeden Høste ting mod Anders Monsøn Halland andlagde og indCamminerede Sag som til dette Sommer ting er bleven udsatt i Rettelagde Rettens for Vidnerne givne Laugdags Kiendelse der for alle vedkommende Lovlig er forkyndt, af lensmanden Johannes Ascheland og Erich Mit Mielde hvilke Stevne Vidner Fogden fremstillede for at afhiemle forkyndelsen, saafremt ej vedkommende skulle møde og selv vedtage samme, ligeleedes andmelte Fogden at have med mundtlig Continuations Stevning indstevnt Lars Monsøn Søre Hartvedt som impliceret og paagieldende i denne Sag for at høre Vidner og lide Dom, Endelig har og Fogden med Mundtlig Continuations Stevning ladet jndstevne Ole Knudsøn Kleiven af Echangers Skibreede fordie hand med Anders Monsøn Halland har beskyldt adskillige Bøygde Folk her i Skibreedet for at have øvet Troldom og anden uskikelighed samt fordie hand selv har øvet Koglerie, og derved paa een utilladelig maade tilvendt sig penge af almuen, om alt dette at andhøre Vidner til eet lovskiked Tings vidnes erholdelse

1770: 177b

Og havde Fogden de brugte Stevne Vidner tilstæde for at afhiemble Stevnemaalet saafremt vedkommende ej selv her for Retten skulde møde og vedtage dets Lovlige forkyndelse.

Af de Laugdagede mødte tilstæde Hans Johannesøn Molland (Smaaland) og Hustrue Dordie Johannesdatter, Iver Aschildsøn Loftaas, Ole Olsøn Lohne, Anders Aschildsøn Røscheland Aschild Iversøn Røscheland, Baste Andersøn Nore Wallestrand, Ole Olsøn Ewersdahl,

Johannes Siursøn Wefle og Hustrue Marthe Johannesdatter, Marthe Iversdatter Wallestrand, Iver Gudmundsøn Wallestrand, Ole Johannesøn Søre Hartvedt, Ole Erichsøn Loftaas og Hustrue Marthe Rasmusdatter, Ole Iversøn Nore Hartvedt, men fleere mødte ike, og tilstode de Samtlige mødende Lovlig varsel at være tildeelt og laugdagen dem rigtig forkyndt

Lensmanden Johannes Ascheland tilkiendegav Johannes Wefletvedts Svagheds forfald denne Sinde,

Hvorefter fremstode de brugte Varsels Vidner Johannes Ascheland og Erich Mit Mielde og afhiemlede under Eed med opragte Fingre efter Lovens bydende at de ike alleene Lovlig haver forkynt den i Rettelagde Laug dag for Marthe Johannesdatter Lohne, Magdeli Larsdatter Hartvedt og Ole Soelberg med meer end 14 dages Varsel, men end og ved mundtlig varsel jndkaldet Lars Monsøn Søre Hartvedt til Vidners andhør og Doms lidelse i denne Sag.

Efter paaraab mødte Ole Knudsøn Kleven og vedtog lovlig Varsel at være tildeelt

Hr: Fogden Hejberg dernæst i Rettelagde Een ham fra Hr: Stiftbefalingsmand Pettersen tilhendekommen skrivelse, dateret 10de Februarij dette aar hvorved hand befales at beskike de forandførte Saggivne eet forsvar samme blev oplæst saaleedes lydende

Procurator Thommas Steen som nu for nyelig var tilstædekommen her paa tingstædet, gav Retten ærbødigst tilkiende at hand nu med det samme har erholdet Velædle Hr: Foged Hejbergs høytærede skrivelse af 28de hujus grundet paa det nu af velbemelte Hr: Foged fremlagde Høyvelbaarne Hr: Stiftbefalingsmand Pettersens skrivelse i følge af hvilked bemelte Steen vedtog at være Defensor i denne Sag mod andklagte Anders Monsøn Halland og Lars Monsøn Søre Hartvedt af Mielde Skibreede samt Ole Knudsøn Kleven af Echangers Skibreede, hvorefter Comparenten vilde andtage sig deres forsvar, naar hand først har faaed den behøvende Communication om Sagen, som er ham gandske ubekiendt men vendtelig af de jndstevnte vidners forklaring vil faae oplysning om

Fogden derefter begierede at den jndstevnte

1770: 178

Og Saggivne Anders Monsøn Halland for Retten maatte fremkaldes og at for ham maatte oplæses hans Sidstleeden Høste ting her for Retten giorde forklaring om denne Sag, samt at hand tillige maatte tilholdes at navn give hvad det var for een ustevnt Persohn hand da saa ofte beraabte sig paa som Hoved Mand.

Anders Monsøn Halland mødte og efter at for ham var oplæst hvad hand ved Seeneste afholdte Høste ting for dette Skibreede har i denne Sag giort forklaring om, tilstoed at det alt Protocollen Rigtig er tilført, men hand erjndrer sig ike at have sagt at jhendseende til de Midler hand brugte til at opfinde og optage hos Ole Søre Hartvedt nogle haar og anden Rusk som til hands Creaturers modgang udj hans Fiøs under nogle Sviller var nedlagt var eet tørklæde som Ole Søre Hartvedt havde tørked sig med den gang hand \gik/ til Guds bord men vel eet tørklæde som hand samme tiid bar paa sig, Sagde ellers at den i hands aflagde forklaring paaberaabte Persohn som den tiid var ustevnt er den nu for Retten tilstædeværende Ole Knudsøn Kleeven efter hvis ordre og foresigende hand haver forretted og talt, hvad hands forhen aflagde forklaring udviiser.

Ole Knudsøn Kleven Sagde at eengang i sidstafvigte aar 1769 kom Comparenten Reisende og blev da af Anders Monsen Halland paa gaarden Halland forebragt hvorleedes at Baste Nore Wallestrand Hans Molland eller Smaaeland, Aschild Røscheland, Enken Marthe Iversdatter Søre Wallestrand, Ole Søre Hartvedt Ole Lohne, Johannes Wefletvedt og Ole Ewersdahl for ham havde beklaget og tilkiendegivet at de havde stor vanlyke paa deres Creaturer, hvortil Ole Kleven Svarede Anders Halland at de skulde eftersee om der ike var noget nedlagt i Fæehuusene under gulvet som kunde foraarsage saadan Modgang, og derpaa

gik Anders Halland bort og eftersaae under Fiøs Gulvene hvor der blev forefunden adskillige sammen balte Klumper bestaaende af Haar Vadmels Lapper og hatte filt som blev leveret til Ole Kleven der siden sagde at have kast det paa Søen, og da dette var passeret kom adskillige af de som var funden saadan Ruskerie i Fiøsene hos og betalt ham derfore

1770: 178b

Saasom Hans Smaaeland 2 rdr 1 mrk, Aschild Røscheland 2 rdr, Marthe Iversdatter Søre Wallestrand 1 rdr 1 mrk, Johannes Wefletvedt 4 rdr, og Ole Ewersdahl 2 rdr, ligesom hand og tilstoed fra Anders Halland at være afleveret fra Ole Søre Hartvedt 4 rdr og fra Ole Lohne 3 rdr som til sammen udgiør 18 rdr 2 mrk af hvilke penge hand sagde Anders Halland ej haver modtaged eller faaed det allerringeste.

Hr: Fogden Hejberg begierede at de af Ole Kleven og Anders Halland benævnte Personer der har betient sig af dem for at optage det saa kaldede Troldom af Huuser og Klæder og derfore betalt dem penge maatte fremkaldes for at giøre deres forklaring om denne Sag og fremstoed da

Hans Johannesøn Smaaeland Som forklarede at Anders Halland i fior Vaares paa den tiid da Jorden blev Spadet kom til Deponenten og da hand vidste at hand hafde Vanlyke paa sine Creature Sagde til ham Sc: Hans Smaaeland at det var synd at hand som een fattig Mand skulde have saadan vanlyke paa sine Creaturer, som Anders Halland sagde ike kunde være ham af gud tilskiked, men at Folk havde nedlagt det, og hvorpaa Anders Halland med Comparentens tilladelse grov trende stæder i Fiøsen og op under gulvet og optog adskillige baller eller Klumper bestaaende af Koe Haar, Giedde haar og andet Ruskerie som hand ike kiendte og Sagde tillige at det var nedlagt af Anne Smaaland gift med Johannes Smaaeland, Hans Smaaeland Sagde videre at hand og erjndrer sig at der i disse omtalte baller eller bylter var 2 a 3 Kiød Klumper eller Støker og omtrent een haand fuld havre Korn, ligesom og at der var een Klump der saae du som eet Smale hierte, hvilked var indsvøbt i eendeel gamle Klude og palter, dette alt tog Anders Halland til sig og bragte det til Halland hvor Ole Kleven da opholdte sig og blev da af Hans Smaaeland betalt til Ole Knudsen Kleven penge 3 rdr som skulde være til betaling, for at Anders Halland som melt havde opgravet de forbemelte Sorter udj Fiøset og tilstoed da saavel Ole Kleven som Anders Halland at Anne Smaaeland havde nedgravet og nedlagt i Hans Smaaelands Flor eller Fiøs det ommelte haar og andet Ruskerie

Ole Kleven tilstoed at hand havde faaet af \Hans/ Johannesøn Smaaland de af ham forklarede 3 rdr, Sagde og at da hand Sagde til Hans Smaaeland at hand tvilte paa at Anne Smaaeland havde nedlagt det i Fiøset svarede Hans Smaaeland at hand troede hende vel til det,

Anders Halland tilstoed og at Ole Kleven Sagde til Hans Smaaeland at Anne Smaaeland havde nedlagt i Hans Fiøs hvad der som melt af Anders Halland blev optaged, men hvad af Hans Smaaeland den tiid dertil blev svaret erjndrer Anders Halland sig ike

1770: 179

Hans Johannesøn Smaaeland benægtede Ole Klevens udsagn for saavidt at Comparenten Hans Smaaeland skulde have tillagt Anne Smaaland nogen beskyldning, som er reent uden for Sandhed

derefter er fra Retten for denne Sinde forloved bemelte Hans Johannesøn Smaaeland og fremstoed

Aschild Iversøn Røscheland som forklarede at i Fior Vaares i Spade tiden kom Anders Halland og Hans Smaaeland udj Vidnes Huus paa gaarden Røscheland om Morgen i dagningen, og da Anders Halland kom ind spurte hand Comparenten Aschild Rødskeland ud,

om hand havde nogen i Stuen hos sig, som blev besvaret med Nej og at der ike var andre der inde end hans Børn da Anders Halland spurte om een Hæst Aschild Røskeland tilhørende, som var Syg, hvorleedes samme nu var, hvortil hand svarede at dend endnu var slet, Hvorpaa Anders Halland Sagde til Comparenten at der var noged ondt nedgravet i hans Fiøs som foraarsagede hans Creatures vanlyke, og da Den nu mødende Aschild Røscheland ej vilde troe saadant sagde Anders Halland at hand skulde følge ham i Fiøsen, hvor Anders Halland optog een liden Steen Helle som laae paa Fiøs Gulvet strax jnden for Dørren, og fandtes derunder tvende been af 1 Smale Side og nogle haar og andet Ruskerie som Anders Halland tog til sig og leverte det til Ole Kleven til hvem og Aschild Røscheland betalte 3 rdr, og blev ham da af Ole Kleven sagt at Mons Elvigs Søn Ole samme skulde have nedlagt,

Ole Kleven tilstoed alt hvad af Aschild Røscheland nu forklaret er udj eet og alt, og at hand gav ham saadan beskeed andgaaende, det i Fiøset nedlagde og omforklarede som tilført er.

Anders Halland tilstoed og Aschild Røschelands forklaring rigtig at være

dernæst Fremkaldet

Enken Marthe Iversdatter Søre Wallestrand som forklarede: at een gang i Fior Vaares strax efter Pindsedag kom Anders Halland til hende paa Kirke Vejen og Sagde til hende at hand vidste hun havde stor modgang med sine Creature og havde mange avindsmænd, hvortil hun svarede Jae, og siden kom Anders Halland til hende ved Søen og Sagde at hand vilde see i hendes Fiøs om der ike var noget ondt lagt ned, som Marthe Wallestrand og tilstædde ham og fulte med i Fiøsen hvor Anders Halland stak med een stav under een paa Fiøs gulvet liggende Steen Helle, og optog tvende Runde baller eller bylter som var omsvøbt med haar og uldgarn, hvilke hand bragte til Ole Kleven paa Halland, og betalte Marthe Wallestrand derfore

1770: 179b

til Ole Kleven ved sin Søn 2 rdr 3 mrk i penge og 1 Smale Sagde og at Anders Hallands Søn havde sagt hende at efter Ole Klevens Sigende skulde Brithe Wefle havde nedlagt i Fiøset paa *Wallestad (Wallestrand) hvad som melt af *Ander Halland \der/ blev optaget,

Ole Kleven tilstoed at have modtaged af Enken Marthe Wallestrand de omforklarede 15 mrk og 1 Smale, men hand erjndrer ike at have Sagt til Anders Hallands Søn hvem der havde nedlagt i Fiøset paa Wallestrand hvad der af ham ved Anders Halland er optaged

Anders Halland tilstoed Marthe Wallestrands forklaring i alt undtagen ihenseende til hvem som skulde have nedlagt de af ham i Fiøsen fundne baller eller *bytter (bylter) derom var hannem indted vidende

Derefter fremstoed

Ole Olsøn Ewersdahl som forklarede: at i Fior Vaares kom Anders Halland need eet ærende til Comparenten om nogle baand hand havde lavet ham, og Spurte Anders Halland da om Comparenten ike havde een oxse som havde været fra Creaturerne een Nat hvortil blev svaret Ja og at samme allereede var kommen igien hvorpaa Anders Halland Spurte videre om ike samme var Klippet, hvortil Comparenten Ole Eversdahl svarede at det vidste hand ike, men da samme af Anders Halland og Comparenten blev efterseet blev det befunden Rigtig og at oxsen var Klipped under Bugen, Fremdeeles udlod Anders Halland sig med at der maatte vist være noged ondt nedgravet i hans Huus hvilked Ole Eversdahl ike vilde troe, hvorpaa Ole Kleven og Anders Halland samme dag{s} kom til Ewersdahl og optog baade i eet Smale Huus og under een Steen helle i Stuen adskil[lige] bylter haar og uldet tøy, samt 1 tand af 1 Creatur og 3de blaae Korn som var jndsvøbt i samme bylter, som Comparenten havde i sinde at ville brent op strax, som og Ole Kleven svarede til at det ike var bedre værd, men blev dog til sidst modtaged af Ole Kleven som fik for sin umage 2 rdr, og Sagde Ole Kleven at Mons Elvigs Hustrue Guroe Olsdatter havde baade Klipped den omprovede oxse samt nedlagt udj Ole Ewersdahls Smale Huus og Stue de der optagne bylter af haar og andet Ruskerie

Ole Kleven tilstoed Vidnes eller deponentens aflagde forklaring undtagen for saavidt at hand ike navngav Mons Elvigs Hustrue men alleene sagde at de nærmeste kunde have giort det.

Anders Halland Sagde at hand ike optog noged i Smale huuset eller Stuen men hørte gandske vel at Ole Kleven Sagde til Ole Eversdahl at Mons Elvigs Hustrue var den som baade havde Klipped oxsen og nedlagt i Smaale

1770: 180

Huuset og Stuen hvad der Af Ole Kleven som melt er bleven optagen

Derefter fremstoed

Ole Johannesøn Søre Hartvedt som forklarede at i Fior Vaares talte Comparenten med Anders Halland hiemme hos ham selv paa Hartvedt og talte hand om den store modgang og vanlyke som hand havde paa sine Creature, hvortil Anders Halland Svarede at saadan vanlyke var ham vel ike alt af Gud tilskiked men maatte være onde Mennisker som var skyld derudj og at der var noged nedgravet i Comparentens Fiøs som foraarsagede saadan vanlyke, og da Ole Hartvedt ike vilde troe det Sagde Anders Halland at hand vel skulde sige beskeed derom een anden gang, men denne sinde kunde hand ike forjnden hand havde derom talt med Ole Kleven, Siden traf Comparenten Ole Hartvedt Anders Halland ved Gierstad Kirke og Sage da Anders Halland at det var vist at der var ondt nedgravet i Floret paa Hartvedt, og een Aatte dages tiid derefter kom Anders Halland og begierede at Comparenten Ole Hartvedt skulde laane ham et tørklæde som hand havde baaret paa sig sidste gang hand var til Herrens bord som hand og fik, hvorefter Anders Halland optog under een Steen som laae under Svillerne i Floret een gammer Hatte Skygge som var sammensyet med hvid uldgarn og hvorudj fandtes adskillig haar og hage beenet og lægge aller fode beenet af een Kalv som var i støker Knuset med meere som Comparenten ike erjndrer, hvilked alt blev jndsvøbt i den forommelte Klud og af Anders Halland taged med sig til Halland hvor Ole Knuds: Kleven var, og betalte Anders Halland for sin Reise og umage 4 rdr, og Sagde Ole Kleven til Ole Hartvedt siden paa Halland at Jacob Niaastad skulde have ladet det *lige (legge?) i Floret ved een halv voxsen dreng med eet Guult stavet haar som Ole Kleven ike kiendte.

Ole Kleven tilstoed Ole Hartvedts forklaring udj eet og alt Anders Halland ligesaa

derefter fremkaldet

Ole Olsøn Lohne \som/ Sagde at i Fior Vaares kom Anders Halland til ham i hans Huus, hvor hand fortalte ham at der var noged ondt nedgravet i hans Floer som foraarsagede Vanlyke for hans Creature, og da Anders Halland blev tilladet saadant at eftersee opgrov hand under nogle løse Steene ved Dørren 2de Sammensyede bylter eller baller, og Sagde tillige at hand hafde ordre ej at opskiære meere end den eene, thi i den anden var forgift

1770: 180b

og da den {anden} eene blev opskaaren fandtes derudj Kalve haar og Giedde haar og nogle been, hvor efter Anders Halland begierede een Klud til Svøbe udj det hand havde funden i Floren som ham og blev leveret, dog blev ej begiert nogen sær Klud men at det var ligemeged hvad det var for een hvorefter Ole Lohne betalte til Anders Halland 3 rdr som dog Ole Kleven selv fik, og havde Ole Kleven sagt til Ole Lohne at det som fandtes i Floren var baaren fra Anne Smaaeland af Baste Lohne og nedlagt i Ole Lohnes Floer

Ole Kleven tilstoed alt hvad af Ole Lohne forklaret er Anders Halland ligesaa

derefter er andtaget til examination

Anders Aschildsøn Røscheland som forklarede: at i Fior Vaares kom Ole Kleven til Rødskeland og havde i følge med sig Anders Hallands Søn Johannes som var i tieneste hos

Comparenten, og andmelte da Ole Kleven at der var ondt nedgravet i Ole Rødskelands Floer og fandt Ole Kleven under nogle Steene i Floren een liden Pose eller balle hvorudj fandtes adskillige Sorter af Haar, been og Koe tænder som Ole Kleven forvarede i een gammel Klud, og fik for sin umage 5 mrk, Comparenten Sagde ellers at Anders Hallands Søn Johannes for hannem hafde beretted at Ole Kleven skulde have sagt at Guroe Olsdatter Elvig havde nedlagt det i Floret

Ole Kleven benægtede Anders Røschelands udsagn i saa maade at hand ike havde beskylt Guroe Elvig, men tilstoed det øvrige og at have modtaged af Ole Rødskeland for sin umage 5 mrk

derefter fremstoed

Johannes Siursøn Wevle og forklarede at Anders Halland kom til Wefle i Fior Vaares og Sagde til Comparenten at der var noged ondt nedgravet i hans Floer som foraarsagede hands Creature vanlyke, og da det blev efterseet fandt Anders Halland ved Floer døren og i et Skot uden for 2de sammen syede lerreds Poser, men hvad derudj var veed hand ike men Anders Halland fik een gammel Klud at giemme dem i for at bringe dem til Ole Kleven af hvem hand efter sigende var udsendt, og paastoed Anders {paa} Halland paa Ole Klevens veigne 3 rdr, men har ike faaet noged, og endelig Sagde Anders Halland til Comparenten Johannes Vevle at {Anders} \Jacob/ Niaastad havde ladet det bære i hans Floer ved een dreng som havde et gul stavet haar

Ole Kleven tilstoed hvad af Johannes Wevle forklaret er og Anders Halland ligesaa,

derefter fremstoed

Ole Erichsøn Loftaas og forklarede at Ole Kleven og Anders Halland kom til Comparenten i Fior vaares og andmelte at der var ont nedgravet i hans Floer, og da hand ike troede saadant, gik de med ham og optog i Floren under nogle Steene tvende Poser hvorudj var eendeel haar og anden Ruskerie, som de Svøbte i een gammel

1770: 181

Klud og tog med sig og betalte Comparenten, Ole Kleven for sin umage 4 rdr, og sagde Ole Kleven at disse tvende Poser var nedlagt i Floret af Giertrud Nielsdatter Wefle, men Anders Halland Sagde at Giertrud Wefle og Iver Aschildsøn Wevle havde været begge lige gode derom,

Ole Knudsen Kleven tilstoed Ole Loftaases forklaring udj eet og alt, men Anders Halland nægtede ike at have giort nogen beskyldning over Iver Wefle – eller rettere Loftaas hvor Iver Aschildsen boer

Ole Iversøn Nore Hartvedt som forklarede: at i Fior Vaares kom Lars Monsøn Søre Hartvedt til Comparenten og berettede ham at Ole Kleven havde sagt at der var ondt nedgravet i hans Floer som foraarsagede hans Creatures vanlyke, og Spurde ham om hand ike vilde have det optaged, og da Comparenten Sagde til Lars Monsøn Hartvedt at hand ike kunde troe ham til at hand vilde føre ham i nogen vilderie svarede hand Nej, og Sagde tillige at hand ike vilde nøde ham til at optage samme, nogen tiid derefter kom Lars Monsøn Hartvedt igien og havde med sig Ole Kleven, og gik da Comparenten Ole Hartvedt at og Lars Monsen Hartvedt gik med ham i Floren og tog op under een helle een Pose hvorudj fantes nogle giedde haar samt saa vidt hand kunde skiønne Eet hage been af Eet barn, og begierede Lars Hartvedt een gammel Klud at giemme det udj som hand og fik hvorpaa Ole Kleven paastoed 4 rdr for sin umage men fik kuns een Rix daler til afgang paa Sum/m/en

Ole Kleven Sagde ellers {at} til Ole Hartvedt at de som havde nedlagt i Floren det der fundne var baade nær og langt omkring, som hand skulde sige een anden gang naar hand kom den Vej

Hr: Fogden Hejberg begierede denne Sag udsatt jndtil hand hos hans Høy Velbaarenhed Hr: Stiftbefalingsmand Pettersen kunde faae andsøgt og bevilget Extra Rett til dens videre fremme til hvilken tiid som nu ej kunde bestemmes fogden Reserverede sig at begiegne alle de Sagskyldige med Continuations Stevning saavelsom og i fornøden tilfælde at jndstevne vidner til Sagens videre oplysning. jmidlertiid begierede hand det passerede beskreven meddeelt

Defensor Steen for de trende bemelte Sigtede Persohner Reserverede det behørige forsvar for dem naar denne Sag for eftertiden skulle blive foretagen

Sagen stilles i beroe

1770: 181b

Jndtil videre og til den fornøden udfordrende Extra Rett til denne Sags udfør af Høye Øvrighed bliver bevilget

Hr: Fogden Hejbergs Fuldmægtig Sr: Cort Kramer andmeldede at Velbemelte hans Principal til dette ting haver ladet jndkalde efterskrevne Anders Monsøn Halland, Johannes Monsøn Søre Wevle, Baste Bastesøn Søre Borge, Ole Olsøn Søre Solberg, Anders Johannesøn og Niels Torfindsøn Nore Solberg, Johannes Johannesøn Niastad, Niels Magnesøn Havre Mons Andersøn Havre og Jon Olsøn Dahltvedt, alle at paahøre den hos dem for Resterende Extra Skatt fra 1mo September 1767 til Ultimo augustj 1768 i alt med gebyhr 2 rdr 12 s giorde Jndførsels Forrettning udj 2 M/ark Smør i eenhver af deres Ejende og paaboende Jordepart, ved Dom Confirmeret og Hans Mayestett som Ejendom tilkiendt,

Af de jndstevnte mødte Samtlige undtagen Johannes Monsøn Søre Wevle og Baste Bastesøn Søre Borge, paa hvilkes veigne de øvrige dog vedtoge lovlig varsel, og erklærede de Samtlige at de alle vare gandske villige at ville betale til hans Kongelig Mayestett den allernaadigst paabudne Extra Skatt men deres omstendigheder ere saa fattige og Kummerlige at de ike lengere kand betale samme, de vare altsaa andleediget til paa egne og de fraværendes vegne at begiere Sagens andstand til Høste tinget, da dee jmidlertiid vil nedgaae til hans Kongelige Mayestett med deres allerunderdanigst Memorial og andsøgning allerunderdanigst formodende at allerhøyst samme af medfødde Kongelig Mildhed og Naade forbarmer sig over dem og at de befries for Extra Skatt at svare, da deres usselhed er saa stor at de neppe kand udreede de ordinaire Skatter af deres Jorder som for det meeste og største deel med Pant er behefted, og skulle nu de deraf miste eendeel og samme Hans Mayestet som Ejendom vorde tilkiendt maatte de med Hustruer og børn i mangel af deres allernødtørftigste underholdning af Hunger og nød omkomme

Kramer jndlod den begierte udsettelse til Retten

Sagen i følge De jndstevntes begier beroer til næste ting

Ligesaa andmelde Hr: Fogden Hejbergs Fuldmægtig Sr: Cort Cramer at til dette ting med lovlig varsel er indkaldet Knud Johannesøn og Johannes Siursøn Wevle Stephen Monsøn Grove, Syver Olsøn Nore Borge, Ole Johannesøn Søre Reveim, Siver Larsøn Gierstad og Magne Jonsøn Hechland at paahøre ved dom Confirmeret den Jndførsels Forrettning som er giort hos dem for Resterende Extra Skatt fra 1mo Sept: 1767 til Ultimum Augustj 1768 i aldt med

1770: 182

Gebyhr 2 rdr 12 s, udj 1 ½ Mark Smør i eenhver af de benævnte Ejende og paaboende Jordeparter ligesaa var og i ligehenseende og for samme Extra Skatt jndstevnt Johannes

Johannesøn Audestad og Tormoe Isachsøn Mæhle at paahøre den hos dem udj 3 Marker Smør i deres paaboende gaarde parter giorde jndførsels Forrettning ved dom Confirmeret og Hans Maytt: tilkiendt som Ejendom,

Samtlige de indkaldte mødte og vedtoge lovlig varsel og ellers erklærede, at det er een Sandferdighed som er heel velbekiendt at de alle ere meget fattige og i Kummerlige omstendigheder, de har saalenge de har været noget hos nogen meere formuende end de betroed, Laant paa hvad løsøre de haver været Ejende for at efterkomme deres allerunderdanigste Pligter og betale Extra Skatten, eendeel af dem haver Pandtsatt deres gaarde parter for meere end de ere værd, og andre igien betroed penge paa godset uden obligation og forsikring, men nu ere de ike meere betroed, som er den virkelige andleedning til at de ej heller lengere kand betale Extra Skatten, ja neppe de ordinaire Skatter og udredseler, Skulle nu noged af deres ringe Ejende andparter Jordegods blive dem frakiendt for Extra Skatten maatte de med Hustruer og Børn lide den allerføleligste mangel og af Hunger og nød for den største deel omkomme, thi ere de samtlige begierende Sagens andstand til næste ting, for jmidlertiid at nedgaae til Hans Kongelig Mayestett med deres allerunderdanigste andsøgning, i haab om een naadig Bønhørelse og at de for Extra Skatten maatte befries som de ej lengere kand udreede.

Kramer jndlod den begierte andstand til Retten

Sagen i følge de jndstevntes begier beroer til næst holdende Høste ting for dette Skibreede

Derefter er examineret Odels Skatts Mandtall, hvorudj ej fandtes andre Forandringer end de som af vedkommendes ihendehavende adkomster er observeret

Fremlagt Restancen over de ordinaire Kongelige Skatter for 1ste og 2de Termin dette aar som blev oplæst opløbende til 568 rdr 4 mrk og blev af Laug Retted og almuen uimodsagt

Og da jngen efter trende ganges paaraab indfandt sig som noget videre for Sage tinget denne Sinde havde at forrette er samme ophævet,

1770: 182b

Sommer Tinget for Arne Skibreede 1770.

Anno 1770 den 30te Maij, Er Retten sadt paa Gaarden Nedre Mielde udj Mielde Skibreede, Til eet aldmindelig Sommer Skatte og Sage tings holdelse for Arne Skibreedes almue, overværende udj Retten Kongelig Mayestets Foget Velædle Hr: Christen Hejberg, og de for i aar til Rettens medbetiening udnævnte Eedsorne laug Rettes Mænd, som forhen i Protocollen paa Folio 145 Speciel ere navngivne og andførte, undtagen at i stæden for Sæbiørn yttre Brudvig sad Lars Monsøn Hoele og i stæden for Abraham Marchussøn sad Berge Larsøn Haarvig

Hvorda! blev allerunderdanigst Læst de for forrige Skibreeder bekiendt giorde Kongelig allernaadigste andordninger, og dernæst andre høye Øvrigheds ordre, og hvorefter indkom fra almuen til Publication efterfølgende Documenter,

1. Eet Skiøde udstæd af Ole Jensøn Sætterstøel med de fleere til Niels Anbiørnsøn Hiorteland paa 1 Pund 12 M/arker Smør og 24 Kander Malt udj gaarden Hiorteland for 90 rdr Dateret 15de Februarii 1770
2. Eet odels Skiøde udstæd af Johan Garmann til Olle Ascheland andgaaende Odels Retten til 18 Marker Smør udj Gaarden Waxdahl for 7 rdr 24 s. Dateret 26de December 1769

3. Eet afkald udstæd af Johan Christian Seehuus til Madamme Garmann for Gische Catharine Laahuusens arv 42 rdr 2 mrk 3 s Dat: 7de Martj 1770

4. Een Bøgsel Sæddel udstæd af Hr: Provsten Renord til Iver Nielsøn paa ½ halv løb Smør og 1 ½ Kande Malt i gaarden Tuenes Dateret 3de April 1770, hvoraf fulte ligelydende Reverse

Derefter er i Rettetaged Sagen andlagt af Procurator Steen paa Sr: Henrich Normanns veigne mod Ole Iversøn.

Ole Iversøns andtagne Fuldmægtig Procurator Preus og i Rettelagde Rettens seeneste Laug dags forafskeedigelse af 27de Novembris Sidstleeden aar med den paateignede forkyndelse af Varsels Vidnerne Laug dagen blev oplæst saaleedes Lydende

Varsels Vidnerne Gustavus Pettersøn og Anders Davidsøn Boes fremlagde paa Sr: Wilhelm Jægers Veigne eet af ham i Sagen forfatted skriftlig tilsvars skrift af 26de Maij 1770 som blev oplæst og er saaleedes lydende

Contra Citantens Fuldmægtig derefter jndleverede hans skriftlige forsæt af dags dato som hand forlangede af Retten oplæst og efterdie Comparentens Principal nu selv Persohnligen for denne høystærede Rett Sisterer sig saa forhaabede hand at samme hans Principal bliver udfordret Sandheds Erklæring, om ej samme jndleverede skriftlige forsæt er Componeret og skrevet efter hans eget forlangende og saaleedes som hand kunde med frelst Samvittighed ved Eed bekræfte, i fald saadant af denne Respective Rett kunde eller skulle udfordres, overalt da Hoved Citanten Normann seeneste Høste ting fra sin Side haver beslutted Sagen

1770: 183

Til Endelig doms afsigelse efter hans seeneste ind komne paastand saa urgerede og protesterede Citanten paa Sluttelig Dom efter hans Contra Citation og hvis videre derefter hidjndtil er vorden produceret, det i Rette lagde Jndlæg blev oplæst og er saaleedes lydende

Procurator Steen mødte for Hoved Citanten Sr: Normann ihenseende saavel *ihenseende til det af Sr: Jæger som og Contra Citanten Ole Jversøns jndkomne vidtløftige Forsætter maatte udbede sig Copie af samme og Sagens andstand til næstkommende Høste ting, da samme vedbørlig skal blive besvaret med endelig paastand til Doms, saavel i Hoved Sagen som Processens omkostninger.

Preus Reffererede sig til hvis fra hands Side hidjndtil er i Rettekommen, og formodede at denne Sag ike bliver traineret til hans Principals aldt for utaalelige besvær, men i fald Sagen i følge Hoved Citantens begier skulde udflyttes, saa protesterede Comparenten tratiosboe(?) at de andførte Hoved beviiser i hoved Citantens Reigning af 3de Oct: 1767 ere andførte til Credit, in originale bør i Rettelegges til Sagens desto meere oplysning, allerhelst da samme brevskab ufeilbar skal oplyse Retten, at det andførte deraf ej hefter paa Contra Citanten som interessent med Wilhelm Jæger men udj eet og alt paa Jæger selv som virkelig Debitor af Reigningens befattende indhold, saavel af andførte Debet som Credit, øvrigens benægtede Comparenten alt modstridigt af hans tilførte og igientog sit forrige om Sagens beslutning ved dom

derefter

Eragted

Sagen i følge hoved Citantens begier beroer til næste Høste ting da hand samme fra sin Side haver til Endskab at befordre

Procurator Thommas Steen fremstillede sig for Retten og tilkiendegav at Sr: Henrich Normann Borger og handels mand i Bergen havde ladet jndkalde Niels Olsen Piber at lide dom til at betale ham skyldig værende 2 rdr 2 mrk tilligemed Sagens forvolte omkostninger

Contra Parten Niels Olsen Piber af Sandvigen blev paaraabt men mødte ike thi fremstode Stevne Vidnerne Gustavus Pettersøn og Anders Davidsøn og afhiemlede jndvarslingen under Eed.

Steen erjndrede om laugdag til næste Høste ting

Eragted

Jndstevnte Niels Olsøn Piber som ej denne Sinde haver mødt tilstæde gives laug dag til næste ting at møde og Sagen at tilsvare

1770: 183b

Procurator Jacob Preus fremstoed for Johannes Lind af Bergen og jndgav een bemelte Linds udstæd Stevnemaal mod Jahn Nielsøn Lods boende udj Store Sandvigen af Dato 16de Maij Sidstleeden for skyldig værende Penge 16 rdr som den jndstevnte Jan Nielsøn Lods deels den 19de Novembr: 1761, for 6 rdr, og deels 1762 den 27 Januarij for 10 rdr, efter Stevningens videre formeld paa hvilken Stevning besagde 16de Maij efter paateigningen vil befindes lovligen forkyndt Stevnemaalet blev i Retten oplæst og er saaleedes lydende

Efter paaraab mødte ike Jndstevnte Jan Nielsøn Lods thi er jndvarslingen af Stevne Vidnerne afhiemlet saaleedes at være passeret som den paa Stevningen skeede paateigning udviiser, ligesom og at forkyndelsen skeede den 16 Maij om Morgenen Kloken 8 Slett – og er nu den 30te ditto Kloken 6 ½ Slett Eftermiddag

Citantens Fuldmægtig Preus erjndrede om laug [dag] for den jndstevnte og udeblevne til næste Høste ting

Eragted

Lovlig jndstevnte men ej denne sinde tilstædemødende Contra Part Jan Nielsøn Lods gives laugdag til næste ting at møde og Sagen at tilsvare

Gotfried Pettersøn af Store Sandvigen havde til dette ting ladet jndstevne Anne Magarethe Torgiers med skriftlig Stevning og derved til Vidnesbyrds afleggelse Lasse Cramer, Carine Andersdatter samt deres tienneste Pige Anne Sophie og hvilken Stevning under dato 13de December 1769 og forkyndt den paafølgende 14de ditto Procurator Preus i Rette lagde paa Citantens veigne

den jndstevnte paagieldende blev paaraabt men hverken hun eller Vidnerne mødte med tilsvar thi er Stevnemaalet af forbemelte Stevne Vidner afhiemled saaleedes at være forkyndt som deres paaskrift udviiser.

Fuldmægtigen Preus derpaa Sagde at til berørte andhenggiggiorte Citation er hand ike forfatter men ved Comparentens andkomst til tinged formaned (formaaed?) i Retten til andhænggigiørelse at frembringe, men ike desmindre da Comparenten syntes noged defect i Formaliteten til Sagens lovlige fremgang, andsaae det fornøden Sagen med Continuations Stevning at begiegne og ved samme lejlighed faae Vidnerne obligerede at Sistere sig for Retten til vidnesbyrds aflæg, og til den Ende begierede Sagen udsatt til næste Høste ting, som blev bevilget

Udj den Sag andlagt af Procurator Jacob Preus paa Anne Dorethe Mogensdatter af Sandvigen hendes veigne imod Johan Tallach Bischop fremstoed bemelte Preus og i Rette lagde denne Rettes den 27de November 1769 givne

1770: 184

Eragtning beskreven med dens paateignede lovlige forkyndelse under Dato 4de Maij passato, men efterdie Comparenten formerker at jngen af Vidnerne <ind>finder sig værende tiid til Vidnesbyrds aflæg, saa vilde Comparenten udbede Rettens Kiendelse nu afsagt til den foregaaende Kiendelses igientagelse, for de samtlige jndstevnte Vidner tilligemed Contra Parten Bischop de første under Lovens Faldsmaal at aflegge Eedelig vidnesbyrd – og den sidste saafremt ingen paa hans veigne nu skulle møde, saavidt Sagen hannem maatte andgaae,

Procurator Steen mødte for den Sigtede Johan Bischop som benægtede Sigtelsen og i belejlig tiid naar Vidnerne skal afhøres vil have sig Reserveret sit nærmere forsvar ellers erjndrede Comparenten at den jndstevnte Biskop ej var tilstæde eller i sin Boepæhl da Stevnemaalet blev forkyndt hvorfore hand begierede Copie af Stevningen.

Preus tilførte at hand end bliver foraarsaget paa hans fattige Principaljndes Veigne til næstkommende Høste ting at begiegne jndstevnte Biskop med Continuations Stevning fordie at ermelte Biskop ulovmessig forholder Citantjnden hendes Kiste og Klæder og det uden aarsag og brøde, hvilket i tiiden skal blive jllustreret, og altsaa haabede hand at Retten billigger den forlangte andstand

Steen Svarede at dersom Citantjnden trøster sig til den paaberaabte Continuations Stevning, saa skal det ike mangle paa hans Side paa lovlig maade at fralegge sig Sagen

derefter

Foravskeediget

Sagen udsettes til næste Høste Ting for dette Skibreede Til hvilken tiid Retten igientager den seeneste Ting givne laug dag for Jahn Tollach Bischop og Vidnerne Rasmus Jacobsøn, Haaver Haaversøn, Anne Marie Lindemanns, Mogens Dyrdahl og Hustrue Boddild, da Johan Bischop gives laug dag at møde og Sagen at tilsvare, og Vidnerne under Lovens Faldsmaal forelegges samme tiid at Comparere for Retten og provemaal aflegge det af Sr: Steen forlangte skal blive beskreven meddelt

5. Publiceret eet Skiøde udstæd af Knud Iversøn Garnes til Ole Iversøn Tuenæs paa 18 M/arker Smør 3 Kander Malt og ¼ huud i Garnes for 55 rdr Dateret 22de Januarii 1770

1770: 184b

Hr: Fogden Hejberg gav tilkiende at have med mundtlig Kald og varsel til dette ting jndstevnt Johannes Johannesøn, Aad Iversøn, Ole Aadsøn Gullich Tormoesøn og Mons Pedersøn alle opsiddere paa Gaarden Indre Arne fordie de har brugt utilladelig Kroe hold med øll og brendeviins Sahl og ofte baade Søn og hellig dage skienked til Fylderie og Drukenskab og andre deraf flydende jnsolenter for dem som har i saa tilfælde søgt deres Huuse, om alt dette at høre Vidner, lide dom til vedbørlig undgieldelse og betale Processens omkostninger, til Vidner i denne Sag er under Lovens Falds maal jndstevnt Ole Andersen Jndre Arne, Aamund Andersen ibid, Mons Olsøn Mieldem, Ole Ellingsøn *Hougs, Ole Danielsøn Seim og Goute Goutesøn ibid, og fremstillede Fogden de brugte Stevne Vidner Lensmanden Ole Wichne og Holdger Fabiansøn indre Taqvam for at afhiemle Stevnemaalets lovlige forkyndelse, saafremt de jndstevnte ej selv skulle møde og vedtage samme.

Af de jndstevnte Parter mødte Johannes Johannesøn, Aad Iversøn og Ole Aadsen indre Arne samt af vidnerne Ole Andersen Jndre Arne, Aamund Andersen ibid, Mons Olsøn Mieldem, Ole Ellingsøn *Hougs og Goute Goutesøn Seim, som alle vedtoge lovlig Varsel, hvorefter jndvarslingen af de forbemelte tvende Stevne Vidner under Eed er afhiemlet for saavidt de udeblevne andgaaer.

Hr: Fogden Hejberg derefter begierede at de jndstevnte Vidner maatte tilspørges, efter at de først vare tagne i Eed 1mo Om de ike veed og selv har seet at disse forandførte Saggivne har Solt øll og brendeviin til eenhver som har begiert det. 2do Om de ike ogsaa veed og har seet at de Søn og hellige dage ja end ogsaa under Prædiken har skienked saaleedes at Giesterne har været gandske drukne og beskienkede. 3tio og Om der ike desformedelst ofte har været trætte Klammerie og Slagsmaal af drukne Personer i deres Huuse?

Hvorefter Samtlige de mødende Vidner er fremkaldet og Eedens forklaring af lov bogen for dem oplæst og de formaned til Sandheds vedblivelse og at vogte sig for meenEed hvorom de og giorde løfte og derefter aflagde Eed med opragte Fingre efter loven

1. Vidne Ole Andersøn Jndre Arne som svarede til de fremsatte Qvæstioner saaleedes til 1ste at hand Veed at indstevnte Johannes Johannesøn har Solt baade øll og brendeviin ligesom og de øvrige har haft øll til falls

1770: 185

For penge nogle meged og andre mindre Til 2det Svarede veed indted derom Til 3die Svarede veed indted derom da hand ej haver søgt disse Huuse eller *Kiøb noged

derefter er vidnet demitteret og fremstod

2det Vidne Aamund Andersøn indre Arne som Svarede til 1ste Svarede at hand veed og har seet at Johannes Johannesøn og Mons Pedersøn Jndre Arne har solt baade øll og brendeviin til hvem samme for penge haver forlangt, ligesom og de øvrige /: Aad Jversøn alleene undtagen :/ haver Solt øll for penge Til 2det Svarede Nej hand har ike hverken hørt eller seet hvad her omspørges, Til 3die Svarede Nej veed indted derom,

vidnet er afskeediget og fremkaldet som

3die Vidne Mons Olsøn Mieldem som provede til dee fremsatte Qvæstioner saaleedes til 1ste at hand eengang hos Johannes Johannesøn har faaet een potte øll til Kiøbs for nogen tiid siden, men har ike seet nogen af de andre benævnte jndstevnte har falholdet enten øll eller brendeviin men vel hørt saadant af andre sige?

Fogden frafalt 2de og 3de Qvæstion, hvorefter Vidnet er afskeediget og igien fremkaldet

4de Vidne Ole Ellingsøn *Hougs som Svarede til 1ste at Johannes Johannesøn Jndre Arne, og Mons Pedersøn ibid har Solt baade øll og brendeviin til hvem samme har forlanget, Ole Aadsen og Gullich Thommassøn har og sidst afvigte Høst Solt øll, men Aad Iversøn veed vidnet ike har solt noget. Til 2det Svarede: at hand har seet at Johannes og Mons har Solt øll og brendeviin baade for og efter Prædiken, men under Prædiken veed hand ike noged af dem i saa maade er solt Til 3die Svarede: at hand ike selv har seet det omspurte men vel hørt det sige af andre at paa Jndre Arne har væred Klammerie og \i/ drukenskab Slagsmaal dog egentlig hos hvem har Vidnet ike heller hørdt

derefter er Vidnet forlovet og fremkaldet

5te Vidne Goute Goutesøn Seim som Svarede til de fremsatte Qvæstioner saaleedes til 1ste at hand har seet at Johannes og Mons Jndre Arne har Solt baade øll og brendeviin, Gullich og Aad har Solt øll, men Ole Aadsen veed vidnet ike har Solt noget. til 2det Svarede at hand har seet at Johannes og Mons har Solt øll og brendeviin baade for og efter Prædiken men under Prædiken veed vidnet ike af dem er solt, Saa ved og Vidnet at Aad Arne een gang efter Prædiken har Solt øll, Til 3die

1770: 185b

Svarede som næst forrige Vidne,

Aad Iversøn Arne som tilstæde begierede Vidnet tilspurdt om hand veed hvorlenge det er siden at Comparenten Solte øll? Svarede at det var i Fior Vaares eengang, men den egentlige dato erjndrer Vidnet sig ike,

derefter er Vidnet afskeediget

Hr: Fogden Hejberg begierede Sagen udsatt til næst andstundende Høste Ting, til hvilken Tiid hand bad de nu ej mødende Saggivne Gullich Tormoesøn og Mons Pedersøn, samt det udeblevne Vidne Ole Danielsøn Seim maatte forelegges laugdag at møde den sidste under lovens Faldsmaal for at deponere sit Vidnesbyrd i Sagen

derefter er saaleedes

Foravskeediget

Sagen gives andstand til næste Høste Ting, til hvilken Tiid jndstevnte og udeblevne Gullich Tormoesøn og Mons Pedersøn Jndre Arne gives laugdag at møde og Sagen at tilsvare, ligesom og Vidnet Ole Danielsøn Seim under lovens Faldsmaal forelegges samme tiid at jndfinde sig til Provemaals aflæg

Derefter fremlagt til attestation Skatte Restancen over de ordinaire Kongelige Skatter 1ste og 2de Termin dette aar opløbende til 647 rdr som blev oplæst og af almuen og laug Retted uimodsagt

*5. aflyst een obligation udstæd af Claus Bischop til Sr: Diderich Nielsøn paa Capital 165 rdr mod Pant udj Debitors huuse i Store Sandvigen Dateret 2de Januarii 1768 og tinglyst den 3de Juni samme aar, og nu efter qvittering af 29de Januarii 1770 betalt og derfore nu Mortificeres

Og da ingen indfant sig som videre for Sage Tinget havde at forrette er samme ophævet

Tingstædet Møllendahl i Schiolds Skibrde:

Anno 1770 den 12te Junii, Er Retten sadt paa det for Schiolds Skibreede andordnede Tingstæd Møllendahl, udj Hr: Sorenskriver Henrich Garmanns lovlige forfald af hands Eedtagne Fuldmægtig Hans Lessøe til doms afsigelse udj eendeel Sager som ved Seeneste afholdne Sommer Skatte og Sage ting for Schiolds Skibreedes almue vare optagne og mødte da tilstæde til Rettens medbetiening de samme aatte Eedsorne laug Rettes Mænd som ved Sommer tinget vare tilstæde og Protocollen forhen folio (ope rum) tilførdte

1770: 186

Undtagen at i stæden for Niels Halvorsøn Øfstue sad Faderen Halvor Nielsøn Øfstue,

Hvorda!

Udi Sagen andlagt af Rasmus Olsøn Kiønnen og Lars Knudsøn Sanden mod Henrich Pedersøn med de fleere er saaleedes

Dømt og Avsagt

Ved skriftlig Citation Dateret 19de September 1767, har Rasmus Olsøn Kiønnen og Lars Knudsøn Sanden Ladet jndkalde Henrich Pedersøn, Ole Pedersøn Olsvig og Rasmus Pedersøn samt Hans Nielsøn Gierringen til Høste Tinget for Schiolds Skibreede til Doms lidelse for eendeel Renter som Citanterne af Deres Hustruers Berthe Synneve Michelsdatter og Marthe Dorethe Michelsdatters Fæderne og Møderne Arve Midler paastaaer. Da Sagen ved Høste tinget <1767> faldt udj Rette og blev inCammineret ved Citanternes andtagne Fuldmægtig

Procurator Sr: Ole Brose og afhørt Vidnet Mari Pedersdatter hvorefter Sagen er udsatt til næstpaafølgende Sommer Ting med laug dags foreleggelse for de udeblevne Vidner. Sagens Tægte tiid den 5te Maij 1768, Er i Rette kommet Procurator Sr: Johannes Reutz paa Contra Parternes veigne forferdigede Contra Stevnemaal Dateret 6te april 1768, Hvorved Hoved Citanterne Rasmus Olsøn og Lars Knudsen ere jndkaldede og afhørt 4re Vidner Poul Biørndahl, Niels Snechevigen, Siur Larsøn Pladsen og Maren Pedersdatter ved hvis Eedelige Vidnesbyrd er oplyst saasom 1ste Vidne prover at Hoved Citanten Lars Knudsøns Hustrue Marthe Dorethe Michelsdatter 7 ½ aar var til opfostring hos afgangne Jon Biørndahl og efter hans død hos Enken Berthe Biørndalen, og at de derfore nød Renterne af Marthe Dorethe Michelsdatters arve Midler med videre, 2det Vidne prover eenstemmig som første Vidne med tillæg at have hørt af Hoved Citanten Lars Knudsen selv tilstaae at have oppebaaret Renter af sin Hustrue Marthe Dorethes arv 25 rdr, 3die Vidne prover og at have hørt af Lars Knudsen tilstaae de ham betalte Renter af hands Hustrues arve Midler 25 rdr, og med 4de Vidnes udsigende bekræftes at Marthe Synneve Michelsdatter og blev forsyned af Kari Kiøchelvig iblandt anden lærdom til og at skrive. Hertil kommer og dette at den eene Hoved Citant Rasmus Olsen selv jnden Retten under Vidnernes examination har tilstaaet at have bekommed 22 rdr 3 mrk Reede penger som Renter af hans Hustrue Marthe Dorethe Michelsdatters arv, Hvorefter Sagen med Parternes eenighed er udsatt til Høste tinged 1768, og siden den tiid er Sagen ting efter andet paa Hoved Citanternes begier henhvilet og udsatt til næstafholdne Sommer Ting 1770ved, da Sagen fra Hoved Citanternes Side er beslutted under Dom ved skriftlig jndlæg saaleedes som acten viiser

Betragtes nu Beviisernes tilstand paa een og anden Side, da er af eller fra Hoved Citanterne ej oplyst eller beviist Søgemaalet og at de jndstevnte eller Debitorer til hoved Citanterne for de Renter og videre, som de paa

1770: 186b

Deres Hustruer Berthe Synneve og Marthe Dorethen Michelsdøttres veigne paasøger, ligesom ej heller nogen af de jndstevnte for Hoved Citanternes Hustruers Arve Midler haver været andordnet Formynder.

Thi bliver paa grund af de pro & Contra førte beviisligheder Kiendt og Dømt for Rett: At de jndstevnte Contra Parter Henrich Pedersøn, Rasmus Pedersøn, Ole Pedersøn og Hans Nielsøn Gierringen Bør for Hoved Citanternes tiltale i denne Sag aldeeles frie at være.

Processens omkostninger ophæves

Udi Sagen andlagt af Procurator Sr: Brose imod Michel Larsøn Schaalevigsnæsset for gield er saaleedes

Dømt og Avsagt

Citanten Procurator Sr: Ole Brose har til høste tinget 1769 Ladet jndkalde Michel Larsøn Schaalevigsnæsset for skyldige 7 rdr 10 s, Ved Sagens Jncammination efter skriftlig Stevning af 13de Septr: 1769 har og Citanten fremlagt Reigning for det paastevnte Krav og tillige Legitimeret hvoraf Søgemaalet reiser sig, samt slutted Sagen till Doms efter actens udviisende, men som Contra Parten ike mødte er ham gived Laugdag til Sommer tinget for dette Skibreede indeværende aar. Da Sagen fra Citantens Side er i Rette ædsket og efter Laug dagens fremleggelse tilkiendegivet at paa de paastevnte 7 rdr 10 s er betalt af Debitor til afdrag 3 rdr og dernæst paastaaed Dom for de Resterende 4 rdr 10 s samt omkostninger Hvorimod fra Contra Partens Siide efter Stevning og laugdagelse jngen jndsigelse eller jndvending er skeed.

Thi Kiendes og Dømmes for Rett: At Contra Parten Michel Larsøn Schaalevigsnesset bør betale til Citanten Sr: Brose de paa Søgemaalet Resterende 4 rdr 10 s samt i Processens

omkostninger 3 rdr Femten dage efter denne Doms Lovlige forkyndelse under ellers paafølgende lovlig adfærd.

Udi Sagen indstevnt af Hr: Fogden Hejberg imod Christian Frost Nicoll For begangne lejermaal er saaleedes

Dømt og Avsagt

I andleedning af det, af Indstevnte Christian Frost Nicoll med Qvinde Mennisket Berthe Johannesdatter Gravdahl begangne lejermaal har Citanten Hr: Fogden Hejberg ladet ham ved mundtlig Varsel til Sommer tinget 1769 indkalde til Doms lidelse og Bøders udreedelse. Ved Sagens i Retteførelse er fra Contra Parten jndgivet hans skriftlige Jndlæg af 8de Maij 1769, hvorefter Sagen er udsatt med laugdag for Berthe Johannesdatter Gravdahl til Høste tinget 1769, da Sagen atter blev i Rette ædsked og fra Citantens Side paastaaed ved dom beslutted, samt fremlagt attest at jndstevnte Nicoll havde begaaet den omstevnte Lejermaals Forseelse, forjnden hand til Hans Maytts: tienneste

1770: 187

Som under officeer var andtagen, Hvorimod Contra Parten Loed begiere Sagens andstand til Sommer tinged dette aar som blev jndvilget, efter hvilken udsettelse hand dog ike har ladet jndkomme noged tilsvar, men dermed stiltiende udeblevet.

Thi Kiendes og Dømmes for Rett at jndstevnte Christian Frost Nicoll bør for sin med Qvinde Mennisket Berthe Johannesdatter Gravdahl begangne lejermaals forseelse i følge lovens 6 Bogs 13 Capt: 1 art: Bøde 24 lod Sølv eller penge 12 rdr Femten dage efter denne Doms lovlige forkyndelse under adfærd efter lov og Kongelig allernaadigst udgangne Forordninger

Og Udi Sagen andlagt af Procurator Sr: Johan Reutz paa Provstjnde Legangers veigne mod Knud Zachariasøn for gield efter Pante obligation er saaleedes

Dømt og Avsagt

Efter Lovlig tinglyst Pante obligation Dateret 18de Januarii 1762 befindes Knud Zachariassøn at være een Debitor til Provstjnde Maren Fyren Finde Salig Provst Niels Legangers for Capital 200 rdr, med Renter, for hvilken Summa Citantjnden Prostjnde Leganger ved skriftlig Stevning af 20de april 1769 har ladet bemelte Knud Zachariassøn til {dette aars} Sommertinged for Schiolds Skibreede 1769 jndkalde til Doms Lidelse saavel for Capitalen 200 rdr som Resterende Renter fra 18de Januarii 1763, jndtil betaling skeer Ved Sagens i Retteførelse bemelte tiid har Contra Parten Knud Zachariasøn ej mødt tilstæde med tilsvar men Sagen fra Citantjndens Side ved hendes andtagne Fuldmægtig Procurator Sr: Johan Reutz Documenteret og Procederet til Doms saaleedes som acten omformelder og hvorefter Sagen er udsatt med Laug dag for Contra Parten Knud Zachariassøn til Høste tinged Samme tiid er og Sagen i følge Contra Partens forlangende udsatt til Sommer tinged 1770 Hvilken tiid Contra Parten Knud Zachariasøn og lod begiere udsettelse til Høste tinged med foregivende at hand i Stavanger skulde have Penge til gode som hand den tiid vilde inCassere Men da lovens 1 Bogs 3 Capt 8 art: samt Forordningen af 19de augustj 1735 befaler at slige Sager uden ophold skal befordres til Endskab, saa kunde den sidst begierte udsettelse ej heller jndvilges.

Men paa grund af de forandførte omstendigheder og beviisligheder Kiendes og Dømmes for Rett at Contra Parten Knud Zachariasøn Bør till Citantjinden Provstjnde Maren Fyren Finde Salig Provst Legangers ej alleene betale den paastevnte Capital 200 rdr med Renter 5 pCto: fra 18de Januarii 1763 jndtil betaling skeer men end og i Processens omkostninger 6 rdr, alt Femten dage efter denne doms lovlige forkyndelse under ellers paafølgende adfærd efter loven

1770: 187b

[Udsettelses Ting for Schiolds Skibreede]

Anno 1770 den 26de Junii, Er Retten sadt paa Tingstædet Møllendahl i Schiolds Skibreede udj Hr: Sorenskriver Henrich Garmanns Lovlige forfald af hands Eedtagne Fuldmægtig Hans Lessøe, for at behandle eendeell Sager som fra Sommer tinged til i dag ved Eragtning vare udsatte, og mødte da tilstæde de samme 8 Eedsorne Laug Rettes Mænd som ved Sommer tingeds holdelse vare tilstæde

Hvorda!

Procurator Sr: Sunderburg for Velærverdige Hr: Wiggers i Rette ædskede hans mod Hr: obriste Lieutnant Nicoll paastevnte jnjurie Sag og i Rettelagde bemelte Hr: Wiggers under 19de April Sidstleeden udstædde Continuations Stevning, til Sommer tinged den 4 Maij Sidstleeden da Sagen til dette udsettelses Ting formedelst andre Sager {som} ej kunde foretages følgelig Forordningen af 19de Augustj 1735, og den forbemelte Continuations Stevnings andhenggig giørelse paa dette udsettelses ting er bleven udsatt, hvilken Stevning befindes at være lovlig forkyndt den 20 aprilij Sidstleeden, fremstillende Stevne Vidnerne Jahn Tvetteraas og Ole Thorsøn Fiøsanger som har forretted Varselen baade til Sommer tinged og dette udsettelses Tinged til afhiemling desandgaaende efter Lovens maade.

Efter paaraab mødte ike Hr: Oberste Lieutnant Nicoll ej heller nogen paa hans Veigne, thi fremstode de forbemelte tvende Stevne Vidner og jndvarslingen afhiemlede saaleedes at være skeed som deres paaskrift udviiser ligesom de og bekræftede at de den 2de Junii Sidstleeden haver bekiendtgiort det nu holdende udsettelses tings berammelse for Hr: Obriste Lieutnanten og hans tvende i Stevningen benævnte Børn

Nu mødte Procurator Johan Reutz for Hr: obriste Lieutnant Nicoll og under forbeholdenhed af Exception imod Continuations Stevningens andtagelse eller jndlemmelse udj denne jmellem ham og Hr: Wiggers Ventilerende jnjurie Sag begierede for det første at Retten vilde jndhente Stevne Vidnernes Svar til Protocollen under deres afhiemlings Eed, om de den anden Junii Sidstleeden forkyndte eller oplæste Continuations Stevningen for Hr: Obriste Lieutnant Nicolls Boepæhl? Svarede at de den forbemelte 2de Junii alleene ved Mundtlig Varsel haver tilkiendegivet Hr: obriste Lieutnant Nicoll og hans tvende Sønner udsettelses tinges fastsettelse til i dag med mundtlig Varsel efter den skriftlige Stevning Ligesom de og sagde at de den Sidstbemelte 2de Junii ike havde nogen skriftlig Stevning med sig

Derefter og under igientagen forbeholdenhed af Exception som melt imod Continuations Stevningens andtagelse besluttede Comparenten Sagen til doms ved eet skriftlig Jndlæg Dateret 4de Maj Sidstleeden med alle de *de derudj paaberaabte bielager, hvilked hand for det første begierede for Retten oplæst, da hand strax derefter vilde fremsette som melt den behøvende Exception imod Søgemaaled som blev oplæst og er saaleedes lydende

1770: 188

Hvilked Jndlæg Comparenten Sagde at have haft tilstæde paa Sommer tinged den Sidstleeden 4de Maji i tanke at Sagen da havde skuldet blevet foretaged til Protocollen, hvilket dog da Comparenten var tilstæde ike skeede. Men hvad der siden hans bortgang fra tinged kand være skeed, kand altsaa ike være ham andet end uafvidende, Hvad dend nu i Rette lagde Contra Stevning andgaar som ike i Retten den forbemelte 4de Maij blev incammineret, da at forbiegaae dee behøvende andmærkninger over detts formeendtlige og Confuse jndrettning

ved at Stevne Hr: obriste Lieutnant Nicolls Sønner baade som Parter og vidner under een Sag hvilked baade efter lov og Kongelig Rescript bør Separeres fra den her Ventilerede Sag jmellem Hoved og Contra Citante vilde Comparenten alleene til grund for dens andtagelse erjndre og forestille dette at Contra Stevningen der ej blev incammineret til Sommer tinget kand aldrig efter Comparentens formeening gielde til dette udsettelses ting efterdie samme ike lovlig er vorden forkyndt og oplæst af Stevne Vidnerne ved den omvundne sidste varsel den 2den Junii, Thi een anden Sag havde det væred om Contra Stevningen virkelig i Retten havde været inCammineret den 4de Maji og Sagen derefter udsatt til denne tægte dag men da dette ike skeede formeener Comparenten at have lovligste grund til at paastaae bemelte Continuations Stevning aldeeles afviist jndtil hoved Citanten Hr: Wiggers paa lovlig maade jndretter og fornyer samme, hvilken hands paastand hand jndstillede til Rettens forventende og lovmedholdige biefald under alle lovlige forbeholdenheder af Hr: obriste Lieutnantens Rett og anke om anderleedes skulde blive foretaged men for det øvrige paastoed hand dom i Sagen efter hans udførte Procedure

Procurator Sr: Sunderburg for Hr: Wiggers ihenseende til at Vidnerne udebliver efter Continuations Stevningen begierede dem forelagt til Høste tinged med jndstillelse i andleedning af Sr: Reutzes tilførte 1mo at Hr: Obriste Lieutnanten her er part og ike hans Sønner hvorover det falder vek hvad som er berørt om exeption som blev forbiegaaet ihenseende til at Sønnerne skulde Være Parter 2do At Forordningen af 19de augustj 1735 ved at tillade udsettelses ting ike standser nogen Sag som Paa det ordinaire ting var foretaged til Continuation paa udsettelses tinged men bevilger at alle Sager og Stevninger \som/ til det ordinaire ting ej kunde komme i Rette og blive foretaged skulde og maatte have sin fulde Kraft og fremgang paa udsettelses tinged, hvilked er beskaffenheden med hr: Wiggers nu incammineredе Continuations Stevning

1770: 188b

Hvorover Sr: Reutzes jndvending jmod samme falder bort som utilbørlig af sig selv her hvor Retten behandles af een fornuftig dommer, men efter hans formeening kand blive ham Reserveret til nytte i fald een lige Casus for een mindre fornuftig dommer skulle jndfalde

Procurator Reutz for Hr: obriste Lieutnanten vedblev sin exception og paastand om Continuations Stevningens afviisning især da Hr: obriste Lieutnanten ike lovlig er bleven stevnt til denne tægte dag, eller stevningen for hans Boepæhl oplæst,

Derefter er saaleedes

Eragted

Forordningen af 19de augustj 1735 dens 8de Post viiser ej alleene at udsettelses ting er bevilged men end og hvorleedes samme skal bekiendtgiøres Dommeren seer altsaa ike nogen Lovmedholdig føye at afviise det fra Hr: Wiggers jndkomne Continuations Stevning, men andtager samme og de derved jndstevnte men udeblevne Vidner Messr: Philup & Christian Frost Nicoll, Hans Johannesøn Godvig og Knud Christophersøn Bredvig under lovens Faldsmaal forelegges til næste Høste ting for dette Skibreede at møde og Provemaal i Sagen at aflegge da det siden ved Doms afsigelse vil andkomme paa hvorvidt eenhver Vidnes Vidnesbyrd kand blive at Reflectere eller ike Denne Laugdags Kiendelse tages beskreven og besørges Lovlig forkyndt

Efter paaraab mødte ej nogen som med Sager havde at gaae i Rette thi er udsettelses tinget igien ophævet.

Extra Ting for Lindaas Skibreede

Anno 1770 den 24de Julii, Er Retten sadt paa Tingstædet Kiilstrømmen, udj Hr: Sorenskriver Henrich Garmanns Svagheds forfald af hands Eedtagne Fuldmægtig Hans Lessøe Til een Justitz Sags behandling og paadømme, som af Stædets Foged Hr: Christen Hejberg er andlagt mod Mons Christophersøn Soleim med de fleere for begaaed Tyverie, og mødte da tilstæde de samme 8te Eedsorne Laug Rettes Meddoms Mænd som ved Sommer tingets holdelse da vare tilstæde Alle henhørende under Lindaas Skibreede

Hvorda!

Mødte Hr: Fogden Hejberg som actor ved sin Fuldmægtig Sr: Cort Kramer for det af Høye Øvrighed bevilgede Extra Ting og i Rettelagde een skriftlig Stevning mod Mons Christophersøn Soleim med fleere, den hand inden Retten med sine paateigninger begierede oplæst

1770: 189

Efter paaraab mødte de jndstevnte Delinqventere Mons Christophersøn Soleim, Ole Knudsøn Soleim og Stephen Tostensøn ibid, ligesaa mødte og Knud Andersøn Soleim og alle Vedtoge Lovlig Varsel, fremdeeles Sisterede og tilstæde Gregorius Arnesøn Rongvæhr, Hans Olsøn Qvalvaagen og Jetmund Jansøn Hopland, samt Magdeli Anders Datter Soleim, der og vedtog lovlig at være stevnt, men Siri Andersdatter mødte ike tilstæde med tilsvar ej heller nogen paa hendes Veigne, thi er Stevningen for saa vidt hende andgaar af de brugte Varsels Vidner Mogens Schouge og Johannes Forland under Eed afhiemled

Hvorefter Actor begierede at dee nu for Retten uden baand og fængsel nærværende Tyvs Delinqventer, maatte blive afhørte,

Derefter fremstoed løs og leedig for Retten Delinqventen Mons Christophersøn Soleim som efter foregaaende formaninger fra Dommerens Side, om een Sandferdig forklarings afleggelse herudjnden, udsagde følgende: at hand er 43 aar gammel, barnføed paa Gaarden Qvalvaagen her i Skibreedet, hvorfra hand Reiste da hand var een 2 a 3 aar, da hans Fader nemlig Christopher Pedersøn Reiste af landet formedelst stor gield og armod og Moderen Karie Larsdatter levede jndtil for een 5 a 6 aar siden da hun ved døden afgik i største fattigdom, Delinqventen Sagde ellers at hand i sin barndom haver været hos adskillige saasom Simmon Østreim og fleere, og i ongefæhr i sit alders 15 eller 16 aar kom i tienneste hos Iver Biørchenes i Guulens Skibreede, hvor hand var i 6 aar, derfra Reiste hand til Rasmus Huuse og var der i 1 ½ aar, Siden i tienneste hos Madamme Dankertsen paa Fedie landet og var der i 5 ½ aar, hvorfra hand blev gift med Marithe Larsdatter og boede paa Soleim i Aatte aar, da bemelte Marithe Larsdatter døde og sad hand siden Enkemand i toe aar og derefter giftede sig med hands endnu levende Hustrue Siri Andersdatter af første ægteskab sagde hand at have tvende Børn nemlig Een Søn Lars Monsøn 8 aar og een datter Karie Monsdatter 10 aar, og af sidste ægteskab een Søn naunlig Anders Monsen 4 aar gammel, Declarerede ellers at hand i Næst afvigte Sommer ongefæhr ved St: Hans dags tiider, tilligemed de tvende Jndstevnte Ole Knudsen og Stephen Tostensøn Soleim Stial fra Jetmund Jansøn Hopland 1 Snøre med Blye steen som de tvende bemelte drenge gik op og tog men hvor det laae vidste Delinqventen ike dog tilstoed hand at det blev staaled for fælles Reigning eller med hans tilladelse, og haver Delinqventen hørt at de tvende med sig havende drenge, Ole og Stephen Soleim haver buddet Jetmund Hopland forlig for det fra

1770: 189b

Ham staalne men hvormeget hand i saa maade haver faaet vidste hand ike Siden i Fior Høst Reiste Delinqventen tilligemed Ole og Stephen Soleim til Qvalvaagen og tog da bemelte Ole og Stephen fra Hans i Qvalvogen dog med Deponentens vidende og villie 30 Stor Sej, som de Siden deelte i trende lige deele, og tog Ole Solems fader Knud Andersen Soleim mod hans Søns Part eller andeel, men {Sejen} Snøret blev omsider leveret tilbage til Jetmund Hopland, men af hvem veed Deponenten ike, Endelig Sagde og Delinqventen Mons Christophersøn at hand i følge med de tvende bemelte jndstevnte Ole og Stephen Solem kom eengang Roende i Fior Høst fra Fedie Landet hvor de havde været ude paa Fiske og vilde Reise hiem, og foer da forbie Rongvæhr hvor Gregorius Rongver boer, og saae de da ved Stranden een Smale gaaende som de alle tre bleve Eenige om at ville stiæle og hvorpaa de tidtbemelte tvende drenge Ole og Stephen med Deponentens villie og Eenighed gik og tog Smalen Gregorius Rongver tilhørende bragte den ned i Baaden og førde den hiem til Soleim, hvor Knud Andersøn Soleim samme modtog og deelede den men hvad eenhver fik paa sin part vidste Delinqventen Mons Christophersøn ike, uden Alleene at hand for sin part fik noged af Kiødet af Smalen af Knud Soleim, da det var Kogt, samt nogle faae Madvahre paa sin andpart af Smalen, fleere Tyverier Sagde Mons Christophersøn ike enten før eller siden at have begaaet end af ham nu forklaret er, hvilken hans begangne forseelse hand hiertelig angrer og fortryder, og for alle ting udbeder sig een naadig Gud som vil tilgive ham denne og andre hans begangne Synder og overtrædelser og dernæst at hand ved dem maae formildes for den straf hand har ved disse begangne tyverier fortiendt

Endelig blev og bemelte Delinqvent Mons Christophersøn tilspurt: Om hans Hustrue Siri Andersdatter, eller Stephen Tostensøns Moder Magdeli Soleim ere vidende eller hælere med ham og de fleere i de begangne Tyverier Hvortil hand Svarede: at hand ike veed at enten hans Hustrue eller den omspurte Magdelie Solem, var vidende om de paastevnte Tyverier, da samme bleve begaaede, eller medvidere eller hælere i samme

Derefter fremstoed drengen Stephen Tostensøn som sagde sig at være 16 aar gammel barnføed paa Soleim i Lindaas Skibreede, fød af Forældre Mons Stephensøn og Magdeli Andersdatter hvor og \hos/ hvem hand stedse haver opholt sig undtagen for 1 par aar siden da hand eet halvt aar var i tienneste hos Arne Synnevaagen

1770: 190

Haver endnu ike gaaed til Confirmation eller Guds bord, forklarede ellers at hand eengang i Fior Sommer tilligemed Mons Christophersøn og Ole Knudsen Soleim kom Roende af Fiskerie omkring Hoplands Nøsterne og Sagde da Mons Christophersøn til Stephen og Ole Soleim at de skulle gaae op i Hoplands Nøsterne og see om der ike fandtes nogle Klæder og i fald det saa var skulle de stiele samme hvis ike skulle de tage eet fiske Snøre, hvilked sidste de og giorde, og tilhørte samme Fiske Snøre Jetmund Hopland der og siden samme af Knud Soleim skal have modtaged, Videre forklarede Delinqventen at hand tilligemed Mons og Ole Soleim i Fior høst kom af Fiske og Reiste om Qvalsvogens Nøsterne og noget for end de kom til samme Nøster, sagde Mons Christophersøn til Ole Soleim at hand maatte skaffe fisk førrend hand kom hiem, og da de kom til Qvalvogs Nøsterne Sagde Mons Christophersøn til Delinqventen og Ole Soleim at hand med Penge vilde betale dem om de vilde gaae op og stiele Sej, som de og giorde og tog 30 støker, og deelede dem ved Søen i 3 lige deele og eenhver modtog sin part, og bar hiem men Delinqventen torde ike sige sin Moder at hand havde staalet Sejen men at samme af ham selv var fisked. Nogen tiid derefter kom Delinqventen tilligemed Mons og Ole Soleim Roende om een Holme Lyngoxen kaldet og da de saae at paa samme gik nogle Smaler, bad Mons Christophersøn at Delinqventen og Ole Soleim vilde tage een af dem som de og giorde og førte den hiem med dem til Soleim hvor Mons Christophersøn Slagtede samme og hvorpaa Knud Andersen deelede den jmellem dem

alle trende ihenseende til Kiødet og ulden men hvor Skindet blev af vidste Deponenten ike, men dette veed hand at denne Smale eller Væder tilhørte Gregorius Rangver som samme siden skal have efterspurt, men det er ham ej bekiendt at enten Jetmund Hopland, Hans Qvalvaag eller Gregorius Rongvæhr haver taged imod Penge for det fra dem som melt staalne, ligesaa er hand ej vidende at Mons Christophersøns Kone Siri Andersdatter har været bekiendt de som melt af hendes mand begangne Tyverier, og hvad Delinqventen Stephen Monsøns Moder andgaaer da har hun ej vidst det ringeste af samme førrend samme for alle var bekiendt, og paasøgt, da Delinqventen altiid har søgt at skiule det for hende, i det øvrige er hand inderlig bedrøved over sin begangne forseelse som hand af ungdoms daarlighed og Mons Christophersøn Soleims Tillikelse har ladet sig forlede til
Lensmand Lars Larsøn Fieldsende der som dee andordnedes Defensor her for Retten stedse haver

1770: 190b

Været tilstæde Reserverede sig deres forsvar til tiid og Stæd
Dernæst fremkaldet Drengen Ole Knudsen, som sagde at være 15 aar gammel, barnføed paa Soleim af Forældre Knud Andersøn og Brithe Olsdatter, hvor hand stedse haver opholt sig, har ike gaaed til Confirmation Sagde ellers at hand i Fior ved St: Hans dags tiider kom Roende af Fiske med jndstevnte Mons Christophersøn og Stephen Monsøn Soleim omkring Hoplands Nøsterne og Sagde da Mons Christophersøn til Delinqventen og Stephen Soleim at de skulle gaae op og stiele enten eet Fiske Snøre eller eet Klædes plag hvad de kunde finde, hvorpaa Deponenten og Stephen Soleim gik op til Nøsted og fandt tvende Fiele eller bord Af bordtaged løse, hvorjgiennem de gik og tog eet Snøre som de bragte til Soleim og i Knud Andersens Huus, dette Snøre vedkiendte Jetmund Hopland sig og blev samme tilbageleveret af Deponentens Moder Brithe Olsdatter, tilligemed 2 rdr, som Jetmund Hopland skulde have fordie Snøret var ham frastaalet. Samme aars Høst kom Deponenten tilligemed de tvende andre jndstevnte Roende om Qvalvaags Nøsterne og bad da Mons Christophersøn at Deponenten og Stephen Soleim skulle gaae op og stiele eendeel Sej som hengte uden for Nøsted og vare ferske, og da de vegrede sig for saadant foretagende lovede hand dem penge derfore, og hvorpaa de steg af Baaden og tog 30 Sej som de førte med sig til Soleims Landet og byttede der samme og fik 10 paa hver part, og bragte Deponenten dem hiem til sine Forældre og Sagde at have fisked dem selv, nogen stund derefter da det var spurgeret at Deponenten og de fleere havde staaled Sejen fra Hans Qvalvaagen, Reiste hans Moder og een anden Kone hen til Hans Qvalvaagen for at afgiøre i mindelighed de fra ham staalne Sej og blev da af Hans begiert 10 rdr, men derpaa betalt ham 6 rdr og at hand skulle bie med de øvrige 4 rdr indtil samme kunde tilveje bringes. Endelig Sagde og Deponenten at hand og Stephen Soleim efter Mons Christophersøns tilskyndelse ligeleedes næstafvigte Høst tog een Smale eller Væder paa een Holme Lyngoxen kaldet, som Stephen og Deponenten efter Mons Christophersøns ombedelse stak ihiel og hvorpaa Mons bar den need i baaden, og siden bragte de den samtlig til Soleim hvor den blev deelt jmellem dem alle trende, da eenhver fik sin part af Kiødet og ulden men Skindet fik Mons alleene og bad Mons Christophersøn at Stephen og Deponenten skulle sige for alle saavel deres forældre som andre at de fandt denne Væder i Søen død drivende, Deponenten har og hørt at samme Væder skulle tilhøre Gregorius

1770: 191

Rongvæhr, men hand veed ike at bemelte Gregorius Rangvæhr derfore haver ædsked eller taged nogen betaling.

Derefter fremstoed Knud Andersøn Soleim Fader til forbemelte Ole Knudsen og forklarede at hand er gandske uvidende baade hand og hans Hustrue om de af hans Søn begangne Tyverie ligesom de og med ham ej haver hælet, men dette tilstaar hand at da Tyverierne bleve bekiendt og oppedagede søgte hand paa alle muelige maader at redde hans Søn Ole Knudsen som selv har baade for ham og nu for Retten bekiendt sin forseelse og er af ham i saa maade betalt til Jetmund Hopland /: foruden at hand fik eet Snøre igien for det som ham var frastaaled :/ i penge 2 rdr, og til Hans i Qvalvaagen 6 rdr, men Gregorius Rongvæhr haver hverken faaet eller begiert noged Vederlaug for den fra ham staalne Væder

Derefter fremstode Hans i Qvalvaagen, Jetmund Hopland og Gregorius Rongvæhr som forklarede saaleedes at hand \neml: Hans Qvalvoge/ i Fior Høstes een Natt mistede hen imod een 50ve støker Stor Sej som hængte uden for hans Nøst, men deraf tilstaar de nu jndstevnte Delinqventere ikuns at have taged 30 Støker, hvorfore Hans i Qvalvaagen sagde at have modtaged Penge 6 rdr af de 10 rdr hand havde paastaaed Sagde og tillige at hand samme tiid hand mistede Sejen tillige blev frataged eet Smaae Silde garn og eet Støke toug men hvem det havde taget, vidste hand ike.

Jetmund Hopland Sagde og at have igien bekommet det frastaalne Snøre og 2 rdr i penge, som hand og blev overtalt til af de paagieldende

Endelig Sagde Gregorius Rongvæhr at hand vel haver Misted een Væder paa holmen Lyng oxen kaldet, som af de jndstevnte i denne Sag naunlig Mons, Stephen og Ole Soleim er staalet, men hand har hverken begierdt eller faaet nogen vederlaug derfore.

Enken Magdeli Soleim som tilstæde Sagde at hun ike er det ringeste medvidere med sin Søn Stephen Monsøn i hans begangne Tyverier, men tvert imod haver været den som haver nød sin Søn til at bekiende hans forseelse.

Actor begierede at den nu \ej/ mødende Siri Andersdatter maatte blive givet laugdag til et Extra ting som Retten selv ville fastsette hvad tiid sam/m/e skulde foretages da hand til den tiid agter at ved Continuations Stevning jndkalde vidner til Sagens nærmere oplysning

Defensor Lars Fieldsende forbeholt forsvar for de jndstevnte naar videre med Sagen arangeres.

Beslutted

Formedelst andre allereede beram/m/ede Forrettninger Determineres denne Sags videre behandling her i Kiilstrømmen at foretages næstandstundende 10de Septr: til hvilked tiid Siri Andersdatter gives laug dag, og laug Retted paalegges betimelig møde

1770: 191b

Extra Ting for Guulens Skibreede

Anno 1770 den 26de *Julius, Er Retten satt paa Tingstædet Schierjehavn i Guulens Skibreede, udj Hr: Sorenskriver Henrich Garmanns Lovlige forfald af hans Eedtagne Fuldmægtig Hans Lessøe, til een Justitz Sags behandling og paadømme, som af Hr: Fogden Hejberg er andlagt jmod Hans Michelsøn lille Qværnøen for begangne Tyverie og mødte da tilstæde til Rettens medbetiening de samme 8te Eedsorne Laug Rettes Meddoms Mænd som ved Sommer Tingets holdelse for Guulens Skibreede da vare tilstæde undtagen at i stæden for Knud Biørnekletten sad Jens Pedersen Watzøen, for Johannes Tverberg sad Ole Andersøn Wasvig, og for Hans Larsøn Kalhofde sad Ole Rasmusøn Wazøen

Hvorda!

Fremstoed paa Hr: Fogden Hejbergs veigne som Actor hans Fuldmægtig Sr: Cort Kramer for det af Høye øvrighed bevilgede Extra ting og i Rette lagde een skriftlig Stevning mod Tyvs

Delinqventen Hans Michelsøn lille Qværnøen den hand med sine paateigninger begierede jnden Retten oplæst, Samme Dateret 11 Junii Sidstleeden er saa lydende

For Retten var tilstæde uden baand og fængsel Arrestanten Hans Michelsøn lille Qværnøen, saa var og nærværende Hans Andersøn Glavæhr, Jetmund Jacobsøn Hilde, Iver Henrichsøn Birchnes, Arrestantens Hustrue Synneve Truelsdatter med Fader og forsvar Truels Store Qværnøen, som alle vedtoge lovlig varsel, ligesom og Defensor Msr: Gabriel Jæger men Sr: Danchert Hejberg mødte ike ej heller nogen paa hands veigne, thi fremstoede de brugte Stevne Vidner Svend Undahlsvigen og Ole Rognaldsøn Biørchnes og afhiemlede Stevnemaalets lovlige forkyndelse under Eed saaleedes at være passeret for hr: Hejberg som deres paateigning udviiser.

Kramer derefter begierede Delinqventen Hans Michelsøn andtaged til examination, Hvorpaa <fremstod>

Delinqventen Hans Michelsøn Qværnøen som af dommeren blev tilholdet at vedblive Sandhed i hans afleggende forklaring, og derpaa giorde følgende udsagn, at hand er 27 aar gammel, barnføed paa Gaarden Strømme i Guulens Skibreede af Forældre Michel Pedersøn og Ingebor Endresdatter, hos hvem hand opholt sig indtil sit alders 19de aar, da hand kom i tienneste hos hans Morbroder Truels Endresøn i Store Qværnøen, og var der i 4 aar jndtil hand blev gift med Truels Qværnøens datter Arrestantens nu tilstædeværende Hustrue Synneve Truelsdatter med hvem hand haver været gift i 4 aar og i samme tiid avled 4 Børn, 2de som er døde, 1 Søn som lever Henrich Hansøn 2 ½ aar og det 4de Som hans Hustrue nu gaar Frugtsommelig med

1770: 192

Sagde ellers at hand seeneste gang gik til Guds bord i Evenvigs Kirke i Fior ved Michælj tiider og betreffende de af \ham/ begangne Tyverier aflagde saadan Forklaring at hand i Fior Sommer kort for disse tiider kom Roende fra Qværøen og vilde Reise til Glavæhrn og toeg da bort paa eet Skier 1 lam Jetmund Jacobsøn Hilde tilhørende som hand Solte til Hans i Glavæhrn for 3 mrk men Hans i Glavæhrn vidste ike at det var staalet ej heller var Delinqventens Hustrue medvidere derudj at tyveriet blev begaaet, dette lam skal Jetmund Hilde siden have vedkiendt sig i blant Hans i Glavæhrns Smale Flok. Siden i Fior Høstes een Maaned for Juul Reiste Delinqventen fra sit hiem til Langøen for at vilde Kiøbe noget hamp, og Reiste Forbie Biørchnes, da hand saa eendeel Smaler gaaende hvoraf hand stial 1 Voxsen Soue og 1 Dito Væder som hand førte til Fedie landet og Solte til Sr: Danchert Hejberg og fik for Souen 5 mrk og for Væderen 4 mrk 8 s tilsammen 9 mrk 8 s, men Sr: Hejberg vidste ike noged af paa hvad maade hand hafde faaed disse Smaler, ligesaa erklærede Delinqventen og at hans Hustrue var uvidende om dette Tyverie, Fleere Tyverier benægtede Delinqventen at have begaaet enten før eller siden, og hvilken hans grove forseelse hand af hierted angrer og fortryder og hos Gud vil afbeede, og tillige udbeder i den sig ved sine gierninger tilvirkede straf at nyde formildelse

Gabriel Jæger var tilstæde og fremlagde den ham meddeelte ordre af (ope rum) Sidstleeden, at Defendere Delinqventen Hans Michelsøn Qværnøen, og dernæst forestillede, at hand merker alt for vel at Arrestanten Hans Michelsøn er skyldig i den gierning hand nu Sigtes for, da hand samme nu for Retten <frie>villig haver tilstaaed, til hvilken gierning hands store bekiendte Fattigdom ventelig haver forleed ham og da hand nu haver væred saa villig straxsen at bekiende hans begangne forseelse, samt viiser een hiertelig anger og fortrydelse, derover, ligesom det vel og aldrig kand blive oplyst at Delinqventen enten før eller siden haver giort sig skyldig udj saadan gierning, saa haabede Comparenten og at hand for den i loven derfore Dicterede Straf bliver Modereret, da hand i det øvrige forbeholdt sig nærmere til og forsvar i Sagen for den paagieldende, naar samme fra actors Side til doms vorder beslutted

1770: 192b

Derefter fremstoed Jetmund Jacobsøn Hilde som sagde at hand i Fior ongefæhr ved disse tiider mistede eet Lam paa een øe Randøen kaldet, som hand siden fandt jmellem Hans i Glavæhrns Smale Flok paa een holme Kor-øen (Koe?-øen) kaldet, Samme Lam som var een 2 aars Gammel Væder var hviid og befandtes med Comparenten[s] Merke nemlig 1 Split i det Høyre øre neden fra og op efter, og da hand sig samme vedkiendte Sagde Hans i Glavæhrn at hand havde Kiøbt samme af Hans Michelsøn lille Qværnøen og derfore betalt 3 mrk danske og hvilken Væder endnu er hos Hans i Glavæhrn beroende

Dernæst fremstoed Hans Andersøn Glavæhr som forklarede at Arrestanten Hans Michelsøn lille Qværnøen i Fior ongefæhr ved disse tiider eller lidet seenere kom til Comparenten til Glavæhr og ville Sælge ham eet lam som bemelte Hans Michelsøn Sagde at skulde være hans Værsøster tilhørende, og betalte Comparenten ham derfore 3 mrk i penge og noged brød for 8 s tilsammen 3 mrk 8 s, men var uvidende om at Hans Michelsen samme havde staalet, nogen tiid derefter vedkiendte Jetmund Hilde sig samme Lam eller Væder, og da Comparenten hafde fortalt at Hans Michelsen havde solt ham samme vilde hand ike modtage samme, men er endnu paa Glavæhr beroende

Fremstoed dernæst Iver Henrichsøn Birchnes som forklarede at hand i Fior Høst eller Vinter ongefæhr 1 Maanded før Juul blev frastaalen paa een øe Maag-øen kaldet 1 Voxsen Soue og 1 Voxsen Væder, som var Mærked med 1 Split i det Høyre øre oven fra og ned efter, og var af Coleur graae begge toe nogen tiid derefter blev Deponenten af nogle Folk fra Fedie underretted at disse Smaler var af Delinqventen Hans Qværnøen Solt til Sr: Danchert Hejberg paa Fedie som og Velbemeldte Sr: Hejberg selv for Comparenten tilstoed, og at hand derfore havde betalt ham 9 mrk 8 s, nemlig for Væderen 4 mrk 8 s, og for Souen 5 mrk

Fremdeeles fremstoed Arrestantens Hustrue Synneve Truels Datter som sagde at hun ej det ringeste vidste om det af hendes Mand begangne og tilstaaede Tyverier førrend een 14 dage før Juul Sidstleeden da hendes Fader Truels Endresøn Qværnøen berettede hende saadant efter andres Sigende, og hvorefter hendes Mand Hans Michelsøn bekiendte samme Tyverier for hende saaleedes som af ham selv nu jnden Retten er forklaret

Kramer som nu fornemmer at Sr: Danchert Hejberg ej nu møder tilstæde, saae sig andleediget ej alleene at erholde laugdag for hand til eet Extra ting til den tiid som Dommeren belejligst kunde eragte, som og for at faae eendeel Vidner jndstevnt til Sagens nærmere oplysning, at begiere Sagens andstand, og hvilken Sagens foretægt hand begierede joe før joe heller maatte Determineres

1770: 193

Paa det ike almuen med Delinqventens altfor lenge hensiddelse under arrest skal paabyrdes omkostninger.

Derefter er saaleedes

Eragted

Denne Sag stilles i beroe til den 12te Septembr: førstkommende /: som den første for dommeren belejlig tiid :/ da her igien i Schierjehavn at foretages, til hvilken tiid Sr: Danchert Hejberg gives laug\dag/ at møde og Sagen at tilsvare, ligesom og Laug Retted som meddoms Mænd iagttager betimmelig møde

Extra Rett i Kielstrømmen udi Lindaas Skbr:

Anno 1770 den 10de September, Er Retten sadt paa det andordnede Tingstæd for Lindaas Skibreede Kiilstrømmen, udj Hr: Sorenskriver Henrich Garmans lovlige forfald af hans Eedtagne Fuldmægtig Hans Lessøe, for at bringe Sagen til Endkab, som paa Justitiens veigne er andlagt mod Mons Christophersøn Soleim med de fleere, og var nu tilstæde til Rettens medbetiening de samme 8te Eedsorne Laug Rettes Meddoms Mænd som ved seeneste Session var tilstæde, undtagen at i stæden for Anders Monsøn Kaalsaas sad Rasmus Magnesøn Aaraas

Hvorda!
Mødte paa Hr: Fogden Heybergs veigne hans Fuldmægtig Sr: Cort Kramer og i Rettelagde hans Høyvelbaarenheds Hr: Stiftbefalingsmand Pettersens approbation til Extra tingets holdelse, og at beskike den Sag skyldige een Defensor, hvilked er teigned paa Fogdens forestaaende Requisition des andgaaende, Dernæst tilkiendegav Comparenten, at ved mundtlig Continuations Stevnemaal, af Stevne Vidnerne Jacob og Halvor Wichne til denne Extra Rett er jndstevnt under lovens Faldsmaal, Hans og Mons Aaraas, Rasmus Hopland, Bertel Østreim, Mons Soleims Koene Sigrie Andersdatter, Brithe Olsdatter, Brithe Knudsdatter, og Olie Jonsdatter Soleim, alle at aflegge deres vidnesbyrd paa de til dem fremsættende qvæstioner, saavel om Tyvs Delinqventen, som de øvrige i Hoved Stevnemaaled benævnte paagieldende, hvilke alle ligeleedes ere indstevnte at andhøre Vidnesbyrd og lide dom,
For Hans Qvalsvogen mødte hans Hosbonde Sr: Danchert Hejberg og begierede at Sagen till næstkommende Høste ting maatte blive udsatt, for

1770: 193b

Jmidlertiid at jndkalde de fornødne Vidner for at oplyse Sagens Sande Sammenheng og at Hans Qvalsvogen ingenlunde nogen sinde har søgt at tage penge for det ham frastiaalne for at hæle med Delinqventen Mons Christophersøn med de fleere men tvertimod paa een lovlig maade andgivet det begangne Tyverie for at faae samme vedbørlig afstraffed.
Cramer kunde ej undres over at Sr: Danchert Hejberg som Jorddrot paa mueligste maade vil see at formindske, og om mueligst til indted giøre hvad hands lejlending Hans i Qvalsvaagen saa tydelig inden Retten selv har tilstaaed, de penge hand har imodtaged, og endnu efter egen tilstaaelse skal have er meget meere end de fra ham bortstaalne faae Sej var værd, Comparenten protesterede imod udsettelsen da hand har selv tilstaaed utvungen, at have og skal have saa mange penge som hans udsagn omformelder, Comparenten begierede derfore Vidnerne fremkaldet og afhørt paa de af Comparenten fremsættende qvæstioner
Hejberg vedblev sit forrige og lod det andkomme paa dommeren om den begierte udsættelse kand nægtes eller ike
de jndstevnte Vidner mødte Samtlig og vedtog lovlig varsel saa mødte og Gietmund Hopland men Gregorius Rongvæhr mødte ike, Jacob Lampe mødte og vedtog lovlig varsel paa Gregorius Rongvæhrs Veigne Saa mødte og Samtlige Delinqventere og paagieldende og vedtog at være lovlig Varslet
Derefter blev fremkaldet de mødende Vidner og forelæst af lovbogen Eedens forklaring og formaned til Sandheds udsigende hvorpaa de og giorde løfte og fremstoed <da>
1ste Vidne Hans Monsøn Aaraas, som Cramer begierede tilspurt 1mo Om Vidnet har hørt at Mons Christophersøn, Ole Knudsen og Stephen Tostensøn bragte de af dem stiaalne Koster til Knud Soleim, 2. om Vidnet har hørt hvad det var som blev ført til bemelte Knud Soleim 3tio Om Delinqventerne har deelet de staalne koster mellem sig, eller af hvem deelingen skeede, og om Knud Soleim fik sin andeel 4. Om ej Hans i Qvalsvogen modtog penge for de fra ham bortstaalne Stor Sej, og Jetmund Hopland for Fiske Snøret, samt

hvormeged eenhver af dem skulle have eller haver faaet og 5te hvem der skulle betale de penge som de haver faaed

1770: 194

Hvorefter Hans Monsøn Aaraas aflagde Eed og blev Separat afhørt og svarede til de fremsatte Spørsmaal saaleedes, saasom til 1ste at hand veed at det fra Jetmund Hopland staalne Snøre blev bragt til Knud Soleim Til 2de Svarede, hand veed ej at navngive fleere Poster end Snøret som blev staaled fra Jetmund Hopland Til 3die Svarede at efter Delinqventerne Stephen og Ole Soleims berettning, Er det fra Jetmund Hopland staalned Snøre deeled i 3de parter og Knud Soleim deraf bekommed dend 1/3 part. Til 4de \& 5te/ Vidste indted
hvorefter Vidnet er afskeediged og fremkaldet det
2det Vidne Mons Larsøn *Aaraars som aflagde Eed og derefter forklarede paa de fremsatte qvæstioner saaleedes, Til 1ste Veed jndted derom, men vel har hørt af andre Sige at de staalne Koster skal være bleven deelt hos Knud Soleim, dog kunde vidnet ike sige eller veed om Knud Soleim er nogen medvidere i Tyverierne Til 2de Svarede, at hand vel har hørt at eet fra Jetmund Hopland staalen Snøre blev deelet, men hvor udj de øvrige bestod vidste Vidnet ike til 3de Svarede hand har hørt af Delinqventerne Ole og Stephen Soleim at det omprovede Snøre blev deelt jmellem de bemelte Delinqventere og Knud Solem og at den sidste deraf fik sin part, dog kunde Vidnet ike sige om Knud Soleim var vidende om at samme Snøre var staaled Til 4de Svarede, at hand har hørt det sige at Hans i Qvalsvogen har modtaged for de fra ham bortstiaalne Sej 6 rdr og at samme af Knud Soleim skal være betalt og hvormed den 5te qvæstion tillige er besvaret
derefter er dette Vidne Demitteret og fremkaldet
3die Vidne Rasmus Olsøn Hopland som aflagde Eed og derefter svarede paa de fremsatte qvæstioner saaleedes til 1ste Svarede, at hand har hørt at de fra Hans Qvalsvogen Jetmund Hopland og Gregorius Rongvæhr staalne Koster ere bragte til Knud Soleim Til 2det Svarede: at hand *hart hørt at de jndstevnte Delinqventere har staaled fra Hans i Qvalsvogen eendeel Sej, fra Jetmund Hopland Eet Fiske Snøre og fra Gregorius Rongvæhr 1 Smale Til 3de Svarede som første Vidne til 4de og 5te Vidste Vidnet ike,
derefter fremkaldet
Bertel Gudmundsen Østreim som 4de Vidne derefter aflagde Eed forklarede saaleedes til dee fremsatte qvæstioner til 1ste Svarede som første Vidne, til 2det ligesaa til 3de Vidste jndted til 4de og 5te Vidste jndted
derefter er fra Retten dette Vidne bleven afskeediget

1770: 194b

og
5te Vidne Mons Christophersøns Hustrue Sigrie Andersdatter fremkaldet som efter aflagde Eed giorde saadan forklaring at hun ike haver været medvidere udj nogen af de af hendes mand og Stephen samt Ole Solem begangne Tyverier, men dette har Vidnet selv seet at hendes Mand og Ole Soleim nogen tiid førrend de omstevnte Tyverier blev begaaed hiemkom med een Smale til Soleim som de deelede, men fra hvem den var taged eller hvorleedes de deelede samme Vidste Vidnet ike
derefter fremkaldet
6te Vidne Brithe Olsdatter Kone til Knud Soleim som aflagde Eed og derefter forklarede: at hverken hun eller hendes Mand Knud Soleim var vidende det allerringeste om de af hendes Søn Ole Knudsen og dee fleere begangne Tyverier, førrend i Sidstafvigte Vinter

da Tyverierne allereede var begangne, men dette veed hun at Hans i Qvalsvogen bekom for de fra ham staalne Sej 6 rdr og skulde endnu have 3 rdr Jetmund Hopland for fiske Snøret 2 rdr, og Gregorius Rongvæhr 24 s. som skulde være for een dag som var medgaaet at efterspørge den bortstiaalne Smale og videre vidste Vidnet ike at forklare

7de Vidne Brithe Knudsdatter som er Søster til jndstevnte Ole Knudsen Soleim der vandt og forklarede at det i alt forholder sig saaleedes som af hendes Moder forklared er, undtagen for saavidt at hun ike veed hvormange Penge Hans i Qvalsvogen for de fra ham staalne Sej havde modtaged, ej heller om Gregorius Rangvæhr haver modtaged penge i saa maade eller ike

derefter er Vidnet afskeediged og

8de Vidne Olie Knudsdatter Soleim som svarede paa dee fremsatte Qvæstioner saaleedes til 1ste Veed indted derom til 2de Svarede hun har vel hørt det omspurte sige af andre men selv har hun ike seet det Til 3de ligesaa til 4de Svarede at Hans i Qvalsvogen skal have bekommed for den fra ham stiaalne Sej 6 rdr som af Knud Soleims Kone hannem skal være betalt

derefter er vidnet Demiteret,

de jndstevnte Delinqventere vare alle tre tilstæde uden baand og fængsel saa var og tilstæde Knud Andersen Soleim hvorefter Mons Christophersøn og Ole Knudsen Soleim declarerede at den Smale som af Mons Christophersøns Hustrue er forklared af dem at skulde være staaled er af dem for eet par aar siden funden ved Middags tider da de Reiste fra Fedie landet ved Yttre grunden

Defensor lensmand Lars Fieldsende for de paagieldende forestillede, at endskiøndt det paastevnte factum er

1770: 195

beviist saa ville hand dog formode, at de paagieldende dog ike kand andsees efter Actors Stevnemaal, ligesom og tvende af dem ere umyndige og som Børn at andsee, Reserverede sig ellers fornøden tilsvar i sin tiid

Kramer som nu var ferdig at beslutte Sagen til doms fra sin Side jndstillede den af Sr: Hejberg begierte andstand paa Hans i Qvalsvogens veigne till dommerens forgodtbefindende, men for det øvrige erklærede at Hans i Qvalsvaagen aldrig skal godtgiøre at hand har for Comparentens Principal andmeldet Tyveriet forjnden derom gik eet aldmindelig Røgte

Derefter er saaleedes

Eragted

Sagen i følge Sr: Danchert Hejbergs forlangende udsettes til næstandstundende Høste ting for dette Skibreede, paa det hand jmidlertiid kand faae i værksatt det fornøden andseende forsvar for sin lejlending Hans i Qvalsvogen

Extra Ting for Guulens Skibreede

Anno 1770 den 12te Septembris, Er Retten sadt paa Tingstædet Schierjehavn udj Guulens Skibreede, udj Hr: Sorenskriver Henrich Garmanns lovlige forfald af hands Eedtagne Fuldmægtig Hans Lessøe, for at behandle og paadømme een Sag som paa Justitiens Veigne er andlagt af Hr: Fogden Hejberg imod Hans Michelsøn lille Qværnøen for begangne Tyverie, alt i følge Rettens seeneste Session passerede Eragtning, og mødte da tilstæde til Rettens medbetiening efterskrevne Aatte Eedsorne Laug Rettes Meddoms Mænd naunlig 1. Hans Hansøn Miømen 2. Mons Aslachsøn Wasøen, 3. Bertel Corneliussøn Faanden 4. Ole

Andersøn Wasvig, 5. Ole Pedersøn Watzvig, 6. Ole Rasmussøn Watzøen, 7. Jens Pedersøn Wasøen og 8de Lars Larsøn Miømen

Hvorda!
Hr: Fogden Hejberg ved Fuldmægtig Msr: Cort Kramer jndleverede hands udstedde Continuations Stevning i denne Sag, Dateret 26de Julii Sidstleeden som blev oplæst saa lydende

Delinqventen Hans Michelsøn lille Qværnøen mødte for Retten og {vedtog} uden baand og Fængsel. de øvrige jndstevnte nemlig Sr: Danchert Hejberg, samt Vidnerne Truels Qværnøen, Jetmund Østensøn Birchenes og Hustrue Sophie Truelsdatter, Mons Berge, men hans Hustrue mødte ike, saa var og tilstæde Delinqventens Hustrue Synneve Truelsdatter

1770: 195b

Samt de trende Mænd Hans Andersøn i Glavæhr, Jetmund Jacobsøn Hilde og Iver Henrichsøn Birchnes der alle vedtoge lovlig Varsell

Kramer derefter fremlagde Hans Høyvelbaarenheds Stiftbefalings [Mand] Pettersens approbation til Extra tingets holdelse og at beskike den Sag skyldige een Defensor hvilken er teigned paa Fogdens forestaaende Requisition desandgaaende

Kramer begierede dee mødende Vidner fremkaldet og Eedfæsted, samt at dee derefter maatte *forklarede hvad de om de paastevnte Tyverier er Vidende.

Sr: Danchert Hejberg som tilstæde Declarerede at hand vel tilstaaer at hand af arrestanten Hans Michelsøn Qværnøen haver kiøbt 2de Smaler nemlig 1 Soue og 1 Væder, som Sælgeren Hans Michelsøn berettede at skulde tilhøre den eene sig selv og den anden hans hosbond Hans Mathiasøn Brimnes, men Comparenten vidste Langt fra ike at Arrestanten paa een ulovlig maade havde taged samme, ike heller andet end at hand var i tienneste hos Hans Mathiasøn Brimnes

Derefter er de mødende Vidner fremkaldet og dem af lovbogen forelæst Eedens forklaring og formaned til Sandheds udsigende, hvorom de og giorde løfte derefter fremkaldet til Examination og afhøer

1. Vidne Truels Endresøn Store Qværnøen som aflagde Eed og derefter vandt og forklarede at hand vel desværre har hørdt sige af andre at Arrestanten Hans Michelsøn skal have staaled fra Jetmund Jacobsøn Hilde eet lam og fra Iver Henrichsøn Birchnes tvende Smaler, og Solt lammed til Hans udj Glavæhrn og Smalerne til Sr: Danchert Hejberg paa Fedie men Hans Michelsøn har ike til Vidnet som hans Kones fader bekiendt det allerringeste, ej heller har Vidnet hørt at Hans Michelsøn har begaaet fleere Tyverier end det som af ham selv jnden Retten forklared og tilstaaed er dernæst

2det Vidne Sophie Truelsdatter gift med Jetmund Østensøn Birchnes og er Søster til Delinqventens Hustrue, der aflagde Eed, vandt og udsagde at hun i Fior Vinter een 14 dage for Juul, hørte et aldmindelig Bøyde Rygte at Hans Michelsøn Qværnøen gift med Vidnes Søster Synneve Truelsdatter skulle have staaled fra Jetmund Hilde eet Lam og fra Iver Birchnes 2de Smaler, hvorfore hun gik bort til hendes Søster bemelte Synneve Truelsdatter og advarede hende at tage sig i agt at hun ike blev deelagttig i Tyverie hvorpaa hendes Søster med grædende taare bekiendte at hun i den gierning var uskyldig og ike vidste noged derom Endelig erklærede Vidnet og at hun ike er vidende at Hans Mikelsen har begaaed noged Tyverie førrend dette som hand nu er Søgt og tiltalt for

derefter

1770: 196

Er Vidnet fra Retten afskeediged og admitteret

3de Vidne Jetmund Østensøn Birchnes som aflagde Eed og derefter forklarede: at da hand saaleedes som hands hustrue forklaret {forklaret} haver hørte at Hans Michelsøn skulde have staaled de omvundne 2de Smaler og 1 lam var hand eenig med hans hustrue at advare Synneve Truelsdatter at tage sig i agt for at blive medvidere udj det bemelte tyverie, og fik da saadan svar som af hans hustrue omvundet er Sagde ellers at det ike er ham vidende at arrestanten Hans Michelsen forhen har begaaet noged Tyverie

derefter er dette Vidne fra Retten bleven afskeediget og fremstoed som det

4de Vidne Mons Berge som aflagde Eed og derefter forklarede: at kort efter Juul sidstleeden kom Iver Biørchnes til Vidnet og spurte ham om det var tilladelig at Reise hen til Fedie holmen og eftersee Merkerne paa tvende Smaler som Arrestanten Hans Michelsøn havde staaled fra Iver Birchnes og Solt til Sr: Danchert Hejberg som havde ladet dem slagte og fastslaae Skindene paa Nøste Væggen, hvortil Vidnet Svarede joe at hand det gierne kunde giøre da Sr: Hejberg ej fortrød derpaa hvorpaa Iver Biørchnes og Reiste til Fedie Holmen udj saadant ærende men kom ej til vidnet paa hiemReisen og i det øvrige vidste vidnet ej videre i denne Sag eller om Hans Michelsøns Tyverie at omprove

derefter er Vidnet fra Retten forløved og admitteret

Delinqventen Hans Michelsøn til at forklare om hand ej vedstaar den af ham forhen giorde deposition Delinqventen erklærede at hand i alt igientager og vedstaar den af ham forhen giorde forklaring ligesom hand ej heller haver noged jmod de i dag afhørte Vidners Eedelige vidnesbyrd at jndvende men samme i alt vedtager, og i det øvrige udbeder ved endelig Dom i den fortiente Straf at nyde formildelse

Hans i Glavæhrn, Jetmund Hilde og Iver Birchnes havde ej videre til denne Sag at svare men jndstillede samme til lovlig paadømme

Sr: Nicolaj Jæger der var tilstæde som andordned Defensor for paagieldende Hans Michelsøn begierede tilført at hand vel ike kand nægte at det paastevnte factum joe af Hans Michelsøn er begaaed, men derimod er det og desværre alt for vel bekiendt, den slette Education som hand har nødt i sine Forældres huus, da hans forældre formedelst deres opførsel ike kunde give ham nogen formaning til guds frøgt og een Reedelig vandel, hvortil kommer og dette

1770: 196b

at Hans Michelsøn saa godt som i sine umyndige Aar jndlod sig i ægteskab med Truels Qværnøens datter Synneve Truelsdatter og geraadede i den alleryderligste fattigdom og uselhed, og paafølgelig har vel saadan/n/e hans meged trængende omstendigheder andleediget ham til at forgribe sig og Begaaet den forseelse hand nu Sigtes for, den hand hiertelig angrer og fortryder Defensor ville derfore formode at den straf som loven for dend begangne gierning dicterer bliver Modereret, og i det øvrige jndlod det alt udj og under Dommerens lovlige behandling og paaskiønne

Kramer næst at frafalde det eene Vidne Mons Berges Hustrue Joe Knudsdatters Vidnesbyrd i denne Sag, fremlagde den hos Delinqventen Hans Michelsøn den 13de Maji Sidstleeden passerede Seqvestrations Forrettning under Hr: Fogden Hejbergs bekræftning som viiser at den paagieldende Hans Michelsen er i de fattigste omstendigheder da Gielden overstiger Indtægten, og for det 2de producerede een af Cappelanen Hr: Hougs meddeelt Attest andgaaende hvad tiid Delinqventen Hans Michelsen sidst gik til Herrens bord Dateret denne dags dato saa lydende Til sidst besvarede Kramer det af Defensor tilførte saaleedes, at hvor eenfoldig Delinqventen Hans Michelsøn foregives at være saa maatte hand dog vide saameged at Tyverie er een last som strider baade mod Gud og Kongens bud, Comparenten troer Sikert at Delinqventen som een Jordbruger kunde faae lovlige Midler at ernære sig med

og derfore ej kand undskyldes med sin fattigdom, paastoed derfore, at Delinqventen ej alleene i følge lov bør straffes for begangne Smaat Tyverie, men end og siden hand paa aaben mark har bortstaaled Creature som saadanne Vahre der ej altiid kand giemmes under luke (lukke) Delinqventen da derfore maatte hendømmes til Fæstning eller tugthuus arbeide paa nogle maaneders tiid og med saadan paastand og i Rættesættelse jndlod Actor ligeleedes til doms paa sin Side

Jæger Refferererede sig til sit forrige og ligeleedes begiered dom

Derefter foretog Sorenskriveren sig med Laug Retted som Meddoms Mænd om Doms afsigelse i denne Sag at Conferere og efter at de med ham i alt desandgaaende var bleven Eenige er saaleedes for Rett Kiendt

Dømt og Avsagt

Delinqventen Hans Michelsøn Qværnøen har selv frievillig jnden Retten tilstaaet at have fra Iver Henrichsøn Birchnes i Fior Sommer staalet

1770: 197

Eet Lam og Solt samme til Hans i Glavæhrn for 3 mrk danske, samt i Fior Høstes fra Iver Henrichsøn Birchnes tvende Smaler, nemlig een Soue og een Væder, som af ham er solt til Sr: Danchert Danchertsen Hejberg paa Fedie for 1 rdr 3 mrk 8 s. Denne hans declaration har hand stedse vedblevet uden nogen forandring, ligesom den og er affirmeret og Stadfæsted ved de fra actors Side i Sagen førte Vidners Eedelige aflagde Forklaringer, hvorefter Sagens Citant og Actor Hr: Fogden Hejberg, har ladet deducere Sagen til Doms saaleedes som acten nærmere omformelder Derimod har den andordnede Defensor Gabriel Jæger forestillet til Delinqventen Hans Michelsøns formeenende befrielse, at de af ham begangne Tyverier, deels ere Deriverede af bemelte Hans Michelsøns slette og Ringe opdragelse deels af de onde Exempler som hand har seet i sine Forældres Huus, og Endelig formedelst den store Fattigdom som hand er geraadet udj efter at hand sig i ægteskab havde indladt med Synneve Truels Datter, der og har mødt udj Sagen og derudj deponeret forklaring andgaaende de af hendes Mand begaaede og for hende tilstaaede Tyverier, da {hand} hun tillige har benægted derudj at have taget mindste deel eller været medvidere, hvilket hende ej heller under Sagens behandling er overbeviist

Tages nu under betragtning denne Sags beviisligheder og omstendigheder, da er det som melt unægtelig at Delinqventen Hans Michelsøn saavel hos Jetmund Hilde som Iver Birchnes har begaaet Tyverier, saa har og Hr: Fogden Hejberg som Sagens Actor Legitimeret, med den i Rettelagde Seqvestrations Forrettning passeret hos Hans Michelsøn den 13de Maij 1770, at Delinqventen indted er Ejende til at betale den jgield og tvigield med som hand efter Loven burde at udreede Langt mindre nogen hoved lod kand blive forbrudt, Herjmod kand den af Defensor Gabriel Jæger til Delinqventens befrielse brugte motiver og aarsager ike komme ham til moderation i den fortiente Straf, Thi om Sønnen haver seet hos sine Forældre onde exempler det berettiger ham [ej]? til at træde i samme Fodspor, og om hans omstendigheder haver været Fattige og Kummerlige giver ham ike friehed til at stiele Videre kommer under betragtning og overvejelse hvorleedes deres Forholds maade som haver Kiøbt af Delinqventen de af ham staalne Sager skal blive at andsee, og viiser da acten at det lam som Delinqventen efter egen tilstaaelse haver staaled fra Jetmund Hilde har bemelte Jetmund Hilde vedkiendt sig jblandt Hans i Glavæhrns Smale Flok dog har Jetmund Hilde ike paa den maade som Lovens 6 Bogs 17de Capituls 8de articuul foreskriver Legitimeret at lammed var hans egen opfødning og hannem tilhørende, men Delinqventen selv alleene har tilstaaet det, Samme beskaffenhed har det og med de af Delinqventen fra Iver Birchnes staalne tvende Smaler som skal være solt til Sr: Danchert Hejberg, thi vel har Sr: Danchert Hejberg tilstaaet, at have kiøbt af Delinqventen Hans Michelsøn tvende Smaler, Men om samme var

1770: 197b

Iver Birchnes tilhørende er ingen anden beviis end arrestantens egen tilstaaelse og bekiendelse, ligesom og ingen paastand fra deres Siide som har misted Smalerne under Sagens Ventilation er giordt om nogen erstatning for de bortstaalne Creature eller beviist deres Verdie,

thi bliver og denne Post herunder paadømt Men efter Sagens omstendigheder

Kiendt og Dømt for Rett,

at Delinqventen Hans Michelsøn Lille Qværøen Bør for det af ham begangne og Selv tilstaaede Tyverie i følge lovens 6te Bogs 17de Capt 33te articull at miste sin hud i Fængsel, og hvad den i næstpaafølgende 40 articuul paabudne Jgield, Tvigield eller Hoved lod andgaaer, da viiser den fremlagde Seqvestrations Forrettning, at Delinqventen jnted til sammes udreedelse er Ejende. Denne Dom Bør Delinqventen Hans Michelsøn at liide og udstaae 15 dage efter sammes lovlige forkyndelse.

Sr: Kramer paastoed dommen allerforderligst beskreven udstæd og hans Principal Hr: Fogden Hejberg tilsendt

Delinqventen Hans Michelsøn som ved Dommens oplæsning var tilstæde declarerede sig med samme fornøyed uden videre apel

Hvorefter Extra Tinged er ophæved

Høste Tinget for Sartors Skibreede 1770

Anno 1770 den 3die October, Er Retten sadt paa Tingstædet Tosøen til eet aldmindelig Høste Skatte og Sage Tings holdelse for Sartors Skibreedes almue, overværende udj Retten Kongelig Mayestets Foged Hr: Christen Hejberg og de samme Aatte Eedsorne Laug Rettes Mænd som ved Sommer tingets holdelse da vare tilstæde.

Hvorda!

Først blev allerunderdanigst læst Kongelig allernaadigst Forordning andgaaende fremdeeles Extra Paabud af Geistlige og Verslige Betienteres Gage og anden Embeds Jndkomst, samt af Pensioner og benaadninger udj Norge, Dateret Friderichsbergs Slot den 12te Junii 1770

Dernæst andre fra Høye Øvrighed til Hr: Fogden Hejberg jndløbne Messiver saasom

1. Een skrivelse andgaaende eet med Pæst befængt Hollansk [Skib]? dend Snelle Søe-Post kaldet som forbydes at jndkomme i nogen Søe havn her i Norge, ej heller nogen Norsk undersaat paa samme at komme om bord Dateret 18de augustj 1770.
2. Eet Dito angaaende eet med Pæst befængt Svensk Skib Destineret til Londen Dateret 3die Septr: 1770
3. Eet dito angaaende Auctions Forvalteres Salarium for de Vahre som for Kongelige Skatter udpantes og ved auction bortsælges, af 29de aug: 1770
4. Een dito andgaaende at Extra Skatten som udestaar til 1ste Septr: 1767 jndtil videre skal være ukrævet Dat: 30te Augustj 1770
5. Een Dito andgaaende at ej nogen videre forlindring i Extra Skatten enten for Fattige eller andre nærværende tiid kand skee eller jndvilges Dateret 3de September 1770
6. Eet dito betreffende Delinqventen Jnger Jversdatters undvigelse af hendes Arrest i Stavanger, samme er Dateret 17de September 1770,

1770: 198

Derefter jndkom fra almuen til Publication følgende Documenter

1. Eet Skifte Brev passeret paa Gaarden Koursland den 11 Julii 1770 efter afdøde {Qvinde} Enke mand Knud Assersøn. Vid: Pante Prot: fol:
2. Eet Dito paa Gaarden Algerøen den 13de Dito efter afdøde qvinde Karie Olsdatter vide folio:
3. Eet dito paa Gaarden Landraae efter Anne Rasmus datter forretted den 14de Julii 1770
4. Eet dito paa Dito Gaard efter afdøde Christopher Jacobsøn forretted samme dags Dato.
5. Een Bøgsel Sæddel udstæd af Sr: Albert Henrich Mejer til Jens Nielsøn paa 12 Marker Fisk udj gaarden Nedre Børnes Dateret 21de Septr: 1770, og hvormed fulte een ligelydende Reverse
6. Een Dito udstæd af Hr: Nathaniel Sunde til Dito paa 2 ¾ (2 ¼?) Mark Smør i gaarden Nedre Børnes Dat: 26de Sept: 1770, og hvorved ligeleedes fulte een ligelydende Reverse

Hr: Fogden Hejberg Lod ædske Sagen i Rette andlagt paa Seeneste Sommer ting mod Michel Winzensøn Sæhle for skyldig værende Extra Skatt fra 1mo September 1767, til Augustj Maaneds udgang 1768, i alt med Gebyhr efter den forhen fremlagde Jndførsels Forrettning 2 rdr 2 mrk og i Rettelagde laug dagen med paateigning om sammes Lovlig forkyndelse samme blev oplæst saaleedes Lydende

Jndstevnte Michel Winzensøn Sæhle blev paaraabt men mødte ike.

Kramer begierede Sagen udsatt til over Morgen da hand merker at laug dagen ej haver haft den fornødne Varsels tiid

Sagen udsettes til i over Morgen.

Ligeleedes Lod Hr: Fogden Hejberg ved Fuldmægtig Sr: Kramer ædske i Rætte Sagen andlagt imod Clemmed Pedersen Tælle og Jochum Schiønneman andgaaende Eet Skibs Maste Træe og Producerede udj Retten den af auctions Directeuren i Bergen Hr: Krigs Raad Bærent Frøchen holte Auctions Forrettning passeret den 2de Septr: 1769, saalydende og derefter paastoed Dom

Jngen af de jndstevnte i Sagen paagieldende mødte tilstæde med noged tilsvar, thi er Sagen *optages til doms

7. Publiceret Eet Skiøde udstæd af Niels Nielsøn Kaartvedt til sin Søn Niels Nielsøn paa 18 Marker Fisk i gaarden Kaartvedt for 18 rdr Dateret 4de october 1770
8. Een odels lysning udstæd af Procurator Sr: Brose paa Ellert Ellertsøns veigne andgaaende Gaarden Bratholmen og Kongshavns indløsning Dateret 2de october 1770
9. Een ditto udstæd af Thommas Jensøn øvre Børnes til 6 ¾ Marker Smør i Skatte skyld og i Landskyld 24 s penge i gaarden Børnes Dat: 3de october 1770
10. Een Bøgsel Sæddel udstæd af Iver Monsøn Algerøen til Niels Nielsøn Algerøen paa 9 Marker Smør i gaarden Algerøen af Dato den 3die octobr: 1770, og hvoraf fuldte Ligelydende Reverse til Publication

1770: 198b

11. Een Dito udstæd af Ole Olsøn Eide til hands Søn Hans Olsen paa 21 Marker Fisk udj Gaarden Eide med denne Bøgsel Sæddel fulte een Ligelydende Reverse begge Dateret 3die october 1770

12. Eet Skiøde udstæd af Mons Aamundsen og Michel Pedersen Dahle til Mons Monsøn Schare paa 2 13/16 Marker Fiskes Leje udj Gaarden Nore Biørøen for 20 rdr 1 mrk Dat: 3de october 1770

Derefter blev paaraabt Sr: Hans Ravels Sag Contra Gaarden Algerøens opsiddere
Procurator Sr: Peder Reutz mødte for Citanten Hr: Ravel og Sagde at hand med største forundring har maatted bemerke hvorleedes denne Sag paa ugrundede jndvendinger af Contra Partiet er bleven ud træked, da den for heelt aar siden paa Citantens Siide er slutted under dom, det var i den andleedning Comparenten i Kraftigste maade protesterede imod Sagens videre udsettelse til hr: Ravels Rettes Spilde og haabede at den høystærede Dommer ike tillader videre udsettelse i denne afbeviiste Sag, hvad den Contra Stevning andgaar som for Hr: Ravel er vorden forkyndt, da Protesterede Comparenten jmod sammes andtagelse og jndlemmelse i denne Sag efterdie den jndbefatter een nye Sigtelse og gaar ud paa beskyldninger der ere saa grove at naar de befandtes at være Rigtige maatte de gielde Hr: Ravels Privilegiers forbrydelse følgelig een Fischals eller Actions og Justice Sag som for øvrigheden efter Privilegiernes jndhold burde have væred andmelt og derefter af vedkommende ved Fogden forandstalted vedbørlig action, men hvad beskyldningerne i sig selv andgaaer da Reserverede Comparenten Hr: Ravels Rett ved nye Stevning at paatale samme til Satisfactions erholdelse, thi beskyldningerne har aldeeles ingen Connexion med den her andlagde Sag, ja det som meere er Contra Partiet har ike undseet sig for at benægte og beskylde den jmellem dem oprettede Contract som er slutted jnden een offentlig Rett for urigtig og falsk, følgelig andgriber de da den da værende Rettes betient og Dommer for urigtig Protocoll, Hvad Connexion har da disse ære angribende beskyldninger med denne Sag? aldeeles jngen. Thi har Contra Partiet noged at tiltale Citanten for, da bør de søge ham ved Separat Sag. i den andleedning var det at Comparenten under ald lovlig forbeholdenhed af hans Commitentes Rett protesterede i Kraftigst maade imod Contra Stevnemaaleds jndlemmelse og andtagelse i denne Sag, men paa des aldeeles afviisning, ligesom hand vedblev fremdeeles at paatrenge Dom efter sin forhen ad Protocollen tilførte paastand, med den erjndring at Contra Partiet med tilstrækelige Bøder for deres forhold maae vorde andseet

Samt erstatte denne Sessions omkostning med 10 rdr, som tillagt de forrige paastaaede omkostninger udgiør i alt 30 rdr hvorefter hand uopholdelig dom var forventende til Contra Stevnemaalets totale afviisning
Procurator Hichmann mødte for de uskyldig forfulte Algerøens Mænd og opsiddere af hvilke selv nu Persohnlig for Retten vare tilstæde Mons Monsøn Algerøen, Hans Iversøn, Hans Larsøn, Iver Monsøn og Hans Thommasøn Algerøen og Producerede eet af Hoved Citanten i forvejen saa heftig modsparkede Contra Stevnemaal, hvilke i begge deele pro & Contra saavel ihenseende til selve Contra Stevningen som den derimod i forvejen fremsatte Protest til sammes afviisning maae have sine gyldige Aarsager, hvilked vel i sin tiid vil blive opdaget fornemmelig naar af Retten Retsindig vorder overvejed og betragted, hoved Citantens i denne Sag med begyndte furiøse og lovstridige andleg og forrige omgang der fornemmelig betreffer den af hoved Citanten paastevnte Contractes overholdelse, der forsættligen er brudt og forbrudt af hoved Citanten og Contra Citanterne de Algerøens Mænd høystbeføyelig nødsages at faae oplyst for denne Rett og ved dette Skibreedes ting holdelse, hvor Sagen af Sr: Ravel som agressor for samme og paa grund af Contracten Sagen har hidjndstevnt og andlagt og hvorjmod Contra Citanterne saa godt som er haar træked at Maintenere sig og søge Lovformelig Satisfaction til hvilken Ende Comparenten endnu som før vedblev at fremlegge den forhen melte Contra Stevning af 31te Augustj Sidstleeden,

paateigned for alle vedkommende Lovlig forkyndt at være om hvis forkyndelse hand og forlangede Lovfølgelig afhiemling alt under Reservation af det nærmere fornødne til Sagens videre fremme paa Contra Citanternes Siide lovgemæs.

Procurator Reutz mærkede at de jndstevnte ere freke nok til at Legge beskyldninger paa beskyldninger, hvorfore hand paa sin Commitentes veigne forbeholdt sig lovlig Satisfactions jndtale til vedbørlig tiid og Stæd men næst med Koldsindig Foragt at forbiegaae, de inCivile udtryk af Forfølgning, Modsparken, Furiøs etc: som her ex authore er andført vedblev fremdeeles at paatrenge Stevnemaaleds afviisning, paa de grunde som tilforn ere fremsatte og af Procurator Sr: Hichmann ike kand modsiges eller ere modsagde.

Procurator Hichmann for Contra Citanterne Replicerede at foruden den fra Hoved Citantens Side nu paaberaabte Foragt over Contra Citanternes formeentlige lovholdige Maintains

1770: 199b

/: hvilked Foragt Comparenten meente behøver Plads uden for tingstue døren :/ Saa ville det forhaabentlig af Retten udfindes det hoved Citantens saa heftig paastaaede afviisning ej alleene løber and imod Lovens 1 Bogs 5 Capt 9 art: allernaadigste Forbud, til Contra Citanternes Rettes Spilde in totum i denne Sag, men end og lader sig andsee at hoved Citanten jntenderer at bryde og bemøye Retten i denne Sag med ufornødne interlocotorier den eene paa den anden Tvert imod Forordningen af 3de Martj 1741 dens 10de articuul i betragtning af, at Contra Citanterne ved nu i Rette førte Contra Stevning til denne Sags uforbiegiengelige Jllustration paa lovlig maade des andgaaende tillige er jndstevnt Vidner, thi maatte altsaa Comparenten vedblive sit forrige Lovlig fremsatte under forhen tagne Reservation af det nærmere fornødne,

Procurator Reutz Sagde at den af Sr: Hichmann allegerede lovens 1 Bogs 5 Capt 9 art passer sig just paa Contra Partiet som med ophold og udflugt søger at spilde Hr: Ravels Rett, i øvrigt vedblev hand sin forrige Protest paa Contra Stevnemaalets afviisning hvorpaa hand Rettens dom eller Kiendelse var forventende

Procurator Hichmann erjndrede at det nu til sidst af hoved Citanten paaberaabte ophold i denne Sag fra næst afvigte aars Høste ting til dette aars iværende tiid holdende høste ting er geraadet af hoved Citantens saa særdeeles egne omgang med Contra Citanterne siden næstafvigte aars høste ting, der og tillige under anden oplysning i Sagen fra Contra Citanternes Side Lovformelig paasøges udj nu Rettelagde Contra Stevning thi maatte altsaa Comparenten paastaae forberørte Hoved Citantens andførdte exception og Protest som til jndted andet nyttig, end at forekomme Sagens oplysning og Spilde Contra Citanternes Rett i denne Sag aldeeles som lovstridig frygtagtig og ugrundet forkasted, hvorom hand afvartede Rettens lovforsvarlige som medholdige Kiendelse, alt under vedblivelse af sit forrige i øvrigt

Procurator Reutz Replicerede at Protocollen vil udviise at det just er Contra Partiet som har opholdet og fremdeeles søger at opholde Sagen, saa at den derimod af Sr: Hichman derimod andførte jndvending bortfalder af sig selv for Resten vedblev hand sin forrige Protest til dette Jngvisitoriske og ulovlige Stevnemaals afviisning.

Procurator Hichmann Sagde at Sagen efter Hoved Citantens eged andlæg dependerer af hans paastevnte Contract hvis overholdelses mislighed af hoved Citanten i langt fleere og høyere grader end Contra Citanterne er begaaed, hvorom

1770: 200

Egentlig fra de sidst ommeltes Side paatrenges oplysning, hvilken vel aldrig kand skee saalenge Hoved Citanten skal friegives efter egen villje udj hans nu fremførte exception og

Protest, thi var det at Comparenten nu som før depreserede overjlelse og Rettens Spilde der endnu som før under kastes denne ærede Rettes saa Retsindige som lovforsvarlige Kiendelse
Procurator Reutz haabede at Retten indseer at det af Sr: Hichmann vidtløftig tilførte jndted Reelt haver i følge med sig, men er kuns udflugter hensigtende til Sagens uendelighed, hvorfore hand agtede unødvendig at svare videre end som forhen at Urgere paa Dom.
Hichmann Sagde at just den fra Hoved Citanten ommelte uendelighed Redonderer paa ham selv der ej vil komme under Sagens oplysning efter Contra Citanternes j Rette lagde Stevnemaahl, thi inhererede Comparenten sit forrige og samme nu som for (før) Soubmitterede Rettens *eragning under forrige forbeholdenhed
Reutz i Relation til sin forrige Protest holdt det ufornøden at inCommodere Retten ved een Kiedsommelig vidtløftighed og afvartede Rettens afviisnings Kiendelse.
Hichmann protesterede paa Sagens fremme efter Contra Stevningen og vedblev sin forrige Procedur med jndstillelse til Rettens lovfølgelige behandling og Eragtning endnu som før
Reutz Protesterede paa sit forrige
Ved denne Sags begyndelse opstoed Hans Thommassøn Algerøen som Laug Rettes Mand og i hans Stæd nedsad Michel Hansøn Kallestad
Hvorefter er i denne Sag saaleedes bleven

Eragted

Der kand ike findes lovmedholdig føye til at afviise det fra Contra Parternes Siide nu i Rettelagde Contra Stevnemaal men samme andtages til de jntenderende Vidners førelse og Sagens oplysning fra deres Siide paa lovlig maade, og tilholdes tillige Sagens Parters Fuldmægtiger at befordre Sagens Endskab uden ufornøden vidtløftighed

Procurator Reutz Reserverede anke over Rettens ergangne Kiendelse i belejlig tiid
Hichmann begierede Stevne maalet maatte afhiemles hvorefter hand forbeholdt sig Qvæstionerne til Vidnerne saa mange som denne Sinde paa tinged maatte være tilstæde
den J Rettekomne Stevning blev oplæst og er saaleedes \lydende/, og efter oplæsning blev samme af de trende mødende Stevne Vidner Lensmand Knud Tosøen, Peder Tosøen og Michel Dahle under Eed afhiemled saaleedes at være passeret som deres paaskrifter udviiser
Procurator Hichmann forlangede Kaldsmændenes

1770: 200b

DeClaration, Om Rigtig Copie af Stevningen overleveret af Dem til Sr: Ravel Stevne Vidnerne Svarede at have leveret Sr: Ravel een Copie af den fremlagde Contra Stevning under Procurator Hichmanns bekræftning
Procurator Reutz under forrige forbeholdenheder af Anke over Rettens Kiendelse benægtede in totum de Malisieuse beskyldninger som Contra Stevningen indbefatter i henseende til at hand skulde have tilforhandled sig deres Vahre under Marketspriis, da hand i aaret 1768 maatte give for een opristed Fisk 6 s pr: Støke, ligesom hand og in totum benægtede de infame beskyldninger at hand skulle have handled med urigtig Maal og Vægt og i den henseende var det at Comparenten declarerede at det skal befindes efter Protocollens udviis at udj aared 1745 eller 1747 efter Comparentens beste erjndring skal det være blevet vedtaged og fastsatt jmellem Almuen at Sr: Ravel ike ville modtage mindre end 3 Pund og 12 M/ark pr: Vaag formedelst Sund Maven og Rygge beenene som burde afskiæres Fisken, ligesom og Comparenten declarerede at i ald den tiid hans Commitent har handled med de jndstevnte som er 27 aar ike haver af dennem annammed over 100 Vaager Fisk, paa Vægt, hvilked hand Reserverede sig i fornøden tilfælde lovmedholdig at godtgiøre, men for Resten jnhererede hand sit forrige

Procurator Hichmann for Contra Citanterne der lod bevende Sr: Reutzes udj hans sidste tilførte benævnte Malice og Jnfam paa ham selv og hans Partes som formodentlig jndted andet søger, end Lovlig forsvar hos Sr: Ravals unøttige ophævelser mod Contra Citanterne forbeholt dette med det meere hans forhold at begiegne i belejlig tiid, og i Regarde af Rettens nu for kortens aflæste Kiendelse til Sagens mueligste befordring i Rette gav skriftlige Qvæstioner af denne dags Dato følgelig Contra Stevningen, alt under den i Qvæstionerne tagne forbeholdenhed til Sagens Sandeste og retteste oplysning fra Contra Partiets Side, efter hvilke Qvæstioner Comparenten udbad de nu mødende jndstevnte og ustevntte Vidner Eedelig afhørte.

Procurator Reutz for Hr: Ravell Declarerede fremdeeles at det ihenseende til det i Stevningen ommelte Kande maal, haver haft denne beskaffenhed at da skieppen af een hendelse een dag gik i støker af Saltmaaling var Hr: Raval nødsaget at maale tvende fierendeele tønde Korn, \med Eet potte maal/, med den declaration at om samme maal var forlidet, da skulle det manglende dem godtgiøres, hvilked de og fik dagen derefter

1770: 201

Hvilked alt med Eed i fornøden tilfælde skal bekræftes

Procurator Hichmann for Contra Citanterne der ike fandt belejlig at modtage den af hoved Citanten nu andbudne Eed, benægtede in totum den fra hoved Citantens Side sidst tilførte declaration og vedblev sit forrige, om Vidnernes førelse efter nu j Rette lagde *interocatorier med de fleere Reserverede

Procurator Reutz mødte iligemaade for jndstevnte Alida Maria Hag og forbeholt hendes Rett til belejlig tiid og Stæd

af de jndstevnte Vidner mødte 1. Tosten Olsen 2. Mogens Mogensøn, 3. Iver Erichsøn 4. Jørgen Hansøn, 5. Niels Nielsøn, 6. Anders Larsøn alle tienende og værende paa Algerøen samt for det 7de Iver Ingebretsen Langøen for hvilke Eedens forklaring af lovbogen blev oplæst og de formaned til Sandheds vedblivelse hvorom de og giorde løfte og blev da fremkaldet som det

1ste Vidne Tosten Olsøn i tienneste hos Hans Larsøn Algerøen, som blev Eedfæsted og Separat afhørdt og derefter svarede til de fremsatte Qvæstioner saaleedes Til 1ste Svarede Ja! Til 2det Svarede ligeleedes Ja. Til 3de Svarede og Ja at det forholder sig saaleedes som omspurt er Hvorunder tilspurte Sr: Reutz om hand var tilstæde paa Lochøen da den bemelte fierding Korn blev udmaalt Svarede Ja hand var samme tiid tilstæde? Til 4de Svarede at hand vel var tilstæde den tiid da det omspurdte Korn blev udmaaled men veed ike at samme inde holte for lidet maal efter Kongelig andordning endelig Sagde Vidnet at da hand kom til Algerøen blev der Sagt at denne ¼ tønde Korn skulde jndeholde 2 ½ Kande Mindre end det virkelige Kongelige Maal Til 5te som Subqvæstion af Hichmann til Vidnet, om hand var nærværende ved Kornets eftermaaling paa Algerøen da det fra Lochøen var bleven hiemført? Svarede Nej hand samme tiid var fraværende. Til 5te Hoved qvæstion Svarede Veed jndted derom Til 6te vidste jndted til 7de ligesaa til 8de jndted til 9de ligesaa Nej Til 10de Svarede at samme ike er betalt til 11te Svarede ½ Miil, Til 12te Svarede at saameged vidned haver ført fra Algerøen til Lochøen af fiske avl haver hand jngen betaling bekommed for førslen (førselen)

Procurator Hichmann derefter fremsatte til Vidnerne for det 13de Om de ike er bekiendt og erjndrer at Contra Citanterne for nogle aar siden tilbød Sr: Ravel og bragte ham til Lochøen 200de

1770: 201b

Støker fersk opristed Torsk 14de Om Vidnerne ike er bekiendt og veed at Velbemelte Sr: Ravel ingen lunde vilde modtage næst forommelte 200 Støker Torsk uden at hand noged paa samme i mindste den tiid havde at udsette 15. Om Vidnerne ike veed og er bekiendt at Contra Citanterne strax efter at de havde tilbudet Sr: Ravel forommelte qvantum Torsk og hand samme havde nægted at modtage strax derpaa førte berørte opristede Torsk til de Cantoirske (Contoirske) handlere i Bergen og fik pr: hundrede 4 rdr, dansk Courant. 16. Om Vidnerne ike er bekiendt {at} har hørt og kand erjndre, at meerbemelte Sr: Ravel ved St: Hans dags tiider jndeværende aar bekom af Contra Citanterne 271 ½ Støke Lax for 109 rdr 4 mrk efter derom med ham slutted accord og foreening, 17de Om Vidnerne ike ligeleedes har hørt og er bekiendt at Sr: Ravel forommelte tiider tillige bekom 46 og nok 161 Støker Lax af den saa kaldet Tart der tilsammen bereigned udgiør 207 St: a 8 s efter Slutted foreening fra Algerøens opsiddere? 18de Om Vidnerne ej veed og kand sige med Sandhed at Sr: Ravel endnu ike til denne dags dato har betalt Ringeste skilling til Contra Citanterne for den i næst forrige 16de og 17de Spørsmaale Resenserede Lax og Tart 19de Om Vidnerne er bekiendt eller nogen tiid har hørt at Sr: Ravel har gived Citanterne mindste underrettning om at hans Pakromme paa Lochøen har væred saa fylte at ej meere derudj kunde rommes

Til 13de Svarede Veed jndted derom. Til 14. Vidste indted Til 15. Svarede at hand vel haver hørt det af andre sige som Qvæstionen jndeholder men selv veed hand indted derom Til 16de Svarede at hand vel Veed at Algerøens Mænd Ved St: Hans dags tider Sidstleeden Solte Laxs til Sr: Ravel men talled og hvad Summa de derfore skulle have erjndrer Vidnet sig ike, Til 17de Svarede at talled erjndrer hand sig ike af de omspurte Lax eller Tart men Vel at Sr: Ravel derfore skulle give 8 s pr: Støked? Til 18de Svarede at Pengene ej endnu ubetalt, da betalingen først skulle skee 14 dage efter Michelsdag dette aar til 19de Veed jndted derom,

og derefter er Vidned da jngen forlangede samme videre tilspurt fra Retten Demitteret

2de Vidne Mogens Mogensøn tienende hos Hans Iversøn paa Algerøen, som aflagde Eed vandt og forklarede til de fremsatte Qvæstioner, saaleedes: til 1ste Qvæstion samt 2de og 3de Qvæstion som forrige Vidne

1770: 202

Til 4de Svarede at der skulle være 12 Kander, 6 Kander til Skieppen, men da det blev eftermaalet paa Algerøen var Vidnet ike tilstæde, men haver hørt af andre af Vidnerne at der skulle mangle 2 ½ Kande paa maaled Til 5te Veed jndted Til 6te og 7de vidste indted Til 8de 9de & 10de vidste indted Til 11te Svarede som forrige Vidne Til 12te ligesaa Til 13de Svarede Nej veed det ike Til 14de Svarede at hand haver hørt af Algerøens Mænd at de skulle have væred hos Sr: Ravel med de omspurte Torsk og at hand derpaa havde slaget vrag, og at Torsken siden skal være ført til Bergen og derfore bekommed 4 rdr pr: hundrede men selv veed hand jndted derom

Procurator Reutz begierede Vidnet tilspurt hvorlenge det er siden hand haver hørt de omprovede Ord af Algerøens Mænd? Svarede at det var eengang nu i Vindter Sidstleeden.

Hichmann maatte her under tilspørge dette Vidne om hand ike har hørt af andre end Algerøe Mændene den forom/m/elte Handel med forberørte Torsk og af sammes førere til Bergen

Reutz andmerkede at denne Qvæstion er Jngvisitorisk og angaar ustevnte Persohner, som hand haaber Dommeren observerer

Hichmann der var Eenig med Sr: Reutz om Dommerens overvejelse men ike af den Meening som hand for det øvrige paastoed den af Comparenten sidst tilførte Subqvæstion besvaret,

Reutz paatrengede den afviist som inqvisitorisk

Hichman vedblev sit forrige,

Vidnet Refererede sig til sin givne forklaring i saa maade
Til 15de Svarede: at hand Refferer sig til sit svar paa 14de Qvæstion Til 16de Svarede at hand veed at Algerøens Mænd Solte til Sr: Ravel eendeel Lax men hvormange egentlig vidste Vidned ike men til Told af laxsene blev betalt 4 rdr 24 s.
Procurator Hichmann i andleedning af Vidnets sidste Svar maatte Spørge samme hvormange Lax der holdes for 1 Told Svarede 10 Støker,
Til \17de/ Qvæstion Svarede at hand vel veed at Sr: Ravel bekom eendeel Lax eller Tart af Algerøe Mændene men hvor stor andtall vidste Vidnet ike men vel at derfore skulle gives pr: Støke 8 s Til 18de Svarede at derpaa jndted er betalt, Til 19de Vidste indted
og da jngen forlangede dette Vidne Videre tilspurt er hand fra Retten bleven afskeediged og fremkaldet
3die Vidne Iver Erichsøn tienende hos Niels Olsen Algerøen som aflagde Eed og derefter forklarede

1770: 202b

Til de fremsatte Qvæstioner saaleedes til 1ste, 2. og 3de Qvæstion Svarede Ja, til 4de Svarede hand var vel tilstæde da Korned paa Lochøen blev opmaalt, men ike den tiid da det paa Algerøen blev eftermaalt har ellers hørt sige af andre at paa maaled skulle mangle 2 ½ Kande. Til 5te 6. & 7de Vidste Vidnet ike noget at svare. Til 8de Svarede hand har ike selv seet det men vel hørt det af andre sige Til 9de Svarede har ike seet det men vel hørt at Algerøens Mænd skal have faaed 8 s pr: hundrede af de omspurte Sild ved deres eged land Til 10de Vidste indted Til 11te Svarede som forrige til 12te Vidste indted. Til 13de Svarede at hand haver hørdt det sige af hans hosbonde og tvende andre af Algerøens opsiddere at Sr: Ravel skulde være den omspurte Torsk tilbuden men selv har hand ike seet det Til 14de Svarede at hand haver hørt det sige af trende af Algerøens Mænd men ike selv seet det, Til 15de Svarede at hand haver hørt det omspurte sige af 1 af Algerøens Mænd [men] ike selv seet det
Procurator Reutz herunder tilspurte Vidned, hvad tiid hand hørte saadant sige og hvorlenge siden
Hichmann jndstillede til Retten om Procurator Reutzes sidst tilførte som inqvisitorisk og upaastevnt bør besvares.
Reutz Replicerede at qvæstionen ike udgaar paa nogen Personer som skal stevnes, mens Consernerer alleene tiiden, da det omprovede skulde være passeret, følgelig kand ike Qvæstionen blive inqvisitorisk uden at Sr: Hichmann kunde beviise af loven at Comparenten skulde stevne tiiden til vedermæhle og altsaa andsaae hand alleene denne Erindring for unødvendig som udj Rettens ergangne Kiendelse er ham Forbuden
Hichmann holt sig til sit forrige uagted hvad Sminke Sr: Reutz end viidere kand udfinde at faae Vidnet admiteret til hans Qvæstions besvarelse,
Vidnet Svarede at hand baade havde hørt det omspurte for een 3 uger Siden og for ongefæhr ½ aar siden
Til 16de Svarede at saavidt Vidned erjndrer {fik} solte *tvende af Algerøens Mænd Niels Olsen Hans Larsøn og Mons Monsen den omspurte tiid til Sr: Ravel Lax og Tart til den Summa 89 rdr 5 mrk 4 s, og skulde have for hver Lax 2 mrk 9 s og for Støked af Tarten 8 s. og hvormed den 17de qvæstion tillige er besvaret Til 18de Svarede som forrige Vidne. Til 19de Vidste indted
Reutz begierede Vidnet tilspurt om det ike er ham bekiendt at de i den omprovede 18de Qvæstion ommelte Penge først skulde betales 14 dage efter Michæli Sidstleeden

1770: 203

Efter Slutted accord. Svarede Joe at det var 14 dage efter Michælj at Pengene skulle betales derefter er Vidned afskeediget og fremstoed som

4de Vidne Jørgen Hansøn tienende hos Mons Algerøen som aflagde Eed og Svarede. Til 1, 2 & 3de qt: som forrige Vidner. Til 4de Svarede at hand eftermaalte den omspurte fierring Korn da den var kommen til Algerøen i een Træe Kande Maal og befandt da ike at være meere istæden for 12 Kander end 9 ½ Kande, men videre erjndrede sig tillige at hand ike var tilstæde paa Lochøen da Korned blev udmaalt, men havde hørt af drengene som hentede samme at det paa Lochøen var Maalt med een Tinn Potte Til 5, 6 og 7de Svarede at hand haver hørt det omspurte sige af Algerøe Mændene men ike selv seet det. til 8, 9 & 10de Svarede at hand haver og hørt det sige af Algerøens Mændene, men veed selv indted derom Til 11te Som forrige. Til 12te Svarede, at hand tillige med 2de andre førte i Sommer een baad med Makrel til Sr: Ravel fra Algerøen til Lochøen og bekom derfore 1 rdr for førselen, men oftere haver Vidned ike i saa maade bekommed Til 13de 14de & 15de Svarede at have hørdt det sige af Algerøen Mændene det omspurte, men ike selv seet det

Sr: Ravel vedstoed hvad i 16, 17 & 18 qvæstioner omspurt er

Til 19de vidste indted Til Sr: Reutzes Qvæstion Svarede, at betalingen for Laxsen og Tarten skulle af Sr: Ravel til Algerøens Mænd skee 14 dage efter Michælj Sidstleeden efter Algerøe Mændenes egen Sigende,

Og da jngen forlangede dette Vidne videre tilpurt er hand fra Retten afskeediget og forløvet.

Og da det allereede er langt ud paa aftenen anden Ting dag er Sagens videre behandling udsat til i morgen tilig Kl: 8 Slet

Næste Dagen den 5te October, Er Sage tinget for Sartors Skibreede Continueret og næstforbemelte Sag igien i Rette taged

Procurator Hichmann var for Retten tilstæde tilligemed Contra Citanterne som i gaar dags mødte og deels for tiden at vinde og deels at de jndstevnte Vidner just jke egentlig paatrenges Niels Nielsøn og Anders Larsens Vidnesbyrd for denne Sinde i Sagen fremstillede som det

5te Vidne Iver Jngebretsen Langøen Procurator Reutz var tilstæde ved Vidnes examination hvorefter Vidnet aflagde Eed og svarede til de fra Contra Citanternes Side fremsatte qvæstioner saaleedes: Til 1ste Svarede ja til 2, 3, 4, 5, 6 7, 8, 9 og 10de Vidste Vidnet ike noged at svare, Til 11te Svarede omtrent ½ Miil, til 12te Veed jndted til 13de 14 & 15de vidste indted

Procurator Hichmann frafalt til dette og øvrige Vidner som maatte fremstilles 16, 17 & 18 Qvæstioner som af hoved Citanten Sr: Ravel selv Persohnlig for Retten er tilstaaed. ligesom

1770: 203b

Comparenten og til dette Vidne af erfarenhed om hands Kundskab om forrige Qvæstioners jndbefattende beskaffenhed frafalt den 19de og sidste Qvæstion

Reutz frafalt sin Subqvæstion til dette Vidne hvorefter Vidned er afskeediget

Procurator Hichmann fremstillede dernæst som eet mundtlig hidjndstevnt Vidne Ole Nielsøn Hosøen Niels Monsøn Hosøen og Iver Olsøn Hosøen

Dommeren som endnu havde een deel Justitz Sager tilbage som Endelig paa dette ting maatte tilendebringes, og andsaae denne Sag af saa temmelig vidtløftighed at den endnu behøver een temmelig tiid fandt sig ernødiged saaleedes at

Eragted

Da der endnu er eendeel Justitz Sager ubehandled som dette ting maae tilendebringes, ligesom og de Sædvanlige Tings vidners examination til Hr: Fogden Hejbergs Reignskabs belæg vil medtage tiid, Hvortil og kommer dette at efter Høye Øvrigheds ordre og

forandstaltning skal oplæses og examineres Extra Skatts Restancerne for dette Skibreede, thi bliver i følge Forordningen af 19de Augustj 1735 dens 8de Post eet Extra ting berammed for dette Skibreede at holdes den 13de November førstkommende, til denne Sags og fleere behandling og tilendebringelse, ligesom og de trende nu mødende Vidner i denne Sag haver at Comparere tilstæde og Endelig Laug Retted tilholdes betimelig møde samme tiid

Hr: Fogden Hejberg derefter i følge Høyvelbaarene Hr: Stiftbefalings manden Pettersens høye ordre lod ved sin Fuldmægtig Sr: Kort Cramer i Retten fremlegge Restance Register over den til Septr: Maaneds udgang 1767, udestaaende Extra Skatt for dette Skibreeds beløbende i alt til (ope rum) , som hand begierede oplæst examineret og attesteret Og efter at Restance Registeret var bleven oplæst, blev samme uimodsagt efter adskillige af Almuen var bleven underretted om hvad de jmod Restancerne havde at jndvende

Hr: Fogden Hejberg derefter fremlagde til paafølgende examination til hands Reignskabs belæg de sædvanlige Tingsvidner, og blev da undersøgt den i anno 1732 holdte examination om Laxse og Silde vaagerne etc her udj Skibreedet, hvortil af Laug Retted og almuen blev svaret saaleedes at her udj Skibreedet ej findes nogen Laxse eller Silde vaager som i dette aar haver haft saadan Fiskerie hvoraf Skatt kunde svares undtagens Bildøens Silde vaag blev andsatt for 4 mrk, 2det blev examineret det store tingsvidne bestaaende af 15de Poster hvortil blev svaret i alt som ved Høste tinget 1769 forklaret er og det uden mindste forandring 3de Tingsvidnet andgaaende de tvende her udj Skibreedet værende Gastgivere Mons Stephensøn Bochen og Frantz Dideken Bratholmen befatter eller bruger nogen anden handel end hans egen Gastgiverie Hvortil blev Svaret nej at de ike sig med videre befatter 4de blev examineret odels Skatts Mandtallet som ved Seeneste Sommerting er fremlagt og hvorudj ej findes nogen forandring frem for næst forrige aar

1770: 204

13. Publiceret Eet Skiøde udstæd af Rasmus Pedersøn Sollesvig med de fleere til Simmon Simmonsøn Sollesvig paa 8 M/arker Fisk udj Gaarden Sollesvig for 10 rdr 4 mrk, Dat: 4de october 1770

14. Eet Dito udstæd af Ole Nipen med de fleere til Niels Nielsøn Nipen paa 13 1/3 Mærker Fisk udj Søre Biørøen for 16 rdr 4 mrk, Dat: 5te octobr: 1770.

15. Eet Dito udstæd af Rasmus Nielsøn Søre Biørøen etc til Ole Nipen paa 13 1/3 M/ark Fisk udj Søre Biørøen for 16 rdr 4 mrk Dat: 4de octr: 1770

16. Een Bøgsel Sæddel udstæd af Iver Willumsøn Windenes til Johannes Andersøn Angeltvedt paa 1 Pund Fiskes Leje udj Gaarden Windenes af Dato 4de october 1770

17. Een ditto udstæd af Hans Olsøn Landeraae til sin Søn Niels Hansøn paa 20 4/5 M/ark Fisk udj gaarden Landeraae af samme Dato

18. Een ditto udstæd af Hr: Biskop Arentz til Niels Poulsøn Foldnes paa 13 ½ Marker Fisk udj gaarden Folnes Dateret 2de october 1770

19. Een ditto udstæd af Jon Mariager til Thommas Nielsøn Knapschoug paa 15 Marker Smør i gaarden Knapschoug Dateret 21de Augustj 1770

20. Een odels Lysning udstæd af Anders Castensøn Leerøen andgaaende 22 ½ Marker Smør i gaarden Leerøen Dat: 5te october 1770

21. Eet Skiøde til Niels Pedersen Biørøen paa 7 15/16 Marker Fisk udj gaarden Nore Biørøen for 40 rdr Dateret 5te october 1770

22. Een udlægs Sæddel til Johannes Olsen Agotnes paa 16 13/20 Marker Fisk udj Nore Biørøen Passeret den 5te Julii 1770

Hr: Fogden Hejberg Lod ved Fuldmægtig Sr: Cort Kramer i Rette ædske Sagen som i forgaars var paaraabt mod Michel Winzensøn Sæle for Resterende Extra Skatt,
Contra Parten Michel Winzensøn Sæhle blev paaraabt men mødte ike, thi er laugdagen af de brugte Stevne Vidner Winzens Michelsøn Tosøen og Michel Olsøn Tosøen under Eed afhiemlet
Kramer paastoed dom i Sagen
Sagen optages til Doms

Hr: Fogden Hejberg lod ved Fuldmægtig Sr: Kramer jndgive laugdagen udj Sagen andlagt mod Ole Thommasøn Worland for Resterende Extra Skatt fra 1mo September 1767 til Ultimo Augustj 1768 i alt med gebyhr 2 rdr 2 mrk hvilken laug dag hand begierede af forbemelte Stevne Vidner afhiemled
Contra Parten Ole Thommasøn Worland blev paaraabt men mødte ike thi er laugdagen afhiemled og hvorefter Kramer paastoed dom til den fremlagde Jndførsels Forrettnings stadfæstelse
Sagen optages til doms

1770: 204b

Ligesaa mødte og Sr: Kramer udj Sagen af Hr: Fogden Hejberg andlagt mod Ole Ellingsøn Worland for Resterende Extra Skatt fra 1mo September 1767ve til Ultimo augustj 1768, og jndleverede Rettens passerede laugdag Lovlig forkyndt
Contra Parten Ole Ellingsen Worland blev paaraabt men mødte ike thi er Laugdagen af forbemelte Varsels Vidner afhiemled under Eed efter Lovens bydende
Kramer paastoed dom i Sagen til den fremlagde Jndførsels Forrettnings Stadfæstelse
Sagen optages til doms afsigelse paa forestaaende Extra ting

Ole Michelsøn Børnes som Laug Rettes Mand opstoed og i hans Stæd nedsad Niels Pedersøn Nore Biørøen, da bemelte Ole Børnes fremlagde Laugdagen udj den af ham mod Casten Berge andlagde Sag, som hand begierede afhiemled af de brugte Stevne vidner Peder Knudsøn Tøsøen og Simmon Poulsøn Schouge som paafulte
Procurator Hichmann mødte for jndstevnte Casten Berge, der foruden at hand Reserverede behørig anmærkning over de Vidner som forhen i denne Sag skal være førte og afhørte i belejlig tiid forestillede ydmygst at vel ike det Vidne som af Citanten nu fremstilled vorder mindre end de forhen afhørte ere angivere, andgaaende den paastevnte beskyldning forbeholdt behørig Qvæstioner til det Vidne fremstilled vorder
Citanten Ole Michelsøn Børnes paastoed dom over Contra Parten Casten Berge i Relation af hans Stevning og de førte beviisligheder
Procurator Hichmann for jndstevnte der fornam een forandring i Citantens andlæg som af den jndstevnte uformodentlig var vented begierede udskrift i det i Sagen passerede og Sagens andstand til førstkommende aldmindelige Sommer ting her paa tingstædet Tosøen, hvorudj hand afvartede Rettens lovmedholdige biefald

Eragted

Sagen i følge Contra Parten Casten Berges Fuldmægtiges begier beroer til næstholdende Sommer ting for dette Skibreede, da hvad forlanged er beskreven skal blive meddeelt og haver Contra Parten samme tiid at befordre Sagen til Endskab fra sin Siide

Bottel Espesen boende paa Gaarden Gietrang som Bøgsel Mand Begierede jnden Retten tilkiendegivet at hand paa bemelte Gaard Gietrang foruden andre Huuser haver opbygt 1 Stue med Kakelovn og 1 lidet Kammer ved, Eet Kiøken af Stander værk med Skorsteen udj, som hand som melt selv haver opbygt og haaber at nyde i sin tiid

1770: 205

Lensmanden Knud Simmonsøn Tosøen, mødte for sin Svoger Salamon Pedersøn Hamre, og andmeldede at da hans Svoger i ansættnings Commissionen 1767 er paalagt forhøyelses Extra Skatt 2 rdr og det ved høylovlig *Rette (Rente?) Cammer Resolution af 1ste Sept: indeværende aar er paalagt bemelte Salamon Hamre ved eet Lovskiked tings vidne at beviise at hand alleene er een bonde mand og Skatte bonde og lever af sit bonde brug, saa fremlagde Comparenten ej alleene derom Sogne Præsten Hr: Nathaniel Sundes attest af dags Dato saaleedes lydende, men end og begierede at laug Retted og almuen ville give deres Svar om ike berørte hans Svoger Salamon Pedersøn Hamre er een Skatte bonde her i Skibreedet og af bonde stand samt lever af sit bonde brug?

Almuen og Laug Retted Svarede: at det forholder sig saaleedes som omspurdt er og at Salamonn Pedersen Hamre virkelig til Bonde standen henhører og ej uden for samme haver enten Formue Næring eller brug.

Lensmanden Knud Tøsøen paa sin Svoger Salamonn Hamres veigne begierede det passerede i tingsvidne form under vedbørlig bekræftning beskreven meddeelt

Som Blev Bevilged

Skafferen Michel Pedersøn Dahle mødte for Retten og gav tilkiende at hand paa egne og medarfvinger Johannes Winzensøn Store Sangolts Børns veigne haver til dette ting ladet jndkalde med Mundtlig Varsel Niels Nielsøn Søre Strømme fordie hand ej i det mindelige haver villed betale 2 ¼ Aars Løn med 5 rdr som hand til Comparentens afdøde Broder Winzens Pedersen var skyldig, des andgaaende at høre Vidner og lide dom til bemelte 5 rdrs betaling samt Processens omkostningers skadesløse erstatning Saa var og som Vidner under Lovens Faldsmaal jndstevnt lensmand Knud Tosøen og Ole Hagenes, Comparenten ville haabe at den jndstevnte Niels Strømme møder tilstæde thi i mangel deraf havde hand de tilstæde de brugte Stevne Vidner Winzens Olsen og Peder Knudsen Tosøen til Jndvarslingens afhiemling

1770: 205b

Contra Parten Niels Nielsøn Søre Strømme blev paaraabt men mødte ike, men Vidnerne Lensmanden Knud Simmonsøn Tosøen og Ole Pedersen Hagenes mødte og Vedtoge Lovlig at være jndkaldet til Vidnesbyrds aflæg i denne Sag hvorefter jndVarslingen under Eed er afhiemled saavidt Jndstevnte Niels Strømme er betreffende

Michel Dahle begierede de mødende Vidner Eedfæstede og afhørte

Hvorefter Eedens forklaring blev Vidnerne forelæst og betydet og de til Sandhed formaned og aflagde da

Vidnerne Knud Tosøen og Ole Hagenes Eed med opragte fingre efter lovens bydende og derefter forklarede: at de i Fior Høstes var paa Søre Strømme tilligemed Michel Dahle og tilspurde da Michel Dahle Niels Nielsen Søre Strømme i Vidnernes nærværelse om hand vilde betale til ham den løn som hans broder Winzens Pedersen havde til gode nemlig 5 rdr, hvortil Niels Strømme Svarede saaleedes at hand hverken Sagde hand skulde faae dem eller indted faae dem videre vidste Vidnet ike at forklare thi er de fra Retten Demitterede

Citanten Michell Pedersen Dahle begierede udeblevne Laugdaged Foravskeediget
Lovlig jndstevnte men ej denne Sinde tilstædemødende Contra Part Niels Nielsøn Strømme gives Laug dag til næste ting at møde og Sagen at tilsvare

23. Publiceret Eet Mage skifte Skiøde udstæd af Michel Pedersøn Dahle til Ole Johannesøn med de fleere paa 3 M/arker Smør udj Gaarden Store Sangolt for 12 rdr, og hvorjmod Ole Johannesøn etc afhender til bemelte Michel Dale 1 5/16 Marker Smør i gaarden Lie for 3 rdr 2 mrk, og i Penge 8 rdr 4 mrk, Dateret 5te october 1770

Derefter fremlagt til attestation Restancen over de ordinaire Skatter indeværende aar for dette Skibreede beløbende til 129 rdr 1 mrk 15 s som blev oplæst og af Almuen og Laug Retted uimodsagt

Til at betiene Retten næstandstundende aar 1771ve er udnævnt og andordnet følgende nye mænd nemlig 1. Ingebret Castensøn Bielcherøen, 2. Ole Torrissøn Trellevigen, 3. Ole Nielsøn Nipen, 4. Niels Søre Tvedt, 5. Lars Larsøn Dahle, 6. Lars Mathiassøn Sætningstad, 7. Peder Hansøn Aagotnes og 8de Thommas Knudsøn Knapschoug, som alle jnden næstandstundende nye aar haver at aflegge den pligtige Laug Rettes Eed, og siden at jndfinde sig saavel ved de almindelige Sommer og Høste tinge som hvad andre Extra Retter som maatte blive andordnede og fornødiges

Hvorefter Sage tinged for denne Sinde er Slutted og ophævet

1770: 206

Høste Tinget for Schiolds Skibreede 1770.
Anno 1770 den 8de October, Er Retten sadt og administreret paa Tingstædet Møllendahl i Schiolds Skibreede og Nordhorlehns Fogderie, udj Hr: Sorenskriver Henrich Garmanns Svagheds Forfald af hands Eedtagne Fuldmægtig Hans Lessøe, Til eet aldmindelig Høste Skatte og Sage Tings holdelse for Schiolds Skibreedes almue, overværende udj Retten Kongelig Mayestets Foged Velædle Hr: Christen Hejberg og de samme aatte Eedsorne Laug Rettes Mænd som ved Sommer tinged da vare tilstæde, saa var og tilstæde lensmanden Jan Tvetteraas og øvrige ting søgende almue

Hvorda!
blev Publiceret allerunderdanigst, den for Sartors Skibreede Publicerede og paa foilo 198 extraherede Kongelig allernaadigste Forordning og andre høye øvrigheds ordre
Og hvorefter fra almuen til Publication indkom efter følgende Documenter

1. Eet Skiøde udstæd af Hr: obrist Lieutnant Nicoll til Poul Jacobsøn paa 1 Løb Smør udj gaarden Biørndahl for 800 rdr Dateret 27de Junii 1770
2. Eet Dito udstæd af Madamme Nicolaja Maria Fasting Salig Johan von Gyllechs til Tollef Iversøn paa ½ Løb Smør i Møllenpries \for 1200 rdr/ Dateret 14de Junij 1770
3. Eet Skiøde udstæd \af/ Dito til Poul Nielsen paa eet lige Støke Mark og Ejendom i Schiolds Skibreede og Møllenpries ½ løb Smør for 1200 rdr Dateret 14de Junii 1770
4. Eet Ditto udstæd af Hr: Commerce-Raad Jean von der Lippe till Monsr: Henning Frimann Dahl paa 2 Løber Smør 1 Tønde Maldt og 2 Faar i Gaarden Liland for 325 rdr Dat: 18de September 1769

5. Michel Iversøn Skoe flæker & Skoemagers obligation til Sr: Friderich Foswinchel paa Capital 28 rdr mod Pant udj hans iboende Huuser Dateret 28de Augustj 1770

6. Poul Nielsøn Møllenprieses Dito til Hr: obriste Lieutnant Nicoll paa Capital 600 rdr mod Pandt udj Gaarden Møllenpries med paastaaende huuse Bygninger Dateret 14de Junii 1770

7. Tollef Iversøn Møllenprieses dito til Hr: obriste Lieutnant Nicoll paa Capital 400 rdr mod Pandt udj gaarden Møllenpries af samme forbemelte Dato

8. Eet Skiøde udstæd af Daniel Friele til Madamme Bergitte Salig Christian Christensens paa halve parten i Gaarden Hope og Fosnet Træet for 884 rdr Dateret 13de Julii 1770

9. Een obligation aflyst udstæd af Gullach Monsøn til Sr: Christopher Sneider paa Capital 200 rdr, mod Pant udj Gaarden Tarlebøe 1 Punds Leje dat: 16 Maij 1768 og tinglyst den 7de octobr: 1769, som nu efter qvitering af 8de october 1770 er indfriet

1770: 206b

10. Eet Skiøde udstæd af Lars Mogensøn Unneland til Rasmus Johannesøn Tarlebøe paa 1 Pund Smør i gaarden Tarlebøe for 430 rdr Dateret dags dato

11. Eet Deprecautions skrift udstæd af Siri Nielsdatter til Soldat Lars Poulsøn og Lars Michelsøn for forøvede Skieldsord etc Dateret 6te octobris 1770

12. Eet tilladelses skrift udstæd af Hr: obriste Lieutnant Nicoll til Rasmus Magnesøn og Ole Johannesøn paa at bruge Laxse fangsten paa Gravdahl og Guarven, Dat: 14 Julii 1770

13. Een odels lysning udstæd af Gregorius Olsøn Flesland andgaaende 18 Marker Smør og ¼ tønde Malts jndløsning udj gaarden Flesland Dateret 5te october 1770

14. Eet Skiøde udstæd af Hr: Cammer Assessor Jørgen Brøcher til Hr: Lieutnant Lars Johan With hvorved ham er Solt og hiemled Gaarden Tvetteraas skyldende 1 løb Smør med tilhørende og udj Værelserne befindende Meubler og Jventarium for 1000 rdr Dateret 14de Maij 1770

Procurator Sr: Brose mødte for Mons Cornelius Dyring Cramer og fremlagde hands under 14 Septr: næstleeden mod Ole Olsøn Schiold og Lars {Larsøn} Olsøn Schiold til Vidners paahør og doms lidelse udferdigede Stevning med paateigning nu lovlig forkyndelse for Samtlige vedkommende som hand begierede paaraabt,

De jndstevnte Contra Parter samt Vidnerne bleve paaraabte, men jngen af dem mødte tilstæde, thi er Stevnemaalet af de brugte Varsels Vidner Jan Andersøn og Hans Hansøn Tvetteraas afhiemled under Eed saaleedes at være passeret som deres paaskrift udviiser

Procurator Brose derefter begierede Laugdag for de udeblevne paagieldende til næste ting, samt vidnerne til samme tiid under forbeholdenhed af videre forelagt under Faldsmaal at svare til disse Qvæstioner. 1mo Om ike Citanten den omstevnte tiid kom Ridende og holt uden for gaarden Schiold uden at yppe det ringeste mod nogen endten i ord eller gierning, 2do Om ike jndkalte Lars Olsen j det samme toeg fat i bidselet paa Citantens Hæst og tillige greb Citanten i brysted 3tio Om ike jndstevnte Ole Olsøm i det samme kom dertil og hand tillige med Lars Olsen Kastede Citanten af Hæsten 4to Om ike begge de jndstevnte derpaa ledde Citanten hen til en væg og derpaa gav ham mange øre figen 5to Om ike Lars Olsøn i det samme de trak Citanten af Hæsten, i støker rev hans trøye. 6te Om ike begge de jndstevnte da Citanten var kommen paa Hæsten igien brugte ald magt for at rive ham deraf? 7tien(?) Om de ike da tillige gav Citanten adskillige slag i Ryggen.

Derefter er af Retten

1770: 207

følgelig Citantens Fuldmægtiges paastand saaledes

Eragted

Lovlig Jndstevnte men ej denne Sinde tilstædemødende Contra Parter Ole Olsøn og Lars Olsøn Schiold gives laugdag til næste Sommer ting for dette Skibreede at møde og Sagen at tilsvare, ligesom og Vidnerne Salamon Mognsøn og Michel Olsøn Schiold samt Brithe Jacobsdatter Schiold til samme tiid forelegges under lovens Faldsmaal at møde og vidnesbyrd at aflegge

Sr: Mathias Larsøn Berg mødte og andmeldede at hand til i dag og dette ting med mundtlig Varsell haver ladet jndkalde Iver Nielsøn Yttre Biørcheland for skyldig værende 7 mrk som hand til Citanten for ½ tønde Korn bekommet i aaret 1769 den 3de Junii er skyldig, desandgaaende at lide Dom til de paastevnte 7 mrks betaling samt processens omkostningers skadesløse erstatning.

Contra Parten Iver Nielsøn Biørcheland blev paaraabt men mødte ike ej heller nogen paa hands Veigne thi er jndvarslingen af de tvende brugte Stevne Vidner Hans Hansøn Tvetteraas og Biørne Pedersøn Øfstue under Eed afhiemled saaleedes at være forkyndt som tilført er

Citanten derefter begierede dend jndstevnte og udeblevne Laugdaget

Foravskeediget

Contra Parten Iver Nielsen yttre Biørcheland som ej denne Sinde efter lovlig jndvarsling haver mødt tilstæde gives laugdag til næste Sommer ting for dette Skibreede at møde og Sagen at tilsvare

15. Publiceret Eet advarsels Document udstæd af Sr: Hans Molle andgaaende at jngen maae kaste i Lundgaardsvandet eller hugge noget slags træe i Jisdalens Skov, uden Ejerens tilladelse Dateret 9de october 1770

16. aflyst een obligation udstæd af Knud Zachariasøn til Madame Fyren Finde Salig Provsten Legangers paa Capital 200 rdr, mod Pant udj Gaarden Lie skyldende 1 ½ løb Smør Dat: 18de Januarij 1762 og tinglyst den 21de Maij samme aar, som nu efter qvitering af 26de September 1770 er betalt og derfore Mortificeres

17. Een Bøgsel eller Fæste Sæddel udstæd af Ole Tønnevig till Ole Fyllingen og Ole Haksetter paa 1 laxse værpe under gaarden Brevigen i Schiolds Skibreede for lives tiid Dateret 14de Junii 1770

1770: 207b

Derefter er i Rettetaged Sagen andlagt af Bastian Reimers ved Procurator Sr: Johan Reutz imod Tollef Iversøn Byenes, da Procurator Reutz fremlagde Rettens seeneste Laugdags forelæggelse paateigned for samtlige vedkommende lovlig at være forkyndt, ligeleedes jRettelagde hand skriftlige Qvæstioner til Vidnerne hvorefter hand paastoed dem afhørte.

Efter paaraab mødte ike Tollef Iversøn Byenes, men Ole Nielsøn Noregaarden og Ole Olsøn Søregaarden mødte og vedtog lovlig Varsel af Vidnerne mødte Søren Johannesøn Schiold og Lars Nielsøn Steensvig men fleere af Vidnerne mødte ike thi er Laugdagen af de brugte Stevne Vidner afhiemled under Eed at være passeret saaleedes som deres paateigning udviiser

Contra Parten Tollef Iversøn Byenes eller Møllenpries var nu tilstæde

Mons Michelsøn og Anders Knudsen fra Nordaas jndleverede Eet af Berthe Sophie Walbye paa Nordaas forfattede skriftlige Jndlæg i denne Sag af gaar dags dato, som blev oplæst saa lydende Hvorefter de tvende forbemelte Mænd forklarede at de denne dags Morgen var paa Nordaas hos Bastian Reimers og hørte da at bemelte Reimers oplæste for sin huusholderske

Berthe Sophie Walbye dette nu i Retelagde skriftlige Jndlæg og provemaal som hun i alt vedstoed jndholden Rigtig at være og bekræftede samme med sin Eed at være hendes Vidnes byrd i denne Sag efter at hun havde hørt Eedens forklaring af lovbogen som de nu fremstillede Mænd og bekræftede med Eed og opragte Fingre efter loven

derefter fremstoed de forbemelte tvende mødende Vidner Lars Nielsøn Steensvigen, Søren Johannesøn Schiold og Peder Simonsøn NordAas som efter Stevningen findes jndkaldet men ike laug dagen benævnt, for hvilke trende Eedens forklaring af lovbogen blev oplæst og de formaned til Sandheds udsigende hvorom de og giorde løfte

Hvorefter fremstoed til afhøer

1ste Vidne Lars Nielsøn Steensvigen som aflagde Eed blev derpaa af Procurator Reutz Preliminair tilspurt, J hvad Andleedning og efter hvis begier hand forføyede sig til NordAas den omstevnte tiid og aften og i hvad ærende? Svarede Vidnet gik udj sit eget ærende i følge med Tollef Byenes. Procurator Reutz frafalt sin første skriftlige Qvæstion og til den 2de Svarede: at Vidnet vel hørte at Sr: Bastian Reimers bød Tollef Byenes 450 rdr for den omstevnte Jorde part, men vidnet hørte ike at Tollef Byenes Solte samme, herunder begierede Procurator Reutz Vidnet tilspurt hvormange penge det var som Tollef Iversøn begierede hos Reimers for gaarden, Svarede hand hørte ike at Tollef Iversøn vilde Sælge den omspurdte Gaarde part til Reimers. til 3die Vidste indted. Til 4 & 5 vidste indted, til 6te Svarede Ja. Til 7de erjndrer sig det ike, Til 8de Svarede at Tollef Byenes tilbød Ole Noregaarden 30 rdr fordie hand skulde i det mindelige fravige gaardeparten

1770: 208

Noregaarden kaldet Reutz begierede Vidned tilspurt saaleedes blev aftalt jmellem Tollef Byenes og lejlendingen Ole Noregaarden at den sidste skulle faae 40 rdr for at gaae fra Gaarden? Svarede hand hørte Vel at \af/ Ole Noregaarden blev {tilstaaet} begiert 40 rdr af Tollef Byenes for Noregaardens fravigelse men blev kuns tilstaaed 30 rdr som forhen af Vidnet omproved er Til 9de Svarede: at Vidnet har hørt det sige af andre at det omspurte gaarde Sahl af Tollef Byenes skal være skeed men ike selv hørt det Procurator Reutz tilspurte Vidnet af hvem hand har hørt at Tollef Byenes Solte gaarden til Ole Søregaarden paa Schiold, naar det skeede samt for hvad Summa og i hvis overværelse Svarede: erjndrer det ike. Videre begierede Reutz Vidnet tilspurt om hand ike var paa Gaarden Schiold med Tollef Byenes Natten over og fik høre om Morgenen af Tollef Byenes selv tilstaaed at hand havde Solt Jordeparten Noregaarden til Ole Søregaarden, og om ike bemelte Ole Søre Gaarden altsaa er Ejere deraf, Svarede, Joe hand var tilstæde den omspurte tiid Natten over og hørte af Tollef Byenes solte den omspurte gaarde part til Ole Søregaarden men at Lars Nore Gaarden nu er Ejere af samme videre Qvæstionerede Reutz Vidned om ike Tollef Byenes samme tiid sagde til Vidnet hvor stor Summa Tollef havde Solt Gaarden for til Ole Søre Gaarden? Svarede Nej Veed jndted derom

Videre blev hand ike Qvæstioneret men Demitteret og fremstod

2det Vidne Søren Johannesøn Schiold som aflagde Eed og derefter forklarede til 1ste Svarede Ja. Til 2det Svarede joe at Tollef Byenes og Lars Steensvigen Sagde samme tiid at Sr: Bastian Reimers hafde buddet ham paa Nore Gaarden og spurdte Ole Noregaarden om hand samme ville fravige men erjndrer sig ike hvad Summa Reimers paa Noregaarden skulle have buddet Til 3die Svarede: at Ole Noregaarden paastoed 40 rdr, for at hand skulle fra vige Jordeparten Noregaarden, men Tollef Byenes vilde ike tilstaae ham saa høy Summa, og erjndrer Vidnet sig ike hvormeged Tollef Iversøn tilstoed Ole Noregaarden i saa maade. Herunder tilspurte Reutz Vidnet videre, Om hand veed at \Ole/ Noregaarden qvitterede samme Jordepart til nu sidst afvigte Fahrdag samt om hand ike har hørt at hand derfore enten fik eller skulle have 40 rdr af Tollef Byenes? Svarede at Ole Noregaarden er paa den

omspurdte Jordepart endnu, og det øvrige af qvæstionen veed hand indted om til 4de Svarede: at hand veed nok at Tollef Byenes haver Solt Noregaarden til Ole Søregaarden, men paa hvad

1770: 208b

Tiid, for hvad Summa eller paa hvad Vilkor veed Vidnet ike, dog efter nøyere overvejende erjndrer Vidnet sig at det var Morgen efter at det omspurte Sahl blev slutted paa Schiold Reutz tilspurte Vidnet hvem der nu er Ejere af Gaarden Noregaarden i Schiold? Rep: Lars. Videre tilspurt af hvem Lars haver Kiøbt Gaarden. Svarede at Ole Noregaarden solte ham samme

derefter Vidnet blev afskeediged, og som

3de Vidne fremkaldet Peder Simmonsøn tienende hos Reimers paa Nordaas som aflagde Eed og derefter forklarede til de fremsatte Qvæstioner saaleedes. Til 1ste Svarede: at Vidnet haver hørdt af andre sige at Ole Noregaarden ville fravige Noregaarden naar Tollef Byenes fornøyede ham derfore, men hvad hand nemlig Ole *Nore for saadan fravigelse enten ville have eller var buden erjndrer Vidnet sig ike at have hørt. Til 2det Svarede, at hand ike haver hørt det omspurte af Tollef Byenes sige

Videre forlangedes ike Vidnet tilspurt thi er samme afskeediget

Reutz begierede Sagen udsatt til i morgen i vente af at de øvrige Vidner da kommer tilstæde.

Sagen gives andstand til i Morgen den 10de october

Anno 1770 den 9de Octobris

Da det almindelige Høste-Ting holdtes paa Møllendals Tingsted for Skiolds Skibreedes Almue, nærværende ved Retten Velædle Hr: Foged Heiberg og menige tingsøgende Almue, blev Retten betient af mig Ole Brose, som Sætte-Dommer, og samme Laug-Ret som Retten paa sidste Sommer-Ting her i denne Sag medbetiente i Sagen indstevnt af Hr: Raadmand Weiner mod hr: David Bremer

Procurator Reutz mødte for Citanten og fremdeles paatrængede Dom.

Procurator Sønderborg, for hr: David Bremer, anviste Contra-Stevning, som til næstanstundende Sommerting irettefalder, og altsaa til sam/m/e Tid begierede Sagen udsat, giørende (givende?) tilkiende at formedelst han ikke hidtil har været forsyned med eller har kundet erholde forinden nu nylig den vidtløftige Skifte-Acte efter Hoved-Citantens Sviger-Moder, med hvad videre paa den Indstevntes Side behøves, har han ikke heller før nu den anviste Contra-Stevning kundet seet indretted og udfærdiged, og altsaa protesterede mod Overilelse.

Proc: Reutz for Hr: Raadmand Weiner formeente, at Contra-Stevningen, som nu først bliver anvist, ikke bør være til Sagens længere Ophold, siden den Indstevnte har havt sin lang tid forhen at faa sam/m/e til i dag kunde have iretteført, hvilket han, under al vedbørlig Forbeholdenhed, indstillede til Retten.

Proc: Sønderborg vedblev sit Forige.

Afsagt

Formedelst anviste Contra-Stevning bevilges den af Procurator Sønderborg begierte Anstand.

Derefter er Retten igien betiendt af den Competente Dommeres Fuldmægtig Hans Lessøe

1770: 209

Procurator Reutz mødte for Johannes Lind som til dette ting havde jndstevnt Christopher Christensøn Liland til doms lidelse for skyldig værende 3 rdr 2 mrk 12 s. hvilke hand paastoed at den jndstevnte ved dom vorder tilfunden at betale tillige med Renter fra Stevningens Dato samt Processens omkostninger med 5 rdr hvormed hand jndlod Sagen dom med Protest imod udsettelse

Jndstevnte Christopher *Christopheren Liland blev paaraabt men mødte ike tilstæde thi fremstode Varsels Vidnerne Hans Hansøn Tvetteraas og Biørn Pedersøn Øvstue som afhiemlede under Eed med opragte Fingre efter loven at de med fulde 14 dages Varsel haver jndkaldet den jndstevnte Christopher Liland til doms lidelse i denne Sag saavel for de paastevnte 3 rdr 2 mrk 12 s som Processens omkostninger.

derefter er

Eragted

Jndstevnte og udeblevne Contra Part Christopher Liland gives Laug dag til næste ting at møde og Sagen at tilsvare

Hr: Fogden Hejberg ædskede Sagen i Rette andlagt mod Lars Steensvig og Sønner for begangne Slagsmaal hvilken Sag Ved Rettens Kiendelse sidstleeden Sommer ting nu til dette Høste ting er udsatt, og efter sin forrige paastand paastoed Dom.

Procurator Sr: Brose for Procurator Kragh paa Jacob Dolvigs Veigne jndgav eet jndlæg i Sagen hvortil hand sig Refferererede samme blev oplæst saalydende

Procurator Hichmann for Contra Citanterne Lars Nielsøn Steensvig og Sønner, der just ike havde med at bestille eller bekymre sig om hvorleedes Jacob Dolvig er undgaaed den straf hand tilfulde burde have lid for hans Voldsom adfærd mod Citanterne og altsaa lod staae den Post ved sit værd i belejlig tiid inhererede sin udførte procedur for Contra Citanterne under benægtelse af alt hvad derimod stridigt beviisløs er fremført saavel fra det Eene som det andet Contra Partie og derhos endnu som før Soubmitterede Sagen dom lov gemæs.

Hr: Fogden Hejberg som vidste at den Respective Rett alleene Reflecterede paa lovlige beviiser og ej paa ugrundede benægtelser indlod nu som før Sagen dom

Sagen optages til doms

18. Publiceret Een Bøgsel Sæddel udstæd af Sr: Jon Mariager til Johannes Pedersøn Hetlevig paa 12 Marker Smør i gaarden Hetlevig, er Dateret den 9de october 1770, med hosfølgende Reverse

19. Aflyst een Pandte obligation udstæd af Erich Nielsøn Kongshavn til Hr: Lieutnant Johan Nicolaj Møllerup paa Capital 51 rdr 5 mrk 11 5/7 s. som tilhører hands Søn Ulrich Møllerup Dateret 5te Maij 1766 og tinglyst den 6te Dito, som og derfore var pandtsatt med anden Prioritets Rett Giestgiver Stædet Kongshavn med underliggende Herligheder, og hvilken obligation efter qvitering af 6te Maij 1770, er betalt og afclareret og derfore Mortificeres

20. aflyst Michael Iversøns Skadesløse brev til Hr: Capitaen Hvid

1770: 209b

Paa Capital 30 rdr ditto Dateret 11te Februarii 1769 og tinglyst den 8de Maij samme aar befindes nu efter Qvitering af 29de augustj 1770 at være betalt og jndfried,

21. Eet Skiøde udstæd af Lars Nielsen Steensvig til Knud Monsøn Mithue paa 1 Løb 27/50 Mark Smør 1 Tønde 9/25 Kande Malt 31/200 huud og 2 79/100 s penge for 260 rdr Dateret 9de october 1770

22. Een obligation udstæd af Poul Jacobsøn Biørndahl til Hr: obriste Lieutnant Phillip Nicoll paa Capital 400 rdr mod Pant med første Prioritets Rett udj gaarden Biørndahl 1 Løb Smør Dat: 27de Junij 1770

Derefter er paaraabt Hr: Wiggers Sag mod Hr: obriste Lieutnant Nicoll
Procurator Sønderburg producerede for Hr: Wiggers Rettens ergangne Forelæggelse af 26de Junii Sidstleeden med paateignet lovlig forkyndelse som hand begierede afhiemled Ved Varsels Mændene
Laug dagen blev oplæst og af dee brugte Varsels Vidner Lensmand Jan Andersøn Tvetteraas og Hans Hansøn Tvetteraas under Eed afhiemled saaleedes at være passeret som deres paaskrift udviiser
Procurator Sr: Johan Reutz for Sr: Phillup Nicoll mødte og exiperede sig fra at bære Vidnesbyrd i denne Sag som hannem selv efter Sigtelsen udj Continuations Stevningen af 19de april er paagieldende, samt tillige paastoed at hoved Citanten Hr: Wiggers bør andlægge Aparte Sag ved Stevning imod ham i fald hand sig dertil trøster uden for denne imod hands Fader Hr: oberst Lieutnanten Skoele pengene og det videre andgaaende Ventilerende Sag, hvortil kommer at Hr: Wiggers som Præst ike heller er Competent til saadant at undersøge som Stevningen og Sigtelsen indbefatter, hvorom hand forventede Rettens biefaldige Kiendelse til denne Postes afviisning
Comparenten mødte dernæst efter begier af Hr: obriste Lieutnant Nicoll og Gav tilkiende at hans Søn Christian Frost Nicoll hverken var nærværende ved Continuations Stevningens forkyndelse, ej heller ved forelæggelsens forkyndelse, men allereede fra hans Forældre afreist til Cristiania hvor hand er indlemmed under Cadett Coret sammesteds, og at Hr: Wiggers der bør søge ham til Vidnesbyrd for hands Forum i fald det er ham derom Endelig at giøre,
Endelig mødte og Comparenten for Contra Citanten Hr: Obriste Lieutnant Nicoll og i Rettelagde hands skriftlige exception imod Vidnernes førelse og i særdeleshed protesterede hand paa Continuations Stevningens afviisning forsaavidt den jntenderer at føres Vidnesbyrd over hans tvende Sønner hvis Sag jngenlunde vedkommer Hoved tvistig heden jmellem ham og Hr: Wiggers samt naar Rettens lovlige Kiendelse herom er afsagt Reserverede det videre fornødne i Hoved Sagen ved samme Jndlæg fuldte tvende Copie bielager nemlig Hr: obriste Lieutnantens breve til Hr: Wiggers af Dato 15de Novbr: 1766 og 14de april 1767 der i alt blev oplæst saalydende
Procurator Sr: Synderburg for Hr: Wiggers fremlagde skriftlige Qvæstioner til Vidnerne og dernæst Replicerede til Sr: Reutzes nu tilførte trende exceptions Poster

1770: 210

1mo at Phillip Nicoll ej anderleedes er stevnt end som Vidne følgelig ike for Vidnes byrd kand {and}\frie/tages 2do At obriste Lieutnantens anden Søn Christian Nicoll ej alleene lovlig er stevnt men end og givet forelæggelse under Faldsmaal, hvorjmod hands paaskudte fraværelse er ubeviist og Citanten Wiggers uvedkommende, hvorfore hand og maae aflegge Vidne eller ved udeblivelse lide Faldsmaalls Kiendelse, da hand og i det øvrige og ikun er stevnt som Vidne 3tio at exceptionen til Contra Stevningens afviisning og med Vidners førelse saa meged mindre kand være andtagelig som den baade nu maae siges forsilde og Stevningen at være allereede af Retten andtaget ligesom og at den jndted berører eller benævner uden det som er Sagen vedkommende og hvorom Vidner bør og maae føres hand paastoed derfore de trende exceptioner forkastede og Vidnerne fremtaged til Eedelig forklarings aflæg paa de fremsatte qvæstioner, indladende ellers at det gierne kunde beroe med Friderich Nicolls Vidnesbyrds aflæg til de andre Vidner først ere afhørte, og Sluttelig forbeholt Hr: Wiggers videre fornødne i andleedning af de jndkomne Copie breve.

Procurator Reutz Replicerede 1mo at de jndkomne exceptioner kunde ej fremsettes førrend just nu som den rette og egentlige tiid, siden hvad som af Retten sidstleeden Sommer paa udsettelses tinged blev paakiendt, var alleene om Stevningen var lovlig eller ulovlig forkyndt til samme tiid, altsaa hviler nu exceptiorne som forhen u{be}\paa/kiendt, nu under paakiendelse denne Sinde, Hvorom Comparenten Reffererede sig til sit forrige og for ydermeere at oplyse den Sandhed at Christian Frost Nicoll allereede som melt er bortreist førrend Stevningen udj Gravdahl var forkyndt begierede hand Stevne Læsernes Declaration til Protocollen under deres forrige afhiemlings Eed, om det ike blev dem Sagt at hand var bortreist til Christiania og at dee ike fandt ham tilstæde 2do Exceptionerne i sig selv formeente Comparenten vare lov grundede for at forekomme Confussion i Rettergangen og at den eene Sag ike bør meleres i den anden imod det allegerede Rescript til Prejudice saavel for hands Kongelig Mayestets Stemplede papirs Jntrader som for Rettens Betienteres Sportler hand vedblev altsaa sit forrige og benægtede alt ubeviisligt under ald lovlig forbeholdenhed af Hr: obriste Lieutnantens og hans Børns Rett

Procurator Synderburg for Hr: Wiggers Vedblev sit forrige med declaration at Hr: Wiggers jngen tiltale har til

1770: 210b

Nogen af Vidnerne følgelig ej heller til obriste Lieutnantens Sønner og \at ingen/ uden obriste Lieutnanten selv er stevnt til Doms lidelse, samt at det paastevnte er tydelig benævnt og ham aarsagen alleene vedkommende, viiste dend af Procurator Reutz modstridende stevning selv, dens lovlige forkyndelse tilligemed forelæggelsens var forhen afhiemled altsaa udkrævede ike noged videre efter Procurator Reutzes paastand, altsaa {paa} \og/ da det ike kand blive til nogen fornermelse for Continuations Stevningen og dens andtagelse af Retten, at Procurator Reutz forhen skal have glemt sin nu fremsættende exceptioner at fremsette paatrengede Vidnernes andtagelse

Procurator Reutz jgientog udj eet og alt sit forrige og ellers for ydermeere at beviise hvor grovelig og skammelig Hr: Wiggers haver beskyldt Hr: obriste Lieutnantens Sønner fremlagde hand til jndlemmelse udj acten Hr: Wiggerses originale skrivelse til hans Høyærverdighed Hr: Biskoppen under Dato 25de September 1769, for hvilked begge Messrs: Nicoller Reserverede sig deres particulaire tiltale jmod Præsten uden for denne Sag, efter at Retten ved den forventende Kiendelse Sagerne haver Separеret

Procurator Synderburg holt sig til Stevningen og Qvæstionerne som alt gaar ud paa Hr: Obriste Lieutnant Nicoll selv og dermed vedblev sit forrige og hands nedlagde Declaration, som til indted giør hvad Procurator Reutz af det nu fremlagde brev vil inferere, da om noged ellers kunde være forefalden jmellem Hr: Wiggers og obriste Lieutnantens Sønner, obriste Lieutnanten og denne Sag uvedkommende, forstaar det sig selv at saadant som ike her er paastevnt til deres undgieldelse ved dom bliver uden for denne Sag men derfore eller at der kunde reise sig tvist jmellem Hr: Wiggers og obriste Lieutnantens Sønner uden for denne Sag, kand disse nemlig obriste Lieutnantens Sønner ike nu frie tages for at være Vidne J denne Sag, som dem upaagieldende

Procurator Reutz næst at vedblive og igientage alt sit forrige tillagde endnu dette at saavel Continuations Stevnemaalet som Qvæstionerne ere alt for meged jnqvisitoriske at samme kunde andtages hand paatrengede derfore Kiendelse under igientagen forbeholdenhed

Procurator Synderburg paatrengede Vidnernes andtagelse, og benægtede paaskud ihenseende til qvæstionerne som ubeviisligt og urigtigt da Qvæstionerne viiser at være lovformelige indrettede efter Stevningen

Af de Stevne Vidner som havde forkyndt Continuations Stevningen var alleene tilstæde Lensmanden Jan Tvetteraas men Ole Thorsøn Fiøsanger var ej nærværende, og tilstode lensmanden Jahn Tvetteraas under sin aflagde Eeds Kraft at det ham ved

1770: 211

Continuations Stevningens forkyndelse blev sagt af Frue Nicoll {blev sagt} at hendes Søn Christian Frost Nicoll ej var tilstæde men sagde ike hvor hand var henreist
derefter er saaleedes

Eragted

Det i Rettekomne Continuations Stevning af 19de april 1770 viiser at Hr: obriste Lieutnant Phillip Nicolls Sønner ere stevnte som Vidner at aflegge Provemaal i denne Sag, og ike som Parter til undgieldelse, Hoved Citanten Hr: Wiggers har og i dag ladet declarere at hand ike haver {nogen} tiltale til nogen af Vidnerne altsaa ike heller til Hr: obriste Lieutnant Nicolls Sønner, hvortil kommer og dette at Continuations Stevnemaaled ved Rettens Eragtning den 26de Junii 1770 er andtaged og vidnerne derefter til dette ting forelagt Thi bliver og dee laug dagen benævnte Vidner admittered til Vidnesbyrds aflæg undtagen Monsr: Christian Frost Nicoll som ike ved Continuations Stevningens forkyndelse haver væred tilstæde, i det øvrige skal under Vidnernes Examination paa *den fremlagde skriftlige qvæstioner det fornødne fra Dommerens Side blive iagttaged

Procurator Reutz for Hr: obriste Lieutnant Nicoll derpaa under forbeholdenhed af anke over Kiendelsen i sin tiid i Rette lagde til efterrettning og oplysning for dommeren det skrift in originali som Vidnet Hans Johannesøn Godvig med trende andre Bonde Mænd haver underskrevet paa Hr: Obriste Lieutnantens Reqvisition til dem Dateret 22de Martj 1769, og hvorom det er at vidnerne Ventelig skal aflegge forklaring og som deraf sees at samme i ingen maade andrører Hr: Wiggers eller hans navn derudj nævnes saa holt Comparenten for at det var ufornøden videre herom at føre nogen Vidner naar samme for dem er bleven oplæst og sammes Rigtighed tilstaaes, thi anden attest end denne har Hr: obriste Lieutnanten aldrig af nogen forlanget underskrevet, og hvad enten denne attest kand være søgt og begieret paa een Søndag eller anden hellig dag ved Kirken saa var vel derved ingen saadan Crimen begaaed som Hr: Wiggers der i saa maade ike er sat til nogen Fiscal eller *eller Jnqvisitor vil formeene at søge Vidnes byrd om som Præst.

Procurator Synderburg for Hr: Wiggers kunde og vilde ike svare noged til det nu fremførte for ike at opholde Retten og Spilde tiiden, men forbeholt saadant til anden tiid i fald det nødig giordes og fremstillede Ole Olsøn Krogaas til Vidnes byrds aflæg til de jndleverede qvæstioner efter Stevningen hvorefter de mødende Vidner Ole Olsøn Krogaas, Hans Johannesøn Godvig og Knud Christophersøn Bredvig blev af

1770: 211b

Lovbogen forelæst Eedens forklaring og formaned til Sandheds vedblivelse hvorom de og giorde løfte og fremstoed

1ste Vidne Ole Olsøn Krogaas som aflagde Eed og derefter forklarede til de fremsatte Qvæstioner saasom til 1ste at obriste Lieutnant Nicolls Sønner paa den aldmindelige Bede dag eet Aar siden andmodede Vidned at sætte sin haand under eet skrift som var fløtning og Cammer Pengene Andgaaende da Vidnet dertil Svarede at hand det ike vilde, da det var ingen nye paafindelse men hafde væred for Hr: Wiggerses tiid

Procurator Reutz begierede at det sidst fremlagde skrift maatte blive oplæst for Vidned med tilspørgelse Om det ike var det samme af Jndhold som af Obriste Lieutnantens Sønner blev presentered for Vidnerne til underskrift og at hands Svar derpaa maatte tages til Protocollen.

Procurator Synderburg erjndrede at den fremsatte Qvæstion vil blive alt for Capieux i betragtning af at Vidnet er een Eenfoldig mand og ventelig ike efter Eet aars forløb kand vide og for\klare om det/ for Vidnet nu omspurte skrift kand være det samme som det hvorom Vidnet har giort forklaring desligeste at Hr: Wiggers ej er stevnt til slige eller andre skrifter at høre Vidnesbyrd, hand protesterede derfore jmod dend fremsatte Qvæstions besvarelse og om Retten des uagted vilde admittere samme qvæstion besvaret hvorover hand forbeholt Anke vilde dog have andmodet om at Vidnet kiender det for sig oplæste skrift og kand sige at hand haver hørt det tilforn, og at det er det samme i eet og alt som der spørges om

Procurator Reutz ihenseende til at hands fremsatte Qvæstion just har Relation til Sagen i sig selv, og at Vidnet forhen har expliceret sig paastoed Qvæstionen besvaret hvorudj ike er mindste lovstridigt. da her ike spørges egentlig om det er det samme skrift, men om det ike er jndholden deraf.

Og efter at det i Rettelagde skrift for Vidnet var bleven oplæst Svarede hand at jndholden er den samme som det for ham den omprovede tiid oplæste skrift jndeholte

Procurator Synderburg videre i andleedning heraf begierede Vidnet tilspurt Hvorfor Vidnet ike underskrev det, til hvad ende det blev forlanged underskrevet, og om derved ike blev nævnt Hr: Wiggerses navn? Svarede at hand af de aarsager som forhen melt ike underskref samme, til hvad Ende det skulde underskrives vidste hand ike, men det hørte hand af Nicols Søn at det skulde underskrives fordie der skulle føres een Klage over Præsten Hr: Wigger Videre begierede Synderburg vidnet tilspurt om det skeede begier til underskrivelse ike var paa obriste Lieutnant Nicolls veigne

1770: 212

Og om ike den hosføyede aarsage at ville klage med videre tale som falt gav mangen mand andleedning til misnøyelse og tanke om noged ubilligt af Hr: Wiggers at være forøved som andleedning til Klage samt om ike begge Hr: obriste Lieutnant Nicolls Sønner var lige gode i at begiere underskriften

Reutz ihenseende til at den sidste deel af qvæstionen gaar ud paa meere end af eet Vidne med nogen lov kand fordres og følgelig over Vidnes begreb, da der spørges om hands tanker eller skiøn alleene om andleedning til andre Bønders Klage, protesterede derfore imod Vidnets Svar i den deel, men ellers fandt andleedning under denne qvæstion Contra at qvæstionere Vidned. Om Hr: Wiggers navn blev nævnt til ringeste onde for ham eller til nogen slags hands fornermelse

Procurator Synderburg begierede hans qvæstion lige efter dens jndhold fremsatt, og forestillede at det i Sr: Reutzes qvæstion tilspurte om det skeede til Hr: Wiggerses fornermelse, allereede har forklaret i det Vidnet har sagt, at underskriften blev forlanged til at klage over ham, og at Vidnet vel for Resten ike kand vide alle de Desseins som har været forhaande ved den forlangte underskrift, hvorover hand forventede Sr: Reutzes qvæstions betydning blev giort fattelig for Vidnet eller og den samme Reent afviist, med ydermeere begier at Vidnet maatte tilspørges, Om ike obriste Lieutnanten selv og har forlanged underskrift og aabnet at hand havde at Klage over Hr: Wiggers, jtem søgt at bringe Vidnet og andre paa lige tanker, ved at forestille eller berøre adskilligt som ike skulle være saa ret giort af Hr: Wiggers

Procurator Reutz urgerede paa lovlig Rettergangs pleje efter hands paastand og fremdeeles vedblev at protestere imod ald ulovlig Jnqvisitions Procedur som Hr: Wiggerses Fuldmægtig ved hands sidst tilførte kiendelig hensigter til, naar der spørges om uvedkommende Persohner

og om Sagen uvedkommende ting som eet Vidne der har Samvittighed aldrig kand tvinges til at giøre forklaring om hvilked med det meere hand jndstillede til Dommerens fornuftige og Retsindige overvejelse ved forvendtende Eragtning
Procurator Synderburg

1770: 212b

begierede hands fremsatte Qvæstioner Vidnet forelagt og Sr: Reutzes modstridelse forkasted, da hand er selv den som ved at i Rettelægge det for Vidnet oplæste skrift under den første Qvæstions besvarelse har forvoldet den nu søgende oplysning ved Comparentens qvæstioner i andleedning af det i første qvæstion omspurte hvortil alt det nu omspurte henhører, og altsaa ike med rette kand kaldes uvedkommende *Jnqvistioner
Procurator Reutz vilde ike opholde Retten med besvarelse paa det sidste af Vederparten tilførte som hand andsaae aldeeles unøttig til at kunde kuldkaste Comparentens formeentlige lovmæssige paastand,
den af Sr: Synderburg fremsatte qvæstion blev Vidnet til besvarelse fremsatt, hvorpaa hand forklarede, at hand ike veed efter hvis ordre det omprovede skrift skulde underskrives, men vel at det af nogle blev underskreven, hørte ej heller nogen mistanke af den der tilstædeværende almue om Hr: Wiggers, Til hr: Reutzes Qvæstion Refererede sig til sit forrige svar nemlig at Obriste Lieutnant\ens Sønner/ forlangede Vidnes Underskrift da hand vilde jndgive Klage over Hr: Wiggers Til Sr: Synderburgs Qvæstion Svarede Vidnet: at obriste Lieutnanten ongefæhr eet Aar forhen at den omprovede underskrift af hans Sønner blev forlanget, har begiert af Vidnet at hand skulde være Eenig i at Klage over Hr: Wiggers andgaaende Skoele Cass pengene, og da Vidnet ike vilde være eenig med Hr: Obriste Lieutnanten i det begierede vidste hand og ike noged om det øvrige omspurte
Procurator Reutz for Hr: obriste Lieutnant Nicoll benægtede in totum dette vidnes forklaring, og ellers forbeholdt anke over Rettens behandling i det at der andtaged Vidnesbyrd uden for Stevnemaaled og følgelig uden for det som eet heelt aar førrend bededagen 1769 skulde have tiltraged sig og hvorfore Vidnes forklaring om ord som af obriste Lieutnanten skulde være udtalt for meere end 2 aar siden saa meged mindre kand Regarderes paa
Procurator Synderburg holt fornøden noged at svare paa forestaaende tilførsel, thi vidnes forklaring maae gielde som eet Vidnes uagted ald benægtelse og det videre har ike bedre grund men Contradicerer sig selv, naar qvæstionerne med Vidnes Svar og andleedningen til samme tages udj overvejelse følgelig begierede hand at med de skriftlige Qvæstioners besvarelse maatte Continueres og begierede saaleedes at den 7de 8, 10 og følgende qvæstioner til den 12te inclusive maatte blive Vidnet forelagt til besvarelse
Reutz næst at igientage sit forrige protesterede i særdeeleshed imod Vidnernes andtagelse til forklaring, Om

1770: 213

Hvad som uden for Stevnemaaled og uden for de derudj benævnte tiider nemlig Paaske og Bededagen afvigte aar maatte pa.lel.(?) (paagielde?)
Procurator Synderburg vedblev sit forrige og Reffererede sig <til> Stevnemaalet og sine qvæstioner som dermed er overeensstemmende, og uden jndskrænkning i andre tilfælde forvendtede Lovlig pleje
Reutz igientog sin sidste paastand og ligeleedes forventede lovlig pleje
Til 7de Svarede at den omspurte tiid blev af Obriste Lieutnantens Sønner begiert 1 glas fransk brendeviin og Eet glas Finkel, som blev druken af een 2 a 3 Mand fordie dee skulde underskrive det omprovede skrift, men Vidnet drak ike noged af samme brendeviin

Procurator Reutz fandt andleedning at tilspørge Vidnet herunder 1. hvor stort ongefæhr det brendeviins og Finkel Glas var og for hvormange skilling derudj kunde gaae som Vidnet har forklaret gik omkring til de omvundne 2 a 3 Mænd og 2do Om Vidnet hørte af Hr: Nicolls Sønner Sige eller declarere at hand vilde skienke dem brendeviin fordie de skulle underskrive attesten, eller om Vidnet alleene efter sin forklaring har slutted sig saadant til efter sin egen tanke Svarede til Sr: Reutzes 1. qtion: at det omspurte glas kunde tage ongefæhr ½ pegell eller for 1 tre a 4 skilling hver gang. Til 2det Svarede at det omspurte var efter hans egen slutning og hørte ike af Nicolls Sønner de omspurte ord, men vel at de bad dem sætte sig need og derpaa skienkede dem

Jmod den 8de Qvæstion som er uden for Stevningen og Hr: Nicolls Sag uvedkommende protesterede Procurator Reutz, at samme ike til forklaring maae andtages

Procurator Synderburg for Hr: Wiggers uden andleedning af exceptionen mod den 8de qvæstion, da sam/m/e exception alleene er giort til ophold og udflugt, frafalt at forlange Vidnes Svar paa den, for ike at opholde med vidtløftighed ihenseende til besvarelsen

Til 10de Svarede Joe. Til 11te Svarede at der blev benævnt hvor stor den omspurte beholdning var, men samme erjndrer Vidnet sig ike, men at Hr: Wiggers andteignede hos sig saadan beholdning.

Procurator Reutz i andleedning af Vidnes svar paa 10 & 11 qvæstion, Contra tilspurte dette Vidne Om hand er eller har væred

1770: 213b

Forstander, medhielper, Casserer for Skoele pengene og for hvormange aar Reignskabed derfore i hands nærværelse er bleven aflagt, om Vidnet kand læse eller skrive skrift og om ike den omprovede beholdning er bleven beroende hos Hr: Wiggers selv, Jtem om der andvendes meere til Skoele jndrettningen aarlig, end alleene den løn som Skoleholderne nyder? Svarede hand har væred Fattig Forstander og Præstens Medhielper ongefæhr Een 28 aar og i samme tiid er den omspurte Reignskab i hands nærværelse aflagt og kand Vidnet hverken læse eller skrive skrift og veed og at den omspurte beholdning har væred hos hr: Wiggers beroende i hands betienings tid til sidste Membrum af qvæstionen nemlig om der andvendes meere til Skoele jndrettningen aarlig end alleene den løn som Skoele holderne nyder. {Svarede:} Svared hand veed ike fleere udgifter i saa maade

Procurator Synderburg for Hr: Wiggers \#/ begierede \#/ Vidnet tilspurt Om hand ike veed at Skoele væsenet og Skoelen udkræver andre udgifter end Skoeleholdernes {Løn, saasom} Lønninger saasom udgifter til Bøger for fattige børn, med meere Svarede at hand nu erjndrer sig efter nøyere omtanke at Præsten og giør udlæg til bøger for fattige Børn af samme penge

Reutz herunder tilspurte om saadan Bøgers udgift skeer ofte og aarlig, hvad slags bøger det er og hvormeged de ongefæhr kand \koste/

Procurator Synderburg observerede at denne Sag er andlagt alleene i andleedning af Hr: Obriste Lieutnantens Grove og uhørlige beskyldninger imod hans foresatte Præst, det anhang hand dertil har søgt og de mange Krumme Veje hand har bestræbet sig for at udfinde til hans Præstes Blame, men at dend er slet ike Reist eller Consernerer hvad slags bøger eller deslige meere eller mindre Kostbar der bruges udj Skolerne, og at dette bliver Præstens og ike Hr: Nicolls Sag at forsvare for Skoele Væsenets øvrighed og ober Herre, saa at det saaleedes bliver Kiendelig at baade Sr: Reutzes forrige og nu sidste Qvæstion i sær bliver aabenbare inqvisitorisk og som baade af obriste Lieutnanten upaastevnt og ham uvedkommende at fremsette uden foregaaende Sigtelse utilbørlig i sin ganske beskaffenhed, hand protesterede derfore jmod slig ophold og Sr: Reutzes sidste Qvæstions besvarelse

Procurator Reutz for Hr: obriste Lieutnanten agtede unødig at Replicere paa det sidst tilførte til exception imod Comparentens sidst fremsatte Contra Qvæstion, den hand fremdeeles

1770: 214

begierede til andtagelse og forbeholt i det øvrige Anmærkning over beskyldningen i samme som endog i den post er til Gravamen for Hr: Obriste Lieutnanten, naar hand beskyldes for at bruge Krogede Veje og at søge sig eet anhang som var meged utilbørligt giort i fald det kunde beviises

Qvæstionen Blev \ej/? Fremsatt for Vidnet {for Vidnet} som andseet Sagen uvedkommende

Derefter er Vidned fra Retten Demitteret

Reutz Reserverede paa-anke

Derefter er saaleedes bleven

Eragted

Da denne Sag ellereede haver medtaged een temmelig tiid til det eene Vidnes afhørelse, det nu allereede er seent ud paa aftenen sidste ting dag og i Morgen Reise dag fra Schiolds Skibreede saa haver de {nu} tvende i denne Sag mødende og uafhørte Vidner nemlig Hans Johannesøn Godvig og Knud Christophersøn Bredvig at møde tilstæde og forklaring og Vidnesbyrd i denne Sag at aflegge næstandstundende 9de November, da eet udsettelses ting her paa Møllendahl i følge Forordningen af 19de Augustj 1735 dens 8de Post bliver foretaged for saavel at fordre til endskab denne som dee øvrige ved dette ting ej behandlede Sager, og iagttager laug Retted samme tiid betimmelig møde

23. Publiceret Eet Skiøde udstæd af Niels Carlsøn med dee fleere paa 1 Pund 7 ½ Marker Smør udj gaarden Schiold for 89 rdr sam/m/e er Dateret 9de october 1770

24. Eet afkald udstæd af Ole Michelsøn Mitthue, til Ole Carlsøn Walle for hans tilfaldne og modtagne Arve Midler i alt 35 rdr 1 mrk 12 s Dateret 9de october 1770

25. Eet Dito udstæd af Dito til Niels Jacobsøn Store Mitthue for arve Midler 11 rdr 1 mrk 5 17/35 s Dateret samme Dato

26. Een obligation udstæd af Poul Jacobsøn Biørndalen til Mons Larsøn Loddefiord paa Capital 400 rdr mod Pant udj gaarden Biøndalen af skyld 1 Løb Smør med 2den Prioritets Rett, af samme dato

27. Een Dito udstæd af Erich Nielsøn Kongshavn til Salamon Knudsøn Aarschoug paa den Summa 30 rdr mod Pant i 6 Melke Kiør paa Giestgiver stædet Kongshavn bestaaende, samme Dateret 10de october 1770

28. Poul Jacobsøn Biørndahlens Fredlysning andgaaende Biørndahls Skoug, Dateret 10de october 1770

1770: 214b

29. Een odels lysning udstæd af Halvor Johannesøn Flesland til 2 Pund Smør ½ hud i gaarden Sædahl af 10de otr: 1770

30. Een Dito af Rasmus Olsøn Tistad andgaaende ¾ Løb Smør og ½ huud i Gaarden Smøraas af samme dato

31. Een obligation udstæd {af} \til/ Cammer Assessor Brøcher af Knud Olsen Mithue stor 150 rdr mod Pandt udj gaarden Mithue 1 Løb 27/50 Marker Smør, 1 tønde 9/25 Kande Malt 31/200 Støker Huud og 2 79/100 s penge, samme er Dateret 9de october 1770

32. Mons Rasmussøn Houchelands Skiøde til Rasmus Monsøn Houcheland paa 21 Marker Smør ¼ tynde Malt i Houcheland for 40 rdr, af Dito dato

33. Skiøde udstæd af Jacob Jacobsøn Byenes til Ole Jacobsøn paa 1 Pund 4 4/5 Marker Smør og 2/5 huud for 100 rdr Af dito dato

Ved Tingets holdelse var nærværende og i Retten Presiderede HøyVelbaarne Hr: Stiftbefalingsmand Pettersen efter hvis Høye ordre og forandstaltning blev for Samtlige almuen og Laug Retted oplæst og jnden Retten examinerede Restance Registeret over den allernaadigst paabudne og endnu Resterende Extra Skatt til September Maaneds udgang 1767 med hosføyed apendix over de i bondestanden som Rester med Extra Skatt for September Maaned 1767, foruden de paa Restance Registeret andførte, beløbende i alt 1030 rdr 5 mrk 14 s og da samme af almue og laug Retted var hørt oplæse indkom mod sammes Rigtighed ej ringeste jndvending og Dispute, men tilstaaed

34. Publiceret Eet afkald udstæd af U: F: Mullerup til hans Fader Hr: Lieutnant Mullerup for hands arve Midler stoer 56 rdr 5 mrk 11 5/7 s, er Dateret 6te Maij 1770

Derefter er fremlagt de sædvanlige tingsvidner til Fogdens Reignskabs belæg saasom til 1ste tingsvidne andgaaende de her udj Skibreedet værende Laxse og Silde vaager, om saadan fiskerie derudj i dette aar er falden hvoraf {Extra} Skatter kunde betales Hvortil af Laug Retted blev Svaret at ej noged saadant Fiskerie dette aar er skeed. 2de Det store Tings vidne bestaaende af 15 Poster hvortil blev svaret saasom til 1ste 2, 3, 4de at det forholder sig som forrige aaringer uden nogen forandring, Til 5te 6, 7, 8, 9 10, 11, 12, 13, 14 & 15de Svarede at det forholder sig i alt som for Høste tinged 1769 er andført, dog forbeholdt Sorenskriveren sig andgaaende den 9de Post ved sine udstædende Dessignationer at give nøyere oplysning, 3de examineret tingsvidnet betreffende Om Gast Giveren Erich Nielsøn Kongshavn bruger nogen anden Handell og Næring end hans blotte Giestgiverie, hvortil blev Svared saavel af Laug Retted som almuen at det er dem ike vidende at hand har nogen anden brug og Næring end hans blotte Giestgiverie 4. Examineret tingsvidnet andgaaende de som formedelst de paa deres Ejende gaarder skeede aftage bør nyde Skatte friehed hvortil blev svaret at det forholder sig som forrige aar 5. Blev fremlagt Odels Skatts Mandtalled som paa seeneste Sommer ting er bleved examineret

1770: 215

Hr: Fogden Hejberg ved Fuldmægtig Sr: Kramer andmeldede at have til dette ting med mundtlig Varsel Ladet jndkalde Skafferen Jens Hansøn Aadland fordie hand til høye øvrighed skal have jndgived Klage over Citanten Skydsen andgaaende, desandgaaende at paasee beviiser høre i Rettesættelse og lide dom til afstraffelse efter Sagens beskaffenhed samt erstatte Processens omkostninger

Contra Parten Jens Hansøn Aadland blev paaraabt men mødte ike tilstæde, thi er jndvarslingen af de tvende brugte Stevnevidner Hans Hansøn Tvetteraas og Biørn Pedersøn Øfsthue under Eed afhiemled saaleedes som {at} tilført er at være af dem passeret

Derefter er saaleedes

Eragted

Contra Parten Jens Hansøn Aadland gives laugdag til næste ting for dette Skibreede at møde, og Sagen at tilsvare saaleedes som fornøden maatte eragtes

Fremlagt til attestation Restancen over de ubetalte Kongelige ordinaire Skatter for dette aar beløbende til 926 rdr 2 mrk 4 s som blev oplæst og af laug Retted og almuen uimodsagt

Derefter er til Laug Rette for næstandstundende Aar 1771, udnævnt og andordnet følgende nye Mænd 1. Jon Olsøn Houge, 2. Peder Houcheland, 3. Anthonius Zachariasøn Bratland, 4. Jon Nielsøn Øvstebøe, 5. Niels Monsøn Kirke Bircheland, 6. Peder Monsøn Sættersdahl, 7. Michel Michelsøn Hammersland og 8de Michel Larsøn Mathopen

Derefter er sage tinged for denne Sinde ophævet

Høste Tinget for Alenfits Skibreede 1770

Anno 1770 den 12te October, Er Retten sadt udj Alverstrømmen til eet aldmindelig Høste Skatte og Sage Tings holdelse for Ahlenfits Skibreedes almue, udj Hr: Sorenskriver Henrich Garmanns Lovlige forfald af hans Eedtagne Fuldmægtig Hans Lessøe, overværende udj Retten Kongelig Mayestets Foged Hr: Christen Hejberg og de samme 8te Eedsorne Laug Rettes Mænd som ved Sommer tingeds holdelse vare tilstæde.

Hvorda er allerunderdanigst læst den for forrige Skibreeders almue bekiendtgiorde Kong: allernaadigste Forordning, og dernæst andre høye Øvrigheds ordre, og hvorefter jndkom fra almuen til Publication følgende Documenter, saasom

1. Eet Skifte Brev passeret paa Gaarden Schaar den 28de october 1769 efter Johannes Halvorsøn

1770: 215b

2. Eet Auctions Skiøde udstæd *udstæd af Hr: Sorenskriver Henrich Garmann til Jacob Jacobsøn Toftinge paa 1 Pund 5 ¼ Marker Smør udj Gaarden Toftinge for 88 rdr 34 s Dateret 19de Junii 1770
3. Eet Ditto udstæd af Ditto til Johannes Aamundsøn paa 2 Pund 10 ½ Marker Smør i Gaarden Toftinge for 168 rdr 18 s af samme Dato
4. Eet Ditto udstæd af Ditto til Johannes Bendixsøn paa 1 Pund 5 ¼ Marker Smør udj samme Gaard for 87 rdr 72 s af forbemelte Dato
5. Eet odels Skiøde udstæd af Mons Olsøn Holme til Ole Olsøn Frechoug andgaaende odels Retten til 1 Pund 12 Marker Smør 1 Mæhle Malt udj Gaarden Yttre Giervig for 6 rdr Dateret 12te october 1770
6. Eet Skiøde udstæd af Christian Johannesøn Qværnenesset og Lars Aschildsøn Hopland paa 12 6/7 Marker Smør og 10 5/7 Kande Malt for 20 rdr 5 mrk 4 s. Dateret den 13de october 1770
7. Eet ditto udstæd af Simmon Nielsøn Eicheland og Anders Olsøn Fischesetter paa 13 ½ Marker Smør 9 Kander Malt og 3/8 huud i gaarden Eicheland til Salamon Olsøn Seim for 35 rdr 3 mrk 12 s Dateret 13de october 1770
8. Een obligation udstæd af Jacob Jacobsøn Toftinge til Ole Hansøn Nesse for Capital 30 rdr, mod Pant i gaarden Toftinge 1 Pund 5 ¼ Mark Smør af 12te october 1770 fol: 726
9. Een Fredlysning udstæd af Hr: Fogden Hejberg andgaaende at jngen Enten maae skyde aatter eller Fugler paa Jndre Lyhrens grund, ej heller Rive eller skiære Løng i Skov eller udmarken ligesom ej heller optage østers eller Fiskeskiel paa bemeldte gaards Ejendom ved Søe Kandten, Dateret 12te october 1770
10. Een Bøgsel Sæddel udstæd af Niels Halvorsøn Søre Wetaas med fleere til Friderich Jonsøn Titland paa 13 ½ Marker Smør og 4 ½ Kande Malt udj gaarden Søre Titland, Dateret 12te octobr: 1770 og hvoraf fulte ligelydende Reverse

Hr: Fogden Hejberg har til dette Ting med mundtlig Kald og Varsel Ladet jndstevne Bondemanden Ole Jensøn Sæhlevold for begangne Lejermaal i ægteskab med Qvinde Mennisked Anne Andersdatter Sæhlevold at lide Dom til Bøders udredelse og videre straf efter lov og Forordninger, samt processens omkostningers erstatning, ligeleedes er og bemelte qvinde Menniske Anne Andersdatter jndstevnt at lide dom for sit begangne Lejermaal med berørte ægtemand

Jndstevnte Ole Jensøn Sæhlevold mødte og vedtog lovlig Varsel, ligesom og Anders Monsøn Sæhlevold vedtog Lovlig Varsel paa hands jndstevnte datter Anne Andersdatters veigne

Hr: Fogden Hejberg derefter i Rettelagde til eet beviis for Søgemaalet Sogne Præsten Velærverdige Hr: Bergendahls skriftlige andmeldelse til ham Dateret 21de Junii 1770, saaleedes lydende

Ole Jensøn Sæhlevold tilstoed det paastevnte Sigtelse at være Rigtig ligesom Anders Sæhlevold paa sin datters veigne

Actor declarerede at {Siden} der endnu ike er passeret nogen Seqvestration hos lejermaals begiengeren Ole Jensøn Sæhlevold, saa begierede hand Sagen udsatt til

1770: 216

Næste Sommer ting, da jmidlertiid lejermaals Begiengerens Boe kand blive Seqvestreret og den derover forfattende Forrettning til næste Sommer ting Produceret

Sagen i følge Actors begier beroer til næste Sommer ting for dette Skibreede

Hr: Fogden Hejberg tilkiendegav at have med muntlig Kald og Varsel til dette ting Ladet jndstevne Ole Endresøn Berrefiord for anden gang begangen Leyermaal i ægteskab med Pigen Jngebor Thommasdatter Lyhren, derfore at lide Dom til vedbørlig afstraffelse og denne Processes omkostningers betaling ligeleedes er og bemelte Qvinde Menniske Jngebor Thommasdatter jndstevnt til Doms Lidelse.

Jndstevnte Ole Endresøn Berrefiord mødte tilstæde og ej alleene vedtog Lovlig varsel, men tilstoed end og at være skyldig i den paastevnte forseelse

Paa indkaldte Jngebor Thommasdatters veigne mødte faderen Thommas Thommassøn Lyhren og paa hendes veigne vedtog jndvarslingens lovlige forkyndelse, samt tilstoed Sigtelsen

Hr: Fogden Hejberg paa grund af at leyermaals begiengeren jndstevnte Ole Berrefiords Boe, endnu ike er Seqvestreret, ligesom hand heller ike noged forsvar af Høye øvrighed er beskiked begierede Sagen udsatt til næste Sommer ting da hand til den tiid skal besørge det fornødne til Sagens Endskab

Sagen beroer til Som/m/er tinged

Derefter blev i følge HøyVelbaarne Hr: Stiftbefalings mand Pettersens ordre grundet paa Høylovlig Cammer Collegii skrivelse oplæst Restance Registeret over ubetalt Extra Skatt til 1mo September 1767, som for dette Skibreede jndberetted det derhos føyede Appendix Renderer sig til 440 rdr 5 mrk 6 s, hvilken efter examination blev af laug Retted og den øvrige tilstædeværende almue udisputeret og ej nogen jndvendinger giort i nogen maade

Hvornæst blev fremlagt de Sædvanlige Tings vidner til Hr: Fogden Hejbergs Reignskabs belæg Saasom 1. Tingsvidnet andgaaende de her i Skibreedet værende Laxse og Silde vaager, om noget Fiskerie derudj dette aar er falden hvoraf Skatt betales, Hvortil af laug Retted og almuen blev Svaret Nej, at ej noged saadant Fiskerie som omspurt er dette aar er falden. 2det Det store Tingsvidne jndeholdende 15 Poster

1770: 216b

Hvortil blev svaret af almuen og laug Retted at det forholder sig i alt som næst forrige aaringer uden nogen Forandring, dog forbeholder Sorenskriveren sig andgaaende den 8 & 9de Post at giøre nærmere forklaring og oplysning ved sine udstædende Dessignationer 3. Tingsvidned andgaaende om de her i Skibreedet værende tvende Giestgibere Jørritz Lampe og Lieutnant Ravn befatter sig med anden næring end deres blotte Giestgiverie Hvortil blev svaret Nej, at de sig ike med videre befatter 4. fremlagt odels Skatt Mandtalled som paa Seeneste Sommer ting blev examineret

Endelig fremlagt Restancen over de ordinaire Kongelige Skatter dette aar beløbende sig i alt til 360 rdr 14 s, som efter oplæsning, af laug Retted og almuen blev uimodsagt

Til at betiene Retten som Laug Rettes Mænd næstandstundende aar 1771, er udnævnt og andordnet følgende Nye Mand. 1. Knud Magnesøn Midtgaard, 2. Johannes Aschildsen Grøtvedt, 3. Ole Olsøn Hopsdahl, 4. Ellef Halvorsøn Hopsdahl, 5. Ole Larsøn Alver, 6. Lars Jacobsøn Nedre Tvedt, 7. Mons Gullachsøn Jndre Fosse og 8de Peder Knudsøn Herland.

Og da jngen efter 3de ganges paaraab jndfandt sig som videre for Sage tinged havde at forrette er samme slutted og ophæved

Høste Tingets for Herløe Skibreede 1770

Anno 1770 den 15de October, Er Retten sadt udj Hr: Sorenskriver Garmanns Lovlige forfald af hands Eedtagne Fuldmægtig Hans Lessøe, udj Alverstrømmen, til eet aldmindelig Høste Skatte og Sage tings holdelse for Herløe Skibreedes almue overværende udj Retten Kongelig Mayestets Foged Velædle Hr: Christen Hejberg og de samme Aatte Eedsorne Laug Rettes Mænd som ved Sommer tingets holdelse vare tilstæde

Hvorda!
blev allerunderdanigst læst den Kongelige Allernaadigste Forordning og dernæst andre høye Øvrigheds ordre, og hvorefter indkom fra almuen til Publication følgende Documenter

1. Eet Skifte brev udstæd efter afdøde ægte folk Ole Stephensøn og Hustrue Brithe Aamundsdatter paa Gaarden Haatuft den 8de Augustj 1770 vide Pante bogen folio
2. Eet Ditto paa Gaarden Rong efter Ole Clemmetsøn forretted den 13de Augustj 1770
3. Eet Ditto paa gaarden Søre Eicheland den 9de Augustj 1770 efter afdøde Anders Jonsøn.
4. Eet Declaration skrift udstæd af Hr: Capitain de Svanenhielm andgaaende hvad Jnventarium gaarden Herløe

1770: 217

Ved overdragelse til Hr: Krigs Assessor Falch har fult Dateret 13de october 1770

5. Een Obligation udstæd af Søren Rosenqvist til Sr: Petter Lexou paa Capital 200 rdr mod pant udj gaarden Lille Bergen Fosse, og Kongsøen Dateret 13de october 1770

6. Een Bøgsel Sæddel udstæd af Madamme Stinche Salig Poul Meyers til Mons Rasmussøn paa 12 M/arke/r Smør i gaarden Herløevæhr Dateret 11te octobr: 1770

Hr: Fogden Hejberg tilkiendegav at efter at ham af Johannes Nielsøn Nodenes og Sønnen Jver Johannesøn var bleven tilkiendegivet det de den 30te September Sidstleeden paa Haved havde fundet og ved hielp af *John Johannesøn (seinar nemnd Ole), Ole Nielsøn Senior, Mons Nielsøn, Aadne Michelsøn, Jver Poulsøn, Niels Olsøn Senior, Niels Olsøn Junior og Knud Magnesøn alle af gaarden Nødenes bierged een Hval Fisk, har Fogden den paafølgende 6te hujus ihenseende til bemelte Hval holdt eet Preliminair Forhør og ladet samme Lovlig Taxere, hvilken holte Forrettning hand derefter har jnsinueret hans HøyVelbaarnhed Hr: Stiftbefalings mand Petersen, der igien har Remitteret Fogden samme, med saadan paateigning som Forrettningen der nu i Rettelægges udviiser. J hvis følge Fogden begierede at Finderne for det første maatte examineres, om de saaleedes som i Preliminairet Forhøret forklaret er ike havde fundet og bierget Hvalen?

Johannes Nielsøn Nodenes mødte paa egne samt fraværende umyndige Søns Veigne og erklærede at hand udj eet og alt henholder sig til den af ham ved det i Rettelagde Preliminair Forhør aflagde forklaring, der nu for ham blev oplæst, og veed ike noged rettere eller sandere desandgaaende

Fogden begierede ligeleedes at de tilstædeværende Biergere maatte tilspørges om de veed noged andet eller meere at forklare om denne fundne Hval end hvad det producerede Forhør jndeholder

af de jndstevnte Biergere mødte Mons Nielsøn, Aadne Michelsøn, Jver Poulsen og Ole Nielsøn Nodenes, som Samtlige henholte sig til den i Forhøret givne Forklaring uden nogen forandring.

Fogden i andleedning af alt det nu passerede begierede Lovlig Dom i Sagen baade ihenseende til Hvalens deeling og ihenseende

1770: 217b

Til de andvente omkostninger paa Besigtelses Forrettningen som hand formodede bonificeret med 4 rdr 3 mrk, samt for Vagtholdet over samme efter Pa/a/stand af de Vagtholdende med 10 s daglig og ligesaa meget om Natten Pro Persona til sammen 31 rdr 4 mrk 8 efter den herved fremlagde Reigning af 15de hujus

Derefter erklærede saavel finderen som Biergeren at de formoder at vorde tildeelt den part af den fundne Hval som loven hiemler

og er da saaleedes

Dømt og Afsagt

Sidst afvigte 30te September, har Johannes Nielsøn Nodenes og Søn Jver Johannesøn fundet een død Hval i det aabne Hav ved eet stæd kaldet Sæingen ungefæhr 14 Faune fra Landet, og da de ej formedelst Hvalens størrelse saae sig i stand til at flaade Hvalen og bringe den i sikerhed maatte de til sig tage Ole Johannesøn, Ole Nielsøn Senior, Mons Nielsen Aadne Michelsøn, Jver Poulsøn, Niels Olsøn Senior, Niels Olsøn Junior og Knud Magnesøn alle af gaarden Nødenes for at bierge Hvalen, hvorefter Hvalens findelse for Stædets Foged Hr: Christen Hejberg er andmeldet og af velbemelte Hr: Fogden Hejberg den 6te october næstpaafølgende foretaged eet Preliminair Forhør paa Gaarden Nodenes her i Skibreedet for at faae oplyst af Hvalens findere og biergere paa hvad stæd Hvalen er funden og paa hvad maade med den viidere tildragelighed herudjnden derefter har Hr: Fogden Hejberg Ladet jndkalde, Hvalens forbenævnte Findere og biergere til dette Høste ting for ydermeere at aflegge forklaring i denne begivenhed, da og nu er fremlagt det som melt den 6te october næstafvigte passerede Preliminair Forhør, som viiser at Finderne og biergerne der udj har

forklaret, at Hvalen er af dem død funden paa det aabne Hav ved Store Sæingen 14 Faune fra Landet, og at dee ej kunde mærke at den rørde ved noged Grund eller Skier og at den blev henbragt ind i Havnen ved Gaarden Nodenes, og derefter er samme Hval efter opmaaling befunden at være 7 ½ alen i længden fra Hoved til den yderste Klyfte af Sporen, og i det øvrige af saadan beskaffenhed som Forhøret nærmere omformelder Denne af Finderne og Biergerne giorde forklaring, har dee nu for Retten gestendiget og affirmeret Rigtig at være uden nogen Forandring, og er Af Hr: Fogden Hejberg denne Hval betreffende giort saadan paastand som acten jndeholder og naar nu betragtes at den berørte Fundne \døde/ Hval er funden paa aabet hav uden at røre ved noged Land, og af Finderen straxsen

1770: 218

For stædets Foged Hr: Christen Hejberg andmeldet, Loven og i 5te Bogs 12 Capituls 2de Articul preschriberer, at hvoe som finder nogen Hval udj Fior eller paa Flak Søe, hvor den ej rører ved nogens Land maae den Sagesløes bortføre med videre, ligesom og de efterfølgende Articuler udj samme Capitul viiser omgangs maaden med de Hvale som paa Hav og Søe findes, og da nu Hans Mayestet og ingen anden her har forstrands Rettighed og den foregaaende 1ste articul udj det allegerede lovens Capitul viiser hvor stor een Hval skal være naar den alleene skal tilhøre Finderne, hvormed og den 2de Articull har Connextim, i det den byder at den for Vidne skal opskiæres eller og at Hovedet med Ryggen og Stierten udadskilt skal til Vidnes\byrd/ blive Liggende, hvilked var unødig saafremt Finderen skulle beholde een Hval hvor stor den end og maatte være

Thi bliver altsaa Kiendt og Dømt for Rett At Hvalens Findere Johannes Nielsøn og Søn Jver Johannesøn Bør at nyde Findings Spek af Hvalen 2 Fauner paa hver Kandt \fiirskaared/(?) efter loven, ligesom og Biergerne *John Johannesøn Ole Nielsøn Senior, Mons Nielsøn, Aadne Michelsøn, Jver Poulsøn, Niels Olsøn Senior, Niels Olsøn Junior samt Knud Magnesøn Bør at nyde for Hvalens transport fra det stæd, hvor den fandtes og ind i Havnen ved Nodenes, samt for dee touger som til Hvalens fastholdelse ere Sønderslidte i alt 6 rdr, ligesom og de øvrige i Hr: Fogden Hejbergs jndgivne Reigning andførte bekostninger beløbende til 25 rdr 4 mrk 8 s Bør af Hvalens Verdie betales og naar bemelte Hval ved offentlig Auction vorder udbragt i Penge /: exiperet Findings Speked :/ Bør det fra de forberørte omkostninger overskydende Hans Mayestets Casse være tilfalden

7. Publiceret Eet afkald udstæd af Clemmet Jansøn Hellesund til Formynderen Knud Hansøn Selle paa Capital 96 rdr 5 mrk 6 10/11 s som er hans arve Midler Dateret 15de october 1770

8. Een odels Lysning udstæd af Poul Johannesøn Tosche andgaaende hans havende odels berettigelse til 13 ½ Marker Smør ¼ Faar og 9 Marker Fisk udj gaarden Tosche Dateret 16de october 1770

9. Een Bøgsel Sæddel udstæd af Niels Michelsen Mitsioe til Michel Nielsøn paa 21 105/128 M/arke/r Fiskes leje udj gaarden Wiig Dat: 14de octr: 1770

10. Een Ditto udstæd af Hr: Krigs Raad Koren til Ole Ellingsøn Tvedten paa 18 M/arke/r Smør og ½ Vaag Fisk i gaarden Davanger Dat: 12te Julii 1770

11. Eet Skiøde udstæd af Hans Lessøe paa Hr: Sorenskriver Garmanns veigne til Ole Jensen Koursbøe paa 4 4/5 M/ark Smør 1 3/5 Kande Malt udj gaarden Koursbøe for 10 rdr 4 mrk, af 16de october 1770

12. Eet Skiøde udstæd af Michel Olsøn Sæhle med fleere til Mons Olsen Rong paa 2 Pund *Marker Fisk i Rong, Dat: 16de octr: 1770

13. Een obligation udstæd af Mons Olsen Rong til Peder Olsen med de fleere paa Capital 80 rdr 5 mrk 10 mod Pandt i gaarden

1770: 218b

Rong 2 Pund *Marker Fisk i gaarden Rong Dat: 16de october 1770
14. Een Bøgsel Sæddel udstæd af Anders Johannesøn Biørcheland til Iver Poulsøn Nodenes paa 13 ½ Marker Fisk i gaarden Nodenes, Dat: 16de octr: 1770

Bottel Larsøn Floen mødte og gav tilkiende, at hand til dette Ting med mundtlig Varsel haver ladet jndkalde Ole Olsøn Rong til at aflegge vedbørlig Reede og Rigtighed for den arv som hands Hustrue Barbra Johannes[datter] er tilfalden og hos bemelte Ole Olsøn Rong er indestaaende og benævnte Ole Rong har tillige været uvillig at Fremviise de i hændehavende Lodsædler og Skifte Breve som kand oplyse hvormeged Arve Parterne ere og hvorudj samme ere bestaaende, desandgaaende at taale dom saavel til den paaædskede Rigtigheds afleggelse og arve Midlernes betaling, som Processens omkostningers skadesløse erstatning
Jndstevnte Ole Olsøn Rong blev paaraabt men hverken hand eller nogen paa hans Veigne mødte med tilsvar thi fremstode de brugte Stevne Vidner Lensmanden Mons Schiellanger og Halvor Larsøn Schiellanger og afhiemlede jndvarslingens Lovlige forkyndelse under Eed efter Lovens bydende
Citanten Bottel Larsøn derefter begierede jndstevnte Laug daged til næste ting

Eragted

Lovlig Indstevnte men ej denne Sinde tilstædemødende Contra Part Ole Olsøn Rong gives Laugdag til næstholdende Sommer ting for dette Skibreede at møde og Sagen at tilsvare

Hr: Fogden Hejberg jndgav Laug dagen udj Sagen andlagt mod Anders Johannesøn Eicheland for Resterende Extra Skatt fra 1mo September 1767 til Ultimo augustj 1768, og begierede samme ved dom beslutted efter forhen giorde paastand
Jndstevnte Anders Johannesøn Eicheland mødte og vedtoge saavel Jndvarslingen som Laugdagens Lovlige forkyndelse, og dernæst erklærede at hand er een meged fattig og med gield behefted Mand som indted er Ejende uden alleene een Ringe andpart i gaarden Eicheland, og naar samme ham Ved dom skulde vorde frakiendt havde hand ej det mindste til sig og sines underholdning og assistence, thi haabede hand for den paastevnte Extra Skatt at vorde befried.
Hr: Fogden Hejberg paastoed Dom.
derefter er saaleedes

Dømt og Afsagt

den Saggivne Anders Johannesøn Eicheland, har jnden Retten tilstaaed at hand ej i det mindelige har kundet betale den Resterende Extra Skatt 2 rdr fra 1mo Septr: 1767 til Ultimum augustj 1768 hvorfore hand nu søges, Citanten Hr: Fogden Hejberg har altsaa paa grund af Forordningen de dato 31 Januarii 1769 giort Jndførsel udj 4 Marker Smørs skyld udj den

1770: 219

Jndstevntes Ejende Jordepart i gaarden Echeland
Thi Kiendes og Dømmes for Rett at den giorde Jndførsels Forrettning Bør ved magt at stande, og at disse 4 Marker Smørs skyld i gaarden Eicheland, Bør være Hans Kongelig Mayestet for den ommelte Resterende Extra Skatt og jndførsels gebyhr i alt 2 rdr 1 mrk som Ejendom tilhørende.

Bottel *Larsøen Fløen andmeldede at have til dette ting med lovlig Varsel mundtlig Ladet jndkalde Ole Olesøn Rongs Hustrue Marithe Iversdatter for mod Citanten udøvede ærerørige

beskyldninger og skieldsord, desandgaaende at høre Vidner og lide dom til vedbørlig afstraffelse, samt Processens omkostninger at tilsvare saa er og Ole Olsøn Rong til Vedermæhle jndstevnt samt Vidner under Lovens Faldsmaal Mons Schiellanger og Baste Tveten.

de jndstevnte bleve paaraabte men hverken Ole Olsøn Rong eller hans Hustrue Marithe Iversdatter mødte tilstæde. thi fremstode Stevnevidnerne Mons Schiellanger og Halvor Schiellanger og afhiemlede jndvarslingen under Eed.

Vidnerne mødte og vedtoge lovlig varsel

Derefter begierede Citanten de mødende Vidner Eedfæstede og afhørte, hvorefter Vidnerne blev forelæst Eedens forklaring af lovbogen og formaned til Sandheds udsigende og at Vogte sig for MeenEed hvorom de og giorde løfte, og fremstoed da som

1ste Vidne Mons Nielsøn Schiellanger som efter aflagde Eed Vandt og forklarede saaleedes, at i Sidstafvigte Sommer var \Vidnet/ lensmanden Mons Schiellanger tilligemed det andet mødende Vidne paa Rong hos Ole Olsøn Rong i følge med Bottel Larsøn som fordrede sin jndestaaende arv paa Hustrue Barbra Johannesdatters Veigne, og hørte da Vidnet at Ole Olsøn Rongs Hustrue Marithe Iversdatter Sagde til Bottel Larsøn disse ord du er een Skielms og haver faret med bedragerie heele tiiden. Men vidnet hørte ike at Bottel Larsøn dertil gav nogen andleedning

Hvorefter er Vidned bleven afskeediged, og igien frem kaldet

2de Vidne Baste Knudsøn øvre Tvedt som provede i alt som første Vidne eenstemmig hvornæst Vidnet blev afskeediget

Citanten begierede de udeblevne Laug daged til næste ting

Eragted

Lovlig jndstevnte men ej denne Sinde tilstædemødende Ole Olsen Rong og Hustrue Marithe Iversdatter gives Laugdag til næste Sommer ting at møde og Sagen at tilsvare

1770: 219b

Derefter blev fremlagt til paafølgende examination de Sædvanlige Tingsvidner til Fogdens Reignskabs belæg saasom 1. Tingsvidnet andgaaende de her i Skibreedet Værende Laxse og Silde vaager og om noged Fiskerie derudj dette aar er falden hvoraf Skatt kand betales. Hvortil Blev svaret Nej, at ej dette aar er falden noged saadant Fiskerie hvoraf Skatt kand betales 2. Blev jndhendted Laug Rettes og almuens Svar om nogen Qværner er her i Skibreedet, som kand andlegges i Skatt hvortil blev svaret Nej at saadan Qværner her ej findes. 3de examineret det store Tingsvidne bestaaende af 15 Poster hvortil blev svaret saasom til 1ste og 2de at det som for næst forrige aar er meldet i alt forholder sig til 3de 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14 & 15 Poster Svarede at det forholder sig som forrige aaringer uden nogen forandring, dog forbeholdt Sorenskriveren sig andgaaende den 8de og 9de Post ved sine udstædende Dessignationer at giøre nøyere oplysning 4. fremlagt Odels Skatts Mandtalled som ved seeneste Sommer ting er examineret.

Derefter fremstoed den Dannemand Jacob Rasmussøn Oen og andmeldede at hans Datter Brithe Jacobsdatter er desværre med den beklagelige Spedalske Sygdom befængt, i hvilken andleedning Comparenten har maatted søge ved hielp og assistence af andre at faae saa mange Penger laant at hand haver bestridet hendes jndlemmelse med i Hospitalet, samt betalt den første termin, og da bemelte Svage Brithe Jacobsdatter jndted er Ejende til at bekoste hendes jndlemmelse med i Hospitalet ligesom og Comparenten ej haver nogen Formue til saadant af egne Midler at betale Saa var hand begierende desandgaaende Laug Rettes og almuens Svar. Som Replicerede at de veed og er bekiendt baade at den ommelte Brithe

Jacobsdatter Oen er med Svaghed behæfted ligesom og at hun jndted er Ejende til at bekoste hendes jndlemmelse i Hospitalet med, samt at Faderen Jacob Oen er i uformuende omstendigheder

Jacob Oen begierede eet lovlig bekræfted tingsvidne herom sig beskreven meddeelt

Som Blev Bevilged

Derefter er i følge Høye øvrigheds ordre oplæst og examineret Restance Registeret over Extra Skatten som i dette Skibreede jndestaar til September Maaneds udgang 1767, beløbende i alt med det derved heftede apendix til 1963 rdr 1 mrk 10 s Som af laug Retted og dend tilstædeværende almue blev uimodsagt, og derimod ej giort nogen jndvending

1770: 220

Derefter er fremlagt Restancen over de ordinaire Skatter dette aar som blev oplæst og af Laug Retted uimodsagt, Restancen beløbende til 484 rdr 4 mrk 11 s

Til at betiene Retten for næst andstundende aar 1771 er andordnet og udnævnt følgende nye Laug Rettes Mænd naunlig: 1. Knud Christophersøn Schiellanger, 2. Ole Johannesøn Tosche, 3. Michel Knudsøn Tosche 4de Mons Johannesøn Bradshoug, 5. Mons Monsøn Blom, 6. Niels Knudsøn Blom, 7. Rasmus Einersøn Søre Sæhle, og 8de Knud Iversøn Rogn

Og da jngen Efter 3de ganges paaraab jndfandt sig som videre for Sage tinged havde at forrette er samme Slutted og ophæved

Del D av NHL Tb. nr. 45 1768-1771

(1770: 220)

Høste Tinget for Radøe Skibreede 1770,

Anno 1770 den 18de October, Er Retten sadt paa Tingstædet Alverstrømmen i Alenfiths Skibreede, udj Hr: Sorenskriver Henrich Garmanns {veigne} Lovlige forfald af hands Eedtagne Fuldmægtig Hans Lessøe, for at behandle eet lovlig Skatte og Sage høste Ting for Radøe Skibreedes almue overværende udj Retten Kongelig Mayestets Foged Hr: Christen Hejberg og de samme Aatte Eedsorne Laug Rettes Mænd som ved Sommer Tingets holdelse da vare tilstæde undtagen at i stæden for Niels Hansen Næsse som ved døden er afgangen sad nu Jacob Gundersøn Nautvedt (Nøttveit/Namtvedt?),

Hvorda!

Først blev allerunderdanigst Læst og bekiendtgiort den for forrige Skibreeder Publicerede Kongelige allernaadigste Forordning og dernæst andre Høye Øvrigheds ordre og hvorefter jndkom fra almuen til Publication følgende Documenter

1. Eet Skifte Brev forretted paa Gaarden Jndre Helle efter afdøede Ole Tørrissøn den 1ste augustj 1770 Vid: Pante Bogen folio
2. Eet Ditto forretted paa gaarden Fieldsende den 30te Julii 1770 efter afdøde Hans Haaversøn

3. Eet Dito Skiøde udstæd af Niels Knudsøn Biørcheland til hans Søn Jens Nielsøn paa 8 Marker Smør 6 2/5 Kander Malt udj gaarden Bircheland for 25 rdr Dateret 18de october 1770

4. Eet Skiøde udstæd af Ole Rasmussøn Lunde og Rasmus Nielsøn Kolstad til Aad Colbiørnsøn paa 12 marker Smør og 6 Kander Malt udj gaarden Jndre Helle for 29 rdr 1 mrk, Dateret 19de october 1770

5. Een Bøgsel Sæddel udstæd af Hr: Krigs Raad Koren til Mathias Jacobsøn Helleland paa 12 Marker Smør og 10 Kander Malt udj Gaarden Helleland datt: 8de Maij 1770

6. Een ditto udstæd af Aamund Erichsøn Huusebøe med de fleere til Rasmus Andersen paa 1 Pund 1 5/16 Mark Smør og 5/16 Faar udj Gaarden Jndre Sæbøe, Dateret 19de october 1770

Velædle og Velbyrdige Hr: Krigs Raad Claus Wilhelm Koren mødte for Retten og producerede een skriftlig stevning Dateret 28de September Sidstleeden hvorved Arne Olsøn Nordanger er jndstevnt for at paahøre een hos ham den 3de october

1770: 220b

Sidstleeden passerede Jndførsels og Seqvestrations Forrettning for Resterende Kongelig ordinaire og Extra Skatter Samt Landskyld ved Dom Confirmeret med meere efter Stevningens indhold som blev oplæst saaleedes lydende

Jndstevnte Arne Olsøn Nordanger blev paaraabt men mødte ike thi er Stevnemaalet af Stevne Vidnerne Knud Haaversøn Olsvold og Haaver Knudsen Olsvold under Eed afhiemled saaleedes at være Passeret som deres paaskrift udviiser.

Citanten Hr: Krigs Raad Koren derefter fremlagde den i Stevningen allegerede Seqvestrations og Forbuds Forrettning saa lydende Krigs Raaden begierede jndstevnte Arne Nordanger laugdaged

Eragted

Lovlig jndstevnte men ej denne Sinde tilstædemødende Arne Olsøn Nordanger gives laug dag til næste Sommer Ting for dette Skibreede at møde og Sagen at tilsvare

Derefter blev af Hr: Fogden Hejberg i Retteædsked Sagen som af ham for Resterende Extra Skatt fra 1mo Sept: 1767 til Ultimo augustj 1768 er andlagt mod Carl Nielsøn Kaalsaas med de fleere og derudj begierede Dom efter hvad som forhen passeret er

Lensmanden Knud Haaversøn Olsvold mødte for de paagieldende og erklærede at ligesom de seeneste ting haver begiert Sagens udsettelse for at jndgive til hans Kongelig Mayestet deres allerunderdanigst Memorial andgaaende befrielse for den paastevnte Extra Skatt saa er og samme nedgaaed men endnu ike nogen Svar erholdet, thi maatte Lensmanden paa de jndstevntes veigne endnu begiere Sagens andstand til næstholdende Sommer Ting

Hr: Fogden Hejberg jndstillede den begierte andstand til Retten

Sagen gives andstand til næste ting

7. Publiceret een Bøgsel Sæddel udstæd af Hr: Edvard Meyer til Ole Bertelsen Jnstebøe paa ½ løb Smør og ½ tønde Malts leje udj Jnstebøe Dateret 14de Maij 1770

8. Eet Declarations skrift udstæd af Christen Knudsøn Waagenes Dateret 19de october 1770

Derefter er i følge Deres HøyVelbaarnhed Hr: Stiftbefalings Mand Pettersens ordre examineret og oplæst Restance Registeret over den udestaaende Extra Skatt som i dette

Skibreede jndestaar til September Maaneds udgang 1767 beløbende i alt med det derved heftede appendix til 929 rdr 2 mrk 7 s, Som efter oplæsning af Laug Retted og den ting søgende almue blev uimodsagt

Fremlagt til examination de sædvanlige Tingsvidner til Hr: Fogden Hejbergs Reignskabs belæg, saasom 1mo Om noged Fiskerie udj de i Skibreedet værende Laxse eller Silde vaager er falden hvoraf Skatt kand betales? Hvortil blev svaret Nej at ej saadant Fiskerie her udj Skibreedet er falden hvoraf Skatt kunde betales 2det Det store Tingsvidne jndeholdende 15ten Poster hvortil blev Svaret til 1, 2, 3, at det forholder sig som forrige aar uden nogen forandring

1770: 221

Til de øvrige Qvæstioner fra 4de til 15de inClusive blev og svaret at det forholder sig som forrige aaringer uden nogen forandring, dog forbeholdt Sorenskriveren sig andgaaende den 8 & 9de Post ved sine udstædende Dessignationer at give nøyere oplysning 3. Fremlagt til attestation Odels Skatts Mandtalled som ved seeneste Sommer ting er bleven examineret

Fremdeeles er fremlagt Restancen over de ordinaire Skatter dette aar beløbende sig til 485 rdr 1 mrk 9 s Som blev oplæst og af laug Retted og almuen uimodsagt.

Til at Medbetiene Retten udj næstandstundende aar 1771 er udnævnt og andordnet følgende nye Mænd 1. Knud Ellingsøn Hougland, 2. Knud Johannesøn Olsvold, 3. Tørris Rasmussøn Solem, 4. Siur Andersøn Manger, 5. Stephen Olsøn Søre Waagenes, 6. Rongnald Nielsøn Millingen, 7. Knud Michelsen Jnstebøe og 8de Rasmus Nielsøn Marøen

Og da jngen efter trende ganges paaraab jndfandt sig som viidere for Sage tinged havde at forrette er samme igien Slutted og ophævet

Høste Tinget for Lindaas Skibreede 1770.

Anno 1770, den 22de October, Er Retten sadt udj Kiilstrømmen til eet aldmindelig Høste Skatte og Sage Tings holdelse for Lindaas Skibreedes almue, udj Hr: Sorenskriver Henrich Garmanns Lovlige forfald af hands Eedtagne Fuldmægtig Hans Lessøe, overværende udj Retten Kongelig Mayestets Foged Hr: Christen Hejberg og de samme Aatte Eedsorne Laug Rettes Mænd som ved Sommer tinget da vare tilstæde

Hvorda!
Først blev allerunderdanigst læst den for forrige Skibreeders almuer Publicerede Kongelig allernaadigste Forordning og dernæst andre Høye Øvrigheds ordre, og hvorefter jndkom fra almuen til Publication følgende Documenter

1. Eet Auctions Skiøde udstæd af Hr: Sorenskriver Garmann til Peder Knudsøn paa 22 ½ Marker Smør i gaarden Jndre Lyhren for 63 rdr 4 mrk 8 s: Dateret 19de Junii 1770
2. Eet Ditto udstæd til Ole Knudsøn paa 22 ½ Marker Smør udj gaarden Indre Lyhren for 72 rdr 1 mrk 2 s af samme Dato.
3. Eet Dito til Aamund Larsøn paa 1 Pund 6 Marker Smør i benævnte Gaard Jndre Lyhren for 92 rdr 48 s: af Dito Dato
4. Eet Dito udstæd til Aamund Jversøn paa 1 Pund 6 Marker Smør i gaarden Jndre Lyhren for 96 rdr 1 mrk 8 s af samme Dato

5. Eet dito udstæd til Rasmus Olsøn paa 1 Pund 6 Marker [Smør] udj ditto gaard for 96 rdr 1 mrk 8 s af samme dato

6. Eet Dito udstæd til Michel Rasmussøn paa 1 Pund 6 Marker Smør i Gaarden Jndre Lyhren for 97 rdr 1 mrk 2 s Dato som forrige

7. Eet Ditto udstæd af Dito til Jver Jonsøn Waage paa 1 Løb 2 Pund 6 Marker Smør i gaarden Waage for 85 rdr 1 mrk 14 s er Dateret 19de Junii 1770

8. Eet ditto udstæd til Hans Michelsøn Yttre Lyhren paa 22 ½ M/arker Smør i Yttre Lyhren for 75 rdr, af samme dato

1770: 221b

9. Eet auctions Skiøde udstæd til Ellef Andersøn paa 22 ½ Marker Smør i gaarden Yttre Lyhren for 75 rdr af Dito Dato

10. Eet dito til John Johannesøn paa 1 Pund 6 M/arker Smør i Gaarden Yttre Lyhren for 110 rdr 3 mrk 12 s af samme dato

11. Een obligation udstæd af Halvor Endresøn Lyhren til Johannes Olsøn Nepstad paa Capital 50 rdr mod Pant i gaarden Yttre Lyhren 15 Marker Smør. Dateret 12te october 1770

Hr: Fogden Hejberg tilkiendegav at have med mundtlig Kald og Varsel paa Justitiens veigne Ladet jndstevne medHielperen Simmon Monsøn Østreim fordie hand paa Sidstleeden Sommer ting den 18de Maji i Fylderie og drukenskab har brudt Tingfred og begaaet Slagsmaal paa Jver udKiilen og Magne Monsløb foruden anden allarm og ufredelighed Til foragt for Kongens Rett og forargelse for den tingsøgende almue, herom at andhøre Vidner til vedbørlig straff og undgieldelse samt processens omkostningers betaling.

Til Vidner under denne Sag er under lovens Faldsmaal jndstevnt Casten Bastiansøn Kaarsøen, Ole Tallachsøn Smørdahl, Erich Fiellanger, og Pigen Eli Pedersdatter tienende Jacob Lampe Til Vedermæhle er jndstevnt Jver udKiilen og Magne Monsløb

Actor ville formode at alle de jndstevnte møder, og vedtager Lovlig Stevnemaal, da hand i manglende fald havde tilstæde stevne Vidnerne Lensmanden Lars Larsøn Fieldsende og Ellef Loetvedt for at afhiemble Stevnemaalet

Simmon Monsøn Østreim mødte og vedtog Lovlig Varsel ligesom og Jver Arnesøn udKiilen, Saa mødte og paa Magne Michelsøn Monsløbs Veigne hans Jorddrot Sr: Danchert Danchertsen Hejberg og vedtog lovlig varsel, de jndstevnte Vidner mødte og alle og vedtog lovlig Varsel.

Hr: Fogden begierede at Vidnerne naar de ere Eedtagne eenhver for sig maatte giøre een Historisk forklaring om hvad de ere vidende ihenseende til Simmen Østreims paa Sidstleeden Sommer ting i drukenskab begangne Ting freds brud og Slagsmaal, paa de til Vedermæhle jndstevnte Jver udKiilen og Magne Monsløb, samt viidere af ham begangne uskikelighed

Derefter fremstode de mødende Vidner for hvilke Eedens forklaring af lovbogen blev oplæst og de formaned til Sandheds vedblivelse og at vogte sig for meenEed hvorom de og giorde Løfte og fremstoed da som det

1ste Vidne Casten Bastiansøn Kaarsøen som aflagde Eed og derefter vandt og forklarede: at hand var tilstæde her i Kiilstrømmen ved sidstafholte Sommer ting, hvor og jndstevnte Simmon Østreim Jver udKiilen og Magne Monsløb var tilstæde og saae da Vidnet at Simmon Østreim som var beskienked vilde slaae Jver udKiilen og Magne Monsløb, men disse tvende

1770: 222

holte ham fra sig, og sadte ham need i benken i Skienke Stuen og bad ham lade dem være med fred.

Fogden herunder begierede Vidnet tilspurt Om hand ike tillige hørte og saae at Simmon Østreim støyede larmede og bandte, samt brugte mange Skields ord? Svarede hand hørte vel at *at jndstevnte Simmon Østreim samme tiid støyede og larmede i Drukenskab men erjndrede ike at hand bandede eller brugte skieldsord

hr: Fogden Hejberg som mærkede at dette Vidne var saa aldeeles vaklende i sit Vidnesbyrd og snart sagde Eet og snart eet andet frafalt des videre forklaring derefter er Vidnet afskeediget og fremstoed

2det Vidne Ole Tallachsøn Smørdahl som aflagde Eed og derefter forklarede: at ved Sidstafholte Sommer ting for dette Skibreede hvor Simmon Østreim, Jver udKiilen og Magne Monsløb var nærværende, Saae Vidnet at Simmon Østreim var i trætte med een nu ustevnt Persohn som vilde have ham ud af den Stue som hand var da bemelte Simmon Østreim var meged beskienked, hvilked dog ike skeede da de derover kom i arm drag og Simmon Østreim falt paa Gulvet, hvorpaa Jver udKiilen kom og vilde faae Simmon Østreim opreist hvorover de og kom i Dispute og saae Vidnet at Simmon Østreim slog Jver udKiilen een 2 a 3 Slag under øret eller paa hovedet og at Jver udKiilen derimod Spente till Simmon Østreim med foden, hvorefter Magne Monsløb tog fat paa Simmon Østreim og vilde styre ham til rette og faae ham til at holde fredelighed, ligesom og Vidnet saae at Simmon Østreim samme tiid ville give dem alle hug som hand forekom og ville stille ham tilfreds.

Fogden begierede Vidnet tilspurt 1mo om hand ike saae at Jver udKiilen var blodig af de slag hand havde faaed hos Simmon Østreim, 2do Om ike Simmon Østreim holt saadan støyen og allarm at mand kunde høre ham heele tinggaarden over, 3tio Om ike alt dette passerede jmedens ting og Rett her holtes paa Tingstædet. til 1ste Svarede Nej Saae det ike til 2de Svarede at Simon Østreim holt stor støyen og allarm. Til 3die Svarede Joe!

og da jngen forlangede dette Vidne videre tilspurt blev hand fra Retten afskeediged og fremkaldet

3de Vidne Erich Olsøn Fiellanger som efter aflagd Eed vandt og forklarede saaleedes

1770: 222b

At da Vidnet var tilstæde ved Sidste Sommer ting for LindAas Skibreede, Saae Vidnet at Simon Østreim var meged beskienked og forstyrred og at Jver udKiilen derfore tog fat paa ham og ville stille ham tilfreds og holt ham om Armene og skuldrene, men Simmon Østreim vilde ike Lade sig Overtale, men slog fra sig med begge hender og fik fat paa Jver udKiilen i haaret og Ruskede ham nogle gange Vidnet saae og at Magne Monsløb i lige tilfælde vilde søge at stille Simon Østreim tilfreds men alt forgieves

Hr: Fogden Hejberg begierede Vidnet tilspurt: 1mo Om hand ike saae at Simmon Østreim tillige slog Jver udKiilen under øret eller paa hovedet, 2do om ike Simmon Østreim støyede og larmede saaleedes at mand kunde høre ham heele Tinggaarden over 3tio om ike alt dette passerede medens Ting og Rett holdtes til 1ste Svarede Nej, Saae ike videre i saa maade end omforklaret er! til 2de Svarede Nej hand hørte ike at Simmon Monsøn larmede høyt men vel at hand var beskienked, vreed, og ville slippe fra dem som holt ham og ville stille ham tilfreds, men {vel} hvem hand vilde yde sin vreede paa vidste Vidnet ike Til 3die Svarede joe, at det omspurte passerede medens ting og Rettergang sam/m/e tiid holtes!

derefter er dette Vidne afskeediget og fremkaldet som

4de Vidne Eli Pedersdatter som aflagde Eed og derefter forklarede: at i aar paa Sidstafvigte Sommer ting for dette Skibreede saae Vidnet at Simon Østreim her paa Tingstædet var meget beskienked og ville slaae hver Mand som ham forekom, og da Jver udKiilen vilde styre ham tilfreds saae Vidnet at Simmon Østreim gav Jver udKiilen adskillige

sterke Slag baade om ørene og paa hovedet Vidnet Saae og at Magne Monsløb vilde stille Simmon Østreim tilfreds men alt forgieves.
hr: Fogden Hejberg begierede at de tvende sidste for næst forrige Vidne fremsatte Spørsmaale maatte dette Vidne til besvarelse fremsættes Vidnet svarede til 2det Svarede joe til 3die Svarede joe at jmedens det passerede tildrog sig i Skienke Stuen, holdtes ting og Rett i det Værelse hvor Retten nu holdes
Videre forlangedes ike dette Vidne tilspurt thi er hun demitteret
Simon Monsøn Østreim derefter tilkiendegav at hand til i dag haver ved mundtlig Varsel Contra jndstevnt Jver udKiilen og Magne Monsløb for med Contra Citanten begaaed Slagsmaal, samt stevnt som Vidner Peder Synnevaag, Michel Synnevaag, Bertel Østreim, Jon Østreim Joseph Dyrnes, Knud Dyrnes, og Michel Lechevold
Dommeren derefter fandt fornøden at fremkalde

1770: 223

de i denne Sag brugte Stevnevidner Jacob og Halvor Wigene for at erfare hvorleedes de haver forkyndt Contra jndvarslingen i denne Sag paa Simon Østreims Side og erklærede da det eene Stevnevidne Jacob Wigene at hand haver jndkaldet Jver udKiilen og Magne Monsløb med lovlig Varsel i denne Sag til doms lidelse og at andhøre Vidner, men efter at det andet Stevne Vidne Halvor Wigene havde erklæret at Jver udKiilen og Magne Monsløb vel vare af dem jndstevnte fordie de skulle have slaged og Spent Simon Østreim men ej til vidners afhør, vedstoed og forbemelte Jacob Wigene det samme
Hr: Fogden Hejberg declarerede at foruden dette saa kaldede Contra Stevnemaal ike heller er ham som actor forkyndt saa kunde det vel ike heller hensigte til andet fra Simon Østreims Side end at faae den mod ham andlagde Action som saa reent og Sole klart er afbeviist udhaled og bragt i Langdrag, Men da det er een Particulair Sag jmellem den jndstevnte Simmon Østreim og Jver udKilen samt Magne Monsløb om disse sidste har slaget ham, der ike vedkommer den Action som Fogden paa Justitiens veigne har andlagt mod Simmon Østreim og hvorfore det bliver bemelte Simmon Østreim uformeent ved aparte Søgemaal at tiltale dem og søge sin Lovlige Satisfaction, j saadan henseende paastoed og begierede Fogden Dom i denne Sag med saadan j rettesættelse. At Simmon Østreim for sit begangne Slagsmaal og Tingfreds brud vorder tildømt at udreede Slagsmaals Bøder ifølge Lovens 6te Bogs 7 Capt 8 art med 9 rdr, for Tingfred desuden at bøde trende femten lod Sølv eller 22 ½ rdr og siden alt dette er passeret i drukenskab da i følge Forordningen af 8de Martj 1757, at betale disse Bøder dobbelt til sammen med 63 rdr og desuden processens omkostninger i det mindste med 5 rdr og saaleedes jndlod hand Sagen lovgrundet Dom
Simmon Østreim begierede Sagen udsatt til næste Sommer ting for dette Skibreede for at faae Vidnerne lovlig jndstevnt til Sagens oplysning fra sin Side

Eragted

Da denne Sags Contra Citant Simmon Monsøn Østreim ej har begiegned Sagen med lovlig Contra jndstevning saaleedes som lov befaler, men derjmod nu begiered udsettelse til næste Sommer ting, for at i værk stille det fornødne til og forsvar fra hands Side, Saa vorder og samme jndvilget med tilhold at Simmon Østreim befordrer Sagen til doms uden videre udflugter

1770: 223b

Hr: Fogden Hejberg tilkiendegav at have med mundtlig Kald og Varsel til dette ting ladet jndstevne Ole Olsøn Langøen fordie hand uden Kongelig bevilling og tilladelse bruger

giestgiver og borgerlig næring paa det Stæd hvor hand boer tvert imod Kongelige andordninger og til Prejudice for de priviligerede Borger og Kræmmer Lejer, derom at andhøre Vidner og lide Dom til undgieldelse og Processens omkostningers erstatning

Til Vidner er under Lovens Faldsmaal jndstevnt Gregorius Larsøn Korsøen, Casten Bastiansøn ib: og Anders Olsen Østreim og havde Fogden tilstæde de brugte Stevne Vidner Lensmanden Lars Fieldsende og Jver Waage for at afhiemle Stevnemaalets Lovlige forkyndelse, saafremt ike alle de jndstevnte selv Persohnlig skulle møde og vedtage lovlig Varsel

dernæst fremlagde Fogden een ham fra Fedie Kræmmer lejets Ejere Sr: Danchert Hejberg tilhendekomne skriftlige Klage Sub Dato 20de September dette aar, som er grunden til Søgemaaled fra Fogdens Side jligemaade producerede hand og eet under 15de Septr: 1765 for Madamme Danchertsen og arvinger allernaadigst Confirmeret Previlegium paa Fedie Kræmmer handel der forbyder alle uberettigede at bruge saadan næring paa een Mils Circumference

Jndstevnte Ole Olsøn Langøen mødte og vedtog Lovlig Varsel og af Vidnerne mødte Gregorius Larsøn Korsøen, Casten Bastiansøn ibid og Anders Olsøn Østreim som vedtoge Lovlig varsel og da det eene Vidne Gregorius Korsøen er tillige Laug Rettes Mand, saa nedsad i hans Stæd Ole Tallachsøn Smørdahl

Hr: Fogden Hejberg begierede derefter at Ole Langøen maatte tilspørges om hand kand nægte for at have brugt og bruger Giestgiver Handel og Borgerlig næring paa det Stæd hvor hand boer, og om hand til saadan næring at drive har og kand fremviise Kongelig allernaadigst bevilling

Ole Langøen Svarede: at hand ligesom formænd haver brugt den omspurte handel og Giestgiverie i Fiskeriets tiider og ike oftere men kunde ej derfore fremviise nogen Kongelig Bevilling eller tilladelse

Hr: Fogden Hejberg begierede derefter de jndstevnte Vidner maatte i Eedtages og derefter tilspørges 1. Om de ike veed og har seet, at Ole Langøen paa det Stæd hvor hand boer har Solt øll, brendeviin, Tobak, og andre saadanne vahre som til \et/ Giestgiverie og Kræmmer leje henhører 2do Om hand ike ligeleedes af Bønder og andre

1770: 224

Har tilforhandlet sig Sild og Fiske Vahre, og dermed brugt Kiøbmandskab og Salterie, 3tio Hvorlangt Ole Langøen er boende fra Fedie Kræmmer leje

Hvorefter Eedens forklaring af lovbogen for de tilstædeværende Vidner blev oplæst og dem samme betydet med aldvorlig formaning og at vedblive Sandhed og vogte sig for meenEed hvorom de og giorde løfte, og fremstoed da som det,

1ste Vidne Gregorius Larsøn Korsøen derefter aflagde Eed vandt og forklarede til de fremsatte Qvæstioner Saaleedes: til 1ste Svarede Joe at Vidnet har seet at jndstevnte Ole Langøen paa det stæd hvor hand boer Langøen kaldet har i Fiskeriets tiider Solt, øll, brendeviin, Tobak, angler og streng men vidste ike om samme paa andre tiider af ham blev solt Til 2de Svarede at hand ike kand mindes at Ole Langøen haver tilforhandled sig Sild, som ike er bleven fisked men vel Torsk og anden Fisk, som Ole Langøen baade haver Kiøbt og igien bortsolt Til 3die Svarede at hand ike haver nogen Forstand paa een Miils Distance, men tenker dog at det skal være over een Søe miil fra Langøen og til Fedie Landet,

Fogden derunder begierede Vidnet tilspurt Om hand ike veed at det reignes for een Miil fra Stavesundet til Fedie? Svarede hand har hørt det omspurte af andre Sige 2do Om ike \Ole/ Langøen endnu er {boende} een fierding nærmere end Stavesundet er beliggende. Svarede der er eet got Støke fra Langøen til Stavesund men hvor langt vidste vidnet ikke

Meere forlangede ingen dette Vidne tilspurt thi blev hand afskeediget og fremstoed

2det Vidne Casten Bastiansøn Korsøen som aflagde Eed og forklarede saasom til 1ste at Ole Langøen i Fiskeriets tiider har haft Fahll for penge, brendeviin Tobak og brød, men paa andre tider veed vidnet ike at Ole Langøen haver holt saadanne Vahre fall, Til 2de Svarede: hand veed ike at Ole Langøen haver Købt Sild, men vel Torsk og anden Fisk af Bønderne og samme igien bortsolt til 3de Svarede at efter lengden er der ike een Miil jmellem de omspurte Stæder, men vel naar der reignes efter Søens haarhed

1770: 224b

Og da hverken Citanten eller Ole Langøen forlangede dette Vidne Videre tilspurt er hand fra Retten afskeediget og forløved og fremkaldet

3die Vidne Anders Olsøn Østreim som efter aflagde Eed vandt og forklarede saasom Til 1ste at hand har hørt det af andre Sige: at Ole Langøen i Fiskeriets tider, har holt, øll brendeviin, tobak og andre saadane Vahre Fahl for hvem saadant har villed Kiøbe til 2de som næstforrige til 3die ligesom \næst/ forrige

Hvorefter Vidnet er afskeediget

Hr: Fogden Hejberg efter det nu passerede og afbeviiste i denne Sag jndlod den til doms med følgende paastand nemlig at Ole Langøen for sin utilladelige handel i følge Forordningen af 8de Martj 1757 vorder tilfunden at Bøde 20 rdr til saadan deeling som allerhøystsamme Forordning foreskriver, samt at betale i Processens omkostning 4 rdr

Ole Langøen begierede Sagens andstand til næst Sommer ting for at jndkomme med sit fornøden eragtende tilsvar i denne Sag

Sagen gives andstand til næste ting

Hr: Fogden Hejberg ædskede Sagen i Rette andlagt mod Tyverne Mons Christophersøn Solem, Stephen Monsøn og Ole Knudsen ibid, tillige med de fleere denne Sag vedkommende, og producerede een Seqvestrations Forrettning holden over bemelte Tyves Ejendeele Sub dato 4de Septr: dette aar ligeleedes fremlagde hand og een taxations Forrettning af samme Dato, over de staalne Kosters verdie, og da Fogden fra sin Side jndted videre havde at erjndre og tilføre ihenseende til denne Sag uden efter de passerede beviisligheder at befordre den til Endskab saa jndlod hand Sagen Dom med følgende i Rettesættelse nemlig at Tyvene Mons Christophersøn, Stephen Monsøn og Ole Knudsen een for alle og alle for een erstatter og betaler den fra Gregorius Rangvæhr Staalne Væders Verdie med 1 rdr 3 mrk /: thi de tvende andre bestaalne nemlig Hans Olsøn Qvalsvaagen og Jetmund Jonsøn Hopland haver taged sig meere end til rette :/ og desuden for deres begangne Tyverier /: siden de tvende drenge ere over deres 14 Aar :/ følgelig herved producerede Præste attest :/ At tilfindes at miste deres Hud i fængsel og Mons Christophersøn Solem som den der har forført Stephen og Ole Solem til Tyverie at arbeide udj Bergenhuus Fæstning i Trende Maaneder, Knud

1770: 225

Solem som den der har Colluderet med sin Sønn og de øvrige jnteresserede i Tyveriet, samt søgt at skiule Sagen og til den ende bestuked tvende af de bestiaalne med Penge kunde vel ej andsees andet end som Tyvs medviidere, og derfore formodede og paastoed Actor at hand maatte blive tildømt, ligeleedes at Miste sin hud i fængsel J lige Cas formeente Actor og Hans Olsøn Qvalvaagen og Jetmund Jonsøn Hopland at være og derfore paastoed at de maatte tilfindes samme straf men skulde Retten være af anden formeening, saa paastoed hand dog at disse tvende sidste i det mindste burde at bøde til Sognets Fattig Cassa hver saa meged som de haver taged i stik eller forligelses penge og desuden Processens omkostninger tilsam/m/en 10 rdr

Paa den jndstevnte Hans Olsøn Qvalsvogens veigne mødte hands Jord Ejere Hr: Danchert Danchertsen Hejberg og forestillede: at vel har hans lejlending imodtaged de af ham selv andgivne 6 rdr, Mens naar derimod betragtes 1mo at hand ike alleene mistede foromvidnede Sej, mens samme tiid og blev for ham bedervet 1 Smaae Silde garn, som vel ike var saameged af Verdie som det paa sam/m/e tiid for ham var umistelig, da hand ike paa den tiid kunde forskaffe eet i stæden, og derfore i det gode Torske Fiske som derefter jndfalt fik derved eet for ham utaaleligt tab, ved det hand ike haffde garn hvorved hand kunde forskaffe sig ang Sild (agnsild), hvilked alt Knud Solem observeret og derfore paatvang Hans Olsøn Qvalsvogen de forommelte 6 rdr, til nogenleedes opreigsning for hands Fiskes Spilde efterdie Knud Solems Søn havde været een med der havde tilføyed samme skade 2do At hvad penge som hand haver modtaged er ike af nogen mand som er overbeviist om nogen slags tyverie men af een Mand som i den heele Bøygd er holden for een brav og ærlig Mand, og ligeleedes har skudsmaal fra sin Sogne Præst for det samme 3tio Bemelte 6 rdr som hand af actor Søges for har hand ike modtaged paa den maade

1770: 225b

At fordølge Sagen og at Colludere med tyvene thi hand var just den mand som formaaede Comparenten at andgive Tyveriet, for Lensmanden for at jndberette Fogden samme, hvilked lensmanden Lars Larsøn Fieldsende som her er tilstæde og er bekiendt thi havde det været hans jnten{ti}tion til at beholde pengene uden videre omtale, havde hand ike selv havt nødig at declarere det jnden Retten, thi haaber Comparenten at hand af Dommeren ike bliver andseet som Tyvenes medvider, mens tvert imod som deres andgiver og derfore bliver befried for den af actor giorde jrettesættelse

Jetmund Hopland var tilstæde og indloed Sagen lov medholdig Dom

de trende Delinqventere mødte for Retten uden baand og fængsel som indlod Sagen dom

Lensmand Lars Larsøn Fieldsende som andordnet Defensor for de jndstevnte Delinqventere og paagieldende forestillede: at da den jndstevnte Knud Solem ike haver været medvidere eller hælere udj de af hands Søn med de fleere begangne og her paastevnte Tyverier saa ventede hand og at hand for strafs lidelse bliver frietagen, ligesom og Stephen Monsøn der haver andgivet de paastevnte Tyverier, og Endelig at de øvrige tvende Mons Christophersøn Solem og Ole Knudsøn Solem for den over dem paastaaede straf maae blive Modererede

Sagen optages til doms til i morgen

12. Publiceret Eet Auctions Skiøde udstæd af Hr: Sorenskriver Garmann til Erich Gudmundsøn paa 1 Pund 7 ½ Marker Smør i gaarden Qvalsvogen for 63 rdr, Dateret 19de Junii 1770

13. Eet Dito udstæd til Anders Knudsøn paa 1 Pund 7 ½ Marker Smør i Dito Gaard for 69 rdr 40 s af samme Dato

14. Eet Dito til Jacob Larsøn paa 1 Pund 7 ½ Marker Smør i Dito gaard for 63 rdr, er af samme dags Dato

15. Eet Ditto udstæd til Lars Andersøn paa 1 Pund 7 ½ Marker Smør i gaarden Qvalsvogen for 69 rdr af samme Dato

16. Een Bøgsel Sæddel udstæd af Hr: Johan Plathe Bruun til Erich Gudmundsøn Qvalsvog paa 1 Pund 21 Marker Smør og 5/8 Huud i gaarden Qvalsvog Dateret 9de Maij 1769, og hvoraf fulte ligelydende Reverse

17. Eet Skiøde udstæd af Michel Magnesøn Lechvold til hans Søn Michel Michelsen paa 18 Marker Smør og 6 Kander Malt udj Gaarden Lechvold for 30 rdr Dateret 22de october 1770

18. Eet Dito udstæd af Gouthe Magnesøn Leervaag til Mons Olsøn Leervog paa 18 Marker Smør i Gaarden Leervog for den Sum/m/a 20 rdr Samme er Dateret den 22de october etc 1770

1770: 226

19. Eet Dito udstæd af Niels Baarsøn Lofaas til hans Søn Mons Nielsøn paa 9 Marker Smør 6 Kander Malt i gaarden Lofaas for 15 rdr Dateret 22de october 1770

20. Eet Dito udstæd af Rasmus Olsøn Lyhren til sin Søn Ole Rasmussøn paa 1 Pund 6 Marker Smør i Gaarden Jndre Lyhren for den Summa 96 rdr 1 mrk 8 s Dateret den 22de october 1770

21. Een Obligation udstæd af Hans Michelsøn Lyhren til Rasmus Olsøn Lyhren paa Capital 70 rdr mod Pant i gaarden Yttre Lyhren 22 ½ Marker Smør er Dateret som næst forrige

22. Eet Skiøde udstæd af Michel Ellingsøn med de fleere til John Erichsøn paa 21 Marker Smør i gaarden Siurset for 20 rdr af sam/m/e dato

23. Eet Dito udstæd af Sr: Danchert Hejberg til Jacob Lampe paa 1 Pund 21 M/arker Smør i gaarden Synnevaag for 90 rdr Dateret 23de octr: 1770

24. Een obligation udstæd af Jacob Lampe til Sr: Danchert D: Hejberg paa Capital 80 rdr mod Pandt med 1ste Prioritets Rett udj Gaarden Synnevaag 1 Pund 21 Marker Smør og i Gaarden udKiilen 18 Marker Fisk og 6 Kander Malt Dateret samme dags dato

25. Eet fredlysnings Document udstæd af Hr: Fogden Hejberg andgaaende gaarden Oeneses tilliggende Herligheders fredelse Dateret 23de october 1770

26. aflyst een obligation udstæd af Velærverdige og Velædle Hr: Magister Daae til Sr: David Holtermann paa Capital 290 rdr mod Pandt udj Lindaas Hoved Kirke med underliggende 4re annexer saasom Møching, Sandnes, Lyhren og Østreims Kirker samt Fedie Capell, Dateret 6te augustj 1764 og tinglyst den 10de october 1765, som nu efter qvitering af 30te Maij 1770 er betalt og derfore Mortificeres

For Rasmus Larsøn Huuse mødte hans Jordrot Sr: Danchert Danchertsen Hejberg og andmeldede at bemelte Rasmus Huuse har funden sig nødsaget til dette ting med mundtlig varsel at lade jndkalde Jacob Erichsøn Rebnor gift med Magdelie Larsdatter for skyldig værende 3 rdr, som benevnte Rasmus Huuse hos den jndstevnte haver til gode og hannem ved Skiftes holdelse efter afdøde Lars Jonsøn Rebnor den 30te Maij 1766 er tilfalden og for fordring paalodnet desandgaaende at lide Dom i Hoved Sag og omkostninger

Jndstevnte Jacob Erichsøn Rebnor blev paaraabt men hverken hand eller nogen paa hands veigne mødte med tilsvar, thi fremstode de brugte Stevne Vidner Lensmanden Lars Larsøn Fieldsende og Ellef Loetvedt og afhiemlede jndvarslingen under Eed.

Sr: Hejberg begierede den udeblevne Laug daged til næste ting

Eragted

Lovlig jndstevnte men ej denne Sinde tilstædemødende Contra Part Jacob Erichsøn Rebnor gives laug dag til næste {Høste} \Sommer/ ting for dette Skibreede at møde og Sagen at tilsvare

Derefter er i Rettetaged Sagen andlagt af Hr: Fogden Hejberg Contra Niels Jversøn Knarvigen, Niels Olsøn ibid, Johannes Nielsøn, Ole Larsøn Kaardahl, Jon Larsøn Nedre Syslach og Siur Andersøn Hougsmyhr for Resterende og paastevnt

1770: 226b

Extra Skatt fra 1mo September 1767 til Ultimo augustj 1768, for eenhver i alt med gebyhr 2 rdr 1 mrk, og hvorfore er giort Jndførsell udj 4 Marker Smør udj eenhver af de jndstevntes Ejende Jordeparter. Da Hr: Fogden Hejberg mødte og ville fornemme hvad tilsvar fra de jndstevntes Side efter den erholdte udsettelse maatte jndkomme

Lensmanden Lars Larsøn Fieldsende mødte paa Samtlige de jndstevntes Veigne og forestillede at da de vel haver ladet forfatte een allerunderdanigst Memorial til Hans Kongelig Maystet andgaaende forventende befrielse for den paastevnte Extra Skatt, og samme nedsendt men derpaa endnu ike noged Svar eller allernaadigst Resolution erholdet Saa var det at Comparenten paa de paagieldendes veigne maatte begiere Sagen fremdeeles udsatt til næstholdende Sommer ting, da de til den tiid skal fremlegge hvad Resolution dee i saa maade erholder

Hr: Fogden Hejberg jndstillede til Dommeren om den forlangte udsettelse bør jndvilges eller ike

Sagen gives andstand til næste Sommer ting

Ligeleedes i Rettetaged Sagen andlagt af Hr: Fogden Hejberg mod Joseph Knudsøn Dyrnes med dee fleere for Resterende Extra Skatt fra 1mo September 1767 til Ultimo augustj 1768 i alt med Gebyhr for eenhver 2 rdr 1 mrk hvorfor er giort jndførsel udj 3 Marker Smør udj een hver af deres paaboende gaarder da Hr: Fogden Hejberg mødte og begierede Dom i Sagen efter forhen aflagde paastand

Lensmand Lars Fieldsende mødte og begierede Sagen udsatt til næste Sommer ting paa grund som næst forrige, der og er indvilged

Fremdeeles er og i Rette taged den af Hr: Fogden Hejberg andlagde Sag mod Anders Jversen øvre Tvedt med de fleere for eendeel Resterende ordinaire og extra Skatter, da Hr: Fogden Hejberg som var tilstæde begierede samme ved Dom beslutted.

Lensmand Lars Fieldsende mødte og begierede Sagen udsatt til næste ting alt paa de grunde som ved næstforrige Sager er meldet

Sagen gives andstand til næste Sommer ting

Hvorefter udi Sagen som af Hr: Fogden Hejberg er andlagt mod Delinqventerne Mons Christophersøn, Stephen Monsøn og Ole Knudsøn Solem for begangne Tyverie, efter at Sorenskriveren med laug Retted som meddoms Mænd om dommens afsigelse hafde Confereret og med dennem bleven eenigen er saaleedes

Dømt og Avsagt

Til eet af Høye Øvrighed Bevilged Extra Ting for dette Skibreede har denne Sags Citant og Actor Hr: Fogden Christen Hejberg paa Justitiens veigne ved skriftlig Citation jndkaldet Delinqventerne Mons Christophersøn, Stephen Monsøn og Ole Knudsøn Solem, for begangne Tyverier, samt Knud Andersøn Solem som den der skulde være medviidere og hælere ved Tyveriet, ligesaa og Hans i Qvalvogen Jetmund Jonsøn Hopland og Gregorius Rongvæhr fra hvem de af Delinqventerne staalne Vahre skal være tagne, og Endelig dee

1770: 227

Øvrige udj Stevnemaalet bemelte Persohner. Ved Stevnemaalets inCammination og i Rettelæggelse den 24de Julii Sidstleeden har Delinqventerne bemeldte Mons Christophersøn, Stephen Monsøn og Ole Knudsen Solem inden Retten frievillig og utvungen, tilstaaet de af dem begangne Smaae Tyverier, saasom at de udj næstafvigte aar hos Jetmund Jonsøn Hopland haver staalet eet Fiske Snøre hos Hans Olsøn Qvalvogen 30 Støker Stor Sej, og hos Gregorius Rongvæhr een Smale eller Væder, alt paa den maade og med dee omstendigheder

som deres aflagde og acten tilførte forklaringer nærmere omformelder og udviiser, hvorved de dog tillige eenstemmig declarerer at om endskiøndt Knud Andersøn Solem vel haver været tilstæde ved dee staalne Kosters deeling, saa har hand dog ike \været/ vidende at samme vare staalne forjnden Tyverierne for ham og andre bleve oppedagede, hvilked og bemelte Knud Andersen Solem bemelte tiid for Retten har forklaret og paastaaed Hvorjmod Jetmund Jonsøn Hopland og Hans Olsøn i Qvalsvogen jnden Retten har tilstaaed ej alleene hvad Sorter dem er frastaalet, men end og at de derfore med penge af Knud Andersøn Solem paa sin Søns Ole Knudsens veigne ere tilfredsstillede og Contenterede nemlig Jetmund Hopland for det fra ham tagne Snøre /: foruden Snørets tilbageleverelse :/ penge 2 rdr, og Hans i Qvalsvogen for den fra ham staalne Stor Sej 6 rdr Men Gregorius Rongvæhr har vel tilstaaet at have misted een Vædder som af de under denne Sag jndstevnte Delinqventere er ham frastaalen, dog nægter derfore enten af tyvene eller andre at have fordret eller taget mindste betaling eller vederlaug, og hvorefter Sagen paa de grunde acten reiser er stilled i beroe og udsatt til den næstpaafølgende 10de September

Samme Tiid er Sagen atter i Rettetaged og fra Actors Side indkommed mundtlig Continuations Stevnemaal, og derefter afhørt 8te Vidner som alle een Eenstemmige og affirmerer de af Delinqventerne giorde forklaringer, men ingen af dem har kundet overtyde Knud Andersøn Solem at have været medviidere i de af hands Søn Ole Knudsen og de fleere begangne Tyverier, men vel at hand haver søgt ved Penge at tilfredsstille de ved Tyveriet skadelidende for det dem frastaalne i den tanke derved at befrie sin Søn Ole Knudsøn for den straf som Lovfølgelig vilde flyde af den onde gierning hand havde giort sig deelagtig udj. Derimod har Sr: Danchert Danchertsen Hejberg som Hans Olsøn Qvalsvogens Jorddrott mødt paa bemelte sin Lejlendings veigne og søgt at undskylde og maintenere Hans i Qvalsvogen saaleedes at de af ham for frastaalne Sej af Knud Andersøn Solem modtagne og end videre fordrende penge

1770: 227b

Ej var skeed udj nogen andleedning eller tanke for at hæle med eller være medviidere udj de af Delinqventerne begangne Tyverier men alleene til skades oprettning for det ham frastaalne, og dernæst begiert Sagens andstand til dette Høste Ting, Endelig har og Delinqventernes andordnede Defensor Lensmand Lars Larsøn Fieldsende for dem jndkommed med saadan forsvar som acten viiser og hvorefter Sagen er billiget andstand. Sagens 3de Session i gaar er fra actors Side i {Sagen} Rettelagt ej alleene Stædets Sogne Præst Hr: Magister Ludvig Daaes attest andgaaende de tvende Delinqventere Stephen Monsøn og Ole Knudsøns alder men end og een hos Samtlige Delinqventerne den 12te Junii Sidstleeden passeret Registrations og Seqvestrations Forrettning over deres Effecter og Ejendeele som viiser at de jndted er Ejende, i det øvrige er Sagen af actor slutted under Dom efter actens ommeldende. Sr: Danchert Hejberg har og paa sin lejlending Hans Qvalvogens veigne paastaaed hans befrielse for tiltale og Straff og Defensor slutted Sagen under dom ved mundtlig Procedure

Overvejes nu denne Sags omstendigheder og beskaffenhed da er det tydelig oplyst og beviist ved Delinqventernes egen tilstaaelse samt vidnernes Eedelige aflagde forklaringer at benævnte Delinqventer Mons Christophersøn, Stephen Monsøn og Ole Knudsøn Solem ere skyldige i, og har begaaet dee Tyverier som de under denne action og tiltale ere Sigtede for, Ligesaa er det og udisputeerlig at Jetmund Jonsøn Hopland og Hans Olsøn Qvalvogen paa een ulovlig maade haver giordt sig betalt hos Delinqventen Ole Knudsøns Fader Knud Andersøn Solem, for det fra dem bortstaalne, thi omendskiøndt det ike er dem overtydet at dee haver været hælere med Tyvene, saa er dog deres omgangs maade i saa fald ike efter lov, følgelig straf værdig Gregorius Rongvæhr er under Sagen ej overbeviist at have taged noged

Vederlaug eller betaling for den fra ham staalne Væder, men alleene 24 s for den tiid hand havde andvent til sammes efterspørgelse efter 6te Vidne Brithe Olsdatters udsagn der dog af bemelte Gregorius Rongvæhr er u-tilstaaet Knud Andersøn Solem er ike heller overbeviist at have enten hælet eller Colluderet med hans Søn Ole Knudsøn eller de øvrige jndstevnte Delinqventere ihenseende til de af dem begangne Tyverier, men dette er saavel af Knud Solem under Sagen uimodsagt, som med Delinqventernes egen tilstaaelse og Vidnernes forklaringer bekræfted, at Knud Solem har ved penges udbetaling søgt at tilfredsstille de som ved hands Søns og de øvrige Delinqventeres begangne Tyverier vare forurettede, Det havde været bedre at Knud Solem uden at søge Soulagement for Sin Søn for een straf hands onde gierning og begangne Tyverie havde tilvirked ham, saasnart Gierningen var bleven ham bekiendt

1770: 228

Havde derom giordt andmeldelse paa sine Stæder til hans vedbørlige afstraffelse, Men den Faderlige Kierlighed har vel søgt at ville skiule Sønnens feil og fravende ham baade straf og beskiemmelse

Thi bliver altsaa paa grund af de forandførte omstendigheder Kiendt og Dømt for Rett, at de jndstevnte Delinqventere Mons Christophersøn, Stephen Monsøn og Ole Knudsen Solem, for det af dem begangne Tyverie Bør i følge Lovens 6te Bogs 17 Capt 33 art: at miste deres hud i Fængsel, og da den fremlagde Seqvestrations og Registrations Forrettning udviiser at de jndted er Ejende, kand Gregorius Rangvæhr ej noged i Jgield og tvigield for den fra ham staalne Væder tilfindes Paafølgelig bliver ej heller nogen hoved lod til forbrydelse Knud Andersøn Solem bliver for tiltale i denne Sag friefunden Hans i Qvalvogen og Jetmund Hopland som haver modtaged Penge for den fra dem staalne Vahre {Bør} nemlig Hans i Qvalvaagen 6 rdr og Jetmund Hopland 2 rdr, til sammen 8 rdr, bør samme tilbage leveret og bemelte 8 rdr Til Sognets Fattig Casse være hiemfalden

Det idømte Bør Delinqventerne lide og udstaae 15 dage efter denne doms lovlige forkyndelse, ligesom og forbemelte 8 rdr til samme termin af de paagieldende udreedes under adfærd efter loven

Delinqventerne som ved Dommens oplæsning vare tilstæde erklærede sig dermed fornøyed uden videre apell

<Actor> Hr: Fogden Hejberg begierede dommen in forma beskreven til paafølgende excecution

27. Publiceret Eet Skiøde udstæd af Hr: Magister Ludvig Daae til Sr: Danchert Danchersten Hejberg paa Østreim og Fedie Kirker for 600 rdr Dateret 24de october 1770

28. Eet auctions Skiøde udstæd af Hans Lessøe paa Hr: Sorenskriver Garmanns veigne til Mons Monsøn Grimstad paa 15 Marker Smør i Søre Grimstad for 2 rdr 4 mrk 5 1/3 s Dateret 24de octobr: 1770

29. Eet Dito udstæd af Dito til Ole Hansøn paa een lige andpart udj gaarden Søre Grimstad for 16 mrk 5 1/3 s. af samme dato

30. Eet Dito til Hans Olsøn paa een dito andpart i Grimstad for 2 rdr 4 mrk 5 1/3 s af Dito dato

Derefter er fremlagt til examination de Sædvanlige Tingsvidner til Fogdens Regnskabs belæg saasom 1. tings vidnet andgaaende om noget Fiskerie udj {de..} dette Skibreede værende Laxse og Silde vaager er falden hvoraf Skatt kand betales? Hvortil blev svaret Nej ligesom og paa tilspørgende blev af almuen og laug Retted erklæred at ej nogen qværner her i Skibreedet

1770: 228b

Findes hvoraf Skatt kand betales 2det Det store Tings Vidne bestaaende af 15ten Poster hvortil blev svaret saaleedes, at det forholder sig i alt som forrige aar uden nogen Forandring 3de det tingsvidne betreffende de her i Skibreedet værende og hans Mayestett tilhørende tvende øde gaarder, Hvortil blev svaret som næstforrige aaringer 4. odels Skatts Mandtalled som ved seeneste Sommerting blev examineret

Derefter er oplæst Restance Registeret over udestaaende Extra Skatt {fra} til September Maaneds udgang 1767 beløbende sig i alt til med hosheftede apendix 1772 rdr 4 mrk 14 s som af laug Retted og almuen blev uimodsagt

Fremlagt Restancen over de ordinaire Skatter dette aar beløbende sig til 773 rdr 5 mrk 8 s. som efter oplæsning blev uimodsagt

Derefter er til Rettens medbetiening dette aar \1771/ opnævnt og andordnet følgende nye Mænd. 1. Magne Olsøn Niøten 2det Joseph Knudsøn Dyrnes, 3. Gouthe Hansøn Rosnes, 4. Mons Bastesøn Synsbøe, 5. Aschild Olsøn Goulen, 6. Ellef Olsøn Loetvedt, 7. Halvor Olsen Smørdahl og 8de Arne Hansøn Tvedt.

Og da jngen efter trende ganges udraab jndfandt sig som videre for Sage tinged havde at forrette er samme igien Slutted og ophævet.

Høste Tinget for Guulens Skibreede 1770

Anno 1770 den 25de October, Er Retten sadt paa Tingstædet Schierjehavn i Guulens Skibreede, til eet aldmindelig Høste Skatte og Sage Tings holdelse for bemelte Guulens Skibreede og det udj Hr: Sorenskriver Henrich Garmanns Svagheds forfald af hands Eedtagne Fuldmægtig Hans Lessøe, overværende udj Retten Kongelig Mayestets Foged Hr: Christen Hejberg, og de samme aatte Eedsorne Laug Rettes Mænd som ved Sommer tingets holdelse da vare tilstæde

Hvorda!
Først blev allerunderdanigst Læst den for forrige Skibreeders almues bekiendt giorde Kongelig allernaadigst udgangne Forordning, og dernæst andre Høye øvrigheds ordre og skrivelser, og hvorefter jndkom fra almuen till Publication følgende Documenter

1. Eet Skiøde udstæd af Hans Lem til Hr: Magister Ludvig Daae hvorved ham Sælges Gaarden Kiettelsvig skyldende 9 Marker Smør og gaarden Grimen skyldende 1 Vaag 1 Pund 12 Marker Fisk, med Pladsen Grimholmen hvoraf Svares aarlig afgift 1 rdr 2 mrk i alt for 150 rdr, er Dateret den 13de Junii 1770
2. Een Obligation udstæd af Henrich Heltberg Foormann til dee Fattiges Cassa udj Nyekirkens Sogn i Bergen paa Capital 565 rdr 3 mrk 4 s, mod Pant udj eendeel Huuser, Jægter, Baader og Nødder paa Giestgiver Stædet og Fiske Pladsen Børholmen bestaaende er Dateret 11te November 1769
3. Een Bøgsell Sæddel udstæd af Præste Enken Madamme Jngebor Salig

1770: 229

Sommers til Ole Johannesøn Takle paa 2 Pund 6 Marker Smør i Gaarden Høye Dateret 24de april 1770

4. Een ditto udstæd af Dito til Jens Jensøn Ringereide paa 2 Pund og 6 Marker Smør i Gaarden Nerdal. Dateret 15de Martj 1770 1

5. Een Dito udstæd af Dito til Hans Rasmussøn paa ½ løb og 9 M/arker Fisk i gaarden Willesvig Dat: 12te Maij 1770 2

6. Een dito udstæd af Hr: Biskop Arentz til Arnoldus Siursøn paa 1 Pund 16 Marker fisk i gaarden Hougsdahl Dat: 22de augustj 1770 2

7. Eet Skiøde udstæd af Aamund Olsøn Haveland til Mons Olsøn Haveland paa 18 Marker Smør og 3 Kander Malt udj gaarden Haveland for 20 rdr 28 s Dateret 26de october 1770

8. Eet Dito udstæd af Mons Jversøn NordGuulen til hans Søn Hans Monsøn paa 18 Marker Smør i Skatteskyld og i Landskyld 20 Marker Smør for 20 rdr i Gaarden NordGuulen. Dat: 26de octr: 1770

Den dannemand Ole Monsøn Sandnes derefter mødte for Retten og gav tilkiende at hand til dette ting med mundtlig Varsel haver Ladet jndkalde Jørgen Stephensøn Solem fordie hand haver ved tvende Mænd giort Forbud paa eet Nøst Citanten tilhørende som har staaet Paa Solems grund og hand derfra ville afføre at møde til tings til doms lidelse og Processes omkostningers erstatning, samt at paahøre Vidner

Stevne Vidnerne Knud Monsøn Biørneklet og Johannes Tverbør fremstillede sig for Retten, at de haver alleene tilsagt Jørgen Stephensøn Solem at møde til tings paa Rettens veigne andgaaende det Forbud som {de} hand havde giort hos Ole Monsøn Sandnes paa eet Nøst, men haver hverken jndstevnt Jørgen Solem til vidners andhør, doms lidelse eller omkostningers erstatning

Thi kunde denne Sag ej heller efter saadan jndvarsling nyde fremme

9. Eet Auctions Skiøde udstæd af Hr: Sorenskriver Garmanns Fuldmægtig Hans Lessøe, til Hr: Fogden Hejberg paa 2 Pund Smør i Gaarden Glosvig for 25 rdr, Dateret 27de october 1770

10. Eet Skiøde udstæd af Hans Olsøn Botten med de fleere till Herlof Olsøn paa 9 Marker Smør i gaarden Anvigen for 7 rdr 3 mrk af Dato 26de october 1770

11. Eet dito udstæd af Lars Stephensøn Lille Matre til Stephen Larsøn Matre paa 1 Pund Smør 1/3 Faar J gaarden Matre for 20 rdr Dateret samme dags dato

12. Eet afkald udstæd af Jetmund Østensøn Bierchnes til Mons Jetmundsøn Rørtvedts Enke for hans Søster Barbra Østensdatter tilfaldne arve Midler i alt 13 rdr 4 mrk 3 1/3 skilling af samme dags dato

13. Eet Ditto afkald udstæd af Joseph Poulsøn til hans hidjndtil hafte Formynder Mons Torchildsøn Lunde for hands tilfaldene Arve Midler udj aldt 12 rdr 1 mrk 5 1/9 skilling, samme afkald er Dateret den 26de october 1770ve.

1770: 229b

Hr: Fogden Hejberg andmelte til dette ting med Mundtlig Varsel at have ladet jndkalde efterskrevne Beboere og Skatte Bønder her i Skibreedet nemlig Mons Nielsøn Unneland, Tron Sætenes, Ole Johannesøn ibed, Aamund Knudsøn Lille Watzøen, Ole Colbensøn Jndre Mithue Mons Andersøn, Mathias Hansøn, Otte Pedersøn Tvedt, Mogens Pedersøn Haveland, Jon Pedersøn, Mons Rasmussøn, Mons Gullachsøn, Jetmund Jonsøn øvre Oppedahl, Hans Hansøn, Elling Hansøn og Jacob Jørgensøn Dahle, Johannes Endresøn Brandsdahl, Lasse

Sverdahl, Bottel Halvorsøn Ørchnes, Hans Olsøn Glinen Hans Siursøn, Mons Hansøn, Siur Siursøn, Ole Danielsøn og Ole Gievlesøn Ravneberg, Jon Andersøn Halsøen, Erich Jversøn Eegemoe Jon Jonsen Randahl alle at høre een hos dem den 1ste Septr: 1770 passerede Jndførsels Forrettning \for extra Skatt/ fra 1ste September 1767 til ultimo augustj 1768 i alt med gebyhr for eenhver 2 rdr 1 mrk 2 s, hvorfore var giort jndførsel udj deres paaboende gaarder for (hos) hver 2 Marker Smør

paa ligemaade for jndestaaende Extra Skatt i samme tiid er og med mundtlig Varsel jndstevnt Lars Erichsøn og Anders Lassesøn Halland, Stephen Monsøn Furruebotten, Henrich Larsøn og Siur Jørgensøn Store Matre, Hans Jversøn Lille Matre, Erich Olsøn, Baste Olsøn, Niels Monsøn, og Knud Monsøn Hougsdalen, Niels Jonsøn Hougsøen, Lars Olsøn Dyregrav, Mons Aamundsøn Ravndahl Jon Michelsøn Haveland, Hans Clausen Dahle og Henrich Tvedt, at paahøre den samme tiid hos dem skeede jndførsels forrettning J 4 Marker Smør udj eenhver deres paaboende Gaarder for Resterende Extra Skatt i alt med gebyhr 2 rdr 1 mrk 2 s

Derefter blev paaraabt {mødte} om nogen af de jndstevnte var tilstæde, men da jngen mødte fremstode de brugte Stevne Vidner Lensmanden Hans Pedersøn HenrichBøe og Sven Hansøn Wigen som afhiemblede under Eed med opragte Fingre efter lovens bydende at have Jndstevnt af de forbemelte ved jncamminationen navngivne Mænd fra No 1. til 44 inClusive undtagen Stephen Furrebotten, Henrich og Siur Store Matre, Hans Lille Matre, Erich, Baste, Niels og Knud Hougsdahlen, og Niels Jonsøn Hougsøen til hvis jndvarsling lensmanden Hans Henrichsbøe Sagde at have med sig taged Lars Olsen Tongedahl, der og var nærværende og jndvarslingen under Eed afhiemlede

Hr: Fogden Hejberg derefter begierede de Samtlige de udeblevne laugdagede til næste ting og ellers fremlagde den hos de jndstevnte Passerede Jndførsels Forrettning

derefter er saaleedes bleven

Eragted

Samtlige de jndstevnte gives laugdag til næste ting at møde og de mod dem andlagde Sager at tilsvare

Derefter er i følge Høyvelbaarne Hr: Stiftbefalingsmand Pettersens *odre (ordre) jnden tinge oplæst og examineret Restance Registeret over Resterende Extra Skatt her i Skibreedet til September Maaneds udgang 1767, som med hosheftede apendix beløber 2238 rdr 1 mrk 13 s som af laug Retted og den tilstædeværende almue blev i alt uimodsagt og udisputeret.

1770: 230

Derefter blev examineret de Sædvanlige Tings Vidner til Hr: Fogden Hejbergs Reignskabs belæg, saasom det Store Tingsvidne bestaaende af 15ten Poster, Hvortil af laug Retted og den tilstædeværende almue blev svaret, at det forholder sig i alt som forrige aaringer uden nogen forandring, dog forbeholdt Sorenskriveren sig andgaaende den 8de og 9 Post ved sine udsteddende Dessignationer at give nærmere oplysning. 2. Tingsvidnet andgaaende de her i Skibreedet værende aftags Gaarder Store Matre, Lille Matre og Hougsdahl, Hvortil ligesaa af Lensmanden Hans Henrichsbøe, laug Retted og almuen blev svaret at det forholder sig i alt som næst forrige aar. 3. Tings Vidnet betreffende Giestgiveren Gabriel Jæger, om hand sig med anden Handel og Næring befatter end hans blotte Giestgiverie? Hvortil blev svaret Nej, at hand sig ej med videre befatter. 4. Blev fremlagt til attestation Odels Skatts Mandtalled som ved seeneste afholdte Sommer ting for dette Skibreede er examineret

Endelig fremlagt Restancen over de ordinaire Skatter dette aar beløbende sig til 319 rdr 3 mrk 13 s som blev oplæst og af almuen og laug Retted uimodsagt

Til Rettens medbetiening udj næstandstundende aar 1771 er udnævnt og andordnet følgende nye Mænd naunlig 1. Erich Østensøn Birchnes, 2. Anders Ambiørnsøn Røed, 3. Ole Siursøn Næsset, 4. Niels Andersøn Kielbye, 5. Niels Olsøn Halsvig, og 6te Guttorm Monsøn Aaddeqvamme, 7. Johannes Bergesøn Stegelsvig og 8de Erich Olssøn Hougsdahl.

Og da jngen jndfandt sig efter Trende ganges paaraab som videre for Sage tinged havde at forrette er samme for denne Sinde Slutted og ophævet

Udsettelses Ting for Schiolds Skibreede

Anno 1770 den 9de November, Er Retten sadt paa Tingstædet Møllendahl i Schiolds Skibreede, til eet udsettelses Tings administration for Schiolds Skibreedes almue, i følge Rettens ved seeneste Høste ting faldne Eragtning, og det udj Hr: Sorenskriver Garmanns Lovlige forfald af hans Eedtagne Fuldmægtig Hans Lessøe, og mødte nu tilstæde de samme 8te Eedsorne Laug Rettes Mænd som ved Høste tingets holdelse da vare tilstæde

Hvorda!

Er paaraabt Hr: Wiggerses Sag mod Hr: Obriste Lieutnant Nicoll

Procurator Sr: Reutz for Hr: obriste Lieutnant Nicoll mødte og paatrengede Dom i Sagen efter sin udførte Procedur, efter at hand havde Produceret Eet af Hr: obriste Lieutnanten selv underskrevet Jndlæg af dags dato om denne Sags korte jndhold og beskaffenhed, hvilked hand begierede for Retten oplæst og til acten taged med denne ydermeere declaration at hand in totum benægter som een usandhed, hvad Vidnet

1770: 230b

Ole Olsøn Krogaas seeneste Rettes dag har forklaret nemlig at Hr: obriste Lieutnanten eet aars tiid førrend sidstafvigte aars Bededag skulde have forlanged af ham at hand vilde være eenig med obristelieutnanten at Klage over Hr: Wiggers andgaaende Skoele pengene, uden at samme Vidne kundet give nogen grede for paa hvilked stæd, eller i hvilke andres paahør, saadant af Hr: obriste Lieutnanten skulde være forlanged, thi hand nemlig Hr: obriste Lieutnanten kand og vil om lov det tillader med sin Saligheds Eed bekræfte at hand aldrig nogensinde eller paa noged stæd har talt med Ole Krogaas om saadant eller forlanged saadant af ham som hand har omproved, Hr: obriste Lieutnanten forbeholt sig derfore alle lovlige Reservanda det fremlagde Jndlæg blev i Retten oplæst og her jndtages saaleedes lydende

Procurator Sr: Synderburg for Hr: Wiggers Replicerede til det fremførte: 1mo at det tilførte mod Vidnet Krogaas end usandferdige opdigtede beskyldninger og at den heele Affaire, hvorom dend heele Sag er begyndt, noksom viiser, hvorlidet Samvittighed vedkommende har haft i at andgribe andre, jtem af hvilke utilladelige Midler deels til at Carpere Vidner i det Sande, og deels til at føre dem fra Sandheds Sigende, mand har betiendt sig, derfore kunde Comparenten ike ihenseende til den fremlagde beskyldning vente andet, end at den Passerede foropdigted Snak og usandhed, hvormed det uskyldige Vidne paa sin bag skulde graveres og at derfore Vidnets Rett til beskylderen maatte være ham aaben, 2do \at/ Den andbudne Eed paa obriste Lieutnantens Side mod Vidnet er aabenbare Utilbørlig og lov stridig, thi kunde enten hand eller nogen anden part have friehed til at benægte Vidners Eedelige forklaring med Eed ville der maaskee findes nok af dem som kunde være ferdige dertil, skiøndt mand udj disse oplyste tiider over Christenheden hverken burde vente saadanne usømmelige Samvittigheder, eller uandstendige tilbud, men loven har sadt Grændser derfor, og Høyagtelse

for det store Samvittigheds baand af Eed har sadt grændser derfore, følgelig troer Comparenten at baade denne og andre høye Retter \and/seer {den} *andbydelselsen af den andmelte Eed for fornermelig for Hr: Obriste Lieutnantens Caracteer, med videre vil hand ike opholde med besvarelse enten paa det tilførte eller det oplæste jndlæg som noksom besvares af Sagens beskaffenhed paa Hr: Wiggerses Side og den Sluttelige forestillelse og paastand hand agter at in\d/give men ikun paatrengede de uafhørte Vidner til forklarings afleggelse admitteret

Procurator Sr: Reutz for Contra Citanten Hr: obriste Lieutnant Nicoll gad ike at opholde Retten med nogen besvarelse til det forandførte, saasom den 1ste Post deraf er declareret offentlig andgaaende Ole Krogaas, som til i dag desuden af obriste Lieutnanten er stevnt, men dog ike har villed

1770: 231

Møde, og andgaaende den anden Post, da Ventileres her ike om, at Hr: obriste Lieutnanten skal eller efter loven bør fralegge sig med sin egen Eed hvad Vidned Krogaas har vidned, men det er alleene andført for at viise at obriste Lieutnanten kand aflegge sin Eed imod Vidnes beskyldning, for Resten ville Comparenten afvarte hvad Hr: Wiggers fremdeeles maatte føre i sin Skiold imod Hr: Obriste Lieutnanten under Vidnernes examination:

derefter er fremstilled

2det Vidne Hans Johannesøn Godvig, som efter aflagde Eed Vandt og forklarede: Til 1ste Svarede: at for omtrent 2 aar siden nemlig Bedagen blev Vidned af obriste Lieutnantens Søn andmodet at underskrive eet skrift som var forfatted, men af hvem vidste hand ike

Procurator Reutz begierede, at det af ham seeneste Rettes dag producerede skrift, der directe hører under denne qvæstion til besvarelse maatte blive Vidned forelæst og betydet, med tilspørgelse herunder, om ike indholden er den samme som hand underskrev paa Msr: Nicolls forlangende samt om Hr: Wiggerses navn blev nævnt derunder til nogen hans fornermelse

Procurator Synderburg observerede og begierede af Retten til Protocollen annoteret, at Hr: obriste Leutnant Nicoll som nærværende haver under Vidnes Sigende Svar paa den nu fremsatte Qvæstion aabenbare i Retten declareret at hand ved hans Søn har forlanged den omforklarede underskrivelse, saa at tingene saaleedes er hans egen og ike hans Søns, alt i fald Hr: Obriste Lieutnanten ike vil tilføre saadan hans tilstaaelse paa Rettens tilspørgelse hvorom hand andmodede, men for Resten protesterede hand imod saadanne bie qvæstioner som Sr: Reutz nu har fremsatt, endten at blive protocollered eller Vidnet forelagt til besvarelse, forjnden Vidnet haver besvaret Hr: Wiggerses som Citantes Qvæstioner, paa grund af Forordningen af 3de Martj 1741 dens 1ste articul, og da saadanne jndfald fra Contra Parten baade vil opholde tiiden og vidtløftig giøre og forvirre det ved Hoved Qvæstionerne omspurte.

Procurator Reutz for Hr: Nicoll næst at paastaae sit forrige vidnes Svars modtagelse strax under ovenstaaende qvæstion lod end videre tilføre at Vidned nu staar for Retten midt jmellem saa vel Contra som hoved Citante

1770: 231b

Men i det samme gik Hr: Wiggers strax bort, dernæst Sagde Comparenten at hand Sidstleeden Rettes dag har tilstaaet i Protocollen paa Hr: obriste Lieutnants Nicolls veigne af hands Søn at hand den omprovede tiid ved Kirken skulle tilspørge nogle almues Mænd om det ike var Sandhed hvad i skrifted er andført og om de godvillig ville underskrive det, Saa at den giorte paastand om Hr: obriste Lieutnantens egen tilstaaelse derom altsaa er ufornøden og alleene til u-nøtte og ophold hensigtende.

Synderburg Refferererede sig til sit forrige, og det saa meged meere ihenseende til Hr: obriste Leutnantens declaration jnden Retten som Procurator Reutz ved sin tilførsel derudj haver villed giøre een forandring, thi obriste Lieutnantens ord falt lige frem saaleedes, at hand ved sin Søn tilstaar at have forlanged den omspurte underskrivelse, og at hand havde forfatted det skrift som blev forlanged underskrevet

Procurator Reutz undsaae sig for som hand ellers kunde creticere hr: Synderburgs Procedur og paastand, da det ike er nogen lovlig Modus procedende at føre til Protocollen ord som der foruden kand falde, og ventelig er laug Retted lige Klog paa hvad hr: obriste Lieutnanten kand have sagt, da det er nok hvad Comparenten har declareret, hand begierede derfore at Retten vilde tilholde Sr: Synderburg at endtholde sig fra ufornøden Vidtløftighed, der alleene spilder tiiden unøttig i Vidnernes afhørelse, og altsaa Protesterede hand imod hr: Synderburgs paastand, da det staar ham frit fore paa lovlig maade, at stevne Vidner over Hr: obriste Lieutnantens ord om hand det lyster

Sr: Synderburg vedblev sit forrige ihenseende til Hr: Obriste Lieutnantens declaration som ike een men mange gange er giort, men hverken kand eller bør af hans Fuldmægtig contra carere, Sluttelig igientog hand ogsaa sin protest i henseende til jndfald i Vidnes examination

Reutz igientog sidt forrige

Dommeren kunde ike aftvinge Hr: obriste Lieutnanten videre tilstaaelse i denne Sag end af ham eller paa hans Veigne er giordt, og ellers oplæste for Vidned det i Rette lagde skrift Hvorpaa Vidnet erklærede at det for ham \nu/ oplæste skrift er af lige og eens jndhold med det som af Vidnet paa Obriste Lieutnantens Søns forlangede blev underskrevet, og blev ike Hr: Wiggerses navn ved underskriften ike nævnt, som Vidnet kand erjndre sig,

Procurator Synderburg forbeholt anke over Rettens decission eller korte afsigelse og frafalt den 2, 3, 4, og 5te Qvæstion

Til 6te Svarede: at Hans Houland

1770: 232

underskrev det ike alleene paa egne veigne men end og skrev vidneds \navn/ under med hans tilladelse Til 7de Svarede: at der af obriste Leutnantens Søn blev skienked samme tiid da underskriften skeede Een fiirskillings Sipken fransk brendeviin, som blev druked af trende Mand, men i hvad andleedning og hvorfore brendevined blev skienked Vidste Vidned ike

Procurator Reutz Herunder tilspurte Vidnet Om det ike var langt ud paa Eftermiddagen og efter at Prædiken var ude og folked var kommen af Kirken at der af de omvundne Personer blev uddruken de omvundne 4 skilling udj brendeviin, og om Hr: obriste Lieutnantens Søn annimerede eller opmuntrede Vidnet eller de andre til at drike brendeviined, eller forlokede Vidned dertil for at underskrive skrifted men om det ike blev underskreved godvillig, samt om ike Jndholden af skrifted forholder sig i Sandhed

Procurator Synderburg exiperede imod det sidste af qvæstionen hvorom her ike er stevnt, og som heller ike er een følge af hoved qvæstionen

Procurator Reutz næst at paastaae lovlig Rettergangs Pleje og at Refferere sig til Lovens 1 Bogs 13 Capt 7 articul paatrengede Vidnes svar som directe hører under Sagen og skal oplyse hoved qvæstionen i sin sande beskaffenhed, thi i andet fald og om Retten imod formodentlig skulle nægte dens lovlige pleje til Sandheds oplysning forbeholt hand Hr: obriste Lieutnantens Rett og ankemaall ellers forekom det Comparenten at Sr: Synderburg ved sin protest ligesom selv frøgter for at faae Sandhed oplyst

Procurator Synderburg igientoeg sin Exception som overbeviist om at lovens 1 Bogs 4 Capt 1 art: er grunden til det som i den allegerede 7de articul fra Hr: obriste Lieutnant Nicolls Side indeholdes og at denne sidste articul er for Citanten Hr: Wiggers saavidt den første allegerede articul af ham er efterkommed ved Stevning, men ike for Hr: obriste Lieutnanten som ingen

vidner har stevnt nu og derfore ike kand Spørge om noged Documentes Rigtighed eller uRigtighed, det øvrige af hans tilførte som ere hans egne Reflexioner holdt hand unødig at besvare, men igientog sin

1770: 232b

Exception.
Reutz holdt sig til lovens reene befaling og til Rettens sidst tilførte grundede Kiendelse og agtede videre Repliqve unødig til vidtløftigheds forekommelse, da Sr: Synderburg allegerer loven som hand vil, men efter Comparentens formeening ike som hand bør
derefter er saaleedes bleven

Eragted,

Procurator Reutzes fremsatte Qvæstion bliver andtaged til besvarelse, af Vidned, uagted den derimod skeede Protest, og haver Parterne og deres Fuldmægtiger at endtholde sig fra ald ufornøden Vidtløftighed, til ophold for Retten

Procurator Synderburg forbeholt anke over denne Kiendelse og, hvad Vidned end vil udsige paa det exiperede Membrum, benægtede samme som noged der er uden for det paastevnte og af Hr: Wiggers omspurte
Vidnet Svarede paa det første Membrum af qvæstionen, at det forholder sig som qvæstionen indeholder nemlig at det var efter Prædiken at det omspurte brendeviin blev druked, ligesaa forklarede og Vidnet at hand ike hørte nogen overtalelse af obriste Lieutnantens Søn enten til Vidnet eller andre at de enten skulle drike brendeviined, eller underskrive skrifted, ligesom og Vidnet tilstoed at hvad hand i det omspurte skrift havde underskreved forholt sig saaleedes i Sandhed.
Procurator Synderburg under igientagelse af hans nedlagde exception begierede Vidnet tilspurt hvorleedes hand kom til at underskrive det ommelte skrift da jngen overtalelse dertil er skeed, om hand bød sig selv godvillig til, eller det blev forlanget af ham og hvad ord dertil blev brugt 2det Om Vidnet kand sige hvorudj Skrifted jndeholt Sandhed, og hvoraf hand saadan Sandhed derudj var bekiendt?
Procurator Reutz begierede at Retten behagelig vilde overveje at Vidnet allereede har svaret Reelt paa alt hvad eet Vidne bør, samt at Retten ville see derhen, at ike Vidned som een eenfoldig Bonde mand skulle forleedes til i uskyldighed at vidne anderleedes end hvad hand forhen forklaret haver
Synderburg Replicerede at om Qvæstionerne fra Procurator Reutz som og med lov er fremsatt synes \af ham/ at være saa Reel af Vidnet besvaret saa viiser det sig dog i sig selv at være anderleedes og som bemelte Sr: Reutzes qvæstion haver gived andleedning til at Comparenten har maatted søgt ved de fremsatte tvende qvæstioner nærmere oplysning, saa vilde hand vente

1770: 233

Samme Qvæstioner besvarede, overladende det paa Rettens andsvar i fald det skulde blive nægted
Reutz vedblev sit forrige og overlod Retten at handle med Vidnet som det sig bør, ej paatvilende at joe dommeren selv jndseer, hvad der er nødvendigt videre at svare paa eller ike.
Vidnet Svarede nu som før at hand af Hr: obriste Lieutnantens Søn blev begiert til at underskrive det omprovede skrift, saafremt hand befandt samme at medføre Sandhed. Til 2det Svarede: at det omspurte skrift Consernerede eller indeholdt Cammer og fløttnings penge

med det videre som af ham er forklaret er og videre kunde vidned ike des andgaaende vide at forklare

Procurator Synderburg paastoed det sidste af den 2de qvæstion derecte besvaret, siden dets Skrift som her handles om, ike andgaaer Vidned alleene men andre og andrører forbiegangne tiider og hand har villed under Sr: Reutzzes Qvæstion fastsette at dette skrift var sandt, altsaa og som Vidne maae give oplysning om, om hand veed noged hvad andre har svared eller hvad forhold de har brugt, som er det der i den 2de qvæstion er til sluttning omspurt udj de ord hvoraf hand veed at skrifted var sandt

Procurator Reutz protesterede imod det af Procurator Synderburg paastaaede Vidnes Svar som alleene kiendelig hensigter til at forleede et Vidne imod hvad hand forhen har forklaret thi det er og bør være nok at Vidnet under sin Eed har sagt at {Vid} Skriftes jndhold var sandt og videre at friste Vidned, om hvoraf hand vidste det formeente Comparenten var baade ubillig og lovstridig, Comparenten paastoed altsaa herom under igientagen Protest Rettens lovmedholdige Kiendelse, samt ellers forventede at Hr: Wiggers som een Retsindig Præstemand der nu er ved siden af sin Fuldmægtig siddende for Samvittighedens skyld see derhen at det eenfoldige Vidne ike skal bliive forleedet til at Vidne imod hvad hand forhen forklared haver

Procurator Synderburg Replicerede at hand aldrig enten har tenkt eller agted at forleede Vidner og ike heller dette, men at det er een opdigted beskyldning, af Procurator Reutz som selv maae <kunde> forfalde til saadant, og Slutter det af hans dristige usande beskyldning. Comparenten har gived ..(?) forklaring over sin 2de Qvæstions Slutning

1770: 233b

Og derved hiemled den at være vel beføyed da Vidnet maae vide hvoraf det hand har sagt at være sandt i een saa vidtløftig forstaaelse som skrifted indeholder og er sandt, eller explicere om Sandheden skal forstaaes paa andre end ham selv, thi paastoed hand Qvæstionen besvared directe, og Sr: Reutz tilholdet at ej giøre saadan jndfald til hinder for den nøye oplysning som hand selv har gived andleedning til i een abstract og vidtløftig henseende som eet Vidne aldrig kunde vide uden hand aarlig og i lang tiid Jevnlig kunde have forespurt sig hos andre

Reutz Svarede: næst at benægte beskyldningen imod, Comparenten og derover at Reservere sig alle Lovlige Reservanda, at Vidnet har giort Eedelig forklaring om eet skrift der alleene jndeholt Skyds og Cammers penges betaling med 18 s. af hver Mand i Sogned men ike om noged andet og denne aflagde Eedelige forklaring havde vel Vidnet ike giort, dersom hand ike forud var vidende derom deels for sin egen Persohn, at hand selv samme aarlig har betalt, og deels ventelig efter andre hans Sogne Mænds eller Naboers eller paarørendes berettning for ham, og i hvad som helst Vidnet herom videre kunde nedlade sig med svar paa Sr: Synderburgs Qvæstion, kand dog saadant ike give noged til eller fra langt mindre kand saadant i ringeste maade prejudicere Contra Citanten

Synderburg Reffererede sig til sit forrige,

Til den omventilerede Qvæstion Svarede Vidnet at hand selv har betalt aarlig i Fløttnings og Cammers penge som skrifted jndeholder \18 s,/ har og hørt det sige af andre Almues Mænd at de saaleedes har betalt

Til 8de Svarede at ungdommen paa det Søndre Land har udj tvende aar ej betalt Skoele penge, aarsagen dertil veed hand ike uden at hand for sin deel synes at der gaar for stor bekostning paa den som haver stor ungdom, Sagde ellers paa Sr: Reutzes erjndring at saavidt hand erjndrer har hand for næstafvigte aar 1769 betalt Skoele penge for sig selv 12 s,

Sr: Synderberg frafalt, 9, 10, & 11 qvæstion til dette Vidne hvorefter hand er demitteret.

Dernæst begierede hand til Knud Christophersøn Brevig fremsatt den 8de, 10, 11, 12, 13, 14 & 15 Qvæstion fremsat til besvarelse

3die Vidne Knud Christophersøn Brevig fremstoed og aflagde Eed og derefter forklarede saasom til 8de at paa 2 aar har de ej betalt Skoele penge, da hand og de andre synes at det falder for sterk for de som haver mange Børn og ungdom.
Procurator Reutz for Hr: Obriste Lieutnant Nicoll declarerede at det omspurte, og at jngen Skoele penge af ungdommen paa

1770: 234

Det Søndre Land i 2 aar ike skal være betalt, af enten nogle af de unge var Hr: obriste Lieutnanten og denne Sag aldeeles uvedkommende, kunde heller ike see at saadant at omspørge kunde være Hr: Wiggers til nogen nytte, da Disputen derimod alleene er om Skoele pengene som blev betalt den tiid Hr: obriste Lieutnanten jndgav sin forestilling til Hr: Biskoppen.
Procurator Synderburg for Hr: Wiggers producerede gienpart af visse puncter af Skoele fundatzen for Aschøen med deri indbefatted opgivende paa hvad som i Skoele penge skulde betales og dernæst begierede Vidned tilspurt om hand ike har staaed for jndfordringen af Skoele pengene og har faaed ligelydende gienpart fra Hr: Wiggers som det nu producerede, hvilken hand til den Ende begierede for Vidnet oplæst, Vidnet svarede at hand har staaed for jndfordringen af Skoele pengene i aarene 1768 & 1769, og været af Hr: Wiggers tilstilled og levered eet ligelydende skrift til at Kræve efter som det nu i Rettelagde og oplæste jndeholder Videre Om hand har holt dette skrift skiult og hemmelig eller om hand ike meged meere har fremviist det for eenhver som haver villet seet det, saa at det saaleedes ike har været ubekiendt? Vidnet Svarede at saa mange som af ham har forlanged at see det omspurte skrift har hand og foreviist samme uden nogen veigring
Procurator Reutz anmærkede, af det nu producerede skrift som hand seer skal være eet Støke af Fundtzen, men ike af den gandske Fundatz, følgende. 1mo Er derved bestyrked hvad Hr: obriste Lieutnanten har forestilled andgaaende Skoele pengenes betaling af eenhver unge og gamle, og altsaa var obriste Lieutnanten Hr: Wiggers derfore takskyldig 2do Saa Comparenten ike deraf at nogen Høy øvrighed har giort det paalæg, paa obriste Lieutnanten fra 4 mrk til 1 rdr. 3tio Observerede hand og at skrifted er forfatted eet heelt Aar Efter at Hr: obriste Lieutnanten forestillede sin tarf for Hr: Biskoppen, videre agtede Comparenten unødig at svare til dette af Hr: Wiggers selv underskrevne skrift, men under forbeholdenhed ville afvarte, hvad Hr: Wiggers videre til sin Sags tarf maatte have at fremføre og paastaae, ligesom det og var Hr: obriste Lieutnanten uvedkommende: hvad Reignskab, paa hvad maade eller hvorleedes Hr: Wiggers kand aflagt med sine egne Bønder efter at tvisten jmellem dem opkom
Procurator Sr: Synderberg agtede ike at svare noged til det fremførte som saadant ike Meriterede, men begierede at med Vidnes afhørelse maatte Continueres
Til 10de Svarede Joe. Til 11te Svarede Joe at det blev bekiendt giort Skoele Cassens beholdning som Vidnet nu ike erjndret sig

1770: 234b

Til 12te Svarede: at det i Skoele bogen blev andført hvad Hr: Wiggers skulde svare i Skoele penge, men saae ike at betalingen skeede
Procurator Synderburg begierede Vidnet tilspurt om hand ike i Skoele Bogen har Qvitered for tvende aar, eller skreved i Skoele Bogen sit navn og derved attesteret hvad der er betalt for de tvende aar 1768 & 1769, og nu kiender Skoele Bogen og sit navn igien, hvilken Skoele bog hand andviiste, Til Qvæstionen Svarede joe at hand for aarene 1768 & 1769 haver Qvitered i

Skoele Bogen for de ham leverede Penge, og selv underskreved sit navn saaleedes som den ham nu foreviisende Skoele Bog udviiser

Procurator Reutz agtede lige saa lidet at bekymre sig om eller befatte sig med den af Hr: Wiggers foreviiste og igien tilbagetagne Bog, som om det forhen i Rettelagde skrift som begge deele er hoved Sagen og Hr: Wiggerses grove beskyldninger og andgribelser hvorfore hand fornemmelig er stevnt til paagieldelse gandske og aldeeles uvedkommende af aarsage som forhen melt, at det er existeret mange Aar efter at disputen opkom

Til 13de Reffererede sig til sit Svar paa 12te Qvæstion Til 14de Svarede: at naar hand leverede dee jndCasserede \Skoele/ penge {af} til hr: Wiggers fik hand qvitering for 2 rdr meere som var de samme 2 rdr hr: Wiggers i saamaade skulle betale

Procurator Reutz henholt sig andgaaende den af Vidned omvundne qvitering for 2 rdr, til hvad hand forhen under dette Vidnes forklaring paa Hr: oberste Lieutnantens Stevning har andmerked og forestilled

Til 15de Svarede: at Hr: obriste Lieutnanten ike har begiert saadant at vide som omspurt er derefter er Vidnet demitteret

Procurator Synderburg for Hr: Wiggers i andleedning af den fra obriste Leutnantens Side giorde tilstaaelse frafaldt Vidnet et(?) Nicoll og dernæst producerede Hr: Wiggerses sluttelige deduction og paastand med derudj fra No 1 til 10 inClusive medfulte bielager, hvoraf No 3, under det sidste Vidnes examination er Produceret, No 1. er in originale 1 Provste Forhør begyndt den 30 Januarii 1766, hvorunder Rigtighed for Skoelens penge og videre er aflagt og dermed indlod Sagen Dom. det fremlagde Indlæg blev i Retten oplæst og er saaleedes lydende, ligesom og de fremlagde afskrifter af Skoele fundatz er Confererede og Rigtig befinden,

Procurator Reutz vilde ike opholde denne Langt udhalede Sag lengere med nogen vidtløftig eller skriftlig Repliqve til det nu oplæste vidtløftige Jndlæg fra Hr: Wiggers der for den største deel alleene er opfylt med utilbørlige ord og skrive maader, og den eene ublue beskyldning efter den anden imod Hr: obriste Lieutnanten, men alleene i den stæd under benægtelse af alt ubeviisligt, tog sig saadant forbeholden for høyere Rett om Sagen did skulle indkomme, da hand haabede og var forsikret paa at Retten selv ved dom skiller det ægte fra det uægte i Sagen, sær da Hr: Wiggerses indlæg synes at skride aldeeles uden for, og uden for Sielve (Selve) Qvæstionen i Sagen hvorom Comparenten Reffererede sig til sin egen udførte Procedure, og i den andleedning

Var det at Comparenten til Sagens forkortelse, nu ike vilde i Rette føre den stevning som hand i dag har ladet udgaae til det eene Vidnes Ole Krogaases afhørelse, paa Contra Citantens Contra Qvæstioner, sær siden hand fornem/m/er at samme Vidne uagted hand lovlig er stevnt ike møder men holder sig fra Retten og hvorom Comparenten ham andgaaende Reffererede sig til hans tilførsel ham andgaaende allerførst denne Rettes dag, Ellers og for denne Sinde kortelig at Replicere til de fra Hr: Wiggers Side i Rette lagde Documenter forestillede hand i henseende til Bielaget No 1, som Er Provste Forhøret dette, at samme er erhvervet paa Hr: obriste Lieutnantens bag og uden hans lovlige tilkaldelse, Paafølgelig kand de Vidner som der ere førte uhiemled og uden for Hr: Biskoppens Constitution ike blive at Reflectere paa under lovlig Rettergang og i dom, Andgaaende Bielaged No 2 som er Copie af hr: Geheime [Raad] Cicignons brev til Hr: Wigers da erklærede Hr: Obriste Lieutnanten sig dertil saaleedes, at som der i samme brev ike meldes noged om, hvad eller hvor mange penge Hr: obriste Lieutnanten lovede at ville betale til Skoele holdet, saa har hans tilstaaelse aldeeles ike væred anderleedes, end andgaaende de 4 mrk som hand udj Fundatzen var andsat for men aldeeles ike vedtog at betale 1 rdr, som hand aldrig vidste om da det af Hr: Wiggerses Bielag No 8

sees at paalegget med den eene 1 rdr først er skeed den 8de Septr: 1766 andgaaende Bielaget No 3, Reffererede Comparenten sig til hans erjndring under det sidst afhørte Vidnes examination Betreffende Bielaged No 4, som er een Copie af Bøndernes Klage derom erklærede Hr: obriste Lieutnanten sig at være gandske uvidende og benægter Aldeeles in totum som urigtig og usandferdig, den desandgaaende mod ham af Hr: Wiggers tillagde beskyldning, med Bielaged No 5, som ligeleedes er Hr: Nicoll ike i ringeste maade andrørende, agtede Comparenten ike heller videre at befatte sig, men benægter aldeeles hvad Hr: Wiggers mod Hr: Nicoll desandgaaende har forestilled til beskyldningen Bielaged No 6, tiener jndted i hoved Sagen til nogen oplysning. Andgaaende Bielaged No 8 som er extensions Fundatzen af 8de Septr: 1766, derom Reffererede Reqvirenten sig ligeleedes til sin forrige anmærkning og Endelig betreffende Bielaged No 10, da erklærede obriste Lieutnanten sig ligeleedes aldeeles uvidende om sin Søns Christian Frost Nicolls Jndlæg udj een anden ham uvedkommende Sag, benægtede derfore Hr: Wiggerses urigtige beskyldning i den deel in totum, Comparenten indlod for det øvrige

1770: 235b

Sagen under Dom og til slutning for sin egen deel alleene beleede med Foragt den imod ham i sær af Hr: Wiggers giorde paastand ligesom der var skeed nogen ulyke eller ulovligt af Comparenten begaaed derudj, at hand plaiderer een brav Mands Retferdig Sag imod Hr: Wiggers, fordie at hand efter at Sagen var andlagt er bleven Præst i det Sogn i Bergen hvor Comparenten boer

Hr: Wiggers ved Procurator Synderburg Replicerede 1mo at den Caracteer som Sr: Reutz i Preludia for hans nu giorte tilførsel har gived Hr: Wiggerses Procedur er aldeeles ufortiendt for Hr: Wiggers som ike anderleedes end Sandferdig viis og med lovgyldige beviiser har forestilled Sagen og den mod ham forøvede aabenbare urett saavel af Principal som Fuldmægtig og derfore vil findes passelig paa dem selv og deres procedure, som aldeeles afvigende fra det sande og rette.

Procurator Reutz har og i sin tilførsel under det første Vidnets Slutning declareret Hr: Wiggerses Sande Caracteer ihenseende til Retsindighed og Samvittighed, og udpressede denne declaration af een indvortes rørelse og Sandheds overbeviisning som hand hverken for eller siden under Sagen har villed haft og brugt 2do at det er opdigted usandferdighed og stridig imod Provste Forhøret fremlagt under No 1, at obriste Lieutnanten ike til samme er bleven lovlig kaldet, thi Forhøret Vidner langt anderleedes og at obriste Lieutnanten ike har villed vedkiende eller vedtage den lovlig Varsel ham var givet 3tio at dend forklaring hand har gived over Hr: Geheime Raad Cicignons brevs indhold fremlagt No 2 er vrangelig paafundet thi Geheime Raaden behøvede ike at melde derudj at Obriste Lieutnanten var overtaled til at betale Skoele pengene uden jndvending, naar der under skulle forstaaes alleene de fra første pligtige 4 mrk efter Fundatzen og ingen forhøyelse med mindre hand vil Statuere at hand fra begyndelsen af jngen Skoele penge har villed betale 4to Saaleedes uden adgang som jndvendingerne ere giorte ihenseende til det første og andet bielag, saaleedes ere de og giorte ihenseende til dee fleere og saaleedes og af samme beskaffenhed er ald den øvrige Procedure paa Hr: obriste Lieutnantens Side som let er at see hvorfore Comparenten Reffererede sig til den jndgivne skriftlige Demonstration fra Hr: Wiggerses Side og derefter forventede Dom, under benægtelse af ald obriste Lieutnantens og hans fuldmægtiges ubeviislige foregivende Procurator Reutz igientog alt sit forrige med igientagen benægtelse imod ald usand beskyldning saavel imod Hr: obriste Lieutnanten som Comparenten og alleene i sær begierede at Retten selv udj Dom ville eftersee Provste

1770: 236

Forhøret da det skal befindes, at hvad Comparenten derom har sagt ihenseende til at obriste Lieutnanten ike lovligen var bleved kaldet da vidnerne bleve afhørt eller nødt saadan Varsel dertil som loven fordrer, er sandferdig og at Hr: obriste Lieutnanten navn ike eengang er bleven nævnt i Bispens Constitution og bevilling,

Sagen optages til doms som nærmere skal blive bekiendtgiort og da det nu allereede er langt ud paa aftenen og Kloken over 10 Slet og fleere Sager endnu ubehandlede, og i morgen Formiddag berammed auction paa Møllendahl saa bliver dette udsettelses tings videre fremme udsatt til i Morgen Eftermiddag Kloken 1 Slet, da Parter og andre Vedkommende samt laug Retted haver at møde tilstæde

Næste Dagen den 10de November Er udsettelses tinged igien Continueret udj overværelse af de samme laug Rettes Mænd som i gaar var tilstæde

Hvorda
Blev paaraabt Sagen andlagt af Hr: Procurator Preutz paa tilsynsmanden i Christopher Bærentz Stervboes Veigne Ole Bringman {for} Mod Bastian Reimers

da Procurator Preus mødte for tilsynsmanden Bringmann og ville fornemme hvad den jndstevnte Bastian Reimers kunde have til jndsigelse mod den paasøgte Prætention

Fra Procurator Reutz som Fuldmægtig for Bastian Reimers er dommeren tilhendekommen hands skriftlige tilsvars skrift af gaar dags dato saaleedes lydende

Preus derimod Replicerede at hand andseer det jndkomne Vederpartens jndgivne Forsætt aldeeles uværdig noget giensvar til denne Sags lengere udhal, thi med aldt det Sludder som den jndstevnte forebringer, Legitimerer hand aldeeles ike at være den afdøde Christopher Bærentz skyldener og følgelig hans efterladte Stervboe, Naar Retten ellers betragter den jndstevntes forhen fremlagde beviis om den paastevnte Gield, da udfindes hvor ubeføyed den jndstevnte er at imodstride sin egen hendig udgivne beviis og forskrivelse, altsaa vedblev Comparenten sin forhen giordte Procedur med videre paastand at foruden paasøgte hoved Summa efter Stevne maaleds udviis, med Renter deraf fra Søgemaalets dato, at vorde erstatted denne vidtløftige Processes omkostning igiennem alle foregaaende Rettergangs Sessioner i det allermindste med 16 rdr hvilked Comparenten udj eet og alt Soubmitterede lovmedholdig dom

Eragted

Sagen optages til

1770: 236b

Doms afsigelse her paa tingstædet Møllendahl først kommende 7de December, paa hvilken tiid og bliver Dom afsagt udj Sagen jmellem Hr: obriste Lieutnant Nicoll og Hr: Wiggers, som i gaar til doms er optagen

Udj een Sag jndstevnt af Hr: Cammer Assessor Preus imod Bastian Reimers sisterede sig Procurator Jacob Preus paa hans Søns veigne og jndgav hans Continuations Stevning til denne Sags videre forfølgning, hvorhos Comparenten forlangede ej alleene den jndkaldte paaraabet, men end og at hans medhavende Stevne Vidner maatte adMitteres til Continuations Stevningens afhiemling.

Jndstevnte Bastian Reimers blev paaraabt, men hverken hand eller nogen paa hands Veigne mødte med tilsvar thi fremstode de brugte Stevne Vidner Anders Davidsøn Boes og Gregorius Jensøn og afhiemlede jndvarslingen under Eed saaleedes som deres paaskrift udviiser at være Passeret

Preus ihenseende til hand bemerkede at den jndstevnte ej møder eller lader møde for sig ville ærbødigst have erjndred om laug dag for den jndstevnte til næste Sommer ting directe at svare

derefter er saaleedes

Eragted

Lovlig jndstevnte men ej denne sinde tilstædemødende Contra Part Bastian Reimers gives Laug dag til næste ting at møde med fornøden eragtende tilsvar

Derefter er udj Sagen andlagt mod Lars Stensvig og Sønner Niels og Tollef Larsønner andgaaende med Jacob Dolvig forøvede Slagsmaal saaleedes,

Dømt og Afsagt

I andleedning af een ved Høste tingets holdelse for dette Skibreede den 6te october 1766 af Stædets Foged Velædle Hr: Christen Hejberg mod Jacob Jacobsøn Dolvig inCamminerede Sag for med Lars Nielsøn Steensvig og Sønner Tollef Larsøn Søreide og Niels Larsøn Grimstad begangne Slagsmaal har bemelte Jacob Jacobsøn Dolvig ved Høste tingeds holdelse den 5te october 1767 erhverved et lovlig tingsvidne Andgaaende tildragelsen med det paastevnte Slagsmaal; og hvorefter Sagen mod Lars Steensvig og Sønner falt i Rette den 5te Maij 1768, Hvorda Actor Hr: Foged Hejberg paa Justitiens Veigne indtraadde udj Sagen og producerede det af bemelte Jacob Dolvig erhvervede Tings Vidne, og er da Sagen efter Lars Steensvig og Sønners begier udsatt til næstpaafølgende Høste ting samme aar, da Sagen fra actors Side blev deduceret og proseqveret til doms saaleedes som acten nærmere omformelder, men derimod atter ved Contra Citanternes Fuldmægtig Sr: Hichmann begiert Sagens andstand til næste ting med løfte da at fremføre Contra Parternes paaberaabte tilsvar og Contra Stevning, paa hvilken grund Sagen og blev indvilged udsettelse til Sommer tinged 1769, hvilken tiid og det saalenge

1770: 237

Paaberaabte Contra Stevnemaal i Rette kom Dateret 29de Martj 1769, ligesom og et af Jacob Dolvigs Fuldmægtig Procurator Rasmus Kragh paa hans veigne skriftlig forfatted Jndlæg og forsvars skrift \af 8 Maij 1769/ med videre da Sagen atter blev udsatt med Laug dag for det udeblevne Vidne Niels Monsøn Hope, men som ved døden afgik forjnden Høste tinged den 9de october 1769 blev holdet da Sagen fra Contra Citanternes Side \er Slutted/ med skriftlig deduction og paastand, Hvorefter Sagen paa begier af Citanten Jacob Dolvig er udsatt fra ting til andet jndtil Høste tinged jndeværende aar, og Samme tiid ved skriftlig Jndlæg Slutted til Doms efter actens omformeldende saa Contra Citanterne har haft meere end tiid nok til at befordre Sagens oplysning fra deres Siide og langt fra ike kunde klage sig med Retten overiled

Tages nu under betragtning denne Sags beviisligheder og de afhørte Vidners aflagde Eedelige Vidnes byrd pro & Contra i denne Sag saa erfares at ved 3de Vidne, Ole NordEide, Mons Houcheland og Simmon Houcheland deres paa Høste \tinged/ 1767, Eedelige aflagde provemaal, og eenstemmige giensvar og forklaring til 10de og 12te qvæstion, som dem efter de ved Jacob Dolvigs Fuldmægtig Sr: Kragh forfattede og i Rettelagde skriftlige qvæstioner af 5te october 1767 blev af Retten tilspurdt og fremsatt, som og det derefter lovlig erhvervede og sluttede Tings Vidne nærmere udviiser er det noksom oplyst og afbeviist de trende jndstevnte Contra Citantere Lars Steensvig med tvende Sønner, Niels og \Tollef/ Lars sønner paa Citanten Jacob Dolvig /: medens de med fleere 1766 aars Sommer arbeidede paa Hops Broen :/ udøvede Slags maal, som ej i nogen maade ved Contra Citanternes forberørte Stevnemaal under 29de Martj 1769 og de derefter førte Vidner er bleven imodsagt eller svæked, hvilked Acten og de afhørte Vidners Provemaal nøyere oplyser

Altsaa paa Grund af Sagens oplysning og de derudj paa een og anden Side fremførte beviisligheder Kiendes og Dømmes for Rett: at efterdie Citanten Jacob Dolvig næst forhen ved Dom afsagt den 4de November 1767, er tilfunden at udreede Bøder for sit begangne Slagsmaal med Contra Citanterne, Bør hand for videre tiltale i denne Sag frie at være, Men derjmod Bør Contra Citanterne Lars Steensvig med tvende Sønner Niels og Tollef Larssønner, hver i følge Lovens 6te Bogs 7 Capt 8de art: at bøde sine Slagsmaals Bøder med 3de 6 lod Sølv eller 9 rdr, samt til Citanten Jacob Dolvig at betale, denne fra

1770: 237b

deres Side saalenge udhalede og forlængede Processes Omkostninger med 5 rdr, Hvilked alt 15 dage efter denne doms lovlige forkyndelse Bør udreedes og efterkommes under adfærd efter loven; Men i dessens Mangel da i følge Forordningen af 6te December 1743 at Forsohne Bøderne paa Kroppen

Medens denne dom blev oplæst opstoed Laug Rettes Mand Jacob Dolvig og i hans Stæd nedsad Niels Jacobsøn Store Mithue

Dernæst fremstillede sig Procurator Sr: Jacob Preus og frembragte i Rette een stevning fra Borgemæster Danchert Petter Fasmer imod Sebastian Reimers af Dato 22de Septr: passato i Continuation af Velbemelte Borgemæsterens forrige udstædde Citation og hvilken Stevning blev befunden paateigned for den jndstevnte lovlig forkyndt, ligesom og Comparenten Preus enpresenterede Varsels Mændene til samme Continuations Stevning afhiembling, derudover Comparenten Preus Urgerede paa afhiemlingens bekræftelse af besagde Mænd som nu er nærværende og i vidrig fald forbeholdt det fornødne af Sagen efter at Comparenten har fornemmed om den jndstevnte møder eller ved nogen lader møde for sig
fra Rettens Side er saaleedes

Eragted

Denne Retts Competente Dommere Hr: Sorenskriver Henrich Garmann har ved Sommer tingeds holdelse den 6 Maij 1768 efter Protocollens udviisende maatted exipere sig fra Hr: *Bogemæsters Fasmers Sager som Dommere i andleedning af de \jmellem/ velbemelte Hr: Borgemæsteren og Sorenskriveren værende betydelige Sager, og de over Sorenskriveren giorde beskyldninger, denne Sag som forhen skal være andlagt, men hvorom indted i Protocollen findes, er ike dommerens Fuldmægtig bekiendt, ej heller de aarsags virkelige grunde {hvorfore} hvorfore Sorenskriveren sig Borgemæsterens Sager haver frasagt thi kunde ike denne Sags behandling eller fremme denne *Side (Sinde?) videre fortfares med men optages til Eragtning og Kiendelses afsigelse den 7de December førstkommende, hvad enten dommeren sig videre med Sagen befatter eller ike, jmidlertiid er Stevningen af Varsels Vidnerne Anders Davidsen og Gregorius Jensøn afhiemled da Contra Parten Bastian Reimers ike møder

Hvorefter udsettelses tinged igien er ophæved, da jngen fleere jndfandt sig efter paaraab med Sager at gaae i Rette

Udsættelses Ting for Sartors Skibreede 1770

Anno 1770 den 13de November Er i følge *Reten Rettens ved seeneste afholdne Høste ting faldne Eragtning, Retten sadt og administreret paa Gaarden Tosøen i Sartors Skibreede, til eet

udsættelses tings Behandling for Sartors Skibreedes almue, for at befordre til Endskab og paadømme een deel Sager, som ved Høste tinged formedelst

1770: 238

Tidens korthed kunde tilendebringes, og mødte da tilstæde til Rettens medbetiening de samme Aatte Eedsorne Laug Rettes Mænd som ved Høste tinged vare nærværende.

Hvorda udi Sagen andlagt af Hr: Fogden Hejberg imod Michel Wintzensøn Sæle for Resterende Extra Skatt er saaleedes

Dømt og Afsagt.

Det er i Conformite af Forordningen af 31te Januarii 1769, at Hr: Fogden Hejberg har hos den jndstevnte Michel Winzensøn Sæhle giordt Indførsel udj 2 Marker Smørs skyld i hands Ejende og paaboende Jordepart udj Gaarden Sæhle, for Resterende Extra Skatt fra 1mo September 1767 til Ultimo augustj 1768 2 rdr og Jndførsels Gebyhr 2 mrk, siden hand ej paa anden maade har betalt samme

Thi Kiendes og Dømmes for Rett: at den bemelte Indførsels Forrettning Bør ved Magt at stande, og at disse 2 Marker Smørs skyld udj Gaarden Sæhle Bør være Hands Kongelig Mayestet som Ejendom tilhørende, for den paastevnte Resterende Extra Skatt og udpantnings Gebyhr 2 rdr 2 mrk

Udi Sagen andlagt af Velbemelte Hr: Fogden Hejberg mod Ole *Thommassøn Worland for Resterende Extra Skatt er saaleedes

Dømt og Afsagt

Citanten Hr: Fogden Hejberg har i følge Forordningen af 31te Januarii 1769, \hos/ jndstevnte Ole Ellingsøn Worland giordt jndførsel udj 2 Marker Smør udj hans Ejende Jordepart i gaarden Worland for Resterende Extra Skatt fra 1mo September 1767 til Ultimo Augustj 1768 2 rdr og Jndførsels Gebyhr 2 mrk, Som Debitor i det mindelige ej har kundet betale

Thi Kiendes og Dømmes for Rett: at bemelte Indførsels Forrettning Bør staae ved Magt, og at disse ovenmelte 2 Marker Smørs skyld i Gaarden Worland, bør være Hands Kongelig Mayestet for den paastevnte Extra Skatt med Udpantnings Gebyhr i alt 2 rdr 2 mrk som Ejendom tilhørende

Udi den af Hr: Fogden Hejberg mod Ole Thommassøn Worland for Resterende Extra Skatt andlagde Sag er saaleedes

Dømt og Afsagt

Indstevnte Ole Thommassøn Worland har selv for Retten tilstaaed at hand ej i mindelighed har kundet betale den Resterende Extra Skatt fra 1mo September 1767, til Ultimo Augustj 1768, hvorfore hand nu søges Citanten Hr: Foged Hejberg, har altsaa paa grund af Forordningen Dateret 31te Januarii 1769 giort jndførsel udj 2 Marker Smør skyld udj hans ejende og paaboende Jordepart udj Gaarden Worland for denne Extra Skatt Restance med Gebyhr 2 rdr 2 mrk

Thi Kiendes og Dømmes for Rett: at den giorde Jndførsels Forrettning Bør staae ved magt og at disse 2 M/arker Smørs skyld i gaarden Worland, Bør være Hans Kongelig Mayts: for den paastevnte Extra Skatt med udpantnings Gebyhr i alt 2 rdr 2 mrk som Ejendom tilhørende

1770: 238b

Derefter er paaraabt Sagen andlagt af Hr: Ravel mod Algerøens opsiddere
Procurator Hichmann mødte tillige med Contra Citanterne Persohnlig, undtagen Hans Thommassøn Algerøen som formedelst forfald af legems Svaghed nu ej for Retten kunde være tilstæde, og fremstillede for det første denne Sinde de næstforrige aldmindelige dette aars holte Høste ting jndtil j dag forbiegaaede Vidner Niels Nielsøn og Anders Larsøn, som hid i Sagen jndstevnte Vidner, hvilke Comparenten begierede maatte Eedtages, examineres og deres Svar paa fremsatte saavelsom herefter fremsettende Qvæstioner admitteres følgelig forhen allegerede Lovens articul saavelsom citerte Forordning under hvis forskrift Comparenten nu som før protesterede imod alle {lovlige} fremdeeles fremsættende absurde jndvendinger fra Contra Partiets Side
Procurator Reutz for Hr: Ravel Compareredе som forhen, at forbeholde hands Rett for den ham tillagde grove og ærerørige beskyldninger, saavel til Parterne selv som deres Procurator Hichmann.
Procurator Hichmann som maatte fornemme hvorleedes Sr: Ravel og hans Procurator bruger alle optenkelige Konster og trudsler, til hoved Citantens Maintain for temeraire andlagde Process, forbie gik sammes besvarelse for denne gang, under alle lovlige forbeholdenheder og opretnings jndtale paa belejlig tiid og Stæd, og derhos nu som før inhererede sin forrige lovlige paastand om de nu tilstædeværende Vidners afhør følgelig loven
Procurator Reutz merkede nok at Sr: Hichmann om muelig var ville irritere saavel ham som hans Principal, til forløbelse formedelst hans grove udtryk, men i stæden for dertil at svare ville hand alleene af Retten have sig udbedet, dette Spørsmaal til de nu fremstillede Vidner, om de ere de samme som sidste Rettes dag bleve fremstillede og ike afhørte, ligesom hand og begierede om de og lovlig ere jndstevnte og hvad tiid.
Procurator Hichmann holt det første af Sr: Reutzes sidste Protocollation som een Petichicane der ike rører Comparenten for det mindste aldeeles usvarverdig, men hvad den anden punct andgaar da merkede Comparenten at bemelte Sr: Reutz uden skye og undseelse dissimulerer at hans Principal Sr: Ravel er Contra Citeret ej alleene til dom at modtage, men end og at andhøre foregaaende examinerende Stevnte og ustevnte Vidner jtem at Retten og Laug Retted til fulde er bekiendt at end og de tvende nu for Retten fremstillede og nærværende Vidner virkelig vare Persohnlig tilstæde seeneste Rettes dagen i Sagen, hvorfore Comparenten nu som før uden videre for denne gang at jndlade sig med hoved Citantens eller hans Fuldmægtig, maatte Continuere sin forrige

1770: 239

Begiering paa nu tilstædeværende Vidners afhør for det første, under Reservation af det nærmere fornødne
Procurator Reutz vedblev sit forrige og ellers udbad at dommeren behagentlig ville eftersee i Protocollen om de nu af Sr: Hichman her i dag fremstillede Vidner sidste Rettes dag blev frafaldet eller ike,
Hichmann jndstillede Controversen til Rettens ike mindre lovforsvarlige end lovmedholdige Kiendelse og det saa meged meere efterdie det er og noksom bliver Klart at hoved Citantens Fuldmægtig \haver/ denne Rettes dag end videre nye opfundne, paa adskilte maader søger at Spilde Contra Citanternes uforbiegengelige behøvende oplysning i Sagen
De tvende nu fremstillede og ved Høste tinged uafhørte Vidner Niels Nielsøn og Anders Larsøn bleve admiterede til Vidnesbyrds aflæg derefter er fremstilled som det
6te Vidne Niels Nielsøn værende paa Algerøen hos hans Stedfader Iver Monsøn Algerøen som aflagde Eed og derefter forklarede efter at Procurator Hichmann hafde frafalt til disse Vidner besvarelse den 13de Qvæstion, hvorom samme Vidner ere ubekiendt betreffende de 200 opristede Fiske torsk, som Sr: Ravel ike efter Qvæstionens jndhold haver

skuldet ville modtage saavelsom og andgaaende den forhen omrørte af Contra Citanterne, hoved Citanten paa forlangende tilleverede Lax, om hvilken sidst bemelte Lax Contra Citanterne forbeholdt at oplyse med hoved Citantens egen skriftlig tilstaaelse for hver gang Leverancen skeed er, hvorom hand Reserverede jndtale for hoved Citantens Competente Forum til sammes udbetaling, derefter Contra Citanternes ihendehavende beviiser til udbetaling og adClarering vare exsisterede, 14 dage efter Sidstleeden Micheelj, men til denne tiid har feiled derefter Svarede Niels Nielsøn Algerøen til de fremsatte qvæst: saaleedes saasom til 1 & 2 Qvæst: Svarede Ja, Til 3de Svarede hand har ike selv seet det omspurte, men har hørt af Tosten Olsen og Iver Erichsøn at den omspurte fierding Korn blev maalt med 1 tiin Potte maal,

Hichmann herunder tilspurte dette Vidne Om samme ike var nærværende ved Kornets efter maaling, da det bleev hiembragt til Algerøen saa og om Vidned roed og erjndrer hvem der hæntede samme Korn fra Lochøen og om det ike var de tvende forhen af Vidned navngivne eller andre.

Procurator Reutz Protesterede imod disse heel aldeeles uformeentlige

1770: 239b

Andtagelige Qvæstioners fremme, da de hensigter til Jnqvistion om hvad Vidnet har hørt af andre ustevnte Persohner, hvilked strider directe imod Lov og den andtagne Modum prosedends, og ike er brugelig i private Sager uden i Stokhuus Commissionen i Kiøbenhavn, og i Bergværks Sager i Norge,

Hichmann forbiegik den Høylærde Exceptions besvarelse da hand tenkte at Sr: Reutz ike meere end andre i Bergen, der aldrig har Sisteret hverken for Stochhuus Retten i Kiøbenhavn eller Berg-Retten i Norge men alleene henholt sig til det selv stendige i Sagen, og det der alleene tilhører til sammes oplysning for saavidt muelig er, uden videre at begiegne forommelte Sr: Reutzes tilførte.

Reutz vedblev sin forrige protest paa denne Jnqvisitoriske Qvæstions afviisning

Vidnet blev alleene forelæst den fremsatte Qvæstions Sidste Membrum andgaaende hvem der førte det omspurte Korn fra Lochøen

Da saavidt med Sagen var arangeret fremstoed for Retten begge Sagens Parter: saasom Sr: Hans Ravel paa den eene og Algerøens opsiddere og beboere, nemlig Mons Monsøn, Michel Michelsen, Hans Thommassøn, Hans Jversøn, Niels Olsøn, Niels Hansøn, Jver Monsøn og Niels Nielsøn \og Hans Larsøn/ paa den anden Siide, og gave tilkiende at de med hinanden i ald Kierlighed og eenlighed ere blevne saaleedes *foreende (foreenede) som følger, Samtlige Algerøens forbenævnte opsiddere der vare tilstæde undtagen Hans Thomassøn Algerøen som med Svaghed er behæfted, declarerede for Retten paa egne og den fraværendes veigne, at de fortryder deres mod Hr: Ravel udstedde Contra Stevning og derved giorde Sigtelse som dee ingenlunde kunde godtgiøre, og ej ved samme Stevnings udstedelse jndsaae de betydelige Følger, som kunde flyde af den giorde Sigtelse, de bad derfore at Hr: Ravel vilde frafalde den mod dem andlagde Sag udj eet og alt, da dee derimod forpligter sig til at efterleve og opfylde den jmellem Velbemelte Hr: Ravel og dem oprettede skriftlige Contract passeret for Dom og Rett her paa Tingstædet Tosøen den 28de april 1760 ligesom og de meervelbemelte Hr: Ravel {oprettede} meddeelte Kongelige allernaadigste Previlegier, lovende i ingen deel at give andleedning til noged modstridende Hvorimod og Hr: Ravel selv jnden Retten erklærede og forsikrede at forholde sig efter de pligter og Regler imod Algerøens opsiddere som den oprettede Contract og hans seenere erholte Kongelige allernaadigste Previlegier tilholder og foreskriver udj eet og alt, saa at ej heller \aarsag til/ nogen Klage fra hands Side skal blive given, og naar Algerøens opsiddere opfylder hvad af dem nu jnden Retten er giordt løfte om saa frafalder hand og dette Søgemaal mod dem udj eet og alt imod at de og for den mod ham

urigtig giorde Sigtelse betaler til Sognets fattige 2 rdr, og i Processens omkostninger efter foreening 10 rdr. Algerøens opsiddere vedtog til opfyldelse

1770: 240

Hvad af Hr: Ravel proponeret er
Hvorefter begge Sagens parter begierede det jmellem dem skeede Forlig ved Dom Stadfæsted og Confirmeret
Derefter er saaleedes

Afsagt

Det jmellem Begge Sagens Parter Sr: Hans Ravel og Algerøens opsiddere Mons Monsøn, Michel Michelsøn, Hans Thommassøn, Hans Jversøn, Niels Olsøn, Niels Hansøn Jver Monsøn og Niels Nielsøn \og Hans Larsøn/ inden Retten giorde og oprettede Forliig, bliver i følge {Contra} Parternes forlangende herved ved Dom Stadfæsted til ubrødelig efterlevelse paa begge Siider, under vedbørlig og lovlig undgieldelse for de eller den som befindes {lovlig} brødeskyldig

Derefter er udj Sagen andlagt af Hr: Fogden Hejberg mod Clemmet Pedersøn Tælle og Jochum Schiønnemann, andgaaende eet af den første fundne og biergede og af den sidste Kiøbte Skibs Maste Træe saaleedes

Dømt og Avsagt

Clemmet Pedersøn Tælle har selv jnden Retten tilstaaed og forklaret at hand i Aaret 1767 i foraared fandt ongefæhr Een halv fierdings vej fra Tellevaags Landet eet Støke Skibs Maste Træe flydende paa Haved af omtrent 20 alens længde, hvilked hand ike efter de derom udgangne Kongelige andordninger for vedkommende Øvrighed har andmeldet samme at have fundet, ligeleedes er det og med Kiøberen Jochum Schiønnemanns deponerede forklaring oplyst at hand haver tilforhandlet sig benævnte Støke {Skibs} Skibs {Maste} Maste Træe af Finderen ermelte Clemmet Pedersøn Tælle og derover disponeret efter eget Tyke, og da Sag mod dem i saamaade af Stædets Foged Hr: Christen Hejberg blev andlagt til undgieldelse for deres med det omstevnte Maste Træe brugte omgang, har de ike havt andet til deres befrielse at jndvende end at de vare uvidende om at nogen andmeldelse andgaaende dette Maste Træets findelse var fornøden at være skeed Og er Sagen fra actor Hr: Fogden Hejbergs Siide slutted under Dom med saadan paastand som acten omformelder, og fremlagt een over det omstevnte Maste Træe den 2de September 1769 holte Auctions Forrettning, som viiser at samme derved er udbragt til 5 rdr 2 mrk 8 s. Derimod er ej nogen viidere tilsvar i Sagen fra de Indstevntes Side Indkommed At nu saavel Maste træets Findere Clemmet Pedersøn Tælle som sammes Kiøbere Jochum Schiønnemann deres forhold herudjnden, haver været uforsigtig, og er stridende imod lov og Forordningen af 21de Martj 1705, er unægtelig, og hvorom de selve deres egne givne forklaringer jnden Retten har gived oplysning

1770: 240b

Thi Kiendes og Dømmes for Rett: At de 5 rdr 2 mrk 8 s Som det omstevnte Maste træe ved offentlig Auction er bleven udbragt til, Bør være Hans Mayestets Cassa hiemfalden, og Clemmet Pedersøn Tælle fordie hand ike haver brugt Lovlig omgangs maade med det fundne Træe, Bør have den ellers efter Loven tilkommende Biergnings Part forbrudt, og for videre strafs lidelse friefindes

Hvorefter er i Rette taged Sagen andlagt af Hr: Fogden Hejberg mod Erich Nielsøn Sæhlstøen og Jochum Schiønnemann andgaaende een paa Havet fundne Skibs Mærke Tønde. Da Hr:

Fogden Hejberg lod paastaae Dom i Sagen og at jndstevnte Erich Sæhlstøen fordie hand ej haver andmeldet da Skibs Mærke Tønden af ham blev funden med den videre af ham brugte ulovlige omgang dermed Bør ej alleene have den efter loven tilkommende Biergnings Part forbrudt, men end og hand saavel som Jochum Schiønnemann for deres omgang jhenseende til Maste træes findelse og afhendelse andseet med Mulcter samt erstatte Processens omkostninger

Jngen af de jndstevnte mødte tilstæde, thi er i Sagen saaleedes

Dømt og Afsagt

Udi Aaret 1768 ved Midfaste Tiider har Erich Nielsøn Sæhlstøen efter egen inden Retten giorde Tilstaaelse, funden 3 fierdings Vej fra det faste Land i aaben Søe paa Haved i Stille Vejr væsten for Tællevogen een Skibs Mærke Tønde hvis biergnings Part blev Solt til Jochum Schiønnemann, uden at Finderen Erich Nielsøn Sæhlstøen andgav at have funden Tønden, enten for Stædets Amtmand, Foged eller andre. J hvilken andleedning Stædets Foged Hr: Christen Hejberg, har ladet jndkalde saavel bemelte Erich Sæhlstøen som Jochum Schiønnemann til doms lidelse for deres brugte omgang og egen Raadige behandling med samme Skibs Merke Tønde Ved Sagens andhenggiørelse mod dem 1768 Aars Høste Ting den 3die october, har ike alleene Erich Nielsøn Sæhlstøen igientaged sin forhen giorde forklaring udj eet og alt men end \og/ af Jochum Schiønnemann tilstaaed at hand af Finderen Erich Sæhlstøen havde kiøbt hans Biergnings part af Skibs Mærke tønden og har begge de jndstevnte ej haft andet at jndvende til deres formeenende befrielse end at de ikke vidste at det var fornøden at Skibs Mærke Tøndes findelse skulde andmeldes for vedkommende Øvrighed til deres videre forandstaltning, eller at desandgaaende var udgaaet nogen Kongelig allernaadigst andordning som saadan andmeldelse paabød. Hvorefter Sagen fra tiid til anden har henhviled til i Dag, da den er Slutted til Doms som acten viiser. Og da det er Sole klart at Finderen Erich Nielsøn Sæhlstøens omgang med den fundne Skibs Mærke tønde haver væred Lovstridig og imod de Kongelige allernaadigste Andordninger

Saa Kiendes og Dømmes for Rett: At Erich Nielsøn Sæhlstøen Bør for sin ulovlige omgang *omgang med den fundne Skibs Mærke Tønde, have den ellers efter Loven tilkommende biergnings Part, og den Verdie og Summa som Skibs Mærke tønden ved auction vorder udbragt, at være Hans Mayestets Cassa hiemfalden men ellers friefindes for Bøder og omkostningers andsvar

1770: 241

Høste Tinget for Hossangers Skibreede 1770

Anno 1770 den 19de November, Er Retten sadt paa Tingstædet Bernestangen udj Hr: Sorenskriver Garmanns Lovlige forfald af hans Eedtagne Fuldmægtig Hans Lessøe, Til eet aldmindelig Høste Skatte og Sage Tings holdelse for Hossangers Skibreedes almue overværende udj Retten Kongelig Mayestets Foged Hr: Christen Hejberg og de samme Aatte Eedsorne Laug Rettes Mænd som ved Sommer Tingenes holdelse da vare tilstæde, undtagen at i stæden for Anders Jacobsøn Rosland Sad Aschild Tørrissøn Rosland

Hvorda!

Først blev allerunderdanigst Læst den for forrige Skibreeders almue bekiendtgiorde Kongelige allernaadigste Forordning, og dernæst andre Høye øvrigheds ordre, og hvorefter jndkom fra almuen til Publication følgende Documenter.

1. Eet Skifte Brev forretted paa Gaarden Ladstad den 3die November 1769 efter Mathias Mathiassøn vid: Pant bogen folio

2. Een Bøgsel Sæddel udstæd af Niels Andersøn Nore Ascheland til Ole Arnesøn Ladstad paa 1 Pund 1 1/11 Mark Smør i Gaarden Ladstad dateret 12te November 1770 hvormed fulte Reverse

3. Eet Skiøde udstæd af Jver Olsøn Ascheland med dee fleere til Ole Jversøn paa 1 Pund 6 Marker Smør 10 Kander Malt i Gaarden Eide for 29 rdr 3 mrk 12 s Dateret 19de November 1770

4. Eet Dito udstæd af Ole Johannesøn Biørcheland til Anders Nielsøn Galteland paa 4 4/5 Marker Smør og 1 3/5 Kande Malt i gaarden Galteland for 10 rdr af samme dato

5. Eet Dito udstæd af Johannes Hesjedahl til Johannes Eide paa 1 Pund Smør 8. Kander Malt i gaarden Eide for 52 rdr af Dito Dato

6. Een Bøgsel Sæddel udstæd af Ole Larsøn Ladstad med dee fleere til Gudmund Johannesøn paa 1 Pund 6 2/7 Marker Smør og 15 3/7 Kander Malt i Gaarden *i *gaarden Ladstad Dateret 19de November 1770

7. Een Dito udstæd af Erich Olsøn Schage til Lars Jversøn paa 1 Pund 3 Marker Smør i gaarden Søre Mielstad Dateret Mielde den 3de Septr 1770 med Reverse

8. Eet Skiøde udstæd af Erich Andersen Borge til Anders Monsøn paa 18 Marker Smør og 18 Kander Malt i gaarden Haaland for 36 ½ rdr af dato 19de November 1770

9. Eet dito udstæd af Johannes Andersøn Hofshofde til Tørris Jonsøn Kleppe paa 18 Marker Smør og 12 Kander Malt i Gaarden Nedre Kleppe for 84 rdr, Dateret 19de November 1770

Derefter er i Rettetaged Sagen andlagt [af] Hr: Fogden Hejberg mod lejemaals begiengerne Ole Jensøn Fladaas og Marthe Olsdatter Øfsthuus, da Hr: Fogden Hejberg mødte og foreviiste een Kongelig allernaadigst ergangne Resolution, hvorved straffen for de skyldige er Limiteret saaleedes at de i stæden for den sig tilvirkede Tugthuus Straff, skal være forskaaned med Fængsel paa vand og brød i aatte dage, og saaleedes udgaar denne Sag

Derefter er paaraabt Sagerne andlagt mod Michell Torbiørnsøn Fiellanger og de fleere for Resterende Extra Skatt, da Hr: Fogden Hejberg mødte og paastoed Dom i Sagen
Lensmanden Magne Hatland for de jndstevnte Mødte og begierede Sagernes andstand til næste Sommer ting, da de jmidlertiid vil forvente

1770: 241b

Allernaadigst Resolution paa deres allerunderdanigste jndgivne Memorial andgaaende befrielse for den paastevnte Extra Skatt
Sagerne gives andstand til næste Sommer Ting

Derefter er i følge HøyVelbaarne Hr: Stiftbefalingsmand Petersens ordre jnden Retten oplæst og examineret Extra Skatts Restancen for dette Skibreede for saavidt deraf udestaar til September Maaneds udgang 1767 beløbende sig til 578 rdr 5 mrk 9 s som af almuen og laug Retted blev uimodsagt

Fremlagt de sædvanlige Tingsvidner til Hr: Fogden Hejbergs Reignskabs belæg saasom andgaaende, om noged Fiskerie udj Laxse og Silde Vaagerne her i Skibreedet dette aar er falden hvoraf Skatt kand svares? Hvortil blev svaret at ej noged Fiskerie som omspørges her i dette Skibreede indeværende aar er falden 2det Det Store Tingsvidne jndeholdende 15 Poster, hvortil blev svaret at det forholder sig i aar som forrige aaringer uden nogen forandring, dog forbeholdt Sorenskriveren sig andgaaende den 8de og 9de Post ved sine udstædende Dessignationer at give nøyere oplysning 3die Aftags Tingsvidnet, hvortil blev

svaret som forrige aaringer og 4de {Extra} Odels Skatts Mandtalled som ved seeneste Sommer ting er examineret

Fremlagt til attestation Restancen over de ordinaire Skatter dette Aar beløbende til 213 rdr 7 s som blev oplæst og af almuen og laug Retted aldeeles uimodsagt

Derefter er til Laug Rette for næstandstundende aar 1771, bleven udnævnt og andordned følgende nye Mænd 1. Johannes Aschildsøn Høevigen, 2. Anders Johannesøn Ladvigen, 3. Lars Larsøn Ladvigen, 4. Ole Johannesøn Fladeqval, 5. Johannes Jensøn Næsse, 6. Brynild Johannessøn Næsse, 7. Gudmund Johannesøn Ladstad, og 8de Anders Sieursen Kalleklev.

Og da jngen jndfandt sig som videre for Sage tinged havde at forrette er samme bleven ophæved

Høste Tinget for Echangers Skibreede 1770

Anno 1770 den 22de November, Er Retten sadt paa Tingstædet Bernestangen, i Hr: Sorenskriver Garmans lovlige forfald af hans Eedtagne Fuldmægtig Hans Lessøe, Til eet aldmindelig Høste Skatte og Sage tings holdelse for Echangers Skibreedes almue, overværende udj Retten Kongelig Mayestets Foged Velædle Hr: Christen Hejberg og de samme aatte Eedsorne Laug Rettes Mænd som ved Sommer tingets holdelse da vare tilstæde

Hvorda!
Først blev allerunderdanigst læst den for forrige Skibreeders almue bekiendt giorde Kongelig allernaadigste Forordning, og dernæst andre Høye øvrigheds ordres, og hvorefter jndkom fra almuen til Publication følgende Documenter

1. Skifte Brev forretted paa gaarden Næsbøe, efter afdøde Christian Christiansøn den 26de Maij 1770
2. Eet ditto paa gaarden Asgaard efter afdøde Mand Jver Nielsøn den 26de Maij 1770
3. Eet dito forretted paa gaarden Jndre Eichnes efter afdøde Brithe Gudmundsdatter den 3de November 1770
4. Eet Skiøde udstæd af Anders Halvorsøn Aschevigen med de fleere til Hr: Magister Ludvig Daae hvorved Sælges Hossanger Kirke med Moe Capell for 170 rdr Dateret 23de November 1770

1770: 242

5. Eet Skiøde udstæd af Ole Ellingsøn Yttre Eide med fleere til Johannes Nielsøn Lie paa 1 Pund 12 Marker Smør ¼ tønde Malt i gaarden Aschevigen for 72 rdr, Dateret 23de November 1770
6. Een Obligation udstæd af Ole Halvorsøn Padøen til Corporal Niels Olsøn Kleveland paa Capital 34 rdr, mod pant i eendeel huuser paa Pladsen under gaarden Padøen staaende, af samme dato
7. Een dito udstæd af Jver Jsachsøn Bræche til Hr: Raadmand Hoe paa Capital 600 rdr mod pant udj 1 Løb Jordegods i gaarden Gielsvig med meere Dateret 23de Maij 1770
8. Een dito udstæd af Johannes Nielsøn Aschevigen til Ole Olsøn Echanger paa Capital 30 rdr, mod pant i 18 Marker Smør 1/8 tønde Malt i gaarden Aschevigen Dateret 23de November 1770

9. Eet afkald udstæd af Johannes Jversøn Eichnes til Johannes Rommereim for hans Hustrue Karie Knudsdatters Fæderne arv 25 rdr 3 mrk 10 5/8 s af samme dato

10. Een Bøgsel Sæddel udstæd af Mons Monsøn Indre Eide til Haldor Andersøn paa 15 ¾ Marker Smør 7 Kander Malt i gaarden Yttre Hindenes Dat: 22de November 1770

Derefter er paaraabt Sagerne andlagt af Hr: Fogden Hejberg mod Johannes Næsbøe og de fleere for Resterende ordinaire og Extra Skatter

Da Hr: Fogden Hejberg mødte og begierede Dom i Sagerne efter forrige paastand

For de jndstevnte paagieldende mødte Lensmanden Ole Knudsen Fyllingen og var forlangende Sagernes andstand til næste Sommer ting, da de jmidlertiid vil formode at de jmidlertiid erholder Kongelig allernaadigst Resolution paa een af dem allerunderdanigst jndgivne Memorial Extra Skatten betreffende

Sagerne gives andstand til næste Sommer ting

Hvorefter er i følge HøyVelbaarne Hr: Stiftbefalings Mand Pettersøns ordre jnden Retten oplæst og examineret Restancen over de Resterende Extra Skatter for dette Skibreede til September Maaneds udgang 1767, beløbende i alt til 1050 rdr 6 s som efter oplæsning blev af almuen og Laug Retted uimodsagt

Derefter blev Examineret dee Sædvanlige Tingsvidner til Fogdens Reignskabs belæg saasom 1. Andgaaende om noged Fiskerie her udj Skibreedet dette aar er falden hvoraf Skatt kand svares hvortil blev svaret Nej. 2det det Store Tings vidne bestaaende af 15 Poster hvortil blev svaret at det forholder sig som forrige aaringer uden nogen Forandringer, undtagen at til 8de & 9de Forbeholt Sorenskriveren sig at giøre nøyere oplysning ved sine udstedende Dessignationer, og Jhenseende til 13de blev Svaret at her i Skibreedet i de Beneficerede Skove er hugged dette aar 10 Tømmer Stoker hvorom af vedkommende er giort Eedelig andmeldelse 3. Aftags Tingsvidnet, Hvortil blev givet saadan svar som forrige aar 4. Blev fremlagt til attestation odels Skatts Mandtalled som ved seeneste holdte Sommer ting er examineret

1770: 242b

Fremlagt Restancen over de ordinaire Skatter dette aar beløbende sig til 358 rdr 4 mrk 8 s, som blev oplæst og af Laug Retted og den tilstædeværende almue uimodsagt

Til at medbetiene Retten næstandstundende aar 1771 er udnævnt og andordnet følgende gamle Mænd saasom 1. Elling Arnesøn Nedre Echanger, 2. Niels Jversøn Fyllingen, 3. Tollef Larsøn Eide, 4. Mons Monsøn Eide, Nye Mænd 5. Baste Monsøn Lie, 6. Siur Rasmusøn EchnesWaag, 7. Peder Mathiasøn Eichnes og 8de Lars Erichsøn Eide

Og da jngen efter 3de ganges udraab jndfant sig som viidere for Sage tinged havde at forrette er samme ophæved

Høste Tinget for Mielde Skibreede 1770

Anno 1770 den 26de November, Er Retten Sadt paa Nedre Mielde gaard i Mielde Skibreede udj Hr: Sorenskriver Henrich Garmanns Lovlige forfald af paaheftende Svaghed af hans Eedtagne Fuldmægtig Hans Lessøe, til eet aldmindelig Høste Skatte og Sage tings holdelse for Mielde Skibreedes almue overværende udj Retten Kongelig Mayestets Foged Hr:

Christen Hejberg og de samme Aatte Eedsorne Laug Rettes Mænd som ved Sommer tingets holdelse da vare tilstæde

Hvorda!
Først blev Allerunderdanigst læst den for forrige Skibreeders almue Bekiendtgiorde Kongelig allernaadigste Forordning og andre Høye øvrigheds ordre, og hvorefter jndkom fra Almuen til Publication følgende Documenter

1. Een Bøgsel Sæddel udstæd af Madamme Garmann til Knud Johannesøn paa 18 Marker Smør ¼ tønde Malt i gaarden Blom Dateret 3die augustj 1770

Formynderne Baste Johannesøn EchangerLie og Mons Erichsøn Rongved, Stephen Magnesøn Hatland, Ole Johannesøn Bircheland og Johannes Henrichsøn Fikie (Endresøn Fitje iflg. Gjerstadboka) som Formyndere for Mons Erichsøn, Anders Erichsøn, Anne Erichsdatter og Brithe Erichsdatter Andviiste udj Retten 45 rdr 5 mrk 14 s, som er forbemelte deres Myndtlinger tilfalden ved Skifted efter deres Fader Erich Monsøn Miaastad (Njaastad), i fald nogen samme skulle behøve Mod Pandt i Jordegods og Lovlig Renters Svarelse, men da jngen efter udraab jndfandt sig, er pengene under Rettens forseigling tilbageleveret.

2. Publiceret Eet Skiøde udstæd af Peder Larsøn Nedre Kleppe til Ole Michelsøn Hofden paa 18 Marker Smør og ¼ tønde Malt i Gaarden Nedre Kleppe for 25 rdr Dateret 27de November 1770
3. Een Bøgsel Sæddel udstæd af Ole Michelsøn Hofden til Peder Larsøn Nedre Kleppe paa 18 M/arker Smør og ¼ tønde Malt i Nedre Kleppe, af samme Dato
4. Een ditto udstæd af Hr: Consistorial Raad Geelmyden til Johannes Johannesøn Revem paa 18 Marker Smør og 12 Kander Malt udj gaarden Tveteraas Dateret 31te Maij 1770,

og hvormed fulte Reverser

5. Een Obligation udstæd af Magne Jonsøn Hechland til Magne Olsøn Grønaas paa Capital 30 rdr mod Pandt udj Gaarden Hechland 21 Marker Smør, er Dateret 27de November 1770
6. Een Ditto udstæd af bemelte Magne Jonsøn Hechland Paa Lars Stephensøn Fugledahls veigne paa Capital 30 rdr, mod pant udj een lige andpart i Gaarden Hechland, af dato som forrige

1770: 243

Derefter er i følge HøyVelbaarne Hr: Stiftbefalingsmand Petersens ordre inden Retten oplæst og examineret Restancen over den her udj Skibreedet udestaaende Extra Skatt {fra} til 1ste September 1767, som tilligemed hosheftede appendix beløber sig i alt til den Summa (ope rum) Som efter oplæsning af laug Retted og almuen blev uimodsagt og udisputeret

Derefter er fremlagt til Examination de sædvanlige Tingsvidner til Hr: Fogden Hejbergs Reignskabs belæg, saasom 1. Tingsvidned andgaaende om noged Fiskerie her i Skibreedet i Laxse eller Silde vaager dette aar er falden hvoraf Skatt kand betales? Hvortil blev svaret Nej at ej noged saadant Fiskerie som anspørges dette Aar er falden 2det Det Store tingsvidne jndeholdende 15 Poster, hvortil blev svaret at det forholder sig som forrige aaringer uden nogen forandring, dog forbeholdt Sorenskriveren sig andgaaende den 8de og 9de Post ved sine udstædende Dessignationer at give nøyere oplysning 3. Tingsvidnet andgaaende om Giestgiveren Niels Harbist befatter sig med anden handel end hans blotte gastgiverie hvortil

blev svaret Nej, at hand sig ej med videre befatter 4. Odels Skatts Mandtalled som ved sidste Sommer ting blev examineret

Fremlagt Renstancen over de ordinaire Skatter dette Aar opløbende til (ope rum) Som blev oplæst og af Laug Rætted og almuen uimodsagt

Derefter er til Laug Retted for tilstundende aar 1771, udnævnt og andordnet følgende nye Mænd, 1. Helge Larsøn Hechland, 2. Magne Jonsøn Hechland, 3. Mons Pedersøn Schafthun, 4. Simmon Andersøn Stoche, 5. Johannes Hansøn Søre Weset, 6. Ole Jensøn Søre Weset, 7. Jens Olsøn Anthun og 8de Niels Johannesøn Grøve

Og da jngen efter 3de ganges udraab jndfandt sig som viidere for Sage Tinged havde at forrette er samme for denne Sinde slutted og ophæved

Høste Tinget for Arne Skibreede 1770

Anno 1770 den 29de November Er Retten sadt paa Tingstædet Nedre Mielde, udj Hr: Sorenskriver Henrich Garmanns Lovlige forfald af paaheftende Svaghed af hans Eedtagne Fuldmægtig Hans Lessøe, Til eet aldmindelig Høste Skatte og Sage tings holdelse for Arne Skibreedes almue overværende udj Retten Kongelig Mayestets Foged Velædle Hr: Christen Hejberg og de samme aatte Eedsorne Laug Rettes Mænd som ved Sommer tingets holdelse vare tilstæde

Hvorda!
Først blev allerunderdanigst Publiceret den for forrige Skibreeder bekiendtgiorde Kongelig allernaadigste andordning, og dernæst andre Høye Øvrigheds ordre og hvorefter fra almuen jndkom til Publication efterfølgende Documenter

1770: 243b

1. Eet Skifte Brev forretted paa Gaarden Garnes den 7de Junii 1770 efter afdøde Rasmus Monsøn
2. Eet Dito forretted paa Gaarden Houchedal den 10de Februarii 1770 efter Jorne Andersdatter
3. Eet Dito paa Gaarden Jndre Arne den 8de Martj 1770 efter afdøde Tormoe Larsøn
4. Eet Skiøde udstæd af Hans Lessøe paa Hr: Sorenskriver Garmanns veigne til Niels Hansøn paa Eet Huus i Sandvigen for 110 rdr er Dateret den 13de Januarii 1770
5. Eet Dito udstæd af Madamme Garmann til Frantz Grung Paa eet Huus i Sandvigen for 80 rdr Dateret 10de october 1770
6. aflyst een obligation udstæd af Hans Salamonsøn til Ole Olsøn i Sandvigen paa Capital 60 rdr, mod Pandt udj eet Huus i Sandvigen, Dateret 29de augustj 1761 og tinglyst den 18de Junii 1762 som nu efter Qvitering af 13de Junii 1770 er betalt og derfore Mortificeres
7. Een dito udstæd af Claus Bischop til Kiøbmanden Sr: Diderich Nielsøn paa Capital 165 rdr mod Pant udj eet Huus i Sandvigen, Dateret 2 Januarii 1768 og tinglyst den 3de Junii samme aar, som nu efter qvitering af 29de Januarii er betalt og derfore Mortificeres
8. Een obligation udstæd af Frantz Grung til Madamme Garmann paa Capital 40 rdr mod Pant udj Debitors Ejende Huus i Sandvigen Dateret 10de october 1770

9. Een Dito udstæd af Gert Diderich von Horn til Sr: Diderich Nielsøn paa Capital 150 rdr mod Pant udj Debitors jboende Huus i Sandvigen Dateret 14de November 1769.

10. Een ditto udstæd af Hr: Capitain Lieutnant Barchlaj til Sr: Stephen Barchlaj de Tollj paa Capital 150 rdr mod Pant i hans Ejende Huuser paa gaarden Jndre Arne, samt Gaardens besætning af Creature med videre Meubler Dateret 20de September 1770

11. Een obligation udstæd af Enken Rachel Salig Knud Knudsøns til Madamme Gyllichs paa Capital 40 rdr, mod Pant udj et huus i Sandvigen Dateret 3de Septr: 1765

12. Eet afkald udstæd af Gullich Giertsen i Sandvigen til Madamme Garmann paa og for hans efter Moderen Rangnelle Gullichsdatter tilfaldne arve Midler stor 61 rdr 5 mrk 3 ½ s, Dat: 3de Julii 1770

13. Eet ditto udstæd af Ole Olsen i Sandvigen til Sr: Henrich Harrier for arv 7 rdr Dateret 8de Martj 1770

14. Een Grund Sæddel udstæd af Madamme Garmann til Frantz Grung paa een Huuse grund i Sandvigen 26 alen lang og 16 ½ alen breed dateret 10de october 1770

15. Een dito udstæd af Johan Garmann til Niels Hansøn Gierman paa een Huuse grund i Sandvigen 12 ½ alen lang 11 ¾ alen bred, er Dateret 2de November 1770

16. Een dito udstæd af Dito til Anders Nielsen paa een Grund i Sandvigen 12 alen lang og 9 ¾ alen bred Dat: 17de Novembr: 1770

17. Een dito udstæd af Madamme Garmann til Sr: Rasmus Nordahl paa een øde tomt 30 alen lang 20 alen bred Dat: 28de Novbr: 1770

18. Eet deelings Brev udstæd af Hr: Sorenskriver Garmann andgaaende 12 Marker Smør og 4 Kander Malt i gaarden Jndre Sognstad Dateret 30te Maij 1770

19. Eet Skiøde udstæd af Niels Michelsøn Sognstad med de fleere til Niels Michelsøn Sognstad paa 1 Pund Smør 8 Kander Maldt udj gaarden Jndre Sognstad for 27 rdr 3 mrk 12 s Dat: 30te Maij 1770

1770: 244

20. Een Lensmands Bestalling udstæd af HøyVelbaarne Hr: Stiftbefalingsmand Pettersøn til Ole Wichne paa at være Lensmand for Arne Skibreede, Dateret 23de Februarii 1770

21. Eet Skiøde udstæd af Anders Siursøn Kaaldahl til Michel Pedersøn Langhelle paa 13 ½ Marker Smør i gaarden Langhelle for 34 rdr, Dateret 5te November 1770

22. Eet Dito udstæd af Ditto til Johannes Nielsøn Fosmarchen paa 13 ½ Marker Smør i Gaarden Langhelle for 34 rdr af samme dato

23. Eet Ditto udstæd af Ditto til Ole Olsøn Langhelle paa 13 ½ Marker Smør i Gaarden Langhelle for 34 rdr, af ditto Dato

24. Eet ditto udstæd af Ole Jversøn yttre Sognstad med de fleere til Johannes Olsøn Romsloe paa 18 Marker Smør 8 Kander Malt i gaarden Yttre Sognstad for 54 rdr, Dateret 17de November 1770

25. Eet Ditto udstæd af Anders Siursøn Kaaldahl til Anders Olsen Langhelle paa 13 ½ Marker Smør i gaarden Langhelle for 34 rdr Dateret 5te November 1770

26. Eet Skiøde udstæd af Johan Christian Mom (også kalla Mumm) til Jver Michelsen paa eet Huus i Sandvigen for 90 rdr Dat: 13de Junii 1770

27. Auctions Skiøde udstæd til Jan Nielsøn paa et huus i Sandvigen for 74 rdr Dateret 14de December 1769

28. Eet Ditto udstæd af Johannes Michelsøn Seim til Erich Nielsøn Yttre Arne paa 1 Pund Smør 1/3 Huud og 4 Kander Malt udj Gaarden Seim for 46 rdr Dateret 22de November 1770

29. Een Obligation udstæd af Jver Michelsøn Sandvigen til Pigen Anne Siursdatter paa Capital 60 rdr mod Pant udj {Gaarden} eet huus i Sandvigen, Dateret 15de Julii 1770

30. Een ditto udstæd af Jan Nielsøn til Ole Olsøn Næsse paa Capital 160 rdr mod Pant udj Eet huus i Sandvigen samt eendeel løsøre Effecter, Dateret 21de December 1769

31. Een ditto udstæd af Niels Hansøn i Sandvigen til Ole Olsøn Næsse paa Capital 60 rdr mod Pant i eet huus i Sandvigen af dato 12te Junii 1770

32. Een ditto udstæd af Ole Olsøn Langhelle til Knud Halsteensøn Yttre Boge paa Capital 30 rdr mod pant i Gaarden Langhelle 13 ½ Marker Smør Dat: 9de November 1770

Derefter er paaraabt Sr: Henrich Normanns Sag mod Wilhelm Jæger og Ole Jversøn i Sandvigen

Hvorudj Procurator Hichmann for Hoved Citanten Velbemelte Hr: Norman Sisterede og i henseende til at Comparenten som frem/m/ed endnu for hvad i denne Sag er foregaaed pro & Contra maatte udbede Communication af den ham omberettede Beskikelse og Jndlæg fra Contra Citanten Ole Jversøns Side til saadan Ende forlange Sagens andstand til næstkommende aars Sommer ting, hvorudj hand ærbødigst afvartede Rettens Lovmedholdige biefald, og det saa meged meere som Velbemelte Hr: Normann forsikrede til samme tiid Sagen fra sin Side finaliter at beslutte.

Contra Citanten Ole Jversøns Fuldmægtig Procurator

1770: 244b

Preus Sisterede sig og tilførte at det bliver fast intolerable for hans fattige og betrængte Principal, ligesom og Comparenten at fordøye den fast uforsvarlige ophold udhal som hoved Citanten igiennem *igiennem saa mange Rettes dage og tings holdelser fra den tiid at Sagen er bleven andhenggiggiort, forfult og fra Comparentens Side ved seeneste holte Session er beslutted til Doms afsigelse. Comparenten Preus declarerede derhos at hand ej ydermeere agter fornøden denne Sinde at erjndre, alleene at hand Kraftigst Protesterede imod ald videre Sagens udsettelse Refferererende sig til alt hvad fra hans haand Mundtlig eller skriftlig ad Protocollen er tilført og fremlagt og Urgerede paa dom og under hvilken Comparenten ville formode at blive observeret til vedbørlig erstatning nærværende Sessions bekostning af Reises besvær skyds og diet penge med det forrige andmelte henlagt i det mindste med 8 rdr og saaleedes under alle vedbørlige forbeholdenheder af hans Principals Rett Soubmitterede Sagens Rettens Retviise Dom

Procurator Hichmann Replicerede at naar slige Pratiqver af paaraabende fattigdom med anden meere excuse der fra Ole Jversøns Side havde grund i lov og var beviisliggiort, havde samme vel havt eet rettere skin end hid jndtil i Sagen{s} fra Jversøns Side er fremført, havt end meere Raison og skin til hands paastand allerhelst da det er bekiendt at den forrige fra Hr: Normanns Side Sisterede Procurator er bleven usynlig og ej endnu opspurt, hvor er afbleven, ej heller om er til eller ike i Verden, hvilked mueligens har foraarsaged ermelte Contra Citant Ole Jversøns jilferdighed til Sagens Endskab. ike destoemindre og desforuden var det at Comparenten vedblev sit forrige med ærbødigst formodning om den nu forlangte Rettes saa lovmedholdige som biefaldige andstand i saavel under Reservation af det videre fornødne fra hoved Citantens Side lovlig fremførende, for dermed saa lovlig som vedbørlig at begiegne det fra sidstbemelte Side jndkomne, som lovgrundet Protest mod overiilelse

Preutz derimod Replicerede at hoved Citanten i bekiendelse af Retten haver haft overflødig tiid nok fra Slutningen af Maij Maaned Sidstleeden da denne Sag sidst var i Rette, at besørge sig de fornødne Reqvisita til Sagens nødtørftige pleje fra sin Side uden undskyldning af hans forhen hafte Fuldmægtiges bekiendte Pludselige frafald, men ike desto mindre da det synes at

hoved Citanten attraaer Sagens forlængelse maaskee hen i øvrigheden, og derved aftvinge ham exsesive omkostninger, fra Rett

1770: 245

Til anden saa formodede Comparenten Preus fastelig at denne Respective Rett ike Reflecterer paa foregivne udflugter, men seer Sagen befordret til Endelig Dom efter Comparentens forhen aflagde paastand

Hichman under benægtelse af Sr: Preutzes sidste tilførte inligitimerede holt samme usvarværdig for denne Sinde, som noged der har eet slags skin uden beviis, men alleene inhererede sit forrige i paavente af lovbillig andstand

Preus vedblev sit forrige

Eragted

Sagen gives andstand til næste Sommer ting for dette Skibreede, da jmidlertiid hoved Citantens Fuldmægtig skal blive beskreven meddeelt hvad forlanged er, og tilholdes Sr: Normann at befordre sin Sag til Endskab uden lengere udhahl

Udj den Sag jndstevnt ved Procurator Jacob Preus paa Anne Dorethe Mogensdatters Veigne Contra Johan Fallach (Tallach) Biskop efter Rettens den 30te Maij Sidstleeden givne Eragtning Comparerede bemelte Procurator Preus og i Rettelagde forbemelte Rettens Eragtning beskreven paa sit vedbørlige Stempled papir med dens paateignede forkyndelse og dernæst enpresenterede Stevne Vidnerne Gustavus Pettersøn og Anders Davidsen til Forkyndelsens Eedelige afhiemling

derefter er Laugdagen af de forbemelte Stevne Vidner under Eed afhiemled saaleedes at være Passeret som deres paateigning udviiser

Jngen af de jndstevnte mødte tilstæde

Procurator Preutz som bemærkede at jngen af de jndstevnte Vidner endnu ike møder og Comparenten kunde være beføyed for modtvillighed at begiere dem fældet med Mulct efter lovens 1 Bogs 13 Capituls 7 art: ville dog ike skride til saadan i Rettesættelse over dem nærværende tiid, ihenseende til aarets tiid og Vinterlig uvejr, men Comparenten i Kraft af ovenallegerede lovens articuul Paastoed Samtlige Vidner alvorlig forelagt til næstandstundende aars holdende Sommer ting under Falds maals straff at møde til udkrævende Eedelig vidnes byrds aflæg

Eragted

De Laug dagede men udeblevne Vidner Rasmus Jacobsøn, Haaver Haaversøn, Anne Marie Lindemanns, Mogens Dyrdahl og Hustrue Boddild, forelegges under lovens Falds maal at møde næste Sommer ting og Vidnesbyrd i Sagen at aflegge under ellers paafølgende Mulct og strafslidelse

1770: 245b

Procurator Jacob Preus Comparerede for Citanten Johannes Lind af Bergen og Producerede Rettens den 30te Maj passato aflæste Laugdags forleggelse for jndstevnte Jan Nielsøn Lods efter forrige skriftlige tiltale og hvilken forelæggelse befandtes lovligen for den jndstevnte at være forkyndt, ligesom og Fuldmægtigen Preus enpresenterede Stevne Vidnerne til Forkyndelsens afhiemling.

Contra Parten Jan Lods blev paaraabt men mødte ike thi er laugdagen af forbemelte Stevne vidner under Eed afhiemled

Fra Contra Parten Jan Nielsen blev jndleveret eet af ham ved Procurator Kraghe forfattede Jndlægs skrift i Sagen af 26de hujus som blev oplæst og er samme saaleedes lydende

Citantens Fuldmægtig Preus ihenseende til den jndstevntes jndkomne Forsæt andviiste den jndstevntes beviis af dato 21de Novbr: 1761 for de udj jndlegged tilstaaed 6 rdr, belagt med Stempled papir som Comparenten begierede af Retten paateigned at være andviist, og da den jndstevnte synes at ophæve sig uden grund og adgang at imodstaae de øvrige paastevnte 10 rdr, hvilke dog er hannem laant og betroed af Citantens Hustrue den 27de November 1762 saa fant Comparenten fornøden næst at udbede sig udskrift af det jndkomne den jndstevntes Indlæg at Sagen til nærmere oplysning og forfølgning maatte sættes i beroe til næste Sommer ting alt under lovlig forbeholdenhed af hans Principals Rett

Sagen gives andstand til næste Sommer ting

Paaraabt Sagen andlagt af Sr: Norman mod Niels Olsen Piber for Gield

Hvorudj Procurator Hichmann paa Citanten Hr: Normann af Bergen paa hans veigne for Retten var tilstæde og ærbødigst i Rettelagde Rettens seeneste laug dags forelæggelse i Sagen paateigned lovlig at være forkyndt for jndstevnte Debitor, hvorom til lovlig afhiemling Comparenten fremstillede Kaldsmændene Gustavus Pettersen og Anders Davidsøn Boes, og derefter afvartede den jndstevnte af Retten paaraabt med sit tilsvar at fremkomme

Contra Parten Niels Olsen Piber blev paaraabt men mødte ike, thi er laug dagen afhiemled

Lensmanden Ole Wichene gav tilkiende, at Contra Parten Niels Olsøn Piber haver ombedet ham paa sine veigne at begiere Sagens andstand til næste ting

Procurator Hichmann som fornam at den jndstevnte Spiller med udflugter alleene til Sagens uforsvarlige udhahl, uagted hand har haft

1770: 246

Meer end tiid nok til ej alleene i mindelighed at afbetale den paastevnte Bagatelle gield men end og i fald hand derjmod havde haft mindste skiellig jndvending derimod nu at fremkommed protesterede jmod den forlangte andstand i denne reene gields Sag tvert imod Forordningen og i Kraft af samme nu paastoed jndstevnte Niels Olsen pligtig funden at betale de paasøgte skyldig værende 2 rdr 2 mrk med Processens nogenleedes skadesløse omkostning til denne tiid billigst med 7 rdr, hvormed Comparenten Soubmitterede Sagen den Respective Rettes lovgrundede dom

Eragted

Sagen gives andstand til næste Sommer ting til hvilken tiid Niels Olsen Piber paalegges med tilsvar at jndkom/m/e uden videre udflugter

33. Publiceret Eet Skiøde udstæd af Nicolaj Jvendorph til Sr: Hans Christian Astrup, hvorved ham Sælges Gaarden Aastvedt skyldende 1 Løb Smør og 1 Tønde Malt for 1200 rdr hvorunder er tillige følgende gaardens Jnventarium og besætning

34. Eet Skiøde udstæd af Knud Jversøn Garnes og Ole Jversøn Tuenes til Mons Johannesøn Yttre Arne paa ½ Løb Smør 6 Kander Malt og ½ Huud i gaarden Garnes for 110 rdr, Dateret 29de November 1770

35. Aflyst een Obligation udstæd af Mons Erichsøn Herfindahl til Anders Nielsøn Helle paa Capital 41 rdr, mod Pant i Gaarden Herfindahl 1 Pund Smør, Dateret 30te November 1768 og tinglyst den 1ste December samme aar som nu efter qvitering af 30 Novbr: 1770 er jndfried og betalt og derfore Mortificeres

36. tinglyst eet Skiøde udstæd af Mons Erichsøn Herfindahl til Siur Monsøn Qvittingen paa 12 Marker Smør i Gaarden Herfindahl for 60 rdr Dateret 10de November 1770

37. Een Odels lysning udstæd af Niels Erichsøn Yttre Boge andgaaende 12 Marker Smør i Gaarden Herfindahlen Dateret 30te November 1770

38. Een Bøgsel Sæddel udstæd af Hr: Justitz Raad og Byeskriver Gartner til Halsteen Olsøn paa ½ Løb Smør og ½ Tønde Malt i gaarden Goubaas, Dateret 3die November 1770

39. Aflyst een obligation udstæd af Ole Heljesøn yttre Taqvam til Mons Heljesøn paa Capital 40 rdr mod Pant udj 18 Marker Smør ¼ Faar i Gaarden yttre Taqvam, Dateret 23de Martj 1764 og ting lyst den 25de Maij samme aar som nu efter qvittering af 30te November 1770 er betalt og derfore Mortificeres

40. Een ditto udstæd af Dito til Hr: Josva Schafner paa Capital 30 rdr mod Pandt J 18 M/arker Smør ¼ Faar i gaarden Yttre Taqvam af samme datis som næst forrige og efter qvittering af 30te November 1770 er jndfried og derfore Mortificeres

41. Een Ditto udstæd af Hr: Capitain Albert Christopher Barchlaj til Sogne Præsten til Hammers Præstegield Hr: Jens Bergendahl paa Capital 200 rdr, mod Pant i gaarden Sahlhuus 2 Pund Smør

1770: 246b

Tilligemed Gastgiver Previlegier og videre Herligheder Dateret 23de april 1768 og tinglyst den 4de Junii samme aar, som nu efter qvittering af 22de November 1770 er betalt og nu Mortificeres

42. Eet Skiøde udstæd af Ole Heljesøn Yttre Taqvam til Wiching Knudsøn Lie paa 2 Pund 6 Marker Smør i Gaarden Yttre Taqvam for 320 rdr Dateret 30te November 1770

43. Een Obligation udstæd af Wiching Knudsøn Lie til Hr: Fogden Christen Hejberg paa Capital 150 rdr, mod pant i Gaarden Yttre Taqvam ½ Løb Smør og ½ Faar i Landskyld men i Skatte skyld 2 Pund 6 Marker Smør Dateret 30te November 1770

44. Een Obligation udstæd af Hr: Capitain Albert Christopher Barchlaj til Hr: Jens Bergendahl paa Capital 200 rdr mod Pant i Gaarden Sahlhuus 2 Pund Smør tilligemed Gastgiver Previlegier og videre Herligheder Dateret 30te Novbr: 1770

45. Eet Skiøde udstæd af Johannes Thommasøn Tuft til Rasmus Thommassøn Hylche paa 9 Marker Smør i Gaarden Hylche for 12 rdr, Dateret 30te November 1770

46. Eet Ditto udstæd af Johannes Nielsøn Søre Ascheland til Johannes Thommasøn Tufte paa ¼ Løb Smør og ½ Mæhle Malt i Gaarden Tuft for 30 rdr Dat: 30te Novembr: 1770

47. Eet Fredlysnings Documente udstæd af Hr: Fogden Hejberg til, og andgaaende gaarden Sandvigens Skoug og Markers fredelse, Dat: 30te Novbr: 1770

48. Een Ditto udstæd andgaaende Rodland Skougs og Markers fredelse dat: samme dato

Derefter fremstoed for Retten Knud Engebretsøn Dahle og andmeldede at Johannes Johannesøn Dahle med den beklagelige Spedalske Svaghed er behæfted og derfore {jndted} er jndkommen i Bergens Hospital, men da hand jndted haver at bekoste hans jndlemmelse i Hospitalet med, saa begierede bemelte Knud Jngebretsen Dahle at laug Retted og almuen maatte gives deres Svar om den med Spedalske Sygdom behæftede Johannes Johannesøn Dahle noged er Ejende til at bestride de omkostninger som udforderes til hans jndlemmelse i Hospitalet enten første eller anden Termin hvortil her Samtlige Svarede Nej at hand indted i saa maade er Ejende

Knud Dahle begierede det Passerede som tings Vidne beskreven meddeelt

Som blev Bevilged

Derefter er i Rette taged Sagen andlagt af Hr: Fogden Hejberg mod Johannes Johannesøn, Aad Jversøn, Ole Aadsen, Gullich Tormoesen og Mons Pedersen Jndre Arne, for ulovlig øl og

brendeviins Sahl da Hr: Fogden Hejberg ved Fuldmægtig Sr: Cort Kramer andmeldede at paagieldende har loved i det mindelige at rette for sig uden dom, altsaa var hand i saadan henseende Sagens andstand begierende til næste ting.
Som blev bevilged

49. Publiceret Eet Skiøde udstæd af Anders Nielsøn Helle til Niels Monsøn Helle paa 1 Pund 21 Marker Smør i gaarden Helle for 100 rdr, Dateret 29de November 1770

1770: 247

50. Eet Auctions Skiøde udstæd af Hr: Sorenskriver Garman til Hr: Krigs Assessor Falch paa Gaarden Yttre Arne skyldende 2 løber Smør 2 huuder og 2 Faar for 720 rdr, er Dateret 30te Novbr: 1770

Derefter er i følge HøyVelbaarne Hr: Stiftbefalings Mand Petersens ordre jnden Retten oplæst og examineret Restancen over de \extra/ ordinaire Skatte Restancer som udestaaer til 1ste September 1767, beløbende sig til 1053 rdr 8 s som efter oplæsning er uimodsagt

Fremlagt de Sædvanlige Tings vidner til Hr: Fogden Hejbergs Reignskabs belæg og samme examineret saasom 1. Andgaaende om noged Fiskerie i de her i Skibreedet befindende Laxse eller Silde Vaager dette aar er falden hvoraf Skatt kunde betales? Hvortil blev svaret Nej, at ej noged saadant Fiskerie som omspørges dette aar er falden 2. Det Stoere Tingsvidne jndeholdende 15 Poster, hvortil blev svaret at det forholder sig som forrige aaringer uden nogen forandring, dog forbeholt Sorenskriveren sig andgaaende den 8 & 9 Post ved udstedende Dessignationer at give nøyere oplysning 3. fremlagt odels Skatts Mandtalled til attestation som ved seeneste Sommer ting er examineret

Endelig er fremlagt den ordinaire Skatte-Restance beløbende sig til 256 rdr 3 mrk 3 s som blev oplæst og af almuen og laug Retted uimodsagt

Endelig er til Laug Rette for næstandstundende Aar 1771 opnævnt og andordnet følgende nye Mænd 1. Niels Nielsøn Jæfne, 2. Siur Jensøn Waxdahl, 3. Niels Erichsøn Boge, 4. Ole Monsøn Hougaas, 5. Johannes Horvig, 6. Mons Danielsen Toppe, 7. Johan Christian Seehuus og 8de Hans Fæste

Og da jngen efter trende ganges udraab jndfandt sig som videre for Sage tinged havde at forrette er samme slutted og ophævet.

Extra Ting for Mielde Skibreede

Anno 1770 den 3die December, Er een Extra Rett sadt paa Mielde Gaard i Mielde Skibreede Til een Sags behandling og paadømme, som er andlagt af Hr: Fogden Hejberg paa Justitiens veigne mod Ole Knudsøn Kleven og Anders Monsøn Halland fordie dee haver beskyldt eendeel Mænd i dette Skibreede og deres Hustruer for Troldom, ligesom og for de af dem øveede Koglerier Og mødte tilstæde de samme Aatte Eedsorne laug

1770: 247b

Retteds Mænd som ved Seeneste Høste ting da vare tilstæde

Hvorda!
Hr: Fogden Hejberg gav tilkiende, at have med mundtlig Continuations Stevnemaal til dette Extra ting, ladet jndstevne Ole Knudsøn Kleven, Anders Monsøn Halland og Lars Monsøn Hartvedt, fordie de alle skal have øved utilladelig Koglerie og paa een bedragelig maade tilvendt sig penge af mange almues Mænd, samt tillige beskyldt mange uberygtede Folk for Troldom og anden uskikelighed, om alt dette selv at blive examineret og give forklaring, samt lide Dom til velfortiendt straff og undgieldelse, og tillige Processens omkostningers erstatning. Jligemaade er og med mundtlig Continuations Stevnemaal jndkaldet som paagieldende Ole Olsøn Solberg, Ole Jversøn Nore Hartvedt, Ole Johannesøn Søre Hartvedt og Hustrue Magdeli Larsdatter, Johannes Siursøn Nore Wefle og Hustrue Marthe Johannesdatter, Johannes Monsøn Wevletvedt, Hans Smaaeland og Hustrue Dordi Johannes Datter, Anders Aschildsøn Røscheland, Aschild Jversøn ibiid, Ole Olsøn Eversdahl, Baste Andersøn Nore Wallestrand, Enken Marthe Jversdatter Søre Wallestrand, Ole Erichsøn Loftaas og Hustrue Marthe Rasmusdatter, alle i fornøden tilfælde at giøre deres forklaring denne Sag andgaaende, og lide Dom Endelig andmelte og Fogden at adskillige fleere Mands og qvindes Persohner som af disse forbenævnte trende Sag voldere ere beskyldte for at have nedlagt Troldom og øved anden uskikelighed i ligemaade ere lovlig jndkaldede til vedermæhle nemlig Jver Aschildsøn Loftaas, Johannes Ellefsøn Smaaeland paa egne og Hustrues veigne, Mons Johannesøn Elvig paa egne og Hustrues Veigne, Jacob Monsøn Niaastad, Brithe Nielsdatter Wefle, Giertrud Nielsdatter Wefle og Baste Nielsen Lohne
For det øvrige gav Fogden tilkiende at hand efter HøyVelbaarne Hr: Stiftbefalingsmandens ordre haver beskiked den Constituerede lensmand Niels Nielsøn Reveim til Defensor for dee trende bemelte Hoved Mænd og Sagvoldere i deres første Forsvar Procurator Steens Stæd, som ved døden er afgangen og ville Fogden formode at alle de jndstevnte møder og vedtager lovlig Kald og Varsel, da hand i vidrig fald skal fremstille de brugte Stevne Vidner til Stevnemaalets lovlige afhiembling
Alle de jndstevnte saavel Paagieldende som ellers beskyldte mødte tilstæde og vedtoge lovlig at være varslede i denne Sag undtagen Johannes Monsøn Wevletvedt som med Svaghed er behæfted, paa hvis veigne mødte Knud Josephsøn Mæhle der forestillede at bemelte Johannes Wevletvedt har ombedet ham her for Retten at tilkiende give ej alleene hans Svaghed nærværende tiid, men end og dette som Comparenten veed at medføre Sandhed at Johannes Wevletvedt den tiid Jndstevnte Ole Knudsen Kleven og Anders Monsøn Halland var hos ham, var falden i een saa heftig og stoer

1770: 248

Svaghed at hand end og var betagen Forstandens brug, og ike vidste hvad den tiid passerede, og om Ole *Klven (Kleven) eller Anders Halland skulde have faaed penge i hans huus er det skeed ham gandske uvidende, ligesom hand og lod declarere at hand ike vidste noged i denne jndstevnte Sag til oplysning at forklare
Niels Nielsøn Revem mødte for de trende jndstevnte Sagvoldere som deres andordnede Defensor og forbeholt til sin tiid paa deres veigne at jndkomme med fornøden tilsvar efter omstendighederne
Hr: Fogden Hejberg begierede at Ole Olsøn Soelberg som ej var tilstæde næstleeden Sommer ting, maatte fremkaldes og giøre forklaring om hvad hand i denne Sag kand være Vidende
Derefter blev fremkaldet
Ole Olsøn Soelberg som forklarede at jndstevnt Ole Knudsøn Kleven kom til Vidnet eller deponenten i hands Huus J Sommer omtrent eet Aar siden, og berettede ham at der var

nedlagt noged i hans Fiøs hans Creature til skade, hvorpaa deponenten Sagde til Ole Kleven at hand var een Fattig Mand og ike havde noged at give Ole Kleven for at optage hvad i Fiøsen var nedlagt hvorpaa Ole Kleven gik med Ole Solberg uden betaling, og viiste ham det stæd i Fiøsen under Gulvet hvor det skulde være nedlagt hvor der og fantes tvende baller eller bylter som bestoed af Haar og andet Ruskerie som Ole Soelberg selv opbrendte, og Sagde Ole Kleven at det skulde være nedlagt af Mons Elvigs Koene

Ole Knudsøn Kleven som tilstæde for Retten uden baand og fængsel, tilstoed hvad af Ole Olsøn Soelberg forklaret er

hvorefter Ole *Ole Solberg er forloved og igien fremkaldet

Baste Andersøn Wallestrand som forklarede at i Sidste Vaar Eet Aar siden kom Anders Halland og Hans Smaaland til Deponenten i hans Huus og berettede ham at der var noged nedlagt i hans Floer hans Creature til vandlyke, og fulte med ham i Floeret, da Anders Halland optoeg under een helle i Fiøs Gulvet Een Pose med nogle haar og anden Ruskerie af Skind Støker og videre, ligesom og Anders Halland toeg fra een Koe som stoed i Floeren een Poese som hengte ved halen af samme Creature, hvilke Poser Anders Halland toeg til sig og fik for umagen ½ rdr, og sagde at efter Ole Klevens berettning skulde Mons Elvigs Hustrue have bragt disse Poser i Floren, nogle dage efter da Ole Kleven kom til Deponenten berettede hand ham at Mons Elvigs Koene havde nedlagt de omvundne tvende Poser i Floret, tillige sigende at siden Baste Wallestrand havde saa sterk een troe maatte hand sende tvende Mænd til ham

Ole Kleven tilstoed Baste Wallestrands giorde forklaring undtagen for saavidt at hand ike havde sagt at de J Floren fundne Poser {eller} var til Vandlyke eller Modgang, ligesom ej heller

1770: 248b

Udladt sig noged om Baste Wallestrands troe endten den var sterk eller Svag

Anders Monsøn Halland som og var nærværende Sagde at \hand/ tilstoed efter Ole Klevens begier tilligemed Hans Smaaland var paa Wallestrand og der optog een Pose eller bylt som laae jnden for døren i Floren under een helle ligesom og 1 dito som hengte ved halen paa 1 Sort strengede Koe som stoed i Floren, hvilke begge bleve leverede til Ole Kleven

Hans Smaaeland benægtede i nogen maade at have været medviidere eller Colluderet med de jndstevnte paagieldende i deres forøvede Køglerie og uskikeligheder, men tilstaaer vel at hand blev overtalt den omforklarede tiid at følges med Anders Halland for at see paa hvad hand udj Baste Wallestrands Floer skulde optage

Hr: Fogden Hejberg begierede at den Saggivne Ole Kleven maatte tilholdes at giøre nøyere forklaring om hvorleedes hand kunde vide At der paa de stæder som forklaret er var nedlagt saa kaldet Troldom, hvilked deels af ham selv, deels af Anders Halland og Lars Hartvedt optaged, Saa og hvoraf hand vidste at disse ting af de forhen benævnte og beskyldte Persohner var nedlagt, for at paaføre dem vanlyke hos hvilken det fandtes

Ole Kleven som lenge blev tilholdet at give Svar paa de af actor Hr: Fogden Hejberg nu fremsatte Qvæstioner svarede alleene at hand tilstaar at have seet at de j denne Sag navngivne og beskylte Persohner haver nedlagt hvad forhen forklaret er i de omprovede Fæe huuse, men videre vidste hand ike i nogen maade at kunde forklare desandgaaende

Hr: Fogden Hejberg begierede Ole Kleven tilspurt hvad bevægende Aarsager hand har haft til at aabenbare det som saaleedes haver været nedlagt og at optage samme? Svarede at Vedkommende som det er optaged hos havde desandgaaende talt med Anders Halland og Anders Halland derom talt med Ole Kleven

Hr: Fogden Hejberg begierede derefter til examination fremkaldet

Lars Monsøn Hartvedt som forklarede at ongefæhr eet Aar St: Hansdag Sidstleeden var Deponenten i arbeide hos sin fader paa Hartvedt og kom da bud {efter} \fra/ Ole Kleven at hand vilde komme til ham i Ole Jversens huus paa Hartvedt som hand og giorde, og blev da begiert af Ole Kleven at hand skulde optage i Ole Hartvedts Floer noged som der til hans Creaturers modgang var nedlagt og laae omtrent 1 ½ alen fra døren, og da Lars Hartvedt væyrede sig for saadant forsikrede Ole Kleven at det skulde ike komme ham til mindste fortræd mod at Ole Kleven selv ville paatage sig andsvaret, hvorpaa hand og lod sig over tale og gik med Ole Hartvedt i Floren og fandt paa det stæd hvor Ole Kleven havde sagt een Pose med nogle been og andet Ruskerie udj som hand leverte til Ole Kleven, men Ole Kleven omtalte ike hvoe samme havde nedlagt, og fleere stæder i saadant ærende sagde Lars Hartvedt at hand ike havde været

Ole Kleven tilstoed Lars Hartvedts forklaring

1770: 249

Hr: Fogden Hejberg begierede at Retten end videre vilde tilspørge Ole Kleven om hand ike kand opgive Vidner der har seet eller kunde være vidende om at de af ham beskyldte Personer har nedlagt paa de anmelte stæder det saa kaldede Troldom; og Om hand ike kunde tilkiendegive een og anden omstendighed som kunde giøre hans beskyldning troe værdig? Ole Kleven Svarede: at hand ike veed nogen Vidner at opgive til hans uskyldigheds afbeviisning og til at overbeviise vedkommende hvad hand har beskyldt dem for, ike heller veed hand andre eller fleere omstendigheder i Sagen end af ham forklared er

Hr: Fogden Hejberg begierede at alle de som Ole Kleven og Anders Halland haver været hos og optaged den saa kaldede Troldom, hvilke nu her for Retten ere tilstæde undtagen Ole Lohne som ved døden er afgangen og Johannes Wevletvedt som er Syg maatte tilspørges om de veed at Ole Kleven eller Anders Halland har væred paa deres gaarde enten kort eller lang tiid forrend de optog den ommelte Troldom eller om de ike har kundet mærke at Ole Kleven og Anders Halland paa den tiid de optog samme har haft noged jmellem hænderne paa sig der kunde giøre dem mistenkelig for selv at have nedlagt det? Samtlige forhen benævnte Svarede: at de ike veed at Ole Kleven eller *eller Anders Halland haver væred paa deres Gaarde før end de omforklarede Posser og baller bleve optagne saa at de kunde have havt lejlighed selv at nedlegge samme, ej heller haver de kundet Merke at enten Ole Kleven eller Anders Halland haver haft noged i henderne naar de som melt haver optaged de i deres Florer nedlagde Posser og baller hvorudj fandtes haar been og anden Ruskerie?

Actor Hr: Fogden Hejberg forestillede at hand ej nu vidste enten med Vidner eller andet videre at kunde oplyse denne Sag, thi vel havde hand fra prima Jnstantia jndstevnt een heel hoben Vidner som acten viiser, men ved examination befandtes det at alle disse af ham til Vidner jndstevnte Personer vare selv implicerede i Sagen, og følgelig ej som Vidner kunde andtages, men ike desto mindre formodede Fogden at denne Respective Rett saavel af Ole Klevens som Anders Hallands Eegen her for Retten utvungne bekiendelse, saavel som de øvrige impliceredes forklaring, fuldkomelig jndseer

1770: 249b

At disse bemelte tvende Hoved Mænd har begaaed meget grove og straffverdige Skielmstyker og forbrydelser ej alleene ved at bedrage mange almues Mænd een hoben penge fra og at ophidse den eene almues Mand imod den anden ved at jndbilde Folk at adskillige af deres Naboer og Naboersker skulle ville have paaført dem fortred og ulyke, ved at nedlegge det de kalder Troldom i deres Huuse og Klæder, for at beskadige baade deres Persohner og Creature paa denne maade kunde de gierne have oprørt eet heele Fogderies almue den eene mod den

anden, og det har allereede temmelig vel lykes dem, for saavidt dette Skibreede andgaar, Thi det er bekiendt at mange almues Mænd, som tilforn haver leved eenig og Kierlig med hinanden ere nu formedelst disse bedrageres Koglerie blevne Fiendske og opsatte mod hinanden Saa at de end ike paa deres lovlige Kirke vej har kundet have fred, den eene for den andens Bebreidelsers skyld, Foruden alt dette ere mange uberygtede og ærlige Folk alt for haardt beskyldt, paa ære og lempe, følgelig drager denne Respective Rett at jndsee hvor høyt strafverdige disse tvende Hoved Mænd ere og hvor nødvendigt det er, at der til skræk og afskye for andre vorder Statueret exempel paa disse efter fortienneste, j den henseende indlod Fogden Sagen Dom med følgende paastand og i Rette sættelse At Ole Kleven som hoved Mand og Principal der har beskylt Johannes Smaaelands Hustrue, for at have nedlagt det hos Hans Johannesøn Smaaeland fundne Ruskerie Mons Elvigs Søn Ole at have nedlagt det som er funden i Aschild Jversøn Rødschelands Floer, Jacob Niaastad ved een Gut med Gult staved haar at have nedlagt det som [af]? Ole Johannesen Søre Hartvedt og Johannes Siursøn Wevle er funden, Anne Smaaeland ved Baste Lohne at have nedlagt det hos Ole Olsøn Lohne fundne, Giertrud Nielsdatter Wefle at have nedlagt hos Ole Erichsøn Loftaas, samt Mons Elvigs hustrue at have nedlagt den saa kaldede Troldom hos Ole Olsøn Solberg og Baste Wallestrand, hvilked ere disse uberygtede Folks ære og lempe andrørende, maatte i følge lovens 6te Bogs 21de Capt 2 & 3de articuuler Bøde sine tre mark som een løgnere, samt have sin Boeds lod til hans Maytts: Casse forbrudt, samt for sit ellers udøvede bedragerie og til at ophidse den eene Almues Mand

1770: 250

Jmod den anden, {baade} hvorved baad Mord og anden ulyke kunde afstedkommes at hendømmes til arbeide paa Bergenhuus Fæstning i det mindste i 5 aar. Anders Halland har som een tiener af Ole Kleven mesterlig og lydig fult sin Herres exempel, hand har og selv tilstaaed og sagt det Johannes Smaalands Hustrue Anne, har nedlagt det hos Hans Johannesøn fundne, ligesaa har hand og sagt at Giertrud Nielsdatter Wefle har nedlagt det hos Ole Erichsøn Loftaas fundne, men meere har hand ej selv villet tilstaae at have sagt om de øvrige af Ole Kleven afbeskylte, men actor synes dog at det er nok for ham til at paastaae det Anders Halland ligeleedes som een løgner vorder tilfunden at bøde sine tre Mark og for sin øvrige begangne Bedragerier at arbeide paa Bergens Fæstning i 2 aar Lars Monsøn Hartvedt der er bleven forført til eengang at være med i denne Commission saavel som alle de der haver bekiendt sig af Ole Kleven og Anders Hallands Kunster og derfore betalt dem penge, hvilke Persohner acten nærmere viiser, paastoed Fogden maatte vorde tildømt hver for sig at udreede til Sognets Fattig Casse 3 rdr og saaleedes jndlod Sagen lovgrundet Dom dog med dette tillæg at saavel hoved Mænd som Sag voldere een for alle og [alle]? for een vorder tilfunden at erstatte Processens omkostninger med 20 rdr

Niels Nielsøn Reveim som andordnet Defensor for de trende i denne Sag indstevnte paagieldende Ole Knudsen Kleven, Anders Monsøn Halland og Lars Monsøn Hartvedt forestillede, at hand er een eenfoldig Mand til at kunde aflægge den fornødne Defension for de jndstevnte i denne Sag, ligesom hand og erklærede sig til deels ukyndig om denne Sags sammenheng Thi vel har hand hørt saavel denne som Sagens forrige Session at Ole Knudsen Kleven har vedblevet sine beskyldninger over eendeel almues Mænd og deres Hustruer, her i Skibreedet *nemlig, nemlig at de hos een og anden skulle have nedlagt i deres Floer og deres Creature til Vandlyke eller Modgang adskillige ting jndsvøbt i haar og anden Ruskerie, men om det skulde være nogen slags troldom veed Comparenten ike, ligesom ej heller om Ole Kleven skulde have nogen

1770: 250b

Slags Syner, som hand selv tilstaar, uden ulovlige Konster at have, hvorved hand om saadant kunde komme i erfaring, hvilked er saadan een betydelig Sag, som langt overgaar Comparentens Fornuft og hand ike tør udlade sig om, men venter dog at Actor Hr: Fogden Hejbergs nu aflagde paastand over Ole Kleven ved Dom bliver formildet Hvad Anders Monsøn Halland andgaar haabede Defensor, at jngen med rette skulde kunde beskylde eller overbeviise at bemelte Anders Halland at have forøved noget uskikeligt eller straffværdigt førrend hand blev bekiendt med bemelte Ole Kleven og af ham lod sig over tale paa hans veigne at gaae til een og anden Almues Mand her i Skibreedet, og tilkiendegive dem hvad i deres Floer deres Creature til Modgang efter Ole Klevens sigende var nedlagt og samme optaged, aldt i den tanke at hand dermed giorde sine Naboer og andre i Skibreedet een tienneste dermed og vilde afværge vandheld og uløke for deres Creature, ligesom og Comparenten declarerede at hvad Anders Halland om Anne Smaaeland og Giertrud Nielsdatter Wevle haver udsagt, er alleene efter Ole Klevens berettning, da hand ej haver for sin egen deel det allermindste uskikeligt, disse tvende benævnte Personer at paasige, ligesaa er det og ubeviist at Anders Halland haver faaet eller begiert skilling eller Skillings verdie, for hvad hand for Ole Kleven efter overtalelse i saa maade havde forretted, men alle {af} dee af een og anden i saa maade Penge til Ole Kleven overleveret Paafølgelig Paastoed Defensor at da Anders Halland ingenlunde haver indlat sig i Ole Klevens gierninger, for at beskadige sin næste og tilvende sig fordeel, men alleene derved i Eenfoldig tanke at tiene *at *tiene andre at hand for den af actor Hr: Fogden Hejberg over ham paastaaede straf bliver befried ved Dom, og derimod for sin ubetenksomme og mislige omgang andseet med Mulct til Mielde Sogns Fattige efter hans omstendigheder og Endelig hvad Lars Monsøn Hartvedt andgaaer, da var Comparenten af den formeening, at hand bør at være for strafs lidelse i denne Sag aldeeles befried da hand ike i ringeste maade haver Colluderet med Ole Kleven, eller søgt at skade andre, men alleene ladet sig overtale til efter Ole Klevens forlangende at optage det hos Ole Hartvedt i hans Floer nedlagde

1770: 251

Alle de trende jndstevnte Ole Kleven, Anders Halland og Lars Hartvedt bleve tilspurte om de haver noged videre i denne Sag at erjndre eller tilkiende give hvortil de svarede Nej
Defensor jndlod Sagen Dom
Hvorefter er saaleedes

Eragted

Sagen optages til doms afsigelse til den 12te Januarj 1771 her paa Mielde gaard da laug Retted betiids haver at møde tilstæde

Udsettelses og Extra Ting paa Møllendahl

Anno 1770 den 7de December, Er Retten sadt paa Tingstædet Møllendahl i Schiolds Skibreede, til Doms afsigelse udj een Sag som er Ventileret jmellem Hr: Obriste Lieutnant {Hagemann} Nicoll og Hr: Wiggers for Schiolds Skibreedes aldmindelige Bøygde Ting, i følge Rettens sagens Seeneste Session givne Eragtning, og mødte da tilstæde de samme Aatte Eedsorne Laug Rettes Mænd som ved Høste tinget da vare tilstæde.
Hvorda, udj denne Sag er saaleedes for Rett Kiendt

Dømt og Afsagt

Udi Aaret 1769 dend 9de October, haver Hr: Obriste Lieutnant Phillip Nicoll boende paa Gaarden Gravdahl i Strudshavns Sogn jnsinueret Hans Høyærverdighed Hr: Biskop Arentz

een skriftlig besværing og forestilling, over da værende Sogne Præst til Strudshavn Sogn Hr: Jørgen Wiggers ihenseende til Skoele Væsenets Administration, og hvorved hand paastaar Reignskabs afleggelse af Hr: Wiggers for hvad der i bemelte Sogn af alle saavel jnden som uden Bonde standen, Gaard brugende, Huus Mænder, Inderster, drenger og Piger betales til Skoelens jndrettninger, Skoelemæsternes Lønninger, Præste Fløtning og Cammers afbetaling udj Strudshavn, og hvormeged derimod i saa maade udbetales, jtem at Obriste Lieutnanten andseer ubilligt selv at svare af sin paaboende Gaard Gravdahl til <Skole> Cassen 1 rdr som hand fordres for, og paastaaer at der maae være eet andseelig overskud af disse penge, med det videre dette skrift jndeholder. Dette har andleediget denne Sags Hoved Citant Hr: Jørgen Wiggers at jndstevne Hr: obriste Lieutnant Nicoll for Værne tinged nemlig Schiolds Skibreedes Bøygde ting, da Sag desandgaaende blev jncammineret ved Sommer tinged den 5te Maij 1768, og samme tiid i Rettefaldt

1770: 251b

Hr: Wiggerses udstæde Skriftlige Stevning dat: 13 Aprilis 1768, hvorved Velbemelte Hr: Obriste Leutnanten er Jndkaldet til Doms Lidelse saavel for de Citanten udi for allegerede Klage af 9de October 1765, som i et senere til Provste Retten holdet den 30te Jannuarij 1766 indgivne Jndlæg tillagde beskylninger Og da Hr: Obriste Lieutnanten ey Mødte eller Lod møde med tilsvar er sagen udsadt med Laugdags forrelægelse for Hr: Obriste Leutnanten til næst paafølgende Høste Ting. Samme Tiid den 6te October 1768 er Sagen atter i Rette taged og fra hoved Citantens Hr: Wiggerses Siide produceret, Een af Hans høyærværdighed Hr: Biskop Arens vidimeret Copie af Hr: Obriste Leutnantens som forbemeldt over Hr: Wiggers Jndgivne besværing og Klage, Da og Hr: Obriste Leutnanten har Ladet møde ved sin antagne Fuldmægtig Procurator Sr: Johan Reutz der har provoseret hoved Citanten at befordre Sagen til Endskab paa sin Siide og er der efter Sagen i følge hoved Citantens begiær, Og formening om Obriste Leutnantens mindelige Rettelse givet andstand til Sommer Tinget. Til hvilken Tægte Tiid den 9de Maij 1769 fra Contra Parten Hr: Obriste Leutnant Nicol indkom hans i denne Sag *ufærdigede (ud-)? Contra Stevning Sub dato 31te Martz 1769, hvorved hoved Citanten Hr: Wiggers ey alleene er indkaldet at høre Contra Partens Widner og afbevisninger i Sagen i henseende til den Hr: Biskoppen Jnsinuerede Besværing og forestilling som \og/ til Doms Lidelse for Hr: Obriste Leutnanten tillagde beskyldninger og hvornæst Sagen er udsadt med Laugdag for de udeblevne Vidner til høste Tinget. Samme Tiid den 10de October 1769 er fra Contra Citantens Siide ført og afhørt de 2de Vidner Knud Christophersen Brevigen og Diderich Olsen Kleven hvilke begge i Aarene 1768 og 1769 haver Incasseret Skoele Cassens Penge i Strushavns Sogn paa det Søndre og Nordre Land saavel af de uden for som i Bondestanden værende Jordbrugende samt Huusmænd Jnderster med fleere og har de andgaaende Incassationen aflagt saadan forklaring som acten viiser hvor ved og er oplyst at hoved Citanten Hr: Wiggers for de bemeldte tvende Aaringer selv haver svaret til Skoele Cassen Aarlig 2 rdr og at sam/m/e Penge tillige med de øvrige af Vidnerne IndCasserede ere af Hr: Wiggers andteignede udi den hos ham beroede skoele bog Lige som og Vidnet Diderich Olsen Kleven i sit svar paa Sr: Reutzes sub qvæstion har forklaret hvor mange Penge af ham i de tvende Aaringer hand var Incassations Mand for skoele pengene paa det Nordre Land har oppebaaret og desandgaaende i Retten foreviist den ham der fore af Hr: Wiggers meddeelte qvitering hvor efter Sagen i følge hoved Citantens Fuldmægtiges Procurator Sr: Sønderborgs begier er udsadt til næste Ting for at begiegne sagen

1770: 252

med Continuations Stevning. Sommer Tinget den 4de og 5te Maij 1770 er denne Sag ey blevet foretaged i andleedning af adskillige samme Tiid behandlede Justitz og andre Sager men udsadt til et i følge Forordningen af 19de Augustj 1735 determineret Extra Ting paa Møllendahl den 26de Julji næst efter. Da sagen atter faldt i Rette og af Procurator Sr: Sønderborg produceret hoved Citanten Hr: Wiggerses udstæde Continuations Stevning dateret 19de April 1770 til eendeel Vidners førelse mod Contra Citanten Hr: Obriste Leutnant Nicol i denne Sag Procurator Reutz der imod paa Contra Citantens Veigne sluttede Sagen Til Doms fra sin Siide med Skriftlig Jndlæg Sub dato 4de Maij sidstleeden samt derved følgende bielager saa som først Contra Citantens til hans høyærværdighed Hr: Biskop Arens Over hoved Citanten Hr: Wiggers indgivne besverring og forestilling af 9de October 1765 med Hr: Wiggerses derpaa fulgte erklæring af 18de Ditto. 2det Copie af hoved Citantens Stevning til Provste Retten af 11te Januarij 1766 samt hans originale Skrivelse til contra Citanten af 22de November 1766, samt Copie af Hr: Wiggerses erklæring paa eendeel Bønder af Aschøens Menighed til Hr: Biskoppen indgivne klage af 26de Maij næst tilforn, Fremdeeles in originale Fremlagt, hoved Citantens Skrivelse til Hr: Obriste Leutnanten af 12te Augustj 1766, item et Tings Vidne erhvervet ved Bergens Bye Tings Rett den 18de December 1769 og endelig 8te Støker saakaldede attester og Qvitancer Skoele Pengene og Skoele Mesternes Lønninger betreffende af diferente datis alle af saadand Jndhold og Beskaffenhed som acten nærmere omformelder Og hvor efter Sagen er udsadt med Laugdags forelægelse for de udeblevne Vidner til Høste Tinget den 10de October sidstleeden da i følge den fra hoved Citantens Siide indkomne hoved Stevning med hos fulgte Skriftlige Qvæstioner afhørt Vidnet Ole Olsen Kraagaas som under Eed har forklaret saa som til første qvæstion at Vidnet blev andmodet at sette sin haand under et skrift som var Præstens Fløttnings og Kammers penge i Strushavns Sogn andgaaende og hvilket Skrift af dato 22de Martz 1769 er af Contra Citantens Fuldmægtig i Rette Lagt og af Vidnet vedstaaet at være det samme som hand til underskrivelse blev enpresenteret og hand ikke vilde underskrive af Aarsage at de i samme skrift ommeldte Fløttnings og Cam/m/ers penge ey var nogen nye opfindelse af Hr: Wiggers men havde været for hans tiid. Til Sr: Reutzes Contra qvæstion Prover Vidner at hand af Hr: Obriste Leutnantens Sønn hørte sige at skrifted skulde underskrives for dii der skulde føres een klage over Præsten Hr: Wiggers: Til Sr: Sønderborgs Sub qvæstion forklarer Vidnet at Contra Citanten selv forinden underskriften paa det berørte skrift af hans Sønner blev forlanget, har begiert af Vidnet at hand skulde være Enig at klage over Hr: Wiggers skoele Cass Pengene betreffende og ellers har Vidnet paa de øvrige qvæstioner aflagt saadan forklaring som acten nærmere omformelder, Videre er med denne Sag samme tiid ey avanceret Men udsadt til et udsættelses Ting den 9de November næst paafølgende

1770: 252b

Og da afhørt Vidnerne Hans Johannesen Godvigen, Og Knud Christophersen Brevigen, der efter aflagde Eed har forklaret til de fremsatte Qvæstioner saa som til første hoved Qvæstion Prover Vidnet Hans Johannesen at hand har underskrevet det af næst forrige Vidne omvundne Skrift efter Contra Citantens Søns andmodning og paa Sr: Reutzes contra Qvæstion at hand kiender det nu foreviiste skrift at være det samme som af ham eller een anden paa hans Veigne blev underskrevet, Jtem at Skrifted indeholdt Fløttnings og Cammer penge i Strushavns Sogn og at af Vidnet og andre saaleedes er betalt som skriften indeholder, Til 8de hoved qvæstion at Ungdommen paa det Søndre Land i tvende Aar ey har betalt skoele Cass penge med det meere hans aflagde Prove maal indeholder, Vidnet Knud Christophersen Brevigen Prover til 8de Qvæstion *indstemmig med næst forrige Vidne, Til 12te at det i Skoele bogen blev andført hvad Hr: Wiggers i Skoele Penge skulde svare, forklarer ellers paa Sr: Sønderborgs Sub Qvæstion at hand for Aarene 1768 og 1769 haver qviteret i Skoele bogen

for af ham Jndkrævede Skoele penge {og} og der udi selv skrevet sit Navn saaleedes som den ham inden Retten foreviste Skoele bog udviser og til 14tende at naar hand leverede Skoele Cass Pengene til hoved Citanten fik hand Aarlig qvittering for 2 rdr mere end hand betalte som var de 2 rdr Hr: Wiggers selv skulde betale, hvor efter Sagen fra hoved Citanten Hr: Wiggerses side er slutted under Dom ved skriftlig Deduction og paastand af 10de October 1770 med der ved fulgte bilager fra No 1 til 10 Jndclusive af saadand indhold som acten viiser hvilked indlæg med vedfølgende bilage er af Sr: Reutz mundtlig besvaret og Sagen fra *bege Parters Siide indladt under Dom

Tages nu under betragtning denne Sags beskaffenhed og beviisernes tilstand paa een og anden siide da har hoved Citanten Hr: Wiggers til Grund for sin imod Hr: Obriste Leutnant Nicoll andlagde Sag og sigtelse fremlagt een vedimeret Copie af Obriste Leutnantens over ham til hans foresadte Øvrighed Hans Høyærværdighed Hr: Biskop Arens indgivne besværring og Klage af dato 9de October 1765, hvor udi Obriste Leutnanten paaklager deels at hand betaler af sin Gaard Gravdahl til Skoele Cassen 1 rdr Aarlig som hand kalder et ubilligt paalæg. Deels at de Penge som af de saavel J. som uden Bonde standen Jordbrugende samt Huus Mænd Jnderste, Drenger, og Piger Aarlig til Skoele Cassen samt Præstens Fløttning og Kammers Penge betales, Langt overstiger hvad som i saa maade udbetales efter den bereigning som Velbemeldte Hr: Obriste Leutnanten selv i Klagen har opgivet og paastaar Hr: Wiggers der fore maae tilholdes at giøre Regenskab ligesom hand og proponerer Maaden paa hvilken Skoele Cass Pengene

Efter hans formeening burde incasseres paa det Skoele Mæsterne kunde nyde deres Løn i Rette tide og ej leede efter dem herefter som \nu/ skeede er Disse Poster jndeholder Klagen, hvorudj Ligger adskillige haarde og nærgaaende beskyldninger over Citanten Velædle og Velærverdige Hr: Wiggers. Thi forholt det \sig/ saa i sig selv at Hr: Wiggers paalagde nogen af Meenighedens lemmer i Strudshavns Sogn, meere til Skoele Cassen at svare end de Kongelige andordninger og derpaa Grundede Skoele fundatz eenhver tilholder, forholt hand Skole Mæsterne deres Løn i Rette tiid, og lod dem leede eller bie derefter, ja jndesad hand med andseelig overskud af Skoele Cassens penge uden derfore at aflægge Rigtighed, var det joe lastverdig og fortiendte straf og vilde joe saavel af det eene som det andet flyde at hans heele behandling Skoele Væsenets administration betreffende var ureedelig og maatte foraarsage een billig mistanke og fortrydelse, saavel hos hans foresatte øvrighed, som Meenighedens Lemmer Men Hoved Citanten Hr: Jørgen Wiggers har igien drevet de over ham giorde beskyldninger med dee fra hans siide i Rette Lagde bevisligheder saa som 1mo ved Extract af Extensionen og forandringen i Skoele Væsenet for Aschøens Sogn den 8de *Sepember 1766 dens Anden post der oplyser at Obriste Leutnant Nicoll bør nu Lige som før i stæden for 4 mrk ham er andsadt for betale til Skoele Cassen 1 rdr. 2do Een ditto Extract af Skoele Fundatzen for Aschøens Sogn dateret Bergen den 4de October 1749 under Hr: Biskoppens verification der oplyser at i den 14de Post er andordnet at Skoele Mesterne i Aschøens Sogn hver paa sit Land og i sit Skoele District bør nyde foruden frit Værelse forsvarlig Mad og Drike, Seng, Lys og Jldebrand samt Skyds, Eenhver udi Aarlig Løn af Skoele Cassen 12 rdr pro Persona i tvende Terminer til Paaske og Michelsdag 3tio Een skrivelse af hoved Citanten til een af de Mænd som har været beskikked at JndCassere Skoele Cassens Penge i Aschøens Meenighed fra 1ste April 1765 til Aars dagen 1766 hvor udi er indrøket skoele Fundatzens 15de Articul af den Kongelige Allernaadigste Skoele Forordning af 5te Maij 1741 dens 2den og 3die Articul samt første anden 3die, 4de og 5te Articull af extensionen og forandringen i Skoele Fundatzen hvilken Copie til Lige med de tvende forhen bemelte inden Retten med originalerne er Confererede og rigtig befunden og sees af den

sidste allegerede hvad Hr: Wiggers hos eenhver af Menighedens Lemmer i Aschøens Sogn har Ladet Fordre Samt hvad ordre IndCassations Manden

1770: 253b

Angaaende oppebørselen er tillagt, 4to Af Enken Mari Magrethe Salig Frørops under 6te October indeværende Aar udstæde Qvitering sees at hoved Citanten Hr: Wiggers til hende har betalt i den tiid hand har været Præst i Strushavn Aarlig i Kammers eller Huuse Leye 10 rdr, 5te den i Retten af Hr: Wiggers andviiste skoele Bog for Strushavns Sogn viser Skoele Cassens Regenskab for Aarene 1764, 1765 af hvilken Regenskaber er inddraget i Hr: Wiggerses Jndgivne Jndlæg af 10de Octobr: sidstleeden Ligelydende Gienparter samme oplyser at i Aaret 1764, Var Skoele Cassens Jndtægt 26 rdr 1 mrk 4 s og udgiften {der imod} der imod 30 rdr samt at Skoele Mesterne samme Aar rigtig haver faaet deres tillagde Løn eenhver 12 rdr Ligesaa sees af Regenskabet for 1765 at i dette Aar ingen penge til Skoele Cassen er betalt og til alle Udgifterne af hoved Citanten Hr: Wiggers giort forskud med 24 rdr 4 mrk 13 s. Saa findes og i samme Jndlæg Jnddragen bereigninger over Præste Fløttning og Kammers penge for Aarene 1763, 1764, 1765, der viiser at ved sluttningen af Aaret 1765, oversteeg udgiften Jndtægten for den Summa 36 rdr 12 s hvilke forandførte Regenskaber og bereigninger end meere bestørkes ved de i denne Sag førte Vidners Eedelige udsigende samt det fremlagde Provste Retts Forhør begyndt den 30de Januarij 1766 og slutted den 23de April samme Aar tillige med de Øvrige fra hoved Citantens Siide fremlagde documenter, Af hvilket alt noksom klarlig sees at Hr: Wiggers haver været uskyldig i de over ham Formerede Klage poster og at Contra Citanten Hr: Obriste Leutnant Nicoll ingen Lovlig Grund eller føye haver haft til de nærgaaende og haarde Beskyldninger hand hoved Citanten Hr: Wiggers haver tillagt. Der imod har Contra Citanten Hr: Obriste Leutnant Nicoll ved sin i Rette førdte Contra Stevning og de der efter afhørte Vidner søgt at afbeviise og godtgiøre de poster som hans Klage af 9de October 1765 Jndeholder, Paa hvilke Klage Poster hand ike i ringeste maader under Sagens ventelation har Renonseret men samme vedbleved, Lige som og til Forventende Satisfactions erholdelse paastevnt eendeel Erklæringer og Breve som af Hr: Wiggers denne bemelte Klage andgaaende er afgived, Saasom 1mo Hr: Wiggerses Erklæring paa Contra Citantens over ham indgivne Klage der er dateret 18de October 1765. 2do Stevning til Provste Retten af 11te Januarij 1766, 3die hoved Citantens Skrivelse af 22de November 1766, og 4to hans Erklæring paa eendeels Bønders Klage til Hr: Biskoppen af 1ste Junii 1768. Hvad nu den første post andgaar nemlig at Hr: Obrist Leutnant Nicoll har villet afbeviise og godtgiøre den besverring og Klage han til Hr: Biskoppen over Hr: Wiggers haver indgivet, da findes ike noged enten af Vidner eller beviiser som kand godtgiøre samme, Thi jngen af de førte Vidner kand {godtgiøre} \forklare/ at Hr: Wigers har opført sig anderleedes jhenseende Skoele væsenets administration i Aschøens Sogn end lovmedholdig skee burde paafølgelig bliver og omgangen uden paaanke

1770: 254

Vel har Hoved Citanten Hr: Wiggers udj de forallegerede producerede og af Contra Citanten Hr: obriste Lieutnant Nicoll paa-ankede Documenter udladt og expliceret sig med adskillige haarde udtryk i henseende til den af Hr: obriste Lieutnanten over ham giorde Klage, men naar derimod betragtes at Hr: obriste Lieutnant Nicoll ikke haver kundet overtyde hoved Citanten Hr: Wiggers det allerringeste af hvad hand udj sin Klage andfører og Hr: Wiggers beskyldes for, Saa haver Hr: Wiggers stoled paa sin uskyldighed, dog, det havde været bedre at hand havde brugt mildere expressioner og udtryk desandgaaende Og da hverken af de i Sagen pro & Contra førte Vidner eller skriftlige productioner fra Contra Citantens Side er som forbemelt

afbeviist det allerringeste til Legitimation for den jndgivne Klage eller at Hr: Wiggers haver brugt anden omgang ihenseende til Skoele væsenets administration i Strudshavns Sogn end som hans Formænd efter lovlig hiemmel brugt haver, ligesom og Hr: Wiggers efter sin skrivelses formeld haver proponeret Hr: obriste Lieutnanten Forlig som af hannem ey er andtaget, med det videre og meere som denne Act vidtløftig jndeholder

Altsaa bliver paa Grund af de forandførte Sagens omstendigheder Kiendt og Dømt for Rett: at Hoved Citanten Hr: Jørgen Wiggers Bør for de af Hr: obriste Lieutnant Nicoll imod ham til hans Høy ærverdighed Hr: Biskoppen sin Klage af 9de october 1765 andførte og giorte beskyldninger aldeeles frie at være og ike komme ham til mindste prejudice og nakdeel paa ære og honeur, ligesom og de ellers brugte expressioner paa begge Sider {bliver} bør være Mortificerede Og da denne Sags Contra Citant Hr: obriste Lieutnant Nicoll uden grund har tillagt Velærverdige Hr: Wiggers haarde og nærgaaende beskyldninger, Saa bør Velbemelte Hr: obriste Lieutnant Nicoll derfore at Bøde til Aschøens Sogns Fattige 10 rdr til Justitz Cassen 2 rdr, og i nogenleedes erstatning for Processens omkostninger 25 rdr, Det i dømte udreedes 15 dage efter denne doms Lovlige forkyndelse, under ellers paafølgende adfærd efter loven

Derefter er ifølge det Høylovlig Rente Cammer skrivelse og hans HøyVelbaarne Hr: Stiftbefalingsmand Pettersens ordre ved dette Extra og udsettelses ting Publiceret

Een Pante forskrivelse udstæd af Hr: Justitze Raad Damlau Andgaaende de ham andfortroede oppebørsler ved Forraads Magasinet i Bergen Stoer 400 rdr Dat: 6te octr: 1770

Dernæst er udj Sagen andlagt af Hr: Borgemæster Fasmer mod Bastian Reimers for gield saaleedes bleven

Eragted

Contra Parten Sr: Bastian Reimers gives Laug dag til næste Sommer ting for dette Skibreede at møde og Sagen at tilsvare

Hvorefter dette udsettelses og Extra ting er ophæved

1770: 254b

Efter at Først udj Sagen andlagt af Procurator Sr: Jacob Preus paa afgangne Christopher Bærentzes arvingers veigne mod Sr: Bastian Reimers for gield er saaleedes

Dømt og Avsagt

Til Sommer Tinget for Schiolds Skibreedes almue i aaret 1766, haver Christopher Bærentz Ladet jndstevne Sr: Bastian Reimers ved skriftlig Stevning af 3die April 1766 for skyldig værende 11 rdr 3 mrk 8 s efter Debitors udstædde og i Rettelagde beviis af 18de December 1762, denne Sag har siden fra tiid til anden været udsat og med adskillige Continuations Stevninger fornyed, indtil den endelig af Procurator Sr: Jacob Preus paa nu afgangne Christopher Bærentz Stervboes veigne til doms \er/ beslutted næst afvigte 10de November ved eet da for Schiolds Skibreede paa Møllendahl holte udsettelses ting, saaleedes som acten omformelder, og er da Sidstbemelte tiid fra Contra Partens Side jndkommet hans ved Procurator Reutz forfattede skriftlige tilsvar i Sagen af 9de November 1770 hvorved hand paastaar sig for Søgemaalet friefunden paa Grund af at Gielden skulle dependere af Forbuden Kort Spill, hvorom til Legitimation dog ingen beviis er produceret, ligesom og Debitors for gielden udstædde beviis lyder alleene paa Reede penge ja med det tillæg at Valuta rigtig er bekommet

Thi bliver paa grund af det foranførte herved Kiendt og Dømt for Rett: at jndstevnte Bastian Reimers ej alleene Bør betale til afdøde Christopher Bærentzes Stervboe, eller Tilsynsmanden \Sr: Bringmann/ de paastevnte 11 rdr 3 mrk 8 s, Men end og i Processens omkostninger 4 ½ rdr det idømte udreedes 15 dage efter Dommens lovlige forkyndelse under adfærd efter loven

Hvorefter udsettelses Tinged er ophæved

1770
- - - - - - - - - -
1771

Udsettelses Ting for Mielde Skibreede

Anno 1771 den 12te Januarij, Er Retten sadt paa Tingstædet Nedre Mielde i Mielde Skibreede ifølge Rettens ved seeneste holdne Extra Ting den 3die Decembr: 1770 faldne Eragtning til Doms afsiggelse udi Sagen paa Justitziens Veigne andlagt af Velædle Hr: Fogden Heiberg Contra Ole Knudsen Kleven og Anders Monsøn Halland som Hoved Mænd i denne Sag tillige med Lars Monsøn Hartvedt og de fleere efter actens udviis Jndstevnte medpaagieldende. Og mødte da tilstæde de samme Aatte Eedsorne Laug Rettes Mænd som ved sidstholdne Høste Ting medbetiendte Retten

Hvorda af Dommer og Meddoms Mænd i denne Sag følgende

Dom blev Afsagt

Paa Høste Tinget holdet den 24de November 1769 med dette Skibreedes Almue, er denne Sag af Velædle Hr: Fogden Heiberg paa Justitziens Veigne i følge Johannes Smaalands, Mons Elvigs, Jacob Niaastads og Mons Knudsøn Wefle paa sin Steddatters Berthe Nielsdatters Veigne med fleeres

giorde Mundtlige andgivelse /: den de inden Retten alle vedstode :/ først andlagt og derved Jndstevnt Malversanten Anders Monsøn Halland til Vidner at andhøre, Dom at lide og Erstatte denne Processes Omkostninger, Ey alleene fordie han skal have beskyldt nogle af sine Grander og deres Hustruer for Troldom og anden uskikkelighed, men end og fordie han selv har brugt utilladelig Koglerie og derved paa een bedragelig maade oppebaaret penge af mange Bønder med videre hvorved tillige een stoer deel Vidner under Lovens Faldsmaal vare Jndstevnte som acten nærmere udviiser, og hvor af een stoer deel ogsaa mødte; Men som actor af den Jndstevnte Anders Monsøn Hallands inden Retten aflagde priliminaire forklaring kom i erfahring, at den største deel af de Almues Folk hvilke som Vidner i denne Sag vare Jndstevnte tillige i Sagen bleve med Inplicerede, til med at Sagen befandtes af den Vigtighed at Jndstevnte Anders Monsøn Halland i forsvar, i følge Forordningen af 19de Augustj 1735 maatte beskikkes, blev Sagen stilled i beroe til Sommer Tinget 1770 med Lauv dag for de udeblevne Vidner som acten nærmere om formelder; den 28de Maij 1770 faldt Sagen atter i Rette hvorda actor med Mundtlig continuations Stevning ey alleene havde Ladet indkaldet Lars Monsøn Søre Hartvedt til Doms Lidelse som paagieldende i denne Sag men ogsaa som Hoved Mand Ole Knudsen Kleven af Echangers Skibreede at andhøre Vidner til eet Lovskikked Tings Vidnes Erholdelse, da og de Jndstevnte berørte Hoved Mænd blev af actor Efter Høy Øvrigheds skrivelse under 10de Febr: 1770 beskikked Defensor, J hvilken Qvalitee

Procurator Thommas Steen som nærværende paatog sig at comparere for Jndstevnte Anders Monsøn Halland og Lars Monsøn Søre Hartvedt af Mielde Skibreede samt Ole Knudsen Kleven af Echangers Skibreede, Videre sees at Jndstevnte Anders Monsøn Halland inden Retten under sin exammination vedblev og utvungen bekræftede alt hvad hand forrige Rettes dag havde forklared ikkun med een Liden forandring der i saa fald hverken Reyser eller fælder hvilket alt acten nærmere udviiser; Ole Knudsen Kleven aflagde ligeleedes een frie villig og utvungen forklaring og tilstaaelse, At da hand eengang i Aaret 1769 kom Reysende her i Bøygden og Skibreedet, blev ham af Anders Monsøn Halland paa bemelte Gaard Halland forebragt, hvorleedes adskillige Bøygde og Almues Folk her i Skibreedet som acten nøyere oplyser, havde beklaget og tilkiende gived for Anders Halland den store VandLyke de Leed paa deres Creature hvortil Ole Knudsen Kleven svarede og Instruerede Anders Halland, at de skulde eftersee om ike noged var nedlagt under Gulvet i Fæe Huusene samt deres øvrige Huse og Klæder som kunde foraarsage slig modgang, hvilket Anders Halland efter Ole Klevens ordre og foresigende strax

1771: 255b

Lydig gik hen for at eftersøge og optage paa de af Ole Kleven opgivne stæder hvor der efter actens udviis blev adskilligt Ruskerie forefunden som Anders Halland til Ole Kleven leverede, der *sage at have kasted samme paa Søen; hvor efter adskillige af de med Jndstevnte og paagieldende Bøygde og Almues Folk hos hvem sligt Ruskerie var optagen af deres Huuse Eendeel betalte Ole Knudsen Kleven selv og eendeel til Anders Monsøn Halland som Ole Klevens Fuldmægtig der for een andselig deel Penge som efter actens nærmere udviis beløb til 24 rdr 4 mrk og i Vahre 1 Smale hvilke Penge hoved Manden Ole Knudsen Kleven selv alleene beholt efter dii hand af Anders Monsøn Halland blev giordt Regenskab for hvad hand for saadant sit Arbeide paa Ole Knudsen Klevens Veigne havde JndCasseret og oppebaaret hos de i denne Sag med Jndstevnte og paagieldende Bøygde Folk, for uden hvad der ved tillige af begge hoved Mændene Ole Knudsen Kleven og Anders Monsøn Halland hos Johannes Siursen Wefle, Ole Iversen Nore Hartvedt og Ole Olsen Soelberg vel for slig deres umage blev fordret men ey betalt hvilken Restance Acten viiser Renderer 6 rdr J øvrigt har alle de Persohner hvilke som Vidner i denne Sag a prima indstantia vare indstevnte denne Rettes dag aflagt saadan forklaring som efter actens Jndhold giorde dem selv til paagieldende og Deelagtige i Strafs Lidelse; hvor fore Sagen af actor Hr: Fogden Heiberg blev begieret udsadt for samme ved et determineret og af Høy Øvrighed bevilget extra Ting videre at proceqvere, og der ved med Continuations Stevning til Doms Lidelse at Jndkalde saavel Hoved Manden Ole Knudsen Kleven af Echangers Skibreede, som øvrige medskyldige og paagieldende af dette Skibreede, Til hvilken Ende ogsaa extra Ting af Høy Øvrighed blev bevilged Berammed og Administreret den 3die December 1770 her paa Tingstædet nedre Mielde.

Hvorda efter Velædle Hr: Fogden Heiberg ved Mundtlig Continuations Stevning til Doms Lidelse Lovlig havde Ladet Jndkalde Ole Knudsen Kleven af Echangers Skibreede samt Anders Monsøn Halland og Lars Monsøn Hartvedt, som hoved Mænd, tillige med Ole Olsen Soelberg, Ole Iversen Nore Hartvedt, Ole Johannesen Søre ditto og Hustrue Magdelie Lars datter, Johannes Siursen nore Wefle og Hustrue Marthe Johannes datter, Johannes Monsøn Wefletvedt, Hans Smaaland og Hustrue Dordie Johannesdatter Anders Aschildsen Røscheland, Aschild Iversen ibedm:, Ole Olsen Eversdahl, Baste Andersen nore Wallestrand, Enken Marthe Iversdatter Søre ditto, Ole Erichsen Loftaas og Hustrue Marthe Rasmusdatter, alle som paagieldende i fornødne tilfælde at giøre deres forklaring i denne Sag og lide Dom samt erstatte Processens Omkostninger foruden fleere til Vedermæhle Jndstevnte Persohner som acten nærmere udviiser, og blev da af actor i afdøde Procurator Thommas Steens

1771: 256

Stæd som de Jndstevntes først beskikkede forsvar igien andordnet den Constituerede Bøygde Lensmand Niels Nielsen Revem til Defensor der Compareredе tilstæde tillige med alle de forbemeldte Jndstevnte saavel hoved Mænd som med paagieldende undtagen Johannes Monsøn Wefletvedt, hvis Lovlige forfald ved Knud Josepsen Mæhle inden Retten blev andmeldet lige som og Ole Lohne der ved Døden er afgangen hvor efter Sagen ey alleene af actor Hr: Fogden Heiberg blev procederet til Doms med saadan deduction og paastand som acten viiser men end og af Defensor Niels Nielsen Revem efter tilførte forsvar indlade Dom.
Overveyes nu denne Sags beskaffenhed og momenta, da, skiønt samme ey ved Lovlige Vidner har kundet Demonstreres og oplyses nøyere end skeed er /: Efter dii alle de a prima Instantia i denne Sag Jndstevnte forberørte Persohner befandtes medskyldige og paagieldende :/ Saa kand paa den anden siide ikke heller nægtes, at ioe de Jndstevnte hoved Mænds egen inden Retten giorde og aflagde frie og utvungne Bekiendelse og tilstaaelse saavel om deres forøvede Skielmstøker under skinn af Koglerie som deres giorde Ærerørige Beskyldninger, den eene Rettes dag efter den anden, bestørked Ved de medpaagieldendes under deres exammination ligesaa aflagde Eenstemmige Forklaringer /: hvilket alt acten nærmere udviiser :/ Fuldkommen har oplyst de Jndstevnte tvende Hoved Mænds Ole Knudsen Klevens og Anders Monsøn Hallands grove og Høyt Strafværdige Forbrydelser, hvorved de paa een sær ugudelig og Bespottelig Maade har forsyndet sig baade mod Gud og Mennesken, Ja gived Meenigheden den aller skammeligste Forargelse fra sig der lettelig kundet foraarsaged de aller skadeligste og Farligste følger iblandt een saa indfoldig og Lettroende Almue som denne, hvorpaa allereede man har seet alt for sandtsynlige Prøver, i det den største deel af de som paagieldende og med Jndstevnte Bøygde Folk har Ladet sig som Eenfoldige og Lettroende Bønder Bedrage og over tale at betiene sig af deres Koglerier ved at tillade dem at optage sligt Rudskerie og det de kalde Troldom af deres Huse og Klæder Ja der for end ogsaa betalt dem Penge, men ike det alleene de har ogsaa inden Retten tilstaaed Vedbleved og Confermeret alle dee Ærerørige Beskyldninger som de efter actens udviis adskillige uberøgtede Bøygde og Almues Folk har tillagt og andtasted med
Thi bliver altsaa efter denne Sags forefundne Omstændigheder her med af Dommer og Meddoms Mænd Kiendt og Dømt for Rett. Det Ole Knudsen Kleven som Hoved Mand og autor af denne Sag Bør til exempel, Skræk og afskye for andre Ligesindede i følge Lovens 6te Bogs 21de Capittul 2den og 3die Articuller at bøde sine 3 mrk som een Løgnere for dee aldeeles ubeviiste Skammelige Ære og Lempe Høyst nærgaaende Beskyldninger som hand har

1771: 256b

Tillagt Johannes Smaalands Hustrue Anne Smaaland, Mons Elvigs Sønn Ole Jacob Niaastad Giertrud Nielsdatter Wefle samt Mons Elvigs Hustrue Guroe Olsdatter; Ligesom hand og for sine her under ellers forøvede grove bedragerier og Skelmstøker ved at tilvende sig paa een saa ulovlig og Høyst strafværdig maade een andseelig deel Penge fra dette Skibreedes Eenfoldige og Lettroende Almues Mænd og Bøygde Folk som forbemeldt er, Bør at Arbeide i Bergenhuus Fæstning i 2 Aar, da i øvrigt hans Ærerørige beskyldninger ey i mindste maade bør komme nogen af de beskyldte til Ringeste Prejudice eller nakdeel paa Ærlige Navn og Røgte men som aldeeles utalte og ubeviiste herved in totum bør være Mortificerede. Anders Halland der imod som Ligeleedes ey mindre Grovelig har forsyndet sig baade mod Gud og Mennesken ved ey alleene at lade sig i Eenfoldighed forlede og overtale af Ole Knudsen Kleven til at optage sligt Rudskerie hos een stoer deel Almues Mænd /: for hvilken umage og

Arbeide hand dog ey selv beholt de penge hand bekom hos dem hvor sligt blev optaged men alt sammen Leverede til Ole Knudsen Kleven :/ men end og fordristed sig til at giøre Ærerørige Beskyldninger mod Johannes Smaalans Hustrue Anne og Giertrud Nielsdatter Wefle som han dog ved sin Defensor Declarerede var skeed efter Ole Klevens foresigende og at han nemlig Anders Halland Jndtet i ringeste maader havde disse uberøgtede godt Folk at paasige som kunde præjudicere deres Ærlige Navn og Røgte; Naar og desuden betragtes at Anders Halland som selv een Bøygde og Sogne Mand her i Skibreedet saa Jvrig og Agt paagiven har fuldt Ole Knudsen Klevens ordre og for samme at opfylde og bekiendtgiøre ey spart mindste umage var det saa meget Lettere baade for ham og Ole Kleven at forføre fleere af Bøygdens Folk med sig til at fæste troe til sligt, Aller helst de sluttelig fattede saadanne tanker om Anders Halland at hand som een bekiendt Naboe og Sogne Mand i blant dem end og her udi vilde viise dem et Vens støke ved at advare dem om een forestaaende Vand Løke deres Creaturer ellers villed paakomme om hand ikke paa de af Ole Kleven andgivne Stæder optog hvad der i deres Huser eller Klæder maatte være nedlagt, Bør for saadan sin grove og skammelige omgang samt Meenigheden givne Forargelse at udstaae Kirkens disceplin ved at staae Aabenbare Skrifte udi den kirke og Meenighed hvor han sogner til, samt for sine ubeviste Ærerørige Beskyldninger at bøde til Præstegieldets Fattig Casse 20 rdr og for sin deel at betale i Processens Omkostninger 6 rdr, Da i øvrigt hans Beskyldninger saavel mod Anne Smaaland som Giertrud Nielsdatter Wefle herved ligeleedes Mortificeres: og ey bør komme nogen af dem til mindste Præiudite paa Ærlige gode Navn og Røgte Lars Monsøn Hartvedt for sin aldeeles uforsigtige og ulovlige

1771: 257

Omgang, den han selv inden Retten har vedstaaed og forklared, og hvor til han vel af Eenfoldighed for det Meeste har Ladet sig af Ole Kleven forleede, men der under tillige dog giort sig deelagtig i Hoved Mændene Ole Kleven og Anders Monsøn Hallans forbrydelse ved at optage, efter Ole Klevens 2de Gange til ham giorde begier det Ruskerie der var nedlagt i Ole Iversen Nore Hartvedts Floer under een steen helle, og følgelig derved paadraged sig Straf Bør at bøde til Sognets Fattige 3 Rdr samt for sin deel at betale i Processens Omkostninger 3 rdr, Hvad Johannes Monsøn Wefletvedt andgaar, da som han inden Retten har Ladet declarere hvilket og ey er bleved modsagt at han imedens Ole Knudsen Kleven og Anders Monsøn Halland var i hans Huus, var ham een saa hæftig Svaghed paafalden, at hand end og var betaged forstandens brug, hvor for han altsaa om alt hvis der passerede var gandske og aldeeles uvidende bliver hand i den henseende for videre tiltale i denne Sag friefunden. Alle de Øvrige i denne Sag med Jndstevnte paagieldende, der, efter actens udviis har betiendt sig af Ole Klevens og Anders Hallands dem tilbudne tienester og ey alleene tilladt dem at optage af deres Huuser og Klæder de paastevnte Ruskerie, men end og derfore betalt dem een stoer deel Penge, nemlig, Ole Iversen nore Hartvedt, Ole Johannesen Søre ditto, Johannes Siursen nore Wefle, Hans Smaaland, Ole Olsen Soelberg, Anders Aschildsen Røscheland, Aschild Iversen ibedm:, Ole Olsen Eversdahl, Baste Andersen nore Wallestrand, Enken Marthe Jensdatter Søre Wallestrand, og Ole Erichsen Loftaas, Bør Eenhver for sig at bøde til Sognets Fattige 2 rdr samt ligeleedes i Processens Omkostninger hver 1 rdr Hvilket alt 15 Dage efter denne doms Lovlige Forkyndelse bør udreedes og efter kommes under ellers paafølgende adfær efter Loven Og Kongelig Allernaadigst udgangne Forordning af 6te December 1743.

Anders Halland som nærværende ved Dommens oplæsning, declarerede at hand for sin deel med den oplæste og afsagde Dom var fornøyet uden videre appell hvilket og de øvrige medpaagieldende Ligeleedes declarerede; Ole Knudsen Kleven som ogsaa var tilstæde svarede at som hand veed dette er een Sag der til Ober Retten bør Jndstevnes og appelleres

saa forhaabede han og naar eengang endelig Dom for samme bliver afsagt i den nu tildømte Straf med videre at blive modereret.

Og da ey videre ved dette udsettelses Extra Ting var at forrette blev Laug Retted dimitteret.

Sommer Tinget for Sartors Skibreede 1771:

Anno 1771 den 3die Maji, Er Retten sadt paa Tingstædet Tøsøen i Sartors Skibreede, udj Hr: Sorenskriver Henrich Garmanns Svagheds forfald af hans Eedtagne Fuldmægtig Hans Lessøe, til eet aldmindelig Sommer Skatte og Sage tings holdelse for Sartors Skibreedes almue, overværende udj Retten Kongelig Mayestets Foged Hr: Christen Hejberg, og de for i aar opnævnte Laug Retteds Mænd som i Protocollen folio 206. ere andførte, og alle fremviiste attester andgaaende deres Laug Retteds Eeds Rigtige afleggelse.

1771: 257b

Hvorefter blev allerunderdanigst Læst og Publiceret følgende Kongelige allernaadigst udgangne Forordninger

1. Forordning andgaaende Nogle af de andordnede Aarlig Fest og Hellige-Dage, deels at afskaffes, og deels at henlegges til næstpaafølgende Søndage, Dateret Hirchholms Slot den 26de october 1770
2. Forordning Hvorved Dennem som udreede Vand eller Fiske Skibe for at bringe Levende Salt vands fiske til Kiøbenhavn forundes adskillige frieheder Dateret Friderichsbergs Slot den 27de Decbr: 1770.
3. Forordning, andgaaende Aldmindelig tilladelse at jndgaae Ægteskab, i visse af de ved Loven forbudne Leed, Dateret Friderichsbergs Slott den 27de December 1770
4. Kongelig Act andlangende Det Geheime Staats Conseils ophævelse Dateret Friderichsbergs Slot den 27de December 1770
5. Forordning andgaaende det udj Norge andordnede General Forst amts ophævelse Dateret Christiansborg Slot den 14de Januarii 1771
6. Forordning, Andgaaende Odels Retten i Norge og dens nøyere Bestemmelse, Dateret Christiansborg Slot den 14de Januarii 1771
7. Forordning, Hvorved den, Den 13de Februarii 1767, andgaaende Renternes Needsettelse til 4 proCento, udgangne Forordning igienkaldes og ophæves, Dateret Christiansborg Slot den 23de Januarii 1771
8. Forordning, Hvorefter, Den udj Told Rullens 19 Capituls, 5, 6, 9, 29 og 30te articul andsatte Straf, imod de skyldige nøyere bestemmes, enten til een Penge Mulct eller i Mangel deraf til Corporel Straff Dateret Christiansborg Slot den 25de Februarii 1771
9. Forordning, andlangende hvorleedes med de af Suplicantere indgivende Memorialer og deres paateigning, af vedkommende Øvrighed herefter skal forholdes Dateret Christiansborg Slott den 3die aprilis 1771
10. Forordning, andgaaende, at alle de ægteskaber iblant Blods og Svogerskabs forvante hvilke ike i Guds Lov udtrykelig ere forbudne, maae herefter uden Dispensation være tilladte Dat: Christiansborg Slott den 3de aprilis 1771
11. Placat andgaaende at Bøger, jndbundne og uindbundne, saavelsom Land- og Søe Carter skal være Toldfrie udj Danmark og Norge Dateret Christiansborg Slott den 25de Martj 1771

Dernæst Publiceret og for almuen bekiendtgiordt

12. Rente Cammer Placat, andgaaende een trykt afhandling om hastige Rednings Midler for dem, som ved adskillige ulykelige tilfælde synes at være blevne livløse eller geraade udj nær Livs fare Dateret 25de September 1770

13. Een Placat udstæd af Politie Mæster og Vice Borgemæster i Bergen Hr: Cancellie Raad Holst, hvorved tilholdes de som Fiske Vahrer i Bergen jndføre, at lade dem eftersee og probere om de forsvarlige befindes med videre Dateret 19de Januarii 1771

14. Hr: Stiftbefalings Mand Pettersens skrivelse til Hr: Fogden Hejberg, Som jndeholder, at alle som til Justitz Cassen, Christianshavns Kirke, Hospitaler eller andre Publiqve Stiftelser ere eller blive Dømte at bøde skulde være pligtige paa vedkommendes andfordring at betale med viidere Dateret den 15de November 1770

15. Eet Ditto, andgaaende omkostningers betaling i de Sager som paa Justitiens veigne andlegges med videre Dat: 13de april 1771

16. Hr: Stiftbefalingsmandens skrivelse til Sorenskriveren, hvorved bekiendtgiøres at alle de Memorialer eller Supliqver som nedgaar enten til hans Kongelig Mayestett selv eller, og det Kongelig Cabinet, eller de andordnede Collegier eller Departements skal herefter skrives paa Stempled Papiir i følge Stempled Papiirs Forordningen. Dateret 19de Februarii 1771

Hvorefter jndkom fra almuen til Publication og bekiendt giørelse følgende Documenter

1771: 258

1. Eet Skifte brev forretted paa Gaarden Warøen efter afdøde qvinde Allis Nielsdatter den 9de November 1769

2. Eet Ditto Passeret paa Gaarden Schouge efter afdøede Marithe Monsdatter begyndt den 19de aprilis 1769 og Slutted in 1770

3. Eet dito efter efter Ole Mortensøn paa Gaarden Nore Biørøen den 5te Julii 1770 vid: Pante bogen fol:

4. Eet Dito forretted paa Dito gaard samme dags Dato efter afdøde qvinde Lisbet Olsdatter

5. Eet Dito udstæd efter afdøde Marthe Olsdatter paa Gaarden Nedre Børnes den 9de Julii 1770

6. Eet Ditto forretted paa Gaarden Bache efter afdøde Mand Niels Michelsøn, den 10de Julii 1770

7. Eet Dito forretted paa den Gaard Warøen efter qvinden afdøde Anne Jacobsdatter den 10de Julii 1770

8. Eet Skiøde udstæd af Jacob Busch i Bergen til Hr: Consul Wallace hvorved Sælges gaarden Sollesvigen skyldende Een Skilling og 2 Hvid tillige med paastaaende Huuse Bygninger og Previlegier for til sammen 350 rdr, Dateret 1ste october 1770

9. Eet Dito udstæd af Hr: Sorenskriver Garmann til Toldbetiendten Lars Tønnevig paa eet Huus paa Boch von Raae under gaarden Leerøens grund for 234 rdr, Dat: 30te october 1770

10. Eet Dito udstæd af Ole Olsøn Leerøen til Jngebret Andersøn paa 5 ¼ Marker Smør i gaarden Leerøen for 10 rdr 3 mrk Dateret 3die Mai 1771

11. Eet Ditto udstæd af Peder Olsøn Forland til Jonas Colbiørnsøn paa ½ Vaag Fisk udj gaarden Midt Tvedt, med eendeel andparter i nogle Laxse Vaager og Fiskerier til sammen for den Summa 75 rdr, af samme dags Dato

12. Eet Dito udstæd af Knud Larsøn Tælle til hans Søn Lars Knudsøn paa 9 Marker Fisk i gaarden Tælle for 30 rdr af Dato som næstforrige

13. Een Bøgsel Sæddel udstæd af Cappelanen til Korskirken i Bergen Hr: Johan With til Niels Erichsøn Schouge paa 1 Pund 3 M/arker Fisk i gaarden Schouge Dateret 25de april 1771

14. Een Dito udstæd af Rasmus Pedersøn Sollesvig og Hans Olsen Landraae til Ole Ellingsøn Sollesvigen paa 1 Pund Fisk udj Gaarden Sollesvigen Dateret 3de Maij 1771.

15. Een ditto udstæd af Daniel og Ole Hagenes til Peder Winzensøn Tøsøen paa 9 Marker Smør i gaarden Hagenes af dito Dato

16. Een Dito udstæd \af/ Peder Winzensøn Tøsøen og Halvor Nielsøn ibed: paa 12 Marker Smør og 4 Kander Malt i gaarden Tøsøen af samme dags dato til Michel Winzensøn Tøsøen

17. Een ditto af Salamon Olsøn Koursland til Elling Ellingsøn, paa 4 ½ Marker Fisk i gaardeparten Søre Tofte Træet Dateret samme tiid som forrige

18. Een dito udstæd af Mons Nielsøn Lerøen til Johannes Rasmussøn Midt Tvedt /: af sam/m/e dato :/ paa 12 M/arke/r Fisk i Midt Tvedt

19. Een dito udstæd af Ole Johannesøn Tønnevig med fleere til Erich Pedersen Nipen paa 1 Pund 11 11/15 M/ark Fisk i Nipen af samme dato

1771: 258b

Af alle Bøgsle Sædlerne fuldte tillige Ligelydende Reverser

20. Publiceret Eet Skifte Brev forretted paa Gaarden Nore Biørøen efter afdøde Anne Pedersdatter Nore Biørøen den 4de Julii 1770

21. Een Fredlysning, udstæd af Hr: Fogden Hejberg andgaaende gaarden Søre Fieldes tilliggende udmarks fredelse med det videre Dateret 3de Maij 1771

22. Eet Skiøde udstæd af Sorenskriverens Fuldmægtig Hans Lessøe til Mons Stephensøn Bochen paa eet huus i Sundvogen afdøde Jver Boeberg tilhørende for 15 rdr Dateret 4de Maij 1771

23. Eet Skifte brev forretted paa Gaarden Tøsøen i Sartors Skibreede efter afdøde Marithe Olsdatter begyndt den 22de Julij 1769 og Slutted \og/ i aaret 1769.

Derefter fremstoed for Retten Knud Larsøn Tælle, og andmeldede at hand til dette Ting haver Ladet jndkalde Peder Johannesøn Spilde for Resterende Landskyld af 10 Marker Fisk udj Gaarden Spilde som Citanten i samme gaard er Ejende, og det for eendeel Aar desandgaaende at lide Dom saavel til den Resterende Landskylds betaling, som Processens omkostningers skadesløse Erstatning, Citanten ville formode at jndstevnte Peder Johannesøn Spilde møder tilstæde, thi i mangel deraf havde hand nu tilstæde de brugte Stevne Vidner Michel Pedersøn Dahle og Lars Larsøn Dahle til jndvarslingens Lovlige afhiembling

Contra Parten Peder Johannesøn Spilde var tilstæde uden at vedtage varselen

Derefter fremstoede de forbemelte Stevne Vidner og afhiemlede med Eed og opragte Fingre efter lovens bydende at de med meere end fulde 14 dages Varsel haver jndkaldet Peder Johannesøn Spilde paa Citantens veigne til landskylds betaling for eendeel aar af 10 Marker Fisk udj gaarden Spilde Citanten tilhørende, med videre saaleedes som forhen tilført og for dem oplæst er og blev Varselen \i/ jndstevntes fraværelse givet een hans tilstædeværende tienneste Pige eller Huus Kone.

Knud Larsøn Tælle for at oplyse hands Ejendoms Rett udj gaarden Spilde, fremlagde til Eftersyn Eet Skifte brev forretted paa gaarden Tælle efter hans afdøde Hustrue Brithe Grimsdatter den 10de Junii 1762, der viiser at Citanten ved samme paa sin helfnings lod er tilfalden udj gaarden Spilde 6 33/35 Marker Smør, hvoraf jndstevnte Peder Spilde skal bruge 10 Marker Fisk eller 5 Marker i Smør skyld bereignet

Indstevnte Peder Johannesøn Spilde jndleverede hans i hendehavende Skiøde og adkomst brev paa den anpart i Gaarden Spilde som hand bruger, hvilked Skiøde er Dateret 5te Maij 1753 og tinglyst samme dato som viiser at hand er Ejere af 20 ¾ Marker Smør som hand sig haver tilforhandlet af Anders Torgiersøn Kaarevigen med de fleere for 18 rdr hvilket Skiøde Comparenten begierede sig med Rettens andviisnings paateigning tilbageleveret, hvorhos hand tillige jndleverede Stædets Foged Hr: Christen Hejbergs attest af dags dato andgaaende hvormeged hans brug er \i/ dito gaard Spilde som hand veed kommer over eens med det i Retten andviiste Skiøde, og altsaa haabede for Citantens Søgemaal at blive friefunden, da Comparenten ej bruger større andpart i gaarden Spilde end hand har Ejendoms adkomst paa

Citanten begierede Sagen udsat til Høste tinged for at befordre det fornødne i Sagen fra sin Siide

Udsettelsen er indvilged

1771: 259

Sr: Henrich Christie mødte for Retten og gav tilkiende at hand saavel paa egne veigne som Ejere af Fields Kirke som og paa sin Sviger Fader Sogne Præsten til Sunds Kald Velædle og Velærverdige Hr: Nathaniel Sunde hans veigne og efter Fuldmagt haver til dette Ting Ladet med mundtlig varsel jndkalde *Sr: Niels Erichsøn Schouge fordie hand nu i dette Vaar Fiske har ført til Byen Bergen 72 Støker Torsk uden deraf at Erlægge den pligtige Præste og Kirke Tiende, desandgaaende at lide Dom saavel til Tiendens betaling som vedbør samt at udreede Bøder for sit forhold samt at erstatte Processens omkostninger skadesløes Citanten ville ellers fornemme om den jndstevnte Niels Erichsøn Schouge møder tilstæde, thi i manglende fald havde hand tilstæde de brugte Stevne Vidner Michel Pedersen og Lars Larsøn Dahle til jndvarslingens Lovlige afhiembling

Efter paaraab mødte ike jndstevnte *Erich (Niels) Schouge, thi blev varslingen af forbemelte Stevne Vidner afhiemled

Citanten derefter begierede udeblevne Laug daged,

derefter er saaleedes

Forafskediget

Jndstevnte men ej denne Sinde tilstæde mødende Niels Erichsøn Schouge, gives laugdag til næste ting at møde og Sagen at tilsvare hvilken Laugdag tages beskreven og besørges lovlig forkyndt.

Ligesaa andmelte og bemelte Sr: Christie paa Sogne Præsten Hr: Nathaniel Sundes og egne veigne at have til dette ting med mundtlig Varsel Ladet jndkalde Anders Andersøn, Lars og Michel Søre Echerhofde og Peder Michel og Simmon Nore Echerhofde, for Resterende Præste og Kirke Tiende af 60 Støker Smaae Hval, Kasted med Not ved Echerhofde i denne Vinter eller Vaar, desbetreffende at lide Dom til den Søgende Tiendes betaling, samt Processens omkostningers erstattning,

Af de jndstevnte mødte Lars Monsøn og Michel Henrichsøn Søre Echerhofde, Peder Pedersøn Michel Pedersøn og Simmon Nielsøn Nore Echerhofde men Anders Andersøn Søre Echerhofde mødte ike thi fremstode de brugte Stevne Vidner Lensmand Knud Tøsøen og Søn Peder Knudsøn Tøsøen som afhiemlede med Eed og opragte Fingre efter Lovens bydende at de med meere end fulde 14 dage Varsel haver jndstevnt de navngivne Contra Parter til Doms Lidelse i denne Sag saaleedes som Protocollen tilført og for dem oplæst er.

De jndstevnte derefter erklærede: at de som melt haver vel Kasted 60 Støker Smaae Hval, Men som de ere 10 Note Mænd haver de hver hiemtaged til Koge fisk 2de Smaae Hval som er 20 St/øke/r, givet 3de til de fattige, og Solt 37 Støker, af hvilke sidste de haver tilbuden

Citanterne at erlegge Tiende men ej af de øvrige, da de eller forfædre aldrig har været vante til eller Kræved for nogen tiende af hvad de til Koge fisk til huuset haver hiemtaged ligesom de ike heller troer dertil at være pligtige, men paastaar for Søgemaalet at blive aldeeles friefunden imod at svare den tilbudne og endnu erbydende tiende af 37 St/øker Solte Hval.
Citanten forklarede, herimod at hand har tilbuden

1771: 259b

Dem at være fornøyet med een billig Penge for den paa-ædske[de] Tiende, naar de alleene vil tilstaae, at det de betaler er for den fulde tiende hand bør have, og som hand formeener sig Rett til i følge Lovens 2de Bogs 22de Capt 3de articul og Kongelig Rescript af 24de Februarii 1703, samt obersecretair og Geheime Raad Thottes Skrivelse af 28de Martj 1768, og derhos formeenede at om det ej tilforn haver været paakrævet og eftergivet, det nu skulde ej derfore kunde hindre ham hans Rett, og forhaabede altsaa at samme bliver ham tildømt af de skyldige at udreede
Contra Parterne Fremdeeles begierede tilført at de ike var af ham advaret at de skulde give Citanterne det tilkiende naar de vilde Kaste, dog veed Comparenterne at Citanten var Vidende den tiid de Kasted den omstevnte Hval, og havde haft lejlighed til at møde paa stæden for at afhente sin tiende
Citanten Svarede: at Frantz Diken i Bratholmen var Committeret af Kirkens Ejere og Præsten at modtage deres tiende, som var De jndstevnte ike ubekiendt
Derefter er saaleedes

Eragted

Da den eene jndstevnte paagieldende Anders Andersøn Echerhofde ej denne Sinde møder med tilsvar saa gives ham laug dag dermed til næste ting at jndkomme

Dernæst er i Rettetaged Sagen andlagt af Michel Pedersøn Dahle paa egne og Afdøde Johannes Winzensøn Store Sangolts \børns/ veigne mod Niels Nielsøn Søre Strømme for skyldige 5 rdr da Michel Pedersøn Dahle begierede fornyed den seeneste Høste ting givne laug dag som ej betimmelig er bleven forkyndt og da Niels Strømme ej var tilstæde eller nogen paa hands veigne er saaleedes

Eragted

Retten igientager den for Niels Nielsen Strømme Seeneste Høste ting ergangne laug dag, da hand til næste ting for dette Skibreede forelegges at møde og Sagen at tilsvare

24. Een Fredlysning udstæd af Hr: Fogden Hejberg andgaaende gaarden Norvigens udmarks og Ejendeelers fredelse, af 4de Maij 1771

Ole Michelsøn Børnes mødte og ædskede i Rette Sagen mod Casten Michelsøn Berge og paastoed Dom i Sagen til vedbørlige undgieldelse for de Citanten tillagde nærgaaende og ubeviislige beskyldninger ved Bøders og Mulcters udreedelse, samt Processens omkostningers skadesløse erstatning.
Indstevnte Casten Michelsøn blev paaraabt men mødte ike
thi er udj Sagen saaleedes

Dømt og Afsagt

Citanten Ole Michelsøn Børnes har til Sommer Tinget for dette Skibreede næstafvigte Aar *1771, ved mundtlig varsel Ladet jndkalde denne Sags Contra Part Casten Michelsøn Berge til Doms Lidelse og undgieldelse, for eendeel nærgaaende beskyldninger som hand Citanten skal have tillagt Ved Sagens inCammination den 2de Maji 1770, mødte ike jndstevnte Casten

Berge ej heller nogen paa hands veigne med tilsvar, Men derimod er fra Citantens Siide ført og afhørt tvende Vidner Winzens Kaaresøn Berge og Lars Jversøn Bache

1771: 260

Der under Eed forklarer, saasom 1ste Vidne at Contra Parten Casten Berge beskyldte Citanten at hand havde taged penge og var kommen Let til Penge, og det andet Vidner prover reent ud at Casten Berge tillagde Citanten Ole Børnes den beskyldning at hand havde Staalet Penge, med det meere som acten omformelder hvorefter Sagen er udsatt med laug dag for den udeblevne Casten Berge Til Høste ting, da Citanten Ole Børnes paastoed Dom i Sagen som dog i andleedning af Contra Partens Fuldmægtiges begier blev udsatt til dette, da ej nogen paa jndstevnte Casten Berges veigne Mødte med tilsvar men lod Sagen og Søgemaalet ubesvares.

Tages nu under betragtning denne Sags beskaffenhed, da er det unægtelig at den paagieldende Casten Michelsøn Berge joe paa een grov og nærgaaende maade har udladt sig til de førte Vidner dog paa forskiellige maader og ike overeensstemmende Thi havde Vidnet Winzens Berge i provemaal harmoneret med Vidnet Lars Bache, da havde der været det tydeligste beviis om Casten Berges Citantens tillagde beskyldninger paa ære og lempe, Men da fuld beviis i Sagen mangler Saa bliver paa Grund af Sagens omstændigheder

Kiendt og Dømt for Rett: At Citanten Ole Michelsøn Børnes Bør være aldeeles frie for den ham af Casten Berge tillagde grove beskyldning og de af bemelte Casten Berge udtalte ord være aldeeles Mortificerede og ikke komme Citanten Ole Michelsøn Børnes til mindste nakdeel og forkleinelse paa ærlige Navn og Rygte Derimod Bør Casten Michelsøn Berge for hans brugte grove talemaader om Citanten Ole Michelsøn Børnes, ej alleene at Bøde til Sognets Fattige 2 rdr, men end og erstatte Citanten Ole Børnes denne Processes forvolte omkostninger med 3 rdr Det idømte udreedes 15ten dage efter denne Doms lovlige forkyndelse under adfærd efter loven

25. Publiceret eet Skiøde udstæd af Niels Torgiersøn Sæhlstøen til Sr: Henrich Cristie paa Fields annex Kirke med ornamenter og Herligheder for 60 rdr Dateret 6te april 1768

Derefter blev fremlagt Restancen over de ordinaire Skatter 1ste og 2den Termin dette aar beløbende til 340 rdr 48 s, og Dito Resterende Skatter for afvigte aar 1770ve i alt 68 rdr 24 s, som blev oplæst og af almuen og Laug Retted uimodsagt

Derefter er og fremlagt Restancen over Extra Skatten i dette Skibreede fra 1mo october 1767 til Ultimo augustj 1770 beløbende til 1532 rdr 3 mrk 9 s. som blev oplæst og uimodsagt

Endelig begierede Hr: Fogden Hejberg tilført at efterfølgende at efter hans oppebørsels Bøger sees at følgende endnu Rester med Resterende Kongelige Skatter nemlig Extra Skatter til September 1767 som ej ere andførte paa det ved seeneste høste ting over bemelte Skatt tagne Tings vidner

1771: 260b

Saasom Sollesvig Endre Erichsøn fra ap: 1764, til Ult: aug: 1766,	6 rdr	4 mrk	8 s
Sundsvog afgangne David Giertsen fra Sept: 64, til Ult: aug: 1766	7	3	8
Sundsvog afg: Kloker Holst fra october 1763	3	4	8
Summa	18 rdr		8 s

Og derefter forlangede at almuen og andre nærværende ved tinged maatte blive tilspurt, om ike disse trende her ovennævnte der til sammen Rester med 18 rdr 8 s, vare i yderlige og fattige omstendigheder, saa Skatterne ej hos Dem paa nogen maade haver været at faae, hverken hos de tvende sidste for eller efter deres død, eller hos den *sidste saa lenge hand opholdt sig i Sollesvigen

Hvortil lensmanden laug Retted og almuen Svarede, at det var dem gandske vel bekiendt at de omspurte vare uformuende disse Skatter at udreede, da saavel de døde ved deres afgang Jndted efterloed sig til sammes betaling, som og den igienlevende indted nærværende tiid er Ejende

Odels Skatts Mandtalled er derefter examineret

Efter paaraab mødte jngen som viidere for Sage tinged denne Sinde havde at forrette, thi er Retten ophæved

Sommer Tinget for Schiolds Skibreede 1771

Anno 1771 den 6te Maij, Er Retten sadt paa Tingstædet Møllendahl i Schiolds Skibreede, udj Hr: Sorenskriver Henrich Garmanns Lovlige forfald af hands Eedtagne Fuldmægtig Hans Lessøe, for at foretage eet Lovlig Sommer Skatte og Sage Tings holdelse for bemelte Schiolds Skibreede, overværende udj Retten Kongelig Mayestets Foged Velædle Hr: Christen Hejberg og de samme Aatte Eedsorne Laug Rettes Mænd som ved seeneste Høste ting ere udnævnte og i Protocollen paa folio 215, andførte som alle foreviiste de dem af Laugmanden Velbaarne Hr: Etatz-Raad Bager meddeelte Attester,

og hvornæst allerunderdanigst er Publiceret de for Tøsøens Tingstæd bekiendt giorde og paa fol: 257 extraherede Kongelig allernaadigste Forordninger og Placater, og dernæst

Kongelig allernaadigst Forordning andgaaende at Justitien udj alle Gields Sager, uden hensigt til Debitors stand eller Persohnlige anseelse prompte skal admitteres, Dat: Christiansborg Slot den 8de april 1771

hvorefter er og Publicerede de paa folio 257 extraherede Andre Høye øvrighed ordre, og hvorefter fra Almuen til Publication jndkom følgende Documenter

1. aflyst een obligation udstæd af Ole Larsøn Næsse til Aad Jversøn Jndre Arne paa Capital 80 rdr mod Pandt udj gaarden Næsse ½ løb Smør og ½ tønde Malt, Dat: 1 Maij 1758, og tinglyst samme Dato, som nu efter qvitering af 7de November 1770 er betalt og derfore Mortificeres
2. Een dito udstæd af Hans Monsøn paa Møllendahl til Sr: Warner Hossevinchel paa Capital 600 rdr mod Pant udj Store Tydske Møllen med Huuser ect Dat: 5te December 1747 og tinglyst 18de Maij 1748, som nu efter qvitering af 20de februarii 1771 er betalt og derfore Mortificeres
3. Een ditto udstæd af Dito til Sr: Johan Simon Cramer paa Capital 200 rdr mod Pant med anden Prioritet udj næstforrige Ejendomme, Samme obligation Dateret 3die September 1763 og tinglyst den 6te october sam/m/e aar, som nu efter qvitering af 13de Martj 1771 er betalt, og derfore i alt Mortificeres

4. Een Dito udstæd af Dito til Sr: Jacob Giise, paa Capital 99 rdr mod Pandt udj forbemelte Ejendomme med 3die Prioritets Rett, Dateret 10de December 1750 og tinglyst den 4de october 1753, som nu efter qvitering af 1771 er betalt og Mortificeres

5. Een Bøgsell Sæddel udstæd af hr: Jon Mariager til Haagen Gudmundsøn paa 12 Marker Smør i gaarden Sættre Dateret 4 Maij 1771

6. Eet {Skiøde} \obligation/ udstæd af Ole Larsøn Næsse til Lars Monsøn Unneland paa Capital 80 rdr mod Pant udj Gaarden Næsse ½ løb Smør og ½ tønde Malt Dateret 7de November 1770

7. Eet Auctions Skiøde udstæd af Hr: Sorenskriver Garmann til Samuel Gieverts paa Tydske Møllen med huuser Redskab og Jnventarium for 1130 rdr Dateret 28de December 1770

8. Een Obligation udstæd af bemelte Samuel Gieverts till Frue Provstjnde Cristie paa Capital 500 rdr mod Pant udj Store Tydske Mølle med Mølle Redskaber og Huuser med videre Dateret 9de Martj 1771

9. Eet Skiøde udstæd af Ole Michelsen Titland med de fleere til Niels Jacobsøn Store Mithun paa 1 Løb og 10 M/arker Smør udj Gaarden Store Mithun for 232 rdr 2 mrk, Dat: 10de Novbr: 1770

10. aflyst een obligation udstæd af Johan Christian Larsøn til Lensmanden Jan Tvetteraas paa Capital 45 rdr mod Pandt med 1ste Prioritets Rett udj gaarden Næsthun 1 Pund 17 7/15 Marker Smør, 16 117/150 Kande Malt, Dateret 8de october 1764 og tinglyst den samme Dato som nu efter qvitering af 4 Maij 1771 er betaldt og derfore Mortificeres

11. Eet Skiøde udstæd af Hr: obriste Lieutnant Phillup Nicoll till Anders Nielsøn Hellie Pladset paa 20 M/arker Smør med Bøgsel udj Gaarden Hellie Pladset for 300 rdr Dat: 4de Januarii 1771

12. Een obligation udstæd af Anders Nielsøn Hellje Pladset til Hr: obriste Lieutnant Nicoll paa Capital 200 rdr mod Pandt udj bemelte Gaard Hellie Pladset Dat: 4 Januarii 1771

13. Eet Auctions Skiøde udstæd af Hr: Sorenskriver Garmann till Sr: Johann Garmann andgaaende Gaarden Øfstun skyldende 2 Pund 15 ¼ M/arker Smør for 160 rdr: Dat: 22de Martj 1771

14. Eet Skiøde udstæd af Johan Garmann til Ole Andersen Øfsthun paa 2 Pund 15 ¼ Marker Smør i gaarden Øfsthun for 220 rdr er Dateret 28de april 1771

15. Eet Dito udstæd af Dito til Anders Jversøn paa 1 ½ løb Smør ¾ tønde Malt 3/8 hud i gaarden Bircheland for 175 rdr af 3die Maij 1771

16. Eet Ditto udstæd af Dito til Lars Olsøn paa ½ løb Smør ¼ Mæhle Malt 1/8 huud i gaarden Bircheland for 82 rdr Dateret 3die Maij 1771

17. Een obligation udstæd af Lars Olsen Bircheland til Johan Garmann paa Capital 82 rdr mod pant udj næstforbemelte Ejendom i gaarden Bircheland af Dito Dato

18. Een Ditto udstæd af Anders Jversøn til Dito paa Capital 175 rdr mod Pant udj gaarden Bircheland 1 ½ løb Smør ¾ t/øn/de Malt og 3/8 hud Dateret 3die Maij 1771

1771: 261b

19. Een Fæste Sæddel udstæd af Sr: Hans Moll til Albret Pedersøn paa een Mølle grund og Vand fald ved Aarestad Elven Dateret 2 Maij 1770

20. Aflyst een Obligation udstæd af Sogne Præsten for Fanøe Præstegield til Salig Sorenskriver Garmann paa Capital 400 rdr mod Pandt udj de paa Fanøe Præstegaard staaende Huuse med videre Dateret 10 Januarii 1766 og tinglyst den 5te Dito og nu efter qvitering af 20 Martj 1770 er betalt, og Mortificeres

21. aflyst een obligation udstæd af Daniel Friel til Frue Majorjnde Frøchen paa Capital 300 rdr mod Pant udj gaarden Natland skyldende 2 løber Smør Dateret 30te Septr:

1751 og tinglyst samme dato som nu efter qvitering af 7de Maij 1771 er betalt og derfore Mortificeres

22. Een obligation tinglyst udstæd af Enken Madamme Friel til Madamme Christensøn paa Capital 500 rdr mod Pandt udj gaarden Natland 2 Løber Smør, af dags dato

Anno 1771 den 7de Maji, da tinget blev sat, i Overværelse af Velædle Hr: Foged Heiberg og den tingsøgende Almue, af mig Vice Politie-Mæster Ole Brose, med det foran fol: 215 anførte Laug-Rett i Sagen af Hr: Raadmand Weiner c: Sr: David Bremer

Mødte Proc: Reutz for Citanten og erindrede, at denne Sag 1769 om Høsten blev incaminered og da af Comparenten slutted, men siden den tid har været udhaled af Vederparten i 3de Rets Dage og følgelig halvandet Aar uden at den sidstleden ting foreviste Contra-Stevning er bleven Hoved-Citanten forkyndt; thi reserverede han fremdeles Anke over Ophold og fremdeles paatrængede Dom med igientagen Protest mod al længere uforsvarlig Ophold, samt i sær dets angaaende reffereret sig til Lovens 1 B/og/s 5 Cap: 7de og 8de Artr: tilligemed dito Bogs 4de Cap: 24 Art:

Procurator Sønderborg for Sr: David Bremer til det tilførte svarede, at om Høsten 1769, blev Hr: Raadmand Weinerses ubeføiede Stevning incaminered, men blev ikke den tid slutted; thi Raadmanden sluttede først Sagen Vaar- eller Somer-tinget 1770, og altsaa er Proc: Reutzes Anmærkning urigtig. Dernæst tilkiendegav han, at han i gaar, da hans sc: Bremers Contra-Stevning skulde irettefalde, var her paa tinget tilstæde og medhavde Stevne-Vidnerne for sam/m/e Contra-Stevning at irettelægge til den tægte-Dag den er udstilled, men da var ikke Proc: Reutz tilstæde og iretteæskede Sagen, hvorover han nu igien i dag har maattet indfinde sig, men fornem/m/er intet til Stevne-Vidnerne, følgelig vil denne Ærede Ret selv see, at Anskriget om Udhal, helst Sagen end ogsaa paa Hoved-Citantens Side er ligesom de lana caprina anlagt for at bryde sin Svoger, er gandske u-anlediged. Ikke dets mindre producerede nu Comparenten den udstædte Contra Stevning, i Formening at Proc: Reutz, som Raadmandens Fuldmægtig, vedtager same Contra-Stevnings lovlige Forkyndelse og altsaa Contra-Stevningen i Sagen at passere i fuld Kraft,

ifald han er saa meget for at forkorte tiden, siden afhiemlings Vidnerne ikke ere tilstæde; men skulde han ikke Ville det, var Comparenten begierende Sagens Anstand til næste ting for med Continuations Stevning at forfriske Sagen, protesterende mod Overilelse.

Proc: Reutz benegtede fremdeles in totum at Contra-Stevningen nogensinde er bleven Raadmanden forkyndt. At Sagen om Høst-tinget 1769 blev slutted af Comparenten, viser Protocolen, saa at hans tilførsel er rigtig nok, men Proc: Sønderborgs Foregivende urigtig. Comparenten, som altsaa ansaa Contra-Stevningens Incamination uden Forkyndelse af ingen Værd, men alene forsætlig hensigtende til videre Ophold, vedblev sin Protest, paa Den og imod videre utilbørlig Anstand.

Procurator Sønderborg vedblev sit Forrige om Anstand til næste ting, til hvilken tid han og lovede at slutte Sagen, og replicerede til Sr: Reutzes nu sidst tilførte, at endskiønt Protocolen kunde vise, at han Høstens tid 1769 sluttede Sagen, saa kunde den og tilligemed vise, at same tid var den første tægte-Dag for Sagen, da Stevningen blev incaminered og at han ikke igaar var tilstæde forventer Comparenten at være skeed for at forekom/m/e Contra-Stevningens Incamination, følgelig ei har, den Kraft til Protest, som han ellers kunde have, og med større Føie end nu.

Proc: Reutz ønskede ikke at svare videre vidtløftigt til den elændige Procedure som Sr: Sønderborg fører hvilket aldrig kunde formodes af ham, som en Lovkyndig Mand, der veed og forstaaer langt bedre end han har snakket; thi havde det havt sin Sandhed og Rigtighed,

som det aldrig har, at Contra-Stevningen var forkyndt, da kunde og burde han have incamineret den igaar, om aldrig Comp: havde været tilstæde, og da kunde han med nogen Kraft og Føie procederet saaledes som nu er skeed. Comparenten igientog altsaa sit Forige og ikke paatvilede at Retten optager Sagen til Doms.

Proc: Sønderborg haabede Retten ikke spilder en Anstands Ret i en ham urettelig paatrænged Sag med Overilelse, og ellers med Kraftigst Protest derimod, refererede sig til sit Forige om Anstand, siden Sr: Reutz end og ikke har vildet vedtage Stevningens Forkyndelse og derved forekom/m/e den begierte Anstands Fornødenhed til Continuations Stevning og Sagens Beslutning.

Afsagt:

For at betage al Anledning til Klage over Overilelse, bevilges endnu den af Bremer begierte Anstand til dette Aars Høste ting, til hvilken tid bte: Bremer, efter hans Løvte (Løfte), alvorlig forelægges at fremkom/m/e med alt paa hans Side i Sagen her fornøden Eragtende

1771: 262b

23. Publiceret Eet Skiøde udstæd af Jacob Boch til Ole Michelsøn paa ½ løb ½ Pund Smør og ½ Huud med Bøgsel i Gaarden Nøetvedt for 220 rdr Dateret 4de Martj 1771

24. Een Grund Sæddel udstæd af Sr: Hans Molle til Albert Pedersøn paa een grund hvorpaa Mølle brug eendeel Huuser ere bestaaende Dateret 2de Maij 1770

25. Eet afkald udstæd af Ove Jensøn Holm til Hans Andersøn andgaaende hans Hustrue Martha Elisabeth Grubels arve Midler 133 rdr 5 mrk 14 s Dateret 8de November 1770

26. Eet Skiøde udstæd af Lars Olsøn Næsthun til hans Søn Johan Christian Larsøn paa 2 Pund 6 M/arker Smør og ½ tønde Malt udj gaarden Næsthun Dateret 6te Maij 1771 Kiøbe Summen er 200 rdr

27. aflyst een obligation udstæd af Hr: Jørgen Meldahl til Salig Sorenskriver Garmann paa Capital 400 rdr som tilforn er extraheret

28. Tinglyst een obligation udstæd af Johan Christian Larsøn Næsthun till Hr: Cammer assessor Brøcher paa Capital 300 rdr mod Pant i Gaarden Næsthun med 1ste Prioritets Rett 1 løb 23 7/15 M/ark Smør og ½ Tønde 16 117/150 Kande Malt Dateret 7de Maij 1771

29. Een obligation udstæd af Enken Anne Salig Hans Monsøns til Hr: Hatting paa Capital 50 rdr mod Pant udj eendeel løsøre Effecter, Dat: 6te Maij 1771

30. Claus Danielsøn Møllenprieses Caution andgaaende næstforbemelte obligation af samme Dato

31. Aflyst een obligation udstæd af Daniel Friel til Frue Majorjnde Frøchen paa Capital 300 rdr mod Pant udj Nedre Natland 2de løber Smør Dateret 30te September 1751 og tinglyst samme dato som efter qvitering af 7de Maij 1771 er betalt og derfore Mortificeres

32. Een obligation tinglyst udstæd af Madamme Friel til Madamme Birgithe Friele Salig Christian Christensens paa Capital 500 rdr Moed Pant udj Gaarden Nedre Natland 2 Løber Smør Dat: 7de Maij 1771

33. Eet Skiøde udstæd af Aadne Monsøn Søraas med de fleere til Knud Andersen Houcheland paa 1 Pund 6 M/arker Smør i Gaarden Houcheland for 84 rdr Dateret 6te Maji 1771

34. Eet Ditto udstæd [af] Winzens Michelsen NordEide til Michel Larsøn Mathopen paa 13 M/arker Smør i Hammersland for 28 rdr 1 mrk 13 s: Dat: 6te Maij 1771

35. Eet Ditto udstæd af Dito til Winzens Aamundsøn paa 12 M/arker Smør i Dito gaard for 23 rdr 5 mrk 15 s Dateret 6te Maij 1771

36. Eet Skiøde udstæd Af Niels Nielsen Bircheland til Lars Nielsen Søraas paa 12 Marker Smør i gaarden Søraas for 30 rdr Dateret 6te Maij 1771

37. Eet Dito udstæd af Dito, til Dito, paa odels Retten til 1 Pund Smør udj Gaarden Søraas for 90 rdr af samme Dato

38. Een odels lysning udstæd af Ole Monsøn Schiold paa hans Søn Poul Olsøns veigne andgaaende ½ løb Smør i Gaarden Abelthun af 7de Maij anno 1771

Derefter er i Rettetaged Sagen andlagt af Sr: Cornelius Dyring Cramer mod Ole Olsen Schiold og de fleere

Sr: Brose Mødte for Citanten og fremlagde laug dagen paateigned lovlig forkyndt samt begierede de mødende Vidner afhørte efter forand fremsatte Qvæstioner

Procurator Johan Reutz mødte for de 2de jndstevnte og beskyldte Mænd med benægtelse mod Sigtelsen og med forbeholdenhed af Contra Stevning jmidlertiid begierede *hans Vidnernes Svar til følgende Contra Qvæstioner 1mo Hvem det var som den omstevnte tiid ved opreisen paa landet Reed over jndstevnte Lars Olsens Bøe og Mark, 2do Om der ike

1771: 263

Ved Citantens ned eller tilbage Reise til Byen blev spurt efter hvor det eene Vidne Salamon blev af, 3tio Om ike Citanten da spurte Lars Olsen hvad vil J ham, og af Lars Olsen Svaret Joe hand Reed over min Bøe da hand foer op efter 4to Om ike Citanten derpaa tog sin Hæste Piske visende den frem og Sagde, Jeg skal forfægte Salamon, 5to Om ike Citanten derpaa slog Lars Olsen Schiold mange Slag med Hæste Pidsken over hands andsigt saa at hand blev gandske blodig og i det samme Reed sin Vej bort 6te Om ike Citanten da hand var kommen lengere ned paa Marken begav sig i haand gemæng igien med Lars Olsen sigende blant andet havde jeg min Kniv oppe skulde jeg stike dig dermed og om ej Citanten tillige blant andet brugte de ord til Lars Olsen at hand var een Tyv og var Rømt fra gaarden for tyverie og om Lars Olsen ike derpaa skiød til Vidne, 7. Om ike Citanten atter derefter Reed tilbage til Gaarden Schiold med Skielden og allarm at ville komme indi Huusene men alle folk maatte flygte derud af frygt for videre overfald.

Brose Paastoed de tilførte Contra Qvæstioner {og} som ulovlige og Jnqvisitoriske uden for det paastevnte og som formodentlig ville røre ustevnte Persohner aldeeles afviiste, og Derimod Vidnerne efter sine hoved Qvæstioner afhørte

Reutz urgerede paa lovlig Rettergangs pleje og paastoed Contra Qvæstionerne andtagne som Directe hører til Sagen og den paastevnte tildragelighed, hvorom hand ellers Reffererede sig til Lovens 1ste Bogs 13 Capt 7 articul.

Brose vedblev sit forrige med videre Erjndring at Sagen kun er jmellem Cornelius Dyring Kramer og Bønderne Ole Olsen og Lars Olsen Schiold og ingen anden, og vedkom/m/er det af den første mod de sidste paastevnte overfald og ej andrører hverken videre ord eller tale eller noged som er uden for det som Stevningen og Citantens qvæstioner omformelder

Reutz vedblev sin forrige paastand og formodede at Dommeren ved Contra Qvæstionernes overvejelse noksom befinder at der ike er bleven spurdt om noget uden for Sagen i sig selv men tvert imod det som behøves til Sandheds oplysning i selv samme Sag og begivenhed som paastevnt er

Brose inhererede i alt sit forrige,

den i Retten oplæste Laug dags forelæggelse er derefter af Stevne Vidnerne Jan Andersøn Tvetteraas og Hans Hansøn Tvetteraas afhiemled efter deres paaskrift lovlig at være forkyndt, og af Vidnerne mødte Salamon Monsøn og Michel Olsøn Schiold, men Ole Olsøn Schiold mødte paa sin Hustrue Brithe Jacobsdatter Schiolds veigne og andmelte hendes Svagheds forfald og at hun desformedelst ike denne Sinde har kundet møde for Retten

1771: 263b

Derefter er Vidnerne fremkaldet til examination og Vidnes byrds aflæg og besvarelse paa Citantens fremsatte Qvæstioner ligesom og paa Contra Parternes Contra Qvæstioner, da under Vidnernes afhør skal blive observeret at ej ustevnte Personer eller Sagen uvedkommende Ting skal blive berørt

Vidnerne blev derefter fremkaldet og forelæst Eedens forklaring af lovbogen og formaned til Sandheds udsigende hvorom de og giorde løfte Derefter fremstoed som det

1ste Vidne Salamon Monsøn Kiører i Bergen boende som aflagde Eed og derefter Svarede til de fra Citanten fremsatte Qvæstioner saaleedes Saasom til 1ste At Vidnet i Fior Sommer Sidst i Slaattens tiid fulte Citanten fra Noraas til Schiold, og kom Citanten noged for (før) til gaarden Schiold end Vidnet, og da Vidnet kom til Schiold Saae hand at Citanten holte i eller ved gaarden Schiold, men hørte ike at hand udloed sig i Dispute eller trætte med nogen. Til 2de Svarede: at da \Vidnet/ kom til Schiold og Citanten som forklaret er holdte paa sin Hæst i gaarden Schiold var begge Schiolds Mændene Ole og Lars hos ham tilstæde og Lars havde Citanten i brysted med den eene haand og i Hæste bidselet med den anden haand, og Ole Schiold havde Citanten med den eene haand fat udj hans trøye Til 3die Svarede: Joe Citanten blev af Ole og Lars Schiold Kasted af Hæsten. Til 4de Svarede Joe Hand Saae at Lars Schiold holt Citanten i brysted op imod een Væg og Ole Schiold gav Citanten med haanden eet Slag i andsigted Til 5te Svarede Joe Vidnet saae at da de jndstevnte trekede Citanten af Hæsten, Rev Lars Olsøn hans trøye i Støker til 6te Svarede Vidnet hand Saae ike det omspurte da hand gik fra gaarden Schiold før Citanten og for i Vejen Til 7de Vidnet Svarede: Hand Saae ike det omspurte Derefter Svarede paa Contra Parternes Contra Qvæstioner saaleedes: Til 1ste Qvæstion Svarede Vidnet Hand Saae ike at Citanten Reed over Schiolds Bøen. til 2det hørte det ike Til 3die Svarede hørte det ike Til 4de Svarede at hand {hørte} \saae/ Citanten tog sin Hæste pidsk frem da Lars Schiold holt hans Hæst i Bidselet og Sagde Slipper J ike min Hæst frem saa bruger ieg den magt Jeg haver og med det samme gav Citanten Lars Schiold eet Slag med hæste Pidsken men enten det ramte Lars Schiold i ansigted eller andensteds paa Kroppen saae vidnet ike, og da Lars Olsøn Slap Citantens Hæst og Citanten med bidselet drejede den paa Siden Gik Lars til og toeg Citanten i brysted og Kastede ham af Hæsten ned under samme i eet Skiden Søle dige til 5te Svarede Vidnet hand saae ike Citanten gav Lars Sciold meere end det eene slag ej heller at hand var blodig Til 6te Svarede Vidnet at da Lars og Ole Schiold som for omproved er havde sadt Citanten op mod veggen og holt ham fast, hørte Vidnet at Citanten Sagde havde jeg een Kniv skulde ieg stike Een af Eeder Jhiel dermed men Vidnet saa ike enten at Citanten toeg efter nogen Kniv eller havde nogen Kniv hos sig, og det øvrige af Qvæstionen omspurte hørte Vidnet ike. Til 7de Svarede: at Citanten Vendte sin Hæst, da de jndstevnte Skieldede ham, og besvarede samme, vidnet hørte og at da Citanten tilbød at Ville betale om hand hafde giort nogen Skade, Svarede de Hvad har vel

1771: 264

Saadan Luus Hund at betale med, men Citanten var ike saa nær gaarden men holt ude paa Marken og kom ike til gaarden Schiold meere denne gang, det øvrige af omspurte saae Vidnet ike 8de begierede Reutz Vidnet videre tilspurt Om Citanten kom fra sin Hæst hand Reed paa meere end eengang den omstevnte tiid? Vidnet Svarede Neij hand saae ike at Citanten blev Reven af Hæsten meere end den eene gang 9de Om ike Vidnet veed hørte og fornam at Citanten da hand paa Nedreisen var kommen til Tvedt vilde Ride op igien til Schiold og til den ende begierede 3 a 4 Mand at følge sig. Svarede Veed jndted Derom

derefter er Vidnet forloved da jngen begierede ham videre tilspurt og fremstoed som det

2det Vidne Michel Olsøn boende paa Schiold som efter aflagde Eed vandt og forklarede til de fremsatte hoved Qvæstioner saaleedes saasom til 1ste Svarede at den af første Vidne omprovede tiid kom Citanten Ridende igiennem Gaarden paa Schiold og fornam ike at Citanten yppede noged imod nogen Til 2det Svarede: at da Vidnet kom ud i gaarden paa Schiold stoed Lars Olsen Schiold ved Citantens Hæst, men endten hand havde dend i Bidselet eller ike saa vidnet ej, men hørte at Lars Schiold Spurte Citanten om hand vilde slaae ham hvortil hand svarede Nej, dog i det samme slog Citanten Lars Schiold om halsen med Ride Pidsken, og derpaa Rykte Hæsten tilbage Til 3die: Svarede: at Lars Olsen derpaa toeg Citanten udj brysted og Kastede ham need af Hæsten og paa Marken i Vejen Til 4de Svarede at Lars Olsøn sadte Citanten opimod een Væg og holt ham i Brysted, hvorpaa Ole Schiold gav Citanten eet slag med haanden i andsigted Til 5te Svarede: hand saae ike det omspurdte. Til 6te Svarede hand Saae ej heller at Citanten meere end eengang den omspurte tiid blev reven af Hæsten. Til 7. Svaret Nej, Hand Saae det ike Til Contra Spørsmaalene Svarede Saaleedes til 1ste Nej Citanten reed ike over Bøen men Reed vejen til 2det Svarede Nej hørte det ike. Til 3die Svarede ligesaa Nej til 4de ligeleedes Nej til 5te Svarede Nej hand saae ike at Citanten slog Lars Olsøn meere end det eene Slag som forhen omprovet er, saae ej heller at Lars Schiold var blodig i ansigted til 6te Svarede: at da Lars Schiold holt Citanten i Brysted mod Væggen og Ole Schiold gav Citanten eet slag, Sagde Citanten, havde jeg min Kniv oppe Skulde ieg dræbe dig men Vidnet saae ike at Citanten tog efter nogen Kniv hørte og at Citanten Sagde de Stiæler paa Gaarden naar Folk staar af Hæsten, men navngav ingen Til 7de Svarede hand saae Vel at Citanten vendte Hæsten om til gaarden og Skiendtes med de jndstevndte og Sagde at hand skulle være hos dem jnden i Morgen dag

1771: 264b

Men fornam ike at Citanten kom til gaarden igien eller nogen der for ham var frygtsom Procurator Reutz frafalt 8 og 9de Qvæstion for forrige Vidne

hvorefter Vidnet fra Retten er bleven afskeediget

Brose paastoed det udeblevne Vidne Brithe Jacobsdatter Schiold fældet i Faldsmaal og atter under Faldsmaals straf forelagt til næste ting at møde Persohnlig med sit Vidnes byrd i Sagen

Procurator Reutz for de jndstevnte formodede at Paa den giorte paastand jmod den gamle Koene til faldsmaals Bøders udreedelse er ubillig, da hun ingen uvillighed enten har udviist eller vil udviise, men hendes alderdom og Svaghed har hindret hende fra at møde denne Sinde, ej kand andsees med mindste billighed, for det øvrige forbeholdt hand de jndstevntes fornødne anmærkninger og jndsigelser til sin tiid imod det første Vidne Salamons forklaring som i visse maader med Citanten vil findes impliceret

Brose vedblev sit forrige og nægtede alt hvad fra Vederparterne imod hans tilførte er forebragt

derefter er

Eragted

Da det udeblevne Vidne Brithe Jacobsdatter i dag har ladet tilkiendegive sit Svagheds forfald, som hindrer hendes møde denne Sinde, Saa kand hun ike nu fældes i Faldsmaals Bøder denne gang, men paa nyt gives laug dag under lovens faldsmaal til næste Høste ting at møde og Provemaal i Sagen at aflegge

39. Publiceret Eet Skiøde udstæd af Hr: Justitz [Raad] Lau til Endre Nielsen paa een gaarde part beliggende under Cronstad og Solumsvigen Nedre Nesset andført for Skyld 6 Marker Smør for 450 rdr dateret 14de Martj 1771

Hr: Fogden Hejberg forlangede tilført at da det saavel med det af Hr: Justitz Raad Lou til Endre Nielsøn Solte Plads Nedre Nesset kaldet ved Skiøde af 14 Martj h: a: der har ligged under Gaarden Cronstad og under dens Matricul Skyld været jndbegreben ike er observeret at lade samme efter Kongelig allernaadigst Forordning ved Rettens Middel Skyldsette, for een proportioneret deel, som \igien/ af *af gaarden Cronstads Matricul Skyld bør afdrages, saa bliver dette Skiøde efter Bemelte Forordnings bydende af jngen Verdie, jndtil saadant vorder opfylt, hvilked vedkommende ventelig ej tilforn har maatted erjndre sig, hvilked Fogden begierede Skiødet ved Publications paateigningen tilført

40. Eet Ditto udstæd af Endre Nielsen til Sr: Jacob Taaning paa bemelte Plads Nedre Næsset for 450 rdr af 18de Martj 1771

Hr: Fogden Hejberg loed tilføre at da det har lige beskaffenhed med dette Skiøde som med det af Hr: Justitz Raad Lau udstedet saa Reffererede hand sig til det forhen tilførte udj eet og alt

1771: 265

Derefter er i Rettetaged Hr: Cammer assessor Preuses Sag mod Bastian Reimers, Mødte hans Fader Procurator Jacob Preus og ihenseende til misligheden af Varselens forkyndelse til nærværende ting forlangede Rettens seeneste Kiendelse igien tagen til førstkommende Høste ting

Eragted

Retten igientager den for {sidste} Sr: Bastian Reimers sidste tægte tid ved udsettelses ting den 10de November 1770 givne Laug dag, da hand til næste Høste ting for dette Skibreede forlegges at møde og Sagen at tilsvare

Udj den Sag andlagt af forrige Borgemæster udj Bergen Danchert Petter Fasmer mødte Procurator Jacob Preus og andviiste endnu som forhen bemelte Borgemæster Fasmers Jndlæg af 9de october 1770 med vedføyede bielager, men ihenseende til at Laugdagen følgelig Continuation Stevningen til nærværende ting ej er bleven fremmed, saa udbad Comparenten sig Rettens foregaaende Laug dags Kiendelser igientaged til andstundende Høste ting da Citanten vil slutte Sagen til Doms mod Bastian Reimers og Moder

Eragted

Retten Jgientager den seeneste Tægte tiid for Madam/m/e Reimer og Søn Sr: Bastian Reimers givne laugdag da de til næste Høste ting forelægges at møde, og Sagen at tilsvare

Procurator Sr: Johan Reutz Sisterede sig for Retten for Hr: Capitain Severin Hvid at og tilkiendegive at hand med mundtlig Varsel til dette ting har ladet jndstevne Willem Nyegierdet for skyldig værende 4 rdr 12 s \med omkostninger/ og derom fremstillede Stevne Vidnerne til afhiemling med begier at den jndstevnte maatte paaraabes

Contra Parten Willem Nyegierdet blev paaraabt men mødte ike, thi er jndvarslingen af Stevne Vidnerne Jan Tvetteraas og Hans Tvetteraas under Eed afhiemled

Reutz paastoed den udeblevne laugdaged

Eragted

Jndstevnte Willem Nyegierdet gives laug dag til næste Høste ting

Ligesaa andmelte Sr: Reutz at Hr: Capitain Hvid til dette ting med mundtlig Varsel haver ladet jndkaldet Jacob Andersen Smed for skyldig værende {4 rdr 12 s} 5 rdr 4 mrk med Processens omkostninger

Jndstevnte Jacob Andersøn Smed blev paaraabt men mødte ike thi er jndvarslingen af forbemelte Stevne Vidner afhiemled
Reutz paastoed Laugdag

Eragted!

Jndstevnte Jacob Smed gives laug dag til næste Høste ting

Fremdeeles andmelte Procurator Reutz, at Hr: Capitain Hvid med Mundlig Varsel har ladet jndkalde Lars Jonsøn for skyldig værende 3 rdr 2 mrk {for} med omkostninger

1771: 265b

Jndstevnte Lars Jonsøn mødte ike efter udraab, thi er jndvarslingen af forbenævnte Stevne Vidner afhiemled

Eragted

Jndstevnte Lars Jonsøn gives laug dag til næste Høste Ting

Derefter fremstoed Sr: Jon Ellertsen boende paa Gaarden Store Tvedt i Schiolds Skibreede under Matricul Nummer 78ve skyldende i Skatte Skyld 1 løb Smør mens i Landskyld ½ løb Smør ½ tønde Malt og ½ huud, og andmeldede at hand ved een i aaret 1769 paa Gaarden Tvedt opkommen Ulykelig Jlds vaade, er for hannem Lagt i Aske, Een Bonde Stue, Eet Jldhuus og 1 Floer, med een stor deel i Floeren værende Høe og halm Thi begierede hand Laug Retteds og den tilstædeværende Almues Svar om det sig ey saaleedes forholder som omspurt er, Hvortil blev svaret at det forholder sig i alt som af Jon Ellertsøn anddraged er, og at de af ham opgivne Huuser tilligemed een stor deel Høe og halm samme tiid blev lagt i aske, ham til stor Skade
Ellertsen begierede det passerede som eet tings vidne beskreven meddeelt

Som blev Bevilget

Kiøbmanden Sr: Johan Braag loed andmelde at hand til dette ting med Mundtlig Varsel haver Ladet jndkalde Jacob Andersen Smed for skyldige 2 rdr 2 mrk 5 s at lide dom i hoved Sag og omkostninger, og lod Citanten tillige fremlegge Reigning over det paastevnte Krav med Stempled Papir belagt dat: 3. Sept: 1770.
Jndstevnte Jacob Smed blev paaraabt men mødte ike thi er Indvarslingen afhiemled, og saaleedes

Eragted

Jndstevnte Jacob Andersen gives Laugdag til næste Høste ting

Derefter er i Rette taged Sagen andlagt af Hr: Fogden Hejberg paa Justitiens veigne mod Skafferen Jens Hansøn Aadland, da Fogden loed begiere fornyelses Laug dag for Jens Hansøn Aadland til næste Høste ting

Eragted

Retten igientager den for Jens Hansøn Aadland seeneste Høste ting passerede Laug dag, da hand til næste høste ting forelegges at møde og Sagen at tilsvare

Derefter er af Hr: Fogden Hejberg fremlagt Restancen over de ordinaire Skatter 1ste og 2de Termin dette aar beløbende till 1046 rdr, Dito Restance fra 1766 til 1770 aars udgang 489 rdr 40 s. og Endelig Restancen over udestaaende Skatter i Dito Skibreede for afdøde Fogden Bildsøes betienings tiid 10 rdr, hvilke Restancer efter oplæsning, blev af almuen og Laug Retted uimod sagt Fremdeeles fremlagt Restance over Jndestaaende Extra Skatt fra 1ste october 1767 til Ultimo *ugustj (augustj) 1770 beløbende til 1650 rdr 5 mrk 8 s, som blev

oplæst og uimodsagt Fremdeeles andgaaende de uden Bonde standen værendes Restance til Ultimo Sept: 1767, der er 73 rdr 12 s og endelig examineret odels Skatts Mandtalled

41. Publiceret Eet Skiøde udstæd af Jørgen Fantuft til Johan Christian Larsøn paa (ope rum) i gaarden Næsthun for (ope rum) Dateret 7de Maji 1771

Og da jngen jndfant sig som videre for Sage tinged havde at forrette er samme Slutted og ophæved

1771: 266

Sommer Tinget for Herløe Skibreede 1771

Anno 1771 den 10de Maij, Er Retten sadt paa Tingstædet Alverstrømmen i Alenfits Skibreede, udj Hr: Sorenskriver Henrich Garmanns Svagheds forfald af hans Eedtagne Fuldmægtig Hans Lessøe, Til eet aldmindelig Sommer Skatte og Sage tings holdelse for Herløe Skibreedes almue, overværende udj Retten Kongelig Mayestets Foged Hr: Christen Hejberg, og de sam/m/e Aatte Laug Rettes Mænd som ved Seeneste Høste ting til Rettens medbetiening blev udnævnt, der nu foreviiste de dem fra Laugmanden Høyædle og Velbaarne Hr: Etats Raad Bager meddeelte attester andgaaende deres Laug Retteds Eeds afleggelse, og findes Samtlige deres navne her i Protocollen forhen paa Folio 220, andførte. Saa var og tilstæde Lensmanden Mons Schiellanger og den øvrige tingsøgende almue

Hvorda!

Blev først allerunderdanigst Læst de for forrige Skibreeder Publicerede Kongelige allernaadigste Forordninger, og dernæst andre Høye øfrigheds ordre og hvorefter jndkom fra almuen til Publication følgende Documenter af Skiøder og Bøgsel Sædler med viidere

1. Eet Auctions Skiøde udstæd til Sr: Jan Fallentinsøn Fasmer, hvorved hand Sælges gaarden Langeland skyldende 1 ½ løb Smør 1 Huud og 2 Faar med huuser Jnventarium og besætning for 1400 rdr, Dat: 8de Decbr: 1770

2. Eet Ditto udstæd til hr: Hermann Garmann paa 2 Pund 6 Marker Smør i gaarden Gustad for 87 rdr Dat: 25de april 1771

3. Een Bøgsel Sæddel udstæd af Raadmand Frich til Hans Johannesøn Kleppe paa 4 1/3 Jorsk: i gaarden Nedre Kleppe Dat: 14 Febr: 1770

4. Een dito udstæd af Dito til Niels Gudmundsøn paa 4 Jordsk: i gaarden øvre Kleppe Dateret samme dags dato

5. Een Dito udstæd af Knud Monsøn Brevig til Thommas Friderichsøn Oen paa 3 M/arker Smør 7 M/arker Fisk 1/12 Faar i gaarden Oen, Dat: 30te octbr: 1770

af hvilke trende ej fuldte nogen Reverse Bøgsel Sædler

6. Een Ditto udstæd af Hr: Krigs Raad Claus Wilhelm Korn til Knud Monsøn Kielstad paa ¼ løb Smør og 9 Kander Malt i Kielstad Dat: 30te octr: 1770

7. Een ditto udstæd af ditto til Jon Pedersen Bærland paa 12 M/arker Smør og 4 K. Malt udj gaarden Bærland, Dat: 12te Februarii 1771

af hvilke tvende sidste fulte ligelydende Reverser

8. Eet Skiøde udstæd af Anbiørn Stephensøn Myhrtvedt til Aad Jonsøn Myhrtvedt paa 1 Pund 12 Marker Smør i gaarden Myhrtvedt for 45 rdr Dateret 10de Maji 1771

9. Eet Dito udstæd af Jon Olsøn Berland til Christen Taraldsøn Houland paa 7 ½ Marker Smør 2 ½ Kande Malt i gaarden Søre Eicheland for 10 rdr 3 mrk af samme dato

10. Eet Dito udstæd af Christian Olsøn Fløxsand til Stephen Olsøn Haatuft paa 10 4/5 Marker [Smør]? 5 2/5 Kande Malt 3/20 Faar udj gaarden Haatuft for 49 rdr 1 mrk 3 1/5 s Af samme dags dato

11. Eet afkald udstæd af Jon Jensøn Foschanger til sin Formynder Ole Olsøn Koursbøe for tilfaldne og modtagne Arve Midler i alt 33 rdr 6 s Af dato som forrige

12. Een Bøgsel Sæddel udstæd af Erich Michelsen Landraae og Arne Larsøn Schoge paa 15 ¾ Marker Fisk udj gaarden Wiig af samme dags dato, og hvormed fuldte ligelydende Reverse

1771: 266b

13. Een Bøgsel Sæddel udstæd af Hr: Krigs Raad Korn til Jon Jensøn Koursbøe paa 1 Pund Smør 8 Marker Fisk udj gaarden Store Fuschanger, er Dateret den 12te Martj 1771, og hvormed fulte Reverse

14. Eet Skiøde udstæd [af] Jon Jensøn Fuschanger til Hr: Krigs Raad Korn paa 4 4/5 Marker Smør 1 3/5 Kande Malt for 11 rdr 2 mrk, Dat: 11te Maij 1771

15. Eet Pengemangels brev udstæd af Lensmand Mons Schiellanger paa sin Myndtling Anne Jacobsdatters veigne andgaaende Odels Retten til 15 ¾ M/arker Fisk i gaarden Rong, af samme dato

16. Een Bøgsel Sæddel udstæd af Hr: Krigs Raad Korn til Anfind Olsøn paa 1 Pund 12 M/arker Smør 16 Kander Malt i gaarden Ryland Dat: 24de Martj 1771 og hvermed falt ligelydende Reverse

Derefter fremstoed for Retten Eieren af Asche gaard og under hørende Jordegods Hr: Krigs Raad Claus Wilhelm Korn og andmeldede at da der til gaarden Asch og eendeel Bønder gaarder nemblig Hanevigen, Aasbøe, Stien, Heggernes, Nordre Houland, Kierregaard, Davanger Tveiten, Kollevaag, Ravnanger, og Søre Houeland, ere {eendeel} Skove Som formedelst deres forældelse ike kand Ejeren til nytte emplojeres til andet end Saug Tømmer, Saa haver og Comparenten forlængst nedgaaet til det Høylovlige Rente Cammer med andsøgning om Bevilling paa een Saugs opbyggelse paa gaarden Asch, Hvilken Comparenten underdanigste andsøgning siden er opsendt til Hans HøyVelbaarnhed Hr: Stiftbefalingsmand Petersen for at beOrdre een behørig Saug og Skov Besigtelses Forrettning i saamaade, Og er da Comparenten Hr: Krigs Raad Korn fra HøyVelbaarne Hr: Stiftbefalingsmanden derom givet Communication ved skrivelse af 13de april Sidstleeden dend hand i Retten Producerede som blev oplæst og er saaleedes lydende.

J hvis følge Krigs Raaden og hos Stædets Foged Hr: Christen Hejberg har faaed udnævnt til denne Saug og Skov Besigtelses Lovlige fremme følgende 6 Kyndige og upartiske Mænd af Arne Skibreede nemlig Anders og Ole Morvigen, Rasmus Myhrdahl, Lars Larsøn Myrdahl, Ole Ludvigsøn Melcheraaen og Erich Melcheraaen, som haver besigtiged Krigs Raaden[s] Skove og nu ere tilstæde for at afhiemle den af dem giorde Besigtelses Forrettning, de hand og begierede fremkaldet og afhørte

Derefter fremstoede for Retten Anders Larsøn Morvigen, Ole Jonsøn Morvigen, Rasmus Nielsøn Myrdahl, Lars Larsøn Myhrdahl, Ole Ludvigsøn Melcheraaen og Erich Danielsøn ibiid: som efter foregaaende Formaning om Sandheds vedblivelse, og Eedens forelæsning og betydning aflagde Eed med opragte Fingre efter Lovens bydende og dernæst vandt og forklarede, at de den 22de April Sidstleeden var efter Hr: Krigs Raad Korns forlangende og Hr: Fogden Hejbergs foregaaende udnævnelse forsamlede for at Besigtige Asche gaard og eendeel Bønder Gaarders Skove der alle i Herløe Skibreede ere beliggende og befandt de Skovene alle af den beskaffenhed, at der af samme kunde forskaffes godt Saug tømmer, men for det meeste ike tienlig til Huus Tømmer som ville være alt for stoer skade da der findes

store og Svære træer hvoraf i længden kunde faaes tvende Saug Stoker, ligesaa var det og øyensynlig at Skovene som allereede er temmelig forælde, vilde tage stor skade, og træerne nedraadne naar Ejerne Jke samme kunde faae andvent til Saug tømmer,

1771: 267

Og forklarede Mændene at efter deres beste Skiøn Kand de besigtigede gaarders Skove, saasom Aschegaard, Hanevigen, Aasbøe, Stien Heggernes, Nordre Houland, Kierregaard, Davanger Tveiten, Kaallevaag Ravnanger og Søre Houelands Skove yde aarlig overalt 36 tylter godt og forsvarlig Saug tømmer, som i det ringeste udgiør 2000 – Skriver Toe tusinde bord, og forsikrede Mændene at denne Hugst af 36 tylter Saug tømmer i de ommelte Skove ej kand være samme til allermindste Skade, men de det kand taale, der findes og i Skoven eendeel træer nedfaldne deels af Sterk Storm og ved andre lejligheder som gierne kunde være tienlig til Saug tømmer at skiere bord af men derimod skal de i nogen tiid saaleedes som de nu forefindes henligge, bliver de gandske forraadnede og utienlige til nogen slags brug
Hr: Krigs Raad Korn derefter begierede Besigtelses Mændenes Svar paa følgende Spørsmaale saasom 1. om ike naar een Saug blev opretted kunde i fornødene tilfælde andskaffes dobbelt saa meget Bygnings Tømmer som naar jngen Saug var? 2do om ike de som Ejer Skovene ere nødsagede til af mangel paa Sauger, som langt fra ere beliggende, at Kløve de beste og Rankeste træer til 2 Planker at bordklæde deres huuse med, og hvormange bord af saadant eet træe kunde Skiæres? 3tio Om ike een Saugs jndrettning var nyttig og nødvendig paa Aschøen og hvor den best kunde oprettes og 4to Hvorlangt Norden for Bergen Asch ligger, hvorlangt Skovene, jtem hvorlangt fra Berg Værkene og Endelig hvor lang Distance der er jmellem samme nemlig Skovene og andre Sauger? Mændene Svarede: Til 1ste Joe det forholder sig [som] omspurt er, thi naar een saadan Stok eller træe bliver ført til Saugen kand der af skieres 2de forsvarlige Stoker og 2de Hun fra Siderne Jmod at naar jngen Saug var ej kunde faaes meere end een Bygnings tømmer {og} Stok, og det øvrige ophugges i Spoen til 2det Svarede Joe det er een Sandhed at de beste og Rankeste træer bliver saaleedes Kløvede til 2de Planker til bord Klædning, og kunde af saadant eet træe naar det blev skaaren til bord faaes baade 1 tylt, ja meere og mindre ligesom træet var langt til, da der befindes mange som kand jndeholde 2 a 3 længder. Til 3de Responserede At een Saug paa Aschøen var baade nyttig og nødvendig, og {kunde} findes paa Asche grund god og beqvem lejlighed til een Saug med Damstoks indrettning. Til 4de Svarede at gaarden Asch ligger een Mil Norden for Bergen, Skovene deels 2 og deels 2 ½ Miil i det længste, fra Bergen, og fra Skovene til de nærmeste Bergværker som er Lille dahlens Værk er 7 Miile og ihenseende hvorlangt der er fra Skovene og til nærmeste Sauger, da er jngen Priviligeret Saug i dette Nordhorlehns Fogderie beliggende

1771: 267b

Ej heller nærmere Bergen end Sønden for Bergen Flaterager Saug i Sundhorlehns Sorenskriverie 6 Miile Distance og paa den anden Side Frønningens Saug i Yttre Sogn een 13 a 14 Miile Mændene Sagde ellers at de vel haver hørt sige af andre at der skulle for mange umindelige Aar siden været opbygt een Saug paa Aschøen men paa hvad stæd eller hvorlenge siden den enten blev jndretted eller needlagt veed de ike, da det skeede lenge for deres tiider Hvorefter Besigtelses Mændene da de havde hørt oplæse deres giorde forklaringer og samme tilstaaed bleve fra Retten afskeedige
Hr: Krigs Raad Korn derefter fremlagde een attest af Ober Conducteur Hr: Capitain Krog udstæd paa Hopsgaarden den 6te Maij 1771 som hand begierede oplæst og jndtaged som

paafulte og dernæst begierede Krigs Raaden at det passerede maatte ham som eet tingsvidne under fuld bekræftning allerforderligst blive beskreven meddeelt
Som Blev Bevilget

Derefter er i Rettetaged Bottel Larsøn Floens Sag mod Ole Olsen Rong andgaaende hans Hustrue Barbra Johannesdatters arve Midler
Ole Olsøn Rong mødte og vedtog lovlig Varsel og Laugdagelse og dernæst forestillede at hand aldrig har været uvillig til at afClarere hans {Hustrue} \Sted datters/ Barbra Johannesdatters arve Midler, men samme har tilbuden Citanten hendes nu til ægte havende Mand Bottel Larsøn, og erbyder hand sig endnu her jnden Retten, at hand naar forlanges vil derfore aflegge Reede og Rigtighed og samme afClarere imod lovlig afkald og Qvitering, haabede altsaa for Sag og Søgemaal at vorde befried da hand i det mindelige vil rette for sig
Citanten Bottel Larsøn Lod ved skrivelse til Dommeren af denne dags dato begiere denne Sags andstand til næste ting for at jndkomme med sin Endelige paastand i Sagen
Udsettelsen er jndvilged til næste Høste ting

Dernæst i Rette taged Sagen andlagt af Bottel Larsøn mod Ole Olsøn Rongs Hustrue Marithe Jversdatter for tillagde beskyldninger
Ole Rong mødte og næst at vedtage lovlig Varsel og laugdagelse begierede Sagen udsatt til næste Høste ting for at begiegne Sagen med Contra Stevning fra Sin Side
udsettelsen er jndvilged

Derefter er fremlagt Restancen over de ordinaire Skatter 1ste og 2de Termin dette Aar beløbende til 617 rdr 12 s, Restance over Dito Skatter fra 1766 til 1770 aar udgang i alt 387 rdr 4 s, og Endelig for Hr: Cammer Raad Bildsøes betienings tiid 34 rdr 11 s videre fremlagt Restancen over Jndestaaende Extra Skatt fra 1ste october 1767 til dito dato udj Aaret 1770 beløbende i alt til 1998 rdr 3 mrk 12 s, samt Endelig for eendeel uden for Bondestanden værende til September Maaneds udgang 1767 Rester 17 rdr 5 mrk 4 s, hvilke Restance efter foregaaende oplæsning alle bleve uimodsagt Endelig er og jnden Retten bleven Examineret odels Skatts Mandtalled.

Og da jngen efter trende ganges Lydelig paaraabt jndfandt sig som videre havde at forrette er samme denne Sinde Slutted og ophævet.

1771: 268

Sommer Tinget for Radøe Skibreede [1771]
Anno *1770 (1771) den 13de Maij Er Retten Administreret paa Tingstædet Alvestrømmen i Ahlenfits Skibreede til eet aldmindelig Sommer Skatte og Sage tings holdelse udj Hr: Sorenskriver Garmanns Svagheds forfald af hands Eedtagne Fuldmægtig Hans Lessøe, overværende udj Retten Kongelig Mayestets Foged Hr: Christen Hejberg, og de for i aar udnævnte Aatte laug Rettes Mænd som paa folio 221. her forand i Protocollen ere andførte, og nu foreviiste skriftlige attester andgaaende deres Laug Rettes Eeds afleggelse

Hvorda!
Først blev allerunderdanigst læst de for forrige Skibreeders almuer bekiendtgiordte Kongelig allernaadigste Forordninger og andre Høye øvrigheds *Ore (Ordre), og hvorefter jndkom fra almuen til Publication efterfølgende Documenter af Skiøder og Bøgsel Sædler saasom

1. Skifte brev forretted paa Gaarden Jndre Sæbøe efter afdøde Niels Erichsøn den 1ste augustj 1770 vide Pante Bogen folio 22.

2. Een Bøgsel Sæddel udstæd af Sogne Præsten Hr: Wilhelm Frimann til Anders Hansøn paa 18 Marker Smør og 1 Mæhle Malt i gaarden Wetaas Dateret 16de Januarii 1771. 2

3. Een Ditto udstæd af Dito til Mons Stephsnesøn Qvamme paa 1 Pund Smør 16 Kander Malt udj gaarden Qvamme, Dat: 10de april 1771 2.

4. Een Dito udstæd af Ditto til Peder Pedersøn Noetvedt paa 18 Marker Smør 1 Mæhle Malt udj Gaarden Øvre Tvedten Dat: 11te Maij 1771 1

5. Een dito udstæd af Hr: Concul Wallace til Niels Monsøn paa 22 4/5 Marker Smør og 7 3/5 Kander Malt i Gaarden Marøen af 19de December 1770 2

6. Een dito udstæd af Hr: Frimann til Gabriel Bertelsen Brunland paa 1 Pund Smør 16 Kander Malt i gaarden Halland, Dat: 8de Novbr: 1770 1

7. Een Ditto udstæd af Hr: Krigs Raad Korn til Rasmus Halvorsøn Dalland paa 9 M/arker Smør 7 ½ Kande Malt udj gaarden Helleland af 10de Julii 1770

8. Een ditto udstæd af Knud Hansøn Sæhle til Knud Johannesøn Jndre Helle paa 16 M/arker Smør og 12 Kander Malt i gaarden Yttre Helle Dateret 13de Maij 1771
alle med hosfulte Reverser

9. Eet Skiøde udstæd af Rasmus Nielsen Jndre Sæbøe til hans Søn Torchild Rasmussøn paa 12 Marker Smør 4 Kander og ½ potte Malt og 2 ½ s/killings penge for 30 rdr Dateret 13de Maij 1771

10. Eet Ditto udstæd [af] Jens Johannesøn Hoele til hans Søn Johannes Jensøn paa 12 Marker Smør 8 Kander Malt i gaarden Hoele for 6 rdr 2 mrk er af samme dags dato

11. Een Bøgsel Sædel udstæd af Hr: Frimann til Hans Nielsen Nore Toule paa 18 M/arker Smør og ¼ Faar udj gaarden Fruetougle af Dato 6te Febr: 1771 med Reverse 1

12. Een dito udstæd af Hr: Justitz [Raad] Gartner til Christen Knudsen paa 9 M/arker Smør 6 ¼ Kande Malt og 9 M/arker Fisk i gaarden Willanger, Dat: 20de Junii 1770 uden Reverse

13. Aflyst Een obligation udstæd af Hr: Lieutnant Gerhard Christian Ravn til Hr: Justitz Raad Schultz paa Capital 290 rdr mod Pant udj øde gaarden Brathetougle i Radøe Skibreede, hvilken obligation siden den 10 Februari 1770 er transporteret til Sr: Benjamin Angel, den første obligation Dateret 30te December 1767 og tinglyst den 8 Maij 1770 og nu efter qvitering af 10de Maij 1771 er jndfried og derfore Mortificeres

1771: 268b

14. Tinglyst Eet Skiøde udstæd af Hr: Lieutnant Gerhard Christian Ravn til Hr: Lieutnant Withe, hvorved ham Sælges Giestgiber Stædet Brudeknappen med underliggende øde gaard Brathougle skyldende i alt 1 Pund 21 Marker Smør 2 ½ Mæhle Malt med Bøgsel for 524 rdr Dateret 1ste Januarii 1771

15. Een obligation udstæd af Hr: Lieutnant Wilhelm Christian Withe til Høyædle og Velbaarne Hr: obriste von Schacht paa Capitall 290 rdr mod Pandt udj det i næstforanførte Skiøde andførte Gods og Ejendomme med Jnventarium, Dat: 10de Maij 1771

16. Eet Skiøde udstæd af Zacharias Bratetougle til sin Sønn Jon Zachariasøn paa 22 ½ Marker Smør 15 Kander Malt udj Gaarden Bratetougle for 36 rdr, Dat: 13de Maij 1771

17. Een Bøgsel Sæddel udstæd af Hr: Krigs Raad Korn til Willum Monsøn Giære paa 22 ¼ Marker Smør i Gaarden {udj} Miøs Dat: 4de December 1763 hvormed fulte Reverse

18. Eet advarsels skrift udstæd af Hr: Justitz Raad Gartner andgaaende eendeel udestaaende Skatter hos hans lejlendinger i Radøe Skibreede, hvorved de tilholdes samme at betale Dat: 5te Februarii 1771

Hr: Consul Wallace Lod andmelde at hand til dette ting med mundtlig Varsel haver Ladet jndkalde Michel Erichsøn Qvalem fordie hand ike paa advarsel og mange paamindelser har villed afflytte eet huus eller een Hytte som jndstevnte haver paa Citantens \gaard Hennøe/ grund opsatt desandgaaende at taale dom saavel til Bøeders udreedelse som Processens omkostningers skadesløse erstatning

Jndstevnte Michel Erichsøn Qvalem mødte og vedtog Varselens Lovlige forkyndelse og dernæst forestillede: at hand vel ike nægter at Citanten joe haver tilholdet ham at afflytte sit huus af Hennøes grund, men Comparenten formeener at hand har Rett til at lade huuset der blive bestaaende saasom hand i mange Aar Ja over 20 aar har betalt grunde leje af samme, dog uden at have nogen qvitering for samme, og har hand aarlig betalt 16 s undtagen for de tvende sidste aar som staar til Rest og derfore venter sig ved dom frie funden for dette Søgemaal

Citanten lod begiere Sagens andstand til næste ting for at jndkomme med sin endelig doms paastand i Sagen

Udsettelsen er indvilged

Hr: Krigs Raad Korn i Rette ædskede Sagen andlagt mod Arne Nordanger og ved Lensmand Knud Olsvold loed i Rette legge Rettens seeneste ting passerede Laug dag, samt Citantens forfattede doms paastand af gaar dags dato

Jndstevnte Arne Olsøn Nordanger Mødte og vedtog Stevnings og Laug dags lovlige forkyndelse og dernæst erklærede at hand har tilbuden Ejeren ved Seeneste Høste ting at ville betale de Resterende Skatter, men hand har ej samme villed modtage for Resten havde hand ej videre til Sagen at Svare

Sagen optages til Doms

Derefter Fremstoed for Retten Arne Olsøn Nordanger og Simmon Olsøn Nordøen og andmeldede: at de til dette ting med Mundtlig Varsel haver ladet jndkalde Magne Monsøn, Ole Ottesøn, Michel Jensøn og Niels Monsøn Nordanger fordie de skal have taged eller rettere Staaled een Sætning Smaae Silde garn fra Citanterne desandgaaende at andhøre Vidnerne Gregorius

1771: 269

Rasmussøn Nordanger og Hans Monsøn Nordanger, som under lovens Falds maal ere jndstevnte, samt at lide dom til undgieldelse

Af de jndstevnte Parter mødte Michell Jensøn Nordanger og Paa Niels Monsøns veigne mødte hans Fader Mons Nilsen Nordanger, ligesaa mødte og det eene Vidne Hans Monsøn Nordanger og vedtog lovlig varsel de øvrige mødte ike thi fremstode Stevne Vidnerne Knud Haaversøn Olsvold og Haaver Knudsøn ibid som afhiemlede jndvarslingens lovlige forkyndelse under Eed

Citanterne begierede det mødende Vidne Eedfæsted og afhørt,

Derefter fremstoed det mødende

Vidne Hans Monsøn boende paa Nordanger for hvilken Eedens forklaring af lovbogen blev oplæst og formaned til Sandheds vedblivelse hvorom hand og giorde løfte og aflagde Eed og derefter vandt og forklarede: at hand i Vinter Sidstleeden ongefæhr ved Kyndelsmisse tiider var tilstæde paa Nordøen i eet huus hvor Vidnet med fleere laae til fiske, og hørte da Vidnet at de 4re jndstevnte talte sig selv jmellem at de havde taged een Sætning Smaae Sildegarn i Søen, hvoraf det eene tilhørte Citanten Simon Nordøen og det andet een anden nu ustevnt Mand men hørte ike at der blev nævnt at nogen af garnene tilhørte Arne

Olsen Nordanger, videre forklarede Vidnet at hand og hørte at de jndstevnte sagde at det garn som skulle tilhøre den ustevnte Mand, var af ham taged fra een anden og dette eene garn alleene var det vidnet hørte tilstaaelse om af de jndstevnte at være taged efter hans nøyere eftertanke thi det andet sagde de i Søen at være bortkommed efter at det eene var frataged Endelig Sagde Vidnet og at hand haver hørt at de jndstevnte haver tilbuden Simmon Nordøen forlig for det garn som ham var frakommen, og videre vidste vidnet ike denne Sag betreffende at omprove og da ingen forlangede dette Vidne videre tilspurt er hand afskeediget

Citanterne begierede de udebleven Laug daged til næste ting, derefter er saaleedes

Foravskeediget

Lovlig Jndstevnte men ey denne Sinde tilstædemødende Magne Monsøn og Ole Ottesøn Nordanger gives laug dag til næste Høste Ting at møde og Sagen at tilsvare, ligesom og det udeblevne Vidne Gregorius Rasmussøn Nordanger under lovens Faldsmaal forelægges at møde samme tiid til Provemaals afleg i denne Sag

19. tinglyst Een Bøgsel Sæddel udstæd af Ole Poulsen Beraas til Halvor Hansøn Fieldsende paa 13 ½ M/arker Smør 29 ¼ Kande Malt i gaarden Fieldsende Dateret 13de Maji 1771 tilligemed Reverse

Udi Sagen andlagt af Hr: Krigs Raad Korn Contra Arne Olsøn Nordanger er saaleedes

Dømt og Afsagt

Ved Skriftlig Citation af 28de September 1770, har Hr: Krigs Raad Claus Wilhelm Korn Ladet jndkalde een sin Lejlending nemlig Arne Olsøn Nordanger, til sidst afvigte Høste ting for dette Skibreede, for over hannem at hende Dom, saa vel til een

1771: 269b

{Over} Hos bemelte Arne Nordanger, for Resterende Kongelige ordinaire og Extra ordinaire Skatter samt landskyld giorde Seqvestrations Forrettnings Stadfæstelse, som til hans Fæstes forbrydelse, og Gaardeparten Nordangers fravigelse og Ryddiggiørelse med det viidere, hvilken Sag falt i Rette næstafvigte 18de october, da fra Citantens Side blev i Rettelagt, den forbemelte skriftlige Stevning tilligemed den hos jndstevnte under 27de September 1770 erhvervede Seqvestrations Forrettning, som viiser at Arne Nordanger samme tiid var skyldig ej alleene ordinaire Kongelige Skatter for 1770, Men end og Extra Skatt for 1768, 69 og 1770, som tilligemed Resterende Landskyld og omkostninger i alt opløb til den Summa 14 rdr 4 mrk 6 s, Hvorfore blev giordt inhibition udj Debitors Ejendomme, og som Contra Parten Arne Olsøn Nordanger ej mødte tilstæde, er hand Laug daget til dette Sommer Ting, og haver Citanten da Ladet i Rettelegge den passerede Laugdag med hosfulte skriftlige Deduction og paastand i Sagen af gaar dags dato alt saaleedes som acten nærmere udviiser og omformelder

Hvorimod Jndstevnte Arne Olsøn Nordanger ved sin møde nu inden Retten alleene har jndvendet, at hand ike har været uvillig til at betale sin Jorddrot Hr: Krigs Raad Korn de Resterende Kongelige Skatter med videre, og tillige paastaar at hand samme har andbuddet sig ved seeneste Høste ting til Citanten at afClarere hvilken andmeldelse dog er uden mindste beviis og Legitimation, da og Acten viiser at jndstevnte Arne Nordanger ved Sagens inCammination næstafholte Høste ting for dette Skibreede hverken selv har mødt eller ladet møde udj Sagen.

Tages nu under betragtning denne Sags omstendigheder og beviiser da sees paa den eene Side at Arne Olsøn Nordanger tvert jmod Lov og Forordningen af 5te Februarii 1685, ej har opfylt de ham som Lejlending paaliggende Pligter, ihenseende til de Kongelige Skatter og udredselers afClarering i rette tider, ligesom og paa den anden Side er oplyst at Citanten har haft lovlig føye til dette Søgemaal og Sigtelse

Thi bliver paa Grund af denne Sags beskaffenhed herved Kiendt og Dømt for Rett: at den hos jndstevnte Arne Olsøn Nordanger passerede Seqvestrations Forrettning, Bør i alt som lovlig at staae ved Magt, og Citanten Hr: Krigs Raad Korn være berettiged til i dee Seqvestrerede Effecter at søge sin betaling Ligesom og Arne Olsøn Nordanger Bør at have sit fæste paa sin beboende part i Nordanger forbrudt og samme straxsen at fravige og Røddig giøre og til Citantens Raadighed overlevere, ligesom hand Sc: Arne Nordanger betaler Citanten Hr: Krigs Raad Korn saavel for den passerede Seqvestrations Forrettning som denne Sags omkostninger 6 rdr, det idømte udreedes 15 dage efter denne doms Lovlige forkyndelse under adfærd efter loven

Hr: Fogden Hejberg derefter i Rette æskede Sagen andlagt mod Zacharias Olsen Bratetougle, Carl Nielsøn Kaalsaas, Jon Crispinusen Kaalsaas Ole Tørrissen Kolstad og Christen Knudsøn Waagenes for Resterende Extra Skatt fra 1ste September 1767, til Ultimo augustj 1768 da Fogden andmeldede at Christen Knudsøn Waagenes i det mindelige har retted for sig, og altsaa udgaar, men over de øvrige

1771: 270

Paastoed Comparenten Dom til den passerede Jndførsels Forrettnings stadfæstelse
Jngen af de jndstevnte mødte tilstæde, thi er saaleedes
Dømt og Afsagt
Det er i Conformite af Forordningen de dato 31te Januarii 1769 at Hr: Fogden Hejberg har hos de jndstevnte Zacharias Bratetougle, Carl Nielsen Kaalsaas, Jon Crispinusøn Kaalsaas og Ole Tørrissøn Kolstad giordt jndførsel saasom hos Ole Tørrissøn Kolstad giort Jndførsel udj 2 M/arker Smør skyld udj gaarden Kaalstad for Resterende Extra Skatt fra 1mo September 1767 til ultimo augustj 1768, 2 rdr, og Jndførsels Gebyhr 1 mrk hos Zacharias Brathougle og Carl samt Jon Kaalsaas udj deres paaboende gaarder enhver 3 M/arker Smør <for R/esterende Extra Skatt(?)> med Executions gebyhr for Eenhver 1 mrk, da de ej i det mindelige har betalt samme
Thi Kiendes og dømmes for Rett: at de bemelte Jndførsels Forrettninger Bør ved magt at stande og at disse Jordeparter Bør være Hans Kongelig Mayestett som Ejendom tilhørende, for den paastevnte Resterende Extra Skatt med udpantnings gebyr for eenhver 2 rdr 1 mrk

Derefter er af Hr: Fogden Hejberg fremlagt Restance over de ordinaire Skatter for 1ste og 2de Termin dette aar beløbende til 463 rdr 67 s, Nok Restance Dito Skatter fra 1766 til 1770 aars udgang 155 rdr 37 s, og endelig udestaaende Restancer i afdøde Fogden Bildsøes betienings tiid 3 rdr Ligesaa fremlagt til oplæsning Extra Skattens Restance fra 1ste october 1767 til 1770 aars udgang beløbende sig i alt til 1359 rdr 1 mrk, hvilke Restancer efter oplæsningen blev uimodsagt Endelig examineret odels Skatts Mandtalled

Og da jngen jndfant sig som efter udraab viidere for Sage tinget havde at forrette er samme ophævet

Sommer Tinget for Alenfiths Skibreede 1771
Anno 1771 den 16de Maij, Er Retten sat og administreret paa Tingstædet Alverstrømmen, Til eet aldmindelig Sommer Skatte og Sage tings holdelse for Alenfiths Skibreedes almue, overværende udj Retten Kongelig Mayestets Foged Velædle Hr: Christen Hejberg, og de samme aatte Laug Retteds Mænd, som ved sidstafholte Høste ting ere opnævnte og i

Protocollen folio andførte som alle Legitimerede med skriftlige attester at have aflagt deres Laug Rettes Eed

Hvorda!
blev allerunderdanigst Læst de for forrige Skibreeder Publicerede Documenter af Kongelige allernaadigste udgangne Forordninger, og hvorefter jndkom fra almuen til tingLysning følgende Skiøde og Pandte breve saasom

1. Eet auctions Skiøde udstæd af Hr: Sorenskriver Garmann til Sr: Johan Garmann paa 6 løber Smør i gaarden Seim for 700 rdr Dat: 22de Martj 1771
2. Eet Dito udstæd af Dito til Dito paa 3 Løber Smør i Totland for 429 rdr 2 mrk 15 s, af samme dags Dato
3. Eet Dito udstæd af Ditto til Ditto paa 2 Pund 12 Marker

1771: 270b

Smør i gaarden Berrefiord for 128 rdr af samme dato

4. aflyst een obligation udstæd af Hr: Lieutnant Ravn til Hr: Justitz Raad Schultz paa Capital 290 rdr mod Pandt udj Giestgiver stædet Brudeknapen etc: Dateret 30te December 1767 og tinglyst den 12te Maij 1770, som nu er indfried
5. Tinglyst een Obligation udstæd af Hr: Lieutnant Withe til Hr: obriste Schacht paa Capital 290 rdr mod Pant udj Brudknappen og Brathetougle af 10de Maij 1771
6. Eet Skiøde udstæd af Hr: Leutnant Gerhard Christian Ravn til Lieutnant Withe hvorved ham Sælges Giestgiber Stædet Brudeknappen og øde gaarden Brathetougle skyldende 1 Pund 21 M/arker Smør 2 ½ Mæhle Malt for 524 rdr Dat: 1ste Januarii 1771
7. Eet Auctions Skiøde udstæd til Johannes Smørdahl paa 2 Pund 12 Marker Smør i gaarden Berrefiord for 128 rdr Dat: 13 Maij 1771
8. Een obligation udstæd af Søren Rosenqvist til Sr: Petter Lexøe paa Capital 200 rdr mod Pant udj Lille Bergen, Fosse og Kongsøen Dateret 13de october 1770
9. Eet Skiøde udstæd af Jon Mariager paa 2 b/ismerpund 6 M/arker Smør i gaarden Kaapperdahlen til Halvor Larsøn Dat: 27de april 1771
10. Eet Skiøde udstæd af Johan Garmann til Knud Aamundsen paa ½ løb Smør og ½ tønde Malt i gaarden Totland for 140 rdr af dato 12te Maij 1771
11. Eet ditto udstæd af ditto til Lars Larsøn paa een lige anpart i gaarden Totland for 140 rdr af sam/m/e dato
12. Een Bøgsel Sæddel udstæd af Madamme Wenche Salig Garmans til Anders Andersen Schare paa 2 Pund Smør 4 Kander Malt i gaarden Schare Dat: 9de Martj 1771 af hvilken Bøgsell Sædel fulte een lige lydende Reverse
13. Eet Skiøde udstæd af Rasmus Monsøn Yttre Fosse til Morten Rasmussøn paa 1 Pund 7 1/11 M/arker Smør og 1 Mæhle 3 6/11 Kander Malt udj gaarden yttre Fosse for 44 rdr Dat: 15de Maij 1771
14. Een obligation udstæd af Knud Rasmussøn Totland till Erich Ryland paa Capital 80 rdr mod pant i gaarden Totland 1 Pund 12 M/arker Smør og 2 Mæhler Malt, af dito dato
15. Een dito udstæd af Lars Larsøn Totland til Anders Larsøn Morvigen paa Capital 80 rdr mod lige pant i Gaarden Totland af samme dags dato

Derefter er i Rette taged Sagen andlagt af Hr: Fogden Hejberg mod Ole Jensøn Sæhlevold for i Lejermaal begangne ægteskab (rett?: for i ægteskab begangne Lejermaal)
Jndstevnte Ole Jensen Sæhlevold mødte tilstæde
Hr: Fogden Hejberg fremlagde den hos jndstevnte passerede Seqvestrations Forrettning af 11te Maij 1771 og derefter paastoed dom

Sagen optages til doms

Ligesaa i Rette taged Sagen \mod/ Ole Endresøn Berrefiord for Anden gangs Lejermaals begaaelse i ægteskab, da Hr: Fogden Hejberg jrettelagde den passerede Seqvestrations Forrettning som blev oplæst og er saaleedes af Indhold som følger

1771: 271

Lensmanden Knud Johannesøn Storoxe mødte som andordned Defensor for paagieldende Ole Endresøn Berrefiord, og Sagde at da Sigtelsen saavel med Sogne Præsten Hr: Bergendahls attest som egen tilstaaelse er Legitimeret saa jndstillede hand alleene Sagen til een Mild og lovlig behandling og paadømme

Derefter er i Sagen saaleedes

Dømt og Afsagt

Det er ej alleene med jndstevnte Paagieldende Ole Endresøn Berrefiords egen inden Retten giorde tilstaaelse, men end og med Sogne Præsten Hr: Bergendahls attest Legitimeret og oplyst at bemelte Ole Endresøn Berrefiord anden gang i Ægteskab {har} har begaaet Lejermaal og med Qvinde Mennisked Jngebor Thommesdatter Avled Barn,

Thi bliver af Dommer og Meddoms Mænd Kiendt og Dømt for Rett: at den jndstevnte Ole Endresøn Berrefiord for saadan begangne Forseelse og Horerie Bør ej alleene, følgelig lovens 6te Bogs 13 Capt 25de articul at straffes paa sin yderste Formue /: der dog efter den i Rettelagde Seqvestrations Forrettning indted bliver [:/] men end og i følge Forordningen af 6te December 1743 at bøde dobbelte Lejermaals Bøder med 24 rdr og udj mangel af sammes udreedelse, da i følge allerhøyst bemelte Forordning at forsohne samme paa Kroppen og derefter paa grund af ovenallegerede Lovens 6te Bogs 13 Capt 25 art, at forviises Landet og Endelig betaler denne Processes omkostninger 3 rdr det jdømte opfyldes 15 dage efter denne Doms Lovlige forkyndelse under ellers paafølgende lovlig adfærd

Derefter er udj Sagen andlagt af Hr: Fogden Hejberg mod Ole Jensøn Sæhlevold for i ægteskab begaaed Lejermaal saaleedes

Dømt og Afsagt

Indstevnte Ole Jensøn Sæhlevold har selv jnden Retten tilstaaed Sigtelsen og At hand i ægteskab har begaaet Lejermaal med qvinde Mennisked Anne Andersdatter og i Løsagtighed med hende avled Barn

Thi Kiendes og Dømmes for Rett: at jndstevnte Ole Jensøn Sæhlevold for hans i ægteskab begangne Lejermaals Forseelse Bør i følge Kongelig allernaadigst udgangne Forordning af 6te December 1743 at Bøde dobbelte Lejermaals Bøder med 24 rdr og da den fremlagde Seqvestrations Forrettning viiser at den paagieldende ingen Formue er Ejende, naar hands Gield betales, altsaa Kand ike heller noged i saa fald Hans Mayestets Casse tilfalde Endelig betaler og jndstevnte Ole Sæhlevold i Processens omkostninger 3 rdr det jdømte udreedes 14 dage efter dom/m/ens lovlige forkyndelse, eller i manglende fald efter forallegerede Forordning af 6te December 1743, at forsone Bøderne paa Kroppen

1771: 271b

16. Eet Odels Skiøde udstæd af Matros Jver Hansøn i Bergen til Lars Ellingsøn paa odels Retten til Een halv Løb Smør og 1 ½ Mæhle Malt i gaarden Yttre Fosse for 8 rdr Dateret 15de october 1770

17. Eet Auctions Skiøde udstæd til Hr: Magister Daae paa 1 løb Smør 1 tønde Malt og 1 Mæhle Korn i gaarden Schotsund for 138 rdr 5 mrk 10 s af Dato 3de Januarii 1771

Derefter blev fremlagt Restancen over de ordinaire Skatter for 1ste og 2de Termin dette aar beløbende til 555 rdr 91 s, Dito over udestaaende Skatter fra 1766 til 1770 aars udgang i alt 231 rdr 41 s og 3de Restancen af ditto Skatter i afdøde Cammer Raad og Fogden Bildsøes betienings tiid til sammen 44 rdr 59 [s] og Endelig 4de Restancen over Extra Skatterne fra 1ste october 1767 til 1770 aars udgang

Og dernæst examineret odels Skatts Mandtalled.

Som nu jngen jndfant sig efter paaraab der videre for Sage tinget havde at forrette er samme Slutted og ophæved

Sommer Tinget for Guulens Skibreede 1771.

Anno 1771 den 27de Maji, Er Retten administreret paa Gaarden eller Tingstædet Schierjehavn i Guulens Skibreede til eet aldmindelig Sommer Skatte og Sage tings holdelse for bemelte Guulens Skibreedes almue, overværende udj Retten Kongelig Mayestets Foged Velædle Hr: Christen Hejberg og de samme Laug Rettes Mænd som ved seeneste Høste ting til Rettens medbetiening var udnævnte og paa folio 230 Protocollen tilførte, som alle haver aflagt deres Laug Rettes Eed efter foreviisende attester

Hvorefter allerunderdanigst læst de for forrige Skibreeder bekiendtgiorde Kongelige allernaadigste Forordninger, og dernæst andre høye øvrigheds ordre og hvornæst fra almuen til Publication jndkom følgende Documenter

1. Eet Auctions Skiøde udstæd af Hr: Sorenskriver Henrich Garmann til Jørgen Morsing paa 1 løb Smør i gaarden Tongedahl for 88 rdr 3 mrk Dateret 13de December 1770
2. Eet Dito udstæd til Hr: Magister Daae paa ½ Løb Smør i Gaarden Store Watzøen for 20 rdr 3 mrk, Dateret 18de December 1770
3. Eet Ditto udstæd til Dito paa 1 løb 1 Pund 18 Marker Smør 2 2/3 Faar i Gaarden Anvigen for 175 rdr 3 mrk af samme Dato
4. Eet Dito til Dito paa 1 ½ løb Smør og 1 ½ tønde Malt i Gaarden Horsteland for 249 rdr 4 mrk 8 s af samme dags Dato
5. Eet ditto til Dito paa 1 ½ løb Smør og 1 ½ tønde Malt i gaarden Riisnes for 429 rdr Dateret 3de Januarii 1771
6. Eet ditto udstæd til Dito paa 2 ½ Pund Smør i gaarden Torsvigen for 112 rdr 3 mrk Dateret 3de Januarii 1771
7. Eet ditto udstæd til Velbemelte Hr: Magister Ludvig Daae paa 1 Pund 8 Marker Smør og 8 Kander Malt i gaarden Duesund for 57 rdr Dateret 18de December 1770.
8. Eet Skiøde udstæd til Lars Rasmusøn af Ole Larsøn Pollen og Rasmus Raache paa 1 Pund Smør i gaarden Strømme for 24 rdr: Dat: 28de Decbr: 1770
9. Eet Gave brev udgived af Anne Helene Salig Fogden Lems Enke til hendes Sønne datter Anna Helene hvorved hende foræres gaarden Eide skyldende 1 ½ Løb Smør og 1 tønde Malt, Dat: 18de Septr: 1769
10. aflyst een obligation udstæd af Hr: Torgius Grøgaard til Proustjnde Maria Fyren Finde paa Capital 200 rdr mod pant udj hans Stervboeds Naadsens Aar, Dateret 28de Junii 1753, og tinglyst den 13de Maij 1754, og nu efter qvitering af 15de December 1769, er betalt og derfore Mortificeres

1771: 272

11. Eet Skiøde udstæd af Jon Jonsøn Randalen til hans Søn Hans Jonsøn paa 18 M/arke/r Smør og ¼ Faar i Gaarden Randalen for 16 rdr Dat: 27de Maij 1771

12. Een Obligation udstæd af Ludvig Daae Sogne Præst til Lindaas Kald til Provstjnde Maren Fyren Finde paa Capital 200 rdr Mod Pandt udj *udj Sandnes annex Kirke med dee fleere Dateret 15de December 1770

13. Een Bøgsel Sæddel udstæd af Hr: Cancellie Raad Boalt til Colbeen Olsøn paa 18 Marker Smør og 6 Marker Fisk i gaarden Fivisdahlen Dateret 11te December 1770

14. Een dito udstæd af Hr: Magister Ludvig Daae til Herlov Olsøn Andvigen paa 18 Marker Smør i gaarden Anvig Dateret 27de Julii 1770
med begge fulte Reverser

Derefter er i Rettetaged Sagen andlagt af Hr: Fogden Hejberg imod Mons Nielsen Unneland med de fleere for Resterende Extra Skatt fra 1ste September 1767, til Ultimo augustj 1768
Hvorda! Citanten Hr: Fogden Hejberg forestillede, at den for de jndstevnte seeneste Høste ting j andleedning af deres udeblivelse passerede Laugdag, er vel baade taged beskreven og dette Skibreedes lensmand Hans Henrichsbøe til paafølgende Lovlig Forkyndelse fra Comparenten tilsendt, men det onde \og haarde/ Vejerlig som nu paa lang tiid har vedvaret, har hindret at laugdagen ike saa betimmelig er fremkommed, at den har kundet bleven Lovlig Forkyndt, Altsaa paastoed Fogden Laugdagen for de jndstevnte fornyed til næste Høste Ting.
Efter paaraab mødte jngen af de jndstevnte, thi er saaleedes bleven

Eragted

Retten igientager den for de Indstevnte Nemlig Mons Nielsøn Unneland, Tron Sætenes, Ole Johannesøn Sætenes, Aamund Knudsøn Lille Watzøen, Ole Colbeensøn Jndre Mitthun, Mons Andersøn, Mathias Hansøn og Otte Pedersøn Tvedt, Mons Pedersøn Haveland, Jon Pedersøn, Mons Rasmussøn, Mons Gullachsøn og Jetmund Jonsøn øvre Oppedahl, Hans Hansøn, Elling Hansøn og Jacob Jørgensøn Dahle, Johannes Endresøn Brandsdahl, Lasse Sverdahl, Bottel Halvorsøn Ørchnes, Hans Olsøn Glinen, Hans Siursøn, Mons Hansøn, Siur Siursøn, Ole Danielsøn og Ole Gievlesøn Ravneberg, Jon Andersøn Halsøen, Erich Jversøn Eegemoe, Jon Jonsøn Randahl, Lars Erichsøn og Anders Lassesøn Halland, Stephen Monsøn Furruebotten, Henrich Larsøn og Siur Jørgensøn Store Matre, Hans Jversøn Lille Matre, Erich Olsøn, Baste Olsøn, Niels Monsøn og Knud Monsøn Hougsdahlen, Niels Jonsøn Hougsøen, Lars Olsøn Dyregrav, Mons Aamundsøn Ravndahl, Joen Michelsen Haveland, Hans Clausøn Dahle og Henrich Tvedt Ved seeneste Høste \ting/ givne Laug dag, da de til næste Ting forelegges at møde, og de mod dem for Resterende Extra Skatt fra 1ste September 1767 til ultimo augustj 1768, med gebyhr, andlagde Sager at tilsvare, om fornøden maatte Eragte

1771: 272b

15. Publiceret Eet Skiøde udstæd af Hr: Lyder Johan Smith til Hr: Thommas Sommer paa eendeel huuse bestaaende paa Pladsen Fonnevig for 400 rdr Dateret 10de Maij 1762

16. Eet Dito udstæd af Joehan Jochumsøn Møller til Madamme Jngebor Salig Hr: Thommas Sommers paa eendeel Huuser paa Gaarden Gryten bestaaende, Dat: 14de Martj 1770

17. Een Bøgsel eller Fæste Sæddel udstæd til Sr: Engel Olsøn af Hr: Provst og Sogne Præst Stephan Dressing paa een øde Holm Naps Holmen kaldet mod aarlig afgift 4 mrk etc, Dateret 16de Januarii 71

18. Een Bøgsel Sæddel udstæd af Hr: Biskop Arentz til Otte Olsøn Underthun paa 1 Pund Smør udj gaarden Underthun, Dat: 19de Novbr: 1770, og hvormed fulte een ligelydende Reverse

19. Een Fredlysning udstæd af Hr: Fogden Hejberg andgaaende Evinds Præstegaards tilliggende Skov og Mark Dat: 28de Maji 1771

Hvorefter Arfvingerne efter afdøde Madamme Abel Salig Rector a Møinichens Enke Nemblig Hr: Capitain Ravn med de fleere Loed ved Sr: Gabriel Jæger /: som foreviiste Hr: Capitain Ravns Messive desandgaaende af 1ste hujus :/ andmelde at de til dette ting med mundtlig Varsel haver Ladet Indkalde Tosten Jonsøn Lund for Resterende landskyld af sin forhen paaboende og nu uden Ejerens *mindre (minde) fraflyttede Andpart i Gaarden Lund for aarene 1767, 1768 og 1769 aarlig tre Mark, samt 3die tage 3 mrk i alt 2 rdr samt Resterende Kongelige ordinaire og Extra Skatter 7 rdr 2 mrk, desandgaaende at lide dom i hoved Sagen samt omkostninger at tilsvare

Jndstevnte Tosten Jonsøn Lund blev paaraabt men mødte [ike]? Thi er jndvarslingen af Stevnevidnerne Lensmand Hans Pedersøn Henrichsbøe og Skafferen Svend Hansøn Undahlsvigen under Eed afhiemled

derefter er saaleedes

Eragted

Lovlig Indstevnte men ej denne Sinde tilstædemødende Tosten Jonsøn Lund gives Laugdag til næste ting at møde og Sagen at tilsvare

Hr: Fogden Hejberg tilkiendegav at have med mundtlig Kald og Varsel til dette ting ladet jndstevne een ung uConfirmeret dreng ved navn Niels Olsøn Qvamsdahlen, for begangne Lejermaal med Pigen Brithe Pedersdatter Qvamme at lide Dom til vedbørlig undgieldelse og Processens omkostningers Erstattning, til Defensor for drengen er beskiked Monsr: Gabriel Jæger, fogden formodede at de jndstevnte møder og vedtager Lovlig Varsel

Jndstevnte Niels Olsøn Qvamsdalen mødte og vedtog lovlig Varsel og dernæst Sagde at være 17 a 18 aar gammel, barnefød paa gaarden Qvamsdalen i Lindaas Præstegield og Guulens [Skibreede] og nu tienende paa Gaarden Stegelsvig hos Johannes Gregoriussøn, Sagde ellers at hand bekiender at være Fader til det Barn som Brithe Pedersdatter i løsagtighed haver avled og nu tilligemed hende nu er tilstæde, hand angrer ellers sin begangne forseelse, som hand af ungdoms forseelse daarlighed haver ladet sig forleede til

Ligesaa mødte og Qvinde Mennisked Brithe Pedersdatter og vedtog lovlig

Varsel Sagde at være 30 aar gammel barnfød {og} paa Gaarden Qvamme i Guulens Skibreede og nu tiener paa Gaarden Stegelsvig hos *hos Johannes Gregoriusøn, og Endelig beklagede hendes begangne Forseelse

Defensor Jæger var tilstæde og vedtog lovlig at være Jndkaldet

Hr: Fogden Hejberg derefter fremlagde Sogne Præsten Hr: Magister Ludvig Daaes Attest dette lejermaal betreffende af dato 10de april 71,

Hr: Fogden Hejberg i andleedning af de jndstevntes frivillige tilstaaelse og øvrige afbeviisning i Sagen jndlod Sagen under Dom, med følgende paastand nemlig at drengen Niels Olsen Qvamsdalen for dette sit begangne qvalificerede Lejermaal ej alleene vorder tildømt at udreede Lejermaals bøder med 12 rdr, men end og arbeide i Bergens Tugthuus følgelig Forordningen af 2de September 1745 udj eet Aar, Qvinde Mennisked Brithe Pedersdatter Qvamme, der af denne uConfirmerede dreng har ladet sig besvangre paastoed hand ligeleedes at maatte tilfindes foruden at betale hendes lejermaals Bøder med 6 rdr, at

arbeide i Bergens Tugthuus eet aar Samt een for begge og begge for een at betale processens omkostninger med 3 rdr

Defensor Gabriel Jæger Sagde at hand formodede at den over jndstevnte dreng Niels Olsen giorde paastand bliver formildet, allerhelst, da det er beviislig at bemelte Niels Olsøn er føed og opføed i den yderste Fattigdom og usselhed jndtil hans alders 11 aar, da hands fader ved døden afgik, og hand maatte forlade sin Moders huus og siden til sit alders 18 aar, været blant fremmede, og ike truffen saadan hosboende der har formaned og tilholdet ham til lærdom langt mindre givet ham den fornødne tiid til at preparere sig til Confirmation og Paafølgelig har vel den af ham begangne forseelse til deels bleven Begaaed af Mangel paa Guds Kundskab og overbeviisning om Syndens betydelighed <men> ihenseende til guds vreede eller den paafølgende temmelige straf, jndlod altsaa Sagen een Mild og lovmedholdig dom

Hr: Fogden Hejberg Refferererede sig til sit forrige

Dommeren derefter tilspurte de tvende jndstevnte om den af [dem]? Begangne lejermaals forseelse er skeed under Ægteskabs løfte, hvortil de begge Svarede Nej!

Derefter er saaleedes

Dømt og Afsagt

Det er med de jndstevnte og paagieldende Niels Olsøn Qvamsdahlen og Brithe Pedersdatter Qvammes egen inden Retten giorde tilstaaelse beviist at de med hinanden har begaaet Lejermaal og i Løsagtighed avled Barn, og at lejermaalet er begaaed forjnden drengen Niels Olsøn er bleven Confirmeret

1771: 273b

Foruden saadan de paagieldendes frivillige og utvungne tilstaaelse, har og Actor Hr: Fogden Hejberg oplyst Sigtelsen med den i Rette lagde Præste Attest af 10de april Sidstleeden og derefter giort saadan paastand og i Rettesættelse som acten omformelder Derimod har den for paagieldende Niels Olsøn Mødende Defensor Gabriel Jæger Søgt at Maintenere og forsvare den begangne forseelse, med Niels Olsøns fattige og slette opdragelse og manglende underviisning i Guds frygt og lærdom. Men da saadant ike kand frietage jndstevnte for den sig efter lov og Konge bud tilvirkede Straff, Saa bliver og paa grund af Lovens 6 Bogs 13 Capt 1 art

Kiendt og dømt for Rett at jndstevnte Niels Olsøn Qvamsdalen Bør bøde sine Lejermaals Bøder 24 lod Sølv eller 12 rdr og Qvinde Mennisked 12 lod Sølv eller 6 rdr, og imangel af sammes udreedelse i følge Forordningen af 6te December 1743 at forsone Bøderne paa Kroppen, ligesom og Niels Olsøn Qvamsdalen og Qvinde mennisked Brithe Pedersdatter efter Forordningen af 2de Septr: 1745 /: da lejermaalet er begaaed førrend drengen Niels Olsen blev Confirmeret :/ Bør eenhver at arbeide i Bergens Tugthuus Eet halvt Aar og Endelig betaler de begge Conjunctim denne Sags omkostninger med 2 rdr, Det idømte efterkommes 15 dage efter denne Doms lovlige forkyndelse under adfærd efter Loven

20. Een Fredlysning udstæd af Hr: Fogden Hejberg andgaaende gaarden Vesetvig og Skovs fredelse med videre af 28 Maij 1771

Derefter fremlagt følgende Skatte Restancer saasom 1. For jndestaaende ordinaire Skatter jndeværende aar beløbende sig til 676 rdr 48 s 2de Een ditto fra aaret 1766 til 1770 aars udgang in alles 391 rdr 42 s, og 3de Restancen over dito Skatter i afdøde Fogden Bildsøes tiid til 26 rdr 76 s, 4. Extra Skatts Restancen er 1653 rdr 3 mrk 5. Extra Skatten i afdøde Madamme Blomgreens Stervboe jndtil ult Sept: 1767 er 28 rdr 5 mrk, og endelig examineret odels Skatts Mandtalled

Og da jngen jndfant sig som videre for Sage tinget havde at forrette er samme Slutted og ophævet

Sommer Tinget for Lindaas Skibreede 1771:

Anno 1771 den 30te Maji, Er Retten sadt paa Tingstædet Kiilstrømmen, til eet aldmindelig Sommer Skatte og Sage Tings holdelse for Lindaas Skibreedes almue, overværende udj Retten Kongelig Mayestets Foged Hr: Christen Hejberg, og de samme Aatte Laug Rettes Mænd som ved seeneste Høste ting bleve udnævnede og udj Justitz Protocollen paa Folio 228 er andført, der fremviiste Attester andgaaende deres laug Retteds Eeds afleggelse

1771: 274

Hvorefter fra Almuen jndkom til Publication følgende Documenter nemlig.

1. Auctions Skiøde udstæd af Hr: Sorenskriver og Auctions Directeur Garmann til Hr: Lieutnant Witthe paa 1 Løb 1 Pund Smør i gaarden Rosnes for 106 rdr Dateret 11te october 1770
2. Eet Ditto udstæd af Ditto til Jørgen Morsing paa 3 Løber Smør udj Gaarden Rebnor for 144 rdr Dateret 13de December 1770
3. Eet Dito af Ditto til Ditto paa 1 Løb 2 Pund 6 M/arker Smør i gaarden Soleim for 63 rdr, Dateret 13de December 1770
4. Eet Ditto af Ditto til Dito paa 2 Løber Smør og 3 *Tønder Malt i gaarden Hopland for 62 rdr 3 mrk 15 s Dateret 13de December 1770
5. Een Obligation udstæd af Hr: Lieutnant Withe til Madamme Karen Salig Niels Rømmers paa den Summa 180 rdr mod Pandt J gaarden Rosnes 1 løb 1 b/ismerpund Smør, Dateret 7de Maij 1771
6. Een Bøgsel Sæddel udstæd af Hr: Magister Ludvig Daae til Anders Larsøn Østreim paa ½ Pund Smør og Fisk ½ Vaag i gaarden Børilde og hvormed fulte eens ligelydende Reverse
7. Eet Skiøde udstæd af Ole Andersen Nedre Tvedt til Aschild Jngebretsen Møching paa 1 Pund Smør 2 Mæhler Malt i gaarden Nedre Tvedt for 56 rdr Dat: Mieldegaard den 2de November 1770

Hr: Fogden Hejberg ædskede Sagen i Rette andlagt mod Ole Olsøn Langøen for ulovlig Næring, hvilken Sag efter Rettens Kiendelse næstleeden Høste ting nu til dette ting er bleven udsatt og paatrengede Fogden Dom i Sagen efter sin forhen giorde i Rettesættelse

Procurator Sr: Synderburg for Ole Langøen som Persohnlig for Retten tilstæde mødte og i Rettelagde skriftlig Contra Stevning af 20de april Sidstleeden, forkyndt ved Lensmanden Lars Fielsende og Erich Fiellanger for saavel Kongelig Mayestets Foged Hejberg som Sr: Danchert Hejberg skiøndt ikun paateigned forkyndelse for Sr: Danchert Hejberg og dernæst ville fornemme om begge jndstevnte møder og vedtager Contra Stevningens Lovlige Forkyndelse i hvis mangel hand *paastaed Stevningens afhiembling.

Hr: Fogden Hejberg vedtog for sin deel lovlig varsel at være tildeelt

Efter paaraab mødte ike Sr: Danchert Danchertsen Hejberg ej heller nogen paa hans veigne, thi fremstode de brugte Stevne Vidner Lensmand Lars Fieldsende og Erich Fiellanger og afhiemlede jndvarslingen for saavidt Sr: Danchert Hejberg betreffer

Procurator Synderburg for Contra Citanten i Rettelagde in originali Sergiant Schonemanns som Militair Executor hans Qvitancer af 5te augustj 1767, for nærings og Consumptions Skatt 4 rdr 1 mrk jtem af 23de Septr: 1768 for Ditto og Extra Skatt 14 rdr 2 mrk, jtem Fogden Hr: Hejbergs qvitance for Extra og Nærings Skatt af 21de october 1769, samt Velbemelte Hr: Foged Hejbergs Qvitance af 12te December 1770, for Consumption og Nærings Skatt 8 rdr 2 mrk, alt betalt af Contra Citanten og der til Refferered sig, som beviiser om et dem Lille øll Sahl eller assistence Contra Citanten kand beviise

1771: 274b

Een eller anden Reisende i nødsfald og den Fiskende Almue i lige tilfælde er ham tilladt og haver fuldt Langøen uden frasigelse i ald den tiid hand der haver boed ligesom hands formænd, fra umindelige tiider hvorom og Vidner kand aflegge forklaring, men da Sr: Danchert Hejberg nu ike møder, til Vidners paahøer og Sagens videre lovlig pleje, maatte hand følgelig loven og Forordningen af 19de augustj 1735, paastaae ham laugdaged til næste ting til hvilken tiid hand altsaa og desaarsage Reserverede Vidnernes førelse og Sagens beslutning til doms, til hans bemelte Commitents friefindelse og oprettnings erholdelse

Hr: Fogden Hejberg til forandførte Replicerede, at den af ham forhen allegerede Kongelig Allernaadigste Forordning af Dato 8de Martj 1757, forbyder udtrykelig at jngen under hvad Skin eller Prætest det maatte være maae bruge nogen gastgieberlig eller Borgerlig Næring, med mindre derpaa at have erholdt allernaadigst bevilling, de af Procurator Msr: Synderburg fremlagde qviteringer for betalte Consumption, Nærings og Extra Skatter, kand altsaa slet ike afbeviise at saadan næring Ole Langøen af hans Mayestet er bleven bevilget, men dee viiser alleene at den af ham brugte næring ej er bleven paatalt, hvilked dog slet ike Kuldkaster Forordningen, Fogden kunde gierne tiene den jndstevnte med at viise ham rigtig gienpart af sine Reignskaber hvorudj disse Skatter ere Hands Mayestetts Cassa reignede til Jndtægt, om hand skulle have løst til at see det, men at det Høylovlige Rente Cammer ike heller har beordret Fogden tilforn at actionere Ole Langøen for saadan Nærings brug det svæker og ligesaa lidt Høystbemelte Forordning Men da her nu klages af een Previligeret Kræmmer over fornærmelse af den jndstevnte saa kunde Fogden ike andet end paatale denne Sag, saafremt Forordningens bydende og Justitiens pleje \ike/ aller forkiendelig skulle blive efterlatt, hand vedblev derfore sin forrige paastand og paastoed Dom i Sagen

Procurator Synderburg for Contra Citanten vedblev sit forrige om Laug dag, og Sagde at den næring som Contra Citanten tilholder sig, som een gammel Rettighed, hverken er gastgiverie eller Kræmmerie, ike heller kand blive nogen til mindste Prejudice, men grunder sig paa Forordningen af 1751 om Fiskerierne og nødvendigheden Samt den af ham og Formænd hafte friehed i ganske ringe og ubetydelige tilfælde, som een liden Herlighed til hans beboelses Stæd, hvoraf hand og Formænd haver svaret Nærings Skatt, Hand mistenker ligesaa lidet Fogden i det eene, andgaaende Rigtigheds afleggelse for det oppebaarne, som hand forlanger derfore i det andet at see noged til ydermeere beviis, og

1771: 275

Altsaa bliver den allegerede Forordning af 1757 her ike applicabel.

derefter er saaleedes

Forafskeediget

Sr: Danchert Danchertsen Hejberg som denne Sinde ej efter lovlig tildeelt jndvarsling haver mødt tilstæde forelægges til næste Høste ting for dette Skibreede at møde og Sagen at tilsvare

Procurator Peder Reutz var tilstæde for Hr: Wiggers med dee fleere Herrer Skifte Forvaltere udj afgangne Hr: Grøgaards Stervboe og i Rettelagde een Stevning af 24de April 1771, hvorved Hr: Magister Ludvig Daae var jndkaldet til betaling af een Summa af 54 rdr 1 mrk 2 s, efter Skifte brevets formeld efter afgangne Hr: Grøgaard hvoraf Extract Comparenten Loed i Rettelægge, og derefter paastoed dom til betaling for Søgemaaled med Renter fra Stevningens Dato og Processens omkostninger, procurator Salarium Skyds og videre 16 rdr,
Jndstevnte Hr: Magister Daae blev paaraabt men mødte ike, thi er Jndvarslingen af Stevne Vidnerne Lensmand Lars Fieldsende og Erich Fiellanger afhiemled
Reutz paastoed laugdag

Eragted

Jndstevnte men ej denne Sinde tilstædemødende Contra Part Velædle og Velærverdige Hr: Magister Daae, gives Laug dag til næste Høste ting at møde og Sagen at tilsvare

Procurator Peder Reutz mødte for Citanten Hr: Wiggers og de fleere Herrer Skifte Forvaltere efter afgangne Hr: Grøgaard og i Rettelagde deres udvirkede Stevning af 24de April Sidstleeden paateigned lovlig forkyndt hvorved de haver jndstevnt Hr: Ludvig Daae til betaling af 18 rdr Skifte Salarium efter bemelte Hr: Grøgaard til Legitimation herfor fremlagde Comparenten, een Extract af Skifte Protocollen af 24de i denne Maaned, hvortil hand sig Refferererede og paastoed Dom til betaling af det paasøgte, med 18 rdr, og Processens omkostning skadesløes jndbereigned Rettens gebyhr med Procurator Salario og Skyds i alt 16 rdr, hvorefter hand ville fornemme om den jndstevnte møder,
Hr: Magister Daae blev paaraabt men mødte ike thi blev Stevningen af forbemelte Varsels Vidner afhiemled
Reutz paastoed laug dag

Eragted

Jndstevnte Hr: Magister Daae gives laugdag til næste ting

Derefter mødte for Retten de *tvende dannemænd Knud Stephensøn Fanebust og Erich Olsøn Fieldanger, Knud Magnesøn Niøten og Michel Olsen Tychhelde, som andmeldede at de som Formyndere for Joseph og Stephen Olsen, Brithe Karie og Marithe Olsdøttre, {og} haver til dette ting med Mundtlig Varsel ladet jndkalde Jver Hansøn Kaalsaas

1771: 275b

Fordie {den} hand bruger een andpart udj Gaarden Kolsaas som er deres forbemelte Myndtlinger tilhørende, uden deraf at betale enten den aarlige Landskyld eller Bøgsell ligesom ej heller haver villet udløse Myndtlingernes Ejende Jordegods andparter i bemelte Gaard Kolsaas og derfore betale den pligtige Kiøbe Summa, om alt dette med alt hvad deraf Dependerer at lide dom til at betale hvad i saa maade erlægges bør, samt erstatte Processens omkostninger skadesløes, efter nærmere giørende paastand Citanterne ville formode at den jndstevnte møder tilstæde thi i manglende fald havde hand eller de tilstæde de brugte Stevne Vidner Niels Konglevold og Halvor Wadebøe til jndvarslingens Lovlige forkyndelse
Contra Parten Jver Hansøn Kaalsaas blev paaraabt men mødte ike, thi er jndvarslingen af forbemelte Kalds Mænd afhiemlet under Eed med opragte Fingre efter lovens bydende
Citanterne paastoed Laug dag for den jndstevnte og udeblevne til næste ting.
derefter er saaleedes

Eragted

Lovlig Jndkaldte men ej denne Sinde tilstædemødende Iver Hansøn Kaalsaas gives Laugdag til næste Høste ting for dette Skibreede at møde og Sagen at tilsvare

8. Publiceret Eet Auctions Skiøde udstæd af Hr: Capitain Severin Hviid til Lieutnant Gerhard Christian Ravn hvorved ham Sælges Stædet Møchingshellens paastaaende Huuser for 91 rdr Dat: 1ste Sept: 1770

9. Eet Skiøde udstæd af Ole Larsøn Fieldsende til Hr: Provsten Jonas Daae Paa 2 Pund 6 Marker Smørs Jordskyld i Gaarden Fieldsende for 84 rdr, Dateret 30te Maij 1771

10. Eet Dito udstæd af Iver Jonsøn Waage til Colbeen Johannesøn Waage paa 2 Pund 15 Marker Smør i gaarden Waage for 74 rdr af samme Dato

11. tinglyst Een Pante obligation udstæd af Hr: Lieutnant Ravn til Sr: Elling Møller paa Capital 83 rdr mod pant i de paa Møchinghellen staaende Huuser Dateret 1ste September 1770

12. Een ditto udstæd af Hr: Lieutnant With til Hr: obriste Schacht paa Capital 290 rdr mod Pant med anden Prioritet i gaarden Rosnes skyldende 1 løb 1 Pund Smør foruden de øvrige Pandtsatte Ejendomme Dat: 10de Maij 1771

13. Een Fredlysning udstæd af Hr: Fogden Hejberg Andgaaende gaarden Børildes udmarks fredelse med det videre Dateret 30te Maij 1771

14. Een Bøgsel Sæddel udstæd af Hr: Danchert Danchertsen Hejberg till Mons Michelsen paa 19 5/13 Marker Smør og 16 2/13 Kander Malt i gaarden Synnevaag. Dateret 27de Maij 1771

15. Aflyst een obligation udstæd af Sergiant Schunemann til Sr: Elling Møller paa Capital 83 rdr mod Pant udj de paa Møchinghellen staaende Huuser, Dateret 20de Junii 1768, og tinglyst, endskiøndt ej nogen tinglysnings paateigning findes paa den i Rettekomne Verificerede Copie men nu efter qvitering af 1ste Septr: 1770 er jndfried og derfore Mortificeres og udgaaer

Derefter er i Rette taged Sagen andlagt af Rasmus Larsøn Huuse mod Jacob Erichsøn Rebnor for gield, da Citantens Jorddrot Hr: Danchert Hejberg andmeldede, at den seeneste høste ting for Contra Parten Passerede Laug dag, ike er bleven hannem formedelst indfaldende forhindringer lovlig forkyndt, thi begierede Comparenten Jacob Erichsøn Rebnor paa nye forelagt til

1771: 276

Næste Høste Ting for dette Skibreede,
derefter er af Dommeren saaleedes

Eragted

Retten igientager den for Jacob Erichsøn Rebnor seeneste Høste ting givne Laug dag, da hand til næste ting for dette Skibreede igien forelægges at møde og sagen at tilsvare, hvilken Laug dag Citanten tager beskreven og besørger for vedkommende Lovlig forkyndt

Hr: Consul Wallace derefter Loed andmelde at hand til dette ting med mundtlig Varsel haver Ladet jndkalde Jngebreth Samuelsøn Syslach fordie hand paa een egen Raadig maade uden hans tilladelse Sidstafvigte Sommer ej alleene slog høet paa hans Ejende Gaard Nedre Syslach men end og Solt samme, det Citanten formeener at være værd i mindste 50 rdr, derfore at modtage Dom til Høets erstatning, Samt Bøders udreedelse og Processens omkostningers erstatning

den jndstevnte Jngebret Syslach blev paaraabt men mødte ike ej heller nogen paa hans Veigne, thi fremstode de brugte Stevne Vidner Lars Fieldsende og Erich Fiellanger og afhiemlede jndvarslingens Lovlige forkyndelse under Eed med opragte Fingre efter loven,
og derefter er saaleedes

Eragted

Indstevnte Jngebret Syslach gives Laug dag til næste ting

Derefter er i Rette taged Sagen andlagt af Hr: Fogden Hejberg mod Niels Larsøn Konglevold for Resterende ordinaire og Extra Skatter da Hr: Fogden Hejberg ved Fuldmægtig Sr: Cort Kramer lod møde og begierede Dom i Sagen
den jndstevnte Niels Larsøn Konglevold mødte og Sagde at hand allereede haver betalt de paastevnte 5 rdr 2 mrk 8 s efter at Sag mod hannem desandgaaende var andlagt
Kramer som af Cassa Bogen erfarede at hans foregivende var rigtig frafalt Sagen hvilken og efter saadan declaration udgaaer

Derefter er i Rettetaged Hr: Fogden Hejbergs Sag mod Anders Jversøn øvre Tvedt for ordinaire og Extra Skatter 1768 da Hr: Fogden Hejberg loed møde ved Fuldmægtig Sr: Kramer og paastoed dom
Anders Jversen øvre Tvedt mødte ike efter paaraab
thi er saaleedes

Dømt og Afsagt

Den Saggivne Anders Jversøn øvre Tvedt, har selv for Retten tilstaaed at hand ej i mindelighed har kundet betale de Resterende og paastevnte ordinaire og Extra Skatter 5 rdr 3 mrk 3 s, hvorfore hand nu søges, Citanten Hr: Fogden Hejberg har altsaa paa Grund af Forordningen Dateret 31te Januarii 1769, giort jndførsel udj 9 Marker Smør skyld i den jndstevntes Ejende Jordepart i gaarden øvre Tvedt for disse Skatte Restancer tilligemed Jndførsels gebyhren

1771: 276b

Thi Kiendes og Dømmes for Rett: At bemelte Indførsels Forrettning Bør ved magt at stande, og at disse 9 Mærker Smørs skyld i Gaarden Øvre Tvedt Bør være Hans Kongelig Mayestet for den ommelte Resterende ordinaire og Extra Skatt, samt jndførsels Gebyhr til sammen 5 rdr 3 mrk 3 s, som Ejendom tilhørende

Dernæst er i Rettetaged Sagen mod Johannes Andersøn øvre Tvedt, Ole Andersøn og Lars Andersøn Nedre Tvedt for ditto Skatter da Hr: Fogden Hejbergs Fuldmægtig Kramer mødte og paastoed Dom i Sagen
jngen af de jndstevnte mødte tilstæde
thi er saaleedes

Dømt og Afsagt

Det er i Conformite af Forordningen af 31te Januarii 1769, at Citanten Hr: Fogden Hejberg, har hos de jndstevnte giort Jndførsel udj deres Ejende og paaboende Jordeparten, Saasom hos Johannes Andersøn udj øvre Tvedt 8 Marker Smør for 5 rdr 3 mrk 14 s hos Ole Andersøn i Gaarden Nedre Tvedt 8 Marker Smør for 5 rdr 3 mrk 8 s og hos Lars Andersøn i Dito gaard Nedre Tvedt 10 Marker Smør for 7 rdr 5 s, udj hvilke Summer og ere jnd bereignede jndførsels gebyhren, og hvilke Restancer de ej i det mindelige har villed betale
Thi Kiendes og Dømmes for Rett: At bemelte Jndførsels Forrettninger bør staae ved magt, og at disse andparter Jordegods i de benævnte gaarder, bør være Hans Kongelig Mayestet som Ejendom tilhørende for de paastevnte ordinaire og Extra Skatter med jndførsels gebyhr

Hr: Fogden Hejberg ved Fuldmægtig Sr: Cort Kramer i Rette ædskede Sagen som mod Baste Larsøn Sælgelie for Resterende Extra Skatt og paastoed Dom.
Jndstevnte Baste Sælgelie mødte ike efter paaraab
thi er saaleedes

Dømt og Afsagt

Den Saggivne Baste Larsøn Sælgelie, har selv for Retten tilstaaed, at hand ej i mindelighed har kundet betale den Resterende Extra Skatt 2 rdr, fra primo Septr: 1767, til Ultimum Augustj 1768, hvorfore hand nu søges Citanten Hr: Fogden Hejberg har altsaa paa grund af Forordningen de Dato 31te Januarii 1769, giort jndførsel udj 7 Marker Smør Skyld i den jndstevntes Ejende og paaboende Jordepart i gaarden Sælgelie for denne Skatte Restance tilligemed jndførsels Gebyhr 1 mrk,

Thi Kiendes og Dømmes for Rett: at den giorde Jndførsels Forrettning, Bør staae ved Magt, og at disse 7 Marker Smør skyld i gaarden Sælgelie, bør være Hands Kongelig Mayestett, for den ommelte Resterende Extra Skatt og indførsels gebyhr til sammen 2 rdr 1 mrk som Ejendom tilhørende

1771: 277

Men da Baste Larsøn Sælgelie ved denne Sags incammination har tilkiendegivet at hans Ejende andpart i gaarden Sælgelie af Skyld 2 Pund 18 Marker Smør er Pandtsatt til Sogne Præsten for Hougs Præstegield Hr: Arentz for Capital 40 rdr, saa bliver Creditors Rett efter ihendehavende Pante obligation i alle maader forbeholden og Reserveret

Fremdeeles er i Rettetaged Sagen andlagt af Hr: Fogden Hejberg mod Niels Jversøn Knarvigen med de fleere for Resterende Extra Skatt, da Hr: Fogden Hejberg ved Fuldmægtig Sr: Cort Kramer Loed paastaae dom i Sagen

jngen af de Jndstevnte mødte tilstæde,

thi er saaleedes

Dømt og Afsagt

Det er i Conformite af Kongelig allernaadigst udgangne Forordning de dato 31te Januarii 1769 at Hr: Fogden Hejberg har paa Embeds veigne hos de jndstevnte nemlig Niels Jversøn Knarvig, Niels Olsøn og Johannes Nielsøn Knarvigen Ole Larsøn Kaardahl, Jon Larsøn Nedre Syslach, Siur Andersøn Hougsmyhr, giort jndførsel udj 4 M/arker Smør, udj eenhver af deres Ejende Jordeparter, for Resterende Extra Skatt fra 1mo Sept: 1767 til Ultimum augustj 1768, i alt med gebyhr 2 rdr 1 mrk som de ej i det mindelige har villet betale, men alleene paaberaabt sig, at de formedelst deres fattige og uformuende omstændigheder, den omstevnte Extra Skatt ej kunde udreede og betale, ligesom de og ved deres møde, da Sagen blev incammineret afvigte Sommer ting, har begiert Sagens andstand for at nedgaae til hans Kongelig Mayestett, med deres allerunderdanigste Memorial, til forvendtende befrielse for den paastevnte Extra Skatt, hvilked de dog ike haver efterkommed, Men derjmod saavel afvigte {Sommer} \Høste/ ting som dette Sommer ting reent udeblevett med tilsvar

Thi Kiendes og Dømmes for Rett: at de giorde jndførsels Forrettninger, Bør ved Magt at stande, og at de 4 Marker Smør, som hos eenhver af de paagieldende nemlig Niels Jversøn, Niels Olsen og Johannes Nielsøn Knarvigen, Ole Larsøn Kaardahl, Jon Larsøn Nedre Syslach og Siur Andersøn Hougsmyhr, udj deres paaboende Jordeparter for Resterende Extra Skatt og gebyhr 2 rdr 1 mrk er giort jndførsel udj, Bør være Hans Kongelig Mayt: tilhørende, for den paastevnte Summa 2 rdr 1 mrk, dog forbeholdes eenhvers Lovlig {tiltale Lovlig} \Pante/ berettiged Creditors Rett i alle tilfælde efter Loven

Ligesaa i Rettetaged Sagen andlagt af Meervelbemelte Hr: Fogden Hejberg imod Joseph Knudsen Dyrnes med de fleere, da Hr: Fogden Hejbergs Fuldmægtig Sr: Kort Cramer mødte og paastoed Dom i Sagen,

jngen af de jndstevnte og

1771: 277b

Paagieldende mødte med tilsvar
thi er saaleedes

Dømt og Afsagt

Denne Sags Citant Hr: Fogden Hejberg, har til Sommer Tinget for dette Skibreede 1770, Ladet jndkalde Joseph Knudsøn Dyrnes, Niels Baarsøn Loftaas, Halsteen Nielsøn Loftaas, Ole Jonsøn Riise, Hans Nielsøn Riise, Knud Knudsøn Wæraas, Jngebret Samuelsøn øvre Syslach, Jacob Michelsøn Syslach Anders Andersøn Tybernes, Erich Olsøn Tybernes, Ole Erichsøn Synsbøe, Mons Monsøn Holmaas, Erich Olsøn Fiellanger, Knud Gullichsøn Nedre Tvedt, Michel Hansøn øvre Schodven, Ingebret Michelsøn Schodven og Lars Gullachsøn Houge for Resterende Extra Skatt fra 1mo September 1767ve til ultimo augustj 1768, i alt med gebyhr for eenhver 2 rdr 1 mrk for hvilken Skatte Restance Hr: Fogden Hejberg paa Grund af Forordningen de dato 31te Januarii 1769, har Ladet giøre jndførsel udj 3 Marker Smør, udj eenhver af de jndstevntes Ejende og paaboende Jordeparter, eftersom de skyldige Skatten ej i det mindelige har villet betale, men alleene paaberaabt sig deres fattige omstendigheder og uformuendhed til betalings erlæggelse, ligesom og de paagieldende ved Sagens inCammination, har begiert andstand, for ved allerunderdanigst Memorial, hos Hands Kongelig Mayestett at søge befrielse for denne paastevnte Extra Skatt, hvilked de dog ike siden har efterkommet.

Thi Kiendes og Dømmes for Rett: at den hos samtlige dee Jndstevnte giorde Jndførsels Forrettning Bør staae ved Magt, og at de 3 Marker Smør som hos eenhver af de paagieldende nemlig: Joseph Knudsøn Dyrnes, Niels Baarsøn Loftaas, Halsteen Nielsøn Loftaas, Ole Jonsøn Riise, Hans Nielsøn Riise, Knud Knudsøn Weraas, Jngebret Samuelsøn øvre Syslach, Jacob Michelsøn Syslach, Anders Andersøn Tybernes, Erich Olsøn Tybernes, Ole Erichsøn Synsbøe, Mons Monsøn Holmaas, Erich Olsøn Fieldanger Knud Gullichsøn Nedre Tvedt, Michel Hansøn øvre Schodven, Jngebret Michelsøn Schodven og Hans Michelsøn Houge udj deres paaboende Gaardeparter for Resterende extra Skatt og gebyhr 2 rdr 1 mrk er giort jndførsel for eller udj, Bør være Hans Kongelig Mayestet Som Ejendom tilhørende for den paastevnte Summa 2 rdr 1 mrk

Hr: Fogden Hejberg ved Fuldmægtig Sr: Cort Kramer i Rette ædskede Sagen andlagt mod Simon Monsøn Østreim og derudj paatrengede Dom efter forhen aflagde paastand
Jndstevnte Simon Østreim mødte ike efter paaraab ej heller nogen paa hans Veigne

1771: 278

Med tilsvar,
thi er saaleedes

Dømt og Afsagt

Denne Sags Contra Part og paagieldende Simmon Monsøn Østreim er af Stædets Foged Hr: Christen Hejberg paa Justitiens veigne til sidstafholte Høste ting for dette Skibreede med mundtlig varsel jndkaldet til doms Lidelse og Bøders udreedelse, for eet af ham mod Jver Arnesøn udKiilen og Magne Monsøn Monsløb begangne Slagsmaal, og samme tiid fra actors Siide ført og afhørt 4re Vidner, ved hvis Eedelige forklaringer er oplyst og beviist at jnd stevnte Simmon Monsøn Østreim paa Sidstafvigte Sommer ting 1770, ej alleene med støyen og allarm i drukenskab har opført sig ufredelig, udj Skienke Stuen her i Kiilstrømmen, jmedens Retten udj Kiilstrømmen i Tingstuen blev administreret og fremholdet men end og samme tiid forøved Slagsmaal mod Jver Arnesøn udKiilen og Magne Michelsen Monsløb, da 2det Vidne Ole Tallachsøn Smørdahl prover at jndstevnte Simmon Monsøn Østreim kom i

Dispute og armedrag med een der tilstædeværende og ustevnt Persohn, og falt i Gulvet og da Jver Arnesøn udKiilen vilde ophielpe ham, gav Simmon Østreim bemelte Iver udKiilen 2 a 3 Slag under øret eller paa Hovedet, ligesom og 4de Vidne Eli Pedersdatter under Eed forklarer, at da Jver udKiilen ville tilfredsstille benævnte Simmon Monsøn Østreim og afholde ham fra allarm og ueenighed fik hand af benævnte Simmon Østreim mange og sterke Slag baade om ørene og paa Hovedet i det øvrige er samtlige Vidnerne eensstemmige derudj, at Simmon Monsøn Østreim den omstevnte tiid opførte sig her paa tingstædet Kiilstrømmen uroelig med Støyen og allarm, ja ufredelig med det videre som acten nermere omformelder Derimod har Contra Parten Simmon Monsøn Østreim gaaet Jver udKiilen og Magne Monsløb i møde med Contra Citation, mueligens for at søge oplyst deres opførsel mod ham, men da jndvarslingen ej paa Lovlig maade var Effectueret, eller vedkommende jndkaldet til at paahøre hans intenderende Vidners førelse, har Dommeren ej heller kundet acceptere Contra Jndvarslingen, men paa Simmon Østreims forlangende stilled Sagen i beroe til dette Sommer ting, efter at den først fra Actors Side var deduceret til doms efter actens udviisende Og da Sagen nu denne Rettes dag er foretaged har actor paatrenged Dom efter forhen aflagde paastand

1771: 278b

Men paagieldende Simon Monsøn Østreim mødte ike denne Sinde med noged til eller forsvar i Sagen, men begiegnede samme med stiltienhed,

Tages nu under betragtning denne Sags beskaffenhed, da er det af de førte Vidners udsigende tilstrækelig beviist, at jndstevnte Simmon Monsøn Østreim i Drukenskab med støyen allarm og ufredelighed ved Sommer tingets holdelse her i Kiilstrømmen afvigte aar 1770ve har begaaet Slagsmaal mod Jver udKiilen og Magne Monsløb, og hvorved den der tilstædeværende og tingsøgende almue tillige er givet forargelse og ond excempel, da det havde været andstendigere at Simmon Monsøn Østreim som medhielper {til} J Sognet /: der bør paaminde de hvis levnet og opførsel er usømmelig samme at forbedre :/ ved denne lejlighed og paa eet offentlig Tingstæd, havde i sin opførsel udviist Sagtmodighed og fredelighed imod alle, allerhelst da der af de førte Vidners udsiigende ikke kand sees at Simmon Østreim har været andleediget til at udøve nogen trætte og ueenighed Langtmindre Slagsmaal

Thi bliver altsaa paa Grund af Sagens forandførte omstendigheder Kiendt og Dømt for Rett At jndstevnte Simmon Monsøn Østreim for hans mod Jver Arnesøn udKiilen begangne Slagsmaal Bør i følge Lovens 6 Bogs 7 Capt 8 articul Bøde sine Slagsmaals Bøeder med 3de 6 lod Sølv eller penge 9 rdr, og da dette Slagsmaal er begaaet i Drukenskab bør Simmon Østreim og efter Forordningen af 8de Martj 1757 at erlegge disse Bøeder dobbelt med 18 rdr, og Endelig at betale denne Sags omkostning i alt med 3 rdr, Det idømte udreedes 15 dage efter denne doms lovlige forkyndelse, eller i mangel deraf den paagieldende i følge Forordningen af 6te December 1743 at forsone Bøderne paa Kroppen.

Hr: Fogden Hejberg ved Fuldmægtig Sr: Kramer loed andmelde at hand til dette ting med mundtlig Varsel haver ladet jndkalde Anders Andersøn Tybernes for Resterende ordinaire Kongelige Skatter for 1770 i alt med jndførsels gebyhr 3 rdr 2 mrk 9 s ligesaa Oles Enke Synneve Josephsdatter paa gaarden Kaalsaas for Ditto Skatter 1769 & 1770, 8 rdr 5 mrk 8 s, og Jacob Rasmusøn Kolsaas for Ditto aaringer 6 rdr 5 mrk 7 s og hvorfore er giort jndførsel udj vedkommendes Jordeparter saasom hos Anders Andersøn i gaarden Tybernes 4 M/arker Smør hos Ole Kaalsaases Enke i gaarden Kaalsaas 13 ½ M/arker Smør og hos Rasmus Jacobsøn i ditto gaard Kaalsaas 11 M/arker Smør, hvilken Jndførsels Forrettning Comparenten i Rettelagde

dee jndstevnte bleve paaraabt men mødte ikke tilstæde

1771: 279

Thi fremstoede de brugte Stevne Vidner Halvor Hvadbøe og Niels Konglevold og afhiemlede Jndvarslingen under Eed med opragte Fingre efter Loven
Kramer paastoed de udeblevne Laugdaged til næste ting
Derefter er saaleedes

Foravskeediget

Lovlig Jndkaldte men ej denne Sinde tilstædemødende Anders Andersøn Tybernes, Rasmus Jacobsøn Kaalsaas og Enken Synneve Josephsdatter Kaalsaas, gives Laug dag til næste ting at møde og Sagen at tilsvare

16. tinglyst Eet advarsels skrift udstæd af Hr: Justitz Raad og Byeskriver Gartner til hans lejlendinger i Radøe og Lindaas Skibreede andgaaende deres Resterende Skatter og Landskylds betaling af dato 5te Februarii 1771

17. Eet Auctions Skiøde udstæd til Hr: Magister Ludvig Daae paa 1 løb Smør og 1 Huuds skyld i gaarden Søre Niøten for 108 rdr, Dateret 3die Januarii 1771

18. Eet Dito til Dito paa 15 Marker Smør i gaarden Jndre Lyhren for 37 rdr 3 mrk, Dateret 13de December 1770

19. tinglyst een Obligation udstæd af Hr: Magister Ludvig Daae til Madamme Maria Fyren Finde Salig Provsten Hr: Niels Legangers paa Capital 200 rdr, mod Pandt udj Lindaas Hoved Kirke med underliggende Annexer, Sandnes, Myching og Lyrens Kirker alt med første Prioritets Rett Dateret den 5te December 1770,

Derefter er af Hr: Fogden Hejberg til attestation fremlagt efterfølgende Skatte Restancer saasom 1mo Restance Registeret over udestaaende ordinaire Kongelige Skatter for 1ste og 2de Termin dette aar beløbende til 655 rdr 4 mrk 6 s Dito fra 1766 til 1770ve Aars udgang 574 rdr og for Cammer Raad og *Fogded afgangne Bildsøes betienings tiid 22 rdr 44 s og Endelig Extra Skatternes Restance fra 1ste october 1767 til Ultimo September 1770 beløbende til 1594 rdr 2 mrk, der alle bleve oplæste og af almuen og Laug Retted uimodsagt

Fremdeeles er examineret Odels Skatts Mandtalled

Og da jngen jndfandt sig efter trende ganges paaraab som videre for Sage tinged havde at forrette er samme igien Slutted og ophævet

Sommer Tinget for Hossangers Skibreede 1771.

Anno 1771 den 3die Junii, Er Retten sadt paa Tingstædet Bernestangen i Hossangers Skibreede, udj Hr: Sorenskriver Garmanns Lovlige forfald af hans Eedtagne Fuldmægtig Hans Lessøe, til eet aldmindelig Sommer Skatte og Sage tings holdelse for bemelte Hossangers Skibreedes almue overværende udj Retten Kongelig Mayestets Foged Hr: Christen Hejberg og de samme Aatte Laug Retts Mænd som

1771: 279b

*Som ved sidstafholte Høste ting ere udnævnte og i Protocollen paa Folio 241 andførte, der alle foreviiste Attester andgaaende deres Laug Rettes Eeds afleggelse,

Hvorda blev allerunderdanigst læst og bekiendtgiort de for forrige Skibreeder Publicerede Kongelige allernaadigste Forordninger og dernæst andre Høye Øvrigheds ordre, og hvorefter jndkom fra almuen til Publication efterfølgende Documenter saasom

1. tinglyst Een Fredlysning udstæd af Hr: Fogden Hejberg andgaaende Mielde Skibreedes almindings Fredelse, Dat: 25de November 1769, som samme Dato er tinglyst ved Høste tingets holdelse for Mielde Skibreedes almue
2. Een Bøgsel Sæddel udstæd af Ole Johannesøn Hofshofde til Ole Ellingsøn Bysem paa 21 Marker Smør 12 Kander Malt i gaarden Bysem Dateret 16de April 1771 hvormed fuldte Reverse
3. Eet Mageskifte Skiøde opretted jmellem Enken Jngebor Olsdatter Bysem og hendes Søn Ole Ellingsøn Bysem andgaaende eendeel Jordegodsets overdragelse i gaardene Bysem og Jelvig, Dat: 16de april 1771
4. Eet Deelings Jnstrumente andgaaende eendeel Jordegods i gaardene Kleveland og Jndre Eide afdøde Enke Lisbet Olsdatters Stervboe tilhørende Dateret 3die Junii 1771.

Hvorefter er i Rettetaged Sagen andlagt af Hr: Fogden Hejberg mod Michel Torbiørnsøn Fiellanger, Niels Olsøn, Anders Johannesøn Lars Monsøn og Ole Olsøn Ladvig, Halvor Johannesøn, Jver Larsøn, Ole Johannesøn og Knud Olsøn Fladeqval, Brynild Johannesøn og Johannes Jensøn Næsse, Johannes Monsøn og Jver Torchildsøn Lille-Jord, {Jver} \Ellef/ Halvorsøn og Johannes Aschildsen Høevig for Resterende Kongelig allernaadigst paabudne Extra Skatt fra 1mo September 1767 til Ultimum Augustj 1768, med gebyhr i alt for eenhver 2 rdr 1 mrk 12 s, og hvorfore er giort jndførsels i 3 Marker Smør i eenhver af de jndstevntes Ejende og paaboende Gaardeparter

Hr: Fogden Hejberg Loed møede ved Fuldmægtig Sr: Cort Kramer der Sagde at da de jndstevnte ej haver til denne tiid befordret Sagens Endskab fra deres Siide, saa paastoed hand nu som forhen skeed er de giorde Jndførsels Forrettninger ved Dom Stadfæsted, og hans Kongelig Mayestet tilkiendt som Ejendom de 3 Marker Smør i eenhver af de herunder jndstevnte og paagieldendes Ejende og paaboende Jordeparter for Resterende Extra Skatt med gebyhr 2 rdr 1 mrk 12 s

Efter paaraab mødte ingen af de paagieldende med tilsvar i Sagen

Thi er saaleedes

Dømt og Avsagt

Denne Sags Citant Hr: Fogden Hejberg har til Sommer tinget for dette Skibreede 1770, Ladet jndkalde ved Mundtlig varsel Michel Torbiørnsøn Fiellanger, Niels Olsøn, Anders Johannesøn, Lars Monsøn og Ole Olsøn Ladvig, Halvor Johannesøn, Jver Larsøn, Ole Johannesøn og Knud Olsøn Fladeqval, Brynnild Johannesøn og Johannes Jensøn Næsse, Johannes Monsøn og Iver Torchildsøn Lille Jord, Ellef Halvorsøn og Johannes Aschildsøn Høevig for Resterende Extra Skatt fra 1mo September 1767 til Ultimum augustj 1768 i alt med gebyhr for eenhver 2 rdr 1 mrk 12 skilling, for hvilken Skatte Restance Hr: Fogden Hejberg paa Grund af Forordningen de dato 31te

1771: 280

Januarii 1769, har Ladet giøre jndførsel udj 3 Marker Smør i eenhver af de jndstevntes Ejende og paaboende Jordeparter, eftersom de skyldige ej efter skeede paafordringer Skatten i det mindelige har villet afbetale, men derimod ved Sagens inCammination, da de alle vare nærværende foregivet deres fattige tilstand og Kummerlige omstændigheder, samt uformuenhed til disse Penges afbetaling og begiert andstand til næstafvigte Høste ting for jmidlertiid ved allerunderdanigst Memorial at Supplicere til Hans Kongelig Mayestet, om

allernaadigst befrielse for denne Paasøgte Extra Skatt, hvilked de dog ike haver efterkommet men efter erholdte udsættelser dog reent udeblevet med tilsvar

Thi bliver altsaa herved Kiendt og Dømt for Rett: At dee giorde Indførsels Forrettninger Bør ved magt at stande, og at de 3 Marker Smør som hos eenhver af de paagieldende nemlig: Michel Torbiørnsøn Fiellanger, Niels Olsøn, Anders Johannesøn, Lars Monsøn og Ole Olsøn Ladvig, Halvor Johannesøn, Jver Larsøn, Ole Johannesøn og Knud Olsøn Fladeqval, Brynnild Johannesøn og Johannes Jensøn Næsse, Johannes Monsøn og Jver Torchildsøn Lille Jord, Ellef Halvorsøn og Johannes Aschildsøn Høevig udj deres paaboende Jordeparter for Resterende Extra Skatt og gebyhr 2 rdr 1 mrk 12 s er giordt jndførsel udj, Bør være Hands Kongelig Mayestet som Ejendom tilhørende for den paastevnte Summa 2 rdr 1 mrk 12 skilling

I det øvrige forbeholdes eenhver Lovlig Pante berettiged Creditors Rett i alle tilfælde efter Loven, for saavidt det gods som for den omstevnte og forbemelte Extra Skatt er giordt jndførsel udj, allereede forjnden Jndførsels Forrettningerne passerede, kand være til een og anden Creditors betryggelse ved Lovlig udstæde og tinglyste Obligationer Pandtsatte.

Ligesaa er paaraabt Sagen andlagt af Hr: Fogden Hejberg mod Jver Larsøn Eide, Ole Magnesøn Eide, Niels Hansøn Leerøen, Hans Mathiasøn Brørvig, Jon Siursøn og Ole Nielsøn Toschedahl, Knud Monsøn Kleveland Hans Johannesøn Jndre Bernes, Knud Ellingsøn Ladvigshougen, Ole Nielsøn Hannestvedt, Johannes Olsøn, Johannes Aschildsøn og Weemund Monsøn Herland, Anders Aamundsøn Miøs, Christen Nielsøn og Niels Nielsøn Aaseim, Weemund Nielsøn, Knud Monsøn, Johannes Johannesøn og Peder Johannesøn Tvedten, Jacob Olsøn, Johannes Monsøn og Mons Olsøn Søre Møching, Johannes Weemundsøn Ladstad, Ole Jversøn og Ole Magnesøn Langeland, Anders Johannesøn og Mons Ellingsøn Hougstvedt, Anders Andersøn og Aschild Larsøn Røsland, Aschild Larsøn Heldahl, Anders Olsøn Tirevold og Hans

1771: 280b

Jansøn Horsaas for Resterende Extra Skatt fra 1mo September 1767 til Ultimum Augustj 1768 med gebyhr i alt for eenhver 2 rdr 1 mrk 8 s og hvorfore er giordt Jndførsel udj 3 Marker Smør i eenhver af de jndstevntes Ejende og paaboende Jordeprater. Da Hr: Fogden Hejbergs Fuldmægtig Sr: Kort Cramer paa Velbemelte sin Principals Veigne paastoed de hos paagieldende passerede Jndførsels Forrettninger ved Dom Stadfæstede og dee Tre Marker Smør som hos eenhver af de jndstevnte i deres paaboende Gaardeparter er giordt Jndførsel udj Tilkiendt Hans Mayestett som Ejendom, uden fleere udsettelser de jndstevnte at blive jndvilgede, da \de/ ej Comparenten bekiendt endnu haver giort nogen allerunderdanigst andsøgning til hans Mayestet om frietagelse for den paastevnte Extra Skatt, som de dog haver under Sagens behandling paaberaabt sig fra deres Side at skulle skee

Efter paaraab mødte jngen af de jndstevnte paagieldende med noged tilsvar
thi er saaleedes

Dømt og Avsagt

De Indstævnte og Saggivne Iver Larsøn Eide, Ole Magnesøn Eide, Niels Hansøn Leerøen, Hans Mathiasøn Brørvig, Jon Siursøn og Ole Nielsøn Toschedahl, Knud Monsøn Kleveland, Hans Johannesøn Jndre Bernes, Knud Ellingsøn Ladvigshougen, Ole Nielsøn Hannestvedt, Johannes Olsøn Johannes Aschildsøn og Weemund Monsøn Herland, Anders Aamundsøn Miøs, Christen Nielsøn og Niels Nielsøn Aaseim, Weemund Nielsøn, Knud Monsøn, Johannes Johannesøn og Peder Johannesøn Tvedten, Jacob Olsøn, Johannes Monsøn og Mons Olsøn Søre Møching, Johannes Weemundsøn Ladstad, Ole Jversøn og Ole Magnesøn Langeland, Anders Johannesøn og Mons Ellingsøn Hougstvedt, Anders Andersøn og Aschild

Larsøn Søre Rødsland, Aschild Larsøn Heldahl, Anders Olsøn Tirevold og Hans Jansøn Horsaas har alle selv for Retten tilstaaed, at de ej i mindelighed har kundet betale den Resterende Extra Skatt for eenhver 2 rdr fra 1mo September 1767 til Ultimum Augusti 1768, hvorfore de nu søges Citanten Hr: Fogden Hejberg, har altsaa paa Grund af Forordningen De dato 31te Januarii 1769 Ladet giøre Jndførsell udj 3 Marker Smørs Skyld udj eenhver af de jndstevntes paaboende og Ejende Jordeparter, for denne Skatts Restance med Indførsels gebyhr 1 mrk 8 s Og da de Samtlige paagieldende ej har haft anden jndsigelse jmod Søgemaalet end alleene paaberaabt sig deres uformuenhed og fattigdom, og at de ville nedgaae til Hands Kongelig Mayestett med deres Allerunderdanigste Memorial og andsøgning til forvendtende befrielse for denne paasøgte Extra Skatt, som de dog ike haver efterkommed, uagted de dertil haver haft tiid nok efter

1771: 281

De af dem begierte og erholdte Udsettelser, Altsaa
Kiendes og Dømmes for Rett: At den giorde Jndførsels Forrettning Bør staae ved Magt og at disse andparter Jordegods i de benævnte Jord Ejeres paaboende Gaarder Eide, Leerøen, Brørvig, Toschedahl, Kleveland, Jndre Bernes, Ladvigshougen, Hannestvedt, Herland, Miøs, Aaseim, Tvedten, Søre Møching, Ladstad, Langeland, Hougstvedt, Søre Rødsland, Heldahl, Tirevold og Horsaas, Bør være Hands Kongelig Mayestett som Ejendom tilhørende for den paastevnte Skatte Restance med Jndførsels Gebyhr for eenhver 2 rdr 1 mrk 8 s
I det øvrige forbeholdes eenhver Lovlig Pante berettiged Creditors Rett i alle tilfælde efter Loven, for saavidt det gods som for den omstævnte og forbemeldte Extra Skatt er giort Indførsel udj, allereede forjnden Jndførsels Forrettningerne passerede, kand være til een og anden Creditors betryggelse ved lovlig udstædde og tinglyste obligationer Pandtsadt.

Fremdeeles er i Rettetaget Sagen andlagt af Hr: Fogden Hejberg mod Anders Jacobsøn Søre Røsland for Resterende Extra Skatt 1768ve med gebyhr 4 mrk 8 skilling, da Hr: Fogden Hejbergs Fuldmægtig Sr: Kort Cramer mødte og paastoed den hos Jndstevnte Anders Jacobsøn Søre Rødsland giorte Jndførsels Forrettning udj 1 Mark Smør ved Dom Stadfæsted og Hans Mayestett tilkiendt som Ejendom
Jndstevnte Anders Jacobsøn Søre Rødsland blev paaraabt men mødte ike ej heller nogen paa hans Veigne,
thi er saaleedes

Dømt og Avsagt

Det er i Conformite af Forordningen de Dato 31te Januarii 1769, at Hr: Fogden Hejberg har paa Embeds veigne hos jndstevnte Anders Jacobsøn Søre Rødsland giordt Jndførsel udj Een Mark Smør i gaarden Søre Rødsland for Resterende Extra Skatt for aaret 1768 i alt med gebyhr 4 mrk 8 s, som jndstevnte ej i det mindelige har villet afbetale
Thi Kiendes og Dømmes for Rett, At den giorde Indførsels Forrettning Bør ved Magt at stande, og at den Een Mark Smørs Skyld i Gaarden Søre Rødsland, Bør være Hands Kongelig Mayestett for den omstevnte Extra Skatt med Indførsels Gebyhr til sammen 4 mrk 8 s, som Ejendom tilhørende

Endelig er og i Rette taged Sagen andlagt af Hr: Fogden Hejberg mod Jon Horsaases Enke Anne Jonsdatter, Elling Olsøn Langeland og Aschild Tvedtens Enke Marthe Nielsdatter for Resterende Extra Skatt fra 1mo September 1767 til Ultimum Augustj 1768 med gebyhr i alt for eenhver 1 rdr 1 mrk 8 s da Hr: Fogden Hejberg Lod møde ved Fuldmægtig Sr: Kort Kramer og paastoed Jndførsels Forrettningen ved Dom Stadfæsted,

1771: 281b

Jndstevnte Anne Jonsdatter Horsaas, Elling Olsøn Langeland og Marthe Nielsdatter Tvedten bleve paaraabte men mødte ikke,
Thi er saaleedes bleven i Sagen

Dømt og Afsagt

Denne Sags Citant Hr: Fogden Hejberg, har till Sommer tinget for dette Skibreede 1770, Ladet jndkalde Enkerne Anne Jonsdatter Horsaas og Marthe Nielsdatter Tvedten, samt Elling Olsøn Langeland, for Resterende Extra Skatt for aaret 1768 med gebyhr i alt for eenhver 1 rdr 1 mrk 8 s, for hvilken Skatte Restance Hr: Fogden Hejberg paa grund af Forordningen Sub dato 31te Januarii 1769 har ladet giøre jndførsel udj Toe Marker Smør, udj hver af de paagieldendes Jordeparter, eftersom de skyldige ej i mindelighed efter paafordring har giort betaling.
Thi Kiendes og Dømmes for Rett: At den giorde Indførsels Forrettning Bør staae ved magt og de 2 Marker Smør, som hos eenhver af de paagieldende nemblig Anne Jonsdatter og Marthe Nielsdatter samt Elling Olsøn udj deres paaboende Gaardeparter, Horsaas, Tvedten og Langeland for Resterende Extra Skatt med gebyhr 1 rdr 1 mrk 8 s er giordt jndførsel udj, Bør være Hands Kongelig Mayestet som Ejendom tilhørende for den paastevnte Summa 1 rdr 1 mrk 8 s,
dog forbeholdes eenhver Lovlig Pandte berettiged Creditors Rett i alle tilfælde efter Loven

5. Publiceret Eet Mage skifte Skiøde opretted jmellem Ole Andersøn Kleveland og Johannes Andersøn Eide andgaaende tvende andparter Jordegods i gaarden Kleveland og Jndre Eide Dateret 3de Junii 1771 (Merknad: Partane kjem fram under Eikanger skr.)
6. Eet Skiøde udstæd af Ole Andersøn Kleveland til hans Søn Jacob Olsøn Kleveland paa 8 Marker Smør 16 Kander Malt *og 16 s/killing/s penge i gaarden Kleveland med underliggende Laxse Fiskerie Aschildsnæsset kaldet for 26 rdr 4 mrk af samme dags dato

Derefter er fremlagt til attestation fra Hr: Fogden Hejbergs Side følgende Restancer over de Kongelige Ordinaire og Extra ordinaire Skatter her i Skibreedet saasom 1mo Restance Registeret over de udestaaende ordinaire Kongelige Skatter 1ste og 2de Termin dette aar beløbende sig til 469 rdr 32s, 2do Een Restance over ditto Skatter fra 1766 til 1770 aars udgang 133 rdr 60 s, og 3tio J afgangne Cammer Raad og Foged Bildsøes betienings tiid 1 rdr 30 s Og 4de Extra Skatts Restancen fra 1ste october 1767 til Ultimum September 1770 Renderende i alt til den Summa 1155 rdr 4 mrk 8 s Skriver Eet Tusinde Eet Hundrede Halvtrediesindstyve og Fem Rixdaler Fiire Mark og Aatte skilling, hvilke Restancer for almuen og det tilstædeværende Laug Rette bleve oplæste og aldeeles uimodsagde.

Endelig er og examineret Odels Skatts Mandtalled

Og da jngen efter trende Ganges paaraab jndfandt sig som videre for Sage tinged havde at forrette er samme Slutted og ophævet

1771: 282

Sommer Tinget for Echangers Skibreede 1771

ANNO 1771 den 5te Junii, Er Retten sadt og Administreret paa Tingstædet Bernestangen i Hossangers Skibreede, J Hr: Sorenskriver Henrich Garmanns Lovlige forfald af hands

Eedtagne Fuldmægtig Hans Lessøe, Til eet aldmindelig Sommer Skatte og Sage tings holdelse for Echangers Skibreedes almue, overværende udj Retten Stædets Foged Hr: Christen Hejberg, og dee samme Aatte Laug Retteds Mænd som ved seeneste Høste ting til Rettens medbetiening vare udnævnte, som for saavidt de 4re sidste andgaaer foreviiste Attester andgaaende deres Laug Retteds Eeds afleggelse og findes ellers Samtlige deres navne i Protocollen paa Folio 242 indførte undtagen at i stæden for Elling Arnesøn Nedre Echanger sad Siur Larsøn Echanger og i stæden for Niels Jversøn Fyllingen sad Berge Aamundsøn Hielmaas

Hvorda!
Blev allerunderdanigst læst de for forrige Skibreeders almue bekiendtgiorte Kongelige allernaadigste Forordninger, og fremdeeles allerunderdanigst læst

Forordning, andgaaende at de Commercerende udj Kiøbenhavn maae igien erholde det Forhen hafde oplag paa Viin, fremmed brendeviin og Viin Edike, og at de andre Kiøbstæders Handlende i de Kongelige Riger, udj oplags Vahres jndførsell og Fortoldning tilsiges lige Friehed med de i Kiøbenhavn Dateret Christiansborgs Slot den 6te Maij 1771.

Placat hvorved den ved Forordningen af 28de Decembris 1770, til fremmed Rugs jndførsel til Dannmark, og de tvende Søndenfielske Stifter i Norge, andsatte tiid, indtil Ultimum September 1771 vorder Prolongeret, af dato som forrige

Dernæst er Publiceret de jndtagne Høye øvrigheds ordre og hvorefter fra almuen til Publication jndkom efterfølgende Documenter

1. Eet Deelings Jnstrumente over eendeel Jordegods i Gaarden Kleveland og Jndre Eide, Dateret 3de Junii 1771
2. Eet Mage Skifte Skiøde opretted jmellem Ole Kleveland og Johannes Eide andgaaende 8 7/10 Marker Smør i gaarden Jndre Eide samt 4 1/5 Kande Malt i dito gaard, og i Gaarden Kleveland med underhørende Laxse Fiskerie Aschildsnæsset kaldet 6 Marker Smør 12 Kander Malt *eller 12 s. penge, af samme dato
3. Eet Auctions Skiøde udstæd til Hr: Lieutnant Wilhelm Christian Withe hvorved ham sælges Gaarden Hølleland skyldende 1 Løb Smør 1 Tønde Malt for 56 rdr 1 mrk 8 s. Dat: 11te october 1770
4. Een obligation udstæd af bemelte Lieutnant With til Madam/m/e Maren Salig Hr: Niels Rømmers paa Capital 180 rdr mod Pant med 1ste Prioritets Rett i forbemelte Gaard Hølleland etc Dateret 7de Maij 1771.
5. Eet Skiøde udstæd til Knud Olsøn Strømme af hans Fader Ole Siursøn Strømme paa ½ Pund Smør i Gaarden Strømme for 24 rdr Dat: 5te Junj 1771.
6. Een Bøgsel Sæddel udstæd af Hr: Biskop Arentz til Johannes Monsøn paa 1 Pund Smør 8 Kander Malt i Gaarden Echanger, Dat: 12te Maij 1771 og hvormed fulte ligelydende Reverse

1771: 282b

7. Een Fredlysning udstæd af Hr: Fogden Hejberg andgaaende een Gaarden Strømme tilhørende Sætters Støels fredelse, er Dateret 5te Junii 1771

Derefter er i Rettetaged Sagen andlagt af Hr: Fogden Hejberg mod Ole Knudsøn Kleven for Resterende ordinaire Skatter, samt Extra Skatt i alt 6 rdr 3 mrk 6 s da Hr: Fogden Hejberg mødte og paastoed den hos paagieldende Ole Knudsøn Kleven giorde Jndførsels Forrettning ved Dom Stadfæsted

Jndstevnte Ole Knudsøn Kleven mødte ikke efter paaraab,
thi er saaleedes bleven

Dømt og Avsagt

Citanten Hr: Fogden Christen Hejberg, har til Sommer Tinget for dette Skibreede 1770, Ladet jndkalde Ole Knudsøn Kleven for Resterende Extra Skatt fra 1mo September 1767 til Ultimo Augustj 1768 2 rdr Samt ordinaire Kongelige Skatter for 1768ve 4 rdr 2 mrk 10 s, til sammen 6 rdr 2 mrk 10 s som jndstevnte ej i det mindelige har vildet betale, for hvilken Skatte Restance \med gebyhr/ Hr: Fogden Hejberg paa Grund af Forordningen Dateret 31te Januarii 1769, har ladet giøre Jndførsel udj 7 Marker Smør i gaarden Kleven,

Thi Kiendes og Dømmes for Rett: at den giorde Jndførsels Forrettning Bør staae ved magt, og at disse Syv Marker Smør Skyld i Gaarden Kleven Bør være Hands Kongelige Mayestet for de Resterende Skatter med Gebyhr i alt 6 rdr 3 mrk 6 s som Ejendom tilhørende.

Ligesaa i Rettetaged Sagen andlagt af Velbemelte Hr: Fogden Hejberg mod Johannes Andersøn Næsbøe, Rasmus Johannesøn og Christian Christensøn ibed, Aamund Magnesøn Gielsvig, Ole Brynildsøn og Magne Magnesøn Weeland, Mons Johannesøn Nedre Aas, Thommas Andersøn Røe, Lars Larsøn Toft, Mons Siursøn Jndre Hindenes Jørgen Larsøn, Anders Monsøn og Ole Siursøn Yttre Hindenes, Ole Monsøn, Ole Haldorsøn og Siur Johannesøn Houge, Niels Olsøn og Johannes Nielsen Echanger Lie, Helje Olsøn og Lars Andersøn Esem, Gullich Haldorsøn og Knud Bastesøn Biørndahl, {Ellef Larsøn Totland,} Jon Nielsen Muhlen Ole Johannesøn Store Ourdahl, Jver Olsen Wiche, Jacob Olsøn Stuttedahl Anders Andersøn Napen, Anders Larsøn Dyrkollbotten, Lars Johannesøn Etterdahl, Haldor Gudmundsøn og Knud Olsøn Langedahl, Mons Olsøn Otterstad, Niels Nielsøn Øvre Herland og Mathias Torgiersøn Fielde for Resterende Extra Skatt fra 1mo September 1767 til Ultimum Augustj 1768 med Gebyhr i alt for eenhver 2 rdr 12 s, og hvorfore er giort Jndførsel udj 2 Marker Smør, i eenhver af de jndstevntes Ejende og paaboende Gaarde parter, Hvorda! Hr: Fogden Hejberg mødte og paastoed den hos paagieldende giorde Jndførsels Forrettning ved Dom Stadfæsted

De jndstevnte blev paaraabt men mødte ike
thi er saaleedes

Dømt og Avsagt

Det er i Conformite af Forordningen af 31te Januarii 1769 at Hr: Fogden Hejberg har hos de jndstevnte /: paa Embeds veigne :/ Johannes Andersøn Næsbøe, Rasmus Johannesøn og Christian

1771: 283

Christensøn ibeid, Aamund Magnesøn Gielsvig, Ole Brynildsøn og Magne Magnesøn Weeland, Mons Johannesøn Nedre Aas, Thommas Andersøn Røe, Lars Larsøn Toft, Mons Siursøn Jndre Hindenes, Jørgen Larsøn, Anders Monsøn, og Ole Siursøn Yttre Hindenes, Ole Monsøn, Ole Haldorsøn, og Siur Johannesøn Houge, Niels Olsøn og Johannes Nielsøn Echanger Lie, Helge Olsøn og Lars Andersøn Esem, Gullich Haldorsøn og Knud Bastesøn Biørndahl, {Ellef Larsøn Totland,} Jon Nielsøn Mullen, Ole Johannesøn Store Ourdahl Jver Olsøn Wiche, Jacob Olsøn Stuttedahl Anders Andersøn Nappen,, Anders Larsøn Dyrkollbotten, Lars Johannesøn Etterdahl, Haldor Gudmundsøn Langedahl, Knud Olsøn Langedahl, Mons Olsøn Otterstad, Niels Nielsøn Øvre Herland og Mathias Torgiersøn Fielde, giort Indførsel udj 2 Marker Smør i eenhver af de jndstevntes Ejende og paaboende Jordeparter for Resterende Extra Skatt fra 1mo September 1767 til Ultimo augustj 1768 med Jndførsels gebyhr 2 rdr 12 s, efterdie de skyldige samme ej i det mindelige har villed betale men alleene ved Sagens incammination forbemelte tiid begiert andstand, for at nedgaae til Hans Kongelig Mayestett med deres allerunderdanigste Memorial, til forvendtende befrielse

for den paastevnte Extra Skatt som de har declareret sig uformuende til at betale Og da de ike har fremmed noged derefter, men nu udeblevet med tilsvar Altsaa

Kiendes og Dømmes for Rett: at den giorde Jndførsels Forrettning Bør staae ved Magt og at disse andparter Jordegods i de benævnte Jord Ejeres paaboende gaarder, Næsbøe, Gielsvig, Weeland Nedre Aas, Røe, Toft, Jndre Hindenes, Yttre Hindenes, Houge Echanger Lie, Esem, Biørndahl, Mullen Store Ourdahl, Wiche Stuttedahl, Napen, Dyrkolbotten, Etterdahl, Langedahl, Otterstad Herland og Fielde, Bør være Hands Kongelig Mayestet som Ejendom tilhørende for den paastevnte Extra Skatts Restance med Jndførsels Gebyhr hos eenhver 2 rdr 0 mrk 12 s

Fremdeeles paaraabt Sagerne mod Enken Aase Helgesdatter Svindahl, Johannes Heljesøn Washelle og Niels Siursøn Biørge for Extra Skatt 1768 da Hr: Fogden Hejberg paastoed dom i Sagerne til Stadfæstelse af de giorde Jndførsels Forrettninger

De paagieldende mødte ike

thi er saaleedes

Dømt og Afsagt

De jndstevnte og Saggivne, har selv jnden Retten giort tilstaaelse om at de ej i mindelighed har kundet afClarere Resterende Extra Skatt for 1768ve 1 rdr hvorfore de nu søges, Citanten Hr: Fogden Hejberg har altsaa i medhold af Forordningen de dato 31te Januarii 1769, giort Jndførsel udj 1 Mark Smør Skyld, udj eenhver af de jndstevntes Ejende og paaboende Jordeparter

1771: 283b

For denne Skatte Restance med Jndførsels Gebyhr 12 skilling

Thi Kiendes og Dømmes for Rett, at den giorde Jndførsels Forrettning Bør staae ved Magt, og at den 1 Mark Smør som hos de jndstevnte paagieldende Aase Helgesdatter, [Johannes Heljesøn]? og Niels Siursøn udj deres paaboende gaarde parter Svindahl, Washelle og Biørge er giort jndførsel udj Bør være Hands Kongelig Mayestet, som Ejendom tilhørende, for den paastevnte Extra Skatt med Jndførsels gebyhr for eenhver 1 rdr 12 s

Ligeleedes J Rettetaged Hr: Fogden Hejbergs Sag mod Erich Larsøn Padøen for Resterende Extra Skatt for 1768, da Fogden Hejberg begierede Stadfæstelses Dom paa den giorde Jndførsels Forrettning

den jndstevnte mødte ike

thi er saaleedes

Dømt og Afsagt

Jndstevnte Erich Larsøn Padøen har jnden Retten tilstaaed ej i det mindelige at kunde betale den paastevnte Extra Skatts Restance for Aaret 1768 \7 mrk/, hvorfore Hr: Fogden Hejberg har giordt Jndførsel udj 1 ½ Mark Smør i jndstevntes paaboende Jordepart Padøen

Thi Kiendes og Dømmes for Rett at Jndførsels Forrettningen Bør staae ved Magt og at forbemelte 1 ½ Mark Smør i Gaarden Padøen, Bør være Hands Kongelig Mayestet som Ejendom tilhørende for den paastevnte Skatte Restance med Jndførsels Gebyhr i alt 1 rdr 1 mrk 8 s.

Endviidere i Rettetaged Sagen andlagt af Meervelbemelte Hr: Fogden Hejberg mod Anders Pedersøn Houge og Ole Nielsøn Biørge for Resterende ordinaire og Extra ordinaire Kongelige Skatter Da Hr: Fogden Hejberg mødte og begierede de giorde Jndførsels Forrettninger ved Dom stadfæstede

Jndstevnte blev paaraabt men mødte ike,

thi er saaleedes

Dømt og Afsagt

Da de Jndstevnte Anders Pedersøn Houge og Ole Nielsøn Biørge, ej efter mindelige paafordringer har villed afbetale Resterende Kongelige ordinaire og Extra ordinaire Skatter for aared 1768, saasom for Anders Houge 5 rdr 1 mrk 9 s, og for Ole Nielsøn Biørge 4 rdr 5 mrk 8 s, har Citanten Hr: Foged Hejberg paa Embeds veigne ladet dem ved mundtlig Varsel jndkalde til Sommer tinged 1770, at paahøre at den Jndførsels Forrettning som hos dem paa grund af Forordningen de dato 31 Janv: 1769 er Effectueret udj deres paaboende gaarde parter saasom i Houge 7 Marker Smør og i Biørge 5 Marker Smør ved dom Stadfæstes og hans Mayestett Tilkiendes som Ejendom

Thi Kiendes og Dømmes for Rett at den giorde jndførsels Forrettning Bør staae ved Magt og at disse hos eenhver af de jndstevnte udj deres Jordeparter udlagde Jorde gods Andparter, Bør være Hands Kongelig Mayestet for de paastevnte Skatte Restancer med Jndførsels Gebyhr for eenhver 12 s. som Ejendom tilhørende

8. Publiceret Eet Skiøde udstæd af Johannes Andersøn Næsbøe med de fleere til og under Anfind Jørgensøn, hvorved ham selges udj gaarden {bemelt} Næsbøe 1 Pund 3 Marker Smør og 18 Kander Malt for 34 Rixdaler og tre Mark Dateret 6te Junii 1771

1771: 284

Derefter er af Hr: Fogden Hejberg fremlagt til attestation følgende Skatte Restancer saasom 1. Restance Registeret over jndestaaende ordinaire Skatter her i Skibreedet 1ste og 2den Termin dette aar beløbende til 472 rdr 5 mrk 2 skilling, 2det ordinaire Skatte Restancen fra Aaret 1766 til 1770 Aars udgang i alt 346 rdr 5 mrk 6 s 3tio. Dito Restancen for afdøde Hr: Cammer Raad og Foged Bildsøes betienings tiid 16 rdr 1 mrk 13 s, og Endelig for det 4de Extra Skatternes Restance fra 1mo October 1767 till Ultimo Augustj 1770 i alt 1186 rdr 4 mrk 8 s, som bleve oplæste og af lensmanden Laug Retted og den tilstædeværende Almue uimodsagt

Saa er og examineret odels Skatts Mandtalled

Og da jngen efter 3de ganges udraab jndfant sig som videre for Sage tinget havde at forrette er samme for denne Sinde Slutted og ophæved

Sommer Tinget for Mielde Skibreede 1771.

Anno 1771 Den 8de Junii Er Retten sadt paa Mieldegaard i Mielde Skibreede og Nordhorlehns Fogderie beliggende, til eet aldmindelig Sommer Skatte og Sage tings holdelse for bemelte Mielde Skibreedes Almue, overværende udj Retten Kongelig Mayestets Foged Velædle Hr: Christen Hejberg og de samme Aatte Laug Rettes Mænd som ved seeneste afholte Ting ere udnævnte og hvis navne findes i Protocollen paa fol: 243, Andførte og Specificerede

Hvorda

Først blev allerunderdanigst Læst de for forrige Skibreeders almue bekiendtgiorde og Publicerede Kongelige allernaadigste Forordninger og Placater og dernæst Andre Høye Øvrigheds ordre, og hvorefter jndkom fra almuen til Publication følgende Documenter

1. Een Bøgsel Sæddel udstæd af Hr: Biskop Friderich Arentz til Niels Nielsøn paa 1 Pund 12 Marker Smør, 1 Mæhle Malt og 1/6 huud i Gaarden Reigstad Dateret 16de Maji 1771

2. Een Ditto udstæd af Ole Michelsøn Schierping til Jngebret Aadsøn Søre Weeaae paa ½ Løb Smør og ½ Mæhle Malt i Gaarden Schierping Dateret 21de Februarii 1771, med begge fuldte Reverser

3. Publiceret Eet ProClama udstæd af de allernaadigste bevilgede Skifte Commissarier udj afdøde Madamme Karen Frimann Salig General Told forvalter Garmanns Stervboe andgaaende samme Skiftes tilendebringelse Dateret 31te Julii 1770

Derefter fremstoede for Retten de *dannemand Niels Nielsøn, Ole Andersøn, Rasmus Gregoriussøn, Lars Siursøn Ole Monsøn, Ole Johannesøn og Niels Rasmusøn, alle boende paa Gaarden Reveim, og andmeldede, at de haver seet

1771: 284b

Sig beføyed til dette [ting]? med mundtlig Varsel at lade jndkalde Johannes Scherping, Johannes Litun, Jver Lithun, Johannes Wedaae, Ole Wedaae, Baste Wedaae Arne og Lars Wedaae, Johannes og Niels Tvetteraas, Niels Nielsen, Niels Michelsen og Lars Larsøn Kielland, Johannes Olsen Gierstad og Magne Monsøn Gierstad, fordie de sidstafvigte Vinter skal have hugged 530 Stuver udj den Gaarden Reveim tilliggende Skov, desandgaaende at lide Dom i hoved Sag og omkostninger

Samtlige de jndstevnte mødte tilstæde, undtagen Johannes Schierping der ike var tilstæde,

Hvorefter begge Sagens Parter Declarerede at de i det mindelige haver foreened Sig om Sagen saa at den for nærværende tiid skal være ophæved for saavidt de mødende andgaar, paa den maade at dee jndstevnte paagieldende for eftertiiden ej maae forurette Citanterne med hugst eller andet i de dem tilhørende Støeler og Sætter Marker thi i mangel deraf staar denne Sag dem aaben og de derfore bør at lide efter lovlig tiltale Men hvad Johannes Schierping andgaar, da forbeholt Citanterne deres Rett mod ham efter Lov og Forordninger og hvilked forliig vedkommende begierede ved Dom Stadfæsted

Afsagt

Det jmellem Parterne jnden Retten vedtagne Forliig, Stadfæstes herved i alle deele til efterlevelse, under ellers paafølgende Straff efter Loven

Fremdeeles fremstoed for Retten Jver Thorsøn Østensøe og andmeldede at hand til dette ting med mundtlig Varsel haver ladet jndkalde Knud Nielsøn Grøve at oprette Citanten een Hæst som hos jndstevnte haver staaed til Foster, og ved hans uagtsomhed er bleven foruløked, og i det mindste var værd 19 rdr, desandgaaende at andhøre Vidnerne Stephen Monsøn Grøve Niels Johannesøn Grøve, Unne Erichsdatter Borge og Martha Olsdatter Borge som under Lovens Faldsmaal ere jndstevnte, samt at lide dom i hoved Sag og omkostninger

Stevne Vidnerne Niels Reveim \og Rasmus …/ derefter fremstoede og afhiemlede Jndvarslingen med Eed

af de jndstevnte Vidner mødte Stephen Monsøn og Niels Johannesøn Grøve som aflagde Eed at ville {vidste} vidne Sandhed, og derefter fremkaldet til examination og afhøer

1ste Vidne Stephen Monsøn Grøve som forklarede at omtrent i Fior Vaares ved disse tiider, blev den omstevnte Hæst som var borked af Couleur, hiemridet af jndstevnte Knud Grøves Søn som er een liden dreng, og arriverede det paa hiem Reisen at Hæsten kom and i een Støer som Stoed ved vejen, hvilken der gik den i brøsted saa at Hæsten efter at den noged havde arbeidet eller bevæged sig styrtede Sagde ellers at det var een god hæst som Citanten i saa maade mistede men ike meged stoer, og den egentlige Priis kunde vidnet ike fastsette,

derefter er Vidnet fra Retten Demitteret og fremkaldet
2det Vidne Niels Johannesøn Grøve som forklarede, i aldt

1771: 285

Eenstemmig som forrige Vidne uden nogen undtagelse hvorefter Vidnet er afskeediget
Citanten begierede de jndstevnte og udeblevne Laugdaged,
derefter er saaleedes

Eragted

Lovlig jndstevnte men ej denne Sinde tilstædemødende Contra Part Knud Nielsøn Grøve gives Laug dag til næste ting, ligesom og Vidnerne Unne Erichsdatter og Marthe Olsdatter Borge forelegges under Lovens Faldsmaal samme tiid at møde og Vidnesbyrd at aflegge

Derefter er fra Hr: Fogden Hejbergs Siide fremlagt til attestation følgende Skatte Restancer
1. Restance Registeret over de ordinaire Skatter 1ste og 2de Termin dette aar beløbende sig til 529 rdr 48 s og Dito Restance fra aaret 1766 til 1770 aars udgang 165 rdr 20 s og 2de Extra Skatts Restancen fra 1ste october 1767 til ultimo September 1770 er i alt 802 rdr 12 s som alle efter oplæsning af Laug Retted og almuen blev uimodsagt

Endelig er examineret odels Skatts Mandtalled

4. Publiceret Een Fredlysning udstæd af Hr: Fogden Hejberg andgaaende Gaarden Nore Revems Skoug og Sætter Støelers fredelse Dateret 10de Junii 1771

Og da jngen jndfandt sig som viidere for Sage Tinget havde at forrette er samme ophævet

Sommer Tinget for Arne Skibreede 1771,

Anno 1771 den 11te Junii, Er Retten sadt og Administreret paa Tingstædet Nedre Mieldegaard i Mielde Skibreede, udj Hr: Sorenskriver Henrich Garmanns Lovlige forfald af paaheftende Svaghed, af hands Eedtagne Fuldmægtig Hans Lessøe, for at behandle Sommer Skatte og Sage Tinget for Arne Skibreedes almue, overværende udj Retten Kongelig Mayestets Foged Hr: Christen Hejberg, og de samme Laug Rettes Mænd som ved Seeneste Høste ting bleve udnævnte, undtagen Johan Christian Seehuus og Hans Fæster som ike mødte
Hr: Fogden Hejberg lod tilføre at da hand afvigte Høst udnævnede Sr: Fæster til Laug Rettes Mand dette Aar var det ham ubekiendt at hand tilforn havde været Laug Rettes Mand udj Bergens Bye hvor hand tillige er Borger, i den andleedning har Fogden i hans Stæd udnævnt een anden gammel Laug Retteds Mand naunlig Berge Larsøn Haarvigen, Men hvad Seehuus andbelanger som ej tilforn haver været Laug Retteds Mand og ingen Lovlig undskyldning har til befrielse for denne Byrde, da kunde Fogden vel i følge Lovens 1ste Bogs 7 Capt 3 articul paastaae ham Mulcteret, fordie hand ej har aflagt sin Eed for Laug manden og nu møder, men da Fogden slutter at hand kand have haft eet lovlig forfald, som har hindret ham nu at møde og for Fogden i Laugmandens Stæd at aflegge Eed, saa vil hand forvente at hand

1771: 285b

Jnden Høste tinged opfylder denne sin pligt, i hvis mangel Fogden Reserverer den fornødne paastand over ham, jmidlertid er een gammel Laug Rettes Mand naunlig Anders Nielsøn Steenestad Støen, udnævnt for Johan Christian Seehuus at medbetiene Retten

Hvorda først er allerunderdanigst læst de Kongelige Forordninger og dernæst andre Høye Øfrigheds ordre og hvorefter jndkom fra almuen till Publication følgende Documenter

1. Aflyst een Obligation udstæd af Sr: Johan Hagelsteen til Hr: Byeskriver Frøchen med de fleere paa Capital 800 rdr Mod Pandt udj Eidsvogs Mølle med vedhørende gaard Eisvaag Dat: 2de Maij 1769 og tinglyst den 8de Junii 1769, som nu ere jndfried og derfore Mortificeres
2. Een Ditto udstæd af Hr: Assessor Preus til Madamme Salig Peder Jørgensøn Egelstorphs paa Capital 295 rdr, mod Pant udj Debitors Ejende Søe boder udj Sandvigen Dateret 24de Februarii 1768 og tinglyst den 3de Junii samme aar, som nu efter qvitering [ere jndfried og derfore Mortificeres]?

Procurator Sr: Saxe paa Citanten Hr: ober Vrager Paasches veigne mødte og i Rette lagde hans skriftlige forfattede Stevnemaal af (ope rum) som af jndstevnte Debitor Hr: Capitain Barchlaj de Tolj fandtes lovlig forkyndt den 14. Ejusdem

Comparenten fremlagde derhos Specificeret Reigning fra Citanten af dags dato som tydelig viiser, hvoraf den paastevnte fordring 271 rdr 4 mrk 3 s har sin oprindelse, ligesaa fremlagde Comparenten een attest fra Lotterie Collecteurens Hr: Raadmand Weiners Fuldmægtig Sr: Crommetj, andgaaende eet fællesskab i Lotteriet, som de tvistende Parter haver haft sig jmellem, og nok een liden Copie Reigning paa noged Smaatt imellemværende, derefter vilde Comparenten fornemme om jndstevnte Capitain Barchlaj møder tilstæde, i hvis mangel hand begierede vedkommende Laug daged til næste ting

Jndstevnte Capitain Barchlaj blev paaraabt men mødte ike thi blev Stevnemaaled af lensmanden Ole Taqvam og Johannes Arne afhiemled

Eragted

Lovlig Jndstevnte men ej denne sinde tilstædemødende Hr: Capitain Barchlaj de Tolj gives Laug dag til næste ting at møde og Sagen at tilsvare

Sr: Hichman i Rætte ædskede Hr: Normanns Sag Contra Niels Olsen hvorudj hand producerede skriftlig Jndlæg og paastand af denne dags dato, med derudj benævnte Speciale Reigning og hvormed hand Soubmitterede Sagen Rettens dom

Jndstevnte Niels Olsøn blev paaraabt, men mødte ike

thi optages Sagen til doms afsigelse til i Morgen Formiddag her paa tingstædet

1771: 286

Procurator Hichman ædskede i Rette Hr: Normanns Sag mod Wilhelm Jæger og Ole Jversøn og derudj jndleverede skriftlig Jndlæg under denne dags dato med derudj benævnte Byeskriveren Hr: Justitz-Raad Gartners Fuldmægtiges attest teigned paa nu værende Vice Politie Mæster og Procurator Broses Reqvisition for velbemelte Hr: Normann hvormed Comparenten indlod Sagen Dom

Procurator Preus mødte for Contra Citanten Ole Jversen og efterdie nærværende Sommer ting endnu Continuerer Morgen kommende og hoved Citanten nu fremlegger skriftlig Demonstration med videre, saa udbad Comparenten Preus andstand til i morgen dag – for samme vedbørlig at besvare, men end og tillige Soubmittere Sagen denne meged ærede Rettes dom

Procurator Hichman erjndrede at Contra Citant Ole Jversen med den fra sin Side endnu forlangte andstand bliver andstødelig imod Lovens 1 Bogs 5 Capt 9 art, samt Forordningen af 19de Augustj 1735 dens 8de punct og det saa meged meere efterdie bemelte Jversen alleereede eengang har slutted Sagen fra sin Siide næstleeden aars Høste ting – thi protesterede Comparenten mod Sagens andstand og urgerede paa dom

Preus andsaae Procurator Hichmans tilførte usvarværdig, thi har Normann fra sidste Høste ting til dato haft tiid moxsen at tilsam/m/en skrabe nu i Retteførte, saa kand det forhaabentlig ike betages Comparenten samme \til/ i morgen dag ved eftertryk at tilbagedrive

Hichman vedblev sit forrige og agtede videre Sr: Preutzes nu tilførte Redi Reule(?) ubesvaret

Sagen gives andstand til i Morgen da Parterne igien haver at møde tilstæde

3. Publiceret Eet Skiøde udstæd af Hr: Assessor Gerhard Falch til Ole Olsøn paa 1 Pund 9 Marker Smør i Gaarden Yttre Arne for 110 rdr Dateret 8de Januarii 1771

4. Eet Ditto udstæd af Ditto til Ole Jversen paa 2 Pund 18 Marker Smør i gaarden Yttre arne for 220 rdr Dateret 8de Januarii 1771

1771: 286b

5. Eet Ditto af Dito til Anders Johannesen paa 2 Pund 18 Marker Smør i gaarden Yttre arne for 220 rdr af 8de Januarii 1771

6. Eet Dito af Dito til Johannes Johannesøn paa 2 Pund 18 Marker Smør i Yttre arne for 220 rdr af sam/m/e dato

7. Eet Ditto udstæd af Dito til Ole Bastesøn paa 1 Pund 9 Marker Smør i gaarden Yttre arne for 110 rdr af sam/m/e Dato

8. Een Odels lysning udstæd af Erich Nielsen Helle til og andgaaende 1 Pund 21 Marker Smør i Gaarden Helle samme Dateret 11te Junii 1771

9. Eet Skiøde udstæd [af] Anders Nielsen Helle til Johannes Nielsen Fosmarch paa 1 Pund Smør 1/3 huud og 1/24 tønde Lax i gaarden Waxdahl for 60 rdr Dateret 11 Junii 1771

10. Eet Ditto udstæd af Aad Jversøn Jndre arne til hans Søn Niels Aadsøn paa 16 Marker Smør og 2/9 Huud udj Gaarden Jndre Arne for 18 rdr, Dat: 11te Junii 1771

11. Aflyst een Obligation udstæd af Helge Hansøn Sætterstøl til Jver Gudmundsøn Melcheraaen paa Capital 40 rdr mod Pant i gaarden Sæterstøel 1 Pund 3 Marker Smør, Dateret 30te Maij 1766 og tinglyst den samme dato som nu efter qvitering af 22de Maij 1771 er betalt og hvorfore obligationen nu Mortificeres

12. Een obligation udstæd af Johannes Johannesøn Yttre arne til Mons Michelsen Jndre Sognstad paa Capital 98 rdr mod Pant udj Yttre arne 2 Pund 18 Marker Smør, af 11te Junii 1771

13. Een ditto udstæd af Anders Johannesøn Yttre arne til Ole Olsøn Ascheland paa Capital 99 rdr, mod Pant udj Yttre arne 2 Pund 18 Marker Smør af samme Dato

14. Een Dito udstæd af Ole Bastesøn Yttre arne til Mogens Stephensøn Hundhammer paa Capital 90 rdr mod Pandt udj Yttre arne 1 Pund 9 Marker Smør, af samme Dato

15. Een Dito udstæd af Ole Danielsøn Seimb til Jens Bastesøn Garnes, paa Capital 30 rdr mod Pant i Gaarden Seim 18 Marker Smør 3 Kander Malt og ¼ huud af sam/m/e Dato

16. Eet Skiøde udstæd af Helje Hansøn Sætterstøel til Jørgen Halsteensøn Jordahl paa 18 Marker Smør 1 Mæhle Malt i gaarden Sætterstøel for 98 rdr Datt: 11 Junii 1771

17. Eet Ditto udstæd af Mons Danielsen Flachtvedt med de fleere til Lars Johannesøn paa 1 Pund 8 2/5 Marker Smør og 8 1/10 Kande Malt for 54 rdr Dateret som forrige

18. Eet Skiøde udstæd af Enken Madamme Garmann til hendes Søn Johan Garmann hvorved ham Sælges Store Sandvigen med tilliggende Herligheder for 6000 rdr Dat: 16de Februarii 1771

19. Een obligation udstæd af Johan Garmann til hands Moder Madamme Garmann paa Capital 3995 rdr mod Pant i Sandvigen, Dateret 29de Maij 1771

1771: 287

Hr: Fogden Hejberg tilkiendegav at have med skriftlig Stevnemaal til dette ting Ladet jndkalde Bærent Michael Høeg boende i Store Sandvigen ej alleene fordie hand har gived een umyndig Persohn ulovlig Credit, men end og paa een ligesaa utilladelig maade bemægtiged sig den umyndiges Klæder til forsikring for sit tilgodehavende, med videre efter Stevnemaalets formeld, som hand i Rette lagde

Jndstevnte Bærent Michael Høeg {og} mødte og vedtog lovlig Varsel

Hr: Fogden Hejberg dernæst Producerede eet ham fra hans Høy Velbaarnhed Hr: Stiftbefalingsmand Pettersøn /: med paateigned ordre til action :/ tilsent Politie Cammer Forhør, hvorved Sigtelsen fuldkommeligen er afbeviist iligemaade producerede hand een attest af Menisterial Bogen som udviiser den umyndige Anthoni Gynters alder Dateret 11te Maij 1771, og efter disse i Rettelagde beviiser jndlod Sagen under Lovmæssig dom, med saadan paastand at Bærent Michael Høeg, for den Anthonius Gynter som een umyndig Persohn givne ulovlige Credit, og fordie hand har bemægtiged sig hans Klæder til forsikring for sit tilgodehavende maae vorde tildømt, følgelig Forordningen af 14de April (Martj?) 1754, at have den Crediterede Capital forbrudt, til saadan deeling som Forordningen foreskriver, og desuden at bøde til Sognets Fattig-Casse for sit Lovstridige forhold 4 rdr og erstatte Processens omkostninger med 3 rdr

Contra Parten Høeg begierede Sagens andstand til næste Høste ting, som blev bevilged

Hr: Fogden Hejberg gav tilkiende, at have paa Justitiens veigne ved skriftlig Stevnemaal, Ladet til dette ting jndstevne Bonden Johannes Olsøn Hitlands Hustrue Johanne Olsdatter og hans Stiff børn Corporal Rasmus Andersøn, Erich Andersøn og Brithe Andersdatter fordie de skal have begiegned bemelte Johannes Olsen Hitland, u-Christelig, uandstendig og Strafværdig, derom at høre Vidner og lide dom

1771: 287b

Alt efter Stevnemaalets nærmere omformeldende

Actor ville ellers formode at de jndstevnte møder

Jndstevnte Johannes Olsen Hitland mødte og jndgav sit skriftlige forsvars skrift af 12te Junii 1771 Rasmus Hitland mødte tilstæde, de øvrige ike, thi blev jndvarslingen af Stevne Vidnerne Ole Wichene og Johannes Arne afhiemled de jndstevnte Vidner mødte og vedtoge Lovlig Varsel

derefter blev Eedens forklaring af lovbogen oplæst og de formaned til Sandheds udsigende hvorom de og giorde Løfte

Hr: Fogden Hejberg jndleverede skriftlige qvæstioner for Vidnerne hvorefter fremstoed som det

1ste Vidne Mogens Andersøn Hitland som efter afLagde Eed vandt og forklarede til de fremsatte qvæstioner saaleedes: Til 1ste Svarede joe, Til 2det Svarede Nej hand har ike hørt noged af det omspurte Til 4de Svarede hand har vell hørt at Johannes Hitland med onde ord er begiegnet af sin hustrue men ike med hug og Slag Til *4de Svarede Joe hand har

hørt at Johannes Hitland af saavel sin Kone som Stif Børn er bleven Foragted, og har Stiff børnene saavidt vidnet har erfaret været lige strafskyldige til 5te Svarede Joe at det forholder sig som Spørsmaaled jndeholder og at Johannes Hitland saavel af sin Kone Johanne Olsdatter som Stif børn er nægted den myndighed hand som Mand i huuset kunde tilkomme Til 6te Svarede joe det forholder sig i alt som Spørsmaaled jndeholder Til 7de Svarede at det ham er ubekiendt, til 8de Svarede joe at hand nok med tvistigheder har erholdet det omspurte, da hand ike i nogen deel har haft Mands Rettigheder Til 9de Svarede Joe at Johannes Hitland saavidt vidned er bekiendt er een baade ædruelig og skikelig Mand Til 10de veed jndted derom Til 11te Svarede Vidnet at hand 2 a 3 gange har seet at Jndstevnte Johanne Olsdatter har taged hoved Puderne fra hendes Mand i Sængen fordie hand ike var efter hendes behag, og havde været nogle dage fra hende formedelst hendes uforligelige levned Til 12 Svarede hand har seet det omspurte men veed ike hvad enten det er skeed med villie eller ueenighed Til 13de Veed indted Til 14de Svarede Joe at hand har hørt at jndstevnte Johanne Hitland med mange nærgaaende tale maader har fornermed sin Mand men de egentlige ord erjndrer Vidnet sig ike Til 15de Svarede at Børnene har været eenig med deres *Stiff Moder i ueenighed Med hendes Mand og deres

1771: 288

Sted fader Til 16de Svarede at hand har vell hørt at det omspurte er passeret men af hvad aarsage veed vidnet ike Til 17de Svarede Vidnet at det forholder sig som Qvæstionen omformelder og at de omspurte er af Præsten tilholdet at møde men samme ike har villet efterkomme derefter er Vidnet Demitteret, da jngen forlangede hand videre tilspurt og

2de Vidne Ole Monsøn Hitland fremkaldet som efter aflagde Eed forklarede til de fremsatte Spørsmaale saaleedes Til 1ste og 2de Svarede som første Vidne til 3de Svarede joe at det forholder sig som første Vidne omforklaret haver ligesom og Vidnet har seet at jndstevnte Johanne Hitland har taged hendes Mand i haared og lugged ham Til 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16 og 17de qvæstion Svarede som forrige Vidne og hvorefter hand er bleven afskeediget

Hr: Fogden Hejberg holt ufornøden at lade afhøre de andre tvende Vidner, men frafalt samme og siden Qvinden Johanne Olsdatter Hitland og hendes Børn Erich Andersøn og Brithe Andersdatter nu ike møder begierede hand dem Laug dag forelagt til næste Høste ting, da hand Reserverede sig at Proseqvere Sagen til doms

Eragted

Jndstevnte men ej denne Sinde tilstædemødende Johanne Olsdatter Hitland, Erich Andersøn og Brithe Andersdatter gives laug dag til næste ting at møde og Sagen at tilsvare

Udj Sagen jmellem Hoved Citant Henrich Normann og Contra Citant Ole Jversøn efter Gaar dags udsettelse Sisterede Preus og Producerede hans skriftlige besvarelse til Hoved Citantens skriftlige Forsætt, hvortil hand sig Reserverede og afvartede Dom

Procurator Hichman under benægtelse af alt hvad ubeviisligt fra Contra Citanten Ole Jversøns Side er i Retteført, vedblev endnu som før hoved Citantens Procedur og paastand og Soubmiterede Sagen Dom

Sagen er optaged til doms

Udj den af Borgermanden i Bergen Johannes Lind sidstleeden Høste ting jmod Jan Nielsen Commandeur i Sandvigen boende andhenggigiorte gields Sag, fremstillede sig Procurator Jacob Preus som bemelte Linds Fuldmægtig og jndgav bemelte

1771: 288b

Linds udtagne Continuations Stevning under Dato 18de og 23de Maij sidstleeden tilligemed samme Stevnings forkyndelse ved Stevnevidnerne Anders Davidsen og Johannes Christiansøn som Comparenten for Retten fremstillede til jndvarslingens afhiembling udj samme Stevning var tillige jndkaldet at være vidne i Sagen efter Stevningens formeld Bergitta Maria Jansdatter, Dorete Marie Jørgen Tønnesøns Hustrue samt Citanten Linds Hustrue Anne Magarethe og Jan Commandeurs hustrue Karen og hvilke Samtlige jndstevnte Persohner Preus begierede maatte paaraabes, om nogen af dem maatte møede eller lade møde for sig af de jndstevnte mødte jngen tilstæde, thi fremstoede de brugte Stevne Vidner Anders Davidsøn Bos og Johannes Christiansøn som afhiemlede under Eed med opragte fingre efter loven Stevnemaalets lovlige forkyndelse, samt og fremlagde tvende skriftlige Provemaale udstæd af Anne Magrethe Linds og Dorethe Maria Jørgen Tønnesøns som de tillige under Eed bekræftede

Fuldmægtigen Preus jhenseende til at jndstevnte Jan Nielsen Commandeur nu ike møder eller ved nogen lader møde for sig, og heller ike dee tvende jndstevnte Vidner nemlig Karen Commandeur og Bergithe Maria Jansdatter, saa erjndrede Comparenten om laug dag for de udeblevne

Forafskediget

Jndstevnte Jan Nielsen Commandeur gives Laug dag til næste ting at møde og Sagen at tilsvare, ligesom og Vidnerne Karen Commandeurs og Bergitte Maria Jansdatter under lovens Faldsmaal forelægges at møde og Provemaal i Sagen at aflegge

Procurator Reutz derefter lod andmelde at hand til dette ting paa Sr: Jørgen Linds Veigne haver Ladet jndkalde Mæster Reebslager Abraham Marchussøn for skyldig værende 234 rdr 3 mrk 6 s, efter skriftlig Stevning af 16de april 1771 som blev i Rettelagt og er saaleedes lydende

Jndstevnte Abraham Marchussøn blev paaraabt men mødte ike thi er Stevningens lovlige forkyndelse af Varsels Vidnerne Anders Davidsen og Bærent Høeg afhiemled og derefter

Eragted

Abraham Marchussøn gives Laug dag til næste Høste ting

1771: 289

Derefter fremstoed Erich Daneelsøn Søre Melcheraaen som andmeldede at hand til dette ting med mundtlig Varsel haver Ladet jndkalde Ole Olsøn Nore Toppe for skyldig værende 60 rdr med Renter samt omkostninger

Ole Olsøn Toppe blev paaraabt men mødte ike, thi er saaleedes

Eragted

Jndstevnte Ole Olsøn Toppe gives Laug dag til næste høste ting for dette Skibreede at møde og Sagen at tilsvare, hvilken Laugdag tages beskreven og besørges for vedkommende lovlig forkyndt

20. Publiceret Eet Mage Skifte Skiøde opretted jmellem Anders Olsøn Fogstad og Anders Johannesøn Yttre Arne andgaaende 6 Marker Smør i Gaarden Ascheland og 10 Marker Smør i Gaarden Dahle Dateret 12te Junii 1771 (1770?)

21. Eet Skiøde udstæd af Johannes Iversøn Teigland med de fleere til Johannes Jansøn Paa 1 Pund 6 Marker Smør og 20 Kander Malt i Gaarden Teigland for 60 rdr af samme dags Dato

Derefter er udj Sagen andlagt af Sr: Henrich Normann mod Niels Olsøn er saaleedes

Dømt og Afsagt

Citanten Sr: Henrich Normann har paa Lovlig maade søgt sin Debitor Niels Olsøn Piber for eet uimodsagt Krav

Thi Kiendes og Dømmes for Rett at Indstevnte Niels Olsøn Piber Bør til Citanten Sr: Henrich Normann betale det paasøgte Krav med 2 rdr 2 mrk samt i Processens omkostninger 3 rdr, det idømte udreedes 15 dage efter denne doms lovlige forkyndelse under adfærd efter loven

Dernest er udi Sagen andlagt af Sr: Henrich Normann mod Wilhelm Jæger og Ole Jversøn saaleedes

Dømt og Afsagt

Ved Skriftlig Citation af 3de November 1768, har denne Sags Citant Kiøb og Handels Mand udj Bergen Sr: Henrich Normann Ladet jndstevne Wilhelm Jæger og hands Reebslager Svend Ole Jversøn \i/ Store Sandvigen under Arne Skibreede boende til Doms Lidelse for skyldig værende 91 rdr 5 mrk 13 skilling, hvilken Sag faldt i Rette Høste Tinget forbemeldte Aar 1768ve

1771: 289b

Da jndstevnte Ole Jversøn Loed jndgive sit ved Procurator Rasmus Kragh forfattede tilsvars skrift af 28de November 1768, hvorved hand exiperer sig uden for denne Sag som den der ej var Sr: Normann noged skyldig, hvorefter Sagen er udsatt med Laug dag for udeblevne Wilhelm Jæger til Sommer tinged 1769, hvilken tiid ej heller videre med Sagen blev arangeret, end alleene saavel Citanten som jndstevnte Ole Jversøns da mødende Fuldmægtig Procurator Sr: Preus begierede Sagens andstand, den første for at slutte Sagen til doms, og den sidste for at begiægne Sagen med Contra Stevning og det videre fornødne eragtende tilsvar Høste tinged den 27de November 1769 er fra paagieldende Ole Jversen i Rettekommen hans Contra Stevning af 8de November 1769 mod Hoved Citanten Sr: Henrich Normann, hvorved og Wilhelm Jæger til vedermæhle er indstevnt, ligesom og samme tiid af benævnte Ole Jversøns mødende Fuldmægtig Procurator Sr: Jacob Preus er Produceret een Beskikelse til Wilhelm Jæger, hos hvem Ole Jversen haver staaed udj tienneste som Reebslager Svend af 31te Maij 1769, hvilken Beskikelse er paateigned, af Beskikelses Vidnerne Gustavus Pettersøn og Anders Davidsen Boes og viiser at Wilhelm Jæger ved Beskikelses oplæsning for ham har declareret at Ole Jversen alleene som Svend ved hans Rebslager Profession har staaed i tienneste, uden for nogen deel at være Jnteresseret med ham, ligesom og Wilhelm Friderich Jæger erklærer at bemelte Reebslager Svend Ole Jversøn aldrig nogen sinde enten af ham er begiert til eller gaaed i nogen Caution for hvad Hamp og videre som Wilhelm Friderich Jæger til sin Professions bestyrelse, har maatted hos Sr: Normann eller andre søgt Credit for. End videre er forbemelte tiid dend den 27de November 1769 jndkommed de tvende jndstevnte Vidner Niels Monsøn og Ole Olsøn i Sandvigen deres skriftlige Provemaal af 25de November 1769, der i eet og alt harmonerer og overeensstemmer med det Svar som Wilhelm Jæger paa forandførte beskikelse haver gived Hoved Citanten Henrich Normann har derjmod ved Fuldmægtig Procurator Steen, ladet fremlegge Reigning for det paastevnte Krav af 3die October 1767, underskreved af Wilhelm Friderich Jæger og Ole Jversen, {men,} men ike af dem skreven, da Reigningen viiser at ingen af underskrifterne er skreved af dem som Reigningen

1771: 290

Haver forfatted og skrevet. Den paa Reigningen giorde paateigning melder, at begge som samme haver underskrevet, tilstaar dens rigtighed, og bliver den derudj indeholdende Summa 91 rdr 5 mrk 12 s: i stæden for 91 rdr 5 mrk 13 s skyldig, hvilket er kuns een skillings Difference, og ventelig er een feilskrivelse. Denne Reignings paateigning haver Contra Citantens Ole Jversøns Fuldmægtig Procurator Sr: Jacob Preus in totum benægted, og at Ole Jversøn aldrig har været eller er Sr: Normanns Debitor enten for stoer eller Liden Summa, da hand ike har været Jnteresseret med Wilhelm Jæger udj Reeber Banens brug, ej heller Cautionist for de Vahre, som Jæger til bemelte Reeber Bahne haver været behøvende og hos andre søgt Credit for med det videre og meere som acten om formelder, og er Sagen derefter udsadt med Laug dag for Wilhelm Jæger til Sommer Tinget 1770, da fra Jæger jndkom hans skriftlige tilsvar i Sagen af 26de Maji 1770, hvorved benævnte Jæger declarerer, at den jndstevnte Ole Jversøn aldrig har gaaet i nogen Caution for ham for de paastevnte 91 rdr 5 mrk 13 s:, Men at det er Jægers egen og ike Ole Jversøns gield, som Jæger end og tilbyder sig ved Eed at ville bekræfte, Samme tiid er og fra Ole Jversøns Side Sagen beslutted under Dom ved skriftlig Indlæg, og hvorved hand tillige lader erbyde, at ville være villig til Eeds afleggelse, at hand ike nogensinde har underskrevet den i Rettelagde Reigning, som Debitor eller Cautionist, men alleene som een tilstædeværende Persohn ved Reigningens underskrivelse af den virkelige Debitor Wilhelm Jæger og hvorefter Sagen er udsatt til Høste tinget 1770, Samme tiid er og af Hoved Citanten Hr: Normanns tilstædemødende Fuldmægtig Procurator Sr: Hichmann begiert Sagens andstand til Sommer Tinget 1771, for at beslutte Sagen under Dom der {og} er indvilged da Sagen og er beslutted fra Hoved Citantens Side ved skriftlig Jndlæg, og fra Contra Citantens Siide besvaret i alt som acten nærmere udviiser og omformelder,

Tages nu under betragtning denne Sags omstændigheder og Beviisernes tilstand paa een og anden Siide da sees vel paa den eene Side at jndstevnte Ole Jversøn ved den paa i Rettelagde Reigning befindende paateigning har aqvieseret som Debitor for de paastevnte 91 rdr 5 mrk 13 s, eller i det mindste hans navn saaleedes staar derunder

1771: 290b

Men derjmod paa den anden Siide, viiser og, alt det fra Contra Citanten Ole Jversøns Side udj Sagen indkomne og Ventilerede, at bemelte Ole Jversøn stedse benægter og fragaar aldrig at have været Sr: Normanns Debitor for een eeneste skilling, ligesom ej heller underskrevet, den mod ham i Rettekomne Reigning med paateigning anderleedes end som een tilstædeværende Persohn eller Vitterligheds vidne, og Langt fra som nogen Cautionist eller Selv skyldener for de Vahre som hans da værende Hosbond Wilhelm Jæger til sin Reebslager Professions fuldførelse havde søgt Credit hos Sr: Normann for, hvilked alt Ole Jversøn har tilbuden ved Eed at ville bekræfte.

Thi Kiendes og Dømmes for Rett: at jndstevnte Reebslager Svend Ole Jversøn ved afleggende Eed inden Ting og Rett /: udj Hoved Citanten Sr: Henrich Normanns tilkaldelse og paahør :/ Bør bekræfte at hand ikke nogensinde har underskrevet den fra Hoved Citanten Sr: Henrich Normanns Side i Rettelagde Reigning som Cautionist eller selv skyldener men alleene som eet vitterligheds Vidne, og den der har været tilstæde ved Reigningens underskrivelse af Wilhelm Jæger som hands tiener samt at hand ike er Hoved Citanten Sr: Henrich Normann i saa maade noged pligtig, og endelig at da hand bemelte Ole Jversøn underskrev den forallegerede Reigning ikke var viidende andet end at hand alleene underskrev den som eet Vitterligheds Vidne men ikke som nogen Debitor, eller den der for sin Hosbond Wilhelm Jæger skulle Cavere eller for de paastevnte 91 rdr 5 mrk 13 s: være andsvarlig, da hand naar saadan Eed er Præsteret Forefindes for Citantens Sr: Normanns tiltale i denne Sag saavel for Capital som omkostninger [frie at være]?, og de forbemelte 91

rdr 5 mrk 13 s: Bør af jndstevnte Wilhelm Friderich Jæger til Citanten Sr: Henrich Normann betales tilligemed i Processens omkostninger 10 rdr, Men i manglende fald naar Ole Jversøn ike trøster sig til den ham herved paalagde Eed at aflegge, da Bør bemelte Ole Jversøn Conjunctim med Wilhelm Friderich Jæger, een for begge og begge for een at betale de paastevnte 91 rdr 5 mrk 13 s: til Hoved Citanten Sr: Henrich Normann samt i Processens Omkostninger Tie Rixdaler Det i dømte udreedes og betales Femten dage efter denne Doms Lovlige forkyndelse under ellers paafølgende Lovlig adfærd

22. Tinglyst Eet Skifte Brev passeret paa Gaarden Stavenes efter afg: Brithe Larsdatter den 6te Februarii 1770 vid: Pante B: folio

1771: 291

23. Tinglyst Eet afkald udsted af Ole Siursøn tienende hos Snedkeren i Bergen Conrad Armour, til hans Formynder Jsaach Pedersøn Klomann, for hans Fæderne Arv med Renter i alt 91 rdr 60 s: Dateret 23de Martj 1771

24. Eet Ditto udstæd af Peder Rasmussøn i Sandvigen paa Giertrud Siursdatter gift med Matros Ole Olsøn hendes Veigne til Formynderen Lars Poulsøn Røer, for hendes Fæderne Arv med Renter i alt 45 rdr 4 mrk 14 s: Datt: 23de Martj 1771.

25. Eet Ditto udstæd af Jacob Abrahamsøn til hans forhen værende Formynder Lars Nielsøn i Sandvigen for hans ved Skifted efter Faderen afdøde Abraham Jacobsøn den 26de Augustj 1746 tilfaldene arv med Renter i alt 143 rdr 4 mrk 11 s Dateret 23de Martj 1771.

Derefter blev af Hr: Fogden Hejberg fremlagt til attestation Skatte Restancen over dee ordinaire Skatter for 1ste og 2den Termin dette Aar 1771, beløbende sig i alt til den Summa 630 rdr og 48 Skilling, Dito fra 1766 til 1770 aars udgang i alt 163 rdr 1 mrk 11 s Og Endelig Restance over Ditto Skatter udj afdøde Hr: Cammer Raad og Foged Bildsøes betienings tiid som for dette Skibreede beløber til 14 rdr 4 s Videre er bleven Fremlagt Eet Restance Register Over dend Resterende Extra Skatt her i Skibreedet fra 1mo September 1767, til Ultimum Septe: 1770, Renderende til 1405 rdr 16 s, Og Dito Restance af dem uden for Bonde standen i Sandvigen til Ultimo Augustj 1767ve bedragende sig til 202 rdr og 56 skilling, hvilke Samtlige Restancer, efter at de i paahøer af den tilstædeværende og tingsøgende Almue samt Lensmanden og Laug Retted vare blevne oplæste, er derimod ej fra nogens Siide giordt allermindste jndvending eller jndsigelse, men af almuen, laug Retted og lensmanden uimodsagt

Derefter er Trende gange Lydelig udraabt om nogen videre end allereede skeed er havde med Sager at gaae i Rette, men da jngen Jndfandt sig saa er og Sage tinget for denne Sinde Slutted og ophævet,

1771: 291b

Extra Ting for Lindaas Skibreede i Alverstrøm/m/en

Anno 1771 den 26de Augusti, Er een Extra Rett sadt paa Tingstædet Alverstrømmen i Alenfiths Skibreede, i følge Høyvelbaarne Hr: Stiftbefalings[mand] Pettersens til Hr: Fogden Hejberg ergangne skriftlige ordre af 2de Julii SidstLeeden, for at erhverve Eet lovskiked Tings vidne over Bondemanden Ole Geithuus, boende paa Raadmandsøen i Lindaas Skibreede, \hans forklaring/ andgaaende oprindelsen til den ulykelige Jldsvaade, som Natten

jmellem den 1ste og 2de April opkom i Bergen, da hand samme tiid med sit Fahrtøy ved Skrivergaarden hvor Jlden opkom skal have været beliggende hvilken Skrivelse blev oplæst saaleedes lydende
Hvorda!
Hr: Fogden Hejberg Lod møde ved Fuldmægtig Sr: Cort Kramer der gav tilkiende at Velbemelte hans Principal i følge Hans HøyVelbaarnheds Hr: Stiftbefalingsmand Pettersens skriftlige ordre af 2de Julii 1771 haver ved mundtlig Varsel under Lovens Faldsmaal ladet jndkalde Ole Giethuus boende paa Gaarden Raadmandsøen i Lindaas Skibreede at aflegge forklaring betreffende oprindelsen til den ulykelige Jldsvaade som i Bergen Natten jmellem den 1ste og 2. april opkom, da hand ved Skrivergaarden hvor Jlden begyndte samme tiid med sit Fahrtøy skal have været beliggende
Kramer ville formode at den jndstevnte efter ham tildeelte Lovlig jndvarsling møder tilstæde, Thi i manglende fald havde hand tilstæde de brugte Stevne vidner til varslingens Eedelige afhiemling,
Til Rettens medbetiening vare tilstæde de samme aatte Eedsorne laug Rettes Mænd som ved Sidstafholdte Sommer ting for Lindaas Skibreede vare tilstæde og forhen i Protocollen paa folio (ope rum) Speciel ere navngivne
Jndstevnte Ole Giethuus mødte for Retten og vedtog lovlig varsel
Kramer derefter begierede det mødende vidne Eedfæsted og dernæst af ham modtaged hans forklaring, hvad hand i denne begivenhed kand være viidende, andgaaende den seeneste i Bergen opkomne ulykelige Jldebrand med sine omstendigheder og oprindelsen dertil?
Hvorefter Eedens forklaring af lovbogen for Vidnet Blev oplæst, og formaned til Sandheds vedblivelse og at vogte sig for meenEed, hvorom hand og giorde løfte, og dernæst aflagde Eed Med opragte Fingre efter loven, og hvorpaa bemelte

1771: 292

Vidne Ole Larsøn Geethuus aflagde følgende forklaring Nemblig: at hand den 30te Martii Sidstleeden om aftenen som var just Paaske aften, Reiste hiem til sit Huus og Boepæhl Raadmandsøen i Lindaas Skibreede beliggende, og siden den tiid har hand ej været i Bergen førrend de Brandlidende sammesteds begyndte at bygge paa de afbrendte Huusers grunde, altsaa er det vidnet umuelig som den tiid, da Jldebranden {den} Natten jmellem den 1ste og 2de april 1771 opkom, fraværende og hiemme i sit huus, at give den allermindste oplysning, enten om oprindelsen til Jldebranden eller andre omstendigheder og tildragelser derudjnden
Sr: Kramer som af dette af Ole Larsøn Giethuus aflagde Vidnesbyrd og Forklaring erfarede: at hand ike eengang var i Bergen da seeneste ulykelige Jldebrand overgik samme, holdt det ufornøden og urimmeligt lengere at opholde Retten heller at fremkomme med Qvæstioner til Vidnet men udbad sig alleene det nu saaleedes Passerede saasnart muelig i Tings vidne form beskreven meddeelt paa det hand i følge den fremlagde Ordre allerforderligst kunde tilsende samme Høye Øvrighed
Hvorefter Vidnet Ole Geethuus fra Retten er bleven afskeediget og forløvet Og Tingsvidnet slutted som i lovlig form under sin vedbørlige bekræftning skal blive meddeelt beskreven

Hvorefter dette af Høye Øvrighed bevilgede Extra Ting er bleven Slutted og ophævet

1771: 292b

Denne Bog, Som indeholder 292 Numererede, igiennemdragne og forseglede Blader, og med det behørige Stemplede Papiir Først og Sidst er forsynet, bliver hermed Authoriseret til at

være Nordhordlehns Justitz- og Ting- Protocoll for Velædle Hr: Henrich Garmann, Deres Kongelige Majestets Sorenskriver over Nordhordlehns Sorenskriverie, udi hvilken han rigtig haver at indføre, Alt hvad for Hiemtings-Retten passerer, Som efter hans Kongelige Majestets Lov og Forordninger indføres bør, og det saa tilforladelig, som han agter at tilsvare. Naar denne Protocoll er fuldskreven, haver han en anden igien under vedbørlig Authorisation at udtage.

Bergen den 12te Februarii
Anno 1768. H Scheel

- o – o – o – o – o – o -